സമസ്തകേരള

സാഹിത്യപരിഷത്ത്

വക

ത്രൈമാസികം.

നാലാംപുസ്തകം.

സമസ്തകേരള

സാഹിത്യപരിഷത്ത്

വക

ത്രൈമാസികം.

നാലാംപുസ്തകം.

എറണാകുളം.

൧൧൧൧.

വരിസംഖ്യ മൂന്നു രൂപ]   [ഒററപ്രതിക്കു് ഒരു രൂപ

സനാതനധർമ്മം അച്ചുക്കൂടം, പെരുമാനൂർ, എറണാകുളം.

നാലാം വാല്യത്തിലെ

വിഷയാനുക്രമണിക

1. ആട്ടക്കഥകളിലെ ചില അപ്രകാശിതഭാഗങ്ങൾ. 1
   ഉള്ളൂർ
2. ആദിമമുദ്രാലയങ്ങൾ. 61
   എം. ഒ. ജോസഫ്, നെടുങ്കുന്നം
3. ഇരുട്ടിനു മുമ്പ് (ഒരു ഏകാങ്കനാടകം) 46
   ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ്, വിദ്വാൻ.
4. ഉപദേശം (കവിത) 302
   ഉള്ളൂർ.
5. എന്റെ കണ്ണാടി. (കവിത) 421
   ഉള്ളൂർ.
6. എന്റെ സാഹിത്യപരിഷത്ത്. (കവിത) 427
   കെ. കെ. രാജാ.
7. ഒരു വിശദീകരണം. 95
   ജോസഫ് മുണ്ടശ്ശേരി, എം. ഏ.
8. കനകകിരീടം പാട്ട്. (പ്രാചീനകവിത) 428
   സമ്പാദകൻ: ടി. ബാലകൃഷ്ണൻനായർ. ബി. ഏ.
9. കീഴിൽ കഴിഞ്ഞ പ്രകാരം 173
   ഒരു ചരിത്രാന്വേഷി.
10. ഗ്രന്ഥനാഥൻ. 126
    കെ. വി. എം.
11. ചേതോഭവസ്തോത്രം. (പ്രാചീനകവിത) 210
    സമ്പാദകൻ: ഉള്ളൂർ.
12. ധർമ്മരാജാവിന്റെ രാമേശ്വരയാത്ര 177
    ഉള്ളൂർ.
13. നാടകനിർമ്മാണം 107
    അമ്മാമൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്.

14. നാല്‌ ചെറിയ ഭാഷാഗദ്യകൃതികൾ. 330
ടി. ബാലകൃഷ്ണൻനായർ, ബി. ഏ.

15. പച്ചമലയാളകൃതികൾ. 164
കോയിപ്പിള്ളി പരമേശ്വരക്കുറുപ്പ്.

16. പണച്ചരിത്രം. 203
പി. കെ. കരുണാകരമേനോൻ.

17. പത്രാധിപക്കുറിപ്പുകൾ

1. അപ്പൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലെ ഷാഷ്ട്യബ്ദപൂർത്തി. 102
2. ചില ചരമങ്ങൾ.

അന്തപ്പായി, സി. 443
അമ്മാളുഅമ്മ, തരവത്ത്. 444
ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണവാരിയർ, പുനക്കര. 446
കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ, ചെങ്കളത്ത്. 101
കൃഷ്ണവാരിയർ, കടത്തനാട്ട്. 442
നാരായണപ്പൊതുവാൾ, അമ്പാടി. 447
നാരായണമേനോൻ, കണ്ടൂർ. 449
നീലകണ്ഠശർമ്മ, പുന്നശ്ശേരി. 99
പൈലോ പോൾ, ബി. ഏ. 451
രാഘവൻപിള്ള, ഇടപ്പിള്ളി. 446
രാമനെഴുത്ത്, പെട്ടരഴിയം. 98
വിഷ്ണുനമ്പൂരി, കല്ലമ്പള്ളിൽ. 452
ശങ്കരപ്പണിക്കർ, കാവുങ്കൽ. 448

3. മലയാളമഹാപാഠശാല. 221
4. വായനക്കാരുടെ ശ്രദ്ധയ്ക്ക്. 222

18. പരിഷത്കാര്യങ്ങൾ.

നിർവ്വാഹകസംഘയോഗനടപടികൾ 96, 221
പരിഷത്തിന്റെ ദശമസമ്മേളനറിപ്പോർട്ട് 319
റജിസ്റ്റർചെയ്ത പരിഷത്തിന്റെ വാർഷികയോഗം. 324

19. പൂന്താനത്തിന്റെ മററു ചില അപ്രസിദ്ധകൃതികൾ 386
സമ്പാദകൻ:—ഉള്ളൂർ.

20. ഭാഷാനൈഷധചമ്പു—ചില പാഠഭേദങ്ങൾ 314
ഉള്ളൂർ.

21. ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലെ ചില സുപ്രസിദ്ധകഥാപാത്രങ്ങൾ 407
എം. പി. പോൾ എം. ഏ.

22. ഭാഷാസാഹിത്യപോഷണം—ചില ചിന്തകളും നിർദ്ദേശങ്ങളും 268
വി. കൃഷ്ണൻ തമ്പി ബി. ഏ.

23. ഭാസനെ സംബന്ധിച്ച ചില ചർച്ചകൾ 245
ജോസഫ് മുണ്ടശ്ശേരി എം. ഏ.

24. മന്നവൻ കവി (പ്രാചീന കവിത) 75
സമ്പാദകൻ:—പി. രാമചന്ദ്രമേനോൻ

25. മഹാഭാഷ്യത്തിലെ ചില ഫലിതങ്ങൾ 310, 423
പി. എസ്സ്. അനന്തനാരായണശാസ്ത്രി.

26. മാതൃഹൃദയം (കവിത) 201
വെണ്ണിക്കുളം ഗോപാലക്കുറുപ്പ്.

27. രസസ്വരൂപനിരൂപണം 341
ഗ്രാമത്തിൽ രാമവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ.

28. രാസക്രീഡ—(പ്രാചീനകവിത) 158, 262, 358
സമ്പാദകൻ:—ഉള്ളൂർ.

29. ലക്ഷ്മീസ്വയംവരം (പ്രാചീനകവിത) 57
സമ്പാദകൻ:—ടി ബാലകൃഷ്ണൻ നായർ ബി. ഏ.

30. വരവു ചിലവു കണക്ക് 107, 224, 453

31. വരിസംഖ്യ അടച്ചവർ 103,107, 224, 341, 453

32. വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ ഒരു ബാല്യകൃതി 365
ഉള്ളൂർ

33. വിമർശനവീഥി.

1. അത്ഭുതസന്ദേശം 433
2. അർത്ഥശാസ്ത്രം. 437
3. എറണാകുളം ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യം. 215
4. ഒട്ടവിൽ കുഞ്ഞുകൃഷ്ണമേനോൻ. 91
5. ചട്ടമ്പിസ്വാമിതിരുവടികൾ 217
6. ഞാൻ കണ്ട യൂറോപ്പ്. 432
7. ത്രിപുരദഹനം ചമ്പു. 434
8. നമ്മുടെ സഹകരണസംഘങ്ങൾ. 218
9. പന്തളത്തു കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ. 214
10. പ്രകൃതിവിജ്ഞാനം, പുസ്തകം I 338
11. ബാണവധം ചമ്പു. 434
12. ഭാഷാകവിത അഥവാ പദ്യസാഹിത്യം 438
13. ഭാഷാനൈഷധചമ്പു. 84
14. രത്നാവലി. 336
15. വാക്യസഹായി 218
16. വാസവദത്ത. 216
17. വീരരാഘവചക്രവർത്തിപ്പട്ടയം. 339
18. വീരരാഘവപ്പട്ടയം.

337

19. വീരസന്ദേശം. 92

20. ശൂരസിംഹൻ. 93

21. സമത്വവാദി വിശേഷാൽ പ്രതി. 340

22. സമസ്തവിജ്ഞാന ഗ്രന്ഥാവലി. 218

23. സഹകരണദീപിക. ,,

24. സഹകരണപ്രവേശിക 94

25. സഹൃദയ. 337

26. സാഹിതീസന്താനം. 89

27. സ്വപ്നസൗധം

ഒരു പ്രത്യാഖ്യാനം 439

പ്രത്യാഖ്യാനത്തിനു മറുപടി 441

34. ശ്രീ പത്മനാഭചരിതം 227

ഉള്ളൂർ

35. സംഗീതം—അന്നും ഇന്നും 304

കോമാട്ടിൽ പാർവ്വതി അമ്മ.

36. സാഹിത്യം എങ്ങോട്ട് 34

വി. കെ. ദ്രൗപദി അമ്മ, ബി. ഏ., എൽ. ററി.

37. ഹിന്ദുമതം 269

ഡാക്ടർ എൽ. ഏ. രവിവർമ്മ എം. ബി. സി. എം.

സമസ്തകേരള

സാഹിത്യപരിഷത്ത്

വക

ത്രൈമാസികം.

പുസ്തകം 4. 1111 തുലാം. ലക്കം 1.

* ആട്ടക്കഥകളിലെ

ചില അപ്രകാശിതഭാഗങ്ങൾ.

(ഉള്ളൂർ)

എൻെറ ആയുസ്സിൻെറ ഗണനീയമായ ഒരംശം ഞാൻ താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ നടുവിലാണു കഴിച്ചുകൂട്ടിയിട്ടുള്ളതു്. ചരിത്രം, സാഹിത്യം മുതലായ വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു്, തുടരെ നടത്തുന്ന അന്വേഷണങ്ങൾക്കിടയിൽ, ഇപ്പോൾ പ്രകാശിതങ്ങളായിക്കാണുന്ന ഏതാനും ആട്ടക്കഥകളിൽ ചില ശ്ലോകങ്ങളും പദങ്ങളും വിട്ടുപോയിരിക്കുന്നതായി എനിക്കറിവാനിടവന്നിട്ടുണ്ടു്. അത്തരത്തിലുള്ള ചില കാവ്യഭാഗങ്ങളെയാണു്, ഞാൻ ഈ ഉപന്യാസത്തിൽ പ്രധാനമായി അവതരിപ്പിക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്നതു്.

കഥകളി, രാമനാട്ടം, ആട്ടക്കഥ, ഈ പേരുകളിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഭാഷാസാഹിത്യപ്രസ്ഥാനത്തിൻെറ ഉപജ്ഞാതാവു്, തിരുവിതാങ്കൂ

* പകപ്പവകാശം.

റിൽപെട്ട കൊട്ടാരക്കരരാജവംശത്തിലെ ഒരു തമ്പുരാനായിരുന്നു എന്നുള്ളതിനെപ്പററി അഭിപ്രായവ്യത്യാസമില്ല. അദ്ദേഹത്തിൻെറ നാമധേയം "വീരകേരളവൎമ്മ" എന്നായിരുന്നുവെന്നും അദ്ദേഹം രാമായണത്തെ അവലംബിച്ചു നിൎമ്മിച്ച "പുത്രകാമേഷ്ടി"മുതൽ "രാമരാവണയുദ്ധം"വരെയുള്ള എട്ടാട്ടക്കഥകൾക്കും കൂടി "വഞ്ചിബാലവീരകേരളവൎമ്മരാമായണം കഥകളി" എന്നൊരു പേരുണ്ടെന്നും 1108 മേടമാസത്തിലെ കൈരളിയിൽ ഞാനുപന്യസിച്ചിട്ടുണ്ട്. "വഞ്ചിവീരകേരളഹൃദയാംബുജനിവാസലോലപദാംബുരുഹം" എന്നു "രാമരാവണയുദ്ധ"ത്തിൻെറ അവസാനത്തിലും "വഞ്ചിധരാവരബാലകവീരകേരളമാനസവാസ! ഹരേ!" എന്നു "വിച്ഛിന്നാഭിഷേക"ത്തിൻെറ ആരംഭത്തിലും കവി, തന്നെ ശ്രീരാമഭക്തനായി വൎണ്ണിക്കുന്നു. "ശിഷ്യേണ പ്രവരേണ ശങ്കരകവേഃ" എന്നു "പുത്രകാമേഷ്ടി"യിലും "ശങ്കരഗുരുസമശങ്കരവൃദ്ധമതിശങ്കരഗുരുപൂജിതപാദ" എന്നു "വിച്ഛിന്നാഭിഷേക"ത്തിലും കാണുന്ന സൂചനകളിൽനിന്ന് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഗുരു ശങ്കരകവി എന്ന ഒരു മാന്യനായിരുന്നു എന്നും ആ ശങ്കരകവി ശങ്കരഭഗവൽപാദരോടു തുല്യനായിരുന്നതിനുപുറമേ രാമഭക്തനുംകൂടി ആയിരുന്നുവെന്നും വെളിവാകുന്നു. ഈ ശങ്കരകവി ഇന്നും നമുക്ക് അപരിചിതനായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്നു. "കരധൃതശരചാപം നൌമി വില്വാദ്രിനാഥം" എന്നു പുത്രകാമേഷ്ടിയിൽ കാണുന്ന പ്രസ്താവനയെ "ശങ്കരഗുരുപൂജിതപാദ" എന്നുള്ള സ്തുതിയുമായി സംഘടിപ്പിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ പ്രസ്തുതശങ്കരൻ തിരുവില്വാമലയ്ക്കു സമീപമുള്ള ഒരാളായിരുന്നു എന്ന്, പക്ഷേ, ഒട്ടൊന്നൂഹിക്കാം. "ശ്രീകൃഷ്ണവിജയം"—"പഞ്ചരത്നം" മുതലായ കൃതികളുടെ പ്രണേതാവും കോകിലസന്ദേശത്തിൽ ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികളുടെ മുക്തകണ്ഠമായ ശ്ലാഘയ്ക്കു പാത്രീഭവിച്ച മഹാകവിയുമായ കോലത്തുനാട്ടു വള്ളിക്കുന്നിൽ ശങ്കരവാരിയരുടെ ജീവിതകാലം കൊല്ലം ഏഴാംശതകത്തിൻെറ പൂൎവ്വാൎദ്ധത്തിലായിരുന്നു; അദ്ദേഹത്തിൻെറ ശിഷ്യനായിരുന്നു കൊട്ടാരക്കരത്തമ്പുരാൻ; എന്ന് ഇപ്പോൾ ചിലർ ഒരു വാദം ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതിന്, "ശിഷ്യേണ പ്രവരേണ ശങ്കരകവേഃ" എന്നുള്ള പ്രസ്താവനയല്ലാതെ വേറെ പറയത്തക്ക അടിസ്ഥാനമൊന്നുമില്ല. "ശങ്കരകവിയുടെ ശിഷ്യനാണു കൊട്ടാരക്കരരാജാവ്; ശങ്കരകവി എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധനായി നാം അറിയുന്നതു ശ്രീകൃഷ്ണവിജയകാരനെയാണ്; അതുകൊണ്ടു ശ്രീകൃഷ്ണവിജയകാരനായിരിക്കണം കൊട്ടാരക്കരരാജാവിൻെറ ഗുരു." എന്നുള്ള പ്രസ്തുതവാദത്തിനു വലിയ വിലയൊന്നും കല്പിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലല്ലോ. നേരെമറിച്ച്, കൃഷ്ണനാട്ടത്തിനിപ്പുറമാണു കഥകളിയുടെ ആവിൎഭാവമെന്നും കോഴിക്കോട്ടു സാമൂ

തിരിപ്പാടിനോടു കൊട്ടാരക്കരത്തമ്പുരാൻ കൃഷ്ണനാട്ടക്കാരെ തന്റെ കോയിക്കലേയ്ക്കു് ഒരടിയന്തരത്തിനു് അയച്ചുതരണമെന്നപേക്ഷിക്കുകയും ആ അപേക്ഷ സാമൂതിരിപ്പാടു നിരസിക്കുകയും ചെയ്യുകനിമിത്തമാണു വീരകേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ രാമനാട്ടപ്രസ്ഥാനം ആരംഭിക്കേണ്ടിവന്നതെന്നുമുള്ള ഐതിഹ്യത്തിനു് ഈ പുതിയ വാദം പ്രതികൂലമായിരിക്കുന്നു എന്നു് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ നാം ഓർമ്മിക്കേണ്ടതാണു്.

കോഴിക്കോട്ടു മാനവേദൻരാജാവു പൂർവ്വഭാരതചമ്പു കൊല്ലം 823-ലും കൃഷ്ണനാട്ടം (കൃഷ്ണഗീതി, കൃഷ്ണനാടകം, കൃഷ്ണാഷ്ടകം ഈ പേരുകളും ഗ്രന്ഥത്തിനുണ്ടു്.) 832-ലും ആണു രചിച്ചതെന്നുള്ളതിനു ജ്ഞാപകങ്ങളായി ആ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽത്തന്നെ യഥാക്രമം "പാപോല്പല്ലലസോയം" എന്നും "ഗ്രാഹ്യാ സ്തുതിർഗ്ഗാഥകൈഃ" എന്നും കലിവാക്യങ്ങളുണ്ടു്. തന്നിമിത്തം കൊല്ലം 832-നു മേലാണു രാമനാട്ടമുണ്ടായതെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. "ശങ്കരഗുരുസമ" എന്ന വിശേഷണത്തിൽനിന്നു്, കൊട്ടാരക്കരത്തമ്പുരാന്റെ ഗുരു ഒരു ബ്രാഹ്മണനായിരുന്നുവെന്നും സാമാന്യമായി അനുമാനിക്കാവുന്നതാണു്. ഇതിനെല്ലാം പുറമെ, തിരുവിതാംകൂർമഹാരാജകുടുംബമായ തൃപ്പാപ്പൂർസ്വരൂപവും കൊട്ടാരക്കര കുന്നുമ്മേൽ ഇളയിടത്തു സ്വരൂപവും തമ്മിൽ ഇദംപ്രഥമമായി ഒരു ദത്തു നടന്നതു കൊല്ലം 798 കർക്കടകമാസം 3-ാംനു-യായിരുന്നുവെന്നും ആ ദത്തിൽ പെട്ട കൊട്ടാരക്കര മൂത്തതമ്പുരാൻ പൂയം നാളിൽ ജനിച്ച ഒരു വീരകേരളവർമ്മാവായിരുന്നു എന്നും ആ വീരകേരളവർമ്മാവിന്റെ മരുമകനാണു രാമനാട്ടത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാവെന്നും "പ്രാപ്താനന്തഘനശ്രിയഃ പ്രിയതമശ്രീരോഹിണീജന്മനോ വഞ്ചിക്ഷ്മാവരവീരകേരളവിഭോ രാജ്ഞഃ സ്വസുഃ സൂനുനാ" എന്നു പുത്രകാമേഷ്ടിയിലും "വഞ്ചിവീരകേരള" എന്നും "വഞ്ചിധരാവര" എന്നും മററു പല സ്ഥലങ്ങളിലും കാണുന്ന പ്രസ്താവനകളിലെ "വഞ്ചി" ശബ്ദം മുൻപറഞ്ഞ ദത്തുവഴിയായി ഇളയിടത്തു സ്വരൂപത്തിലേയ്ക്കു സിദ്ധിച്ച മേന്മയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണെന്നും ഞാൻ 1108 മേടം, കർക്കടകം ഈ മാസങ്ങളിലെ കൈരളി ലക്കങ്ങളിൽ ഉപപാദിച്ചിട്ടുമുണ്ടു്.

ക്രി: പി: പന്ത്രണ്ടാംശതകത്തിൽ മഹാകവി ജയദേവൻ 12 സർഗ്ഗമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗീതഗോവിന്ദം രചിച്ചു. ആ കാവ്യത്തിനു് അഷ്ടപദി എന്ന പേർ വന്നതു് ഓരോ ഗീതത്തിലും പ്രായേണ എട്ടെട്ടു ചരണങ്ങൾ അടങ്ങീട്ടുള്ളതുകൊണ്ടാകുന്നു. ഒരു സർഗ്ഗത്തിൽ ഒന്നോ അതിലധികമോ ഗീതങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. ഒന്നാംസർഗ്ഗത്തിലും ഏഴാംസർഗ്ഗ

ത്തിലും നാല് അഷ്ടപദികൾ വീതമുണ്ട്. ആകെയുള്ള അഷ്ടപദികളുടെ എണ്ണം ഇരുപത്തിനാലാണ്. ജയദേവനെ അനുകരിച്ച് അനന്തരകാലങ്ങളിൽ അനേകം അഷ്ടപദികൾ ഭാരതഖണ്ഡത്തിൽ ആവിർഭവിച്ചു വെങ്കിലും അവയിൽ അധികം വിശിഷ്ടമായിട്ടുള്ളതു ഭാനുദത്തന്റെ "ഗീതഗൗരീപതി"യാണ്. രസമഞ്ജരി, രസതരംഗിണി എന്നീ അലങ്കാര ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രണേതാവായ ഭാനുദത്തകവി ക്രി: പി: പതിന്നാലാം ശതകത്തിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധത്തിൽ വിദേഹരാജ്യത്തിൽ (ഇന്നത്തെ ബിഹാറിനുള്ളിൽ) ജീവിച്ചിരുന്നു. രസമഞ്ജരിയുടെ അവസാനത്തിൽ കാണുന്ന

> "താതോ യസ്യ ഗണേശ്വരഃ കവികുലാലങ്കാരചൂഡാമണി-
> ർദ്ദേശോ യസ്യ വിദേഹഭൂഃ സുരസരിൽകല്ലോലകിമ്മീരിതാ;
> പദ്യേന സ്വകൃതേന തേന കവിനാ ശ്രീഭാനുനാ യോജിതാ
> വാഗ്ദേവീശ്രുതിപാരിജാതകുസുമസ്പർദ്ധാകരീ മഞ്ജരീ"

എന്ന പദ്യത്തിൽനിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവിന്റെ നാമധേയം "ഗണേശ്വരൻ" എന്നായിരുന്നു എന്നു നാം അറിയുന്നു. രസതരംഗിണിയിൽ,

> "യാവൽ ഭാനോസ്സുതാ കാപി കാളിന്ദീ ഭുവി വർത്തതേ
> താവത്തിഷ്ഠതു മേ ഭാനോരേഷാ രസതരംഗിണീ"

എന്നും കവി പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ഗീതഗൗരീപതികാവ്യം 10 സർഗ്ഗത്തിൽ 22 ഗീതങ്ങൾ (പ്രബന്ധങ്ങൾ) ആയി ഭാനുദത്തൻ രചിച്ചിരിക്കുന്നു. ഓരോ ഗീതവും ഓരോ അഷ്ടപദിതന്നെ. രാധാകൃഷ്ണന്മാരുടെ സ്ഥാനത്തിൽ ഈ കാവ്യത്തിലെ നായികാനായകന്മാർ പാർവ്വതീപരമേശ്വരന്മാരാണ്. ഭാനുദത്തൻ ജയദേവനെ എത്ര വിനയത്തോടുകൂടി അനുയാനം ചെയ്യുന്നു എന്നു കാണിക്കുവാൻ, ഗീതഗോവിന്ദത്തിലെന്നപോലെ മാളവരാഗത്തിൽ രൂപകതാളത്തിൽ നിബന്ധിച്ചിട്ടുള്ള ഒന്നാമത്തെ പ്രബന്ധംതന്നെ ഉദ്ധരിക്കാം.

> "അന്തശ്ചാരിണി ശൈത്യകാരിണി സുധാധാരാചമൽകാരിണി
> ധ്വാന്താകർഷിണി ഹവ്യവർഷിണി നടന്നക്ഷത്രമുദ്ഭ്രാന്തിനി
> മായാകൢപ്തവപുഷ്ടരോഹിണി സുരാധീശദ്രുമദ്രോഹിണി
> ക്രീഡാകല്പിതവേഷധാരിണി പുരാരാതൗ മനോ മജ്ജതു"

മാളവരാഗേണ രൂപകതാളേന ഗീയതേ

(1) ഭ്രമസി ജഗതി സകലേ പ്രതിലവമവിശേഷം
ശമയിതുമിവ ജനദുഃഖമശേഷം
പുരഹര കൃതമാനുഷവേഷ ജയ ഭുവനാധിപതേ!

(2) പ്രവഹസി മധുമഥനം നവനീരദലളിതം
മരകതമണിമിവ വക്ഷസി തുലിതം;
പുരഹര കൃതജലധിശരീര ജയ ഭുവനാധിപതേ!

(3) ക്ഷീരസിന്ധുലഹരീരുചിരം രുചിജാലം
പരമധാമമിവ വഹസി വിശാലം;
പുരഹര കൃതഹിമകരരൂപ ജയ

(4) ഘനതിമിരചയം ചിരമാപഗതാങ്കം
ശിരസി ലഗ്നമിവ ജഗതീപങ്കം
പുരഹര കൃതദിനകരരൂപ ജയ ഭുവ..........

(5) കലയസി ദേവകുലം ഹവിഷാ സാനന്ദം
ഘനാ ഇവ പയസാ ചാതകവൃന്ദം;
പുരഹര കൃതയജമാനശരീര ജയ ഭുവ..........

(6) വഹസി ഗൃഹ നിവഹം പരിഹൃതതാപം
കരുണതരോരിവ കുസുമകലാപം;
പുരഹര കൃതഗഗനാകാര ജയ ഭുവ..........

(7) കപടകാലദഹന രചയസി സുവിശാലം
കുന്ദദാമഗത മധുകരഭാസം;
പുരഹര കൃതധരണീകായ ജയ ഭുവ..........

(8) വഹസി ശിഖാനിചയം ഹിമസംഘാതഹരം
പ്രേമതരോരിവ ശാഖാനികരം
പുരഹര കൃതഹുതവഹദേഹ ജയ ഭുവ..........

(9) ഗാനമത്താചിതം ശശിശേഖരഗീതം
വേണു ശ്രവണയുഗളപുടപീതം;
പുരഹര കൃതവസുമിതശരീര ജയ ഭുവനാധിപതേ!"

അന്തശ്ചാരി=വായു; ശൈത്യകാരി=ജലം; സുധാധാരാചമൽകാരി=ചന്ദ്രൻ; ധ്വാന്താകർഷി=സൂര്യൻ; ഹവ്യവർഷി=ഹോതാവ്; നക്ഷത്രോദ്ദ്യോതി=ആകാശം; മായാകല്പകപുഷ്പരോഹി=ഭൂമി; നന്ദനദ്രുമങ്ങളേയും (ഒടുവിൽ) ദ്രോഹിക്കുന്നത്=അഗ്നി. ഇതാകുന്നു "യാ സൃഷ്ടിഃ സ്രഷ്ടുരാദ്യാ" ഇത്യാദി ശാകുന്തളപദ്യത്തിൽ കാളിദാസൻ സ്മരിച്ചിട്ടുള്ള ശ്രീപരമേശ്വരന്റെ അഷ്ടമൂർത്തിഘടകങ്ങൾ. ഓരോ ചരണംകൊണ്ട് ഓരോ ഘടകത്തെ വർണ്ണിച്ച് അഷ്ടപദീരൂപം വരുത്തി ഒടുവിൽ കവിമുദ്രയോടുകൂടിയ ഒരു ചരണം അധികമായും ചേർത്തു രചിച്ചിട്ടുള്ള ഈ ഒന്നാമത്തെ പ്രബന്ധം, "പ്രളയപയോധിജലേ... .ജയ ജഗദീശ

ഹരേ!" എന്നാരംഭിക്കുന്ന ഗീതഗോവിന്ദപ്രബന്ധത്തിന്റെ ഒരു പ്രതിച്ഛായതന്നെയാകുന്നു. മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ ദശാവതാരങ്ങളെ വർണ്ണിക്കേണ്ടിവന്നതിനാൽ ജയദേവന്റെ പ്രബന്ധം പതിനൊന്നു ചരണങ്ങൾ കൊണ്ടേ അവസാനിക്കുന്നുള്ളു. പ്രത്യുത, ശ്രീപരമേശ്വരനെ അഷ്ടമൂർത്തിയായി മാത്രം വർണ്ണിക്കേണ്ട ഭാനുദത്തന്ന് ഒൻപതു ചരണങ്ങളിൽ തന്റെ പ്രബന്ധം സമാപിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നു. ഭാനുദത്തൻ ഒരു വലിയ കവിയും ആലങ്കാരികനുമാണെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിനു കവിതാധ്വാവിൽ വാഗ്ദേവിയുടെ പുരുഷാവതാരമായ ജയദേവന്നു വളരെ പുറകിൽമാത്രമേ നില്ക്കുവാൻ കഴിയുന്നുള്ളു എന്നു ഞാൻ പ്രത്യേകിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

കോഴിക്കോട്ടു മാനവേദൻരാജാവു ഗീതഗോവിന്ദകാരനെപ്പോലെ ഒരു കൃഷ്ണഭക്തനായിരുന്നു. ദശമസ്കന്ധത്തിലെ കഥ ആദ്യന്തം അനേകം പ്രബന്ധങ്ങളായി കവി കൃഷ്ണനാട്ടത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവതാരം, കാളിയമർദ്ദനം, രാസക്രീഡ, കംസവധം, സ്വയംവരം, ബാണയുദ്ധം, വിവിദവധം, സ്വർഗ്ഗാരോഹണം ഇങ്ങനെ എട്ടു ഭാഗങ്ങളായി പിരിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു് ഈ കൃതിയെ കൃഷ്ണാഷ്ടകം എന്നും പറഞ്ഞുവരുന്നു. ഇത്തരത്തിൽ എട്ടു ഭാഗങ്ങൾ വേണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹം നിമിത്തമാണു കൊട്ടാരക്കരത്തമ്പുരാനും രാമായണത്തെ പുത്രകാമേഷ്ടി, സീതാസ്വയംവരം, വിച്ഛിന്നാഭിഷേകം, ഖരവധം, ബാലിവധം, തോരണയുദ്ധം, സേതുബന്ധനം, യുദ്ധം എന്നു് എട്ടു കഥകളായി വിഭജിച്ചു് എട്ടിനുംകൂടി മൊത്തത്തിൽ "രാമായണം കഥകളി" എന്നു പേരിട്ടതു്. കൃഷ്ണനാട്ടം മുഴുവൻ സംസ്കൃതമാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ പോരാ, പല ഭാഗങ്ങളിലും കടുത്ത സംസ്കൃതമാണെന്നുകൂടിപ്പറയണം. മാനവേദൻ ഒരു മഹാവൈയാകരണനായിരുന്നു. പൂർവ്വഭാരതചമ്പു രചിച്ചതു സ്വഗുരുവായ ആനായത്തു കൃഷ്ണപ്പിഷാരടിയുടെ മുമ്പിൽ തന്റെ വ്യാകരണപ്രയോഗപാടവം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനായിരുന്നു എന്നുതന്നെ ഐതിഹ്യമുണ്ടു്. കൃഷ്ണനാട്ടത്തിൽ ചമ്പുവിലെപ്പോലെ വ്യാകരണഭ്രമം കവിക്കില്ലെങ്കിലും അപൂർവ്വപദങ്ങളും മറ്റും പ്രയോഗിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധാലുതന്നെ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശബ്ദകോലാഹലം ഏതു സഹൃദയനേയും ആശ്ചര്യപരതന്ത്രനാക്കുവാൻ പര്യാപ്തമാണു്. താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന കാളിയമർദ്ദനത്തിലെ ചില ചരണങ്ങൾ പരിശോധിക്കുക:—

കാംബോദരി—പഞ്ചാരി.

"കൃഷ്ണരാമ കൃഷ്ണരാമ കൃഷ്ണരാമ കൃഷ്ണരാമ
കൃഷ്ണരാമ തവ തു നടനമധികരമാഹനം (കൃഷ്ണ)

പാദകമലകലിതകനക-പാദകടകനിനദവലയ-
നാദകമനപാണികമല-താളമോഹനം (കൃഷ്ണ)
ചാരുനിഹിതചരണനളിന-താളസദൃശമഖിലവിബുധ-
ജാലമധികകൗതുകമശ്രുത-വാദ്യവാദനം. (കൃഷ്ണ)
* * * * *
ഭ്രാന്തബന്ധഗളിതലളിത കുന്തളാന്തലസിതചലിത-
പിഞ്ഛകാന്തമധികതരള-മകരകുണ്ഡലം (കൃഷ്ണ)
ശർമ്മകാരികുങ്കുമതിലക-കർമ്മഹാരിനിടിലനിലയ-
ഘർമ്മവാരിമിളിതലളിത-നിർമ്മലാളകം (കൃഷ്ണ)
കഞ്ജകദനകരവദന മഞ്ജുവിസ്മിതനന്ദമേദിത-
കണ്ഡസദൃശമന്ദഹസിത-കണ്ഡലാളിതം (കൃഷ്ണ)
തരളതരളധന്യഹാര-മിളനലളിതവന്യദാമ-
വഹനസുഭഗമന്യമാന-ബാഹുവിവരകം (കൃഷ്ണ)
സ്ഥാനചലിതകമനകനക-സാരസനകനികരരുചിര-
സാരകപിശവസനമുദിത-കിങ്കിണീയുതം (കൃഷ്ണ) ഇത്യാദി.

നാരായണീയത്തിലെന്നപോലെ കവി ഭഗവാനെ അഭിസംബോധനം ചെയ്തുകൊണ്ടാണ ഗ്രന്ഥം ആമൂലാഗ്രം രചിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

“ലക്ഷ്മീനാഥ! പുരാ സുരാസുരമൃധേ യേ കാലനേമ്യാദയഃ
സാല്പിഷ്ഠാ അപി ശിഷ്ടകർമ്മബലതോ ദൈത്യാ ന മുക്തിം ഗതാഃ
തേഷാം ഭൂരിഭരേണ ഭൂതലജുഷാം സാ ഭൂതധാത്രീ വ്യഥാം-
പാത്രീ വേധസമേത്യ സ്വവഗത ഇതി പ്രോവാച ദേവാവൃതം”

എന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടാണല്ലോ ആദ്യത്തെ കഥതന്നെ ആരംഭിക്കുന്നതു്. മേല്പത്തൂർ ഭട്ടതിരിയേയും സുകുമാരകവിയേയും രാജാവു പലപ്രകാരത്തിലും ഉപജീവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതും ഇവിടെ പ്രസ്താവയോഗ്യമാണു്. കൃഷ്ണനാട്ടത്തിൽ ദണ്ഡകവും ഇടകലർത്തിയിട്ടുണ്ടു്.

കൊട്ടാരക്കരത്തമ്പുരാനു മാനവേദൻരാജാവിൻെറ വ്യുൽപത്തിയാകട്ടെ, വാസനയാകട്ടെ, ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. വിച്ഛിന്നാഭിഷേകത്തിലെ “ജയ ജയ രാമ സന്തതം” എന്നും രാമരാവണയുദ്ധത്തിലെ “കലയ സദാ രഘുനായകം” എന്നുമുള്ള പദങ്ങൾ വായിച്ചാൽ അദ്ദേഹത്തിനു സംസ്കൃതകാവ്യരചനയായിരുന്നു ഒന്നുകൂടി സ്വാധീനമെന്നൂഹിക്കുവാൻ ന്യായമുണ്ടു്. “പാരം വൈകാതേ മാമുപയമമിഹ നയതീതി ച മന്യേ” എന്ന ഘട്ടത്തിൽ ഭോജചമ്പുവിനേയും “സഹജ! സൗമിത്രേ! മിഹിരനഞ്ജസാ ദഹനരശ്മിയാൽ ഗഗനേ കാണുന്നു” എന്ന ഘട്ടത്തിൽ പ്രസന്നരാഘവത്തേയും ഉപജീവിക്കുന്ന കവി തീരെ അവ്യുൽപന്നനാണെന്നും വിചാരിച്ചുകൂടാ. ഏതായാലും അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഭാഷാകവിത— ശ്ലോകങ്ങളും പദങ്ങളും—പ്രായേണ അത്യന്തം അസമഞ്ജസമാണെന്നു

സമ്മതിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. ഒരു ദൃശ്യകാവ്യപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാവെന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹത്തിനു മെച്ചമുണ്ട്; ആ പ്രസ്ഥാനം മുഴുവൻ സംസ്കൃതമയമാകുവാൻ സാധിക്കാതെ വന്നതിനു കാരണമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപാണ്ഡിത്യം ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന് ഒരു അനുഗ്രഹമായി പരിണമിച്ചു എന്നോർത്തു നമുക്ക് ആനന്ദിക്കാം.

1. സേതുബന്ധനം.

സേതുബന്ധനം കഥയുടെ അവസാനത്തിൽ അച്ചടിച്ച പുസ്തകത്തിൽ കാണുന്നത്,

"ഏവം പറഞ്ഞു യുവഭൂമിപനംഗദർ താൻ
താൻ കൗണപാൻ പരിചിനോടു നിഹത്യ വേഗാൽ
രാമാന്തികം സ ച സമേത്യ ജഗാദ വൃത്തം
രാമാജ്ഞയാ നിജപദഞ്ച സമേത്യ തസ്ഥൗ"

എന്ന ശ്ലോകമാണ്. ഈ ശ്ലോകംകൊണ്ടു കവിയുടെ വിവക്ഷ നിറവേറുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഇതിലെ ആശയം ചൊല്ലിയാടുന്നതിനായി ഒരു പദംകൂടി കവി രചിച്ചു കാണുന്നു. അച്ചടിച്ചു കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത ആ പദം താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്നു.

പൊറനീര—ചെമ്പട

അംഗദൻ:— പങ്കജലോചന! പാവനസുചരിത!
പാദപങ്കജം തവ പരിചോടു വണങ്ങുന്നേൻ.
പുണ്യപൂരക്ഷയദശകണ്ഠനാം നിശാചരൻ
ബോദ്ധ്യനെന്നറിയണം നീതിജ്ഞനല്ല തെല്ലും.
താവകനിയോഗം ഞാനാവോളമുരചെയ്തു
ഭാവഭേദങ്ങളതുകൊണ്ടു വന്നതേയില്ല
നീതിവചനംകൊണ്ടു സീതയെ നല്കയില്ല
ചെയ്തിടേണമധുനാ സംഗരം തന്നെ നൂനം.

ശ്രീരാമൻ:— ആകലമകന്നിനിയാഹവത്തിനു തന്നെ-
യാവോളം വൈകിടാതെയാരംഭിക്കണമല്ലൊ.
ലക്ഷ്മണനാം ഭവാൻ ചെന്നു ദക്ഷിണദ്വാരംതന്നിൽ
രാക്ഷസവീരന്മാരോടെതിർത്തു വസിച്ചാലും.

"ജഗാദവൃത്തം" എന്ന ഭാഗത്തിലെ വൃത്തമെന്തെന്നും "രാമാജ്ഞയാ" എന്ന ഭാഗത്തിലെ ആജ്ഞ എന്തെന്നും ഈ പദത്തിൽനിന്നത്രെ വിശദമാകുന്നത്. "കരുണപന്മരയ്ക്കും മൊഴികേട്ടിഹ നീ വരിക. അക്ഷണം പിന്നെ നീയും ദക്ഷിണഗോപുരത്തിൽ രാക്ഷസർ മഹോദരമഹാപാർശ്വരോടെതിക്ക" എന്ന് അതിനു മുൻപുതന്നെ രാമാജ്ഞ

ധുണ്ടെങ്കിലും അതുതന്നെയാണ ദൗത്യഫലനിവേദനാനന്തരവും ശ്രീരാമ ൻെറ നിദ്ദേശമെന്നു് ഈ പദത്തിൽനിന്നു വെളിവാകുന്നു.

2 കാലകേയവധം.

അടുത്തതായി കോട്ടയത്തു തമ്പുരാൻെറ കാലകേയവധം കഥകളി പരിശോധിക്കാം. "ഇനിയും ക്ഷമിക്കയെന്നതിടേരം ഭവാനെങ്കിൽ കനിവോടേ ഭൈക്ഷമേലിൽ കാടേ ഗതി നമുക്ക്." എന്ന ബകവധത്തിലെ അജ്ജുനൻെറ വാക്യം അറമാണെന്നും ആ അനുഭവം കവിക്കുണ്ടായി എന്നും അദ്ദേഹംതന്നെയാണു് ക്രി: പി: 1792 മുതൽ 1803 വരെ ഇംഗ്ലീഷ് ഈസ്റ്റിൻഡ്യാ കമ്പനിക്കാരോടു പൊരുതിയ പഴശ്ശിരാജാവെന്നും ചിലർ പറയാറുണ്ട് തിരുവിതാംകൂർ കാർത്തികതിരുനാൾ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ രാജ്യഭരണകാലത്തിൻെറ അവസാനത്തിലാണു കോട്ടയത്തുരാജാവു ജീവിച്ചിരുന്നതെന്നു വാദിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതിനു മുമ്പായിരുന്ന അശ്വതിതിരുനാൾ തിരുമേനിയുടേയും മററം കാലം എന്നു സമ്മതിക്കേണ്ടിവരുന്നു. അതു് അത്യന്തം അനുപപന്നമാണ്; എന്നു തന്നെയുമല്ല കൊല്ലം 950-ാമാണ്ടിനു മുൻപു രചിച്ച "പാലാഴിമഥനം" (അപ്രകാശിതം) എന്ന ആട്ടക്കഥയിൽ ഓരോ പദത്തിനും മട്ടുകൾ കൊടുത്തിട്ടുള്ള കൂട്ടത്തിൽ ഒരു പദത്തിൻെറ മുകളിൽ "മാതലേ! നിശമയ മാമകവചനം എന്ന നിറം." എന്നെഴുതിക്കാണുന്നു. നിറം എന്നാൽ വണ്ണം (ഇവിടെ മട്ട്) എന്നത്ഥം. ആകെക്കൂടി നോക്കുമ്പോൾ സാരസ്യത്തിൻെറ ന്യൂനതനിമിത്തം വിദഗ്ദ്ധജനങ്ങൾക്ക് അതുവരെ അനാദരണീയമായി തോന്നിയിരുന്ന കഥകളിപ്രസ്ഥാനത്തിൻെറ ജീവാതുവായി ജീവിച്ചതു കോട്ടയത്തുതമ്പുരാൻതന്നെയാണെന്നും അദ്ദേഹം രാമായണം കിളിപ്പാട്ടിൻെറ നിമ്മാതാവായ "വഞ്ചികേരളവമ്മതമ്പുരാ"ൻെറ അനുജനോ അനന്തരവനോ ആണെന്നു പറയുന്നതു് അനാസ്പദമാണെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിൻെറ ജീവിതകാലം ൯൯പതാംശതകത്തിൻെറ ഒടുവിലായിരുന്നു എന്നനുമാനിക്കുന്നതിൽ അസാംഗത്യമില്ലെന്നും എനിക്ക് ഉപപാദിക്കുവാൻ കഴിയും. കാലകേയവധത്തിൻെറ ആരംഭത്തിൽ താഴെ കാണുന്ന ശ്ലോകങ്ങളും പദവും അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടില്ല.

ഭൈരവി—ചെമ്പട.

ശ്ലോകം.

"കാന്താജനൈസ്സഹ നിതാന്തമമന്തഭൃംഗ-
ത്ധങ്കാരപൂരിതസുവണ്ണലതാനികാന്തേ

സന്താനപല്ലവസുമാവലികളിതാല്പ
സന്തോഷിതസ്സുരപതിഃ സ തു ജാതു രേമേ.

പദം.

സ്വർല്ലോകാധിപതി ശചീവല്ലഭനമലൻ
ഉല്ലാസയുതമാനസൻ മല്ലവിലോചനൻ
കല്യമതി സുരജനതല്ലജമമലൻ
മല്ലികാശരോപമാനൻ കല്യാണനിലയൻ
ബന്ധുരതരാംഗിമാരാം പന്തണിമുലമാർ ത-
ന്നന്തരംഗവാസൻ മദസിന്ധുരഗമനൻ
ശത്രുജനങ്ങളെയെല്ലാം ചീർത്ത രണമതിൽ
മിത്രപുത്രാലയേ ചേർത്തിട്ടെത്രയുമുദാരൻ
പന്നഗശയനകൃപാധന്യനതികീർത്ത്യാ
ഉന്നതമമരാപുരിതന്നിൽ വാണിടിനാൻ. *

ശ്ലോകം.

തനയോഽഥ തസ്യ വിനയോജ്ജ്വലോ വശീ
സമവാപ്യ പാശുപതമസ്ത്രമീശ്വരാൽ
മഹിതൈർമ്മഹർഷിഭിരഭിഷ്ടുതോഽർജ്ജുന-
സ്സുരനാചലേഽവസദഹാനി കാനിചിൽ."

ഈ ഭാഗം കഴിഞ്ഞിട്ടാണ്, "ലബ്ധ്വാസ്ത്രമീശാദവിജയം വിദിത്വാ" എന്ന ശ്ലോകം മുൻപു സൂചിപ്പിച്ച ഏടുകളിൽ പകർത്തിക്കാണുന്നത്. കോട്ടയം കഥകളികൾ സാധാരണമായി ശൃംഗാരപദംകൊണ്ടു് ആരംഭിക്കുന്നവയല്ലെന്നും അതുകൊണ്ടു് "കാന്താജനൈസ്സഹ" ഇത്യാദി ശ്ലോകവും പദവും മഹാകവിയുടെ കൃതിതന്നെയോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നുവെന്നും, ഞാൻ തലശ്ശേരി സാഹിത്യപരിഷദ്യോഗത്തിൽ ഏതദ്വിഷയകമായിച്ചെയ്ത പ്രസംഗത്തെ വിമർശിക്കുന്ന ഒരു ലേഖനത്തിൽ കാണുകയുണ്ടായി. "കാന്താജനൈസ്സഹ" ഇത്യാദി ശ്ലോകവും പദവും ഞാൻ ഒരു താളിയോലഗ്രന്ഥത്തിലേ കണ്ടിട്ടുള്ളു എങ്കിലും "തനയോഽഥ തസ്യ വിനയോജ്ജ്വലോഃ" ഇത്യാദി ശ്ലോകം അതിലധികം ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നും തസ്യ എന്ന പദത്തിന് അതിനു മുൻപുള്ള ശ്ലോകവും പദവുമില്ലെങ്കിൽ അർത്ഥം വ്യക്തമാവുകയില്ലെന്നും അതിനാൽ ഈ രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളും പദവും കോട്ടയത്തു തമ്പുരാൻ രചിച്ചതായി വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു എന്നുമാണ് എനിക്കു് അതിനു സമാധാനമായി പറയാനുള്ളതു്. ഉപരിഗവേഷണം ആവശ്യമുള്ള ഒരു വിഷയമാണിതു്.

* ഈ പദം സ്വല്പം ഭേദഗതിയോടുകൂടി അച്ചടിച്ച പുസ്തകത്തിൽ രാവണോത്ഭവത്തിലെ ദേവേന്ദ്രന്റെ പുറപ്പാടായി ചേർത്തുകാണുന്നു.

കാലകേയവധത്തിന്റെ അവസാനം അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പാഠത്തിൽ വളരെ കുഴപ്പമുണ്ട്. പന്തുവരാളി ചെമ്പടയിലുള്ള ഒടുവിലത്തെ പദം "മാനഹാനിയല്ലോ വാനരത്തെച്ചെന്നാശ്രയിച്ചതു നിശ്ചയം ഖലമതേ" എന്ന കാലകേയന്റെ വാക്യത്തോടുകൂടി സമാപിക്കുന്നു. ഗ്രന്ഥകാരൻ അത്രയുമെഴുതിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ യശശ്ശരീരനായി എന്നു സങ്കല്പിച്ചാലല്ലാതെ, അത്തരത്തിലൊരു ഗ്രന്ഥാന്തത്തിന് ഉപപത്തി കണ്ടുപിടിക്കാൻ പ്രയാസമുണ്ട്. "ദൈത്യേന്ദ്ര! പോരിനായേഹി" എന്ന പല്ലവി ആവൎത്തിക്കാതിരിക്കുന്നതും വിചിത്രമായിരിക്കുന്നു. ചില താളിയോല ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണുന്ന പാഠമാണു താഴെ ചേൎക്കുന്നതു്:—

പന്തുവരാളി—മുറിയടന്ത.

ശ്ലോകം.

ഹതാന്ഥാൎത്ഥ്യ ഭടാൻ സ്വകീയാൻ
ധൃതായുധോഽസാവപി കാലകേയഃ
രണായ സദ്യോഽഭിജഗാമ പാൎത്ഥം;
തൂണീരമതപ്രാക്ഷീദഥ സ ചൈവം"

പദം.

കാലകേയൻ:— കണ്ടുകൊൾക മമ ബാഹുപരാക്രമം
കണ്ടിടൊല്ല പോരിൽ നീ
മാനുഷാധമ! മറന്നുപോയിതോ നീ
മുന്നമെന്നോടു തോറ്റതാജിതന്നിൽ
മാനഹാനിയല്ലോ വാനരത്തെയി-
ന്നാശ്രയിച്ചതു നിൎണ്ണയം ഖലമതേ. (കണ്ടു)
ദൃഷ്ടിഗോചരനായ്‌വന്നു നീയുമിന്നു
ദിഷ്ടബലമിതു ദുഷ്ടനരവീര!
വാട്ടമററ ശരവൃഷ്ടികൊണ്ടു യുധി
നഷ്ടനായിവരും മാട്ടുമേ വൈകാതെ (കണ്ടു)

വിജയൻ:— മായകൊണ്ടുമറഞ്ഞന്നെ മോഹിപ്പിച്ച-
തുചിതമല്ലിതു ദിതിജപുംഗവപാമര!
ന്യായമാകുന്നതുമിങ്ങുനിന്നുതന്നെ
സമരമൻപൊടു ചെയ്ക നാം വിരവോടെ (കണ്ടു)

കാലകേയൻ:— സംഗരത്തിനായ്‌വന്ന നീയുമിന്നു
സായകങ്ങൾ തടുക്ക സമ്പ്രതി മേ
തുംഗവീര കുരുപുംഗവാശു തവ
ശമനമന്ദിരഗമനമിന്നു ഭവിക്കും. (കണ്ടു)

വിജയൻ:— ദാനവാടവി ദഹിപ്പതിന്നു ദവ-
ദഹനസന്നിഭനാകുമഹമവഹി ദുരാത്മൻ!

മാനമോടു സമരത്തിൽനിന്നെപ്പോലെ
മായകൊണ്ടു മറഞ്ഞുപോകയുമില്ല. (കണ്ടു)

കാലകേയൻ:— വീരനെങ്കിലമർചെയ്വതിന്നിടയിൽ
വചനകൌശലമെന്തിനായതു തേ?
വീരവാദം പറഞ്ഞിടുകകൊണ്ടയി!
വിജയമൻപൊടു വരികയില്ലിവനു നൂനം (കണ്ടു)

ദേവഗാന്ധാരം—ചെമ്പട.

ശ്ലോകം.

ഹത്വാ യുദ്ധേ കാലകേയം സസൈന്യം
പ്രാപ്തും പാർശ്വം പാകശത്രോഃ സസൂതം
ബദ്ധശ്രദ്ധം ഗാഢമാശ്ലിഷ്യ ദോർഭ്യാം
പ്രീത്യാ പ്രോവാച പാണ്ഡുസൂനും സ നന്ദീ.

പദം.

നന്ദി:— അമിതപരാക്രമ! സുമതേ! പുണ്യനിധേ! ഭൂമിപതേ!
സ്വാമിസമീപേ തരസാ യമി ശുഭം ഭവതു തവ.

വിജയൻ:— ദൈന്യംകൂടാതെ ഞാൻ ദൈത്യരെ വെന്നതു സാഹസം
നിന്നുടെ കൈയ്യൂക്കാലെയെന്നതിനാലധികം
ധന്യോഹം തവ കൃപയാ മാന്യവിഭോ! കിം ബഹുനാ
ഖിന്നത വന്നീടായ്വതിനെന്നെയനുഗ്രഹിക്കേണം

നന്ദി:— ഭുവനമതിൽ കീർത്തിയും ഭൂരിതരാം ലസതു ചിരം
വിജയ! സഖേ! വീര! ഹേ! നിജസഹജൈരവ ഭുവനം,

ഭൂപാളം — ത്രിപുട.

ശ്ലോകം.

ആമന്ത്ര്യ യാതേ പരമേശപാർഷദേ
ധാമ്നി പ്രവിശ്യാഥ പിതുഃ കുരൂദ്വഹഃ
ജയേതി ജീവേതി സുരൈരഭിഷ്ടുതോ
ജഗാദ വാചം പ്രണതോഽർജ്ജുനോ ഹരിം

പദം.

വിജയൻ:— അമരപുംഗവ! സുരവിരോധിനിവാതകവചാദികളെ
യൊക്കെയും—സമരസീമനി യമപുരത്തിലയച്ചു
ഞാൻ തവ കരുണയാ ശൃണു വചോ മേ
കാലകേയമുഖാസുരാനപി കാലഗേഹാതിഥികളാ-
ക്കി ഞാൻ—ബാലചന്ദ്രാഭരണകിങ്കരബാഹുബല-
മവലംബ്യ സഹസാ (ശൃണു വചോ മേ.)

ഇന്ദ്രൻ:— സ്വസ്തി ഭവതു തവാദ്യ, വയമപി ചിത്രാലോകവിഹീനരായ്
ചെന്നുടനെ കതിചിദ്ദിനാനി വസിച്ചീടാക യഥാസുഖം. (ശൃണു വാചം മേ)

ശ്ലോകം.

മാതലിസ്തദമരവരേണ ചോദിതഃ
കാനിചിൽ ഖലു ദിനാനി തൽപുരം
ശ്രീനിവാസചരണാംബുജം സ്മരൻ
മാനിനാമപി വരാന്വവസൽ സുഖം."

ഈ ശ്ലോകങ്ങളും പദങ്ങളും കോട്ടയത്തുതമ്പുരാൻ നിബന്ധിച്ചതാകാൻ എളുപ്പമുണ്ടെന്നു ഭാവുകന്മാൎക്കു കാണാവുന്നതാണ്. ഈ ഭാഗം കൂടി ചേൎന്നാലല്ലാതെ കാലകേയവധം കഥകളിക്ക് ആ പേർ യോജിക്കുന്നതുമല്ല. ഇതു കണ്ടുപിടിച്ച് ആദ്യമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ഭാഗ്യം എനിക്കു ലഭിച്ചതിൽ ഞാൻ ചരിതാൎത്ഥനായിരിക്കുന്നു.

3. കംസവധം.

കംസവധം കഥകളിയുടെ കൎത്താവു കിളിമാന്നൂർ രവിവൎമ്മകോയിത്തമ്പുരാനാണെന്നുള്ളതിന് ഇതുവരെ ഐതിഹ്യമേ ആസ്പദമായിരുന്നുള്ളൂ. എന്നാൽ ഒരു താളിയോലഗ്രന്ഥത്തിൽ എനിക്കു താഴെ കാണുന്ന അപ്രകാശിതങ്ങളായ ശ്ലോകങ്ങൾ കാണ്മാൻ ഇടവന്നിട്ടുള്ളതും അതിൽനിന്ന് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രണേതാവ് അദ്ദേഹംതന്നെയാണെന്നു ന്യായമായി തീൎച്ചപ്പെടുത്താവുന്നതുമാകുന്നു. ആദ്യമായി "സുരവതനുത! ജയ പുരഹരതനയ! ഭക്തജനാഖിലാൎത്ഥദായിൻ! നിസ്തുലഗുണഗണ! നിരുപമചരിത!" എന്നു ഗണപതിയേയും തദനന്തരം സരസ്വതിയേയും ഓരോ പദംകൊണ്ടു വന്ദിച്ചതിനുമേൽ കവി കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭദ്രകാളിയേയും കുലദൈവമായ അയ്യപ്പൻകാവിൽ ശാസ്താവിനേയും രാമകൃഷ്ണാഭിധാനനായ ഗുരുവിനേയും താഴെ കാണുന്ന പദ്യങ്ങളിൽ സ്തുതിക്കുന്നു.

"ഭദ്രീം കൃപാണവരഖേടശരാസിശൂല-
രാജൽകരാം കനകഭൂഷണഭൂഷിതാംഗീം
ഭദ്രാഞ്ച രുദ്രനിടിലേക്ഷണജാം ത്രിനേത്രാം
വന്ദേ കുരുംബനിലയാം പരദേവതാം താം.

ആരൂഢസ്തുരഗം മഹാന്തമനഘൈഃ കോദണ്ഡബാണോജ്ജ്വലൽ-
പാണിഃ കക്കരദാമരാജിതകരൈൎഭൃത്യൈൎവൃതസ്സായുധൈഃ
നാനാരത്നവിഭൂഷണോജ്ജ്വലതനുൎദ്ദീനാനുകമ്പീ ഭിഷാം
ശാസ്താ ഖേടരതശ്ചിരം ഭവതു നശ്ശാസ്താ വിഭൂത്യൈ പരം.

വേദാന്തചിന്തനവിജൃംഭിതതത്ത്വബോധം
മേധാവതാം വരമധീതസമസ്തശാസ്ത്രം
ഭൂദേവവര്യമമലം കരുണാർദ്രചിത്തം
ശ്രീരാമകൃഷ്ണഗുരുനാഥമഹം സ്മരാമി.”

അശ്വതിതിരുനാൾതിരുമേനിയുടെ പിതാവായ പ്രസ്തുതകവി മുകുന്ദചരിതാമൃതകീർത്തനങ്ങളിൽ അത്യന്തം ഔത്സുക്യവാനാണെന്നു ഗ്രന്ഥാന്തത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കഥകളിക്ക് അദ്ദേഹം നാടകമെന്നാണ പേർ നല്കിയിരിക്കുന്നതെന്നു “കുർവ്വേ നാടകമത്ര സാധുകവയ സ്സൃഷ്ട്യന്തു ബദ്ധാദരം” എന്ന ശ്ലോകാംശത്തിൽനിന്നു വ്യക്തമാകുന്നു. കോയിത്തമ്പുരാൻ ഈ ഗ്രന്ഥം രചിച്ചതു മാർത്താണ്ഡവർമ്മമഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെ കാലത്തിൽ—അതായതു കൊല്ലം 933-നു മുൻപ്—ആകാൻ ന്യായമുണ്ട്. കിരാതരുദ്രനേയും ശാസ്താവിനേയും വന്ദിക്കാതെ കിളിമാനൂർ കോയിത്തമ്പുരാക്കന്മാർ സാധാരണമായി ഒരു കൃതിയും രചിച്ചു കണ്ടിട്ടില്ല. കൊല്ലം 1036-ൽ നാടുനീങ്ങിയ മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെ ആശ്രിതന്മാരിൽ ഒരാളായിരുന്ന കിളിമാനൂർ ഗോദവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ അപ്രകാശിതമായ മുചുകുന്ദമോക്ഷം ആട്ടക്കഥയിൽ,

“ഇന്ദ്രോപലാസിതമനോഹരകേശപാശ-
മേഘാന്തരോദിതമൃഗാങ്കവിരാജമാനം.
ഇന്ദ്രാദിദേവമകുടപ്രസുമാവലീഭി-
ർഭാസൽപദം ശബരരുദ്രമഹം നമാമി.

ശ്രീഭൂതനാഥമരവിന്ദദളായതാക്ഷം
കീരൈണസത്മ * നിലയം സുരസേവ്യമാനം
ശ്രീദശനന്ദനമഹം ജഗദേകനാഥം
വന്ദേ സദാ ഗുണനിധിം കുലദൈവതം നഃ.

എന്ന്, തന്റെ ബന്ധുവും സമകാലികനുമായ മഹാകവി കരിന്ദ്രൻ കോയിത്തമ്പുരാൻ രാവണവിജയത്തിൽ,

“ശംഭാവരതനൗ ശശാങ്കചൂഡ
മുരമഥനേ കമനേപി ഭൂതനാഥേ
ഹരിഹരിണപുരാലയേഷു നിത്യം
വിഹരതു മാനസമേഷ മാമകീനം”

എന്നപോലെ വന്ദിച്ചിരിക്കുന്നതു നോക്കുക. 988-ൽ ജനിച്ച രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാന്റെ ആട്ടക്കഥയിലും

---

* കീരൈണസത്മം = കിളിമാനൂർ.

"കരകലിതശരാസം കാളമേഘാവഭാസം
ധൃതമൃഗവ്യാധവേഷം സുന്ദരഭ്രൂവിലാസം
അസിതമൃദുലഹാസം ചന്ദ്രചൂഡാവതംസം
ഭജത സുജനദാസം ഭൂതനാഥം സുഹാസം"

എന്നൊരു ശ്ലോകമുണ്ട്. ഇത്തരത്തിലുള്ള വന്ദനശ്ലോകങ്ങൾ രാജരാജവർമ്മകൊച്ചുകോയിത്തമ്പുരാന്റെ രാസക്രീഡയിലും കാണാവുന്നതാണ്.

4. ഗീതരാമം.

'രാമപാണിവാദൻ' എന്ന കേരളീയമഹാകവിയെപ്പററി അന്നുവരെ എനിക്കു കിട്ടിയേടത്തോളമുള്ള അറിവുകൾ വെച്ചുകൊണ്ടു് ഒരു ഉപന്യാസം ഞാൻ എന്റെ വിജ്ഞാനദീപിക ഒന്നാംഭാഗത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഗവതചമ്പു, ഗീതരാമം എന്നീ രണ്ടു പ്രധാനഗ്രന്ഥങ്ങൾകൂടി 'അംബരനദീശസ്തോത്ര'ത്തിനു പുറമേ എനിക്കിപ്പോൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ രണ്ടും അംബരനദീശവിഷ്ണുസ്തോത്രത്തിലുള്ളതാണ്.

ഭൂതേഷു സർവ്വേഷ്വപി നിർവ്വിശേഷം
ഭൂയസ്തരാമാഹിതകാരുണീകം
ഭൂദേവതാമംബരവാഹിനീശം
ശ്രീദേവനാരായണമാശ്രയാമഃ"

"ശ്രീനാരായണഭട്ടപാദഭജനഃ കാരുണ്യവാരാന്നിധേ-
ർമ്മോദാദ്‌വിമിശ്രൈർമ്മുരരിപുസ്തോത്രാക്ഷരൈർമ്മൗക്തികൈഃ
രാമേണ ഗ്രഥിതാമിമാമവിരതം യഃ ശ്ലോകസാരസ്രജം
കണ്ഠാലംബയതി; പ്രയാസ്യതി കൃതീ മർത്ത്യസ്സ വിഷ്ണോഃ പദം"

രണ്ടാമത്തെ പദ്യത്തിൽനിന്നു ശ്രീനാരായണഭട്ടപാദന്റെ ശിഷ്യനായ രാമനാണു് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രണേതാവെന്നും ആദ്യത്തെ പദ്യത്തിൽനിന്നു് ഈ സ്തോത്രം രചിച്ചതു ചെമ്പകശ്ശേരിരാജാവിന്റെ ആശ്രിതനായി കവി അമ്പലപ്പുഴ താമസിക്കുമ്പോഴാണെന്നും വ്യക്തമാകുന്നു.

രുക്മാംഗദചരിതം അല്ലെങ്കിൽ ഏകാദശീമാഹാത്മ്യം എന്ന പ്രസിദ്ധമായ കിളിപ്പാട്ടു കുഞ്ചൻനമ്പിയാരുടെ അനുജൻ കലക്കത്തു ദാമോദരൻനമ്പ്യാരുടെ കൃതിയെന്നാകുന്നു ഗോവിന്ദപ്പിള്ള സർവ്വാധികാര്യക്കാർ പ്രസ്താവിക്കുന്നതു്. അതു തെററാണെന്നും ആ കൃതിയും രാമപാണിവാദന്റേതാണെന്നുമുള്ളതിന് എനിക്കു മതിയായ തെളിവു കിട്ടിയിട്ടുണ്ടു്.

"രാമേണ പാണിവാദേന മംഗലഗ്രാമവാസിനാ
രുക്മാംഗദസ്യ ചരിതം രചിതം ഗീതബന്ധനം"

എന്നൊരു ശ്ലോകം പ്രസ്തുതപ്രബന്ധത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ പല താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങളിലും കാണുന്നു. ഈ ശ്ലോകം ഈയിടയ്ക്കു ചിറയ്ക്കൽ കോവിലകംവക ഗ്രന്ഥപ്പുര പരിശോധിച്ചപ്പോൾ അവിടത്തെ ഗ്രന്ഥത്തിലും എനിക്കു കാണ്മാനിടവന്നു. പഞ്ചതന്ത്രം കിളിപ്പാട്ടു രാമപാണിവാദൻ അമ്പലപ്പുഴവെച്ചാണു നിർമ്മിച്ചതെന്നുള്ളതിന്,

"ശ്രീമദംബരവാഹിന്യാം ധാമനി സ്ഫുടമുല്ലസൻ
ശ്രീവാസുദേവോ ഭഗവാൻ ശ്രേയസേ ബോഭവീതു നഃ"

എന്ന് ആ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ചില അലേഖകളിൽ കാണുന്ന പദ്യം സാക്ഷി നില്ക്കുന്നു.

ശ്രീമാൻ കാഞ്ഞിരമ്പാറ രാമുണ്ണിനായർ ഈയിടയ്ക്കു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ശ്രീപാർവ്വതീസ്വയംവരം പാനയുടെ മുഖവുരയിൽ ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം മണിപ്രവാളകാവ്യത്തിന്റെ ഒരു താളിയോലപ്രതിയിൽ പ്രഥമസർഗ്ഗാവസാനത്തിൽ,

"രാമേണ പാണിവാദേന രചിതേ മിശ്രസംസ്കൃതേ
ശ്രീകൃഷ്ണചരിതേ കാവ്യേ മുതൽസർഗ്ഗഃ സമാപിതഃ"

എന്നും, ഗ്രന്ഥാന്തത്തിൽ

"ശ്രീമന്മഹീസുരകുലോത്തമശിഷ്യഭാവാൽ
സംസിദ്ധസർവ്വപുരുഷാർത്ഥ(കൃതാർത്ഥ)ചേതാഃ
നിശ്ശേഷഭൂമിസുരപാദസരോജസേവീ
ഭാഷാപ്രബന്ധമകരോദിഹ പാണിവാദഃ"

എന്നും രണ്ടു പദ്യങ്ങൾ കാണുന്നതായി അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ഇതിൽനിന്നു കുഞ്ചൻനമ്പിയാരുടേതെന്നു വെച്ചിട്ടുള്ള ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം മണിപ്രവാളവും രാമപാണിവാദന്റേതാണെന്നു വെളിവാകുന്നുണ്ടല്ലോ. ഈ ഊഹം അബദ്ധമാണെന്നു തെളിയിക്കുവാൻ ഇത്തരത്തിലുള്ള പദ്യങ്ങളെല്ലാം അനന്തരകാലങ്ങളിൽ ഏതോ കുസൃതിക്കാരായ ലേഖകന്മാർ തുമ്പില്ലാതെ എഴുതിച്ചേർത്തതാണെന്നു ചില പുതിയ നിരൂപകന്മാർ പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അതിനെപ്പററി ഒന്നും പ്രസ്താവിക്കാതെയിരിക്കുകയാണു നല്ലത്. തുള്ളക്കഥകളിൽ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ ചില പാത്രങ്ങളുടെ സംസ്കൃതഭാഷാസംഭാഷണങ്ങളിൽ കോപം, ദീപം എന്നീ പദങ്ങൾ പുല്ലിംഗത്തിലല്ലാതെ നപുംസകലിംഗത്തിൽ പ്രയോഗിച്ചു കാണുന്നു. അതിൽനിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് ഇത്തരത്തിലുള്ള സാധാരണ സംസ്കൃതപദങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുപോലും ലിംഗജ്ഞാനമില്ലായിരുന്നു എന്നും അവർ വീണ്ടുമുപന്യസിക്കുന്നു. കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ രാമപാണി

വാരനായാലും അല്ലെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിനു സംസ്കൃതവ്യുൽപത്തി അത്രമാത്രം കഴിഞ്ഞായിരുന്നു എന്നനുമാനിക്കുന്നത് അബദ്ധമാണ്; നേരേ മറിച്ച്, പ്രസ്തുതഘട്ടങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം മുറിസ്സംസ്കൃതക്കാരായ ആ പാത്രങ്ങളെ മുക്തകണ്ഠമായി അപഹസിക്കുകയത്രേ ചെയ്യുന്നത് എന്നറിയുന്നതിൽ യാതൊരനൗചിത്യത്തിനും അവകാശമില്ലതാനും. സാക്ഷാൽ രാമപാണിവാദനും കുഞ്ചനും ഒരാളോ രണ്ടുപേരോ എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിപ്പറവാൻ ഇനിയും കാലമായിട്ടില്ലെന്നു വാദിക്കുന്നവർപോലും കുഞ്ചനും ഒരു രാമപാണിവാദനാണെന്നു സമ്മതിക്കേണ്ടതാണ്. അതിനുള്ള തെളിവുകൾ ഇപ്പോൾ ധാരാളമായി കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

രാഘവീയം മഹാകാവ്യം രാമപാണിവാദന്റെ കൃതിയല്ലെന്നും അതിന്റെ കർത്താവു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതുലനായ രാഘവപാണിവാദനായിരിക്കണമെന്നുമുള്ള ചില വിമർശകന്മാരുടെ അഭ്യൂഹം തീരെ അടിസ്ഥാനമില്ലാത്തതാണ്. രാഘവീയവും അതിന്റെ സംസ്കൃതവ്യാഖ്യാനവും രചിച്ചതു രാമപാണിവാദനല്ലാതെ മററാരുമല്ല. ചെമ്പകശ്ശേരിരാജാവിനു കവി ആ ഗ്രന്ഥം സമർപ്പിച്ചപ്പോൾ അടിയറവെച്ചതാണു താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ.

"യസ്യ നിശ്ചലയാഃ ശക്ത്യൈല്ലികാ
ലോകാംശത്രി ലാലിതായഥാ
സാർവ്വഭൗമികമാരാഗ്നാം ബുധ
തം ദേവമാരാമിഷമത്ഥയേ.

യസ്യാഭ്യുദയകാരിതോ മനോരഥതരുശ്ചിത്താലവാലേ പുരാ
താവദ്വസ്തേ സ തു ചോളഖണ്ഡനനിബന്ധാവസ്ഥിതിജ്ഞാനതഃ
പശ്ചാൽ പല്ലവിതസ്തതഃ കുസുമിതസ്തദ്ഗുണ്യതാകർണ്ണനാ-
ത്തദ്ഗ്രന്ഥാഗ്ര്യസമർപ്പണേന സഫലീകർത്താത്മനം ഭവാൻ.

സാരസ്യൈകസമാശ്രയാംബുധുനീ ലീലാരതസ്സന്തതം
രാജീവേക്ഷണരാജഹംസസ്പൃഹകാ യന്മാനസേ ഖേലതി,
തസ്മാദാശ്രിതനന്ദനാൽ സുമനസാം സംസേവിതാൽ സഞ്ചയൈഃ
ഹാ ഹാ വാ കല്പതരോരിവാത്രഭവതോ ലോകേ ന വാഞ്ഛസ്സിതഃ?

ജയതാം ജഗതാം നാഥൗ സപ്രിയാജനവിഗ്രഹൗ
വിശ്വരക്ഷാപരൗ വീരൗ യുവാം ജാനാമി രാഘവൗ"

"ജഗതാം നാഥൗ" എന്ന പദംകൊണ്ടു കവി ശ്രീരാമനേയും രാജാവിനേയും വർണ്ണിക്കുന്നതായി വിചാരിക്കണം. "ചോളഖണ്ഡനനിബന്ധാവസ്ഥിതി" എന്താണെന്നു മനസ്സിലാകുന്നില്ല. ഏതോ ചോളദേശീയനായ ഒരു പണ്ഡിതന്റെ മതത്തെ വിദാനായ രാജാവു ഖ

ണ്ഡിച്ചുവോ എന്നറിഞ്ഞുകൂടാ. രാഘവീയത്തിന്റെ അവസാനത്തിലുള്ള താഴെ കാണുന്ന ശ്ലോകങ്ങളിൽനിന്നു കാവ്യവും വ്യാഖ്യാനവും രാമപാണിവാദന്റെ കൃതിയെന്നു സ്പഷ്ടമാകും.

"രസികജനവിനോദി രാഘവീയം
രഘുവരചാരുചരിത്രകാവ്യബന്ധം
രചയതി മയി രാമപാണിവാദേ
രതിരധികാസ്തു സദാ കവീശ്വരാണാം.

ക്ഷോണിദേവകുലമൗലിമണ്ഡനാം
പ്രീണിതാഖിലമനുഷ്യമണ്ഡലം
പാണിയുഗ്മരചിതാഞ്ജലിർഗ്ഗുരും
പാണിവാദകൃതിരേഷ വന്ദതേ.

രാമേണ പാണിവാദേന രാഘവീയമിദം കൃതം
തേനൈവ ബാലപാഠ്യാഖ്യാ വ്യാഖ്യാഽഖ്യായി ധീമതാ"

ഇത്രമാത്രം അപ്രതിഷേധ്യമായ തെളിവു ഞാൻ ഇപ്പോൾ കാണിച്ചിരിക്കകൊണ്ട് ഇനി ഇതിനെപ്പററി ആക്കും യാതൊരു സന്ദേഹത്തിനും അവകാശമുണ്ടാകയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഭാഗവതചമ്പു, ദശമസ്കന്ധത്തിന്റെ ആരംഭം മുതൽ മുചുകുന്ദമോക്ഷംവരേയുള്ള കഥ ഏഴു സ്തബകങ്ങളിൽ അടക്കീട്ടുള്ള മഹനീയമായ ഒരു നിബന്ധമാകുന്നു.

"ഹസ്തിമസ്തകമസ്താകം വസ്തു സ്വസ്തികൃദസ്തു നഃ
യത്തു പ്രത്യൂഹവിധ്വസ്തിം വിധത്തേ വസ്തുതഃ സ്തുതം"

എന്ന ഗണപതിസ്തുതി കഴിഞ്ഞാൽ,

"ശ്രീനാരായണഭട്ടപാദഗുരുപാദാനാം കൃപാനുഗ്രഹഃ
ശ്രീകൃഷ്ണസ്യ കഥാം കഥാപയതി യം ചമ്പൂപ്രബന്ധാത്മികാം
രാമോ നാമ സ പാണിവാദകുലജഃ പാണീ ശിരസ്യർപ്പയൻ
ബ്രഹ്മഭ്യഃ പ്രണതിം കരോതി ഖലു വസ്സഭ്യാസ്സമഭ്യാഗതാഃ"

എന്ന പദ്യത്തിൽ തന്റെ ഗുരുവിനേയും സഭയിൽ അഭ്യാഗതന്മാരാകുന്ന ബ്രാഹ്മണരേയും വന്ദിച്ചുകൊണ്ടു കവി കഥ തുടങ്ങുകയായി. അത്യന്തം മനോഹരമായ ഈ കൃതിയുടെ വൈശിഷ്ട്യം കേരളീയർ അല്പമെങ്കിലും ഒന്നു ധരിച്ചിരിക്കണമെന്ന് എനിക്കു വളരെ ആഗ്രഹമുള്ളതിനാൽ അതിൽനിന്നു ചില ഗദ്യപദ്യങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കുവാൻ മടിക്കുന്നില്ല.

1. ഭൂമിദേവി അസുരാംശജാതന്മാരായ രാജാക്കന്മാരെപ്പററി അറിയിക്കുന്ന സങ്കടം.

"സജ്ജനരക്ഷണാർജ്ജവശാലിത്വേന നീതിമത്വം പ്രഥയത്ഭിർദ്ദുർജ്ജനമതാനുസാരിത്വേന ദാക്ഷിണ്യം പ്രകാശയത്ഭിർദ്ദുർവ്വശസ്സഹിഷ്ണുത്വേന ധീരത്വം ദർശയത്ഭിർബ്രഹ്മസ്വാപഹാരേണാർത്ഥാർജ്ജനസാമർത്ഥ്യം, സമർത്ഥയത്ഭിരധ്വരാദിധ്വംസനേനാപ്രതിഹതശാസനത്വം പ്രഖ്യാപയത്ഭിശ്ശത്രുകൃതാത്മതിരസ്കാരോപേക്ഷണാകുശലത്വേന ക്ഷമാവത്ത്വം വ്യഞ്ജയത്ഭിരബലാജനകുചാശ്ലേഷദാനേന തീക്ഷ്ണദണ്ഡത്വമുത്ഭാവയത്ഭിർഗ്ഗണികാജനവശംവദത്വേനാഭിശൃതമാപാദയത്ഭിരാത്മദാരപരിത്യാഗേന ജിതേന്ദ്രിയത്വമുദ്ബോധയത്ഭിർദ്ദുർഷ്ടസചിവദുരുപദേശഗ്രഹണേന സർവ്വസാധാരണാഭിപ്രായത്വം പിശുനയത്ഭിസ്സാധുജനഹിതോപദേശപ്രത്യാഖ്യാനേന സ്വാതന്ത്ര്യമുദ്യോതയത്ഭിരഗമ്യാഗമനേന പണ്ഡിതൈരദണ്ഡ്യദണ്ഡനേന ദണ്ഡധാരൈരധർമ്മൈരിവ ശരീരിഭിരവിനയൈരിവ സവിഗ്രഹൈരജ്ഞാനൈരിവാകാരവത്ഭിരവനിപാലസംജ്ഞയാവതീർണ്ണൈരസുരൈഃ"

പാണിവാദന്റെ ഫലിതപ്രയോഗചാതുരിയുടെ പാരമ്യം ഈ ഒരു ഗദ്യത്തിൽനിന്നു ഗ്രഹിക്കാം.

2. വസുദേവർ കംസനോട്.

"ചലാ പരേഷാം സുരതാപ്തിമാത്രായം
കാരാതി കണ്ഠഗ്രഹണാദനന്തരം
ധൃതാ ത്വയാസാവസുഹാരിണീ സഖേ!
കൃപാണയഷ്ടിർഗ്ഗണികേവ രാജതേ"

കൃപാണപക്ഷത്തിൽ, സുരതാപ്തി=സുരതയുടെ (ദേവത്വത്തിന്റെ) പ്രാപ്തി. "അസൗ അസുഹാരിണീ" എന്നു കൃപാണപക്ഷത്തിലും "സാ വസുഹാരിണീ" എന്നു ഗണികാപക്ഷത്തിലും പദച്ഛേദം ചെയ്യണം. ഈ ശ്ലോകം വിഷ്ണുവിലാസത്തിലും ഇതേഘട്ടത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്.

3. ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ ജനനം.

വിദ്യേവാത്മപ്രബോധം, സുവിശദകവിതാവാസനേവോക്തിഗുംഫം,
സൽകാവ്യപ്രക്രിയേവ ധ്വനി, മനഘലതമാ സച്ചചര്യേവ കാമം,
അദ്വൈതാനന്ദകന്ദാദ്ഗതകനകലതാപാകമേകാന്തരമ്യം
ബാലം പ്രാസൂത നീലാംബുദരുചിരുചിരം കേവലം ദേവകീ സാ.

4. കാളിന്ദീതീരത്തിലെ മന്ദവായു.

പുളിന്ദവരസുന്ദരീപുളകിതോരുവക്ഷോരുഹ-
പ്രഗാഢപരിപീഡനപ്രഥിതസൗരഭോത്സേകിഭിഃ
കളിന്ദതനയാടവീവിടപിവാടസഞ്ചാരിഭിഃ
പ്രഗേ * ഹരിരസേവ്യത ഭ്രമരസാരുതൈർമ്മാരുതൈഃ.

* പ്രഗേ = പുലർച്ചയിൽ

5. കാളിയനൃത്തം.

ചപലാചപലിതനൂപുരം ചലിതകിങ്കിണീകങ്കണാ-
ട്ടട്ടാകളകരാംഘ്രിമുരളികാരവാദഘോഷിതം
അരാളഘനകുന്തളീശിഥിലകേകിപിഞ്ഛാഞ്ചലം
വ്യരാജദഹിമസ്തകേ മുരജിതശ്ശിരസ്താണ്ഡവം.

6. പ്രലംബാഗമനം.

വിവേദ കംസനാഗോപഃ കംസനാദേശമാഗതം
തസ്കരസ്തസ്കരം വേത്തീത്യുക്തിസ്സത്യാ കിലാഭവൽ.

7. കുപിതനായ ദേവേന്ദ്രന്റെ ആജ്ഞ.

വജ്രാഗ്നിസ്ഫുരണപ്രചണ്ഡപവനവ്യാഘാതമേഘാവലീ-
വ്യാകീർണ്ണാദ്രിതതസ്തതോ ഭൃശമപാം ധാരാഭിരാരാദിമാം
ആഭേദോദധിവാസഭൂമിമചിരാദംഭോനിധിം കർമ്മഠാ
ഗോഷ്ഠീ രാജതി യാധുനാ ന പതി സാ നക്രൈസ്സമാക്രമ്യതാം.

8. ഗോപികമാർ ശാകരിയോട്.

പാണൗ വേണുഃ സ്ഫുരതി, കുടിലേ കുന്തളേ ബർഹിബർഹ-
ശ്രേണീ, ശ്രോണീതടഭുവി ദൃഢം നൂതനം പീതചേലം,
ഗാത്രം നേത്രപ്രിയമതസിസ്നിഗ്ദ്ധസച്ഛായമസ്യ,
തസ്യൈതാനി പ്രിയസഖി! സമാലക്ഷയേല്ലക്ഷണാനി.

9. അക്രൂരന്റെ പ്രത്യാശ.

ശ്രീമൽകാളകളായകായസുഷമം കണ്ഠോല്ലസൽകൗസ്തുഭം
ശ്രീവത്സാങ്കിതവന്യദാമതുളസീഹാരോല്ലസദ്വക്ഷസം
രാജൽപീതപടീദൃഢീകൃതകടീചഞ്ചന്മണീകാഞ്ചികം
രാജീവായതനേത്രമിന്ദുവദനം ദ്രക്ഷ്യാമി ലക്ഷ്മീപതിം.

ഉത്തംസീകൃതകേകിപിഞ്ഛപടലസ്നിഗ്ദ്ധോല്ലസൽകുന്തളം
മുഗ്ദ്ധസ്മേരമുഖാരവിന്ദവിഹരദ്ഭൃംഗായിതാപാംഗകം
ബന്ധൂകദ്യുതിബന്ധുരാധരദലന്യാസക്തവംശീലതം
ബാലം ബാലതമാലനീലവപുഷം ദ്രക്ഷ്യാമി ലക്ഷ്മീപതിം.

മന്ദം നന്ദഗൃഹാങ്കണേ മണിലസന്മഞ്ജീരമഞ്ജുസ്വന-
സ്പന്ദസ്യന്ദമനോജ്ഞപാദയുഗളീവിന്യാസധന്യാന്തരം
സഞ്ചാരം കലയന്തമന്തികചരൈർഗ്ഗോപാലബാലൈസ്സമം
കഞ്ചിൽ ബ്രഹ്മസവിഗ്രഹം ശിശുമഹം ദ്രക്ഷ്യാമി ലക്ഷ്മീപതിം

ദുഗ്ദ്ധം ഗാ ദുഹതീഷു മുഗ്ദ്ധഹസിതസ്നിഗ്ദ്ധാനനം നന്ദം മുദാ
മുഗ്ദ്ധസ്ത്രീഷു ഗൃഹീതരത്നചഷകം പാണൗ ചരന്തം മുഹുഃ
ദത്താം ദത്തമമൂദിരേതദസകൃൽ ഭൂയോപി യാചന്താപരം
കൃഷ്ണം തൃഷ്ണമദദ്ഭുതാർഭകമഹം ദ്രക്ഷ്യാമി ലക്ഷ്മീപതിം.

10. ഗോപികൾ ഉദ്ധവരോട്.

ചഞ്ചൽപിഞ്ഛാവതംസം ചടുലതരവലയസ്ഫൂർജ്ജിമുഗ്ദ്ധാക്ഷിലീലം
കിഞ്ചിദ്വ്യാലോലബാലാതപരുചിവസനാബദ്ധകാഞ്ചീകലാപം
ഗുഞ്ജന്മഞ്ജീരപാദാംബുജമസിതഘനശ്യാമളശ്രീമദംഗം
മന്ദസ്മേരാസ്യമീക്ഷേമഹി കഥയ കദാ തം ജനം കഞ്ജനാഭം?

എന്തൊരു ശബ്ദമാധുര്യം! എന്തൊരു രസപ്രവാഹം! "ഇതി ശ്രീഭാഗവതചമ്പൂപ്രബന്ധേ രാമപാണിവാദവിരചിതേ സാനന്ദഗോവിന്ദോ നാമ സപ്തമഃ സ്തബകഃ" എന്നൊരു കുറിപ്പോടുകൂടിയാണു ഞാൻ വായിച്ച ഗ്രന്ഥം അവസാനിക്കുന്നതു്. ധാരാളം പ്രാകൃതശ്ലോകങ്ങളും ഗോവർദ്ധനയാഗം, കാളിയമർദ്ദനം, രാസക്രീഡ, ജരാസന്ധയുദ്ധം ഇത്യാദി ഘട്ടങ്ങളിൽ ഓട്ടൻതുള്ളലിന്റെ ഛായയിൽ

"തത്ര ച സമയേ ക്രൂരഃ ക്രമശ-
സ്തരണിമരീചിസ്ഫുരണൈഃ കിരണൈഃ
തപ്തതയാഥ നവംപചപാംസുനി
തരണിസുതാതടഭൂമനി വിപിനേ
കാളിമവിഷമവിഷാനലദഗ്ദ്ധ-
ഫലിതാജലഭൂഗതൃഷ്ണാസ്വിദ്ധ"

"ച്യുതാഗമവര! കഥയ സഖേ! ധൃത-
പീതാംബരമരുണാധരചരണം
ധൂതാത്മഗജിതമംഗരുചാഖില-
ഭുവനതാപരമരവിന്ദവിലോചനം"

ഇങ്ങനെയുള്ള ഗദ്യങ്ങളുമുള്ളതു് ഈ പ്രബന്ധത്തിന്റെ വിശേഷമാകുന്നു.

ഇനി രാമപാണിവാദന്റെ ഗീതരാമത്തിലേയ്ക്കു കടക്കാം. ഗീതരാമം, ശ്രീരാമചരിതത്തെ അധികരിച്ചു സംസ്കൃതത്തിൽ രാമപാണിവാദൻ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഒരാട്ടക്കഥയാകയാൽ ദ്വേധാ അനർഘമാകുന്നു. ആ ഗ്രന്ഥത്തിലെ ആദ്യത്തെ സ്വല്പം ഭാഗമേ എനിക്കു കണ്ടുകിട്ടുവാനിടവന്നിട്ടുള്ളു. മുഴുവൻ വല്ല ദിക്കിലുമുണ്ടോ എന്നു ഗവേഷകന്മാർ സശ്രദ്ധം പരിശോധിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഗീതരാമത്തിനു പ്രത്യേകം തോടയമുണ്ടു്; അതിൽ ഗണപതിവന്ദനവും ശ്രീകൃഷ്ണവന്ദനവും പത്മനാഭവന്ദനവും കാണുന്നു:—

ഗണപതിവന്ദനം—ചെമ്പട.

1. പ്രണമത ഗണപതിമശരണശരണം
പ്രണതശീലം പ്രഥിതലീലം
പ്രകടപ്രബലം ബാലം ചടുലം (പ്രണമത)

2. പ്രഥിതഗാഢ പടുതാഗുണജാലം
പ്രോദ്യൽകടതടമദജലകലിലം (പ്രണമത)

വിഷ്ണുവന്ദനം — ചെമ്പട.

മുരഹര! പരിപാഹി മാമനിശം ചിരതര! പരിപാഹി മാമസ്തുതശം
പുരഹര! വരദ! രമാപതേ!.... ......പരിണതഗുണവസതേ!
ഭഗവൻ യദുപതേ! ഗുരുതരകരുണാനിധേ!....... .... ഇത്യാദി.

വിഷ്ണുവന്ദനം — അടന്ത.

1. സരസിജനയനം വരഫണിശയനം പരിണതസുരഗണവിരചിതനമനം
ഹരിമകരവദനം സമുദിതമദനം പ്രമഥിതരിപുകുലമുരഗുണസദനം
ജനിമൃതിഹരണം ജനിതവിഹരണം മുനിജനപരിനുതമൃദുതരചരണം
ശുഭഹാരമമലം പരിധൃതകമലം പരിചിനു നനു മമ ഹൃദയ! സകമലം.

2. മുരഹര! നഗധര! മുകുന്ദ! മാധവ! പാഹിമാമവ ഹരേ! ജയമോഹന
കാമിതദായക! ദയാനിധേ! ചലദലകാവലയവിലോലവിലോചന!
ജലദസമരുചേ! ജഗദീശ! വികസിതമണിമയ കിരീടകുണ്ഡല!
സുലളിതശരീര! രമാപതേ! ജയ. പാഹിമാമവ ഹരേ ജയമോഹന.... ......ഇത്യാദി.

വിഷ്ണുവന്ദനം — പഞ്ചാരി.

അരുണാംബുജലോചന! തരുണാംബുദലളിത!
കരുണാകര! സതതം മയി കരുണാം കുരു ഭഗവൻ!
കളരവഝങ്കൃതിമണിനൂപുരമിളിതം പദയുഗളം
പുളകീകൃതകമലാകരകലിതം പരികലയേ.
കളകണ്ഠപരിലാളിതതുളസീഗുണമധുപാനജ-
കളകൂജിതലളിതോല്ലസമളിനികുലശബളം
സലിലാശയകലിതാപരികലിതാളകകുലഭൂഷണ-
മലസതരസുലഭം തവ കലയേ വപുരനിശം.

വന്ദനശ്ലോകങ്ങൾ.

1. <u>ഗണപതി.</u>

രജനികരസവർണ്ണം രക്തമാലാവകീർണ്ണം
രസചലിതകർണ്ണം രഞ്ജിതാനന്ദപൂർണ്ണം
രജനിചരവിദീർണ്ണം (?) രംഗദാനവതീർണ്ണം
ഗജമുഖമനവർണ്ണ്യം (1) ഗാഢമാശ്രയ തൂർണ്ണം

2. <u>സരസ്വതി.</u>

രുചിരകനകപിംഗേ രൂപിണി ശ്രീമദംഗേ
പരിതുലിതഗംഗേ ചാരുകാരുണ്യതുംഗേ

---

(1) അനവർണ്ണ്യൻ = ഉത്തമൻ.

കമലചലദപാംഗേ ദേവി! കല്യാണതുംഗേ
വിലസ രസനരംഗേ വാണി, മേ വക്ത്രരംഗേ.

3. അമ്പലപ്പുഴ ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

പുഷ്ണന്തം പാദയുഗ്മം ജനമമധ്യന്ദിവാസനിഷ്ണം (2) നദീഷ്ണം (3)
ജിഷ്ണുന്തം വാക്യതുഷ്ണം മധുരമപി ചരയാമേഷകൃഷ്ണം ഹരി കൃഷ്ണം
വിഷ്ണും സദ്ബലം രോചിഷ്ണും പ്രചിതരുചി ശൈരെയൽപതിഷ്ണും ചരിഷ്ണും
ധൃഷ്ണുഞ്ജാലങ്കരിഷ്ണും ജിത മൃദുസരോജദ്വിഷ്ണും സഹിഷ്ണും

4. വാസുദേവപുരത്തു വാസുദേവൻ.

ശ്രീവാസുദേവപുരവാസിനമംബുജാക്ഷം
ശ്രീവാസുദേവമഭിതാംബുജജാലനീലം
ശ്രീവത്സകൗസ്തുഭവിരാജിതജാതരംഗം
ശ്രീവത്സലം ശ്രുതകൃപാനിലയം നമാമി.

5. പെരിഞ്ചെല്ലൂർ ശിവൻ.

വിശ്വാനന്ദപ്രദേ ച പരാംശു സതതേ ച ത്രാഗാധയാനിമേഷേ
മൃത്യുപ്രാണമുഖേ ച ഗിരീന്ദ്രഭവനേ ച നിരാഗശരതപസ്യേ
നിർവ്വാണം ദദതേ ച മുകുന്ദസ്യന്ദനേ ച ഭോഗായ ശരണായതേ ച
ലക്ഷ്മീഗ്രാമജുഷേ ച മനോജ്ഞവപുഷേ ച തസ്മൈ നമോ ജ്യോതിഷേ.

6. കുമാരനെല്ലൂർ കാത്ത്യായനി.

ധന്യേ! സമ്പന്നധാന്യേ! പ്രണതജനിതമഹാദാനപുണ്യാധിമാന്യേ!
മാന്യേ! സംസാരശൂന്യേ കമലമുഖി! കുമാരാലയസ്ഥേ! വദാന്യേ!
താന്യേഷു ക്ഷേമദാത്ര്യേവ ഹരി നിരതമഭക്താന്തരംഗേ ശരണ്യേ!
മാന്യേ തേ ദേവദേവാന്യേ മിത സകലസുഖോന്യേ! ശൈലകന്യേ!

7. ചെമ്പകശ്ശേരി രാജാവ്.

രക്ഷാദക്ഷ യപക്ഷലക്ഷ്മണകൃപാലക്ഷ്യ വിപക്ഷവലീ-
വിക്ഷോഭക്ഷമദക്ഷദക്ഷിണഭുജ നിക്ഷിപ്തകുക്ഷിദ്വയ
ഉക്ഷാമക്ഷിതിരക്ഷണക്ഷമഗുണോ ലക്ഷാധികാരോത്സവൈർനീ-
ലപ്പൂരക്ഷിതശക്തിരക്ഷയബലഃ ശ്രീദേവനാരായണഃ.

ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണഹേതു.

ശ്രീമൽബോധായനാന്വയമുപരചിതം ചമ്പു രാമായണം യ-
ച്ച്യുതാ ശുദ്ധാ തദേതന്മഹിതജനമനോരാമമംഗല്യരംഗദേശ

---

(2) നിഷ്ണൻ = നിഷ്ണാതൻ (3) നദീഷ്ണൻ = കുശലൻ.

എന്നു വർണ്ണിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം വാസ്തവത്തിൽ ആ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ചെയ്ത മാററങ്ങളും പരിഷ്കാരങ്ങളുമെന്തെന്ന് ഉപരിഗവേഷണംകൊണ്ടു മാത്രമേ വിശദമാകയുള്ളൂ. "വിഘ്നേശോ വസ്സ പായാൽ ത്രിഗുണസചിവതാം" —"കല്യാണാനാം നിദാനം"—"ഏതേനതൌ" ഈ മൂന്നു പദ്യങ്ങളും അച്ചടിപ്പിച്ച മഹാനാടകപുസ്തകത്തിലും സൂക്തിമുക്താവലിയിലും ഒന്നുതന്നെ. അയോദ്ധ്യാകാണ്ഡം സൂക്തിമുക്താവലിയിൽ അത്യന്തം ഹ്രസ്വവും യുദ്ധകാണ്ഡം ദീർഘതമവുമാകുന്നു. "നാഗാനാമയുതം" എന്നു തുടങ്ങി "പായാന്നഃ പരമാത്മനോ രഘുപതേഃ കോദണ്ഡചണ്ഡാരവഃ" എന്നവസാനിക്കുന്ന സുപ്രസിദ്ധമായ പദ്യം പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥത്തിലുള്ളതാണ്. ഒടുവിൽ,

ജാതോ വംശേ രഘൂണാം മുനിവരവചനാത്താടകാം താഡയിത്വാ
കൃത്വാ പുണ്യാമഹല്യാം ത്രുടിതഹരധനുർജ്ജാനകീവല്ലഭോ/ഭൂൽ
പ്രാപ്യായോദ്ധ്യാം നിയോഗാൽ പിതുരടവിമഗാദ്വീതസീതോസ്തബാലി
ബദ്ധാബ്ധിം രാമചന്ദ്രോ ദലിതദശമുഖസ്സീതയാ രാജ്യമാപ

എന്നൊരു രാമായണസംഗ്രഹശ്ലോകവും കാണുന്നുണ്ട്. ബോധായനന്റെ കവിതാമാധുര്യം വായനക്കാർ ഗ്രഹിക്കുന്നതിനു ഗ്രന്ഥാരംഭത്തിൽനിന്നു മൂന്നു നാലു ശ്ലോകങ്ങൾ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം: —

1. ഉൽഫുല്ലാമലകോമളോല്പലദലശ്യാമായ രാമാമനഃ-
കാമായ പ്രഥമാനനിർമ്മലഗുണസ്തോമായ രാമാത്മനേ
ധ്യാനാരൂഢമുനീന്ദ്രമാനസസരോഹംസായ സംസാരവി-
ധ്വംസായ സ്ഫുരദോജസേ രഘുകുലോത്തംസായ പുംസേ നമഃ.

2. വാല്മീകേർമ്മതിമന്ദരേണ മഥിതഃ സീതാരമാസംഭവഃ
സുഗ്രീവാമരഭൂരുഹോംഗദഗജഃ സൌമിത്രിചന്ദ്രോദയഃ
വാതാൽപന്നമണിർവ്വിഭീഷണസുധഃ പൌലസ്ത്യഹാലാഹലഃ
ശ്രീരാമായണദുഗ്ദ്ധസിന്ധുരമലോ ഭൂയാൽ സ വഃ ശ്രേയസേ.

3. ചത്വാര്യേവ മുഖാനി പങ്കജഭുവഃ, പഞ്ചാനനഃ ശങ്കരഃ,
സ്കന്ദഃ ഷഡ്വദനഃ, സുരേഷു കതമഃ സാദൃശ്യ ദശാസ്യസ്യ മേ?
ഗീർവ്വാണാനിതി ഗർവ്വതഃ പ്രഹസതോ ലങ്കേശ്വരസ്യാഹവേ
ഛിന്നം യേന ശരൈശ്ശിരോംബുജവനം, പായാൽ സ വോ രാഘവഃ

4. ത്രൈലോക്യത്രാണകാരീ ദശവദനവധൂവക്ത്രവൈധവ്യകാരീ
സീതാസീമന്തകാരീ മരകതശിലാസ്തംഭഡംഭാപഹാരീ
രക്ഷോവിക്ഷേപകാരീ കനകമൃഗവധോദ്ദണ്ഡകോദണ്ഡധാരീ
ലങ്കാലങ്കാരഹാരീ ജയതി രഘുപതിർഭൂമിഭാരാപഹാരീ.

ഇത്തരത്തിലുള്ള ശ്ലോകങ്ങളടങ്ങിയ ഒരു കൃതി വിജയനഗരത്തിൽ ഇമ്മഡിദേവരായനേയും കേരളത്തിൽ ദേവനാരായണനേയും അനന്ത

പുളകിതരാക്കിയതിൽ എന്താശ്ചര്യമാണുള്ളതു്? ഇമ്മഡിദേവരായൻ സംഗീതരത്നാകരവ്യാഖ്യ നിർമ്മിച്ച കല്ലിനാഥപണ്ഡിതൻെറ പുരസ്കർത്താവായിരുന്നു എന്നു് ആ ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്ന,

> വിശ്വംഭരാഭാരകൃതാവതാരസ്തസ്യാസ്തി പുത്രഃ യശസാ പവിത്രഃ
> സംഗീതസാഹിത്യകലാസമജ്ഞഃ പ്രതാപവാനിമ്മഡിദേവരായഃ.

എന്നും മററുമുള്ള പ്രശംസാപദ്യങ്ങളിൽനിന്നു വെളിപ്പെടുന്നു.

ഇതൊരു വലിയ ശാഖാചംക്രമണമാണെന്നു ഞാൻ നല്ലപോലെ അറിയുന്നുണ്ടു്. ഞാൻ ഇപ്പോൾ പ്രതിപാദിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ ഇതുവരെ അജ്ഞാതങ്ങളാണെന്നുള്ളതു മാത്രമാണു് എനിക്കുള്ള സമാധാനം. ഗീതരാമത്തിലെ ആദ്യത്തെ പുറപ്പാടുശ്ലോകവും പദത്തിൻെറ ഒരു ചരണവുംകൂടി ഉദ്ധരിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

> കൈലാസാദ്രീന്ദ്രശൃംഗസ്ഖലിതജലധാരാം കോസലേ ഭാസമാനാം
> തത്തദ്ഭൂപാലകീർത്തിപ്രസരസുരധുനീസംഗമേദ്ധ്യാമയോദ്ധ്യാം
> അദ്ധ്യാസീനഃ സുരാധീശ്വരപരമസഖാ മേദിനീകല്പശാഖീ
> സാകം ഭാര്യൈരതാരൈര്ദ്ദശരഥനൃപതിസ്സംവിതേനേ വിഹാരം.

> സാകേതനികേതന രേജേ സാദമോദാ രാജാ
> സാകം ഭാര്യൈരുദാരാ ലോകാനാമാതങ്കവിനോദീ. ഇത്യാദി.

രാമപാണിവാദൻെറ ചന്ദ്രികാവീഥിയെപ്പററി ഞാൻ വിജ്ഞാനദീപിക ഒന്നാംഭാഗത്തിൽ ഉപന്യസിച്ചിട്ടുണ്ടു് ആ ഗ്രന്ഥത്തിൻെറ ഒരുലേഖയുടെ അവസാനത്തിൽ കാണുന്നതും താഴെ ചേക്കുന്നതുമായ രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ വായനക്കാർക്കു രസകരമായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

1. വീഥീയം ചന്ദ്രികാ നാമ രാമപാണിവിനിർമ്മിതാ
   ഏകാഹചരിതൈകാങ്കാ നാട്യലക്ഷ്മലക്ഷണാ

2. വാമാങ്കാരോപിതോമാകുചകലശസൃണാരസാരക്തഭാരാന്തരാളം
   ഹേമാലങ്കാരസിംഹാസനപരിലസിതം പാരിജാതസ്യ മൂലേ
   സോമാപീഡം കരാഭ്യഞ്ചിതപരശുമൃഗം ശൂലിനം നീലകണ്ഠം
   ക്ഷേമായാമി ഭജാമഃ സ്ഫടികമണിസുധാശുഭ്രഗാത്രം ത്രിണേത്രം.

രണ്ടാമത്തെ ശ്ലോകം തൃപ്പുണ്ണോട്ടു ശ്രീപരമേശ്വരനെപ്പററിയുള്ളതാണു്.

5. ശാകുന്തളം.

ശാകുന്തളം ആറു ദിവസത്തെ ആട്ടക്കഥമാത്രമേ ഇപ്പോൾ അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ളൂ. കാളിദാസൻെറ അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളത്തിലെ നാലാമങ്കം

പൂർവ്വാംഗംവരെയുള്ള ഇതിവൃത്തത്തിനമേലുള്ള ഭാഗം അതിൽ കവി സ്പർശിച്ചിട്ടില്ല. അതായത്, ദുഷ്യന്തൻ കണ്വാശ്രമംവിട്ടു രാജധാനിയിൽ എത്തുന്നതുവരെയുള്ളതാണ് ആട്ടക്കഥയ്ക്കു വിഷയീഭവിച്ചിരിക്കുന്ന കഥ.

മാത്രാ മുദശ്രുസലിലൈരഭിഷിക്തമൂർദ്ധാ
നേത്രാംബുഭിഃ സ വിവിധൈരനുഗൃഹ്യ പൌരാൻ
ശ്രോത്രാഭിരാമമുരുചാരണഗാനതുഷ്ടോ
ധാത്രീപതിർന്നിജപുരേ സുഖമധ്യുവാസ.

എന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടു് ആറാംദിവസത്തെ കഥ അവസാനിക്കുന്നു. ബാക്കിയുള്ള മൂന്നു ദിവസത്തെ കഥ എനിക്കു കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിലും, ഒന്നാംദിവസത്തെ കഥ ആരംഭിക്കുന്നതിനു മുൻപുള്ള തോടയവും വന്ദനശ്ലോകങ്ങളും കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുള്ളതും അവയിൽനിന്നു കവിയെപ്പററി ചില വിവരങ്ങൾ അറിയാൻ സാധിക്കുന്നതുമാകുന്നു.

തോടയം—നാട്ട—ചെമ്പട.

1. <u>ഗണപതിവന്ദനം.</u>

ഗണപതിമനുപമഗുണമനുകലയ ഗന്ധവിരാജിദാനതായം
ഗജരാജമുഖം ഗൌരീതനയം .... (ഗണ)
കരതലോല്ലസിതകാഞ്ചനകലശം കരുണാമൃതജലനിധിമനിശം
കാരണകാരണസന്നുതചരിതം കനകാജചലതനുമഭിമതവരദം........(ഗണ)

2. <u>വിഷ്ണുവന്ദനം—ചെമ്പട.</u>

ജയജയ മുരഹര! ജഗദീശ! ജയജയ പരിഹൃതഭവപാശ!
ജയജയ സഫലിതസുജനാശ! ജയ ഗോപവേഷ! (ജയജയ)
അരുണാംബുജദലനിഭനേത്ര! സുരനായകമണിരുചിഗാത്ര!
കരുണാമൃതരസശുഭപാത്ര! കരധൃതവേത്ര........... (ജയജയ)
ഗോപകുമാരകപരിവാര! ഗോപരിപാലനസുവിഹാര!
ഗോപവധൂജനമതിചോര! ഗോവിന്ദ! ശൌരേ!.......... (ജയജയ)
ലോലതരവനമാല! ലാലസിതമൃദുചേല:
നീലകുഞ്ചിതബാല! നിഗമന്തലീല.......... (ജയജയ)
കാളിയമദമന്മഥന! കലികല്മഷശമന!
പാലയ രമാരമണ! പാചിന്മയാത്മൻ!.......... (ജയജയ)

3 <u>കിളിക്കൊറ്റി ശിവസ്തുതി—പഞ്ചാരി.</u>

പാഹി സദാശിവ ശംഭോ! പുരഹര! ജയ പരമേശ്വര!
ദേഹി ശുഭം ദേവ വിഭോ! മോഹതമോഭാനോ!

പാണ്ഡവവരദാമരനുത! പാണ്ഡവാദേശിതാദൃശളിത!
താണ്ഡവരസികാഖിലദുരിതാർണ്ണവവരതരണേ!

ചരണാംബുജമരുണം തവ ശരണം ഭവഹരണം
ശരണാഗതഭരണവ്രത! കരുണാമൃതസിന്ധോ!
നിഗമാന്തവിചാരൈരിഹ സുഗമാം തവ പദവീം
ലഘു മാം നയ മദനാന്തക! ശുകമന്ദിരവസത!

4. പഴയന്നൂർ പാർവ്വതീസ്തുതി—അടന്ത.

അംബാദേവി! മഹാമായ! ത്ര്യംബകനാരീഭാഗമായ!
നിർമ്മലാംഗി! പഴയന്നൂരംബികേ! പരിപാഹി മാം

ജംഭവൈരിനതലീലേ! കുംഭികുംഭസ്തനഭാരേ!
കംബുകണ്ഠി! പഴയന്നൂരംബികേ! പരിപാഹി മാം.

ഇന്ദുബിംബാനനേ! ഗൗരി! സന്തതാലംബനാപാംഗേ
വന്ദനീയേ! പഴയന്നൂരംബികേ പരിപാഹി മാം.

മാടഭൂമിപാലവംശപ്രൗഢതാവിധാനലോലേ!
രൂഢകീർത്തേ! പഴയന്നൂരംബികേ! പരിപാഹി മാം.

വന്ദനശ്ലോകങ്ങൾ.

1. തൃശ്ശിവപേരൂർ വടക്കുന്നാഥൻ.

കല്യാണം വോ വിധത്താം കമലഭവകപാലാന്തരാസ്സ്ഥലാനോദ്യൽ-
കല്ലോലോല്ലാസിഗംഗാശശിശകലജടാശേഖരോത്തുംഗോത്തമാംഗഃ
സല്ലീലാലോലചില്ലീലളിതഗിരിസുതാപാംഗവീക്ഷൈകലക്ഷ്യം
മല്ലീബാണപ്രമാഥീ വൃഷഗിരിനിലയേ തുഷ്ടിമാനേഷ്ടമൂർത്തിഃ

2. ചേന്നമംഗലത്തു നരസിംഹമൂർത്തി.

വീക്ഷാമാത്രവികാസിതത്രിഭുവനം വിശ്വാദ്ഭുതപ്രാഭവം
മോക്ഷാനന്ദകരം മുനീന്ദ്രമനസാം ധ്യേയം സദാ ഭാസ്വരം
സാക്ഷാദ്ഭൂതജയന്തമംഗലപുരേ വർത്തിഷ്ണു സത്യം പരം
രക്ഷാദക്ഷിണമാവിരസ്തു ഹൃദയേ തേജോ നൃസിംഹാത്മകം

3. ചേന്നമംഗലത്തു പുതിയത്തുക്കോവിൽ ശിവൻ.

പായാൽ ബാലേന്ദുമൗലിഃ പദനതജനതാപാലനേ ലോലുപാത്മാ
ജായാസമ്മിശ്രകായഃ ജനിമൃതിജലധേസ്താരകോ മാരവൈരി
മായാതീതോഽപി മായാമയഭുവനമയഃ പാലിയാധീശരാണാം
ശ്രേയോദായീ നിതാന്തം ശ്രുതിനുതമഹിമാ നൂതനക്ഷേത്രനാഥഃ

4. സരസ്വതീസ്തുതി.

അംബ! വാണി! കവിലോകസേവിതേ! ബ്രഹ്മദേവമുഖപങ്കജാസ്പദേ!
വന്ദമാനജനകല്പവല്ലി! നസ്സന്നിധേഹി രസനാങ്കണേ ക്ഷണം.

5. കൊച്ചിവീരകേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ.

യസ്യാജ്ഞാ നിഖിലക്ഷ്മാപതിശിരോമാല്യം; യദീയം യശോ
വിശ്വവ്യാപി; മഹീ സമുദ്രവസനാ യേനൈവ രാജന്വതീ;
ഭക്താനുഗ്രഹതൽപരേണ ഹരിണാ ലക്ഷ്മീഃ സ്വയം കല്പിതാ
നിത്യം യദ്വശവർത്തിനീ സ ജയതി ശ്രീമാടധാത്രീപതിഃ

ശ്രീമാനനർഘഗുണരത്നമഹാപയോധിഃ ശ്രീമാടഭൂതിലകമാത്മജനാനുകമ്പീ
ശ്രീവഞ്ചിരാജകുലശേഖരബദ്ധസഖ്യഃ ശ്രീവീരകേരളനരാധിപതിർവ്വിഭാതി.

6. വസ്തുനിർദ്ദേശം.

തസ്യാജ്ഞയാ ഗുരുഗണേശമുഖാൻ പ്രണമ്യ
ശ്രീപാലിയേശപരിശിക്ഷിതരീതിഭേദൈഃ
ശാകുന്തളം വിതനുതേ ലളിതം മിതം; തദ്-
ഗീതം ക്ഷമാകൃതധിയഃ പരിശോധയന്തു.

പ്രസ്തുതനായ വീരകേരളവൎമ്മതമ്പുരാൻ കൊച്ചിരാജ്യം ഭരിച്ചതു കൊല്ലം 936 മുതൽ 951 വരെയാണ്. തിരുവിതാംകൂറിലെ കാൎത്തിക തിരുനാൾ രാമവൎമ്മ മഹാരാജാവുമായി അവിടുന്നു സന്ധിചെയ്തതു കൊല്ലം 937-ൽ ആണ്. 938-നും 950-നും ഇടയ്ക്കു നിൎമ്മിച്ച ഒരു കൃതിയാണു ശാകുന്തളമെന്ന് ഇതുകൊണ്ട് ഊഹിക്കാം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആജ്ഞയും പാലിയത്തച്ഛന്റെ ഉപദേശവും കവിക്ക് ഈ ഗ്രന്ഥനിൎമ്മിതിയിൽ പ്രേരകങ്ങളായിരുന്നുവെന്നും കവി ചേന്നമംഗലത്തു താമസിക്കുമ്പോഴാണു ഗ്രന്ഥം രചിച്ചതെന്നുംകൂടി മേലുദ്ധരിച്ച ശ്ലോകങ്ങളിൽനിന്നു കാണാം. തിരുവിതാംകൂറിലെ രാജസദസ്സുമാത്രമല്ല, കൊച്ചിയിലെ രാജസദസ്സും അന്നു കഥകളിപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പുരോഗതിക്കു സഹായമായിരുന്നു എന്നും നമുക്ക് ഈ ശ്ലോകങ്ങളിൽനിന്നു ധരിക്കാം. പഴയന്നൂർ ഭഗവതിയെ കവി വന്ദിച്ചിരിക്കുന്നതു കൊച്ചിത്തമ്പുരാന്റെ പ്രീതിക്കു വേണ്ടിയാകുന്നു. രാമപാണിവാദന്റെ സാധാരണമുദ്രകളൊന്നും ഈ ആട്ടക്കഥയിൽ കാണാത്തതുകൊണ്ട് ആ കവിയല്ല ഈ ആട്ടക്കഥയുടെ പ്രണേതാവ് എന്നുദ്ദേശിക്കാം.

കലക്കത്തു രാഘവൻനമ്പ്യാരാണു ശാകുന്തളം ആട്ടക്കഥ നിൎമ്മിച്ചതെന്ന് ഒരൈതിഹ്യമുണ്ട്. അതു പക്ഷേ ശരിയായിരിക്കാം. അ

ദ്ദേഹം കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ അനുജനോ ഭാഗിനേയനോ ആയിരുന്നു എന്നും കൊല്ലം 950-നിടയ്ക്കു ജനിച്ചു എന്നും തൃപ്പൂണിത്തുറ കോവിലകത്ത് ആശ്രയിച്ചു പാൎത്തിരുന്നതായി അറിവില്ലെന്നും പാലക്കാട്ടു രാജാവിന്റെ സദസ്യനായി ആ ദിക്കിൽ താമസിച്ചിരുന്ന കാലത്താണു ശാകുന്തളം നിൎമ്മിച്ചതെന്നുമുള്ള ഗോവിന്ദപ്പിള്ള സൎവ്വാധികാൎയ്യക്കാരുടെ പ്രസ്താവനയിൽ ത്യാജ്യാംശങ്ങളാണ് അധികമുള്ളതു്. രാഘവൻനമ്പ്യാരും രാമപാണിവാദനും തമ്മിലുള്ള സംബന്ധം എന്തുതന്നെയായിരുന്നാലും അവർ ഏകദേശം സമാനവയസ്കന്മാരായിരുന്നു എന്നനുമാനിക്കുവാൻ ന്യായം കാണുന്നുണ്ടു്. രണ്ടുപേരും പാലിയത്തച്ചന്റെ ആശ്രിതന്മാരുമായിരുന്നു.

6. കീചകവധം.

അച്ചടിച്ച പുസ്തകത്തിൽ കീചകവധം ആരംഭിക്കുന്നതു വിരാടരാജാവിന്റെ പുറപ്പാടോടുകൂടിയാകുന്നു. അതിനുമുൻപ്് ഇരയിമ്മൻ തമ്പി ചില വന്ദനശ്ലോകങ്ങൾ എഴുതിച്ചേൎത്തിട്ടുണ്ടു്. ആൎക്കും ഇതുവരെ അറിയാൻ ഇടവന്നിട്ടില്ലാത്തവയും അതിമനോഹരങ്ങളുമായ ആ ശ്ലോകങ്ങൾ താഴെ ഉദ്ധരിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

1. ഗണപതി.

മദസുരഭിലഗണ്ഡം മൌലിബദ്ധേന്ദുഖണ്ഡം
വിഗളിതവിമതഭണ്ഡം വിഘ്നവിച്ഛേദശൌണ്ഡം
വരദമുരുപിചണ്ഡം വ്യായതാപീനശുണ്ഡം
നതസുരമുനിഷണ്ഡം നൌമി വേതണ്ഡതുണ്ഡം

2 ശ്രീപത്മനാഭൻ.

ശ്രീകണ്ഠബ്രഹ്മമുഖ്യത്രിദശപരിവൃഢസ്തൂയമാനാപദാനം
ശ്രീകണ്ഠാശ്ലേഷലഗ്നപ്രസൃമരഘുസൃണാരക്തഹാരാങ്കിതാംഗം
കാരുണ്യാംഭോനിധാനം കരകലിതഗദാശംഖചക്രാരവിന്ദം
രാജച്ഛ്രീഭോഗഭോഗ്യുതിമിഹ ഭജത ശ്രേയസേ പത്മനാഭം.

3, ശുചീന്ദ്രത്തുശിവൻ.

ഗംഗാതുംഗതരംഗസംഗവിലസൽകോടീരകോടിസ്ഫുരൽ-
ബാലേന്ദുദ്യുതിഭാസമാനഭുജഗശ്രേണീകലാപോജ്ജ്വലം
അങ്കാരൂഢഗിരീന്ദ്രജാകുചതടീപാടീരപങ്കാങ്കിതം
വന്ദേ ചാരു ശുചീന്ദ്രമന്ദിരഗതം തേജഃ പരം പാവനം

4. അമ്പലപ്പുഴ ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

കാന്താംഭോദകദംബഡംബരമിദം നിഷ്ണാതമൂർത്തിസ്സദാ
ബിഭ്രാണോ ലകുടം ദരം കരയുഗേനാംഭോരുഹശ്രീമുഷാ
മദ്ധ്യേഽംബരനിമ്നഗാനിവസനഃ ശ്രീവത്സമല്ലാഞ്ഛനഃ
ശ്രീകൃഷ്ണഃ ശ്രിതജനാലീകല്പകതരുഃ ശ്രേയാംസി ഭൂയാംസി വഃ

5. ചിതറാൽ ഭഗവതി.

നവ്യാംഭോദകളേബരാം കമലഭൂപവ്യായുധാഗ്ന്യന്തക-
ക്രവ്യാദേശവരപാശപാണിപവനദ്രവ്യാധിപപ്രേക്ഷിതാം
സവ്യാസവ്യകരാരവിന്ദവിലസദ്ദിവ്യായുധോഡ്ഡാമരാം
ഭവ്യാം സിദ്ധഗിരിസ്ഥിതാം ഭഗവതീമവ്യാജരമ്യാം ഭജ

6. മൂത്താട്ടു ശങ്കരനിളയത്ത്—ഗുരു.

സർവ്വജ്ഞം ബുധപരിഷത്സന്നതഗുണ്ണം ധാമഗിരിജയോരാപാതം
മദനാതങ്കനിദാനം ശങ്കരസംജ്ഞം ഗുരും സദാ വന്ദേ.

7. മകയിരംതിരുനാൾ രവിവർമ്മ ഇളയതമ്പുരാൻ. മാതാമഹൻ.

മന്ഥാദ്രിക്ഷുബ്ധദുഗ്ദ്ധാംബുധിപരിവിലുഠത്തുംഗഭംഗപ്രകാണ്ഡ-
സ്തോമസ്തോകതരശ്രീഹരണചണയശോമണ്ഡിതാശാവകാശം
കല്പാന്തോന്നിദ്രരൗദ്രദ്യുമണിഗണകനദ്ദീപ്തിദീപ്രപ്രകാശം
വന്ദേ മാതാമഹം മേ മുഹുരപി രവിവർമ്മാഭിധം വഞ്ചിഭൂപം

മകയിരംതിരുനാൾ ഇളയതമ്പുരാൻ ശ്രുതിപ്പെട്ട ഒരു ഐന്ദ്രജാലികനായിരുന്നു.

ശ്രീസത്മവക്ഷോഭാഗ ശ്രീവത്സം വിളങ്ങുന്ന
ശ്രീപത്മനാഭൻതന്റെ കാരുണ്യത്താൽ
ശ്രീസർവ്വസ്വം ലഭിച്ച വഞ്ചീന്ദ്രസഹോദരൻ
ശ്രീരവിവർമ്മാവെന്റെ ജീവനാഥൻ.

എന്നും മററും അപ്രകാശിതങ്ങളായ ചില ശൃംഗാരഗാനങ്ങൾ ഞാൻ അവിടത്തെപ്പററി വായിച്ചിട്ടുണ്ട്.

തദനുജരവിവർമ്മാ ഭാഗിനേയഃ സ്വനാമാ
സ്വയമപി സ തു വഞ്ചിക്ഷ്മാപതിശ്ശ്ലാഘ്യഭാവഃ

ഇത്യാദി ബാലരാമഭരതപദ്യത്തിൽ സ്തുതനായ രവിവർമ്മാവ് അദ്ദേഹവും വഞ്ചിക്ഷ്മാപതി കാർത്തികതിരുനാൾ രാമവർമ്മമഹാരാജാവും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാമധേയത്തോടുകൂടിയ ഭാഗിനേയൻ മഹാകവി അശ്വതി

തിരുനാൾ തമ്പുരാനുമാകുന്ന തന്റെ ഗുരുവിനേയും ശ്രീപരമേശ്വരനേയും തമ്പി എങ്ങനെ ശ്ലേഷസുന്ദരങ്ങളായ വിശേഷണങ്ങൾകൊണ്ടു് ഐകരൂപ്യം വരുത്തി വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പരിശോധിക്കുക. 'ഗിരിജയോടുകൂടിയവൻ' എന്നു പരമേശ്വരപക്ഷത്തിലും 'ഗീരിങ്കൽ (വാക്കിൽ) ജയത്തോടുകൂടിയവൻ' എന്നു ഗുരുപക്ഷത്തിലും അർത്ഥം. 'മദനന്റെ ആതങ്കത്തിനു നിദാനം' പരമേശ്വരൻ; എന്റെ അനാതങ്കത്തിനു നിദാനം' ഗുരു. എന്തൊരു സമഞ്ജസമായ സഭംഗശ്ലേഷമാണു നാം ഇവിടെയെല്ലാം കാണുന്നതു്? ചിതറാൽഭഗവതിയെപ്പററിയുള്ള അഷ്ടപ്രാസപേശലമായ ശാർദ്ദൂലവിക്രീഡിതപദ്യവും സഹൃദയഹൃദയാഹ്ലാദകരം തന്നെ.

ഈ ഉപന്യാസം ഇവിടെ അവസാനിപ്പിക്കാം. നളചരിതം നാലാംദിവസത്തെ ആട്ടക്കഥയുടെ അവസാനത്തിൽ,

> സൗവർണ്ണാദ്രണ്ഡഃകളുപ്രചുരവരചമൂവേഷ്ടിതോ ഭീമനം വ-
> ന്നാവിർമ്മോദം പുരസ്സാൽ സഹ നിജസുതയാ വ്യാഹരദ്വൈരസേനിം

എന്ന പദ്യമാണല്ലോ അച്ചടിച്ച പുസ്തകത്തിൽ കാണുന്നതു്. അതു കഴിഞ്ഞു നിശ്ചയമായി ഒരു പദമെങ്കിലും കവി രചിച്ചിരിക്കണം. അതെനിക്കു് ഇതേവരെ കാണ്മാൻ സംഗതിവന്നിട്ടില്ല. ഗവേഷണകുശലന്മാരായ ഭാഷാഭിമാനികളുടെ ശ്രദ്ധയെ ഞാൻ ഇക്കാര്യത്തിൽ ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഇട്ടിരാരിശ്ശമേനോന്റെ സുഭദ്രാഹരണം ആട്ടക്കഥയുടെ അവസാനത്തിൽ,

> ബാഹ്ലാൻ വിപ്രായ ദത്വാ പ്രിയസഖവിജയനാപി സാകം തദാനീം
> ബാലാമുല്ലാസ്യ നന്ദനസ്യാശിഷമപി ശിരസാ തസ്യ ഗൃഹ്ണൻ മഹാത്മാ
> കേളീലോലാത്മഭാര്യാജനകരപരിലാഷ്ട്യാരുപാദാംബുജോഽനന്ത
> നാളീകാക്ഷഃ സ്വപുര്യാമഖിലയദുവരൈർമ്മാനിതാത്മാ വിരേജേ.

എന്നൊരു പദ്യം ഞാൻ കാണുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. ഇങ്ങനെ മററനേകം ആട്ടക്കഥകളിലും അപ്രകാശിതാംശങ്ങൾ കണ്ടെടുക്കാവുന്നതാണു്.

സാഹിത്യം എങ്ങോട്ടേയ്ക്കു്?*

ചില ചിന്തകൾ.

(ശ്രീമതി വി. കെ. ദ്രൗപദിഅമ്മ അവർകൾ, ബി. എ., എൽ. റി.)

സാഹിത്യത്തിന്റെ ധർമ്മം എന്താണ്? സാഹിത്യവും സമുദായവുമായിട്ടുള്ള ബന്ധമെന്തു്? വിശ്രമവേളകളിൽ മനുഷ്യരെ രസിപ്പിപ്പാനുള്ള ഒരു പദാർത്ഥം മാത്രമാണോ അതു്? അതിനെക്കുറിച്ചു പൌരാണികമതം എന്തു്? ആ മതത്തിൽനിന്നും ഭിന്നമായ ഒന്നു സ്പൃഹണീയമാണോ? ഇത്തരം വാദമുഖങ്ങളിൽ ചെന്നു ചാടി ഇന്നു നാം സ്വീകരിക്കേണ്ട ആദർശത്തെ നിർവ്വിവാദം സ്ഥാപിപ്പാനുള്ള പാണ്ഡിത്യമോ സാഹിത്യപരിചയമോ എനിക്കില്ല. ഈ ചോദ്യങ്ങൾക്കു പല തരത്തിലും ഉത്തരങ്ങൾ ഉള്ളതായി എനിക്കറിയാം. ഞാൻ ചുരുക്കിപ്പറയാം. ഹൃദയത്തിന് ആഹ്ലാദം, ബുദ്ധിക്കു വികാസം, ആത്മാവിനു നിർവ്വൃതി, ഇവ സാഹിത്യംകൊണ്ടു് ഏതു കാലത്തായാലും സാധിക്കണമെന്നാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നതു്.

നമുക്ക് ഇന്നുള്ള സാഹിത്യംകൊണ്ടു് ഇവ സാധിക്കുന്നുണ്ടോ? ഇല്ലെന്നു സധൈര്യം നിങ്ങളുടെ ഭാരവാഹികൾ പറയുന്നു. ഇന്നത്തെ സാഹിത്യം പ്രഭുജീവിതത്തിന്റെ ഒരു അനുബന്ധം മാത്രമായതുകൊണ്ടു നമ്മുടെ ചെറുപ്പക്കാർ സ്വാഭിമാനം വെടിഞ്ഞ ജീവിതരീതികളിൽ പ്രവേശിക്കുന്നുവെന്നല്ലേ നിങ്ങൾ പറയുന്നതു്?

നിങ്ങൾ അതു തീർത്തു പറയുന്നു. ഇതത്രയും വാസ്തവമാണോ? ഇന്നു നമുക്കുള്ള സാഹിത്യം യുവാക്കന്മാരെ ധർമ്മത്തിൽനിന്നു വ്യതിചലിപ്പിക്കുന്നതിനു മാത്രമേ സഹായിക്കുന്നുള്ളു എന്നോ? അങ്ങനെ തന്നെയാവട്ടെ. ഞാനും കുറച്ചിടയ്ക്കു നിങ്ങളൊന്നിച്ചു വിപ്ലവകാരിയാവാം. നമ്മുടെ പൂർവ്വികരിൽനിന്നും ഇന്നുള്ളവരിൽനിന്നും നമുക്കു ലഭിച്ചിട്ടുള്ളവയെല്ലാം ഇന്നത്തെ ആവശ്യങ്ങൾക്കു യോജിച്ചവയല്ലെന്നും, അത്രയല്ല അവ ദോഷദൂഷിതങ്ങളാണെന്നുംകൂടി സമ്മതിക്കാം. ശരി;

---

* ഒരു അദ്ധ്യക്ഷപ്രസംഗത്തിലെ പ്രധാനഭാഗങ്ങൾ.

നാമുക്കവയെ കഴിച്ചുമൂടുക; മേലിൽ തല പൊന്തിക്കാത്തതരത്തിൽ, അത്ര ആഴത്തിൽ. രസപുഷ്ടി വേണ്ട; കാവ്യസൌഷ്ഠവമേ വേണ്ട. സാഹിത്യസങ്കേതങ്ങൾ ഒന്നും കൂടാതെ തികച്ചും സ്വതന്ത്രമായ ഒരു പ്രസ്ഥാനം നമുക്കു സൃഷ്ടിക്കുക. നാളത്തെ യുവാക്കന്മാർ നമ്മുടെ പ്രസ്ഥാനത്തെ ആദരിക്കുമോ? അതോ അനാദരിക്കുമോ? നാം എന്തിന് അതു ചിന്തിക്കുന്നു? "ജീവിതാദർശങ്ങളേയും മനുഷ്യധർമ്മത്തേയും സ്ഥാപനങ്ങളേയും നിരീക്ഷണം ചെയ്യുന്ന സാഹിത്യത്തിന്റെ ദാരിദ്ര്യം തീർക്കണം." ഉടനടി തീർക്കണമെന്നു നിങ്ങൾ എല്ലാവരും പറയും.

എനിക്ക് ഇതിൽ പറയുവാനുള്ളത് ഇതാണ്:—ഇന്നലത്തെ ജീവിതാദർശങ്ങൾ തന്നെയാണൊ ഇന്നും കാണുന്നത്! എന്നും കാണുക? ഒരു ഇന്നലെയേയും ഒരു നാളത്തേയും വിസ്മരിച്ചു സാഹിത്യാന്തരീക്ഷത്തിൽ ഒരു കൊട്ടകാററുണ്ടാക്കുന്ന കാര്യം കുറച്ചു സൂക്ഷിച്ചിട്ടുതന്നെ വേണം. ജീവിതം വികസിക്കുന്നുണ്ട്. അതനുസരിച്ചു സാഹിത്യത്തിനും വികാസം (Expansion) വേണം. അതും സമ്മതിക്കാം. നിരന്തരമുണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാററങ്ങളിലൂടെ ചരിത്രകാരനും തത്വജ്ഞാനിയും ജീവിതത്തിൽ നൈരന്തര്യധർമ്മം (Law of Continuity) കണ്ടെത്തുന്നുണ്ട്.

ഏതു സാഹിത്യത്തിന്റെ ചരിത്രഗതി നോക്കിയാലും ഈ തത്വം വെളിപ്പെടുന്നതാണ്. ദ്രാവിഡപ്രഭാവകാലമെന്നും സംസ്കൃതപ്രഭാവകാലമെന്നും മററും നമ്മുടെ സാഹിത്യചരിത്രത്തിൽതന്നെ കാലവിഭാഗങ്ങൾ നാം കാണുന്നുണ്ട്. എന്നാലും മാമൂലുകളേയും സങ്കേതങ്ങളേയും അന്നന്ന് അതിക്രമിച്ചുകൊണ്ടുണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്ന വിഭിന്നസാഹിത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങളിലും സാർവ്വത്രികമായ ചില മൌലികതത്വങ്ങൾ നാം കണ്ടെത്തുന്നതാണ്.

കന്യാകുമാരിക്കും ഗോകർണ്ണത്തിനും ഇടയ്ക്കു നീണ്ടുകിടക്കുന്ന സഹ്യാദ്രിച്ചരിവുതന്നെ ആയിരിക്കുകയില്ലെ നമുക്ക് എന്നുമുള്ള പ്രകൃതി? സംസ്കൃതസാഹിത്യകാരന്മാരുടെ ഇടയിൽ, എന്നുവേണ്ട അനന്തരകാലങ്ങളിലെ നാട്ടുഭാഷാകവികളുടെ ഇടയിലും, സാർവ്വത്രികമായ ഒരു സംസ്കാരം—ലൌകികമായ സമത്വം, സ്വാതന്ത്ര്യം, സാഹോദര്യം, മാത്രമല്ല, "വിശ്വത്രയത്തിൽ പ്രാപ്തമായുള്ളതോ നശ്വരമല്ലാത്ത പൂർണ്ണമുക്തിപദം"—നീണ്ടുനിഴലിക്കുന്നതു കാണുന്നില്ലേ? നാം ഏതേതു നവീനാദർശങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടാലും നമ്മുടെ കൺകവരുന്ന പ്രകൃതിയേയും മനസ്സിനെ ആകർഷിക്കുന്ന സംസ്കാരത്തേയും നമുക്ക് അകററിനിർത്തു

വാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. വികാരാവേശത്തിൽ മതിമറന്നു കാവ്യരചന ചെയ്യുന്ന ഒരു കവിക്ക് അതു് ഒരിക്കലും സാദ്ധ്യമല്ല.

പ്രസിദ്ധ ആംഗ്ലേയകവിയായ Wordsworth ഒരിക്കൽ ഇങ്ങനെ പറയുകയുണ്ടായി:—"If every day life and language have no place in poetry, then poetry has no right to exist." (നിത്യജീവിതത്തിനും ഭാഷയ്ക്കും കവിതയിൽ സ്ഥാനമില്ലെങ്കിൽ ജീവിക്കുന്നതിനു കവിതക്ക് അവകാശമില്ല). സംസാരഭാഷാപ്രയോഗംകൊണ്ടു് ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന ദോഷം വേർഡ്സ്വത്തിനു പററാതെ കോളറിഡ്ജ് കാത്തുപോന്നുവെന്നുള്ളതും പ്രതിഭാപ്രേരിതനായി വേർഡ്സ്വത്തുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങളെ മറന്നിരുന്നുവെന്നുള്ളതും ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഞാൻ ഓക്കുന്നു. അതു നിങ്ങളെ ഓമ്മപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യട്ടെ.

ഇന്നത്തെ സാഹിത്യം പ്രഭുജീവിതത്തിന്റെ ഒരു അനുബന്ധം മാത്രമാണെങ്കിൽ അതിനു ചരിത്രപ്രധാനമായ ഒരു കാരണംകൂടിയുണ്ടു്. "മലയാളസാഹിത്യചരിത്ര"ത്തിൽ മി: പി. ശങ്കരൻനമ്പ്യാർ ഇപ്രകാരം എഴുതിക്കാണുന്നു:—"മററു സാഹിത്യങ്ങളിൽ എന്നപോലെ മലയാളത്തിലും ഗ്രന്ഥകർത്താക്കൾക്ക് ഓരോ കാലഘട്ടത്തിൽ ഓരോ വഴിക്കാണു പ്രോത്സാഹനം ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഒന്നാമത്തെ ദശയിൽ സാഹിത്യം മിക്കവാറും വൈദികവൃത്തിക്കാരുടെ ഏക അവകാശമായിരുന്നു. പിന്നീടു പ്രഭുക്കന്മാരും രാജാക്കന്മാരും സാഹിത്യകാരന്മാരെ സഹായിച്ചു."

പ്രഭുക്കന്മാരുടെ ജീവിതത്തെ പുരസ്കരിച്ച് അന്നുള്ള കവികൾ കാവ്യനിർമ്മാണം ചെയ്തതിൽ അത്ഭുതപ്പെടുവാൻ അവകാശമില്ല. സാഹിത്യകാരനും ഗ്രന്ഥപാരായണാഭിലാഷികളായ പൊതുജനങ്ങളുമായി നേരിട്ട് ഇടപെടട്ടെ. അപ്പോൾ സാഹിത്യം പ്രഭുജീവിതത്തിന്റെ ഒരു അനുബന്ധം മാത്രമല്ലാതാകും; പൊതുജനസ്വത്താകും; തീർച്ചതന്നെ.

ഇപ്പോൾതന്നെ മട്ടൊന്നു മാറിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലേ? പഴയ സങ്കേതാരാധകന്മാർക്ക യാതൊരു എത്തുംപിടിയും കിട്ടാത്തനിലയിൽ നമ്മുടെ പദ്യസാഹിത്യം വഴി മാറിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നില്ലേ? ഒരു സംസ്കൃതസാഹിത്യവിദ്വാൻ, മി: നാലപ്പാട്ടു നാരായണമേനവന്റെ 'കണ്ണുനീർത്തുള്ളി' കയ്യിലെടുത്തു് ആദ്യത്തെ പദമായി 'ഞാനിങ്ങു' എന്നു കണ്ടമാത്രയിൽ താഴത്തു വെച്ചുവത്രെ! എന്നിട്ട് ആ വിദ്വാൻ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുവെന്നും ഒരു കഥ ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. "മേഘസന്ദേശം വായിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ

വേണ്ട - മയൂരസന്ദേശമെങ്കിലും കണ്ടിട്ടുണ്ടാവാമല്ലോ. 'കദനജലധിയെ കേരളം തള്ളിവിട്ടാൻ'. കേരളം തള്ളിവിട്ടാൻ എന്നല്ലാതെ 'എന്നെ' എന്നു കോയിത്തമ്പുരാൻ പറഞ്ഞിട്ടില്ലല്ലോ." ഈ പഴയ സങ്കേതക്കാരന്റെ ദുഃഖത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ സാന്ത്വനം ചെയ്യുവാൻ ഇന്നത്തെ കേരള കവികളിൽ അധികംപേർ ഉണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. സമ്മേളനങ്ങൾ കൂടീട്ടാണോ ഈ മാററം ഉണ്ടായതെന്നു നിങ്ങൾ സാദരം ചിന്തിക്കുവിൻ. യശശ്ശരീരനായ കുമാരനാശാൻ ദുരവസ്ഥ രചിച്ചതും, ഒരു യഥാൎത്ഥ ക്രിസ്ത്യാനിഭക്തന്റെ ചാരിതാൎത്ഥ്യത്തോടുകൂടി വള്ളത്തോൾ "മഗ്ദലനമറിയ"ത്തെ സമസ്തകേരളീയൎക്കുമായി സൃഷ്ടിച്ചതും യാതൊരു യോഗത്തിന്റെയും നിൎദ്ദേശമനുസരിച്ചാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

പഴയ സങ്കേതങ്ങൾ പരിത്യജിക്കേണ്ടിവരുന്നതു് എങ്ങനെ എന്നു ചിന്തിക്കുക. "കവിയും ഹന്ത മനുഷ്യനല്ലയോ" എന്നു മഹാകവി ഉള്ളൂർ മറെറാരു പ്രകരണത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്. ഏതു പ്രകൃതിക്കു മുമ്പിൽ നാം നിൽക്കുന്നുവെന്നിരുന്നാലും ഏതേതു പാരമ്പൎയ്യശക്തികൾ നമ്മുടെ രക്തസിരകളിൽ ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെങ്കിലും, ശക്തിമത്തായ വിപ്ലവങ്ങൾ മതപരമായോ, മറെറതു തരത്തിലോ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സമുദായത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന ഒരു കവിക്കു പ്രായേണ അവയൊന്നും സ്പൎശിക്കാതെ ജീവിപ്പാനും കാവ്യരചന ചെയ്യാനും ശക്തിയുണ്ടാകയില്ല. തന്റെ ഭാവനയെ എത്രതന്നെ നിത്യതയിൽ നിൎത്തിയാലും ആത്മസംയമനം സാധിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു മനുഷ്യനാണു കവിയെന്നു വന്നാൽകൂടിയും ഇത്തരം വിപ്ലവങ്ങളുടെ പ്രതിധ്വനി അയാളുടെ കവനങ്ങളിൽ കേൾക്കാതിരിക്കയില്ല. അവ കേൾക്കേണ്ടതുമാണെന്നാണു ഞാൻ പറയുക. "ജീവിതം പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്ന കണ്ണാടിയല്ല കാവ്യം" എന്നു വാദിക്കുന്നവർ ഉണ്ടാവാം. തികച്ചും ആദൎശപരമായ സാഹിത്യത്തിനു് ഒരുതരം അപൂൎണ്ണതയുണ്ട്. "എവിടെയോവെച്ച് എന്തോ കഴിഞ്ഞതു്; നമുക്കു് ഇതിലെന്തുള്ളൂ" എന്നു ശങ്ക ജനിക്കുന്നതു സാഹിത്യത്തിനു് അപൂൎണ്ണതയല്ലേ? എന്നാൽ സാഹിത്യജീവിതത്തിന്റെ വെറും ഛായ എടുത്തു ഞാൻ മുൻപറഞ്ഞ വേർഡ്സ് വൎത്ത് ആഗ്രഹിച്ച സമ്പ്രദായത്തിൽ കൂട്ടിവെക്കുന്നതും അപൂൎണ്ണതയാണ്. ഇന്ദ്രിയഗോചരമല്ലാത്ത ഒരു ലോകാംശം ഉണ്ട്. മാനസികമായും മനസ്സിനു് അതീതമായും മാനുഷമായും അമാനുഷമായും ചില ശക്തികളും സത്വങ്ങളും പ്രേരണകളും ലോകസംഭവങ്ങളിൽ അന്തൎഭവിച്ചു കണ്ടേയ്ക്കും. അവയെ വിസ്മരിച്ച് ഇന്ദ്രിയഗോചരമായ ഒരു ലോകാംശത്തെമാത്രം പക

ത്തി കാണിക്കുന്നതു ശരിയല്ല. നിത്യജീവിതത്തെ എടുത്ത് അതിനെ ആദർശപരമാക്കുക—അഥവാ—സാർവ്വത്രികമാക്കി തീർക്കുക. ഇതായിരിക്കാം ഉത്തമം.

പക്ഷെ, സാഹിത്യവും സമുദായവും തമ്മിലുള്ള ഇത്തരം കൊടുംപിരികൊള്ളലിൽ ചിലപ്പോൾ ചില ന്യൂനതകൾ സംഭവിച്ചേയ്ക്കും. സംഭവങ്ങളിൽ തന്മയീഭാവം വന്ന കാര്യത്തിന്റെ ഗുണദോഷവിവേചനം വിട്ട് ഒരു സംഗതിയുടെ ഇരുപുറവും ഒരുപോലെ നിർമ്മത്സരബുദ്ധിയോടെ നോക്കുവാൻ സാധിക്കാതെ വികാരാവേശത്തോടെ ചിലർ കാവ്യരചന ചെയ്യുവെന്നു വന്നേയ്ക്കാം. ചിലപ്പോൾ കാര്യങ്ങളിലുള്ള സിദ്ധാന്തപരമായ സ്വകീയാഭിപ്രായങ്ങളുടെ തള്ളിച്ച സൌന്ദര്യാവബോധത്തെ കെടുത്തിക്കളഞ്ഞേയ്ക്കാം. പോരാളികളുടെ അത്ഭുതാവഹമായ ധീരകൃത്യങ്ങൾ ചിത്രണം ചെയ്യുന്ന അവസരം തത്തുല്യവികാരങ്ങൾ വായനക്കാരിൽ ഉദിപ്പിച്ചു നരഹത്യയ്ക്കു വളമിടുന്ന കവിത ഇന്നെത്രയുണ്ട്? സ്വരാജ്യസ്നേഹംപുലർത്തുന്ന പദ്യങ്ങൾ അന്യരാജ്യവിദ്വേഷത്തെ വളർത്തുനാവയായിട്ടുള്ളതും നാം കാണാറില്ലേ?

ചില പദ്യങ്ങൾ എടുത്ത് ഈ കാവ്യദോഷാംശത്തെ ഞാൻ ഉദാഹരിക്കാം. സഹൃദയതപാ വളരെയൊന്നുമില്ലെനിക്കെന്നുള്ളതു നിങ്ങളെ ഒരിക്കൽക്കൂടി ഓർമ്മപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളുന്നു. എന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ശരിയല്ലെന്നു തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിൽ മഹാശയന്മാരായ ആ കവികളും നിങ്ങളും ഈ അഭിപ്രായങ്ങളെ മറന്ന് എനിക്കു മാപ്പു തരുമല്ലോ. വള്ളത്തോളിന്റെ കൊച്ചുമകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുട്ടിക്കവിതപമായാലും അല്ലെങ്കിലും നിങ്ങൾ എല്ലാവരും വായിച്ചിട്ടുണ്ടാവാം. അന്തിച്ചുകപ്പിൽനിന്ന് ഒരു ഇതളുംകൂടി കിട്ടീട്ടില്ലെങ്കിലും മറ്റൊരു ദിവ്യപ്പൂവു കവിക്കു ലഭിക്കുന്നു. തന്റെ കൊച്ചുകുമാരിയുടെ ആ കമ്രനിർവ്യാജമായ പുഞ്ചിരിയൊന്നിൽ കവി ഏതു ലോകത്തിലുമുള്ള പനിനീർപ്പൂക്കളുടെ മാത്രമല്ല, മററു പലതിന്റെയും സൌന്ദര്യം കണ്ടാഹ്ലാദിക്കുന്ന ഭാഗം നോക്കുക.

സഞ്ചിതമായിരിപ്പുണ്ടു തികച്ചുമീ-
ച്ചെഞ്ചൊരുവായ്ച്ചർപുഞ്ചിരിയിൽ.
പാരിങ്കലപ്പനിനീർപ്പൂക്കളൊന്നൊന്നായ്
സ്വൈരം വിരിയുംവിരിയലെല്ലാം,
സൌന്ദര്യലക്ഷ്മീ വിലാസദളങ്ങളൊ-
രോന്നായ് നിവരും നിവരലെല്ലാം,

മഞ്ജുളമാണിക്യക്കാന്തിയലർകൾ
മന്ദം തുറക്കും തുറക്കലെല്ലാം,
തൊട്ടാൽ തിണ്ണുടെടാം പട്ടുപുതപ്പുകൾ
ചുററിവിരിക്കും വിരിക്കലെല്ലാം,
തേൻതുള്ളിതാവിക്കളിയ്ക്കു സുഗന്ധങ്ങ-
ളേന്തിത്തുള്ളുന്നും തുള്ളലെല്ലാം
വിണ്ണിനു ചേർന്ന വിശിഷ്ടസംശുദ്ധികൾ
വിങ്ങിവാഴിയും വഴിയലെല്ലാം

ഇങ്ങിനെ ആഹ്ലാദിക്കെ,

ആസ്തിക്യബുദ്ധിനീ, അദ്വൈതസിദ്ധി നീ-
യാത്മാവു നീയെനിക്കാരോമലേ.

എന്നുള്ള സങ്കല്പത്തിൽ കവിഹൃദയം എത്തുന്നു. ഈ ഉൽകൃഷ്ടവിചാരത്തെ തുടൎന്ന് ജീവിതത്തിന്റെ കൎക്കശതയേയും ജനനമരണങ്ങളേയും ഒരു നോക്കു നോക്കി മനുഷ്യന്റെ കുട്ടിത്തരത്തിൽ കവി അനുശോചിക്കുന്നു; ഞെട്ടിക്കരയുന്നു; പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നു.

'കുട്ടിയാണിന്നുമുലകിതെന്നോ?' ഈയിടയിൽ കവിഹൃദയം എവിടെയെല്ലാം സഞ്ചരിച്ചു കഴിഞ്ഞു? എത്ര മനോഹരപ്പനിനീർപ്പൂക്കൾ കൈരളീദേവിക്ക് അൎപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞു? പെൺമകളുടെ കഞ്ഞിക്കൈത്തെല്ലൽകൊണ്ടു കവി വീണ്ടും ഉലകത്തിലേയ്ക്കുതന്നെ തിരിച്ചെത്തുന്നു. സകലസൌന്ദൎയ്യത്തെയും കെടുത്തുന്ന ദാരിദ്ര്യം അബലകളുടെ അവശതകൾ—ഇവയെ അകററുന്നതിനു കൊച്ചുമകളെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നു.

അജ്ഞാനഭാരത്താൽ, ബാല്യവൈധവ്യത്താ-
ലസ്വാതന്ത്ര്യത്താ,ലനാചാരത്താൽ
ആവതില്ലാതെത്രസോദരിമാരങ്ങി
സാവിത്രിദേവിതൻ ജന്മഭൂവിൽ?
ഇക്കൂട്ടക്കാരിലൊരുത്തിയെയെങ്കിലും
ദുഃഖത്തിൽനിന്നു പിടിച്ചുകേററാൻ
തക്കകരുത്തിനെ തന്നരുളാവൂനിൻ-
പൊൽക്കരുണാകമിക്കൈയ്ക്കു കണ്ണേ!
നിന്റെയുമെന്റെയുമെല്ലാചരാചര-
ത്തിന്റെയും വാത്സല്യശീലനച്ഛൻ.

ഭാരതസ്ത്രീകൾ സമ്മേളനങ്ങൾ കൂട്ടുക, സാമ്രാജ്യസഭയിൽ ശിശുവിവാഹനിരോധനനിയമം അവതരിപ്പിക്കുക, മദ്രാസ് നിയമസഭയിൽ മിസ്സിസ് റെഡ്ഡിയുടെ സ്ത്രീസമുദായോദ്ധാരണപ്രവർത്തനവേലകൾ നടത്തുക—ഇവ നടന്നിരുന്ന കാലത്താണു പ്രസ്തുത പദ്യം രചിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഈ തരത്തിലുള്ള മനോഹരകാര്യങ്ങളിൽ നിത്യജീവിതത്തിലെ ഒരു അംശം എടുത്തു പ്രതിപാദിക്കുന്നതിൽ—സാഹിത്യവും സമുദായവും കൊട്ടമ്പിരി കൊള്ളുന്നതിൽ—കർത്തൃത്വത്തിന്നു ഉൽകർഷം വർദ്ധിക്കുന്നതല്ലാതെ "നീചത്വം" സംഭവിക്കുന്നില്ല. എന്നിരുന്നാലും വള്ളത്തോളിന്റെ മററു പല പദ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു് ഇത്തരം അഭിപ്രായം എനിക്കില്ല. ഉജ്ജ്വലമായ ഭാവനയും, ഉൽകൃഷ്ടമായ വിചാരവും അവയിലും ഉണ്ടു്. എങ്കിലും എല്ലാം വായിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അതിൽ 'എന്തോ ഒന്നില്ല' എന്നപോലെ തോന്നാറുണ്ടു്. രാഷ്ട്രീയമായും മററും ചില പ്രത്യേകാവശ്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടി രചിച്ചിട്ടുള്ള പദ്യങ്ങളെയാണു് ഞാൻ ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതു്.

ലഘുകാവ്യങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല, ദീർഘമായ ഖണ്ഡകൃതികളിലും ഇത്തരം ഉൽകർഷാപകർഷം സംഭവിച്ചതായി ശങ്കിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 'ദുരവസ്ഥ'യിലെ ചാത്തനും സാവിത്രിയുംകൂടി കുമാരനാശാന്റെ തേജോവധം നടത്തിയെന്നു പറയുന്ന സാഹിത്യരസികന്മാരുണ്ടു്. അത്രത്തോളം ഞാൻ പോകുന്നില്ല; എങ്കിലും കുറച്ചൊക്കെ സമ്മതിക്കേണ്ടിവരും. എന്റെ ആക്ഷേപവും, രസാഭാസശങ്കയെ ആസ്പദമാക്കി മാത്രമല്ല. വർത്തമാനകാലത്തും വായനക്കാരുടെ മുമ്പിലും നടക്കുന്ന സംഭവങ്ങളെ ആധാരമാക്കി അവയിൽ തന്മയീഭാവംപൂണ്ടു രചിക്കപ്പെടുന്ന കവിതകളിൽ സാരസ്യംവരുത്തുവാൻ പ്രയാസമാണെന്നു കവിതന്നെ സമ്മതിക്കുന്നു. എന്നാൽ പററിയേയ്ക്കാവുന്ന തോൽവി ഒരു വിജയമായി, കവിയെപ്പോലെ എല്ലാവരും കണക്കാക്കുമോ എന്നു് എനിക്കു് സംശയമുണ്ടു്. "നളിനി" യെഴുതിയ തൂലികയാണോ ദുരവസ്ഥ കുറിക്കുവാനും ഉപയോഗിച്ചതെന്നു് ആരും ചോദിക്കും. ദുരവസ്ഥകൊണ്ടു കുമാരനാശാനുള്ള സ്ഥാനം നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന്നു് ഒരാൾ ഒരുങ്ങുകയാണെങ്കിൽ അതു് ക്ഷന്തവ്യമല്ലാത്ത ഒരപരാധം ആ മഹാകവിയോടു ചെയ്യുകയായിത്തീരും. ഈ കൃതിക്കുള്ള മാററുകുറവു് എങ്ങിനെ വന്നുചേർന്നു? വർത്തമാനകാലത്തിൽ തലയിട്ടുകൊണ്ടല്ലേ?

എന്നാൽ ഈ ദുസ്ഥിതി എപ്പോഴും വന്നുകൊള്ളണമെന്നില്ല. വള്ളത്തോളിന്റെ കൊച്ചുസീതയെ നോക്കുക. വായനക്കാരുടെ മുമ്പിൽ നടന്ന ഒരു സംഭവം തന്നെയാണു് അതിലെയും കഥാവസ്തു. ദുരവസ്ഥ സമുദായാനാചാരങ്ങളിൽ ഒന്നെടുത്തു; അസ്പൃശ്യമായ മറെറാരു സമുദായ

ഭോഗത്തെ കൊച്ചുസീത കാട്ടിത്തരുന്നു. ജാതിപ്രഭാവം അനേകകോടി ജനങ്ങളെ നിത്യവും ചളിക്കുണ്ടിൽ നിൎത്തിപ്പോരുന്നു. പുരുഷന്മാരുടെ ദുർവികാരവിജൃംഭിതം സ്ത്രീസമുദായശരീരത്തിൽ നിർവധി മുറിവുകൾ ഏല്പിക്കുന്നു. ഈ രണ്ടു പൈശാചികവൃത്തികളും സമുദായത്തിൽനിന്നു് ഉടനടി നീങ്ങേണ്ടതും ആണു്. രണ്ടു മഹാകവികളുടേയും പ്രതിഭാവിലാസം രണ്ടു വഴിക്കു പോയി; രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അകലവും ഒന്നു വേറെതന്നെ.

മറ്റൊരുദാഹരണമാണു് "മഗ്ദലനമറിയം" മലയാളം മാതൃഭാഷയായിട്ടു് എത്രയോ ക്രിസ്ത്യാനികൾ ഉണ്ടു്; മലയാളസാഹിത്യത്തിന്റെ ജനനം മുതല്ക്കേയുണ്ടു്. എന്നിട്ടും ക്രിസ്തുമതാദർശങ്ങൾക്കു ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ പ്രവേശനം ഇതുവരെയുണ്ടായിട്ടില്ല. ഈയൊരു കുറവു മഗ്ദലനമറിയം തീർക്കുന്നു. വള്ളത്തോളിന്റെ മറ്റേതൊരു കൃതിക്കും മീതെയായി ഇതെന്നും പരിലസിക്കുകയും ചെയ്യും. 'സ്വവ്യക്തിക്കു യാതൊരു വ്യാവൎത്തനവുംകൂടാതെ ഭൂലോകത്തിലെ വിവിധചട്ടകളിൽപെട്ട ഏതൊരു മനുഷ്യവ്യക്തിയായും ഏതൊരു മതസ്ഥനായും രൂപാന്തരപ്പെടുവാൻ', അവതാരികാകാരൻ പറയുംപോലെ, ഒരു യഥാൎത്ഥകവിക്കു് കഴിയുമെന്നുള്ള പരമാൎത്ഥം നാം ഇതിൽനിന്നുകാണുന്നു. പാരമ്പര്യത്തിനും പരിതഃസ്ഥിതികൾക്കും മുജ്ജന്മവാസനകൾക്കും ഒരു കവിയുടെമേൽ എത്രകണ്ടു് അധികാരമുണ്ടെന്നും ഈ കാവ്യം നമുക്കു തികച്ചും കാണിച്ചുതരുന്നതുമാണു്. പൊതുജനാഭിപ്രായങ്ങൾക്കു വെറും കീഴടങ്ങലല്ല കവിധൎമ്മം. സ്വകീയപ്രതിഭയാൽ പ്രേരിതനായി, തന്റെ നിത്യാനുഭവങ്ങൾക്കു് ഉചിതപദങ്ങൾകൊണ്ടു് അൎത്ഥവും ജീവനും കൊടുക്കുക, തനിക്കു് അനുഭവപ്പെട്ട സൌന്ദൎയ്യം, ലോകങ്ങളുടെ അപാരമഹത്വം ഇവയെ പരമാൎത്ഥമായി നിരീക്ഷിക്കുക, ഇത്രയും വൎത്തമാനത്തിൽ നിന്നുംകൊണ്ടുതന്നെ ഒരു കവിക്കു സാധിക്കേണ്ടതുണ്ടു്.

ജീവിതത്തിന്റെ പരിണാമത്തെ (Evolution) അനുവൎത്തിക്കുകയല്ലാതെ ആ പരിണാമപ്രവാഹത്തിന്നെതിരായി ഏതൊരു സാഹിത്യവും 'വഞ്ചിവെച്ചാൽ' എത്തേണ്ടടിക്കിൽ എത്തുകയില്ലെന്നു കാണിപ്പാനുള്ള എന്റെ ശ്രമം എത്രകണ്ടു ഫലിച്ചിരിക്കുമെന്നു് എനിക്കുതന്നെ സംശയമുണ്ടു്. യുവജനഹൃദയങ്ങളിൽ സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠരായ മഹാകവികളെ കൂസലൊന്നും കൂടാതെയിട്ടു പന്താടിച്ചതും സാഹസമായിയെന്നു തോന്നായ്കയില്ല. ഇവിടെ മൂൎത്തിമത്തായി കാണുന്ന യുവജനസാഹിത്യത്തിന്റെ പോക്കെവിടെക്കൊ? കണ്ടുതന്നെ നിശ്ചയിച്ചു

കൂട്ട. അതിന വിപരീതമാകുമോ എൻെറ പോക്കെന്നും ഞാൻ സംശയിക്കാതെയില്ല. നിങ്ങളെ വഴിതെററിക്കണമെന്ന കരുതൽ എനിക്കില്ലെന്നു മാത്രമേ ഈ അവസരത്തിൽ എനിക്കു പറയുവാനുള്ളൂ.

പദ്യസാഹിത്യത്തെ മാത്രം എടുത്തു ഇത്രയും ദീർഘാന്വേഷണം ചെയ്തതു് ഗദ്യസാഹിത്യവിദ്വേഷം കൊണ്ടാണെന്ന തെററിദ്ധരിക്കരുതു്. സാഹിത്യത്തിൽ ഗദ്യപദ്യവ്യത്യാസം ഇല്ലെന്നുള്ള വാദം ഞാനും ഏറക്കുറെ സമ്മതിക്കാം. പക്ഷെ, ഏതു സാഹിത്യത്തിലും പദ്യരചനയിൽ സംഗീതമാധുരി അത്യാവശ്യമെന്നും, അതത്രയും ഗദ്യത്തിൽ സിദ്ധിക്കുന്നതല്ലെന്നും, സംഗീതത്തിന്ന് അളവററ ആകർഷണശക്തിയുണ്ടെന്നും ആരും സമ്മതിക്കുന്നതാണ്. ഭാഷാപദ്യം ഗാനപ്രധാനമാണല്ലൊ. അന്തഃകരണവ്യാപാരങ്ങളുടെ ഉള്ളിൽ പററിക്കൂടി മനുഷ്യഹൃദയത്തെ ഉണർത്തുന്നതിനും പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിനും ഗാനങ്ങൾക്കും ഗാനരൂപത്തിലുള്ള പദ്യങ്ങൾക്കും കൂടുതൽ അധികാരമുള്ളതായിട്ടാണ് എൻെറ അനുഭവം. പദ്യസാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ചു ഞാൻ ചെയ്ത ചിന്തനകൾ ആ ഒരു ധാരണകൊണ്ടാണ്.

എന്നാൽ, ഗദ്യസാഹിത്യത്തിനു മനുഷ്യരെ കർമ്മധീരന്മാരാക്കുവാൻ ശക്തിയില്ലെന്നു ഞാൻ ഒരിക്കലും സമ്മതിക്കുകയില്ല. ലോകചരിത്രഗതിയെ ഗദ്യസാഹിത്യം ചിലപ്പോൾ എത്രയോ മാററിയിട്ടുള്ളതായി നാം കാണുന്നു. അത്തരം ഗദ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കു സാഹിത്യത്തിൽ ഉന്നതസ്ഥാനം സിദ്ധിക്കുന്നതായും നാം കാണുന്നു. വോൾട്ടയർ (Voltaire) 18-ാംശതാബ്ദത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിൽ പ്രസിദ്ധമായ ഫ്രാൻസിലെ ഭരണപരിവർത്തനം (Revolution) 1789-ൽ നടക്കുന്ന കാര്യം സംശയമാണ്. ടാൾസ്റ്റോയി മരിച്ച് അഞ്ചാറു കൊല്ലം കഴിയുമ്പോഴക്കല്ലേ റഷ്യയിലെ വമ്പിച്ച വിപ്ലവം ഉണ്ടായതു്? ആംഗ്ലേയഭാഷയിലെ പ്രൗഢഗദ്യപ്രബന്ധങ്ങൾക്കും അന്യഭാഷകളിൽനിന്ന് ഇംഗ്ലീഷിലേയ്ക്കുള്ള തർജ്ജിമകൾക്കും ഇന്ത്യയിൽ പ്രചുരപ്രചാരം വന്നതോടുകൂടിയല്ലേ ഒരു വിവേകാനന്ദസ്വാമിയും ഒരു മഹാത്മാഗാന്ധിയും ഉണ്ടായതു്? അതുകൊണ്ടു ഗദ്യസാഹിത്യത്തിൻെറ ദാരിദ്ര്യം തീർക്കൽ എന്ന നിങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യത്തോടു നിരുപാധികമായി ഞാനും യോജിക്കുന്നു.

പാശ്ചാത്യസാഹിത്യത്തെ ഉപജീവിച്ചുതന്നെ വേണം ഈ ഒരു സാഹിത്യശാഖ പുഷ്ടിപ്പെടുവാൻ. 'സാഹിത്യം ആത്മീയധർമ്മങ്ങൾ, കൊണ്ടു ഭാഷേശ്വരനായ സംസ്കൃതത്തോട് എത്രമാത്രം അടുക്കുന്നുവോ

അത്രയും ഉൽകൃഷ്ടമാകുന്നു; എത്രമാത്രം അകലുന്നുവോ, അത്രയും അപകൃഷ്ടമായി ഭവിക്കുന്നു' വടക്കുംകൂർ രാജരാജവൎമ്മത്തമ്പുരാൻെറ ഈ ശാസനം ഗദ്യത്തിൽ നമുക്കു ലംഘിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. കഴിഞ്ഞ ഒന്നുരണ്ടു നൂററാണ്ടുകളായി ലോകജീവിതത്തിൽ കാണുന്ന അറിവിൻേറയും പരിഷ്കാരത്തിൻേറയും വളൎന്ന ഗദ്യസാഹിത്യത്തെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തി. 'ഭാഷേശാരദെ' എത്ര അത്യുഗ്രതപസ്സു ചെയ്താലും, ഈ സാഹിത്യശാഖയിൽ വിജയകരമായി പെരുമാറുവാനുള്ള വരങ്ങളൊന്നും സിദ്ധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ഗദ്യസാഹിത്യത്തിൽ നാം അംഗീകരിക്കേണ്ട പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ഏതെല്ലാമെന്നതിനെപ്പററി വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ പലതും നിങ്ങൾ കേട്ടിരിക്കും; പലതിനെക്കുറിച്ചും നിങ്ങൾ ചിന്തിച്ചിട്ടുണ്ടാകും. ഞാൻ പറയാൻപോകുന്നതു വെറും ആവൎത്തനമെന്നു വന്നാലും അവയിൽ പലതും നമുക്കു സിദ്ധിക്കുന്നതുവരെ ആരൊക്കെ ചൎവ്വിതചൎവ്വണം ചെയ്താലും ദോഷമില്ലെന്നാണു ഞാൻ കരുതുന്നതു്. പക്ഷെ, ഓരോന്നിനേയും വിസ്തരിച്ചു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു നിങ്ങളുടെ ക്ഷമാശക്തിയെ അളന്നു നോക്കുവാൻ ഞാൻ തുനിയുന്നില്ല.

ഒന്നാമതായി നോവൽസാഹിത്യമെടുക്കുക. പാശ്ചാത്യരുടെ മേൽത്തരം നോവലുകൾ എവിടെ? നമ്മുടെ 'ശാരദ'യും കൂട്ടുകാരും എവിടെ? ലോകോത്തരഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഒന്നാണു വിക്ടർ ഹ്യൂഗോവിൻെറ 'ലെ മിസറബിൾ'—പാവങ്ങൾ എന്ന പേരിൽ നാലപ്പാടൻ മലയാളികൾക്കു തന്നിട്ടുള്ള മഹാഗ്രന്ഥം. അതിലെ ഗദ്യരചനാരീതി അനുകരിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുക സാദ്ധ്യമല്ലെന്നു കണ്ടാൽ പിന്നെ കുറുക്കൻേറയും മുന്തിരിങ്ങയുടേയും കഥതന്നെ! എത്രയോ വിലക്ഷണം എന്നു അപലപിക്കുക; അല്ലാതെ ഭാഷയെ അതിക്രമിച്ചു് അതിലെ ആശയങ്ങളെ ധരിച്ചു് അത്തരം ഒരു നോവൽ എഴുതുന്നതിനു യാതൊരാളും ശ്രമിച്ചു കാണുന്നില്ല. 'പാവങ്ങൾ' എന്ന ഗ്രന്ഥം എല്ലാ രാജ്യക്കാൎക്കും വേണ്ടി എഴുതപ്പെട്ടതാണെന്നു്, ഹ്യൂഗോ മൂലഗ്രന്ഥത്തെ ഇററാലിയൻ ഭാഷയിലേയ്ക്കു വിവൎത്തനം ചെയ്ത ഗ്രന്ഥകാരനു് അയച്ച ഒരു കത്തിൽ പറയുന്നു. അക്കൂട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹം എഴുതുന്നതിങ്ങനെയാണു്:—'മനുഷ്യൻ അജ്ഞനും നിരാശനുമായി എവിടെയുണ്ടോ, ഭക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി സ്ത്രീകൾ എവിടെ വിൽക്കപ്പെടുന്നുവോ, അറിവുണ്ടാക്കാനുള്ള ഗ്രന്ഥവും തണുപ്പു മാററാനുള്ള അടുപ്പും കിട്ടാതെ കുട്ടികൾ എവിടെ കഷ്ടപ്പെടുന്നുവോ, അവിടെയെല്ലാം 'പാവങ്ങൾ' വാതിൽക്കൽ മുട്ടിവിളിച്ചു പറയും:—'എനിയ്ക്കുവേണ്ടി വാതിൽ തുറക്കുക, ഞാൻ വരുന്നതു നിങ്ങളെ കാണാനാണു് എന്നു്'!

യുവസാഹിത്യകാരന്മാരേ, ഈ പറയുന്ന ദുസ്ഥിതികളെല്ലാം കേരളത്തിലുമില്ലേ? "കേരളത്തിലെ പാവങ്ങൾക്കായി" നാലപ്പാടൻ തന്റെ തർജ്ജിമ സമർപ്പിച്ചു. അതിനെ തുടന്നു നാം എന്തു ചെയ്തു? ഇതൊരുദാഹരണം മാത്രം. ഇത്തരത്തിൽ എത്രയെത്ര മാതൃകകൾ നമുക്കെടുപ്പാനുണ്ടെന്നു സൂചിപ്പിക്കുക മാത്രമേ ഞാൻ ഈ പ്രകരണത്തിൽ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുള്ളു.

കഴിഞ്ഞ നൂററാണ്ടിന്റെ അവസാനഘട്ടത്തിൽ പുഷ്ടിപ്പെട്ടുവന്ന മറെറാരു ശാഖയാണു ഗദ്യനാടകം. അതിലെ ഒരുപശാഖയാണ് "പ്രോബ്ളം ഡ്രാമ." നോർവേക്കാരനായ ഇബ്സൺ, 'Dolls house' എന്ന ഗദ്യനാടകം രചിച്ചതോടുകൂടി ഇത്തരം നാടകങ്ങൾ ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങി. A Doll's house സ്ത്രീകളുടെ പാരതന്ത്ര്യം പരാമർശിച്ചു രചിക്കപ്പെട്ടതാണ്. അദ്ദേഹംതന്നെ സമുദായത്തിലെ മറെറാരു വിഷമത എടുത്തു കാട്ടി. കഥാഘടനയിൽ പരിഹാരബീജങ്ങൾ ആരംഭത്തിൽ വിതച്ച്, ദൃശ്യകാവ്യത്തിന് അനുരൂപമായവിധത്തിൽ അവയെ വളർത്തി, വിശിഷ്യ കാവ്യനിർമ്മാണവും സാമുദായികവിഷമതകൾക്കു താൻ കാണുന്ന പരിഹാരങ്ങളുടെ നിർദ്ദേശവും ഒന്നിച്ചു നിർവ്വഹിച്ചു. ഇത്തരം നാടകങ്ങളുടെ രചനാചാതുര്യവും സാമുദായികാവശ്യകതയും മററു ഭാഷാഗ്രന്ഥകാരന്മാരും ധരിച്ചതുകൊണ്ട് അടുത്തകാലത്തുണ്ടായിട്ടുള്ള നാടകാഭിവൃദ്ധി അല്പമല്ല. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വാസ്തവരൂപം ധരിക്കാതെ ഇവ വെറും പ്രഹസനങ്ങൾ മാത്രമാണെന്നു തെററിദ്ധരിച്ചവർ നമ്മുടെ സാഹിത്യകാരന്മാരിൽ ഉണ്ടെന്നാണു തോന്നുന്നത്. ഈ ഉപശാഖയിൽ പെടാത്ത മററനേകം പ്രസിദ്ധഗദ്യനാടകങ്ങളുണ്ട്. ഇവയുമായി ശരിക്കു പരിചയപ്പെട്ടു മലയാളത്തിൽ ഗദ്യനാടകങ്ങൾ ഉണ്ടാകണം.

നിരൂപണഗ്രന്ഥങ്ങളും, ഗ്രന്ഥകാരന്മാരുടെ ജീവചരിത്രങ്ങളും, ശാസ്ത്രീയമായും സാഹിത്യഗുണത്തോടു കൂടിയുമുള്ളവ, നമുക്കു ഇന്നെത്ര ദുർല്ലഭം? ഉപന്യാസങ്ങളും, പത്രങ്ങളും ചിത്രവാരികകളും മാസികകളും ആയിരക്കണക്കിനുണ്ട് ഫലമെന്ത്? രണ്ടാമതു ഒന്നെടുത്തു വായിപ്പാനോ ഇനിയൊരു കാലത്തേയ്ക്കു ജീവഹാനി കൂടാതെ നിന്നേക്കുവാനോ യോഗ്യമായ ഉപന്യാസങ്ങൾ കഷ്ടി! ചരിത്രങ്ങൾ, ചരിത്രനായകന്മാരുടെ ജീവചരിത്രങ്ങൾ ഹാ, എത്രയോ വമ്പിച്ച ഒരു ശാഖ ഇംഗ്ലീഷിൽ ഉണ്ട്? മലയാളത്തിന്റെ കഥയോ?

ലോകമാസകലം കാണുന്ന രാഷ്ട്രീയ കുഴപ്പങ്ങളിൽ സാധാരണ വായനക്കാർക്കും പൊതുജനപ്രസക്തന്മാർക്കും അഭിപ്രായരൂപവൽക്കരണത്തിനും പ്രവൃത്തികുശലതയ്ക്കും ഉപകരിക്കുന്ന സൽഗ്രന്ഥങ്ങൾ

യൂറോപ്യൻഭാഷകളിൽ എത്രയോ ഉണ്ടു്. മലയാളത്തിലോ, ഒന്നുമില്ല. അത്തേതരത്തിലുള്ള ദുർഭിക്ഷമല്ലേ, യാത്രാവിവരണഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കും ഉള്ളതു്? വിദേശങ്ങളിലെ പ്രകൃതിവിലാസങ്ങൾ, സാമുദായികാചാരങ്ങൾ, ചരിത്രഗതികൾ, ഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ പരിണാമങ്ങൾ മുതലായവ സാഹിത്യഭംഗിയോടുകൂടി രചിച്ചാൽ ആനന്ദപ്രദങ്ങളും വിജ്ഞേയങ്ങളുമായിരിക്കുമെന്നുള്ളതിന് എത്രയെത്ര ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ പാശ്ചാത്യസാഹിത്യത്തിലുണ്ടു്! യുവാക്കന്മാരെ സ്വതന്ത്രരും കർമ്മധീരന്മാരുമാക്കാൻ ഇത്തരം സാഹിത്യത്തിനു സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിനു തർക്കമില്ല. മറെറാന്നു്; സർവ്വമതതത്വാന്വേഷിയായ ഒരാൾ മലയാളഭാഷയെ അവലംബിക്കുന്നുവെന്നു കരുതുക. അയാളുടെ നിരാശയുടെ ആഴം എന്തായിരിക്കും? ധർമ്മാധർമ്മബോധവും നിത്യാനിത്യബോധവും സാധാരണക്കാർക്ക് ഉണ്ടാകുന്നതിന് ഉപയുക്തങ്ങളായ ഗദ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഏതൊരു ഭാഷയിലും ഉണ്ടു്. മലയാളത്തിൽ മാത്രമില്ല. ഇങ്ങനെ ശാഖോപശാഖകളായി ഗദ്യരചന ചെന്നെത്തേണ്ടുന്ന വിഷയങ്ങൾ പലതും ഇനിയും ഉണ്ടു്. അവയെല്ലാം എണ്ണിയെണ്ണി പറഞ്ഞു്, ഇപ്പോൾത്തന്നെ മുഷിഞ്ഞിരിക്കുന്ന നിങ്ങളെ കൂടുതൽ വിഷമിപ്പിക്കുന്നില്ല.

എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ പരിശ്രമങ്ങൾക്കുമുമ്പിൽ ഉഗ്രമായ പ്രതിബന്ധങ്ങൾ ഞാൻ കാണുന്നു. വിദേശഭാഷാപാണ്ഡിത്യത്തോടൊപ്പം മാതൃഭാഷാനൈപുണ്യവും തികഞ്ഞ യുവാക്കന്മാർ നമുക്കു വളരെ കുറവാണു്. ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ മാതൃഭാഷയ്ക്കുള്ള സ്ഥാനം അത്തരം ഭാഷാപ്രണയികളെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനു പര്യാപ്തവുമല്ല.

മലയാളഗദ്യം അഭിവൃദ്ധിപ്പെടണമെങ്കിൽ സർവ്വകലാശാലാവിദ്യാഭ്യാസവുംകൂടി മാതൃഭാഷവഴിക്കാകണം. നമുക്കായി ഒരു സർവ്വകലാശാലയും വേണം. ഇതിന്റെ ഒരു രൂപം കേരളീയരുടെ മുമ്പിൽ കഴിഞ്ഞ പതിനഞ്ചുവർഷങ്ങളായി വന്നുംപോയും ഇരിക്കുന്നു. ബങ്കാളിഭാഷയുടെ ഉണർച്ചയ്ക്കെല്ലാം കൽക്കത്താനഗരം ഉത്തരവാദിയെന്നു ടാഗ്ഗൂർ ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. മൂന്നു ഭരണാധികാരികളുടെ ഇടയിൽ കിടന്നു വലയുന്ന മലയാളഭാഷയ്ക്കു് ഒരു കേന്ദ്രസ്ഥാനം എവിടെ ലഭിക്കും? ഇത്തരം പ്രതിബന്ധങ്ങളുടെ ശക്തി തികച്ചും ധരിച്ചില്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ മററുള്ള ഉദ്യമങ്ങൾ എല്ലാം ചിന്നിച്ചിതറി പോയേയ്ക്കുമെന്നു് എനിക്കു ഭയം തോന്നുന്നു.............

ഇരുട്ടിനുമുൻപു്

ഒരു ഏകാങ്കനാടകം.

(ശ്രീമാൻ ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ് അവർകൾ, വിദ്വാൻ.)

കഥാപാത്രങ്ങൾ.

1. ധൎമ്മം—അലഞ്ഞുനടക്കുന്ന ഒരു വൃദ്ധ.
2. എത്തിയോപ്യ—നായിക.
3. നദി—നായികയുടെ സഖി.
4. പൎവ്വതം } —നായികയുടെ അംഗരക്ഷകന്മാർ.
5. മരുഭൂമി }
6. സ്വാതന്ത്ര്യം—നായികയുടെ ഓമനപ്പൈതൽ.

ഭൂമി, ആകാശം, നദീപ്രവാഹം, പൂക്കൾ, പ്രതിധ്വനി.........

—oo✻oo—

(പൂൎവ്വരംഗം)

രംഗം-മനോരാജ്യം; സമയം-മൂവന്തി; മേഘമണ്ഡലത്തിനപ്പുറത്തുനിന്നു പ്രശാന്തഗംഭീരമായ സ്വരത്തിൽ ഒരു ഗാനം.

'പുല്ലുകൾ പുത്തനാം പച്ചന്നൂൽവേലയാൽ,
നെല്ലുകൾ ചെമ്മാർന്ന പൊന്മണിയാൽ,
രാവുജ്ജ്വലിക്കുന്ന രത്നസഹസ്രത്താൽ,
പൂവു സുരഭിയാമാശയത്താൽ,
കാറു തുളിക്കുന്ന നവ്യചൈതന്യത്താ,-
ലാറുൽഗളിക്കുന്ന ശുദ്ധിയാലും,
പാരിന്നു ഭംഗിയും, നന്മയും, മേന്മയും,
പാരിച്ചു കാണുവാനാണു യത്നം.

മാനവനാണവമാനമില്ലയ്യൊന്നു-
മാഹവമോഹവശഗൻ മൎത്ത്യൻ!'

* * * *

പ്രതിധ്വനി:—"ആഹവമോഹവശഗൻ മൎത്ത്യൻ!"

ങ്ങിയമുഖം—മലിനമായ വേഷം—വ്രണിതമായ ദേഹം; ധർമ്മം
മേഘമാർഗ്ഗത്തിൽ പ്രത്യക്ഷനാകുന്നു.

ധർമ്മം:—(ആത്മഗതം) ലോകംവിഴുങ്ങിയായ ഭയങ്കരരാത്രിനത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ പടിഞ്ഞാറൻചക്രവാളം അല്പമൊന്നു പ്രകാശിച്ചപ്പോൾ, 'ഹാവൂ! വെളിച്ചത്തിന്റെ ഹൃദയരക്തം ഇരുട്ടിനു വെളിവുണ്ടാക്കി' എന്നു വെറുതേ ഞാൻ വിചാരിച്ചു; വെറുതേ! പ്രപഞ്ചംകുലുക്കിയായ കൊടുങ്കാററ് അന്ത്യശ്വാസം വലിച്ചുവെന്നു സമാശ്വസിച്ചു; വെറുതേ! അതാ വീണ്ടും അന്ധകാരം മുഖം വീർപ്പിക്കുന്നു. ചങ്ങലപൊട്ടിച്ച ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ കൊടുങ്കാററു പാഞ്ഞുനടക്കുന്നു. പ്രകാശത്തിനു ചരമാവരണം നിവർത്തിക്കഴിഞ്ഞു എന്നുതോന്നിപ്പോകുന്നു, ശുഭപ്രതീക്ഷാശീലനായ എനിക്കുകൂടി. അത്യുന്നതങ്ങളായ രണ്ടുമൂന്നു ഗിരിശിഖരങ്ങളുടെ ശിരസ്സുകളിൽ മാത്രമേ വെളിച്ചത്തിന്റെ നേരിയ സ്മരണ തങ്ങി നില്ക്കുന്നുള്ളു. ആ കൊടുമുടികളിലൊന്നിൽ അല്പസമയം വിശ്രമിക്കുക തന്നെ.

ദീനസ്വരത്തിൽ ഗാനംചെയ്തുകൊണ്ടു മന്ദമന്ദം ഇറങ്ങുന്നു നവകുവലയനീലങ്ങളായ മേഘപടലങ്ങളിൽ പ്രഭാവലയം.

'നെഞ്ചിൽനിന്നും നിണമൊലിക്കുമ്പൊഴും
പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടുനില്ക്കും പ്രകാശമേ!
നാകത്തിന്റെ വിശുദ്ധസന്താനമേ!
ലോകം നിന്റെ ചുടലയായ്പ്പോയിതോ?
അന്തി നിൻശവപ്പെട്ടിമേൽ ഖിന്നയായ്
ചിന്തിടും നറുംപൂക്കളോ താരകൾ!'

ഈ പർവ്വതങ്ങൾ എന്നെ പ്രതീക്ഷിച്ചു നില്ക്കുകയായിരുന്നുവോ? അവ എതിരേല്ക്കുവാൻ ഇങ്ങോട്ടു കയറിവരുന്നതുപോലെ തോന്നുന്നു.

രംഗം I.

സ്ഥലം—ഒരു ഗിരിശിഖരം; മങ്ങിയവെളിച്ചത്തിൽ നാലുപാടും നോക്കിക്കൊണ്ടു ധർമ്മം ചിന്താമഗ്നനായി ലാത്തുന്നു.

ധർമ്മം:—മനുഷ്യ, ഉദാരയായ പ്രകൃതി നിന്റെ നേരെ കാണിച്ച വാത്സല്യം അധികമായിപ്പോയി; അസ്ഥാനത്തിലായിപ്പോയി.

(ഒരു ശബ്ദവും കാററിലലിഞ്ഞുചേരുന്ന നെടുവീർപ്പും)

"ഞാൻ, അവന്റെ അമ്മ, ലജ്ജിക്കുന്നു! എന്റെ നിയമമനുസരിച്ചു വളരുവാനും എന്റെ സർവ്വസമ്പത്തും സകലരുടേയും ക്ഷേമത്തിനു വിനിയോഗിക്കുവാനുമാണ്, അവനെ ഞാൻ ലാളിച്ചപ്പോൾ, ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നതു്."

ധർമ്മം:—അനുഗ്രഹം വിളയുന്ന ഭൂമി—

(ഭൂമിയിൽനിന്ന് ഒരു ശബ്ദം.)

"ഞാൻ, അവന്റെ ധാത്രി, വ്യസനിക്കുന്നു! എന്റെ മടിയിൽ അവൻ കയറിയിരുന്നപ്പോളുണ്ടായ രോമഹർഷം എന്റെ തൃണശ്യാമളമായ ദേഹത്തിൽനിന്ന് ഇനിയും മറഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിലും, അവന്റെ ക്രൂരതയും കൃതഘ്നതയും കാണുമ്പോൾ നടുങ്ങിപ്പോകുന്നു! വല്ല ഗോളങ്ങളിലും തലതല്ലിത്തകർന്നുപോകുവാനും ആഗ്രഹിക്കാറുണ്ട്."

ധർമ്മം:—ശീതളമായ സ്നേഹം പ്രവഹിക്കുന്ന നദികൾ—

(നദീമുഖത്തുനിന്ന് ഒരു ശബ്ദം)

"ഞങ്ങളുടെ ആശ്വാസപ്രദമായ വക്ഷസ്സിൽനിന്നുകുടിച്ച പയസ്സിന്റെ പരിശുദ്ധിയെ അവൻ വിസ്മരിച്ചു."

ധർമ്മം:—വികസ്വരങ്ങളും സുരഭിലങ്ങളുമായ പൂക്കൾ—

(പുഷ്പങ്ങളിൽനിന്ന് ഒരു ശബ്ദം)

"സന്തോഷവും അത്ഭുതവുംകൊണ്ടുവിടരുന്ന കണ്ണുകളോടുകൂടി മനുഷ്യജീവിതത്തെ ഞങ്ങൾ പ്രഭാതത്തിൽ എതിരേല്ക്കുന്നു; ലജ്ജാവഹമായ അതിന്റെ കർമ്മം കണ്ടു സങ്കോചിക്കുന്ന കണ്ണുകളോടുകൂടി സന്ധ്യയ്ക്കു ഞങ്ങൾ വിടവാങ്ങുന്നു. ദുഷ്കർമ്മത്തിന്റെ ദുർഗ്ഗന്ധത്തിൽ ഞങ്ങളുടെ സുരഭിലശ്വാസം വീർപ്പുമുട്ടി വിലയിച്ചുപോകുന്നതേയുള്ളു."

ധർമ്മം:—സർവ്വവും ഒന്നെന്നു സർവ്വത്തേയും ആലിംഗനം ചെയ്തുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്ന ആകാശം—

(ആകാശത്തിൽനിന്ന് ഒരു ശബ്ദം.)

"മനുഷ്യന്റെ ദുര എന്റെ ആലിംഗനത്തിൽ ഒതുങ്ങുന്നതല്ലെന്ന് എനിക്കു ബോധപ്പെട്ടു."

ധർമ്മം:—എല്ലാം വെറുതെ!

പ്രതിധ്വനി:—"എല്ലാം വെറുതേ!"

(ധർമ്മം പാടിക്കൊണ്ടുലാത്തുന്നു)

പാവനസ്നേഹമേ, നിന്നവമത്യുഗ്ര-
പാപക്കരിമ്പാറമൂലമടഞ്ഞുപോയ്,
നീ വിടവുണ്ടാക്കി നീളെയൊഴുകുമോ
ജീവിതത്തിൻെറയടിയിൽനിന്നും സ്വയം?

വൈരമടിപറിഞ്ഞാണ്ടുപോയിട്ടുമോ
സ്വൈരമൊഴിക്കുമൊലിവിൻെറ ശക്തിയിൽ?
മുങ്ങുമോ പാരിൻെറ നിമ്നോന്നതസ്ഥിതി?
പൊങ്ങുമോ സർവ്വത്ര പൂവിട്ട ശാന്തത?

ആനന്ദമന്ദഹാസത്തിനാൽ ജീവിതം
ഫേനസമ്പൂർണ്ണമായ് ശുദ്ധമായ്ത്തീരുമോ?

നീന്തലറിയാതെ നിന്നിൽ പതിച്ചിനി-
ഭ്രാന്തനാം യുദ്ധം നിലയററു ചാകുമോ?

പ്രതിധ്വനി:—“ഭ്രാന്തനാം യുദ്ധം നിലയററു ചാകുമോ?”

(ഒരു ശബ്ദം)

‘രക്ഷിക്കണേ! രക്ഷിക്കണേ!’

ധർമ്മം:— (ചെവിയോർത്തുനിന്നിട്ട്) എവിടെനിന്നാണ് ഈ കരുണമായ വിലാപം?

(ശബ്ദം കേൾക്കുന്ന ദിക്കിലേയ്ക്കു പോകുന്നു.)

രംഗം II.

രംഗം—പർവ്വതോപരിതലത്തിൽ മറെറാരു ഭാഗം; വ്യാകുലമായ മുഖത്തോടുകൂടി ധർമ്മം സസംഭ്രമം നോക്കുന്നു.

പ്രതിധ്വനി:—‘രക്ഷിക്കണേ! രക്ഷിക്കണേ!’

ധർമ്മം:—ആരുടെയാണിക്കരുണമായ പ്രാർത്ഥന? അതാ, അന്ധകാരത്തിൻെറ കരിശിന്മേൽ കിടന്നു പിടയ്ക്കുന്ന തേജസ്സിൻെറ വെളിച്ചത്തിൽ ഒരു മങ്ങിയരൂപം, കാററത്തു നിഴൽപോലെ, ഇങ്ങോട്ടു തന്നെ ഓടിവരുന്നു. കൈയിൽ ഇപ്പോൾ മുറിച്ച ഇന്ദ്രനീലശകലംപോലെ നീലവർണ്ണമായ ഇളംപൈതൽ; പിന്നാലെ കണ്ണ

നീരൊലിപ്പിക്കുന്ന കരുണസ്വരമായ നദി; ചിന്നിച്ചിതറിയ കാടൻമുടിയോടുകൂടിയ അഞ്ജനവർണ്ണമായ പർവ്വതം; മുഖം വിളറിയ മരുഭൂമി; അതാ, അടുത്തെത്തി.

ധർമ്മത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ശിശുവിനെ കിടത്തി നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു് ആ ശ്യാമളാംഗിയായ യുവതി നമസ്കരിക്കുന്നു. അനുയായികൾ വണങ്ങി പിൻവാങ്ങി നില്ക്കുന്നു.

എല്ലാവരും:—'രക്ഷിക്കണേ! രക്ഷിക്കണേ!'

ധർമ്മം:—ഭദ്രേ, എഴുന്നേൽക്കൂ! എന്താണാപത്തു്? അഥവാ, ദുർബ്ബലതയ്ക്കു് എന്താണാപത്തല്ലാത്തതു്?

നദി:—കൃഷ്ണമൃഗിയെ വെളുത്ത വേട്ടനായ്ക്കൾ പിൻതുടരുന്നു.

ധർമ്മം:—വത്സേ, എല്ലാം തുറന്നു പറയൂ.

യുവതി:—പ്രഭോ, അവിടുന്നു ദയാലുവാണു്.

പർവ്വതം:—നിർവ്യാജമായ ദയയുടെ കിരണങ്ങൾ ആദ്യമായിട്ടാണു ഞങ്ങളുടെ സ്വാമിനിയിൽ പതിക്കുന്നതു്.

നദി:—അതാ, അകലേയ്ക്കു നോക്കൂ. ഭൂദേവിയുടെ കുങ്കുമലിപ്തമായ സീമന്തരേഖപോലെ പരിലസിക്കുന്ന 'ചെങ്കടൽ'. അതിനു സമീപത്തുനിന്നാണു ഞങ്ങളോടിവരുന്നതു്. ഞങ്ങളുടെ സ്വാമിനി അനന്യശാസനമായി അവിടെയുള്ള ഗൃഹത്തിൽ ശത്രുക്കളുടെ അസൂയയ്ക്കു പാത്രമായി താമസിക്കുകയായിരുന്നു. 'എത്തിയോപ്യ' — അതാണു് അവിടത്തെ തിരുനാമം—കറുത്തവർഗ്ഗക്കാരുടെ രാജ്ഞിയാണു്. 'സ്വാതന്ത്ര്യം'—ഇതാണു് ഈ ഓമനപ്പൈതലിന്റെ പുണ്യനാമം—സർവ്വസമ്പത്തും ഉപേക്ഷിക്കാൻ ഒരുക്കമായിരുന്നു. ശത്രുവിനു് ഈ നീലവർണ്ണമായ ഓമന—മഹാരാജ്ഞിയുടെ ജീവിതസർവ്വസ്വം—ഞങ്ങളുടെ അഭിമാനം—ജിവിച്ചിരിക്കുന്നതു് ഇഷ്ടമല്ല.

(പർവ്വതം പല്ലു ഞെരുക്കുന്നു; മരുഭൂമി ചുടുനെടുവീർപ്പിടുന്നു.)

യുവതി:—(ദീനമായ നോട്ടത്തോടുകൂടി) എന്റെ വിശ്വസ്തസഖി പറഞ്ഞതെല്ലാം സത്യമാണു്. എന്റെ അംഗരക്ഷകന്മാരാണു് ഇവർ. (പർവ്വതത്തെയും മരുഭൂമിയെയും ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു.)

ധർമ്മം:—ആരാണു ശത്രു?

യുവതി:—വെളുത്ത പരിഷ്കാരം......

നദി:—ദുർദ്ദമമായ അഹങ്കാരത്തിന്റെ ദുർദ്ദർശനമായ രൂപം—

മരു:—അത്ഭുതാവഹമായ ബുദ്ധിശക്തിയും അജയ്യമായ ദേഹബലവുമുള്ള ക്രൂരസത്വം—

പവിത്രം:—ഹൃദയവും ആത്മാവുമില്ലാത്ത ധിക്കാരം.

ധമ്മം:—വെളുത്തപരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഈ കറുത്ത കൃത്യത്തിന് എന്തപരാധം ചെയ്തു വത്സ?

നദി:—കരിങ്കുവളപ്പൂവിന്റെ കമനീയവർണ്ണത്തോടുകൂടിയ സ്വാമിനി ലോകസംസ്കാരത്തിന്റെ നിറവിളക്കിനു നിറമില്ലാതാക്കുന്ന പുകയാണത്രെ!

മരു:—ശ്യാമളവർണ്ണവും നിരുപദ്രവവുമായ ആ ഇളംപൈതൽ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ മുഖത്തു പററിയിരിക്കുന്ന കരിയാണുപോൽ!

(ധമ്മം തളർന്നുറങ്ങുന്ന ശിശുവിന്റെ കോമളമായ കവിളിൽ ചുംബിക്കുന്നു)

പവിത്രം:—ഈ വെളുത്ത പരിഷ്കാരം നീതിയുടെ രൂപം ഗ്രസിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്ന പാണ്ഡുരോഗമാണു്.

യുവതി:—വിഷാദവും കോപവും നിമിത്തം ശത്രുവിന്റെപേരിൽ കരിതേച്ചുതിരിക്കുവിൻ. (ധമ്മത്തിനോടു്) പ്രഭോ, ഞാൻ ശത്രുവിന്റെ നേരെ ഒരപരാധവും പ്രവൎത്തിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും അവിടത്തെ ദൃഷ്ടിയിൽ ഞാൻ അപരാധിനിയാണു്.

ധമ്മം:—എനിക്കു മനസ്സിലായില്ല.

യുവതി:—അവിടത്തെ കണ്ണുകളിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന തേജഃകിരണം എന്റെ ഹൃദയത്തിലേയ്ക്കു കടന്നുവരുന്നതുപോലെ തോന്നുന്നു. നീചനീചമായ അടിമത്തത്തിന്റെ തുരുമ്പുകയറിയ ചങ്ങലയിൽ അനേകസഹസ്രം നിഷ്കളങ്കസ്വാതന്ത്ര്യങ്ങൾ, ഇന്നും എന്റെ ഗൃഹത്തിൽ കുടുങ്ങിക്കിടപ്പുണ്ടു്. എല്ലാവരേയും മോചിപ്പിക്കുവാൻ എന്റെ ദുർബ്ബലമായ കൈയിനു ശക്തിയില്ല.

ധമ്മം:—ആ ഭയങ്കരമായ അപരാധത്തിന്റെ വളൎന്നുവരുന്ന നിഴലാണു് ഈ ആപത്തെന്നു വരാം.

യുവതി:—എന്റെ ഓമനക്കുഞ്ഞിനെ അതു വിഴുങ്ങുമോ തിരുമേനി! എന്റെ ഹൃദയം മരവിക്കുന്നു.

ധമ്മം:—വത്സേ, കാലത്തേപ്പോലെ വിശ്വസിക്കാവുന്ന വിളനിലമില്ല; കമ്മത്തേപ്പോലെ വിശ്വസിക്കാവുന്ന വിത്തും. എന്നെങ്കിലും മുള

യ്യാം. വിത്തു തിരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ നല്ല നോട്ടംതികഞ്ഞ വിവേക ത്തെ വിളിക്കണം. അത്രമാത്രം.

യുവതി:—വെളിച്ചം വരുംമുൻപു വിത കഴിഞ്ഞു. ഉറങ്ങിക്കിടന്നിരുന്ന വിവേകം കണ്ണുതുറക്കുംമുൻപുതന്നെ 'വിതയ്ക്കാം; തരക്കേടില്ല' എന്നു മൂളിക്കളഞ്ഞു. അവിടുന്നു ക്ഷമിക്കണം. പശ്ചാത്താപ ത്തിന്റെ കണ്ണുനീരൊഴുക്കിൽ, കതിരിട്ടുനില്ക്കുന്ന അടിമത്തം കട പുഴകിപ്പോവട്ടെ. ഈ ഓമനയെ, എന്റെ പ്രാണനെ, 'സ്വാത ന്ത്ര്യ'ത്തെ, രക്ഷിക്കണമേ!

മരു:—പാപകർമ്മത്തിനു പാപകർമ്മംകൊണ്ടാണോ ശിക്ഷ?

പശ്ചിമം:—പാപത്തിന്റെ തുക ഓരോ തവണയും മുതലും കൂട്ടുപലിശ യും കൂട്ടി തിരിച്ചുകൊടുക്കുന്ന നിയതി സന്മാർഗ്ഗനിയമം കെട്ടിപ്പൊ ക്കിയിട്ടുള്ളതു പിഴച്ച അസ്ഥിവാരത്തിന്മേലാണ്.

യുവതി:—കർമ്മഗതി ദുർഗ്രഹമാണ്; ക്ഷമിക്കുവിൻ!

ധർമ്മം:—നിയതിക്കു വാത്സല്യമുണ്ടെങ്കിലും പക്ഷപാതമില്ല.

യുവതി:—ഹാ! എന്റെ ഓമന!

നദി:—ഹൃദയമില്ലാത്ത പരിഷ്കാരം സ്വാമിനിയുടെ ചാരിത്രത്തിനു ഭംഗ മുണ്ടാക്കാൻ അനുവദിക്കാതെ അവിടുന്ന് ഇടയ്ക്കുവന്നു നില്ക്കണമേ!

യുവതി:—എന്റെ ജീവിതസർവ്വസ്വത്തിന് ഏതു ഗിരിഗഹ്വരത്തിലാണു രക്ഷ?

ധർമ്മം:—ഹാ, എനിക്കു ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ...! ഈശ്വരൻ ലോക ത്തിന്റെ ചെങ്കോൽ എന്റെ നേരെ നീട്ടി. ആരോ അതിടയ്ക്കു കയറി മേടിച്ചു. എന്റെ പ്രാണപ്രിയയായ നീതി അപഹൃത യായി. ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുവോ എന്നുതന്നെ നിശ്ചയമില്ല.

പശ്ചിമം:—നല്ല മുഖങ്ങളിലൊക്കെ ദുഃഖത്തിന്റെ പ്രതിധ്വനി!

ധർമ്മം:—എന്റെ പുണ്യചരിതനായ സചിവൻ, സത്യം, ശത്രുവിന്റെ കാരാഗൃഹത്തിലാണ്.

നദി:—പുണ്യചരിതത്തിനുള്ള പ്രതിഫലം ബന്ധനം!

ധർമ്മം:—മതം, ശാസ്ത്രം, കല, ഇങ്ങനെ വിശ്വസ്തരായ ചില അനുയായി കൾ അവരെ മോചിപ്പിച്ചു കൊണ്ടുവരാമെന്നു വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടു ണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ ആശ്വസിക്കുന്നു; ആശിക്കുന്നു; അവർ സുന്ദ

രിലായ നീതിയേയും ധീരനായ സത്യത്തെയും സ്വതന്ത്രരാക്കാതെ മടങ്ങി വരികയില്ല .....സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനായ എനിക്ക് എന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയും? ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഭാഗത്താണെന്നു വെളിപ്പെടുത്തിയാൽ പ്രതിപക്ഷികളുടെ കോപം പതിന്മടങ്ങു കത്തിയാളും......
എങ്കിലും, ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മുൻപിലുണ്ട്. എൻെറ മാറു തുളച്ചിട്ടേ ശത്രുവിൻെറ കുന്തം നിങ്ങളുടെ സ്വാമിനിയുടെ മേൽ തറയ്ക്കുകയുള്ളൂ.

നദി:—അവിടത്തെ ധർമ്മപത്നി നീതിയാണെങ്കിൽ—

മരു:—അവിടത്തെ സചിവൻ സത്യമാണെങ്കിൽ—

പർവ്വതം:—മതവും, ശാസ്ത്രവും, കലയും അവിടത്തെ ഭൃത്യന്മാരാണെങ്കിൽ—

ധർമ്മം:—(സസംഭ്രമം) ആണെങ്കിൽ എന്താണ്? പറയൂ! എന്താണു നിങ്ങളുടെ ചുണ്ടു വിറയ്ക്കുന്നത്? കണ്ണു നിറയുന്നത്?

യുവതി:—ദുഃഖവൃത്താന്തമാണ് അറിയിക്കുവാനുള്ളത്?

ധർമ്മം:—ഹാ! പ്രാണപ്രിയയായ ദേവി നീതി, നീ ശത്രുവിനാൽ നിർദ്ദയം ഹനിക്കപ്പെട്ടുവോ? ഹാ! സചിവപുംഗവ, അങ്ങു ജീവിച്ചിരിക്കുന്നില്ലേ?

പർവ്വതം:—ധീരോദാത്തനായ പ്രഭുവിൻെറ നീലക്കണ്ണിൽ, നക്ഷത്രംപോലെ, ബാഷ്പം ഉരുണ്ടു കൂടുന്നു.

യുവതി:—(സ്വഗതം) ദുഃഖം ധർമ്മത്തിൻെറ മുഖത്തിനു സൗന്ദര്യവും തേജസ്സും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.

ധർമ്മം:—(കണ്ണുതുടച്ചിട്ട്) ശാസ്ത്രം, മതം, കല, എല്ലാവരും എന്നെ വഞ്ചിച്ചിരിക്കാം! പറയൂ, ലോകത്തിലെ സർവ്വദുഃഖങ്ങളും ഇടിത്തീയിൻെറ രൂപത്തിൽ തലയിൽ പതിച്ചാലും ധർമ്മം അധീരനാവുകയില്ല; പറയൂ!

യുവതി:—പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ വീഥിയിൽക്കൂടി, അശരണയായ ഞാൻ അഭയം യാചിച്ചുകൊണ്ട് അലയുമ്പോൾ, ഒരു മഹാനഗരത്തിലെ ആഡംബരസമഗ്രമായ മേടമേൽ 'നീതിയുടെ സൗധം' എന്നു വിചിത്രലിപിയിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നതു കണ്ടു. 'രക്ഷിക്കണേ! രക്ഷിക്കണേ!' എന്നുള്ള എൻെറ വിലാപം സമുദ്രതരംഗങ്ങളും ഗിരിഗഹ്വരങ്ങളും ആവർത്തിച്ചു. മഹാരാജ്ഞി നീതിയുടെ തിരുവുടയാടയും തിരുമുടിയും ചാർത്തി അവിടെ ഇരിക്കുന്നത് 'നയ'മായിരുന്നു.

'നിയമവുമായി ആലോചിക്കട്ടെ.' ഇതായിരുന്നു സമാധാനം. നീതി—അവിടുന്നു ക്ഷമിക്കണം—ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടെങ്കിൽ, ആരും കാണാത്ത ഏതെങ്കിലും ഇരുട്ടറയിലിരുന്നു വിങ്ങിവിങ്ങിക്കരയുകയായിരിക്കണം.

ധർമ്മം:—ഹാ! ദേവി, നീതി!

നദി:—സത്യം, ശത്രുവാരു മിത്രമാരു്, എന്നറിവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെ ഒളിച്ചു നടക്കുകയാണെന്നു തോന്നുന്നു.

ധർമ്മം:—സത്യം പെട്ടെന്നു് ആരുടേയും പിടിയിൽ പെടുകയില്ല.

പർവ്വതം:—സത്യത്തിൻെറ നിഴൽ കണ്ടവരുണ്ടത്രെ!

ധർമ്മം:—ആരും സത്യത്തെ കാണുന്നില്ലെങ്കിലും, സത്യം എല്ലാവരേയും കാണുന്നുണ്ടായിരിക്കണം. .....എൻെറ വിശ്വസ്തഭൃത്യന്മാരുടെ കഥ കൂടി കേൾക്കട്ടെ.

യുവതി:—ശാസ്ത്രം ശത്രുക്കളുടെ കയ്യിൽ പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവരുടെ 'ആയുധപ്പുരവിചാരിപ്പാ'ണു് ഇപ്പോൾ.

ധർമ്മം:—ഹാ! ഞാൻ ഇതു പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കാത്തതാണു്.

മരു:—കൂട്ടക്കൊലക്കാരനും ഉന്മത്തനും ആയ സമരത്തിൻെറ കൈയിൽ ഇതുവരെ ആയുധം സമർപ്പിച്ച ശാസ്ത്രം അവിടത്തെ അനുചരനോ? വിശ്വസിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ല.

ധർമ്മം:—ശാസ്ത്രത്തിനും ഭ്രാന്തുപിടിച്ചിരിക്കണം.

പർവ്വതം:—സ്വാമിനി നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു് ഓടിച്ചെല്ലുമ്പോൾ, മതം മറെറാരു വഴിക്കു മാറിപ്പോകുന്നതു ഞാൻ കണ്ടു.

ധർമ്മം:—ഭീരു!

മരു:—പാവങ്ങളുടെ കണ്ണുകളിലാണു സ്വർഗ്ഗത്തിലെ പുണ്യനദിക്കുള്ള ഉറവുകളെന്നും, മരിച്ചാൽ അവക്കു് അവിടെ കുളിച്ചു താമസിക്കാമെന്നും പറയുവാൻ നാലഞ്ചു മുഖമുള്ള ഒരു ഇരുണ്ടരൂപം, മതം എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ, എനിക്കോർമ്മവരുന്നു.

യുവതി:—തത്ത്വമറിയാതെ നിന്ദിക്കരുതു്. മതത്തിൻെറ ഉടുപ്പു തട്ടിപ്പറിച്ചു വേഷംകെട്ടി നടക്കുന്ന ആ സ്വാർത്ഥിപൗരോഹിത്യമാണതു്.

നദി:—അതായിരിക്കയില്ല, തിരുമേനി സൂചിപ്പിച്ച മതം.

ധർമ്മം:—ഞാൻ ലജ്ജിക്കുന്നു, വിഷാദിക്കുന്നു; പരമസുന്ദരിയായ നീതിയേയും പരമശുദ്ധനായ സത്യത്തേയും മോചിപ്പിക്കുവാൻ പുറപ്പെട്ട മതത്തിന്റെ കഥയിതാണെങ്കിൽ—ആവട്ടെ, കലയോ?

റാദി:—കല അവിടന്നയച്ച ആളാണെന്നു പ്രായേണ സമ്മതിക്കാറില്ല. ഗൂഢമായിട്ടുപോലും അവിടേയ്ക്കുവേണ്ടി വാദിക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നിയാൽ ഹാസമൂർത്തിയായ ആധുനികകാലം പൊട്ടിച്ചിരിക്കും.

പർവ്വതം:—കലയുടെ മൃദുലഹൃദയത്തിനു പരിഹാസത്തിന്റെ ക്രൂരമ്പു കൊള്ളാൻ ശക്തിയില്ല. പാവം!

യുവതി:—കലയുടെ കൈയിൽ ഒരു പുതിയ ലോകത്തിന്റെ പ്ലാനുണ്ടെന്നു കേട്ടിരുന്നു. അതെന്നും ചുരുട്ടി വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാനേ പററുകയുള്ളൂ എന്നാണു തോന്നുന്നത്.

ധർമ്മം:—മതത്തിന്റെ ജീവനും ശാസ്ത്രത്തിന്റെ ശ്വാസവും ഉള്ള ഒരു സൗഭാഗ്യശാലിയായിരുന്നു കല. ആ സുന്ദരമായ രൂപത്തെ എന്നെങ്കിലും മോചിപ്പിക്കുവാൻ കലയ്ക്കു കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ!......ഹാ! വത്സൻ ഭയംകൊണ്ടും ക്ഷീണംകൊണ്ടും വിളറിയിരിക്കുന്നു!

സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ അനുഗ്രഹിച്ച് ഒരിക്കൽകൂടി ചുംബിച്ച് അമ്മയുടെ കൈയിൽ കൊടുക്കുന്നു.

യുവതി:—ഓമനേ, നിന്നെപ്പിരിഞ്ഞു ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുകയില്ല. (മുഖത്തു വീണ്ടും വീണ്ടും ചുംബിക്കുന്നു) എന്റെ അംഗങ്ങൾ ഓരോന്നായി എല്ലാം മുറിച്ചെടുക്കുന്നതുവരെ, എന്റെ അവസാനത്തെ രക്തബിന്ദുകൂടി വാർന്നു വററുന്നതുവരെ, എന്റെ ഓമനയ്ക്കു ഈ മാററത്തു രക്ഷയുണ്ട്.

ധർമ്മം:—ഞാൻ നിങ്ങളുടെ കൂടെ വരുന്നു. ശത്രു നിഷ്കളങ്കയായ വത്സയെ നിഗ്രഹിച്ചാൽ ഞാൻ ശ്മശാനസ്ഥലത്തു വന്നു നിത്യവും വിടർന്ന ശുദ്ധസ്മരണകൾ ശവക്കല്ലറമേൽ വാരിവിതറും. വത്സയ്ക്കു് ഓമനയോടുകൂടി ജീവിച്ചിരിക്കുവാൻ നയവും നിയമവും സഹായമായി വന്നാൽ, സന്തോഷബാഷ്പംകൊണ്ടു ഞാൻ ആ ആകസ്മികമിത്രങ്ങളുടെ കാലു കഴുകും. വിജയകിരീടം വത്സയുടെ ശിരസ്സിൽ അണിയിക്കുന്ന പുരോഹിതൻ ഞാനായിരിക്കയും ചെയ്യും.

പർവ്വതം:—അതാ, നിർദ്ദയവും സർവ്വധ്വംസകവുമായ ശത്രുസൈന്യം അടുത്തെത്തിക്കഴിഞ്ഞു.

മരു:—അതാ, ആകാശത്തിന്റെ ഹൃദയം പുകഞ്ഞുതുടങ്ങി.

നദി: —ഹാ, സ്വാമിനി!

യുവതി:—പരതന്ത്രകളായ ജ്യേഷ്ഠസഹോദരികൾ അനുജത്തിക്കു നേരിട്ടിരിക്കുന്ന ഈ ദയനീയപരിണാമത്തിൽ, വെറുതെ വിഷാദിക്കുന്നുണ്ടാവും!

നദി: —അതാ, ഒന്നുരണ്ടു നക്ഷത്രങ്ങൾ അടന്നുവീഴുന്നു.

ധർമ്മം:—വിശാലത്തിൻെറ ഹൃദയത്തിൽനിന്നും, ഇരുണ്ടകണ്ണിൽ ഉരുണ്ടുകൂടിയ പ്രകാശമാനങ്ങളായ ഒന്നുരണ്ടു ബാഷ്പബിന്ദുക്കൾ മലിനമായ കവിൾത്തടത്തിൽക്കൂടി പെട്ടെന്ന് ഒലിക്കുകയാണ്.

യുവതി:—പ്രഭോ, എൻെറ ജീവിതസർവ്വസ്വമായ ഓമനയെ അവിടത്തെ തൃക്കൈയിൽ സമർപ്പിക്കുന്നു. ആ കറുത്ത മേഘപടലത്തിൽ വല്ലടിക്കിലുംവെച്ചു രക്ഷിക്കണേ! (സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ മുറുകെപ്പുണന്ന് ധർമ്മത്തിൻെറ കൈയിൽ കൊടുത്തിട്ട്) എനിക്ക് ഏതു യാതനയും സഹിക്കുവാൻ ശക്തിയുണ്ടാകണമേ!

ധർമ്മം:—ഈ നിധിയെ സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളാം. ഞാൻ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്ന ഈ ഓമന, ശത്രുക്കൾ ഭദ്രയെ തടവിലിടുകയോ നിഹനിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നപക്ഷം, എന്നെങ്കിലും പ്രതിക്രിയ ചെയ്യാതിരിക്കുകയില്ല. എന്നെ വിശ്വസിക്കുക.

യുവതി:—ഹാവൂ! എനിക്കു സമാധാനമായി. (ധർമ്മത്തിൻെറ കാല്ക്കൽ വീഴുന്നു)

ധർമ്മം:—ആയുഷ്മതി, ശ്രേയസ്വിനിയായിരിക്കു!

പർവ്വതം:—അതാ, അവരടുത്തുകഴിഞ്ഞു. സ്വാമിനിയെ തടവിലാക്കാൻ ഞങ്ങൾ സമ്മതിക്കയില്ല. ഞാൻ എൻെറ വർഗ്ഗക്കാരോടുകൂടി അങ്ങോട്ടു ചെല്ലട്ടെ. ഒരിക്കലും കുനിക്കാത്ത ഞങ്ങളുടെ തല കുനിച്ചിട്ടു വേണം ആ ഘോരരൂപയായ ദുരയ്ക്ക് ഇങ്ങോട്ടു കടക്കാൻ. ഞങ്ങളുടെ ഗുഹകളിൽ മരണം ഒളിച്ചിരുന്നു ശത്രുവിൻെറ കഴുത്തിൽ ചാടിവീഴും; ഞങ്ങൾ ജാലങ്ങളെ അഴിച്ചുവിടും; തോളോടു തോൾ ചേർന്നുനിന്ന് അഭേദ്യമായപ്രാകാരം നിർമ്മിക്കും.

മരു:—ഞാനും പോയി സജാതീയരെ സന്നദ്ധരാക്കട്ടെ. ഓരോ പടം മുന്നോട്ടു വെയ്ക്കുമ്പോഴും, അനീതി ദഹിക്കണം. ഞങ്ങൾ ഉരുകിക്കിടക്കുന്ന വെള്ളിക്കടലുകളാണെന്നും, ക്രൂരയായ ദുരയ്ക്കു നടക്കുവാനിട്ടിരിക്കുന്ന വെൺപട്ടുകളല്ലെന്നും, ഉടനെ അറിയാറാകും.

നദി:—ഞാനും എന്റെ സഖികളും ഇതാ, സന്നദ്ധകളായിക്കഴിഞ്ഞു. ഞങ്ങൾ, നീലവൎണ്ണങ്ങളായ വേണികൾകൊണ്ട് അക്രമത്തിന്റെ കാലടികളെ ബന്ധിക്കും.

യുവതി:—എനിക്കു നിങ്ങളെ വിശ്വാസമാണ്. നിങ്ങളേമാത്രമേ വിശ്വസിക്കുവാനുമുള്ളൂ. എല്ലാവരും പ്രഭുവിനെ നമസ്കരിക്കുവിൻ!

(എല്ലാവരും കുമ്പിടുന്നു; ധൎമ്മം അനുഗ്രഹിക്കുന്നു.)

ധൎമ്മം:—അനുരൂപമായ തീരുമാനം. വിജയം നിങ്ങളെ എതിരേല്ക്കട്ടെ! നിങ്ങളുടെ ജയം എന്റെ ജയം; നിങ്ങളുടെ അപജയം എന്റെ അപജയം.......പോകുവിൻ! ജയിക്കുവിൻ!

എല്ലാവരും:—ധൎമ്മം ജയിക്കട്ടെ! (പോകുന്നു)

ധൎമ്മം:—എന്നെ എനിക്കുതന്നെ കാണുവാൻ പ്രയാസം! ഇരുട്ട്! സൎവ്വത്ര ഇരുട്ട്!

(യവനിക.)

ലക്ഷ്മീസ്വയംവരം. *

(കൈകൊട്ടിക്കളിപ്പാട്ട്)

(സംപാദകൻ:— ശ്രീമാൻ ടി. ബാലകൃഷ്ണൻനായർ അവർകൾ, ബി. എ, ചിറയ്ക്കൽ.)

I.

ശാരീരംകൊണ്ടുരസിപ്പിക്കുന്ന ശാരികേ നീ വന്നുചൊല്ലീടണം
നാരിമാൎക്കെല്ലാമറിവാനായി നാരായണന്റെ കഥാവിലാസം.
പാലിളനീരും പഴവും തേനും പാരാതെവന്നു ഭുജിച്ചുകൊൾക.
ലക്ഷണമുള്ള കിളിക്കിടാവേ ലക്ഷ്മീസ്വയംവരം ചൊല്ലണം നീ.
എന്നതുകേട്ടു കിളിമകളും നന്നായ്പ്പുണങ്ങിപ്പറഞ്ഞാളല്ലോ.
എങ്കിലോ കേട്ടാലുമാസ്ഥയോടെ പങ്കജമാതിന്റെ വേളിഘോഷം.
ശ്രീദുൎവ്വാസാകുന്ന മാമുനീന്ദ്രൻ ശ്രീദേവലോകേ നടക്കുന്നേരം
കല്പവൃക്ഷത്തിന്റെ പൂവറുത്തു ശില്പമായുള്ളൊരു മാലകെട്ടി

* ഒരു പഴയ താളിയോല ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്ന്.

കാമിനിമാർ മൌലിമേനകയും മാമുനിശ്രേഷ്ഠനു കാഴ്ചവെച്ചു.
മാലയും മേടിച്ചു മാമുനീന്ദ്രൻ ബാലേ, നീ പോയാലുമെന്നരുളി.
അന്നേരമൈരാവതത്തിലേറി വന്നൊരു വാസവനെയും കണ്ടു
'ചന്നാലും ദേവാധിരാജവീര, വാങ്ങിക്കൊണ്ടാലുമീ പുഷ്പമാല്യം
സുന്ദരന്മാർക്കല്ലോ മാലവേണ്ടു, നന്നിതുകൊള്ളാം നിനക്കണിവാൻ.
മാമുനിമാരുടെ ചെഞ്ചിടയിൽ മാലചൂടുന്നതു ഭംഗിയല്ല.'
എന്നരുൾചെയ്തു മുനീന്ദ്രനപ്പോൾ ഇന്ദ്രൻമാലയുംദാനംചെയ്തു.
വന്ദിച്ചുമാലയുംവാങ്ങിക്കൊണ്ടു് ഇന്ദ്രനും മെല്ലെ ഗമനംചെയ്തു.
മാതംഗരാജൻെറമസ്തകത്തിൽ മാലയുംവെച്ചു തലവിടർത്തു;
വണ്ടുകൾ വന്നു നിറഞ്ഞുകൂടി വാരണരാജൻെറ മസ്തകത്തിൽ.
കരീന്ദ്രനപ്പോൾവിരവിനോടു തുമ്പിക്കൈകൊണ്ടു വലിച്ചുമാല.
മണ്ണിലങ്ങിട്ടു ചവുട്ടിമെല്ലെ ഖണ്ഡിച്ചുകൊണ്ടതുവായിലാക്കി.
ആയതുകണ്ടുമുനീന്ദ്രനപ്പോൾ ആഗമനംചെയ്തു കോപത്തോടെ.
ആയിരംകണ്ണുള്ള ദേവരാജ, ആശ്ചര്യം നീയിതുകണ്ടില്ലെന്നോ?
ചന്തമേറീടുന്നപുഷ്പമാല്യം ദന്തിക്കുതിന്മാൻ കൊടുത്തല്ലോ നീ.
ഉള്ളിലഹങ്കാരംകൊണ്ടുള്ളൊരു തള്ളലുകൊണ്ടുനീയേവംചെയ്തു.
'മാമുനിതന്നൊരു മാലകൊണ്ടു നാമെന്തുകാട്ടുന്നിതയ്യോ കഷ്ടം!
നമ്മുടെ നാട്ടിലെകല്പവൃക്ഷം നമ്മുടെ പെണ്ണുങ്ങൾപൂവറുത്തു
നന്മയിൽ കെട്ടുന്നമാലവാങ്ങി സമ്മാനിക്കേണമോ താപസേന്ദ്രൻ!
താടിക്കാരൻ വന്നു സമ്മാനിച്ചാൽ മേടിക്കമാത്രമെനിക്കുചെയ്യാം.
മോടിക്കാരൻ ഞാനിത്താപസരെ പേടിക്കയില്ലെ'ന്നുറച്ചു ഞായം.
നല്ലൊരുമാല്യം ഗജത്തെക്കൊണ്ടു തല്ലിപ്പൊടിച്ചുകളയിപ്പിച്ചു!
ആശ്ചര്യംനിന്നുടെ ഗർവ്വിതങ്ങൾ ദുശ്ചരിതങ്ങളായ്വന്നുകൂടി.
ഇക്കാലംനിന്നുടെയുള്ളിലുള്ള ധിക്കാരംകൊണ്ടിതുവേണ്ടിവന്നു!
കല്പവൃക്ഷങ്ങൾ നശിച്ചുപോക, കാമധേനുക്കളെക്കാണാതാക!
ഐരാവതവും മറഞ്ഞുപോക, വൈരികളെങ്ങും പെരുത്തീടുക;
ഗാത്രങ്ങൾക്കെല്ലാം ജരപിടിക്ക, നേത്രങ്ങൾമങ്ങിവശംകെടുക,
സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നുപതിക്കനിങ്ങൾ വർഗ്ഗത്തിലൊന്നും സുഖിക്കയില്ല.
പാരംമനുഷ്യരെപ്പോലെനിങ്ങൾ പാരിലുഴന്നു നടന്നീടേണം.
ഇങ്ങനെ കോപിച്ചു മാമുനീന്ദ്രൻ തിങ്ങിനശാപംകൊടുത്തനേരം
മങ്ങിന ഭാവം കലർന്നു ശക്രൻ അമ്മുനിതന്നുടെ കാൽക്കൽവീണു.
'സർവ്വാപരാധം ക്ഷമിച്ചീടണം ദുർവ്വാസാവാകുന്ന മാമുനീന്ദ്രാ.
ഏതുമേബോധിയാതുണ്ടായൊരു ഹേതുകൊണ്ടീയൊരബദ്ധംവന്നു.
ശാപമോക്ഷത്തെയുംതന്നീടേണംതാപസശ്രേഷ്ഠ,വണങ്ങിടുന്നേൻ.'

ഇന്ദ്രന്റെ ദീനതകണ്ടനേരം പിന്നെപ്രസാദിച്ചു മാമുനീന്ദ്രൻ.
പാലാഴിചെന്നുകടഞ്ഞുകൊണ്ടാൽ പാരാതെനല്ലോരമൃതമുണ്ടാം.
ആയതുസേവിച്ചുകൊണ്ടാലാശു ആയാസമെല്ലാമകന്നുപോകും;
പോയവസ്തുക്കളുമുൾഭവിയ്ക്കും പോയാലുമെന്നങ്ങരുളിച്ചെയ്തു.
ശ്രീദുൎവ്വാസാവു മറഞ്ഞനേരം ശ്രീശങ്കരഞ്ഞു വലഞ്ഞുശക്രൻ
കല്പവൃക്ഷങ്ങളുമില്ലാതായി കാമധേനുക്കളെക്കാണാതായി!
ഐരാവതവുംമറഞ്ഞുപോയി പാരാതവർകളും ഭൂമിയിലായ്!
ഗാത്രങ്ങൾക്കെല്ലാം ജരപിടിച്ചു എത്രയും പ്രാകൃതരായിചമ്മെ.

II.

ഇക്കഥയെല്ലാമറിഞ്ഞുവിരിഞ്ചനും മുപ്പത്തുമുക്കോടിദേവകളും
പാലാഴിയിൽപള്ളികൊള്ളുന്നനാഥനെ പാരാതെചെന്നുവണങ്ങി (ച്ചൊന്നാൻ.
ശ്രീദുൎവ്വാസാവിന്റെ ശാപാലടിയങ്ങൾ ശ്രീയില്ലാതായിവലഞ്ഞീടുന്നു.
ചൊൽക്കൊണ്ടസ്വൎഗ്ഗവും തേജസ്സമോജസ്സും ഒക്കെക്ഷയിച്ചുവിഷണ്ണരായി.
പാലാഴിമൎദ്ദനംചെയ്യേണ്ടുകിൽഞങ്ങടെ മാലൊക്കെപ്പോമെന്നുശാപമോക്ഷം
ആയതുസാധിപ്പാനാളല്ലദേവകൾ ആയാസംചെയ്യാനും സാദ്ധ്യമല്ലാ.
നാരായണ കൃഷ്ണ ഗോവിന്ദ ഗോപാല നാളീകനാഥ വണങ്ങീടുന്നേൻ.
എന്നുള്ള വാക്കുകൾകേട്ടു ജനാർദ്ദനൻ മന്ദം പുറത്തെഴുന്നെള്ളിനാരുളി.
മന്ദഹാസംപൂണ്ടരുൾചെയ്തു മാധവൻ മാലൊഴിപ്പാൻ വഴിയുണ്ടായ്വരും.
മന്ദരപൎവ്വതം കൊണ്ടന്നു വൈകാതെ മന്ഥനകാൎയ്യം തുടങ്ങീടേണം.
വാസുകിയെപ്പാശമാക്കിച്ചമയ്ക്കണം വാനവന്മാരേ വിഷാദിക്കേണ്ട.
വാനവർ നിങ്ങളും ദാനവന്മാരുമായ് വൈരം വെടിഞ്ഞു പ്രയത്നംവേണം.
ചെന്നു മഹാബലിയോടു വഴിപോലെചെന്നു ചൊന്നാലും മഹേന്ദ്ര ഭവാൻ
വിഷ്ണുഭഗവാനരുൾചെയ്ത വാക്കുകൾ വിശ്വസിച്ചന്നേരം ദേവരാജൻ
ദാനവരെച്ചെന്നു കൂട്ടിക്കൊണ്ടന്നുടൻ വൈരംവെടിഞ്ഞു പ്രയത്നംചെയ്തു
മന്ദരപൎവ്വതം കൊണ്ടന്നു വൈകാതെ മത്താക്കിപ്പാലാഴി തന്നിലിട്ടു
വാസുകിയെക്കൊണ്ടു കെട്ടി വഴിപോലെ വാസവൻമുമ്പായ വാനവന്മാർ
ദാനവന്മാരും തലയ്ക്കൽ പിടിച്ചിട്ടു ദീനതകൂടാതെ പാലാഴിയിൽ
അക്കരെയിക്കരെയങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും വെക്കം വലിച്ചു കടഞ്ഞനേരം
കാളകൂടാവിഷം ഛൎദ്ദിച്ചു വാസുകി കാളുന്നു കത്തിയെരിഞ്ഞീടുന്നു!
പാൎവ്വതീവല്ലഭൻ മെല്ലെ വിഷമെല്ലാം ചോരാതെ സേവിച്ചാൻ രക്ഷിപ്പാ-(നായ്.
പാൎവ്വതിചെന്നു കഴുത്തിൽ പിടിപെട്ടു പ്രാണൻകളയരുതെന്നുചൊല്ലി

തുപ്പിക്കളവാൻ ഭഗവാൻ തുനിഞ്ഞപ്പോൾ കെല്പോടു കേശവൻ വായും (പൊത്തി
തുപ്പാനും പിന്നെയിറക്കാനും മേലാഞ്ഞു മുപ്പുരവൈരിയുഴന്നുകിഞ്ചിൽ.
ശോഷിപ്പിച്ചൻപോടു തന്നുടെ കണ്ഠത്തിൽ ഭൂഷണമായിട്ടു ഭാവിച്ചപ്പോൾ
കാമാരിദേവനാകുന്ന ഭഗവാനും നീലകണ്ഠനെന്ന പേരുണ്ടായി.

III.

പാലാഴിതന്നിലനേകംവസ്തു പരിചോടെ വന്നുളവായി.
കൈലാസംപോലെ നിറമുള്ളൊരു കരിവരനൻപോടു പൊങ്ങി
വെള്ളക്കുതിരയുമപ്പോൾ വന്നു തെളിവിൽ വിളങ്ങി വിശേഷാൽ
വെള്ളത്തിനുള്ളിൽ കിടക്കുന്നൊരു ബഹുതരസാരങ്ങളെല്ലാം
കല്പകവൃക്ഷങ്ങളെല്ലാം നല്ല കനകലതാവലിയോടും
കെല്പോടു കാണുമാറായി നല്ല കളമൊഴിമാരുമനേകം.
ഇന്ദ്രനും വാനവന്മാരുമെല്ലാം ഹിതമൊടുകൊണ്ടിങ്ങുപോന്നു
ചന്ദ്രക്കലവന്നുപൊങ്ങിയതു ശിരസി ധരിച്ചു മഹേശൻ
വാരുണിദേവി വിളങ്ങിയതു വടിവോടസുരന്മാർ വാങ്ങി.
ലക്ഷ്മീഭഗവതി താനും തത്ര ലളിതവിലാസങ്ങളോടെ
തൽക്ഷണം കാണുമാറായി നല്ല കളമൊഴിമാരുമനേകം
കല്പകമാലയും കയ്യിൽ മെല്ലെ കനിവോടെടുത്തുകൊണ്ടപ്പോൾ
വല്ലഭനായി വരിപ്പാനിന്നു വരഗുണമുള്ള പുമാനെ
കണ്ടറിഞ്ഞീടുക ബാലേയെന്നു കനിവോടു തോഴിമാർ ചൊല്ലീ,
'അമരർകുലത്തിനധീശനിവൻ അരികേ മേവുന്ന മഹേന്ദ്രൻ
ഇന്ദ്രനെച്ചെന്നു വരിച്ചീടുക ഇവനതിസുന്ദരനല്ലോ
അഗ്രേ മഹാബലിവീരനിവൻ അസുരകുലത്തിന്നധീശൻ
വ്യഗ്രംവെടിഞ്ഞു വരിച്ചീടുക വിരവൊടു പാലാഴിമാതേ.
നാലുമുഖമുള്ള ബ്രഹ്മാവിവൻ നലമൊടു വാണരുളുന്നു.
കാലംകളയാതെ വേണ്ടുന്നോരെ കനിവൊടു മാലയിട്ടാലും.
ചന്ദ്രക്കലാധരനീശൻ നല്ല ചതുരമനോജ്ഞശരീരൻ
ഇന്നിവരിൽകൊതിയുണ്ടെന്നാകിൽ ശിവനെച്ചെന്നു വരിക്ക.
പന്നഗതല്പേ വസിക്കുന്നോരു പരമപുമാനിവനല്ലോ.
കാർമുകിൽവേണി മനോജ്ഞനെ ചെന്നു വരണം ചെയ്തീടുക ബാലേ!'
ആയതുകേട്ടോരുനേരം ലക്ഷ്മി അനുരാഗകൗതുകത്തോടെ
പാണിയിൽ മാലയുമേന്തിച്ചെന്നു പരമപുമാനുടെ മുമ്പിൽ
വിശ്വൈകനാഥന്റെ കണ്ഠം തന്നിൽ വിരവൊടു മാലയുമിട്ടു.

വിശ്വാസംപൂണ്ടു സമീപേ വാണു വിമലമനോഹരശീലാ.
ലക്ഷ്മീസ്വയംവരഘോഷംകണ്ടു രസികജനങ്ങൾ രസിപ്പിൻ.
പക്ഷീന്ദ്രവാഹനൻ ദേവൻവിഷ്ണു പരിചൊടു പാലാഴിതന്നിൽ
മാനിച്ചുപന്നഗതല്പംതന്നിൽ മംഗളദേവതയൊത്തു
ആനന്ദംപൂണ്ടുരമിച്ചുംകൊണ്ടു ഹിതമൊടെ വാണുസുഖിച്ചു.
സുന്ദരരൂപൻ മനോജ്ഞൻ വിഷ്ണു സുഖമിന്നു ഞങ്ങൾക്കു നല്ക.
ഇക്കഥ പാടിക്കളിക്കിലുണ്ടാം ഇഹലോകപരലോകസൌഖ്യം.
സൽക്കഥകേട്ടെല്ലാരേവരും സുഖമൊടേയിന്നു വസിപ്പിൻ.

ആദിമമുദ്രാലയങ്ങൾ.

(ശ്രീമാൻ എം. ഒ. ജോസഫ് അവർകൾ, നെടുങ്കുന്നം.)

ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന്റെ വളർച്ചയ്ക്കു മുദ്രാലയങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള സഹായം വാചാമഗോചരമാകുന്നു. ഗട്ടൻബർഗ്ഗിന്റെ (Gutenburg) ഈ കണ്ടുപിടിത്തത്തിന്റെഫലം സാർവ്വത്രികമാകുന്നതിനുമുൻപു്, പാഫിറസ് ഇലകളിലും, തോൽചുരുളുകളിലും ഗ്രന്ഥങ്ങളെഴുതുന്നതിനുണ്ടായിരുന്ന വൈഷമ്യം തീർച്ചയായും ഭാഷയുടെ വളർച്ചയ്ക്കു് ഒരു വലിയ പ്രതിബന്ധമായി നിന്നിരുന്നിരിക്കണം. കേരളത്തിൽ തന്നെ പണ്ടത്തെക്കാലത്തു താളിയോലകളിൽ ഗ്രന്ഥങ്ങളെഴുതിവയ്ക്കുന്നതിനു വലിയ ധനവ്യയവും ഗണ്യമായ കാലതാമസവും ആവശ്യമായിരുന്നല്ലോ. പ്രാചീനകാലങ്ങളിൽ ഭാഷാഭിവൃദ്ധി കേവലം കൊട്ടാരങ്ങളേയും കോവിലകങ്ങളേയും പ്രഭുസൌധങ്ങളേയും ആശ്രയിച്ചുനിന്നതിന്റെ പ്രധാനകാരണം ഇതായിരുന്നിരിക്കണം. അനുദിനപ്രയത്നത്തിന്റെ ഫലമായി നിത്യവൃത്തി കഴിച്ചുപോന്നിരുന്ന സാമാന്യജനങ്ങൾക്കു്, ധാരാളം ധനം വ്യയംചെയ്തു് ഇത്തരം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ശേഖരിക്കുക സുകരമല്ലല്ലോ. മുദ്രാലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതോടുകൂടി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ കുറഞ്ഞവിലയ്ക്കു പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനു സാധിക്കുകയും, അങ്ങനെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നവരുടെ സംഖ്യ ഗണ്യമായി വർദ്ധിക്കുകയുംചെയ്തു. ഇതു ഭാഷയുടെ വളർച്ചയെ അത്യധികം സഹായിച്ചു.

ഒന്നാമത്തെ മുദ്രാലയം.

ഇദംപ്രഥമമായി മലയാളക്കരയിൽ ഒരു അച്ചടിശാല ഏൎപ്പെടുത്തിയതു് ആരാണെന്നും, എവിടെയാണെന്നുമുള്ളതിനെപ്പററിയുള്ള ഒരു ഗവേഷണം അനുവാചകന്മാൎക്കു രസാവഹമായി തോന്നാതിരിക്കുകയില്ല. ആദിമമുദ്രാലയങ്ങളെപ്പററി പണ്ഡിതന്മാർ പലവിധത്തിലാണു പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളതു്. മി: എഡ്വർഡ് ബാൽഫർ പ്രസാധനംചെയ്തിട്ടുള്ള "ഭാരതീയവിജ്ഞാനകോശ"ത്തിൽ (The Cyclopedia of India) ഭാരതത്തിൽ ഇദംപ്രഥമമായി ഒരു മുദ്രാലയം ഏൎപ്പെടുത്തിയതു് ഏതാണ്ടു 1710-നോടടുത്താണെന്നു പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ "ഇൻഡ്യയിൽ ഒന്നാമതായി അച്ചടിച്ചഗ്രന്ഥം 1577-ൽ ഈശോസഭക്കാർ (Jesuits) കൊച്ചിയിൽ പ്രസാധനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണു്" എന്നു സർ വില്യം ഹൺടർ "ഇമ്പീരിയൽ ഗസററീയറിൽ" പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. (1) ഇൻഡ്യയിലെയും സിലോണിലെയും തുറമുഖങ്ങളെപ്പററി ലഫ്റ്റനൻറ് എച്ച്. എസ്. ബ്രൌൺ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥത്തിലും (2) ഏതാദൃശമായ ഒരു പ്രസ്താവം കാണാവുന്നതാണു്. എന്നാൽ ഈ പ്രസ്താവങ്ങളുടെ യാഥാൎത്ഥ്യത്തിലും അല്പം അതിശയോക്തി കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ടെന്നു സമ്മതിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഈശോസഭാസന്യാസികൾ ഗോവയിലെത്തിയതു പതിനാറാം നൂററാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാൎദ്ധത്തിലാണല്ലോ. അവർ ഭാരതത്തിൽവന്നു് അധികം കഴിയുന്നതിനുമുൻപു്, യൂറോപ്പിൽനിന്നു രണ്ടു അച്ചടിയന്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നു് അവരുടെ കീഴിലുള്ള രണ്ടു കലാലയങ്ങളിൽ സ്ഥാപിച്ചുവെന്നു ഫോൺസെക്കാ എന്ന ചരിത്രകാരൻ പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ടു്. (3) ഈ മുദ്രാലയങ്ങൾ 1550-ൽ ഭാരതത്തിൽ വന്നെത്തിയെങ്കിലും ആയിടയ്ക്കെങ്ങും അവയിൽ മുദ്രണം നടത്തിയതിനെപ്പററി യാതൊരു ലക്ഷ്യവുമില്ല. എന്നാൽ വിശുദ്ധ ഫ്രാൻസീസ്സ് ശവരിയാർ രചിച്ച "വേദോപദേശം" 1557-ൽ ഗോവയിലെ ഒരു മുദ്രാലയത്തിൽ അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ളതായിക്കാണുന്നു. ഇൻഡ്യാമഹാരാജ്യത്തിനുള്ളിൽ ഇദംപ്രഥമമായി മുദ്രണംചെയ്ത പുസ്തകം ഇതായിരിക്കണം. "കുട്ടികളുടെ അദ്ധ്യ

---

(1) Imperial Gazetteer of India, Vol. IV. P. 12. (2) Handbook of the Ports of India & Ceylon, by Lieutenant H. S. Brown, P 129. (3) History of Goa, Fonseca, P. 58.

ധനം ക്ഷിപ്രസാദ്ധ്യമാക്കുന്നതിനായി ശവരിയാർ ഒരു വേദോപദേശം രചിക്കുകയും 1557-ൽ ഗോവയിൽ അതു് അച്ചടിക്കുകയും ചെയ്തു"വെന്നു "ഓരിയന്തെ കോൺകിസ്താദോ" എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ കർത്താവായ ഫാദർ ഫ്രാൻസിസ് ഡിസൂസാ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. (4) ശവരിയാരുടെ പുസ്തകം മുദ്രണംചെയ്തു പ്രചരിപ്പിച്ചുവെങ്കിലും, മാർക്കോസ് ജോർജ്ജ് എന്ന വൈദികൻ രചിച്ചതും, ഫാദർ തോമാസ് എസ്റ്റിവോ എന്ന ഇംഗ്ലീഷ്കാരൻ ഏതദ്ദേശീയഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്തതുമായ ഒരു ഗ്രന്ഥമാണു മതാദ്ധ്യാപനത്തിനു പിന്നെയും ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതു് എന്നു പ്രസ്തുതചരിത്രഗ്രന്ഥത്തിൽ തന്നെ പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്നതുകൊണ്ടു്, ശവരിയാരുടെ പുസ്തകം യാതൊരു ഭാരതീയഭാഷകളിലും അല്ലാ രചിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതെന്നു് അനുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ പ്രസ്തുതവേദോപദേശഗ്രന്ഥം തമിഴിലാണു് എഴുതപ്പെട്ടതെന്നു വാദിക്കുന്ന ചരിത്രകാരന്മാരും ഇല്ലാതില്ല. അക്കാര്യം എങ്ങനെയായാലും ഗോവയിലെ മുദ്രാലയത്തെപ്പററി മററു വിവരങ്ങളൊന്നും നമുക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.

ഗോവയിൽ ശവരിയാരുടെ ഗ്രന്ഥം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി ഇരുപതു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ—ഇംഗ്ലണ്ടിൽ കാക്സ്ററൺ ഒന്നാമതായി ഒരു ഗ്രന്ഥം മുദ്രണംചെയ്തിട്ടു് ഒരുനൂറു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ—1577-ൽ—കേരളത്തിൽ ഇദംപ്രഥമമായി ഒരു പുസ്തകം അച്ചടിച്ചതായിക്കാണുന്നു. ക്രിസ്തീയവേദോപദേശം (Doctrina Christiana) എന്ന പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥം ശവരിയാരുടെ വേദോപദേശത്തിന്റെ ഒരു പരിഭാഷയാണത്രെ. അക്കാലത്തു് ഏതദ്ദേശീയ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ മേലദ്ധ്യക്ഷനായിരുന്ന മാർ അബ്രാഹം മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ക്ഷണമനുസരിച്ചു് ഈശോസഭക്കാർ കേരളത്തിൽ ആസ്ഥാനമുറപ്പിച്ചു. മതസിദ്ധാന്തങ്ങൾ ജനാവലിയെ അഭ്യസിപ്പിക്കുകയെന്നുള്ളതാണല്ലോ ഈശോ സഭക്കാക്കു് ഏററവും പ്രിയതരമായ ജോലി. "ഓരിയന്തെ കോൺകിസ്താദോ" എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഫാദർ ഡിസൂസാ എഴുതുന്നു:-"ഉടൻതന്നെ മലയാളഭാഷയിൽ വേദോപദേശം അച്ചടിക്കുകയെന്ന ജോലിയിൽ ഞങ്ങൾ ഏർപ്പെട്ടു." (5) ആ പ്രയത്നത്തിന്റെ ഫലമാണു Doctrina Christiana എന്നു ന്യായമായി അനുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

---

(4) Oriente Conpuistado by Fr. de Souza, Lisbon, 1710. Vol. I P. 19.

(5) Oriente Conquistado. Pt. II Conp. 1. Div. 2, par. 12. Residecia de Vaipicotta P. 110.

ഇതു് അച്ചടിച്ചതു് ആരു്? എങ്ങനെ? എന്നു്? എവിടെ? എന്നിങ്ങനെയുള്ള പ്രശ്നപരമ്പരകൾക്ക നാം സമാധാനം നൽകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഫാദർ ഡിസൂസാ തുടർന്നുപറയുന്നു.-"ഈശോസഭയിലെ ഒരംഗവും സ്പെയിൻകാരനുമായ ജോൺ ഗൊൺസാൽവസ് എന്ന സഹോദരൻ നിർമ്മിച്ച അക്ഷരങ്ങളുപയോഗിച്ചു ഞങ്ങൾ പുസ്തകം അച്ചടിച്ചു. ഇൻഡ്യയിൽ ആദ്യമായി അച്ചടിക്കപ്പെട്ട ഗ്രന്ഥം ഇതാണു്. ഏതദ്ദേശീയരുടെ സന്മനോഭാവം കരസ്ഥമാക്കുന്നതിന് അതിൻെറ നവ്യത അത്യധികം സഹായകമായിരുന്നു." (6) "കേരളത്തിലെ ക്രിസ്തീയ സാഹിത്യം" എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഡോക്ടർ പി. ജെ. തോമസ്സ് എം. എ. ബി. ലിററ് അവർകൾ ഇങ്ങനെ എഴുതിയിരിക്കുന്നു:-"ജോൺ ഗോൺസാൽവസ് എന്നു പേരായി സ്പെയിൻകാരനായ ഒരു സന്യാസിയുടെ സാമർത്ഥ്യത്താൽ, അവർ വേണ്ട അച്ചുകളെല്ലാം സജ്ജമാക്കി. ഈ സന്യാസി 1555-ൽ ജസ്വീററ്സഭയിൽ ചേരുകയും പല ശില്പകലകളിലും അസാമാന്യവൈദഗ്ദ്ധ്യം പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്ത ഒരു വൈദികനായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം ദേശ്യലിപികളിൽ ആദ്യമായി അച്ചടിച്ച പുസ്തകം (Doctrina Christiana) ക്രിസ്തീയവേദോപദേശമാണ്. അനന്തരം പല ഗ്രന്ഥങ്ങളും മുദ്രണം ചെയ്തശേഷം 1579-ൽ അദ്ദേഹം നിര്യാതനായി." (7).

പ്രസ്തുത വേദോപദേശം അച്ചടിച്ചതു് 1577-ലാണ്.

കൊച്ചിയിലൊ?

ജോൺ ഗൊൺസാൽവസ് മുദ്രാലയം സ്ഥാപിച്ചിരുന്നതു് എവിടെയായിരുന്നെന്നുള്ളതിനെപ്പററി ചരിത്രപണ്ഡിതന്മാരുടെയിടയിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമില്ലാതില്ല. കേരളത്തിലെ ആദിമമുദ്രാലയം സ്ഥാപിതമായിരുന്നതു്, "വൈപ്പിക്കോട്ട" എന്ന സ്ഥലത്തായിരുന്നുവെന്നു് ഒരു ഐതിഹ്യമുണ്ടു്. ഫാദർ ഡിസൂസായുടെ ഒരു പ്രസ്താവം ഈ ഐതിഹ്യത്തിനു താങ്ങായിരിക്കുന്നു. 1577-ൽ വൈപ്പിക്കോട്ട എന്ന സ്ഥലത്തു് ഈശോസഭക്കാർ ഒരു ദേവാലയവും ആശ്രമവും അച്ചടിശാലയും സ്ഥാപിച്ചുവെന്ന് അദ്ദേഹം എടുത്തു പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ടു്. ഇതിൽനിന്ന്, വൈപ്പിക്കോട്ട എന്ന സ്ഥലത്തു് ഒരു മുദ്രാലയം സ്ഥാപിക്ക

(6) Kid. (7) കേ: ക്രി: സാ: പുറം 76. ഗൊൺസാൽവസ് ഒരു വൈദികനായിരുന്നുവെന്നു ഡോക്ടർ തോമസ്സ് പറയുന്നുവെങ്കിലും വേറെ ചരിത്രരേഖകളിൽ കാണുന്നതു് അദ്ദേഹം ഒരു സന്യാസിസഹോദരൻമാത്രമായിരുന്നുവെന്നാണ്.

പ്പെട്ടുവെന്നു മനസ്സിലാകുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ജോൻ ഗൊൺസാൽവസ്സിന്റെ മുദ്രാലയം എവിടെയായിരുന്നുവെന്നു വ്യക്തമാകുന്നില്ല. "വൈപ്പിക്കോട്ടയിൽ അച്ചടി നടപ്പായ ഉടൻതന്നെ കൊച്ചിയിലും അച്ചടി ആരംഭിച്ചു" (8) എന്നു ഡോക്ടർ പി. ജെ. തോമ്മാസ് പ്രസ്താവിക്കുന്നതിൽനിന്ന് ആദിമമുദ്രാലയം വൈപ്പിക്കോട്ടയിലാണു സ്ഥാപിതമായിരുന്നതെന്ന് അദ്ദേഹവും കരുതുന്നതായി വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

എന്നാൽ, ആദിമമുദ്രാലയത്തിന്റെ ആസ്ഥാനം കൊച്ചി ആയിരുന്നുവെന്നു മററു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. കൊച്ചിയിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന ആർഗസ് (Argus) എന്ന പത്രത്തിന്റെ 1900 മാർച്ച് 23-ാംനു-യിലെ ലക്കത്തിൽ "ഒന്നാമത്തെ ഗ്രന്ഥം അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥലം മിക്കവാറും കൊച്ചി ആയിരിക്കുന്ന"മെന്നു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. 1549-ൽ കൊച്ചിയിൽ വന്നിറങ്ങിയ ഈശോസഭക്കാർക്ക് ഈ ഘട്ടത്തിൽ അവിടെ ഒരു സഭാമന്ദിരവും ദേവാലയവും മുന്നൂറിൽപരം വിദ്യാർത്ഥികൾ അഭ്യസനംചെയ്തിരുന്ന ഒരു കലാലയവും ഉണ്ടായിരുന്നു. വിശുദ്ധ ഫ്രാൻസിസ്സ് സേവ്യർ ഗോവയിലെയും റോമയിലെയും സുഹൃത്തുക്കൾക്കും മേലധികാരികൾക്കും അയച്ചിട്ടുള്ള കത്തുകളിൽ ഈ കലാലയത്തെപ്പററി വളരെ പ്രശംസിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. വരാപ്പുഴ അതിരൂപതയിൽ പെട്ട മർസ്ലീനോസ് മെത്രാൻ രചിച്ചിട്ടുള്ളതും 1872-ൽ ക്രന്നമ്മാവിൽ പ്രസിദ്ധംചെയ്തിട്ടുള്ളതുമായ "കേരളരാജ്യത്തിലെ സത്യവേദചരിത്രം" എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു:-"1577-ാം ആണ്ടിൽ പൌലീസ്താക്കാരു കൊച്ചീക്കോട്ടയിൽ മലയാഴ്മച്ചെച്ചിൽ ഒരു വേദോപദേശപുസ്തകം അച്ചടിച്ചു. അക്ഷരങ്ങളെ കൊത്തിയതു യോഹന്നാൻ ഗൊൻസാല്വസ് എന്ന പൌലീസ്താ അല്മേനി ദർശനക്കാരനാകുന്നു." (9)

"തിരുവിതാംകൂറിലെ ക്രിസ്തുമതം" എന്ന പുസ്തകത്തിൽ തൽപ്രണേതാവായ മി: ജി. ററി. മെക്കൻസി, വൈപ്പിക്കോട്ട മുദ്രാലയത്തെപ്പററി പ്രതിപാദിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ, ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:-"ഇതു ഭാരതത്തിലെ ആദ്യത്തെ മുദ്രാലയമായിരുന്നില്ല. 1577-ൽ, ഒരു സ്പാനിഷു സഹോദരനായ ജോൺ ഗൊൺസാൽവസ് കൊച്ചിയിൽ ആദ്യമായി മലയാം തമിഴ് (Malayalam-Tamil) അക്ഷരങ്ങളുണ്ടാക്കി, അതുപ

---

(8) കേരളത്തിലെ ക്രിസ്തീയസാഹിത്യം പുറം 78 (9) കേരളരാജ്യത്തിലെ സത്യവേദചരിത്രം, പുറം, 78. കുറിപ്പ് (സെൻറ് പോൾ എന്ന പേരിൽ ഈശോസഭക്കാർ നടത്തിയിരുന്ന പ്രസിദ്ധമായ കോളേജിൽനിന്നാണ് അവർക്ക് പൌലീസ്തർ എന്ന പേരുണ്ടായത്.)

യോഗിച്ച് ഒരു വേദോപദേശം അച്ചടിച്ചു." (10) പ്രസിദ്ധഭാഷാപണ്ഡിതനും ഗ്രന്ഥകാരനും ചരിത്രകാരനുമായിരുന്ന പൌലീനോസ് എന്ന മിഷ്യനറി ആദിമമുദ്രാലയത്തെപ്പററി പ്രസ്താവിക്കുന്നഭാഗം ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം:-"1577-ാമാണ്ടു കൊച്ചിയിൽവച്ച് ആദ്യമായി മലയാംതമിഴ് അക്ഷരങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയതു ജോൺ ഗോൺസാൽവസ് എസ്. ജെ. ആണ്. അവ ഉപയോഗിച്ച് ഇദംപ്രഥമമായി കത്തോലിക്കാസഭാപാഠങ്ങൾ അച്ചടിക്കുകയും അതു് ഇൻഡ്യയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു." (11)

ഇതിൽനിന്നൊക്കെ അനുമാനിക്കേണ്ടതു് ആദിമമുദ്രാലയം കൊച്ചിയിലായിരുന്നുവെന്നാണല്ലോ. ചുരുക്കത്തിൽ ഹോമറിൻെറ ജന്മസ്ഥലത്തെക്കുറിച്ചെന്നപോലെ ആദിമമുദ്രാലയത്തിൻെറ ആസ്ഥാനത്തെക്കുറിച്ചും രണ്ടു പ്രദേശങ്ങൾ അവകാശവാദങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഈ സ്ഥലങ്ങളിൽ എവിടെയാണു യഥാർത്ഥത്തിൽ മുദ്രാലയം സ്ഥാപിതമായിരുന്നതെന്നു ചരിത്രപണ്ഡിതന്മാർ ഗവേഷണംനടത്തി തീരുമാനിക്കേണ്ടതാണ്. അതുവരെ ആ മാന്യസ്ഥാനം കൊച്ചിക്കു നൽകുന്നതിൽ വലിയ അസാംഗത്യമില്ലെന്നാണു കിട്ടിയിടത്തോളം അറിവുകൾകൊണ്ടു തോന്നുന്നതു്.

വേദോപദേശത്തെത്തുടൎന്നു കൊച്ചിയിൽ വേറെയും പല പുസ്തകങ്ങൾ മുദ്രണംചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. 1579-ൽ കൊച്ചിയിലെ ദേവമാതാവിൻെറ മുദ്രാലയത്തിൽ മക്കോസ് ജോർജ് എന്ന പാതിരി മുദ്രണം ചെയ്തതാണു "ക്രിസ്തീയവണക്കം" എന്ന പുസ്തകം. ക്രിസ്തീയവേദോപദേശവും ക്രിസ്തീയവണക്കവും തിരുനൽവേലിയിലെ കടൽത്തീരത്തുവച്ചു 1732-ൽ കണ്ടതായി അവിടെ സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന സാർട്ടോറിയസ് എന്ന ഡെയിൻ മിഷ്യനറി തൻെറ യാത്രാവിവരണഗ്രന്ഥത്തിൽ കുറിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഈ ക്രിസ്തീയവണക്കത്തിൻെറ ഒരു പ്രതി പാരീസിലെ ഗ്രന്ഥശാലയിൽ (Bibliotheque Nationale of Paris) സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയപ്പെടുന്നതല്ലാതെ ഇൻഡ്യയിൽ ഒരിടത്തും അതുള്ളതായി അറിവില്ല. ശവരിയാരുടെ "അനുചരനും ഏതദ്ദേശീയനുമായ എൻറീക്കെസ്" (Enriquez) എന്ന ദേഹം വിദേശിയരുടെ ഉപയോഗാർത്ഥം ചെറിയ ഒരു വ്യാകരണവും നിഘണ്ടുവും സംക്ഷിപ്തമായ ഒരു വേദോപദേശപുസ്തകവും മ്ശിഹായുടെയും കന്യകാമറിയത്തിൻെറയും ചരിത്രങ്ങളും ത

---

(10) History of Christianity in Travancore, by G. T. Mackenczie, Trivandrum, 1905, P. 42. (11) India Orientalis Christiana, a Rev. P. Panlino a I. Bartholomeo, C. D. Rome, 1794, P. 181.

മിഴിൽ നിർമ്മിച്ചതായി പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ വേദോപദേശമാണു Doctrina Christiana എന്ന ലത്തീൻ നാമത്തിൽ മർക്കോസ് ജോർജ് പാതിരി കൊച്ചിയിൽ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതു്. എൻറിക്കസിന്റെ മററു കൃതികൾ ചേന്നമംഗലത്തും അച്ചടിക്കപ്പെട്ടു. അവയുടെ ചില പ്രതികൾ അദ്യാപി യൂറോപ്പിലെ പ്രധാനഗ്രന്ഥശാലകളിൽ സൂക്ഷിച്ചുപോരുന്നുണ്ടു്." (12)

തമിഴോ മലയാളമോ?

പ്രഥമമുദ്രിതമായ ഗ്രന്ഥം മലയാളത്തിലോ തമിഴിലോ? രസാവഹങ്ങളായ പല വാദപ്രതിവാദങ്ങൾക്കും വിഷയമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ഒരു പ്രശ്നമാണിതു്. ജോൺഗോൺസാൽവസിന്റെ വേദോപദേശം മലയാളത്തിലാണു് എഴുതപ്പെട്ടിരുന്നതെന്നാണു ഫാദർ ഡിസൂസാ പറയുന്നതു്. സി. സി. ഡി നസറത്തു് എന്ന പണ്ഡിതൻ പറയുന്നതു് ഇങ്ങനെയാണു്:—"1624 ഫെബ്രുവരി 18-ാംനു- മൃതനായതുവരെ ആർച്ച് ബിഷോപ്പ റോസു തന്റെ രൂപത ഭരിച്ചു. അദ്ദേഹം മലയാളത്തിൽ ഒരു വേദോപദേശവും, ജ്ഞാനസ്നാനം, അന്ത്യലേപനം, വിവാഹം ഇവയ്ക്കു ലത്തീനിൽനിന്നു പരിഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള മതകർമ്മങ്ങളും എഴുതി. പൂജാക്രമവും 'കാനോനാനമസ്കാര'വും അദ്ദേഹം പരിഭാഷപ്പെടുത്തി." (13) നസറത്തിന്റെ കൃതി ഒരു അമൂല്യഗ്രന്ഥമാണെങ്കിലും അതിൽ വിസ്തരിച്ചു കാര്യങ്ങളൊന്നും പറയുന്നില്ലെന്നു സമ്മതിക്കണം. അദ്ദേഹം പറയുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം ആർച്ചുബിഷോപ്പു റോസിന്റേതാണോയെന്നും സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതുപോലെതന്നെ ഗോൺസാൽവസ്സിന്റെ മുദ്രാലയത്തേയും അനന്തരകാലസ്ഥാപിതങ്ങളായ മുദ്രാലയങ്ങളേയും തമ്മിൽ അദ്ദേഹം വിവേചിക്കുന്നില്ല.

മലയാളക്കരയിൽ ആദ്യമായി പുസ്തകങ്ങൾ അച്ചടിച്ചതു തമിഴിലായിരുന്നുവെന്നു മററു ചില ചരിത്രകാരന്മാർ പറയുന്നു. മി: ജി. ററി. മെക്കൻസിയുടെ സാക്ഷ്യം, "ജോൺ ഗോൺസാൽവസു കൊച്ചിയിൽ ആദ്യമായി മലയാംതമിഴ് അക്ഷരങ്ങളുണ്ടാക്കി, അതുപയോഗിച്ച് ഒരു വേദോപദേശം അച്ചടിച്ചു"വെന്നാണല്ലോ. പൌലീനോസിന്റെ ഒരു പ്രസ്താവത്തെയാണു മെക്കൻസി ആശ്രയിക്കുന്നതെന്നു തോന്നുന്നു. എ

---

(12) കേരളത്തിലെ ക്രിസ്തീയസാഹിത്യം, പുറം 78—79.

(13) Mitras Lusitanas No. Oriente, by Casimiro Christovae de Nazareth, Lisbon, 1913, Vol' II, P. 39.

ന്തെന്നാൽ ഏതദ്വിഷയകമായി ആ മിഷ്യനറി പറയുന്നതു് ഇങ്ങനെയാണു്:—"മരംകൊണ്ടുള്ള അക്ഷരങ്ങളും മുദ്രാലയവും ഉപയോഗിച്ചു് ഇദംപ്രഥമമായി അച്ചടിച്ച പുസ്തകം ഈശോസഭയിലെ ഒരു സഹോദരനായ ജോൺ ഗോൺസാൽവസിന്റെ ക്രിസ്തീയവേദോപദേശമാണു്. ഞങ്ങൾക്കറിയാവുന്നിടത്തോളം ആദ്യമായി, 1577-ൽ, തമിഴ് അക്ഷരങ്ങൾ കൊത്തിയുണ്ടാക്കിയതു് അദ്ദേഹമാണു്." (14) പൌലിനോസ് "തമിഴ്" അക്ഷരങ്ങൾ എന്നും, "മലബാർ തമിഴ്" അക്ഷരങ്ങൾ എന്നും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു രണ്ടും ഒന്നാണല്ലോ.

പ്രാചീനകാലങ്ങളിൽ കേരളത്തിലെ ഭാഷ പൊതുവേ 'തമിഴ്' എന്ന പേരിലാണു് അറിയപ്പെട്ടിരുന്നതു്. അന്നത്തെ പല കയ്യെഴുത്തു ഗ്രന്ഥങ്ങളും ശിലാശാസനങ്ങളും ഈ അഭിപ്രായത്തെ പിന്താങ്ങുന്നുണ്ടു്. പറവൂരിൽ വിശുദ്ധന്മാരായ ഗർവാസീസിനും പ്രോത്താസീസിനും പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ള ദേവാലയത്തിന്റെ പൂമുഖത്തിൽ, ഫ്രാൻസീസ് റോസ് മെത്രാന്റെ ജീവിതത്തെയും മരണത്തെയും പററിയുള്ള ഒരു കുറിപ്പു് ലേഖനം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു മാർബിൾപലക 1785-ൽ താൻ കണ്ടുവെന്നും, ആ ശിലാശാസനം മലയാളത്തിലായിരുന്നുവെങ്കിലും അതു കൊത്തിയിരുന്നതു മലയാംതമിഴ ലിപികളിലായിരുന്നുവെന്നും പൌലീനോസ് പ്രസ്താവിക്കുന്നതു് ഇവിടെ സ്മരണീയമാണു് (15) ഈ ജാതി ലിപികളെയാണോ "സത്യവേദചരിത്ര"കാരൻ "മലയാഴ്മപേച്ചിൽ" എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്?

കേരളത്തിൽ പ്രഥമമുദ്രിതമായ ഗ്രന്ഥം ഏതു ലിപികളിലായിരുന്നുവെന്നതിനെപ്പററിയുള്ള ഡോക്ടർ പി. ജെ. തോമസിന്റെ പ്രസ്താവം ഈ വാദത്തിനു് ഒരു വിധിയായി സ്വീകരിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു:—"പാരീസിലെ ലോകപ്രസിദ്ധമായ സോർബോൺ (Sorbonne) സർവ്വകലാശാലവക ഗ്രന്ഥശേഖരത്തിൽ 1579-ൽ മലയാളത്തിലടിച്ച ഒരു വേദോപദേശഗ്രന്ഥം ഉണ്ടെന്നു മനസ്സിലായി. ഉടനെ അതിന്റെ ഒന്നു രണ്ടു പക്ഷങ്ങൾ ഫോട്ടോ ചെയ്തയയ്ക്കുവാൻ പ്രഖ്യാതനായ ഫാദർ ഹോസ്റ്റൺ മുഖേന ഞാൻ ഏർപ്പാടുചെയ്തു. അതിവിടെ വന്നു നോക്കിയപ്പോഴാണു് അന്നിവിടെ മുദ്രണം ചെയ്യപ്പെട്ട ഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം തമി

---

(14) Viaggio alle Indie Orientali da Fra. Paolino di San Bartolomeo, Carmelitano, Scalzo, Roma. 1796, P. 346.

(15) India Orientalis Christiano, 1794, P. 64.

ഴിൽ ആയിരുന്നുവെന്നു ബോദ്ധ്യമായതു്. 'കേരളതീരത്തിലെയും ചോളമണ്ഡലത്തിലെയും ഉപയോഗത്തിനായി അച്ചടിച്ചതു്' എന്നു് അതിൽ തന്നെ എഴുതിയിരുന്നതിനാൽ അന്നിവിടെ തമിഴിനായിരുന്ന പ്രാധാന്യം എന്നുള്ള സംഗതിയും വ്യക്തമായി. എന്നാൽ ഫോട്ടോയിൽ കണ്ട ലിപികൾ കേരളത്തിലെ ചില നൂതനലിപിഭേദങ്ങളോടുകൂടിയതാണെന്നകാര്യം വിശേഷിച്ചും പ്രസ്താവാർഹമാകുന്നു." (16)

ജോൺഗൊൺസാൽവസിന്റെ പ്രസ്സിനെപ്പററി ഉത്ഭൂതമാകുന്ന മറെറാരു പ്രശ്നം അതു കൊച്ചിയിൽ എവിടെയാണു സ്ഥാപിച്ചിരുന്നതെന്നുള്ളതാണു്. കൊച്ചിയിലെ പോർട്ടുഗീസുകോട്ടയ്ക്കുള്ളിലെ ഈശോസഭാമന്ദിരത്തോടു ചേർന്നായിരിക്കണം ആ മുദ്രാലയം സ്ഥാപിതമായിരുന്നതെന്നല്ലാതെ മറെറാന്നും പറയാൻ നിവൃത്തിയില്ല. 1663-ൽ ലന്തക്കാർ കൊച്ചിക്കോട്ട ആക്രമിച്ചു പിടിക്കുകയും അവിടത്തെ മനോഹരങ്ങളായ മന്ദിരങ്ങൾ—സന്ന്യാസാശ്രമങ്ങൾ, കലാലയങ്ങൾ, ആശുപത്രികൾ, മെത്രാസനാരമന, 13 ദേവാലയങ്ങളും കപ്പേളകളും മുതലായവ —നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അക്കൂട്ടത്തിൽ ഗോൺസാൽവസിന്റെ അച്ചടിശാലയും നശിച്ചുപോയിരിക്കണമെന്നു് അനുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

വൈപ്പിക്കോട്ട.

കൊച്ചിയിലെ മുദ്രാലയസ്ഥാപനത്തിനുശേഷം ഒരു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഈശോസഭക്കാർ തിരുനൽവേലിയിൽ പുന്നിക്കയിൽ എന്ന സ്ഥലത്തു് ഒരു അച്ചടിശാല സ്ഥാപിച്ചതായിക്കാണുന്നു. ഇതായിരിക്കണം ഇൻഡ്യയിലെ മൂന്നാമത്തെ മുദ്രാലയം. അവിടെ തമിഴഭാഷയിൽ പല പുസ്തകങ്ങളും അച്ചടിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയപ്പെടുന്നു.

ഈശോസഭക്കാർ 1579-ലാണു ചേന്നമംഗലത്തിനടുത്തു വൈപ്പിക്കോട്ട എന്ന സ്ഥലത്തു താമസമുറപ്പിച്ചതു്. 1581-ൽ അവർ ഒരു സെമിനാരിയും 1587-ൽ ഒരു കലാശാലയും അവിടെ സ്ഥാപിച്ചു. ഉദയംപേരൂർ സൂനഹദോസിലെ നിശ്ചയമനുസരിച്ചു്, കേരളീയസുറിയാനിക്കാർ സാധാരണ ഉപയോഗിച്ചുപോന്ന ആരാധനക്രമസംബന്ധമായ ഗ്രന്ഥങ്ങളെ പരിഷ്കരിക്കുകയെന്ന ജോലിയിൽ വൈപ്പിക്കോട്ടയിലെ ഈശോസഭക്കാർ സഹകരിച്ചതായിക്കാണുന്നു. കൽദായസുറി

(16) കേരളത്തിലെ ക്രിസ്തീയസാഹിത്യം. പുറം 77.

യാനിസഭയ്ക്കുപയോഗിക്കാവുന്ന പ്രാൎത്ഥനാഗ്രന്ഥങ്ങളും മററും ലഭിക്കുന്നതിനായി ഇവർ റോമായുമായി എഴുത്തുകുത്തുകൾ നടത്തി. എന്നാൽ ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കു പകരം, അന്നു റോമൻകത്തോലിക്കാസഭയെ വിജയകരമായി ഭരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന എട്ടാം ക്ലെമെൻറ് മാർപ്പാപ്പാ ഒരു മുദ്രാലയവും കുറെ കൽദായസുറിയാനി അക്ഷരങ്ങളുമാണു് അയച്ചുകൊടുത്തതു്. പ്രസിദ്ധചരിത്രകാരനായ ഗോവയാ പറയുന്നു:—"ഈ ആവശ്യം സാധിക്കുന്നതിനായി തിരുമേനി ഒരു മുദ്രാലയവും കൽദായഅക്ഷരങ്ങളും അയച്ചുകൊടുത്തു. സഭയിലെ ദിവ്യകൎമ്മങ്ങൾക്കാവശ്യമായ ഗ്രന്ഥങ്ങളും മററും അതുമൂലം അച്ചടിക്കുന്നതിനു സാധിച്ചു." (17)

"നമസ്കാരപ്പുസ്തകങ്ങളും തക്സാകളും (Missals) അയച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനു് ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടു്, അനന്തരം മെത്രാപ്പോലീത്താ എട്ടാം ക്ലെമെൻറ് മാർപ്പാപ്പായ്ക്കെഴുതി. അത്രയധികം പുസ്തകങ്ങൾ അയച്ചുകൊടുക്കുന്നതു സാദ്ധ്യമാണെന്നു തിരുമേനിക്കു തോന്നിയില്ല. അതിനാൽ ഫാദർ ആൽബർട്ട് ലേർഷ്യസ് വഴിയായി കുറേയധികം കൽദായ അക്ഷരങ്ങൾ അവിടുന്നു് ഇൻഡ്യയിലേയ്ക്കു കൊടുത്തയച്ചു. അവമൂലം ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ എത്രായിരം പ്രതികൾ വേണമെങ്കിലും അച്ചടിക്കാമായിരുന്നു. അങ്ങനെ കൂടുതൽ എളുപ്പത്തിൽ കൂടുതൽ പുസ്തകങ്ങൾ ലഭിക്കാമായിരുന്നു. ഇതേവരെ പലതും അച്ചടിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഇപ്പോഴും (1610) ചിലതു് അച്ചടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു." (18) ഒന്നാമത്തെ മുദ്രാലയം ജോൺ ഗൊൺസാൽവസ് കൊച്ചിയിൽ സ്ഥാപിച്ചതാണെന്നും, രണ്ടാമതായി ഒരു അച്ചടിയന്ത്രം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതു വൈപ്പിക്കോട്ടയിലാണെന്നും സുപ്രസിദ്ധചരിത്രകാരനായ ഫാദർ ബർണ്ണാട്ട് സി. ഡി. യും പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ടു് (19)

ഫാദർ ആൽബർട്ട് ലേർഷ്യസ് ആ മുദ്രാലയം 1602-ൽ കേരളത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു വൈപ്പിക്കോട്ടയിൽ സ്ഥാപിച്ചു. ഒന്നാമതായി അവിടെ അച്ചടിച്ച ഗ്രന്ഥം "റോമൻ ആരാധനക്രമ"ത്തിന്റെയും തക്സായിലെ ചില പ്രാൎത്ഥനകളുടെയും ആശീർവ്വാദങ്ങളുടെയും ഒരു പദാനുപദപരിഭാഷയായിരുന്നു. പരിഷ്കരിക്കപ്പെട്ട സുറിയാനി തക്സായും നമസ്കാരപ്പുസ്തകവുമാണു പിന്നീടു മുദ്രണം ചെയ്തതു്. ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചി

---

(17) Jornada, by Gouvea, L. III. C. 8.

(18) Quoted in Subsidium ad Bullarium Patronatus Portugalliae, P. 55.

(19) മാൎത്തോമ്മാക്രിസ്ത്യാനികൾ, രണ്ടാംഭാഗം, പുറം 172.

ച്ചിരുന്നതു കൽദായസുറിയാനിഭാഷയിലാണ്. അവയുടെ ടിപ്പണികളും കുറിപ്പുകളും മലയാളത്തിലുണ്ടാക്കി സുറിയാനിലിപികളുപയോഗിച്ച് അച്ചടിച്ചിരുന്നു. ഈ രീതിക്ക് "കർസോൻ" (Carson) എന്നാണു പറയുന്നത്. ഇങ്ങനെയുള്ള അനവധി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വൈപ്പിക്കോട്ട സെമ്മിനാരിയിൽ ശേഖരിച്ചിരുന്നതായി പറയപ്പെടുന്നു. ഒരു ഭാഷ മറെറാരു ഭാഷയിലെ ലിപികളിൽ എഴുതുന്ന പതിവ് ഇക്കാലത്തും നടപ്പുണ്ട്. ഈ അടുത്തകാലത്തു പുറപ്പെട്ട "ഹംസ്" എന്ന ഹിന്ദി മാസികയിൽ വള്ളത്തോളിന്റെ "എന്റെ ഗുരുനാഥൻ" എന്ന കവിത ദേവനാഗരിലിപികളിൽ മുദ്രണം ചെയ്തിരിക്കുന്നതായിക്കണ്ടു. 'അറബിമലയാള'ത്തിന്റെ കാര്യം പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ.

വൈപ്പിക്കോട്ടയിൽ സുറിയാനികൂടാതെ പല ഭാഷാഗ്രന്ഥങ്ങളും അച്ചടിച്ചുവെങ്കിലും അവയിലെ ലിപികൾ തമിഴക്ഷരങ്ങൾ തന്നെയായിരുന്നു. "1589-ൽ ഗോവയിൽകൂടിയ സൂനഹദോസിൽവച്ച് ഈ അച്ചടിവേലയെപ്പററി ചിലർ വളരെ പ്രശംസിച്ചതായി പറഞ്ഞുകാണുന്നുണ്ട്. കൊച്ചിയിലും വൈപ്പിക്കോട്ടയിലും ഉണ്ടായിരുന്ന ഈ രണ്ടു മുദ്രാലയങ്ങളിലായി അൻപതിൽകുറയാതെ പുസ്തകങ്ങൾ അച്ചടിച്ചിരിക്കുമെന്നാണു സമകാലീനലക്ഷ്യങ്ങളിൽനിന്ന് ഊഹിക്കാവുന്നത്.........ചേന്നമംഗലത്തുവെച്ച് ബെർണ്ണർദീനോ ഫെറാവ് എന്ന പാതിരിയാണ് ആദ്യമായി മലയാളത്തിൽ ഒരു മതഗ്രന്ഥം എഴുതിയത്" എന്ന് "Inprintas Jesuitas (by Simon Rodelas) എന്ന സ്പാനിഷ് ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതു വിശ്വസനീയമോ എന്നറിഞ്ഞുകൂടാ. സുറിയാനി, മലയാളം എന്നീഭാഷകളിൽ അസാമാന്യപാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ച ജോർജ്കാസ്റ്ററോ (Castro) എന്ന ഒരു പാതിരിയും അന്നവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉത്സാഹത്താൽ മതാത്മകങ്ങളായ അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ലത്തീനിൽനിന്നു സുറിയാനിയിലേയ്ക്കും മലയാണ്മയിലേയ്ക്കും വിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെടുകയുണ്ടായി. അക്കൂട്ടത്തിൽ വേദപുസ്തകത്തിന്റെ ചില ഭാഗങ്ങളും കൂദാശമുറകളും കബ്ബാനക്രമങ്ങളും മററും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു.

"അക്കാലത്തു പ്രസ്തുതസെമ്മിനാരിയിൽ സുറിയാനിഭാഷാദ്ധ്യാപകനായി വർത്തിക്കുകയും, അനന്തരം മെത്രാപ്പോലീത്തയായി അഭിഷേചിക്കപ്പെടുകയുംചെയ്ത ഫ്രാൻസീസ് റോസ് എന്ന ദേഹവും പല സുറിയാനിഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ കത്തോലിക്കാ വൈദികന്മാർ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന ചില സുറിയാനിഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ദേഹം ലത്തീനിൽനിന്നു തർജ്ജിമചെയ്തവയാണെന്നാണ് അറിയുന്നത്...... ..അവിടെയു

ണ്ടായിരുന്ന സുറിയാനിഭാഷാപണ്ഡിതന്മാരിൽ പലരുംകൂടി അത്യധികം ഉത്സാഹിച്ച് ആ ഭാഷയുടെ ബൃഹത്തായ ഒരു നിഘണ്ടുവും ഫ്രാൻസീസ് റോസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ നിർമ്മിച്ചതായിക്കാണുന്നു.........വൈപ്പിക്കോട്ടയിലെ ഈ മുദ്രാലയം 1605-ൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ മാററിസ്ഥാപിച്ചു. തത്സമയം കേരളീയസുറിയാനിക്കാരുടെ മെത്രാനായിത്തീന്ന റോസ്സിന്റെ തലസ്ഥാനവും ആ പട്ടണമായിരുന്നു. അവിടെവെച്ചും (അദ്ദേഹം) അനേകം കൃതികൾ രചിക്കുകയും, അച്ചടിപ്പിക്കുകയുംചെയ്തു" (20)

അമ്പഴക്കാട്.

കേരളത്തിൽ മൂന്നാമതായി ഒരു മുദ്രാലയം സ്ഥാപിതമായതു് അമ്പഴക്കാട്ടാണ്. പ്രസ്തുതസ്ഥലം പതിനേഴാം നൂററാണ്ടിൽ ഈശോസഭക്കാരുടെ ഒരാസ്ഥാനമായിരുന്നു. അവിടെ സെൻറ്പോൾസ് എന്നപേരിൽ ഒരു വൈദികവിദ്യാലയവും ഉണ്ടായിരുന്നു. പ്രസ്തുതസ്ഥാപനത്തിൽ നിന്ന് ആ സ്ഥലത്തിനു "സമ്പാളൂർ" എന്ന പേരുപോലുമുണ്ടായി. അമ്പഴക്കാട്ട് ആദ്യമായി ഒരു പുസ്തകം അച്ചടിച്ചതു 1679-ലാണ്. അക്കൊല്ലം മലയാളത്തുകാരനായ ഇഞ്ഞാസിഅയിച്ചാമണി (Ignatius Aichamoni) എന്നൊരാൾ, മുൻപു ജോൺ ഗോൺസാൽവസ് ചെയ്തതുപോലെ മരത്തിൽ തമിഴക്ഷരങ്ങൾ കൊത്തിയുണ്ടാക്കി. ഈ അക്ഷരങ്ങളാണ് അച്ചടിക്ക് ഈശോസഭക്കാർ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയതു്. ആദ്യം മുദ്രാപിതമായതു ഫാദർ അന്തോണി ഡി പ്രിൻസാ എസ്. ജെ. രചിച്ച ഒന്നാമത്തെ തമിഴ്പോർത്തുഗീസ് നിഘണ്ടുവും, ഫാദർ ദെ കോസ്റ്റാ എഴുതിയ തമിഴവ്യാകരണവുമാണെന്നു പൌലീനോസ് പ്രസ്താവിക്കുന്നു. (21)

"മലയാളത്തിലെ തനതുലിപികളിൽ ഒരു ഗ്രന്ഥം അഭിനവമായി മുദ്രണം ചെയ്യപ്പെട്ടതു് അവിടെവെച്ചാണെന്നും, അതു പ്രസ്തുത ശതാബ്ദത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ ആയിരുന്നുവെന്നും വിചാരിക്കുവാൻ വഴിയുണ്ട്. അക്കാലത്തു് അമ്പഴക്കാട്ടുണ്ടായിരുന്ന പാതിരിമാർ എല്ലാവരുംതന്നെ വിഖ്യാതപണ്ഡിതന്മാരായിരുന്നു. തമിഴിലെ അച്ചടികളും എല്ലാം നടത്തിയതു കൊച്ചിരാജ്യത്തെ ഒരു കുഗ്രാമമായ അമ്പഴക്കാട്ടുവെച്ചുതന്നെയാണ്. 'തത്വബോധകർ' എന്ന നാമത്താൽ ദക്ഷിണേൻ

(20) കേരളത്തിലെ ക്രിസ്തീയസാഹിത്യം പുറം 78, 79, 80.

(21) India Orientalis Christiana, Cap. 'Viri Illustres' p. 182. cf. Viaggio alle Indie Orientali, p 346, കേരളത്തിലെ സത്യവേദചരിത്രം പുറം 317, 318.

ഡ്യയിൽ സുവിദിതനായിത്തീൎന്ന റോബർട്ട് ദെ നോബിലിയുടെ "ദൈവശാസ്ത്രം" എന്ന തമിഴ്ഗ്രന്ഥം അച്ചടിക്കപ്പെട്ടതും അമ്പഴക്കാട്ടു മുദ്രാലയത്തിലാണ്. അതിന്റെ പണി നടത്തുന്നതിനായി 'അന്ത്രേഫ്രയാ' എന്ന പാതിരി അവിടെ കുറേക്കാലം വന്നു താമസിച്ചതായും മററും മിസ്യോൻ ഉമെറുദ്ദേര" എന്ന ഫ്രഞ്ചു ചരിത്രഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ഈ മുദ്രാപണമന്ദിരം വളരെക്കാലത്തോളം തെക്കെ ഇൻഡ്യയിലെ അത്യുൽകൃഷ്ടമായ ഒരു ഭാഷാപരിപോഷണകേന്ദ്രമായി പ്രശോഭിച്ചിരുന്നു." (22)

കൊച്ചി, വൈപ്പിക്കോട്ട ഈ സ്ഥലങ്ങളിലെ മുദ്രാലയങ്ങളെക്കാൾ പ്രശസ്തി അമ്പഴക്കാട്ടുമുദ്രാലയത്തിനു സിദ്ധിച്ചു. അവർ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന തമിഴ്ലിപികൾ മരത്തിൽ കൊത്തിയിട്ടുള്ള 'ബ്ലോക്ക'ലിപികളായിരുന്നു അന്തരമായിരുന്നല്ലോ ജോൺഗൊൺസാൽവസ് കൊത്തിയവയും. കാലാന്തരത്തിൽ മൈസൂർസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ആക്രമണത്താൽ അമ്പഴക്കാട്ടേ ദേവാലയവും സെമ്മിനാരിയും ഗ്രന്ഥശാലയും നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. അതോടെ അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന മുദ്രാലയത്തിനും നാശം പററി. ഇപ്പോൾ ചില കെട്ടിടങ്ങളുടെ തറയും ഭിത്തികളുടെ ചില അംശങ്ങളും മാത്രമേ അവിടെ അവശേഷിച്ചുകാണുന്നുള്ളു.

മലയാളത്തിലെ ആദ്യത്തെ അച്ചടി.

ജോൺ ഗൊൺസാൽവസും ഇഞ്ഞാസിഅയ്ച്ചാമണിയും കൊത്തിയുണ്ടാക്കിയതു തമിഴ്ലിപികളായിരുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലൊ. എന്നാൽ മലയാളലിപികൾ ആദ്യമായി കൊത്തിയുണ്ടാക്കിയതു് ആരാണു? മലയാളലിപികൾ ഇദംപ്രഥമമായി നിൎമ്മിക്കപ്പെട്ടതു റോമയിൽവെച്ചാണെന്നാണു ജോൺക്രിസ്തഫർ അമദ്ദത്തിയസു പ്രസ്താവിക്കുന്നതു്. പിട്ട്മോണ്ടുകാരനായ പതിനെട്ടാം ശതകത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ കേരളത്തിൽ വന്ന മതപ്രചരണവേലയിലേൎപ്പെട്ടിരുന്നയാളുമായ ക്ലെമൻറ് പാതിരി (Clement Peanius) റോമിലേയ്ക്കുപോയി, മലയാളലിപികൾ ഉണ്ടാക്കി, അവിടെയുള്ള സൎവ്വഭാഷാമുദ്രാലയത്തിൽ താൻ രചിച്ച ചില ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അച്ചടിച്ചതായി ചരിത്രകാരന്മാർ പറയുന്നുണ്ടു്. 'കേരളത്തിലെ സത്യവേദചരിത്രം' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:—"ക്ലെമ്മീസെന്ന മൂപ്പൻ പാദ്രിമലയാഴ്മ അകാരാദിയും സംസ്കൃതമലയാഴ്മ അക്ഷരക്രമവും സംക്ഷേപവേദാൎത്ഥപുസ്തകവും എഴുതിയുണ്ടാക്കി; ഇദ്ദേ

(22) കേരളത്തിലെ ക്രിസ്തീയസാഹിത്യം പുറം 81-82.

ഹം വരാപ്പുഴ നിന്നു റോമ്മാപുരിക്കു പോകയാൽ പ്രൊപ്പഗാന്ത സഭയുടെ പൊളിഗ്ലോത്ത അതായതു പല പേച്ചിലുള്ള അച്ചടിപ്പുരയിൽ മലയാഴ്മ അക്ഷരങ്ങളെ കൊത്തുന്നതിന്നും ഗ്രന്ഥവായതെറ്റു സംക്ഷേപവേദാർത്ഥപുസ്തകം അച്ചടിക്കുന്നതിന്നും സഹായിക്കുകയും പിഴ തീർക്കുകയും ചെയ്തു.” (23)

റോമയിലെ “പ്രൊപ്പഗാന്താത്തിരുസംഘ”ത്തിന്റെ കീഴിലുണ്ടായിരുന്ന ഈ സർവ്വഭാഷാമുദ്രാലയത്തിൽ പല പൌരസ്ത്യഭാഷകളിലും അച്ചടി നടന്നിരുന്നു. മലയാള അക്ഷരങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയതു മിക്കവാറും 1772-ന് അടുത്തായിരിക്കണം. ആയിടയ്ക്കു പ്രസിദ്ധീകൃതമായ ഒരു ലത്തീൻകൃതിയുടെ അവതാരികയിൽ പ്രൊപ്പഗാന്താമുദ്രാലയശ്രേഷ്ഠനായ ജോൺക്രിസ്റ്റഫർ അമദുത്തിയസ് പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നത് “മലയാളഭാഷയിൽ 51 അക്ഷരങ്ങളാണുള്ളതെന്നും, എന്നാൽ അവയുടെ പെരുക്കങ്ങളെല്ലാം ഉൾപ്പെടെ 1128 അച്ചുകൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടിവന്നുവെന്നും, ഈ വിധം യൂറോപ്യൻഭാഷകളിൽ അച്ചുണ്ടാക്കുന്നതിനെക്കാൾ വളരെയധികം വിഷമം സഹിച്ചാണു മലയാളത്തിൽ അച്ചടി നടപ്പാക്കിയതെന്നു”മാണ്. ക്ലെമെൻറ് പാതിരിയുടെ കൃതികളിൽ പ്രസിദ്ധമായത് “നസ്രാണികൾക്കെല്ലാം അവശ്യം അറിയേണ്ടുന്ന സംക്ഷേപവേദാർത്ഥം”(24) ആണ്. ക്രിസ്തുമതസിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ ഒരു വിവരണമായ ഈ ഗ്രന്ഥം 1772-ലാണു മുദ്രണം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. റോമയിൽവെച്ച് ആദ്യമായി അച്ചടിച്ചതും ഇപ്പുസ്തകമാകുന്നു. ഇതിന്റെ ഒട്ടധികം പ്രതികൾ പാതിരിമാർ കേരളത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു വിതരണം ചെയ്യുകയുണ്ടായി.

1772-ൽ റോമിൽവെച്ചാണു മലയാള അക്ഷരങ്ങളുണ്ടാക്കിയതെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലൊ. എങ്കിലും 1686-നും 1763-നും ഇടയ്ക്കു ഹോളണ്ടിൽ വച്ചു മുദ്രണം ചെയ്യപ്പെട്ട Hortus Malabaricus (ഹോർത്തുസ് മലബാറിക്കസ്=കേരളാരാമം=കേരളസസ്യവിവരണം) എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ സസ്യങ്ങളുടെ നാമങ്ങൾ ലത്തീനിലും അറബിയിലും സംസ്കൃതത്തിലും മലയാളഅക്ഷരത്തിലും കൊടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല, മലയാളഭാഷയിൽ തന്നെ ചില ഭാഗങ്ങൾ അച്ചടിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ആദ്യമായി സാക്ഷാൽ മലയാളഅച്ചുകൾ കൊത്തിയതു റോമായിലാണെന്നുള്ള വാദം സാധുവാകുന്നതല്ല. എന്നിരുന്നാലും മലയാള അ

(23) കേരളത്തിലെ സത്യവേദചരിത്രം, പുറം 321.

(24) Compendiosa legis Explicatio omnileus Christianis scitu Necessaria.

ക്ഷരങ്ങൾ മാത്രമുപയോഗിച്ചുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥം ആദ്യമായി മുദ്രണം ചെയ്തതു റോമായിലെ മുദ്രാലയത്തിൽ തന്നെയാണെന്നു സമ്മതിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. "ഹോർത്തൂസ് മലബാറിക്കൂസ്" എന്ന കൃതിയിൽ മലയാളത്തിലുള്ള ചില പേരുകളും വാചകങ്ങളും കാണുന്നുണ്ടെന്നല്ലാതെ അതിലെ ഭാഷ മലയാളമല്ല. റോമയിൽ 1772-ൽ അച്ചടിക്കപ്പെട്ട "സംക്ഷേപവേദാർത്ഥ"മെന്ന കൃതിയാകട്ടെ ഒരു തനി മലയാളപുസ്തകമാണ്. സാക്ഷാൽ മലയാളഭാഷയിൽ മുദ്രണം ചെയ്തിട്ടുള്ള ആദ്യത്തെ കൃതിയും ഇതാണെന്നു തോന്നുന്നു. (25)

മന്നവൻകവി. *

(പ്രാചീനകൃതി.)

(സമ്പാദകൻ:—ശ്രീമാൻ പുതുക്കുളങ്ങര രാമചന്ദ്രമേനോൻ അവർകൾ, ചിറ്റൂര്)

ഒരു വ്യാഴവട്ടത്തിലേറെക്കാലമായി തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛന്റെ ജീവിതചരിത്രാന്വേഷണത്തിലേർപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന എനിക്ക്, അച്ചടിയിൽ പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത അനേകം പഴയകൃതികൾ കണ്ടുകിട്ടുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിലൊന്നാണ് ഈ "മന്നവൻകവി." മാതൃക കാണിക്കാനായി തൽക്കാലം കുറച്ചുഭാഗം മാത്രമേ ഇവിടെ ചേർക്കുന്നുള്ളു. ഈ കൃതി ഒരു നൂറ്റാണ്ടിനുമുമ്പുവരെയും "തക്ഷശിലോ"പമമായി വിളങ്ങിയിരുന്ന തുഞ്ചത്തുഗുരുവിന്റെ സമാധിമന്ദിരമായ ചിറ്റൂര് ഗുരുമഠത്തിൽ എഴുത്തച്ഛനാൽതന്നെ സ്ഥാപിതമായിരുന്ന എഴുത്തുപള്ളിയിൽ നിർബ്ബന്ധവിഷയമായി പഠിപ്പിച്ചുവന്നിരുന്നതായി പറയപ്പെടുന്നു. പണ്ടത്തെ "പിള്ളപാഠത്ത"ത്തിൽ ഇതു് ഒഴിച്ചുകൂടാത്തതായിരുന്നുവത്രെ!

ഇതിന്റെ കർത്താവ് സാക്ഷാലെഴുത്തച്ഛനേയും ശിഷ്യന്മാരേയും ആദ്യമായി ചിറ്റൂര് വെച്ചുകണ്ടുമുട്ടി സല്ക്കരിച്ച് പിന്നീട് എഴുത്തച്ഛന്റെ

---

(25) കേരളത്തിലെ ക്രിസ്തീയസാഹിത്യം പുറം 85.

* ഭാഷാപ്രണയികളുടെ പ്രത്യേകശ്രദ്ധയ്ക്കു വിഷയീഭവിക്കേണ്ട ഒരു ലേഖനമാണിതു്. താൻ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഓരോ അംശവും യഥാർത്ഥമാണെന്നു തെളിയിക്കുന്നതിനുവേണ്ട വിശ്വസനീയമായ രേഖകൾ തന്റെ കൈവശമുണ്ടെന്ന്, മി: മേനോൻ പറയുന്നു. അദ്ദേഹം പറയുന്നതരത്തിലുള്ള രേഖകളെല്ലാം കിട്ടുന്നപക്ഷം, എഴുത്തച്ഛന്റെ ജീവചരിത്രത്തിലെന്നല്ല, ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽതന്നെ ഒരു പുതിയപൊളിച്ചെഴുത്തുനടത്താൻ അതു പ്രയോജകീഭവിക്കുമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല.

പത്രാധിപർ.

ശിഷ്യനായിത്തീർന്ന മഹാത്മാവായ എഴുപത്തുവലിയകോപ്പസ്വാമി (ഗോപാലഗുരു) തിരുവടികളാണ്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവചരിത്രം ഒരു പ്രത്യേകപുസ്തകമാക്കി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഇവിടെ ഒരു ചെറിയവിവരണം മാത്രമേ വെക്കുന്നുള്ളൂ.

കോപ്പസ്വാമികളുടെജനനം കൊല്ലവർഷം 668-ലും സമാധി 740-ാമാണ്ടിലുമാണ് തുഞ്ചത്തുഗുരുവിന്റെ മഹാസമാധിക്കുശേഷം എട്ടു വർഷംകൂടി ഇദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരുന്നു.

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ വകയായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താത്ത വേറെയും ചില വിശിഷ്ടകൃതികളുണ്ട്. അവകളും വഴിയെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ഞാൻ ആലോചിക്കുന്നുണ്ട്. കോപ്പസ്വാമികൾ സ്വഗുരുവായ എഴുത്തച്ഛനെക്കുറിച്ചു രേഖപ്പെടുത്തിവെച്ചിട്ടുള്ള ഭാഗങ്ങൾ, കേരളഗുരുവിന്റെ യഥാർത്ഥജീവിതചരിത്രമറിയുവാൻ ആഗ്രഹമുള്ളവർക്ക് ഒരു വലിയ അനുഗ്രഹംതന്നെയാണ്. എന്റെ ഗവേഷണഫലമായ "എഴുത്തച്ഛന്റെ ജീവിതചരിത്രം" പുസ്തകരൂപത്തിൽ അചിരേണ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ആലോചിച്ചുവരുന്നുണ്ട്.

കോപ്പസ്വാമികൾ ഓരോരോകാലത്ത് എഴുതീട്ടുള്ള ഓരോരോ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെയും ഭാഷ ഓരോരോവിധമായി കാണുന്നതു മലയാളഭാഷയുടെ പരിവർത്തനത്തെ ഉദാഹരണപൂർവ്വം തെളിയിക്കുവാൻ പര്യാപ്തമാകുമെന്നാണ് എന്റെവിശ്വാസം. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യകൃതികളിൽ—അതായത്, എഴുത്തച്ഛനെ കണ്ടു പരിചയപ്പെട്ടു ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് എഴുതീട്ടുള്ളവയിൽ—തമിഴ് പദങ്ങൾക്കാണു പ്രാധാന്യം കാണുന്നത്.

"മൂവുണരും പുകഴ്ന്തുചൊല്ലും മൂലമൂർത്തി
മൂർത്തികൾക്കും തെരിയാത്ത മൂലമൂർത്തി
ആർത്തിയുടനരുതിചെയ്യേ കാൽത്തളിരി-
ലാദരവേ പണിവാഴയ നീണ്ടാൾ പോററി"

എന്നിങ്ങനെ കവിതഎഴുതിയിരുന്ന കോപ്പസ്വാമികൾ എഴുത്തച്ഛന്റെ ശിഷ്യനായശേഷം,

"അരനടയ തിരുമകളെ അറുവരിലും പെരിയവളെ
അരുമയൊടെന്നരികിലണഞ്ഞരുളിടണം വരമിവന്
ഗുരുവിനുടെ ചരണഭുവി മരുവിടുമെൻകിളിമകളേ
ഗുരുചരിതം പറവതിനായ് വരികരികെന്നരുമണിയേ

അഥമലരിതളിർകളിയാംപടിയുതിരും തവ വചനം
അറിവറിവോരറിയുമത്തുമറിവരുമായവരുമണിയേ''

എന്നിപ്രകാരംഭേദപ്പെട്ട്, ഒടുവിൽ

''തമ്പുരാൻപോററി വളൎത്തിയ പൈങ്കിളി-
ത്തങ്കമേ വന്നെൻമടിയിലിരുന്നാലും''

എന്നായി പരിണമിച്ചുകാണുന്നു. കോപ്പസ്വാമികളുടെ ഭാഷ ഇങ്ങനെ പരിഷ്കരിച്ചുകാണുന്നതിനു കാരണഭൂതൻ തുഞ്ചത്തുഗുരുവാണെന്ന് ഇതു കൊണ്ടനുമാനിക്കാവുന്നതാണ്.

ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃതികളിലെല്ലാം പ്രായേണ ആദ്യാക്ഷരപ്രാസമാണു ദീക്ഷിച്ചുകാണുന്നത്. തമിഴ്‌രീതിയിലുള്ള "അന്താദി"പ്രാസ സമ്പ്രദായം (ആദ്യപദ്യം അവസാനിക്കുന്ന പദംകൊണ്ടു പിന്നത്തെപദ്യം ആരംഭിക്കുക) ഇദ്ദേഹം തൻെറ മിക്കകൃതികളിലും അനുകരിച്ചുകാണുന്നു. പ്രാചീനമലയാളകവികളിൽ അന്താദിപ്രാസസമ്പ്രദായപ്രകാരം കവിത എഴുതീട്ടുള്ളവർ വല്ലവരുമുണ്ടോ എന്നറിഞ്ഞുകൂടാ.

ഈ "മന്നവൻകവി"യാണത്രെ എഴുത്തച്ഛൻെറ ഉത്തരരാമായണം കിളിപ്പാട്ടിൻെറ മാൎഗ്ഗദൎശി. അദ്ധ്യാത്മരാമായണം മുഴുവനും വായിച്ചു കഴിഞ്ഞശേഷം, ആനന്ദാത്ഭുതപരവശനായിച്ചമഞ്ഞ കോപ്പസ്വാമികൾ ഉത്തരരാമായണവും അപ്രകാരംതന്നെ കിളിപ്പാട്ടാക്കി കൊടുപ്പാൻ പ്രാൎത്ഥിച്ചുവത്രെ! "ആദ്യം കോപ്പ എഴുതു. പിന്നീടാവാം ഞാനെഴുതുന്നത്." എന്നാണത്രെ ഗുരു മറുപടിപറഞ്ഞത്. ഗുരുവിൻെറ ആജ്ഞയനുസരിച്ചാണ് "മന്നവൻകവി" എഴുതീട്ടുള്ളത് എന്ന് അതിലെ അവസാനഭാഗംകൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കാം. മന്നവൻകവി കോപ്പസ്വാമികൾതന്നെ ഗുരുനാഥനെ വായിച്ചുകേൾപ്പിച്ചപ്പോൾ, വാത്സല്യനിധിയായ ഗുരു ആനന്ദത്താൽ രോമാഞ്ചകഞ്ചുകിതനായിത്തീൎന്നുവത്രെ. ഇതിനുശേഷമാണ് എഴുത്തച്ഛൻ ഉത്തരരാമായണം കിളിപ്പാട്ടെഴുതിയതു്. എഴുത്തച്ഛൻെറ സ്വഹസ്താക്ഷരത്തിലുള്ള ഉത്തരരാമായണംകിളിപ്പാട്ട് എൻെറ അന്വേഷണത്തിൽ കണ്ടെത്തീട്ടുണ്ട്.

(കവി)

1. മന്നവനും മൈഥിലിയെ വെടിഞ്ഞശേഷം
മാതാക്കൾ താനുമായിട്ടിരുന്നകാലം
ജാനകിയും ഋഷിതൻെറ ആശ്രമത്തിൽ
ജന്മമതായിരിക്കുന്നാൾ ഭക്തിയോടെ
മന്നവനെ വേറിട്ടു ജാനകിയും

മഹർഷിക്കു പൂപ്പറിച്ചങ്ങിരുന്ന കാലം
അന്നരസം പകർന്നതെല്ലൊ സീതയ്ക്കപ്പോൾ
അവൾക്കു ഗർഭം തികഞ്ഞു പത്തുമാസമായി.

2- മാസമത്തു തികഞ്ഞിതെല്ലൊ സീതയ്ക്കപ്പോൾ
മൈ നൊന്തു വിളിവിളിച്ചുതുടങ്ങിനാളേ
മാധവനേ മുരവൈരി മുകുന്ദ നാഥ
മാമുനിമാർ വചനമത്തു കാത്ത മന്നാ
മാതാവിൻ വാക്കിനാലെ വരിച്ചേനല്ലോ
മനമറിയാതെന്നെ വെടിഞ്ഞിടിനാനേ
ആദിയിലെ നിന്നെയൊഴിഞ്ഞറിയുന്നില്ലേ
ആരുമില്ലായെനിക്കുടയോരിന്നു മന്നാ.

3. മന്നവനേ പെരുവഴിയിലകപ്പെട്ടേൻ ഞാൻ
മണിയറയിൽ നിന്നോട്ട വേറിട്ടയ്യോ
ജനകരാജപുരത്തിങ്കൽ വളർന്നേനല്ലോ
ജനനിയേയുമറിയുന്നില്ലൊരുനാളും കേൾ
നിനവെനിക്കു നിന്നെയൊഴിഞ്ഞൊരുമില്ലേ
നിർമ്മലനേ മറ്റൊന്നുമറിയുന്നില്ലേ
എനിക്കു വരുംവേദനകൾ പൊറുക്കുന്നില്ലേ
എൻപരനേയെന്നു നൊന്തുവിളിക്കുന്നാളേ.

4. വിളിക്കുന്നാളിനിക്കുടയോരില്ലയെന്നു
വിരിഞ്ചനെന്നേയീവണ്ണമെഴുതിവിട്ടു
കുളിക്കേണം തീയ്യിൽ നിയ്യെന്നരുളുന്നേരം
കുറവൊന്നും വരാതെ ചെയ്തേനല്ലോ
കളവുപറഞ്ഞെന്നെ മാതാ ചതിച്ചമൂലം
കരുണ നിനക്കില്ലാതെ വന്നുകൂടി
കേളിനിക്കു നാഴികയും പൊറുക്കുന്നില്ലേ
കൌസല്യയ്ക്കൊരുമകനായ് പിറന്ന മന്നാ.

5. മന്നവനെ നിയ്യെന്നെ വിളിപ്പതോർത്ത്
മണിയറയിൽകതവു ചാരിവന്നേനെല്ലോ
ജനകനെ നീ ശുശ്രൂഷ ചെയ്തിരുന്ന്
ചെന്നു പാതിരാക്കഴിഞ്ഞു വന്നനേരം
മനമുരുകി എന്നോട്ട പറഞ്ഞതെല്ലാം
മന്നവനെ മറക്കുന്നതില്ലെനിക്ക്.

അന്നമെല്ലാമിറങ്ങുന്നതില്ലെനിക്ക്
അരശാ നിൻ ചരിത്രങ്ങളോർത്തുകണ്ടാൽ.

6. കണ്ടാവുയെൻ കണവൻ തന്നെയെന്ന്
കരകമലം തന്നിൽവെച്ചു വിളിക്കുന്നാളെ
കണ്ടു മുനി വാനവരും അനുഗ്രഹിച്ചു
കട്ടുടനേ പെററാളേ സീതാദേവി
ഇണ്ടലെന്ന്യേ ഋഷിവന്നു കർമ്മംചെയ്തു
ഇശലനെന്നു പേരുമിട്ടു മുനിയവന്ന്.
പണ്ടുപണ്ടേ മുനിവരൻേറയാശ്രമത്തിൽ
പൂമലരും പറിച്ചവിടെ വസിച്ചകാലം

7. വാത്മീകിയാശ്രമത്തിൽ ബാലനേയും
വെച്ചവളും പൂപ്പറിപ്പാൻ വനത്തിൽപോയാൾ
കുസുമങ്ങൾ പലതുമുണ്ടു വനത്തിലെങ്ങും
കുരുമൊഴികൾ(?) തെച്ചി മുല്ല പിച്ചകപ്പൂ
കേസരികളിവയെല്ലാം വഴിതിരഞ്ഞു
കേവലമേ മൈഥിലിതാൻ ചെല്ലുന്നപ്പോൾ
കൌസല്യാതനയനുടെ വിശേഷമെല്ലാം
കനിവിനാലെ മനസ്സുകൊണ്ടു നിനച്ചപ്പോഴും

8. എപ്പൊഴുതും കണ്ണടച്ചങ്ങിരുന്നു യോഗി
ഇശലനേത്താൻ നോക്കിയപ്പോൾ കാണാഞ്ഞിട്ട്
പുഷ്പമാരാഞ്ഞവൾ പോകും വഴിയെത്തന്നെ
പോയതിനെയറിയാഞ്ഞു മുനിയുമന്ന്
അപ്പൊഴുതേ കുശകൊണ്ടു ചമച്ചു രൂപം
അവളുടയ വ്യസനമതു തീപ്പതിന്നായ്
തപ്പാതേ പുഷ്പമറുത്തവൾ വന്നപ്പോൾ
തയ്യലാൾക്കു കാണായിയൊരുവനെത്താൻ.

9. ഒരുനാളും ആശ്രമത്തിൽ കാണ്മതില്ല
ഒരു മനുജന്മാരെ ഞാനുമിന്നയോളം
അരുമയുണ്ടെൻ മകനെന്നും തോന്നും കണ്ടാൽ
അഗതിയെനിക്കീശ്വരൻതാൻ തരികയെന്നോ
ഇരുവരെനിക്കുണ്ടായി വരികയെന്നോ
ഇന്നെനിക്കു വിരിഞ്ചൻതാൻ തരികയെന്നോ

ഇന്നു മുനി തനിക്കു പുത്രനുണ്ടാമെന്നോ
ഇവനെക്കണ്ടാശ്ചര്യമായിനിന്നാൾ.

10. നിന്നവളെ കണ്ടുടനേ മുനിയും ചൊല്ലി
നിന്മകനെന്നോർത്തിവനെച്ചമച്ചുവെച്ചേൻ
ഇന്നു നിനക്കിരുവരുണ്ടായ്വരികയെന്നി
ഇവരോടും സുഖിച്ചു നിണക്കിരുന്നുകൊള്ളാം
കുത്തിയലുംമുലയാൾക്കു കൊടുത്തുപിന്നെ
കുശലനെന്നു പേരുമിട്ടു മുനിയുമന്നേ
നന്നായി സുഖിച്ചിരുന്ന കാലത്തിങ്കൽ
നാരിയാളോടറിയിച്ചാരവരുമപ്പോൾ

11. അറിയിച്ചാരവളോടു കുമാരന്മാരും
അറിയുമാറങ്ങൊരു കഥ നീ പറകവേണം
അറിയുന്നില്ലാര്യപുത്രൻ ചരിതമെന്നി
ആ വിധിയെ കല്പിച്ചാവിധിതാനെന്നാൾ
ചെറിയനാളേ മാലയിട്ടാനവരെ ഞാനോ
ചെമ്പൊന്നിൻ നിറമവക്കു രൂപംകണ്ടാൽ
മറവിനാലേ മാതാക്കാം വാക്കുകേട്ടു
മന്നവൻതാൻ വെടിഞ്ഞതിനാലിവിടെവന്നേൻ

12. വന്നവനിതന്നിലിന്നു ജനിച്ചുള്ളോരിൽ
പാപിയായിട്ടെന്നോളമാരുമില്ലേ
കന്നുപോലേ കാട്ടുതോറും നടന്നേനെല്ലോ
കമ്മമെന്റെ തലയോട്ടിലെഴുത്തുമൂലം
ഇന്നു നിങ്ങളിരുവരെയുമെനിക്കു നല്കി-
യെൻമണവാന്നതിനെയറിയിച്ചാളേ
ഖിന്നമതായ് ചമഞ്ഞാരേയവരുമപ്പോൾ
മൈഥിലിതാനറിയിച്ചാ വാക്കുകേട്ടു്.

13. കേട്ടവാറേ കതിരവനുമുദിച്ചിതപ്പോൾ
കേവലമേ വില്ലിനൊടു ശരവുമേന്തി
വാട്ടമെന്യേ വനമതിലേ പുക്കനേരം
വഴിപോകും ചുവടുകണ്ടു തുടുത്താരപ്പോൾ
തടുക്കയില്ല ഒരുനാളും ഞങ്ങളോടു്
ദാശരഥി പഴയരിയെന്നോക്കവേണം

കൊടുത്തുപോവിൻ തുടുത്തതിനെ വൈകിയാതേ
കൊണ്ടുപോവാനിന്നു ഞങ്ങളയയ്ക്കുന്നില്ലേ.

14. അയയ്ക്കുന്നില്ലെന്നതിനെ കേട്ടനേരം
അരശനോടങ്ങറിയിപ്പാൻ പുറപ്പെട്ടാരേ.
പോയവരോടറിയിച്ചു വരുന്നതാകിൽ
പോർചെയ്യാനിന്നു ഞങ്ങൾ മടിക്കുന്നില്ലേ
ഭയമില്ല ഞങ്ങൾക്കിന്നതിനാലേതും
പകുത്തിന്നിയയക്കുന്നില്ലിവിടെനിന്ന്
ആയമൊന്നു ഞങ്ങൾക്കു തന്നൊഴിഞ്ഞ്
അയക്കുന്നില്ലെന്നതിനെയുറപ്പു ചൊന്നാർ.

15. ഉറപ്പു നിങ്ങൾക്കുണ്ടെങ്കിലൊന്നുവേണം
ഉടയവരോടറിയിച്ചു പകുത്തുകൊൾവിൻ
പറിച്ചുതിന്മാനയക്കുന്നില്ലൊന്നുകൊണ്ടും
പത്മനാഭൻതിരുമുമ്പിൽ ചെന്നൊഴിഞ്ഞ്
ചെറിയനാളേ പഴയരി ഞാനൊട്ടപ്പുണ്ട്
ചെങ്കമലക്കണ്ണനേ നീയറിയുന്നിലേ
അറിവു നിങ്ങൾക്കുണ്ടാക്കിവരുത്തേണ്ടിപ്പോൾ
അടിച്ചു തലതെറിപ്പേനെൻെറ മാതാവാണേ.

16. മാതാവെന്നാണയിട്ടും ചേവകരേ
മന്നിലൊരുനാളെങ്ങൾ കണ്ടതില്ല
മതിയുണ്ടു ഞങ്ങളോടു പറഞ്ഞതെല്ലാം
മന്നവക്കു തനയന്മാരല്ല നിങ്ങൾ
പാതിയുടൻ തരികയില്ല നിങ്ങൾക്കിപ്പോൾ
പരിചുള്ള രാമദേവൻ തിരുവാണേ കേൾ
കൊതിയുണ്ടു കൊണ്ടുപോവാൻ നിങ്ങൾക്കെങ്കിൽ
കുറയാതെ തന്നൊഴിഞ്ഞങ്ങയയ്ക്കുന്നില്ലേ.

17. അയയ്ക്കുന്നില്ലെന്നതിനെ കേട്ടനേരം
അരശനോടങ്ങറിയിപ്പാൻ പുറപ്പെട്ടാരേ
കയ്യതിലെ വില്ലിനൊടു ശരവുമേന്തി
കടുതുടനെ എഴുനെള്ളും രാമദേവൻ
പയ്യവേതാൻ യുദ്ധമതു ചെയ്യുന്നേരം
പരമ്പുരുഷൻകയ്യാലെ മരണമെന്നാൻ

തീയ്യിൽവീണു ചാകുന്ന പാററപോലെ
തിറമുററും നിങ്ങളുടെ മരണമെന്നാൻ

18. എന്നനേരമവരുമുടനുഴറിച്ചെന്നു
ഏകനാഥൻ തിരുവടിയോടുണൎത്തിച്ചാരേ
പന്തിരണ്ടു വൎഷമുണ്ടു മന്നവൎക്ക്
പഴയരിതാനെടുത്തുകൊണ്ടു നടക്കുന്നിപ്പോൾ
ഇന്നു ഞങ്ങൾ പെരുവഴിയേ പോകുന്നേരം
ഇരുവരുണ്ടു തടുത്തു വനംതന്നിലിന്ന്
തന്നുപോകിൻ ഞങ്ങളുടെ ആയമെന്ന്
തായാരെ ആണയിട്ടു തടുത്തുകൊണ്ടാർ

19. കൊണ്ടൽവൎണ്ണനതുകേട്ടു കോപത്തോടേ
കൊല്ലുവൻ ഞാനവരെയിന്നു കാണുന്നേരം
ഇണ്ടലോടെ തൊഴുതുണൎത്തി ലക്ഷ്മണൻതാൻ
ഇന്നടിയൻ വിടകൊള്ളാം തമ്പുരാനേ
കണ്ടുടനേ ലക്ഷ്മണനുമുണൎത്തിക്കേട്ടു
കടുതുടനെ കാലാളും പുറപ്പെട്ടാരേ
കണ്ടുകൊള്ളാമെന്നു ചൊല്ലി കാലാളൊക്കെ
കടുതുടനെ ചെന്നണഞ്ഞു യുദ്ധംചെയ്വാൻ

20. അണയുമ്പോളുരചെയ്തു ലക്ഷ്മണൻതാൻ
ആരുനിങ്ങളെന്തു കുലമെന്നു ചൊൽവിൻ
ചേണെഴുന്നമിഴിമാരെ ആണയിട്ടു
ചേടികൾക്കു മക്കളെന്നു കേൾപ്പതുണ്ട്
നാണയമോ കെട്ടുപോകും നിങ്ങൾക്കിപ്പോൾ
നായകന്റെ പഴയരി ഞാൻ കൊണ്ടുപോവൻ
കാണിനേരം പൊരുതുനിങ്ങൾ നില്ക്കയില്ല
കാകുൽസ്ഥൻതിരുവടിതാനെഴുന്നെള്ളുമ്പോൾ.

വിമർശനവീഥി.

ത്രൈമാസികത്തിൽ നിരൂപണം ചെയ്യുകാണണമെന്നുദ്ദേശിക്കുന്ന ഓരോ കൃതിയുടേയും ഈരണ്ടു പ്രതി അയച്ചുതരേണ്ടതാണ്. സ്ഥലസൗകര്യം അനുവദിക്കുന്നതുപോലെ, കഴിയുന്നതും വേഗത്തിൽ, പുസ്തകങ്ങളെ നിരൂപണം ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും.

പത്രാധിപർ.

കൈപ്പററി.

1. ഭാഷാനൈഷധചമ്പു.

വ്യാഖ്യാതാ:—പാട്ടത്തിൽ പത്മനാഭമേനോനവർകൾ, എം. ഏ, ബി. എൽ., എറണാകുളം; സനാതനധർമ്മം അച്ചുക്കൂടം, പെരുമാന്നൂർ. വില 2ക.

2. സ്വപ്നസൗധം.

ഗ്രന്ഥകർത്താ:—വിദ്വാൻ ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പവർകൾ, തൃശ്ശൂർ; വിദ്യാവിനോദിനി അച്ചുക്കൂടം, തൃശ്ശൂർ.
വില 1ക.

3. നവാതിഥി.

ഗ്രന്ഥകർത്താ:—വിദ്വാൻ ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പവർകൾ, തൃശ്ശൂർ; മംഗളോദയം പ്രസ്സ്, തൃശ്ശൂർ. വില 12ണ.

4. ഒടുവിൽ കുഞ്ഞുകൃഷ്ണമേനോൻ.

ഗ്രന്ഥകർത്താ:—വിദ്വാൻ ഏ. ഡി. ഹരിശർമ്മ അവർകൾ, എറണാകുളം; പ്രസാധകന്മാർ, വി. വി. പബ്ളിഷിങ്ങ് ഹൌസ്, തിരുവനന്തപുരം.
വില 12ണ.

5. പന്തളത്തു തമ്പുരാൻ.

ഗ്രന്ഥകർത്താ:— വിദ്വാൻ ഏ. ഡി. ഹരിശർമ്മ അവർകൾ, എറണാകുളം; പ്രസാധകന്മാർ, വി. വി പബ്ളിഷിങ്ങ് ഹൌസ്, തിരുവനന്തപുരം.
വില 12ണ.

6. പ്രണയദൂതൻ.

ഗ്രന്ഥകർത്താ:—കെ. എസ്. കെ. തളിക്കുളം, കേരളോദയം പ്രസ്സ്, തൃശ്ശൂർ
വില 8 ണ.

7. ചിത്രദർശനം.

കൊളമ്പ് മലയാളി യുവജനസാഹിത്യസമാജത്തിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന യുവജനഗ്രന്ഥാവലിയിലെ ഒന്നാം നമ്പർ പുസ്തകം; കേരളപ്രസ്സ്, Maradana, കൊളമ്പ്. വില 25 ശതം,
(നാലണ.)

8. സമത്വവാദി-വി: പ്രതി.

കൊളമ്പിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന സമത്വവാദി എന്ന പത്രത്തിന്റെ 1935-ലെ വിശേഷാൽപ്രതി. വി. 1ക.

9. സഹൃദയ.

തിരുവനന്തപുരം സഹൃദയസമാജത്തിൽനിന്നു പ്രതിമാസം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന ഒരു മാസിക. വരിസംഖ്യ കൊല്ലത്തിൽ 3 ക.

അഭിപ്രായങ്ങൾ.

I. ഭാഷാനൈഷധചമ്പു—സവ്യാഖ്യാനം.

മഹിഷമംഗലത്തിന്റെ ഭാഷാനൈഷധചമ്പു കേരളീയസാഹിത്യസാമ്രാജ്യത്തിൽ സുപ്രസിദ്ധമായ ഒരു കാവ്യരത്നമാകുന്നു. വിദ്വാൻ, പണ്ഡിതൻ, എം. ഏ മുതലായ മലയാളത്തിലെ ഉയൎന്നപരീക്ഷകൾക്കെല്ലാം അതു മിക്കപ്പൊഴും പാഠപുസ്തകമായിത്തിരാറുണ്ടെങ്കിലും, പുസ്തകംകിട്ടാതെ വിദ്യാൎത്ഥികൾ കുഴങ്ങുകയാണു പതിവു്. ഭാഷാചരിത്രകൎത്താവായ പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള അവൎകൾ, കേരളവൎമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ പരിശോധനയോടുകൂടി പ്രസ്തുതചമ്പു പണ്ടൊരിക്കൽ അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ആ പുസ്തകം ഇപ്പോൾ ദുൎല്ലഭമായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടു്. തിരുവനന്തപുരം ബി. വി. ബുക്ക്ഡിപ്പോക്കാർ ഇടയ്ക്കു് ഈ ചമ്പുവിന്റെ പൂൎവ്വാൎദ്ധംമാത്രം അച്ചടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി; പക്ഷെ, അപൂൎണ്ണമായ ആ പ്രസിദ്ധീകരണം കാവ്യരസപിപാസുക്കളുടെ തൃഷ്ണയെ ശമിപ്പിക്കാൻ പൎയ്യാപ്തമായില്ല. പത്തുപന്ത്രണ്ടു കൊല്ലംമുൻപു ശ്രീമാൻ കെ. വാസുദേവൻ മൂസ്സതവൎകൾ പ്രസ്തുതകൃതി വ്യാഖ്യാനസഹിതം മംഗളോദയംമാസികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും, എന്തോ കാരണവശാൽ ആ ശ്രമം ഇടയ്ക്കുവെച്ചു നിന്നുപോകയാണുണ്ടായതു്. ഇങ്ങനെ വളരെക്കാലമായി സഹൃദയലോകം സമ്പൂൎണ്ണരൂപത്തിൽ കാണാൻകൊതിച്ചിരുന്ന ആ വിശിഷ്ടകാവ്യം, ഇതാ അവരുടെ പ്രതീക്ഷയെ കവിഞ്ഞു്, വിശദവും വിസ്തൃതവുമായ ഒരു വ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടി പ്രകാശിതമായിരിക്കുന്നു. ശ്രീമാൻ പാട്ടത്തിൽ പത്മനാഭമേനോൻ അവൎകളുടെ പ്രസ്തുതപരിശ്രമം കേരളീയരുടെ ഹൃദയപൂൎവ്വമായ അഭിനന്ദനത്തെയും അഗാധമായ കൃതജ്ഞതയെയും അൎഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതു നിൎവ്വിവാദമത്രെ.

സാധാരണന്മാരായ ആധുനികന്മാൎക്കു വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ സഹായംകൂടാതെ മലയാളത്തിലെ പ്രാചീനകൃതികളുടെ അൎത്ഥം ശരിക്കുമനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കാത്തവിധത്തിൽ, ഇന്നത്തെ ഭാഷാഭ്യസനരീതി അത്രമാത്രം ഉപരിപ്ലവമായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടു്. പ്രാചീനഭാഷാകൃതികളുടെനേരെ ചിലൎക്കുണ്ടായിക്കാണുന്ന വിപ്രതിപത്തിക്കു് ഇതും ഒരു കാരണമല്ലേ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എങ്ങനെയായാലും, ഭാഷാനൈഷധചമ്പുവിനെപ്പോലെയുള്ള വിശിഷ്ടകൃതികൾ “പ്രാഞ്ജലി”യെപ്പോലെയുള്ള വിസ്തൃതവ്യാഖ്യാനങ്ങളോടുകൂടി പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെടുന്നതു ഭാഷയ്ക്കും ഭാഷാഭിമാനികൾക്കും വലിയ ഒരനുഗ്രഹംതന്നെയാണു്. പദങ്ങൾക്കു് അൎത്ഥംപറഞ്ഞുപോകുന്ന നാമമാത്രമായ വ്യാഖ്യാനസമ്പ്രദായം സ്വീകരിക്കാതെ വിസ്തൃതമായ അൎത്ഥവിവരണത്തിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധപതിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ പ്രസ്തുതവ്യാഖ്യാനം വിശേഷിച്ചും ആദരണീയമായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടു്. “പ്രാഞ്ജലി” പല സ്ഥലങ്ങളിലും “ഭാഷ്യ”ത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തെത്തന്നെ വഹിക്കുന്നു. “സംസ്കൃതഗ്രന്ഥതല്ലജങ്ങളുടെ വ്യാഖ്യാതാക്കന്മാരായ മല്ലിനാഥനാരായണപ്രമുഖന്മാരെയാണു പത്മനാഭമേനോൻ അനുകരിക്കുന്നതു്; അനുകരിക്കുക മാത്രമല്ല, അവരെ അപേക്ഷിച്ചു് ആശാസ്യതരമായ പുരോഗമനം ചെയ്യുന്നതിനുകൂടി ശ്രമിക്കുന്നതു്. ഭാഷാനൈഷധചമ്പുവിലെ ഓരോ പദ്യത്തെയും ഗദ്യത്തെയും പററി വ്യാഖ്യാതാവിനു പ്രസക്തമായും പ്രസക്താനുപ്രസക്തമായും പ്രസക്താനുപ്രസക്താനുപ്രസക്തമായും എന്തെല്ലാം പ്രസ്താവിക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ അതിൽനിന്നൊന്നും അദ്ദേഹം വിട്ടൊഴിയുന്നില്ല. തന്നിമിത്തം പ്രാഞ്ജലി ചിലപ്പോൾ ഒരു ശബ്ദരത്നാകരമായും, മററു ചിലപ്പോൾ ഒരലങ്കാരഗ്രന്ഥമായും, വേറെ ചില സന്ദൎഭങ്ങളിൽ ഒരൈതിഹ്യമാലയായും, ഇനിയും ചിലഘട്ടങ്ങളിൽ ഒരു ചരിത്രപുസ്തകമായും രൂപാന്തരപ്പെട്ടു സഹൃദയഹൃദയങ്ങളെ ചമൽക്കരിക്കുന്നു. വിദ്യാൎത്ഥികൾക്കു മാത്രമല്ല, വിജ്ഞന്മാൎക്കും വിജ്ഞാനപ്രദമാണു് ഈ വ്യാഖ്യാനം” എന്നു് ആമുഖോപന്യാസത്തിൽ മഹാകവി ഉള്ളൂർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു് അക്ഷരംപ്രതി പരമാൎത്ഥമാകുന്നു.

കേവലം 83 പേജുള്ള മൂലഗ്രന്ഥത്തിന്, 400 പേജുകളിൽ— അതും ചെറിയ അക്ഷരത്തിൽ—ഒരു വ്യാഖ്യാനമെഴുതുന്നപക്ഷം അതു് എത്രമാത്രം വിശദവും വിസ്തൃതവും ബള്ളഗറവുമായിരിക്കുമെന്നു പ്രത്യേകിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഒരു പദമോ ആശയമോ വിവരിക്കേണ്ടിവന്നാൽ, അതിനെപ്പററി വായനക്കാർക്കുണ്ടാകാവുന്ന സകലസംശയങ്ങളും പരിഹരിക്കത്തക്കവിധത്തിലാണു മിക്കസ്ഥലങ്ങളിലും വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ പോക്ക്. കാഞ്ചി എന്ന പദത്തിന് അർത്ഥംപറയുന്ന ഒരു ഘട്ടം ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം:—"കാഞ്ചി = അരഞ്ഞാൺ. ഇതു സാധാരണ സ്ത്രീകൾ അരയിൽ കെട്ടുന്ന ഒഡ്യാണംപോലെയുള്ളതും ഒച്ചയുണ്ടാവാനായി ചെറിയമണികളെക്കൊണ്ട് അലങ്കരിച്ചിരിക്കുന്നതുമായ ആഭരണവിശേഷമാണ്. പുരുഷന്മാർ ധരിക്കുന്ന ഈ വിധമുള്ള ആഭരണത്തിനു ശൃംഖല എന്നാണു പേരു പറഞ്ഞുകാണുന്നതു്. 'സ്ത്രീകട്യാം മേഖലാ കാഞ്ചീ സപ്തകീ രശനാ തഥാ ക്ലീബേ സാരസനം ചാഥ പുംസ്കട്യാം ശൃംഖലം ത്രിഷു' എന്നമരം. എന്നാൽ കാഞ്ചി എന്നതു സാധാരണ പദമായും ധാരാളം പ്രയോഗിച്ചു കാണുന്നുണ്ട്. 'കാഞ്ചീ സ്യാന്മേഖലാദാമ്നി പ്രഭേദേ നഗരസ്യ ച' എന്നു മേദിനി. കാഞ്ചീമേഖലാദി അമരപര്യായങ്ങൾക്കു വിശേഷാർത്ഥവും കല്പിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്. 'ഏകയഷ്ടിർഭവേൽ കാഞ്ചീ മേഖലാ ത്വഷ്ടയഷ്ടികാ രസനാ ഷോഡശ ജ്ഞേയം കലാപഃ പഞ്ചവിംശകഃ" എന്നു പ്രമാണം. ഒരിഴയുള്ളതു കാഞ്ചി, എട്ടിഴയുള്ളതു മേഖല, പതിനാറുള്ളതു രസന, ഇരുപത്തഞ്ചുള്ളതു കലാപം എന്നർത്ഥം" (P. 169-170)

കാഞ്ചി, മേഖല, രശന എന്ന പദങ്ങൾക്കെല്ലാം അമരകോശമനുസരിച്ച് "അരഞ്ഞാൺ" എന്നുമാത്രം അർത്ഥംപറഞ്ഞുശീലിച്ചിട്ടുള്ള സാധാരണന്മാർ, ഈ പദങ്ങളെല്ലാം ഒന്നിച്ചു പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ള വല്ല കവിതാഭാഗവും കൈയിൽ കിട്ടിയാൽ "അതിനു പ്രത്യേകിച്ച് അർത്ഥഭേദമൊന്നുമില്ല; എല്ലാം ഒന്നുതന്നെ." എന്നുപറഞ്ഞു സൂത്രത്തിൽ ഒഴിഞ്ഞുമാറുകയാണു പതിവ്. മി: മേനോന്റെ വ്യാഖ്യാനം ഇതിൽനിന്ന് എത്രമാത്രം ഭിന്നമായിരിക്കുന്നു!

"മണി"പ്രയോഗം കവികൾക്ക് ഏററവും പ്രിയപ്പെട്ട ഒന്നാണ്. ചക്രവർത്തികളുടേയോ രാജാക്കന്മാരുടേയോ എന്നുവേണ്ട, സാധാരണ നായികാനായകന്മാരുടെ മുററംപോലും കവികളുടെ കൈയിൽകിട്ടിയാൽ "മണിമുററ"മായിത്തീരും. അതിശയോക്തി എന്ന അലങ്കാരത്തിന്റെ തണലിൽ വ്യാഖ്യാതാക്കന്മാർ രക്ഷനേടുകയുംചെയ്യും. നൈഷധന്റെ രാജധാനി "മണിമയ"മാണെന്നുള്ള മഹിഷമംഗലത്തിന്റെ പ്രയോഗം നമ്മുടെ വ്യാഖ്യാതാവിന്റെ കൈയിൽകിട്ടിയപ്പോൾ അതു് ഏതെല്ലാംമാർഗ്ഗങ്ങളിൽക്കൂടി സഞ്ചരിക്കുന്നുവെന്നു നോക്കുക:—

"ഭാരതഭൂമി ചൈതന്യവും സമ്പത്തുംനശിച്ചു കഷ്ടാവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന ആധുനികകാലങ്ങളിലുംകൂടി സ്വർണ്ണത്താഴികക്കുടങ്ങളും അനർഘരത്നഖചിതങ്ങളായ കുഡ്യപ്രദേശങ്ങളുംമററും, ദേവാലയങ്ങളേയും അരമനകളേയും ശവകുടീരങ്ങളേയും അലങ്കരിച്ചുകാണുന്നസ്ഥിതിക്ക്, നമ്മുടെ പുണ്യഭൂമിയുടെ ഹേമദശയായിരുന്ന ആ കാലത്തു ചക്രവർത്തികളുടെ ഗോപുരശിഖരങ്ങളിലുംമററും മഹാമണികൾ ശോഭിച്ചിരുന്നു എന്നുപറയുന്നതു കേവലം കവിയുടെ നിരങ്കുശമായ ചിത്തവൃത്തിയിൽനിന്നുത്ഭവിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു അത്യുക്തി മാത്രമാണെന്നു വിചാരിക്കുവാൻ ന്യായമില്ല.........................മണിമയം = രത്നമയം. 'രത്നം മണിർദ്വയോരശ്മജാതൌ മുക്താദികേപി ച.' എന്ന അമരപ്രമാണപ്രകാരം ശിലാജാതികളായ വജ്രവൈഡൂര്യസ്ഫടികാദികൾക്കും ജലജങ്ങളായ വിദ്രുമമുക്താദികൾക്കും രത്നമെന്നും മണിയെന്നും പറയാവുന്നതാണ്. ഇതിൽ സ്ഫടികം പളുങ്കോ കുപ്പിയോ അല്ല. സികതാജന്യമായ ഒരു ശിലാവിശേഷമാണ്. മണിമയഹർമ്മ്യം, രത്നാംഗണം, മണികുട്ടിമം, മണിസ്തംഭം മുതലായ പ്രയോഗങ്ങളിൽ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതു വജ്രവൈഡൂര്യാദികളാണെന്നും ഇതെല്ലാം കേവലം അന്ധമായ അത്യുക്തിയാണെന്നും സാധാരണ വ്യാഖ്യാനിക്കാറുള്ളതു ശരിയാണെന്നുതോന്നുന്നില്ല.

മണിശബ്ദത്തിൽ സ്ഫടികവുംകൂടി പെടുമെന്നു മാത്രമല്ല, 'അശ്മജാതി' എന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ട്, വെണ്ണക്കല്ല്, ചന്ദനക്കല്ല് മുതലായ ശിലാവിശേഷങ്ങളും കൂടി പെടുമെന്നു വാദിക്കുവാനും ന്യായമുണ്ട്. മണിമയമുററം എന്നതിനു വിശേഷപ്പെട്ട കല്ലുകൾ പതിച്ച മുററം എന്നേ അർത്ഥം കല്പിക്കേണ്ടതുള്ളു. മണിമയം എന്നതിന് ഈവക സന്ദർഭങ്ങളിൽ പ്രതിബിംബനശക്തിയുള്ള ഏതെങ്കിലും ദൃഢവസ്തു എന്നു മാത്രമേ അർത്ഥമുള്ളു എന്നും ഒരു പക്ഷമുണ്ട്' (വ്യാ. P. 103—104).

പദങ്ങൾക്ക് അവയവാർത്ഥം പറയുന്നതിലും വ്യാഖ്യാതാവു സഫലമായ വിധം പരിശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. "ദംപതികൾ = ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർ. ദാ ച പതിശ്ച ദമ്പതി 'ദം കളത്രേ' എന്ന് അമരമാല. 'പതിർഭർത്താ' എന്നമരം. ദമ്പതിശബ്ദം സാധാരണമായി വിവാഹിതരായ ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർക്കു പറയുന്നതാണെങ്കിലും ദമയന്തീനളന്മാർ ധ്യാനാവധാനദാർഢ്യംഹേതുവായിട്ട് ആ നിലയിൽ ആയിത്തീരുന്നതുംകൊണ്ടു ഭാവിസൂചകമായി ഇവിടെ പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു" (P. 63.) "ഹരിഹയൻ = ദേവേന്ദ്രൻ. ഹരിഹയശബ്ദത്തിനു ഹരിജാതിയിലുള്ള കുതിരകളോടുകൂടിയവൻ എന്നർത്ഥമാണെന്നു പാരമേശ്വരി. 'തപ്തകശേവാലരോമാണി സുവർണ്ണാഭാനി യസ്യ തു സുവർണ്ണതാശസ്ത പീതകൌശേയസദൃശപ്രഭഃ' എന്ന ലക്ഷണംകൊണ്ടു സ്വർണ്ണവർണ്ണമായ രോമങ്ങളും മഞ്ഞപ്പട്ടിന്റെ കാന്തിയും ഉള്ള കുതിരയാണ് ഹരി" (P 34-35). എന്നിത്യാദി ഭാഗങ്ങൾ ഇതിനുദാഹരണമാകുന്നു.

സുധാകരം, ശബ്ദാർണ്ണവം, ത്രികാണ്ഡശേഷം, അമരം, മേദിനി, വൈജയന്തി മുതലായ കോശങ്ങൾ; രഘുവംശം, കുമാരസംഭവം, മാഘം, നൈഷധം, ഭാമിനീവിലാസം, ഭർത്തൃഹരി, കിരാതാർജ്ജുനീയം, മേഘസന്ദേശം മുതലായ കാവ്യങ്ങൾ; പാർവ്വതീസ്വയംവരം, സത്യവതീപരിണയം, രാമായണം, ഭാരതം, അജാമിളമോക്ഷം എന്നിത്യാദി സംസ്കൃതപ്രബന്ധങ്ങൾ; പാരിജാതഹരണം, രാമായണം, ഭാരതം, ഭാഗവതം, നാരായണീയം, കോടിവിരഹം രാജരത്നാവലീയം തുടങ്ങിയ ഭാഷാചമ്പുക്കൾ; വൃത്തമഞ്ജരി, ഭാഷാഭൂഷണം, സാമുദ്രികം, ചന്ദ്രാലോകം, കുവലയാനന്ദം, സാഹിത്യദർപ്പണം, രതിരഹസ്യം, വാത്സ്യായനസൂത്രം, മുതലായ ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ; ശാകുന്തളം, ഉത്തരരാമചരിതം, മൃച്ഛകടികം, മാലതീമാധവം, നാഗാനന്ദം ഇത്യാദി നാടകങ്ങൾ—എന്നിങ്ങനെ ഒരു നൂറിൽപരം പുസ്തകങ്ങളിൽ നിന്നു സന്ദർഭോചിതങ്ങളായ പല പ്രമാണഭാഗങ്ങളും 'പ്രാഞ്ജലി'യിൽ ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. മി: മേനോൻ പ്രസ്തുത വ്യാഖ്യാനം തയ്യാറാക്കുന്നതിന് എത്രമാത്രം ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് ഇതിൽ നിന്നെല്ലാം വ്യക്തമാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

ഇങ്ങനെ സർവ്വതോമുഖവും ബഹുഗ്രഹവുമായ ഒരു വ്യാഖ്യാനം മലയാളഭാഷയിൽ ഏതെങ്കിലും ഗ്രന്ഥത്തിന് ഇതിനുമുൻപുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. ഗ്രന്ഥം, ഗ്രന്ഥകർത്താവു മുതലായ വിഷയങ്ങളെപ്പററി സവിസ്തരം പ്രതിപാദിക്കുന്നതും ചെറിയ അക്ഷരത്തിൽ 56 പേജു വരുന്നതുമായ ഉള്ളൂരിന്റെ നീണ്ട ആമുഖോപന്യാസം ഈ പുസ്തകത്തിനു പ്രത്യേകിച്ചും അലങ്കാരമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. 41 പേജു നിറയെയുള്ള അവതാരികയിൽ വ്യാഖ്യാതാവും വിജ്ഞേയങ്ങളായ പല സംഗതികൾ പ്രതിപാദിക്കുന്നു. ഇതിനുപുറമെയാണ്, ശ്രീമാൻ വടക്കുംകൂർ രാജരാജവർമ്മരാജാ അവർകളുടെ നാതിസംക്ഷേപവിസ്തരമായ ആമുഖോപന്യാസം എല്ലാംകൂടി നോക്കിയാൽ ഭാഷാനൈഷധചമ്പുവിന്റെ ഈ പുതിയ പ്രസിദ്ധീകരണം മലയാളഭാഷാസാഹിത്യത്തിനു വലിയ ഒരു സമ്പാദ്യമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നു നിസ്സംശയം അഭിപ്രായപ്പെടാം. ഇത്തരത്തിലുള്ള നിഷ്കൃഷ്ടമായ വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി ഒരു പുസ്തകം പഠിക്കുക എന്നത്, കേവലം ഒരു ഗ്രന്ഥപഠനമല്ല, പിന്നെയോ വിദ്യാർത്ഥി അറിയാതെ തന്നെ നടത്തുന്ന ശരിയായ വിദ്യാഭ്യാസംകൂടിയാണെന്നുള്ളതു സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

ഈ കൃതിയെ സംബന്ധിച്ചു ഞങ്ങൾക്കു തോന്നിയിട്ടുള്ള ചില എതിരഭിപ്രായങ്ങളും കൂടി ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കാതിരിക്കുന്നതു് ആത്മവഞ്ചനയായിരിക്കും. വ്യാഖ്യാതാവിനേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശീഘ്രപ്രയത്നത്തേയും പററി ഞങ്ങൾക്കു തോന്നിയിട്ടുള്ള ബഹുമാനമാണു് ഈ ദോഷപ്രഖ്യാപനത്തിൽ ഞങ്ങളെ മുഖരിതന്മാരാക്കിത്തീർക്കുന്നതെന്നുള്ള വാസ്തവവുംകൂടി ഇവിടെ തുറന്നു പറയാതിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. "പ്രാഞ്ജലി"യെപ്പോലെയുള്ള ഒരു വ്യാഖ്യാനവും "ഭാഷാനൈഷധത്തെ"പ്പോലെയുള്ള ഒരു ചമ്പുവും ഏററവും പരിശുദ്ധമായ രീതിയിൽ കണ്ടാനന്ദിക്കുവാൻ ആരാണു കൊതിക്കാതിരിക്കുക? സാഹിത്യക്ഷേത്രത്തിലെ ഒരു നിഷ്കാമകർമ്മിയായ മി: മേനവനും പ്രസ്തുത കൃതിയുടെ അടുത്ത പതിപ്പു്—അതു നിശ്ചയമായും വേണ്ടിവരുമെന്നുതന്നെയാണു ഞങ്ങളുടെ വിശ്വാസം—തീരെ നിർദ്ദോഷമാക്കിത്തീർക്കുന്നതിൽ ഉത്സാഹമില്ലാതിരിക്കയില്ലല്ലൊ.

"കാർമേഘംപോലെ കറുത്ത തലമുടി എന്നു രൂപകം" (P 58) "കുംഭസമാനങ്ങളായ കുചങ്ങൾ എന്നു രൂപകം". (P 109) "സ്തംഭസമാനങ്ങളായ ഊരുക്കൾ എന്നു രൂപകം." (P. 215) ബിംബഫലംപോലെ ചുവന്നചുണ്ടു് എന്നു രൂപകം." (P. 66) "മനോഹരമായ താമരയോടു തുല്യമായ മുഖത്തോടുകൂടിയവൾ എന്നു രൂപകം." (P. 121) എന്നിങ്ങനെ അനവധി സ്ഥലങ്ങളിൽ ഉപമയെ രൂപകമാക്കി പറഞ്ഞുകാണുന്നു. ഇതിൽ രണ്ടെണ്ണം മാത്രം ശുദ്ധിപത്രത്തിൽ "ലുപ്തോപമ" എന്നു തിരുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. "ഏവമന്യത്രാപി ദ്രഷ്ടവ്യം" എന്ന പ്രമാണം ഈ തിരുത്തലിനെ സംബന്ധിച്ചും വായനക്കാർ സ്വീകരിക്കേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. രൂപകാലങ്കാരത്തിന്റെ വാചകശബ്ദം 'ആകുന്ന' എന്നാണു്; 'ആയ' എന്നല്ല. 'കണ്ഠമായ കാണ്ഡം' (P. 39) 'നഖങ്ങളായ രത്നങ്ങൾ' (P. 217) 'ആനനമായ അമൃതഭാനു' (P 193.) 'കുചമായ ശിഖരി' (P 211) എന്നും മററും രൂപകാലങ്കാരമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ പദങ്ങളെ വിഗ്രഹിക്കുന്നതു ശരിയല്ല. ഈ വക പ്രയോഗങ്ങളും വ്യാഖ്യാനത്തിൽ ധാരാളം കാണുന്നുണ്ടു്.

'വിവക്ഷിക്ക' എന്ന വാക്കിനു് പറയുക, പ്രതിപാദിക്ക എന്നൊക്കെയാണർത്ഥമെന്നു വ്യാഖ്യാതാവു തെററിദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ തോന്നുന്നു. "ശൃംഗാരരസത്തെ ഇത്ര ഹൃദ്യമായി വിവക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള കൃതികൾ (ചമ്പുക്കളെപ്പോലെ) കാവ്യലോകത്തിൽ ഒട്ടധികം ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല." (അവ P. 22.) "ശിക്ഷ ഉച്ചാരണത്തേയും, കല്പം കർമ്മവിധികളേയും, വ്യാകരണം ശബ്ദക്രമങ്ങളേയും, നിരുക്തം ശബ്ദോൽപത്തികളേയും, ഛന്ദസ്സ് വൃത്തരീതികളേയും, ജ്യോതിഷം നക്ഷത്രഗതികളേയും വിവക്ഷിക്കുന്നു." (P. 26.) "നിർവ്വേദ, ഗ്ലാനി ശങ്കാ,സൂയാദിയായി മുപ്പത്തിമൂന്നു സഞ്ചാരീഭാവങ്ങളെ ആലങ്കാരികന്മാർ വിവക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടു്" (P. 41.) എന്നിത്യാദി പ്രസംഗങ്ങൾ നോക്കുക. ബ്രൂഞ് (വ്യക്തായാം വാചി) ധാതുവിൽ നിന്നുണ്ടായ സന്നന്തരൂപമാണു് 'വിവക്ഷ'. വക്തുമിച്ഛാ (പറയാനുള്ള ആഗ്രഹം) എന്നാണു് അതിന്റെ അർത്ഥം.

ഇതുപോലെ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ തെററിദ്ധാരണയ്ക്കു വിഷയീഭവിച്ചിട്ടുള്ള മറെറാരു പദമാണു് 'അന്വർത്ഥം' എന്നുള്ളതു്. "മാതാപിതാക്കന്മാർ ഇവർനിമിത്തം വീഴുന്നില്ല എന്നു് അപത്യപദത്തിന്റെ അന്വർത്ഥം" (P. 34.) "ഹരിഹയശബ്ദത്തിനു ഹരിജാതിയിലുള്ള കുതിരകളോടുകൂടിയവൻ എന്നന്വർത്ഥമാണെന്നു പരമേശ്വരി" (P, 34.) "യവനികാ എന്നതിന്റെ ശരിയായപാഠം ജവനിക എന്നാണെന്നും അതിനു വേഗത്തിൽ താഴ്ത്തുവാനും പൊക്കുവാനും കഴിയുന്നതു് എന്നന്വർത്ഥമാണെന്നും പാരമേശ്വരി" (P. 56.) "ചാതകമെന്നതിനു വെള്ളത്തിനെ യാചിക്കുന്ന പക്ഷി എന്നർത്ഥമാണെന്നു ദ്രഷ്ടവ്യം" (P. 66) "നാളെയൊന്നു് എന്നതിന്നു് ഒരു ദിവസംചെല്ലുംതോറും എന്നു് അന്വർത്ഥമാണെന്നു തോന്നുന്നു." (P. 136.)

എന്നുതുടങ്ങിയ അനവധി പ്രയോഗങ്ങളോനോക്കിയതിൽ, ആ പദത്തിന്, 'അവയവാൎത്ഥം' എന്ന അൎത്ഥമാണ് വ്യാഖ്യാതാവു ധരിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതു ശരിയല്ല.

ഐച്ഛിത, (P. 112.) ഉൽകൃഷ്ടപന്ഥാവ് (അവ:P. 29.) ദുൎഗ്രാഹ്യം (അവ. P.40.) ദുൎഗ്രാഹ്യം (P. 293.) അനന്യാദൃശം (P. 57.) എന്നിത്യാദി പദങ്ങൾക്കു വ്യാകരണത്തിന്റേയോ നിഘണ്ടുവിന്റേയോ ഏതെങ്കിലുംമൂലയിൽ രക്ഷകിട്ടാൻവഴിയുണ്ടെങ്കിൽ തന്നെയും, ഭാഷാപ്രണയികൾ ആ വക ദുഷ്ടപ്രയോഗങ്ങളെ കഴിയുന്നതും അകററിനിറുത്താനാണ ശ്രമിക്കേണ്ടതു്. പ്രവൃത്തിക്ക, സ്ഥായീഭാവം, സഞ്ചാരീഭാവം ഇവയൊക്കെ അബദ്ധങ്ങൾതന്നെ. പല സ്ഥലത്തും ആവൎത്തിച്ചുപ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ അച്ചുപിഴയാണെന്നു വിചാരിക്കാനും നിവൃത്തിയില്ല. 'എനി' എന്നു് അനേകംസ്ഥലങ്ങളിൽ പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നതുകൊണ്ടു 'ഇനി' എന്നപദം അബദ്ധമാണെന്നു വ്യാഖ്യാതാവു തിരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 'ജാംഗലികീബഭൂവ' എന്നതിനു 'ജാംഗലികിയായിഭവിച്ചു'. (P. 350) എന്നല്ല 'ജാംഗലികനായിഭവിച്ചു' എന്നാണൎത്ഥം. വിഷവൈദ്യൻ ജാംഗലികിയല്ല, ജാംഗലികനാണു്. മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ വിശേഷണമായ 'സൎപ്പാരികേതു' എന്നപദത്തെ 'സൎപ്പാരി (ഗരുഡഃ) കേതുഃ യസ്യ സഃ' എന്നു ബഹുവ്രീഹിയായിട്ടാണ വിഗ്രഹിക്കേണ്ടതു്; അല്ലാതെ 'സൎപ്പാരി ഏവ കേതുഃ', എന്നു കൎമ്മധാരയനായിട്ടല്ല.

ഉത്തരഭാഗത്തിലെ 'തദനന്തരം' എന്നുതുടങ്ങുന്ന 6-ാമത്തെഗദ്യത്തിൽ "തസ്യൈ മദിഷ്ടമേവ വിവക്ഷുരപി തദിഷ്ടമേവ വ്യാജജ്ഞാപയം" എന്ന ഭാഗത്തിൽകാണുന്ന "വ്യാജജ്ഞാപയം" എന്ന പദത്തിന്റെ ശരിയായപാഠം 'വ്യജ്ഞാപയം' എന്നായിരിക്കയില്ലേ എന്നു ഞങ്ങൾ ബലമായി സംശയിക്കുന്നു. അറിയിച്ചു എന്നുള്ള അൎത്ഥമാണ് അവിടെവേണ്ടതു്. വ്യാഖ്യാതാവാകട്ടെ, യഥാസ്ഥിതമായ പാഠത്തെ സാധുവെന്നു സ്വീകരിച്ചു്,'പ്രത്യക്ഷമായിപറഞ്ഞു' എന്നു് അതിനെ വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നു. വ്യാജജ്ഞാപയം എന്നപദത്തിനു, 'ആജ്ഞാപിച്ചു' എന്നാണൎത്ഥം. എങ്ങനെ നോക്കിയാലും ആ പാഠം മാററുന്നതുതന്നെയായിരിക്കും ഉത്തമം. പൂൎവ്വഭാഗം 58-ാമത്തെ പദ്യത്തിലുള്ള "നാളൊന്നു്" എന്നപദത്തിന്റെ സ്ഥിതിയും ഇതുതന്നെയാണ്. വ്യാഖ്യാതാവു് അതിനു 'ഒരു ദിവസംചെല്ലുംതോറും'എന്നൎത്ഥംപറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ 'നാളുന്നു' എന്നുമാററി അതിനു 'ദിവസംതോറും' എന്നൎത്ഥം പറയുന്നതല്ലേ കൂടുതൽ ഭംഗി? ഗ്രന്ഥാരംഭത്തിലുള്ള ദ്വിതീയപദ്യത്തിൽ പ്രസ്തുതപദം സുബദ്ധമായ രൂപത്തിൽ അച്ചടിക്കുകയും അതിനു വ്യാഖ്യാനത്തിൽ ദിവസംതോറും എന്നു് അൎത്ഥംപറയുകയും ചെയ്തിട്ടുമുണ്ടു്.

ചില പ്രമാണപദ്യങ്ങൾ ഒന്നിലധികംതവണ ഉദ്ധരിച്ചുകാണുന്നു. "ബാലാ സ്യാൽ ഷോഡശാബ്ദാത്തദുപരി തരുണീ ത്രിംശതിസ്യാൽ പരാൎദ്ധം പ്രൗഢാ" എന്നു 57-ാംപേജിൽ ഉദ്ധരിച്ചപദ്യംതന്നെ. 123-ാംപേജിൽ വീണ്ടും ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതു് ഒരു പക്ഷെ, വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ അസാമാന്യമായ വിസ്തൃതികൊണ്ടു പററിപ്പോയ പിശകായിരിക്കാം. എന്നാൽ, ഒരു ശബ്ദത്തിനു്—അതും സാധാരണശബ്ദത്തിനു്—ഒരേസ്ഥലത്തു് ഒന്നിലധികം കോശത്തിലെ പൎയ്യായപ്രമാണങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളതിനു് (സമൂഹാൎത്ഥകമായ കദംബശബ്ദത്തിനു് സമൂഹം എന്നൎത്ഥംപറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു് അമരത്തിൽനിന്നും മേദിനിയിൽനിന്നും അതിനു പ്രമാണം ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നതു നോക്കുക. P. 27) ഈ സമാധാനം സ്വീകാൎയ്യമല്ല. അതുപോലെ ശാന്തി എന്ന പദത്തിനു ശമനം എന്നു് അൎത്ഥംപറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞ ഉടനെ "ശാന്തിദ്വിജഃ പ്രകുരുതേ ബഹുദീപശാന്തിം മധ്യാഹ്നപായസഗുളൈൎജ്ജരാഗ്നിശാന്തിം. തത്രത്യബാലവനിതാമദനാഗ്നിശാന്തിം കാലക്രമേണ പരമേശ്വരശക്തിശാന്തിം" എന്നപദ്യം ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളതിന്റെ (P. 72) ഔചിത്യവും ചിന്തനീയമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്

വ്യാഖ്യാനകർത്താവു് ഒരുനൂറിലധികം ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നു പ്രമാണപദ്യങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു മുമ്പു സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആവക സ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം ഉപയുക്തഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പേരു മുഴുവൻ പറയാതെ അതു് ഒന്നുരണ്ടക്ഷരങ്ങളെക്കൊണ്ടു സൂചിപ്പിക്കമാത്രമേ ചെയ്തിട്ടുള്ളു. ഇതു പലസ്ഥലത്തും കാര്യബോധത്തിനു പര്യാപ്തമായിട്ടില്ല. കു. സം. എന്നതു കുമാരസംഭവമാണെന്നും, മേ. സം. എന്നതു മേഘസന്ദേശമാണെന്നും എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാം. എന്നാൽ, പ. ര. സ. പ്ര; ഭാ. പ്ര. പ. സ; ഭ. നീ; പു. മേ; ദ. കു. ച; എന്നുംമററുമുള്ള അക്ഷരങ്ങൾ ഏതു ഗ്രന്ഥത്തെയാണു സൂചിപ്പിക്കുന്നതെന്നു സാധാരണന്മാർക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കയില്ല. ഉപയുക്തഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ഈവക സംക്ഷിപ്തസംജ്ഞകളെ വിവരിക്കുന്ന ഒരു സൂചികകൂടി പുസ്തകത്തിൽ ചേർക്കേണ്ടതായിരുന്നു. അതുപോലെ ചമ്പുവിലെ മൂലപദ്യങ്ങൾക്കു് അകാരാദിക്രമത്തിലുള്ള ഒരു പട്ടിക ചേർക്കേണ്ടതും അത്യാവശ്യമായിരുന്നു.

ചെറിയ അക്ഷരത്തിൽ പതിനൊന്നുപേജു നിറയെ നില്ക്കുന്ന ഒരു ശുദ്ധിപത്രം ചേർത്തിട്ടുംകൂടി, അതിന്റെ പിടിയിൽപെടാതെ അനവധി അച്ചുപിഴകൾ പ്രസ്തുതപുസ്തകത്തിൽ സ്വച്ഛന്ദം വിഹരിക്കുന്നുണ്ടു്. ഇതു് ഒരിക്കലും അഭിമാനകരമല്ല. നമ്മുടെ അച്ചുകൂടക്കാരുടെ ഇന്നത്തെ നിലയെപ്പററി ഓർക്കാതെയല്ല ഞങ്ങളിങ്ങനെ പറയുന്നതു്.

വ്യാഖ്യാതാവിന്റെ ഭഗീരഥപ്രയത്നത്തോടും തൽഫലമായ അമൂല്യസമ്പത്തിനോടും താരതമ്യപ്പെടുത്തിനോക്കിയാൽ, ഈ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച ന്യൂനതകളെല്ലാം എത്രയോ നിസ്സാരങ്ങളാണെന്നും ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഗുണപുഷ്കല്യത്തിൽ അവയെല്ലാം മങ്ങിപ്പോകാനുള്ളതേയുള്ളുവെന്നും ഞങ്ങൾക്കു നല്ലപോലെ അറിയാം. എങ്കിലും, ആ വക ചില്ലറന്യൂനതകളുംകൂടി ഇല്ലാത്ത ഒരു പുതിയപതിപ്പിനെ ഞങ്ങൾ സകൗതുകം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണു് ഇവിടെ ഇത്രയും തുറന്നു പറയാമെന്നുവെച്ചതു്.

A. D. H. S.

II. സ്വപ്നസൗധം.

ഇന്നത്തെ കേരളീയയുവകവികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ അഗ്രഗണനീയനായ വിദ്വാൻ ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പവർകൾ പല മാസികകളിലുംമററുമായി പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഏതാനും ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളെ കൂട്ടിച്ചേർത്തു പുസ്തകരൂപത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണു പ്രസ്തുത "സ്വപ്നസൗധം." ഓരോരോ സന്ദർഭത്തിൽ ബാഹ്യലോകത്തിൽനിന്നു സിദ്ധിക്കുന്ന പ്രചോദനങ്ങളുടേയും ആഭ്യന്തരലോകത്തിൽനിന്നു തള്ളിവരുന്ന പ്രേരണകളുടേയും ഫലമായി കവിതാരൂപത്തിൽ നിർഗ്ഗളിക്കുന്ന ആശയവിശേഷങ്ങളത്രേ "സ്വപ്നസൗധ"ത്തിൽ പ്രായേണ കളിയാടിക്കാണുന്നതു്. ഇതിലെ കൃതികൾക്കു് ആകൃതിയിലും പ്രകൃതിയിലും ഒരുപോലെ വൈവിധ്യമെന്നഗുണം വേണ്ടിടത്തോളമുള്ളതിനാൽ അനുവാചകന്മാർക്കു് ഒട്ടും നീരസം തോന്നുവാനിടയില്ല. ഛന്ദോവൃത്തങ്ങളിലും മാത്രാവൃത്തങ്ങളിലും അക്ലിഷ്ടമായി കവനംചെയ്യുവാൻ ശ്രീമാൻ കുറുപ്പിനുള്ള അഭ്യസൂയാർഹമായ പ്രാഗത്ഭ്യത്തെ പ്രസ്പഷ്ടമാക്കുന്ന പല വിശിഷ്ടകാവ്യതല്ലജങ്ങൾക്കും "സ്വപ്നസൗധ"ത്തിൽ പ്രാതിനിധ്യം നല്കിക്കാണുന്നതു പ്രത്യേകം പ്രസ്താവയോഗ്യമാകുന്നു.

ചിരപരിചിതവും പ്രതിനിയതവുമായ "പ്രാചീനകാവ്യപ്രസ്ഥാന"ത്തിൽ കാലുറപ്പിച്ചുനിന്നുകൊണ്ടാണു ശ്രീമാൻ ശങ്കരക്കുറുപ്പു് ഇന്നു പല പണ്ഡിതന്മാരുടെയും കർശനമായ വിമർശനത്തിനു വിഷയീഭവിച്ചിട്ടുള്ള ആ "നവീനപ്രസ്ഥാന"ത്തിലേയ്ക്കു കൈനീട്ടുന്നതെന്നു പ്രത്യക്ഷമാക്കുന്ന പല കൃതികളും "സ്വപ്നസൗധ"ത്തിൽ സ്ഥലംപിടിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇതിലേ

"സ്ത്രീ", "രാജ്യത്തിനുവേണ്ടി", "കൈരളീസ്തവം", "വിമല" മുതലായ കൃതികൾ മേല്പറഞ്ഞ സംഗതിയെ ഉദാഹരിക്കുന്നവയാണ്. ഒരു പാരസീക കൃതിയുടെ അനുകരണമായ "വസന്തോത്സവ"വും, ഒരു ആംഗ്ലേയകവിതയുടെ ഛായാഗ്രഹണമായ "മതി"യും ശബ്ദമാധുര്യം തികഞ്ഞ പ്രശാന്തകോമളങ്ങളായ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളാകുന്നു. ശ്രീമാൻ കുറുപ്പിന്റെ "ഗീതക"ങ്ങളിൽ ചിലത് ആംഗ്ലേയസാഹിത്യത്തിലെ ചില പ്രസിദ്ധ"സോണറ"കളോടു കിടപിടിക്കത്തക്ക മനോഹാരിതയുള്ളതാണെന്നു നിർമ്മത്സരബുദ്ധികൾ സമ്മതിക്കാതിരിക്കയില്ല. "ഇന്നു ഞാൻ, നാളെ നീ" എന്ന ക്രിസ്തീയവേദവാക്യത്തെ ആസ്പദമാക്കി എഴുതീട്ടുള്ള ചെറുകൃതി സജാതീയമായ മറ്റെല്ലാ മലയാളകവിതകളെയും അതിശയിക്കുന്നുണ്ടെന്നുതന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ആത്മീയമായ ഏതെങ്കിലും ഒരു ശാശ്വതതത്വത്തെക്കുറിച്ച് ഏകാഗ്രമായി നിദിധ്യാസം ചെയ്യുമ്പോൾ കവിയുടെ ഉള്ളിൽനിന്നും സൂക്ഷ്മലോകാശയങ്ങൾ തദനുരൂപങ്ങളായ (അഥവാ, തൽപ്രതിരൂപങ്ങളായ) സ്ഥൂലാലോകാശയങ്ങളുടെ കരുവിൽ സ്വയമേവ നിർഗ്ഗളിക്കുന്നതാണു യഥാർത്ഥമായ "മിസ്റ്റിക്ക്കവിത." അതിന്റെ പരിണതരൂപം കാണേണമെന്നുള്ളവർ ഉപനിഷത്തുകളിലാണ് അവഗാഹം തേടേണ്ടത്. അതിനു തയാറില്ലാത്തവർ ടാഗോറിന്റെ കൃതികൾ ശ്രദ്ധയോടുകൂടി പഠിച്ചാലും മതി. ശരിയായ "മിസ്റ്റിക്ക്"കവിതാപ്രസ്ഥാനത്തിലുൾപ്പെടുന്ന ഒരു കൃതിയാണ്, ശ്രീമാൻ ശങ്കരക്കുറുപ്പവർകളാൽ പ്രണീതമായ "എന്റെ വേളി." ടാഗൂർപ്രസ്ഥാനമെന്ന മിഥ്യാബോധത്തോടുകൂടി ഇയ്യിടെ ചില മലയാളകുട്ടിക്കവികൾ നിർമ്മിച്ചുവിടുന്ന കാമ്പില്ലാത്തവയും എത്തുംപിടിയും കൊടുക്കാത്തവയുമായ "മിസ്റ്റിക്ക" കവിതാഭാസങ്ങളെ—ക്ഷണഭംഗുരങ്ങളായ ആ നിഴലുകളുടെ നിഴലുകളെ—കണ്ടുമുഷിഞ്ഞ്, നല്ല ഒരു പ്രസ്ഥാനത്തെത്തന്നെ ആകെ അവജ്ഞാപൂർവ്വം വീക്ഷിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്ന പണ്ഡിതന്മാർ തീർച്ചയായും ശ്രീമാൻ ശങ്കരക്കുറുപ്പവർകളുടെ ഈ കൃതി സശ്രദ്ധം വായിച്ചുനോക്കേണ്ടതാണ്.

കാലമെൻശിരസ്സിങ്കലണിയിക്കയായ് മുല്ല-
മാല; ഫാലത്തിൽ പ്രചത്തുകഴിഞ്ഞു വരക്കുറി"

എന്നുംമററുമുള്ള ഭാഗങ്ങൾ വിശേഷിച്ചും അഭിനന്ദനീയങ്ങളത്രേ. "എന്റെ വേളി"യുടെ രീതിയിലുള്ള കവിത ഏതു പ്രസ്ഥാനത്തിൽപ്പെട്ടതായാലും ആലോചനാമൃതമാകയാൽ സഹൃദയശ്ലാഘയ്ക്കു പാത്രീഭവിക്കാതിരിക്കയില്ല.

"സ്വപ്നസൗധ"ത്തിൽ പ്രതിഫലിച്ചുകാണുന്ന കവിയുടെ പ്രതിഭ, വാസ്തവം പറയുന്നതായാൽ, പഴയ പ്രസ്ഥാനത്തിലെയും പുതിയ പ്രസ്ഥാനത്തിലെയും ഒരുപോലെ കടാക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു നിൽക്കുന്ന ഒന്നായിട്ടാണു പ്രകാശിക്കുന്നത്.

ഉദയതി വിതതോർദ്ധ്വരശ്മിരജ്ജാ-
വഹിമകരേ, ഹിമധാമ്നി യാതി ചാസ്തം
വഹതി ഗിരിരയം വിലംബിഘണ്ടാ-
ദ്വയപരിവാരിതവാരണേന്ദ്രലീലാം.

എന്ന ശ്ലോകത്തിലെ 'ഗിരി', 'അഹിമകരൻ', 'ഹിമധാമാ' എന്നിവയ്ക്കു പകരം, ക്രമേണ, 'സ്വപ്നസൗധം', 'നവീനപ്രസ്ഥാനം', 'പ്രാചീനപ്രസ്ഥാനം' എന്നിവയെ കല്പിച്ചുകൊണ്ട് ഇന്നത്തെ മലയാളകവിതാലോകത്തെപ്പററിച്ചിന്തിക്കുന്നവർക്കു ശ്രീമാൻ ശങ്കരക്കുറുപ്പിന്റെ—"സ്വപ്നസൗധ"ത്തിൽ കാണുന്ന കൃതികളുടെ പ്രണേതാവിന്റെ—സ്ഥാനമെന്തെന്നു വിശദമാകു

നാതാണ്. അഥവാ, മലയാളകാവ്യചരിത്രത്തിലെ രാപ്പകൽപോലെയുള്ള ദശാദ്വയത്തിന്റെ സന്ധിയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പല ബന്ധകാവ്യങ്ങളുമടങ്ങിയ പ്രസ്തുതപ്രസിദ്ധീകരണം 'സാന്ധ്യതാരം' എന്ന കൃതികൊണ്ടാരംഭിച്ച് ആ പേർ തന്നെ വഹിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ കുറെക്കൂടി ഔചിത്യം തോന്നുമായിരുന്നു എന്നും ഒരഭിപ്രായമില്ലെന്നില്ല.

അത്യാകർഷകമായ ചട്ടം മറ്റും ഏതാദൃശപ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾക്കൊരു മാതൃകയായിട്ടുണ്ടെന്നു കാണുന്നതിൽ പ്രസാധകന്മാരെ പ്രത്യേകിച്ചും അനുമോദിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

P. S. N.

III. ഒടുവിൽ കുഞ്ഞുകൃഷ്ണമേനോൻ.

ഇംഗ്ലീഷിൽ "Men of Letters Series" എന്നപേരിൽ പ്രാമാണികന്മാരായ പല ആംഗ്ലേയസാഹിത്യകാരന്മാരുടേയും ജീവചരിത്രങ്ങളെ വിവരിക്കുന്ന ഒരു ഗ്രന്ഥപരമ്പരയുണ്ട്. സാഹിത്യനായകന്മാരെപ്പററി അറിയുന്നതിനുമാത്രമല്ല, അവരുടെ കൃതികൾ വായിച്ചു രസിക്കുന്നതിനും ഈദൃശഗ്രന്ഥങ്ങൾ സഹായകങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അതിനാൽ മലയാളത്തിലും അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥപരമ്പര ആരംഭിക്കണമെന്നു പലരും ആഗ്രഹിക്കുകയും പ്രമേയങ്ങൾ പാസ്സാക്കുകയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അതു പ്രയോഗത്തിൽ വരുത്തിയതു പരിശ്രമശീലനായ മി: തോമസ് പോൾ ആണ്. അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുതുടങ്ങിയ "കേരളഭാഷാപ്രണയികൾ" എന്ന ജീവചരിത്രമാലികയിൽ ഇതുവരെ എട്ടുപുഷ്പങ്ങൾ വികസിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ഒന്നിനെപ്പററി ഈ പംക്തികളിൽ കുറേമുൻപു നിരൂപണം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു വായനക്കാർ ഓർക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ. ഇപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ വിമർശത്തിനു വിഷയമായിരിക്കുന്ന "ഒടുവിൽ കുഞ്ഞുകൃഷ്ണമേനോൻ" ആ മാലയിലെ ദ്വിതീയപുഷ്പമാകുന്നു.

സരസകവിയായ ഒടുവ് ദിവംഗതനായിട്ട് ഇപ്പോൾ ഏതാണ്ട് ഇരുപതുകൊല്ലമേ ആയിട്ടുള്ളുവെങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മധുനിഷ്യന്ദികളായ കൃതിതല്ലജങ്ങൾ വായിച്ചു രസിക്കുന്നതിൽ പലരും ഉത്സുകരായിക്കാണപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ആ മഹാകവിയുടെ ഏതാനും സുഹൃത്തുക്കൾക്കല്ലാതെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതചര്യകളെപ്പററി അധികമൊന്നും ആർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. എന്നാൽ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്ന് ഒടുവിനേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹിത്യസേവനങ്ങളേയും പററി സമഗ്രമായ ഒരു ജ്ഞാനം അനുവാചകന്മാർക്കു സിദ്ധിക്കുന്നതാണ്. പ്രഥമാദ്ധ്യായമായ "പീഠിക"യിൽ സാഹിത്യത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തേയും, കവിയുടെ സർവ്വോൽകൃഷ്ടനിലയേയും വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ടു ഗ്രന്ഥകർത്താവു തന്റെ ഉദ്യമത്തിന്റെ ന്യായ്യതയെ സാധൂകരിക്കുന്നു. അനന്തരമുള്ള "സ്വദേശവും ജനനവും", "ബാല്യവും വിദ്യാഭ്യാസവും" എന്ന രണ്ടദ്ധ്യായങ്ങളിലും, അവസാനത്തിലുള്ള "ഉദ്യോഗജീവിതം", "കുടുംബജീവിതം", "ആകൃതിയും പ്രകൃതിയും", "ഉപസംഹാരം" എന്ന നാല് അദ്ധ്യായങ്ങളിലുമായി ചരിത്രനായകന്റെ ജീവിതചര്യയെ സമഗ്രമായി വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു.

"സാഹിത്യപരിശ്രമം", "പത്രപ്രവർത്തനം", "സാഹിത്യപ്രോത്സാഹനം", "ചില ലീലാകലഹങ്ങൾ", "ഒടുവിന്റെ പൊടിക്കൈകൾ" എന്ന 4 മുതൽ 8 വരെയുള്ള അദ്ധ്യായങ്ങളിലാണ് ഒടുവിന്റെ സാഹിത്യസേവനങ്ങളെപ്പററി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഗ്രന്ഥകർത്താവു സമകാലീനസാഹിത്യത്തേയും ചെറുകഥകളേയുംപററി വായനക്കാർക്കു വിസ്തൃതമായ ഒരു ജ്ഞാനം നൽകുകയും, ഒടുവിന്റെ കവിതാവിഷയമായ പ്രാരംഭപരിശ്രമങ്ങളേയും, വിനോദിനി മുതലായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഖണ്ഡകൃതികളേയുംകുറിച്ച് ഒരു

സാമാന്യജ്ഞാനം അനവധിപേരിലുളവാക്കുന്നതിനു ശ്രമിക്കുകയുംചെയ്യുന്നു. അതുപോലെതന്നെ ശ്രീമതി, ചണ്ഡാലീമോക്ഷം, പഞ്ചാംഗി മുതലായ "കൂട്ടകവിത"കളെപ്പററിയും, കട്ടക്കയം, മൂലൂർ, ഏറ്റൂർ മുതലായ കവികളുമായി നടത്തിയ ലീലാകലഹങ്ങളെപ്പററിയും ഇതിൽ വിശദമായി വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഒരു ലേഖകൻെറയും പത്രാധിപരുടെയും നിലയിൽ ഒടുവു നിൎവ്വഹിച്ചിട്ടുള്ള സാഹിത്യസേവനത്തെയും രാജ്യസേവനത്തെയും "പത്രപ്രവൎത്തന"മെന്ന അദ്ധ്യായത്തിൽ സമഞ്ജസമായി പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒടുവിൻെറ നിൎദ്ദോഷമായ ഫലിതപ്രയോഗങ്ങളെപ്പററി പ്രസ്താവിക്കുന്ന "പൊടിക്കൈകൾ" എന്ന അദ്ധ്യായം വിശേഷിച്ചും ഹൃദ്യമായിട്ടുണ്ടു്.

ആകപ്പാടെ വളരെ മനോരഞ്ജകമായ ഈ ഗ്രന്ഥം ഭാഷാസാഹിത്യത്തിനു് ഒരു അനശ്വരസമ്പത്താണെന്നുള്ളതു തൎക്കമററ സംഗതിയാണു്. ചരിത്രനായകൻെറ ജീവിതചൎയ്യയേയും സാഹിത്യസംബന്ധമായി അദ്ദേഹം ചെയ്തിട്ടുള്ള അമൂല്യസേവനങ്ങളേയുംകുറിച്ചു ഗ്രന്ഥകൎത്താവു ചെയ്തിട്ടുള്ള വിമൎശനങ്ങൾ എത്രയും സമഞ്ജസമായിട്ടുണ്ടെന്നു് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലെ ഏതുഭാഗവും ഉൽഘോഷിക്കുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ ഇതുപോലെയുള്ള ഒരു ചെറിയ കൃതിയിൽ 'സാഹിത്യമാഹാത്മ്യം', 'ചെറുകഥകൾ' എന്നിത്യാദി ആനുഷംഗികവിഷയങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള വിമൎശനങ്ങൾ അതിദീൎഘമായി നടത്തേണ്ടതില്ലായിരുന്നു എന്നൊരു പക്ഷമുണ്ടാകാം. അതെങ്ങനെയായാലും ഒടുവിൻെറ പ്രധാനകൃതികളെപ്പററി കുറേക്കൂടി ദീൎഘമായി വിമൎശിക്കേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമായിരുന്നു. 177 പുറങ്ങളുള്ള ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രസ്തുതകൃതികളെപ്പററി വിമൎശിക്കുന്നതിനു പലസ്ഥലങ്ങളിലായി എട്ടു പേജുകൾമാത്രം വിനിയോഗിച്ചതു് ഒട്ടും മതിയായില്ല. ഈ ന്യൂനതയും, അതുപോലെതന്നെ അപചവം (62) യുത്തിവാദം (65) മുതലായി അങ്ങുമിങ്ങും കാണുന്ന അപൂൎവ്വം ചില അച്ചടിപ്പിശകുകളും അടുത്തപതിപ്പിൽ പരിഹരിക്കേണ്ടതാണു്.

ഇത്തരത്തിലുള്ള പ്രയോജനകരമായ ഒരു ഗ്രന്ഥപരമ്പര പ്രസിദ്ധീകരിക്കുവാൻ ഒരുങ്ങിയ പ്രസാധകന്മാരെ ഞങ്ങൾ ഹൃദയപൂൎവ്വം അഭിനന്ദിക്കുകയും, സാഹിത്യപ്രണയികളായ കേരളീയരിൽനിന്നു് അവൎക്കു ശരിയായ പ്രോത്സാഹനം സിദ്ധിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

M. O. J.

IV. ശൂരസിംഹൻ.

{ ഗ്രന്ഥകൎത്രി:—കാൎത്തികതിരുനാൾ അംബാദേവിത്തമ്പുരാട്ടി അവൎകൾ, അനന്തപുരത്തുകൊട്ടാരം, ഹരിപ്പാട്ടു്; താരകപ്രസ്സ്, ഹരിപ്പാട്ടു്. വില 1 ക. 8 ണ. }

ഈ പേരുമായി ചരിത്രമുഖേന നമുക്കു പരിചയം തോന്നാവുന്നതാണെങ്കിലും, പ്രസ്തുത ആഖ്യായിക ഒരു പരിഭാഷയോ ചരിത്രകഥയെ ആശ്രയിച്ച ഒരു കൃതിയോ അല്ല. വാഗ്ദേവി സ്വയംവശ്യയായ അനന്തപുരത്തുകൊട്ടാരത്തിലെ കാൎത്തികതിരുനാൾ അംബാദേവിത്തമ്പുരാട്ടിയുടെ ഒരു സ്വതന്ത്രകൃതിയാണിതു്. ആഖ്യായികയുടെ പേരു കേൾക്കയോടുതന്നെ ഇതിലെ പ്രധാനകഥാപാത്രങ്ങളുടെ വീൎയ്യശൌൎയ്യാദിസ്വഭാവവിശേഷങ്ങളേയും അതുമൂലമുണ്ടായിട്ടുള്ള വിജയപ്രാപ്തിയേയും കുറിക്കുന്ന ഒരു ചിത്രം വായനക്കാരുടെ ഹൃദയത്തിൽ പ്രകാശിച്ചുകഴിയും.

ഇതിലെ പ്രതിപാദനരീതി പണ്ഡിതപാമരന്മാരെ ഒരുപോലെ രസിപ്പിക്കുന്നവിധം ലാളിത്യവും ഗാംഭീൎയ്യവും കൂടിക്കലൎന്നതാണെന്നുള്ളതിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ടാവാൻ വഴിയില്ല. വിശേഷിച്ചു്, കേരളകാളിദാസൻെറ പ്രിയഭാഗിനേയിയാണു് ഇതിൻെറ കൎത്രി

യെന്നു പറഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഇതിലെ രചനാനൈരന്തര്യത്തെ ആസ്വദിക്കുന്നതിൽ സാഹിത്യപ്രണയികൾക്കു കൗതുകം തോന്നാതിരിക്കയുമില്ല. ഇതിലെ കഥാപാത്രങ്ങളെല്ലാം എത്രത്തോളം തന്മയത്വത്തോടുകൂടിയാണു പെരുമാറിട്ടുള്ളതെന്നു വായനക്കാർ അനുഭവംകൊണ്ടു തീരുമാനിക്കുന്നതായിരിക്കും നല്ലത്. എന്നാൽ, ഭാനുമതി, ശ്രീ, രഞ്ജിനി മുതലായ ബാലികമാരുടെ വർണ്ണനയിൽ ഗ്രന്ഥകർത്രി പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പാടവത്തെ പ്രശംസിക്കാതിരിക്കുവാൻ മനസ്സനുവദിക്കുന്നില്ല.

വിപുലവും ഗംഭീരവുമായ ഈ ആഖ്യായിക ഇന്നത്തെ ആഖ്യായികാകാരന്മാരുടെ ശ്രദ്ധയെ വിശേഷിച്ചും ആകർഷിക്കേണ്ടതാണ്. അനന്തപുരത്തു രാജകുടുംബത്തിനു കാരണവന്മാർ സമ്പാദിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള കീർത്തിയെ അവരുടെ പിൻഗാമികൾ തേച്ചുമിനുക്കുന്നതിലും ദമനിച്ചു വളർത്തുന്നതിലും അത്ഭുതത്തിനല്ല, ആഹ്ലാദത്തിനാണു കാരണം അധികം കാണുന്നത്.

T. C. K. A.

V. സമത്വവാദി വിശേഷാൽപ്രതി.

സിലോണിൽ കുടിയേറിപ്പാർക്കുന്ന മലയാളികളുടെ ബാഹ്യവും ആഭ്യന്തരവുമായ സംസ്കാരത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചു പല സംഘങ്ങളും സമാജങ്ങളും അവിടെ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. സിലോൺമലയാളി, ലങ്കാദീപം, സമത്വവാദി, വിശ്വദീപം തുടങ്ങിയ പത്രങ്ങളും പത്രഗ്രന്ഥങ്ങളും ഈ ഉദ്ദേശ്യത്തെ മുൻനിർത്തി ആരംഭിക്കപ്പെട്ടവയാണ്. മലയാളഭാഷയിൽ ഒന്നിലധികം ആനുകാലികപ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളും മുദ്രാലയങ്ങളും നടത്തത്തക്കവണ്ണം അവിടത്തെ മലയാളികളുടെ ഇടയിൽ സംഘടനയും സഹകരണശീലവും ഉള്ളതായി കാണുന്നതിൽ കേരളീയരായ നമുക്കും ധാരാളം ചാരിതാർത്ഥ്യത്തിനവകാശമുണ്ട്.

'സമത്വവാദി' സിലോണിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടുതുടങ്ങിയിട്ടു മൂന്നു കൊല്ലമായി. അത്രയും കൊല്ലങ്ങളായി അവർ ഓരോ വിശേഷാൽപ്രതിയും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തിനു കിട്ടിയിട്ടുള്ളതു 1935-ലെ വിശേഷാൽപ്രതിയാണ്. അതു ആകൃതിയിലും പ്രകൃതിയിലും അത്യന്തം കമനീയമായിരിക്കുന്നു. ശ്രീമാന്മാരായ കെ. അയ്യപ്പൻ ബി. ഏ., വിദ്വാൻ കെ. പി. കറുപ്പൻ, ഏ. സി. ഗോവിന്ദൻ ബി. ഏ., ജോസഫ് മുണ്ടശ്ശേരി എം. ഏ., ഡാക്ടർ സി. എൽ. ജോസഫ്, കെ. സുകുമാരൻ ബി. ഏ., വിദ്വാൻ കെ. പ്രകാശം, സി. സി. മാത്യു എം. ഏ., പി. എച്ച്. ഡി. മുതലായ മഹാന്മാരുടേയു, ശ്രീമതിമാരായ പന്തിയിൽ മീനാക്ഷിക്കുട്ടിഅമ്മ എം. ഏ., എൽ. റ്റി., മാറായിൽ ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിഅമ്മ ബി. ഏ., എൽ. റ്റി., കെ. കെ. ദാക്ഷായണിഅമ്മ ബി. ഏ., മിസ്സിസ്സ് കുട്ടൻനായർ ബി. ഏ., എൽ. റ്റി., തുടങ്ങിയ മഹതികളുടേയു, ലേഖനപരമ്പര ഈ വിശേഷാൽപ്രതിയെ വിശേഷിച്ചും പ്രയോജനകരമാക്കിത്തീർത്തിട്ടുണ്ട്. ചട്ടമ്പിസ്വാമികളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യദ്വയവും (നാണുഗുരു & തീർത്ഥപാദപരമഹംസസ്വാമി) കെ. അയ്യപ്പൻ, ഡാക്ടർ പി. പല്പു മുതലായ ചില മഹാന്മാരുടെയും. ചില സ്ഥാപനങ്ങളുടേയും ഛായാപടങ്ങൾ ചേർത്തിട്ടുള്ളതും വളരെ മനോഹരമായിരിക്കുന്നു. കേരളക്കരയിൽനിന്ന് എത്രയോ അകലത്തിരിക്കുന്ന സിലോണിൽനിന്നു മലയാളഭാഷയിൽ ഇത്ര നല്ല ഒരു വിശേഷാൽപ്രതി പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ സാധിച്ചതു സമത്വവാദിപ്രവർത്തകന്മാർക്കെന്നല്ല, സിലോണിലെ മലയാളികൾക്കു മാത്രമല്ല, മലയാളഭാഷയ്ക്കുതന്നെ എത്രയോ അഭിമാനജനകമായ ഒരു സംഗതിയാകുന്നു.

A. D. H. S.

VI. സഹൃദയ.

സൌരഭമാധുര്യം തികഞ്ഞ ഒരു ഇളംപൈതലിനെ കാണുമ്പോൾ സുജനങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന മനോവികാരം എന്തായിരിക്കുമോ, ഏകദേശം അതുതന്നെയായിരിക്കും തിരുവനന്തപുരത്തുനിന്ന് ഇയ്യിടെ പുറത്തിറങ്ങീട്ടുള്ള "സഹൃദയ" എന്ന മാസികയുടെ ആദ്യത്തെ രണ്ടു ലക്കങ്ങൾ കാണുമ്പോൾ ഭാഷാപ്രണയികൾക്കുണ്ടാകുവാനിടയുള്ളതെന്നു തോന്നുന്നു. പ്രസാധകന്മാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതോതിലും ഇപ്പോൾ പ്രകാശിച്ചിട്ടുള്ളപ്രകാരത്തിലും ഈ മാസികാസംരംഭം തുടൎന്നുകൊണ്ടു പോകുന്നതായാൽ, കേവലം സാഹിത്യപരമായി കേരളത്തിൽ ഇതുവരേ ആവിർഭവിച്ചിട്ടുള്ള മിക്ക മാസികകളേയും അതിശയിക്കുന്നതിനു വേണ്ടകരുത്ത് "സഹൃദയ"യ്ക്കുണ്ടാകുമെന്നുതന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഗവേഷണം, നിരൂപണം എന്നീ പ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന സരസങ്ങളും വിജ്ഞേയങ്ങളുമായ ലേഖനങ്ങൾ രണ്ടു സഞ്ചികകളിലും വേണ്ടിടത്തോളം കാണ്മാനുണ്ട്. ദ്വിതീയസഞ്ചികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ള "ഉള്ളൂർ, പി. കെ പ്രഭൃതി"കളുടെ "ഉണ്ണുനീലീസന്ദേശവാദം"പോലെ, പ്രശസ്തങ്ങളായ പ്രാചീനകൃതികളെ പരാമർശിക്കുന്ന നിരൂപണസമാഹാരങ്ങൾ അനുസ്യൂതമായി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നപക്ഷം, അതുതന്നെ "സഹൃദയ"യുടെ ജന്മസാഫല്യത്തിനു ധാരാളം മതിയായിരിക്കും. തിരുവനന്തപുരം മഹാരാജകലാലയത്തിൽ മലയാളഭാഷാവിഷയകമായി അടുത്തുണ്ടായിട്ടുള്ള വികാസവിശേഷം, പ്രസിദ്ധസാഹിത്യകാരന്മാരുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്ന "സഹൃദയസമാജ"ത്തിലും, അതിന്റെ ജിഹ്വയായ പ്രസ്തുതമാസികയിലും പ്രതിഫലിച്ചു കാണുന്നതു് ഏതുവിധത്തിലും കൈരളിയുടെ ഭാവിശ്രേയസ്സൂചകമായി കണക്കാക്കാവുന്നതാണ്.

മാസികയുടെ അഭംഗുരമായ പ്രവൎത്തനത്തെക്കുറിച്ചു "പ്രസ്താവന"യിൽ പ്രസാധകസംഘം ഇപ്രകാരം രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു:—"പുസ്തകപ്രസിദ്ധീകരണത്തിൽ ഏതദ്ദേശിയമാൎക്കമില്ലുനായ ശ്രീമാൻ ജ്ഞാനസ്കന്ദയ്യരുടെ കുബേരത്വം കനകമഴ പെയ്യിച്ചു ഞങ്ങളുടെ താപം നിശ്ശേഷം അകററുകയാൽ ആ വഴിക്കുള്ള (=ധനവിഷയമായ) ബുദ്ധിമുട്ടു തീൎന്നതായി വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു." ഈ പ്രഖ്യാപനത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി നോക്കുമ്പോൾ, കേരളത്തിൽ ഇതിനുമുമ്പുണ്ടായിട്ടുള്ള പല വിശിഷ്ടമാസികകളുടെയും ദുൎയ്യോഗം "സഹൃദയ"യ്ക്കുണ്ടാകുവാൻ മാൎഗ്ഗമില്ലെന്നും, സാഹിത്യവിചക്ഷണന്മാരുടെ ലാളനാപാത്രമായ പ്രസ്തുതമാസികയ്ക്കു ദീൎഘായുസ്സു നിസ്സംശയം പ്രതീക്ഷിക്കാമെന്നും സ്പഷ്ടമാകുന്നു. ഇതു വിശേഷിച്ചും ആശ്വാസകരംതന്നെ.

P. S. N.

ഒരു വിശദീകരണം.

മി: ജോസഫ് മുണ്ടശ്ശേരി എം. ഏ. ഞങ്ങൾക്ക് ഇങ്ങനെ എഴുതുന്നു:—

"കഴിഞ്ഞ ലക്കം ത്രൈമാസികത്തിൽ 'മലയാളഭാഷയും ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളും' എന്ന പേരിൽ ഞാൻ എഴുതിയിരുന്ന പ്രബന്ധത്തിന്റെ ഒടുവിലത്തെ ഖണ്ഡികയിൽ 'മുൻഷി'മാരെ ഞാൻ അകാരണമായി ആക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള ഒരഭിപ്രായം ചിലർക്കുള്ളതായറിയുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ അങ്ങനെ ഒരുദ്ദേശ്യം ആ വിഷയത്തെപ്പററി പരിഷത്സമ്മേളനത്തിൽ പ്രസംഗിച്ചപ്പോഴോ, പിന്നീട് അതു ലേഖനമായി എഴുതിയപ്പോഴോ എനിക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല; ഇപ്പോഴും ഇല്ല. അബദ്ധധാരണകൾ നീങ്ങുവാനും വഴക്കുതുടർവിപ്പാതിരിപ്പാനും വേണ്ടി എന്റെ വിവക്ഷിതം കുറെക്കൂടി വിശദമാക്കാം.

വിദ്യാലയങ്ങളിൽ ഇംഗ്ലീഷും ചരിത്രവും കണക്കും നവീനവിജ്ഞാനീയങ്ങളും മററും പഠിപ്പിച്ചുവരുന്ന ബി. ഏ. ക്കാരിൽ അധികംപേരും മലയാളഭാഷയോട് അതിരററ അനാദരം പ്രദർശിപ്പിക്കാറുണ്ട്. മററു വിഷയങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്നതു വളരെ അഭിമാനകരമായെണ്ണുന്ന അവർ മലയാളഭാഷ പഠിപ്പിക്കുന്നതിൽ യാതൊരഭിമാനത്തിനും വക കാണുന്നില്ല; എന്നു മാത്രമല്ല, അവർ മുൻഷിമാരെ വേണ്ടപോലെ മാനിക്കാറില്ലതാനും. ഈ മനോഭാവം കാലാന്തരേണ കുട്ടികളിൽ സംക്രമിക്കുകയായി. ഇതരസാഹചര്യങ്ങളോടുകൂടി ഇതും മലയാളം ക്ലാസ്സിന്റെ വിജയത്തിനു പലപ്പോഴും പ്രതിബന്ധമായിത്തീരുന്നു. ഈ വസ്തുതയാണു മേൽപറഞ്ഞ ഖണ്ഡികയെഴുതുവാൻ എന്നെ പ്രേരിപ്പിച്ചതു്. എന്തുകൊണ്ടു നമ്മുടെ ബി. ഏ ക്കാർക്കു മലയാളം പഠിക്കുന്നതിലും പഠിപ്പിക്കുന്നതിലും അഭിമാനം തോന്നിക്കൂടാ? പരിചിതമല്ലാത്ത വിഷയം പഠിപ്പിക്കേണ്ടിവന്നാൽ ഉടനേ അതിനുവേണ്ട പുസ്തകങ്ങൾ തേടിപ്പിടിച്ചു വായിച്ചു് ഉപസ്ഥിതി വരുത്തുന്ന ബി. ഏ. ക്കാർ ധാരാളമുണ്ടു്. അവർക്കു ദേശഭാഷാജ്ഞാനത്തിനും ശ്രമിക്കരുതോ? എന്റെ ഉദ്ദേശ്യം, ഇക്കാര്യത്തിനു ബി. ഏ. ക്കാരെ യഥാശക്തി ഉത്തേജിപ്പിക്കണമെന്നു മാത്രമായിരുന്നു.

എന്റെ ആ ലേഖനഭാഗം ആർക്കെങ്കിലും തെററിദ്ധാരണയ്ക്കോ മനോവേദനയ്ക്കോ കാരണമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അതിനിടവരുത്തിയതിൽ ഞാൻ നിർവ്യാജം വ്യസനിക്കുന്നു."

പരിഷല്‍കാര്യങ്ങള്‍.

പരിഷല്‍കാര്യദര്‍ശി ഞങ്ങള്‍ക്കിപ്രകാരം എഴുതുന്നു:—

1110 മിഥുനം 9, 1111 ചിങ്ങം 14, തുലാം 17 ഈ തിയ്യതികളിലായി പരിഷന്നിര്‍വ്വാഹകസംഘത്തിന്റെ മൂന്നു യോഗങ്ങള്‍ നടന്നു. (1) തലശ്ശേരിയിലെ ഒന്‍പതാം സമ്മേളനം പാസ്സാക്കിയതും താഴെ വിവരിക്കുന്നതുമായ പ്രമേയം അംഗീകരിക്കുന്നതിനു സാമാജികന്മാരുടെ ഒരു പൊതുയോഗം 1110 കര്‍ക്കടകം 12-ാംനു- നടത്താന്‍ നോട്ടീസ്സു കൊടുത്തുവെങ്കിലും കോറം തികയാത്തതിനാല്‍ അതു നടന്നില്ല. അതിനാല്‍ ആ സംഗതി വരുന്ന വാര്‍ഷികയോഗത്തില്‍ ആലോചിച്ചു തീരുമാനിക്കണമെന്നും അന്നത്തെ തീരുമാനം പ്രമേയത്തില്‍ പറയുന്നതരം പുതിയ അംഗങ്ങളെ ചേര്‍ക്കുന്നതിനു പ്രതികൂലമായി വരുന്ന പക്ഷം അടച്ച വരിസംഖ്യ തിരികെ കൊടുക്കത്തക്ക നിശ്ചയത്തോടുകൂടി ഒരു രൂപ അടയ്ക്കുന്ന അംഗങ്ങളെയും ഈയാണ്ടുമുതല്‍ ചേര്‍ക്കാവുന്നതാണെന്നും വാര്‍ഷികയോഗത്തില്‍ പ്രസ്തുതനിയമഭേദഗതിപ്രമേയം ആലോചനയ്ക്കെടുക്കുമ്പോള്‍ പുതിയതരം അംഗങ്ങള്‍ക്കു വോട്ടവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ലെന്നും ഈ വിവരം ഗോമതി, മാതൃഭൂമി, മനോരമ, കേരളന്‍ മുതലായ പത്രങ്ങളില്‍ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതാണെന്നും തീരുമാനിക്കുകയും അതനുസരിച്ചു വിവരം പത്രങ്ങളില്‍ പരസ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

പ്രമേയം.

"സാഹിത്യപരിഷത്തില്‍ മൂന്നു രൂപയും ഒരു രൂപയുംവീതം വരിസംഖ്യ അടയ്ക്കുന്ന രണ്ടുതരം അംഗങ്ങള്‍ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണെന്നും അതില്‍ മൂന്നുറുപ്പിക വരിസംഖ്യ അടയ്ക്കുന്ന അംഗങ്ങള്‍ക്കു പരിഷത്തുവക ത്രൈമാസികം സൗജന്യമായി കൊടുക്കേണ്ടതാണെന്നും നിര്‍വ്വാഹകസംഘാംഗങ്ങളായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നവര്‍ മൂന്നു രൂപതന്നെ കൊടുക്കേണ്ടതാണെന്നും ഈ യോഗം തീരുമാനിക്കുകയും നിയമാവലിയില്‍ ഇത്തരത്തില്‍ ഒരു ഭേദഗതി വരുത്തേണ്ടതാണെന്നു രജിസ്ത്രുചെയ്ത പരിഷത്തിനോടു് അപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു."

(2) ശാഖായോഗങ്ങള്‍ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും പുതിയ അംഗങ്ങളെ ചേര്‍ക്കുന്നതിനും കമ്മിഷന്‍ ഏര്‍പ്പാടില്‍ പ്രചാരകനെ നിയമിക്കേണ്ടതാണെന്നുള്ള നവമസമ്മേളനത്തിലെ പ്രമേയത്തെ അംഗീകരിക്കുകയും ഇരുപതു ശതമാനത്തിലധികമാകാത്ത കമ്മീഷനോടുകൂടി പ്രചാരകനേയോ പ്രചാരകന്മാരേയോ ഏര്‍പ്പെടുത്താന്‍ കാര്യദര്‍ശിയെ ചുമതലപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തുവെങ്കിലും വിശ്വസ്തന്മാരായ ഏജന്റന്മാരെ കിട്ടായ്കയാല്‍ അക്കാര്യത്തില്‍ ഒന്നും പ്രവര്‍ത്തിക്കാന്‍ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. (3) പരിഷത്തിന്റെ അടുത്തസമ്മേളനം ആലുവായിലോ, പാലക്കാട്ടോ, തൃപ്പൂണിത്തുറയിലോവെച്ചു നടത്തുന്നതിനു വേണ്ട ആലോചനകളും എഴുത്തുകുത്തും നടത്താന്‍ കാര്യദര്‍ശിയെ അധികാരപ്പെടുത്തി. അതിനെസംബന്ധിച്ചുള്ള എഴുത്തുകുത്തു നിലവിലിരിക്കുന്നു. (4) ത്രൈമാസികത്തിന്റെ ബാക്കിയിരിപ്പുള്ള പഴയലക്കങ്ങള്‍ ആറണവീതം വിലവെച്ചു വില്ക്കുന്നതിനു തീരുമാനിച്ചു. (5) പരിഷത്തിന്റെ ആപ്പീസ്സായി ഉപയോഗിക്കുന്ന ശ്രീശങ്കരലോഡ്ജിലെ മുറി അടിച്ചുവാരുന്നവകയ്ക്കും മററുമായി പ്രതിമാസം ഒരു രൂപയില്‍ കവിയാത്ത ഒരു സംഖ്യ ചെലവാക്കാന്‍ ഖജാന്‍ജിയെ അധികാരപ്പെടുത്തി.

(6) നിൎവ്വാഹകസംഘത്തിലേയും പത്രാധിപസമിതിയിലേയും അംഗമായ ശ്രീമാൻ ഐ. വാസുദേവൻമൂസ്സതവൎകൾക്കു പകരം നിൎവ്വാഹകസംഘത്തിൽ ശ്രീമാൻ എം. ഓ. ജോസഫ് അവൎകളേയും പത്രാധിപസമിതിയിൽ ശ്രീമാൻ ചിറക്കൽ ടി. ബാലകൃഷ്ണൻനായരവൎകളേയും അംഗങ്ങളായി തിരഞ്ഞെടുത്തു. ലൈബ്രേറിയനായി മി: ടി. തോമസിന്നു പകരം ശ്രീമാൻ വി. കരുണാകരൻനായരവൎകളെ നിയമിച്ചു. (7) 109 ചിങ്ങംമുതൽ 110 ധനു വരെ പരിഷത്തിന്റെ ലൈബ്രേറിയനും സഹകാൎയ്യദൎശിയുമായിരുന്ന ശ്രീമാൻ കെ. സി. മാത്യു അവൎകൾ തത്സംബന്ധമായ റിക്കാൎഡുകൾ മുഴുവൻ ഇനിയും പുതിയ ചുമതലക്കാരെ ഏല്പിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നു കാണുന്നതിനാൽ ആ കാൎയ്യം മി: മാത്യുവിനെ ഒരിക്കൽക്കൂടി ഓൎമ്മിപ്പിക്കുന്നതിനും, 110 മേടം 28-ാംനു തലശ്ശേരിവെച്ചു കൂടിയനിൎവ്വാഹകസംഘയോഗത്തിലെ 2-ാമത്തെ പ്രമേയമനുസരിച്ച്, ആഡിറ്ററുടെ റിപ്പോൎട്ടിനെ സംബന്ധിച്ചു മി: മാത്യുവുമായി സംസാരിച്ച് ആ കാൎയ്യത്തെപ്പററി താമസിയാതെ ഒരു റിപ്പോൎട്ടു സമൎപ്പിക്കുന്നതിനും കാൎയ്യദൎശിയെ ചുമതലപ്പെടുത്തി. അതുസംബന്ധമായി മി: മാത്യുവിനയച്ച കത്തുകൾക്കു മറുപടി കിട്ടിയിട്ടില്ല. (8) കുടിശ്ശികക്കാരായിക്കാണുന്ന അംഗങ്ങൾക്കു വിവരത്തിനു നോട്ടീസ്സയക്കണമെന്നും എന്നിട്ടും വരിസംഖ്യ അടയ്ക്കാത്തപക്ഷം അവരെ സാമാജികസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു നീക്കേണ്ടതാണെന്നും തീരുമാനിച്ചു. (9) പുന്നശ്ശേരി നമ്പി നീലകണ്ഠശൎമ്മാ, പെട്ടരഴിയം വലിയ രാമനെളയത്, ചെങ്കളത്തു വലിയ കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ എന്നിവരുടെ ചരമത്തിൽ പരിഷത്തിനുള്ള അനുശോചനത്തെ രേഖപ്പെടുത്തി.

(10) മഹാമഹിമശ്രീ അപ്പൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലെ ഷഷ്ടിപൂൎത്തി പ്രമാണിച്ചു തിരുമനസ്സിലേയ്ക്കു് ഒരു സന്ദേശമയയ്ക്കുന്നതിനു തീരുമാനിച്ചതനുസരിച്ച് യഥാകാലം ഒരു സന്ദേശമയയ്ക്കുകയും അതിനു തിരുമനസ്സിൽനിന്ന് ഒരു മറുപടി അയച്ചുതരികയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. സന്ദേശവും മറുപടിയും താഴെ പകൎത്തുന്നു:—

സന്ദേശം.

“മഹാമഹിമശ്രീ രാമവൎമ്മ അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയ്ക്കു്.

“തിരുമനസ്സിലെ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂൎത്തി ഈ മാസം 20-ാംനു ആഘോഷിക്കുന്നതാണെന്നുള്ള വിവരം അറിഞ്ഞ്, സമസ്തകേരളസാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ അടുത്തുകഴിഞ്ഞ നിൎവ്വാഹകസംഘയോഗത്തിൽ, തിരുമനസ്സിലെ പ്രജകളുൾപ്പെട്ട ജനതയ്ക്കു പൊതുവിലും കൈരളീപ്രണയികൾക്കു പ്രത്യേകിച്ചും ഉപകാരപ്രദമാകുംവിധം തിരുമനസ്സിലെ നാളിതുവരെയുള്ള നിഷ്കളങ്കജീവിതം വിനിയോഗിച്ചതിൽ തിരുമനസ്സിലെ അനുമോദിക്കുവാനും പരിഷത്തിനു തിരുമനസ്സിലെനേക്കുള്ള അകൈതവമായ കൃതജ്ഞതയെ രേഖപ്പെടുത്തുവാനും തീരുമാനിച്ച വിവരം, സമയംപോലെ തിരുമനസ്സിലെ ധരിപ്പിക്കുന്നതിനു സദയം അനുവദിക്കുവാൻ വളരെ വിനീതമായി അഭ്യൎത്ഥിച്ചുകൊള്ളുന്നു. കൈരളീസാഹിത്യത്തിനു തിരുമനസ്സിൽനിന്നു ചെയ്തിട്ടുള്ള ബഹുമുഖങ്ങളായ സഹായങ്ങൾ യാതൊരു കുറവും വരാതെയും കൂടുതൽ ഫലപ്രദമായും മേലിലും അവിടത്തെ തൃക്കൈകളിൽനിന്നു ലഭിക്കുവാൻ കനിഞ്ഞു പ്രസാദിക്കുന്നതിനു ജഗന്നിയന്താവായ സൎവ്വേശ്വരനോടു പ്രാൎത്ഥിച്ചുകൊണ്ടും അവിടുന്ന് ആയുരാരോഗ്യസമ്പൽസമൃദ്ധിയോടുകൂടി കേരളസാഹിത്യസിംഹാസനത്തിൽ ദീൎഘകാലം വാണരുളുന്നതു കണ്ടു സന്തോഷിക്കുവാൻ ഈയുള്ളവൎക്കു ഭാഗ്യമുണ്ടാകുന്നതിനായി പൂൎണ്ണത്രയീശനോടു പ്രാൎത്ഥിച്ചുകൊണ്ടും ഈ കത്തു സവിനയം തിരുമുമ്പിൽ സമൎപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.”

എന്ന്, തൃപ്പാദാശ്രിതൻ,
പരിഷൽകാൎയ്യദൎശി.

മറുപടി.

"എന്റെ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂർത്തിയെ അനുസ്മരിച്ചുകൊണ്ടയച്ച എഴുത്തിനു നിങ്ങൾക്കും പരിഷന്നിർവ്വാഹകസംഘത്തിൽനിന്നു മംഗളാശംസാരൂപമായി സദയം തീരുമാനിച്ച പ്രമേയത്തിനു സംഘാംഗങ്ങൾക്കും വളരെ നന്ദിപറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു. മേലിലും എന്റെ ജീവിതം ലോകോപകാരപ്രദമാക്കിത്തീർക്കുവാൻ ഞാൻ കഴിയുന്നയത്നം ചെയ്യുന്നതാണ്. അയതിനു സർവ്വേശ്വരൻ ഈ ഭക്തപരമാണുവിനെ അനുഗ്രഹിക്കുമാറാകട്ടെ.

എന്ന്, കൈരളീവിധേയൻ,

രാമവർമ്മ അപ്പൻതമ്പുരാൻ.

പത്രാധിപക്കുറിപ്പുകൾ.

I. മൂന്നു ചരമങ്ങൾ.

1. പെട്ടരഴിയത്തു വലിയ രാമനിളയത്. 1110 കർക്കടകം 6-ാംനു ദിവംഗതനായ ശ്രീമാൻ പെട്ടരഴിയത്തു വലിയ രാമനിളയത് അസാമാന്യമായ വാസനാബലംകൊണ്ടു സഹൃദയാനന്ദം നല്കുവാൻ ശക്തന്മാരായ കവികളുടെ ഇടയിൽ അഗ്രഗണ്യമായ ഒരു സ്ഥാനത്തെ അലങ്കരിച്ചിരുന്നു. വെണ്മണി മഹൻനമ്പൂരിപ്പാട്, ഒടുവിൽ കുഞ്ഞുകൃഷ്ണമേനോൻ, കെ. സി. നാരായണൻനമ്പിയാർ മുതലായ മഹാരഥന്മാർ ഇക്കൂട്ടത്തിൽ പെട്ടവരായിരുന്നു. രാമനിളയതിനെപ്പററി ഒടുവ് 1071-ൽ ഈ കുറിപ്പ് എഴുതുന്ന ആളോട്, അദ്ദേഹം വെണ്മണി മഹന്റെ പീഠത്തിന് അവകാശിയാണ് എന്നു പ്രസ്താവിച്ചതു് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ സ്മരണീയമാണ്. പെട്ടരഴിയം 1042 കർക്കടകത്തിൽ ജനിച്ചു. ഓരോ അവസരത്തിലായി അദ്ദേഹം പല കൃതികളും രചിച്ചിട്ടുണ്ട്; അവയിൽ പലതും ചേർത്ത് ഒരു പുസ്തകം ഒന്നോ രണ്ടോ കൊല്ലത്തിനു മുൻപു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടുമുണ്ട്. രാമനിളയതിന്റെ കവിതയുടെ അകൃത്രിമരാമണീയകം ഏതു ദോഷൈകദൃക്കിനെക്കൊണ്ടും തലകുലുക്കിക്കുന്നതിനു പര്യാപ്തമാണ്. അദ്ദേഹം വളരെ വേഗത്തിൽ ഉണ്ടാക്കിച്ചൊല്ലുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ മററു കവികൾ അനേകം ദിവസം തേച്ചുരാകി മിനുക്കി പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങളേക്കാൾ ആകർഷകങ്ങളായിരിക്കുമെന്നുള്ളതിൽനിന്നു തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സരസ്വതീപ്രസാദത്തിന്റെ മഹിമ ഏറക്കുറെ

അനുമേയമാണ്. ഇളയതിന്റെ കവിതാകൗശലം അത്യധികമായി സ്ഫുരിച്ചുകാണുന്നതു വെണ്മണി മഹന്റേതെന്നപോലെ ഒറ്റശ്ലോകങ്ങളിലാണ്. സരസസമ്രാട്ടായ ചന്തുമേനോൻ സബ്ജഡ്ജിയുടെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ച് അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ച കാളയെപ്പറ്റിയുള്ള സുപ്രസിദ്ധമായ പദ്യം താഴെ ഉദ്ധരിച്ചുകൊള്ളുന്നു:—

> ക്രൂരാഗ്രൌന്നത്യം കുളമ്പും കടമതിനുമകം ധാന്യമിട്ടും ക്രൂരതയും ശാ-
> ഘോരാരവവും കാച്ചി വിട്ടീട്ടവനിതി ധരളിൽക്കൊണ്ട ഡംഭും കരുവും
> ധാരാളം ചേർത്തുവന്നി! ഗംഗാപതി ധയരക്കാരക്കാളയെക്കാൽക്കൽവിഷ്ണി-
> ക്ഷാരാരാക്കീട്ടന്ന ധാന്തിപ്പൊലിമയുമെഴുമിക്കാളയെക്കാൺക ചിത്രം!

ഇതൊരു നിമിഷകവിതയാണെന്നുകൂടി വായനക്കാർ ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാണ്. ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു കവിമൂർദ്ധന്യന്റെ തിരോധാനം കൈരളിക്ക് അപരിഹാര്യമായ ഒരു നഷ്ടമാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. വലിയ രാമനിളയതിന്റെ ആത്മാവിനു നിത്യശാന്തിയെ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനും ഉത്തിഷ്ഠമാനന്മാരായ യുവകവികളുടെ ഇടയിൽ ഒരു പ്രമാണിയുമായ ചെറിയ രാമനിളയതിനു സാഹിതീപഥത്തിൽ സകലസഞ്ചാരസൌകര്യങ്ങളേയും ആശംസിക്കുകയും ചെയ്തുകൊള്ളുന്നു.

2. <u>പുന്നശ്ശേരി നമ്പി നീലകണ്ഠശർമ്മാ.</u> മഹാവിദ്വാൻ പുന്നശ്ശേരി നമ്പി നീലകണ്ഠശർമ്മാവു് 1111 ചിങ്ങം 29-ാംനു-യാണു ദേഹവിയോഗം ചെയ്തതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദീർഘമായ ജീവിതം മുഴുവൻ സംസ്കൃതഭാഷയുടെ ഉജ്ജീവനത്തിനായി സമർപ്പണം ചെയ്യപ്പെട്ടു. സാരസ്വതോദ്യോതിനീസംസ്കൃതമഹാവിദ്യാലയത്തിന്റെ സ്ഥാപകനും പ്രവർത്തകനും എന്ന നിലയിൽ കേരളത്തിനു് അദ്ദേഹം സമാർജ്ജിച്ചിട്ടുള്ള സംസ്കാരസമ്പത്തു് ഏററവും വിലയേറിയതാകുന്നു. ജാതിമതവ്യത്യാസമെന്യേ ആ വിദ്യാലയത്തിൽ വളരെക്കാലം മുമ്പുമുതൽക്കുതന്നെ വിദ്യാദാനത്തിനുവേണ്ട ഏർപ്പാടു് ആ മഹാനുഭാവൻ ചെയ്തതിൽനിന്നുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള ദീനാനുകമ്പയും ഹൃദയവിശാലതയും ഊഹിക്കാവുന്നതാണു്. 'വിജ്ഞാനചിന്താമണി' എന്ന സംസ്കൃതമാസികഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രചാരണത്തിലും അദ്ദേഹം ഏറെക്കാലം ജാഗരൂകനായിരുന്നു. ലോകമഹായുദ്ധം നിമിത്തമുണ്ടായ സാമ്പത്തികവൈഷമ്യമൊന്നുമാത്രമാണു് അദ്ദേഹത്തെ ആ മഹോദ്യമത്തിൽനിന്നു വിനിവർത്തിപ്പിച്ചതു്. ഭാരതഭൂമിയിലുള്ള പല പണ്ഡിതന്മാർക്കും കവികൾക്കും വിജ്ഞാനചിന്താമണി വിഹാരരംഗമായിരുന്നു. ഇന്നു ലോകപ്രസിദ്ധനായി തീർന്നിട്ടുള്ള കാ

ക്കോടി ശ്രീശങ്കരാചാര്യ(ലിംഗേശമഹാഭാഗവതൻ)രും മററും അതിൽ നിയമേന ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി വന്നിരുന്നു. പുന്നശ്ശേരി നമ്പിക്കു സംസ്കൃതഭാഷയിൽ—പ്രത്യേകിച്ചു വ്യാകരണത്തിലും സാഹിത്യത്തിലും—ഉള്ള ജ്ഞാനം അസാധാരണമായിരുന്നു. സിദ്ധാന്തകൌമുദി ആദ്യന്തം അത്രമാത്രം ഹൃദിസ്ഥമായി ഒരു വിദ്വാനെ കണ്ടുകിട്ടുവാൻ പ്രയാസമുണ്ടു്. രഘുവംശം, കുമാരസംഭവം, മേഘസന്ദേശം, നൈഷധീയചരിതം, അനൎഘരാഘവം മുതലായ വിശിഷ്ടസാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ ശ്ലോകങ്ങൾക്കു് അൎത്ഥവിചാരണ ചെയ്യുന്ന വിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള പാടവവും പ്രശംസാൎഹമായിരുന്നു. അനൎഗ്ഗളമായി സംസ്കൃതഭാഷയിൽ പ്രസംഗിക്കുന്നതിനു നമ്പിക്കുണ്ടായിരുന്ന സാമൎത്ഥ്യം സൎവ്വവിദിതമാണല്ലോ. 1067-ൽ കോട്ടയത്തെ കവിസമാജയോഗത്തിൽ ആ മഹാൻ ആ ഭാഷയിൽ ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്തതു കേട്ട ഈ ലേഖകൻെറ ഗുരുനാഥൻ ചങ്ങനാശ്ശേരി ലക്ഷ്മീപുരത്തു രവിവൎമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ,

"രണ്ടായിരം രസന കണ്ണതലത്തിലുള്ള
തണ്ടാർദളാക്ഷനുടെ തല്പമതാം ഫണിക്കും
ഉണ്ടാകയില്ലിതുകണക്കു സദസ്യരാകെ-
ക്കൊണ്ടാടുമാറൊരു നിരൎഗ്ഗളവാഗ്വിലാസം"

എന്നു തൻെറ അഭിപ്രായം കവിസഭാരഞ്ജനം നാടകത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ടു്. വൈദ്യം ജ്യോതിഷം, ഈ ശാസ്ത്രങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തിനു പരിനിഷ്ഠിതമായ പാണ്ഡിത്യമുണ്ടായിരുന്നു; ആ വിഷയങ്ങളിൽ ചില ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ദേഹം പ്രകാശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. കൊച്ചിയിൽനിന്നു 'പണ്ഡിതരാജ'നെന്ന ബിരുദം അദ്ദേഹത്തിനു സമ്മാനിക്കുകയുണ്ടായി. മദിരാശിസൎവ്വകലാശാല, മലബാർ ഡിസ്ട്രിക്ട് ബോൎഡ് മുതലായ സമിതികൾക്കു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ സാന്നിദ്ധ്യവും സാഹായ്യവുംകൊണ്ടു പല ഗുണവും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. ഭാഷാപോഷിണിസഭയേയും ഈ സമസ്തകേരളസാഹിത്യപരിഷത്തിനേയും അദ്ദേഹം ഉള്ളഴിഞ്ഞു സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. പരിഷത്തിൻെറ ഒന്നിലധികം വാൎഷികയോഗങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം അദ്ധ്യക്ഷപദം അലങ്കരിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. കേരളത്തിലെ കേളികേട്ട പല വിദ്വാന്മാരും അദ്ദേഹത്തിൻെറ ശിഷ്യന്മാരാകുന്നു. വാചസ്പതി ടി. സി. പരമേശ്വരൻമൂസ്സതു്, വടക്കെപ്പാട്ടു നാരായണൻനായർ, കൈപ്പള്ളി വാസുദേവൻമൂസ്സതു്, സി. ശങ്കുണ്ണിനായർ, മുതൽപേരുടെ ഗുരുനാഥനായിരുന്ന സ്മൎത്തൃപുരുഷൻ എന്നു പറയുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു് ഈ വിഷയത്തിലുള്ള സമ്പത്തു് എത്ര അനൎഘമാണെന്നു വായന

ക്കാൎക്ക് അനുമാനിക്കാവുന്നതാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേധാശക്തിയെപ്പററി ഇതെഴുതുന്ന ആൾക്കു് അളവററ ബഹുമാനമുണ്ടായിരുന്നു. കുംഭകോണം കൃഷ്ണശാസ്ത്രി, തൃപ്പങ്ങോട്ടു കുഞ്ഞുണ്ണിമൂത്തതു്, കൈക്കുളങ്ങര രാമവാരിയർ, വെള്ളാനശ്ശേരി വാസുണ്ണിമൂസ്സതു്, മാനവിക്രമ ഏട്ടൻ തമ്പുരാൻ മുതലായ വിദ്വൽകേസരികളുടെ അപദാനങ്ങളെ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള പല കഥകളും ഈ ലേഖകൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തുനിന്നു കേട്ടു പുളകിതഗാത്രനായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടു്. ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു സകലകലാവല്ലഭന്റെ നിര്യാണത്തെയാണു കേരളം ഇന്നു് അനുശോചിക്കുന്നതു്; ഏതാദൃശന്മാരായ പുത്രന്മാർ നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിക്കു് ഏറെയൊന്നുമില്ലല്ലോ. യശശ്ശരീരനായ നീലകണ്ഠശർമ്മാവു് ശിവസായൂജ്യത്തെ പ്രാപിച്ചിരിക്കും; സംശയമില്ല. നൈഷ്ഠികബ്രഹ്മചാരിയായി ജീവിതം നയിച്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏകമാനസപുത്രിയായ സാരസ്വതോദ്യോതിനീഭിധേയയായ മഹാപാഠശാലയ്ക്കു സർവ്വമംഗളങ്ങളും അദ്ദേഹം യാവജ്ജീവം അത്യന്തഭക്തിപുരസ്സരം ആരാധിച്ചുപോന്ന ഇടഹാപുരേശ്വരിയായ ജഗദംബതന്നെ പ്രദാനം ചെയ്യുമാറാകട്ടെ.

3. റാവുസാഹിബ്ബ് ചെങ്കളത്തു കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ, ബി. എ.

കേരളത്തിലെ വൃത്താന്തപത്രങ്ങളിൽ പ്രായംകൊണ്ടും പ്രാമാണികതകൊണ്ടും പ്രഥമഗണനീയമാണു് "കേരളപത്രിക". ഇന്നു് അതു് അതിന്റെ ഫലിതഭണ്ഡാഗാരവും സാഹിത്യസദനവുമായ പത്രാധിപകേസരിയുടെ പ്രണയനത്തിൽ അത്യന്തം ആകർഷകവും അഭിനന്ദനീയവുമായ ഒരു ജീവിതചര്യയെയാകുന്നു പിൻതുടരുന്നതു്. 1111 ചിങ്ങമാസം 31-ാംനു- യശശ്ശരീരനായിത്തീർന്ന ശ്രീമാൻ കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ ബി. എ. ആയിരുന്നു ഈ പത്രത്തിന്റെ സ്ഥാപകൻ. കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ, ബി. എ ജയിച്ചകാലത്തു് ഏതു സർക്കാരുദ്യോഗവും അദ്ദേഹത്തിനു് അധീനമാകുമായിരുന്നു; ഏതു ധനാഗമദ്വാരവും അത്തരത്തിലുള്ള യുവാക്കന്മാൎക്കു്, അന്നു് അപാവൃതമായാണു കിടന്നിരുന്നതു്. എങ്കിലും ആ പ്രലോഭനങ്ങൾക്കു് ഒന്നിനും വശഗനാകാതെ സ്വാതന്ത്ര്യബുദ്ധിയുടെ ചോദനയാൽ പൊതുജനസേവയ്ക്കു ബദ്ധപരികരനായി പുറപ്പെട്ടു കേരളപത്രിക പ്രചരിപ്പിച്ചു തദ്വാരാ കേരളത്തിനു് ഓജസ്സും ഉൽക്കർഷവും വളൎത്തി കൃതകൃത്യനായിത്തീർന്ന കുഞ്ഞിരാമമേനോന്റെ ആത്മത്യാഗത്തെ എത്ര ശ്ലാഘിച്ചാലും അതു് അധികമായിപ്പോകുന്നതല്ല. പ്രശസ്തപണ്ഡിതനും പ്രബുദ്ധദേശാഭിമാനിയുമായ തിരുവിതാംകൂർ വിശാഖംതിരുനാൾമഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കേരളപത്രിക വായിച്ചപ്പോൾ "താനും കോയിപ്പണ്ടാലയും വളരെക്കാലം ആലോചിച്ചിരു

ന്നിട്ടും സാധിക്കാത്ത കാര്യത്തെ നിങ്ങൾ എത്രയും ലഘുവായി സാധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു." എന്നൊരു പ്രശംസാപത്രം കുഞ്ഞിരാമമേനോന് അയച്ചുകൊടുത്തതായി കാണുന്നതിൽനിന്ന് അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു സദുദ്യമത്തെ അവിടുന്ന് എത്രമാത്രം വിലമതിച്ചിരുന്നു എന്നു കാണാവുന്നതാണ്. വൃത്താന്തപത്രങ്ങൾ മുഖാന്തരമായി ഭാഷയ്ക്കു സിദ്ധിക്കുന്ന അനുഗ്രഹങ്ങളെപ്പററി നാം വേണ്ടതുപോലെ അറിയുന്നില്ല. ഗ്രന്ഥകാരന്മാരെക്കൊണ്ടെന്നപോലെ പത്രാധിപന്മാരെക്കൊണ്ടും പത്രലേഖകന്മാരെക്കൊണ്ടും എല്ലാ ഭാഷകളും പരിപുഷ്ടങ്ങളാകുന്നുണ്ട്; ഭിന്നമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെയാണ് അവരിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്ന സാഹ്യമെന്നല്ലാതെ വേറെ വിശേഷമൊന്നുമില്ല. ചെങ്കളത്തു കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ, കണ്ടത്തിൽ വറുഗീസുമാപ്പിള മുതലായ പത്രാധിപന്മാരെ കൈരളിയുടെ പരമബന്ധുക്കളായി വേണം നാം കരുതുവാൻ. കുഞ്ഞിരാമമേനോന്റെ ആത്മാവിനു സമാധിയുണ്ടാകുവാൻ ജഗദീശ്വരനെ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതോടുകൂടി, ഈ പരിഷത്ത് കേരളപത്രികയും ദീർഘായുരാരോഗ്യഭാഗ്യങ്ങളോടുകൂടി പ്രചരിക്കുവാൻ ഭഗവൽകാരുണ്യത്തെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

II. അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂർത്തി.

1111 തുലാം 20-ാംനു കൈരളിയുടെ ജീവാതുവായ മഹാമഹിമശ്രീ കൊച്ചി രാമവർമ്മ അപ്പൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലെ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂർത്തിമഹം ആ തിരുമേനിയുടെ വാസസ്ഥാനമായ തൃശ്ശിവപേരൂരിൽമാത്രമല്ല, കേരളത്തിൽ വേറെയും പലസ്ഥലങ്ങളിലും ആഹ്ലാദപുരസ്സരം ആഘോഷിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായി. അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ വിവിധങ്ങളായ വിശിഷ്ടഗുണങ്ങളേയോ അവിടുന്നു മലയാളഭാഷയ്ക്ക് അപ്പോഴപ്പോൾ നല്കീട്ടുള്ള അമൂല്യങ്ങളായ അനുഗ്രഹങ്ങളേയോ അനുകീർത്തനം ചെയ്യുവാൻ ഈ അവസരത്തെ ഉപയോഗിക്കണമെന്നു ഞങ്ങൾക്കുദ്ദേശമില്ല. ഭാസ്കരമേനോൻ, ഭൂതരായർ, എന്നീ ആഖ്യായികകൾ, 'മംഗളമാല' എന്ന പേരിലുള്ള ഉപന്യാസഗ്രന്ഥാവലി, പ്രസ്ഥാനപഞ്ചകം, ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളും അവയുടെ ദശാപരിണാമങ്ങളും മുതലായ ഇതരകൃതികൾ ഇങ്ങനെ അവിടുന്നു ഭാഷയിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഓരോ ഗ്രന്ഥവും അവിടുത്തെ അനിതരസാധാരണമായ സരസ്വതീപ്രസാദത്തേയും ഭാഷാപോഷണതല്പരതയേയും പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുന്നു എന്നു ചുരുക്കത്തിൽ

പറയാം. കഴിഞ്ഞ നാല്പതുകൊല്ലങ്ങളായി കൈരളിയുടെ അഭ്യുദയത്തെ ലക്ഷ്യമാക്കി അവിടുന്നു ചെയ്തിട്ടുള്ളതും ചെയ്തുവരുന്നതുമായ സദ്വ്യവസായങ്ങൾ ഒരു പത്രാധിപക്കുറിപ്പിൽ ഒതുങ്ങുന്നവയല്ല. "രസികരഞ്ജിനി"യുടെ പ്രവൎത്തനം ഒന്നുകൊണ്ടുതന്നെ അവിടുന്നു സകലഭാഷാബന്ധുക്കളുടേയും സമഗ്രമായ കൃതജ്ഞതയ്ക്കു് അവകാശിയായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടു്. മംഗളോദയം കമ്പനി, കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജം മുതലായ പല സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു് അവിടുന്നുതന്നെയായിരുന്നു ഉത്തേജകൻ. അവിടുത്തെ ഗദ്യശൈലിയുടെ മനോജ്ഞതയും മാധുൎയ്യവും അന്യാദൃശമാണു്. സമസ്തകേരളസാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ ജനയിതാവു് എന്ന സ്ഥാനത്തിന്റെ യഥാൎത്ഥാവകാശിയും അവിടുന്നല്ലാതെ മററാരുമല്ല. ഇന്നും അവിടുത്തെ വാത്സല്യപൂൎണ്ണമായ പരിലാളനമാണു് പരിഷത്തിനു പ്രധാനാവലംബമായി പരിശേഷിക്കുന്നതു്. ആ തിരുമേനിയെ പരിഷത്തു് ഈ ശുഭാവസരത്തിൽ ഭക്തിബഹുമാനപുരസ്സരം അനുമോദിക്കുകയും അവിടുത്തേയ്ക്കു് ആയതമായ ആയുസ്സും അഭംഗുരമായ ആരോഗ്യവും അചഞ്ചലമായ അഭ്യുദയവും പ്രദാനംചെയ്തു തദ്വാരാ പരിഷത്തിനെ സനാഥമാക്കുവാൻ പൂൎണ്ണത്രയീശനേയും വടക്കുന്നാഥനേയും പ്രാൎത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തുകൊള്ളുന്നു.

———:O:———

൧൧൧൦-ലെ വരിസംഖ്യ അടച്ചവർ.

3ക. വീതം.

1.	അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു്.	തൃശ്ശിവപേരൂർ.
2.	അമ്മാമൻതമ്പുരാൻ ,,	എറണാകുളം.
3.	7-ാംകൂർ കേരളവൎമ്മതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു്	തൃശ്ശിവപേരൂർ.
4.	23-ാംകൂർ രാമവൎമ്മതമ്പുരാൻ ,,	ചാലക്കുടി.
5.	ഇക്കാവുതമ്പുരാൻ (B. A. Hons.) ,,	തൃപ്പൂണിത്തുറ.
6.	ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യർ അവൎകൾ	തിരുവനന്തപുരം.
7.	എം. രാജരാജവൎമ്മതമ്പുരാൻ ,,	,,
8.	ഡാക്ടർ എൽ. എ. രവിവൎമ്മ ,,	,,
9.	ആർ. കളത്തുഅയ്യർ ,,	,,
10.	ഗോദവൎമ്മരാജാ ,,	,,
11.	മിസ്സിസ്സ് കുമാരനാശാൻ ,,	,,
12.	ലൈബ്രേറിയൻ, പബ്ലിക്കലൈബ്രേറി	,,

13.	ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ	അവർകൾ	എറണാകുളം.
14.	കെ. പി. കറുപ്പൻ	,,	,,
15.	അമ്പാടി നാരായണമേനോൻ	,,	
16.	അമ്പാടി ശങ്കരമേനോൻ		,,
17.	അമ്പാടി കാർത്ത്യായനിഅമ്മ	,,	,,
18.	പി. ശങ്കരൻനമ്പ്യാർ	,,	
19.	ഏ. ഡി. ഹരിശർമ്മ	,,	
20.	എം. ഒ. ജോസഫ് നെടുങ്കുന്നം.	,,	,,
21.	കെ. ജെ. അഗസ്റ്റിൻ	,,	,,
22.	സി. എം. വെങ്കടാചലയ്യർ	,,	,,
23.	കരിമ്പാറ അച്യുതമേനോൻ	,,	
24	വരാപ്പുഴ ആർച്ചുബിഷപ്പ്	,,	,,
25.	മാരാത്ത് അച്യുതമേനോൻ	,,	,,
26.	മേടങ്ങൽ ത്രിവിക്രമൻനമ്പൂരിപ്പാട്	,,	,,
27.	കെ. പി. കൃഷ്ണമേനോൻ	,,	,,
28.	പെരിഞ്ചേരി രാമമേനോൻ	,,	,,
29.	പാട്ടത്തിൽ പത്മനാഭമേനോൻ	,,	,,
30.	ടി. തോമസ്	,,	,,
31.	വെള്ളാട്ട കരുണാകരൻനായർ	,,	,,
32.	പ്രിൻസിപ്പാൾ, മഹാരാജാസ് കോളേജ്.		,,
33.	മാനേജർ, സെൻറ ആൽബർട്ട്സ് ഹൈസ്കൂൾ.		,,
34.	സിക്രട്ടറി, മുനിവുറൽ ഇസ്ലാംവായനശാല		,,
35.	റവ: ഫാദർ ജോൺ പാലോക്കാരൻ	അവർകൾ	തൃശ്ശിവപേരൂർ
36.	റവ: ഫാദർ ജോസഫ് പുല്ലാക്കാരൻ	,,	
37.	വിദ്വാൻ ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ്	,,	,,
38.	സിക്രട്ടറി, ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിററി		,,
39.	വി. കെ. അച്യുതമേനോൻ	,,	,,
40.	കെ. ശങ്കരൻമൂസ്സത	,,	,,
41.	വി. കെ. കൊച്ചുണ്ണിമേനോൻ	,,	,,
42.	ജോസഫ് മുണ്ടശ്ശേരി	,,	,,
43.	കരിമ്പാറ ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിനേത്യാരമ്മ	,,	,,
44.	കപ്പക്കാട്ട നാരായണമേനോൻ	,,	തൃപ്പൂണിത്തുറ.
45.	റവ: ഫാദർ ജെറോം ഫർണാണ്ടസ്	,,	,,
46.	എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള	,,	കൊല്ലം.
		,,	,,

47. കെ. സി. മാത്യു അവർകൾ കോട്ടയം.
48. നാരായണദേവ്, ഹിന്ദിപ്രചാരക് ,, ,,
49. ആർ. രാമവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ ,, മാവേലിക്കര.
50. പനച്ചിക്കൽ രാമൻപിള്ള ,, അയിരൂർ.
51. വെണ്ണിയസ് ലക്ഷ്മണൻനമ്പൂരിപ്പാട് ,, മാള.
52. കെ. ആർ. മേനോൻ ,, ബോംബേ.
53. പ്രസിഡണ്ട്, മാർത്തോമ്മമലയാളസമാജം കൊളമ്പ്.
54. പുലിയന്നൂർ എസ്. രാമയ്യർ ,, പാലാ.
55. മൂർക്കോത്തുകുമാരൻ ,, തലശ്ശേരി.
56. ലൈബ്രേറിയൻ, അപ്പൊസ്തോലികസിമ്മനാരി ആലുവാ.
57. വടക്കുംകൂർ രാജരാജവർമ്മരാജാ അവർകൾ വൈക്കം.
58. ടി. ബാലകൃഷ്ണൻനായർ ,, ചിറയ്ക്കൽ.
59. ഏ. കെ. ടി. കെ. എം. ഇഷ്ടൻനമ്പൂരിപ്പാട് ,, ചാലപ്പുറം.
60. കോമ്മേണ്ടാട്ടു കൃഷ്ണൻനായർ ,, കൊല്ലങ്കോട്.
61. ആർ. രംഗനാഥഭട്ട ,, തുറവൂർ.
62. ടി. ജി. അച്യുതൻനമ്പൂരി ,, കാടാക്കട.
63. വിദ്വാൻ വി. ആർ. പരമേശ്വരൻപിള്ള ,, നാഗർകോവിൽ.
64. പൂയംതിരുനാൾ തമ്പുരാട്ടി ,, ഹരിപ്പാട്.
65. എം. പത്മനാഭയ്യർ ,, തഞ്ചാവൂർ.
66. സിക്രട്ടറി കേരള അസോസ്യേഷൻ റംഗൂൺ.
67. പി. ശങ്കരപ്പിള്ള ,, മൂവാററുപുഴ.
68. കെ. ജെ. ജോസഫ് ,, ആലപ്പുഴ.
69. കെ. സി. വറുഗീസ് ,, പേരൂർക്കട.
70. സിക്രട്ടറി, S. M. S. J. റീഡിങ്ങ്റൂം തൊടുപുഴ.
71. വിദ്വാൻ എൻ. എസ്. നമ്പിശൻ. ,, എടക്കാട്.
72. റവ: ഫാദർ പീററർ തോമസ് ,, തേവര.
73. രാഘവവർമ്മതമ്പുരാൻ ,, പന്തളം.
74. വി. ശങ്കരമേനോൻ ,, മുളന്തുരുത്തി.
75. കെ. സി. കുഞ്ഞേട്ടൻരാജാ ,, കോട്ടയ്ക്കൽ.
76. ലൈബ്രേറിയൻ, യൂനിവേഴ്സിററിലൈബ്രേറി മദ്രാസ്.
77. കെ. വി. ശങ്കരൻനായർ അവർകൾ തളിപ്പറമ്പ്.
78. തിരുവിതാംകൂർ ഗവർമ്മേണ്ടിൽനിന്നു 50 കോപ്പി.

2 ക. വീതം.

79. സിക്രട്ടറി, S. M. S. ക്ലബ്ബ് — പീരുമേട്.

1—8—0 വീതം.

80. സിക്രട്ടറി, ദിവാൻ നാണുപിള്ള സ്മാരക വായനശാല കുളച്ചൽ.

81. ഉലഹന്നാൻ തോപ്പിൽ അവർകൾ — തിരുവനന്തപുരം.

1ക. വീതം

82. മള്ളൂർ ഗോവിന്ദപ്പിള്ള അവർകൾ — തിരുവനന്തപുരം.

83. വി. എ. ഔസേപ്പ് ,, — പാലാ.

84. ആർ. രാമവർമ്മരാജാ ,, — കോട്ടയം.

85. വി. ജെ. ചാക്കോ. ,, — കാവാലം.

86. ശിരോമണി, എം. നാരായണൻനായർ. ,, — വടകര.

1111-ലെ വരിസംഖ്യ അടച്ചവർ.

3ക. വീതം.

1. അമ്മാമൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് — എറണാകുളം.
2. 7-ാംകൂർ കേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ ,, — തൃശ്ശിവപേരൂർ.
3. വി. കെ. അച്ചുതമേനോൻ അവർകൾ — ,,
4. ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ ,, — എറണാകുളം.
5. ~~പൂയംതിരുനാൾ തമ്പുരാട്ടി ,,~~ — ഹരിപ്പാട്.

2ക. വീതം.

6. ആർ. രാമവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ ,, — മാവേലിക്കര.

1 ക.

1. പൂയം തിരുനാൾ തമ്പുരാട്ടി ,, — ഹരിപ്പാട്.

1111 കന്നി 28-ാം-നു- മുതൽക്കുള്ള വരവുചിലവു കണക്ക്.

	വരവ്.	ക.	ണ.	സ.
1	പഴയ ഖജാൻജിപക്കൽ നിന്ന്	34	4	8
2	വരിസംഖ്യവക	* 92	0	0
3	പഴയലക്കങ്ങൾ വിററവക	4	0	0
	ആകെ.	130	4	8

ചിലവ്	ക.	ണ.	സ.
3-ാം വാല്യത്തിന്റെ കടലാസു വാങ്ങിയവകയിലേക്ക	49	0	0
ടി അച്ചടിക്കൂലിവകയ്ക്കു്	37	4	0
സ്റ്റായ്	25	0	11
സ്റ്റേഷനറി	2	1	10
ചില്ലറച്ചിലവ്	4	4	0
ആകെ	117	10	9
ബാക്കി കയ്യിരിപ്പ്	12	9	11
ആകെ	130	4	8

* പണം അടച്ചയാളിന്റെ മേൽവിലാസം.	ഏതുകൊല്ലത്തെ എന്ന്	ക.	ണ.	സ.
Principal, Maharaja's College, Ernakulam.	110-ലെ വരിസംഖ്യ.	3	0	0
സി. എം. വെങ്കിടാചലയ്യർ അവർകൾ, എറണാകുളം	ടി	3	0	0
ടി. തോമസ് അവർകൾ, എറണാകുളം.	ടി	3	0	0
എം. പത്മനാഭയ്യർ അവർകൾ ബി. എ. ബി. ഇ, Tanjore	ടി	3	0	0
കൊപ്പരിമ്മേരി രാമൻമേനോൻ അവർകൾ.	ടി	3	0	0
കപ്പക്കാട്ട നാരായണമേനോൻ അവർകൾ, തൃപ്പൂണിത്തുറ	ടി	3	0	0
ഫാദർ അഗസ്റ്റിൻ, മഹാരാജാസ് കാളേജ് എറണാകുളം.	ടി	3	0	0
കെ. പി. കറുപ്പൻ അവർകൾ, എറണാകുളം	ടി	3	0	0
എച്ച്. എച്ച്. ഇളയതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ട്, തൃപ്പൂണിത്തുറ.	ടി	3	0	0

ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ അവർകൾ, എറണാകുളം.	111-ലെ വരിസംഖ്യ.	3	0	0
റി. കെ. കൊച്ചുണ്ണിമേനോൻ അവർകൾ, തൃശ്ശൂർ	110-ലെ	3	0	0
പി. സി. വക്കി അവർകൾ, എറണാകുളം.	ടി	3	0	0
അമ്മാമൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു്	111-ലെ വരിസംഖ്യ	3	0	0
23-ാംകൂർ കേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു്	ടി	3	0	0
എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള എൽ. എം എസ്സ്. കൊല്ലം.	110-ലെ വരിസംഖ്യ	3	0	0
വി. കെ. അച്ചുതമേനോൻ അവർകൾ, തൃശ്ശൂർ	110-ലെയും 111-ലെയുംകൂടി	6	0	0
മിസ്സിസ്സ് കമാരനാശാൻ, തിരുവനന്തപുരം.	110-ലെ വരിസംഖ്യ	3	0	0
Madras University Librarian	Do.	3	0	0
പുലിയന്നൂർ എസ്സ്. രാമയ്യർ. പാലാ.	ടി	3	0	0
ആർ. ഈശ്വരപിള്ള അവർകൾ, കഴിത്തുറ.	109-ലെ ബാക്കിയും 110-ലെ വക 1 ക. യും,	2	0	0
രാഘവവർമ്മതമ്പുരാൻ അവർകൾ, പന്തളം.	110ലെ വരിസംഖ്യ	3	0	0
കെ. രാമൻതമ്പി അവർകൾ, വിളവങ്കോട്ട്	110-ലെ വകയിൽ	1	0	0
കെ വി. ശങ്കരൻനായരവർകൾ, തളിപ്പറമ്പ്	ടി	3	0	0
പാട്ടത്തിൽ നാരായണമേനോൻ, അവർകൾ കോഴിക്കോട്ട്.	ടി	3	0	0
കെ. കഞ്ഞിരാമൻനായർ അവർകൾ, കോഴിക്കോട്ട്	ടി	3	0	0
സെക്രട്ടറി, ചിത്തിരതിരുനാൾ വായനശാല, തിരുവനന്തപുരം.	ടി	3	0	0
പണ്ഡിതർ ഇ. വി. രാമൻനമ്പൂരി അവർകൾ, തിരുവനന്തപുരം.	ടി	3	0	0
കെ. ആർ കൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ, ശ്രീരംഗം.	108-ലെ 4 ക-യും 109ലെ 1 ക-യുംകൂടി	5	0	0
എം. ഉദയവർമ്മ അവർകൾ, മാവേലിക്കര.	110-ലെ വരിസംഖ്യ	3	0	0
Librarian, Union College, Alwaye.	Do.	3	0	0
ആകെ വരവ്.		92	0	0

വി. കരുണാകരൻനായർ, ഖജാൻജി.

സമസ്തകേരള
സാഹിത്യപരിഷത്ത്
വക
ത്രൈമാസികം.

പുസ്തകം 4. 1111 മകരം. ലക്കം 2.

നാടകനിർമ്മാണം.

(മഹാമഹിമശ്രീ അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്.)

'നാടകാന്തം കവിത്വം' എന്ന വാക്യം സാഹിത്യസേവകന്മാരിൽ ഇന്ന് എത്രപേർ ആദരിക്കുന്നുണ്ട്? പലതരം കൃതികൾ ചമച്ചതിനുശേഷം വേണം നാടകനിർമ്മാണത്തിൽ പ്രവേശിക്കാനെന്നു കർക്കശമായി സാഹിത്യസാമ്രാജ്യത്തിൽ ഒരു നിയമം ഉണ്ടാക്കി, അതിനു വിരോധമായി നടക്കുന്നവരെ കഠിനശിക്ഷയേല്പിക്കുമെന്നു വന്നാൽ നാടകത്തിന്റെ കാര്യം ഇക്കാലത്തു വലിയ പരുങ്ങലായിത്തീരും. 'ഉപ്പില്ലാതെ' കഷ്ടിച്ചു കഴിഞ്ഞുകൂടാം; എന്നാൽ നാടകനിർമ്മാണവും തദഭിനയവും ഇല്ലാത്ത രാജ്യം ഇന്നു തീരെ 'ഹതം' തന്നെ. നാടകഭ്രമം, അഥവാ സൂരിനമ്പൂരിപ്പാടിന്റെ ഭാഷയിൽ പറയുകയാണെങ്കിൽ നാടകഭ്രാന്ത്, ഇന്ന് അത്രത്തോളം സീമാതീതമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. വിദ്യാലയങ്ങളിൽ വത്സരാഘോഷത്തിന്, ഒരു നാടകം അഭിനയിച്ചില്ലെങ്കിൽ, ആഘോഷം അപരിപൂർണ്ണവും അനഭിനന്ദനീയവുമായിട്ടേ ആളുകൾ ഗണിക്കുകയുള്ളൂ. സമാജങ്ങളിലെ ദിനോത്സവങ്ങളിലും ഒരു നാടകം അഭിനയിച്ച് ഉത്സവം കലാ

ശില്പിക്കുകയാണു പതിവും മുറയും. വല്ല സംഘത്തിനോ, ഉദ്യമത്തിനോ മൂലധനം ആവശ്യമായാൽ ഒരു നാടകം അഭിനയിച്ചു പണമുണ്ടാക്കുകയാണു പ്രധാനവും പ്രശസ്തവും ഫലവത്തും ആയ പതിവ്. നാടകകലയിലുള്ള അഭിനിവേശവും അതിന്റെ പരിപോഷണത്തിലുള്ള അഭീപ്സയും നിമിത്തം അടുത്തകാലത്തു പല ദിക്കിലും പല നാടകസഭകളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. നാടകാഭിനയം എന്നൊരു ഇനം ഇനി ലോകത്തിലില്ലാതെയാവുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ഇന്നുമുതൽ വേണ്ടെന്നുവെയ്ക്കുകയോ ചെയ്താൽ അതുമൂലം അപ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന കുഴപ്പങ്ങളും, കുണ്ഠിപ്പുകളും, കഷ്ടകാലങ്ങളും, എന്നുവേണ്ട വിപ്ലവങ്ങൾപോലും, ചാക്യാർ പറയുമ്പോലെ, "അന്നറിയാം അസ്(ത്രു)" എന്നു മാത്രം പറയാം. ഇന്നത്തെ ലോകം അത്രമാത്രം നാടകമയവും നാടകീകൃതവുമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. ആ സ്ഥിതിക്ക് ഒരു സാഹിത്യകാരൻ മററു പല സാഹിത്യക്കളരിയിലും കച്ചകെട്ടിപ്പയററി, പാടവം സമ്പാദിച്ചതിനുശേഷം മാത്രം നാടകനിർമ്മാണത്തിനു പുറപ്പെടുക എന്നുവച്ചാൽ, അതിനുവേണ്ട ക്ഷമയും സമയവും, സ്ഥിരതയും, അതും, ഇതും, മററതും എല്ലാം അവനോ ലോകത്തിനുപോലുമോ ഉണ്ടാകുന്നതാണോ? "ആയാലായി, ഇല്ലെങ്കിൽ പോട്ടെ പോ," എന്നു കരുതി നാടകം എഴുതേണ്ടി വന്നിരിക്കുന്നു; അതനുസരിച്ച് എഴുതുവാനും ആളുകൾ തുനിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഈപ്രകാരം ഇരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്ത് ഈ ചെറുലേഖനം അസംഗതമോ അസ്ഥാനസ്ഥമോ ആകുവാൻ തരമില്ലെന്നുള്ള അഭിപ്രായത്തിന്മേലാണ് ഇങ്ങനെ ഒരു വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് ആലോചിപ്പാൻ ഇടയായത്.

നാടകങ്ങളെ ഒട്ടാകെ നിരൂപണം ചെയ്യാൻ ഇവിടെ വിചാരിക്കുന്നില്ല. കാലത്തിനനുസരിച്ചു നോക്കുകയാണെങ്കിൽ അതു വലിയ പരിശ്രമം ആവശ്യമില്ലെന്നല്ല, അനാവശ്യവുംകൂടിയാണ്. അടുത്തു കുറച്ചു വർഷങ്ങൾക്കിടയിൽ ഏററവും ജനപ്രിയവും സജീവൽപ്രാഭവവുമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനമാണ് ഏകാങ്കനാടകം. "നാടകക്കച്ചവടക്കാർ വില്പനയ്ക്കു വയ്ക്കുന്ന നാടകച്ചരക്കുകളിൽ ഈ പ്രാധാനത്തിനു പറയത്തക്ക പ്രവേശം ലഭിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും, കലയിൽ കലയായിട്ടുതന്നെ കൌതുകത്തോടുകൂടിയവർ ഇതിനെ ഗാഢാശ്ലേഷം ചെയ്തു സ്വീകരിച്ച്, താലോലിച്ചു വളർത്തുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതു നിത്യനിദാനക്കാഴ്ചയാണ്" എന്ന് ഒരു മഹാൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു വളരെ വാസ്തവം തന്നെയാണ്. ദിവസംപ്രതി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചും രംഗപ്രവേശം ലഭിച്ചും കാണുന്ന ഏകാങ്കനാടകങ്ങളുടെ സംഖ്യ തന്നെയാണ് ഇവിടെ പ്രത്യ

കബരേഖാസാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നതു്. വിദ്യാലയങ്ങളിൽ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിനു നൽകുന്ന സൌഹാർദ്ദസ്വാഗതവും അനിഷേധ്യമായ മറെറാരു തെളിവാണു്. പക്വമായ ഗ്രഹണശക്തി മാത്രമുള്ള ബാലവിദ്യാർത്ഥികളെ കാളിദാസൻ, ഭവഭൂതി, ഷേക്സ്പീയർ തുടങ്ങിയ സാഹിത്യമഹാരഥന്മാരുടെ നാടകങ്ങൾ 'നമഃസ്തേ' എന്നു പഠിപ്പിക്കുവാനും നാടകങ്ങളിൽ നിഃക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്ന തത്വരത്നങ്ങളോടു് അവക്കു് അഭിരുചിയുണ്ടാക്കുവാനും ശ്രമിക്കുന്നതല്ല ശരിയായമാൎഗ്ഗമെന്ന ബോധം ഇന്നത്തെ അദ്ധ്യാപകന്മാൎക്കു് അധികമധികമായി ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങിയിട്ടുമുണ്ടു്. സമകാലീനവും മാനസഗോചരവും തന്മൂലം സുഗ്രഹവും ആയ ആശയം, വസ്തുപരിധി, ഭാഷ എന്നിവയെ ചിത്രീകരിക്കുന്ന ഏകാങ്കനാടകത്തിൽ ബാലവിദ്യാർത്ഥികളെ ആദ്യമായി പ്രവേശിപ്പിച്ചഭ്യസിപ്പിച്ചു്, നാടകപ്രസ്ഥാനം പരിചിതമാക്കിയതിനുശേഷം വേണം, ഗംഭീരന്മാരുടെ ഗഹനഗ്രന്ഥങ്ങളുമായി അവരെ പരിചയപ്പെടുത്തുവാൻ എന്നുള്ള അഭിപ്രായമാണു് അദ്ധ്യാപകസംഘത്തിൽ ഇന്നു പ്രബലമായി പ്രചരിക്കുന്നതു്. അതനുസരിച്ചു് അനവധി ഏകാങ്കനാടകങ്ങൾ പലരും എഴുതിവരുന്നുമുണ്ടു്. ഈ വിഷയത്തിൽ അനുഭവിക്കുന്തോറും അഭിലാഷം വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതായിട്ടാണു കാണുന്നതെന്നുള്ള വാസ്തവം മറക്കാവുന്നതല്ല. അതുകൊണ്ടു ദൈനംദിനം നവംനവങ്ങളായ ഏകാങ്കനാടകങ്ങളുടെ ഉത്ഭവം ഉണ്ടാകേണ്ടതും ഉണ്ടാകുവാൻ ഉത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതുമാണു്.

ഇപ്രകാരം കയ്യും കണക്കുമില്ലാതെ കൊട്ടപ്പടിക്കു് ഏകാങ്കനാടകങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ തുടങ്ങുക എന്നു വരുമ്പോൾ, ആരും എന്തും എഴുതിത്തുടങ്ങുവാനും തന്നിമിത്തം പലതിലും പല തരത്തിലുള്ള ദോഷങ്ങൾ ചാടിക്കടക്കാനും ആകപ്പാടെ ഒട്ടു മുക്കാൽ നാടകങ്ങളും പൊട്ടയായിത്തീരാനുമാണു് അധികം എളുപ്പം. അഭാവത്തിനാലുള്ള ദോഷത്തിനേക്കാൾ കഷ്ടമാണു്, അനാശാസ്യമായവയുടെ ഉത്ഭവത്തിൽ നിന്നുളവാകുന്ന ദോഷം. ലോകത്തിൽ സംസ്കരണകാൎയ്യത്തിലും, വിദ്യാഭ്യസനവിഷയത്തിലും നാടകത്തിനുള്ള സ്ഥാനവും ശക്തിയും എത്രയോ മഹത്തും വിപുലവുമാണു്. അതുകൊണ്ടു നാടകം നിൎമ്മിക്കുന്ന ആൾ തന്റെ നിൎമ്മിതി നിൎമ്മലമാകുന്നതിനു ചില മൎമ്മങ്ങൾ അവശ്യം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. ഏതു നാടകത്തിനും അഭിനയയോഗ്യതയാണു പ്രധാനമായി വേണ്ട ഗുണം; എന്നുതന്നെയല്ല നാടകത്തിന്റെ ജീവൻ തന്നെ അതാണു്. ആടാൻ കൊള്ളാത്ത നാടകം മററുതരത്തിൽ എത്ര തന്നെ മഹനീയമായാലും, പാട്ടുപുസ്തകം വായിച്ചു സംഗീതമാധുൎയ്യമനുഭ

വിക്കുന്നതുപോലെ മാത്രമേ അതിനെ കണക്കാക്കേണ്ടതുള്ളൂ. കലാശാലകളിൽ പഠനപദ്ധതിപ്രകാരം പഠിപ്പിക്കേണ്ട നാടകം പഠിപ്പിക്കുന്നതു തന്നെ അദ്ധ്യാപകൻ അഭിനയിച്ചും വിദ്യാർത്ഥികളെക്കൊണ്ടു് അഭിനയിപ്പിച്ചും ആയാലേ യഥാർത്ഥപാഠമാകുന്നുള്ളൂ എന്നുള്ള അഭിപ്രായം പ്രശസ്തന്മാരായ പല അദ്ധ്യാപകപ്രമാണികളും പുറപ്പെടുവിച്ചുതുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടു്. അങ്ങനെ അഭിനയിച്ചുകണ്ടും സ്വയം അഭിനയിച്ചും പഠിച്ചാൽ നാടകം ശരിയാംവണ്ണം പഠിച്ചുവെന്നുള്ള ഗുണം സിദ്ധിക്കാൻ മാത്രമല്ല, നാടകത്തിന്റെ പൊതുവെയുള്ള ആകൃതി, പ്രകൃതി, ആശയം, ആത്മാവ് എന്നിതെല്ലാം ഒഴുക്കനായിട്ടെങ്കിലും മനസ്സിലാക്കുവാനും ഇടയാകും. അപ്പോൾ വിദ്യാർത്ഥിക്കു നാടകനിർമ്മാണത്തിൽ അഭിരുചിയും ഇതര നാടകങ്ങളുടെ ഗുണദോഷങ്ങൾ സ്വയം കണ്ടറിഞ്ഞു്, നല്ലതിനെ സ്വീകരിപ്പാനും, കൊള്ളരുതാത്തതിനെ ത്യജിക്കാനും ഉള്ള നിപുണതയും ഉണ്ടാകും. എല്ലാംകൂടി തനിക്കും, സമുദായത്തിനും, സാഹിത്യത്തിനും ഉൽകർഷവും ശുദ്ധിയും വന്നുകൂടുകയും ചെയ്യും.

നാടകത്തിന്റെസ്ഥിതി ഇത്തരമായിരിക്കേ, പുത്തരിയിൽതന്നെ കല്ലുകടിച്ചാണു ഭക്ഷിക്കുന്നതെങ്കിൽ ഫലം വിപരീതമായി, ഗുണത്തിനു പകരം ദോഷം വന്നുചേരുമെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണല്ലോ. അതുകൊണ്ടു പ്രഥമപരിചയത്തിനു സ്വീകരിക്കുന്ന നാടകങ്ങൾ ദോഷരഹിതങ്ങളായിരിക്കണം. ആ ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടി പ്രമാണികൾ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെ ഒന്നുകൂടി സാഹിത്യലോകത്തിൽ സമർപ്പിച്ചു കാര്യം ഓർമ്മപ്പെടുത്തണമെന്നുമാത്രമെ ഈ ലേഖനംകൊണ്ടു വിചാരിക്കുന്നുള്ളൂ. ശ്രീമാൻ ഏ. ഡി. ഹരിശർമ്മയുടെ അനർഘവും അപരിത്യാജ്യവുമായ 'നാടക പ്രവേശിക' ആരും 'ആദിക്ഷാന്തം' പഠിച്ചു ഗ്രഹിച്ചിരിക്കേണ്ടതാണു്. അതിനാൽ അതിന്റെ ചർവ്വിതചർവ്വണം ഇവിടെ ചെയ്യുന്നില്ല. സി. ഇ. എക്കർസിലി എന്ന പാശ്ചാത്യമാന്യന്റെ 'ആധുനിക നാടകങ്ങൾ' എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ രണ്ടാം ഭാഗമാണു് ഈ ലേഖനത്തിന്റെ പ്രധാനാസ്പദം. അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:-“നാടകനിർമ്മാണത്തിനു് അത്യന്താപേക്ഷിതമായ സൃഷ്ടിപ്രതിഭയില്ലാത്ത ആൾ, എത്രതന്നെ നല്ല നാടകങ്ങൾ വായിച്ചോ പ്രശസ്തന്മാരായ അദ്ധ്യാപകന്മാരിൽനിന്നും വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ചോ നാടകം എഴുതുവാൻ പുറപ്പെട്ടാലും അതു ബൈബിളിലെ ജനിസിസ് പർവ്വം പഠിച്ചു ലോകസൃഷ്ടിക്കൊരുമ്പെടുന്നതുപോലെയായിരിക്കും. വാസനാവൈശിഷ്ട്യം വിലസാത്ത ഒരാൾ ഒരു ഉൽകൃഷ്ടനാടകം എഴുതിയതായി കേൾവിപോലുമില്ല.” എന്നാൽ വാസനകൊണ്ടുമാത്രം

മതിയാകുമോ എന്നുള്ളതു കുറച്ചു സംശയമാണ്. നാടകത്തിന്റെ അന്തരാത്മാവിനെക്കുറിച്ച് ഏതാണ്ടൊരു സൂക്ഷ്മജ്ഞാനവും അത്യാവശ്യം തന്നെ.

"നൈസൎഗ്ഗികീ ച പ്രതിഭാ ശ്രുതം ച ബഹു നിൎമ്മലം
അമന്ദശ്ചാഭിയോഗോഽസ്യാഃ കാരണം കാവ്യസമ്പദഃ."

എന്നു ദണ്ഡി പറയുന്നതാണു പൂൎണ്ണതത്വം. വെറും വാസനമാത്രമായാൽ അതു് ഉരച്ചുതേച്ചു ശരിപ്പെടുത്താത്ത രത്നംപോലെ മാത്രമേ ആവുകയുള്ളു. ഉരകല്ലായിട്ടു പ്രസിദ്ധനാടകകൎത്താക്കളുടെ കൃതികൾ പഠിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാണ്.

നാടകകൎത്താവു നാടകമെഴുതുവാൻ തുടങ്ങുന്നതു്, നാടകം ആഖ്യായികയേക്കാൾ എളുതായതുകൊണ്ട് അതിന്നു പണി വളരെ കുറഞ്ഞിരിക്കുമെന്നുവച്ചിട്ടോ, അഥവാ നല്ലതായിത്തീൎന്നാൽ അതിൽനിന്നുള്ള ധനസമ്പാദ്യം അധികമാണെന്നുവച്ചിട്ടോ അല്ല. വാസ്തവത്തിൽ, ആഖ്യായിക എഴുതുന്നതിന്നു പററിയ വാസന ആയാൾക്കില്ലാത്തിട്ടും, തന്റെ ആശയങ്ങളേയും, ലോകജീവിതത്തേയും ലോകസ്വഭാവത്തേയുംകുറിച്ചു തനിക്കുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളേയും, വൎണ്ണനരൂപേണയല്ലാതെ പ്രവൃത്തിയും സംഭാഷണവും വഴിക്കു വായനക്കാരുടെ മുമ്പാകെ അൎപ്പിക്കണമെന്ന ആഗ്രഹം മികച്ചു നില്ക്കുന്നതുകൊണ്ടും തന്നെയാണ്! രണ്ടു പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ സമ്പ്രദായവും പരിപോഷണപദ്ധതിയും രണ്ടുതരത്തിൽ തന്നെ. നാടകവാസനയില്ലാത്ത ഒരു സാഹിത്യകാരന്റെ ആഖ്യായിക നാടകമാക്കി മാററുവാൻ സാധിക്കാത്തതിന്നും നാടകവാസനയില്ലാത്തവൻ ഒരു ആഖ്യായിക നാടകരൂപത്തിൽ വേഷം കെട്ടിക്കുമ്പോൾ, അതു കോമാളിവേഷമായിത്തീരുന്നതിന്നും ഇതു തന്നെയാണു കാരണം. വാസനയുള്ള ഗ്രന്ഥകാരന്റെ ആഖ്യായിക വാസനക്കാരൻ നാടകമാക്കിയാൽ നന്നാവുമെന്നുള്ളതിന്നു സി. വി. യുടെ മാൎത്താണ്ഡവൎമ്മ, രാമരാജബഹദൂർ, ധൎമ്മരാജാ എന്നിവയും, ചന്തുമേനോന്റെ ഇന്ദുലേഖയും, അപ്പൻതമ്പുരാന്റെ ഭാസ്കരമേനോൻ ഭൂതരായർ, നാരായണപ്പിള്ളവാളുടെ കേരളപുത്രൻ, രാമൻനമ്പീശന്റെ കേരളേശ്വരൻ, നാടകവേഷം ചമഞ്ഞു രംഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോഴും നയനാനന്ദകരവും, ആഹ്ലാദമധുരവും ആയിത്തീൎന്നതുതന്നെ ഉദാഹരണമാണു്. ആഖ്യായികക്കാരനു കഥ അവസരംപോലെ പറഞ്ഞാൽമതി; പാത്രങ്ങളെ അതിസൂക്ഷ്മമായി വൎണ്ണിക്കാം; അവരുടെ വികാരങ്ങളും ദീൎഘിച്ചു വിമൎശിക്കാം; എന്നു തന്നെയല്ല, കഥയിൽ വായനക്കാരോടു സ്വയം പ്രസംഗിക്കുകയും ചെയ്യാം. ഇതൊന്നും നാട

കർത്തിന്നു സാദ്ധ്യമല്ല. അയാൾ കഥയിൽനിന്നു മർമ്മഭൂതങ്ങളായ ചില സംഗതികൾ തിരഞ്ഞെടുത്ത്, ചുരുങ്ങിയ വാക്കുകളെക്കൊണ്ടു് അതിനെ പ്രതിപാദിച്ച്, പാത്രങ്ങളുടെ സാരഗർഭവും അർത്ഥവത്തുമായ വാക്കുകളെക്കൊണ്ടുതന്നെ അവരുടെ സ്വഭാവാശയാദികളേയും കഥയേയും വെളിപ്പെടുത്തി, ആഖ്യായിക ആകക്കൂടി ഉടച്ചു സത്തെടുത്തു്, നാടകമൂശയിലിട്ടു വാർത്തെടുത്താലേ അയാൾക്കു കാര്യം സാധിക്കാൻ കഴിയുകയുള്ളു. തന്റെ വ്യക്തിത്വം നാടകകാരൻ ഇതിൽ വ്യക്തമായി കാട്ടുന്നില്ലെങ്കിലും മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിന്റെ അടിത്തട്ടിലുള്ള തത്വങ്ങളും മനുഷ്യജീവിതം, വിധി എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള തത്വചിന്തകളും അതിൽ അന്തർവ്വാഹിനികളായി പ്രകാശിക്കാതിരിക്കുകയില്ല. വായനക്കാരെ വിനോദിപ്പിക്കുന്നതിനുപുറമെ ജീവിതതത്വങ്ങളുടേയും മാനുഷസ്വഭാവത്തിന്റേയും ഒരു തീക്ഷ്ണമായ സാക്ഷാൽപ്രദർശനവുംകൂടിയുണ്ടായിരുന്നാൽ മാത്രമേ അതു യഥാർത്ഥസാഹിത്യമാകയുള്ളു. ഈ ഒരു കാരണംകൊണ്ടാണു ഷേക്സ്പീയർ, കാളിദാസൻ തുടങ്ങിയ പ്രാചീനകവികളും സി. വി., വി. കെ. രാമൻമേനോൻ, അപ്പൻതമ്പുരാൻ തുടങ്ങിയ ആധുനികന്മാരും നാടകസംസ്ഥാനത്തിൽ ഉന്നതപദവികളിൽ പ്രതിഷ്ഠിതന്മാരായിരിക്കുന്നതു്. മി. പിള്ള മുതലായവരുടെ പല രൂപകങ്ങളും വെറും പ്രഹസനങ്ങളും ഏകാങ്കനാടകങ്ങളും ആണെങ്കിലും അവയിൽ കാണുന്ന പ്രപഞ്ചചിത്രീകരണവും, സ്വഭാവനിരൂപണവും തന്നെയാണു് അവർക്കു് ഈ നില കിട്ടുവാൻ കാരണമാക്കിയതു്.

ഒരു നാടകത്തിന്റെ വിഷയവസ്തുവായി കവി സ്വീകരിക്കുന്നതു് ഒരു സംഗതിയോ, ഒരു കഥാവസ്തുവോ അഥവാ പാത്രസമൂഹമോ ആയിരിക്കും. ഏതു നാടകത്തിന്റേയും മൂലവിഷയം, അതായതു് ബീജം, ഒരു സംഗതിയോ ഒരു തത്വമോ ആകുന്നു. ഷേക്സ്പീയരുടെ 'മാക്‌ബെത്തി'ലെ ബീജം, ദുരാശ രാജഭക്തിയേയും ആത്മാഭിമാനത്തേയും കീഴടക്കുന്നതാണു്. കുറുപ്പില്ലാക്കളരിയിൽ, കൃത്രിമപരിഷ്കാരം കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന വിപത്താണു വിഷയം. അപ്പൻതമ്പുരാന്റെ പ്രഹസനങ്ങളിൽ—പ്രഹസനപ്രമേയങ്ങളിൽ—അതതിന്റെ തലക്കെട്ടുതന്നെ (കർമ്മവിപാകം, വാസനാവിജയം, കാലവിപര്യയം, കലിയുടെ കളിയോഗം) അതിലെ ബീജത്തെ വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ടു്. ഇക്കാര്യത്തിൽ "ഇന്ന സംഗതി നാടകീകാര്യമാണു്, ഇന്നതല്ല" എന്നു തീർച്ചയാക്കുന്നതിനു യാതൊരു നിയമവുമില്ലെങ്കിലും, പരിചയംകൊണ്ടു് അവയുടെ തരതമഭേനയുള്ള ഉൽക്കർഷാപകർഷം അറിയാൻ കഴിയുന്നതാണു്. ശരിയായ

ബീജവും നിൎമ്മാണനൈപുണ്യവുമുണ്ടെങ്കിൽ, പ്രതിപാദനം സന്മാൎഗ്ഗോപദേശമാത്രപരമായാൽ കൂടി തരക്കേടില്ല. കലിയുടെ കളിയോഗം ഏതാണ്ട് ഇതിനുദാഹരണമാകുന്നുണ്ട്. പ്രതിപാദനരീതിയെന്തായാലും, അതിൽ സൌന്ദൎയ്യപ്രകടനമുണ്ടെങ്കിൽ അതു സുകുമാരകൃതിയാകും. ഒരു നാടകത്തിന്റെ മഹനീയത അതിന്റെ നൂതനതത്വസ്ഥാപനത്തിലല്ല, സൌന്ദൎയ്യത്തിലാണു സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. എന്തെന്നാൽ ഇന്നു നൂതനമായിത്തോന്നുന്നതു നാളെ സാധാരണമായിത്തീരുന്നു. എന്നാൽ സൌന്ദൎയ്യമാണു കവിതാപരമതത്വം എന്നു സ്ഥാപിച്ച കാളിദാസപ്രഭൃതികളുടെ നാടകങ്ങളിൽ നമുക്കു ബഹുമാനം വായിക്കുന്തോറും വൎദ്ധിച്ചുവരുന്നതേയുള്ളു. ഉദ്ദേശ്യവും ബീജവും എന്തുതന്നെയായാലും സൌന്ദൎയ്യമാണു ബ്രഹ്മം, ബ്രഹ്മമാണു സൌന്ദൎയ്യംഎന്നു മനസ്സിലാക്കി, ഇതിവൃത്തദ്വാരാ സൌന്ദൎയ്യപ്രതിപാദനംകൊണ്ടു ബ്രഹ്മാനന്ദത്തിൽ വായനക്കാരെ മുക്കി മയക്കുന്ന സാഹിത്യമാണു സാഹിത്യം.

ഏതെങ്കിലും ഒരു സംഗതിയെ ബീജമാക്കി നാടകം ചമയ്ക്കുന്നത് പ്രവൃത്തിരൂപത്തിലുള്ള പ്രതിപാദനം കൊണ്ടാണല്ലൊ. അതായതു് നാടകത്തിലെ ഇതിവൃത്തം, പ്രവൃത്തിപ്രായമായിട്ടാണു പരിപുഷ്ടമാകുന്നത്. ഇതിവൃത്തത്തിൽ മനോധൎമ്മം ഒരു വലിയ നേട്ടംതന്നെയാണെന്നിരുന്നാലും, പ്രശസ്തരായ പുരാതനകവികൾ അതിനെ അത്ര അംഗീകരിച്ചു കാണുന്നില്ല. സംസ്കൃതനാടകകാരന്മാരുടെ മതത്തിൽ കഥാവസ്തുവല്ല പ്രധാനമായിട്ടുള്ളതു്; രസസ്ഫൂൎത്തിയും തൽപോഷണവുമാണ്. കഥാവസ്തു രസപോഷണത്തിനു വിരോധിയാകാതിരിക്കുവാൻ വേണ്ടി കഥ എല്ലാവൎക്കും പരിചിതമായിട്ടുള്ള ഒന്നായിരുന്നാൽ, അതിൽ സാമാജികന്മാരുടെ ശ്രദ്ധ പതിയുകയില്ലെന്നും രസപോഷണത്തിലേയ്ക്കുതന്നെ തിരിഞ്ഞുവരുമെന്നും കരുതി, വളരെ പ്രസിദ്ധവും പുരാണവുമായിട്ടുള്ള കഥകളെ സ്വീകരിച്ച്, രസപോഷണത്തിനു വേണ്ടിയ മാററങ്ങൾ വരുത്തുകയാണ് അവർ ചെയ്തിരുന്നതു്. ഇതുകൊണ്ടാണു കാളിദാസൻ നവീനമായ ഇതിവൃത്തം സ്വീകരിച്ചു മാളവികാഗ്നിമിത്രം രചിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു

> "പുരാണമിത്യേവ ന സാധുസൎവ്വം
> നചാപി കാവ്യം നവമിത്യവദ്യം
> സന്തഃ പരീക്ഷ്യാന്യതരൽ ഭജന്തേ
> മൂഢഃ പരപ്രത്യയനേയബുദ്ധിഃ"

എന്നു പറയേണ്ടിവന്നതു്. ഷേക്സ്പിയർകവിയും, ഗ്രീക്കുനാടകകൎത്താക്കളും ഏതാണ്ടു് ഈ അഭിപ്രായംതന്നെ അംഗീകരിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ അക്കാലമൊക്കെയും പൊയ്പോയി, ഇന്നത്തെ മനോഗതിയും അഭിരുചിയും തീരെ വ്യത്യസ്തമായി കലാശിച്ചിട്ടുണ്ടു്. തമിഴ്നാടകത്തിൽ ആട്ടത്തിനും പാട്ടിനും പ്രകൃതവും പ്രയോജനവുമെന്നല്ല, ഔചിത്യവുംകൂടി കൂട്ടാക്കാതെ സ്ഥാനവും പ്രാധാന്യവും നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, ചാക്യാന്മാരുടെ കൂടിയാട്ടത്തിൽ നാട്യത്തിനു സൎവ്വാധികാരവുമുണ്ടെങ്കിലും, കേരളത്തിലെ നാടകങ്ങളിൽ—പ്രത്യേകിച്ചു് ഏകാങ്കനാടകങ്ങളിൽ—കഥാവസ്തുവിനുതന്നെയാണു് അഗ്രപൂജയും പ്രഥമപദവും കൊടുത്തിരിക്കുന്നതു്. കഥ പുതിയതു തന്നെയായിരിക്കണം; അതിൽ മനോധൎമ്മവും മനോഹരതയും ധാരാളം ഉണ്ടാവുകയും വേണം; പ്രവൃത്തിപഥത്തിൽക്കൂടെത്തന്നെ കഥയ്ക്കു പുരോഗതി വേണമെങ്കിലും, പ്രവൃത്തി ചലനരൂപമാകണമെന്നില്ല, ചിന്താരൂപമായാലും വിമൎശനപരമായാലും മതിയെന്നുള്ള അഭിപ്രായം നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ നാടകനിൎമ്മാതാക്കൾ തള്ളിക്കളഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആത്മഗതത്തിനു് ഒട്ടും അനുവാദം ഇല്ലെന്നു വച്ചിട്ടെങ്കിലും, ചലനത്തോടു ചേൎന്ന സംഭാഷണവേഷം തന്നെ വേണം പ്രവൃത്തിക്കു് എന്നു സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതും ആദ്യത്തെ മാറ്റത്തിന്റെ ഒരു 'വാലായി'ത്തന്നെ ഗണിക്കാം. രസത്തിനു ചിന്തയും വിമൎശനവും ഹാനികരമല്ലെന്നാലും, കഥാഘടനയിൽ അതു അത്ര രുചികരമാവില്ലല്ലോ. നിവൃത്തിയില്ലാത്തദിക്കിൽ മാത്രം ചിന്തയാവാം. എന്നാൽ അതു് എത്ര കുറച്ചും കുറഞ്ഞ വാക്കുകളിലും കഴിയുമോ അത്ര നന്നായിരിക്കും. കുറുപ്പില്ലാക്കളരിയിൽ മാധവൻപിള്ളയും കൃഷ്ണമേനോനും കൂടി നടത്തുന്ന സംഭാഷണം ഇക്കാരണംകൊണ്ടാണു്, നാടകം അഭിനയിക്കുമ്പോൾ രംഗത്തിൽ അഭിനയിക്കാത്തതു്.

സ്ഥായിഭാവം വിടാതെ നടിക്കുകയും, അതിനു വിഘ്നം വരാത്ത വിധത്തിൽ സഞ്ചാരിഭാവങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും വേണം എന്ന നിൎബ്ബന്ധംകൊണ്ടു പ്രാചീനസംസ്കൃതനാടകങ്ങളിൽ ഭക്ഷണം, യുദ്ധം, മരണം, ചുംബനം തുടങ്ങിയ പല വികാരവ്യഞ്ജകങ്ങളായ ക്രിയകളും നിഷേധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ കേരളത്തിൽ ഈ നിയമം അത്ര ശരിയല്ലെന്നു വച്ചു് അതനുസരിക്കാതെ ആശ്ചൎയ്യചൂഡാമണി മുതലായ സംസ്കൃതനാടകങ്ങൾ ഉൽഭൂതങ്ങളായി. അതുകൊണ്ടും, കഥകളിയിൽ ഇതെല്ലാം അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടും, നമ്മുടെ ഭാഷാനാടകങ്ങളിൽ ഭരതമുനി നിഷേധിച്ചതുപലതും സ്വീകൃതമായിട്ടുണ്ടു്. അസഭ്യകോടിയിൽ കണക്കാക്കപ്പെടുന്നതും സ്വഭാവവിരുദ്ധമായിട്ടുള്ളതും അല്ലാതെ, മറ്റൊക്കെ

രസച്ചുരുക്കമുണ്ടാവാൻ നന്നെന്നു തോന്നുന്ന പക്ഷം, വരുത്തുവാൻ വിരോധമില്ലെന്നാണ് ഇവരുടെ അഭിപ്രായം. ഏകാങ്കനാടകങ്ങളിൽ പ്രധാന സംഗതികളെ ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞു കാര്യം സാധിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടും, കഥാവസ്തുവിനു പ്രഥമപ്രാധാന്യം നൽകിയിരിക്കകൊണ്ടും, ചലനം നാടകപ്രവൃത്തിയിൽ അഗ്രാസനം വഹിച്ചതുകൊണ്ടും മററുമായിരിക്കണം ഈ മാററം സംഭവിച്ചതെന്നു തോന്നുന്നു. ഏതായാലും ശൃംഗാരരസം സ്ഥായിയായിട്ടംഗീകരിച്ച നമ്മുടെ ഏകാങ്കനാടകങ്ങളിൽ അതിഭയാനകങ്ങളും ബീഭത്സങ്ങളും കരുണമയങ്ങളുമായ സംഭവങ്ങൾ അടക്കുന്നതിൽ അല്പവും സങ്കോചമോ സംശയമോ പ്രദർശിപ്പിച്ചു കാണുന്നില്ല. 'കലിയുടെ കളിയോഗ'ത്തിൽ ശാന്തിക്കാരൻ മദ്യപാനംചെയ്തു ഉന്മാദാവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കുന്നതും, 'കർത്താവിന്റെ ഇച്ഛാഭംഗ'ത്തിൽ അജ്യാർ പേഷ്കാരുടെ ചെവിപിടിച്ചു തിരിക്കുന്നതും, 'കാലവിപര്യയ'ത്തിൽ കാർന്നോരുടെ മരണവും മററും ഇതിനു ഉദാഹരണങ്ങളാണല്ലോ. ഇതിൽ ഒരു ദോഷം സംഭവിക്കാവുന്നതെന്തെന്നാൽ, ചിത്തവിപ്ലവത്തിനുവേണ്ടി സംഭാവ്യതയെ ബലികഴിക്കുകയും, പ്രകൃതിക്കു വിരോധമായ സംഗതികൾ ചേർക്കുകയും ചെയ്യാനിടയുണ്ടെന്നുള്ളതാണ്. പ്രവൃത്തിയുടെ ജീവൻ പ്രകൃതിയിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നുവെന്നും, അപ്രകാരം പ്രകൃതി ആധാരമാക്കി രചിക്കുന്ന നാടകമാണ് അദ്വിതീയമെന്നും ഉള്ള സൂക്ഷ്മതത്വം ഗ്രഹിച്ചു രചിക്കുന്ന നാടകമാണു നാടകം. അതിന്റെ ഉള്ളിൽനിന്നു ഗ്രന്ഥകർത്താവു കാട്ടുന്ന ഏതു ചെപ്പടിവിദ്യയും ഉചിതമായിത്തന്നെയിരിക്കും.

'കാകതാളീയ'ങ്ങൾക്ക് അമിതമായ സ്ഥാനം കൊടുത്തു, കഥാഗതിയെ നയിക്കുന്ന നാടകങ്ങൾ ഇക്കാലത്ത് അത്ര സമ്മതമാകുമൊ എന്നു സംശയമാണ്. നിമിത്തനൈമിത്തികക്രമമനുസരിച്ചല്ലാതെ, വിചാരിക്കാതെയും കാരണംകൂടാതെയും വരുന്ന ആകസ്മികസംഗതികൾ ജീവിതത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്നുണ്ടെന്നും, ജീവിതസരണിയുടെ പ്രവാഹത്തിൽ പ്രബലമായ പ്രേരണ നടത്തുന്നുണ്ടെന്നും ഉള്ളതു വാസ്തവമാണെങ്കിലും, നാടകകല അവയെ അത്ര കൈക്കൊള്ളുന്നില്ല. ജീവിതപ്രശ്നങ്ങൾക്കു കാരണവും ഉൽഭവസ്ഥാനവുമായി പ്രകൃതിയെയല്ലാതെ ആഗന്തുകങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചു തൽപ്രശ്നങ്ങൾക്കു ഉത്തരം ആരായുന്ന ഗ്രന്ഥകാരൻ കലയുടെ മർമ്മം അറിയാത്തവനെന്നേ ഇക്കാലത്തു ഗണിക്കപ്പെടുകയുള്ളു. ശാകുന്തളത്തിൽ ദുർവ്വാസാവു ശപിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഇന്നത്തെ മലയാളനാടകത്തിൽ ഒരു സന്യാസി അപ്രകാരം ശപിച്ചു തന്മൂലം കഥയ്ക്കു വലിയ മാററം വന്നതായി ചിത്രീകരിച്ചാൽ ആ നാടകകർത്താവു വിമർശകലോകത്തിന്റെ അവഹേളനത്തിനു വിഷയീഭൂതനാകുന്നതാണ്. 'കർമ്മ

വിപാക'ത്തിൽ മേനവൻ ബാങ്കുപൊളിഞ്ഞു പാപ്പരായതും അയ്യപ്പൻ നാലണകൊണ്ടു കോടീശ്വരനായതും ലോകസ്ഥിതിക്കു വരുകവയ്യാത്തതല്ലേകിലും. 'അപ്പാ കടന്നുകയ്യായി' എന്നു പലൎക്കും തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, നാടകത്തിന്റെ മൎമ്മമായ 'അത്യുൽകടൈഃ പുണ്യപാപൈരിഹൈവ ഫലമശ്നുതേ' എന്ന വാക്യശകലവും, വിധി, കാലം, ധൎമ്മം എന്നീ അദൃഷ്ടശക്തികൾക്കു മനുഷ്യജീവിതത്തിന്മേലുള്ള പ്രാബല്യത്തേയും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള കവിയുടെ ഉദ്ദേശ്യംകൊണ്ട് ഈ 'ഇന്ദ്രജാലം' ആ നാടകത്തിൽ ഒരുവിധം കടന്നുപോകുന്നുണ്ട്. പരിഷ്കാരം അതിന്റെ പരമകാഷ്ഠയെ പ്രാപിച്ചുവരുന്ന ഈ ഇരുപതാം നൂറാണ്ടിൽ, കൎമ്മം, ധൎമ്മം, ജന്മം, ഇവയ്ക്കു്, 'പഠിച്ചറിവുള്ള' ആളുകൾ വലിയ വിലയും നിലയും കല്പിക്കുന്നില്ല. ആ സ്ഥിതിക്ക്, കാരണകാൎയ്യബന്ധേന പൂൎവ്വാപരനിബദ്ധങ്ങളായ പ്രവൃത്തികളിൽക്കൂടിത്തന്നെ വേണം കഥാവസ്തുവിന്റെ പുരോഗമനം. അതിൽ ഓരോ പ്രവൃത്തിയും ആ പാത്രത്തിന്റെ പ്രകൃതിയിൽനിന്നും, പ്രകൃതിമൂലമായിട്ടും, പ്രകൃതിക്കൊത്തതായിട്ടും വേണം. 'വാസനാവിജയ'ത്തിൽ ഇതു രസികനായിക്കാണുന്നുണ്ട്. ദുഃഖാന്തങ്ങളായ നാടകങ്ങളിലാണ് ഇക്കാൎയ്യത്തിൽ അധികം മനസ്സിരുത്തേണ്ടതു്. വല്ലവിധത്തിലും നായകനെ കൊന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം കഥ ദുഃഖപൎയ്യവസായിയാകയില്ല. തന്റെ പ്രകൃതികൊണ്ടും തൽപ്രേരിതമായ പ്രവൃത്തികൊണ്ടും നായകന്റെ നാലുപുറത്തുമുള്ള ലോകത്തോട് അയാൾ തീരെ യോജിക്കാത്തതായും ഒരു നിമിഷം അധികംപോലും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതു് അയാൾക്കു 'പ്രാണദണ്ഡ'മായും ഉള്ള ഒരു സന്ദൎഭത്തിൽ നിമിത്തനൈമിത്തികക്രമപ്രകാരം കഥാവസ്തു മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോയിക്കെട്ടി, അവിടെവച്ച് അയാളെ ലോകരംഗത്തിൽനിന്നു മാറ്റുകയാണു ചെയ്യേണ്ടതു്. പണ്ടു രസികരഞ്ജിനിയിൽ ഒരു കഥ വായിച്ചതാണു ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഓൎക്കുന്നതു്. യൗവനദശയിൽ ഉല്ലസിക്കുന്ന അന്യോന്യാനുരക്തരായ നായകനും നായികയും, അനവധികഷ്ടങ്ങളും സങ്കടങ്ങളും അനുഭവിച്ചു്; ഒടുവിൽ അവരുടെ അനുരാഗംതന്നെ ജയിച്ചു് അവർ ദമ്പതിമാരായി, പ്രഥമദിവസം കേളീഗൃഹത്തിൽ ശയ്യയിൽചെന്നിരുന്നപ്പോൾ, നായകൻ അടുത്തിരുന്ന ഒരു വാളെടുത്തു നായികയോട് "അല്ലേ പ്രിയതമെ, നമ്മുടെ കഥാകഥനത്തിനു പത്രാധിപർ ഇതിലധികംസ്ഥലം മാസികയിൽ തരില്ലെന്നു ദൃഢമായിപ്പറയുന്നതുകൊണ്ടും, മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ ദുഃഖപൎയ്യവസായിയായ കഥയില്ലാത്തതുകൊണ്ടും, ഈ രണ്ടു കാൎയ്യവും ശരിപ്പെടുത്താൻവേണ്ടി ഇതാ ഞാൻ നിന്നെക്കൊല്ലുന്നു" എന്നു പറഞ്ഞു് അവളെ വെട്ടിക്കൊല്ലുകയും, താനും വെട്ടിമരിക്കുകയുംചെയ്തു. ഭേഷാ 'കഥ അവസാനിപ്പിച്ചു. ഇതാണോ ദുഃഖപരിണാമകഥ?

ന്യായ്യമായ കാരണത്തിന്റെ നിദാനം, പ്രാഗ്രൂപം, ലക്ഷണം, ചയം, കോപം ഇതെല്ലാം പടിപടിയായി കെട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ഒടുവിൽ ശിഷ്ടംകാണിച്ചു മരിപ്പിക്കണം. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ക്ലേശംകൊണ്ടായിരിക്കാം ഇത്തരം നാടകങ്ങൾ നമ്മുടെ ഭാഷയിൽ വിരളമായിരിക്കുന്നതു്. ഇത്രയും പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു്, കഥാവസ്തുവിന്റെ സൃഷ്ടിയും അതിന്റെ സമ്യക്കായ ഘടനയും അത്ര എളുപ്പമായ കാൎയ്യമല്ലെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

അതു രണ്ടും ശരിക്കായാൽ, 'കഥാപ്രവൃത്തിയുടെ' സഫലസ്വരൂപം നിൎമ്മിക്കയാണു പിന്നത്തെപ്പണി. നാടകം അതിനെകവിഞ്ഞു ചാടാതിരിക്കാനാണു് ഇതിന്റെ ആവശ്യം. ഒരു നാടകത്തിലെ ഇതിവൃത്തത്തിന്റെ സാരസത്തു്, അതിലെ കഥാവസ്തു കുഴപ്പത്തിന്റെ മകുടസ്ഥാനത്തു്, അഥവാ വൈഷമ്യസ്ഥാനത്തു്, എത്തുന്നതിനെ കുറിക്കുന്ന സംഗതിയോ, സന്ദൎഭമോ ആയിരിക്കണം. എന്തെന്നാൽ നാടകം മനുഷ്യന്റെ ജീവിതത്തിന്റെയും വിധിയുടെയും വിഷമദശകളെ ചിത്രീകരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു കഥാവസ്തു വിടൎത്തി വിസ്തരിച്ചു വിവരിക്കുമ്പോൾ, വിഷമഘട്ടങ്ങൾ പരമ്പരയാ സംഭവിക്കുന്നതായും, അതിന്റെ തീക്ഷ്ണത ക്രമേണ കൂടികൂടി വന്നു് ഒടുവിൽ മൂൎദ്ധന്യദശയെ പ്രാപിക്കുന്നതായും വൎണ്ണിക്കണം. ഇങ്ങനെയല്ലാതെ ആകസ്മികങ്ങളായ അത്ഭുതസംഭവങ്ങൾകൊണ്ടു നിറച്ച ഒരു നാടകം മഹനീയമോ രസഭരിതമോ ആകുന്നതല്ല. കഥ ക്രമത്തിൽ കെട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി, അവസാനത്തിലെത്തുമ്പോൾ, പരിണാമം അത്തരത്തിലല്ലാതെ മറെറാരു വിധത്തിലാകാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നും, അതു പാത്രങ്ങളുടെ പ്രകൃതികളിൽനിന്നു തന്നെ അങ്ങനെയായതാണെന്നും നമുക്കു പൂൎണ്ണബോധം വരണം. അതുകൊണ്ടാണു്, വല്ല ദിവ്യശക്തികൊണ്ടോ, നിമിത്തനൈമിത്തികക്രമമില്ലാത്ത രീതിയിലോ കഥ അവസാനിപ്പിച്ചാൽ നമ്മൾക്കു് അതിനെക്കുറിച്ചു വൈരസ്യവും ഭഗ്നാശയത്വവും ഉണ്ടാകുന്നതു്. ഈ തത്വം നിഷ്കൃഷ്ടമായി അനുസരിക്കകൊണ്ടാണു്, ഭൂതരായർ, മാൎത്താണ്ഡവൎമ്മ, കേരളപുത്രൻ എന്നിവ (ഇവ സ്വതവേ ആഖ്യായികകളായിട്ടാണു രചിച്ചിട്ടുള്ളതെങ്കിലും, ഇവയെ നാടകരൂപത്തിലും ആക്കീട്ടുണ്ടു്. ആ നാടകങ്ങളെയാണു് ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതു്.) വളരെ രസകരങ്ങളും പ്രശസ്തങ്ങളും ആയിത്തീൎന്നിട്ടുള്ളതു്. കേരളപുത്രന്റെ ജനയിതാവുതന്നെ രചിച്ച 'മോചനം', അവസാനത്തിൽ രസപ്രദമോ, സംഗതമോ ആയി അനുഭവപ്പെടാത്തതു് ഈ കാൎയ്യത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കാതിരുന്നതുകൊണ്ടുമാണു്. രണ്ടു കുടുംബങ്ങളും തമ്മിൽ വളരെക്കാലം നിലനിന്ന വൈരം വിചാരിച്ചാൽ, കുടിപ്പക ഉത്രയോഗം തീൎന്നു രണ്ടു

കൂട്ടരും ഉറ ചേച്ചിയോടുകൂടിയ ചാച്ചക്കാരായതു സ്വാഭാവികമെന്നു സ്വീകരിക്കുവാൻ മനസ്സു സമ്മതിക്കുമോ എന്നു വളരെ സംശയമാണ്. ഈ അനാശാസ്യത നാടകത്തിൻെറ സ്ഥൂലരൂപം തീർച്ചയാക്കാതെ മനോധർമ്മം തട്ടിവിട്ടപോലെ, ശരിപ്പകർപ്പ് എഴുതിക്കൂട്ടിത്തീർത്തതുകൊണ്ടു കടന്നുകൂടിയതാകുവാനേ തരമുള്ളു. അതുകൊണ്ട്, സ്ഥൂലരൂപം മനസ്സിലെങ്കിലും ആദ്യന്തം കണ്ടുറച്ചിട്ടുവേണം കഥയെഴുതിത്തുടങ്ങുവാൻ എന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

ഈ സ്ഥൂലസ്വരൂപം തീർച്ചപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ സംഭാഷണങ്ങളുടെ കരടുപകർപ്പ് എഴുതിത്തുടങ്ങുകയാണു വേണ്ടതു്. സംഭാഷണം കുറവും കൂവും കേടും കരടും തീർന്നു ശരിയായ പൂർണ്ണരൂപത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതു്, സകലപാത്രങ്ങളുടെയും പ്രകൃതിയും കായവാങ്മനോവൃത്തിയും ഗ്രന്ഥകർത്താവിൻെറ മനസ്സിൽ ഉദിച്ചുയർന്നു പുഷ്ടിപ്പെട്ടു തികഞ്ഞ മുഴുപ്പ് എത്തിയതിനുശേഷം മാത്രമാണ്. സംഭാഷണത്തിൻെറ ജീവൻ അതു സ്വാഭാവികവും, പാത്രോചിതവും, സന്ദർഭാനുരൂപവും ആയിരിക്കണം എന്നതാണല്ലോ. അല്ലാതെ, ഒരു സംഭാഷണം എത്രതന്നെ നേരമ്പോക്കുള്ളതായാലും അതുകൊണ്ടുമാത്രം മനസ്സ് ആനന്ദഭരിതമാകുന്നില്ല. നേരമ്പോക്കുമാത്രം അനുഭവിച്ച് ഒന്നുകിൽ മനസ്സിനു് അതിൽ വെടിപ്പു തോന്നുകയൊ, അഥവാ മനസ്സു കഥയിലും പാത്രങ്ങളിലും ലയിച്ചു കുതുകിയായിത്തീർന്നു പടങ്ങളെക്കൊണ്ടു വെറും വെടിക്കെട്ടു പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതു കാണുവാൻ ക്ഷമയില്ലാതായിത്തീരുകയോ ചെയ്യുന്നു. സംഭാഷണത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതായ മറ്റൊരു മുഖ്യസംഗതി, അതു് അധികം ദീർഘിക്കരുതു് എന്നുള്ളതാണ്. ആധുനികനാടകകർത്താക്കൾ മുക്കാലും, കഥയ്ക്കും രസത്തിനും ഒരുപോലെ അത്യാവശ്യമില്ലാത്ത ദിക്കിലൊക്കെ, സംഭാഷണം വളരെ ചുരുക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നതു്. ഇതു സാമാജികന്മാരെ മുഷിപ്പിക്കാതിരിക്കാൻ മാത്രമല്ല, തൽസമയത്തു മിണ്ടാതിരിക്കേണ്ടിവരുന്ന ഇതരപാത്രങ്ങളുടെ കഥ ആലോചിച്ചിട്ടുംകൂടിയാണ്. അല്ലെങ്കിൽ ആ നീണ്ട പ്രസംഗം നടക്കുന്ന സമയത്തു മററവർ ഊമകളെപ്പോലെ ഏതാണ്ട് അസ്വസ്ഥന്മാരായിരിക്കേണ്ടതാണല്ലോ. ഇതു പ്രത്യേകിച്ചും മനസ്സിരുത്തേണ്ടതു് ആത്മഗതത്തിലും, ജനാന്തികത്തിലുമാണ്. ഒരു പാത്രത്തിൻെറ ചിത്തവൃത്തി സാമാജികന്മാർക്ക് അറിയിച്ചുകൊടുക്കുന്നതു് ഇപ്രകാരമല്ലാതെ നിവൃത്തിയില്ലാത്തതുകൊണ്ടാണല്ലൊ ആത്മഗതം 'പറയേണ്ടി'വരുന്നതു്. എന്നാൽ അപ്പോൾ രംഗത്തിൽ ഉള്ള ഇതരപാത്രങ്ങൾ അതു കേൾക്കുന്നില്ലെന്നും, ഈ സംഭാഷണം വെറും വിചാരമാ

ന്നും സ്വാഭാവികമായി തോന്നണമെങ്കിൽ, ഇതരപാത്രങ്ങളെ വേറിട്ടു വല്ല പ്രവൃത്തിയിലും പ്രവേശിപ്പിക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ അവരെ തൽക്കാലം രംഗത്തിൽനിന്നു വല്ല സന്ദർഭവും വരുത്തി, മാററുകയോ വേണം. അതായത്, രണ്ടു പാത്രങ്ങൾതമ്മിൽ സംഭാഷണം നടത്തുന്നസമയത്തു് ഒരാൾ ആത്മഗതം ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ, മററെ ആൾ വല്ല പുസ്തകം വായിക്കുക, മൂളുക, എഴുതുക എന്നിവിധം വല്ല പ്രവൃത്തിയിലും ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതായിക്കാട്ടിയാൽ മാത്രമേ, ഈ ആത്മഗതം ആ ആൾ കേൾക്കുന്നില്ലെന്നുള്ള ബോധം സാമാജികന്മാരുടെ ഉള്ളിൽ ദൃഢമായിപ്പതിയുകയുള്ളു. എന്നാലും ഈ ആത്മഗതം അധികമായാൽ, ചെടിപ്പുണ്ടാകുമെന്നുള്ളതു തീച്ചയാണ്. ഏതാണ്ടു നാടകവും പ്രസംഗവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമാണ് ഇതിലും ഉണ്ടാകുന്നതു്.

ഇന്നത്തെ നാടകകൎത്താവു തന്റെ നാടകം യഥാൎത്ഥസംഭവമാണെന്ന വിചാരം സാമാജികന്മാരിൽ ജനിപ്പിക്കുവാൻ നിഷ്കൎഷിക്കുന്നതുകൊണ്ടു്, സംഭാഷണം കഴിയുന്നതു വാമൊഴി ഉപയോഗിച്ചും സ്വാഭാവികമാക്കിയും തയാറാക്കുന്നു. എന്നാൽ ഒരു സൽക്കാരമുറിയിലോ, തെരുവീഥിയിലോ, ഹോട്ടലിലോ സാധാരണമായി നാം കേൾക്കുന്ന സംഭാഷണം അങ്ങനെതന്നെ 'വള്ളി പുള്ളി വിസൎഗ്ഗം വിടാതെ' രംഗത്തിലേയ്ക്കു പകൎത്തിയാൽ സ്വാഭാവികത്വം പരിപൂൎണ്ണമായി എന്ന് ആരെങ്കിലും ധരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അതു ശരിയല്ല. അതിൽ ചമൽകാരവും പ്രതിഭാവിലാസവും ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടു്, അതു സാമാജികന്മാരെ രസിപ്പിക്കുന്നില്ലെന്നല്ല, മുഷിപ്പിക്കുകപോലും ചെയ്യുന്നു. അതുകൊണ്ടു സാധാരണത്വത്തോടുകൂടിത്തന്നെ ചമൽകാരവും കലൎത്തി രചിക്കുന്ന സംഭാഷണത്തിനുമാത്രമേ നാടകത്തിൽ സ്ഥാനമുള്ളുവെന്നു നാടകകൎത്താവു പ്രത്യേകം ധരിക്കേണ്ടതാണ്. ആയാൾ സാധാരണ ലോകത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഭാഷയോടു വേണ്ടതു അടുത്തുനിന്നു സ്വാഭാവികസ്ഥിതി സമ്പാദിക്കുകയും, അതേസമയത്തുതന്നെ താൻ രചിക്കുന്ന സംഭാഷണത്തിന് അൎത്ഥവത്തയും ശ്രദ്ധേയത്വവും വരുത്തി, അതിനെ രസപ്രദമാക്കുകയും ആണു വേണ്ടതു്.

"ഗൌൎഗ്ഗൌഃ കാമദുഘാ സമ്യക് പ്രയുക്താ സ്മൎയ്യതേ ബുധൈഃ
ദുഷ്പ്രയുക്താ പുനൎഗ്ഗോത്വം പ്രയോക്തുസ്സൈവ ശംസതി"

എന്ന ദണ്ഡിയുടെ വാക്യം ഈ വിഷയത്തിൽ വിശേഷിച്ചും സ്മൎത്തവ്യമാണ്. വെറും യാഥാൎത്ഥ്യബോധം വരുത്തിയതുകൊണ്ടുമാത്രം ഫലമില്ല. കാവ്യത്വം, അഥവാ സഹൃദയാഹ്ലാദകത്വം, ആണു പ്രഥമമാ

ഷിട്ടും പ്രധാനമായിട്ടും, വേണ്ടതു്. ആനന്ദാനുഭൂതി, അല്ലെങ്കിൽ സച്ചേതോനിർവൃതിയാണു കാവ്യത്തിന്റെ ഉത്തമഗുണം. അത്രയുമല്ല, ജീവിതം വ്യക്തിരൂപത്തിൽനിന്നു സർവ്വസാധാരണരൂപത്തിലേയ്ക്കു് ഉദ്ധാരണം ചെയ്തു്, ഉത്തമകലയ്ക്കു വേണ്ടതായ മഹനീയതയും പ്രശാന്തതയും, ഗംഭീരതയും സുകുമാരതയും നൽകേണ്ടതു ഗ്രന്ഥകാരന്റെ അപരിഹാര്യമായ പ്രധാനചുമതലയാണെന്നും പറയേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്. മനുഷ്യലോകത്തേയും, മനുഷ്യരുടെ സാധാരണജീവിതത്തിലെ ചില്ലറക്കാര്യങ്ങളിൽപോലും അന്തർഭവിച്ചിട്ടുള്ള സുന്ദരതയേയും സുഭഗവും സുഗമവുമായരീതിയിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുകയാണു വാസ്തവത്തിൽ ഒരു കവിയുടെ ധർമ്മം.

ഇതെല്ലാം പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു്, നാടകത്തിന്റെ പ്രാണൻ സ്വഭാവചിത്രീകരണമാണെന്നു സ്പഷ്ടമാണല്ലോ. ചില നാടകനിർമ്മാതാക്കൾ ആദ്യംതന്നെ പാത്രങ്ങളേയും അവരുടെ സ്വഭാവങ്ങളേയും തീർച്ചയാക്കി കഥാവസ്തു പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഭാരം അവരിൽ സമർപ്പിക്കുകപോലും ചെയ്യുന്നുണ്ടു് പാത്രസ്വഭാവത്തിനു സ്വാഭാവികത്വം വരുത്തിയാൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ അസംഭാവ്യങ്ങളായ സംഗതികളും സംഭാവ്യങ്ങളായിത്തന്നെ തോന്നും സുഭദ്രയുടെ സ്വഭാവചിത്രീകരണത്തിൽ കവി കാണിച്ചിരിക്കുന്ന പാടവവും നിഷ്കർഷയും കൊണ്ടല്ലേ, മാർത്താണ്ഡവർമ്മയിൽ പല സംഭവങ്ങളും നമ്മൾ സന്ദേഹം കൂടാതെ സ്വീകരിക്കുന്നതു്? ഈ സ്വഭാവചിത്രീകരണനിപുണതയെന്നതു് ഒരു ഈശ്വരാനുഗ്രഹമായ നിസർഗ്ഗപ്രതിഭയാണു്. എത്രതന്നെ അമന്ദവും നിർമ്മലവുമായ ശ്രുതം കൊണ്ടോ ഈ വിദ്യ ലഭിക്കുന്നതല്ല. അതു ഗഹനവും വിഷമവും ആയ കാര്യമാണു സ്വഭാവചിത്രീകരണം. നാടകം അനുവദിക്കുന്ന സങ്കുചിതപരിധിയിൽ പാത്രങ്ങളുടെ സ്വഭാവം വിശദമാക്കി വർണ്ണിക്കുക എന്നതു വളരെ ക്ലിഷ്ടമായ ജോലി തന്നെയെന്നു് ആരും സമ്മതിക്കുന്നതാണു് ആഖ്യായികയിലാണെങ്കിൽ, ഗ്രന്ഥകാരനു കഥയിൽ പാത്രസ്വഭാവം വിസ്തരമായി പരിശോധിപ്പാനും വേണ്ടിടത്തോളം നിരൂപണം ചെയ്വാനും അവകാശവും അനുവാദവും ഉണ്ടു്. നാടകത്തിൽ ഒരു പാത്രത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിലുള്ള പ്രധാനങ്ങളും പ്രബലങ്ങളുമായ മുഖങ്ങളെ ചുരുങ്ങിയ വഴിക്കു കാട്ടി ആ പ്രകൃതിയുടെ, വ്യക്തിത്വവും പരിപൂർണ്ണതയും ചിത്രീകരിക്കാനേ നിവൃത്തിയുള്ളു. ഏതു പാത്രത്തിന്റെ പ്രകൃതിയും ചിത്തവൃത്തിയും അതിന്റെ വൈചിത്ര്യംകൊണ്ടു പുതുമയുള്ളതായിത്തോന്നുകയും, തൽസമയത്തുതന്നെ, സൽഗുണപരിപൂർണ്ണതകൊണ്ടോ, അസാധാരണതകൊണ്ടോ വിഷമതകൊണ്ടോ നമുക്കു് ആ പാത്രത്തോടു ദൃഢമായ സഹജീവിബോധവും, മമതയും ഉണ്ടാകാതിരിക്കാത്തക്കവണ്ണം അത്ര വിഭിന്നമായി തോ

ണ്ടാനിരിക്കുകയും അവശ്യം വേണ്ടതാണ്. നാടകങ്ങളിൽ നമ്മൾ പ്രധാനമായി സ്വഭാവപരിപോഷണത്തെ നിരീക്ഷിക്കുന്നു. പരിപോഷണം എന്ന പദംകൊണ്ടു നിൎദ്ദേശിക്കുന്നതു്, സ്വഭാവത്തിന്റെ രൂപത്തെ മേല്പോട്ടു പോകുന്തോറും പരിപൂൎണ്ണമായി അതു തുറന്നു കാട്ടിത്തരത്തക്കവണ്ണം മാറിമാറി വരുത്തുന്നതിനെയോ, ചിത്തപ്രബാധകങ്ങളായ വിഷമഘട്ടങ്ങളിൽപെട്ടു തൽപ്രേരകശക്തിയാലോ, വിധിയുടെ താഡനത്താലോ, ആ പാത്രത്തിന് അതേവരെ തന്നിൽ അന്തർലീനമായി കിടപ്പുണ്ടെന്ന് അറിയാത്ത ത്രാണികളുടെ അടിത്തട്ടുകളെ അനാച്ഛാദനം ചെയ്യുന്നതിനേയോ അല്ല. ആദ്യം പ്രവേശിപ്പിക്കുമ്പോൾതന്നെ ഒരു പാത്രത്തിന്റെ പ്രകൃതിയുടെ സൎവ്വമുഖങ്ങളും പ്രദൎശിപ്പിച്ച് അതിനെ ഒരു ജാതിയാക്കിച്ചിത്രീകരിച്ചു പിന്നീട് അതിന് യാതൊരു മാററവും വന്നതായി വൎണ്ണിക്കാതെ കഥ കെട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുന്നതിൽ ഹൃദയംഗമമായ കലാനൈപുണ്യം ഉണ്ടെങ്കിലും, ഇന്നത്തെ ലോകത്തിന് അതു വളരെ രസാവഹമായി തോന്നുകയില്ല. അപ്പൻതമ്പുരാന്റെ 'വാസനാവിജയ'ത്തിലെ നായകനായ ബാലകൃഷ്ണന്റെ പ്രകൃതി ഏതാണ്ട് ഈ ഇനത്തിൽ പെടാവുന്നതാണ്. പക്ഷേ അവിടുന്നു തന്റെ പ്രതിഭാനൈപുണ്യവും കൎമ്മകുശലത്വവുംകൊണ്ട് ഈ ജാതിത്വം തന്നെ രസവത്താകത്തക്കവണ്ണം കഥാവസ്തു പോഷിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുപോയതുകൊണ്ട്, ഈ കോട്ടം നാം അറിയുന്നില്ലെന്നേയുള്ളു. ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായ ആധുനികനാടകങ്ങളിൽ ഏതു പാത്രവും സംഗതിവശാൽ ഒരു സാമാന്യജാതിയായി വന്നേക്കാമെങ്കിലും പ്രഥമവും പ്രധാനവുമായി ഒരു പ്രത്യേക വ്യക്തി തന്നെ ആയിരിക്കണം. 'കേരളേശ്വര'നിൽ ചിരുതേവി അമ്മയും നിശാകരൻനമ്പൂരിയും ഏതാണ്ട് ഒരു ജാതിയാണെങ്കിലും, രണ്ടുപേരുടെയും പ്രകൃതിയിൽ ആ ജാതിത്വമില്ല; രണ്ടും അജഗജാന്തരമുള്ള വ്യക്തികളായിത്തന്നെ കാണപ്പെടുന്നു. ഭൂതരായരിൽ പെരുമാൾവാഴ്ച കലാശിപ്പിക്കണമെന്ന ഏകമനസ്സോടുകൂടിയ ചാത്തരും നമ്പിക്കുറും, മാൎത്താണ്ഡവൎമ്മയിൽ രാജഭക്തിയുടെ ഉത്തമമാതൃകകളായ മാങ്കോയിക്കൽ കുറുപ്പ്, അനന്തപത്മനാഭൻ, തിരുമുഖത്തുപിള്ള, സുഭദ്ര ഈ പാത്രങ്ങളും ഇതുപോലെതന്നെയാണ്.

മുൻപറഞ്ഞ കാൎയ്യങ്ങളെല്ലാം കരുതിപ്രവൎത്തിച്ചു നാടകം രചിച്ചാലും, തൽകൎത്താവിന്, രംഗജ്ഞാനവും അതിന്റെ അററകുററങ്ങളേയും കോട്ടങ്ങളേയും സാദ്ധ്യതകളേയും പ്രഭാവങ്ങളേയുംകുറിച്ചുള്ള ഒരു സാമാന്യജ്ഞാനവും അത്യാവശ്യംതന്നെ. രംഗവിധാനംകൊണ്ടു പല അ

ത്ഭുതങ്ങളെന്നല്ല, ഐന്ദ്രജാലികഭ്രമങ്ങളും വരുന്നതാമെങ്കിലും. അതിനും നടന്റെ നടനപാടവത്തിനും ഒരു പരിധിയുണ്ടു്. എന്തും ചെയ്യാൻ സാധിക്കയില്ല. "പാത്രങ്ങൾ പ്രവേശിക്കുന്നതും നിഷ്ക്രമിക്കുന്നതും അന്തരമുള്ള ദിക്കുകളിൽ നിന്നാണെന്നു നടിക്കണം."—"തങ്കം വാതുക്കൽ പതുങ്ങിനിന്നു്, അകത്തുനിന്നു കേൾക്കുന്ന ശബ്ദം തന്റെ കാമുകന്റേതാണോ എന്നു് അത്ഭുതപ്പെട്ടു ചെവിയോൎത്തു നിൽക്കുന്നു."—എന്നിങ്ങനെ നടന്മാൎക്ക രംഗനിൎദ്ദേശങ്ങൾ കൊടുക്കുന്ന നാടകകൎത്താവിനു മനോധൎമ്മവും വിശേഷജ്ഞാനവും കുറെ കുറവുതന്നെയാണെന്നാണ് ഇന്നത്തെ വിമൎശകന്മാരുടെ മതം. ഗ്രന്ഥകൎത്താവു് ഒരു രംഗത്തെ തന്റെ ചിത്തചക്ഷുസ്സിൽ രൂപവൽകരിക്കുമ്പോൾ, യഥാൎത്ഥനടനശാലയെ തന്റെ മനസ്സിൽനിന്നു തീരെ നീക്കിവെച്ച്, ഏതു പ്രദേശത്തു് ആ രംഗത്തിൽ വൎണ്ണിച്ചിരിക്കുന്ന സംഭവങ്ങൾ നടക്കുന്നുവോ അവിടെയാണു താൻ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതെന്നുള്ള ദൃഢബോധം ഉള്ളിൽ ഉറപ്പിച്ചിട്ടു വേണം ശേഷം വൎണ്ണിക്കുവാൻപോകുന്ന സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചു വിചാരിപ്പാൻപോലും. എന്നാലേ കൃത്രിമത്വംകൂടാതെ വൎണ്ണനം സാധിക്കുവാൻ കഴികയുള്ളൂ. ഒരു പ്രശസ്തനിരൂപകൻ ഈ വിഷയത്തിൽ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതു് ഇങ്ങനെയാണ്. "അപരിചിതനായ ഒരു നാടകകൎത്താവിനു പാത്രങ്ങളെ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നതിനും നിഷ്ക്രമിപ്പിക്കുന്നതിനും വളരെ ക്ലേശം തോന്നിയേക്കാം. ഒരു സമയത്തു് ഏതെല്ലാം പാത്രങ്ങളാണ് അരങ്ങത്തുള്ളതെന്നു കവി മറന്നുപോകുവാൻ ഇടയുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു് ആ പാത്രങ്ങളിൽ പലതും ഉദ്ദേശ്യമൊന്നുമില്ലാതെ അതുമിതും കാട്ടാനും പറയാനും, പ്രത്യക്ഷകാരണം കൂടാതെ പല സംഗതികളിൽപ്പെട്ടുഴലുവാനും, തന്മൂലം അസ്വാസ്ഥ്യത്തിന്റെയും അനൌചിത്യത്തിന്റെയും സാമാന്യവികാരം പ്രദൎശിപ്പിക്കുവാനും വഴിയുണ്ടു്. ഏതു പാത്രവും പ്രവേശിക്കുന്നതിനും നിഷ്ക്രമിക്കുന്നതിനും ഒരു നല്ല കാരണം വേണം; എന്നാൽ വിശ്വസനീയവും ബോദ്ധ്യവുമായ കാരണം നിൎമ്മിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയുമില്ല. ഇങ്ങനെ വരുമ്പോൾ ആ രംഗങ്ങളിൽ രണ്ടു പാത്രങ്ങളെ മാത്രം പ്രവേശിപ്പിച്ചു സംഭാഷണം നിൎവ്വഹിക്കുക എന്ന തെററു വരുത്തുകയും വന്നു" രംഗത്തിൽ രണ്ടുപേർ മാത്രം നിന്നു സംസാരിക്കുന്നതിൽ എത്രയോ അധികം ചമൽക്കാരാവഹമായിരിക്കും അധികംപേർകൂടി വരുന്നതെന്നും, നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ഘട്ടങ്ങളിൽ മാത്രമേ ഒരാളോ രണ്ടാളോ മാത്രം വന്നു സംസാരിക്കുവാൻ വഴി കൊടുക്കാവു എന്നും ഗ്രന്ഥകാരൻ മനസ്സിലാക്കണം. ചുരുക്കത്തിൽ പറകയാണെങ്കിൽ, രംഗനിൎദ്ദേശങ്ങൾ കൈ സ്വാഭാവികത്വത്തെ അല്പവുംതടയാതെ പോഷിപ്പിക്കാനും, രസസ്ഫൂൎത്തിയും

ചമൽക്കാരവും വർദ്ധിക്കുവാനും ആയിരിക്കണം; നിർദ്ദേശങ്ങൾ നിവൃത്തിയുള്ളിടത്തോളം കൂടാതെ പാത്രങ്ങളുടെ വാക്കുകളും, നാട്യങ്ങളും ചേഷ്ടകളുംകൊണ്ടു ഹൃദയാഹ്ലാദകരമാംവണ്ണം അതു നിർവ്വഹിക്കുകയുംവേണം. ഇതു സാധിക്കാൻ വെറും നിയമങ്ങൾ ധരിച്ചു പുറപ്പെട്ടാൽ, പുസ്തകം നോക്കി നീന്തലിൻെറ ക്രമംപഠിച്ചു വെള്ളത്തിൽ ചാടുന്നതുപോലെയാകാനാണു് അധികം വഴി. നടനത്തിലും നാട്യകലയിലും സഹജമായ വാസനയും കണ്ടുപരിചയവും നല്ലപോലെയുണ്ടായാലേ, നിർമ്മാണം വേണ്ടതുപോലെയായിത്തീരുകയുള്ളു. ഈ. വി. യുടേയും, വി. കെ. രാമൻമേനോൻെറയും നാടകങ്ങൾക്കു് ഒരു പ്രത്യേകമായ ആസ്വാദ്യതയും മാധുര്യവും കാണുന്നതിനുള്ള പ്രധാനകാരണം ഇതാണു്.

പിന്നെയൊന്നു പറയാനുള്ളതു് സഞ്ജീകരണക്രിയയേക്കുറിച്ചാണു്. ഈ പദംകൊണ്ടു പ്രധാനമായി ഉദ്ദേശിക്കുന്നതു നാടകത്തിലെ ചില സൂക്ഷ്മസംഗതികളിൽ ശ്രദ്ധപതിപ്പിച്ചു കഥ വാസ്തവസംഭവമാണെന്നു തോന്നിപ്പിക്കുക; വസ്തുവിഷയപാരമ്പര്യം സംഭാവ്യവും സ്വാഭാവികവും ആക്കിത്തീർക്കുക, സൂചനകൾകൊണ്ടും വ്യംഗ്യങ്ങൾകൊണ്ടും മാത്രം വിവരണം നിറവേററുക എന്നിതെല്ലാമാകുന്നു. ഇതിവൃത്തത്തിലെ വിഷമാവസ്ഥയുടെ ഉച്ചസ്ഥാനത്തു് ഉണ്ടാകുവാൻപോകുന്ന അത്ഭുതസംഭവത്തിനു സാമാജികന്മാരുടെ മനസ്സു തയാറായിരിക്കത്തക്കവണ്ണം രചന കെട്ടിക്കൊണ്ടുവരുക എന്നതു് ഇതിനു് ഉദാഹരണമായിപ്പറയാം. ആ സംഭവം സാമാജികന്മാക്കു് ആകസ്മികവും, അനിരീക്ഷിതവും ആയിത്തോന്നിയാൽ തന്മൂലം അവരുടെ മനസ്സു ഭ്രമിച്ചു ഞെട്ടുവാൻപോലും പര്യാപ്തമായവിധത്തിൽ അതിനു് അതിയായ വിപ്ലവവും വിക്ഷോഭവും ഉണ്ടാവുന്നതാണു്. കർമ്മകുശലനായ ഗ്രന്ഥകാരൻ ഈ അത്ഭുതസംഭവത്തെ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതായ സൂചനകൾ കഥയിൽ അവിടവിടെച്ചെയ്തു്, ഈ സംഭവം ഉണ്ടാകുമ്പോൾ, അപ്രകാരം കലാശിക്കുമെന്നു നമ്മൾ വിചാരിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും, അതു സംഭാവ്യവും അനിവാര്യവും ആണെന്നു നമുക്കു ബോദ്ധ്യംവരുത്തുവാൻ നിഷ്കൃഷിച്ചു ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. 'ഭൂതരായ'രിൽ തനിക്കു കല്പിച്ചുതന്ന ക്രൂരമ്പിനെ വാറോലയോടുകൂടി ഒരു അർദ്ധരാത്രിയിൽ ചെറിയച്ഛൻ പള്ളിബാണക്കു് അടിയറവെച്ചപ്പോൾ, പെരുമാൾഭരണത്തിനും പള്ളിബാണക്കും ആപത്തടുത്തുവെന്നു സൂചിപ്പിക്കുകയും പിന്നീടു വരുന്ന ആപൽസംഭവങ്ങൾ വീക്ഷിക്കുന്നതിനു നമ്മളെ തയാറാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷെ, അവസാനം ഗംഗാധരതിരുകോവിലിനെ അവരോധം ചെയ്യുമ്പോൾ, "ഇതെന്തുകൂത്തു്! ഇദ്ദേഹം ഈ കൂട്ടത്തിൽ എങ്ങനെ വന്നു? ഇദ്ദേഹത്തിനെത്തന്നെ ഇവർ എങ്ങനെ തിരഞ്ഞെടുത്തു?" എന്നു രസഭംഗ

മകങ്ങളായ സംശയങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നു. 'കേരളേശ്വര'നിൽ മറ്റെല്ലാ സംഭവങ്ങൾക്കും കവി നമുക്കു മുൻകൂട്ടി സൂചന തരുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഓമനത്തമ്പുരാൻ അമ്മാളുവിനെ അവസാനം വിവാഹം ചെയ്യുന്നതു കാണുമ്പോൾ നമ്മളുടെ മനസ്സു ഞെട്ടി, നടുങ്ങി, ചെടിച്ചുവശാവുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതു രസത്തിനു കോട്ടംതന്നെയാണ്. ആ സ്ത്രീരത്നം പുരുഷവേഷം ധരിച്ചു യുദ്ധത്തിൽ തമ്പുരാനുവേണ്ടി പങ്കുകൊണ്ടു മരിക്കുന്നതായോ മറ്റൊ അവരുടെ കഥ അവസാനിപ്പിക്കേണ്ടതായിരുന്നു.

പ്രധാനമായ പാത്രങ്ങളെ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നതിനുമുമ്പും ഒരു സജ്ജീകരണം വേണ്ടതാണ്. രംഗത്തു വരുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ അവരുടെ പേരും പ്രകൃതിയുടെ ഏതാണ്ടൊരു സ്ഥൂലസൂചനയും കൊടുക്കുകയും രംഗത്തിൽ വന്ന ചില പാത്രങ്ങൾ മററവരെ കാണുവാൻ കുതുകികളായിരിക്കുന്നതായി വൎണ്ണിക്കുകയും ചെയ്താൽ ആ കുതുകം നമ്മളേയും ബാധിക്കുന്നതുകൊണ്ടു രസച്ചരടു മുറുക്കിക്കൊണ്ടുതന്നെ പോകുവാൻ ഗ്രന്ഥകാരനു സാധിക്കും. എന്നുതന്നെയല്ല ആ പാത്രങ്ങൾ രംഗത്തിൽ വരുമ്പോൾ, അവർ ഇന്നവരെന്നു തിരിച്ചറിയുവാൻ നമുക്കു വഴിയാകയും ചെയ്യും. ഭൂതരായരിൽ ചെറിയച്ചന്റെയും ആശാന്റെയും സംഭാഷണത്തിൽ നിന്നു പള്ളിബാണരും, പെരുമാളും, കാൎയ്യക്കാർകഞ്ഞിട്ടുണ്ണാനും തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണത്തിൽ നിന്നു ഭൂതരായരും നമുക്കു പരിചിതപാത്രങ്ങളായിത്തീരുന്നു. സി. വി. യുടെ "കുറുപ്പില്ലാക്കളരിയിൽ" മാധവൻപിള്ളയ്ക്കു തന്റെ ഉററബന്ധുവിന്റെ അടുക്കൽനിന്നു തന്റെ മകനെക്കൊണ്ടു പങ്കജത്തിനെ വിവാഹം ചെയ്യിക്കേണ്ടതിനെപ്പററി എഴുത്തു വരുമ്പോൾ അടുത്തു് അവരെ രംഗപ്രവേശം ചെയ്യിക്കാൻ വഴിയായി. പക്ഷെ പിള്ളയുടെ ഇത്ര ആത്മാൎത്ഥമായ ബന്ധുവിന്റെ മകളായ മീനാക്ഷി തിരുവനന്തപുരത്തു പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നിട്ടു്, അവളുടെ അച്ഛൻ അവളോടു് അതേവരെ "മാധവൻപിള്ളയെ കണ്ടോ?" എന്നു എഴുതിച്ചോദിക്കാത്തതും, പോയി കാണണമെന്നു് ഉപദേശിക്കാത്തതും, അതിനെക്കുറിച്ചു മാധവൻപിള്ളയ്ക്കു് ഒരറിവുപോലും കൊടുക്കാത്തതും ആ പാത്രങ്ങളെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സംഭാവ്യമോ സ്വാഭാവികമോ ആയി സ്വീകരിക്കുവാൻ കുറച്ചു കഷ്ടിപ്പുണ്ടു്. വേറെ വല്ലവിധത്തിലും ഇതിനു സമാധാനം നൽകി, നമ്മളെ ഒടുവിലത്തെ കൂടിക്കാഴ്ചയ്ക്കു തയാറാക്കിയിരുന്നെങ്കിൽ, ഈ വൈകല്യം കൂടാതെ കഴിക്കാമായിരുന്നു.

നാടകവസ്തുസ്വരൂപത്തിന്റെ ഒരു സ്ഥൂലവിഗ്രഹവുംകൂടി കാട്ടിക്കൊണ്ടു് ഈ ലേഖനം അവസാനിപ്പിക്കാം. ഏതു നാടകത്തിനും പ്ര

ധാനങ്ങളായ മൂന്നു വിഭാഗങ്ങൾ വേണ്ടതാണ്. അനാച്ഛാദനം, നിൎമ്മാണം, അവസാനം ഇവയാണ് ആ വിഭാഗങ്ങൾ. അനാച്ഛാദനം എന്നു പറയുന്നതു കഥാരംഭത്തിനു മുമ്പുള്ള കഥാഭാഗത്തെ സദസ്യൎക്കു മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കുകയാണ്; ഇതിന്റെ ആവശ്യം വിശദമാണല്ലൊ. കഥയുടെ അനുക്രമമായ ഉൽഗ്രഥനവും അപഗ്രഥനവുമാണു നിൎമ്മാണമെന്ന പദംകൊണ്ടു വിവക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതു്. അനായാസമായ കാൎയ്യസിദ്ധിക്കു വേണ്ടിയുള്ള പരിശ്രമത്തിൽ തടസ്സങ്ങൾ നേരിടുക; ഈ കുഴപ്പങ്ങൾ കണ്ണികണ്ണിയായിച്ചേൎത്തു് ഉച്ചസ്ഥിതിയെ പ്രാപിപ്പിക്കുക; ഒടുവിൽ ഈ കണ്ണികളെ ഓരോന്നായി അഴിക്കുക എന്നിങ്ങനെ നിൎമ്മിതിക്കു മൂന്നവാന്തരവിഭാഗങ്ങളുണ്ടു്. കഥ ഉദ്ദേശിച്ച രീതിയിൽ കലാശിപ്പിക്കുന്നതാണ് അവസാനം അല്ലെങ്കിൽ ഉപസംഹാരം. ഈ മൂന്നു വിഭാഗങ്ങളും ഒന്നിനൊന്നു തൊടാത്തവിധം വിഭിന്നങ്ങളായിരിക്കണമെന്നില്ല. നിൎമ്മാണത്തിന്റെ ബീജം അനാച്ഛാദനത്തിലോ ഉപസംഹാരബീജം നിൎമ്മാണഭാഗത്തിലോ ഉൾപ്പെട്ടെന്നാം; ഉൾപ്പെട്ടെന്നാമെന്നു മാത്രമല്ല, അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതു സാരസ്യത്തിനു കാരണമാണു താനും. മേൽപറഞ്ഞ മൂന്നു വിഭാഗങ്ങളും ഒന്നായി വിചാരിച്ചിട്ടുവേണം "രസച്ചരടു" മുറുക്കിക്കൊണ്ടുപോകാൻ. രസപോഷകമായ ഏതെങ്കിലും ഒരു ഘട്ടം അതിന്റെ മൂൎദ്ധന്യാവസ്ഥയിലെത്തി പിന്നെ ഒരടിപോലും മുന്നോട്ടുവയ്ക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതാകുമ്പോൾ രസവിച്ഛിത്തി വന്നുപോകാതിരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പൂൎവ്വകഥയെ തീരെ വിസ്മരിക്കാതെ കഥാഗതിയെ പതുക്കെ ഒന്നു തിരിച്ചുവിടുകയാണു മൎമ്മജ്ഞനായ കാഥികൻ ചെയ്യുക പതിവു്.

ഇങ്ങനെ ചില നിയമങ്ങൾ പറഞ്ഞുവെന്നേയുള്ളൂ. വാസ്തവത്തിൽ വാസനതന്നെയാണ് എല്ലാററിനും പ്രധാനമായി വേണ്ടതു്. നല്ല വാസനയുള്ള ഒരു കവി ഒരു നിയമത്തിനും വിധേയനാകേണ്ട ആവശ്യമില്ല. നിയമങ്ങൾ കവിയ്ക്കു വിധേയത്വം വഹിച്ചുകൊള്ളും. എന്നാൽ വലിയ വാസനയില്ലാത്തവൎക്കും നാടകനിൎമ്മാണം സാദ്ധ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള വഴി കാണിക്കുകയാണ് ഇവിടെ ചെയ്തിരിക്കുന്നതു്.

"ന വിദ്യതേ യദ്യപി പൂൎവ്വവാസനാ-
ഗുണാനുബന്ധിപ്രതിഭാനമത്ഭുതം
ശ്രുതേന യത്നേന ച വാഗുപാസിതാ
കരോതി കാൎയ്യം......................"

എന്നാണല്ലോ ദണ്ഡി പറയുന്നതും.

ഗുരുനാഥൻ.

———:0:———

(കെ. വി. എം.)

ഹരി എന്നു പറഞ്ഞാൽ വിഷ്ണുവെന്നും, മഹേശ്വരനെന്നു പറഞ്ഞാൽ ശിവനെന്നും, ശതക്രതു എന്നു പറഞ്ഞാൽ ദേവേന്ദ്രനെന്നും എല്ലാവരും അൎത്ഥം ഗ്രഹിക്കുമെന്നു രഘുവംശത്തിൽ ഒരു സന്ദൎഭത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഹരി എന്നു തുടങ്ങിയ ശബ്ദങ്ങളെക്കൊണ്ടു പലരേയും പറയാമെങ്കിലും ആ ശബ്ദങ്ങളിൽ ഇതരവ്യാവൎത്തകമായ ഒരു ശക്തിവിശേഷം അന്തൎഭവിച്ചുകിടക്കുന്നുണ്ടെന്നാണ് ഇതിന്റെ താല്പൎയ്യം. രഘുവംശത്തിലെ ഈ വചനമാണ് ഈ ഉപന്യാസത്തിനു വിഷയമായ ആ പുണ്യശ്ലോകനെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ എന്റെ സ്മരണയിൽ വരുന്നത്. ഗുരുനാഥൻ എന്ന പദംകൊണ്ടു വ്യപദേശിക്കപ്പെടാവുന്നവർ പലരുമുണ്ടെങ്കിലും അവരിൽനിന്നെല്ലാം വ്യാവൎത്തിപ്പിച്ച്, കേരളീയരുടെ കുലഗുരുവായ ബ്രഹ്മശ്രീ പുന്നശ്ശേരി നമ്പി നീലകണ്ഠശൎമ്മാവവർകളെ ഗ്രഹിക്കുവാനുള്ള ഒരു ശക്തിവിശേഷം 'ഗുരുനാഥൻ' എന്ന പദത്തിൽ അന്തൎഭവിച്ചു കിടക്കുന്നുണ്ട്. മലബാർ, കൊച്ചി, തിരുവിതാംകൂർ എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു ഖണ്ഡമായി തിരിഞ്ഞിട്ടുള്ള കേരളഭൂമിയിലെ നിവാസികളിൽ സ്വല്പമെങ്കിലും വിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ഏതൊരാളും ഗുരുനാഥൻ എന്നു കേട്ടാൽ നീലകണ്ഠശൎമ്മാവിനെയല്ലാതെ മറ്റൊരാളെ ഗ്രഹിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇങ്ങനെ സമസ്തകേരളീയരും തങ്ങളുടെ ഗുരുവായി സങ്കല്പിച്ചുപോരുന്ന ദേഹവും സമസ്തകേരളസാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ ഒന്നിലധികം യോഗങ്ങളിൽ അദ്ധ്യക്ഷനായിരുന്ന ആളുമായ ആ മഹാത്മാവിന്റെ ഒരു ജീവചരിത്രസംക്ഷേപം ആ പരിഷത്തിന്റെ വകയായ ത്രൈമാസികത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു സൎവ്വഥാ യുക്തരൂപമായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ബ്രിട്ടീഷുമലബാറിൽ, വള്ളുവനാട്ടുതാലൂക്കു പെരുമുടിയൂരംശം ഈങ്ങയൂർദേശത്ത്, ശിവദ്വിജകുലാലങ്കാരമായ പുന്നശ്ശേരി ഇല്ലത്താണു ഗുരുനാഥന്റെ ജനനം. ഈ തറവാടു പുരാതനകാലംമുതൽക്കുതന്നെ ശൈലാബ്ധീശ്വരന്മാരുടെ മന്ത്രികുലങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. ഈ തറവാടിനെപ്പറ്റി പുന്നശ്ശേരിഗ്രന്ഥവരിയിൽ ഒരൈതിഹ്യം കാണുന്നുണ്ട്.

ഗോദാവരീസമീപത്തു നാസികാത്ര്യംബകമെന്ന ക്ഷേത്രത്തിനടുത്തുള്ള ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ സേതുസ്നാനത്തിനു രാമേശ്വരത്തു പോയി മടങ്ങുമ്പോൾ മലയാളത്തിൽ വന്നു നെടിയിരിപ്പുരാജാവായ കുന്നലക്കോനാതിരിയെക്കണ്ടു സംസാരിച്ചതിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നീതിശാസ്ത്രനൈപുണ്യവും മററു ഗുണഗണങ്ങളും അറിഞ്ഞ രാജാവു് അദ്ദേഹത്തെ അമാത്യസ്ഥാനത്തു നിശ്ചയിക്കുകയും, അദ്ദേഹം ശിവബ്രാഹ്മണനായിരുന്നതിനാൽ മലയാളത്തിലെ ശിവബ്രാഹ്മണരോടുകൂടി ജ്ഞാതികാൎയ്യങ്ങൾ നടത്തുവാൻ കല്പിക്കയും ചെയ്തു. ആ ബ്രാഹ്മണൻ ഋഗ്വേദിയും ആശ്വലായനസൂത്രക്കാരനുമായിരുന്നു. ആ പാരമ്പൎയ്യത്തിലുള്ള തറവാട്ടിൽ പിന്നെ ഒരു കാലത്തു സന്തതിയില്ലാതായിത്തീൎന്നതിനാൽ ഒരു ശിവദ്വിജഗൃഹത്തിൽനിന്നു ദത്തെടുത്തു. ആ ദത്തപുത്രൻ യജുൎവ്വേദിയും ബൌധായനസൂത്രക്കാരനുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശാഖയാണു് ഇപ്പോൾ ഉള്ളതു്—ഇങ്ങനെയാണു് ഐതിഹ്യം. ഈ തറവാട്ടിൽ ബ്രഹ്മസ്വം വകയായി ജന്മഭൂമികൾ ധാരാളം ഉള്ളതിനാൽ പുന്നശ്ശേരിഇല്ലത്തെ മലയാളത്തിലെ ജന്മികുടുംബങ്ങളിലൊന്നായിട്ടാണു ഗണിച്ചുവരുന്നതു്.

അപ്രകാരമിരിക്കുന്ന ശിവബ്രാഹ്മണകുലത്തിൽ, കൊല്ലവൎഷം 1033-ാമതു മിഥുനമാസം 4-ാംനു- ബുധനാഴ്ച കൎക്കിടകലഗ്നത്തിൽ മകംനാളിലാണു നമ്മുടെ കഥാപുരുഷൻ ഭൂജാതനായതു്. അന്നത്തെ കലിദിനസംഖ്യ "ശ്രീഹേലിഃ പുണ്യദോന്ത്യേ" (18, 11, 382) എന്നാകുന്നു. ആ ലഗ്നത്തിന്റെ ഗ്രഹസ്ഥിതികൊണ്ടു്

"യസ്യ ജന്മസമയേ ശശിലഗ്നാൽ
സൽഗ്രഹോ ഭവതി കൎമ്മസംസ്ഥിതഃ
തസ്യ കീൎത്തിരമലാ ഭുവി തിഷ്ഠേ-
ദായുരന്തമവിനാശിതസമ്പൽ"

എന്ന അമലായോഗം ജാതകത്തിൽ പരിപൂൎണ്ണമായുണ്ടായിരുന്നു. അതിന്റെ ഫലം തികച്ചും അനുഭവപ്പെട്ടുവെന്നു പറയേണ്ടതുമില്ലല്ലോ.

ഗുരുനാഥന്റെ അച്ഛൻ നാരായണനെന്നു പേരായ പുന്നശ്ശേരി നമ്പിയും മുത്തച്ഛൻ ശ്രീധരനെന്നു പേരായ പുന്നശ്ശേരി നമ്പിയുമാണു്. മുത്തച്ഛൻ ഒരു നല്ല പണ്ഡിതനും വിക്രമാദിത്യചരിതം, നീലകണ്ഠസന്ദേശം മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രണേതാവുമാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവചരിത്രസംക്ഷേപം പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയുടെ ഭാഷാചരിത്രത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടു് പിതൃകുലംപോലെതന്നെ ഗുരുനാഥന്റെ മാതൃകുലവും

പ്രസിദ്ധമായ ഒരു തറവാടാണ്. കൊച്ചിശ്ശീമ തലപ്പിള്ളിത്താലൂക്കിൽ തളിയിൽ ഏഴിക്കര എന്ന ഇല്ലമാണ് അവിടുത്തെ അമ്മാത്തു്. അമ്മാത്തു മുത്തച്ഛൻ നാരായണൻമൂസ്സതും, അമ്മാമന്മാർ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ പ്രസിദ്ധിയും വൈദഗ്ദ്ധ്യവുമുള്ള നാരായണൻമൂസ്സതു മുതലായവരുമാണ്. ഈ നാരായണൻമൂസ്സതു് അന്നത്തെ കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലേയും മററും കയ്യിൽനിന്ന് ഉത്തമസംഭാവനകൾ സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പണ്ഡിതനായിരുന്നു.

1038 കന്നിയിൽ ഭരണിനക്ഷത്രത്തിൽ, അതായതു് അഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ ഗുരുനാഥൻെറ അച്ഛൻ ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. അതിനുശേഷം അമ്മയുടെ രക്ഷയിലാണ് അവിടുന്നു വളൎന്നുവന്നതു് അഞ്ചാംവയസ്സിൽ കുലഗുരുവായ ആറങ്ങോട്ടൂർ വാരിയർ അദ്ദേഹത്തെ എഴുത്തിനുവച്ചു. ഈ വാരിയരും എടവീട്ടിൽ ഗോവിന്ദമാരാർ, കുലുക്കമില്ലാവൂർ ഉണ്ണിക്കണ്ടവാരിയർ എന്നിവരുമാണ് പൂൎവ്വസമ്പ്രദായപ്രകാരമുള്ള നിലത്തെഴുത്തു്, കണക്ക്, വാക്യം, ജ്യാവ്, അമരകോശം, സിദ്ധരൂപം മുതലായ ബാലപാഠങ്ങൾ അഭ്യസിപ്പിച്ചതു്. അതിനുശേഷം പേലൂർ കേളവൎമ്മ ഉണ്ണിത്തിരിയുടെ അടുക്കൽനിന്നു ചില കാവ്യങ്ങളും ജ്യൌതിഷവും അഭ്യസിച്ചു. ഈ ഉണ്ണിത്തിരി തെളിഞ്ഞ ലോകവ്യുൽപത്തിയും തികഞ്ഞ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രപാണ്ഡിത്യവുമുള്ള ആളായിരുന്നു. അദ്ദേഹം അക്കാലത്തു് ഉപാദ്ധ്യായനായി ഇല്ലത്തുതന്നെ താമസിക്കുകയായിരുന്നു. പ്രശ്നമാൎഗ്ഗം, ഹോര, ജാതകാദേശം, ലീലാവതി മുതലായ പ്രധാനജ്യൌതിഷഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചതു കേളവൎമ്മഉണ്ണിത്തിരിയാണ്. ആ ഗുരുവിൻെറപേരിൽ ഗുരുനാഥനുള്ള ഭക്തിബഹുമാനങ്ങൾ അവിടുന്നുണ്ടാക്കിയ പ്രശ്നമാൎഗ്ഗവ്യാഖ്യാനത്തിലുള്ള,

> "ശ്രീകേളവൎമ്മഗുരുവൎയ്യമുഖാരവിന്ദ-
> സമ്പാദിതാൎത്ഥമധുസാരനിഷേകഹൃദ്യാം
> തം പ്രശ്നമാൎഗ്ഗമുപരത്നശിഖാം പ്രദൎശ്യ
> ശിഷ്യാഭിലാഷവിവശോ വിശദീകരോമി"

എന്ന പദ്യത്തിൽനിന്നും മററും വ്യക്തമാകുന്നുണ്ട്.

1046 മകരം 22-ാംനു- ഉപനയനവും 1047 ഇടവം 7-ാംനു- സമാവൎത്തനവും കഴിഞ്ഞു് ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസത്തിനുചിതമായ വയസ്സിൽ അവിടുന്നു പ്രവേശിച്ചു. അതിനു ശേഷമാണു വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ കാൎയ്യമായ നിഷ്കൎഷ തുടങ്ങിയതു്. ചിററിലപ്പള്ളി അപ്പുശാസ്ത്രികളുടെ അടു

ക്കൽനിന്നു വ്യാകരണത്തിൽ സന്ധിത്രയംവരേയും മററും വായിച്ചു. കുറച്ചുകാലം പറയത്തക്ക പരിശ്രമമൊന്നും ചെയ്യാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടുകയും ചെയ്തു. പഠിക്കുവാനുള്ള അഭിരുചിയും നിഷ്കൎഷയും വൎദ്ധിച്ചതോടുകൂടി പഠിപ്പു വേറെ ഒരു ദിക്കിൽ വേണമെന്നു നിശ്ചയിക്കുകയും, 1051 ധനു 2-ാംനു- തൃപ്രങ്ങോട്ടു കിഴക്കെ പുല്ലത്തു കുഞ്ഞുണ്ണിമൂസ്സതു (ശങ്കരൻമൂസ്സതു്) എന്ന മഹാവിദ്വാന്റെ അടുക്കൽ പഠിക്കുവാനായി ചെല്ലുകയും ചെയ്തു. ഈ കുഞ്ഞുണ്ണിമൂസ്സതു ചരിത്രപ്രസിദ്ധനായ ഒരു പണ്ഡിതനായിരുന്നു. വ്യാകരണം, അലങ്കാരം, വൈദ്യം മുതലായ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ അതിനിപുണനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽനിന്നു സിദ്ധാന്തകൗമുദി മുഴുവനും, മനോരമ മുതലായ ചില വ്യാഖ്യാനങ്ങളും, അലങ്കാരഗ്രന്ഥങ്ങളും വായിച്ചു. കൗമുദി രണ്ടു കൊല്ലംകൊണ്ടാണു പഠിച്ചുതീൎത്തതു്.

“കൗമുദീപിപഠിഷാ യദി തേ സ്യാ-
ദബ്ദപഞ്ചകമനന്യവിചാരഃ
സംഗമാലയമഹീസുരഗേഹേ
ഗച്ഛ വത്സ! സുചിരം ശ്രുതമസ്തു”

എന്നു് ഒരു ഗുരു തന്റെ അടുക്കൽ കൗമുദിവരെ പഠിച്ചതിനു ശേഷം കൗമുദി പഠിക്കേണമെന്നു പറഞ്ഞ ഒരു ശിഷ്യനോടു് ഉപദേശിച്ചതായി കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. കൗമുദി പഠിക്കേണമെന്നാഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ അഞ്ചുകൊല്ലക്കാലം അന്യവിചാരം കൂടാതെ കൂടല്ലൂര നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെ ഇല്ലത്തു (സംഗമാലയമഹീസുരഗേഹേ) പോയി പാൎക്കണം എന്നാണു് ഇതിന്റെ സാരം. അത്ര ഗഹനമായ കൗമുദീപാഠം ഇത്ര എളുപ്പത്തിൽ സാധിച്ചതു പ്രക്രിയാദികളിലുള്ള ഗുരുവിന്റെ പ്രവീണതയാലോ, ചിന്തനാദികളിലുള്ള ശിഷ്യന്റെ സാമൎത്ഥ്യത്താലോ എന്നു തീൎച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ വയ്യ. രണ്ടും ധാരാളത്തിലധികം ഉണ്ടായിരുന്നു. “നിൎമ്മത്സരസ്തുതമണത്തലനീലകണ്ഠശൎമ്മപ്രശസ്തകവി” എന്നു കേരളവൎമ്മവലിയകോയിത്തമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലെ പ്രശംസയ്ക്കു പാത്രമായ മണത്തല നീലകണ്ഠൻമൂസ്സതു മുതലായി അനേകം സഹപാഠികൾ അന്നു് ഇദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. അഷ്ടാംഗഹൃദയം മുതലായ ചില വൈദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളും അക്കാലത്തുതന്നെ പഠിച്ചു. 1063 വരെ തൃപ്രങ്ങോട്ടുതന്നെ താമസിച്ചതിനുശേഷം സ്വഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു മടങ്ങി. അക്കൊല്ലത്തിൽ ഗുരുവായ കുഞ്ഞുണ്ണിമൂസ്സതു പരലോകപ്രാപ്തനായതിനു ശേഷമാണു ഗുരുകുലവാസം വിട്ടതു്. തന്റെ ഈ ഗുരുവിന്റെ പേരിൽ ഗുരുനാഥനുള്ള ഭക്തിബഹുമാനങ്ങൾ അവിടുത്തെ കൃതികളിൽ വന്ദനശ്ലോകമായി ചേൎക്കാറുള്ളതും അവിടുന്നു ചെയ്യുന്ന പ്രസംഗങ്ങളിൽ മംഗളാചരണമായി ചൊല്ലാറുള്ളതുമായ,

"പ്രജ്ഞാതാവൈദവമന്ഥദണ്ഡമഥിതാന്നിഃശ്ലേഷശാസ്ത്രാംബുധേഃ
സാരാത്മാനമൃതം സ്വയം സുമധുരം സമ്പാദയൻ പായയൻ
ശിഷ്യാൻ വത്സലതാഭരാൽ സ്വമനസസ്സന്തപൻ ബുധാൻ ശ്രിയയ
യഃ സർവ്വത്ര നതോസ്മി തം ഗുരുവരം ശ്രീശങ്കരം സാദരം"

എന്ന ശ്ലോകത്തിൽനിന്നു വെളിപ്പെടുന്നുണ്ട്. സ്വഗുരുവിന്റെ പേരിലുള്ള ഭക്തിനിമിത്തം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദീക്ഷാകാലത്തു ഗുരുഗൃഹത്തിൽവെച്ചു ഗുരുനാഥൻ ഒരു സപ്താഹയജ്ഞം (ശ്രീഭാഗവതം ഏഴുദിവസംകൊണ്ടു യഥാകല്പം പാരായണംചെയ്തു) നടത്തുകയും, അതു കാലംകൂടുന്നദിവസം കാലുകഴുകിച്ചൂട്ടുകയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

1063മുതൽ ഗുരുനാഥൻ സ്വഗൃഹത്തിൽത്തന്നെ താമസം തുടങ്ങി. പിന്നെ അദ്ദേഹം ജനങ്ങൾക്കു പൊതുവെ ഉപകാരപ്രദങ്ങളായ കാര്യങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുവാൻ തുടങ്ങി. താൻ പഠിച്ച വിദ്യകൾ ജനങ്ങൾക്കുപകരിക്കുമാറാകണം എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടിയാണ് അവിടുന്ന് പരിശ്രമം ആരംഭിച്ചത്. "അധീതിബോധാചരണപ്രചാരണൈർദ്ദശാശ്ചതസ്രഃ പ്രണയന്നുപാധിഭിഃ" എന്ന ശ്രീഹർഷമഹാകവിയുടെ വചനപ്രകാരം വിദ്യകൾക്ക് അധീതി (അദ്ധ്യയനം), ബോധം (അർത്ഥജ്ഞാനം), ആചരണം (പഠിച്ചതിനെ അനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കൽ), പ്രചാരണം (പഠിച്ചവിദ്യയെ പ്രചരിപ്പിക്കൽ) എന്നിങ്ങനെ നാലവസ്ഥകൾ ഉണ്ടല്ലോ. അവയിൽ അധീതിബോധങ്ങൾ മാത്രമേ ഗുരുകുലവാസംകൊണ്ടു സിദ്ധിച്ചുകഴിഞ്ഞുള്ളു. ശേഷമുള്ള ആചരണപ്രചാരണങ്ങളെന്ന രണ്ടവസ്ഥകളുടെ പ്രാപ്തിക്കുവേണ്ടി പിന്നേയും പരിശ്രമിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. അക്കാലത്തു സംസ്കൃതവിദ്യാഭ്യാസംചെയ്തു പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചവർക്കു സംസ്കൃതഭാഷയിൽ ശാസ്ത്രീയകാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു മാത്രമല്ലാതെ ലൌകികവിഷയങ്ങളെപ്പററി വ്യവഹരിക്കുവാനോ എഴുതുവാനുമുള്ള പരിചയം പ്രായേണ സിദ്ധിച്ചിരുന്നില്ല. തന്നിമിത്തം സംസ്കൃതപണ്ഡിതന്മാർക്കു പരസ്പരം ആശയവിനിമയംചെയ്വാൻ മാർഗ്ഗമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഈ ന്യൂനതയെ പരിഹരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണു ഗുരുനാഥൻ പ്രോമരായി പരിശ്രമിച്ചത്. നാനാദേശവാസികളായ പണ്ഡിതന്മാരുടെ പാണ്ഡിത്യപ്രകടനത്തിനു രംഗമായ ഒരുപത്രം സംസ്കൃതഭാഷയിൽ ഗുരുനാഥൻ ഇദംപ്രഥമമായി ആരംഭിച്ചു. 'വിജ്ഞാനചിന്താമണി' എന്നു സുപ്രസിദ്ധമായ ആ പത്രം 1062-ൽ തൃപ്പങ്ങോട്ടു താമസിക്കുന്ന കാലത്തുതന്നെ ആരംഭിച്ചിരുന്നു. അതിന്റെ നടത്തിപ്പിൽ പരേതനായ സരസകവി വെള്ളാനശ്ശേരി വാസുദേവൻമൂസ്സത് ഒരു കൂട്ടുകാരനായിരുന്നു. ആദ്യം ഒരു കൊല്ലം അതു മലയാളലിപിയിലാണു നടത്തിവന്നത്. പിന്നെ രണ്ടുകൊല്ലം

ഗ്രന്ഥാക്ഷരത്തിലും മലയാളലിപിയിലുംകൂടി നടത്തി. അക്കാലത്തു ചിന്താമണിക്കു സംസ്കൃതമയൂഖമെന്നും കേരളമയൂഖമെന്നും രണ്ടു മയൂഖങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. സംസ്കൃതമയൂഖത്തിലെ ലേഖനങ്ങളൊക്കെയും സംസ്കൃതത്തിലും, കേരളമയൂഖത്തിലേതു മലയാളത്തിലുമായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ രണ്ടു കൊല്ലം നടത്തിയതിനുശേഷം ചില പ്രതിബന്ധങ്ങളാൽ രണ്ടുകൊല്ലക്കാലത്തേയ്ക്കു 'ചിന്താമണി' നിർത്തേണ്ടതായിവന്നു.

ഗുരുനാഥന്റെ ജാതകത്തിൽ ദ്വാത്രിംശദ്യോഗം എന്ന ഒരു യോഗം പ്രബലമായി ഉണ്ട്. അതിന്റെ അവധി 1065-ൽ ആയിരുന്നു. 32-ാമത്തെ വയസ്സിൽ ആയുസ്സിനു ദോഷം തട്ടുകയാണ് ദ്വാത്രിംശദ്യോഗത്തിന്റെ ഫലം. ഈ ദ്വാത്രിംശദ്യോഗത്തിന് ഈശ്വരഭജനംകൊണ്ടു പരിഹാരംവരുത്തുവാനാണു ഗുരുനാഥൻ ശ്രമിച്ചത്. "ബലീ പുരുഷകാരോ ഹി ദൈവമപ്യതിവർത്തതേ" എന്ന വചനപ്രകാരം ബലവത്തായ പുരുഷപ്രയത്നംകൊണ്ടു ദൈവത്തെയുംകൂടി അതിലംഘിക്കാമെന്ന് അവിടുന്നു വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. ആയുസ്സിനു ദോഷകരമായ യോഗത്തെ ആയുഷ്കരങ്ങളായ ഈശ്വരഭജനാദി സത്കർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ടു വിഫലീകരിക്കുവാനാണ് അവിടുന്നു പ്രയത്നിച്ചത്. അക്കാലത്തു തദ്യോഗപരിഹാരാർത്ഥമായി വളരെ നിഷ്ഠയോടുകൂടി ഈശ്വരഭജനം ചെയ്കയുണ്ടായി. കുലപരദേവതയായ ഈങ്ങയൂർ ഭഗവതിയുടെ സന്നിധിയിലും, മൃത്യുഞ്ജയസ്വാമിയായ തൃപ്രങ്ങോട്ടുഭഗവാന്റെ സന്നിധിയിലും നിഷ്ഠയോടുകൂടിച്ചെയ്ത ഭജനത്തിന്റെ ഫലമായി ആ യോഗം ഫലിക്കാതെ പോകതന്നെ ചെയ്തു. യോഗത്തിന്റെ കാലംകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവിടുന്നു ഗ്രഹണമുക്തനായ ചന്ദ്രനെന്നപോലെ പൂർവ്വാധികം ശോഭിച്ചു.

ഈശ്വരഭജനവ്യഗ്രതയാലുള്ള ലൌകികകാര്യവൈമുഖ്യവും, സമീപപ്രദേശങ്ങളിൽ അച്ചുക്കൂടമില്ലായ്കയാൽ ദൂരദേശങ്ങളിൽ പോയി പത്രം അച്ചടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുവരുവാനുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടും നിമിത്തമാണു വിജ്ഞാനചിന്താമണി തൽക്കാലത്തേയ്ക്കു നിർത്തൽ ചെയ്തത്. ഭജനം കഴിഞ്ഞു സ്വഗൃഹത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം അതു വീണ്ടും തുടങ്ങുവാൻ ഉത്സാഹിച്ചു. അതിന്റെ ആവശ്യത്തിലേയ്ക്കു 1067-ൽ പെരുമുടിയൂരിൽ വിജ്ഞാനചിന്താമണി എന്നു പേരായി ഒരച്ചുക്കൂടം സ്ഥാപിച്ചു. ഈ അച്ചുക്കൂടത്തിന്റെ സ്ഥാപകനും കാര്യനിർവ്വഹണത്തിൽ തനിക്കു സഹായകനുമായിരുന്ന അപ്പുതത്തു രാമൻമൂസ്സതും പ്രിയതമാന്തേവാസിയായ വാചസ്പതി ടി. സി. പരമേശ്വരൻമൂസ്സതും ഗുരുനാഥന്റെ ഒരുമിച്ചു താമസവും തുടങ്ങി. ഈ അച്ചുക്കൂടത്തിൽനിന്നു വീണ്ടും വിജ്ഞാനചിന്താമണി

ആരംഭിക്കുകയും, കുറേക്കാലം മുമ്പത്തെപ്പോലെ ഗ്രന്ഥാക്ഷരത്തിൽ നടത്തിയതിനുശേഷം ദേവനാഗരലിപിയിലാക്കുകയും ചെയ്തു.

1063-ൽ തന്നെ 'സാരസ്വതോദ്യോതിനി' എന്ന സംസ്കൃതപാഠശാലയും ആരംഭിച്ചു. കാവ്യം, വ്യാകരണം, വൈദ്യം, ജ്യോതിഷം മുതലായ വിഷയങ്ങൾ താൻ തന്നെ പഠിപ്പിക്കുവാനും പാഠശാലയിൽ ചേൎന്നു പഠിക്കുന്നവരെ വേറെ ഉപാദ്ധ്യായന്മാരെ നിയമിച്ചു പഠിപ്പിക്കുവാനും തുടങ്ങി. അന്നു ഏറ്റവും താണ നിലയിൽ ആരംഭിച്ച ആ പാഠശാലയാണു 1911 ജൂൻ 3-ാനു മുതൽ സംസ്കൃതകോളേജാക്കി ഉയൎത്തിയതു്. ഇപ്പോൾ പ്രസ്തുത കോളേജിൽ വിദ്വാൻ, ശിരോമണി എന്നീ പൌരസ്ത്യ ബിരുദപരീക്ഷകൾക്കു കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ട ഏൎപ്പാടുകളെല്ലാമുണ്ടു്. കോളേജാക്കി ഉയൎത്തിയതിനുശേഷം ഒരു മാതൃകാസംസ്കൃതമഹാപാഠശാലയായിട്ടാണ് അതിനെ ഗണിച്ചുവന്നതു്. പ്രസ്തുതപാഠശാലയിലെ പാഠപദ്ധതിയനുസരിച്ചും ഇതിന്റെ കീഴിലായും വേണം കേരളത്തിൽ മററു സംസ്കൃതപാഠശാലകൾ നടത്തുവാനെന്നു് ഒരു വ്യവസ്ഥയുണ്ടായിരുന്നു. ഈ വ്യവസ്ഥയനുസരിച്ചു ബ്രിട്ടീഷുമലബാറിൽ പല താലൂക്കുകളിലുമായി വലുതും ചെറുതുമായിട്ടു് 35-ൽ കുറയാതെ സംസ്കൃതപാഠശാലകൾ ഉണ്ടായിത്തീൎന്നു. ആദ്യം കുറെ കാലത്തേയ്ക്കു് ആ വക പാഠശാലകളിലെ മാസാന്തക്കണക്കുകൾ സാരസ്വതോദ്യോതിനി സംസ്കൃതകോളേജിലേയ്ക്കയയ്ക്കുകയും, അവിടെനിന്നു് അവയുടെ ചുരുക്കം എടുത്തു സംസ്കൃതപാഠശാലാസൂപ്രണ്ടിന്നു് അയച്ചുകൊടുക്കുകയുമായിരുന്നു പതിവു്.

ഇങ്ങനെ പത്രം, അച്ചുകൂടം, പാഠശാല എന്ന മൂന്നു സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു പുറമെ, 1077-ൽ ചിന്താമണി എന്നു പേരായി ഒരു പരസ്പരസഹായസംഘവും ചിന്താമണി എന്ന പേരിൽ ഒരു ബാങ്കും, കുറച്ചുകാലത്തേക്കു് ഒരു നെയ്ത്തുശാലയും അവിടുന്നു തുടങ്ങുകയുണ്ടായി. അവയിൽ വച്ചു നെയ്ത്തുശാല ആദ്യവും, ബാങ്കു രണ്ടാമതും, പരസ്പരസഹായസംഘം മൂന്നാമതും കാരണവശാൽ മുടങ്ങിപ്പോകുവാനിടയായി. വൈദ്യശാലയാകട്ടെ അടുത്തകാലംവരെയും മുടങ്ങാതെ നടന്നിരുന്നു. ഇവയ്ക്കു പുറമെ ഗുരുനാഥനു സുമാറു് 20 വയസ്സു പ്രായമായ കാലം മുതൽക്കുതന്നെ 'പട്ടാമ്പി പഞ്ചാംഗം' എന്ന പേരിൽ ഒരു പഞ്ചാംഗം അവിടുന്നു കൊല്ലംതോറും ഗണിച്ചുണ്ടാക്കി അച്ചടിപ്പിച്ചു പ്രസിദ്ധം ചെയ്തുവന്നിരുന്നു. ഗണിതത്തിലുള്ള നിഷ്കൎഷയും ശുദ്ധിയും നിമിത്തം പരക്കെ ജനങ്ങൾക്കു വി

ശാസ്ത്രയോഗ്യമായിത്തീൎന്ന ആ 'പട്ടാമ്പി പരിഷാംശ'ത്തിന് ഒരു കൊല്ലവും മുടക്കം വരികയുണ്ടായിട്ടില്ല.

മേൽപറഞ്ഞ ഏൎപ്പാടുകളിൽവെച്ചു പ്രധാനമായതു് അച്ചുക്കൂടം, പത്രം, പാഠശാല, വൈദ്യശാല എന്നിവയാണു്. അവ മുഖേനയാണു ഗുരുനാഥന്റെ പ്രയത്നങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്കു പരിചയപ്പെട്ടുവന്നതു്. പത്രവും പാഠശാലയും മുഖേന അവിടുന്നു സംസ്കൃതഭാഷയ്ക്കു പുതുതായ ഒരു ജീവൻ ഉണ്ടാക്കിത്തീൎത്തു. സംസ്കൃതഭാഷ മൃതഭാഷകളിലൊന്നാണെന്നും ലോകവ്യവഹാരത്തിനുപയോഗിക്കുവാൻ കൊള്ളുന്നതല്ലെന്നും പണ്ഡിതന്മാരിൽതന്നെ പലൎക്കുമുണ്ടായിരുന്ന തെറ്റിദ്ധാരണയെ ഗുരുനാഥൻ വിജ്ഞാനചിന്താമണി മുഖേനയും സംസ്കൃതപാഠശാല മുഖേനയും നിശ്ശേഷംപരിഹരിച്ചു. ഒരു വൃത്താന്തപത്രത്തിൽ എഴുതാവുന്ന എല്ലാ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചും സുഗമമായ ശൈലിയിൽ അവിടുന്നു ചിന്താമണിയിൽ എഴുതിവന്നു. ആ രീതി ക്രമേണ ജനങ്ങൾക്കു രുചിക്കുകയും, അതനുസരിച്ചു ലേഖനങ്ങളെഴുതുന്നവരുടെ സംഖ്യ വൎദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. തന്നിമിത്തം സംസ്കൃതഭാഷയിൽ സംസാരിക്കുവാനും എഴുതുവാനുമുള്ള അഭിരുചിയും പരിചയവും സംസ്കൃതം പഠിക്കുന്നവരിലും സംസ്കൃതപണ്ഡിതന്മാരിലും പരക്കെ ഉണ്ടായിത്തീൎന്നു. വിജ്ഞാനചിന്താമണിയുടെ സമ്പ്രദായത്തിൽ ബ്രഹ്മവിദ്യ, മഞ്ജുഭാഷിണി, സംസ്കൃതചന്ദ്രിക, മിത്രഗോഷ്ഠി, സുനൃതവാദിനി, സഹൃദയ മുതലായ സംസ്കൃതപത്രങ്ങൾ ഇന്ത്യയിൽ നാനാഭാഗങ്ങളിലുമായി ആരംഭിച്ചു. അവയെല്ലാം ഓരോ പ്രകാരത്തിൽ ഓരോ വൈചിത്ര്യമുള്ളവയായിരുന്നു; എങ്കിലും ഒന്നാമതായി സംസ്കൃതത്തിൽ ഒരു പത്രം തുടങ്ങുക എന്ന കാൎയ്യം ഗുരുനാഥനാണു നിൎവ്വഹിച്ചതു്. വിജ്ഞാനചിന്താമണിയിൽ അന്നന്നു നടക്കുന്ന ദേശവൃത്താന്തങ്ങൾ, അവയിൽ പ്രധാനമായവയെക്കുറിച്ചു വിമൎശനരൂപങ്ങളായ ലേഖനങ്ങൾ, ചെറുകഥകൾ, ചെറുകവിതകൾ, സമസ്യാപൂരണങ്ങൾ, ചിത്രപ്രശ്നങ്ങൾ മുതലായവയും സാഹിത്യസംബന്ധമായോ ശാസ്ത്രസംബന്ധമായോ പ്രസിദ്ധപണ്ഡിതന്മാരാൽ വാദപ്രതിവാദരൂപത്തിൽ എഴുതപ്പെടുന്ന ലേഖനങ്ങളും വിശേഷിച്ചു ഗുരുനാഥന്റെ തൂലികയിൽനിന്നു നിൎഗ്ഗളമായി നിൎഗ്ഗമിക്കുന്ന പ്രശാന്തഗംഭീരമനോഹരങ്ങളായ മുഖപ്രസംഗങ്ങളും നിരന്തരമായി പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടുവന്നു. വാദപ്രതിവാദങ്ങളിൽ മൈസൂരിലെ ആസ്ഥാനസഭാപതിയായിരുന്ന പണ്ഡിതരത്നം കസ്തൂരിരംഗാചാൎയ്യർ, കവിഭൂഷണൻ എന്നു പ്രഖ്യാതനായ ശ്രീകുമാരതാതാചാൎയ്യർ, അഭിനവഭട്ടബാണൻ, ആർ. കൃഷ്ണമാചാൎയ്യർ (ഇപ്പോൾ മഹാമഹോപാദ്ധ്യായൻ.) വിദ്വാൻ കൈക്കുളങ്ങര രാമവാൎയ്യർ, വി

ദ്വാൻ കൂട്ടല്ലൂരമനയ്ക്കൽ ദിവാകരൻനമ്പൂതിരിപ്പാട്, കേരളവൎമ്മവലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ, എ. ആർ. രാജരാജവൎമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ, ശ്രീശൈലതാതാചാൎയ്യർ, ചണ്ഡമാരുതപണ്ഡിതൻ, കോമളമാരുതപണ്ഡിതൻ, മണ്ണന്തല നീലകണ്ഠൻമൂസ്സതു മുതലായ പണ്ഡിതന്മാർ ലേഖനങ്ങളെഴുതുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. അവയിൽവെച്ച് "ശാകുന്തളമോ ഉത്തരരാമചരിതമോ മേലെ"എന്ന വിഷയത്തെപ്പററി കേരളവൎമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും കുമാരതാതാചാൎയ്യകവിഭൂഷണനും തമ്മിൽ നടത്തിയ വാദം ഏററവും രസാവഹമായിരുന്നു. അതിൽ തമ്പുരാൻെറ വാദം 'ശാകുന്തളപാരമ്യം' എന്ന പേരിലും കവിഭൂഷണൻെറവാദം 'ഭവഭൂതിഭാരതീ' എന്ന പേരിലും ഓരോപുസ്തകമായി വേറിട്ടു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടു്. ചുരുക്കത്തിൽ പറയുന്നതായാൽ, സംസ്കൃതഭാഷയുടെ ഉജ്ജീവനവിഷയത്തിൽ വിജ്ഞാനചിന്താമണിമുഖേന ഗുരുനാഥൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രയത്നം അനന്യസാമാന്യമാണെന്നുതന്നെ പറയാവുന്നതാണു്.

സംസ്കൃതഭാഷാഭ്യാസത്തിൻെറ പരിഷ്കരണത്തിനും പോഷണത്തിനും വിജ്ഞാനചിന്താമണിയെപ്പോലെതന്നെ ഗുരുനാഥൻെറ അദ്ധ്യാപകവൃത്തിയും ഉപകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവിടത്തെ കീഴിലുള്ള അഭ്യാസത്തെ ചുരുക്കത്തിൽ രണ്ടുവിധമായി ഭാഗിക്കാം. ഒന്നാമത്തേതു്, അവിടത്തെ മുഖത്തുനിന്നു നേരിട്ടുള്ള അദ്ധ്യയനവും, രണ്ടാമത്തേതു പാഠശാലാമുഖേനയുള്ള അദ്ധ്യയനവുമാകുന്നു. ഗുരുനാഥൻെറ മുഖത്തുനിന്നുള്ള അദ്ധ്യയനത്തിനു ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളവർ അതിൻെറ അന്യാദൃശമായ രീതിയെ ഒരുകാലത്തും വിസ്മരിക്കുകയില്ല. ശിഷ്യൻെറ ഗ്രഹണധാരണാശക്തികളനുസരിച്ചു്, പഠിക്കുന്ന വിഷയത്തിൻെറ അൎത്ഥം ശിഷ്യനു മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കുവാനുള്ള സാമൎത്ഥ്യം മററാൎക്കും ഇത്രത്തോളമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ശിഷ്യൻെറ ബുദ്ധിയെ വികസിപ്പിച്ചു് ആലോചനാശക്തി വൎദ്ധിപ്പിച്ചു പഠിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ സ്വന്തമായി ഒരഭിപ്രായം ഉണ്ടാക്കിത്തീൎക്കുവാൻ അവിടത്തെ അദ്ധ്യാപനരീതി ഏററവും ഉപകരിച്ചിരുന്നു. ശിഷ്യൻെറ മനസ്സിൽ രസം ജനിപ്പിച്ചുംകൊണ്ടാണു് അവിടുന്നു പഠിപ്പിക്കുക പതിവു്. ഈ വിഷയത്തിൽ പഠിക്കുന്നവനെ കളിയാക്കുവാനുള്ള ഒരു സാമൎത്ഥ്യവിശേഷമാണു് അവിടത്തെ വിജയത്തിനു പ്രധാനകാരണം. പലവിധത്തിലുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിച്ചു് അവയെല്ലാം ശിഷ്യനെക്കൊണ്ടുതന്നെ അവിടുന്നു് ഉത്തരം പറയിക്കും. ഒരു ചോദ്യത്തിൻെറ ഉത്തരം ശരിയാവാതിരുന്നാൽ മറെറാരു ചോദ്യം ചോദിക്കും. ഇങ്ങനെ പറയിച്ചു പറയിച്ചു് ഒടുവിൽ ശരിയായ ഉത്തരം കിട്ടിപ്പിക്കും. അവിടത്തെ മുമ്പിൽ "വിഡ്ഢി"യാവാത്ത ശിഷ്യന്മാർ ആരുംതന്നെയില്ല. ആരാണോ

അധികം പ്രാവശ്യം വിഡ്ഢിയാകുന്നതു് ആ ശിഷ്യനാണു പിന്നീടു അധികം സമൎത്ഥനായിത്തീരുക. ശരിയായ വഴിയ്ക്കു് ആലോചിക്കുവാനും ആലോചിച്ചതിനെ ശരിയായി പറയുവാനുമുള്ള സാമൎത്ഥ്യം അവിടുത്തെ കീഴിൽ അഭ്യസിച്ച ശിഷ്യന്മാൎക്കു സിദ്ധിക്കാതിരിക്കുകയില്ല. അവിടുത്തെ അടുക്കൽ പഠിക്കുന്നവൎക്കു പഠിക്കുമ്പോഴുള്ള രസം ഒന്നു വേറെതന്നെയാണു്. ആ രസം കാവ്യം പഠിക്കുമ്പോഴും ശാസ്ത്രം പഠിക്കുമ്പോഴും ഒരുപോലെയാണു്. കാവ്യം പഠിപ്പിക്കുമ്പോൾ അതിലെ ശ്ലോകങ്ങളിലുള്ള വ്യാകരണപ്രയോഗവൈചിത്ര്യങ്ങളും അലങ്കാരങ്ങളും രസഭാവാദികളും ശിഷ്യന്മാൎക്കു് എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാകുന്നവിധത്തിൽ വിവരിച്ചുംകൊണ്ടാണു് അവിടുന്നു പഠിപ്പിക്കുക പതിവു്. എന്നാൽ ഇതു ശിഷ്യൻ പഠിക്കുന്ന വിഷയത്തിനും ശിഷ്യന്റെ ഗ്രഹണധാരണശക്തികൾക്കും അനുസരിച്ചു മാത്രമേ പറയുക പതിവുള്ളു. ശ്രീരാമോദന്തം പഠിക്കുന്ന ഒരു കുട്ടിയുടെ ബുദ്ധിയിൽ നൈഷധം പഠിക്കുന്ന ഒരു പ്രൌഢശിഷ്യനു ഗ്രഹിക്കാവുന്ന ഉപരിവിഷയങ്ങൾ കുത്തിക്കയറ്റുവാൻ അവിടുന്നു് ഒരിക്കലും ശ്രമിക്കാറില്ല.

കാവ്യനാടകാദികൾ, വ്യാകരണം, അലങ്കാരം, വൈദ്യം, ജ്യോതിഷം മുതലായ വിഷയങ്ങൾ ഗുരുനാഥന്റെ അടുക്കൽ നിന്നു നേരിട്ടു തന്നെ അഭ്യസിക്കുന്ന അനേകം ശിഷ്യന്മാർ ഏതുകാലത്തും അവിടുത്തെ സമീപത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. പല പ്രായക്കാരും പലതരക്കാരുമായ അവരെ പല വിഷയങ്ങൾ പതിവായി ദിവസംതോറും പഠിപ്പിച്ചുപോകുവാൻ അവിടേയ്ക്കു സാധിച്ചിരുന്നതു് എങ്ങനെയാണെന്നു പലൎക്കും സംശയം തോന്നും. എന്നാൽ സമയത്തിന്റെ വില ശരിയായി ധരിച്ചു ക്ഷണനേരംപോലും നിരുപയോഗമാക്കിക്കളയാതെ പ്രവൃത്തിയെടുക്കുവാൻ പരിചയിച്ചിട്ടുള്ളവൎക്കു് ഈ സംശയമുണ്ടാകുവാനവകാശമില്ല. ഗുരുനാഥൻ അപ്രകാരം സമയത്തെ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരാളാണു്. പ്രഭാതത്തിൽ സരസ്വതിയുടെ യാമത്തിൽ ഒന്നോ രണ്ടോ വിഷയങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കും. രാവിലത്തെ കൃത്യങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാൽ ഭക്ഷണത്തിനുമുമ്പെ ഒന്നുരണ്ടു വിഷയങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കും. ഭക്ഷണം കഴിഞ്ഞാൽ വിശ്രമത്തിനാരംഭിക്കുന്നതിനുമുൻപെ ചില ശിഷ്യന്മാർ പഠിക്കുവാൻ വരും. വിശ്രമാനന്തരം സന്ധ്യയ്ക്കുമുൻപെയുള്ള സമയത്തിൽ രണ്ടുമൂന്നു തരക്കാരായ ശിഷ്യന്മാരുടെ പഠിപ്പു കഴിയും. ചിലപ്പോൾ രാത്രിയിൽ ഊണിനുമുമ്പും ചിലരെ പഠിപ്പിക്കുക പതിവുണ്ടു് കുറച്ചുകാലം അവിടെയ്ക്കു പകലെ കുറെ നേരം എണ്ണ തേച്ചിരിക്കുക പതിവുണ്ടായിരുന്നു. ആ സമയവും വെറുതെ കളയാതെ ചില ശിഷ്യന്മാരെ പഠിപ്പിക്കുവാൻ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള

'പതച്ചിരിപ്പ്' കാലത്തു കളപ്പുരയിൽ വെച്ചു ഞാനും ചില സഹപാഠികളും കൂടി ഭാരതചമ്പു മുഴുവനും പഠിച്ചിട്ടുള്ള കഥ ഈ അവസരത്തിൽ എന്റെ സ്മൃതിപഥത്തിൽ വരുന്നു. അടുത്തു വല്ല പ്രദേശത്തേയ്ക്കും വല്ല കാര്യവശാലും പോകുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ ചില ശിഷ്യന്മാരെക്കൂടെ കൊണ്ടുപോകയും, അവിടെവെച്ച് അവരെ പഠിപ്പിക്കയും അവിടുന്നു ചെയ്തിരുന്നു. ജ്യോതിഷസംബന്ധമായോ വൈദ്യസംബന്ധമായോ ഉള്ള കാര്യങ്ങൾക്കാണ് ഈവക യാത്രകൾ സാധാരണമായി പതിവുള്ളത്. ജ്യോതിഷം സംബന്ധിച്ച യാത്രകളിൽ ജ്യോതിഷം പഠിക്കുന്നവരെയും ചികിത്സാർത്ഥമായിട്ടുള്ള യാത്രകളിൽ വൈദ്യശാസ്ത്രം പഠിക്കുന്നവരെയുമാണു കൊണ്ടുപോകാറുള്ളത്.

രണ്ടാമതായിപ്പറഞ്ഞ പാഠശാലമുഖേനയുള്ള അദ്ധ്യയനത്തേയും ഗുരുനാഥൻ ഉലോം പരിഷ്കൃതമായ ഒരു സമ്പ്രദായത്തിലാണു നിർവ്വഹിച്ചത്. സാരസ്വതോദ്യോതിനി സംസ്കൃതപാഠശാലയെ ഒരു മഹാപാഠശാലയാക്കി ഉയർത്തുന്നതിനുമുമ്പ് അതിലെ ക്ലാസ്സുകളിലെ പാഠങ്ങൾ അവിടുന്നും വേറെ രണ്ടുമൂന്നദ്ധ്യാപകന്മാരുംകൂടിയാണു പഠിപ്പിച്ചിരുന്നത്. മഹാപാഠശാലയാക്കി ഉയർത്തിയതിനുശേഷം എല്ലാ വിഷയങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനും വേറെ വേറെ അദ്ധ്യാപകന്മാരെ നിയമിക്കുകയും പ്രിൻസിപ്പാൾസ്ഥാനം അവിടുന്നുതന്നെ വഹിക്കുകയും ചെയ്തു. ഉയർന്ന ക്ലാസ്സുകളിലെ പാഠപ്രവചനം കഴിവുള്ളിടത്തോളം സംസ്കൃതഭാഷയിൽത്തന്നെ നടത്തണമെന്ന് അവിടുന്നു നിർബ്ബന്ധിച്ചിരുന്നു. സംസ്കൃതഭാഷയിൽ പാഠപ്രവചനം ചെയ്യേണ്ടതെങ്ങനെയെന്ന് അവിടുന്ന് അതതു ക്ലാസ്സുകളിലെ പാഠങ്ങൾ സ്വയമായി പഠിപ്പിച്ചു കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അവിടുന്നു നിശ്ചയിച്ച രീതിയിലുള്ള അദ്ധ്യയനത്തിന്റെ വൈശിഷ്ട്യത്താൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് അവരവർ പഠിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളിൽ ക്രൂലങ്കഷമായ അറിവുണ്ടാകുവാനും ആ അറിവിനെ പുറത്തേയ്ക്കു പ്രകടിപ്പിക്കുവാനും സാധിച്ചിരുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സംസ്കൃതസംഭാഷണചാതുര്യത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനും, അവരുടെ ഉള്ളിൽ ലയിച്ചുകിടക്കുന്ന കലാബോധത്തെ വികസിപ്പിക്കുവാനും വേണ്ടി അവരെക്കൊണ്ടു ശാകുന്തളം, മൃച്ഛകടികം മുതലായ സംസ്കൃതനാടകങ്ങൾ ഗുരുനാഥൻ അഭിനയിപ്പിച്ചു. ആ നാടകാഭിനയം സംസ്കൃതകോളേജിന്റെ വാർഷികയോഗങ്ങളിൽ പതിവായി നടത്താറുള്ളതിനുപുറമെ ഇടക്കാലത്തുവച്ചു സംസ്കൃതപാഠശാലകളുടെ സൂപ്രണ്ടായിരുന്ന വിദ്യാനിധി ആർ. കൃഷ്ണമാചാര്യരുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ആവിർഭവിച്ച പണ്ഡിതസമാജത്തിന്റെ യോഗങ്ങളിലും നടത്തിയി

തന്നു. അതിനുപുറമെ സംസ്കൃതത്തിൽ സാമാന്യവിഷയങ്ങളെപ്പററി സംസാരിക്കുവാനും പ്രസംഗിക്കുവാനും അവക്ക് ഏററക്കുറെ സാമർത്ഥ്യം സിദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. കോളേജിൽ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ വകയായി അഷ്ടമിതോറും ഓരോ സഭായോഗം കൂട്ടുവാൻ ആദ്യം ഏർപ്പാടു ചെയ്തു. ഈ യോഗങ്ങളിൽ സഭാംഗങ്ങളായ വിദ്യാർത്ഥികളെല്ലാം നിശ്ചിതവിഷയത്തെപ്പററി വല്ലതും കുറച്ചെങ്കിലും പ്രസംഗിക്കേണമെന്നും നിശ്ചയിച്ചു. ഇതുനിമിത്തം വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു സംസ്കൃതത്തിലും മലയാളത്തിലും സഭാകമ്പം കൂടാതെ പ്രസംഗിക്കുവാനുള്ള പരിചയം സിദ്ധിക്കുവാനിടയായി. അന്നത്തെ ആ അഷ്ടമീസഭ പിന്നീടു പരിഷ്കരിച്ചു വിദ്യാപോഷിണീസഭ എന്ന പേരിൽ നടത്തപ്പെട്ടു.

മേൽപ്രകാരം സ്വയമായും പാഠശാലമുഖേനയും വിദ്യാർത്ഥികളെ പഠിപ്പിച്ചും, ജ്യോതിഷസംബന്ധമായും വൈദ്യസംബന്ധമായും പല കാര്യങ്ങൾക്കും വേണ്ടി തന്റെ അടുക്കൽ വരുന്നവരും ദൂരസ്ഥലങ്ങളിൽനിന്ന് എഴുത്തുമൂലം ആവശ്യപ്പെടുന്നവരുമായ ആളുകളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ സ്വഗൃഹത്തിലിരുന്നും ദൂരസ്ഥലങ്ങളിലേയ്ക്കു യാത്രചെയ്തും നിർവ്വഹിച്ചും, ഗുരുനാഥൻ തന്റെ ജീവിതം നടത്തിവന്നു. അവിടെയ്ക്ക്, ഏതു കാര്യത്തിലും തക്കതായ ഒരു പിൻതുണ ഉണ്ടായിരുന്നു. അതു തീർച്ചപ്പെട്ട വിദ്വാൻ മാനവിക്രമസാമൂതിരിപ്പാട്ടിന്നല്ലാതെ മററാരുമല്ല. തൃപ്പങ്ങോട്ടു താമസിക്കുന്ന കാലത്തുതന്നെ ആ തമ്പുരാനുമായിട്ട് (അന്നവിടുന്നു കൂറുവാഴ്ചയിലെത്തിയിരുന്നില്ല) ഗുരുനാഥൻ പരിചയത്തിലായി. തമ്പുരാനും ഗുരുനാഥനും തമ്മിൽ സമദുഃഖസുഖന്മാരായ സുഹൃത്തുകളായിട്ടാണു കഴിഞ്ഞുപോന്നത്. കോവിലകത്ത് എന്തെങ്കിലും ഒരു വിശേഷമുണ്ടെങ്കിൽ ഗുരുനാഥനെ വരുത്തി ആലോചിച്ചേ അതു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരുന്നുള്ളൂ. ഗുരുനാഥനു വല്ല വിശേഷവുമുണ്ടെങ്കിൽ തിരുമുമ്പാകെ കണ്ടു് അനുവാദം വാങ്ങി അവിടുത്തെ സാഹായ്യത്തോടുകൂടിയേ അതും നടത്തിയിരുന്നുള്ളൂ. തമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലെ ഉത്സാഹത്തിൽ കോഴിക്കോട്ട് അവിടുത്തെ കോവിലകത്തുവച്ചു സഹൃദയസമാഗമം എന്നൊരു സഭ ആരംഭിക്കുകയും അതു് ഏതാനും സംവത്സരങ്ങളിൽ മുടങ്ങാതെ നടന്നുപോരികയും ചെയ്തു. ആ സഭയുടെ ആദ്യവസാനക്കാരിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവൻ ഗുരുനാഥനായിരുന്നു. കേരളത്തിലുള്ളവരും പുറമെയുള്ളവരുമായ സംസ്കൃതകവികളെ സാധിക്കുന്നേടത്തോളം ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി കുറെ ദിവസം സകലസുഖവൃത്തികളോടുംകൂടി കോവിലകത്തു താമസിപ്പിക്കുകയും, യഥാസൌകര്യം എല്ലാവരുംകൂടി സഭചേർന്നു കവിതയുണ്ടാക്കുകയുമായിരുന്നു സഹൃദയസമാഗമത്തിലെ കൃത്യം. സമസ്യപൂരിപ്പിക്കു

ക, ചിത്രപ്രശ്നങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം പറയുക, പല വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു വൎണ്ണിക്കുക മുതലായി കവികൾക്കു രസിക്കുന്ന പല കാൎയ്യങ്ങളും സഹൃദയസമാഗമത്തിൽ നടത്തിയിരുന്നു. ഈ സമാജത്തിന്റെ ശ്രമക്കാരിൽ വെള്ളാനശ്ശേരി വാസുദേവൻമൂസ്സതിന്റെയും വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോന്റെയും പേരുകൾ വിശേഷാൽ പ്രസ്താവയോഗ്യങ്ങളാണ്. സാമൂതിരിപ്പാട്ടമായുള്ള സൌഹാൎദ്ദബന്ധം ആ തമ്പുരാന്റെ നിൎയ്യാണകാലംവരെയും ഒട്ടും ശിഥിലമാകാതെ നിലനിന്നുപോന്നു.

സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലേയ്ക്കുപുറമെ വേറേയും അനേകം മഹാരാജാക്കന്മാരും പ്രഭുക്കന്മാരും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പണ്ഡിതന്മാരും ഗുരുനാഥന്റെ മിത്രങ്ങളായിട്ടുണ്ട്. ബറോഡമഹാരാജാവ്, തിരുവിതാംകൂറിലെ തീപ്പെട്ട അശ്വതിതിരുനാൾ, വിശാഖംതിരുനാൾ, ശ്രീമൂലംതിരുനാൾ, ഇപ്പോഴത്തെ ചിത്തിരതിരുനാൾ എന്നീ മഹാരാജാക്കന്മാർ അവിടുത്തെ മാനിച്ചുകൊണ്ടാണിരുന്നത്. കൊച്ചിയിലെ സ്ഥാനത്യാഗം ചെയ്തു തീപ്പെട്ട മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ടും, മദിരാശിയിൽ തീപ്പെട്ട മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ടും, ഇപ്പോൾ രാജ്യഭാരം ചെയ്തരുളുന്ന മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ടും അവിടുത്തെ ആശ്രിതകോടിയിൽ പരിഗണിച്ചുവന്നു. തൃപ്പൂണിത്തുറെ നടത്തിവരാറുള്ള വിദ്വൽസദസ്സിലേയ്ക്ക് അവിടുത്തെ ക്ഷണിക്കുകയും അവിടുത്തെ സംസ്കൃതഭാഷാപ്രസംഗം കേട്ടു സന്തുഷ്ടനായിട്ടു മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ട് അവിടേയ്ക്കു "പണ്ഡിതരാജൻ" എന്ന സ്ഥാനവും കീൎത്തിമുദ്രയും കല്പിച്ചുനൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുപുറമെ സർ. സി. ശങ്കരൻനായർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട കൃഷ്ണസ്വാമി അയ്യർ, ദിവാൻബഹദൂർ പി. രാജഗോപാലാചാൎയ്യർ, ദിവാൻബഹദൂർ എം. കൃഷ്ണൻനായർ, പി. ആർ. സുന്ദരയ്യർ തുടങ്ങിയ വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പണ്ഡിതമദനമോഹനമാളവ്യ, ഏററവും ബഹുമാനപ്പെട്ട ശ്രീനിവാസശാസ്ത്രികൾ, ദർഭംഗാമഹാരാജാവു മുതലായ പൊതുജനനേതാക്കന്മാരും, കേരളവൎമ്മവലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ, ഏ. ആർ. രാജരാജവൎമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ, കൂടല്ലൂർ വാസുദേവൻനമ്പൂതിരിപ്പാട്, കുഞ്ഞുണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാട്, കൈക്കുളങ്ങര രാമവാരിയർ, വിധുശേഖരഭട്ടാചാൎയ്യർ ചണ്ഡമാരുതാചാൎയ്യർ, ബ്രഹ്മവിദ്യാപത്രാധിപർ, ശ്രീനിവാസദീക്ഷിതർ, അപ്പാശാസ്ത്രികൾ, അയ്യാശാസ്ത്രികൾ തുടങ്ങിയുള്ള അനേകം സുപ്രസിദ്ധവിദ്വാന്മാരും അവിടുത്തെ പരിചയക്കാരായിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ യൂറോപ്യന്മാരായ ചില മഹാന്മാരും ഗുരുനാഥന്റെ താൽപൎയ്യക്കാരായിട്ടുണ്ട്.

പുണ്യതീർത്ഥസേവനത്തിനുവേണ്ടി കാശി, പ്രയാഗ, രാമേശ്വരം, മധുര, ഭവാനി, ശ്രീരംഗം, ചിദംബരം, മൂകാംബി, ഗോകർണ്ണം മുതലായി വടക്കെ ഇന്ത്യയിലും തെക്കെ ഇന്ത്യയിലുമുള്ള അനവധി പുണ്യക്ഷേത്രങ്ങളിൽ അവിടുന്നു പോകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഈ യാത്രകൾ മിക്കതും 1054, 1064, 1069 എന്നീ കാലങ്ങളിലായിരുന്നു. അന്നു ഔത്തരാഹന്മാരും ദാക്ഷിണാത്യന്മാരുമായ അനവധി വിദ്വാന്മാരുമായി അഭിമുഖപരിചയത്തിനും സഹവാസത്തിനും ഇടവരികയും അവരുടെ ആവശ്യപ്രകാരം സംസ്കൃതഭാഷയിൽ ചില പ്രസംഗങ്ങൾ ചെയ്കയുമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

ഇതുകൂടാതെ വൈദ്യസംബന്ധമായും ജ്യോതിഷസംബന്ധമായുമുള്ള കാര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയും, ചില സഭകളിൽ സഭാനാഥസ്ഥാനം വഹിക്കുന്നതിനും പ്രസംഗിക്കുന്നതിനും വേണ്ടിയും ഗുരുനാഥൻ പലപ്പോഴും പല സ്ഥലങ്ങളിലേക്കും യാത്രചെയ്യുക പതിവായിരുന്നു. സഭകളിൽ അദ്ധ്യക്ഷസ്ഥാനം വഹിക്കുന്നതിനും പ്രസംഗംചെയ്യുന്നതിനുമായി ആരെങ്കിലും ക്ഷണിച്ചാൽ ആ ക്ഷണനത്തെ ഒരു വിധം സാധിക്കുമെങ്കിൽ അവിടുന്ന് ഉപേക്ഷിക്കുക പതിവില്ല. ഇതിലേക്കു വലിയ പണച്ചിലവും യാത്രക്ലേശവുംകൂടി സഹിക്കുന്നതിന് അവിടുന്നു മടിക്കാറില്ല. 1063-നു ശേഷം മലയാളത്തിൽ അധികം വിദ്വാന്മാർകൂടുന്ന മിക്കസഭകളിലും അവിടുന്നു സന്നിഹിതനായിട്ടുണ്ട്. മിതമായും സാരമായും വിശദമായും ധൈര്യപൂർവ്വമായും ഏതെങ്കിലും ഒരു വിഷയത്തെപ്പറ്റി സംസ്കൃതത്തിലോ മലയാളത്തിലോ പ്രസംഗിക്കുന്നതിന് അവിടുത്തെപ്പോലെ നൈപുണ്യമുള്ളവർ വേറെ അധികമില്ലെന്നു സർവ്വസമ്മതമാണ്. അവിടുന്നു സന്നിഹിതനായിട്ടില്ലാത്ത സഭയെ “ആനയില്ലാത്ത പൂരം” പോലെയാണ് ആളുകൾ കരുതുക പതിവ്. ആദ്യകാലങ്ങളിൽ മതപ്രസംഗങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടി പല സ്ഥലങ്ങളിലും പോകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ആ വക പ്രസംഗങ്ങളിൽ ബ്രഹ്മവിദ്യാപത്രാധിപരായിരുന്ന ശ്രീനിവാസദീക്ഷിതർ മുതലായ വിദ്വാന്മാർ അവിടുത്തെ സഹകാരികളായിരുന്നു. സ്വമതസ്ഥാപനാരംഭത്തിൽ പരമതനിന്ദ ഒരു പ്രസംഗത്തിലും അവിടുത്തെ മുഖത്തുനിന്നു പുറപ്പെട്ടിട്ടില്ല. പടിഞ്ഞാറെ നാട്ടിൽ മുഹമ്മദീയരുടെ ഇടയിലും തൃപ്പങ്ങോട്ടു പാതിരിമാരുടെയിടയിലുംവെച്ച് അവിടുന്നു ചെയ്ത ചില പ്രസംഗങ്ങൾ ആ രണ്ടു മതക്കാർക്കും അത്യത്ഭുതം ജനിപ്പിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട് മുഹമ്മദീയരുടെയിടയിൽവെച്ചു ഹിന്തുമതത്തെ പുകഴ്ത്തിക്കൊണ്ടു ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽ അയ്യായിരം മുഹമ്മദീയർ സന്നിഹിതരായിട്ടുംകൂടി യാതൊരു സമാധാനഭംഗവും സംഭവിക്കുകയുണ്ടായില്ല.

അവിടുന്നു സന്നിഹിതനായിട്ടുള്ള സഭകളുടേയും, ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രസംഗങ്ങളുടേയും, ഒരു സംക്ഷിപ്തവിവരമെങ്കിലും പ്രസ്താവിക്കുവാൻ ഇവിടെ സാദ്ധ്യമല്ല. എന്നാൽ മദിരാശിയിലെയും തിരുവനന്തപുരത്തെയും സംസ്കൃതകാളേജുകളിലും, കൃഷ്ണാജില്ലയിലെ സംസ്കൃതസമ്മേളനത്തിലും, ശങ്കരാചാര്യസ്വാമികളുടെ തിരുമുമ്പാകെവച്ചു പാപനാശക്ഷേത്രത്തിൽ വച്ചു കൂടിയ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രസഭയിലും, കോട്ടയത്തു കൂടിയ ഒന്നാമത്തെ ഭാഷാപോഷിണിസഭയിലും ചെയ്ത സംസ്കൃതപ്രസംഗങ്ങൾ ഒരിക്കലും വിസ്മരണീയങ്ങളല്ല. ഇവയിൽ ഭാഷാപോഷിണിയിലെ പ്രസംഗമായിരിക്കുന്നു ഗുരുനാഥന്റെ സംസ്കൃതപ്രസംഗങ്ങളിൽ സർവ്വപ്രധാനമായിട്ടുള്ളതു്. ഭാഷാപോഷിണിയുടെ കാരണഭൂതനായ കെ. എം. വറുഗീസുമാപ്പിള്ളയുടെ ഉത്സാഹത്തിൽ കോട്ടയത്തുവച്ചു കൂടിയ ആ മഹാസഭയുടെ പ്രഥമയോഗത്തിൽ ക്ഷണമനുസരിച്ചു ഗുരുനാഥനും സന്നിഹിതനായിരുന്നു. വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ആജ്ഞപ്രകാരം തിരുമനസ്സിലെ പ്രിയഭാഗിനേയനും ശിഷ്യാഗ്രഗണ്യനുമായ എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാനാണു സഭയിൽ അദ്ധ്യക്ഷസ്ഥാനം വഹിച്ചതു്. അതിൽ വായിക്കുവാൻവേണ്ടി ഭാഷാവിഷയകമായ ഒരുപന്യാസം ഗുരുനാഥൻ എഴുതിക്കൊണ്ടുപോയിരുന്നു; എങ്കിലും കാര്യപരിപാടി തീർച്ചപ്പെടുത്തികഴിഞ്ഞിരുന്നതുകൊണ്ടു് അതു വായിക്കുവാൻ അനുവാദം കിട്ടിയില്ല. "വസ്ത്രവാനായുള്ളവനാൽ ജിതയല്ലോ സഭാ" എന്നു പറഞ്ഞപ്രകാരം കഞ്ചുകോഷ്ണീഷാദികളായ വേഷാഡംബരങ്ങൾ ഉള്ളവർക്ക് സഭാകാര്യപരിപാടിയിൽ ആവാപോദ്വാപങ്ങൾ വരുത്തുവാൻ സാധിക്കുമെങ്കിലും, വെറും നാടൻസമ്പ്രദായത്തിൽ വസ്ത്രധാരണം ചെയ്യാറുള്ള ഗുരുനാഥനു് അതു സാദ്ധ്യമായില്ല. എങ്കിലും ചില തമ്പുരാക്കന്മാരുടെ ഉദ്യമത്താൽ ഉപന്യാസം ഒരുവിധം വായിക്കുവാൻ സാധിച്ചു. അതു കേട്ടപ്പോൾ സഭ്യന്മാർക്കും സഭാപ്രവർത്തകന്മാർക്കും ഇദ്ദേഹം സാധാരണക്കാരനല്ല എന്നു തോന്നി. വിജ്ഞാനചിന്താമണിപത്രാധിപർ എന്ന നിലയ്ക്കു തനിക്കു പരിചിതനായ ഗുരുനാഥന്റെ ഒരു സംസ്കൃതപ്രസംഗം രണ്ടാംദിവസത്തെ സഭയിൽ വേണമെന്നു സഭാനാഥൻ നിശ്ചയിച്ചു. അതനുസരിച്ചു പിറേറദിവസം അനന്യസാമാന്യമായ വാഗ്വിലാസത്തോടുകൂടി രണ്ടു മണിക്കൂറുനേരം അവിടുന്നു സരസമൃദുപദബന്ധബന്ധുരമായ ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്കയും, ആയതു സദസ്യരെ മുഴുവൻ അത്ഭുതപരതന്ത്രരാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്തു. വിസ്മയഹർഷങ്ങളാൽ ചിത്രലിഖിതമെന്നപോലെ ആയിത്തീർന്ന ആ സദസ്സ് അടുത്ത ദിവസത്തെ സഭയിൽ ഗുരുനാഥനു് അദ്ധ്യക്ഷസ്ഥാനംതന്നെ നൽകുകയും ചെയ്തു. അന്നത്തെ ആ സംസ്കൃതപ്ര

സംഗീതത്തെപ്പററി വശ്യവാക്കായിരുന്ന ചങ്ങനാശ്ശേരി രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു്,

“രണ്ടായിരം രസന കണ്ഠതലത്തിലുള്ള
തണ്ടാർദളാക്ഷനുടെ തല്പമതാം ഫണിക്കും
ഉണ്ടാകയില്ലിതു കണക്കു സദസ്യരൊക്കെ-
ക്കൊണ്ടാടുമാറൊരു നിരർഗ്ഗളവാഗ്വിലാസം.”

എന്നും, സാക്ഷാൽ വെണ്മണിമഹൻ,

“മന്നെല്ലാം നിറകീർത്തിപൂർത്തിയതിനാൽപ്പാരം വെളുപ്പിക്കുമ-
പ്പുന്നശ്ശേരിയിൽ നമ്പിതന്റെ സരസച്ചൊല്ലിന്നു കില്ലെന്നിയേ
നന്ദ്യാ നാട്ടിലുദിച്ചുവെന്നറികയാൽ വന്നെന്നെയും വെന്നപോ-
മെന്നോർത്തുഗ്രരുഷിതനാവും കിടുകിടുത്തീടുന്നു വാഴുന്നപോൽ.”

എന്നും ഓരോ പദ്യം പ്രശംസാരൂപേണ നിർമ്മിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്.

അവിടുത്തെ മലയാളപ്രസംഗങ്ങളിൽവച്ചു് ഏററവും ഉൽകൃഷ്ടമായതു് ഉദ്ദേശം രണ്ടുപതിററാണ്ടിനുമുമ്പു തൃക്കണ്ടിയൂക്കടുത്ത തുഞ്ചൻപറമ്പിൽ തുഞ്ചത്തുഗുരുപാദരുടെ സ്മാരകമായി വിദ്വാൻ മാനവിക്രമ ഏട്ടൻതമ്പുരാൻ (അന്നു് അവിടുന്നു ഗുരുവാഴ്ചയിൽ എത്തിയിരുന്നതേയുള്ളു) തിരുമനസ്സിലെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽകൂടിയ മഹാസഭയിൽവച്ചു തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛന്റെ യോഗ്യതകളെക്കുറിച്ചുചെയ്ത പ്രസംഗമാണെന്നുതോന്നുന്നു. “അഗ്രേഗച്ഛാമ്യഹം” എന്നു തുടങ്ങിയ അദ്ധ്യാത്മരാമായണശ്ലോകത്തിന്റെ തർജ്ജിമയിൽ എഴുത്തച്ഛൻ വരുത്തിട്ടുള്ള മെച്ചം ഇന്നു ചിലർ ഒരപൂർവ്വവിഷയമായി സാഹിത്യലോകത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതു ഗുരുനാഥന്റെ ആ പ്രസംഗത്തിൽ സ്പഷ്ടമായി പറഞ്ഞിരുന്നു.

പ്രസംഗം ചെയ്യുന്നതിലെന്നപോലെ ശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു വാദം നടത്തുന്നതിലും ഗുരുനാഥൻ നിപുണനായിരുന്നു. അവിടുന്നു പല സ്ഥലങ്ങളിൽ വച്ചും പല വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചും വാദിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. ജഗൽഗുരു ശൃംഗേരിസ്വാമിയാരുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ 1085-ൽ കാലടിയിൽ കാദാഭിഷേകം സംബന്ധിച്ചു കൂടിയ സഭയിലും, 'അതിനു മുൻപിൽ ആ സ്വാമിയാരുടെതന്നെ ആഭിമുഖ്യത്തോടുകൂടി പാപനാശക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ചു കൂടിയ സഭയിലും ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രസംബന്ധമായ ഓരോ വാദം അവിടുന്നു നടത്തിയതു സുപ്രസിദ്ധമാണു്. ഇപ്പോൾ നടപ്പുള്ള പഞ്ചാംഗഗണിതം ശരിയാണോ, അതിൽ വല്ല മാററവും വരുത്തേ

ണ്ടതുണ്ടോ, ഉണ്ടെങ്കിൽ എന്തു്? എന്ന ചിന്തനമായിരുന്നു മേൽപറഞ്ഞ രണ്ടു സഭകളുടേയും ഉദ്ദേശ്യം. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രവല്ലഭികളായ അനവധി വിദ്വാന്മാർ കൂടിയിരുന്ന ആ സഭകളിൽവെച്ചു വാക്യഗണിതപക്ഷത്തെ പുരസ്കരിച്ചുകൊണ്ടാണു ഗുരുനാഥന്റെ വാദമുണ്ടായതു്. അതു് അവിടെ കൂടിയിരുന്ന സകല പണ്ഡിതന്മാരുടെയും പ്രശംസയ്ക്കു പാത്രമായി. ഇതു കൂടാതെ ആന്ധ്രദേശത്തിലെ ഒരു സഭയിൽവെച്ചും അവിടുന്നു പണ്ഡിതന്മാരുടെ മുമ്പാകെ വാദം നടത്തുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. വാദിയേയും വാദിപക്ഷത്തേയും കുറിച്ചു ബഹുമാനപൂർവ്വമായിട്ടല്ലാതെ വാദിയെ തേജോവധം ചെയ്തോ നിന്ദിച്ചോ അവിടുന്നു പറയുക പതിവില്ല. ഈയൊരു ഗുണം സംസ്കൃതപണ്ഡിതന്മാരിൽ മാത്രമല്ല അന്യഭാഷാപണ്ഡിതന്മാരിൽ കൂടിയും തുലോം ദുർല്ലഭമാണു്. സഭാമുഖേനയെന്നപോലെ പത്രമുഖേനയും അവിടുന്നു പല വാദങ്ങൾ നടത്തുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. അവയിൽ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളതു ചന്ദ്രമണ്ഡലത്തെപ്പറ്റി മിസ്റ്റർ പോൾ എന്ന പണ്ഡിതനുമായി ഭാഷാപോഷിണിമാസികമുഖേന നടത്തിയ വാദമാണു്.

ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണം, ഉപന്യാസലേഖനം, ഗ്രന്ഥപ്രസാധനം എന്നിവയിൽ അവിടുന്നു സദാ ജാഗരൂകനായിരുന്നു. അവിടുന്നു വളരെ അധികം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടില്ല. എന്നാൽ ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ളവയെല്ലാം തുലോം ഉപയോഗപ്രദങ്ങളാണു്. ഈശാപുരാര്യസ്തവം, കേലാഷപുരമഹാരാജ്ഞീചരിതം, (ഗദ്യപദ്യമയം) ശൈലാബ്ധീശ്വരശതകം, ആശൗചദീപികാവ്യാഖ്യാനം, പട്ടാഭിഷേകപ്രബന്ധം, ദീപസ്തംഭശതകം, ശൃംഗാരമഞ്ജരീമണ്ഡനം, മഹിഷമംഗലഭാണവ്യാഖ്യാനം, ശ്രീകൃഷ്ണവിലാസവ്യാഖ്യാനം, പ്രശ്നമാർഗ്ഗവ്യാഖ്യാനം മുതലായ സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങളും, പ്രശ്നമാർഗ്ഗം പൂർവ്വാർദ്ധത്തിന്റെയും ഉത്തരാർദ്ധത്തിന്റെയും വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ, ചമൽക്കാരചിന്താമണിവ്യാഖ്യാനം, പഞ്ചബോധക്രിയാഭാഷ, ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രസുബോധിനി മുതലായ ഭാഷാഗ്രന്ഥങ്ങളും അവിടുന്നുണ്ടാക്കി അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കൂടാതെ മദിരാശി സർവ്വകലാശാലവകയായി കാളിദാസമഹാകവിയുടെ രഘുവംശമഹാകാവ്യത്തെക്കുറിച്ചു സംസ്കൃതത്തിൽ ചെയ്ത ഒരു പ്രസംഗപരമ്പരയും അവിടുന്നുണ്ടാക്കിയ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ടു്.

ഉപന്യാസലേഖനത്തെപ്പറ്റിപ്പറയുന്നതായാൽ വളരെയധികം വിസ്തരിക്കേണ്ടിവരും. സംസ്കൃതത്തിലും മലയാളത്തിലുമായി അവിടുന്നെഴുതിയിട്ടുള്ള ലേഖനങ്ങൾ അനവധിയുണ്ടു്. വിജ്ഞാനചിന്താമണിയിൽ വിവിധവിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി വളരെക്കാലം ഗുരുനാഥൻ എഴുതിയിട്ടുള്ള

ലേഖനങ്ങൾ സംസ്കൃതഭാഷയ്ക്കു് അമൂല്യമായ ഒരു നിധിയാണു്. അവ സംസ്കൃതഭാഷയിൽ ശബ്ദാകാഠിന്യവും അർത്ഥം നിറഞ്ഞതുമുള്ള അനുകരണീയമായ ഒരു ഗദ്യരീതിയെ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ രീതി വലിയ പണ്ഡിതന്മാർക്കും ചെറിയ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ഒരുപോലെ പ്രിയമായിട്ടുള്ളതാണ്. അവിടുത്തെ സംസ്കൃതലേഖനങ്ങൾ സംഗ്രഹിച്ചു പുസ്തകരൂപേണ അച്ചടിക്കുന്നതായാൽ അവ സംസ്കൃതത്തിൽ ഉത്തമഗദ്യോപന്യാസത്തിന്റെ ഉൽകൃഷ്ടമാതൃകകളായി ശോഭിക്കുന്നതാണ്. വിജ്ഞാനചിന്താമണിക്കുപുറമെ സംസ്കൃതചന്ദ്രിക, മിത്രഗോഷ്ഠി, മഞ്ജുഭാഷിണി, സഹൃദയ തുടങ്ങിയ സംസ്കൃതപത്രങ്ങളിലും അവിടുന്നു ഉപന്യാസങ്ങളെഴുതീട്ടുണ്ട്. സംസ്കൃതത്തിലെന്നപോലെ മലയാളത്തിലും ഗുരുനാഥന്റെ ലേഖനങ്ങൾ സുലഭമാണ്. ഭാഷാപോഷിണി, രസികരഞ്ജിനി, സാരബോധിനി, മംഗളോദയം മുതലായ മാസികപത്രങ്ങളിൽ ചില അനർഘലേഖനങ്ങൾ അവിടുന്നെഴുതുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. മലയാളഗദ്യം സംസ്കൃതപദപ്രചുരവും പ്രൌഢവും ആഡംബരഹീനവുമാണ്. "അർദ്ധമാത്രാലാഘവേന പുത്രോത്സവം മന്യന്തെ വൈയാകരണാഃ" (അരമാത്രയുടെ ലാഭംകിട്ടിയാൽ വൈയാകരണന്മാർക്ക് ഒരുണ്ണിയുണ്ടായാലത്തെ സന്തോഷമുണ്ട്) എന്നു പറഞ്ഞതുപോലെ ശബ്ദസംക്ഷേപത്തെ മലയാളഭാഷയിലും തികച്ചും ദീക്ഷിക്കുന്ന ഒരു പണ്ഡിതനാണു ഗുരുനാഥൻ. രസികന്മാരായ സാഹിത്യലേഖകന്മാരെക്കാളധികം വ്യുല്പന്നന്മാരായ പണ്ഡിതന്മാർക്കാണ് അവിടുത്തെ ഭാഷാലേഖനങ്ങൾ രുചിക്കുക.

ഗ്രന്ഥപ്രസാധനത്തെപ്പറ്റിപ്പറയുമ്പോൾ 'സാഹിത്യരത്നാവലി' എന്ന സംസ്കൃതഗ്രന്ഥമാലയുടെ കാര്യം വിസ്മരണീയമല്ല. അവിടുന്നും വെള്ളാനശ്ശേരി വാസുദേവൻമൂസ്സതുംകൂടി പട്ടാമ്പിയിൽനിന്നു നാഗരലിപിയിൽ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്ന ആ മാസികയിൽ പല പഴയസംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങളും പിഴതീർത്തു ടിപ്പണിയോടുകൂടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. മേല്പത്തൂർ നാരായണഭട്ടതിരിയുടെ പാഞ്ചാലീസ്വയംവരം, സുഭദ്രാഹരണം, രാജസൂയം മുതലായ ചമ്പൂപ്രബന്ധങ്ങളും ഭിക്ഷാടനം, ചന്ദ്രികാവീഥി, മാനസോല്ലാസം, ധാതുകാവ്യം മുതലായി മററു ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളും സാഹിത്യരത്നാവലിമുഖേന പുറത്തു വന്നിട്ടുണ്ട്. കോട്ടയ്ക്കൽനിന്നു പ്രസിദ്ധംചെയ്തിരുന്ന "കേരളഗ്രന്ഥമാല"യിലും കുറച്ചുകാലം അവിടുത്തെ "ആദ്ധ്യവസാന"മുണ്ടായിട്ടുണ്ട്

ഗുരുനാഥൻ പല മഹാന്മാരിൽനിന്നും പല സംഭാവനകൾ സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. 1085-ാമതു കന്നിയിൽ ശ്രീമൂലം തിരുനാൾ മഹാരാ

ജാവുതിരുമനസ്സിലെ തിരുനാളിനുതക്കവണ്ണം അവിടുന്നു തിരുവനന്ത പുരത്തേയ്ക്കു പോകയുണ്ടായി. അവിടെവച്ചു തിരുനാൾകാലത്തു മഹാ രാജാവുതിരുമനസ്സിലെ മുഖംകാണിച്ചപ്പോൾ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു സന്തോ ഷിച്ച് ഉത്തമസംഭാവനയായ വീരശൃംഖല സമ്മാനിക്കുകയും, കൊട്ടാര ത്തിൽനിന്നു താമസത്തിനുവേണ്ട ഏപ്പാടുകളും ഗുരുനാഥനും പരിവാര ങ്ങൾക്കും പകച്ചയും നാലേകാലും കോപ്പും കല്പിച്ചനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു. വിദ്വാൻ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിന്നു തിരുമാസം പ്രമാണിച്ചു രത്നഖചിതമായ ഒരു വീരശൃംഖല സമ്മാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. അശ്വതിതിരുനാൾ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്, കേരളവമ്മവലിയകോയിത്തമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊ ണ്ട്, ശൃംഗേരി ശങ്കരാചാര്യസ്വാമികൾ, സേതുപതിമഹാരാജാവ്, ഒട്ടംഗാമഹാരാജാവു മുതലായവരും സമുചിതസംഭാവനകൾ നൽകുക യുണ്ടായിട്ടുണ്ട്

പൊതുജനകാര്യങ്ങളിൽ ഗുരുനാഥൻ നിരന്തരം ഏപ്പെട്ടുംകൊ ണ്ടിരുന്നു. അതിൽ അവിടെയ്ക്കുള്ള അറിവും പരിചയവും കണ്ടിട്ട്, ഗവമ്മെണ്ടിൽനിന്ന് അവിട്ടത്തെ മലബാർഡിസ്ത്രിക്ട്ബോർഡിലെ ഒരംഗമായി നിശ്ചയിക്കുകയും, മൂന്നു കൊല്ലക്കാലം അവിടുന്ന് ആ സ്ഥാനത്തിരിക്കുകയും ഉണ്ടായി. അന്നു ബോർഡിലെ കാര്യനടവടി കളെല്ലാം ഇംഗ്ലീഷിലാണു നടത്തിയിരുന്നത്. അവിടെയ്ക്ക് ഇംഗ്ലീഷു ഭാഷ അറിയാതിരുന്നതിനാൽ ബോർഡിലെ നടവടികൾ മലയാളത്തിൽ കൂടി വേണമെന്ന് അവിടുന്നപേക്ഷിക്കുകയും, ആ അപേക്ഷ സ്വീകരിക്ക പ്പെടുകയും ചെയ്തു. പൊതുജനകാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു സാരമായ പല സംഗ തികൾ അവിടുന്നു ബോർഡിൻെറ മുമ്പാകെ കൊണ്ടുവരികയും, ബോർ ഡിൽ ആലോചനയ്ക്കുവരുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ ചിലതു് അവിട്ടത്തെ അഭി പ്രായങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധമായി തീച്ചപ്പെടുത്തിയതിൽ തൻെറ എതിരഭി പ്രായത്തെ ഭിന്നാഭിപ്രായക്കുറിപ്പുകൊണ്ടു സയുക്തികമായി 'പ്രോസി ഡിങ്സിൽ' ചേപ്പിച്ചു ഗവമ്മേണ്ടിലേയ്ക്കയപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുപോന്നു. അങ്ങനെ ചെയ്ത മൂന്നു കാര്യങ്ങളിൽ ഗവമ്മെണ്ടു ബോർഡിൻെറ തീപ്പി നെ ഭേദപ്പെടുത്തി അവിട്ടത്തെ ഭിന്നാഭിപ്രായക്കുറിപ്പനുസരിച്ചു കാര്യം തീച്ചപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായിട്ടുമുണ്ട്.

1915-ാമതു ക്രിസ്ത്വവഷത്തിലാണു മദിരാശിസവ്വകലാശാലയിൽ നിന്നു "പൌരസ്ത്യബിരുദപരീക്ഷകൾ" ഏപ്പെടുത്തിയതു്. ഈ പരീക്ഷ കൾ ജയിക്കുന്നവക്കു വിദ്വാൻ, ശിരോമണി മുതലായ ബിരുദങ്ങൾ നൽകിവരുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള പരീക്ഷകൾ ഏപ്പെടുത്തുന്നതിനു കാര

ണ്ടതന്മാരായവരിൽ പ്രഥമസ്ഥാനം ഗുരുനാഥനുതന്നെയാണു കൊടുക്കേണ്ടതു്. അതിന്നനുരൂപമായിത്തന്നെ ആ പരീക്ഷയിൽ ഒരു പരീക്ഷകനായി അവിടുത്തെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ 20 കൊല്ലക്കാലം ഇടവിടാതെ അവിടുന്നു് ആ സ്ഥാനത്തേയ്ക്കു തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇതുപോലെതന്നെ തിരുവിതാംകൂർ ഗവൎമ്മെണ്ടിൽനിന്നു നടത്തുന്ന ആയുൎവ്വേദപരീക്ഷകൾക്കു് ആ ഗവൎമ്മെണ്ടും അവിടുത്തെ ഒരു പരീക്ഷകനായി നിശ്ചയിച്ചു. ആ പരീക്ഷകസ്ഥാനം ഇക്കഴിഞ്ഞ 1110-ാമാണ്ടുവരെ അവിടുന്നു വഹിച്ചുപോന്നു. ഇതുകൂടാതെ കോട്ടയ്ക്കൽ ആൎയ്യവൈദ്യസമാജം വകയായും, മദിരാശിയിലെ വെങ്കട്ടരമണ വൈദ്യശാലവകയായും നടത്തിവരുന്ന വൈദ്യപരീക്ഷകൾക്കും അവിടുന്നു് ഒരു സ്ഥിരപരീക്ഷകനായിരുന്നു. ആൎയ്യവൈദ്യസമാജത്തിൽ അവിടുന്നു് ഉപാദ്ധ്യക്ഷൻക്രുടിയായിരുന്നു. ആൎയ്യവൈദ്യസമാജത്തിന്റെ ഒരു യോഗം അവിടുന്നു ക്ഷണിച്ചു പട്ടാമ്പിവച്ചു നടത്തുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. കേരളജന്മിസഭ, കൊച്ചിജന്മിസഭ എന്നിവയിൽ അവിടുന്നു സാമാജികനായിരുന്നു. കൊച്ചിയിലെ ജന്മികുടിയാൻബിൽ, മലബാർകുടിയായ്മബിൽ എന്നീ ബില്ലുകൾ ആലോചനയിലിരുന്നകാലത്തു മേല്പറഞ്ഞ ജന്മിസഭകൾമുഖേന ഗുരുനാഥൻ ജന്മികളുടെ പക്ഷം പിടിച്ചു ചെയ്തിട്ടുള്ള പോരാട്ടങ്ങൾ രാജ്യകാൎയ്യജ്ഞന്മാൎക്കു് അത്ഭുതജനകങ്ങളാണു്. സ്വതേ ഒരു ജന്മിയായ അവിടുന്നു ജന്മിപക്ഷപാതിയായതിൽ ഒട്ടും ആശ്ചൎയ്യത്തിന്നവകാശമില്ല. ജന്മിപക്ഷപാതിത്വം നിമിത്തം അവിടുന്നു് ആ വിഷയത്തിൽ അധികവും കുടിയാൻപക്ഷക്കാരായ പൊതുജനങ്ങളുടെ ആക്ഷേപങ്ങൾക്കു പലപ്പോഴും പാത്രമായിട്ടുണ്ടു്. അതും കേവലം സ്വാഭാവികമാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലൊ. പൊതുക്കാൎയ്യങ്ങളിലെന്നപോലെ നീതിന്യായങ്ങളിലും അവിടെയ്ക്കു പ്രവേശമുണ്ടു്. പെരുമുടിസ്സൂർ പഞ്ചായത്തുകോടതിയിൽ ഗുരുനാഥൻ ഒരു "ജഡ്ജി" ആയിരുന്നു. ആ സ്ഥാനത്തിരുന്നു് അവിടുന്നു കല്പിച്ചിട്ടുള്ള വിധികളിൽ ഒന്നുപോലും അപ്പീലിൽ അന്യഥാകരിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ള സംഗതി പ്രത്യേകം പ്രസ്താവയോഗ്യമാണു്.

വ്യവസായകാൎയ്യങ്ങളിലും ഗുരുനാഥന്നു വലിയ അഭിരുചിയുണ്ടായിരുന്നു. തന്നിമിത്തം അവിടുന്നു് അനേകം കമ്പനികളിൽ ഓഹരിയെടുക്കുകയും അവയിൽ ചിലതിൽ ഡയറക്ടർസ്ഥാനം വഹിക്കുകയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. മംഗളോദയം കമ്പനി, മലയാളി ബാങ്കു്, നമ്പൂതിരി ബാങ്കു് (തിരുവേഗപ്പുറ), ജന്മിക്കമ്പനി മുതലായി പല കമ്പനികളിലും

ജാവുതിരുമനസ്സിലെ തിരുനാളിന്നുതക്കവണ്ണം അവിടുന്നു തിരുവനന്തപുരത്തേയ്ക്കു പോകയുണ്ടായി. അവിടെവച്ചു തിരുനാൾകാലത്തു മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെ മുഖംകാണിച്ചപ്പോൾ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു സന്തോഷിച്ച് ഉത്തമസംഭാവനയായ വീരശൃംഖല സമ്മാനിക്കുകയും, കൊട്ടാരത്തിൽനിന്നു താമസത്തിനുവേണ്ട ഏൎപ്പാടുകളും ഗുരുനാഥനും പരിവാരങ്ങൾക്കും പകൎച്ചയും നാലേകാലും കോപ്പും കല്പിച്ചനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു. വിദ്വാൻ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിന്നു തിരുമാസം പ്രമാണിച്ചു രത്നഖചിതമായ ഒരു വീരശൃംഖല സമ്മാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. അശ്വതിതിരുനാൾ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്, കേരളവൎമ്മവലിയകോയിത്തമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ട്, ശൃംഗേരി ശങ്കരാചാൎയ്യസ്വാമികൾ, സേതുപതിമഹാരാജാവ്, ദൎഭംഗാമഹാരാജാവു മുതലായവരും സമുചിതസംഭാവനകൾ നൽകുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

പൊതുജനകാൎയ്യങ്ങളിൽ ഗുരുനാഥൻ നിരന്തരം ഏൎപ്പെട്ടുംകൊണ്ടിരുന്നു. അതിൽ അവിടെയ്ക്കുള്ള അറിവും പരിചയവും കണ്ടിട്ട്, ഗവൎമ്മെണ്ടിൽനിന്ന് അവിടുത്തെ മലബാർഡിസ്ത്രിക്ട്ബോർഡിലെ ഒരംഗമായി നിശ്ചയിക്കുകയും, മൂന്നു കൊല്ലക്കാലം അവിടുന്ന് ആ സ്ഥാനത്തിരിക്കുകയും ഉണ്ടായി. അന്നു ബോർഡിലെ കാൎയ്യനടവടികളെല്ലാം ഇംഗ്ലീഷിലാണു നടത്തിയിരുന്നത്. അവിടെയ്ക്ക് ഇംഗ്ലീഷു ഭാഷ അറിയാതിരുന്നതിനാൽ ബോർഡിലെ നടവടികൾ മലയാളത്തിൽ കൂടി വേണമെന്ന് അവിടുന്നപേക്ഷിക്കുകയും, ആ അപേക്ഷ സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. പൊതുജനകാൎയ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു സാരമായ പല സംഗതികൾ അവിടുന്നു ബോർഡിന്റെ മുമ്പാകെ കൊണ്ടുവരികയും, ബോർഡിൽ ആലോചനയ്ക്കുവരുന്ന കാൎയ്യങ്ങളിൽ ചിലതു് അവിടുത്തെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധമായി തീൎച്ചപ്പെടുത്തിയതിൽ തന്റെ എതിരഭിപ്രായത്തെ ഭിന്നാഭിപ്രായക്കുറിപ്പുകൊണ്ടു സയുക്തികമായി 'പ്രോസിഡിങ്സിൽ' ചേൎപ്പിച്ചു ഗവൎമ്മേണ്ടിലേയ്ക്കയപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുപോന്നു. അങ്ങനെ ചെയ്ത മൂന്നു കാൎയ്യങ്ങളിൽ ഗവൎമ്മെണ്ടു ബോർഡിന്റെ തീൎപ്പിനെ ഭേദപ്പെടുത്തി അവിടുത്തെ ഭിന്നാഭിപ്രായക്കുറിപ്പനുസരിച്ചു കാൎയ്യം തീൎച്ചപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായിട്ടുമുണ്ട്.

1915-ാമതു ക്രിസ്തുവൎഷത്തിലാണു മദിരാശിസൎവ്വകലാശാലയിൽനിന്നു "പൌരസ്ത്യബിരുദപരീക്ഷകൾ" ഏൎപ്പെടുത്തിയത്. ഈ പരീക്ഷകൾ ജയിക്കുന്നവൎക്കു വിദ്വാൻ, ശിരോമണി മുതലായ ബിരുദങ്ങൾ നൽകിവരുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള പരീക്ഷകൾ ഏൎപ്പെടുത്തുന്നതിനു കാര

ണ്ടതന്മാരായവരിൽ പ്രഥമസ്ഥാനം ഗുരുനാഥനെത്തന്നെയാണു കൊടു ക്കേണ്ടതു്. അതിന്നനുരൂപമായിത്തന്നെ ആ പരീക്ഷയിൽ ഒരു പരീക്ഷ കനായി അവിടുത്തെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ 20 കൊല്ല ക്കാലം ഇടവിടാതെ അവിടുന്നു് ആ സ്ഥാനത്തേയ്ക്കു തിരഞ്ഞെടുക്ക പ്പെട്ടിരുന്നു. ഇതുപോലെതന്നെ തിരുവിതാംകൂർ ഗവൺമെന്റിൽനിന്നു നടത്തുന്ന ആയുർവ്വേദപരീക്ഷകൾക്കു് ആ ഗവൺമെണ്ടും അവിടുത്തെ ഒരു പരീക്ഷകനായി നിശ്ചയിച്ചു. ആ പരീക്ഷകസ്ഥാനം ഇക്കഴിഞ്ഞ 1110-ാമാണ്ടുവരെ അവിടുന്നു വഹിച്ചുപോന്നു. ഇതുകൂടാതെ കോട്ടയ്ക്കൽ ആര്യവൈദ്യസമാജം വകയായും, മദിരാശിയിലെ വെങ്കട്ടരമണ വൈദ്യശാലവകയായും നടത്തിവരുന്ന വൈദ്യപരീക്ഷകൾക്കും അവിടുന്നു് ഒരു സ്ഥിരപരീക്ഷകനായിരുന്നു. ആര്യവൈദ്യസമാജത്തിൽ അവിടുന്നു് ഉപാദ്ധ്യക്ഷൻകൂടിയായിരുന്നു. ആര്യവൈദ്യസമാജത്തിന്റെ ഒരു യോഗം അവിടുന്നു ക്ഷണിച്ചു പട്ടാമ്പിവച്ചു നടത്തുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. കേരളജന്മിസഭ, കൊച്ചിജന്മിസഭ എന്നിവയിൽ അവിടുന്നു സാമാജിക നായിരുന്നു. കൊച്ചിയിലെ ജന്മികുടിയാൻബിൽ, മലബാർകുടിയായ്മ ബിൽ എന്നീ ബില്ലുകൾ ആലോചനയിലിരുന്നകാലത്തു മേല്പറഞ്ഞ ജന്മിസഭകൾമുഖേന ഗുരുനാഥൻ ജന്മികളുടെ പക്ഷം പിടിച്ചു ചെയ്തിട്ടുള്ള പോരാട്ടങ്ങൾ രാജ്യകാര്യജ്ഞന്മാക്കു് അത്ഭുതജനകങ്ങളാണ്. സ്വതേ ഒരു ജന്മിയായ അവിടുന്നു ജന്മിപക്ഷപാതിയായതിൽ ഒട്ടും ആശ്ചര്യത്തിന്നവകാശമില്ല. ജന്മിപക്ഷപാതിത്വം നിമിത്തം അവിടുന്നു് ആ വിഷയത്തിൽ അധികവും കുടിയാൻപക്ഷക്കാരായ പൊതുജനങ്ങളുടെ ആക്ഷേപങ്ങൾക്കു പലപ്പോഴും പാത്രമായിട്ടുണ്ടു്. അതും കേവലം സ്വാഭാവികമാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലൊ. പൊതുക്കാര്യങ്ങളിലെന്ന പോലെ നീതിന്യായങ്ങളിലും അവിടെയ്ക്കു പ്രവേശമുണ്ടു്. പെരുമുടിയൂർ പഞ്ചായത്തുകോടതിയിൽ ഗുരുനാഥൻ ഒരു "ജഡ്ജി" ആയിരുന്നു. ആ സ്ഥാനത്തിരുന്നു് അവിടുന്നു കല്പിച്ചിട്ടുള്ള വിധികളിൽ ഒന്നുപോലും അപ്പീലിൽ അന്യഥാകരിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ള സംഗതി പ്രത്യേകം പ്രസ്താവയോഗ്യമാണു്.

വ്യവസായകാര്യങ്ങളിലും ഗുരുനാഥനു വലിയ അഭിരുചിയുണ്ടായിരുന്നു. തന്നിമിത്തം അവിടുന്നു് അനേകം കമ്പനികളിൽ ഓഹരിയെടുക്കുകയും അവയിൽ ചിലതിൽ ഡയറക്ടർസ്ഥാനം വഹിക്കുകയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. മംഗളോദയം കമ്പനി, മലയാളി ബാങ്കു്, നമ്പൂതിരി ബാങ്കു് (തിരുവേഗപ്പുറ), ജന്മിക്കമ്പനി മുതലായി പല കമ്പനികളിലും

അവിടുന്നു ഡയറക്ടറായിരുന്നിട്ടുണ്ട്. 'കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജം' മുതലായ ചില സമാജങ്ങളിൽ സാമാജികനായും ഇരുന്നിട്ടുണ്ട്.

അവിടുത്തെ പരിശ്രമംകൊണ്ടു സ്വദേശമായ പട്ടാമ്പിപ്രദേശത്തിന് ഉണ്ടായിട്ടുള്ള പരിഷ്കാരം ചില്ലറയൊന്നുമല്ല. പട്ടാമ്പിയിൽ കമ്പിയാപ്പീസ്സ സ്ഥാപിച്ചതും, പട്ടാമ്പി തപാലാപ്പീസ്സ സബ്ബ് ആപ്പീസ്സായി ഉയൎത്തിയതും, പെരുമുടിയൂരിൽ തപാലാപ്പീസ്സ സ്ഥാപിച്ചതും അവിടുത്തെ പ്രോത്സാഹനസ്ഥൈൎയ്യത്തിന്റെ ഫലമാണ്. ഇന്നു പ്രശസ്തനിലയിൽ നടന്നുപോരുന്ന പട്ടാമ്പി ഹിന്ദുബോഡ് സ്കൂളും അവിടുത്തെ ആദിമപരിശ്രമത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടാണു സ്ഥാപിച്ചത്. 1063-ൽ അവിടുന്നു സ്വഗൃഹത്തിൽ താമസംതുടങ്ങിയകാലത്ത് ഇല്ലത്തു പത്തായപ്പുരയിലാണു താമസിച്ചിരുന്നതും ശിഷ്യരെ പഠിപ്പിച്ചിരുന്നതും. ഇല്ലത്തിനു തൊട്ടു തെക്കുഭാഗത്തുള്ള ഈങ്ങയൂർ ഭഗവതിക്ഷേത്രത്തിന്റെ തെക്കുഭാഗം, പണ്ടു തൃശ്ശിവപേരൂർ വടക്കുംനാഥൻക്ഷേത്രത്തിന്റെ തെക്കുഭാഗമെന്നപോലെ വെറും കാടായിട്ടാണു കിടന്നിരുന്നത്. പക്ഷിമൃഗാദികളുടെ വ്യാപാരങ്ങൾക്കു നിലയനമായിരുന്ന ആ പ്രദേശം അവിടുന്നു വെട്ടിത്തെളിയിച്ച് അവിടെ അച്ചുക്കൂടം, വൈദ്യശാല, പാഠശാല, വിദ്യാൎത്ഥികൾക്കും അദ്ധ്യാപകന്മാൎക്കും താമസിക്കുന്നതിനുള്ള വസതികൾ മുതലായി അനേകം കെട്ടിടങ്ങൾ പണിയിച്ചു. അതിനുശേഷം അവിടുത്തെ താമസം ഇല്ലത്തുനിന്ന്, വൈദ്യശാലയായി ഉപയോഗിക്കുന്ന കെട്ടിടത്തിലേക്കു മാററി. തദനന്തരം സാരസ്വതോദ്യോതിനീപാഠശാലയുടെ പരിസരങ്ങൾ വിദ്യാൎത്ഥികളുടെ അദ്ധ്യയനത്താലും വാദപ്രതിവാദങ്ങളാലും വിനോദങ്ങളാലും മുഖരിതമായിത്തീൎന്നു.

1915 ക്രിസ്ത്വാബ്ദത്തിൽ സൎവ്വകലാശാലവക പരീക്ഷ ആരംഭിച്ചതിനുശേഷം ഗ്രന്ഥനാഥന്റെ പരിശ്രമങ്ങളുടെ ഏകലക്ഷ്യം സംസ്കൃതകോളേജിന്റെ അഭ്യുദയം മാത്രമായിരുന്നു എന്നു പറയാവുന്നതാണ്. ഈ കോളേജിന്റെ നടത്തിപ്പിനുവേണ്ടി 'സാരസ്വതോദ്യോതസമാജം' എന്ന പേരിൽ രാജകീയനിയമപ്രകാരമുള്ള ഒരു സമാജം റജിസ്റ്റർ ചെയ്യുകയും, ആ സമാജത്തിന്റെ കാൎയ്യദൎശിസ്ഥാനം അവിടുന്നുതന്നെ വഹിച്ചുപോരുകയും ചെയ്തു. സമാജകാൎയ്യദൎശിയുടെ നിലയ്ക്ക് അവിടുന്നു നാനാദേശങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചു പല മഹാന്മാരിൽനിന്നും സംഭാവനപിരിച്ച് 2000 ഉറുപ്പികയിൽ ചുരുങ്ങാത്ത ഒരു മൂലധനം ശേഖരിക്കുകയുണ്ടായി. ആ സംഖ്യ ഒട്ടുമുക്കാലും കോളേജിന്റെ പുതിയ കെട്ടിടം പണിയുവാനാണു വിനിയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്. കോളേജു സ്ഥാപിച്ചതായ ജൂൺ 3-ാംനു ദിവസം

കൊല്ലംതോറും അതിൻെറ ജന്മനക്ഷത്രം ആഘോഷപൂർവ്വം കൊണ്ടാടുക യും, അതിൽവച്ചു പരീക്ഷാവിജയികളായ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു സമ്മാനങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്തുപോന്നു. കോളേജിൻെറ ജന്മനക്ഷത്രയോഗങ്ങളിൽ സർ. സി. ശങ്കരൻനായർ, സർ. പി. രാജഗോപാലാചാരി, സർ. സി. വി. അനന്തകൃഷ്ണയ്യർ, സർ. എം. കൃഷ്ണൻനായർ, പ്രൊഫസർ എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ, റാവുസാഹിബ് ഉള്ളൂർ. എസ്സ് പരമേ ശ്വരയ്യർ, അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്, ജെ. എ. തോറൻ സായ്വ്, ശ്രീമതി വി. കെ. ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിനേത്യാരമ്മ മുതലായി പേരും പെരു മയുമുള്ള പലരും അദ്ധ്യക്ഷസ്ഥാനം വഹിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുമുണ്ട്.

1093 മിഥുനം 28-ാംനു- വെള്ളിയാഴ്ച ഗുരുനാഥൻെറ ഷഷ്ടി പൂർത്തി അത്യാഘോഷപൂർവ്വം നിർവ്വഹിക്കപ്പെട്ടു. അന്നു ഗംഭീരമായ സദ്യ യും സാധുക്കൾക്കു മൃഷ്ടാന്നദാനവും നാനാപ്രകാരേണയുള്ള ദാനധർമ്മ ങ്ങളും ഉണ്ടായതിനുപുറമെ, നാനാദേശവാസികളായ ശിഷ്യന്മാർ ഒത്തു ചേർന്നു സംസ്കൃതകോളേജിൽവച്ച് ഒരു സഭകൂടുകയും, സംസ്കൃതഭാഷ യിൽ ഹൃദയപൂർവ്വമായ ഒരു മംഗളപത്രം സമർപ്പിക്കുകയും, അവിടത്തെ ഒരു വലിയ ഛായാപടം കോളേജ്കെട്ടിടത്തിൽ സ്ഥാപിക്കുകയും, അവി ടത്തെ പാവനമായ ജീവചരിത്രത്തെ സ്മരിച്ചുംകൊണ്ടുള്ള പ്രസംഗങ്ങൾ നടത്തുകയുമുണ്ടായി. അതിനുശേഷം കൊല്ലംതോറും ഗുരുനാഥൻെറ ജ ന്മനക്ഷത്രദിവസങ്ങളിൽ ശിഷ്യന്മാരുടെ വകയായി കുറെ അരിവച്ചു സാ ധുജനങ്ങൾക്ക് അന്നദാനംചെയ്തു പതിവായിരുന്നു.

ഷഷ്ടിപൂർത്തിക്കുശേഷം അവിടെയ്ക്കു വ്യസനഹേതുവായ ഒരു സം ഭവം ഏറെത്താമസിയാതെതന്നെ ഉണ്ടായി. പ്രായാധിക്യത്താൽ കാര്യ വിമുഖനായി വർത്തിക്കുന്ന ജ്യേഷ്ഠൻെറമകനും തറവാട്ടിലെ കാര്യങ്ങൾ അ ന്വേഷിച്ചിരുന്ന ദേഹവുമായ നാരായണനെന്നുപേരായ ചെറിയപ്പന്ന ശ്ശേരിനമ്പി നിര്യാതനായതാണ് ആ വ്യസനസംഭവം. മകൻെറ മര ണത്തിനുശേഷം ഏതാനും സംവത്സരങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ജ്യേഷ്ഠനും ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. അതിനാൽ അവിടുന്നു തറവാട്ടിൽ കാരണ വനാകയും തറവാട്ടുകാര്യങ്ങൾ തന്നത്താൻ അന്വേഷിക്കേണ്ടിവരികയും ചെയ്തു. ഈ കാരണവസ്ഥാനം തൻെറ സ്വന്തംപ്രവൃത്തികൾക്ക് ഒരു വി ഘ്നമായിട്ടാണു ഗുരുനാഥൻ കരുതിവന്നത്. ജ്യേഷ്ഠൻെറ പൌത്രനും കൊച്ചുണ്ണി എന്നു ഗുരുനാഥൻവിളിക്കുന്ന ദേഹവുമായ നാരായണൻ എന്നു പേരുള്ള ചെറിയപ്പന്നശ്ശേരി നമ്പിയെ പഠിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും ഗൃഹ

കാര്യങ്ങളിൽ പരിചയിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുമാണ് അവിടുന്നു തറവാട്ടുകാര്യങ്ങളും നടത്തിവന്നത്.

ഷഷ്ടിപൂർത്തിക്കുശേഷം ഗുരുനാഥന്റെ ജീവചരിത്രത്തിൽ പല പ്രധാനസംഭവങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. 1925 ക്രിസ്ത്വാബ്ദത്തിൽ അഖിലഭാരതപൌരസ്ത്യപണ്ഡിതസമാജത്തിന്റെ ഒരു യോഗം മദിരാശിസർവ്വകലാശാലയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ സെനററ് മന്ദിരത്തിൽവച്ചു നടന്നതിനു സംസ്കൃതഭാഷയുടെ കേരളീയപ്രതിനിധിയായിട്ട് അവിടുത്തെ ക്ഷണിച്ചുപ്രകാരം സന്നിഹിതനാകയും, ആ സഭയിൽനിന്ന് അത്യർഹിതമായ ഒരു സംഭാവന ലഭിക്കുകയുമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ആ സഭാദ്ധ്യക്ഷൻ അലഹബാദ് സർവ്വകലാശാലയുടെ വൈസ്ചാൻസലറായ പണ്ഡിത ഗംഗാനാഥഝാ എന്ന മഹാനായിരുന്നു. തർക്കശാസ്ത്രത്തിൽ അതിവിദഗ്ദ്ധനായ അദ്ദേഹത്തിന്റേയും സഭയിലെ മഹനീയസാമാജികന്മാരിൽ ഒരാളായ സ്ഥാനത്യാഗം ചെയ്ത കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയും ആഭിമുഖ്യത്തിൽ മൈലാപ്പൂരിലെ സംസ്കൃതകോളേജിൽവച്ച് ഒരു വാക്യാർത്ഥവിചാരം നടക്കുകയുണ്ടായി. അതിൽ ഗുരുനാഥനും കാര്യമായി സംബന്ധിച്ചിരുന്നു അതിനുശേഷം കൊച്ചിരാജവംശത്തിലെ തമ്പുരാക്കന്മാരുമായി പൂർവ്വാധികം മൈത്രിയിൽ വരികയും, തന്നിമിത്തം കൊല്ലന്തോറും തൃപ്പൂണിത്തുറവച്ച് കൊണ്ടാടാറുള്ള സംസ്കൃതകോളേജിന്റെ വാർഷികയോഗത്തിലും വിദ്വൽസദസ്സിലും ക്ഷണനപ്രകാരം സന്നിഹിതനാകയും പതിവുണ്ടായിരുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള ഒരു സദസ്സിൽവച്ചാണു മുൻപു സൂചിപ്പിച്ചപ്രകാരമുള്ള പണ്ഡിതരാജൻ എന്ന സ്ഥാനവും കീർത്തിമുദ്രയും അവിടെയ്ക്കു സിദ്ധിച്ചത്

1109-ാമാണ്ടിൽ തിരുവിതാംകൂർ ക്ഷേത്രപ്രവേശനക്കമ്മിററിയിൽ സവർണ്ണരുടെ പ്രതിനിധിയായ ഒരംഗമായിട്ട് അവിടുത്തെ നിശ്ചയിക്കുകയുണ്ടായി; ആ കമ്മിററിയുടെ യോഗങ്ങളിൽ അവിടുന്നു മുടങ്ങാതെ സംബന്ധിക്കുകയും, സ്വകർത്തവ്യത്തെ തക്കതായ ശാസ്ത്രപ്രമാണങ്ങളുടെ സഹായത്തോടുകൂടി സ്തുത്യർഹമാംവണ്ണം നിർവ്വഹിക്കുകയും ഉണ്ടായി. ക്ഷേത്രപ്രവേശനക്കമ്മിററിയുടെ റിപ്പോർട്ടിൽ അവിടുന്നെഴുതിയ അഭിപ്രായത്തിൽ ഈഴവസമുദായത്തിന് ആക്ഷേപം വരത്തക്കവിധം ഒരു ചണ്ഡാലപദം അന്തർഭവിച്ചു എന്നുള്ള കാരണം പറഞ്ഞ് അക്കാലത്തു ചില ഈഴവസഹോദരന്മാർ സഭകൾകൂട്ടുകയും പത്രങ്ങളിൽ എഴുതുകയും ഉണ്ടായി. അതിനെപ്പററി ഞാൻ ഗുരുനാഥനോടു ചോദിച്ചതിൽ താൻ ഒരു പ്രമാണശ്ലോകം ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളതല്ലാതെ ആരേയും ആക്ഷേപിച്ചിട്ടില്ലെന്നും,

ഈഴവസമുദായത്തെക്കുറിച്ചു തനിക്കു വലിയ സ്നേഹബഹുമാനങ്ങളുണ്ടെന്നും, ഈഴവരിൽ ചുരുങ്ങിയത് 'നാലു ഡസൻ' ശിഷ്യന്മാർതന്നെ തനിക്കുണ്ടെന്നും, ഈഴവസമുദായത്തിന്റെ ധർമ്മാചാര്യനായ ശ്രീനാരായണഗുരുസ്വാമികളും മഹാകവി കുമാരനാശാനും തന്നോട് ഇങ്ങോട്ടും താനവരോട് അങ്ങോട്ടും സ്നേഹബഹുമാനങ്ങളോടു കൂടിയാണു വർത്തിച്ചിരുന്നതെന്നും പറകയുണ്ടായി. ആകയാൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ ചണ്ഡാലവാദം ഗുരുനാഥന്റെ യശസ്സിന് ഒട്ടും ഹാനികരമായെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

മേൽപ്പറഞ്ഞ കൊല്ലത്തിൽത്തന്നെ ഡോക്ടർ അങ്കരാത്തു മന്നാടിയാരുടെ പേരിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചില അനന്തിരവന്മാർ കൈകാര്യമൊഴിവുവാനായി കൊടുത്തിരുന്ന ഒരു കേസ്സിൽ പ്രതിഭാഗം സാക്ഷിയായി ഗുരുനാഥൻ കസ്തിളുത്തു കൊടുക്കുകയുണ്ടായി. ആയതും ചിലരുടെ ഇടയിൽ അല്പം ചില ഒച്ചപ്പാടുകൾക്കു കാരണമായിത്തീർന്നു. ഡോക്ടർ മന്നാടിയാർ ഒരു യൂറോപ്യൻമദാമ്മയെ ഭാര്യയാക്കി വച്ചതു നിമിത്തം ഭ്രഷ്ടനാണെന്നും, ആയതുകൊണ്ടു കൈകാര്യം നടത്തുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു അധികാരമില്ലെന്നുമായിരുന്നു അന്യായക്കാരുടെ വാദം. ഒരു നായരും ഒരു യൂറോപ്യൻമദാമ്മയുംതമ്മിലുള്ള ദാമ്പത്യബന്ധത്തെപ്പറ്റി ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ഒന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നും; കൊച്ചിരാജ്യത്ത് ഒരാളെ ഭ്രഷ്ടനാക്കേണമെങ്കിൽ ആയതിനുള്ള പൂർണ്ണാധികാരം മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലേയ്ക്കു മാത്രമാണെന്നും, പ്രസ്തുതകാര്യത്തിൽ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ഒരു കല്പനയും കല്പിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ പ്രതിയെ ഭ്രഷ്ടനായി ഗണിക്കുവാൻ ന്യായമില്ലെന്നുമാണു ഗുരുനാഥൻ മൊഴികൊടുത്തത്. ഈ മൊഴി അക്കാലത്തു 'സനാതനി'കളായിത്തീർന്ന ചിലരുടെ ആക്ഷേപത്തിനു കാരണമായി. പ്രാചീനാചാരപക്ഷപാതിയും ധർമ്മശാസ്ത്രജ്ഞനുമായ ഗുരുനാഥൻ ഇങ്ങനെ മൊഴികൊടുത്തതു ശരിയായില്ലെന്നു ചില പഴയ നമ്പൂതിരിമാരും പിറുപിറുക്കുകയുണ്ടായി. പക്ഷെ പ്രാമാണികപണ്ഡിതനായ മഹാമഹോപാദ്ധ്യായൻ കിള്ളിമംഗലത്തു നടുവത്തുമനയ്ക്കൽ നാരായണൻനമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലും ഗുരുനാഥനെപ്പോലെ തന്നെയാണ് ആ കേസ്സിൽ മൊഴികൊടുത്തത്. ഭ്രഷ്ടനായ ഒരാൾക്കു കൈകാര്യകർത്തൃത്വമുണ്ടെന്ന് അവർക്കു രണ്ടുപേർക്കും അഭിപ്രായമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പ്രസ്തുതകാര്യത്തിൽ പ്രതി ഭ്രഷ്ടനായിട്ടില്ലെന്നും, ഒരാളെ ഭ്രഷ്ടനാക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലേയ്ക്കു ഉള്ളൂ എന്നും മാത്രമായിരുന്നു അവരുടെ അഭിപ്രായം. ഈ കേസ്സിൽ പ്രതിഭാഗത്തേയ്ക്കു ദോഷമായിട്ട് അപ്പീൽകോടതിയിൽനിന്നു തീർപ്പുണ്ടായെ

ങ്കിലും ആദ്യകോടതി ഗുരുനാഥന്റെ അഭിപ്രായത്തെ വില വെച്ചുംകൊണ്ടാണു തീൎപ്പുകല്പിച്ചതെന്ന സംഗതി പ്രസ്താവയോഗ്യമാണ്. ഇതുപോലെ വേറെയും പല കേസ്സുകളിലും അവിടുത്തെ ധൎമ്മശാസ്ത്രവിഷയത്തിൽ ഒരു വിദഗ്ദ്ധസാക്ഷിയായി വിസ്തരിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്

ഗുരുനാഥന്റെ ആയുഷ്കാലത്തിലെ അന്തിമദശയിൽ ധനസംബന്ധമായ പല കഷ്ടനഷ്ടങ്ങളും മനഃക്ലേശങ്ങളും അനുഭവിക്കുവാനിടയായിട്ടുണ്ട്. അവിടുത്തെ സ്വകാൎയ്യസമ്പാദ്യമായിട്ടു വസ്തുക്കളും ഇടവാട്ടുകളും കമ്പനിഓഹരികളും മറ്റുമായി 50000 ഉറുപ്പികയിൽ ചുരുങ്ങാത്ത ഒരു സാദ്ധ്യ ഉണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ സുഹൃത്തുക്കളായി കരുതിയ ചിലരേയും ചില സ്ഥാപനങ്ങളേയും വിശ്വസിച്ചു ചില ഇടവാട്ടുകളിൽ സംബന്ധിക്കുകകാരണം അവിടുത്തെപേരിൽ ധനസംബന്ധമായി വലിയ ചില ചുമതലകൾ നിയമപ്രകാരം വന്നുചേരുവാനിടയായതിനാൽ സ്വന്തസമ്പാദ്യത്തിൽ ഒട്ടുമുക്കാലും കൈവിട്ടു പോകുവാൻ കാരണമായി. മറ്റൊരാൾക്കാണ് ഇങ്ങനെ ഒരവസ്ഥ സംഭവിച്ചതെങ്കിൽ അതുമൂലമുള്ള ശോകാഗ്നിയിൽ ആ ആൾ ദഹിച്ചുപോകുമായിരുന്നു. എന്നാൽ "സുഖദുഃഖേ സമേ കൃത്വാ ലാഭാലാഭൌ ജയാജയൌ" എന്ന ഗീതാവചനത്തെ സ്വപ്രവൃത്തികൊണ്ടു് ഉദാഹരിക്കുന്ന അചഞ്ചലമാനസനായ അവിടുന്ന്, കാലവിപൎയ്യയത്താൽ വന്നുചേൎന്ന ഈ ആപത്തിനെ പുറമെ ആരേയും ഗ്രഹിപ്പിക്കാതെ ധീരതയോടുകൂടി സഹിക്കുകയാണു ചെയ്തതു്. സരസ്വതീദേവിയും ലക്ഷ്മീദേവിയും തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തമില്ലായ്മ അവിടുത്തെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം വാസ്തവമല്ലെന്നാണു പ്രായേണ ജനങ്ങൾ ധരിച്ചിരുന്നതു്. എങ്കിലും അതു വാസ്തവംതന്നെയാണെന്നു മേൽപ്പറഞ്ഞ അവസ്ഥാന്തരത്തിൽനിന്നു പ്രത്യക്ഷമായി. പകൽ അത്യുഗ്രമായ ആതപബാധയെ സഹിച്ചിട്ടു് അവസാനത്തിലേയ്ക്കു മഹത്തായ ശോഭാസമ്പത്തിനെ സംഭരിക്കുന്നു. ആ ശോഭാസമ്പത്തു് അധികനേരം സ്ഥായിയായി നില്ക്കാതെ ഐന്ദ്രജാലികന്റെ പിഞ്ഛപ്രചലനംപോലെ പെട്ടെന്നു് അദൃശ്യമാകയും ചെയ്യുന്നു. ഏകദേശം ഇതുപോലെയുള്ള ഒരനുഭവമാണു ധനസംബന്ധമായി ഗുരുനാഥന്റെ കാൎയ്യത്തിൽ സംഭവിച്ചതു്.

"ആപദി കിം കരണീയം സ്മരണീയം ചരണയുഗളമംബായാഃ" എന്നു സുപ്രസിദ്ധനായ കാക്കശ്ശേരി ഭട്ടതിരി പറഞ്ഞതുപോലെ ആപൽക്കാലത്തിങ്കൽ തന്റെ പരദേവതയായ ഈങ്ങയൂർ ഭഗവതിയെ പൂൎവ്വാധികമായി സേവിക്കുകയാണു ഗുരുനാഥൻ ചെയ്തതു്. ഈങ്ങയൂർ

ക്ഷേത്രത്തിൽ കുടികൊള്ളുന്ന ദേവിയുടെ പേരിൽ അവിടെയ്ക്കു് അച ഞ്ചലമായ ഭക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ നവരാത്രികാലത്തും അവിടുത്തെ ജന്മനക്ഷത്രങ്ങളിലും പൂജ മുതലായവയും, വിശേഷിച്ചു തുലാമാസം മുഴുവൻ വിശേഷാൽപൂജയും, അതിന്റെ അവസാനത്തിൽ നിറമാലയും ചന്ദനം ചാർത്തലും മററും ഗുരുനാഥന്റെ സ്വന്തംവകയായി മുൻപുതന്നെ പതിവുണ്ടായിരുന്നു. ഇടക്കാലത്തുവച്ചു കൊല്ലംതോറും ഉത്സവവും ആരംഭിച്ചു. ധനത്തിനു നാശംവരുന്നതായിക്കണ്ടതോടുകൂടി ക്ഷേത്രത്തിൽ കരിങ്കല്ലുകൊണ്ടുള്ള ഒരു പ്രദക്ഷിണവഴിയും പണിയിച്ചു. പ്രദക്ഷിണവഴിയുടെ പണിനടക്കുന്ന കാലത്തു് ഒരവസരത്തിൽ എന്നോടു് "എനിക്കു പ്രായം കുറെ ആയല്ലൊ; ഇനി പോകുവാനുള്ള വഴി ഉറപ്പിക്കേണ്ട കാലമായി" എന്നു പറയുകയുണ്ടായി. ധനസംബന്ധമായ ക്ലേശങ്ങൾ പരമകാഷ്ഠയെ പ്രാപിച്ചകാലത്തു്—അതായതു് 1109-ൽ— ക്ഷേത്രത്തിൽ ചെമ്പു മുതലായവകൊണ്ടു് അതിമനോഹരമായ ഒരു കൊടിമരം പ്രതിഷ്ഠിച്ചു കൃതാർത്ഥതയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ കൊടിമരം അവിടെയ്ക്കു ദേവിയുടെ പേരിലുള്ള ഭക്തിക്കു് ഒരു വിജയവൈജയന്തിയായി ശോഭിക്കുന്നുണ്ടു്. ഈ ധ്വജസ്ഥാപനത്തിൽ പല മഹാന്മാരിൽനിന്നും സാഹായ്യം ലഭിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുമുണ്ടു്.

ഗുരുനാഥന്റെ ജീവിതത്തിൽ അത്യുൽകൃഷ്ടങ്ങളും അനുകരണീയങ്ങളുമായ പല ഗുണങ്ങളും വിശേഷാൽ പ്രസ്താവയോഗ്യങ്ങളായിട്ടുണ്ടു്. സത്യം, സ്നേഹം, ദയ, സമഭാവന, ഈശ്വരവിശ്വാസം, ആശ്രിതവാത്സല്യം, അഭിപ്രായധീരത, കൃത്യനിഷ്ഠ, സാരഗ്രാഹിത്വം, വാങ്മാധുര്യം, നിർനിമേഷത്വം, ബ്രഹ്മചര്യം, സാത്വികബുദ്ധി, ഗുരുഭക്തി, രാജഭക്തി, ബ്രാഹ്മണഭക്തി, ശാസ്ത്രഭക്തി മുതലായവയാണു് അവ. അവിടുത്തെപ്പോലെ ഇത്രയധികം ശിഷ്യസമ്പത്തുള്ള ഒരു ഗുരു വേറെ ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അവിടുത്തെ ശിഷ്യപ്രശിഷ്യപരമ്പരകൾ മലയാളത്തിലും മറുനാട്ടുകളിലും ധാരാളമായിട്ടുണ്ടു് അവരിൽ രാജാക്കന്മാർ, പ്രഭുക്കന്മാർ മുതലായവരും പറയത്തക്ക വലിയ ഉദ്യോഗങ്ങളിലിരിക്കുന്നവരും ധാരാളമുണ്ടു്. എന്നാൽ അപ്രകാരമുള്ളവരിലും, യാതൊരു പ്രഭുത്വവും ഉദ്യോഗവുമില്ലാതെ നിസ്സാരന്മാരായി ജീവിക്കുന്ന സാധുശിഷ്യന്മാരിലും അവിടെയ്ക്കുള്ള സ്നേഹം ഒരുപോലെയാണു്. ശിഷ്യഗണങ്ങളാൽ പരിവൃതനായിട്ടല്ലാതെ അവിടുത്തെ കാണ്മാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. എന്നാൽ ആ ശിഷ്യഗണങ്ങൾക്കു താന്താങ്ങളുടെ ജീവിതരീതിയെ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിൽ പൂർണ്ണമായ സ്വാതന്ത്ര്യം അവിടുന്നനുവദിച്ചിരുന്നു. ചെറുപ്പകാലത്തു കളി

ങ്കിലും ആദ്ധ്യക്കോടതി ഗുരുനാഥൻെറ അഭിപ്രായത്തെ വില വെച്ചുംകൊണ്ടാണ തിൎപ്പുകല്പിച്ചതെന്നസംഗതി പ്രസ്താവയോഗ്യമാണ്. ഇതുപോലെ വേറെയും പല കേസ്സുകളിലും അവിടുത്തെ ധൎമ്മശാസ്ത്രവിഷയത്തിൽ ഒരു വിദഗ്ദ്ധസാക്ഷിയായി വിസ്തരിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

ഗുരുനാഥൻെറ ആയുഷ്കാലത്തിലെ അന്തിമദശയിൽ ധനസംബന്ധമായ പല കഷ്ടനഷ്ടങ്ങളും മനഃക്ലേശങ്ങളും അനുഭവിക്കുവാനിടയായിട്ടുണ്ട്. അവിടുത്തെ സ്വകാൎയ്യസമ്പാദ്യമായിട്ട വസ്തുക്കളും ഇടവാടുകളും കമ്പനിഓഹരികളും മററുമായി 50000 ഉറുപ്പികയിൽ ചുരുങ്ങാത്ത ഒരു സംഖ്യ ഉണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ സുഹൃത്തുക്കളായി കരുതിയ ചിലരേയും ചില സ്ഥാപനങ്ങളേയും വിശ്വസിച്ചു ചില ഇടവാടുകളിൽ സംബന്ധിക്കുകകാരണം അവിടുത്തേമേൽ ധനസംബന്ധമായി വഹിയ ചില ചുമതലകൾ നിയമപ്രകാരം വന്നുചേരുവാനിടയായതിനാൽ സ്വന്തസമ്പാദ്യത്തിൽ ഒട്ടുമുക്കാലും കൈവിട്ടു പോകുവാൻ കാരണമായി. മറെറാരാൾക്കാണ് ഇങ്ങനെ ഒരവസ്ഥ സംഭവിച്ചതെങ്കിൽ അതുമൂലമുള്ള ശോകാഗ്നിയിൽ ആ ആൾ ദഹിച്ചുപോകുമായിരുന്നു. എന്നാൽ "സുഖദുഃഖേ സമേ കൃത്വാ ലാഭാലാഭൌ ജയാജയൌ" എന്ന ഗീതാവചനത്തെ സ്വപ്രവൃത്തികൊണ്ട് ഉദാഹരിക്കുന്ന അചഞ്ചലമാനസനായ അവിടുന്ന്, കാലവിപൎയ്യയത്താൽ വന്നുചേൎന്ന ഈ ആപത്തിനെ പുറമെ ആരേയും ഗ്രഹിപ്പിക്കാതെ ധീരതയോടുകൂടി സഹിക്കുകയാണു ചെയ്തതു്. സരസ്വതിദേവിയും ലക്ഷ്മിദേവിയും തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തമില്ലായ്മ അവിടുത്തെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം വാസ്തവമല്ലെന്നാണു പ്രായേണ ജനങ്ങൾ ധരിച്ചിരുന്നതു്. എങ്കിലും അതു വാസ്തവംതന്നെയാണെന്നു മേൽപ്പറഞ്ഞ അവസ്ഥാന്തരത്തിൽനിന്നു പ്രത്യക്ഷമായി. പകൽ അത്യുഗ്രമായ ആതപബാധയെ സഹിച്ചിട്ട് അവസാനത്തിലേയ്ക്കു മഹത്തായ ശോഭാസമ്പത്തിനെ സംഭരിക്കുന്നു. ആ ശോഭാസമ്പത്തു് അധികനേരം സ്ഥായിയായി നിൽക്കാതെ ഐന്ദ്രജാലികൻെറ പിഞ്ഛപ്രചലനംപോലെ പെട്ടെന്ന് അദൃശ്യമാകയും ചെയ്യുന്നു. ഏകദേശം ഇതുപോലെയുള്ള ഒരനുഭവമാണു ധനസംബന്ധമായി ഗുരുനാഥൻെറ കാൎയ്യത്തിൽ സംഭവിച്ചതു്.

"ആപദി കിം കരണീയം സ്മരണീയം ചരണയുഗളമംബായാഃ" എന്നു സുപ്രസിദ്ധനായ കാക്കശ്ശേരി ഭട്ടതിരി പറഞ്ഞതുപോലെ ആ ആപൽക്കാലത്തിങ്കൽ തൻെറ പരദേവതയായ ഈങ്ങയൂർ ഭഗവതിയെ പൂൎവ്വാധികമായി സേവിക്കുകയാണു ഗുരുനാഥൻ ചെയ്തതു്. ഈങ്ങയൂർ

ക്ഷേത്രത്തിൽ കുടികൊള്ളുന്ന ദേവിയുടെ പേരിൽ അവിടെയ്ക്കു് അചഞ്ചലമായ ഭക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ നവരാത്രികാലത്തും അവിടത്തെ ജന്മനക്ഷത്രങ്ങളിലും പൂജ മുതലായവയും, വിശേഷിച്ചു തുലാമാസം മുഴുവൻ വിശേഷാൽപൂജയും, അതിന്റെ അവസാനത്തിൽ നിറമാലയും ചന്ദനം ചാർത്തലും മററും ഗുരുനാഥന്റെ സ്വന്തംവകയായി മുൻപുതന്നെ പതിവുണ്ടായിരുന്നു. ഇടക്കാലത്തുവച്ചു കൊല്ലംതോറും ഉത്സവവും ആരംഭിച്ചു. ധനത്തിനു നാശംവരുന്നതായിക്കണ്ടതോടുകൂടി ക്ഷേത്രത്തിൽ കരിങ്കല്ലുകൊണ്ടുള്ള ഒരു പ്രദക്ഷിണവഴിയും പണിയിച്ചു. പ്രദക്ഷിണവഴിയുടെ പണിനടക്കുന്ന കാലത്തു് ഒരവസരത്തിൽ എന്നോടു് "എനിക്കു പ്രായം കുറെ ആയല്ലൊ; ഇനി പോകുവാനുള്ള വഴി ഉറപ്പിക്കേണ്ട ഘട്ടമായി" എന്നു പറയുകയുണ്ടായി. ധനസംബന്ധമായ ക്ലേശങ്ങൾ പരമകാഷ്ഠയെ പ്രാപിച്ചകാലത്തു്—അതായതു് 1109-ൽ—ക്ഷേത്രത്തിൽ ചെമ്പു മുതലായവകൊണ്ടു് അതിമനോഹരമായ ഒരു കൊടിമരം പ്രതിഷ്ഠിച്ചു കൃതാർത്ഥതയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ കൊടിമരം അവിടെയ്ക്കു ദേവിയുടെ പേരിലുള്ള ഭക്തിക്കു് ഒരു വിജയവൈജയന്തിയായി ശോഭിക്കുന്നുണ്ടു്. ഈ ധ്വജസ്ഥാപനത്തിൽ പല മഹാന്മാരിൽനിന്നും സാഹായ്യം ലഭിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുമുണ്ടു്.

ഗുരുനാഥന്റെ ജീവിതത്തിൽ അത്യുൽകൃഷ്ടങ്ങളും അനുകരണീയങ്ങളുമായ പല ഗുണങ്ങളും വിശേഷാൽ പ്രസ്താവയോഗ്യങ്ങളായിട്ടുണ്ടു്. സത്യം, സ്നേഹം, ദയ, സമഭാവന, ഈശ്വരവിശ്വാസം, ആശ്രിതവാത്സല്യം, അഭിപ്രായധീരത, കൃത്യനിഷ്ഠ, സാരഗ്രാഹിത്വം, വാങ്മാധുര്യം, വിനീതവേഷത്വം, ബ്രഹ്മചര്യം, സാത്വികബുദ്ധി, ഗുരുഭക്തി, രാജഭക്തി, ബ്രാഹ്മണഭക്തി, ശാസ്ത്രഭക്തി മുതലായവയാണു് അവ. അവിടത്തെപ്പോലെ ഇത്രയധികം ശിഷ്യസമ്പത്തുള്ള ഒരു ഗുരു വേറെ ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അവിടത്തെ ശിഷ്യപ്രശിഷ്യപരമ്പരകൾ മലയാളത്തിലും മറുനാട്ടുകളിലും ധാരാളമായിട്ടുണ്ടു് അവരിൽ രാജാക്കന്മാർ, പ്രഭുക്കന്മാർ മുതലായവരും പറയത്തക്ക വലിയ ഉദ്യോഗങ്ങളിലിരിക്കുന്നവരും ധാരാളമുണ്ടു്. എന്നാൽ അപ്രകാരമുള്ളവരിലും, യാതൊരു പ്രഭുത്വവും ഉദ്യോഗവുമില്ലാതെ നിസ്സാരന്മാരായി ജീവിക്കുന്ന സാധുശിഷ്യന്മാരിലും അവിടെയ്ക്കുള്ള സ്നേഹം ഒരുപോലെയാണു്. ശിഷ്യഗണങ്ങളാൽ പരിവൃതനായിട്ടല്ലാതെ അവിടത്തെ കാണ്മാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. എന്നാൽ ആ ശിഷ്യഗണങ്ങൾക്കു താന്താങ്ങളുടെ ജീവിതരീതിയെ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിൽ പൂർണ്ണമായ സ്വാതന്ത്ര്യം അവിടുന്നനുവദിച്ചിരുന്നു. പഠിക്കുവാൻകാലത്തു കളി

ച്ച ക്ഷേത്രോപാസനവും നാമപാരായണവും വ്രതോപവാസാദികളുമായി കഴിയുന്നവരും, കളിയും തേവാരവുമൊന്നുമില്ലാതെ കണ്ടേടത്തെല്ലാം നടന്നു കണ്ടവരോടെല്ലാം സഹവസിച്ച്, ശുദ്ധ്യശുദ്ധ്യാദികളിൽ വ്യത്യാസംകൂടാതെ കഴിയുന്നവരും അവിടത്തെ ശിഷ്യഗണങ്ങളിലുണ്ട്. പൂർണ്ണസ്വരാജ്യവാദികളും, സർവ്വർക്കും ക്ഷേത്രപ്രവേശം വേണമെന്നു വാദിക്കുന്നവരും അവരിൽ അപൂർവ്വമല്ല. ചുരുക്കത്തിൽ പറയുന്നതായാൽ തത്തദ്വിഷയങ്ങളിൽ ഗുരുനാഥന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്കെതിരായ അഭിപ്രായങ്ങളോടുകൂടിയവർ ശിഷ്യന്മാരിൽ വളരെപ്പേരുണ്ട്. എന്നാൽ വിവിധപക്ഷാവലംബികളായ അവരിലെല്ലാം അവിടേയ്ക്കുള്ള വാത്സല്യം സമാനമാണ് ഈ ഒരു ഉൽകൃഷ്ടഗുണം അധികംപേർക്ക് ഉണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. സർവ്വജനങ്ങളേയും സമഭാവനയോടുകൂടി വീക്ഷിക്കുന്ന സ്വഭാവം അവിടത്തെ ജീവിതത്തെ തുലോം സ്പൃഹണീയമാക്കീട്ടുണ്ട്. വിദ്യാവിഷയത്തിൽ ജാതിവ്യത്യാസം മുതലായവ അവിടന്നു നോക്കാറില്ല. സാരസ്വതോദ്യോതിനീസംസ്കൃതപാഠശാലയിലും അവിടത്തെ സ്വന്തം സന്നിധിയിലും ബ്രാഹ്മണർമുതല്ക്ക് അധഃകൃതർവരെയുള്ള സകലർക്കും മുഹമ്മദീയർ, ക്രിസ്ത്യാനികൾ തുടങ്ങിയ അന്യമതക്കാർക്കും വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു പ്രവേശം അനുവദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. സാമുദായികജീവിതത്തിൽ വർണ്ണാശ്രമധർമ്മവ്യവസ്ഥകൾ അതിനിഷ്കർഷയോടുകൂടി നിലനിർത്തേണ്ടതാണെന്ന് അവിടേയ്ക്കഭിപ്രായമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും പൊതുക്കാര്യങ്ങളിൽ സർവ്വരിലും സമഭാവനയോടുകൂടിയാണ് അവിടന്നു വർത്തിച്ചുപോന്നത്. അസംസ്കൃതസമുദായക്കാരെ സംസ്കരിച്ചുകൊണ്ടുവരേണ്ടതു തന്റെ കർത്തവ്യങ്ങളിലൊന്നാണെന്നും അവിടേയ്ക്കു വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നു. അഭിപ്രായധീരതയിൽ ഗുരുനാഥനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ എതിരഭിപ്രായക്കാർപോലും ബഹുമാനിക്കുന്നുണ്ട്. മതസംബന്ധമായും രാഷ്ട്രീയമായും സാമുദായികമായും അവിടേയ്ക്കു പല ഉറച്ച അഭിപ്രായങ്ങളുണ്ട്. ആ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഏറെക്കുറെ മാമൂലിനെ മുറുകെപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടുള്ളവയാണെന്നു സർവ്വവിദിതമാകുന്നു. 'അയിത്തോച്ചാടനം', ക്ഷേത്രപ്രവേശനം, സ്വരാജ്യസമ്പാദനം മുതലായവയെക്കുറിച്ചു മഹാലോചകരുടെ അഭിപ്രായം തന്റെ അഭിപ്രായത്തിനു വിരുദ്ധമാണെന്നും തനിക്കുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ ഇന്നത്തെ കാലസ്ഥിതിക്ക് വിലപ്പോകുന്നവയല്ലെന്നും സ്പഷ്ടമായും അനുഭവപൂർവ്വമായും ധരിച്ചിട്ടുംകൂടി ഗുരുനാഥൻ തന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളെ തെല്ലുപോലും മാററാതെ ധീരതയോടുകൂടി ഏതു സഭയിലും ഏതു പത്രത്തിലും പ്രസ്താവിച്ചുപോന്നു. കാലത്തിനനുസരിച്ചു സ്വന്തം അഭിപ്രായങ്ങളിൽ കുറച്ചു ചില ഭേദഗതികൾ വരുത്തിയിരുന്നുവെങ്കിൽ ജനങ്ങൾ അവിടത്തെ അധികമായി കൊണ്ടാടു

മായിരുന്നു. എങ്കിലും ആ ഒരു ചാപല്യം അദ്ദേഹത്തെ സ്വപ്നത്തിൽ പോലും തീണ്ടുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. ശരിയായിട്ടുള്ളതിനെ വിചാരിക്കുക, വിചാരിച്ചതിനെ പറയുക, പറയുന്നതുപോലെ പ്രവൃത്തിക്കുക എന്നിങ്ങനെ ത്രികരണങ്ങളിലും ഐകരൂപ്യത്തോടുകൂടിയാണ് അവിടുന്നു സ്വകൃത്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ചത്. അവിടുത്തെ വാക്ക് അന്തഃകരണത്തേയോ, പ്രവൃത്തി വാക്കിനേയോ, ഒരിക്കലും വഞ്ചിക്കുകയില്ല. ത്രികരണശുദ്ധി എന്നതു സദാചാരത്തെ നിലനിറുത്തുന്ന ഒരു വിശിഷ്ടമായ ശൌചവിശേഷമാണ്. അതിനെ അവിടുന്ന് ഒരിക്കലും കൈവിടുക പതിവില്ല. ഏതു വിഷയത്തിലും സാരമായതിനെ ഗ്രഹിക്കുകയെന്ന ഒരു സ്വഭാവവിശേഷം ഗുരുനാഥനുണ്ടായിരുന്നു. അവിടുന്നു മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ പക്ഷക്കാരനല്ലെന്നുവച്ച്, ഗാന്ധിമതക്കാരായ പല ശിഷ്യന്മാരും അവിടുത്തെ മുമ്പിൽ ഗാന്ധിമതത്തെക്കുറിച്ചു പ്രസംഗിക്കുക പതിവാണ്. അങ്ങനെയുള്ളവരിൽ ഒരാളോട് അവിടുന്നിങ്ങനെ പറയുന്നതു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്:—"മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ അഭിപ്രായങ്ങളിൽ സാരമായവയെ ഞാൻ സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്. അവ മഹാത്മാവിൻെറ മാത്രം അഭിപ്രായങ്ങളല്ല. നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പണ്ടേയ്ക്കുപണ്ടേ പ്രസിദ്ധങ്ങളായിട്ടുള്ളവയാണ് അവ. അഹിംസ, സത്യം, അസ്തേയം, ബ്രഹ്മചര്യം, അപരിഗ്രഹം എന്നിങ്ങനെ യമങ്ങൾ എന്നു പറയുന്ന ധർമ്മങ്ങൾ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധങ്ങളാണ്. അവയിൽ എനിക്കു ബഹുമാനമുണ്ട്. അവയെക്കുറിച്ചു മഹാത്മാഗാന്ധി പറയുന്നു എന്ന കാരണത്താൽ പൂർവ്വാധികമായ ഒരു പ്രതിപത്തി എനിക്കില്ല. ആവക ധർമ്മങ്ങളെ സ്വന്തം പ്രവൃത്തികളെക്കൊണ്ട് ഉദാഹരിക്കുന്ന ഒരു മഹാൻ എന്ന നിലയ്ക്കു മഹാത്മാവിൻെറപേരിൽ എനിക്കു വലിയ ഗൌരവബുദ്ധിയും ഉണ്ട്. സ്വദേശവസ്ത്രങ്ങളെ സ്വീകരിക്കേണമെന്ന് അദ്ദേഹം പറയുന്ന അഭിപ്രായം തീർച്ചയായും സ്വീകാര്യമാണ്. ഞാൻ എൻെറ ജീവിതത്തിൽ ഇതുവരെയും സ്വദേശവസ്ത്രങ്ങളെയല്ലാതെ വിദേശവസ്ത്രങ്ങളെ ധരിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. എന്നാൽ രാജഭക്തിയുടെ കാര്യത്തിൽ മഹാത്മാവിനോടു യോജിക്കുവാൻ എനിക്കു സമ്മതമില്ല."

ഒതുങ്ങിയ വേഷം ഗുരുനാഥനെ ഏതു സഭയിലും മററുള്ളവരിൽ നിന്ന് തിരിച്ചു കാണിക്കത്തക്കവിധം അതു ഹൃദയംഗമമാണ്. ഒരു പാവുമുണ്ടും ഒരു മേൽമുണ്ടും മാത്രമല്ലാതെ കഞ്ചുകോഷ്ണീഷാദികളായ ആവരണങ്ങൾ അവിടുന്നു ധരിക്കുക പതിവില്ല. അവിടുത്തെക്കുറിച്ച്,

"മോടിക്കില്ലാശ, വായിച്ചറിവു, തനു വെള്ളത്താട്ടു മെല്ലിച്ചതെല്ലാം
മൂടിക്കാണുന്ന ഭസ്മക്കുറി, വലിയമുഴുപ്പുള്ള രുദ്രാക്ഷമാല്യം,
കോടിപ്പാവൊന്നു, കൂടെസ്സകലസമയവും ശിഷ്യ,രിച്ചൊന്നതെല്ലാം
കൂടിച്ചേരും മഹാത്മാവിനു കുശലമണയ്ക്കണമേ ദൈവമേ നീ"

എന്നൊരു ഛായാശ്ലോകം സരസകവി പെട്ടരഴിയത്തു വലിയരാമനെളയതു നിൎമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇതിൽനിന്നുതന്നെ അവിടുത്തെ വിനീതവേഷത്വം പ്രത്യക്ഷമാകുന്നുണ്ടു് വാങ്മാധുൎയ്യത്തിന്റെ കാൎയ്യത്തിൽ അവിടുത്തെ ബഹുമാനിക്കാത്തവർ ആരുമുണ്ടാകയില്ല. ശ്രോതാവിനു ദുസ്സഹമായിത്തോന്നുന്ന വാക്കുകൾ അവിടുത്തെ രസനാഗ്രത്തിൽനിന്നു പുറത്തു വന്നതായി കേട്ടിട്ടില്ല. മറെറാരുവന്റെ ഗുണങ്ങളെപ്പററി അവിടുന്നു് അത്യുച്ചത്തിൽ പ്രസംഗിക്കും. എന്നാൽ ദോഷങ്ങളെക്കുറിച്ചു പറയുന്നതിൽ അവിടുത്തെ വാഗിന്ദ്രിയം വിമുഖമാകുന്നു. ബ്രഹ്മചൎയ്യത്തിൽ അവിടെയ്ക്കുള്ള നിഷ്ഠ സുപ്രസിദ്ധമാണു് നൈഷ്ഠികബ്രഹ്മചാരിയും അവിച്ഛിന്നബ്രഹ്മചൎയ്യനുമായിട്ടാണു് അവിടുന്നു ജീവിതയാത്രയെ നിൎവ്വഹിച്ചതു് കൃത്യനിഷ്ഠ എന്ന ഗുണം അവിടുത്തെ കയ്യിൽനിന്നു് എല്ലാവരും പഠിക്കേണ്ടതാണു്. പുലരുവാൻകാലത്തു മൂന്നര അല്ലെങ്കിൽ നാലു മണിസമയത്തു് ഒരു ദിവസവും പിഴയ്ക്കാതെ എഴുനീല്ക്കുകയും പ്രഭാതത്തിനുമുമ്പു കുളിക്കുകയും ചെയ്യും. എഴുനീററാൽ കുളിക്കുന്നതിനുമുമ്പായി കത്തുകൾക്കു മറുവടിയയയ്ക്കുക, കണക്കുകളെഴുതുക, സന്ദൎശകന്മാരോടു സംസാരിക്കുക മുതലായ കൃത്യങ്ങളാണു പതിവു്. കുളികഴിഞ്ഞാൽ ഏകദേശം എട്ടു മണിവരെ നിത്യകൎമ്മങ്ങളും തേവാരവുമായി കഴിയും. അതിനുശേഷം പഞ്ചാംഗം കാണുക, ഗണിക്കുക, ജാതകമുഹൂൎത്താദികൾ നോക്കുക മുതലായവയാണു പതിവു്. 9½ മണിക്കു് ഊണുകഴിയും. പിന്നെ കാണ്മാൻവന്നിട്ടുള്ളവരോടു കുറച്ചുനേരം സംസാരിച്ചു് അല്പസമയം വിശ്രമിക്കും. തദനന്തരം നാലര മണിവരെ വൈദ്യം, ജ്യൌതിഷം, കാവ്യം മുതലായവ തന്റെ അടുക്കൽ പഠിക്കുന്നവരെ പഠിപ്പിക്കുകയും പാഠശാലയിൽ പോയി മേലന്വേഷണം ചെയ്കയും ചെയ്യും. പിന്നെ അന്നു വന്നിട്ടുള്ള കത്തുകളും പത്രങ്ങളും മാസികകളും നോക്കി, കുളിച്ചു ക്ഷേത്രത്തിൽ പോയി സായന്തനകൃത്യങ്ങൾ നടത്തും. രാത്രി ഒമ്പതു മണിക്കുള്ളിൽ അത്താഴം കഴിഞ്ഞു പത്തു മണിയോടുകൂടി കിടക്കുകയും ചെയ്യും. പ്രതിദിനമുള്ള ഈ കൃത്യനിഷ്ഠയ്ക്കു് ഏതു കാലത്തും ഇളക്കംവരുത്തുക പതിവില്ല. സാത്വികബുദ്ധികൊണ്ടും ഗുരുനാഥൻ അദ്വിതീയൻതന്നെയാണു് സാത്വികങ്ങളായ

ആഹാരവിഹാരങ്ങളെ ശീലിക്കുന്നവരുടെ ബുദ്ധിയിൽ സത്വഗുണം പരിപുഷ്ടമായിരിക്കുമെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. സാത്വികഭാവങ്ങളായ കമ്പസ്വേദരോമാഞ്ചാദികൾ കാവ്യനാടകാദിപാഠപ്രവചനസമയങ്ങളിൽ അവിടെയ്ക്കു തനിയെ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു കാണാറുണ്ട്. ശാകുന്തളം, ഉത്തരരാമചരിതം മുതലായവ പഠിപ്പിക്കുമ്പോൾ പല അവസരങ്ങളിലും അതിലെ രസവർണ്ണനയുടെ ഫലമായി നാനാഭാവങ്ങൾക്ക് അവിടുന്നു വശംവദനാകാറുണ്ട്. മഹാകവികളുടെ ആശയവിശേഷങ്ങളെക്കുറിച്ചു ഗംഭീരപ്രസംഗങ്ങൾ ചെയ്യുന്നവർ പണ്ഡിതന്മാരുടെയിടയിൽ ഒന്നുരണ്ടു പേരല്ലാ ഉള്ളൂ. എന്നാൽ ആ ആശയവിശേഷങ്ങൾ ശൂന്യമായ അന്തഃകരണാന്തരീക്ഷത്തിൽ വിലയിക്കാതെ മനോവാഹിനികളായ സിരകളിൽ സംക്രമിച്ചു മനസ്സിനൊരു ചലനമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുകയാൽ സ്വയം തന്മയത്വം പ്രാപിച്ചു വിഗളിതവേദ്യാന്തരമായ ആനന്ദത്തെ അനുഭവിക്കുന്ന യഥാർത്ഥസഹൃദയന്മാർ അവരിൽ ഒന്നോ രണ്ടോ പേർ മാത്രമേ ഉണ്ടാകയുള്ളൂ ഇങ്ങനെ ഓരോന്നായി പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം എടുത്തു പറഞ്ഞാൽ അതിവിസ്തരം വരുമെന്നു ഭയപ്പെട്ട് ഈ ഭാഗം ചുരുക്കുന്നു.

അടുത്ത ഏതാനും വർഷങ്ങളിലായി ഗുരുനാഥന്റെ ജീവിതത്തിൽ അത്ഭുതപൂർവ്വമായ ഒരു പരിണാമം ദൃശ്യമായി ഭവിച്ചു. വലിയ വലിയ ഭാരങ്ങളിൽനിന്നെല്ലാം അവിടുന്ന് ഒഴിഞ്ഞുതുടങ്ങി. വളരെക്കാലമായി താൻതന്നെ വഹിച്ചുപോന്ന സാരസ്വതോദ്യോതിനീസംസ്കൃതകോളേജിന്റെ പ്രിൻസിപ്പാൾസ്ഥാനം അവിടുന്ന് ഒഴിയുകയും, ആ സ്ഥാനത്തു ശ്രീമാൻ എൻ. കുഞ്ഞിരാമപ്പതിയാരെ നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു. സാരസ്വതോദ്യോതിനീസമാജത്തിന്റെ കാര്യദർശിസ്ഥാനത്തേയ്ക്കു തന്റെ പിന്തുടർച്ചക്കാരനായി മഹൻ പുന്നശ്ശേരിനമ്പിയെ നിശ്ചയിച്ചു. വലിയ വലിയ സഭകളിലേയ്ക്കുള്ള യാത്രകളും ദീർഘങ്ങളായ പ്രസംഗങ്ങളും ചുരുക്കി. അധികസമയവും ശിഷ്യരെ പഠിപ്പിക്കുക, സാഹിത്യസംബന്ധമായ സംഭാഷണങ്ങൾ ചെയ്യുക മുതലായവയിൽ ഏർപ്പെട്ടുവാൻ തുടങ്ങി. ഇക്കഴിഞ്ഞ അത്തച്ചമയമഹോത്സവത്തിനു തൃപ്പൂണിത്തുറയ്ക്കു പോവുകയും, മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെക്കണ്ടു് ആ മഹോത്സവത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളത്തക്കവിധം ഒന്നുരണ്ടു ദിവസം അവിടെ കഴിച്ചുകൂട്ടുകയും ചെയ്തു. പ്രായാധിക്യമാകയാൽ ഗുരുനാഥന്റെ ശരീരസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചു മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു പ്രത്യേകം കല്പിച്ചന്വേഷിക്കുകയും താമസത്തിനു വിശേഷാൽ സൌകര്യങ്ങൾ ചെയ്തുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അത്തച്ചമയം പ്രമാണിച്ചു മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലേയ്ക്കു കുറെ മംഗ

ളാശംസാശ്ലോകങ്ങൾ അവിടുന്നുണ്ടാക്കി സമർപ്പിച്ചു. തൃപ്പൂണിത്തുറയിൽ നിന്നു മടങ്ങി സ്വഗൃഹത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം ഓണം പൂരാടംമുതൽക്ക് ഒരു പനിയും കാസശ്വാസോപദ്രവവും കണ്ടുതുടങ്ങി. പനിയെ തീരെ വകവയ്ക്കാതെ പതിവായി കുളിക്കുകയും, പാലും പഴവും മററു പലതരത്തിലുള്ള അപഥ്യപദാർത്ഥങ്ങളും ഭക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തുപോന്നു. ആരു പറഞ്ഞാലും ഔഷധങ്ങളൊന്നും സേവിക്കാതെയുമായി. വൈദ്യന്മാരാരെങ്കിലും വല്ല ചികിത്സയും ചെയ്യണമെന്നു പറഞ്ഞാൽ അവരെ അഷ്ടാംഗഹൃദയത്തിലെ ശ്ലോകങ്ങൾ ചൊല്ലി അമ്പരപ്പിക്കും. വിദ്യാർത്ഥികളായ ബാലന്മാരെ പഠിപ്പിക്കുവാൻതന്നെ അധികസമയവും ഉപയോഗിച്ചുപോന്നു. ശ്രീരാമോദന്തംമുതൽ സിദ്ധാന്തകൌമുദിവരേയുള്ള പല വിഷയങ്ങളും പഠിക്കുന്ന പലതരക്കാരായ കുട്ടികൾ 'സിനിമാ'കളികളിലെ പടങ്ങളെപ്പോലെ ഗുരുനാഥന്റെ മുമ്പിൽ മാറി മാറി വന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങനെ ചിങ്ങം 27-ാംനു-വരെ കഴിഞ്ഞു. അന്നുമുതൽക്കു് ഒരു രോഗിയുടെ നിലയിൽ കുളിയും മററുമുപേക്ഷിച്ചു കിടപ്പിലായി. എങ്കിലും സ്വന്തം കൃത്യങ്ങൾ നടത്തുവാൻ വലിയ പരാശ്രയം വേണ്ടിവന്നില്ല. കാണ്മാൻവരുന്നവരോടു പല കാര്യങ്ങളെപ്പററി ധാരാളം സംസാരിക്കുവാൻ പ്രയാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. 28-ാംനു- രാത്രിയിൽ ഇയ്യുള്ളവൻ അടുത്തു ചെന്നപ്പോൾ "തിരുവിതാംകൂറിൽ മിസ്റ്റർ കേശവന്റെ കേസ്സ് എന്തായി" എന്നും, "നാളേ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ തൃശ്ശിവപേരൂരിലേയ്ക്കുള്ള എഴുന്നള്ളത്തല്ലേ? എന്തൊക്കെയാണു വിശേഷങ്ങൾ?" എന്നും മററും ചോദിക്കുകയുണ്ടായി. 29-ാംനു- പകൽ 11½മണി സമയത്തു് അവിടുത്തെ ആത്മാവു പാഞ്ചഭൌതികമായ പിണ്ഡത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു പരമാത്മസായുജ്യം പ്രാപിച്ചു. സംസ്കൃതസാഹിത്യനഭോമണ്ഡലത്തിൽ ഉജ്ജ്വലശോഭയോടുകൂടി പ്രകാശിച്ചിരുന്ന ആ ദിവ്യനക്ഷത്രം മറിഞ്ഞുവീണു; അജ്ഞാനാന്ധകാരത്തെ നിശ്ശേഷം നശിപ്പിച്ചുംകൊണ്ടിരുന്ന ആ ദിവ്യദീപം അണഞ്ഞു; സാഹിത്യാരാമത്തിലെ വാസന്തികവാസരങ്ങൾ അവസാനിക്കുകയും ചെയ്തു.

ആ പുണ്യചരിതന്റെ പാദങ്ങളിൽ തദേകാശ്രയനായ ഇയ്യുള്ളവന്റെ സ്മരണകളടങ്ങിയ ചില ശ്ലോകങ്ങൾ നിവാപമാല്യമായി അർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു:—

(1) "ശ്രീഹേലിഃ പുണ്യദോന്ത്യേ" കലിതസമുദയഃ കല്പതാമിത്യുദീതഃ
പ്രീതഃ ശ്രീനീലകണ്ഠഃ സുജനകലഗുരുമ്മൽഗുരുസ്സൽഗുണാഢ്യഃ

അജ്ഞാനധ്വാന്തവിധ്വംസനമനവരതം ശിഷ്യലോകസ്യ തന്വൻ
"ശുദ്ധോ മുഗ്ദ്ധാംബുജാസ്യഃ" കലിമലരഹിതഃ പ്രത്യഗാൽ ബ്രഹ്മഭൂയം.

(2) വിദ്യാനാമ ധനം സമസ്തധനതോഽപ്യുൽകൃഷ്ടമിത്യുച്ചകൈ-
ർവ്വിദ്വാംസ്തൽപ്രതിപാദനേന ധനികാൻ സർവ്വാംശ്ചികീർഷുഃ സ്വയം
വിദ്വദ്ഭിഃ പരിലാളിതം സുമഹിതം വിജ്ഞാനചിന്താമണിം
വിദ്യാധ്യാപനശാലികാം ച വിരചയ്യാസൌ കൃതാർത്ഥോഽഭവൽ

(3) ജിത്വാ നിത്യാഭിയുക്താനഭിഗമകഠിനാനിന്ദ്രിയാഖ്യാനശേഷാൻ
ശത്രൂൻ സ്വീകൃത്യ ശുദ്ധം നിരുപമമമലം നൈഷ്ഠികബ്രഹ്മചര്യം
ലബ്ധ്വാ ദേവവ്രതത്വം സതതമസുലഭം ഭാരതസ്യൈകഭൂഷാ-
മാണിക്യത്വം ദധാനോ ദിവമധിഗതവാൻ സ്വേച്ഛയാ സൽഗുരുർമ്മേ

(4) നഷ്ടഃ സാലാതുരീയാഗമ! നിയതമസി, ജ്യൌതിഷ! ജ്യോതിരഗ്ര്യം
ഭ്രഷ്ടം തേ, ഭ്രാതരായുർന്നിഗമ! വിഗമിതോസ്യായുഷഃ സ്ഥേയസോപി,
മാതർഗ്ഗീർവ്വാണി! യാതാന്യഥ ഖലു മൃതഭാഷാത്വ,മാധാരഭൂതോ
യുഷ്മാകം നിലകണ്ഠോ ഗുരുരമരപദം പ്രാപദാര്യ്യാവതംസഃ

(5) സ്നിഗ്ദ്ധം യൽ സ്വജനേ സ്ഥിതം യദുദിതേ നഷ്ടേ ച യദ്വിസ്മൃതം
ക്ഷാന്തം യച്ച രിപാവപി പ്രതിപദം യൽ പ്രസ്ഥിതം സൽപഥേ
സ്തുത്യേ യന്മുഖരായിതം സദസി യന്നിന്ദ്യേ ച മൂകായിതം
നിത്യം സൽഗുരുണാ സുവൃത്തഗുരുണാ തസ്മൈ സ്പൃഹാം കുർമ്മഹേ

രാസക്രീഡ.

(മണിപ്രവാളകാവ്യം).

പരിഷത്ത്ത്രൈമാസികം വഴിയായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന 'രാസക്രീഡ' എന്ന ഈ മണിപ്രവാളകാവ്യം കേരളീയർക്ക് ഏതൽപര്യന്തം അപരിചിതമാകുന്നു. ഈ കാവ്യത്തിൽ കുസുമമഞ്ജരീവൃത്തത്തിൽ ഗ്രഥിതങ്ങളായ നൂററിമുപ്പത്തേഴു പദ്യങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കുസുമമഞ്ജരി ദ്രാവിഡസാഹിത്യത്തിൽനിന്നു സംസ്കൃതസാഹിത്യം സ്വീകരിച്ച ഒരു വൃത്തമാണെന്നും ദ്രാവിഡത്തിനു സഹജമായ ശ്ലഥബന്ധത നീങ്ങി സംസ്കൃതത്തിൽ സംക്രമിക്കുമ്പോൾ അതു് ദൃഢബന്ധമായി പരിണമിക്കുന്നു എന്നു മാത്രമേ ഭേദമുള്ളു എന്നും ഞാൻ അന്യത്ര ഉപന്യസിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇക്കാരണത്താൽ തന്നെ ഇതിനു 'വൃത്തഭേദം' എന്നൊരു പേരും പഴയ കേരളകവികൾ നൽകിക്കാണുന്നു. ഈ കാവ്യത്തിൽ തന്നെ ൧൩൭-ാമത്തെ പദ്യത്തിൽ 'വൃത്തഭേദമിതു ഭക്തിപൂണ്ടു ഹൃദയത്തിലാക്കി' എന്നും അവസാനത്തിൽ 'ഇതി വൃത്തഭേദം സമാപ്തം' എന്നും ഉള്ള പ്രസ്താവനകൾ പരിശോധിക്കുക. വേറെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഞാൻ ഇത്തരത്തിലുള്ള പ്രസ്താവനകൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടു്.

ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രണേതാവു കൊച്ചി രാജ്യത്തെ ഒരു രാജാവായിരുന്നു എന്നു് ൧൩൬-ാമത്തെ ശ്ലോകത്തിൽ കാണുന്ന "മാനരാജവദനാംബുജത്തിലഴകോടു വന്നുദിതമാകുമി-ശ്ശുദ്ധമാനുഷകഥാമൃതം ബത! മണിപ്രവാളകൃതബന്ധനം" എന്ന കവിവാക്യത്തിൽനിന്നു നിർണ്ണയിക്കാവുന്നതാണു്. ഭാഷയുടെ സ്വരൂപം നോക്കിയാൽ കൊ: വ: എട്ടാംശതകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിലായിരിക്കണം ഇതിന്റെ നിർമ്മിതി എന്നു് അനുമാനിക്കാം. കൊ: വ. ൮൩൦ മുതൽ ൮൫൪ വരെ കൊച്ചി രാജ്യം ഭരിച്ച കാശിക്കെഴുന്നള്ളിയ രാമവർമ്മമഹാരാജാവു് ഒരു പണ്ഡിതപ്രവരനും കവിവര്യനുമായിരുന്നു എന്നു് ഊഹിക്കുവാൻ ധാരാളം തെളിവുകളുണ്ടു്. അവയിൽ പലതും ഞാൻ മഹിഷമംഗലം നമ്പൂരിയെ അധികരിച്ചു ത്രൈമാസികത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ഉപന്യാസത്തിൽ എടുത്തു കാണിച്ചിട്ടുമുണ്ടു്. ആ മഹാനുഭാവനായിരിക്കാം പ്രസ്തുതകാവ്യത്തിന്റെ പ്രണേതാവു്. അതു് എങ്ങനെയിരുന്നാലും കാലം മിക്കവാറും അതു തന്നെയാണു് എന്നു ഉറപ്പിച്ചു പറയാം. നാരായണീയത്തിലെ രാസക്രീഡാപദ്യങ്ങൾ തമ്പുരാൻ കണ്ടതിനുമേലാണു പ്രസ്തുതകൃതി രചിച്ചതു് എന്നു ദ്യോതിപ്പിക്കുന്നതിനും പഴുതു കാണുന്നുണ്ടു്.

ഈ രാസക്രീഡ അക്ലിഷ്ടമനോഹരമായ ഒരു കാവ്യമാകുന്നു. ഇതിലെ പദഘടനാസൗന്ദര്യം പ്രത്യേകം പ്രശംസനീയമായിരിക്കുന്നു. സഹൃദയന്മാർക്ക് എന്റെ അഭിപ്രായത്തിന്റെ സാധുത്വം കവിത വായിക്കുമ്പോൾ ബോദ്ധ്യമാകുമെന്നുള്ളതിനാൽ ഉദാഹരണങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നില്ല. ഗ്രന്ഥകാരനു വലിയ നിഷ്കർഷയൊന്നുമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ "കുലവധൂന്" (കുലവധുവിന്) എന്നും "വിചചാരഹ" എന്നും മററും ചില സന്ദർഭശുദ്ധിയില്ലാത്ത പ്രയോഗങ്ങളും ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു കടന്നുകൂടീട്ടുണ്ടു്. ആ ദോഷങ്ങൾ വാസ്തവത്തിൽ ഈ കൃതിയുടെ ഗുണസന്നിപാതത്തിൽ നിമജ്ജിച്ചുപോകുന്നതേയുള്ളു.

ഈ ഗ്രന്ഥം എനിക്കു പകർത്തി അയച്ചുതന്നതു് എന്റെ പ്രിയസുഹൃത്തും സാഹിതീബന്ധുക്കളിൽ അഗ്രഗണ്യനുമായ തൃപ്പൂണിത്തുറ സംസ്കൃതമഹാപാഠശാലയിലെ പ്രിൻസിപ്പാൾ കെ. നാരായണപ്പിഷാരടി എം. എ അവർകളാകുന്നു. അദ്ദേഹം ഏതദ്വാരാ പരിഷ

ത്തിന് ഒരു വലിയ സാഹായ്യമാണ ചെയ്തിരിക്കുന്നതു്. അതിനു പരിഷത്തു് ആഗ്രഹത്തിനോടു് എന്നന്നേയ്ക്കും കൃതജ്ഞമായിരിക്കും. പൊടിവായിക്കേണ്ട ചില ഭാഗങ്ങൾ ഞാൻ എഴുതിച്ചേർത്തിട്ടുണ്ടു്; അവ ബ്രാക്കറ്റുകൾക്കുള്ളിലാക്കി അച്ചടിച്ചിരിക്കുന്നു. ഏതാനും ചില സ്ഖലിതങ്ങളും എനിക്കു തിരുത്തേണ്ടതായി വന്നിട്ടുണ്ടു്.

രാസക്രീഡയ്ക്കു് അതിന്റെ പഴമകൊണ്ടും ആസ്വാദ്യതകൊണ്ടും ഭാഷാസാഹിത്യവേദിയിൽ അപശ്ചിമമായ ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടായിരിക്കുമെന്നുള്ളതു നിർവ്വിവാദമാണ്. വേറെ ഒരാദർശഗ്രന്ഥം കിട്ടുന്നകാലത്തു് ഇതിലധികം ശുദ്ധമായ പാഠം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളാം.

ഉള്ളൂർ.

രാസക്രീഡ.

ഹരിഃ ശ്രീഗണപതയേ നമഃ അവിഘ്നമസ്തു.

ഭൂമിഭാരപരിമോചനായ വസുദേവസദ്മനി പിറന്നുടൻ
രാമനോടു സഹ ഗോപവേശ്മനി വളർന്നനാളമരനായകൻ,
കാമബാണമകമേ തറച്ചു വിരഹാഗ്നിതൻ നടുവിൽനിന്നഹോ
ഭീമമായ പരിതാപമാർന്ന പശുപാംഗനാനികരമഞ്ജസാ. 1

കൊണ്ടൽവർണ്ണനതുകണ്ടനേരമിരുൾകണ്ടിവാർകുഴലിമാർക്കെലാ- (1)
മിണ്ടൽതീർപ്പതിനു സന്ധ്യവന്നു ഭുവനേ വിളങ്ങി വിലസുംവിധൌ,
തണ്ടലർച്ചരസമാനനായ്ക്കുഴലുമൂതി നല്ല വിപിനാന്തരേ
കണ്ടുകണ്ടു നടകൊണ്ടു മാധവനഖണ്ഡനായ് മതിമനോഹരം(ൻ) 2

നല്പമുല്ല നവമാലതീമുഖലതാവലീമലർമനോഹരം
പല്ലവങ്ങൾഫലപുഷ്പമെന്നിവ കനത്തു താണ തരുസഞ്ചയം
മെല്ലമെല്ലെ മധുഃവന്തി മന്ദമലരും മധുവ്രതനാമാകുലം
വല്ലവീജന (മമന്ദരാഗഷ) നമാവിവേശ മധുസൂദനാ. 3

ചെന്നു തത്ര വിപിനാന്തരേ നിഖിലനായകൻ കുഴലുമായുടാ
പൊന്നുകൊണ്ടു നിരതാം ചടുത്ത സുരദാരുമൂലഭുവി നിന്നുടൻ
കന്നൽനേർമിഴികൾതന്നകത്തു മദനാർത്തിചേർപ്പതിനു പാടിനാ-
നെന്നുനേരമതുകേട്ടുഴന്നിതു നതാംഗിമാർകുലമശേഷവും. 4

വേണുഗീതമതിമോഹനം ചെവിയിലേറ്റനേരമൊരു മന്മഥൻ
ബാണജാലമകമേ തറച്ചുഴൽ പെരുത്തു പാഞ്ഞു നിജമന്ദിരാൽ
ബാണവൈരിപദതാർ (തിരഞ്ഞു) നടകൊണ്ടു തമ്മിലറിയാതെ ക-
ണ്ടേണശാബമിഴിമാർ വെടിഞ്ഞു നിജഗേഹപുത്രധനസഞ്ചയം. 5

(1) എലാം=എല്ലാം. (പഴയ മലയാളശൈലി).

പാൎത്ഥികന്നതിനെ വാങ്ങുവാനൊരുവളാഞ്ഞനേരമതിമോഹനം
ഗീതിരീതികൾ നിശമ്യ മണ്ടിനടകൊണ്ടുതേ മുരഹരാന്തികം
മാൽപെരുത്തു പുനരങ്ങൊരുത്തി നിജമന്ദിരേ ദയിതസന്നിധൌ
കാൽതലോടുമളവംബുജാക്ഷനികടത്തിൽ മണ്ടിനടകൊണ്ടുതേ. 6

ഉണ്ടിരുന്നവളൊരുത്തി മധുരഗീതമമ്പിനൊടു കേട്ടുടൻ
മണ്ടിനാളുവെടിഞ്ഞു മാധവസമീപസീമ്നി മനോഹരാ
കൊണ്ടൽവൎണ്ണമധുരസ്വരം ചെവിയിലേററനേരമൊരു കാമിനീ
മണ്ടിനാളഥ തടാകമാൎന്നു കുളിതങ്ങിനോരളവു മോഹിതാ. 7

ബാലകന്നു മുലനൽകുവാൻ മടിയിൽവെച്ചുകൊണ്ടു തുടരുന്നനാൾ
ബാലികാ മധുരഗീതമാൎന്നതുവെടിഞ്ഞു പാഞ്ഞിതു വനാന്തരേ;
ചാലമറെറാരുവളങ്ങസാ നിജവിഭൂഷണങ്ങളണിവാൻ തുനി-
ഞ്ഞാലയത്തിൽ മരുവുംവിധൌ രഭസമോടിനാൾ മുരഹരാന്തികം 8

മോഹനത്തിനൊരു നാരിമന്നു ഗുരുസന്നിധൌ തുടരുമന്നരാ
മോഹനം വിമലഗീതമമ്പൊടു നിശമ്യ ദേവവദനോദിതം
മോഹസാധനമെറിഞ്ഞു പാഞ്ഞിതു വനത്തിലേയ്ക്കു മധുസൂദന-
നേവിടുന്നൊരു സുരദാരുതൻ നികടമംഗജാധിവിധുരാശയാ. 9

ഇത്ഥമത്തലൊടു മുഗ്ദ്ധലോചനസമീപമാൎന്നു മധുവാണിമാർ
ബദ്ധമോദമവർകണ്ടുതേ വിപിനമണ്ഡലേ മധുനിഷൂദനം
ചിത്രരത്നകൃതകല്പകത്തിനടിയിൽച്ചമഞ്ഞു, മുരളീരവം
പത്തുദിക്കുമലിയുംപ്രകാരമധികം വിളിച്ചു, സുമനോഹരം 10

കൊണ്ടൽപോലെ നിറമാണ്ട കേശവുമുരുണ്ടു നീണ്ട ഭുജദണ്ഡവും
കണ്ഠസീമ്നി വനമാല കൌസ്തുഭവുമിന്ദുമാല മണിഹാരവും
ഗണ്ഡമണ്ഡലവിലോലമാനമണികുണ്ഡലങ്ങൾ മൃദുഹാസവും
തൊണ്ടിയോടെതിരുകൊണ്ട വായ്മലരു,മാണ്ടെഴുന്നൊരു കടാക്ഷവും 11

കങ്കണാദിമണിഭൂഷണാങ്കിതകരാംബുജദ്വയമനോഹരം
കിങ്കിണീഗണനിബദ്ധപീതപടമംഗരാഗപരിലേപിതം
പങ്കജാലസിതവക്ഷസം പൃഥുനിതംബമൂരുയുഗമണ്ഡിതം
(ശോ)ഭനാംസഹപദാംബുജം തദനു കണ്ടുതേ യുവതിമണ്ഡലം. 12

കന്നൽനേർമിഴികളൊക്കവേ മദനമാൽകലൎന്നു മധുസൂദനൻ-
തന്നുടെ നികടമാൎന്നുകൊണ്ടു തൊഴുതീടിനൊരു സമയേ മുദാ
മന്ദഹാസമതുതൂകി മന്ദമരുൾചെയ്തിതന്നു മധുസൂദനൻ
സുന്ദരീജനമുഖം വിലോക്യ മകരന്ദസാരമധുരാക്ഷരം. 13

മന്ദിരത്തിലൊരു താപമങ്ങു വലുതായിവന്നതു പൊറായ്കയോ,
ചന്തമോടു പരിപന്ഥിവർഗ്ഗമുടനങ്ങു(വന്നു)കലഹിക്കയോ,
എന്തു നിങ്ങളിവിടെയ്ക്കു രാത്രിയിലമന്ദമോടിവരുവാനെടോ!
എന്തു കാരണമിതെന്നു ചൊൽക മമ ബന്ധുവായ യുവതീജനം. 14

നല്ല പൂനിരപടർന്ന വല്ലികൾ തരുക്കൾ കുന്നുകൾ സരസ്സുകൾ
ചൊല്ലെഴുന്ന മധുപങ്ങൾ പക്ഷികൾ മൃഗങ്ങളെന്നിവ നിറഞ്ഞിടും
നല്ലനല്ല വനശോഭ കാണ്മതിനിതല്ലയോ സഖികളൊക്കവേ
മെല്ലവേ സഹ വരുന്നു നിങ്ങളിവിടേയ്ക്കിതെങ്കിലിതു നന്നെടോ. 15

കണ്ടുകൊണ്ടു നടകൊൾകിലെങ്കിലുടനേ തെളിഞ്ഞരികെ കണ്ടിടാ-
ഞ്ഞിണ്ടൽപൂണ്ട നിജബന്ധുജാലമുഴലാതെ കണ്ടു നിജമന്ദിരാൽ
കണ്ടിവാർകുഴലിമാർകളെങ്കലനുരാഗമാർന്നിടുകയെങ്കിലോ
വേണ്ടതിന്നതുവരുന്നവസ്തു ഭുവനത്തിലുള്ളവരിലഞ്ജസാ 16

ഭാവിവർണ്ണമലസാക്ഷിമാർക്കു നിജകാമുകന്നരികിൽനിന്നഹോ
പോകയെന്നതു പതിവ്രതയ്ക്കു ബത യോഗ്യമല്ല പറയുംവിധൌ.
സർവ്വദോഷപരിപൂർണ്ണനെങ്കിലുമൊരിക്കലും പതിയൊടാരുമേ
ഗർവ്വതടരുതിതത്രയല്ല പതി ദൈവതം കുലവധൂ*നെടോ 17

കാമമെന്നെ നിനവാൻകൊണ്ടു മരുവേണമെങ്കിലകലത്തെടോ,
ഭീമമായ ഭവവാരിരാശി, മമ തീരമാൻ മരുവീടുവിൻ;
കാമിനീജനമകന്നുപോയ നിജകാന്തനെക്കരുതുമെങ്ങനേ
പ്രേമമിങ്ങു നികടേ വസിക്കിലതുപോലെ വന്നിടുകയില്ലയോ? 18

എന്നിവണ്ണമരുളുന്ന വാക്കുകളുടൻ നിശമ്യ കളവാണിമാർ
തന്നകത്തു നിനവിന്നു ഭംഗമതു വന്നതോർത്തവശമാനസാഃ
കണ്ണുനീരു പരിചോടു വാർത്തു വിരൽകൊണ്ടു ഭൂമിയിൽ വരച്ചഹോ
നിന്നതേ ചിരമനേകമോഹവിധുരാശയാ നതമുഖാംബുജാഃ 19

ഇത്ഥമപ്രിയതരം ച വാക്കു വിരവിൽ ധരിച്ചു മൃദുവാണിമാ-
രത്തൽപൂണ്ടു നയനം തുടച്ചു ഖിലമോർത്തു ഗൽഗദതരാക്ഷരം
ഉത്തരം വചനമോതിനാരവർകളെത്രയും പരുഷമായഹോ
മുഗ്ദ്ധലോചനമുഖം വിലോക്യ രുചിരസ്ഫുരന്മൃദുതരാധരാഃ 20

ഇങ്ങനേ ബത തുടങ്ങൊലാ തവ പദാംബുജം കരുതിവന്നിടും
ഞങ്ങളോടു കരുണാനിധേ! സകലധർമ്മമങ്ങറിയുമേ ഭവാൻ.

---

* കുലവധൂനു് = കുലവധുവിനു്

എങ്ങുമുള്ള ജനതാന്തരേ പതിസുതാദികേ സതത,മാത്മനാ
ഭംഗിയോടു മരുവുന്ന നിങ്കലകതാരഴിഞ്ഞതിതു ദോഷമോ? 21

പങ്കജാക്ഷ! കരുണാനിധേ! കരുണ ഞങ്ങളിൽക്കരുതു,നിമ്പദം-
തങ്കലാശ്രയമിയന്നുവന്നവരോടങ്കമെന്തിഹ തുടങ്ങുവാൻ?
നിങ്കലാശ പലകാലമാണ്ടതു ലഭിപ്പതിന്നു തരമായ നാം
ഭംഗമാക്കരുതു വല്ലഭാ! മദനമാൽകലന്നാഴലുമെങ്ങളിൽ 22

നിൻമുഖാംബുജമതിന്നു സാന്ദ്രമുയരുന്ന ഗീതരസരീതികൊ-
ണ്ടെങ്ങൾ ചിത്തമഖിലം കവന്നിതു ഗൃഹത്തിൽ നിന്നസമയേ പുരാ
ഇന്നുനിൻനികടമാർന്നപോതു നടകൊള്ളുവാൻ വ്രജഗൃഹത്തിലെ-
യ്ക്കെന്നുമേ പദകരങ്ങളൊന്നുമിളകുന്നതല്ല കമലാപതേ 23

ഇത്തരങ്ങൾ പറയാതെയ്ക്കെടോ മൃദുലഹാസവീക്ഷണവിലോഭനൈന-
ങ്ങൾ ഞങ്ങളിക്കലമർബാണവഹ്നിവളരുന്ന(നാള)ധരശീധുനാ
മുഗ്ധലീലാഖന! പൊഴിഞ്ഞു നിർവൃതിവരുത്തിടേണമലമന്യഥാ
ചത്തുപോകമിതുകാൺ പൊരിഞ്ഞ വിരഹാഗ്നിതൻനടുവിൽ-
(വീണഹോ. 24

നാന്മുഖാദിസുരനായകരൊക്കെയുമൊരിത്തിരിക്കരുണ കിട്ടുവാൻ
നന്മചെയ്തു പദതാർവണങ്ങുമഖിലാത്മ ഞങ്ങൾ തേടീടുവാൻ
നന്നു ദേവി കമലാ തപസ്സു ചെരികക്കലർന്നിതു പദാംബുജം.
തന്നിലുള്ള പൊടികിട്ടുവാൻ തവ കിമത്ര ഞങ്ങൾ പറയാവതോ? 25

മന്ദിരത്തെയുമുടൻവെടിഞ്ഞു പല ബന്ധുമാതൃപിതൃസോദരാ-
നന്ദനാദിപതിയെന്നുമൊല്ലിനതുമിന്ദിരാവര! സമസ്തവും
ഹന്ത! ഞങ്ങളകലേ വെടിഞ്ഞു തവ പാദപത്മമുടനാശ്രയം
ചന്തമോടു കരുതീട്ടുവന്ന ഗൃഹദാസിമാരെ വെടിയായ്കെടോ. 26

ഇന്ദുബിംബനെ(റി)തേടുമാ മുഖസരോജവും മൃദുലഹാസവും
(സാന്ദ്ര)ശീതളദയാനുരാഗവുമിയന്ന കണ്മുനവിലാസവും
കുന്തളങ്ങൾ മണികുണ്ഡലങ്ങൾ വിലസുന്ന ഗണ്ഡവുമുദാരമാം
ദന്തപംക്തി മധുരാധരാദികൾ വിലോക്യ ഞങ്ങളുഴലാന്നതേ. 27

അംഗദങ്ങൾ വരകങ്കണങ്ങൾ ബഹുലാംഗുലീയകമുഖാദിയാം
മംഗലാഭരണശോഭപൂണ്ട കരപങ്കജത്തിലയിതേ സദാ
തുംഗമായ രസരീതികൊണ്ടുലകലിച്ചിടുന്ന മുരളീരവം
പങ്കജാക്ഷ! ചെവിയിൽക്കലന്നു മലർബാണമേററു വലയുന്നതേ. 28

കണ്ഠദേശമതിലാണ്ട കൌസ്തുഭവുമിണ്ടമാല മണിഹാരവും
തണ്ടലർത്തരുണി മേവിനോരു തിരുമാറുമങ്ങു തിരുവത്സവും
വണ്ടണഞ്ഞു മധുവുണ്ടലഞ്ഞടിയിൽവീണ നല്ല വനമാലയും
കൊണ്ടലോടെതിരിടുന്ന മെയ്നിറവുമെങ്ങൾ കണ്ടു വലയുന്നതേ. 29

പത്മരാഗമിഴുകുന്ന മേനിയുലകൊക്കെയുള്ളിൽ മറിമായയാ
സഞ്ചരിച്ചതികൃശത്വമാണ്ട നവരോമരാജിലസിതോദരം
കാഞ്ചനാംബരമുടുത്തതിങ്കൽ വിലസുന്ന കിങ്കിണികൾ കാഞ്ചിയും
കഞ്ജനാഭ! തവ ശ്രനിതംബവുമഹോ! വിലോക്യ മദനാതുരാഃ 30

രംഭയും വലിയ കുംഭിതൻകരവുമമ്പിനോടുന്നെ കമ്പിടും
കമ്രമാം തുടകൾ ജാനുവും ക്രമമിയന്നിടുന്ന തവ ജംഘയും
സംഭ്രമത്തിലിളകുന്ന നൂപുരവുമുമ്പർനാഥ! വിരലും തഥാ
നിൻപദാംബുജവുമെന്നുവേണ്ട സകലം നിനച്ചു പരിമോഹിതാഃ 31

ലോകലോചനമനോജ്ഞമായ തവ മേനികണ്ടു മലർബാണമേ-
റ്റാക ഞങ്ങൾ വലയുന്നതേ പരമപൂരുഷാച്യുത! ദയാനിധേ!
ശോകവാരിധിയിൽനിന്നു ഞങ്ങളെയുയർത്തിവച്ചു മതമൊക്കെയി-
ന്നേകവേണമതു ചെയ്യിടായ്കിലയി! ഞങ്ങൾ വാനിൽ നടകൊള്ളുമേ 32

ഉൾത്തളിക്കധികംവരുന്ന മദനാർത്തി തീർപ്പതിനു സത്വരം
സ്നിഗ്ദ്ധമായ തവ ഹസ്തപങ്കജമെടുത്തുവെയ്ക്ക മൃദുശീതളം
ഉത്തമാംഗമതിലും മുഖത്തുമിഹ മുത്തണിഞ്ഞ മുലമൊട്ടിലും
മുഗ്ദ്ധലോചന! ദയാനിധേ! കരുതു മുഗ്ദ്ധദാസികളിലാദരം. 33

ഇത്തരം പരുഷമുത്തരം വചനമൊക്കെയും ചെവിയിലേററുടൻ
മുഗ്ദ്ധലോചനനടുത്തുചെന്നവരൊടൊത്തുകൊണ്ടു കളി തേടിനാൻ
പത്രപുഷ്പഫലസഞ്ചയങ്ങൾ പെരുകിക്കനത്ത തരുവല്ലരീ-
ചിത്രമായ യമുനാതടോപവനമാറിൽകൊണ്ടു മൃദുസൈകതേ 34

ചിത്രമെന്തു പറയാവതത്ര മൃദുവാണിമാരിടയിലീശ്വരൻ
നേത്രപാതപരിചുംബനാലപനമന്ദഹാസമധുരാക്ഷരൈഃ
ചേർത്തുകൊണ്ടു രതി തേടിനാൻ യുവതിമാരൊടേ, ഗഗനമണ്ഡലേ
രാത്രിയിങ്കലമൃതാംശുമണ്ഡലമതെങ്ങനേ(1)വിമലതാരകൈഃ 35

തുടരും.

---

(1) അമൃതാംശുമണ്ഡലം എങ്ങനെയോ അതുപോലെ.

പച്ചമലയാളകൃതികൾ

———:0:———

(ശ്രീമാൻ കോയിപ്പിള്ളി പരമേശ്വരക്കുറുപ്പ് അവർകൾ.)

പഴയ ഭാഷാകവികളിൽ പലരും പച്ചമലയാളത്തിൽ രസകരങ്ങളായ ഒററശ്ലോകങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്. മണിപ്രവാളപ്രാധാന്യത്തിനു ഭാഷയിൽ പ്രശംസാർഹമായ ഒരു നിലയും വിലയും ഉണ്ടാക്കിയവരായ വെണ്മണിനമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാർ, കൊടുങ്ങല്ലൂർതമ്പുരാക്കന്മാർ, കോയിത്തമ്പുരാക്കന്മാർ, നടുവത്തു് അച്ഛൻനമ്പൂതിരി, കാത്തുള്ളിൽ അച്യുതമേനോൻ, ഒറവങ്കര നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരി (രാജാ) മുതലായ യശശ്ശരീരന്മാരായ കവിവര്യന്മാർ ഈ വിഷയത്തിൽ അവസരോചിതം കൈവെച്ചിട്ടുള്ളവരാണ്. ഇവക്കുമുമ്പുണ്ടായിട്ടുള്ള ഭാഷാകവികളിൽ ചിലരും പച്ചമലയാളപദ്യങ്ങൾ ചില്ലറയായി അവിടവിടെ കുറിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ടാകണമെന്നൂഹിക്കുവാൻ പല ലക്ഷ്യങ്ങളുമുണ്ടു്. എന്നാൽ, ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ പച്ചമലയാളത്തിന് ഒരു പ്രത്യേകസ്ഥാനം ലഭിച്ചതു് ഏതാണ്ടു "വിദ്യാവിനോദിനി" എന്ന സുപ്രസിദ്ധ മലയാളമാസികയുടെ കാലത്താണെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. അക്കാലത്തു് ഒരിക്കൽ എറണാകുളത്തുവെച്ച്, കഴിഞ്ഞുപോയ മഹാകവി കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ടും, വിദ്യാവിനോദിനി പത്രാധിപരും ഒരു സുപ്രസിദ്ധസാഹിത്യകാരനുമായ ശ്രീമാൻ സി. അച്യുതമേനോനവർകളും തമ്മിൽ കവിതാവിഷയമായി പല സംഗതികളും സംസാരിക്കുകയുണ്ടായി. ആ ഘട്ടത്തിൽ പച്ചമലയാളകൃതികളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള തന്റെ അഭിപ്രായം ശ്രീമാൻ അച്യുതമേനോനവർകൾ തമ്പുരാനവർകളെ ധരിപ്പിച്ചു. "സംസ്കൃതാപേക്ഷ അശേഷം കൂടാതെ ഒററശ്ലോകങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാമെങ്കിലും, പച്ചമലയാളത്തിൽ ഒരു കഥ പദ്യരൂപത്തിൽ നിർമ്മിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്നു് എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല; അവിടുത്തെ അഭിപ്രായം അറിഞ്ഞാൽകൊള്ളാം" എന്നിങ്ങനെയാണു വിദ്യാവിനോദിനി പത്രാധിപർ പ്രസ്താവിച്ചതു്. തമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഉടനടി കല്പിച്ച മറുവടി, "പച്ചമലയാളത്തിൽത്തന്നെ ഒരു പദ്യകഥ നിർമ്മിക്കുവാൻ പ്രയാസമൊന്നുമില്ല" എന്നായിരുന്നു. പ്രസ്തുതവാദപ്രതിവാദത്തിന്റെ ഫലമായി ഉടനെതന്നെ തമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഒരു ഐതിഹ്യത്തെ ആസ്പദമാക്കി പച്ചമല

യാളത്തിൽതന്നെ ഒരു പദ്യകഥ നിൎമ്മിച്ചു. പ്രസ്തുതകൃതിക്കു് അദ്ദേഹം "നല്ല ഭാഷ" എന്നു പേർ കൊടുത്തതു്, നല്ല ഭാഷയിൽ, അഥവാ പച്ചമലയാളത്തിൽ, അപ്രകാരം പദ്യകഥകൾ നിൎമ്മിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്നു സാഹിത്യകാരന്മാരെ ധരിപ്പിക്കുവാൻ മാത്രമാകുന്നു. "നല്ല ഭാഷ"യുടെ ഒട്ടധികം പതിപ്പുകൾ ഇതിനകം പുറത്തായിട്ടുള്ളതിനാൽ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ സാമാന്യം പരിചയമുള്ളവൎക്കു പ്രസ്തുതകൃതിയുടെ മേന്മ നല്ലപോലെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിച്ചിരിക്കും. എങ്കിലും ആ കൃതിയിൽനിന്നു യഥാൎത്ഥപച്ചമലയാളപദ്യങ്ങളുടെ മാതൃക കാണിപ്പാനായി രണ്ടുമൂന്നു പദ്യങ്ങൾ താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു് അവസരോചിതമായിരിക്കുമെന്നു കരുതുന്നു:—

കേട്ടാലും പണ്ടു കളിപ്പുതുമയൊടുമിണക്കത്തൊഴും കൊച്ചി കോഴി-
ക്കോട്ടാ രണ്ടൂഴികാൾക്കുള്ളടയവർകളിടഞ്ഞായിരുന്നു നടപ്പു്
പിട്ടാവില്ലീ വക ഞാ,ക്കിവകളിലറിവില്ലൊട്ടു,മെന്നൊക്കയുംവെ-
ച്ചിട്ടാവാം രണ്ടിടത്തും വരവുകൾ ശരിയാണെന്നു നമ്പൂരിമാൎക്കു്.

മേലുദ്ധരിച്ച പദ്യം ചരിത്രപരമായ ഒരു വാസ്തവത്തെ ആധാരമാക്കി നിൎമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണെന്നു വിശദമാണല്ലോ.

അല്ലാ, ഞങ്ങെന്നുവന്തൂ? വരികരികിലിരിക്കൂ, മുറുക്കൂ മുറുക്കൂ-
തെല്ലാമുള്ളൂ വടക്കീയിടെയരിമയതാണല്ലി! സാമൂതിരിക്കും
വല്ലാതെന്തേ ചടപ്പാൻ, പറക പരിചിലാഗ്ഗാന്തിതൻ ജോലിയോ,യെ-
ന്നെല്ലാം ചൊല്ലിപ്പിടിച്ചിട്ടരചനവനെ മേൽത്തട്ടി മാടിത്തലോടി.

അന്നത്തെ കൊച്ചിമഹാരാജാവു്, പെരുമനത്തുകാരനും, കോഴിക്കോട്ടു സാമൂതിരിപ്പാടവൎകളുടെ വക ഒരു ക്ഷേത്രത്തിൽ ശാന്തിയായി കാലം കഴിച്ചിരുന്നവനുമായ ഒരു നമ്പൂതിരി തന്നെക്കാണ്മാൻചെന്ന സമയത്തു അദ്ദേഹത്തോടു കാണിച്ച ഉപചാരമാണു മേലെഴുതിയ പദ്യത്തിലെ വിഷയം. പച്ചമലയാളത്തിൽ അതിഭംഗിയായി സംഭാഷണരീതിയിൽക്കൂടി ഇപ്രകാരം പദ്യങ്ങൾ നിൎമ്മിക്കുവാൻ ഒരു പ്രയാസവുമില്ലെന്നു കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തിയതു നോക്കുക. ഇനിയും വളരെ ഭംഗിയുള്ള ശ്ലോകങ്ങൾ "നല്ല ഭാഷ"യിൽ കാണ്മാനുണ്ടു്.

കണ്ണെന്നും, കാതതെന്നും, കരിമുകിൽമുടിയെന്നും മുലക്കുന്നതെന്നും
തിണ്ണന്നിപ്പെണ്ണൊടിക്കാ വരവിനു കന്നവൻ പോകിൽ മാററവനെന്നും
പെണ്ണെന്നും, പണ്ടമെന്നും പലതുമിവകളല്ലാതെ കേൾപ്പില്ലവൎക്കി-
ങ്ങെണ്ണം നോക്കമ്പോളില്ലിന്നിവിടെയുടൽപെടാതേവർതൻ പൂരമെന്നാൽ.

സുപ്രസിദ്ധമായ "ആറാട്ടുപുഴ"പ്പൂരത്തെ വൎണ്ണിക്കുന്ന പദ്യങ്ങളിൽ ഒന്നാണിതു്. മുൻപറയപ്പെട്ട നമ്പൂതിരി പൂരംകാണ്മാൻ പോയപ്പോൾ നട

ന്ന ചില വിശേഷസംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചും അസംഖ്യം ശ്ലോകങ്ങൾ സുഗമമായ രീതിയിൽ "നല്ല ഭാഷ"യിൽ കാണുന്നുണ്ട്.

പച്ചമലയാളത്തിൽ പിന്നീടവതരിച്ചിട്ടുള്ള സരസകൃതികൾ "കോമപ്പൻ", "കണ്ണൻ", "പാക്കനാർ" തുടങ്ങിയ ഭാഷാകാവ്യങ്ങളാകുന്നു. കവനവിഷയത്തിൽ സ്വതവേ അകൃത്രിമമായ വാസനയും, സംസ്കൃതത്തിലും ഭാഷയിലും അഗാധമായ പാണ്ഡിത്യവും, സാഹിത്യത്തിൽ ദൃഢമായ പരിചയവും, പദപ്രയോഗത്തിൽ പ്രത്യേകചാതുര്യവുമുള്ള കവിതിലകൻ കുണ്ടൂർ നാരായണമേനോൻ അവർകൾ കോമപ്പൻ മുതലായ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളെ പച്ചമലയാളത്തിൽത്തന്നെ നിർമ്മിക്കേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചതു്, അവയുടെ ബീജം കേവലം വടക്കൻപാട്ടുകളാകയാലായിരിക്കണമെന്നൂഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വിശേഷിച്ചു പച്ചമലയാളത്തിൽ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളെഴുതുവാൻ സാധിക്കുമെന്നു തന്റെ സമകാലികനും, പ്രധാനസ്നേഹിതനുമായ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു വെളിവാക്കിയതിനാൽ, "അതേ കളരിയിൽ" പയററിയിട്ടുള്ള താനും ആ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ സശ്രദ്ധം കാവ്യനിർമ്മാണം ചെയ്യേണമെന്നു കരുതിയുമായിരിക്കണം കുണ്ടൂർ ഒന്നല്ല, രണ്ടല്ല, നാലു ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ ആ രീതിയിൽ എഴുതിയതെന്നു് അനുമാനിക്കുവാനും ധാരാളം അവകാശമുണ്ടു്. പ്രകൃതകൃതികളുടെ പുറപ്പാടു്, ഇനി, ഏതു തരത്തിലായാലും തരക്കേടില്ല, അവ യഥാർത്ഥഭാഷാസാഹിത്യകാരന്മാരുടെ സ്തുത്യർഹമായ അഭിനന്ദനത്തിനു പാത്രീഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പച്ചമലയാളത്തിൽ ആശയഗുണത്തോടും, രചനാഭംഗിയോടുംകൂടി അതിമനോഹരങ്ങളായ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ കുണ്ടൂർ പുറത്തിറക്കിയപ്പോളാണ്, പ്രകൃതപ്രസ്ഥാനത്തിന് ഒരു പ്രചാരവും പ്രസിദ്ധിയും ഉണ്ടായതു്. സംസ്കൃതാപേക്ഷ ഒട്ടും കൂടാതെ പച്ചമലയാളപദങ്ങളാൽമാത്രം നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട ഈ കാവ്യരത്നാഭരണങ്ങൾ കൈരളിയുടെ കമനീയകണ്ഠാലങ്കാരങ്ങളായി പരിണമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും, തന്മൂലം കുണ്ടൂരിന് ആധുനികഭാഷാകവികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പല നിലയിലും ഒരു മികച്ചസ്ഥാനം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ഉള്ളതു നിർവ്വിവാദമാണ്. നിർമ്മത്സരബുദ്ധ്യാ, നാം കോമപ്പനിലും മററുമുള്ള ചില പദ്യങ്ങളുടെ രസികത്വത്തെപ്പററി പരിചിന്തനംചെയ്യുമ്പോൾ മാത്രമാണ്, പച്ചമലയാളത്തിൽ അകൃത്രിമമായ ആശയപൌഷ്കല്യവും, രചനാഗുണവും, യഥാർത്ഥഭാഷാകവികളായ കുണ്ടൂരിനെപ്പോലെയുള്ളവക്കു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ പ്രയാസമില്ലെന്നു ബോദ്ധ്യമാകുന്നതു്. ഉദാഹരണത്തിനായി ഒന്നുരണ്ടു പദ്യങ്ങൾമാത്രം ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം.

പാലാട്ടുകോമനുടെ നന്മയുടച്ചുരാത്ത
പോചാറുനാററൊരുകിടാവുളവായി മുന്നം
കോലാട്ടുകണ്ണ,നവനന്നു വളൎന്നു, മാററാർ-
ക്കോലാട്ടിനൊക്കെ ഒരു വമ്പുലിതന്നെയായി

ഈ പദ്യത്തിന്റെ പദഭംഗി നല്ലപോലെയുണ്ടെന്നുമാത്രമല്ല, ഒഴുക്കനായ ഒരു അലങ്കാരംകൊണ്ടു പ്രത്യേകമേന്മയും കാണുന്നുണ്ടു്. ഇതിലും രസാവഹമായ ഒരു പദ്യമാണു താഴെ ചേർക്കുന്നതു്:—

വാളേ! തെളിഞ്ഞിടുക! നിൻകളി തീർന്നതില്ല
നാളെയ്ക്കു നീട്ടിടുക! നിന്റെയുറക്കമെല്ലാം
ആളേറെയുണ്ടിത പടയ്ക്കു വരുന്നു, തേഞ്ഞൊ-
ല്ലാളേ! നിനക്കിനിയുമുണ്ടൊരു കാഴ്ച കാണ്മാൻ.

"വാക്യം രസാത്മകം കാവ്യം" എന്ന പണ്ഡിതാഭിപ്രായത്തിന് ഉത്തമദൃഷ്ടാന്തമാണു മേലുദ്ധരിച്ച പദ്യമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. കഥാനായകനായ വീരയോദ്ധാവു ഭയങ്കരന്മാരും, ശക്തന്മാരുമായ ശത്രുക്കളെ ക്രൂസൽകൂടാതെ നിഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ, പൌരുഷവും പരാക്രമവും വിളങ്ങിവിളയാടുന്ന അദ്ദേഹം തന്റെ വാളിനെ അഭിസംബോധനം ചെയ്തുകൊണ്ടു പ്രസ്താവിക്കുന്നതു്, താൻ അശേഷം ക്ഷീണിച്ചിട്ടില്ലെന്നും, വീണ്ടും വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വൈരികൾ തനിക്കു തൃണപ്രായന്മാരാണെന്നുമുള്ള അർത്ഥത്തിലാകുന്നു. വിശേഷിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആ പ്രസ്താവനയിൽ യഥാർത്ഥമായ ഒരു വീരരസസ്ഫുരണത്തിനപ്പുറമെ, വിലയേറിയ ഒരു ഫലിതവും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പ്രസ്തുതപദ്യത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധംകൊണ്ടു നായകനായ യോദ്ധാവു തന്റെ പ്രണയിനിയെ ആശ്വസിപ്പിക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നതു്. പക്ഷെ, പ്രകൃതസാന്ത്വനംകൊണ്ട് അദ്ദേഹം വിശദമാക്കുന്നതു്, വൈരിസഞ്ചയവുമായി പോരാടുന്നതു തനിക്ക് ഒരു രസമാണെന്നും, അതിൽ താൻ വിജയത്തെ മുൻകൂട്ടി ആശിക്കുന്നുണ്ടെന്നുമാകുന്നു. ധീരോദാത്തനായ ഒരു യോദ്ധാവ്, തന്റെ പ്രണയിനിയെ അഭിസംബോധനം ചെയ്ത്, ആപൽഘട്ടത്തിൽ അപ്രകാരം പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതു് ആവശ്യമാണെന്നും, അതു് ഒരു ആത്മപ്രശംസയായിരിക്കരുതെന്നും, നേരെമറിച്ചു് കേവലം ഒരു അഭിമാനപ്രസ്താവനമായിട്ടേ യഥാർത്ഥസാഹിത്യനിരൂപകന്മാർ പരിഗണിക്കുകയുള്ളൂ എന്നുമാകുന്നു എന്റെ അഭിപ്രായം. കണ്ടൂരിന്റെ പച്ചമലയാളകാവ്യങ്ങളിൽ ഇതുപോലെ, ഭാഷാസാഹിത്യഭണ്ഡാരത്തിൽ ഏതുകാലത്തും തേമാനംപേററാതെ പരിശോഭിക്കുവാൻ ഇടയുള്ള അനേകം പദ്യങ്ങളുണ്ടു്.

ഇനി പച്ചമലയാളപ്രസ്ഥാനത്തിൽ അക്കാലത്തും, അതിനുശേഷവും കാവ്യങ്ങളെഴുതിയവരെക്കുറിച്ചും, അവരുടെ കവനപാടവത്തെപ്പററിയും അല്പം ചിന്തിക്കാം. കഴിഞ്ഞുപോയ സരസകവി ഒടുവിൽ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനോൻ, നാലുഭാഷാകാവ്യങ്ങളുടെ ആവിർഭാവാനന്തരമാണെന്നു തോന്നുന്നു, ഒരു പച്ചമലയാളകൃതി (ഒരു കഥ) നിർമ്മിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതു കയ്യെഴുത്തുപകർപ്പിൻെറ നിലയിൽ ഞാൻ കണ്ടിട്ടുള്ളതല്ലാതെ പുസ്തകരൂപത്തിലൊ മറേറാ പുറത്തുവന്നിട്ടുള്ളതായി അറിയുന്നില്ല. അതിൽനിന്ന് ഒന്നോ രണ്ടോ പദ്യങ്ങൾ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുവാനും സംഗതിവശാൽ സാധിക്കാതെവന്നതിൽ വ്യസനിക്കുന്നു. പക്ഷെ പ്രകൃതകൃതിയിലുള്ള പദ്യങ്ങൾ മിക്കവാറും വളരെ നന്നായിട്ടുണ്ടെന്നാകുന്നു ഈയുള്ളവൻെറയും അതു വായിച്ചുകേട്ടിട്ടുള്ള രസികന്മാരുടേയും അഭിപ്രായം. പച്ചമലയാളപ്രസ്ഥാനത്തിൽ "ഒടു"വിനു പ്രത്യേകം പ്രസക്തിയുണ്ടായിരുന്നു എന്നു തെളിയിക്കുവാൻ മതിയായ മറെറാരുദാഹരണവും ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം. 1084-ലൊ മറെറാ "ചണ്ഡാലീമോക്ഷം" എന്ന പേരിൽ ഒരു കാവ്യം ഞങ്ങൾ പലരുംകൂടി (അതിൽ ഒടുവും, അദ്ദേഹത്തിൻെറ സഹോദരൻ കവിതിലകൻ ശങ്കരൻകുട്ടിമേനവനും മററും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു.) എഴുതുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതിൽ ജാത്യന്ധയും, കുഷ്ഠരോഗാർത്തയുമായ ചണ്ഡാലി പെരുവഴിയിൽക്കിടന്നു നിലവിളിക്കുന്നഘട്ടം എഴുതീട്ടുള്ളതു് "ഒടു"വാകുന്നു. ആ സർഗ്ഗത്തിൽ ഏതാണ്ടു മുപ്പതുപദ്യങ്ങളോളമുണ്ട്. അതിൽ തൻെറ പച്ചമലയാളപ്രസക്തി കാണിപ്പാനായി മൂന്നുനാലു പദ്യങ്ങൾ "ഒടു" ആ രീതിയിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. "ചണ്ഡാലി, വഴിപോക്കരുടെ സഹായത്തെ അപേക്ഷിച്ചു നിലവിളിക്കുന്നതു പച്ചമലയാളം തന്നെയാകട്ടെ" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് അന്ന് അദ്ദേഹം ആ ഭാഗം എഴുതിയതു്. ആ ഘട്ടത്തിൽ ചണ്ഡാലി നിലവിളിക്കുന്നതു് ഇപ്രകാരമാകുന്നു:—

പറയനുടെ പഴങ്കിടാവു ഞാ,നെൻ-
പിറവിയിലേ മിഴിരണ്ടുമില്ലയല്ലോ
കറപെടുമുടൽകണ്ടു തന്ത,യെന്നോ
പറവതു, ക്രൂരവെടിഞ്ഞു വിട്ടെറിഞ്ഞു.

ഇപ്രകാരത്തിൽ കേവലം പച്ചമലയാളത്തിൽത്തന്നേയാണല്ലൊ പറച്ചി നിലവിളിക്കുന്നതു്. ഇനിയും അവൾ ആവലാതിപറയുന്നതു നോക്കുക:-

ഒരുവനുമിവളെത്തുണയ്ക്കുവാനി-
ല്ലൊരു മകനോ, മകളോ പിറന്നതില്ല

കരുമനായിതുകണ്ടു നാഴി വെള്ളം
തരുവതിന്നൊരുവരാരുമില്ലതാനും.

പറച്ചിയുടെ ദയനീയമായ നിലവിളി ഇതിലധികം ഭംഗിയായി വർണ്ണിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണു്. ഇനിയും അവൾ പറയുന്നതു്,

ഒരുപിടിയരിയില്ല; കാശുമാരാരെ-
ന്നരുളുവതെങ്ങനെയെന്നറിഞ്ഞുകൂട;
ഒരു ചെറുതുണിയില്ല കൂട്ടമായി-
ത്തുരുതുരെയീച്ചയണഞ്ഞ മൈ മറപ്പാൻ.

എന്നും മററുമാകുന്നു. ഇങ്ങനെ സങ്കടപ്പെട്ടു വീണ്ടുംവീണ്ടും നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു്,

ഉടലിതു വഷളാകകൊണ്ടു ചാക്കി-
ന്നുടയവനും തൊടുവാൻ മടിച്ചിടുന്നു

എന്നും മററുമാകുന്നു, ജീവിതത്തിൽ വെറുപ്പുതോന്നി തന്റെ യഥാർത്ഥസ്ഥിതിയെപ്പററിപ്പര്യാലോചിച്ചു് അവൾ പരിതപിക്കുന്നതു്. ഈ വക ബീഭത്സരസപ്രധാനങ്ങളായ പദ്യങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുവാൻ, വിശേഷിച്ചു് ഒരു പറച്ചിയുടെ നിലവിളിക്കു്, സംസ്കൃതപദങ്ങളുടെ സഹായം ഇച്ഛിക്കുന്നതിനേക്കാൾ നല്ലതു പച്ചമലയാളരീതിയെ അവലംബിക്കുകയാണെന്നു യുക്തിപൂർവ്വം സമർത്ഥിക്കുവാൻ നമുക്കു കഴിയും. ഇതുകൊണ്ടെല്ലാം "ഒട്ടു"വും പച്ചമലയാളകവനരീതിയിൽ പ്രതിപത്തിയുള്ളവനായിരുന്നു എന്നും, ചില പ്രത്യേകാവസരങ്ങൾക്കു പ്രകൃതരീതി ഏററവും ഉപയോഗമായിരിക്കുമെന്നും തെളിയുന്നു.

അടുത്തകാലത്തു നിര്യാതരായ കവികളുടെകൂട്ടത്തിൽ നാനാപ്രകാരേണ പ്രാമാണ്യത്തിനർഹന്മാരായ പന്തളത്തു കേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ; സരസകവി കെ. സി. നാരായണൻനമ്പ്യാർ, പ്രൌഢകവി വി. സി. ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കർ മുതലായവരും പച്ചമലയാളപ്രധാനത്തിൽ സന്ദർഭോചിതം കൃതികൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടു്. "പന്തളത്തു കേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു പച്ചമലയാളത്തിൽ കാവ്യനിർമ്മാണം ചെയ്യുകയോ? അതു് അദ്ദേഹത്തിനു സാധിക്കുമോ? അദ്ദേഹത്തിനു കടിച്ചാൽപൊട്ടാത്ത സംസ്കൃതപദങ്ങളല്ലെ സ്വാധീനമുള്ളൂ?" എന്നു പ്രസ്താവിച്ചിരുന്ന പല സാഹിത്യരസികന്മാരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ "തങ്കമ്മ"യുടെ പുറപ്പാടോടുകൂടി, ആ മഹാശയന്റെ ഭാഷാപദപ്രയോഗത്തെപ്പററി വളരെ പ്രശംസിച്ചിട്ടുള്ളതായി എനിക്കറിവുണ്ടു്. ഇന്നും പല സാഹിത്യകാരന്മാരും പന്തളം തമ്പുരാന

വൎകൾക്കു പ്രൌഢമണിപ്രവാളകൃതികളെ എഴുതുവാനേ സാധിച്ചിരുന്നുള്ളു എന്നു തെററിദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളവരാണ്. അവരോടെല്ലാം "തങ്കമ്മ"യുടെ ഒന്നാംഭാഗം സശ്രദ്ധം വായിക്കുവാനാണു ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നതു്. നിൎഭാഗ്യവശാൽ "തങ്കമ്മ"യുടെ ആദ്യഭാഗത്തിൽനിന്നു് ഉദാഹരണത്തിനു് ഒന്നുരണ്ടു പദ്യങ്ങളെങ്കിലും ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുവാൻ സാധിക്കാതവന്നതിൽ ഞാൻ നിൎവ്യാജം വ്യസനിക്കുന്നു. "തങ്കമ്മ"യുടെ രണ്ടാംഭാഗം ഉള്ളൂർ തുടങ്ങുന്നതു് ഇപ്രകാരമാകുന്നു:—

തങ്കം മടുത്തടിതൊഴും തളിർമേനിയാണ്ടു-
തങ്കമ്മയന്നൊരിരവിൽത്തനിയേ കളിപ്പാൻ
തങ്കൽത്തിളങ്ങുമൊരു പൊക്കിളിനോടു വാടാ-
തങ്കത്തിനോറ പുതുപൊയ്കയണഞ്ഞിരുന്നു.

കഥാനായികയായ തങ്കമ്മ സ്നാനത്തിനു പുറപ്പെടുന്നതിനെപ്പററിയാണു മഹാകവി ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നതു്. ആ സുന്ദരിയുടെ യഥാൎത്ഥസൌന്ദൎയ്യത്തെ അദ്ദേഹം തങ്കത്തിനുതുല്യമായ പദ്യംകൊണ്ടാണു വൎണ്ണിക്കുന്നതു്. ആഭാസവൎണ്ണനയൊന്നുംകൂടാതെ ആശയസ്ഫുരണവും, രചനാവൈചിത്ര്യവും അടക്കിക്കൊണ്ടു്, മഹാപണ്ഡിതനായ ഉള്ളൂർ ഇപ്രകാരം അനേകം പദ്യഹാരങ്ങൾകൊണ്ടു "തങ്കമ്മ"യെ അലങ്കരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഉദാഹരണത്തിന്നായി ഒരു പദ്യംകൂടി ഉദ്ധരിക്കാതിരിപ്പാൻ എന്റെ മനസ്സാക്ഷി സമ്മതിക്കുന്നില്ല. കാമാതുരനായ പുലയൻ തങ്കമ്മയുടെ കൈപിടിച്ചഘട്ടത്തിൽ ആ അബലാരത്നം കൂസൽകൂടാതെ പറയുന്നതു നോക്കുക:—

പോടാ! തൊടാതെയെട! പോക്കിരി! നിന്നെയേതും
പോടാതെ ഞാൻ വിടുകയില്ല; കളിച്ചിടേണ്ട;
പോടാണു നിൻവിരുതു, നമ്മുടെനേൎക്കു നീ വൻ-
പോടാ, യതിപ്പൊഴുതെടുപ്പതെളുപ്പമല്ല.

സംഭാഷണരീതിയിലും രസത്തിനു് അശേഷം ഭംഗംവരാതെ ഇപ്രകാരമുള്ള പദ്യങ്ങൾ പച്ചമലയാളത്തിൽ എഴുതുവാൻ, പഠിപ്പും വാസനയുമുള്ള കവികൾക്കു് ഒരു ബുദ്ധിമുട്ടുമില്ലെന്നാകുന്നു ഉള്ളൂർ തുടങ്ങിയ മഹാകവികൾ പ്രകൃതരീതിയിലുള്ള കൃതികൾകൊണ്ടു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതു്. ഇതുകൊണ്ടായില്ല; പച്ചമലയാളത്തിൽ നിഷ്പ്രയാസം ഏതു തരത്തിലുള്ള കാവ്യങ്ങളും നിൎമ്മിക്കുവാൻ കഴിയുമെന്നു തെളിയിക്കുകയാകുന്നു ഉള്ളൂർ അനന്തരകാലത്തു നിൎമ്മിച്ചിട്ടുള്ള "ഒരു നേൎച്ച"കൊണ്ടു കാണിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു് എനിക്കു സധൈൎയ്യം പ്രസ്താവിക്കുവാൻ കഴിയും. "നേൎച്ച" കേവലം ഭക്തിപരമായ ഒരു സ്തവത്തിന്റെ രീതിയിൽ എഴു

തപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ്. സ്തോത്രരീതിയിൽ കൃതികൾ നിർമ്മിക്കുവാൻ സംസ്കൃതപദാപേക്ഷ കൂടാതെ സാധിക്കുന്നകാര്യം വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടിന്നിടയാക്കുന്നതാകുന്നു. ഉള്ളൂർ അപ്രകാരം ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള വിഷയവുംകൂടി കേവലം പച്ചമലയാളപദ്യങ്ങൾകൊണ്ടു രചിച്ചിരിക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ "വലഭന്നു പുല്ലുമായുധം" എന്ന പഴഞ്ചൊല്ലാണു ഞാൻ ഓർക്കുന്നതു്. ഭക്തിപരമായ കവനങ്ങൾക്കുകൂടി സംസ്കൃതപദങ്ങളെ തീരെ സ്പർശിക്കാതെ,

ചത്തും പിറന്നുമഴലാഴിയിൽ വീണു മുങ്ങി-
കത്തുന്നു ഞാ,നിതിനൊരററമിതേവരെയ്ക്കും
എത്തുന്നുമില്ല,തുനിനച്ചുകതാർകിടന്നു
കത്തുന്നു, കാർകുഴലി! കാക്കുകിലെന്തുചേതം?

എന്നും മററും ഭംഗിയായി പച്ചമലയാളത്തിൽത്തന്നെ ശ്ലോകനിർമ്മാണം ചെയ്യുവാൻ ഉള്ളൂരിനുള്ള സാമർത്ഥ്യം ഒന്നു വേറെതന്നെയാണ്. ഇനിയും ഇത്തരത്തിലുള്ള പദ്യങ്ങൾ വളരെയുണ്ട്.

പയ്യാ,മ, പാമ്പു, പുഴ, പട്ടി, പരുന്തു, പന്നി-
യീയാൻ തുടങ്ങിയൊരുപാട്ടുതരത്തിൽ മേന്മേൽ
ഈയാളെവിട്ടു കരണം മറിയിപ്പതെന്നും
നീയാണു താർമിഴി! നിനക്കിതിലെന്തുകിട്ടും?

മേലുദ്ധരിച്ച പദ്യത്തിലെ തത്വപരമായ ആശയവും, അതിനു യോജിച്ച പദങ്ങളും ഉള്ളൂരിൻെറ പച്ചമലയാളകവനനിർമ്മാണസാമർത്ഥ്യത്തിനു് ഉത്തമനിദർശനംതന്നെയാണ്. ഇനിയും ഇതേതരത്തിൽ തത്വപരമായ പദ്യങ്ങൾക്കു നേർച്ചയിൽ,

വെള്ളത്തിലെക്കുമിളപോലുലകത്തിലുള്ള
പൊള്ളപ്പിറപ്പു മറയുന്നതു നോക്കിയാലും
ഉള്ളത്തിലേതുമൊരുതെല്ലുടിയങ്ങൾ നിൻെറ
കള്ളക്കളിപ്പൊരുളു കണ്ടറിയുന്നതില്ല.

എന്നിത്യാദി പദ്യങ്ങൾ ഉത്തമമാതൃകകളായിരിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടെല്ലാം സുസ്പഷ്ടമാകുന്നതു്, പച്ചമലയാളപ്രസ്ഥാനം ഭാഷാസാഹിത്യഭണ്ഡാരത്തിന് അനശ്വരമായ ഒരു സമ്പാദ്യമായിരിക്കുമെന്നും, മലയാളഭാഷയിൽ സുദൃഢമായ പാണ്ഡിത്യമുള്ള ചില വാസനാകവികൾ പ്രസ്തുതപ്രസ്ഥാനത്തിൽ കൈവെച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു് അവരുടെ യോഗ്യതയും, ഭാഷയുടെ ആകപ്പാടെയുള്ള സ്വത്തിൻെറ സ്ഥിതിയും യഥാർത്ഥസാഹിത്യരസികന്മാർക്കു വഴിപോലെ ധരിക്കുവാൻ സംഗതിയായിട്ടുണ്ടെന്നുമാകുന്നു.

പച്ചമലയാളപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു കാലത്തു മുൻപറയപ്പെട്ട മാന്യകവികളെക്കൂടാതെ പേരെടുത്ത മററു പല കവികളും ചില്ലറ കൃതികൾ പലതും നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ ഒന്നാമതായി ഭാഷാനാടകം ആവിർഭവിച്ച ഉടനെ പ്രകൃതരീതിയിലുള്ള നാടകങ്ങൾ ധാരാളം പുറപ്പെട്ടതുപോലെയും, സന്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെട്ട അവസരത്തിൽ ആ രീതിയിലുള്ള അസംഖ്യം കൃതികൾ പുറത്തുവന്നതുപോലെയും, പച്ചമലയാളപ്രസ്ഥാനം ഖണ്ഡകാവ്യരീതിയിൽ അവതരിക്കുവാനിടയായപ്പോൾ ആ സമ്പ്രദായത്തിലും കുറെ കവനങ്ങൾ കൈരളിക്കു സമ്പാദ്യമായിത്തീർന്നു. കാലത്തിന്റെ മാററമനുസരിച്ചു സാഹിത്യലോകത്തിലും പുതിയ പരിഷ്കാരങ്ങൾ കാണുവാൻ ഇടയായതോടുകൂടി മണിപ്രവാളഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളും, ദ്രാവിഡവൃത്തത്തിലുള്ള കവനങ്ങളും മററും ക്രമത്തിലേറെ പുറത്തു വന്നപ്പോഴാണു പച്ചമലയാളപ്രസ്ഥാനത്തെ ഇന്നത്തെ ഭാഷാകവികൾ വിസ്മരിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയതു്. ഇതുപോലെ തന്നെയാണല്ലോ മഹാകാവ്യപ്രസ്ഥാനത്തിനുണ്ടായിരുന്ന പ്രാധാന്യത്തിനും മണിപ്രവാളഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളുടെ പുറപ്പാടോടുകൂടി കോട്ടം വന്നുകൂടിയിട്ടുള്ളതു്. ഭാഷാകവികൾക്കു് ഇന്നു് അഭിരുചി അധികമായി കാണുന്നതു ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളിലും, ദ്രാവിഡഭാഷാവൃത്തങ്ങളിലുള്ള ചില്ലറ കൃതികളിലുമാണു്. എന്നാൽ ഭാഷാസാഹിത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ പ്രാധാന്യമേറിയ ഒന്നാകുന്നു പച്ചമലയാളകാവ്യപ്രസ്ഥാനമെന്നും, ആ പദ്ധതിയെ തീരെ കൈവെടിയാതെ കാക്കേണ്ടതു നമ്മുടെ മാതൃഭാഷയോടു നമുക്കുള്ള ഒരു പ്രധാനകടമയാണെന്നുമാകുന്നു എന്റെ അഭിപ്രായം.

കീഴിൽ കഴിഞ്ഞപ്രകാരം.*

(ഒരു ചരിത്രസാക്ഷി)

കൊല്ലം 930 മുതൽ 945-ാമതു മേടമാസം 20-ാംനു-വരേയ്ക്കും തൃശ്ശിവപേരൂര് വടക്കുന്നാഥന്റെ ക്ഷേത്രത്തിൽ നടന്ന കാരിയങ്ങൾക്കു് എഴുതിയപടി:—930-ാമതു മിഥുനമാസം 1-ാംനു- കോടനാട്ടുന്ന അവരോധിച്ചതമ്പുരാൻ മുടിഞ്ഞതുളിയതിന്റെശേഷം, പെരുമ്പടപ്പിൽ വലിയതമ്പുരാൻ തൃശ്ശിവപേരൂർക്കു് എഴുന്നള്ളി, യോഗിയാതിരിപ്പാട്ടിന്നു് ഇല്ലാത്തകാലങ്ങളിൽ, സ്വരൂപത്തിങ്കന്നു കല്പിച്ചു് ആളാക്കി കാര്യം ക്ലേശിക്കേണ്ടുന്നതിന്നു രണ്ടു മഠത്തിൽ തിരുമുമ്പന്മാരെയും യോഗത്തെയും ബോധിപ്പിച്ചു്, എലവത്തുപാട്ടമാളിയുടെ ആളു രാമപട്ടരെ ക്ഷേത്രത്തിങ്കലെ കാര്യം ക്ലേശിക്കത്തക്കവണ്ണം കല്പിച്ചു വിചാരിച്ചപോരുമ്പോൾ, നെടുവിരുപ്പിൽ സ്വരൂപത്തിങ്കന്നു ചാവക്കാട്ടിൽ പുരുഷാരത്തെയുംകൂട്ടി തൃശ്ശിവപേരൂർക്കു കടന്നു് ഇരിപ്പാൻ ഭാവമുണ്ടെന്നും ആയതിന്നു തൃശ്ശിവപേരൂർഗ്രാമക്കാരു നമ്പൂതിരിമാരു ചെന്നു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരുവാൻ നിശ്ചയിച്ചപ്രകാരവും കേൾക്കകൊണ്ടു്, പെരുമ്പടപ്പിൽ എളയതമ്പുരാൻ തൃശ്ശിവപേരൂരു് എഴുന്നള്ളിയിരുന്നുംകൊണ്ടു ഗ്രാമത്തിലുള്ള നമ്പൂതിരിമാരെ വരുത്തി കിഴമര്യാദയല്ലാതെ നെടുവിരുപ്പു സ്വരൂപത്തെ കാണരുതെന്നും ഒന്നും ചെയ്തുകൊള്ളരുതു് എന്നും കല്പിച്ചതിന്റെ ശേഷം, ആയതു ചെയ്കയില്ല എന്നും ഗ്രാമത്തിലുള്ള നമ്പൂതിരിമാരു തികച്ചു തിരുമനസ്സു് അറിയിച്ചതിന്റെശേഷം, ഗ്രാമത്തിലുള്ള നമ്പൂതിരിമാരു ചാവക്കാട്ടിൽ ചെന്നു നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തെ കണ്ടു്, അവിടെനിന്നു് ആളും വാളും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു് 933-ാമതു ധനുമാസം 15-ാംനു- തൃശ്ശിവപേരൂര് സങ്കേതത്തിൽ കടത്തി പാർപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് ഗ്രാമത്തിലുള്ള നമ്പൂതിരിമാരു കിഴമര്യാദയല്ലാതെ യോഗത്തോടും ക്ഷേത്രത്തോടും പല ഏററങ്ങളും ചെയ്തു. 933-ാമതിൽ, നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കലെ ആളുകളെ തൃശ്ശിവപേരൂരുസങ്കേതത്തിൽനിന്നും ഒഴിപ്പിക്കാനായിട്ടു്, പെരുമ്പടപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കന്നു ആളും ആയുധ

* സംവൃത-ഉകാരം, കെട്ടുപുള്ളി മുതലായ അപൂർവ്വം ചില ലിപികൾമാത്രമേ ഇതിൽ ഭേദപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളു.

വും കൂട്ടിക്കൊണ്ട് എളയതമ്പുരാൻ തൃശ്ശിവപേരൂര് എഴുന്നള്ളി ഒഴിപ്പിച്ചതിന്റെശേഷം, നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കന്നു രണ്ടാമതു് ആളും ആയുധവും തികച്ചുവന്നു്, സങ്കേതത്തിനകത്തുവച്ചു പെരുമ്പടപ്പിൽ സ്വരൂപത്തിങ്കലെ ആളുകളും നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കലെ ആളുകളും തമ്മിൽ സങ്കേതത്തിൽവച്ചു വെടിയും പടയും ഉണ്ടായാറെ, നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കലെ ആളുകളെ ഒഴിപ്പാൻ പെരുമ്പടപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കലേയ്ക്കു സാധിക്കാത്തകാരണം, പെരുമ്പടപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കലെ ആളുകളെ കുമരപുരത്തു വാങ്ങിച്ചു്, സങ്കേതത്തിനകത്തുവച്ചു വെടിയും പടയും ഉണ്ടായതിന്നു പെരുമ്പടപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കന്നു ക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ പ്രായശ്ചിത്തത്തിന്നു് ഉരു ഇരുത്തുകയും ചെയ്തു. നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കന്നു പ്രായശ്ചിത്തം കഴിയായ്കകൊണ്ടു്, ക്ഷേത്രത്തിങ്കന്നു പട്ടിണി തുടങ്ങിയാറെ, ഗ്രാമത്തിങ്കലുള്ള നമ്പൂതിരിമാരു നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കലെ ആളുകളെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു പട്ടിണി വിരോധിക്കയും ചെയ്തു. എന്നതിന്റെ ശേഷം, 936-ാമതിൽ, നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കന്നു പാതായ്ക്കര നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെക്കൊണ്ടു് അവരോധം ഭാവമുണ്ടെന്നു കേൾക്കകൊണ്ടു്, കിഴമര്യാദയല്ലാതെ യോഗിയാര് അവരോധം ചെയ്തുകൊള്ളരുതെന്നു് ആഴാഞ്ചേരിമനയ്ക്കലേയ്ക്കും തൃശ്ശിവപേരൂരു മൂന്നു മഠത്തിലേയ്ക്കും പിന്നെയും ക്ഷേത്രസംബന്ധമുള്ള ആളുകൾക്കും വലിയതമ്പുരാൻ തീട്ടൂരവും നടുവിലെ മഠത്തിൽ നെന്മന്ത്ര മൂത്തതിരുമുമ്പിലെ തിരുവടയാളവും കൊടുത്തയച്ചതിന്റെശേഷം, ആയതു ബോധിയാതെ, പാതായ്ക്കരനമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെ യോഗിയാര് അവരോധംചെയ്യാൻ ഭാവമുണ്ടെന്നു കേൾക്കകൊണ്ടു്, കിഴമര്യാദയല്ലാതെ, നാം ബോധിയാതെ, അവരോധം ചെയ്തുകൊള്ളരുതു് എന്നും, ആയതല്ലാതെ ചെയ്തു എന്നു വരികിൽ, നാം രാജ്യത്തു വരുമ്പോൾ, രാജ്യത്തിന്നു പുറത്തു പോകേണ്ടിവരുമെന്നും പാതായ്ക്കരനമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലോട്ടു തികച്ചു കല്പിച്ചാറെ, ആയതു ചെയ്കയില്ലെന്നും തിരുമനസ്സറിവിച്ചുംകൊണ്ടു തൃശ്ശിവപേരൂർക്കു വന്നു നെടുവിരുപ്പുസ്വരൂപത്തിങ്കന്നു തൃശ്ശിവപേരൂരു് ഇരുന്നും കൊണ്ടു് അവരോധം കഴിക്കയും ചെയ്തു. അവരോധത്തിന്നു ചാഴിയൂരിന്നു പെരുമ്പടപ്പുമൂപ്പിലെ ഏതുവിധവും കൊണ്ടുവരുവാൻ ഭാവമുണ്ടെന്നു കേൾക്കകൊണ്ടു് ഉടനെ പെരുമ്പടപ്പുമൂപ്പിലെ കൊച്ചിക്കു കൊണ്ടു പോകയും ചെയ്തു. അവരോധത്തിന്നു ക്ഷേത്രത്തിങ്കൽ ഏത്തേണ്ട ആളുകൾ എല്ലാവരും എത്താതെ അത്രെ അവരോധം കഴിച്ചതു്. എന്നതിന്റെശേഷം, 937-ാമതിൽ, തൃപ്പാപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കന്നും പെരുമ്പ

ടപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കന്നും തമ്മിൽ അന്യോന്യം പറഞ്ഞുവേന്ന്, പുരുഷാരത്തെയും ശേഖരിച്ചുംകൊണ്ടു നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കലെ ആളുകളെ ഒഴിപ്പാനായിട്ടു വലിയതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു മുകുന്ദപുരത്തു് എഴുന്നള്ളി ഇരുന്നുംകൊണ്ടു്, പേരാത്രവീതി, മുല്ലക്കരെ, കവളപ്പാറെ ഇപ്രദേശത്തുള്ള നായന്മാരെ ശേഖരിച്ചുംകൊണ്ടു കാരിയക്കാരന്മാരു തൃശ്ശിവപേരൂർക്കു വന്നു നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തോടു പടതുടങ്ങിയതിന്റെശേഷം, ഗ്രാമത്തിങ്കലുള്ള നമ്പൂതിരിമാരു് എല്ലാവരുംകൂടി നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കലെ ആളുകളെക്കൊണ്ടു തൃശ്ശിവപേരൂരു നാലുപാലത്തിനകത്തു സങ്കേതത്തിൽ ഉള്ള ഭവനങ്ങൾ ഒക്കെയും ചുട്ടുനശിപ്പിച്ചതിന്റെശേഷം, ദേവസ്വം അടിയാരായിട്ടുള്ളവരൊക്കെ മതിലിനകത്തായിട്ടും ചുററിനകത്തായിട്ടും മൂന്നു മാസം പാൎത്തു പലകൂട്ടം അശുദ്ധികൾ അമ്പലത്തിൽ ഉണ്ടാകകൊണ്ടു്, നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കലെ ആളുകളെ യുദ്ധംചെയ്തു രാജ്യത്തിന്നു് ഒഴിപ്പിച്ചു്, മതിലകത്തും ചുററിനകത്തും പാൎക്കുന്നവരെ ഒക്കെയും പുറത്താക്കി പാൎപ്പിച്ചു്, കുട്ടികളുടെ പരുക്കനോക്കി ചാൎത്തിയാറെ, കൊള്ളവെച്ചതും പൊളിച്ചുകളഞ്ഞതുംകൂടി ഭവനം 225-ക്കു ചാൎത്തിക്കണ്ട കണക്കുമ്പടിക്കു പരുക്കു പണം 125946-ം നെല്ലും വിത്തും പൊന്നും പണവും വെള്ളിയും പാത്രങ്ങളുംകൂടി ചാൎത്തിക്കണ്ട കണക്കുമ്പടിക്കു പണം 55574-ംകൂടി വക രണ്ടിൽ പണം 181520. പരുക്കുനോക്കി ചാൎത്തി, എല്ലാവരെയും കൂടിയിരുത്തി, അമ്പലത്തിൽ പുണ്യാഹം കഴിപ്പിച്ചു പൂജതുടങ്ങിക്കയും ചെയ്തു. ഗ്രാമത്തിങ്കലുള്ള നമ്പൂതിരിമാരു ക്ഷേത്രത്തോടും യോഗത്തോടും പലകൂട്ടം ഏററങ്ങളും ചെയ്തിരിക്കകൊണ്ടു്, ഗ്രാമത്തിങ്കലുള്ള നമ്പൂതിരിമാരുടെ സൊമ്മും സ്ഥാനമാനങ്ങളും സ്വരൂപത്തിങ്കന്നു കരേറി നടത്തി, ഗ്രാമത്തിങ്കലുള്ള നമ്പൂതിരിമാൎക്കു ക്ഷേത്രത്തിങ്കന്നുകൊടുത്തുവരുന്ന കീഴേടങ്ങൾ ദേവസ്വത്തിലേയ്ക്കും ഒഴിഞ്ഞുകൊടുക്കയുംചെയ്തു. കിഴമൎയ്യാദയല്ലാതെ നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കന്നു് അവരോധം കഴിപ്പിച്ചിരിക്കകൊണ്ടു്, പാതാസ്സൂരനമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെ രാജ്യത്തിങ്കന്നു കളയത്തക്കവണ്ണം നിശ്ചയിച്ചപ്രകാരം, രണ്ടു മഠത്തിൽ തിരുമുമ്പന്മാരോടും യോഗത്തോടും വലിയതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കല്പിച്ചാറെ, കിഴമരിയാദയല്ലാതെ നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കന്നു് അവരോധം കഴിപ്പിക്കുമ്പോൾ, പെരുമ്പടപ്പിൽസ്വരൂപത്തിങ്കന്നു രാജ്യത്തു വന്നു മരിയാദവിചാരിച്ചു കല്പിക്കുമ്പോൾ, ആയതിന്നു ഗുണദോഷമായിട്ടിരിക്കുമെന്നും, മരിയാദയല്ലാതെ അവരോധം കഴിപ്പിക്കുന്നതു സങ്കടമാകുന്നു എന്നും അന്നുതന്നെ നെടുവിരുപ്പിൽസ്വരൂപത്തോടു പറഞ്ഞിരിക്കകൊണ്ടു്, മരിയാദപോലെ അല്ലാ

തെ ചെയ്തിരിക്കുന്നവരെ കളയുന്നതിന്ന വൈഷമ്യമില്ലെന്ന് അവരു പറ
കകൊണ്ടും, മരിയാദ അല്ലാതെ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ആളുകളാകകൊണ്ടും,
പാതായ്ക്കരേന്ന് അവരോധിച്ചിരിക്കുന്ന യോഗിയാതിരിപ്പാട്ടിലെ 938-ാമ
തു മകരമാസം 9-൹ അസ്തമിച്ചു മഠത്തിന്ന വടക്കെ പടികടത്തി ഇറ
ക്കി രാജ്യത്തിന്ന കളകയും ചെയ്തു. അതിന്റെശേഷം, ക്ഷേത്രകാൎയ്യം
ക്ലേശിക്കേണ്ടതിന്ന രണ്ടു മഠത്തിൽ തിരുമുമ്പന്മാരെയും യോഗത്തെയും
ബോധിപ്പിച്ചു വെളുത്തു പാട്ടമാളിക്കും വെള്ളഴി നമ്പൂതിരിക്കും വലിയ
തമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കല്പിച്ചു തീട്ടൂരവും കൊടുത്തു നടത്തിക്കയും
ചെയ്തു. അതിന്റെശേഷം, പനമുക്കത്തു കയ്മള ക്ഷേത്രത്തിലെയെണ്ണ
ക്കൊടം ഉടച്ചതിന്ന കയ്മളെക്കൊണ്ടു പ്രായശ്ചിത്തവും കഴിപ്പിച്ചു വട
ക്കേ ഗോപുരം പണികഴിപ്പിച്ചു. വടക്കുന്നാഥന്റെ ചേരിക്കല വഴി
കളിലും ദേശവഴികളിലും ഇരിക്കുന്ന അടിയാരുകുടികളെകൊണ്ടു പൊ
ളിച്ചെഴുത്തു കഴിച്ചു നൂററിന്ന സാക്ഷിപത്തും ഒറ്റപ്പണം മൂന്നും അട്ടു
പ്പുറപ്പണം രണ്ടും സൂചിപണം ഒന്നും തൃപ്പണിക്ക വഴിവാടായിട്ടു പണം
നാലുംകൂടി വക ആറിൽ പണം ഇരുപതിൽ, അവരോധം ഉണ്ടാ
യാൽ, തിരുഎഴുത്ത് ഉണ്ടാക്കി കൊടുക്കുമ്പോൾ തൃക്കൈവിളയാട്ടത്തിന്ന
നീക്കി കൊടുത്തപണം രണ്ടും നീക്കി പണം പതിനെട്ടുവീതം കണ്ടു്
എടുപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പണവും അടിയാരുടെ മുതലിന്ന പത്തിന്ന രണ്ടുകണ്ടു്
അടിയറപറഞ്ഞു തീൎപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പണവുംകൊണ്ടു തെക്കെ ഗോപുരവും
മതിൽപണിയും അല്ലാതെ പല ചില്ലവാനങ്ങളായിട്ടുള്ള പണികളും
കഴിച്ച്, വലുതായിട്ടുള്ള അശുദ്ധികൾ വന്നിരിക്കകൊണ്ടു കലശം കഴി
ക്കത്തക്കവണ്ണം നിശ്ചയിക്കയും ചെയ്തു. കലശത്തിന് അവരോധം കഴി
ക്കേണ്ടതിന്, അഷ്ടഗൃഹത്തിലുള്ള ആളുകൾ മരിയാദയല്ലാതെ നെടുവി
രുപ്പുസ്വരൂപത്തിങ്കന്ന പറഞ്ഞതിനെ അനുസരിച്ച് അവരോധം കഴിക്ക
കൊണ്ടു്, ഇനി മേലിൽ മറുസ്വരൂപത്തിങ്കന്ന് അവരോധം കഴിക്ക
യില്ല എന്നും, മറുസ്വരൂപത്തിങ്കന്ന് ആയതു തുടങ്ങിയാൽ അഷ്ടഗൃഹ
ത്തിൽ ഉള്ളവരു് ആയതിനെ അനുസരിച്ച് അവരോധം കഴിക്ക ഇല്ല
യെന്നും നിശ്ചയം വന്നിട്ടുവേണം ഇനി അവരോധം കഴിപ്പാൻ എന്ന്
എല്ലാവരുംകൂടി വിചാരിച്ചു നിശ്ചയിച്ചു കൊല്ലം 945-ാമതു മേടമാസം
28-൹ കലശം കഴിക്കത്തക്കവണ്ണം രണ്ടു മഠത്തിൽ തിരുമുമ്പന്മാ
രോടും യോഗത്തോടും വിചാരിച്ചു നിശ്ചയിച്ചു.

ധർമ്മരാജാവിന്റെ

രാമേശ്വരയാത്ര.

(ഉള്ളൂർ.)

ഇക്കാലത്തു തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി മുതലായ രാജ്യങ്ങളിലെ മഹാരാജാക്കന്മാരും അവരുടെ പ്രജകളും കാശി, രാമേശ്വരം മുതലായ പുണ്യസ്ഥലങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുന്നതു സാധാരണമാണെങ്കിലും, പണ്ട് അത്തരത്തിലുള്ള പ്രയാണങ്ങൾ വളരെ വളരെ വിരളങ്ങളായിരുന്നു. തിരുവിതാംകൂറിൽനിന്ന് ഒന്നാമതായി രാമേശ്വരത്തേയ്ക്ക് എഴുന്നള്ളിയ മഹാരാജാവു കൊല്ലം 786 കന്നി 6-ാംനു- തിരുമുപ്പേറ്റ്, 838 ചിങ്ങം 11-ാംനു- തീപ്പെട്ട വീരരവിവർമ്മകുലശേഖരപ്പെരുമാളത്രെ. അവിടുന്നു തിരുവനന്തപുരത്തു ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിന്റെ തിരുപ്പണി മിക്കവാറും നിർവ്വഹിച്ചതിനുശേഷം 795 മകരത്തിൽ രാമേശ്വരത്തേയ്ക്കു യാത്രപുറപ്പെട്ട് ആ മാസം 8-ാംനു-വരെ കൽക്കുളത്തും 12-ാംനു-വരെ ഭൂതപ്പാണ്ടിയിലും താമസിച്ച് 20-ാംനു- ഏകാദശിനാളിൽ രാമേശ്വരത്തെത്തുകയും 26-ാംനു- സോമവാരവും തിരുവോണവും അമാവാസ്യയും വ്യതീപാതയോഗവും കൂടിയ മഹോദയപുണ്യകാലത്തിൽ ധനുഷ്കോടിയിൽ സ്നാനംചെയ്തു രാമനാഥസ്വാമിയെ തൊഴുകയും കുംഭം 9-ാംനു- കൽക്കുളത്തു കോട്ടയ്ക്കകത്തു കോയിക്കലും 26-ാംനു- തിരുവനന്തപുരത്തും തിരികെ എഴുന്നള്ളുകയും ചെയ്തു.

തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജവംശത്തിൽ രണ്ടാമതായി രാമേശ്വരം സന്ദർശിക്കുവാനുള്ള ഭാഗ്യം ലഭിച്ചതു "ധർമ്മരാജാവു" എന്നു ഭാരതവർഷമെങ്ങും പ്രസിദ്ധനായിത്തീർന്ന കാർത്തികതിരുനാൾ രാമവർമ്മതമ്പുരാൻ തിരുമേനിക്കാണു്. അവിടുന്നു കൊല്ലം 933 മിഥുനം 27-ാംനു-മുതൽ 973 കുംഭം 6-ാംനു-വരെ ഏകദേശം 40 വർഷങ്ങളോളം രാജ്യഭാരം ചെയ്തു. രാമനാഥസ്വാമിയെ ആരാധിക്കുന്നതിൽ പ്രത്യേകം പ്രതിപത്തിയുള്ള ഒരാസ്തികനായിട്ടാണു് ആ മഹാരാജാവിനെ നാം രാജ്യഭാരാരംഭംമുതൽക്കുതന്നെ അറിയുന്നതു്. 945 തുലാം 23-ാംനു- രാമനാഥത്തിലെ രാജാവിനോടു കാക്കൂർഗ്രാമം അവിടുന്നു നാലായിരം വരാഹൻ കൊടുത്തു വിലയ്ക്കുവാങ്ങി, അതു രാമനാഥസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിൽ ചില

ധൎമ്മങ്ങൾ നടത്തുവാൻ സമൎപ്പണം ചെയ്തു. അതുസംബന്ധമായുള്ള താമ്രശാസനത്തിൽ, "തൃപ്പാപ്പൂർസ്വരൂപമാന ആധീനത്തിൽ ശ്രീപത്മനാഭദാസവഞ്ചിപാല രാമവൎമ്മകുലശേഖരപ്പെരുമാൾമഹാരാജാവവർകൾ രാമേശ്വരത്തിൽ ശ്രീരാമനാഥസ്വാമിക്കു കട്ടളെ നടത്തുകയ്ക്കാക കാക്കൂരുക്കു ക്രയദാനശാസനപട്ടയം, എഴുതിക്കൊടുത്തപടി ക്രയദാനമാവിതു്. കാക്കൂരുക്കു ക്രയം വരാഹൻ നാലായിരം. ഇന്ത നാലായിരം വരാഹനും റൊക്കം പററിക്കൊണ്ടപടിയിനാലെ തടാതകൈ(1)നാട്ടിൽ കാക്കൂർഗ്രാമത്തുക്കു എല്ലൈ" എന്ന വരികൾ കാണുന്നു. പ്രസ്തുത ധൎമ്മങ്ങൾ ഇന്നും യാതൊരു വിലോപമോ വിച്ഛിത്തിയോ കൂടാതെ നടന്നുപോരുന്നുണ്ടു്. കാക്കൂർഗ്രാമത്തിൽപ്പെട്ട വസ്തുക്കൾക്കു ബ്രിട്ടീഷുഗവൎമ്മെണ്ടു കരം ചുമത്തുന്നില്ല. ആ വസ്തുക്കളെ തിരുവിതാംകൂർ സൎക്കാരിൽനിന്നു് ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻമുഖേന ഭരിക്കുകയും അവയിലെ ആദായംകൊണ്ടു 'കട്ടള' നിൎവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

കാൎത്തികതിരുനാൾമഹാരാജാവിന്റെ രാമേശ്വരയാത്രയേ വിഷയീകരിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ള രണ്ടു പ്രബന്ധങ്ങൾ എന്റെ കൈവശമുണ്ടു്. അവയിൽ ഒന്നു മലയാളഭാഷയിൽ തുള്ളൽകഥയുടെ മട്ടിൽ, ഏറാമാന്തുക്കാരനും നയനവികലനുമായ ഒരു മാരാർ എഴുതീട്ടുള്ളതാണു്. മറേറതു്, തെക്കൻതിരുവിതാംകൂറിലെ തമിഴ്ഭാഷയിൽ അജ്ഞാതനാമാവായ ഒരു കവി വില്ലടിച്ചാൻപാട്ടുകാരുടെ ഉപയോഗത്തിനായി നിൎമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പാട്ടാകുന്നു. ആദ്യത്തെ പ്രബന്ധം എനിക്കു ഗവേഷണകുശലനും ഭാഷാഭിമാനിയുമായ ശ്രീമാൻ അംശി രാമൻപിള്ള അയച്ചുതന്നതാണു്. രണ്ടാമത്തേതു്, എന്റെ കൈയിൽ വന്നിട്ടു കാലം കുറെയായി. രണ്ടു കൃതികളിലും വിജ്ഞേയങ്ങളായ വിവരങ്ങൾ പലതുമുണ്ടു്. അവയെ ആസ്പദമാക്കിയാകുന്നു ഞാൻ ഈ ഉപന്യാസനിൎമ്മിതിക്കു് ഒരുങ്ങുന്നതു്.

കാൎത്തികതിരുനാൾ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ മാതാവായ ശ്രീപാൎവ്വതീബായി കൊല്ലം 883-ൽ കോലത്തുനാട്ടുരാജകുടുംബത്തിൽനിന്നു് ആററിങ്ങൽ സ്വരൂപത്തിലേയ്ക്കു ദത്തെടുക്കപ്പെട്ട കാൎത്തികതിരുനാൾ തമ്പുരാട്ടി ആയിരുന്നു. (2) ആ തമ്പുരാട്ടിക്കു് ആററിങ്ങൽ മൂപ്പു

(1) തടാതക=മധുര മീനാക്ഷി.

(2) പരിഷത്ത്ത്രൈമാസികം രണ്ടാംപുസ്തകം 127-ാംവശത്തു പൂരുരുട്ടാതിതിരുനാൾ തമ്പുരാട്ടിയാണു ധൎമ്മരാജാവിന്റെ മാതാവെന്നു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതു കൈപ്പിശകാകുന്നു. ആ പൂരുരുട്ടാതിതിരുനാൾ തമ്പുരാട്ടി കാൎത്തികതിരുനാൾ തമ്പുരാട്ടിയെ പിന്തുടൎന്നു് ആററിങ്ങൽ മൂത്തതമ്പുരാനായി വാഴുകയും കൊല്ലം 933 ഇടവം 21-ാംനു- നാടുനീങ്ങുകയുംചെയ്തു.

സിദ്ധിച്ചതു 926-ൽ മാർത്താണ്ഡവർമ്മമഹാരാജാവിന്റെ മാതാവു തീപ്പെട്ടതിനു മേലാണ്. അവിടുന്നു 957 ഇടവം 30-ാംനു- നാടുനീങ്ങി. ആ സംഭവം നമ്മുടെ തമിഴ്കവി താഴെ കാണുന്നവിധത്തിൽ വർണ്ണിക്കുന്നു.

"ആററിങ്ങൾ മൂപ്പാണ്ടിരുക്കും അമ്മതമ്പുരാൻതനക്കു
നോററ(3)മെഴും തിരുവുടമ്പിൽ ചേർന്നുവന്ത ആലതിയം
ആലതിയം (4) ഏറിനതാൽ അരുമൈത്തിരുമൈന്തരോടേ
ശീലതയും (5) ഇനിവേണ്ടാമെൻറു തിരുവുളം പററിട്ടവർ.
ഇരുന്ത മന്നർക്കുത്തുയരെഴമാം; അൻറുതിരുമനംതാനിരങ്കി
അൻറു തിരുമനംതാനിരങ്കിയന്തണർക്കുന്നതാനമിട്ടാർ.
താനംപലവകൈ മികക്കൊടുത്തു സഹസ്രനാമങ്ങൾ ജപിപ്പോരു
ആറപ്പടവീട്ടിൽ (6) മന്തിരിമാരാകത്തുയർകൊണ്ടവർകളെല്ലാം
എല്ലാം തുയർകൊണ്ടമ്മതമ്പുരാനും ഏററതിരുമൈന്തർ
തിരുമടിയിൽ
നല്ല തിരുമുടിതനൈച്ചാർത്തി നന്മയുടൻ പള്ളികൊണ്ടനേരം
നിൻറു പച്ചത്തേരും വന്തു.........................
പെരുമ്പളംപടിച്ചെൻറു കൈലാസത്തിൽ പുകന്തങ്കരൻപാതം (7)
ചെൻറുകൊണ്ടാൾ."

അവിടത്തെ തിരുമാസം 958 ഇടവം 23-ാംനു-നിർവ്വഹിച്ചതിനു ശേഷം രാമേശ്വരത്തേയ്ക്കെഴുന്നള്ളണമെന്നു മഹാരാജാവു തീർച്ചപ്പെടുത്തി, ആർക്കാട്ടുനവാബായ മഹമ്മദലിയേയും ഇംഗ്ലീഷ് ഈസ്റ്റിൻഡ്യാകമ്പിനിയേയും തന്റെ ആഗ്രഹം അറിയിച്ചു. അവർ വേണ്ട ഒത്താശകളെല്ലാം ചെയ്യാമെന്നു വാഗ്ദാനംചെയ്തു ആ ഭാഗം തമിഴകൃതിയിൽ ഇങ്ങനെ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു.

"വരുന്തുംപടി ഒരുകാരിയം എന്തൻമനതിൽ നിനൈന്തതുണ്ടു
മകാതീർത്തമാന രാമേശ്വരംതന്നിൽ മായോനൈക്കണ്ടുതൊഴ
കണ്ടുതൊഴവേണ്ടുമെൻറ എൻമാമന്മാർകല്പനൈ തന്തതുണ്ടു.
അന്തകാരിയമാനതു വിചാരിക്കവെൻറു കരുത്തിലറിന്തുകൊൾവീരേ

(3) നോററം = (നെററി) നന്മ
(4) ആലതിയം = ആലസ്യം.
(5) ശീലത = ചികത്സ.
(6) ആറപ്പടവീട് = ആററിങ്ങൽ.
(7) പുകന്ത് + അങ്ങ് + ഹരൻറപാദം.

എൻറു പലപലവാചകമെല്ലാം എഴുതിമുകിത്തുടന
ഏറെകട്ടതാശി മുത്തിരെവൈത്തിട്ടെഴുതിയൊപ്പരെഴുത്തുമിട്ടു
മൻറുംപുകഴാൽ കൊട്ടത്തങ്കനപ്പിവഴിയഞ്ചലായോടി

*   *   *   *   *

മന്നർ വാറാരെൻറുചൊല്ലിമമുതലിനവാവും മനമകിഴ്ന്താർ
ചൂഴ്ന്തുപയിരുമുരുങ്കിടവേ മാരിചൊരിന്തപടിപോലെ
ചൊല്ലിട്ടുവാനൊരു താനാപതിയെച്ചുരുക്കായ് വരവൈഴുത്തു
അനന്തപുകഴുടയ വേണാട്ടുമന്നവരൈയൻപുടൻ ചെൻറുകണ്ടു
അവർകൾമനംതന്നിൽ നിനൈന്തകരുമത്തുക്കാരും തടൈവാരില്ലൈ.
ഇന്നല്ല തിരുവടി ശീമൈക്കനാനല്ലാലിങ്കൊരുപേർകളുണ്ടോ

*   *   *   *   *

നല്ലവണ്ണത്തിൽ മണിയം പരിക്കിൻറ നല്ലമൂപ്പനിങ്കിരിയും (8)
നാങ്ങളുക്കൊരു മോചകം വന്തനമ്പാതെൻറാണയിട്ടാർ."

ഇവർക്ക് സന്ദേശമയക്കുന്നതിനുമുൻപായി മഹാരാജാവു വലിയ സർവ്വാധികാര്യക്കാരായ മിടാലംകുമാരൻ ചെമ്പകരാമൻപിള്ളയോടും സമ്പ്രതിരാമൻ കേശവനോടും (പിന്നീടു വലിയദിവാൻജി രാജാകേശവദാസർ) ആലോചിച്ചതായും പ്രസ്തുതകൃതിയിൽ കാണുന്നു.

"ഇമ്പമുടനെ കുമാരൻ ചെമ്പകരാമനും ചമ്പന്തിത്താർ;
പൊരുന്തുമപ്പടിയേ ചമ്പ്രതിരാമൻകേശവനും
പത്തിയുടൻ മന്നർ കല്പനയാകപ്പൊരുന്ത എഴുതിട്ടുവാർ."

അതുകഴിഞ്ഞു് ഒരു ദിവസം രാത്രിയിൽ ഭഗവാൻ ശ്രീപത്മനാഭൻ തന്നെ സ്വപ്നത്തിൽ പ്രത്യക്ഷീഭവിച്ചു മഹാരാജാവിനോടു താൻകൂടി പിൻതുണയായി രാമേശ്വരത്തേയ്ക്കു കൂടെപ്പോരുന്നുണ്ടെന്നും യാതൊരു ഭയവും വേണ്ടെന്നും അരുളിച്ചെയ്തതായി കവി പ്രസ്താവിയ്ക്കുന്നു. അനന്തരം എഴുന്നള്ളത്തിനുള്ള ചട്ടംകെട്ടലുകളും വട്ടംകൂട്ടലുകളും തുടങ്ങി.

മാരാരുടെ മലയാളകവിത ഗണപതിയേയും സരസ്വതിയേയും വന്ദിച്ചുകൊണ്ടാരംഭിക്കുന്നു. അനന്തരം,

---

(8) മൂപ്പനിങ്കിരി=മൂപ്പനായ ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ. വാണിജ്യസംബന്ധമായുള്ള പ്രാബല്യത്തെ പരാമർശിച്ചായിരിക്കും കവി ഇംഗ്ലീഷുകാരെ മൂപ്പന്മാരെന്നു വർണ്ണിക്കുന്നതു്.

"കല്യാണമൂർത്തി ഗൗരീവല്ലഭൻ തന്റെ പാദ-
പല്ലവഭക്തന്മാരിൽ.................
നല്ലാർമണിയായോരു കല്യനെൻതാതൻ ഗുരു-
വുമുല്ലാസമോടു മററുള്ള ദേശികന്മാരും"

തന്നെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നമെന്നു കവി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. പിന്നീട്;

"മുപ്പാരിടത്തിന്നൊരു കല്പകതരുവായു-
റപ്പായ് മരുവിടുന്ന സൽപുരുഷൻ ഭഗവാൻ
സർപ്പാധിപകുണ്ഡലൻ മുപ്പുരമെരിച്ചവ-
നൽപ്പൂവിൽ കൃപയോടെ ക്ഷിപ്രം തുണച്ചീടേണം.
ഊററം പരമിയലും ക്രൂററാനിലേറുംനാഥൻ
നെററിത്തടനയനൻ കററജ്ജടമുടിയിൽ
കാററുകളുണ്ടധികം ചീററുന്ന പാമ്പും ശശി-
ക്കീററും ധരിക്കും തിരുമേററുമാന്തുരമരും
പോററിതൻ പാദതാരും മുററും ഞാൻ വന്ദിക്കുന്നേൻ."

എന്നു തന്റെ ഇഷ്ടദേവതയായ ഏററുമാന്തുരപ്പനെയും അതു കഴിഞ്ഞു ശ്രീപത്മനാഭനേയും ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു പ്രമേയത്തിലേയ്ക്കു പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു. താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു ധർമ്മരാജാവിനെപ്പററിയുള്ള പ്രശസ്തിയാണ്.

"കുഞ്ജരഗതികളാം കഞ്ജമിഴിമാർക്കെല്ലാം
കഞ്ജശരാധിപനായ് മഞ്ജുതാപം ചൊരിയുന്ന
വഞ്ചിക്ഷിതീശൻ തിരുനെഞ്ചിൽ കരുണയോടെ
ചെഞ്ചെമ്മേ തുണയ്ക്കേണം തൻചരിതം പാടുവാൻ;
കെഞ്ചുന്നവർക്കധികം വാഞ്ഛിതം നൽകും നൃപ-
സഞ്ചയമണിയെ ഞാനഞ്ചാതെ വണങ്ങുന്നേൻ."

പിന്നീടാണു ഗോവിന്ദപ്പിള്ള സർവ്വാധികാര്യക്കാർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഷാചരിത്രത്തിൽ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ള

"അലയാംബുധി മേഖലയായുള്ളൊരു
മലയാളം പരദേശങ്ങളിലും
ഉലയാതുള്ളൊരു കീർത്തിയശേഷം
വിളയാടിച്ചോരു വേണാട്ടധിപതി

പാരിടമഖിലം പുകഴ്ചപെരുകീടിന
ചാരുതകലരുമനന്തപുരത്തിൽ
പാരമതായൊരു ഫണിവരതല്പേ
പരിചൊടു പള്ളിശ്ശയനംകൊള്ളും
താമരനാഭൻ തിരുവടിതന്നുടെ
താമരമലരടി സതതം മാനസ-
താരതിൽ നിധിയായ് കരുതീടും ശ്രീ-
രാമമഹാനൃപകുലശേഖരനിഹ
ഭൂമിസുരൎക്കുതായ് മരുവീടിന
സാമദയാംബുധിയായ മഹീപതി
രാമേശ്വരമാം വരരാജ്യത്തിനു
രാജേശ്വരനെഴുനള്ളിന വാൎത്തകൾ
ശിഷ്ടന്മാർ ധരണീസുരർ ചൊല്ലി-
ക്കേട്ടപ്രകാരം പറയുന്നു ഞാൻ."

എന്ന ഭാഗം കാണുന്നതു്.

തമിഴ്കൃതിയിൽ പിന്നീടു വൎണ്ണിക്കുന്നതു മഹാരാജാവും ഇളയ രാജാവും തമ്മിൽ നടന്ന ഒരു സംഭാഷണമാണു്. താൻ രാമേശ്വരത്തു തീൎത്ഥസ്നാനത്തിനു പോയി വരുവാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നും അതുവരെ തനിക്കുവേണ്ടി രാജ്യം ഭരിക്കണമെന്നും അനുജനായ മകയിരം തിരുനാൾ രവിവൎമ്മാവിനോടു മഹാരാജാവു് അരുളിച്ചെയ്യുന്നു. രവിവൎമ്മാവു് അതുകേട്ടു് ആ ഭാരം ഏൽക്കുവാൻ താൻ ശക്തനല്ലെന്നും തന്നെക്കൂടി രാമേശ്വരത്തേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകണമെന്നും തിരുമനസ്സറിയിക്കുന്നു. അപ്പോൾ കുമാരൻ ചെമ്പകരാമൻ വലിയസൎവ്വാധികാൎയ്യക്കാർ എല്ലാ ചുമതലകളും താൻ വഹിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു വിജ്ഞാപനം ചെയ്തു് അവിടുത്തെ സമാശ്വസിപ്പിക്കുന്നു. "മരുകരുമായ്*ച്ചേൎന്നു തീൎത്ഥമാടിവരും" എന്നു് ഇളയരാജാവു് ഒടുവിൽ സമ്മതം നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ സംഭവം മലയാളകൃതിയിലും വൎണ്ണിച്ചുകാണുന്നുണ്ടു്.

"ധൎമ്മപരായണയമ്മ മഹേശ്വരി
നിൎമ്മലമാനസ ചിന്മയരൂപിണി
അംബുജമാതൊടു സാമ്യമിയന്നൊരു
രമ്യഗുണാകരയായ നൃപേശ്വരി-

* മരുകർ=മരുമകൻ.

തന്നുടെ തിരുമാസോത്സവഘോഷം
ഉന്നതിയോടു കഴിച്ചൊരുശേഷം
മന്നവർകുലമണി മഞ്ജുതരാംഗൻ
പുണ്യമഹീപതി ഭൂരിഗുണജ്ഞൻ
നിശ്ശല്യമച്യുതതൃച്ചരണാംബുജ
മിച്ഛയൊടകമേ നിശ്ചലമാക്കി-
ച്ചെയ്തു ഭജിക്കുമൊരുത്തമശീലൻ
സത്യപരായണനായ നൃപേന്ദ്രൻ
പന്തണിമുലമാർമാരമനോജ്ഞൻ
സിന്ധുപരാക്രമനായിടും പരി-
പന്ഥിമതംഗജകേസരിവീരൻ
ബന്ധുകുലാംബുജഭാനുസമാനൻ.
ഇങ്ങനെയുള്ള സഹോദരവരനൊടു
തിങ്ങിന മോദമൊടാര്യനൃപേന്ദ്രൻ
മംഗളകാര്യഗുണങ്ങളതെല്ലാം
ഭംഗിയൊടങ്ങരുൾചെയ്തുതുടങ്ങി.
ശംഖഗദാംബുജചക്രായുധവും
തൻകയിലേന്തിന പങ്കജനാഭൻ
പങ്കജസംഭവശങ്കരവന്ദ്യൻ
പങ്കജമകളുടെ കൊങ്കയിലിഴുകിന
കുങ്കുമപങ്കവിലേപനമൂർത്തി

* * *

ശീഘ്രംചെന്നു ദക്ഷിണകടലതി-
ലക്കാലത്തൊരു വൻചിറ കെട്ടി
ഇക്കാലം ചെന്നച്ചിറകണ്ടു ധ-
നുഷ്കോടീങ്കൽ തീർത്ഥവുമാടി
സൽക്കർമ്മാദികളേറ്റംചെയ്തു പി-
തൃക്കൾക്കും പരഗതിയെ വരുത്തി
ആവോളം ദാനാദികൾചെയ്തു
ദേവബ്രാഹ്മണപ്രീതിവരുത്തി
രാമേശ്വരനാഥനെയും കൂപ്പി-
ത്താമസിയാതേ വരുവൻ ഞാനിഹ
ഞാൻ വരുവോളം നമ്മുടെ രാജ്യം

ചെമ്മേ പരിപാലിച്ചു വിളങ്ങുക!
അതുളപ്പാടതു കേട്ടഴകോടട
കരളിൽപാരം ഭക്തിയൊടങ്ങനെ
ഭരതസമാനൻ രവിവൎമ്മേന്ദ്രൻ
ഗുരുവരചരണം തൊഴുതറിയിച്ചു
'നിന്തിരുവടി പരരാജ്യത്തിന്നു
ചന്തമൊടിന്നെഴുനള്ളുന്നാകിൽ
കാന്തിയെഴും തിരുമുമ്പിലകമ്പടി-
യന്തരമെന്ന്യേയടിയൻകൂടെ.

*   *   *   *

നാട്ടുകൾ നഗരം പട ഭണ്ഡാരം
പാടേ കാൎയ്യങ്ങൾക്കമശേഷം
കാരണഭൂതനതാം നിൻതിരുവടി
പോരിമ(1)യോടെഴുനള്ളത്തിന്നി-
പ്പാരിടമതിലെവിടത്തെന്നാലും
പാരാതവിടേയ്ക്കടിയൻകൂടെ.'
ഇത്ഥം ഭക്തിപരോക്തികൾ കേട്ടഥ
ചിത്തസരോജത്തെളിവൊടു നാഥൻ
മുഗ്ദ്ധതരം തിരുമുത്തുവിളക്കി- (2)
ത്തത്വബോധമരുൾചെയ്തുതുടങ്ങി
'സൌമ്യമതേ! മമ സോദരവീര!
നമ്മുടെ നാട്ടും പട ഭണ്ഡാരം

*   *   *   *

നമ്മുടെദൈവം പങ്കജനാഭൻ
നന്മയൊടേററം കാരണമത്രേ.

*   *   *   *

നമ്മുടെ മരുമകനുണ്ണി സുശീലൻ
നമ്മുടെക്കൂടെപ്പോരട്ടിപ്പോൾ (3)"

---

(1) പോരിമ = എതിരിടുന്ന സ്വഭാവം; ഇവിടെ പ്രതിബന്ധങ്ങളോട് എന്നുകൂടി ഗ്രഹിക്കണം (2) തിരുമുത്ത് = പല്ല്; ആചാരഭാഷ. (3) മഹാകവി അശ്വതിതിരുനാൾതമ്പുരാനെ ഉദ്ദേശിച്ചാണ് ഇവ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്

യാത്രയ്ക്കുള്ള ഒരുക്കങ്ങളെപ്പററിയും തുള്ളൽക്കാരൻ വിശദമായി വൎണ്ണിക്കുന്നുണ്ട്.

“ശൌൎയ്യപരാക്രമനായീടും രിപു-
വാരണകേസരിശ്ശൂരമഹാത്മാ
കാൎയ്യകണക്കിനു കാതലതായൊരു
വീരകുമാരൻ ചെമ്പകരാമ-
ത്തരുണ(4)പ്പെരിയ സൎവ്വാധിപനോടും
ഭൂരിഗുണജ്ഞനതായിട്ടുള്ളൊരു
പെരിയൊരു മേൽലിഖിതാധിപനാകിയ(5)
മഹാദേവൻ തരുണേശൻതന്നോടും
വമ്പെഴുമത്തിരുമമ്പതിലങ്ങനെ-
യിമ്പമൊടെപ്പൊഴും നിന്നു വിളങ്ങിന
സമ്പ്രതി കേശവബാലാധിപനൊടും (6)
ഉരുതരമാകിന കരിബലമഖിലം
പരിപാലിച്ചു വിളങ്ങീടുന്നൊരു (7)
പത്മനാഭ സചിവാധിപനോടും
അതിനുടെ മേൽലിഖിതാധിപനാകിന
ശിവതാണുവത്തരുണപനോടും (8)
സൽഭൃതകൎത്തൃകം ദാമോദരനാം
നമ്പിയാരോടുമിദമരുളിച്ചെയ്തു. (9)

*   *   *

നീട്ടിനുമൂല്യം ചാൎത്തിച്ചുടനെ
വാട്ടമതെന്യേ സാധനമെഴുതി
ക്കൂട്ടിക്കെട്ടിയയച്ചൊരുപോലെ
നാട്ടിലശേഷവുമറിയിച്ചപ്പോൾ
നീട്ടിനുനേരേ പെരിയപദാൎത്ഥം
കൂട്ടിക്കാൎയ്യക്കാർ ധീമന്മാർ

---

(4) പിള്ള എന്ന പദം സംസ്കൃതീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണിതു്. (5) വലിയ മേലെഴുത്തുപിറ ചൂടും പെരുമാൾ മാതേവൻപിള്ള. (6) സമ്പ്രതി കേശവപിള്ള. ഇവിടെ ബാലപദവും തരുണപദത്തിനു പൎയ്യായംതന്നെ. (7) ആന മേൽവിചാരിപ്പു. (8) ആനമേലെഴുത്തു ശിവതാണുപിള്ള. (9) ഈ നമ്പിയാരുടെ ഉദ്യോഗമെന്തെന്നറിയുന്നില്ല.

ചട്ടമതായധികാരികളോടും
കൂട്ടത്തോടധികാരമിളക്കി
നീട്ടിക്കത്തിനൊരീട്ടിക്കാരും
പൊട്ടക്കാരൊടു ചുരികക്കാരും
വേലും വാളും പരിചക്കാരും
പലവകയായുധപാണികളങ്ങനെ
മല്ലന്മാർ ഘനവില്ലന്മാരും
വില്ലുമെടുത്തു ശരക്കെട്ടോടെ
നല്ലോരു നായന്മാരവരെല്ലാ-
മുല്ലാസത്തൊടു വരവുതുടങ്ങി.
പുള്ളിക്കെല്ലാമധിപതിയാം തിരു-
പ്പുള്ളിക്കുട്ടിയതായിട്ടൊന്നൊരു
മാതേവൻ ചെമ്പകരാമൻ തരുണൻ (10)
മതിമാനായൊരു വലിയെജമാനൻ
മററും പലസേനാപതിമാരും
ഊററക്കാരവരായുധമോടെ

* * * *

ചോക്കമിടുക്കർ വിക്രമശാലിക-
ളുക്കൊട്ടു തോക്കുമെടുത്തവർ തോളിൽ.
വമ്പന്മാരാമകമ്പടി പുള്ളികൾ
ഗംഭീരർ ചക്കവെടിപ്പുള്ളികൾ
ഇട നടുങ്ങും വലിയ വെടിപ്പുള്ളികൾ
കഠിനമെഴും തീക്കുടുക്കപ്പുള്ളികൾ
പട്ടാളപ്പുള്ളികൾ വിരുതന്മാ-
രൊട്ടാളുകളുമിതനവധിയങ്ങനെ
തംബുരുകളും കൊമ്പും കുഴലും
വൻപുള്ളികളും വരവുതുടങ്ങി.
ചൊൽപ്പൊങ്ങീടിന കപ്പിത്താനൊടു (11)

---

(10) ഈ കൃതിയിലെ സാഹിത്യാംശം വളരെ നോക്കാതെ ചരിത്രാംശംകൊണ്ടു വായനക്കാർ തൃപ്തിപ്പെട്ടു കൊള്ളണമെന്നപേക്ഷിക്കുന്നു.

(11) ഇതു വലിയകപ്പിത്താൻ ഡിലനായി അല്ല. അദ്ദേഹം ക്രി: പി: 1777-ൽ മരിച്ചുപോയി. കൊല്ലം 959-ൽ തിരുവിതാംകൂറിനു "ഉലുചാ കപ്പിത്താൻ വിചാരിക്കുന്ന പഴയപട്ടാളം, നാരായണപിള്ള വലിയ യജമാനൻ വിചാരിക്കുന്ന പുത്തൻപട്ടാളം, കുമരിയോസ് കപ്പിത്താൻ വിചാരിക്കുന്ന മൂന്നാം പട്ടാളം" ഇങ്ങനെ മൂന്നു പട്ടാളങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു.

വെടിപ്പേറീടിന വെള്ളക്കാരും
ഒപ്പം ഭാഷയുരപ്പാനവരൊടു
തുപ്പാശികളും (12) കൂടിയതങ്ങനെ
തോക്കിന്ന ശിങ്കികൾ വാലുമാക്കാച്ചികൾ
ഭയങ്കരരാം ചില മറവരുമങ്ങനെ
അതിഭീമാകാരന്മാരാകും
ചില മേൽമീശക്കാരന്മാരും

*　*　*　*

വട്ടത്തിൽ തലപ്പാവുകൾ കെട്ടി-
പട്ടാണിക്കൂട്ടങ്ങളുമൊരു വക

*　*　*　*

വെള്ളത്തിൽത്തിരമാലകളങ്ങനെ
തള്ളിത്തുള്ളി മറിയുംപോലെ
തുള്ളിച്ചാടി നടന്നീടുന്നൊരു
വെള്ളക്കുതിരക്കൂട്ടമതങ്ങനെ
ഉരുതരമാകിന കരിമലപോലെ
പെരിയതരം മദകരികളുമങ്ങനെ
വൃഷഭഗണങ്ങളുമൊട്ടകപാളികൾ
സുലഭമതാത്തുമദിച്ചു വരുന്നു.
പൊന്നുംവെള്ളിയണിഞ്ഞു വിളങ്ങിന
മിന്നും പല്ലക്കുകളുമതങ്ങനെ
ഒന്നും രണ്ടും മൂന്നുമതല്ലാ
അവനി നിറഞ്ഞിതു വാഹനജാലം
രഥമൊടു തുല്യമതായീടുന്നൊരു
വിധമിയലും കോലാഹലവണ്ടികൾ
ധാടിയിലേറിന ചാട്ടുകളുനവധി
വടിവിയലും ബഹു ഛടാരങ്ങളും

*　*　*　*

കണ്ടകരായ രിപുക്കളിലാരും
ശുണ്ഠിയെടുത്തവർ വന്നെന്നാകിൽ

---

(12) ഭിഷാക്ഷികൾ.

മണ്ടിപ്പതിനായ് ഉടനെയശേഷം
ഡിണ്ഡിമയൊച്ചയിൽ വെടി വർഷിപ്പാൻ
ഉണ്ട മരുന്നുകൾ വെടി തോക്കുകളും
വേണ്ടുംപോലെ കരുതിയതങ്ങനെ
സൂത്രം കീർത്തനം ഹരി ശിവനാമം
സ്തോത്രം ചെയ്തു ജപിക്കും ഭൂസുര-
ഗോത്രങ്ങൾക്കപി ദാനം ചെയ്വാൻ
വസ്ത്രം കടകം ചെരിപ്പുകളനവധി

*   *   *   *

തിരുവനന്തപുരം മുതലൊരുപോലെ
പെരിയ തോവാളമുഖത്തോളം
പരിചൊടു ബഹുകാതം വഴിനീട്ടം
കരിതുരഗപ്പുരുഷാത്ഥപദാതിം
പാരംവന്നു നിറഞ്ഞതുകണ്ടാൽ
പാരാവാരംപോലെ തോന്നും"

959 തുലാം 23-ാംനു "നല്ല മുഹൂർത്തം വെല്ലാപടി യാത്തിരൈ പോകവേണ്ടും കിരകങ്കൾ നിപ്പതുണ്ടു" എന്നു ജ്യോത്സ്യന്മാർ നിശ്ചയിക്കകയാൽ അന്നു ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിലും ക്രുപക്കരമഠത്തിലും (ദേവീക്ഷേത്രം) വേട്ടയ്ക്കൊരുമകൻകോവിലിലും ശ്രീകണ്ഠേശ്വരത്തും (ശിവക്ഷേത്രം) സ്വാമിദർശനം കഴിച്ചു കാണിക്കയിട്ടു്, ചാല, കരമന, നീരകപ്പാമ്പു് (നീർമൺകര), പാപ്പനങ്കോട്ട്, നേമം, വേങ്ങാനൂര്, അതിയന്നൂര് ഈ സ്ഥലങ്ങൾ കടന്നു നെയ്യാററിൻകരയിൽ എഴുന്നള്ളി കൃഷ്ണൻകോവിലിലും തൊഴുതു കാണിക്കയിട്ടു് അന്നു രാത്രി അവിടെത്താമസിച്ചതായി തമിഴ്കൃതിയിൽ കാണുന്നു.

"അൻപൊടുകൊല്ലം തൊള്ളായിരവും
അൻപതുമൊൻപതുമാണ്ടു പിറന്നൊരു
കാർത്തികമാസം എട്ടാംതിയ്യതി
അത്തംനാളിൽ ഗുരുവാരദിനേ
മൃഗലഗ്നേ ഗുരുവുദയ അധിപതി,"

എന്നു മലയാളകൃതിയിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്ന തിയ്യതി മഹാരാജാവു തിരുവിതാംകൂർ വിട്ട ദിവസത്തെയാണു സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്. മഹാരാജാവിനു പുറകെ "മന്നവർകുലമണിയുടെ മരുമകനും കുടപ്പുസമാനനും വന്ദിപ്പാക്കമ

രതരുവും സൎവ്വവിദ്യാംബുധിയും ഭുവനമനോഹരശീലനു"മായ മൂന്നാം ധരണിപാലൻ അശ്വതി തിരുനാൾ തിരുമേനിയും "ഹരിഹരചരണസരോജം വന്ദിച്ചടിക്കുപ്പി നമസ്കരിച്ചു" പള്ളിയന്തലായിൽ (അന്തോളത്തില്) കയറി യാത്രയായി "കോയിത് ഭൂപതി (കോയിത്തമ്പുരാൻ). പന്തളഭൂപതി, തരണനല്ലൂർ പോററിയാം ഗുരു തന്ത്രീശ്വരൻ, ധരണിയിൽ പുകഴ്പെരുകീടും കുപക്കര വിപ്രേശ്വരൻ, ധന്വന്തരമൂൎത്തിയെപ്പോലുള്ള ചീരട്ടമൺമൂസ്സതു" മുതലായവരും തമ്പാക്കന്മാരും മററും തിരുമേനിയെ യാത്രയറിയിച്ചു പിരിവാങ്ങി. "ദ്വാരിരിപുപരാക്രമശാലികൾ കാന്തന്മാർ നൃപസുതരാം തമ്പികൾ പെന്താർസായകകോമളന്മാ"രും വിദ്യാംബുധിയും സുമുഖനുമായ കമുങ്ങറ വിലസും നൃപനുരുവരനും (1) "ഗംഭീരൻവീരകുമാരൻ ചമ്പകരാമമന്ത്രിയും നമ്പ്യതി കേശവൻ ബാലാധിപനും മഹാദേവൻ ചെമ്പകരാമനും കരിമ്പലപരിപാലകൻ പത്മനാഭൻ സചിവാധിപനും അതിനുമേൽ ലിഖിതാധിപനാകും ശിവതാണുവത്തരുണാപനും" മററും തിരുമേനിയെ അനുയാത്ര ചെയ്തു. പിന്നീടു തോവാള കടന്നു പോകുന്നതുവരെയുള്ള വൃത്താന്തങ്ങളൊന്നും തുള്ളൽക്കഥയിൽ വൎണ്ണിച്ചു കാണുന്നില്ല. തമിഴ്പ്പാട്ടിൽനിന്നു നെയ്യാററിൻകരയിൽ താമസിച്ചതിന്റെ പിറേറദിവസം അമരവിളപിന്നിട്ടു പാറശ്ശാലയിൽ ചെന്നു മഹാദേവനെ തൊഴുതുകൊണ്ടു തിരുവട്ടാറെറത്തി ആദികേശവസ്വാമിയെ വന്ദിച്ചു് അഗസ്ത്യകൂടത്തിൽ നിന്നൊഴുകിവരുന്ന പറളിയാറു കടന്നു്,

"പാചവഴിചാരകോട്ടം തക്കവയലും കടന്നു
പാർവേന്തരിട്ട കോട്ടൈയ്ക്കകത്തിൽ
തക്കപത്മനാ(ഭ)പുരത്തിലേകിനാർ.
ആലവിഷമുണ്ട ശിവനാഥനേ! ശരണമെൻറു
അരമനയിൽ വന്തവതരിത്തുടൻ"

എന്നു പ്രസ്താവിക്കുന്നു. യാത്രയ്ക്കായി ഒരുക്കിയ കൂടാരങ്ങൾ ദൃക്കൺപാത്തു് അവ നാഗർകോവിലിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകുവാൻ കല്പനയായി. അന്നു പത്മനാഭപുരത്തു താമസിച്ചു്, അടുത്തദിവസം കാലത്തു നീലകണ്ഠസ്വാമിയെയും ആനന്ദവല്ലിയമ്മയേയും തൊഴുതു രാമസ്വാമി കോവിലിലെഴുന്നള്ളി ശ്രീരാമനേയും വന്ദിച്ചു തെക്കേ കോട്ടവാതൽവഴി പുലിയൂർ കുറിച്ചി കടന്നു "ചെന്തിൽ(2)വേൽമുരുകരുടെ കോവിലിൽ" (കുമാരകോ

---

(1) കമുകറക്കാരപ്പു്

(2) ചെന്തിൽ = തിരുച്ചെന്തൂർ തിരുച്ചെന്തൂർ സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമിതന്നെയാണു കുമാരകോവിലിലെ മൂൎത്തിയും.

വിഷിൽ) എഴുന്നള്ളി കുറത്തിവള്ളിപങ്കനും (1) മാൽമരുകനും (2) ആയ ആ ദേവനെ വണങ്ങി വില്ലിട്ടാൻമൂട്ട്, തൊടിയോട്ട്, പെരുവിള, പഞ്ചക്കാട്ട്, (പഞ്ചവൻകാട്ട്) മുതലായ പ്രദേശങ്ങൾ അതിലംഘിച്ച്,

"കൊല്ലംകോട്ടാർരാജ്യത്തിൽച്ചെൻറുടൻ
ശുചീന്ദ്രപ്പതിയിൽ മേവിനാർ".

എന്നാണു പിന്നത്തെ യാത്രാവിവരണം. ശുചീന്ദ്രത്തു പെരുമാളേയും ശിവനേയും ഭജിച്ചു നാഗർകോവിലിലെത്തി. അവിടെ വലിയ സൎവ്വാധികാൎയ്യക്കാർ കുമാരൻചെമ്പകരാമനോടു പട ശേഖരിക്കാൻ മഹാരാജാവു കല്പിച്ചെയ്തതായും അതിന്റെ ഫലമായി ഒരു വലിയ സേന ആ സ്ഥലത്തു വന്നുചേർന്നതായും അതിൽനിന്ന്,

"നൻറാക രാമേശ്വരം നാടിത്തീൎത്തമാടപ്പോക
നമ്മോടു വാറ പടൈ നൻറായ് തിരിയുമെൻറാർ"

തന്നെ അനുയാത്ര ചെയ്യുന്ന സൈന്യവിഭാഗത്തെ ഘവർതിരിക്കുവാൻ കല്പിച്ചതായും തമിഴ്ക്കവി പറയുന്നു. അപ്പോൾ കുമാരൻ ചെമ്പകരാമപിള്ള "ഇശൈന്ത കണക്കു സമ്പ്രതി രാമൻ കേശവൻ", പിള്ളികൾക്കെല്ലാം വലിയ യജമാനനായ മാതേവൻ ചെമ്പകരാമൻപിള്ള, ഇവർമൂന്നുപേരും കൂടെപ്പോകുവാൻ നിശ്ചയിച്ചു. നായന്മാരെ ശേഖരിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നതിനു നാരായണൻ ചെമ്പകരാമൻപിള്ളയേയും, അവൎക്കു ശമ്പളം കൊടുക്കുവാൻ ഈശ്വരപിള്ളയേയും, കുതിരപ്പട്ടാളങ്ങൾക്കു നേതാവായി അയ്യപ്പൻ മാതേവൻപിള്ളയേയും, കൊട്ടാരംവക കുതിരലായം വിചാരിപ്പായി ഗോവിന്ദൻഈശ്വരപിള്ളയേയും, കരുവേലങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുവാൻ മാതേവൻപത്മനാഭപിള്ളയേയും ചുമതലപ്പെടുത്തി. അവരെക്കൂടാതെ തമ്പിമാർവകയിൽ നീലകണ്ഠൻതമ്പിയും ചെമ്പകരാമൻ അനന്തപത്മനാഭൻതമ്പിയും പല്ലക്കുകളിലും ഇരവിപത്മനാഭൻതമ്പി കുതിരപ്പുറത്തും തിരുമേനിയെ അനുഗമിച്ചു. ഇരവിപത്മനാഭൻ അഥവാ വടശ്ശേരി ശ്രീപത്മനാഭൻതമ്പി ധൎമ്മരാജാവിന്റെ പുത്രനായിരുന്നു എന്നറിയാം. അദ്ദേഹത്തോടു മുപ്പതിനായിരം പണം 973 മിഥുനം 1-ാംനു- മേലെഴുത്തു നാരായണപിള്ള ഒരുപണപ്പലിശയ്ക്കു കടംവാങ്ങി മുളകുമടിശ്ശീല ഇരട്ടുവയ്യിൽ ഗവൎമ്മേണ്ടിലെ ആവശ്യത്തിനുവേണ്ടി ഒടുക്കിയതായി രേഖയുണ്ട്.

(1) കുറത്തിയായ വള്ളിയുടെ ഭർത്താവ്.

(2) മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ മരുമകൻ

വൃശ്ചികമാസം 7-ാംനു- നാഗർകോവിലിൽ നാഗേന്ദ്രസ്വാമിയെത്തൊഴുതു കാണിക്കയിട്ടു് അന്നത്തെരാത്രി തിരുപ്പതിസാരത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടി. അവിടേയും ഭഗവദ്ദർശനം മുറയ്ക്കുനടന്നു. പിറേറന്നു തോവാളകൃഷ്ണസ്വാമിയെ തൊഴുതുകൊണ്ടു് ആരുവാമൊഴിയിൽ എത്തി. അവിടെ 'മകമൂതലി' (മഹമ്മദ് ആലി)യുടേയും 'ഇങ്കിരിമൂപ്പ'ന്റേയും (ഇംഗ്ലീഷ് ഈസ്റ്റിൻഡ്യാ കമ്പനി) പ്രതിനിധികൾ വന്നു തിരുമേനിയെ വേണ്ടവിധത്തിൽ ഉപചരിച്ചു. സ്നേഹംകൂടാത്ത യാതൊരു പ്രവൃത്തിയും ചെയ്യുകയില്ലെന്നു് ഇംഗ്ലീഷുകാർ വീണ്ടും വാഗ്ദാനംചെയ്തു. അവിടെനിന്നു ദളവാമാതേവൻസുബ്രഹ്മണ്യനും (വടിവീശ്വരം സുബ്രഹ്മണ്യയ്യർ) ഭഗവതീശ്വരയ്യനും നാരായണൻ ചെമ്പകരാമപിള്ളയും പിറവൂട്ടം പെരുമാൾമാതേവൻപിള്ളയും അയ്യപ്പൻമാതേവൻപിള്ളയും വെട്ടിപ്പുര മേൽവിചാരിപ്പു മാതേവൻആതിച്ചപിള്ളയും കണക്കുകുമാരസ്വാമി ശിവതാണുപിള്ളയും വടക്കുള്ള പോററിമാരും മാടമ്പിമാരും 'അങ്കവലിയ പണ്ഡിതരും ആനപ്പരി (1) വീരർകളും' തിരുമേനിയെ പിൻതുടന്നു. (2) കറപ്പുറമാലും ചല്ലടങ്ങളും അണിഞ്ഞു് തൂണിയും ശരവുമായി വില്ലന്മാർ അണിനിരന്നു പോകുന്നതു്, "ഇരുളോട്ടമുകിലിളകി മലൈതന്നിലേറിനപടിപോലെ" എന്നു കവി വർണ്ണിക്കുന്നു. ആരുവാമൊഴിയിൽനിന്നു് അയ്യപ്പൻപിള്ള ധർമ്മസ്ഥലവും മുപ്പന്തലുംകടന്നു മഹാരാജാവും പരിവാരങ്ങളും പണകുടിയിലെത്തി.

അതിനങ്ങോട്ടുള്ള എഴുന്നള്ളത്തിനെ മലയാളകവി വർണ്ണിക്കുന്നതിൽ ഒരു ഭാഗമാണു താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു:—

"നടവഴി നിലമതിലാകെയശേഷം
വടിവിയലും പൂവാടകങ്ങളനെ
തടവിയലാതെ മനോജ്ഞതരത്തിൽ
ഇടമുറിയാതെ വിരിച്ചൊരുപോലെ
സുരവരനാഥനിരുന്നരുളീടിന
പെരിയൊരു സിംഹാസനമതുപോലെ

---

(1) പരി = കുതിര.

(2) വടിവീശ്വരം സുബ്രഹ്മണ്യയ്യർ കൊല്ലം 952 മുതൽ 957 വരെ ദളവയായിരുന്നു എന്നാണു സാധാരണയായുള്ള ധാരണ. തമിഴ്പാട്ടിലെ വിവരണം ശരിയാണെങ്കിൽ, അദ്ദേഹം 959-ലും ദളവയായിരുന്നുവെന്നു് അനുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. നാഗർകോവിൽ രാമയ്യൻ അതിൽപിന്നെയായിരിക്കണം ദളവയായതു്. ഇതിനെപ്പററി ഉപരിഗവേഷണം ചെയ്യുന്നുണ്ടു്.

തംബുരുമീട്ടി വീണവായിക്കയും "വൎണ്ണങ്ങൾ, ഗദ്യങ്ങൾ, രാജേന്ദ്രകീൎത്തനങ്ങൾ" ഇവ പാടുകയും ചെയ്യുന്നു; വഴിപോക്കർ സ്തുതിക്കുന്നു, പാണ്ടിമേളങ്ങൾ ഘോഷിക്കുന്നു; പൊന്നിൻനാഗസ്വരക്കാർ വായിക്കുന്നു; ദാസിമാരാടുന്നു.

"കഥകൾ പുരാണം മൃദുതരഗീതം
സ്തുതിപാഠകസങ്കീൎത്തനഘോഷം
അധികം പാണ്ടിവാദ്യഘോഷങ്ങളും
കൌതുകമിയലും മതിമുഖിയാട്ടം
അതിമോഹനരസമെന്നിവയെല്ലാ-
മതിശയഘോഷചയങ്ങൾ തുടങ്ങി.
അപ്പോഴങ്ങു പടജ്ജനമെല്ലാം
ശില്പത്തോടു സുഖിച്ചിട്ടങ്ങവർ
തപ്പടി തമ്പേറടികൾ മുഴക്കി-
ക്കൊമ്പൊടു കാളം വിളിഘോഷത്തോ-
ടൂക്കൊടു നന്തുണി ചന്ത്രവളയ-
മിടയ്ക്കിടെ നല്ലൊരു വിരലേറുകളും
കൊട്ടിന വിദ്യാ പലതരമങ്ങനെ
വട്ടമതായ് കൈയിലയൊടു താളം
കൂട്ടിയടിച്ചു ചെറിച്ചവർ (1) മേന്മേൽ
കൂട്ടംകൂടി മിടുക്കിനൊടങ്ങനെ
മുത്തമിഴിൽ ചേൎത്തഴകൊടു കെട്ടിയ
മുഗ്ദ്ധതരം രാമായണപാട്ടുകൾ
ഭാരതകഥയൊടു സങ്കീൎത്തനവും
പാനകളും മാരൻപാട്ടുകളും
പറയൻകഥ ചീതങ്കനുമോട്ടനും
പരിചൊടു ചില വഞ്ചിപ്പാട്ടുകളും
ഉലകുടെ പെരുമാൾ പാട്ടുകൾമറ്റും
കുലശേഖരവരകീൎത്തനപ്പാട്ടും
മത്സരമോടവർ ചൊല്ലിപ്പാടീ-
ട്ടുത്സാഹത്തൊടു പിന്നെപ്പലപല
ഗാഥകൾ തായം ചതുരംഗാദികൾ
പകടപറഞ്ഞും പൊരുതുരസിച്ചും

(1) ചെറിക്കുക=തിരിക്കുക.

വടിവൊടു ചിലരു പിടിച്ചുകളിച്ചും
പ്രൌഢജനം നടന്നന്വേഷിച്ചും
ഇടയിടയങ്ങവർ കാവൽവിളിച്ചും
കൊടിയൊരു കരിതുരഗങ്ങൾ മദിച്ചും
ഹരഹര ശിവശിവ! ചൊല്ലാവല്ലേ
പെരിയൊരു നേരമ്പോക്കുകളിങ്ങനെ."

എന്നിത്തരത്തിൽ ആ കവി ഭടന്മാരുടെ പല വിനോദങ്ങളേയും വൎണ്ണിക്കുന്നു. സൂൎയ്യാസ്തമനത്തിൽ,

"ഉത്തരമാകിന നിശയിൽ നിറഞ്ഞൊരു
ക്രൂരിരുൾമൊത്തും ദൂരെപ്പോവാൻ
ദീപസ്തംഭവിളക്കുകളും പല
തീവെട്ടികൾ പന്തക്കുഴലങ്ങനെ
കുത്തുവിളക്കുകൾ കവരവിളക്കുകൾ
തൂക്കുവിളക്കുകൾ ചൊക്കപ്പനകളും
മത്താപ്പൂക്കൾ കയറേറൽവാണം
ഊറ്റമൊടുയരെപ്പൊങ്ങിനവാണം
ചുറ്റിച്ചിതറിന ചക്രമതിങ്ങനെ-
യെത്രയുമനവധി കമ്പവെടികളും
അന്നിവയങ്ങു കൊളുത്തിയശേഷം
വെണ്ണിലാവും വെയിലും നാണിക്കും
ശോഭകളങ്ങനെയൊക്കെ നിറഞ്ഞതി-
മംഗളമായിസ്സേതുവിലോളം
മംഗളമൂൎത്തിയെഴുന്നള്ളുമ്പോൾ"

മാണിക്കലാലാവാണ് ഓരോ താവളസ്ഥലത്തും വേണ്ടവിധത്തിൽ വട്ടം കൂട്ടിയതു്. സീതാരാമാദികളായ ബ്രാഹ്മണരും മഹാരാജാവിനെ അനുഗമിച്ചിരുന്നു. വിദ്വാന്മാരായ ബ്രാഹ്മണർകൂടെയുണ്ടായിരുന്നതായി തമിഴ്പ്പാട്ടിലും കാണുന്നു. തമിഴ്കൃതിയിൽ പരദേശങ്ങളിലെ ദേവദാസിമാർ മഹാരാജാവിന്റെ ആഗമനം കണ്ടു്,

"പാരിൽ പുകഴ്കൊണ്ട രാമവൎമ്മൻതനൈ
പ്പണിന്തു ശോപനം പാട വാരായ്
പേരിൽപെരിയ ശ്രീരാമരടി
പെൺചിറൈ (1) കാക്കും പെരുമാനടി

(1) പെൺചിറ = പെണ്ണുങ്ങളുടെ (ഇടം) രാജ്യം, മലയാളം.

നാരിമാർ തങ്ങൾക്കു മാരനടി
നാമ വഞ്ചിപാലവൎമ്മനാടി."

എന്നു കുമ്മിയടിച്ചു പാടുന്നു. കളക്കാട്ടുനിന്നു് ആറ്റൂർവഴി മഹാരാജാവു തൂത്തുക്കുടിയിലെത്തി അവിടേയും വെള്ളക്കാരുമായി ക്രുടിക്കാഴ്ച കഴിച്ചു് ഒരു രാത്രി അവിടെ താമസിക്കുന്നു. പിന്നീട്ടു് അവിടത്തെ പാളയക്കാരനായ കട്ടപ്പനായക്കനുമായി ക്രുടിക്കാഴ്ചനടത്തി, അവിടെനിന്നു പള്ളിയോടമേറി തിരുമേനിയും പരിവാരവും ധനുഷ്കോടിക്കു പോയി. തിരുനൽവേലി, ആഴ്വാർതിരുനഗരി, ശ്രീവൈകുണ്ഠം ഈ സ്ഥലങ്ങളിലും ക്രുടി താമസിച്ചതായി മലയാളകൃതിയിൽ കാണുന്നു. ഇവ കളക്കാട്ടിനും തൂത്തുക്കുടിക്കും ഇടയ്ക്കുള്ള പ്രദേശങ്ങളാണു്.

"..............ക്രിസ്തക്രുട്ടക്കാരും
പട്ടമതാകിന വെള്ളക്കാരും
വട്ടമൊരുങ്ങീട്ടവരുമതങ്ങനെ
കട്ടമ (2) നാകിയ കട്ടപ്പനായ്ക്കനും
പുഷ്ടിമാനാകിയ രട്ടപ്പനായ്ക്കനും (3)
ഉൗക്കേറീടിന ചൊക്കൻപട്ടിയും (4)
വിക്രമിയാകിയ ശിവഗിരിവന്ന്യനും
ഉൗക്കമേതറിനൊരാറൂർമലയനും
പാടവമേറിന വടകരയാനും (5)
മോടിയൊടങ്ങനെ നവനീതകൃഷ്ണനും
കൊടിയ പരാക്രമശാലികളിങ്ങനെ
പരിചൊട്ട മറവുള്ള പാളയക്കാരും
പരദേശദ്വീപങ്ങളിലുള്ളവ-
രൊരുമയൊടേ വന്നങ്ങുനിറഞ്ഞു
സൂൎയ്യനാം മഹാദേവൻതന്നെ-
സ്സരസിജജാലം കണ്ടതുപോലെ"

ഇങ്ങനെ വേറെയും പല പ്രമാണികൾ മഹാരാജാവിനെ സന്ദൎശിച്ച വിവരവും ആ കവി പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ധനുഷ്കോടിയിൽ തീൎത്ഥസ്നാനംചെയ്തു തിരുമേനി "മാതാപാദി പിതൃക്കൾക്കെല്ലാം പ്രീതി വരുത്തി" പല ദാനങ്ങളുംചെയ്തു രാമേശ്വരത്തെയ്ക്കെഴുന്നള്ളി രാമസ്വാമിയെ വന്ദിച്ചു.

(2) കട്ടമൻ = കട്ടപ്പമുള്ളവൻ.

(3) എട്ടിയാപുരത്തു രാജാവു്

(4) ചൊക്കൻപട്ടി = ജെമീന്ദാർ

(5) ശിവഗിരി, ആറൂർ, വടകര ഇവരെല്ലാം ജെമീന്ദാരികളാണു്.

"മുന്നം രഘുപതി ദശവദനാദിക-
ളുന്നതരാക്ഷസപാളിയെയെല്ലാം
ധന്യൻ തിരുവടി ശരനികരത്താൽ
വെന്നു മഹാലക്ഷ്മിയെയും മീണ്ടു
പൊങ്ങും ഹരിസൈന്യത്തോടു കൂടി-
പ്പുഷ്പകമായ വിമാനേ കേറി
അക്കാലത്താത്രിഭുവനദൈവമ-
യോദ്ധ്യയ്ക്കായെഴുന്നള്ളിയപോലെ
തിരുവഞ്ചീശ്വരനിപ്പോളിങ്ങനെ
ദുരിതമതാമൊരു രാക്ഷസപാളിയെ
ഉരുതരതീൎത്ഥസ്നാനശരത്താൽ
വിരവൊടു സംഹാരത്തെ വരുത്തി
മുക്തിയതാകും ശ്രീമഹാലക്ഷ്മിയെ
മുഗ്ധതരത്തിൽ വരിച്ചുംകൊണ്ടു്
നിൎമ്മലകീൎത്തിയതാം സൈന്യത്തൊടു
ധൎമ്മമതായ വിമാനേ കേറി
ഇക്കാലത്തിന്നരകുലദൈവം
ഹിതമൊടു തിരുവേണാട്ടുകരയ്ക്കായ്
കാന്തിയെഴും തന്മരുമകനോടും
തന്ത്രികളോടും മന്ത്രികളോടും
ചന്ദനകാന്തിവിളങ്ങും നാഥൻ
അന്തരമെന്യേ തിങ്ങിനിറഞ്ഞൊരു
പെരിയൊരു ചതുരംഗപ്പടനടുവേ
പരിചൊടെഴുന്നള്ളത്തു തുടങ്ങി."

തമിഴ്കൃതി രാമേശ്വരസ്നാനത്തോടുകൂടി അവസാനിക്കുന്നു. മലയാളപ്രബന്ധത്തിൽ മഹാരാജാവു തിരിയെ തിരുവനന്തപുരത്തേയ്ക്കു് എഴുന്നള്ളിയവിവരവും വൎണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ടു്. തിരുമേനി രാമേശ്വരത്തു സേതുപതിയായ രാമനാഥപുരത്തിലെ രാജാവുമായി സന്ധിക്കുകയും മഹമ്മദ് അലി അയച്ച "പൊന്മയമായ രമ്യമാംപല്ലക്കു്" സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. തിരിയെയുള്ള എഴുന്നള്ളത്തിലും അവിടുന്നു തിരുച്ചന്തൂരിലെത്തി വേലായുധനെക്കൂപ്പി. അപ്പോഴേയ്ക്കും തിരുവിതാംകൂറിന്റെ തെക്കേ അതിൎത്തിയായ മുപ്പന്തൽമുതൽ തിരുവനന്തപുരംവരെ മഹാരാജാവിനെ വേണ്ടവിധത്തിൽ സൽക്കരിക്കുന്നതിനുള്ള സകല സജ്ജീകരണങ്ങളും ഇളയരാജാവു ചെയ്തുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. 'ഗംഭീരപരാക്രമ'നായ നാഗൻപിള്ള സൎവ്വാധികാ

ത്തുക്കാരും കുഞ്ചിരയിമ്മൻതമ്പിയും "വൻകടൽപോലെ വാക്കുകളോരോ വെങ്കിടസുബ്ബയ്യൻ നാട്യാധിവരനും" ആണ് ഈ ഏർപ്പാടുകൾക്ക് ഉത്തരവാദിത്വം വഹിച്ചത്.

"വൻപേഴും നടപ്പന്തലൻപോടിട്ടതിനുള്ളിൽ
പട്ടുകൾ വിതാനിച്ച ഭോജനാലയങ്ങളും
ആമ്പൽകേതകികളും ചെമ്പകചേമന്തികൾ
കാന്തിയതേറീടുന്ന ബന്ധൂകപാളികളും
ചന്തംകലർന്നീടുന്ന മല്ലികാജാലങ്ങളും
മുല്ലകൾ കുറുമൊഴിയല്ലിയുഷമലരി
നല്ല ചെത്തിമലരും പിച്ചകവലയങ്ങളു-
മുച്ചമലരികളും നൽച്ചെമ്പഴുക്കാകളും
ഇലച്ചയിൽ താംബൂലങ്ങൾ പച്ചക്കൊഴുന്തുകളും

*　　*　　*　　*　　*

ഇങ്ങനെയിവയെല്ലാം തിങ്ങിനിറഞ്ഞിടുമാർ
ഭംഗിയോടേ നിരത്തി മങ്ങാതലങ്കരിച്ചു
നൂതനതരമായ ചൂതപത്രജാലവും
ചേതോഹരമായ് കെട്ടീട്ടാദരവോടങ്ങനെ
നൽക്കൊടിക്കൂറകളും നോക്കുന്നദിക്കിലൊക്കെ
ദീർഘതരമുയരെത്തൂക്കിത്തോരണങ്ങളും
രംഭകൾകുലയോടങ്ങിമ്പമോടേ നിറുത്തി
ഉമ്പർപുരത്തിനങ്ങു കമ്പാ വരുത്തീടുമാർ"

ഇത്തരത്തിലുള്ള വിവിധാലങ്കാരങ്ങളെക്കൊണ്ടു നടക്കാവുകൾ ശോഭിച്ചു.

"പലരും വെയ്ലേററു വരുംനേരം
വലിയൊരു ദാഹം തീർപ്പാനായി
ഏലം ചുക്കു ഞെരിഞ്ഞിൽ പയർപ്പൊടി
ചേലൊടു ജീരകവും ചേർത്തങ്ങനെ
തെളിവൊടു മുത്തു പളുങ്കുനിറത്തിൽ
സലിലം വലിയ ചരക്കുകൾ (1) തോറും
കുളുകുളയെന്നു തിളപ്പിച്ചങ്ങു
നാക്കിനു രുചികൾ വളർക്കുമാറങ്ങനെ"

(1) ചരക്ക്=വെള്ളം തിളപ്പിക്കുന്ന പാത്രം.

ഇങ്ങനെ ചുക്കുവെള്ളം, പാനകം, പാൽ, നാരങ്ങവെള്ളം ഇവയെല്ലാം വഴിനീളെ തയ്യാറാക്കിയിരുന്നു.

"പരിചിനൊടാബാലവൃദ്ധമടക്കം
ധരണീശ്വരനുടെയെഴുന്നള്ളത്താം
പരമോത്സവമത്ര നോക്കിക്കണ്ടു
പരമസുഖത്തൊടു നില്ക്കുന്നേരം
കാണായങ്ങു കിഴക്കുസമുദ്രം
കനിവൊടു പശ്ചിമഭാഗേയൊഴുകി
ഘനഘോഷേണ വരുന്നതുപോലെ
കാണപ്പെട്ടൊരു ദൈവമതങ്ങനെ
കരി തുരഗം പുരുഷാരത്തോടും
പുരു കോലാഹലമെഴുന്നള്ളുന്നതു
പശ്ചിമജലധി കിഴക്കോട്ടപ്പോ-
ളാശ്ചര്യത്തോടൊഴുകുംവണ്ണം
ചൊൽപൊങ്ങും നിജസൈന്യസമൂഹം
ഏപ്പേരും ചെന്നൊരുമിച്ചപ്പോൾ
അൎണ്ണവമൊന്നതുപോലേയായി
ഭൂമണ്ഡലപതിയതിനുടെ നടുവിൽ
പാൽക്കടലിൽ ഹരി വിലസുംപോലെ."

ആ വിധത്തിൽ തിരുവനന്തപുരത്തെത്തി, അനുജന്റെ ഉപചാരങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചു ശ്രീപത്മനാഭനെത്തൊഴുതു പല വിശിഷ്ടവസ്തുക്കളും നടയ്ക്കുവച്ചു കാണിക്കയിട്ടു ധൎമ്മരാജാവു സുഖമായിരുന്നു.

"ഇങ്ങനെയുള്ളോരേകാധിപനുടെ
ഭംഗിയെഴും തിരുമുമ്പിൽച്ചെന്നു
തിങ്ങിനമോദമൊടടിമലർകൂപ്പി
മംഗലമാമിപ്പാട്ടറിയിപ്പാൻ
ശീഘ്രം സംഗതിവരുവതിനേററം
മൽഗുരുനാഥൻ തക്കമതെന്യേ
തുണചെയ്തരുളുക; തൻ കഴലിണ മമ
മനസാ കരുതിക്കൈക്കൂപ്പുന്നേൻ.
ഇക്കവി കെട്ടിയതിന്നേതാനും
നീക്കമതു വരുന്നാകിലുമൊക്കെയും

എന്നുടെ സ്വാമിയതാം വഞ്ചിക്ഷിതി-
ചക്രാധിപതി പൊറുത്തരുളേണം.
കടച്ചലന്ന മുന്നം ശ്രീപതിഭഗവാൻ
കുശലമതോറവുമരുളിയപോലെ
തിരുവുള്ളത്തോടടിയ നമിപ്പോൾ
നരപതിഭഗവാൻ നിരവധി കുശലം
കുറവിയലാതെ കൌതുകമൊടരുളി-
ച്ചിരകാലം പരിപാലിക്കേണം."

എന്നുള്ള പ്രാൎത്ഥനയും തുള്ളൽക്കഥയുടെ അവസാനത്തിലുണ്ടു്. അനേകം മഹാകവികൾ കാൎത്തികതിരുനാൾ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെ വിദ്വത്സദസ്സിനെ അലങ്കരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും, അന്ധനായ മാരാരുടെ വിഭക്ത്യുജ്ജ്വലമല്ലെന്നുവരികിലും ഭക്തിസുരഭിലമായ തുള്ളൽപ്പാട്ടും അവിടുത്തെ ഉദാരഹൃദയത്തെ ആവൎജ്ജിക്കുകയും തന്നിമിത്തം ആ സാധുവിന്റെ ദാരിദ്ര്യബാധ നീങ്ങുകയും ചെയ്തിരിക്കണമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. അശ്വതിതിരുനാൾതമ്പുരാന്റെ വഞ്ചീശസ്തവത്തിലും സദാശിവദീക്ഷിതരുടെ രാമവൎമ്മയശോഭൂഷണത്തിലും കല്യാണസുബ്രഹ്മണ്യകവിയുടെ അലങ്കാരകൌസ്തുഭത്തിലും നിന്നു ലഭിക്കാവുന്നതിൽ എത്രയോ അധികം ചരിത്രവൃത്താന്തങ്ങൾ നമുക്കു് ഈ എളിയഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നു കിട്ടുന്നുണ്ടു്.

ചരിത്രകാരദൃഷ്ട്യാ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ തമിഴ്കൃതിയും വളരെ പ്രയോജനമുള്ള ഒന്നാണെന്നു പ്രത്യേകിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. വില്ലടിച്ചാൻപാട്ടുകൾ നിൎമ്മിച്ച കവികൾക്കു ദേശാഭിമാനം ധാരാളമുണ്ടായിരുന്നു. പ്രസ്തുതകവിതന്നെ കേരളത്തെ,

"അൻറു കന്നിയാകുമരിതൊട്ടു കൊങ്കർനാടളവും (1)
അയൻ പടൈത്താൻ ചേരനുക്കായകു മലയാളം;
മലയാളം കൊല്ലം വഞ്ചിവേണാട്ടുനാട്ടു;
മൻ(2)കാവു കോവിലെല്ലാം വളരെയുള്ള നാട്ടു;
അലയാഴിതന്നൈവിട്ടു് അച്ചുതനാർവന്തു
അനന്തയിലേ പള്ളികൊണ്ട അഴകുപെററ നാട്ടു്,
അഴകുടയ ചേരമന്നർ അമൎന്തിടത്തിനാലേ
അൻപാകപ്പേരുപെററ ആൻവഞ്ചിക്കിഴമൈ (3)
മഴൈ പൊഴിന്തു പയിർവിളയും മലൈനാട്ടുദേചം."

---

(1) കൊങ്കർനാട്ടു = കോയമ്പത്തൂർ. (2) മൻ=വലിപ്പം. (3) മാഹാത്മ്യം.

എന്നും മററും ഹൃദയംഗമമായി പ്രശംസിക്കുന്നു. ധർമ്മരാജാവിന്റെ രാമേശ്വരയാത്രയേപ്പററി, അപ്രകാശിതങ്ങളായ ഈ രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നല്ലാതെ മററൊരിടത്തുനിന്നും നമുക്കു യാതൊരറിവും ലഭിക്കുന്നില്ല. കൂടെ എഴുന്നള്ളിയ മഹാകവി അശ്വതിതിരുനാൾ കൊച്ചുതമ്പുരാൻ ഈ വിഷയത്തെ അധികരിച്ച് ഒരു കാവ്യം രചിച്ചിരുന്നു എങ്കിൽ, അതെത്ര വിശിഷ്ടമായിരുന്നിരിക്കും? അങ്ങനെ ചെയ്യാഞ്ഞതു സാഹിത്യത്തിന്റെ ദൌർഭാഗ്യമെന്നേ പറവാനുള്ളു.

മാതൃഹൃദയം.

(ഉപസർപ്പിണി)

(ശ്രീമാൻ വെണ്ണിക്കുളം ഗോപാലക്കുറുപ്പ് അവർകൾ, വിദ്വാൻ.)

എരികനലൊളി മാഞ്ഞു പൊല്പ്പോകയാ-
ലിരുളിലമ്പാടി മുങ്ങുന്ന വേളയിൽ,
മരതകമണിവർണ്ണനൊ വേറിട്ടു
പരമനിർഭാഗ്യമോർത്തോർത്തു ദീനനായ്,
കരിയുമുള്ളോടേ യാദവനാട്ടിൽനി-
ന്നരികിലെത്തിയ കാന്തനോടക്ഷമം,
നിജതനുജനെപ്പുൽകുവാൻ വെമ്പിടും
വ്രജകുലേശ്വരി ചോദിച്ചുകൊൾകയായ്:—

"അരുളിയാലുമെൻ പുണ്യമെ,ങ്ങെങ്ങുവാ-
ണനാലദിവ്യപ്രകാശമാത്മേശ്വര!
മകരകുണ്ഡലമണ്ഡിതമമ്മുഖം
മുകരുമുത്സവമാസ്വദിക്കട്ടെ ഞാൻ;
വഴിനടന്നു കുഴഞ്ഞൊരപ്പൊൻതളിർ-
ക്കുഴൽതലോടിത്തളച്ചു തീർക്കട്ടെ ഞാൻ!
അരുളിയാലുമെൻ പ്രാണനെ,ങ്ങെങ്ങുവാ-
ണസുലഭാനന്ദകന്ദ,മാത്മേശ്വര!"

“കനകമണിക്കിരീടം ശിരസ്സിലും
ഘനതരോജ്ജ്വലച്ചെങ്കോൽ കരത്തിലും,
മഥിതകംസനാം കണ്ണനിൽച്ചേരാന്ത
‘മഥുര’തൻ മഹാപുണ്യമർപ്പിക്കിലും,
അരചനാകാതെ പൊറായ്കയെന്നൊടൊ-
ത്തമരുവാനേ തുനിഞ്ഞുള്ള നന്ദനൻ;
ഇനിയുമമ്പാടിതന്നിൽ നാം മാത്രമായ്”:—
ഇടറി കണ്ഠമത്താതനു മേൽക്കുമേൽ.
സുമസുകാലാന്തകോകിലത്തിനുപോൽ
സുമതിനന്ദന നാവു പൊങ്ങാതെയായ്!

II

മുരളികാമൃദുഗീതമനോജ്ഞമായ്
പരിലസിച്ചൊരഗ്ഗോപാലവാടിയിൽ,
വിരഹതപ്തമാം ഹൃത്തിൽനിന്നിന്നൊരു
കരുണരോദനം പൊങ്ങുന്നു, കേൾക്കുവിൻ:—

“കുടിലദുർവ്വിധേ, ക്രൂത്തടിച്ചീട്ടകി-
ക്കുടിയിലാനന്ദമസ്തംഗമിച്ചുപോയ്!
മമ ഹൃദന്തരപ്രേമപുഷ്പത്തിലെ-
ബ്ഭ്രമരമെത്രയോ ദൂരെപ്പറന്നുപോയ്:
പിറവിതൊട്ടു ഞാൻ പോററിയെന്നാലുമെൻ
ചെറിയ കൈപ്പിടികളിലൊതുങ്ങുമോ,
ഉയിരിനുന്മേഷമേവർക്കുമേകുവാ-
നടചെട്ടൊരസ്സ്വർഗ്ഗീയസൗഭഗം?
പ്രിയതനൂജ, നീ കാകനീഡത്തിലെ-
ക്കുയിലുപോലെയാം, പാടി,യമ്പാടിയിൽ!
സുകൃതപുഞ്ജമേ, നീയുപേക്ഷിക്കയാൽ
സുഷമ നിശ്ശേഷമററാരിഗ്ഗോകുലം,
ഒളിചിതറിയ മുത്തു പൊയ്പ്പോകയാൽ
വിളറിയ വെറും ചിപ്പിയെന്നോർപ്പു ഞാൻ!
ഇടതൊടിക്കഥ കേട്ടുകേട്ടെത്തിടും
ഇടയനാരിമാ,രെന്തുചൊല്ലേണ്ടു ഞാൻ?
ഇനിയുമെന്തിനു പാൽകറന്നീടണം?
ഇനിയുമെന്തിനു തൈർകടഞ്ഞീടണം?

സായം,മല്ലാഗ്ര ഞൊറാർതൻ കടമ്പയിൽ
മയിലണിപ്പീലി ചൂടിക്കുമിന്നിമേൽ?
ശിഥിലചിത്ത ഞൊനേത്ര തൂനെറ്റിയിൽ
മധുരസിന്ദൂരചിത്രകം ചേർത്തിടും?

ഗഗനദേശസങ്കാശപ്രകാശന്റെ
ഗതിവിഗതികളീക്ഷിച്ച പൈക്കളേ,
മുരളി മൂകമായ്; മേയാതെ നിങ്ങൾ മേൽ
മുഴുകിനിൽക്കില്ല, സംഗീതമാധുരിയിൽ!

തരളതാരംഗവക്ഷസ്കയാ,യിതാ
തടിനി കാളിന്ദിയാർത്തു കേഴുന്നതേ;
അരികിൽ നില്ക്കുന്ന വൃന്ദാവനത്തിലേ-
സ്സൂതുപകന്താണീ മർമ്മരാരവം:”

പണച്ചരിത്രം.*

(ശ്രീമാൻ പി. കെ. രത്നാകരമേനോൻ അവർകൾ, ഇടപ്പള്ളി)

പ്രാചീനകാലങ്ങളിലെ സ്ഥിതി.

നമ്മുടെ ലൗകികവ്യാപാരങ്ങളോട്ട തീരെ അപരിചിതനായ ഒരാൾ—ചന്ദ്രനിൽനിന്നും വന്ന ഒരാളാണെന്നു വിചാരിക്കുക—‘പണം’ എന്നുവെച്ചാലെന്തെന്നു നിങ്ങളോടു ചോദിച്ചു എന്നിരിക്കട്ടെ. അതു് അയാളെ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കുവാൻ നിങ്ങൾ നന്നെ ബുദ്ധി മുട്ടേണ്ടിവരും. ലോഹംകൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ടതും, ഒരു വശത്തു ചില അച്ചും പുള്ളികളും മറെറാരുവശത്തു വല്ല രാജാക്കന്മാരുടെ തലയോ, സ്വാതന്ത്ര്യമൂർത്തിയുടേയോ, ലക്ഷ്മീദേവിയുടേയൊ മറേറാ രൂപമോ ഉള്ളതുമായ ഒരു പദാർത്ഥമാണെന്നു നിങ്ങൾ പക്ഷെ സമാധാനം പറയുമായിരിക്കും.

അപ്പോൾ ആ ചന്ദ്രലോകവാസി ചോദിക്കും: “ഓ, ശരി; ആ ഘടികാരത്തുടലിന്റെ അററത്തു കിടക്കുന്ന കീർത്തിമുദ്ര, അല്ലെ?” ഉടനെ

* പണച്ചരിത്രം എന്ന പേരിൽ എഴുതിവരുന്ന ഒരു പുസ്തകത്തിൽനിന്നു്

നിങ്ങൾക്കു വേറെ ഒരു നിവൃത്തി അന്വേഷിക്കേണ്ടിവരും. എന്നല്ല, ക്ഷമകെട്ട നിങ്ങൾ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു എന്നും വരും. "ഏയ്, കീർത്തിമുദ്രയോ? അത് ഒരു അലങ്കാരസാധനമല്ലേ? അങ്ങാടിയിലോ ചന്തയിലോ കൊണ്ടുചെന്നാൽ നാം വാങ്ങുന്ന സാമാനത്തിനു പകരം ആരും അത് എടുക്കുകയില്ലല്ലോ."

അതാ, ആ വിവരണത്തിൽ പണത്തിന്റെ യഥാർത്ഥഭാവം നിങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ചു. നിങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമുള്ള സാധനം അന്യരിൽനിന്നും സമ്പാദിക്കേണ്ടിവരുമ്പോൾ അതിനുവേണ്ടി അവർ പകരം സ്വീകരിക്കുന്ന ഒരു സാധനമാണു പണം.

ഒരു കീർത്തിമുദ്ര; അതു സ്വീകരിച്ചും നിങ്ങൾക്കു പണം തരുന്നവരുണ്ട്. ഉണ്ടികക്കാർ. പക്ഷെ, അത് അവരുടെ പ്രവൃത്തി ഈടിന്മേൽ പണം കടംകൊടുക്കലായതുകൊണ്ടാണ്. ഈ തൊഴിൽ അതിപ്രാചീനകാലംമുതൽതന്നെ—പരിഷ്കൃതജീവിതരീതി സ്വീകരിച്ച പട്ടണങ്ങളിലും മററും പാർപ്പുതുടങ്ങുംമുമ്പുതന്നെ—മനുഷ്യർ ആചരിച്ചുപോന്നു. പക്ഷെ, ഉണ്ടികക്കാരന്, നിങ്ങൾ കുറച്ചു പണത്തിട്ടക്കമുള്ള ആളാണെന്നോ, അഥവാ, ആ ഈടു നിങ്ങൾ മടക്കി എടുക്കുകയില്ലെന്നോ അറിയാമെന്നിരിക്കട്ടെ. അപ്പോൾ അയാൾ നിങ്ങൾക്കു തരേണ്ടസംഖ്യ കഴിയുന്നതും കുറയ്ക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയായി.

പണം, അഥവാ നാണയം, കണ്ടുപിടിക്കുംമുമ്പുതന്നെ മനുഷ്യർ തനിക്കുവേണ്ട സാധനം അന്യന്റെ അധീനത്തിലുണ്ടെങ്കിൽ അതു കൈവശപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. ആവശ്യത്തിലധികമായി തനിക്ക് ഒരു സാധനം കൈവശമുണ്ടെങ്കിൽ അതു പകരം കൊടുത്ത് അത്യാവശ്യമായതു കൈപ്പററുക എന്നതായിരുന്നു അവരുടെ അന്നത്തെ ഉപായം.

പണം എന്ന ഒന്നില്ലെന്നു വിചാരിക്കുക. അപ്പോൾ പൗരാണികന്മാർ ഉള്ളതു കൊടുത്തു വേണ്ടതു പററിയിരുന്ന "കൊള്ളക്കൊടുക്കഏർപ്പാട്" നമുക്കു മനസ്സിലാവും. ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളകാലത്തിനുമുമ്പ്, ഭൂമുഖത്തിൽ ഇന്ന് അധിവസിച്ചുപോരുന്ന മനുഷ്യസമുദായങ്ങളുടെ പ്രപിതാമഹന്മാർ ഇടയന്മാരുടെ ജീവികാവൃത്തിയാണ് അനുസരിച്ചിരുന്നത്. അവർ അസംഖ്യം കന്നുകാലികളെപ്പോററിയിരുന്നു. അതിനും അനേകായിരം വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പു മൃഗങ്ങളെ മെരുക്കുന്നതിനുപകരം നായാടി കൊന്നുതിന്നും മനുഷ്യർ ജീവിച്ചിരുന്നു.

ഒരു ഭാഗ്യപൂർണ്ണമായ ദിവസം ഒരു ബുദ്ധിമാൻ പുതിയ ഒരാശയം ഉദിച്ചു. 'എന്നും മൃഗങ്ങളെ നായാടി കൊന്നതിന്നു ജീവിക്കുന്നതിൽ ഭേദമല്ലെ വന്യമൃഗങ്ങളെ ഇണക്കി സൗകര്യംപോലെ ഭക്ഷിച്ചു ജീവിക്കുക?' ബുദ്ധിപൂർവ്വമായ ഈ ആശയം യാദൃച്ഛികമായി ഉല്പന്നമായ ഉടനെ മറെറാരു പ്രശ്നം അതിൻമുൻപിൽ ഉയൎന്നുകാണാറായി. 'കന്നുകാലികളുടെ ഭക്ഷണമോ?' അയാൾ അതിന്നു സൗകര്യമുള്ള ദിക്കു തിരഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടു. അങ്ങനെ പുല്ലും വെള്ളവും സുഭിക്ഷമായുള്ള ദിക്കിൽ താമസിക്കുക; അവിടത്തെ ഭക്ഷണസാമഗ്രി തിന്നാൽ കന്നുകാലികളേയുംകൊണ്ടു മററു സ്ഥലങ്ങളിലേയ്ക്കു പോവുക. ഈവിധം പ്രാചീനന്മാർ അപരിഷ്കൃത വനവാസികൾ എന്ന നിലവിട്ടു ദേശസഞ്ചാരികളായ ഗോപാലന്മാരായിത്തീൎന്നു.

മനുഷ്യവൎഗ്ഗത്തിന്റെ ഉൽക്കർഷാഭിമുഖമായ ഈ പ്രയാണത്തിൽ പല സ്ഥിതിഭേദങ്ങളും നാം കാണുന്നുണ്ടു്. നായാടികൾ എന്ന ആദ്യത്തെ നിലവിട്ടു് അനേകശതം വത്സരങ്ങൾകൊണ്ടു ദേശാന്തരഗാമികളായ ഇടയന്മാരായിത്തീൎന്ന അവർ കുറേക്കൂടെ അൎവ്വാചീനകാലത്തിൽ കൎഷകന്മാരായി. അതുമുതൽ അവർ സഞ്ചാരം മതിയാക്കി സ്ഥിരതാമസം കൈക്കൊണ്ടു. അതിൽ പിന്നീടു് ആ കാൎഷികജീവിതത്തിൽ ആഭ്യന്തരമായ യാതൊരു വ്യത്യാസവും വരുത്തുവാൻ മനുഷ്യനു് ഇതേവരെ സാധിച്ചിട്ടില്ല. കൃഷിക്കുള്ള ഉപകരണങ്ങളും, കൃഷിചെയ്യുന്ന രീതിയും മാററുകയും പുരുഷപ്രയത്നത്തെ ലഘൂകരിച്ചു പകരം യന്ത്രങ്ങളെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, ഇന്നും ലോകത്തെ തീററിപ്പോററുന്നതു് ഈ കൃഷീവലന്മാരാണു്. ഖാദ്യപേയങ്ങളെ കൃത്രിമമായി സൃഷ്ടിക്കുവാൻ എന്നെങ്കിലും സാധിക്കുമെങ്കിൽ അന്നുവരേയും ഈ നിലതന്നെ തുടൎന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

ലോഹങ്ങളുടെ ഉപയോഗം മനസ്സിലാക്കിയ ആദ്യകാലത്തും മനുഷ്യൻ നാണയം സൃഷ്ടിച്ചിട്ടില്ല. അവൎക്കു് അന്നു പണം ഉണ്ടായിരുന്നതേയില്ല. എന്തെന്നാൽ അവനവന്നു് ആവശ്യമുള്ളതു മുഴുവൻ അവനവൻതന്നെ ഉണ്ടാക്കുകയാണു് അന്നു ചെയ്തിരുന്നതു്. അന്നു് ആവശ്യവും, കുറവായിരുന്നുവല്ലോ. അന്നു് ഒരുവന്നു് അവന്റെ കന്നുകാലികൾ നഷ്ടപ്പെട്ടു എന്നു വിചാരിക്കുക. അവയുടെ സ്ഥാനം വീണ്ടും നിറയ്ക്കേണ്ടതു് അവന്റെ അപരിഹാൎയ്യമായ ആവശ്യമായിത്തീൎന്നു. ഏറേക്കാലമായി വന്യജീവിതം ഉപേക്ഷിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്ന അവന്നു കാട്ടിൽനിന്നും പുതിയവയെ പിടിക്കുവാൻ സാധിക്കാതായി. ഈ സ്ഥിതിയിൽ, അപ്പോഴും സഞ്ചാരികളായ മററു് ഇടയരുടെ കയ്യിൽ

നിന്നോ, വനവാസികളായ നായാടികളിൽനിന്നോ അല്ലാതെ അവനു കന്നുകാലിയെ എങ്ങനെ കിട്ടും? അതാ, അപ്പോഴാണു കൈമാററം അഥവാ കച്ചവടത്തിൻെറ ആദ്യരൂപം ഉണ്ടായിത്തീന്നതു്. ആ കൃഷികന്മാർ അവരുടെ കൈവേലകൾകൊണ്ടു് ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട ഒരു കഷണം തുണിയോ ഒരു മൂർച്ചയുള്ള കത്തിത്തലയോ കൊടുത്തു് ആ കൈമാററക്കാര്യം നിറവേററിപ്പോന്നു

കൊടുക്കൽവാങ്ങൽ.

ഈ കൈമാററം എങ്ങനെ കൊള്ളക്കൊടുക്കയായി? ഒരു വ്യാപാരത്തിൽ ഇടപെടുന്ന രണ്ടു കക്ഷികൾ കൈമാററം ചെയ്യുമ്പോൾ കൊള്ളുന്നവർ അവക്കു വേണ്ട സാധനങ്ങൾക്കായി മറുകക്ഷികൾക്കു എപ്പോഴും ഒരേതരത്തിലുള്ള വസ്തുക്കൾ കൊടുത്തുവന്നു. ഈ ഏപ്പാടു നിയതമായിത്തീന്നതോടുകൂടി വെറും കൈമാററം എന്ന നില വിട്ടു. അങ്ങനെ തങ്ങൾക്കു വേണ്ട കന്നുകാലികൾക്കോ മററു പദാത്ഥങ്ങൾക്കോ പകരം കൊടുക്കുവാൻ ഒരു കൂട്ടർ ഒരേ സാധനംതന്നെ ഉപയോഗിച്ചുതുടങ്ങി.

ഈ നിലയിൽ കുറെ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഓരോ സാധനങ്ങളുടെ വില, പകരം കൊടുക്കുന്ന സാധനത്തിൻെറ തോതിൽ വ്യവഹരിച്ചുപോരുക എന്നായി. ഒരു നായാടി ഇന്ന സാധനം ഇത്ര തോലിനു കിട്ടുമെന്നും, കൃഷിക്കാരൻ അതു് ഇത്ര പുമടു ധാന്യത്തിനു കിട്ടുമെന്നും മററും തിട്ടപ്പെടുത്തിത്തുടങ്ങി. ക്രമേണ ഒരു "വിലവിവരപ്പട്ടിക" ആളുകളുടെ മനസ്സിൽ താനേ സ്ഥാനംപിടിച്ചു.

കന്നുകാലിക്കച്ചവടക്കാരുടെ ഇടയിൽ ഈ വില 'ഇത്ര കന്നുകൾ' എന്ന കണക്കിലാണു വ്യവഹരിക്കപ്പെട്ടുവന്നതു്. പുരാതനയവനന്മാരുടെ ഇടയിൽ ഇതു് അതിസാധാരണമായിരുന്നു എന്നുള്ളതു ഹോമർ മഹാകവിയുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നും മനസ്സിലാക്കാം.

മത്സ്യം പണത്തിനുപകരം ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന കാലം.

കടലോരങ്ങളിൽ താമസിച്ചിരുന്നവർ പണ്ടും മുഖ്യമായി മത്സ്യവേധംകൊണ്ടാണു് ഉപജീവനം കഴിച്ചിരുന്നതു്. അവരുടെ ഇടയിൽ 'പണം' മത്സ്യമായി. ഇന്നും ഐസ്‌ലാണ്ടു മുതലായ ഉത്തരധ്രുവപ്രദേശങ്ങളിൽ മത്സ്യം നാണയങ്ങൾക്കുപകരം ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ടു്. ദേശസഞ്ചാരികൾ ഒരവസരത്തിൽ അവിടുത്തെ രസകരമായ ഒരു വിലവിവരപ്പട്ടിക ചൊല്ലുകയുണ്ടായി.

10 കുതിരലാടം	=	20 ഉണക്കമീൻ.
1 തൊട്ടി വെണ്ണ	=	120 ,,
1 വീപ്പ വീഞ്ഞു്	=	100 ,,

പലരാജ്യങ്ങളിലേയും കൃഷകന്മാരുടെ ഇടയിൽ ഇന്നും ഗോതമ്പു്, യവം മുതലായ ധാന്യങ്ങളുടെ കണക്കിൽ മററു സാധനങ്ങളുടെ വില പറഞ്ഞുവരുന്നുണ്ടു്. മംഗോളിയക്കാർ നാണയത്തിനു പകരം 'തേയിലവടകം' ഉപയോഗിക്കുന്നു. ലാപ്പലണ്ഡ് എന്ന രാജ്യത്തിൽ പണത്തിനുള്ള പേരുതന്നെ "തോൽ" എന്നൎത്ഥമുള്ള ഒരു വാക്കാണു്. അമേരിക്കയിൽ വെള്ളക്കാർ കുടിയേറിപ്പാൎപ്പുതുടങ്ങിയ ആദ്യകാലങ്ങളിൽ, വെർജീനിയാ സംസ്ഥാനത്തിൽ പുകയിലയാണു് ഈ ആവശ്യങ്ങൾക്കു് ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതെന്നു് ഏതു വിദ്യാൎത്ഥിക്കും അറിവുള്ളതാണല്ലോ.

എന്നാൽ മനുഷ്യൻ ആ നിലയിലും അധികംകാലം ഉറച്ചു നിന്നില്ല. മാററം ചെയ്യുന്നവസ്തു ചിലസമയം ഒരു അടയാളം മാത്രമായിട്ടും കൈമാററം ചെയ്തുതുടങ്ങി. ഉദാഹരണത്തിനു്, ഒരാൾ ഒരു പശുവിനെ കൊടുക്കുന്നതിനുപകരം പലപ്പോഴും ഒരു കഷണം പശുത്തോൽമാത്രം കൊടുത്തുവന്നു. ഇതു് ഏതുകാലത്തു സംഭവിച്ചു? നമുക്കു തീൎച്ചപറയുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. അതിനു് ഒരു ലക്ഷ്യവുമില്ല. എന്തായാലും അപ്പോഴാണു നാണയം അതിൻെറ യഥാൎത്ഥരൂപത്തിൽ പ്രചരിച്ചു തുടങ്ങിയതു്. പിന്നെ ക്രമേണ ഈ ചിഹ്നം നീണ്ടാൾ നിലനില്ക്കേണ്ടതിനു തോൽകഷണം മാററി ഒരു ലോഹഖണ്ഡമാക്കി. പഴയ യവനനാണയത്തിന്മേൽ അടയാളപ്പെടുത്തിക്കാണുന്ന പശുവിൻെറ രൂപം നമ്മുടെ ഈ അനുമാനത്തെ ദൃഢീകരിക്കുന്നു. എന്തിനാണിവർ ഈ നടപ്പു സ്വീകരിച്ചതു്? പറയാം.

ഒന്നാമതു്, പശുവിനേയുംകൊണ്ടു് എപ്പോഴും ഒരാൾക്കു് അങ്ങുമിങ്ങും നടക്കുക എന്നതു ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള പണിയാണു്. അതിനുപകരം "പശുത്തോൽനാണയം" കണ്ടുപിടിച്ചു. അപ്പോൾ ഗൃഹത്തിൽ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കാവുന്ന പശുവിനുപകരം സൗകൎയ്യമുള്ളപ്പോൾ അവകാശപ്പെടുവാൻ അധികാരം കൊടുക്കുന്നമാതിരി ആ പശുവിൻെറ ചൎമ്മത്തിൽനിന്നും ഒരു ചെറുകഷണംകൊണ്ടു് ഇടപാടു സാധിച്ചു. ആ നാണയം സൂക്ഷിക്കുന്നവനു് അതിനെ ഉടമപ്പെടുവാൻ അവകാശവുമായി. ഇന്നും ഒരു തീവണ്ടിച്ചീട്ടുവാങ്ങുന്നതിൽ നാം ഈ തത്വത്തെ അല്ലേ അവലംബിക്കുന്നതു്? എന്നാൽ ഇന്നത്തെ നാണയത്തിൽനിന്നും അതിനുണ്ടായിരുന്ന

വ്യത്യാസം ആ നാണയം പശുവിനെ ആവശ്യമുള്ളവരുടെ അടുത്തുമാത്രമേ ചെലവാകയുള്ളു എന്നുള്ളതാണ്. അഥവാ പശുവിന്റെ ഒരു കീശപ്പതിപ്പു മാത്രമായിരുന്നു അത്.

പക്ഷെ, ഈ ഒരു നാണയനിർമ്മിതികൊണ്ടും മനുഷ്യൻ തൃപ്തനായില്ല. വ്യാപാരപരിധി വിസ്തൃതവും, സഞ്ചാരവീഥി വിശാലതരവും ആയതോടുകൂടി ഇതുകൊണ്ടു പല അസൗകര്യങ്ങളും അവർ വന്നു ചേർന്നു. പലപ്പോഴും ഒരുവൻ നാണയമായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന സാധനം മററവന് ആവശ്യമില്ലാതെ വന്നു. അവർ പറയും "ശരി, ഞങ്ങൾക്കു വിററുകളഞ്ഞാൽ കൊള്ളാവുന്ന ചില സാധനങ്ങളുണ്ട്. എന്നാൽ എന്തു ചെയ്യാം? പകരംകിട്ടുന്ന സാധനം ഞങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമില്ലാത്തതാണ്." ആവശ്യക്കാരനു തീരെ രസിക്കാത്ത ഒരു മറുപടി; ഒരു പക്ഷെ, അയാൾ ശുണ്ഠികടിച്ചിട്ടുമുണ്ടാവും; എന്തായാലും ആ ശുണ്ഠി അയാളെ ഇരുത്തി ആലോചിപ്പിച്ചിരിക്കണം.

ലോഹം നാണയമായി ഉപയോഗിച്ചത്

ഏറിയകാലത്തെ അനുഭവംകൊണ്ടും നിരാകരണംകൊണ്ടും മററും എല്ലാവർക്കും മോഹമുള്ള സാധനം, വിലകൂടിയ ലോഹങ്ങളാണെന്ന്, ഓട്ടും വെള്ളിയും സ്വർണ്ണവും ആണെന്ന്, മനുഷ്യർ മനസ്സിലാക്കി. അവ ഒതുക്കമുള്ളവയാണ്; കുറച്ചു സ്ഥലമേ മുടക്കൂ; ഉരുക്കി ഏതുവിധവും രൂപാന്തരപ്പെടുത്താം; ദുർല്ലഭവുമാണ്. എല്ലാത്തിനും പുറമെ, ഭംഗികൊണ്ടും പ്രയോജനംകൊണ്ടും അമൂല്യവും.

ആദ്യം സ്വർണ്ണവും മററുലോഹങ്ങളും ഉരുക്കി രൂപാന്തരപ്പെടുത്താതെയാണ് ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത്. വെറും കട്ടപ്പൊന്നുരുക്കിക്കണക്കാക്കുകയായിരുന്നു അന്നത്തെ പതിവ്. അതിൽപിന്നീടാണു കച്ചവടം വിശാലതരമായ ഒരു രൂപത്തിൽ നടത്തപ്പെട്ടുതുടങ്ങിയത്. ബി: സി: എഴുനൂറാംമാണ്ടിടയ്ക്ക്, പുരാതനകാലത്തെ പ്രസിദ്ധിപെററ കച്ചവടക്കാർ, മഹാവർത്തകന്മാരായിരുന്ന ജൂതന്മാരുടെ പ്രപിതാമഹന്മാർ, ഫിനീഷ്യക്കാർ, നിരവധി സാമഗ്രികൾനിറച്ച അവരുടെ ചെറിയ നൗകകളിൽ കയറി, ആദ്യമായി മദ്ധ്യതരണ്യാഴികടന്നു. ഈ സഞ്ചാരകഥകളെല്ലാം ഒരു പൗരാണികയവനചരിത്രകാരനായ ഹെറഡോട്ടസ് വിസ്തരിച്ചെഴുതിയിട്ടുണ്ട്.

ദക്ഷിണയൂറോപ്യൻപ്രദേശങ്ങളേയും, ആഫ്രിക്കയുടെ വടക്കെ തീരത്തേയും കുറിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന് അറിയാവുന്നതെല്ലാം അദ്ദേഹം രേ

ഖപ്പെടുത്തി. അതാണു വാണിജ്യത്തെക്കുറിച്ച് ആദ്യമായി നമുക്കു ലോകചരിത്രത്തിൽ കാണാൻസാധിക്കുന്ന വിവരം. അന്നു യൂറോപ്പിൽ അധിവസിച്ചിരുന്നവരും ഏറെക്കുറെ അനാഗരികന്മാർ തന്നെയായിരുന്നു. കാർത്തജീനക്കാരെ കുറിച്ചുദ്ദേഹം പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു ഭാഗം ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം.

“ലിബിയായിൽ (ആഫ്രിക്കയിൽ) ഹെർക്കലീസ്സിന്റെ സ്ഥൂണങ്ങൾക്കടുത്തായി (ഇപ്പോഴത്തെ ജിബ്രാൾട്ടർ) വെറെയും മനുഷ്യരുണ്ട്. കാർത്തജീനക്കാർ അവരുമായി കച്ചവടം നടത്തിയിരുന്നു. വില്പനയ്ക്കുള്ള സാധനമെല്ലാം പടവുകളിൽനിന്നും കരയ്ക്കിറക്കി അണിയായി നിരത്തിവെച്ച് ഈ കച്ചവടക്കാർ തിരിച്ചുവന്ന് ഒരു തീ കത്തിക്കും. പുക കണ്ടാൽ നാട്ടുകാർ ഉടനെ കടൽക്കരയിലേയ്ക്കു വന്നു നോക്കും. പിന്നെ ആ സാധനങ്ങളുടെ വിലയായി കുറെപ്പൊന്ന് അതതു സാമാനങ്ങൾക്കടുത്തു വെച്ച് അവർ മടങ്ങിപ്പോകും. കാർത്തജീനക്കാർ മടങ്ങിവന്നു സ്വർണ്ണം നോക്കി തൃപ്തരായാൽ അതുമെടുത്തു പോകും. പോരെന്നു തോന്നിയാൽ വീണ്ടുംമടങ്ങി കപ്പലിൽതന്നെ ഇരിക്കും. എന്തായാലും അവർ അടുത്തടുത്തു വന്നിരുന്നില്ല. നാട്ടുകാർ വീണ്ടുംവന്ന് ആദ്യം വെച്ചിരുന്ന സ്വർണ്ണത്തോടു കുറച്ചുകൂടി ചേർത്തുവെയ്ക്കും. ഒരിക്കൽപോലും ഇടപാടുകാരെ വഞ്ചിക്കുകയില്ല. മറുപക്ഷക്കാരും തങ്ങളുടെ സാധനത്തിന് അനുരൂപമായ പൊന്നുവെയ്ക്കുന്നതുവരെ അതു തൊടുകയില്ല. തൃപ്തരായാലോ ഒരു കൂട്ടർ പൊന്നെടുക്കുകയും മററവർ ചരക്കു സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യും.”

ഹാ! എന്തു സത്യസന്ധത! ആ പ്രാക്തനകാലങ്ങളിൽ പരസ്പരം ഭാഷയറിഞ്ഞുകൂടാത്ത മനുഷ്യർ വാണിജ്യം നടത്തിയിരുന്നതു് ഈ വിധത്തിലാണ്. അന്നുവരേയും നാണയം നടപ്പായിരുന്നില്ലെന്ന് ഇതിൽനിന്നും നമുക്ക് ഊഹിക്കാം. പക്ഷെ, ഏതെങ്കിലും ഒരു ഉപായംകൊണ്ടു് ആ കാലങ്ങളിൽപോലും അവർ ക്രയവിക്രയം സാധിച്ചിരുന്നു.

ചേതോഭവസ്തോത്രം.

(ഒരു പഴയ താളിയോലഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്ന്)

(സമ്പാദകൻ—ഉള്ളൂർ.)

[ഇതു വളരെ പഴക്കമുള്ള ഒരു കീർത്തനമാകുന്നു. കവി അജ്ഞാതനാമാവാണ്. മന്മഥനെ സ്തുതിക്കുന്ന പാട്ടുകൾ ഭാഷയിൽ അധികമായി കണ്ടിട്ടില്ല. കുറെ വക്രവും യതിഭംഗദുഷ്ടവുമാണെങ്കിലും ഈ കൃതിക്ക് ആസ്വാദ്യത ഒട്ടുമില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ഭാഷാചരിത്രരഹസ്യങ്ങൾ ചിലതെല്ലാം ഇതിൽനിന്നു ഗ്രഹിക്കുവാനുമുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ഈ അപൂർവ്വസ്തോത്രം ത്രൈമാസികത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നു. വളരെ കൊല്ലങ്ങൾക്കുമുൻപു ശ്രീമാൻ അമ്പലപ്പുഴ മഹാദേവശർമ്മാവിന്റെ ആധിപത്യത്തിൽ പ്രചരിച്ചിരുന്ന 'കേരളം' എന്ന പത്രഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ഇതു ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ ഏല്പിച്ചിരുന്നു. 'കേരളം' ഉടൻതന്നെ നിന്നുപോകയാൽ കൈയെഴുത്തുപ്രതി ശ്രീമാൻ ശർമ്മാവിന്റെ കൈയിലിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ അതു തിരികെ തരികകൊണ്ടാണ് ഇന്ന് ഈ സ്തോത്രം ത്രൈമാസികത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ ഇടവരുന്നത്. ആ ഭാഷാഭിമാനിയോടു ഞാൻ വളരെ കൃതജ്ഞനായിരിക്കുന്നു]

1. പത്മവിദ്വി(1)ണ്മുഖം പന്നചെന്താർശരം
പത്മസംസ്ഥം മഹാപത്മരാഗപ്രഭം
പത്മതിരുമകളിലൊരു പിറവികലരും കൃപാ-
സത്മമജരാമരം നൌമി ചേതോഭവം.

2. നൌമി ചേതോഭവം നൌമി ചേതോഭവം
നരകഹരനന്ദനം നൌമി ചേതോഭവം
നളിനമലർവിശിഖമുരതകുമരിയ-രതിഹൃദയ
നളിനദിനനായകം നൌമി ചേതോഭവം.

3. പാശബാണേക്ഷുചാപാംകുശാനാമിടം-
പേശമേവീടുവാനുള്ള തൃക്കൈകളും
പേശലത കലരുമണിതിരുവുരുവുമെങ്കല-
മ്പേശ്ശുക സദാ സ്മരം നൌമി ചേതോഭവം.

4. പിച്ചകൈക്കൊണ്ട കണ്ഠർക്കു (2) പുത്രം ജനി-
പ്പിച്ചുകൊൾവാനുമാദേവിയിൽ കേവലം

---

(1) പത്മവിദ്വിട്ട് = ചന്ദ്രൻ. (2) കണ്ഠർ = നീലകണ്ഠൻ.

വല്ലുധരമൊഴി കരുതി വിരുതുപറയും ജഗ-
ദാശ്ച്ര്യമയദൈവതം നൌമി ചേതോഭവം.

5. പീതവാസോപമാനം പുതുപ്പൂവൽമെയ്-
ക്കാന്തിമനോഹരം (1) സുപ്രസന്നാനനം
ഭൂതിമികമണിമകുടമട്ടപ്പുടവയും ചുവ-
ന്നിട്ടശമനന്യജം നൌമി ചേതോഭവം.

6. പുഞ്ചിരിച്ചന്ദ്രികാഞ്ചൽഗിരാ സാകമ-
മ്പും ചലാലോകനേനൈവ രത്യാ മനം
കഞ്ജമിഴികളിലുമമിതരുചി വിലസീട്ടമ-
പ്പഞ്ചജനനായകം നൌമി ചേതോഭവം.

7. പൂവ്വാനംഗരാഗായ കസ്തൂരിസം-
കോച(2)കർപ്പൂരനീഹാരനിരങ്ങളും
കേവിടകിലൊട്ടു കൃമിജ(3)മചയജവുമത്ഭുതം
തേ ചമയ(4)മെത്രയും നൌമി ചേതോഭവം.

8. പെട്ടനെ(5)പ്പണ്ടു കൈക്കൊണ്ടുകൊള്ളും വരം
നഷ്ടസംജ്ഞാം മറന്നേകദാംഗം നിജം
തൊട്ടു മൃതികലരുമടവരുളമൊരു ത്രുപ്പ്തക-
ന്നിഷ്ടവരദായിനം നൌമി ചേതോഭവം.

9. പോത്തോരോ ബാഹുശൌര്യം പരീക്ഷിപ്പതി-
ന്നോത്തുചെയ്തീടെഴും വിക്രമം വിസ്മയം
നേത്തുപൊരുമളവിലസിമുനയിലൊരു ശംബരം
തീത്തുകളയും പരം നൌമി ചേതോഭവം.

10. പയ്യവേ ഗാധിപുത്രസ്യ മൌനവ്രതം
കൈയൊഴിച്ചീട്ടമാറേകദാ ഹന്ത പോർ
ചെയ്യു(6)സുരപെര്യ സുരയുവതിയൊടു സംഗമം
ചെയ്യു(7)മകരധ്വജം നൌമി ചേതോഭവം.

---

(1) ശരീരത്തിൻെറ ശോഭകൊണ്ടു് അതിമനോഹരനായുള്ളവനേ! (2) കുങ്കുമം. (3) പട്ടു്.
(4) അങ്ങയുടെ അണിയൽ. (5) പെട്ടെന്നു്. (6) ചെയ്യു = ചെയ്യുവ. (7) ചെയ്യു=ചെയ്യും.

11. പൊൽപ്രസൂനങ്ങളെ നീലോല്പലം നവ്യശോ-
കപ്രസൂനങ്ങളെ മാംപൃഷ്ഠവും! ചൊല്ലേറും
നൽപകഴി(1)നിര പുതിയ രുചിരനവമാലികാ
ചാപ്രവരപൂരുഷം നൌമി ചേതോഭവം.

12. പോരിലാരേ ഭവാനോട്ട തോലാത്തതി-
പ്പാരൊരീരേഴിലും പാൎവ്വതീശം വിനാ;
നാരികുലമണിയിലുടലവനമരുളീ പുന-
ശ്ശൌൎയ്യമെള്ളതോ ഭവ(2)ന്നൌമി ചേതോഭവം

13. പൌരുഷം ചേരുമാറപ്പാകഹന്താരമാ-
ദൈവ രജന്യാ(3)മുടൻ കോഴിക്രുകിച്ചതും
നീ, രഹസി പുണരുവതിനവനു വിരുതോടഹ-
ല്യോരസിജകോരകം നൌമി ചേതോഭവം.

14. ഇപ്പരീരംഭസഞ്ചുംബനോഷ്ഠഗ്രഹാ-
ദിപ്രതീകങ്ങളെട്ടിങ്കലിഷ്ടം കല-
ന്നപ്പുരമരസമനിശമറിവെഴുമതീവ ക-
ന്ദൎപ്പമതിസുന്ദരം നൌമി ചേതോഭവം.

---

(1) അമ്പ്. (2) ശൌൎയ്യമെള്ളതോ ഭവൽ=ഭവാന്റെ ശൌൎയ്യം എള്ളത്തോൾ
(3) ഘൃമൌ രജന്യാം=പണ്ടു രാത്രിയിൽ.

വിമർശനവീഥി.

ത്രൈമാസികത്തിൽ നിരൂപണംചെയ്തു കാണണമെന്നുദ്ദേശിക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങളുടെ ഈരണ്ടു പ്രതി "വിദ്വാൻ, എ. ഡി. ഹരിശർമ്മ, സഹപത്രാധിപർ, ത്രൈമാസികം, മാക്ഗ്രെഗർറോഡ്, എറണാകുളം." എന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ അയയ്ക്കേണ്ടതാണ്. സ്ഥലസൌകര്യം അനുവദിക്കുന്നതനുസരിച്ച്, കഴിയുന്നതും വേഗത്തിൽ, പുസ്തകങ്ങൾ നിരൂപണം ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും.

പത്രാധിപർ.

കൈപ്പററി.

1. **കൗടില്യന്റെ അർത്ഥശാസ്ത്രം.**

കൊച്ചി ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിററിയിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതു്. രാമാനുജമുദ്രാലയം, തൃശ്ശിവപേരൂർ. വില 3 ക.

2. **കുററവും ശിക്ഷയും.**

പരിഭാഷകൻ: ഇടപ്പിള്ളി പി. കെ. കരുണാകരമേനോൻ അവർകൾ, മംഗളോദയം അച്ചുക്കൂടം, തൃശ്ശിവപേരൂർ. വില 2 ക. 8ണ.

3. **ശ്രീവീരരാഘവ ചക്രവർത്തിപ്പട്ടയം.**

ഗ്രന്ഥകർത്താ:—ഡാക്ടർ കെ. ഗോദവർമ്മ അവർകൾ, എം. എ., പി. എച്ച്. ഡി. (ലണ്ടൻ) ചിത്രാ പബ്ളിഷിങ്ങ് ഹൌസ്, തിരുവനന്തപുരം. വില 1 ക.

4. **എറണാകുളം ക്ഷേത്ര മാഹാത്മ്യം.**

പ്രസാധകൻ: ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ അവർകൾ, ബി. ഏ. വിദ്യാവിനോദിനി പ്രസ്സ്, എറണാകുളം വില 1 ക.

5. **സാഹിതീസന്താനം.**

ഗ്രന്ഥകർത്താ:- കോയിപ്പിള്ളി പരമേശ്വരക്കുറുപ്പവർകൾ, നോർമ്മൻ പ്രിൻറിങ്ങ് ബ്യൂറോ, കോഴിക്കോട്. വില 8ണ

6. **വീരസന്ദേശം.**

ഗ്രന്ഥകർത്താ:- കോയിപ്പിള്ളി പരമേശ്വരക്കുറുപ്പവർകൾ, നോർമ്മൻ പ്രിൻറിങ്ങ്ബ്യൂറോ, കോഴിക്കോട്. വില 6ണ

7. **സഹകരണദീപിക.**

ഗ്രന്ഥകർത്താ: ആർ. മാധവപ്പൈ അവർകൾ, വിദ്യാഭിവർദ്ധിനി പ്രസ്സ്, കൊല്ലം, വില 12 ണ.

8. **വായ്പസഹായി.**

ഗ്രന്ഥകർത്താ:-ആർ മാധവപ്പൈ അവർകൾ, എക്സ്പ്രസ്സ് പ്രിൻറിങ്ങ് വർക്സ്, കോട്ടയം. വില 2 ണ.

9. **നമ്മുടെ സഹകരണ സംഘങ്ങൾ.**

ഗ്രന്ഥകർത്താ:-ആർ. മാധവപ്പൈ അവർകൾ, മനോമോഹനം പ്രസ്സ്, കൊല്ലം. വില 3 ണ.

10. **സഹകരണപ്രവേശിക.**

ഗ്രന്ഥകർത്താ:-ആർ. മാധവപ്പൈ അവർകൾ, ധർമ്മകാഹളം പ്രസ്സ്, എറണാകുളം. വില 7 ണ.

അഭിപ്രായങ്ങൾ.

I. പന്തളത്തു കേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ.

"മുഹൂർത്തം ജ്വലിതം ശ്രേയോ ന ച ധൂമായിതം ചിരം" എന്ന കവിവാക്യമനുസരിച്ചു തേജഃപ്രസരത്തോടുകൂടി അല്പകാലം ജീവിച്ചിരുന്നു്, കൈരളിയ്ക്കു മറക്കാത്ത ഉപകാരം ചെയ്തു്, കവിലോകത്തിൽ ശാശ്വതപ്രതിഷ്ഠ സമ്പാദിച്ചു ദിവംഗതനായ ഒരു മഹാപുരുഷന്റെ ജീവചരിത്രത്തെ വിഷയീകരിച്ചു്, സുപ്രസിദ്ധഭാഷോപാസകനായ എ. ഡി. ഹരിശർമ്മ അവർകൾ രചിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥമാണു് 'പന്തളത്തു കേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ'. വി. വി. പ്രസിദ്ധീകരണശാലക്കാർ 'കേരളഭാഷാപ്രണയികൾ' എന്ന പേരിൽ പ്രകാശിപ്പിച്ചുവരുന്ന ഗ്രന്ഥപരമ്പരയിൽ ഇതു് അഞ്ചാമത്തെ പുസ്തകമാകുന്നു.

ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ 14 അദ്ധ്യായങ്ങളുണ്ടു്. ഒന്നാമദ്ധ്യായം പ്രാരംഭമാകുന്നു. രണ്ടിൽ പന്തളം രാജവംശത്തിന്റെ ചരിത്രവും മൂന്നിൽ പണ്ഡിതപാരമ്പര്യവും വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. ജനനം, ബാല്യവും വിദ്യാഭ്യാസവും, എന്നിവയാണു നാലിലേയും അഞ്ചിലേയും വിഷയങ്ങൾ. ആറുമുതൽ പതിനൊന്നുവരെയുള്ള അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ തമ്പുരാന്റെ ബഹുമുഖങ്ങളായ കാവ്യങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള നിരൂപണം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. സ്വഭാവവൈശിഷ്ട്യം, പലവക, ഉപസംഹാരം എന്നിവയാണു് ഒടുവിലത്തെ മൂന്നദ്ധ്യായങ്ങൾ. പല സന്ദർഭങ്ങളിലും ആവശ്യംപോലെ തമ്പുരാന്റെ കൃതികളിൽനിന്നു പദ്യങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ചുചേർത്തിട്ടുണ്ടു്. ഇതാണു് 'പന്തളത്തു കേരളവർമ്മതമ്പുരാ'ന്റെ സ്ഥൂലരൂപം. ഒരു സാഹിത്യകാരന്റെ ജീവചരിത്രത്തിൽ ഏതെല്ലാം വിഷയങ്ങൾ അന്തർഭവിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടോ, അവയിലെല്ലാം ഹരിശർമ്മ അവർകളുടെ ദൃഷ്ടി പതിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നു പുസ്തകത്തിലെ അദ്ധ്യായങ്ങളുടെ പേരുകൾതന്നെ വിശദമാക്കുന്നു.

ജീവചരിത്രങ്ങളുടെ ആവശ്യകതയെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഒന്നാമദ്ധ്യായത്തെ ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ അവതാരികയോ മുഖവുരയോ ആയി മാത്രമേ ഗണിക്കേണ്ടതുള്ളു. ഈ സ്ഥിതിക്കു് അതിന്റെ സ്ഥാനം അവതാരികയുടേതാക്കുകയായിരുന്നു നന്നെന്നു തോന്നുന്നു. രണ്ടും മൂന്നും അദ്ധ്യായങ്ങൾ ചരിത്രവിവരണങ്ങളാകുന്നു. പന്തളംരാജവംശത്തിന്റെ രാഷ്ട്രചരിത്രം രണ്ടിലും, പണ്ഡിതപാരമ്പര്യം മൂന്നിലും വിവരിക്കുന്നു. ഈ രണ്ടദ്ധ്യായങ്ങളിലും പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ഗ്രന്ഥകർത്താവു ഗവേഷണക്ലേശം അനുഭവിച്ചിരിക്കുമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. വായനക്കാരുടെ ജിജ്ഞാസയെ അവ അത്രയ്ക്കുമാത്രം ശമിപ്പിക്കുന്നുമുണ്ടു്.

ഏഴു മുതൽ പതിനൊന്നുവരെയുള്ള അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ തമ്പുരാന്റെ സാഹിത്യവ്യവസായത്തിന്റെ വിവിധമുഖങ്ങളെപ്പറ്റി ദീർഘമായി വിമർശിച്ചിരിക്കുന്നു ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ കഴമ്പായഭാഗമാണു പ്രസ്തുത നിരൂപണം. മി: ശർമ്മയുടെ സഹജമായ വിമർശനകുശലത തെളിഞ്ഞുവിളങ്ങുന്നതും ഈ ഭാഗത്തിലാണെന്നു പറയണം. തമ്പുരാന്റെ കവിതയുടെ ആന്തരരത്നങ്ങളെ വിമർശനംകൊണ്ടു വിശദമാക്കി, അവിടുത്തേയ്ക്കു മഹാകവിപദത്തിനു ശാശ്വതാവകാശമുണ്ടെന്നു ഗ്രന്ഥകർത്താവു് ഈ ഭാഗത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രകൃതത്തിൽ മി: ശർമ്മ ചെയ്തിരിക്കുന്ന വിമർശനത്തിൽനിന്നു തമ്പുരാന്റെ കവിതയെപ്പറ്റി വായനക്കാർക്കു സമഗ്രമായ ഒരു ജ്ഞാനം സമ്പാദിക്കുവാൻ കഴിയും.

തമ്പുരാന്റെ പ്രധാനകൃതികളെപ്പറ്റി ഒരു നിരൂപണംചെയ്തിരിക്കുന്നതു് ഒൻപതാമദ്ധ്യായത്തിലാകുന്നു. രുക്മാംഗദചരിതമാണല്ലോ തമ്പുരാന്റെ ലബ്ധപ്രതിഷ്ഠവും സർവ്വപ്ര

ധാനവുമായ കാര്യം. ദേവധാ മഹത്തായ ആ കാര്യത്തെപ്പററി നിരൂപണംചെയ്തു് അതിന്റെ ഗുണാംശങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ മി: ശർമ്മ വേണ്ടതിലധികം പിശുക്കു കാണിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അല്പംകൂടി ദീർഘവും കാര്യബഹുലവുമായ ഒരു വിമർശനം രുഗ്മാംഗദചരിതത്തെപ്പററി കൊടുക്കാമായിരുന്നു. ഇങ്ങനെയൊക്കെയാണെങ്കിലും പന്തളത്തുതമ്പുരാന്റെ കാവ്യങ്ങളുടെ പൊതുവേയുള്ള ഗുണങ്ങൾ മി: ശർമ്മയുടെ നിരൂപണത്തിൽനിന്നു വായനക്കാർക്കു ഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിയും.

പതിനൊന്നാമദ്ധ്യായമായ 'കവിതാനിരൂപണം' കവിതയെപ്പററി ഒരു പൊതു നിരൂപണത്തോടുകൂടി ആരംഭിക്കുന്നു. ഈ പ്രകരണത്തിൽ പല പണ്ഡിതന്മാരുടെയും മതങ്ങളെ മി: ശർമ്മ സ്മരിക്കുന്നതു വളരെ പ്രയോജനകരമായിട്ടുണ്ട്. തമ്പുരാന്റെ അപ്രതിമമായ പദസ്വാധീനശക്തി, കല്പനാകുശലത, അലങ്കാരപുഷ്ടി മുതലായ ഗുണങ്ങളെ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഗ്രന്ഥകർത്താവു ഹൃദയപൂർവ്വം ശ്ലാഘിച്ചിരിക്കുന്നു. "പന്തളത്തു കേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ ഒരു യാഥാസ്ഥിതികനായ കവിയാണെന്നുതന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അതുനിമിത്തം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾക്കു പറയത്തക്ക യാതൊരു അനാസ്വാദ്യതയും ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു ഖണ്ഡിച്ചു പറയാവുന്നതാണ്" എന്നുള്ള അഭിപ്രായത്തോടുകൂടിയാണു 11-ാമദ്ധ്യായം അവസാനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഈ ഭാഗത്തിൽനിന്നു യാഥാസ്ഥിതികകവിതയ്ക്കും അനാസ്വാദ്യതയ്ക്കും തമ്മിൽ സാഹചര്യനിയമമുണ്ടെന്നു ഗ്രന്ഥകർത്താവിനു് അഭിപ്രായമുള്ളതായി വിചാരിക്കാം. ഏതായാലും തമ്പുരാന്റെ കൃതികളെ ഈ അനാസ്വാദ്യതാപവാദത്തിൽനിന്നു വേർപെടുത്തിരക്ഷിച്ചതു സന്തോഷകരംതന്നെ.

അകൃത്രിമമായ വാഗ്രീതി, പ്രതിപാദനശുദ്ധി, പ്രസന്നവും സരസവുമായ രചന മുതലായവ ശ്രീമാൻ ശർമ്മയുടെ ഗദ്യത്തിനുള്ള സഹജഗുണങ്ങളാണ്. അവയെല്ലാം ഈ പുസ്തകത്തിലും നല്ലപോലെ പരിലസിക്കുന്നുണ്ട്. മുൻപ് അനേകം സൽഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചു തഴമ്പുപിടിച്ച ഒരു തൂലികയുടെ സന്താനത്തിനു് അകമേയും പുറമേയും എത്രയ്ക്കു സൗഭാഗ്യം ഉണ്ടായിരിക്കണമോ, അത്രയ്ക്കു് ആ ഗുണം ഈ പുസ്തകത്തിൽ കാണുന്നുണ്ടെന്നു് ഏതു സഹൃദയനും സമ്മതിക്കാതിരിക്കയില്ല. ഒരു ഗദ്യകാവ്യത്തിന്റെ ഫലംചെയ്യുന്നതാണ് ഈ ഗ്രന്ഥമെന്നു ചുരുക്കത്തിൽ പറയാം.

വടക്കുംകൂർ രാജരാജവർമ്മരാജാ.

II. എറണാകുളം ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യം.

ആധിഭൗതികത്വവും ആധിലൌകികത്വവും അധികരിച്ചെന്നല്ല അക്രമിച്ചോ അതിക്രമിച്ചോ വരുന്ന ഇക്കാലത്തുപോലും എറണാകുളത്തു ക്ഷേത്രത്തിൽ പോയിക്കണ്ടാൽ, അവിടെ ഭക്തിവിശ്വാസത്തിനോ ഭജനപൂജനാദികൾക്കോ കൂടുതലല്ലാതെ കുറവില്ലെന്നു് ആർക്കും കാണാവുന്നതാണ്. ഏതു ദേവന്റെ ഉപാസനയ്ക്കും അവിടത്തെ അവസ്ഥാഭേദവും കൂടി ഗ്രഹിച്ചാൽ കൂടുതൽഫലം കാണുമെന്നു പ്രത്യേകിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ആ സ്ഥിതിക്കു, കലിയുഗത്തിൽ ദേവപ്രീതി വരുത്തുവാൻ ഈശ്വരകഥാശ്രവണവും തൽകഥാപാരായണവും പോലെ മറെറാന്നും അത്ര ഫലപ്രദമല്ലാത്തതുകൊണ്ടും, പ്രസ്തുത പുസ്തകത്തിന്റെ നിലയും വിലയും സുവിദിതവും സ്വയം സ്പഷ്ടവുമാകുന്നു. ഭഗവാൻ പരമശിവന്റെ പല മഹിമകളും വിഭൂതികളും ഭക്തവാത്സല്യവും മററും ഈ പുസ്തകത്തിൽ വളരെ സുഗമവും കോമളവുമായി വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതു വായിച്ചാൽ, ഏതു നാസ്തികനും ഭഗവൽഭക്തനായിത്തീരാതിരിക്കുകയില്ലെന്നു നിശ്ചയം പറയാം.

ചരിത്രവിഷയകമായ ചില ചില്ലറ അറിവുകളും ഇതിൽനിന്നു സിദ്ധിക്കുന്നുണ്ട്. എറണാകുളത്തു് ഇന്നും ഒരു നമ്പൂരിബ്രാഹ്മണന്റെ ഇല്ലമോ വെളുത്തേടന്റെ വീടോ ഇല്ലാ

തല്ലേയിരിക്കുന്നതു്? കാരണമെന്തു്? ചേരാനല്ലൂർ കർത്താവിന്റെ പൂർവ്വചരിത്രം കൊച്ചിരാജ്യചരിത്രത്തോടു് അനുബന്ധിച്ചിരിക്കെ, ആ കുടുംബക്കാർക്ക് എറണാകുളത്തുണ്ടായിരുന്ന അധികാരങ്ങളുടെയും, അവകാശങ്ങളുടെയും, പ്രമതലകളുടെയും, ചാർത്തുകളുടെയും ജ്ഞാനം ദേശചരിത്രമാക്കെല്ലാവർക്കും വേണ്ടതല്ലേ? അതെല്ലാം ഇതിൽ കാണാവുന്നതാണു്. ഒടുവിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ശാസ്ത്രങ്ങളും ഒട്ടും അസ്ഥാനത്തിലായിട്ടില്ല.

ഭാഷയും വിഷയത്തോടു ചേർന്നതന്നെ ഇരിക്കുന്നു. വളരെ ലളിതങ്ങളും സാധാരണങ്ങളുമായ പദങ്ങൾ മാത്രമേ ഈ പുസ്തകത്തിൽ കാണുന്നുള്ളു. ചിലദിക്കിൽ കാണുന്ന സംഭാഷണരീതിയും രസാവഹമായിട്ടുണ്ടു്. ഇങ്ങനെ ഐതിഹ്യങ്ങളും വിനോദകരങ്ങളുമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എത്രയുണ്ടായാലും അധികമാകുന്നതല്ല.

അമ്മാമൻതമ്പുരാൻ.

III. വാസവദത്ത (ഒരു ഗദ്യനാടകം.)

ബുദ്ധമതപ്രതിപാദകങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ വളരെ അപൂർവ്വമേയുള്ളു. ഉള്ളവതന്നെയും മിക്കവാറും ശാസ്ത്രീയരീതിയിൽ മതതത്വങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുന്നവയാണു്. അത്തരം ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കു സാമാന്യജനങ്ങളെ വശീകരിക്കാനുള്ള ശക്തി കുറവാണല്ലോ. അമൂല്യങ്ങളായ തത്വരത്നങ്ങളിൽ ചിലതിനെ ബീജമാക്കി സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടു രചിക്കപ്പെടുന്നവയും സാഹിത്യഗുണം തികഞ്ഞവയുമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കു സഹൃദയലോകത്തിന്റെയും സാമാന്യജനങ്ങളുടെയുംമേൽ അത്യധികമായ സ്വാധീനശക്തിയുണ്ടായിരിക്കും. അത്തരം ഗ്രന്ഥങ്ങളായിരിക്കും മതപ്രചരണത്തിനു കൂടുതൽ സഹായമായിരിക്കുക. വാസവദത്ത എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധീകൃതമായ ഈ പുതിയ ഗദ്യനാടകം ചില ബുദ്ധമതതത്വങ്ങളെ ബീജമാക്കി സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടു വിരചിതമായിട്ടുള്ള ഒരു ഉത്തമ സാഹിത്യകൃതിയാകുന്നു.

മഹാകവി കുമാരനാശാന്റെ കരുണയിൽ പ്രതിപാദിതമായ കഥാവസ്തുതന്നെയാണു് ഈ ഗദ്യനാടകത്തിന്റെയും ബീജം. എന്നാൽ കരുണയിലെ വാസവദത്തയും ഈ ഗദ്യനാടകത്തിലെ വാസവദത്തയുംതമ്മിൽ ചില ഭേദങ്ങൾ കാണുന്നുണ്ടു്. കൈകാലുകൾ ഛേദിക്കപ്പെട്ട ഭീകരമായ ചുടലക്കാട്ടിൽ കിടക്കുന്ന വാസവദത്തയെയാണു 'കരുണ'യുടെ അവസാനത്തിൽ നാം കാണുന്നതു്. പ്രസ്തുത ഗദ്യനാടകത്തിലാകട്ടെ, ബുദ്ധഭിക്ഷുവായ ഉപഗുപ്തന്റെ യുക്തിയുക്തമായ ന്യായവാദത്താൽ അപഹൃതചിത്തനായിത്തീർന്ന രാജാവു വാസവദത്തയുടെ കൊലക്കുറ്റത്തിനു മാപ്പുകൊടുക്കുന്നതായും ആ യുവതി ഉപഗുപ്തന്റെ ശിഷ്യയായി ഭിക്ഷുകീവേഷം അംഗീകരിക്കുന്നതായും വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. "കഥാഗതിയിൽ വരുത്തിയിരിക്കുന്ന ഈ കമനീയമായ മാറ്റം ഈ കവിയുടെ അന്യൂനമായ ഔചിത്യബോധത്തെയും മഹത്തരമായ മനോമാർദ്ദവത്തെയും നമുക്കു കാട്ടിത്തരുന്നു" എന്നാണു ഈ മാറ്റത്തെപ്പറ്റി വള്ളത്തോൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്. ഇക്കാര്യത്തിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ടാകാം.

ലളിതസുന്ദരമായ ഒരു ഭാഷാശൈലിയാണു് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലുപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതു്. പത്തുരംഗങ്ങളടങ്ങിയ ഈ ദൃശ്യകാവ്യം വായിച്ചു രസിക്കുവാൻ മാത്രമല്ല, അഭിനയിച്ചു ഫലിപ്പിക്കുവാനും പ്രയോജനപ്പെടുന്ന ഒന്നാണു്. "വിഷയത്തിന്റെ വിശുദ്ധി, രംഗവിധാനത്തിന്റെ ഭംഗി, ഉപപാദനത്തിന്റെ ഉജ്ജ്വലത, എന്നിവ ഈ നാട്യപ്രബന്ധത്തെ ശ്രേഷ്ഠകോടിയിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു" എന്നുള്ള വള്ളത്തോളിന്റെ അഭിപ്രായത്തോടു ഞങ്ങൾ പൂർണ്ണമായി യോജിക്കുന്നു.

R. M.

IV ചട്ടമ്പിസ്വാമി തിരുവടികൾ.

മലയാളഭാഷയിൽ ജീവചരിത്രങ്ങൾ ഇനിയും വേണ്ടിടത്തോളം ഉണ്ടായിക്കഴിഞ്ഞു എന്നു പറയാറായിട്ടില്ല. ഈ ഇനത്തിൽ കുറേ ചില പുസ്തകങ്ങൾ ഇപ്പോൾ അങ്ങുമിങ്ങും നിന്നു പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അവയിൽ ഒട്ടുമുക്കാലും അപൂർണ്ണങ്ങളായിട്ടാണു കാണപ്പെടുന്നതു്. ജീവചരിത്രശാഖ തീരെ ശുഷ്കമായിട്ടുള്ള മലയാളഭാഷയിൽ, അത്തരത്തിലുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളും പ്രയോജനപ്രദങ്ങളല്ലെന്നു പറയാൻ പാടില്ലെങ്കിലും, പൂർണ്ണരൂപത്തിലുള്ള ജീവചരിത്രങ്ങളുടെ ആവശ്യകതയെ അവ ഒരിക്കലും ലഘൂകരിക്കുന്നില്ലെന്നുള്ളതു പ്രത്യേകം വക്തവ്യമാണു്. നമ്മുടെ ജീവചരിത്രശാഖയ്ക്കുള്ള മറ്റൊരു ന്യൂനത, അതു വിദേശീയരെ സംബന്ധിച്ച സാഹിത്യംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നുള്ളതത്രെ. ഇങ്ങനെയുള്ള ചരിത്രങ്ങളിലധികവും പരിഭാഷാരൂപത്തിലോ അനുകരണരൂപത്തിലോ ഉള്ളവയായിരിക്കുമെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണല്ലോ. ജീവചരിത്രങ്ങൾക്കു വിഷയമാകത്തക്ക മഹാന്മാർ കേരളക്കരയിലും ധാരാളമുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. പക്ഷേ, അവരെപ്പറ്റി എന്തെങ്കിലും എഴുതണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ അല്പം ഗവേഷണക്ലേശം അനുഭവിക്കാതെ സാധിക്കയില്ല. അതുകൊണ്ടാണു് അങ്ങോട്ടേയ്ക്കു് അധികമാരും തിരിഞ്ഞുനോക്കാത്തതു്. ഏതാദൃശമായ പരിതഃസ്ഥിതികളെ വിസ്മരിക്കാതെ വിചിന്തനം ചെയ്യുന്നപക്ഷം, ശ്രീമാൻ പാവൂർ കെ. ഗോപാലപിള്ള അവർകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള "ചട്ടമ്പിസ്വാമി തിരുവടികൾ" എന്ന പുസ്തകം, ഭാഷാസാഹിത്യഭണ്ഡാഗാരത്തിലേയ്ക്കു് ഒരു അമൂല്യസമ്പത്തായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നു നിസ്സംശയം അഭിപ്രായപ്പെടാം.

അടുത്തകാലത്തു് അന്തരിച്ചുപോയിട്ടുള്ള കേരളീയമഹാന്മാരിൽ ഒട്ടും അപ്രധാനമല്ലാത്ത ഒരു സ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്ന ഒരാളാണു ചട്ടമ്പിസ്വാമി അവർകൾ. ഒരു ചിന്തകന്റെയും ഭാഷാഭിമാനിയുടേയും പണ്ഡിതന്റെയും നിലകളിൽ അദ്ദേഹം കേരളീയരുടെ ബഹുമതിയെ അർഹിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരാളെപ്പറ്റി കേരളീയർക്കു ശരിയായ ഒരു ബോധം ഇല്ലാതിരിക്കുക എന്നുള്ളതു് ഒരിക്കലും ആശാസ്യമായ ഒരു കാര്യമല്ല. ഈ കുറവിനെ പരിഹരിക്കുന്നതിനു പ്രസ്തുതകൃതി അത്യന്തം ഉപകരിക്കുന്നു. ദീർഘങ്ങളായ പല അദ്ധ്യായങ്ങളും ദീർഘതരങ്ങളായ മൂന്നനുബന്ധങ്ങളുമടങ്ങിയ "ചട്ടമ്പിസ്വാമി തിരുവടികൾ", സ്മര്യപുരുഷനെ സംബന്ധിച്ചറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടവയായ മിക്ക കാര്യങ്ങളേയും സവിസ്തരം പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ടു്. സ്വാമിയുടെ സ്വദേശം, ബാല്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, മാനസാന്തരം, ദേശസഞ്ചാരം, ഗ്രന്ഥകർത്തൃത്വം, ശിഷ്യസമ്പത്തു്, സകലകലാവല്ലഭത്വം, സാഹിത്യപരിശ്രമം മുതലായ അനവധി വിഷയങ്ങളെ ഇതിൽ വിശദമായി വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ വക വിവരങ്ങൾ ഇത്ര പൂർണ്ണമായി സമ്പാദിക്കുന്നതിനു ഗ്രന്ഥകർത്താവു വളരെ ഗവേഷണക്ലേശം അനുഭവിച്ചിരിക്കുമെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണു്. മൂന്നനുബന്ധങ്ങളുള്ളതിൽ ഒന്നാമത്തേതു സ്വാമികളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു നിരൂപണമാകുന്നു. ഇതിൽ "ക്രിസ്തുമതച്ഛേദന"ത്തെ ദീർഘമായി വിമർശിച്ചിട്ടുണ്ടു്. സ്വാമികളുടെ ചില ലേഖനങ്ങളെ ദ്വിതീയാനുബന്ധത്തിൽ ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. നൂറിൽപരം പേജുകളുള്ള മൂന്നാമത്തെ അനുബന്ധം സ്വാമികളെപ്പറ്റി ഓരോരുത്തരെഴുതിയിട്ടുള്ള സ്മരണകളാകുന്നു. ഈ സ്മരണകളെഴുതിയിട്ടുള്ളവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ശ്രീമാന്മാരായ കെ. നാരായണക്കുരുക്കൾ ബി. ഏ., പുത്തേഴത്തു നാരായണമേനോൻ ബി. ഏ., ബി. എൽ; ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ ബി. ഏ; വിദ്വാൻ ചെമ്പിൽ എം. പി. പണിക്കർ, കരുവാ കൃഷ്ണനാശാൻ, ശ്രീവർദ്ധനത്തു് എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള എം. ഏ; കാഞ്ഞിരവിളാകം എം. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള എം. ഏ. മുതലായ പല മാന്യന്മാരും ഉൾപ്പെടും. സ്വാമികൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള ചില അത്ഭു

തപ്രവൃത്തികളെപ്പററി അനുഭവസ്ഥന്മാരുടെ നിലയിൽ ഇവരിൽ ഓരോരുത്തരും വൎണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതു വായിച്ചിരിക്കേണ്ടതു തന്നെയാണ്.

സാമാന്യമായി പറയുന്നതായാൽ പുസ്തകത്തിലെ ഭാഷ ലളിതവും പ്രതിപാദനരീതി സരസവുമായിട്ടുണ്ട്. "അതുകൊണ്ടാണ് ഇതു് ഒരു പുതിയ സമ്പ്രദായത്തിലുള്ള അസാധാരണ വായനയാണെന്നു പറയുവാൻ കാരണം."—"ഇദ്ദേഹത്തെ സാധാരണമായി വിദ്വാൻ രാമുണ്ണി എളയതു് എന്ന പേരിലാണ് അറിയപ്പെടുന്നതു്"—"അന്ന് ലൌകികവിഷയങ്ങളിലെന്നപോലെ ആത്മീയവിഷയത്തിലും എനിക്കുണ്ടായിരുന്ന മഹിമ, ശങ്കരശൈലസങ്കാശനും, യോഗസാധനകളാൽ തേജോമയനും, വിശാലഫാലനും, ദീൎഘശ്മശ്രുവും, വിദഗ്ദ്ധലനഗാത്രനും, കരുണാവരുണാലയനും, അദ്വൈതബ്രഹ്മനിഷ്ഠനുമായിരുന്ന ആ മഹാനുഭാവന്റെ സമീപത്തു സമീപിക്കാനോ സംസാരിപ്പാനോ അദ്ദേഹത്തെ ഉൽപക്ഷ്മളമായി സന്ദൎശിപ്പാനോ ഞാൻ ശക്തനായിഭവിച്ചില്ല," എന്നു തുടങ്ങി ഭാഷാസംബന്ധമായി ഇതിൽ കാണുന്ന സ്ഖലിത്യങ്ങൾക്കു ഗ്രന്ഥകൎത്താവു സമാധാനം പറയാതെ നിവൃത്തിയില്ല; ഗ്രന്ഥശരീരത്തിൽ ദുൎമ്മേദസ്സും ഒട്ടും കുറവല്ല. ഇതൊക്കെയായാണെങ്കിലും മി: ഗോപാലപിള്ളയുടെ ശ്രമം ഭാഷാഭിമാനികളും ദേശാഭിമാനികളുമായ എല്ലാ കേരളീയരുടെയും കൃതജ്ഞതയെ അൎഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതു തൎക്കമററ സംഗതിയാണ്. റോയൽ എട്ടിൽ നാനൂററിഅൻപതോളം പേജുകളും ചിത്രനായകന്മാരുടെയും ശിഷ്യന്മാരുടെയും മററുമായി അൻപതെട്ടു ഛായാപടങ്ങളുമടങ്ങിയ പ്രസ്തുതപുസ്തകത്തിനു് രണ്ടു രൂപാവില നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതു് ഒട്ടും അധികമായിട്ടില്ല.

A. D. H. S.

V. സഹകരണദീപിക.

VI. സഹകരണപ്രവേശിക.

VII. വസ്തുസഹായി.

VIII. നമ്മുടെ സഹകരണസംഘങ്ങൾ.

ദരിദ്രരും സാധുക്കളുമായ ഭൂരിപക്ഷം ജനങ്ങളെ യഥാൎത്ഥമായ അഭിവൃദ്ധിയിലേയ്ക്കും ഉൽകൎഷത്തിലേയ്ക്കും ഉന്നമിപ്പിക്കണമെന്നുള്ള ഏകലാക്കോടുകൂടി സമാരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതാണു സഹകരണപ്രസ്ഥാനം. അതു് ആവിൎഭൂതമായിട്ട് ഇനിയും ഒരു നൂററാണ്ടു തികഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിലും, സഹകരണസംഘങ്ങളില്ലാത്ത ഒരു ഗ്രാമവും ലോകത്തിലെ ഒരു രാജ്യത്തുമില്ലെന്നു പറയത്തക്കവണ്ണം, മററു പ്രസ്ഥാനങ്ങളെക്കാൾ അധികമായ ഒരു പ്രചാരം അതിനു സിദ്ധിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ആദൎശശുദ്ധിയെയും അതുമൂലം ജനസാമാന്യത്തിനു സിദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അനുഗ്രഹങ്ങളെയും കാണിക്കുന്ന ഒരു നല്ല തെളിവാണ് ഈ പ്രചാരമെന്നു പറയാം. യാതൊരു പ്രത്യേകവിഭാഗത്തിന്റെയോ ജാതിയുടെയോ മാത്രം വിജയത്തെ ലാക്കാക്കാതെ എല്ലാവരും യോജിച്ചു പ്രവൎത്തിക്കുന്നതിനും, പരസ്പരം വിശ്വസിക്കുന്നതിനും വേണ്ടിടത്തോളം അവസരം കൊടുത്തു്, സമസ്തജനങ്ങളെയും ഏകീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മാൎഗ്ഗമാണു സഹകരണം. സകല ജനങ്ങളും സാമ്പത്തികജീവിതത്തിൽ ഐകമത്യത്തോടെ പെരുമാറുകയും, ഭിന്നാഭിപ്രായങ്ങൾ ദേദംക്കവാൻ ഒരുക്കമുള്ളവരായിരിക്കുകയും, ഭിന്നാഭിപ്രായത്തിൽ വിരോധം പ്രകടിപ്പിക്കാതിരിക്കുകയും, ബുദ്ധിശക്തികൊണ്ടും സമഭാവനകൊണ്ടും പരസ്പരം മനസ്സിലാക്കി സൌഹാൎദ്ദത്തോടുകൂടി വൎത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു സമുദായസ്ഥിതി സമുൽഭൂതമാക്കുകയെന്നതാണു സഹകരണത്തിന്റെ ആദൎശം. കേരളത്തിൽ സഹകരണപ്രസ്ഥാനം ആരംഭിച്ചിട്ടു് ഏതാണ്ടു കാൽ ശതാബ്ദമായെങ്കിലും,

ഇനിയും അതിന് ആശാസ്യമായ അഭിവൃദ്ധി ഇവിടെ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു പറയാതെ നിവൃത്തിയില്ല. ഇന്നാട്ടിൽ തുടങ്ങിയ പല സഹകരണസംഘങ്ങളും മുടങ്ങുകയോ നിർജ്ജീവമാകുകയോ ആണു ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. സഹകരണത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെയും അതു പ്രായോഗികമാക്കേണ്ട യഥാർത്ഥരീതികളെയും സാമാന്യജനങ്ങൾ ശരിക്കു മനസ്സിലാക്കാത്തതാണ് ഈ പരാജയത്തിനു കാരണമെന്ന് ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇറവൂർ മി: ആർ. മാധവപ്പൈയുടെ സഹകരണഗ്രന്ഥാവലി ആ വിഷയത്തിൽ ജനസാമാന്യത്തിന് ആവശ്യമായ ജ്ഞാനം നൽകുന്നതിന് അത്യന്തം പര്യാപ്തമാണെന്നുള്ളതിനു തർക്കമില്ല.

ഈ ഗ്രന്ഥാവലിയിലെ ഒന്നാമത്തെ കൃതിയായ "സഹകരണദീപിക"യിൽ സഹകരണപ്രസ്ഥാനം, പലതരം പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ, അംഗങ്ങളുടെ ബാദ്ധ്യത, ധനസഹായോദ്ദേശ്യങ്ങൾ, ധനസംഭരണം, വായ്പകൾ, സഹകരണപ്രസ്ഥാനവും സാധുക്കളും എന്നിങ്ങനെ ഏഴദ്ധ്യായങ്ങളാണുള്ളത്. സഹകരണാദർശം, മാഹാത്മ്യം, സ്ഥാപകൻ, ഉല്പത്തിസംഘങ്ങൾ, വിതരണസംഘങ്ങൾ, മററു ധനേതരസംഘങ്ങൾ, പ്രാഥമികധനസഹായസംഘങ്ങൾ, പരസ്പരസഹായബാങ്കുകൾ, ക്ലിപ്തസഹിതവും ക്ലിപ്തരഹിതവുമായ സംഘങ്ങൾ, കരുതൽധനം, രക്ഷാമാർഗ്ഗങ്ങൾ, ഓഹരിമൂലധനം, നിക്ഷേപങ്ങൾ, വായ്പകൾ ആവശ്യപ്പെടുകയും കൊടുക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതെങ്ങനെ, വായ്പയ്ക്കുള്ള ഉറപ്പ്, വായ്പക്കുടിശ്ശിഖ, സഹകരണവായ്പകൊണ്ടുള്ള പ്രയോജനം, ദരിദ്രർക്കു സഹകരണത്തിലുള്ള സ്ഥാനം, സാധുക്കളുടെ ജാഡ്യം മുതലായി, സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിലേർപ്പെടുവാൻ ആത്മാർത്ഥമായി കാംക്ഷിക്കുന്ന ഒരു വ്യക്തി അവശ്യം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതും അറിയാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതുമായ സംഗതികളെക്കുറിച്ചുള്ള സമഗ്രമായ വിവരണം ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

"പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളിലെ അംഗങ്ങളിൽ ബഹുഭൂരിഭാഗവും പാവപ്പെട്ടവരായിരിക്കുന്നസ്ഥിതിക്ക് അവർക്ക് വിഷമംകൂടാതെ വായിച്ചുമനസ്സിലാക്കുവാൻ ഉതകത്തക്ക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ" ഉണ്ടാകണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി മി. മാധവപ്പൈ രചിച്ചിട്ടുള്ള മറെറാരു കൃതിയാണ "സഹകരണപ്രവേശിക." തിരുവിതാംകൂർ പരസ്പരസഹായസംഘം രജിസ്ട്രാർ മി: എം. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള ബി. ഏ. യുടെ അവതാരികയോടും, കൊച്ചി പരസ്പരസഹായസംഘം രജിസ്ട്രാർ മി. കെ. നാരായണമേനോൻ എം. എ.-യുടെ മുഖവുരയോടുംകൂടി പ്രസിദ്ധം ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഈ ഗ്രന്ഥം സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രായോഗികവശങ്ങളെ പരാമർശിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിൽ വിജയപൂർവ്വം പരിശ്രമിക്കണമെന്ന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതായ വിവിധവിഷയങ്ങളെ 19 അദ്ധ്യായങ്ങളിലായി ക്രോഡീകരിച്ച് ഇതിൽ ഉപന്യസിച്ചിരിക്കുന്നു.

"വായ്പസഹായി" എന്ന പുസ്തകം 'സഹകരണദീപിക'യുടെ ആറാമത്തെ അദ്ധ്യായത്തെ ഒന്നുകൂടി വിസ്തരിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഇന്നാട്ടിലെ സഹകരണസംഘങ്ങൾ അധികവും ധനസഹായസംഘങ്ങളാണെന്നും, വായ്പകൾ കുടിശ്ശിഖ വരുത്തുന്നതുമൂലമാണ മിക്ക സംഘങ്ങളും അധഃപതിക്കുന്നതെന്നുമുള്ള വസ്തുത ആലോചിക്കുമ്പോൾ വായ്പകളെ പരാമർശിച്ചുള്ള ഈ ഗ്രന്ഥം അത്യന്തം പ്രയോജനപ്രദമാണെന്നുള്ളതിനു തർക്കമില്ല. "അംഗങ്ങളുടെ രക്ഷയാണ സംഘത്തിന്റെ ലക്ഷ്യമെന്നും, മിതവ്യയം, സ്വാശ്രയശീലം തുടങ്ങിയവ സാധുജനതയെ അഭ്യസിപ്പിക്കുകയെന്നുള്ളതാണ് ഈ പ്രസ്ഥാനംമൂലം സാധിക്കുവാനുള്ളതെന്നും, പ്രസ്ഥാനാഭിവൃദ്ധി കാംക്ഷിക്കുന്ന സംഘപ്രവർത്തകന്മാരെ ഉദ്ബോധിപ്പിച്ചും വായ്പ കൊടുക്കുന്നതിലും അതു തിരിച്ച് ഈടാക്കുന്നതിലും അനുവാദകന്മാരും അപേക്ഷകന്മാരും അനുവർത്തിക്കേണ്ട രീതികളെ വിശദീകരിച്ചും", ആ വിഷയത്തിൽ ഇപ്പോഴുള്ള ദൂഷ്യങ്ങൾക്കു ശരിയായ പ്രതിവിധികൾ നിർദ്ദേശിച്ചുമാണ് ഈ കൃതി വിരചിതമായിരിക്കുന്നത്

"തിരുവിതാംകൂർ സഹകരണപ്രബന്ധമത്സരക്കമ്മറ്റി"യുടെ ഒന്നാം സമ്മാനമായ സ്വർണ്ണകീർത്തിമുദ്രയ്ക്കു് അർഹമായിത്തീർന്നതും മി. ജി. കെ. ദേവധാർ എം. എ. തുടങ്ങിയ വിദഗ്ദ്ധസഹകാരികളുടെ പ്രശംസയ്ക്കു പാത്രീഭൂതമായതുമായ മറ്റൊരു ലഘുകൃതിയാണു "നമ്മുടെ സഹകരണസംഘങ്ങൾ". തിരുവിതാംകൂറിലെ സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രവർത്തനരീതിയും അതിലുള്ള ദൂഷ്യങ്ങളും അവയെ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളും സാമാന്യം വിശദമായി ഈ കൃതിയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു.

തുറവൂർ പരസ്പരസഹായസംഘം പ്രധാനകാര്യദർശി, ചേർത്തല താലൂക്ക് പരസ്പരസഹായയൂണിയൻ സഹകാര്യദർശി, തിരുവിതാംകൂർ പരസ്പരസഹായപ്രധാനകാര്യാലയത്തിലെ മന്ത്യ ഓർഗനൈസർ എന്നീ വിവിധനിലകളിൽ ചിരകാലം ജോലിചെയ്തു പ്രായോഗികജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളതുമൂലം പ്രതിപാദ്യവിഷയങ്ങളെ നാടിന്റെ സ്ഥിതിക്കും നാട്ടുകാരുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കും അനുസൃതമായവിധം വിശദീകരിക്കുന്നതിനു ഗ്രന്ഥകാരനു സാധിച്ചിരിക്കുന്നു. മാത്രമല്ല, ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ സഹകരണപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മൌലികതത്വങ്ങളെ വിശദീകരിക്കുകയും, സഹകരണനിയമങ്ങളെ സന്ദർഭോചിതം ഉദ്ധരിച്ചു വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും, സഹകരണസംബന്ധമായി മഹാന്മാർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ പകർത്തി തന്റെ വാദമുഖങ്ങളെ ദൃഢീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ ഗ്രന്ഥകർത്താവു പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ശ്രദ്ധ അഭിനന്ദനീയമായിരിക്കുന്നു. സാധാരണക്കാർക്കുപോലും സുഗ്രഹമാകത്തക്കവിധം ലളിതവും ഹൃദ്യവുമായ ഒരു ഭാഷാശൈലിയാണ് ഈ ശാസ്ത്രീയവിഷയങ്ങളുടെ പ്രതിപാദനത്തിനു ഗ്രന്ഥകർത്താവു സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. നമ്മുടെ നാട്ടിലെ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങൾ പ്രായേണ നിർജ്ജീവങ്ങളായിത്തീർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ സഹകരണത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യവും തത്വങ്ങളും പ്രവർത്തനരീതിയും ശരിയാംവണ്ണം മനസ്സിലാക്കുന്നതിനു പര്യാപ്തമായ ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എല്ലാവരും വായിച്ചുപഠിക്കുകയും പ്രത്യേകിച്ചു വിദ്യാർത്ഥികളുടെ അഭ്യസനത്തിനു സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു് അഭിലഷണീയമായിരിക്കും. ഈ ഉൽകൃഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രണയനത്തിൽ മി: ആർ മാധവപ്പൈ ഗവർമ്മെന്റിന്റെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും ഉദാരമായ പ്രോത്സാഹനത്തെ അർഹിക്കുന്നുണ്ടു്.

M. O. J.

പരിഷൽകാര്യങ്ങൾ.

പരിഷൽകാര്യദർശി ഇങ്ങനെ എഴുതുന്നു:—

൧൧൧൧ ധനു ൮-ാംനു- പരിഷന്നിർവ്വാഹകസംഘത്തിന്റെ ഒരു സാധാരണയോഗം നടക്കുകയുണ്ടായി. അന്നു നിർവ്വാഹകസംഘാദ്ധ്യക്ഷനായ റാവുസാഹിബ് ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യർ അവർകളും സന്നിഹിതനായിരുന്നു. (1) ശ്രീമാൻ കെ. സി. മാത്തു അവർകൾ പണ്ടത്തെ റിക്കാർട്ടുകൾ മുഴുവനും ഇനിയും ഏല്പിച്ചുതന്നിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ അതിനെസംബന്ധിച്ച് അദ്ദേഹത്തിനു വിശദമായി വീണ്ടും എഴുതി അയയ്ക്കേണ്ടതാണെന്നു തീരുമാനിച്ചു. (2) തിരുവിതാങ്കൂർ ഗവമ്മെണ്ടിൽ കെട്ടിവെച്ചിട്ടുള്ള ലൈസൻസ്ഫീസ് തിരികെവാങ്ങുവാൻ അദ്ധ്യക്ഷനെ ചുമതലപ്പെടുത്തി. (3) നിർവ്വാഹകസംഘത്തിൽ ശ്രീമാൻ കെ. എം. സീതി അവർകൾക്കുപകരം ശ്രീമാൻ കോയിപ്പിള്ളി പരമേശ്വരക്കുറുപ്പവർകളെ ഒരംഗമായി തിരഞ്ഞെടുത്തു. (4) പരിഷത്തിൽ സാമാജികന്മാരെക്കൂടുതലായി ചേർക്കുന്നതിനുവേണ്ട പ്രചരണാവല നടത്തേണ്ടതാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചു (5) അടുത്ത വാർഷികയോഗം മററാരും ക്ഷണിക്കാത്തപക്ഷം എറണാകുളത്തുവെച്ചു നടത്തേണ്ടതാണെന്നു തീരുമാനിച്ചു.

പത്രാധിപക്കുറിപ്പുകൾ.

I. മലയാളമഹാപാഠശാല.

കേരളത്തിൽ ഒരു മലയാളമഹാപാഠശാല സ്ഥാപിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയേയും അതുകൊണ്ടുള്ള പ്രയോജനങ്ങളേയും അതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളേയും വിവരിച്ചുകൊണ്ടു മാവേലിക്കര വിദ്യാലയപോഷിണി ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷനിൽ നിന്നു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ലഘുലേഖ ഇവിടെ അഭിപ്രായത്തിനായി അയച്ചുതന്നിരിക്കുന്നു. മാതൃഭാഷാഭിമാനികളായ എല്ലാവരുടേയും സവിശേഷമായ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കേണ്ട ഒരു വിഷയമാണിതെന്നു പറയുന്നതിൽ ഞങ്ങൾക്ക് അത്യന്തം സന്തോഷമുണ്ട്. "കേരളത്തിന്റെ ജന്മസിദ്ധമായ അനുഗ്രഹത്തിനും കേരളീയരുടെ പരമ്പരാഗതമായ സംസ്കാരത്തിനും വാസനയ്ക്കും പര്യാപ്തമായ അഭ്യസനം നൽകുന്നതും ലളിതവും സാരസമ്പൂർണ്ണവുമായ ജീവിതം നയിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതും സർവ്വോപരി കേരളീയരിൽ സ്വാതന്ത്ര്യബോധവും സമുദായ

മൈത്രിയും സ്വാശ്രയശീലവും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതുമായ ഒരു മഹാപാഠശാല" കേരളത്തിലുണ്ടാകുന്നതു് എല്ലാംകൊണ്ടും ഒരനുഗ്രഹം തന്നെയായിരിക്കും. പ്രസ്തുത പാഠശാലയിൽ നൽകുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം സർക്കാർസർവ്വീസിനെ പരമലക്ഷ്യമാക്കിയുള്ളതായിരിക്കാൻ പാടില്ലെന്നാണു പ്രവർത്തകന്മാരുടെ നിശ്ചയം.

സാഹിത്യം, പൌരബോധവും സഹകരണവും, ആരോഗ്യരക്ഷ, കൃഷിയും വ്യവസായവും, ശില്പവിദ്യ എന്നീ വിഷയങ്ങളാണു പ്രവർത്തകന്മാർ പ്രധാനമായി പഠിപ്പിക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്നതു്. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു മഹാപാഠശാലയിൽ മൂന്നുകൊല്ലത്തെ അദ്ധ്യയനമുണ്ടായിരിക്കും. ഒരു ദേശീയപാഠശാലയായിട്ടുംകൂടി ഈ സ്ഥാപനത്തെ കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നതിനാൽ ദേശാഭിമാനം വിദ്യാർത്ഥികളിൽ വർദ്ധിപ്പിക്കാനും പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കുന്നതായിരിക്കും. അദ്ധ്യയനം കഴിഞ്ഞു പാഠശാലവിട്ടു പുറത്തിറങ്ങുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു പരാശ്രയം കൂടാതെ മാന്യമായ നിലയിൽ ഉപജീവനം കഴിക്കുന്നതിന് അവരെ ശക്തരാക്കിത്തീർക്കത്തക്കവിധത്തിലായിരിക്കും അദ്ധ്യയനക്രമം. "കേരളകലാവല്ലഭൻ" എന്നോ, "മലയാളസംസ്കാരശിരോമണി" എന്നോ മറ്റോ ഉള്ള ബിരുദങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തണമെന്നും പ്രവർത്തകന്മാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഇതിനെല്ലാറ്റിനുംകൂടി കുറഞ്ഞപക്ഷം ഏഴുപത്തയ്യായിരം രൂപാ ചെലവു വേണ്ടിവരുമെന്നും പിന്നീടു് ഒരുലക്ഷം രൂപാ ശാശ്വതമൂലധനമായി ശേഖരിക്കണമെന്നും കൊച്ചി, തിരുവിതാംകൂർ തുടങ്ങിയ കേരളീയഗവർമ്മെണ്ടുകളും ഉദാരമതികളായ ധനാഢ്യന്മാരും ദേശാഭിമാനികളായ ഭാഷാപ്രണയികളും വിചാരിച്ചാൽ ഈ സംഖ്യ ശേഖരിക്കാൻ യാതൊരു പ്രയാസവുമുണ്ടായിരിക്കയില്ലെന്നും പ്രവർത്തകന്മാർ കരുതുന്നു. ഇതാണു് ആലോചനയിലിരിക്കുന്ന "മലയാളമഹാപാഠശാല"യുടെ സാമാന്യസ്വരൂപം.

ഈ ആലോചനയുടെ ഔചിത്യത്തെയും വിശിഷ്ടതയേയും പറ്റി ആർക്കും എതിരഭിപ്രായമുണ്ടാകാനിടയില്ല. കേരളീയർ ഒത്തൊരുമിച്ചാൽ ഈ പദ്ധതി പ്രായോഗികമാക്കാൻ പ്രയാസമുണ്ടായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ദേശാഭിമാനികളുടെയും ഭാഷാഭിമാനികളുടെയും ശ്രദ്ധയെ ഞങ്ങൾ പ്രസ്തുതവിഷയത്തിലേയ്ക്കു ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

II. പ്രത്യേകശ്രദ്ധയ്ക്കു്.

ലേഖകന്മാരും വരിക്കാരും ഗ്രന്ഥകർത്താക്കന്മാരും ചില കാര്യങ്ങളിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധ പതിപ്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പരിഷത്തിന്റെയും ത്രൈമാസികത്തിന്റെയും ഭാരവാഹികൾ പല സ്ഥലങ്ങളിലായിട്ടാണു

താമസിക്കുന്നതു്. ത്രൈമാസികത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനായി ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ഉപന്യാസങ്ങളും അഭിപ്രായം പറഞ്ഞുകാണാനാഗ്രഹിക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങളും മററും അതതു കാൎയ്യങ്ങൾക്കു ചുമതലപ്പെട്ട ആളുകളുടെ പ്രത്യേകമേൽവിലാസങ്ങളിലയച്ചില്ലെങ്കിൽ പല കുഴപ്പങ്ങൾക്കും കാലതാമസത്തിനും ഇടയായി എന്നു വന്നേയ്ക്കാം. പണവും പുസ്തകങ്ങളും ഉപന്യാസങ്ങളും മററും പത്രാധിപസമിതിയിലോ നിൎവ്വാഹകസംഘത്തിലോ ഉൾപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും ആളുകളുടെ പേൎക്കു് അയച്ചാൽ മതിയെന്നാണു ചിലർ ധരിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു തോന്നുന്നു. അങ്ങനെ പ്രവൎത്തിച്ചു ഒടുവിൽ പരിഭവിച്ചു കത്തുകളയച്ചതുകൊണ്ടു യാതൊരു പ്രയോജനവുമില്ല. നിരൂപണത്തിനുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ രണ്ടു പ്രതി വീതം അയക്കേണ്ടതാണെന്നു പ്രത്യേകം പറഞ്ഞിട്ടും അക്കാൎയ്യത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കാതെ ഒടുവിൽ ചിലർ പരിഭവിച്ചുകാണുന്നതിൽ വ്യസനിക്കയേ നിവൃത്തിയുള്ളു. ഇങ്ങനെയുള്ള കാൎയ്യങ്ങളിൽ എല്ലാവൎക്കും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം മറുപടി അയയ്ക്കാൻ എപ്പോഴും സാധിച്ചു എന്നു വരികയില്ല. അതുകൊണ്ടു ഇനി മേലാലെങ്കിലും ഈ വക കാൎയ്യങ്ങളിൽ എല്ലാവരും പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണെന്നും ത്രൈമാസികത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാനുള്ള ഉപന്യാസങ്ങളും മററും,

ഉള്ളൂർ എസ്സ്. പരമേശ്വരയ്യരവർകൾ,
എം. ഏ., ബി. എൽ., എം. എൽ. ഏ ,
ജഗതി—തിരുവനന്തപുരം

എന്ന മേൽവിലാസത്തിലും, സാമാജികന്മാരുടെയും ത്രൈമാസികത്തിന്റെയും വരിസംഖ്യയും അതു സംബന്ധിച്ചുള്ള എഴുത്തുകളും മാസികയെപ്പററിയുള്ള പരാതികളും,

വി. കരുണാകരൻനായരവർകൾ
മാനേജർ, സാഹിത്യപരിഷത്തു്,
പെരുമാനൂർ—എറണാകുളം.

എന്ന മേൽവിലാസത്തിലും, നിരൂപണത്തിനുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ മാററത്തിനുള്ള ആനുകാലികപ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ മുതലായവ

വിദ്വാൻ ഏ. ഡി. ഹരിശൎമ്മ അവർകൾ,
സഹപത്രാധിപർ, പരിഷത്ത്ത്രൈമാസികം,
മാർക്കററു് റോഡ്—എറണാകുളം.

എന്ന മേൽവിലാസത്തിലും അയക്കേണ്ടതാണെന്നും, വീണ്ടും എല്ലാവരെയും ഓൎമ്മിപ്പിച്ചു കൊള്ളുന്നു.

——:0:——

1111 ധനു 2-ാംനു മുതൽ കുംഭം 5-ാംനു വരെയ്ക്കുള്ള വരവുചെലവു കണക്ക്.

വരവ്				ചിലവ്			
1. ബാക്കിയിരിപ്പ്	12	9	11	അച്ചടിക്കൂലി	35	0	0
2. വരിസംഖ്യവക	78	15	0	കടലാസ്സ്	3	8	0
				കമ്മീഷൻ	4	8	0
				സ്റ്റാമ്പ്	16	3	8
				ചില്ലറച്ചിലവ്	2	5	3
				ആകെ	61	8	11
				ബാക്കി കയ്യിരിപ്പ് *	30	0	0
ആകെ	91	8	11				

തിരുവനന്തപുരം ഏജൻറവ് 6-0-0 ആപ്പീസിൽ 24-0-0.

പണം അടച്ചയാളിൻെറ മേൽ വിലാസം.

പണം അടച്ചയാളിൻെറ മേൽ വിലാസം		ഏതുകൊല്ലത്തെ എന്ന്	ണ.	സ.	
മ. രാ. രാ. ഉള്ളൂർ എസ്സ്. പരമേശ്വരയ്യർ അവർകൾ	തിരുവനന്തപുരം	111-ലെ വരിസംഖ്യ	3	0	0
പറയത്തു് ഇ. രാമൻമേനോൻ	പറവൂർ	110-ലെ വരിസംഖ്യ	3	0	0
കെ. ആർ. കൃഷ്ണപിള്ള	ശ്രീരാഗം	109-ലെയും 110-ലെയും കൂടി	6	0	0
സി. എൻ. നാരായണൻമൂസ്സതു്	ഒളപ്പ	110-ലെ	3	0	0
എം. എച്ച്. മുഹമ്മദുകുഞ്ഞ്	മുടിയാൻവിള		2	0	0
ജി. ശങ്കരൻപോററി	ഊരകം		3	0	0
എം. ആർ. ബാലകൃഷ്ണവാരിയർ	തിരുവനന്തപുരം		3	0	0
രാമൻനമ്പൂരി	വൈക്കം		3	0	0

എം. രാമവർമ്മരാജാ	പള്ളം	110-ലെ	2	0	0
കെ. പി. പത്മനാഭപിള്ള	തിരുവനന്തപുരം	109-ലെയും 110-ലെയും	6	0	0
എൻ. എം. ജേക്കബ്ബ്	മൂവാററുപുഴ	110-ലെ	2	15	0
പി. കെ. ഗോവിന്ദൻനായർ	പുളിംകുന്ന്	111-ലെ	1	8	0
പി. കെ. മാനവിക്രമരാജാ	കോഴിക്കോട്ട്	110-ലെ	3	0	0
കെ. സി. ഉണ്ണി അനിയൻരാജാ		,,	3	0	0
ഗുപ്തൻനമ്പൂരിപ്പാട്ട്		111-ലെ	3	0	0
പി. കെ. നമ്പീശൻ	,,	110-ലെ	3	0	0
ശ്രീമതി കെ. ഇ. ശാരദ			3	0	0
,, ടി. എം. നാരായണി കോവിലമ്മ ,,			3	0	0
മിസ്സിസ് സി. ആർ. നായർ			1	8	0
ശ്രീമാൻ കോയിപ്പിള്ളിൽ പരമേശ്വരക്കുറുപ്പ്	,,		3	0	0
പി. കെ. നാരായണപിള്ള	തിരുവനന്തപുരം.	,,	3	0	0
എം. രാജരാജവർമ്മരാജാ	,,	111-ലെ	3	0	0
കണ്ടൂർ നാരായണമേനോൻ	തൃശ്ശൂർ	110-ലെ	3	0	0
ഡാക്ടർ ഇ. കെ. ജാനകി	കോയമ്പത്തൂർ		3	0	0
ശ്രീമാൻ വി. കുട്ടിക്കൃഷ്ണമേനോൻ	മദ്രാസ്		3	0	0
വി. കെ. രാമൻമേനോൻ	ചേന്നമംഗലം		3	0	0
ആകെ പിരിവ്			78	15	0

വി. രത്നാകരൻനായർ,
മെമ്പർ.

സമസ്തകേരള

സാഹിത്യപരിഷത്ത്

വക

ത്രൈമാസികം.

പുസ്തകം 4. 1111 മേടം. ലക്കം 3.

ശ്രീപത്മനാഭചരിതം.

(ഉള്ളൂർ)

കൊല്ലവർഷം 904 മുതൽ 933 വരെ വഞ്ചിരാജ്യം പരിപാലിച്ച്, അതിന് ഇന്നു കാണുന്ന വിസ്തൃതിയും വിശ്രുതിയും നൽകിയ വീര മാർത്താണ്ഡവർമ്മമഹാരാജാവ്, ശത്രുക്കൾക്കു കല്പവഹ്നി എങ്കിലും കവികൾക്കു കല്പവൃക്ഷമായിരുന്നുവെന്നു ഞാൻ അനേകം ഉപന്യാസങ്ങളിൽ സമർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദേവരാജകവിയുടെ ബാലമാർത്താണ്ഡവിജയം നാടകത്തിൽ ആ പുണ്യപുരുഷന്റെ അപദാനങ്ങൾ അനേകധാ പ്രകീർത്തിതങ്ങളായിക്കാണുന്നു. രാമപുരത്തു ശങ്കരവാരിയർ കുചേലവൃത്തം വഞ്ചിപ്പാട്ടിലും ഭാഷാഷ്ടപദിയിലും അവിടുത്തെപ്പററി ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രശംസകൾ ഭാഷാഭിമാനികൾക്കു് അവിദിതങ്ങളല്ല. കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ അവിടുത്തെ ആശ്രയിച്ചു തിരുവനന്തപുരത്തു ജീവിച്ചിരുന്നകാലത്തു് അനേകം തുള്ളൽകഥകൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. രാമപാണിവാദന്റെ സീതാരാഘവം നാടകം കൊല്ലവർഷം 931-ൽ ആ തിരുമേനി നടത്തിയ മുറജപമഹോ

സ്വത്തിന് ആഗതന്മാരായ മഹാബ്രാഹ്മണരെ ആനന്ദിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി രചിച്ചതാണ്. *

ശ്രീപത്മനാഭചരിതം അപ്രകാശിതമായ ഒരു ചമ്പൂകാവ്യമാകുന്നു. അതിൽ ആദ്യത്തെ അഞ്ചു സ്തബകങ്ങളും ആറാമത്തെ സ്തബകത്തിൽ അല്പഭാഗവും മാത്രമേ എനിക്കു കാണ്മാനിടവന്നിട്ടുള്ളു. ബാക്കിയുള്ള ഭാഗങ്ങളും നിർമ്മിതങ്ങളാണെന്നുതന്നെയാണ് എന്റെ വിശ്വാസം. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രണേതാവ് 'കൃഷ്ണൻ' എന്നു പേരുള്ള ഒരു കവിയാണ്. "ഭഗവദാഗമനോത്സവപ്രാസാദാഭിരാമം അനന്തരസഗർഭം സന്ദർഭം കൃഷ്ണനാമാ നിർമ്മാതുമാരഭത." എന്നും "ശ്രീകൃഷ്ണവിരചിതേ ശ്രീപത്മനാഭചരിതേ ചമ്പൂകാവ്യേ" എന്നും ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്ന രേഖകളിൽനിന്ന് ഈ വസ്തുത വെളിപ്പെടുന്നു. അനന്തശയനസംസ്കൃതഗ്രന്ഥാവലിയിൽ എൺപത്താറാമങ്കമായി 'ഭരതചരിതം' എന്നൊരു കാവ്യം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ആ കാവ്യത്തിന്റെ നിർമ്മാതാവും ഒരു കൃഷ്ണനാണ്. 'കൃഷ്ണാചാര്യ'നെന്നും 'കൃഷ്ണകവി'യെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേർ താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ എഴുതിക്കാണുന്നു. ദുഷ്ഷന്തപുത്രനായ ഭരതചക്രവർത്തിയുടെ ചരിത്രമാണു പ്രസ്തുതകാവ്യത്തിലെ പ്രതിപാദ്യവസ്തു. കവി ദ്രാവിഡനോ കേരളീയനോ എന്നു നിർണ്ണയിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലെങ്കിലും, കേരളീയനാണെന്നൂഹിക്കുന്നതിനു ചില സൂചനകൾ ഗ്രന്ഥത്തിലുണ്ട്. ഭരതൻ തന്റെ ദക്ഷിണദിഗ്വിജയത്തിൽ ചോളരാജാവിനോടു കപ്പം വാങ്ങുകയും പാണ്ഡ്യരാജാവിനെ ഒരു ചെറിയ യുദ്ധത്തിൽ തോല്പിക്കുകയും 'കനകമൌക്തികരത്നചയാഞ്ചിത'മായ ഒരാനയെ ഉപഹാരമായി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ കേരളരാജാവു നയജ്ഞനായിരുന്നതിനാൽ ആത്മസമർപ്പണംകൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തെ തന്റെ ബന്ധുവാക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നതു്.

അഥ ഗിരേരിവ പക്ഷപരമ്പരാം ജലനിധേരുപരി പ്രവിസാരിതാം
പരശുരാമമഹാസ്ത്രവിനിർമ്മിതാമവതതാര മഹീം സ മഹാരഥഃ
കലിതനീതിരസൌ കില കേരളക്ഷിതിപതിഃ പുനരാത്മസമർപ്പണാൽ
അനുവിവേശ ശശീവ ദിവാകരം രുചിരയാ കലയാ ഭരതം വിഭും

---

* കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരും രാമപാണിവാദനും ഒരാളായിരുന്നു എന്നുള്ളതിനു ചില പുതിയ തെളിവുകൾ 1936 ഫെബ്രുവരി 24-ാംനു-യിലെ മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കാണുന്നുണ്ട്. കിള്ളിക്കുറിശ്ശിമംഗലത്തു കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ ഗൃഹത്തിൽനിന്നുതന്നെ ലഭിച്ചിട്ടുള്ള ഈ തെളിവുകൾ അത്യന്തം വിശ്വാസയോഗ്യങ്ങളാകുന്നു. ഉപരിഗവേഷണം ഇനിയും ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്.

'സമുദ്രത്തിൻെറ മുകളിൽ പാൎത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പൎവ്വതത്തിൻെറ പക്ഷപരമ്പരയോ എന്നു തോന്നുന്നതും പരശുരാമൻെറ വെണ്മഴു നേടിയതുമായ കേരളദേശത്തിലെയ്ക്കു സഹ്യപൎവ്വതത്തിൽനിന്നു ഭരതചക്രവൎത്തി ഇറങ്ങി. നിരതിശായിയായ കേരളരാജാവു രമ്യമായ കലയോടുകൂടിയ ചന്ദ്രൻ സൂൎയ്യനെ എന്നപോലെ ആത്മസമൎപ്പണംകൊണ്ടു് ആ ചക്രവൎത്തിയെ അനുപ്രവേശനം ചെയ്തു.' എന്ന വൎണ്ണന നോക്കുക. ഇതു കേരളേശ്വരനു നൽകിയ മേന്മയായിട്ടാണു ഞാൻ കണക്കാക്കുന്നതു്.

ഈ കൃഷ്ണകവിതന്നെയാണു ശ്രീപത്മനാഭചരിതത്തിൻെറയും പ്രണേതാവു് എന്നു ഞാൻ ഊഹിക്കുന്നു. ഏതായാലും ശ്രീപത്മനാഭചരിതം നിൎമ്മിച്ച കൃഷ്ണകവി വീരമാൎത്താണ്ഡവൎമ്മമഹാരാജാവിൻെറ ആശ്രിതനായി തിരുവനന്തപുരത്തു താമസിച്ചിരുന്നകാലത്താണു പ്രസ്തുത കാവ്യം നിബന്ധിച്ചതു് എന്നുള്ളതു നിസ്സംശയമാണു്. 'ഭാരതവാസം' എന്ന കാവ്യത്തിൻെറ കൎത്താവായും ഒരു കൃഷ്ണകവിയുണ്ടു്. ആ കൃഷ്ണൻ ആരെന്നറിയുന്നില്ല. സ്വാതിതിരുനാൾമഹാരാജാവിൻെറ സുപ്രസിദ്ധമായ 'സ്യാനന്ദൂരപുരവൎണ്ണനപ്രബന്ധം' പത്തു സ്തബകങ്ങളടങ്ങിയ ഒരു ചമ്പുവാകുന്നു. അതിലെയും ശ്രീപത്മനാഭചരിതത്തിലെയും കഥാവസ്തു ഒന്നുതന്നെയാണു്. മഹാരാജാവു ശ്രീപത്മനാഭചരിതം വായിച്ചതിനു മേലാണു സ്യാനന്ദൂരപുരവൎണ്ണനം രചിച്ചതെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. 'അനന്തശയനക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യം' പുരാണശൈലിയിൽ വളരെ മുൻപുതന്നെ വിരചിതമായിരുന്നു. എങ്കിലും ആ സന്ദൎഭത്തെ ഇദംപ്രഥമമായി ഒരു കാവ്യത്തിനു വിഷയീഭവിപ്പിച്ചതു കൃഷ്ണകവിയാകുന്നു.

ആദ്യത്തെ ശ്ലോകത്തിൽ കവി താഴെക്കാണുന്ന വിധത്തിൽ വിഘ്നേശ്വരനെ വന്ദിക്കുന്നു.

അങ്കാധിരൂഢരമണീകുചശാതകുംഭകുംഭാതിവേലപരിരംഭരസം ഗജാസ്യം
ഗംഗാധരപ്രണയിനീതപസാം വിപാകം തേജശ്ചിരായ ഭവതാം മുദമാതനോതു.

അനന്തരം പ്രകൃതത്തെ അനുസ്മരിച്ചു പത്മനാഭപരമായി ഒരു സ്തോത്രപദ്യം നിൎമ്മിക്കുന്നു.

സ്വൎല്ലോകപാലമകുടീനവരത്നജാലൈ-
രുല്ലാസിതാംഗുലിദലാഞ്ചിതപാദപീഠഃ
ഉല്ലോലചാരുതുളസീദളസൌരഭോ വഃ
കല്യാണമാവഹതു സമ്പ്രതി പത്മനാഭഃ.

പിന്നീടു വീരമാൎത്താണ്ഡവൎമ്മമഹാരാജാവിൻെറ പ്രശസ്തിയായി.

അസ്തി പ്രഭാവാൎജ്ജിതരാജ്യലക്ഷ്മീശ്ശാസ്താ സമസ്താവനിവല്ലഭാനാം
ധാത്രീപരിത്രാണപവിത്രകീൎത്തിൎമ്മാൎത്താണ്ഡവൎമ്മാ നരപാലവീരഃ

പ്രസന്നസാരസ്വതചാരുമാധുരീധുരീണവാണീമകരന്ദസുന്ദരം
ഭജന്തി യം സന്തതമേവ സാധവോ വസന്തചൂതം മധുപാ ഇവോത്സുകാഃ

ലക്ഷ്മീകാന്തപദൈകവാസപടുധീസ്സോദ്യാഗതാനന്തോ ഭൃശം
നിത്യം ബാധതമസ്സപത്നനിവഹം നിസ്സാരയൻ സൎവ്വതഃ
നേത്രാനന്ദകരശ്ച സാരസഹിതസ്സന്മാൎഗ്ഗരുഗ്രോചി-
ൎന്നാമ്നാ യസ്യ ന കേവലം വിജയതേ മാൎത്താണ്ഡതാ ഭൂപതേഃ

പത്മാമോദകരോ ദ്വിജാധിപഗുരുഃ പ്രാമോദയഃ പ്രസ്ഫുരദ്-
ഗോചക്രഞ്ച ബിഭൎത്തി യസ്സൎവ്വദാ രാജാദിമാനാങ്കഭൃൽ
തന്വാനസ്സുമനോവികാസമപുനസ്സദ്വംശലക്ഷ്മീകരോ
യോഽയം ഭാതി ധനഞ്ജയാധികരുചിഃ കംസാരിസൂൎയ്യോപമഃ

യസ്യാഭിരാമവികളങ്കശശാങ്കഗൌരൈ-
ൎഭൂമണ്ഡലം ധവളിതം വിപുലൈൎയ്യശോഭിഃ
സുസ്നിഗ്ദ്ധദുഗ്ധമയവാരിധിശങ്കയേവ
ശേതേ സദൈവ ഭഗവാനിഹ പത്മനാഭഃ

യന്നിൎജ്ജിതാശ്ശാത്രവരാജവീരാ വനേ വസന്തോ നിശിതൈഃ ഖനിത്രൈഃ
ഭൂമിം തദീയാമിവ സാഭ്യസൂയാ ഭിന്ദന്തി കന്ദാഹരണച്ഛലേന.

ഭ്ലീഭരയാദേപല്ലിതഗാത്രവല്ലീ വല്ലീഗണോദ്ഗല്ലാചകിതല്ലജാസു
പല്ലീഷു നിൎല്ലജ്ജമഥാപഥല്ലീ നിൎല്ലീയതേ യദ്രിപുവല്ലഭാളീ.

"തന്റെ പ്രാഭവംകൊണ്ടു് ആൎജ്ജിച്ച രാജ്യലക്ഷ്മിയോടുകൂടിയവനായും എല്ലാ രാജാക്കന്മാരുടെയും ശാസിതാവായും ഭൂമിയുടെ പരിത്രാണംകൊണ്ടു സിദ്ധിച്ച പാവനമായ കീൎത്തിയുള്ളവനായും 'മാൎത്താണ്ഡവൎമ്മ' എന്നൊരു രാജവീരൻ വൎത്തിക്കുന്നു. സത്തുക്കൾ അത്യന്തം മഹനീയമായ വാഗ്വൈഭവത്തോടുകൂടിയ ആ രാജാവിനെ വണ്ടുകൾ വസന്തകാലത്തിൽ തേന്മാവിനെയെന്നപോലെ, ആശ്രയിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം പേരുകൊണ്ടു മാത്രമല്ല, ചൎയ്യകൊണ്ടും മാൎത്താണ്ഡനായി വിജയിക്കുന്നു." (ലക്ഷ്മീകാന്തപദം=വിഷ്ണുവിന്റെ പാദം എന്നു രാജപക്ഷത്തിലും, വിഷ്ണുപദം അഥവാ ആകാശം എന്നു സൂൎയ്യപക്ഷത്തിലും; സത്തുക്കൾ വിദ്വാന്മാരെന്നും നക്ഷത്രങ്ങളെന്നും. ദാന്തൻ ദാതാവെന്നും, ദമനശീലനെന്നും. ബാധതമസ്സപത്നന്മാർ തീരെ ബോധഹീനരായ ശത്രുക്കളെന്നും നിറഞ്ഞ കൂരിരുട്ടുകളാകുന്ന ശത്രുക്കളെന്നും. സാരസഹിതൻ സാരത്തോടു കൂടിയവനെന്നും സാരസങ്ങൾക്കു ഹിതനെന്നും; സന്മാൎഗ്ഗം നല്ലവരുടെ മാൎഗ്ഗമെന്നും, ആകാശമെന്നും; രുചി ഇഷ്ടമെന്നും, പ്രഭയെന്നും.) നാലാമത്തെ ശ്ലോകത്തിനു രാജപരമായും കൃഷ്ണപരമായും ആദിത്യപരമായും അൎത്ഥ

മുണ്ട്. വിസ്താരഭയത്താൽ പ്രപഞ്ചനം ചെയ്യുന്നില്ല. “ഈ രാജാവിന്റെ, കളങ്കമില്ലാത്ത ചന്ദ്രനെപ്പോലെ വെളുത്ത യശസ്സുകൊണ്ടു ഭൂമണ്ഡലം ധവളിതമായിരിക്കെ ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമി തന്റെ ശയനസ്ഥാനമായ പാൽക്കടൽ തിരുവനന്തപുരമാണെന്നു ശങ്കിച്ച് അവിടെവന്നു യോഗനിദ്രയെ അനുഭവിക്കുന്നു. ഈ രാജാവിനാൽ ജയിക്കപ്പെട്ട ശത്രുക്കൾ കാട്ടിൽ താമസിച്ചു കൃത്തക്രാന്താളികൾകൊണ്ടു ഭക്ഷണത്തിനാവശ്യമുള്ള കിഴങ്ങുകൾ മാന്തിയെടുക്കുന്നു. അതിനായിട്ട് അവർ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭൂമി കുത്തിമുറിക്കുന്നതു് അസൂയനിമിത്തമാണോ എന്നു തോന്നും. ബാണങ്ങളെ ഭയപ്പെടുകനിമിത്തം വിറയ്ക്കുന്ന ശരീരത്തോടുകൂടി ഇവിടത്തെ ശത്രുരാജാക്കന്മാരുടെ ഭാര്യമാർ വള്ളികളാകുന്ന വിതാനങ്ങളോടുകൂടിയ ചെററപ്പുരകളിൽ അടുക്കളയ്ക്കുസമീപത്തു നാണമില്ലാതെ ഒളിക്കുന്നു”.

മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ മരുമകനായ കാർത്തികതിരുനാൾ ധർമ്മരാജാവിന്റെ ആജ്ഞാനുസാരമാണു കവി ഈ ഗ്രന്ഥം നിർമ്മിച്ചതു് എന്നുള്ള വസ്തുത അടുത്ത രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളിൽനിന്നു നാമറിയുന്നു.

യന്മാതുലഃ ക്ഷ്മാതലവഞ്ചിപാണിഗ്രഹൈകപാത്രീ ഭുവി യജ്ജനിത്രീ
യസ്യാദിമാമംഗലതാസ്സ്വസാരഃ സ്വസാരശൌര്യാർജ്ജിത കീർത്തിഭൂമ്നഃ

തച്ഛാസനാൽ പുണ്യവിപാകദാത്രീം ശ്രീപത്മനാഭസ്യ കഥാമുദാരാം
വക്ഷ്യേ കടാക്ഷാമൃതപൂരസിക്തൈരുച്ചൈഃപ്രപഞ്ച്യാധുനാ ഗുരൂണാം.

“യാതൊരു രാജാവിന്റെ അമ്മാവൻ നാടുവാഴുന്ന മഹാരാജാവോ, യാതൊരു രാജാവിന്റെ മാതാവു സൽഗുണങ്ങൾക്കു് ഇരിപ്പിടമോ, യാതൊരു രാജാവിന്റെ സഹോദരിമാർ സുന്ദരിമാരോ, തന്റെ ബലവും ശൌര്യവുംകൊണ്ടു സമാർജ്ജിതമായ കീർത്തിപൂരത്തോടുകൂടിയ അവിടുത്തെ ശാസനം ഹേതുവായിട്ട് എന്റെ ഗുരുവിന്റെ അനുകമ്പാപൂർവ്വമായ അരുളപ്പാടനുസരിച്ചു പുണ്യവിപാകത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന ശ്രീപത്മനാഭന്റെ വിശിഷ്ടമായ കഥ ഞാൻ പറയാൻ തുടങ്ങുന്നു.”

വിദ്വജ്ജനേ ലസതി സൽകവിതാഭിരാമേ
സാരസ്വതം വയമപീഹ സമാശ്രയാമഃ
ചന്ദ്രേ സമുദ്യതി മനോഹരകാന്തിപൂരേ
താരാണി കിം വിയതി നോ മുദമാവഹന്തി?

പദ്യാന്യഹൃദ്യാന്യപി ഹൃദ്യഭാവം പ്രയാന്തി വിദ്വന്മുഖനിർഗ്ഗതാനി
അനാദൃതാനീവ നവാംബുവാഹപ്രപീതമുക്താനി സമുദ്രവാരി.

ഇത്യാദി ചില ശ്ലോകങ്ങൾ ഔചിത്യപരിഹാരത്തിനായി ചേർത്തതിനുശേഷം കവി തിരുവനന്തപുരം പട്ടണത്തെ താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന പദ്യങ്ങളിൽ വർണ്ണിക്കുന്നു.

അസ്തി പ്രശസ്തമുപദക്ഷിണവാരിരാശി
ക്ഷേത്രം മനോഹരമനന്തപുരാഭിധാനം;
യസ്മിൻ പുരാണപുരുഷസ്സഹ ലോകമാത്രാ
നിദ്രായതേ ഭുജഗപുംഗവതല്പശായീ

പുരാ സ്വാഹാകൃതി ലംഘനായ ത്രിവിഷ്ടപം സൃഷ്ടവതാ വിശിഷ്ടം
വാക്യേന ധാതുർഭുവി കൗശികേന പ്രമുക്തമേതത്തദിദം ഹി നൂനം.

യത്രാഗതാനാം പുരുപുണ്യഭാജാമനേകതീർത്ഥാംബു നിമജ്ജനേന
പാദേപാപശാന്ത്യൈ ഗുരുപാപഹന്ത്രീ ഭാഗീരഥീ വാഞ്ഛതി പാദപാംസൂൻ.

ധർമ്മഃ സ്വയം കലിയുഗേ കില പാപഭീതൗ
കേതൗ സമസ്തസുകൃതദ്രുമപല്ലവാനാം
ആരാസ്ത സുഖേന ചിരകാലമധർമ്മഭീത്യാം
യസ്മിൻ നിഗൂഢമിതി കാപി പുരാണവാണീ

ഉത്തുംഗ ഗോപുര നിവിഷ്ട വലാഹകേഷു
മന്ദീഭവത്സു പവമാന പലായിതേഷു
യസ്മിന്നിവാശ്രയവിഹീനതയാ പ്രപന്നാ
വിദ്യുല്ലതാ ധൃതവിലാസവതീസചാപാഃ

ചിത്രാർപ്പിതാനാം മൃഗലോചനാനാം ഗാത്രാണി ചിത്രാണി ഘടാവിടാനാം
ആലോക്യ മോഹാന്നയനാഭിരാമ യസ്മിന്നവസ്ഥാം ഭജതേ തദീയാം.

ക്ഷീരാംബുരാശൗ കില പത്മനാഭശ്ശേതേ മൃഷാ കിന്നു കഥേതി ലോകേ
ഭിന്ദന്തി സന്ദേഹമമന്ദവേഗാ യസ്മിൻ ക്ഷരൽക്ഷീരസരിൽപ്രവാഹാഃ

യൽകാമിനീനാം വദനാരവിന്ദം വിലോക്യ ചന്ദ്രസ്സമനാഭിരാമം
നിശാഗമേഽപ്യാത്തവികാസഭാവസന്ദേഹമാത്മന്യപി ഗാഹതേ സ്മ.

യദ്ഗോപുരാഘട്ടനശങ്കയേവ ദൂരേ പരം ദക്ഷിണമാർഗ്ഗയാത്രാം
കരോതി നൂനം ഭഗവാൻ പതംഗസ്തഥാ ഹി തസ്യാമൃദു രശ്മിപാതഃ

യത്രാഭിരാമനഗരീ ശിഖരാഗ്രകോടിവ്യാഘട്ടനോദരസിജാതകിണപ്രരോഹം
ഇന്ദോസ്സമന്ദമതയശ്ശശമാഹുരകേ ഛായാം ഭുവസ്തദപരേഽപി കളങ്കമന്യേ.

"ദക്ഷിണസമുദ്രത്തിന്റെ തീരത്തിൽ(തിരു) അനന്തപുരം എന്ന പേരോടുകൂടിയ പ്രശസ്തവും മനോഹരവുമായ ഒരു ക്ഷേത്രമുണ്ട്. അവിടെ പുരാണപുരുഷനായ ഭഗവാൻ ശ്രീനാരായണൻ ലക്ഷ്മീദേവിയോടുകൂടി അനന്തപര്യങ്കശയനനായി നിദ്ര ചെയ്യുന്നു. പണ്ടു ദേവന്മാരുടെ അഹങ്കാരം ശമിപ്പിക്കുവാൻ വിശ്വാമിത്രമഹർഷി ഒരു പുതിയ സ്വർഗ്ഗം നിർമ്മിക്കയുണ്ടായല്ലൊ. ആ സൃഷ്ടി അരുതെന്നു ബ്രഹ്മാവു വിലക്കിയപ്പോൾ

മഹർഷി തന്റെ നൂതനലോകം താഴത്തയച്ചിട്ടു. അതുതന്നെയാണു തിരുവനന്തപുരമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. ഇവിടെ വന്നുചേർന്ന അനേകം തീർത്ഥങ്ങളിൽ സ്നാനംചെയ്തു പുണ്യമാർജ്ജിക്കുന്നവരുടെ പാദപാംസുക്കളെ, മഹാപാതകങ്ങൾപോലും ഹനിക്കുന്ന ഗംഗാഭഗവതി തന്റെ പാപശാന്തിക്കുവേണ്ടി, കാംക്ഷിക്കുന്നു. പാപങ്ങൾക്കു കാരണവും എല്ലാപ്പുണ്യവൃക്ഷങ്ങളുടെ തളിരുകൾക്കും ധൂമകേതുവുമായ കലിയുഗത്തിൽ അധർമ്മത്തെ ഭയപ്പെട്ടുകൊണ്ടു ധർമ്മം വളരെക്കാലമായി ഈ തിരുവനന്തപുരത്തു് ഒളിച്ചുതാമസിക്കുന്നുവെന്നത്രെ പുരാണങ്ങൾ ഘോഷിക്കുന്നതു്. ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ഉന്നതങ്ങളായ ഗോപുരങ്ങളിൽ തിങ്ങിനിൽക്കുന്ന മേഘങ്ങളെ ഭൃതനത്തലവന്മാരുടെ കർണ്ണചലനത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന കാററു് ഓടിക്കവെ, നിരാശ്രയകളായിത്തീരുന്ന മിന്നൽക്കൊടികൾ താഴത്തു സുന്ദരിമാരുടെ രൂപം ധരിച്ചു വന്നു പരിലസിക്കുന്നു. അനവധി വിടന്മാർ ഇവിടെ ചിത്രവിലസിതകളായ സുന്ദരിമാരുടെ ആശ്ചര്യജനകങ്ങളായ രൂപങ്ങൾ കാണുമ്പോൾ സ്വയം ചിത്രലിഖിതന്മാരായതുപോലെ സ്തംഭിച്ചു നിന്നു പോകുന്നു. പാലാഴിയിൽ ശ്രീപത്മനാഭൻ ശയിക്കുന്നു എന്നുള്ള കഥ വാസ്തവമോ അല്ലയോ എന്നു് ആർക്കെങ്കിലും സംശയമുണ്ടെങ്കിൽ അതു് ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ അതിവേഗമായി ഒഴുകുന്ന പാൽപ്പുഴ കാണുമ്പോൾ ശമിക്കുന്നു. (ധാരാളം പാൽ അമ്പലത്തിൽ നിവേദ്യത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നു എന്നു താല്പര്യം. ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ പാല്പായസനിവേദ്യം നിയമേനയുണ്ടു്.) ഇവിടെ വന്നുചേരുന്ന സ്ത്രീരത്നങ്ങളുടെ മനോഹരമായ മുഖം നോക്കുമ്പോൾ താൻ ഉദിച്ചുകഴിഞ്ഞു എങ്കിലും ഉദിച്ചില്ലല്ലൊ എന്നൊരു ശങ്ക ചന്ദ്രനെ ബാധിക്കുന്നു. ഈ ക്ഷേത്രത്തിലെ ഗോപുരത്തോടു തനിക്കു് ഉരസേണ്ടിവരുമെന്നു ശങ്കിച്ചു സൂര്യൻ ദൂരെ തെക്കോട്ടു മാറിയിട്ടാണു് ആകാശത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതു്. അതുകൊണ്ടാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ രശ്മിപാതം അത്യന്തം ലഘുവായിരിക്കുന്നതു്. തിരുവനന്തപുരത്തിലെ പ്രാകാരശൃംഗങ്ങളുടെ അഗ്രഭാഗങ്ങളുമായി കൂട്ടിമുട്ടുകനിമിത്തം മാർവ്വിടത്തിൽ ചന്ദ്രനു പരുക്കേററുണ്ടായ തഴമ്പിനെയാണു ചില മന്ദബുദ്ധികൾ മുയലെന്നും മററുചിലർ ഭൂമിയുടെ ഛായയെന്നും വേറെ ചിലർ മാനെന്നും വ്യവഹരിക്കുന്നതു്.

കവി വീണ്ടും ക്ഷേത്രവർണ്ണനം തുടരുന്നു:—

അനന്തശയ്യാമധിഗത്യ നിദ്രാമുപേയുഷോ യത്ര ബുധാസ്ത്രിധാമ്നഃ
ലോകസ്യ കാലത്രയപാപഹാരി ഭാഗ്യയാലോകനമാമനന്തി.

മുഖൈശ്ചതുർഭിഃ കഥയൻ പ്രമോദീ യദീയമാഹാത്മ്യകഥാ യഥാവൽ
പുരാ പുരാരാതികരാപനീതം സ്വകം മുഖം ശോചതി പത്മജന്മാ.

അനേകജന്മാൎജ്ജിതപാപതൂലപ്രഭഞ്ജനോ രഞ്ജിതമഞ്ജുഗീതഃ
യത്രാതിമാത്രം ഭുവനം പുനീതേ നിത്യാൎച്ചിതശ്രീബലിവാദ്യഘോഷഃ

മാണിക്യവൎണ്ണാ മണികങ്കണോദ്യദ്ഗണികാപാണിസ്ഥിത ദീപപങ്ക്തിഃ
വിഭാതി യത്രോത്സവപുണ്യകാലേ സമാഗതാ താരകമാലികേവ.

അയനദ്വയസംക്രമേഷു യസ്മിൻ ജയതി ശ്രീബലിമംഗലപ്രഘോഷഃ
അനുഗന്തൃദദൃശ്യദേവലോകപ്രിയസങ്കീൎത്തനപുണ്യവൎണ്ണനീയഃ

യത്ര പ്രാസാദതസ്സാക്ഷാജ്ജാതഃ കാലേഷു കേഷുചിൽ
ക്ഷീരാസൃക്സ്യന്ദസന്ദോഹഃ സമ്പദാപത്തിസൂചകഃ

നിൎമ്മാല്യകുസുമാമോദിധമ്മില്ലസരളാഃ സ്ത്രിയഃ
കൎമ്മാണി യത്ര കുൎവ്വന്തി ജന്മാന്തരതപോബലാൽ.

ചന്ദ്രാംശുസമ്പൎക്കവശാന്നിശായാം നിഷ്യന്ദമാനാംബുഗണൈരധസ്ഥാൻ
യത്രാൎത്തനിദ്രാൻ, വളഭൌകപോതാൻ നയന്തി ബോധം നവ ചന്ദ്രകാന്താഃ

വൎണ്ണനീയഹരിപുണ്യവാസര ദക്ഷിണാപഥസുഖാപ്തികാരണേ
യത്ര സാധുസമുപാക്ഷിതാൻ ജനാനിന്ദ്ര ഏവ നനു വന്ദതേ മുദാ

“ശേഷശയ്യയിൽ പള്ളികൊള്ളുന്ന ഭഗവാൻ ശ്രീപത്മനാഭന്റെ ഗൎഭഗൃഹത്തിലെ മൂന്നു നടകളും കണ്ടാൽ ഭൂതം, വൎത്തമാനം, ഭാവി, ഈ മൂന്നു കാലങ്ങളിലെ പാപങ്ങളും നശിക്കുമെന്നാകുന്നു ജനങ്ങളുടെ വിശ്വാസം. ശ്രീപത്മനാഭന്റെ മാഹാത്മ്യകഥകൾ ആനന്ദത്തോടുകൂടി യഥാശക്തി നാലുമുഖങ്ങൾകൊണ്ടും കഥനം ചെയ്യുന്ന ബ്രഹ്മാവു പണ്ടു ശ്രീപരമേശ്വരൻ നുള്ളിക്കളകനിമിത്തം പൊയ്പോയ തന്റെ അഞ്ചാമത്തെ മുഖത്തെയോൎത്തു വ്യസനിക്കുന്നു. (ആ മുഖംകൂടി ഉണ്ടെങ്കിൽ കുറെക്കൂടി നന്നായി ആ കഥകൾ വൎണ്ണിക്കാമല്ലോ എന്നു സാരം; ബ്രഹ്മാവിന്റെ നാലുമുഖങ്ങൾകൊണ്ടു പരിപൂൎണ്ണവൎണ്ണനം സാദ്ധ്യമല്ലെന്നു ധ്വനി.) ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ എന്നും നടക്കുന്ന മനോഹരമായ ഗീതത്തോടുകൂടിയ ശ്രീബലിവാദ്യഘോഷം അനേകജന്മങ്ങളിൽ ആൎജിച്ച പാപമാകുന്ന പഞ്ഞിയെ പറപ്പിക്കുന്ന കാററായി ലോകത്തെ അത്യന്തം പവിത്രമാക്കുന്നു. ഗണികകളുടെ രത്നകങ്കണങ്ങളണിഞ്ഞ കൈകളിൽ വിലസുന്ന മാണിക്യവൎണ്ണമായ ദീപപങ്ക്തി ഉത്സവകാലത്തിൽ തൊഴാനായി വന്നുചേൎന്ന നക്ഷത്രമാലപോലെ ശോഭിക്കുന്നു. രണ്ട് അയനസംക്രമകാലങ്ങളിലും ഇവിടെ നടക്കുന്ന ശ്രീബലിയുടെ മംഗലഘോഷം അദൃശ്യരായി ബിംബത്തിനു പുറകെ പോകുന്ന ദേവന്മാരാൽ കീൎത്തനം ചെയ്യപ്പെടത്തക്കതാണ്. ഈ ക്ഷേത്രത്തിലെ പ്രാസാദത്തിൽനിന്നു ചില അവസരങ്ങളിൽ ശുഭസൂചക

മായി പഷിംവും അത്ഭുതസൂചകമായി രക്തവും സ്രവിക്കാറുണ്ട്. * നിർമ്മാല്യപുഷ്പങ്ങൾ ചൂടിക്കൊണ്ടു സുഗന്ധിയായ കേശപാശത്താൽ കോമളകളായ സ്ത്രീകൾ ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ അവരവർ വിധിച്ചിട്ടുള്ള കർമ്മങ്ങൾ പൂർവന്മാരുടെ തപോബലംകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നു (ആ തപോബലമില്ലെങ്കിൽ പത്മനാഭക്ഷേത്രത്തിന് അവർക്കു സംഗതി വരുന്നതല്ലെന്നു താല്പര്യം) രാത്രിയിൽ ചന്ദ്രകിരണങ്ങൾ തട്ടി ചന്ദ്രകാന്തക്കല്ലുകൾ അലിഞ്ഞു് അവയിൽനിന്നിറങ്ങി വീഴുന്ന വെള്ളത്തുള്ളികൾ വലഭികളിൽ ഉറങ്ങുന്ന മാടപ്രാക്കളെ ഉണർത്തുന്നു. ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ ദക്ഷിണായനസുഖപ്രാപകമായ ഹരിവാസരത്തിനു് ഉപവസിക്കുന്ന ജനങ്ങളെ ഇന്ദ്രൻ തന്നെ സസന്തോഷം വന്ദിക്കുന്നു.

ഇതുകൊണ്ടു ക്ഷേത്രവർണ്ണനം അവസാനിപ്പിക്കുന്നില്ല. ഒരു മനോഹരമായ ഗദ്യമാണ് ഈ പദ്യങ്ങൾക്കപ്പുറം കാണുന്നതു്

"തത്ര തു വിചിത്രതരപുത്രികാചിത്രവിശേഷൈരതിമാത്രം നേത്രാപഹാരിണി, ശ്രോത്രാഭിരാമവാദിത്രഘോഷപ്രവൃത്തനൃത്തലീലാകുതൂഹലകേകിവൃന്ദകകാകലാപകോലാഹലേ, സർപ്പാധിരാജതല്പാധിശായി പത്മനാഭവക്ഷഃസ്ഥലീവിലാസലോല ലക്ഷ്മീകടാക്ഷവീക്ഷണാമൃതാക്ഷരണേന പ്രതിക്ഷണം സംരക്ഷ്യമാണ സ്വധർമ്മവൃക്ഷസ്യ സമുല്ലസദാചാരഫുല്ലപല്ലവസ്യ സൌഖ്യാഭിധാനമുഖ്യപക്വഫലലക്ഷണധനന്ധിതസ്യ മഞ്ജുഗുണമഞ്ജരീപുഞ്ജരഞ്ജിതസ്യ ശോഭരസൌരഭാക്രാന്തദിഗന്താളസ്യ .... നിഷ്യന്ദമാനസുകൃതകന്ദളീമകരന്ദവിന്ദുസന്ദോഹാശയാ സന്തതാഗ്രാഗത സംയുജനമധുകരാരാവമുഖരിതാശാവകാശേ, ക്ഷേത്രജനമസ്തകസമുത്ത വിന്യസ്തനിർമ്മാല്യമാല്യപതിതസംഫുല്ലമല്ലികാസുബന്ധുരബന്ധുരീപനിരന്തരീകൃതദിഗന്തരേ, ഭഗവദ്ധ്യാനബദ്ധാനന്ദപക്ഷ്മന്ദിവ്യവൃന്ദ കാനീനമുനിമന്ധപമന്ധനായ തന്ദ്രിബിഡബാധവ സംഘമുഖവിടങ്കവിഷ്ടംഭവിസൃതസ്വരസ്വവർണ്ണസ്പഷ്ടപദനിഷ്ഠാവിശിഷ്ടവേദപാരായണമാകർണ്ണന വിചക്ഷണാനാമൃഷീണാമാനിപ്രവൃത്ത പത്മനാഭനോഭിരാമലകാടക കടീരഗഹ്വരപ്രദേശേ.......ഭഗവദാഗമാതസ്വകഥാ സുധാഭിരാമമനന്തരസഗർഭം സന്ദർഭം കൃഷ്ണശർമ്മാ നിർമ്മാതുമാരഭത"

ദൈർഘ്യത്തെ ഭയപ്പെട്ടാണ് ഈ ഗദ്യം മുഴുവൻ ഉദ്ധരിക്കാത്തതു്. ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ നയനാനന്ദപ്രദങ്ങളായ പാവകളും ചിത്രങ്ങളും കർണ്ണസുഖം നൽകുന്ന വാദ്യഘോഷങ്ങളും ഉണ്ടെന്നും, ഇവിടെ ആരാധനത്തിനായി അനവധി ജനങ്ങൾ വന്നുചേരുന്നുവെന്നും അവരുടെകൂട്ടത്തിൽ സന്യാസിമാരുമുണ്ടെന്നും, വളരെ ബ്രാഹ്മണർ വ്യാസമണ്ഡപത്തിന്റെ മുൻവശത്തിരുന്നു വിശിഷ്ടരീതിയിൽ വേദപാരായണം ചെയ്യു

* ഇതു വാസ്തവമാണെന്നു ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിലെ ഗ്രന്ഥവരിയിൽനിന്നു വിശദമാകുന്നു.

ന്നു എന്നും മററുമാണു ഫലിതാർത്ഥം. അനന്തശയനത്തിലെയ്ക്കു ശ്രീപത്മനാഭൻ വന്നുചേർന്ന കഥയെ വിഷയീകരിച്ചു ശ്രീകൃഷ്ണകവി പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥം നിർമ്മിച്ചു എന്നും ആ ഘട്ടത്തിൽ കാവ്യകാരൻ പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

അനന്തരം കഥ ആരംഭിക്കുന്നു. അക്കാലത്തു കേരളം പരിപാലിച്ചിരുന്ന കുലശേഖരൻ എന്ന രാജാവിനെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പട്ടമഹിഷിയായ മാലിനിയെയും കവി ഹൃദ്യമായി വർണ്ണിക്കുന്നു.

അശേഷരാജന്യകിരീടമാലാമരന്ദസംക്ഷാളിതപാദപീഠഃ
ഭ്രൂഭംഗലീലാകലിതാരിവീരോ ബഭൂവ രാജാ കുലശേഖരാഖ്യഃ

ഗുഞ്ജാമണിർഭൂഷണതാമയാസീൽ; പർണ്ണാനി ചാച്ഛാദനതാമവാപുഃ;
വനേഷു യദ്വൈരിവിലാസിനീനാം കേയൂരഭാവം ശിഖിപിഞ്ഛമാലാഃ

തം മാലിനി നാമ മനോഭിരാമാ നിതംബിനി ശംബരവൈരികല്പം
ഭേജേ തയാ സോപി നരേന്ദ്രമൗലിഃ കാമോത്സവം കാവ്യരസാനുരൂപം.

'എല്ലാ രാജാക്കന്മാരുടെയും കിരീടങ്ങളിൽ ശോഭിക്കുന്ന പുഷ്പമാലകളിൽ നിന്നൊഴുകുന്ന മകരന്ദത്താൽ ക്ഷാളിതമായ പാദപീഠത്തോടു കൂടിയവനായി തന്റെ പുരികമിളക്കൽകൊണ്ടു മാത്രം ശത്രുക്കളെ ആകുലീകരിക്കുന്നവനായി കുലശേഖരൻ എന്ന പേരോടുകൂടി ഒരു രാജാവുണ്ടായിരുന്നു. വനങ്ങളെ അഭയം പ്രാപിച്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശത്രുക്കളുടെ പത്നിമാൎക്കു കുന്നിക്കുരുകൊണ്ടു് ആഭരണങ്ങളും ഇലകൾകൊണ്ടു വസ്ത്രങ്ങളും മയിൽപീലികൊണ്ടു തോൾവളകളും അണിയേണ്ടിവന്നു. മനോഭിരാമയായ മാലിനിയായിരുന്നു ആ രാജാവിന്റെ പട്ടമഹിഷി. ആ സ്ത്രീരത്നവുമായി അദ്ദേഹം കാവ്യരസംപോലെ അതിരമ്യമായ തൃതീയപുരുഷാർത്ഥത്തെ ഭജിച്ചു.' വസന്തത്തുവർണ്ണനം, സംഭോഗവർണ്ണനം ഇവയോടു കൂടി പ്രഥമസ്തബകം അവസാനിക്കുന്നു.

രണ്ടാമത്തെ സ്തബകം ദിവാകരസന്യാസിയുടെ കഥകൊണ്ടു തുടങ്ങുന്നു. തുളുനാട്ടുകാരനായ ആ മഹാനുഭാവനാണല്ലോ തിരുവനന്തപുരത്തു ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമിവിഗ്രഹം പ്രതിഷ്ഠിച്ചതു്.

നാരായണം ദ്രഷ്ടുമനാ മനസ്വീ ദിവാകരോ നാമ പുരാ മുനീന്ദ്രഃ
തപോ വിതേനേ ചിരകാലമുഗ്രം ഭാഗീരഥീതീരതപോവനേഷു.

വിലംബിപീതാംബരമംബരാഭസ്സ ചഞ്ചലനാഞ്ചിതമഞ്ചലേന
കടീതടാലംബിതമാദധാനഃ പാടീരപങ്കാങ്കിതചാരുവക്ഷാഃ

സമുല്ലസച്ചന്ദ്രകമിന്ദ്രചാപപ്രഭാനിരാസാഞ്ചിത പിഞ്ഛജാലം
വഹൻ വിഹംഗേന്ദ്രഖഗാധിരൂഢസ്തദഗ്രതസ്സാദരമാവിരാസീൽ.

മന്ദമന്ദസ്മിതകന്ദളീനാം പാത്രേണ മന്ദാന്ദോളിതാക്ഷിയുഗ്മഃ
ദൃശ്യം ഘനശ്യാമമപശ്യദഗ്ര മഹാമുനിസ്തം പുരുഷം പുരാണം

ചക്രം ദധാനം ഹതവൈരിചക്രം ശംഖം ച സംരവ്യാദിത ഭീമനാദം
കൌമോദകീം മോദകരീം ജനാനാം പത്മഞ്ച പത്മാനയനാഭിരാമം

കൃപാകടാക്ഷാമൃതസിന്ധുവീചീ വിലോലലക്ഷ്മീഹൃദയാരവിന്ദം
വൈകുണ്ഠമുദ്യന്മണികണ്ഠദണ്ഡപ്രകാണ്ഡമക്ഷ്ണാ ജിതപുണ്ഡരീകം

ദിഷ്ട്യാഥ ദൃഷ്ട്വാ ഗുരുഭക്തിഭാരപ്രരൂഢരോമാഞ്ചമുദഞ്ചിതാശ്രുഃ
സ സന്നതാംസഃ പരമസ്യ പുംസോ മുനിർവ്വവന്ദേ ചരണാരവിന്ദേ.

"ദിവാകരൻ എന്ന മഹർഷി പണ്ടു ശ്രീനാരായണനെ പ്രത്യക്ഷമായി കാണണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി ഗംഗയുടെ തീരത്തുള്ള തപോവനങ്ങളിൽ വളരെക്കാലം തപസ്സുചെയ്തു. പീതാംബരാലംകൃതനായി ചന്ദനംപൂശിയ മാറിടത്തോടുകൂടിയവനായി ശംഖചക്രഗദാപത്മധരനായി ഗരുഡാധിരൂഢനായി അരവിന്ദനേത്രനും ആകാശവർണ്ണനുമായ പുരാണപുരുഷൻ ആ തപോധനന്റെ മുന്നിൽ ആവിർഭവിച്ചു. ദിവാകരൻ ഭഗവാന്റെ ചരണസരോജങ്ങളെ വന്ദിച്ചു." എന്തു വരം വേണമെന്നുള്ള അരുളപ്പാടിന് അർഭകരൂപത്തിൽ അവിടുന്ന് എപ്പോഴും തന്റെ മുമ്പിൽ വിഹരിക്കണമെന്നു മുനി അപേക്ഷിച്ചു.

തഥേത്യുദീര്യാഥ ശുഭോത്തരാണാം സ കർമ്മണാം തൽക്ഷണമേവ സാക്ഷീ
കൃപാലുരാസീദധികം മുനീന്ദ്രേ; ഭക്തൈകനിഘ്നം മഹതാം ഹി ചേതഃ.

'അങ്ങനെയാകട്ടെ' എന്നു സമ്മതിച്ചു കരുണാനിധിയായ ഭഗവാൻ ഒരു ശിശുവിന്റെ വേഷത്തിൽ ആ ഭക്തന്റെ മുൻപിൽ പരിലസിച്ചു,' 'പുണ്ഡരീകനഖമണ്ഡിതകണ്ഠകാണ്ഡ'നായി 'ചഞ്ചലകാകപക്ഷ'നായി വല്കലഭൂഷണനായി ശ്രീപതി മഹർഷിയുടെ മടിയിൽ ക്രീഡിച്ചു. അവിടെ അത്യുച്ചചാപല്യമായ ബാല്യം നയിച്ചു തന്തിരുവടി പല മാററിത്തങ്ങളും കാട്ടി. അകത്തു സൂക്ഷിച്ചുവച്ചിരുന്ന ഹോമാന്നികരം അങ്കണത്തിൽ വാരി വിതറുക, ചെടികളുടെ തടങ്ങളിൽ മുനികന്യകമാർ വെള്ളമൊഴിച്ചാൽ അവയിൽ ഓവുകളുണ്ടാക്കി അതു വെളിയിലേയ്ക്കു കളയുക, യാഗത്തിനുവേണ്ടി പചിച്ച ഹവിസ്സു വല്ല മൂലയിലും കൊണ്ടുചെന്നു

ളിച്ചുവയ്ക്കുക, ഇങ്ങനെയുള്ള താമാട്ടുകൾകൊണ്ടു മഹർഷിക്കു് ഇരിക്കപ്പൊറുതിയില്ലാതെയായി.

ഒരിക്കൽ ദിവാകരൻ കാട്ടിലേയ്ക്കു സമിത്തു കൊണ്ടുവരുവാൻ പോയപ്പോൾ ആ മായാശിശുവും അദ്ദേഹത്തെ അനുഗമിച്ചു. ഒരു ഭയങ്കരനായ കുഞ്ജരവീരൻ അവിടെവച്ചു ശിശുവിനെ തന്റെ കൊമ്പുകൾക്കിടയിലാക്കി ഉയർത്തി.

ഏകദാ സമാകൃഷ്യ ശിശും ശതാഗ്രം മുനിർവൃത്തിയാദാകലിതാന്തരംഗഃ
അധാവദാശ്വവധിം ന പശ്യൻ മുനിർമ്മധുദ്വേഷിഗവേഷണായ.

കരിവരകരബന്ധവ്യാകുലം തം തദന്തം ഭയപരവശഭാവം ബാഷ്പപൂരം കിരന്തം
ചകിതചകിതനേത്രം ബാലമാലോകയന്തം തദനു മുനിരപശ്യത്തത്ര സംഭ്രാന്തചേതാഃ

കരച്ചിൽ കേട്ടു മുനി കുഞ്ഞിനെ അന്വേഷിക്കാൻ ഓടി. ആനയോടു കുഞ്ഞിനെ വിട്ടുതരണമെന്നും പകരം തന്റെ ദേഹം സ്വീകരിക്കണമെന്നും അഭ്യർത്ഥിച്ചു. ആന, രഘുവംശം രണ്ടാം സർഗ്ഗത്തിലെ സിംഹം ദിലീപനോടെന്നപോലെ, മുനിയോടു ചില ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിച്ചു.

മോക്ഷഃ പുംസാം യത്നതസ്സാധനീയഃ; പുണ്യം തസ്മിൻ കാരണം താപസേന്ദ്ര!
പുണ്യാവാപ്തൗ ദേഹ ഏവ പ്രമാണം; തസ്മിൻ ദേഹേ നിസ്പൃഹത്വം കഥം തേ?

"മോക്ഷം പ്രയത്നത്താൽ സാധിക്കേണ്ടതാണു്; അതിനു പുണ്യം ചെയ്യണം. പുണ്യം ചെയ്യണമെങ്കിൽ ദേഹം വേണം; ദേഹത്തിങ്കൽ ആഗ്രഹമില്ലായ്ക അങ്ങേയ്ക്കു് എങ്ങനെ വന്നു?" എന്നുമററുമായിരുന്നു ചോദ്യങ്ങൾ. ഒടുവിൽ കുഞ്ഞിനെ വിടാമെന്നും മുനിയെ കൊല്ലാമെന്നും ഒരു ക്ഷണനേരത്തേയ്ക്കു കണ്ണടച്ചുകൊള്ളണമെന്നും ആ മത്തഗജം പറഞ്ഞു. മുനി അനുസരിച്ചു. വീണ്ടും കണ്ണു തുറന്നു നോക്കിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം കണ്ടതു ഭഗവാനെ മാത്രമായിരുന്നു. ദിവാകരൻ അതു ഭഗവാന്റെ ലീലയാണെന്നു മനസ്സിലാക്കി. പിന്നെയും പല വികൃതിത്തങ്ങളും ശിശു മുനിയുടെ പർണ്ണശാലയിൽ കാട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെയിരിക്കെ,

കദാചിദ്ധൂയമാനേഽഗ്നൗ വിമുക്തസലിലം ശിശും
അരുധൽ പാണിപൃഷ്ഠേന മുനിഃ കോപലവാന്വിതഃ

അന്തർദ്ദധേ സ ഭഗവാൻ സഹസൈവ സമീപതഃ;
അനാദരോപി മഹതാം കൃപാഭംഗായ കല്പതേ.

"ഒരിക്കൽ അഗ്നിയിൽ മഹർഷി ഹോമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ കുഞ്ഞു് അതിൽ വെള്ളമൊഴിച്ചു; അതുകണ്ടു മുനി അല്പം കോപത്തോ

ട്ക്രി തട്ടത്തു; അരികത്തുനിന്ന് അപ്പോൾതന്നെ ഭഗവാൻ മറയുകയും ചെയ്തു. മഹാത്മാക്കളെ അനാദരിച്ചാൽ അവരുടെ കാരുണ്യം കുറഞ്ഞുപോകുന്നതു സഹജമാണല്ലോ." പിന്നെയും ശ്രീപത്മനാഭൻ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതിനുവേണ്ടി സന്യാസി തപസ്സുചെയ്തുകൊണ്ട് അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നു.

മൂന്നാം സ്തബകത്തിൽ നാരദൻ ദിവാകരന്റെ സമീപത്തിലെത്തി വ്യാസസംഗതമായ ഒരു പുരാവൃത്തം അദ്ദേഹത്തെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നു. അതു മാർക്കണ്ഡേയന്റെ അഭിപ്രായമനുസരിച്ചു ദക്ഷിണദിക്കിൽ പരശുരാമക്ഷേത്രത്തിൽ ശ്രീനാരായണൻ ഈ കലിയുഗത്തിൽ വിശേഷിച്ചു മനുഷ്യരുടെ പാപശാന്തിക്കായി അനന്തശയനത്തിൽ പള്ളികൊള്ളും എന്നുള്ളതാണ്. അനന്തരം ദേവേന്ദ്രൻ സന്യാസിയുടെ തപോഭംഗം വരുത്തുവാൻ ഉർവ്വശിയെ അയയ്ക്കുന്നു. "ഉദഞ്ചിതാകുഞ്ചിതചഞ്ചലീകസഞ്ചാരസഞ്ചാലിതപഞ്ചബാണാം" എന്നും മറ്റും ആ അപ്സരസ്ത്രീയെ കവി ഈ ഘട്ടത്തിൽ അത്യന്തം മധുരമായി വർണ്ണിക്കുന്നു.

അഥോർവ്വശീ ദുർവ്വഹതുംഗപീനസ്തനാലസാ ഗച്ഛരാജിരാമാ
സുപർവ്വഗാണിക്യമണിർവ്വിരേജേ നിതംബബിംബാഞ്ചിതരത്നകാഞ്ചീ

സഖീകരാലംബിതപാണിപത്മാ ശിഖാന്തരാദാന്തസുഗന്ധിപുഷ്പാ
കണ്ഠമണീനൂപുരകാന്തിഭാജാന്ത്യയത്ത വിന്യാസവിലാസമാശ്ലേഷ്യാഃ

അലക്തകാപാടലപാദപത്മസുരക്തഭൂമണ്ഡിതമാർഗ്ഗദേശാ
തതസ്സ സാലക്ഷ്യത ദേവദാസവാനിഷകത്മഷാ നികഷാ മുനീന്ദ്രം

ഋഷിസ്തദാനീം വിരതസ്സമാധേരുന്മില്യ നേത്രേ വിപുലപ്രകാശേ
അപശ്യദാശ്യാമളകൈശ്യഭാരാം താമുർവ്വശീം വിശ്വവിശേഷദൃശ്യാം

ക്രീഡന്തീം കന്ദുകൈസ്സരസാം മുനിരാനന്ദമന്ദിരാം
നനന്ദ മന്ദഹാസാംശുകന്ദളീസുന്ദരാനനാം.

സർവ്വാലങ്കാരഭൂഷിതയായ ആ സ്ത്രീരത്നം ഹാവഭാവങ്ങളോടുകൂടി മഹർഷിയുടെ മുമ്പിൽനിന്നുകൊണ്ടു കന്ദുകക്രീഡ ചെയ്തു. മഹർഷി കണ്ണു തുറന്നു നോക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സ് അല്പമൊന്നിളകി. പക്ഷേ, ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ തന്നെ ആ സപർവ്വശ്യ തന്റെ തപോഭംഗത്തിനു മുതിരുകയാണെന്ന് അറിഞ്ഞു ഭഗവാനെ വീണ്ടും സ്മരിച്ചു. ഭഗവാൻ ആ സ്ഥലത്തു പ്രത്യക്ഷീഭവിച്ചു. താടിക്കാരനെ മോഹിപ്പിക്കുവാൻ വന്ന ഉർവ്വശിയുടെ മനസ്സു ദിവ്യമംഗളവിഗ്രഹനായ ശ്രീനാരായണങ്കലേയ്ക്കു തിരിഞ്ഞു

ഉരഃസ്ഥലാസ്തീർണ്ണഗഭസ്തിജാലം രവിസ്തുതം കൗസ്തുഭമാവഹന്തം
അഖണ്ഡമത്സ്യാധിപകുണ്ഡലശ്രീസുമണ്ഡലാമണ്ഡിതഗണ്ഡയുഗ്മം

പീതാംബരം നീലനഭോവല്ലലഗ്നം തടില്ലതാപീഡമിവാംബുവാഹം
കരോല്ലസദ്ഭംഗമുദാരമന്ദസ്മിതാമൃതാപ്ലാവിതദിക്കദംബം

ത്രിലോകലക്ഷ്മീനിലയം പുമാംസം വിലോക്യ സാ കാമശരാഭിതപ്താ

സ്രസ്തപ്രലാകുലകേശമാലാ ചലദ്വിരേഫാരവപൂരിതാശാ
നിശ്വാസവാതഗ്ലപിതാധരോഷ്ഠീ പൃഷ്ഠം ഗതാ സ്പ്രഷ്ടുമഥാചകാംക്ഷ.

ജഗത്രയാനന്ദവിധാനദക്ഷാ ഗതത്രപാ തം പരമം പുമാംസം
ന തത്ര സാവിന്ദത പാദധൂളീപവിത്രിതാശേഷവനപ്രദേശം

ഭഗവാന്റെ പുറകെ ഉർവ്വശി ദേവേന്ദ്രന്റെ ആജ്ഞയും താൻ വന്ന കാര്യവും മറന്നു കാമാർത്തയായി ഓടി; കാടെങ്ങും സഞ്ചരിച്ചു; ഭഗവാനെ ഒരിടത്തും കണ്ടില്ല; ഒടുവിൽ ആ ഭക്തവത്സലൻ അവളുടെ മുന്നിൽ ആവിർഭവിച്ചു്, "ത്വയാ ന വാച്യോ മുനിരേവമുക്ത്വാ വിസൃജ്യ താമന്തരധത്ത ദേവഃ" നിന്നാൽ ഇളക്കപ്പെടാവുന്നവനല്ല ഈ മഹർഷി എന്നു് അരുളിച്ചെയ്തു മറഞ്ഞു. മഹർഷി തന്റെ തപസ്സു തുടർന്നു.

പാലാഴിയിൽ പള്ളികൊള്ളുന്ന ശ്രീപത്മനാഭന്റെ വർണ്ണനത്തോടുകൂടിയാണു നാലാമത്തെ സ്തബകം ആരംഭിക്കുന്നതു്. അവിടെ ഒരിക്കൽ ഭഗവാൻ മഹാലക്ഷ്മിയോടു് ഇങ്ങനെ അരുളിച്ചെയ്തു.

കാരുണ്യപൂരമധുരാർദ്രകടാക്ഷപാതസ്ഥാതന്ത്ര്യപൂർണ്ണതനുമർണ്ണവകന്യകാം താം
മന്ദസ്മിതാമൃതഝരീശിശിരീകൃതാശചന്ദ്രപ്രസന്നവദനാം ഹരിരാബഭാഷേ.

കാന്തേ! സുഗന്ധിതുളസീമധുപാനലോഭസംഭ്രാന്തഭൃംഗഗണപക്ഷസമീരണാനാം
സ്വീകാരലോലമുഖരാജിഭുജംഗമഹം നിദ്രാമയാസിഷമുരോജതരാന്തരേ തേ.

അല്ലയോ ദേവി, ഞാൻ ഉറങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന അവസരത്തിൽ ശിവൻ എന്റെ മുൻപാകെ വന്നു് എന്നെ യഥാവിധി സ്തുതിച്ചു ഞാൻ പരശുരാമക്ഷേത്രത്തിൽ സ്ഥിരവാസം ചെയ്തു ഭക്തജനങ്ങളെ അനുഗ്രഹിക്കണമെന്നപേക്ഷിച്ചു.

സ സാന്ത്വമാസാദ്യ പുരാമരാതിഃ കഠോരധാരാഗ്രകുഠാരപാണിഃ
സമാമവാദീദ്ദശനാംശുപൂരപ്രസാധിതക്ഷീരസമുദ്രവാരിഃ

ലോകത്രയാനന്ദവിധായിശീല! പ്രസീദ വിഷ്ണോ! ഭുവനാഭിരാമ!
നിദ്രാലുരേവാസി വിനിദ്ര ഏവ വിദ്രാവയദ്രാഗപി ദേവശത്രൂൻ

ബദ്ധാദയം പരശുരാമമജാഗ്രവീക്ഷ്യ ലബ്ധാഖിലാബ്ധി ധരണീതലപുണ്യദേശ
കൃഷ്ണാപഹാരിനിധി തുംഗതരംഗശായി സദ്ധർമ്മരക്ഷണമനക്ഷണമാചര ത്വം

രാമാജ്ഞയാ സകലലോകഹിതായ പാപപ്രധ്വംസനായ ഭുവി കേരളപുണ്യദേശ
ക്ഷേത്രസ്ഥിതിർഭവതി ഗൂഢമഹോദയം ത്വാം പശ്യന്തു നിത്യമഭിയാന്തു ഭജന്തു ലോകാഃ

സ്യാനന്ദൂരപുരം ചാരു ക്ഷേത്രം ത്രൈലോക്യവിശ്രുതം
സാനന്ദം വസതസ്തത്ര സഹായാ വയമച്യുത!

അതുകൊണ്ടു നമുക്ക് അവിടത്തേയ്ക്കു പോകാം; എന്നു പറഞ്ഞു ഭഗവാൻ രമാദേവിയാലും ഭൂദേവിയാലും അനുഗതനായി ദിവാകരസന്യാസിയുടെ ആശ്രമത്തെ പ്രാപിക്കുകയും അവിടെനിന്നു തെക്കോട്ടേയ്ക്കു പതുക്കെ പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഭഗവാൻ പോയ മാർഗ്ഗം നോക്കി സന്യാസിയും നടന്നു.

അനന്തരം പഞ്ചമസ്തബകം ആരംഭിക്കുന്നു. പല രാജ്യങ്ങളും കടന്നു സന്യാസി ചോളദേശത്തിൽ ചിദംബരത്തെത്തി.

വിദ്യാവല്ലീമതല്ലീലസദുപവനതാം ബിഭ്രതാമഭ്രഗംഗാ-
വീചിസന്ദോഹനിന്ദാവഹസരസവചോഗുംഫഗാഢീഷ്ടഭാജാം
പുംസാം സംസാരവിധ്വംസനകനകസഭാധീശസേവാരതാനാം
നൈപുണ്യാലോകകൗതൂഹലകലിതമതിർവ്വിസ്മിതോഭൂന്മുനീന്ദ്രഃ

മഹാവിദ്വാന്മാരായ പല ശിവഭക്തന്മാരെ അദ്ദേഹം അവിടെ കണ്ടു. അപ്പുറം പാണ്ഡ്യരാജ്യമായി.

സ താം സതാം മോദകരീം കരീന്ദ്രകർണ്ണാനിലാന്ദോളിതശാഖിവൃന്ദാം
മഹീമഹീനാം നവസസ്യജാതൈരഹീനധാമാ ഭുവി പാണ്ഡ്യഭർത്തുഃ

സ താമ്രവർണ്ണീമഭിരാമവർണ്ണാമുദ്ഗീർണ്ണമുക്താമണിമർണ്ണവോഘേ
തീർണ്ണാം വിതേനേ മുനിരംബുപൂർണ്ണാം ജുഷ്ടാം സമാകീർണ്ണസരോജവർണ്ണാം.

അവിടെ താമ്രപർണ്ണീനദി കടന്നു തിരുച്ചെന്തൂർ ക്ഷേത്രത്തിലെത്തി മഹർഷി സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമിയെ വന്ദിച്ചു.

അഥാലയം കഞ്ചന കാഞ്ചനശ്രീവിരാജിതം രാജതമണ്ഡപാഢ്യം
സമേത്യ സേനാന്യമനന്യചേതാ ഗിരീന്ദ്രകന്യാതനയം വവന്ദേ.

അവിടെ നിന്നു കേരളത്തിലേയ്ക്കു കടന്ന് ആദ്യമായി കന്യാകുമാരി ഭഗവതിയെ അദ്ദേഹം ഭജിച്ചു.

ആഢ്യാം കുമാരീമതിരാമരൂപാം കന്യാം പ്രയാതാമധസ്സ്ഫുടമാവസന്തീം
ഇഷ്ടാർത്ഥദാം പാദസരോജഭാജാം തുഷ്ടാവ ദൃഷ്ട്വാ മുനിരാത്മതുഷ്ട്യാ.

........യാതോ ഭുവി പുണ്യതോയക്ഷപാസക്തചിത്തോ മുനിരേഷ നിത്യം
തൽപുണ്യതീർത്ഥാംബുനിമജ്ജനേന സമസ്തതീർത്ഥാപ്ലവനം സ ലേഭേ.

അവിടത്തെ പുണ്യതീർത്ഥങ്ങളിൽ സ്നാനംചെയ്തുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ എല്ലാതീർത്ഥങ്ങളേയും സേവിച്ചഫലം അദ്ദേഹത്തിനു ലഭ്യമായി. പിന്നീടു ദേവിയോടു തനിക്കു ശ്രീപത്മനാഭനെ സന്ദർശിക്കുവാൻ മംഗളമുണ്ടാക്കിത്തരണമെന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടു ശുചീന്ദ്രത്തുചെന്നു ശ്രീപരമേശ്വരനെത്തൊഴുതു.

അയാചതാഥോ മുനിരംബുജാക്ഷീം മുകുന്ദസന്ദർശനമംഗലാർത്ഥം
നത്വാ ജഗാമാശു ശുചീന്ദ്രസംജ്ഞം കൈലാസകല്പം ഭവനം പുരാരേഃ

ശുചീന്ദ്രനാഥസ്സ ശചീപതേഃ പുരാ ഹിതം ചികീർഷുർഭഗവാനവസ്ഥിതഃ
ഇഹൈവ കരാഗ്രേഷു നൃണാം വ്യനക്ത്യസൌ ഗുണം ച ദോഷം ജഗതാം ഹിതായ സഃ.

'ശുചീന്ദ്രത്തുശിവൻ ദേവേന്ദ്രനു ഹിതം നൽകുവാനാണ് ആവിർഭവിച്ചതു്. ഇന്നും ലോകഹിതത്തിനുവേണ്ടി മനുഷ്യരുടെ കരാഗ്രങ്ങളിൽ ഗുണവും ദോഷവും അവിടുന്നു കാണിച്ചുകൊടുക്കുന്നു' എന്നു കവി പറയുന്നു. ഇതു ശുചീന്ദ്രത്തു കൈമുക്കുപരീക്ഷയെപ്പററിയുള്ള സൂചനയാണ്. ഈ വിഷയത്തെ അധികരിച്ചു വേറെ ഉപന്യാസമെഴുതാം. അനന്തരം ഏകാദശരുദ്രന്മാരുടെ വാസസ്ഥാനങ്ങളായ പതിനൊന്നു ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ സന്ന്യാസിപ്രായി ഭജിച്ചു.

ഏകാദശാലയനിവാസപരാൻ സ രുദ്രാൻ
സദ്രാജലോകവിഹിതോത്സവപുണ്യലോകാൻ
ആലോക്യ ഭദ്രവിഷയാംശ്ച യഥാപ്രഘോഷം
വാക്സ്ഥാനപത്തനജുഷം പുരുഷം പ്രപേദേ.

ആ ക്ഷേത്രങ്ങൾ തിരുമല, തൃക്കുറിച്ചി, തിരുവിടക്കോട്ട്, തിരുവിതാങ്കോട്ട്, തൃപ്പന്തിക്കോട്ട്, തൃപ്പരപ്പ്, മുതലായവയാണ്. കുലശേഖരപ്പെരുമാക്കന്മാരുടെ പഴയരാജധാനിയായ പത്മനാഭപുരത്തിനു സമീപമാണു അവ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. പത്മനാഭപുരത്തെ നീലകണ്ഠസ്വാമിക്ഷേത്രംകൂടിച്ചേർത്തു അവയെ പന്ത്രണ്ടു ശിവാലയങ്ങൾ എന്ന് ഇപ്പോൾ വ്യവഹരിച്ചുവരുന്നു. ഏകാദശരുദ്രന്മാരെ സങ്കല്പിച്ചാണ് ഇവയിൽ പതിനൊന്നു ക്ഷേത്രങ്ങൾ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് ഈ കാര്യത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്നതു പ്രത്യേകം സ്മരണീയമാണ്. "ഭദ്രവിഷയങ്ങൾ" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു വേണാടിനെപ്പററിയായിരിക്കണം. 'വാട്ടാറ്' എന്നാണു

തിരുവട്ടാറു എന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ പഴയപേർ. വട്ടാറു സംസ്കൃതീകരിച്ചതാകുന്നു 'വാക്‌സ്ഥാനം.' അവിടത്തെ ആദികേശവസ്വാമിയെ വന്ദിച്ചതിനുമേൽ സന്യാസി ചിതറാൽ അഥവാ 'തൃച്ചാരണത്തുമല' എന്ന സ്ഥലത്തേയ്ക്കു പോയി.

ശേഷാഹിഭോഗശയനം പുരുഷം പുരാണം
നാരായണം ഭുവനമംഗലമുജ്ജ്വലാംഗം
ലക്ഷ്മീകുചദ്വയവിമർദ്ദനശോണഹാരം
ദൃഷ്ട്വാഭിവന്ദ്യ സ മുകുന്ദമഥോ ജഗാമ

ശ്രീചാരണാദ്രിശിഖരസ്ഥിതയക്ഷകന്യാം
ധന്യാം വിലോക്യ കമിതുഃ കലഹാദിട്ടതാം
സപ്പിഷ്മതീമഥ നദീമയമുത്തതാര;
പ്രൈക്ഷിഷ്ട താലവനമദ്ഭുതനിബദ്ധമോദം.

ശാന്താത്മനസ്തനസമാനഫലാമനന്ദി
ത്താലാവലീം പവനനിർമ്മിതമർമ്മരാം താം
പത്രാന്തലംബിതകുലായകുലാന്തരസ്ഥ
ഡിംഭാളിനർത്തിതചലച്ചടകാം മുനീന്ദ്രഃ.

ശൈലാഗ്രനിർഗ്ഗതവിനിർഗ്ഗളിതാംബുപൂരാ
ഗ്രാവസ്ഖലൽഗളഗളാരവപൂരിതാശാ
സ്രോതസ്വിനീ വഹതി യത്ര; ഖരാലയം താം
ദേശം വിവേശ മുനിരച്യുതമാർഗ്ഗണായ.

തൃച്ചാരണത്തുമലയിൽ ഇന്നു കാണുന്ന ഭഗവതീക്ഷേത്രം പണ്ടു് ഒരു ജൈനദേവാലയവും അവിടെ ഇന്നു ഭഗവതി എന്നു സങ്കല്പിച്ചു് ആരാധിക്കുന്ന ബിംബം ജൈനരുടെ പത്മാവതീദേവിയുടേയുമായിരുന്നു. ക്രി: പി: ഒൻപതാംശതകത്തിൽ വേണാടു വാണിരുന്ന വിക്രമാദിത്യവരഗുണൻ എന്ന ബൗദ്ധരാജാവിന്റെ ഒരു ശിലാശാസനം ആ ക്ഷേത്രത്തിലുണ്ടു് 'തിരുച്ചാരണത്തുപ്പട്ടാരിയാർ' എന്നാണു പ്രസ്തുതശാസനത്തിൽ ദേവിയുടെ പേർ കുറിച്ചുകാണുന്നതു്. വീരമാർത്താണ്ഡവർമ്മമഹാരാജാവിന്റെ വാഴ്ചക്കാലമായ കൊല്ലം പത്താംശതകത്തിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധത്തിൽ പോലും ഭർത്താവിനോടു പിണങ്ങിയ ഒരു യക്ഷകന്യകയായിട്ടാണു് ആ ദേവിയെ ശ്രീകൃഷ്ണകവി വർണ്ണിക്കുന്നതു് എന്നുള്ളതിൽനിന്നു് ഒരു പരിപൂർണ്ണ ഹൈന്ദവദേവതയായി അന്നും ആ മൂർത്തിയെ ഹിന്ദുക്കൾ അംഗീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നില്ലെന്നു് ഊഹിക്കാവുന്നതാണു്. 'വിലോക്യ' എന്നുമാത്രമേ കവി പറയുന്നുമുള്ളു. "ഭവ്യാം സിദ്ധഗിരിസ്ഥിതാം ഭഗവതീമവ്യാജരമ്യാം ഭജേ" എന്നു കൊല്ലം പതിനൊന്നാംശതകത്തിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ഇരയിമ്മൻതമ്പി ആ ദേവിയെ വന്ദിക്കുന്നതു് അതിനുമുൻപു പരിവ

ത്തനാ മുഴുവനായി കഴിഞ്ഞതിനാലാണ്. "സപ്തിഷ്ഠതി"യായ നദി തിരുവനന്തപുരത്തിനു പന്ത്രണ്ടു നാഴിക തെക്കുകിഴക്കുള്ള നെയ്യാററിൻകരയിൽക്കൂടി ഒഴുകുന്ന നദിയാകുന്നു. അതിനു നെയ്യാറെന്നാണു പേർ. നെയ്യാറിന്റെ കരയിലുള്ള നഗരമായതുകൊണ്ടു് ആ സ്ഥലത്തിനു നെയ്യാററിൻകര എന്നു പേരു സിദ്ധിച്ചു. അവിടെനിന്നു തിരുവനന്തപുരത്തേയ്ക്കുള്ള വഴിയിൽ ഇരുവശവും അനവധി പനകൾ ഇന്നും നില്ക്കുന്നുണ്ടു്. തിരുവനന്തപുരത്തിനടുത്തുള്ള 'കരമന'യെ കവി സംസ്കൃതീകരിച്ചതാണു 'ഖരാലയം'. കരമനയാറു പ്രസിദ്ധമാണല്ലൊ. കരമന കടന്നു് ആറന്നൂർ ഏലായിൽ (പാടം) എത്തിയപ്പോൾ സന്യാസി അവിടെ ഒരു പുലയിയുടെ വാക്കു കേട്ടു.

വേത്രയഷ്ട്യാ സമാതാഡ്യ ത്വാമനന്തപുരേ വനേ
ക്ഷിപാമി കോപകലുഷാ മുഗ്ധബാലം ന തേ സുഖം

"പിരമ്പുകൊണ്ടടിച്ചു നിന്നെ ഞാൻ അനന്തൻകാട്ടിലേയ്ക്കെറിഞ്ഞുകളയും" എന്നു്, അമ്മ കരയുന്ന തന്റെ കുഞ്ഞിനോടു പറയുന്ന വാക്കായിരുന്നു അതു്. അനന്തൻകാടു് എവിടെയാണെന്നു മുനി അവളോടു ചോദിച്ചു.

ആസാദ്യ താമേവമപൃച്ഛദേനാം മഹാമുനിഃ പുല്ക്കസരാജകന്യാം
ജാനാസി കിം മാനിനി, ഭൂരിപുണ്യാദനന്തധാമ പ്രഥിതം പൃഥിവ്യാം?
കുതഃ പദം തന്മധുകൈടഭാരേരന്തോദിഷ്ടമസ്മാത് കിമു വിപ്രകൃഷ്ടം?
വദസ്വ താവത്തമുദാരബുദ്ധേ, തതസ്സ സാ വാചമുവാച തന്വീ.

അതിന് അവൾ കിള്ളിയാറുകടന്നു (വിശാലശാലാധീശമീശം പ്രണമ്യ) വലിയ ശാല മഹാദേവരെത്തൊഴുതു് അതിന്റെ പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തേയ്ക്കു പോയാൽ അവിടെ എത്താമെന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു. ആ ഉപദേശമനുസരിച്ചു മഹർഷി മുൻപോട്ടു പോയപ്പോൾ മനോഹരമായ ഒരു വനം കണ്ടു. അതിനകത്തു കടന്ന അവസരത്തിൽ ബാലനായ ഭഗവാനും പ്രത്യക്ഷീഭവിച്ചു.

മന്ദാരവാടീഷു ദദർശ സ മന്ദം പ്രചാരയൻ നന്ദനശോഭനാസു
തേജഃ കളായാഞ്ജനപുഞ്ജമഞ്ജു വ്യചക്ഷതാത്യംശനികുഞ്ജകുക്ഷൗ
മൗകുന്ദമിന്ദീവരകാന്തി തേജഃ സ്വരൂപസമ്പത്തിമഥോ ബഭാര
ബാലാകൃതിം നീലവലാഹകാഭം വ്യലോകയത്തന്മുനിരംബുജാക്ഷം
ഗളസ്ഥലാരഞ്ജിതമഞ്ജുഭൂഷാപരിസ്ഫുരദ്ദീപിനഖാംശുജാലം
ക്വണന്മണീനൂപുരകിങ്കിണീകം സ്വകങ്കണാലംകൃതബാഹുപത്മം
വംശീനിനാദേന സമസ്തലോകാൻ സംശീലയന്തം ഭഗവന്തമാരാൽ
പിഞ്ഛാഗ്രസംഛാദിതകാകപക്ഷം സമീക്ഷ്യ മോഹാന്മുനിരഭ്യധാവൽ.

ദിവാകരൻ ഭഗവാനെ ഒടുവിൽ പിടികൂടി, യഥാവിധി പൂജിച്ചു.

ആറാംസ്തബകത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ സന്യാസി "സമസ്തരാജന്യകമസ്തഭൂഷാമണിപ്രവേകോജ്ജ്വല പാദപീഠ"നായ കുലശേഖരമഹാരാജാവിനെ ആ ദിവ്യസ്ഥലത്തെയ്ക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോരുവാൻ പുറപ്പെടുന്നു. അതിനപ്പുറമുള്ള ഭാഗം ഗ്രന്ഥത്തിലില്ല.

സാമാന്യമായ അൎത്ഥചമല്ക്കാരവും അസാധാരണമായ ശബ്ദമാധുൎയ്യവും ഈ ചമ്പുവിൽ കാണുന്നുണ്ടെന്നു ഞാൻ സഹൃദയന്മാരോടു പറയേണ്ടതില്ലല്ലൊ. പക്ഷെ, ഇതിലെ സാഹിത്യത്തെ ഓൎത്തല്ല, ഞാൻ പ്രധാനമായി ഉപന്യാസമെഴുതാനുദ്യമിച്ചതു്. അനന്തശയനക്ഷേത്രത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം, തിരുവനന്തപുരത്തിന്റെ വൈശിഷ്ട്യം; കുലശേഖരന്റെ അപദാനം; വീരമാൎത്താണ്ഡവൎമ്മമഹാരാജാവിന്റെ പ്രഭാവം; അക്കാലത്തു തെക്കൻ തിരുവിതാംകൂറിലുള്ള ചില ക്ഷേത്രങ്ങളുടെയും മററും നില ഇത്യാദി ചരിത്രവിഷയങ്ങളെക്കൂടി പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഒരു ഗ്രന്ഥമെന്നുള്ള മെച്ചംകൂടി ഇതിനുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടാണു പരിഷത്ത്രൈമാസികത്തിൽ ഇതിനെപ്പററിയുള്ള ഒരു ചുരുങ്ങിയ വിവരണം അഭിലഷണീയമായിത്തീൎന്നതു്. വായനക്കാൎക്കു പ്രസ്തുതോപന്യാസത്തിൽനിന്നു പല പുതിയ അറിവുകളും ലഭിക്കുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഭാസനെ സംബന്ധിച്ച
ചില ചൎച്ചകൾ.

———:O:———

(ശ്രീമാൻ ജോസഫ് മുണ്ടശ്ശേരി അവർകൾ എം. എ.)

I

കാളിദാസാൽപൂൎവ്വം ജീവിച്ചിരുന്ന ഒരു നാടകകവിയാണു ഭാസനെന്നു പണ്ടേ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. കാളിദാസൻ, ബാണഭട്ടൻ, വാക്പതി, രാജശേഖരൻ എന്നിവർ ഭാസന്റെ അപദാനങ്ങൾ കീൎത്തിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാടകങ്ങളിൽ പ്രശസ്തതമമായ സ്വപ്നവാസവദത്തത്തെക്കുറിച്ചു് അനന്തരകാലീനരുടെ പ്രസ്താവങ്ങളിൽ സൂചനകൾ കാണാം. എന്നാൽ 1910-ാം കൊല്ലം വരെ യാതൊരുവനും ഭാസകൃതികൾ കണ്ടുപിടിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിക്കയുണ്ടായില്ല. അങ്ങിനെയിരിക്കെ, തിരുവനന്തപുരത്തു് സാഹിത്യപരമായി ഗവേഷണങ്ങൾ നടത്തി

കൊണ്ടിരുന്ന മഹാമഹോപാദ്ധ്യായൻ തരുവൈ ഗണപതി ശാസ്ത്രികൾ, ഓലപ്പകർപ്പിൽ സ്വപ്നനാടകമാദിയായി 13 നാട്യപ്രബന്ധങ്ങൾ കണ്ടെടുക്കുകയും ദീർഘമായ പരിശോധനത്തിനും താരതമ്യപഠനത്തിനുംശേഷം അവയെല്ലാം ഭാസകൃതങ്ങളെന്നുള്ള ഭാവേന പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. അവയുടെ കാലം, കർത്തൃത്വം, ഗുണപൌഷ്കല്യം എന്നിവ നിരൂപിച്ചുകൊണ്ടൊരു പ്രബന്ധവും അദ്ദേഹം അവയോടൊന്നിച്ചു പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്നു. കാലാന്തരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാദകോടികൾ പാശ്ചാത്യരും പൌരസ്ത്യരുമായ അനേകം വിദ്വാന്മാരുടെ വിമർശനത്തിനു വിഷയീഭവിച്ചു. ഇപ്പോഴും ഏതൽസംബന്ധമായി അപ്രതിഷേധ്യമായൊരു അഭിപ്രായം ഉണ്ടായിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇവിടെ പ്രസ്തുത നാടകങ്ങളുടെ കാലമൊഴിച്ചു മററുള്ള കാര്യങ്ങളെപ്പററി നാതിദീർഘമായൊരു പര്യാലോചന ചെയ്യാമെന്നുദ്ദേശിക്കുന്നു.

സ്വപ്നനാടകാദികളുടെ കർത്തൃത്വം:—

സ്വപ്നനാടകം, പ്രതിജ്ഞാനാടിക, പഞ്ചരാത്രം, ചാരുദത്തം, ദൂതഘടോൽകചം, ദൂതവാക്യം, അവിമാരകം, ബാലചരിതം, മദ്ധ്യമവ്യായോഗം, കർണ്ണഭാരം, ഊരുഭംഗം, പ്രതിമാനാടകം, അഭിഷേകനാടകം— ഇങ്ങനെ പതിമൂന്നെണ്ണമാണല്ലോ ഗണപതിശാസ്ത്രി അവർകൾ ഭാസപ്രണീതങ്ങളെന്നു പറയുന്നവ. അവയിൽ സ്വപ്നവാസവദത്തം അഥവാ സ്വപ്നനാടകം എല്ലാംകൊണ്ടും അഗ്രഗണനീയമായിരിക്കുന്നു.

> സൂത്രധാരകൃതാരംഭൈർന്നാടകൈർബ്ബഹുഭൂമികൈഃ
> സപതാകൈർയ്യശോലേഭേ ഭാസോ ദേവകുലൈരിവ

എന്നു ബാണഭട്ടൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള നാടകധർമ്മങ്ങളെല്ലാം സ്വപ്നനാടകത്തിലുണ്ട്.

> ഭാസനാടകചക്രേഽപി ച്ഛേകൈഃ ക്ഷിപ്തേ പരീക്ഷിതും
> സ്വപ്നവാസവദത്തസ്യ ദാഹകോഽഭൂന്ന പാവകഃ

എന്നു രാജശേഖരൻ സൂക്തിമുക്താവലിയിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രശംസയാകട്ടെ പ്രസ്തുത കൃതിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അൎത്ഥവത്താണുതാനും. മുകളിൽ പറഞ്ഞ പതിമൂന്നു കൃതികളിൽ അതാണല്ലോ ഉൽകൃഷ്ടവും ദാഹനപരിക്ഷായുക്തവും. ഇനി ഗൌഡവഹകർത്താവായ വാക്പതി 'ജലണമിത്തം' അഥവാ 'ജ്വലനമിത്രം' എന്നു ഭാസനു നൽകിയിട്ടുള്ള

അപരാഭിധാനമാണെങ്കിൽ, സ്വപ്നവാസവദത്തത്തേയും ഇതരകൃതികളേയും സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം ഏററവും വൈചിത്ര്യപൂർവ്വകമാണെന്നു കാണാം, സ്വപ്നവാസവദത്തത്തിൽ ലാവാണകഗ്രാമദഹനമാണു കഥാരംഭം. പഞ്ചരാത്രത്തിൽ ആ സ്ഥാനത്തു ഒരു ദാവാനലവർണ്ണനമുണ്ട്. അഭിഷേകനാടകത്തിൽ സീതയുടേയും അവിമാരകത്തിൽ നായകൻേറയും അഗ്നിപ്രവേശം പ്രധാനമാണ്. ചുരുക്കത്തിൽ ബാണഭട്ടൻ, രാജശേഖരൻ, വാക്പതി, എന്നിവരുടെ 'വാമൊഴികൾ' മാത്രം ആസ്പദമാക്കി സ്വപ്നവാസവദത്തം ഭാസകൃതമെന്നു പറഞ്ഞാൽ അതൊരു സാഹസികമായ പൂർവ്വപക്ഷമാകയില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. ഗണപതിശാസ്ത്രികൾ ആദ്യം കണ്ടെടുത്ത ഓലപ്പകർപ്പിൽ സ്വപ്നനാടകമെന്നല്ലാതെ സ്വപ്നവാസവദത്തമെന്നു പേർ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നും തന്നിമിത്തം ശാസ്ത്രികൾ പുറത്തിറക്കിയ കൃതി ഭാസനിർമ്മിതമെന്നു പണ്ടേ പ്രസിദ്ധമായ സ്വപ്നവാസവദത്തമായിരിക്കാൻ പാടില്ലെന്നും ചിലർ വാദിക്കുന്നുണ്ട്. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഈ പേർ മാററം അഭിധാനസംക്ഷേപണശീലത്തിൻെറ ഫലങ്ങളിൽ ഒന്നായേ എണ്ണാവൂ. പിന്നീടു ശാസ്ത്രികൾ കണ്ടെത്തിയ പകർപ്പുകളിൽ സ്വപ്നവാസവദത്തം എന്നുതന്നെ പേരുണ്ടെങ്കിൽ പ്രസ്തുത ആക്ഷേപം നിലനില്ക്കുന്നതല്ലല്ലോ. അഭിനവഗുപ്തൻ സ്വപ്നവാസവദത്തത്തിൽ നിന്നാണെന്നു പറഞ്ഞു ധ്വന്യാലോകലോചനത്തിൽ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ള പദ്യം നമ്മുടെ സ്വപ്നവാസവദത്തത്തിൽ കാണുന്നില്ലെന്നുള്ളതാണു മറെറാരാക്ഷേപം. രസവിരുദ്ധമായ അലങ്കാരത്തിനുദാഹരണമായ ആ പദ്യം സ്വപ്നവാസവദത്തത്തിലുള്ളതായിരിക്കാൻ വയ്യെന്നു പ്രൊഫസ്സർ വിൻറർനിററ്സ് (Winternitz) അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. പഴയകാലത്തു പല പദ്യങ്ങളും പ്രക്ഷിപ്തങ്ങളായി ഒന്നിലധികം കാവ്യങ്ങളിൽ സ്ഥലം പിടിക്കുക പതിവായിരുന്നുവല്ലോ. ആ സ്ഥിതിയ്ക്കു വിൻറർനിററ്സിൻെറ അഭിപ്രായം അനുപപന്നമെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. വാമനാദികളായ മററു വിദ്വാന്മാരുടെ സാക്ഷ്യങ്ങൾ ഗണപതിശാസ്ത്രികൾ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ളതിൽ വളരെയൊന്നും അവശ്യവിശ്വാസ്യമായില്ല. പക്ഷെ നിഷേധിക്കാൻ കഴിയാത്ത ഒന്നോ രണ്ടോ തെളിവുകൾക്കു താങ്ങായി അവയെ കൈക്കൊള്ളാവുന്നതാണ്.

ഗണപതിശാസ്ത്രികൾ പ്രസാധനം ചെയ്ത കൃതികളിൽ സ്വപ്നവാസവദത്തം ഭാസപ്രണീതം തന്നെയെന്നു പൗരസ്ത്യരും പാശ്ചാത്യരുമായ മിക്ക വിദ്വാന്മാരും സമ്മതിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രൊഫസ്സർ ബാർണ്ണററിനെ (Barnett)പ്പോലെ ഏതാനും പേർ അതിൻെറ നാടകീയങ്ങളായ മെച്ചങ്ങളെ മനഃപൂർവ്വം അവഗണിച്ചു വിതണ്ഡാവാദം ചെയ്യുന്നുണ്ടാകാം.

അതിരിക്കട്ടെ. സ്വപ്നവാസവദത്തം ഭാസന്റേതെന്നു തീർച്ചപ്പെട്ടാൽ പ്രതിജ്ഞായൌഗന്ധരായണവും അദ്ദേഹത്തിന്റേതാണെന്നു സ്ഥാപിക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ല. ഇതിവൃത്തംകൊണ്ടു സ്വപ്നനാടകവും പ്രതിജ്ഞാനാടികയും അത്രമാത്രം അന്യോന്യസംബന്ധങ്ങളാണ്. ഒന്നു മറ്റേതിന്റെ അനുബന്ധമോ ഉത്തരഖണ്ഡമോ പോലെ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. സ്വപ്നവാസവദത്തത്തിന്റെ ഷഷ്ഠാങ്കത്തിൽ,

രാജാ — (ഉത്ഥായ) യൌഗന്ധരായണോ ഭവാൻ നനു.

മിത്ഥ്യോന്മാദൈശ്ച യുദ്ധൈശ്ച ശാസ്ത്രദൃഷ്ടൈശ്ച മന്ത്രിതൈഃ
ഭവദ്യത്നൈഃ ഖലു വയം മജ്ജമാനാഃ സമുദ്ധൃതാഃ.

എന്നുള്ള ഭാഗം പ്രതിജ്ഞായൌഗന്ധരായണന്നു സ്മാരകമാണ്. യൌഗന്ധരായണൻ ഉന്മത്തവേഷം കൈക്കൊണ്ടു രുമണ്വാനും വസന്തകനുമൊന്നിച്ചു നടന്നു കപടതന്ത്രോപയോഗത്താൽ ഉദയനനെ മോചിച്ച കഥയാണല്ലൊ പ്രതിജ്ഞാനാടികയിലെ ഇതിവൃത്തം. മേല്പറഞ്ഞ പദ്യത്തിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ളതു് അതിന്റെയെല്ലാം ഒരു സംക്ഷേപം മാത്രമാകുന്നു. ഉപര്യുക്താങ്കത്തിൽ തന്നെ ധാത്രി രാജാവിനോട്,

"അഥ ചാവാഭ്യാം ത്വാ ച വാസവദത്തായാശ്ച പ്രതികൃതിം ചിത്രഫലകായാമാലിഖ്യ വിവാഹോ നിർവൃത്തഃ. ഏഷാ ചിത്രഫലകാ തവ സകാശം പ്രേഷിതാ. ഏതാം ദൃഷ്ട്വാ നിർവൃതോ ഭവ."

എന്നുപറഞ്ഞ് എടുത്തുകാണിക്കുന്ന ചിത്രഫലകവും പ്രതിജ്ഞയിലെ കഥയെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രതിജ്ഞയിൽ നായികാനായകന്മാർ അപക്രാന്തരായതിനാൽ അവരുടെ പ്രതിരൂപങ്ങൾ വെച്ചുകൊണ്ടാണല്ലൊ നായികയുടെ മാതാപിതാക്കന്മാർ വിവാഹമഹം ആഘോഷിക്കുന്നത്. ഈ ചിത്രകൃതവിവാഹം മൂലകഥയിൽ ഇല്ല. ഈ ആഭ്യന്തരബന്ധങ്ങൾക്കു പുറമേ പ്രകൃതത്തിലെ എല്ലാ നാടകങ്ങൾക്കും പ്രതിപാദനം, ഭാഷ മുതലായവയിലുള്ള സാധർമ്മ്യങ്ങളും പ്രതിജ്ഞാനാടിക സ്വപ്നവാസവദത്തകർത്താവിന്റേതാണെന്നു തെളിയിപ്പാൻ ഉപകരിക്കുന്നതാണ്. അവ അനന്തരഖണ്ഡികകളിൽ പരിഗണിച്ചുകൊള്ളാം. പ്രാചീനാലങ്കാരികന്മാരിൽ ഒരാളായ ഭാമഹൻ പ്രതിജ്ഞയിലെ കഥയെ സംക്ഷേപിച്ചു വിമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. മാത്രമല്ല, നമ്മുടെ പ്രതിജ്ഞാനാടികയിൽ "അനേന മമ ഭ്രാതാ ഹതോ, അനേന മമ പിതാ, അനേന മമ സുതോ" എന്നു ഗദ്യരൂപത്തിലുള്ള ഭാഗം, ആ കഥാസംക്ഷേപത്തിൽ "ഹതോഽനേന മമ ഭ്രാതാ മമ പുത്രഃ പിതാ മമ" എന്നു പദ്യരൂപത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുമുണ്ട്. ആകയാൽ ഭാമഹന്റെ പ്രസ്താവം ഭാസകൃതിയെയാണ് ഉദ്ദാ

വാനം ചെയ്യുന്നതെന്നും ആ കൃതി പ്രകൃതത്തിലെ പ്രതിജ്ഞായൌഗന്ധരായണമല്ലാതെ വേറൊന്നല്ലെന്നും ഏറെക്കുറെ അനുമിക്കാം.

ഇനി പഞ്ചരാത്രം ആദിയായ പത്തു നാടകങ്ങളുടെ കർത്തൃത്വവും ഭാസനിൽ അർപ്പിക്കാമോ എന്നാണാലോചിക്കേണ്ടത്. ഭാസൻ കുറെയധികം നാടകങ്ങളുടെ പ്രണേതാവാണെന്നു രാജശേഖരകവിയുടെ പ്രശംസാപദ്യത്തിൽ നിന്നു വിശദമാകുന്നുണ്ട്. വാക്പതിദത്തമായ 'ജ്വലനമിത്രം' എന്ന സ്ഥാനപ്പേരാകട്ടെ പഞ്ചരാത്രാദികൃതികളെ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ടുതാനും. അസ്പഷ്ടങ്ങളായ ഈ തെളിവുകളെ ആഭ്യന്തരസാധർമ്മ്യങ്ങൾ എത്രമാത്രം ഉപസ്തംഭനം ചെയ്യുന്നുവെന്നു നോക്കാം.

വാദവിഷയമായ പന്ത്രണ്ടു നാടകങ്ങളും മററു പ്രസിദ്ധനാടകങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഹ്രസ്വതരങ്ങളാണ്. വിശേഷിച്ച് എല്ലാററിലും പ്രസ്താവന അഥവാ സ്ഥാപന വളരെ സംക്ഷിപ്തവും കവിയുടെ പേരും മററും അടങ്ങിയിട്ടില്ലാത്തതുമാകുന്നു.

ഉദയനവേന്ദുസവർണ്ണൌ വാസവദത്താ ബലൌ ബലസ്യ ത്വാം
പത്മാവതീർണ്ണപൂർണ്ണൌ വസന്തകമ്രൌ ഭുജൌ പാതാം.

സ്വപ്നവാസവദത്തഗതമായ ഈ പദ്യംപോലെ നാലു നാടകങ്ങളിൽ മംഗളശ്ലോകം മുദ്രാലങ്കാരദ്വാരാ കഥാപാത്രസൂചകമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. മിക്ക നാടകങ്ങളിലും ഭരതവാക്യം ഏറെക്കുറെ ഒന്നുതന്നെയാണെന്നു പറയാം. ഒന്നുകിൽ

ഇമാം സാഗരപര്യന്താം ഹിമവദ്വിന്ധ്യകുണ്ഡലാം
മഹീമേകാതപത്രാങ്കാം രാജസിംഹഃ പ്രശാസ്തു നഃ.

എന്ന പദ്യം അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ പരാവർത്തനംമാത്രമേ ഏതിലും ഉള്ളു. ആശയത്തിലും പദത്തിലും ഉള്ള ഇത്തരം ആവർത്തനങ്ങൾ, മിക്കവാറും ഒരേ രീതിയിൽതന്നെ നാടകനിർമ്മാണം ചെയ്തുപോന്ന ഭാരതീയകവികൾക്കിടയിൽ സംഭൂതമായ യദൃച്ഛാസന്നിപാതങ്ങൾ മാത്രമാണെന്നെണ്ണാൻ പാടില്ലെന്നില്ല. പക്ഷെ സമാനങ്ങളായ ശ്ലോകങ്ങളും ശ്ലോകപാദങ്ങളും ഖണ്ഡികകളും വാക്യങ്ങളും ഒട്ടുവളരെ കാണുന്നപക്ഷം അവയശേഷം അചേതിതമായ അനുകരണത്തിന്റെ ഫലമാണെന്നു വ്യാഖ്യാനിക്കുക സാഹസമായിരിക്കും. എല്ലാററിന്റേയും പിമ്പിൽ ഒരേ ഒരാളുടെ കൈപ്പെരുമാററം ഉണ്ടെന്നു പറയുകയേ തൽക്കാലം യുക്തിയുക്തമായിരിക്കയുള്ളു. സ്വപ്നവാസവദത്താദികളിൽ സദൃശഘട്ടങ്ങളുടെ നില ഇപ്രകാരമാണ്. ഡോ

ക്ടർ വി. എസ്. സുക്തങ്കർ (Sukthankar) പ്രസ്തുതനാടകങ്ങളിൽ നിന്ന് ഒരുനൂററിയമ്പതോളം സമാനഘട്ടങ്ങൾ സമാഹരിച്ച് Studies in Bhasa എന്ന പേരിൽ Journal of the American Oriental Society എന്ന പത്രികയുടെ ലക്കങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയുടെ എണ്ണവും സ്വഭാവവും നോക്കിയാൽ 'സ്വപ്ന'ത്തൊട്ട് 'അഭിഷേകം' വരെയുള്ള ഒരു ഡസനിലധികം നാടകങ്ങളുടെ രചിതാവ് ഒരേ ഒരാളായിരിക്കണമെന്ന് ഏവനും യുക്തിപൂർവ്വം ഊഹിക്കാം.

മറെറാരു വിശേഷം, എല്ലാ നാടകങ്ങളിലും ബ്രാഹ്മണപക്ഷപാതവും വൈഷ്ണവമതാദരവും പ്രകടമാണെന്നുള്ളതാണ്. പ്രൊഫസർ വിൻറർനിററ്സ് അഭിപ്രായപ്പെടുംവണ്ണം ഈ നാടകങ്ങളുടെ കർത്താവു ബ്രാഹ്മണപ്രോക്തങ്ങളായ ക്രിയകളും വിധികളും കഥയോടു സംഘടിപ്പിച്ചു വിവരിക്കുന്നതിനും യഥാവസരം ബ്രാഹ്മണർക്കു സർവ്വോപരി ബഹുമാന്യമായ സ്ഥാനം കല്പിക്കുന്നതിനും ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. മഹാഭാരതത്തിലും രാമായണത്തിലും നിന്നുള്ള കഥാംശങ്ങളെ അധികരിച്ചെഴുതപ്പെട്ട കൃതികളിൽ ആ ശ്രമത്തിൻെറ ലക്ഷ്യങ്ങൾ ധാരാളം കാണാം. ഭീഷ്മർ, ഘടോൽകചൻ, കർണ്ണൻ, കംസൻ, ഇത്യാദി പാത്രങ്ങളുടെ സംഭാഷണങ്ങളും വ്യാപാരങ്ങളും അവയുടെ കലവറകളാണ്. ചാരുദത്തം, സ്വപ്നവാസവദത്തം, പ്രതിജ്ഞായൌഗന്ധരായണം, അവിമാരകം എന്നിവയിലും ബ്രാഹ്മണവിലസിതമായ വിഷ്ണുഭക്തിയുടെ ലാഞ്ഛനങ്ങൾ ഇല്ലെന്നില്ല.

സ്വപ്നനാടകാദികളിൽ പ്രയുക്തമായിട്ടുള്ള പ്രാകൃതത്തിൻെറ പഴക്കവും സ്വഭാവവും നിർണ്ണയിപ്പാൻ ഡോക്ടർമാരായ (Leshy), സുക്തങ്കർ, പ്രിൻറ്സ് (Printz) എന്നിവർ ഗവേഷണം നടത്തുകയുണ്ടായി. അത്, കാളിദാസാൽപൂർവ്വം അശ്വഘോഷാദികളുടെ കാലത്തു നടപ്പിലിരുന്ന പ്രാകൃതത്തോട് ഏകദേശം സമാനമാണെന്നും അതിൻെറ ഐകരൂപ്യം നോക്കുമ്പോൾ വാദത്തിൽപെട്ട നാടകങ്ങളെല്ലാം ഏകകർത്തൃകങ്ങളാണെന്നു സമ്മതിക്കേണ്ടിവരുമെന്നുമാണ് അവരുടെ അഭിപ്രായം. ചാരുദത്തത്തിൽ മഹാഭാരതാധികൃതനാടകങ്ങളിലെന്നപോലെ പ്രാകൃതത്തിൽ വന്നുപോയ പിഴകൾ പിന്നീടുണ്ടായ മൃച്ഛകടികത്തിൽ തിരുത്തപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു ഡോക്ടർ സുക്തങ്കർ കണ്ടിരിക്കുന്നു. വേണമെങ്കിൽ ഇതൊരു കൂടുതൽ തെളിവായി എണ്ണാം.

ഇനി നാടകങ്ങളുടെ രചനയിലും ചില പ്രത്യേകതകൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുവാനുണ്ട്. എൻെറ വിനീതമായ അഭിപ്രായത്തിൽ അവയാണ്,

ആ നാടകങ്ങളുടെ ജനയിതാവു് ഭാസനെപ്പോലെ നിതരാംപ്രതിഭാധനനായ ഒരു മഹാകവിയായിരിക്കണമെന്നതിനു് ഏററവും പ്രബലമായ തെളിവു്. ഇന്നത്തെ ഭാരതീയ കവികൾകൂടി ആശങ്കാപൂർവംമാത്രം ചെയ്യേണ്ടാവുന്ന വിധിനിഷേധങ്ങൾ പ്രകൃതനാടകങ്ങളിൽ തൽകർത്താവു് ഒട്ടും കൂസൽകൂടാതെ അടിക്കടി ചെയ്തുകാണുന്നുണ്ടു്. ഊരുഭംഗം, പ്രതിമാനാടകം, അഭിഷേകനാടകം, ബാലചരിതം, എന്നിവയിലുള്ള മരണങ്ങളും യുദ്ധങ്ങളും മററും ഭാസനെപ്പോലെ അതിപ്രാചീനനും അനുഗൃഹീതബുദ്ധിയുമായ ഒരാൾക്കല്ലാതെ മററൊരു സംസ്കൃതകവിക്കും ചിത്രണം ചെയ്യാൻ ധൈര്യം ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അക്കഥയിരിക്കട്ടെ. നാടകങ്ങൾ ഒന്നാമതായി നടനാത്മകമായിരിക്കണമെന്നും, അങ്ങനെ വരണമെങ്കിൽ ഏതു നാടകത്തിനും ക്രിയാസമൃദ്ധി (Predominance of Action) ഒഴിച്ചുകൂടാത്തതാണെന്നും മററുമുള്ള തത്വങ്ങൾ പണ്ടത്തെ ഭാരതീയകവികളിൽ അധികംപേരും അറിഞ്ഞിട്ടും അനുവർത്തിക്കാറുണ്ടായിരുന്നില്ല. നിശ്ചലപ്രായങ്ങളായ അവസ്ഥകൾ—മിക്കവാറും സംഭാഷണമയങ്ങളായ രംഗങ്ങൾ—ഹൃദയാവർജ്ജകമാംവണ്ണം ചിത്രീകരിക്കുകയും അവയുടെ അനുക്രമമായ സന്ദർഭണത്താൽ നാടകരചന സാധിക്കുകയുമായിരുന്നു അവരുടെ പതിവു്. തന്നിമിത്തം ഉത്തരരാമചരിതംപോലുള്ള ഉൽകൃഷ്ടകൃതികൾകൂടി രംഗത്തു വേണ്ടതു ശോഭിക്കാത്തവയും വായിച്ചുരസിക്കുവാൻമാത്രം കൊള്ളാവുന്നവയുമായിത്തീർന്നു. ഈ തരക്കേടു് ഇവിടെ വിചാരണീയമായ നാടകങ്ങളിൽ ഒന്നിനെങ്കിലും പററിയിട്ടില്ല. എല്ലാം തികഞ്ഞ അഭിനയബോധത്തിന്റെ നിദർശനങ്ങളാണു്. അതെങ്ങനെയെന്നു താഴെ ഒരു പട്ടികയിൽ സമാഹരിക്കാം.

1. മിക്ക നാടകങ്ങളും സംഭവനിബിഡങ്ങളാണു്. തന്നിമിത്തം ക്രിയാവൈചിത്ര്യം ഓരോന്നിലും ധാരാളം ഉണ്ടു്. നാടകീയസംഭവങ്ങളുടെ അനുക്രമമായ ഗതിക്കു സത്വരതയാണെങ്കിൽ എല്ലാകൃതികളിലും സ്പഷ്ടമാണു്. ഇക്കാരണങ്ങളാൽ ഒരു നാടകവും അതിവദീർഘമോ അരോചകമോ ആകാതെ പോയിട്ടുണ്ടു്. വിശേഷിച്ചു് ഊരുഭംഗം, പ്രതിജ്ഞായൌഗന്ധരായണം, മുതലായവയുടെ ഊർജ്ജസ്വലത ഒന്നു വേറെയാണുതാനും.

2. പാത്രങ്ങൾ, മററുപല നാടകങ്ങളിലെന്നപോലെ, ഒരേ അച്ചിൽ വാർത്തെടുത്തവയല്ല. വാക്കർമ്മങ്ങളാൽ ഒപ്പം വ്യക്തിത്വം വെളിപ്പെടുത്തി, സ്വസ്വജന്മങ്ങളെ ന്യായവൽകരിക്കുവാൻ പര്യാപ്തങ്ങളാണു് അവയിൽ അധികവും. ദുര്യോധനൻ, യൌഗന്ധരായണൻ, വാസവദത്ത, കർണ്ണൻ, കൃഷ്ണൻ, എന്നിവരൊക്കെ അത്തരം പാത്രങ്ങൾക്കുദാഹരണങ്ങ

ളാണ്. ഒരിക്കലും വിസ്മരിക്കാൻ കഴിയാത്തത്ര ഉജ്ജ്വലത അവരുടെ ചിത്രങ്ങൾക്കുണ്ട്.

3. ഇടക്കിടക്ക് അപാണിനീയപ്രയോഗങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിലും, ഭാഷ, സാമാന്യമായി നോക്കിയാൽ അത്യന്തം ലളിതവും, സുപരിചിതപദനിബദ്ധവും സംഭാഷണാനുരൂപവുമായിക്കാണാം. ശ്രവണനിമിഷത്തിൽ അർത്ഥാവബോധം വരുത്താത്ത ദുർഘടപ്രയോഗങ്ങൾ രംഗത്തു നിഷ്പ്രയോജനങ്ങളാണെന്നുള്ള തത്വം ഈ നാടകങ്ങളുടെ കർത്താവു നല്ലപോലെ ധരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. ദീർഘസമാസജടിലങ്ങളും ഏകദേശം കാന്താരദന്തുരങ്ങളുമായ വാക്യങ്ങൾ ഒരിടത്തും ഇല്ല.

4. മഹാകാവ്യങ്ങളിലും ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളിലും ഉള്ളപോലെ കടങ്കഥാപ്രായങ്ങളായ പദ്യങ്ങളും തന്നിർമ്മിതങ്ങളായ വിപുലവർണ്ണനങ്ങളും അലങ്കാരബഹളവും ‘സാമ്പിളിന്’കൂടി ഇല്ലെന്നു പറയാം. വ്യാസനും വാല്മീകിയും ഹ്രസ്വവൃത്തങ്ങളിൽ നിബന്ധിച്ചിട്ടുള്ള സരസകോമളങ്ങളായ പദ്യങ്ങളാണു നമ്മുടെ കവിക്കു പഥ്യം. നടൻ ചൊല്ലിക്കഴിയുന്നതോടെ, ശ്രോതാക്കൾക്കു ഗദ്യംപോലെ സുഗമമായിരിക്കും ഓരോ പദ്യവും. കവിയുടെ പ്രതിഭാവിലാസത്തിനുപകരം പാത്രത്തിന്റെ സ്വഭാവം വ്യഞ്ജിപ്പിക്കണമെന്നതാകുന്നു പദ്യങ്ങളുടെ ഉന്നം.

> തത്ര യാസ്യാമി യത്രാസൌ വർത്തതേ ലക്ഷ്മണപ്രിയഃ
> നായോദ്ധ്യാ തം വിനാഽയോദ്ധ്യാ സാഽയോദ്ധ്യാ യത്ര രാഘവഃ

എന്നുള്ള ഭരതോക്തിയും

> അഭർത്തൃത്വംഗതാ ലജ്ജാ ഭർത്തേതിവ്യഥിതം മനഃ
> ധർമ്മസ്സ്നേഹാന്തരന്യസ്താ ദുഃഖിതാഃ ഖലു മാതരഃ

എന്നുള്ള മാതൃഹൃദയവർണ്ണനവും,

* * * * * *

> ന ചോപയാമി രാജാനം നാസ്മി യൌഗന്ധരായണഃ

എന്നുള്ള സചിവശപഥവും ഓർമ്മയിൽനിന്നുദാഹരിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

> ഹൃദയേനേഹ തത്രാംഗൈർദ്വിധാ ഭൂതേവ ഗച്ഛതി
> യഥാ നദസി തോയേ ച ചന്ദ്രലേഖാ ദ്വിധാകൃതാ.

എന്ന പദ്യം ഉചിതമായ അലങ്കാരഘടനയ്ക്കും ദൃഷ്ടാന്തമായി സ്വീകരിക്കാം. ഈവക പ്രത്യേകതകളെ മുൻനിർത്തി പ്രൊഫസർ വിന്റർനിറ്റ്സു

പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള അഭിപ്രായം ഇവിടെ ഉദ്ധരിച്ചുകൊള്ളട്ടെ:— "ഈ നാടകങ്ങൾ പതിമൂന്നും ഒരേ ഒരു കവിയുടേതായിരിപ്പാൻ വളരെ ന്യായമുണ്ട്. ആ കവിയാകട്ടെ നാടകനിർമ്മാണകലയിൽ സുതരാം ശ്ലാഘനീയമായ പാടവം നേടിയവനായിരിക്കണം, നിശ്ചയം. കാളിദാസനും ഭവഭൂതിയും കവികളുടെ നിലയിൽ കൂടുതൽ കേമന്മാരായിരിക്കാം. ഭാഷാസ്വാധീനതയിലും അവർ മഹത്തരരെന്നു സമ്മതിക്കാം. പക്ഷെ രംഗപ്രയോഗാർഹങ്ങളായ കൃതികൾ രചിക്കുന്നതിൽ ഭാസനോട്—അഥവാ ഇവിടെ സന്ദിഗ്ദ്ധകർത്തൃകങ്ങളായിരിക്കുന്ന നാടകങ്ങളുടെ ജനയിതാവിനോട്—കിടനില്ക്കത്തക്കവർ സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല മിക്ക സംസ്കൃതനാടകങ്ങളും പാരായണമാത്രക്ഷമങ്ങളാണ്. ഈ നാടകങ്ങളാകട്ടെ അഭിനയവേദിയായ ഒരു മഹാകവി, പ്രേക്ഷകാഹ്ലാദനത്തിനു വേണ്ട ഉപായങ്ങളശേഷം അവധാരണം ചെയ്തു എഴുതിയവയാണെന്നു തീർത്തു പറയാം. സ്വപ്നവാസവദത്തം ഭാസന്റേതാണെങ്കിൽ മററുള്ളവയും അദ്ദേഹത്തിന്റേതെന്ന് അനുമിക്കാൻ പ്രയാസമില്ല"

ഇതേവരെപ്പറഞ്ഞവ കൂടാതെ, നാടകങ്ങളിൽ കാചിൽകമായി മാത്രം കാണുന്ന ഏതാനും സാധർമ്മ്യങ്ങൾകൂടി പറയുവാനുണ്ട്. യവനികാശബ്ദം നടനരംഗാച്ഛാദനമെന്ന അർത്ഥത്തിലാണല്ലൊ സാധാരണമായി പ്രയോഗിക്കുക. എന്നാൽ വെറും തിരശ്ശീല എന്നർത്ഥത്തിലും അതുപയോഗിക്കാം. പ്രതിമ, സ്വപ്നം, അവിമാരകം, ഊരുഭംഗം, എന്നീ നാടകങ്ങളിൽ യവനികാശബ്ദം രണ്ടാമത്തെ അർത്ഥത്തിലേ പ്രയുക്തമായിട്ടുള്ളുവെന്നു പ്രൊ: വിൻറർനിററ്സ് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. "സംക്ഷിപ്യതാം യവനികാ" (സ്വപ്നം-ഷഷ്ഠാങ്കം) ഇത്യാദി സന്ദർഭങ്ങൾ നോക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഊഹം സാധുവാണെന്നു വേണം കരുതാൻ. ഇതുപോലെതന്നെ, സ്വപ്നം, പ്രതിജ്ഞ, പ്രതിമ, അഭിഷേകം എന്നിവയിലെല്ലാം പ്രതീഹാരിക്കു 'വിജയ' എന്നു പേരിട്ടിരിക്കുന്നതു്, അഭിഷേകം, പഞ്ചരാത്രം, ഊരുഭംഗം എന്നിവയിൽ വിദ്യാധരബ്രാഹ്മണവൈതാളികന്മാർ മുമ്മൂന്നുപേരായിരിക്കുന്നതും സാദൃശ്യലക്ഷ്യങ്ങളായെണ്ണാം.

ഒന്നാകെ പരിശോധിക്കുന്ന നിഷ്പക്ഷപാതിയായ ഒരു നിരൂപകനു ഗണപതിശാസ്ത്രികളാൽ ഉപക്ഷിപ്തവും അനേകം പണ്ഡിതന്മാരാൽ ഉപസ്ഥാപിതവുമായ അഭ്യൂഹം കേവലം അനാധാരമല്ലെന്നു ബോധിക്കാവുന്നതാകുന്നു. അതിനെ സിദ്ധാന്തവൽകരിക്കുവാൻ തൽക്കാലം പ്രത്യക്ഷപ്രമാണങ്ങളൊന്നും ഇല്ലെന്നുള്ളതു ശരിതന്നെ. അങ്ങനെ വല്ലതുമുണ്ടെങ്കിൽ പിന്നെ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇത്ര കുഴപ്പത്തിനൊന്നും വഴിയില്ല

ല്ലോ. ഇപ്പോൾ കിട്ടിയിരിക്കുന്ന തെളിവുകളും സാദൃശ്യങ്ങളും അന്യഥാസിദ്ധങ്ങളെന്ന് ആരും അപ്രതിവാക്പ്രസരം സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ലാത്തസ്ഥിതിക്കു മുകളിൽ പറഞ്ഞ അനുമാനമേ അംഗീകാര്യമായിരിക്കുന്നുള്ളു.

ഏഴാംനൂറ്റാണ്ടിൽ എഴുതപ്പെട്ട ഒരു 'മത്തവിലാസം' പ്രഹസനം 'നാന്ദ്യന്തേ തതഃ പ്രവിശതി സൂത്രധാരഃ' എന്നാരംഭിക്കുന്നതിനാൽ തൽകർത്താവായ മഹേന്ദ്രവിക്രമവർമ്മനായിരിക്കണം 'സൂത്രധാരകൃതാരംഭങ്ങളായ സ്വപ്നനാടകാദികളുടെയും കർത്താവെന്നും 'രാജസിംഹഃ പ്രശാസ്തു നഃ' എന്ന ഭരതവാക്യത്തിലെ രാജസിംഹശബ്ദം 675-ൽ ദക്ഷിണഭാരതത്തിൽ വിളങ്ങിയ തദഭിധാനനായ ഒരു രാജകുമാരനെയാണു സൂചിപ്പിക്കുന്നതെന്നും ബാർണ്ണെററ് പ്രഭൃതികൾ വാദിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. അവരുടെ വാദം, ഭകാരസന്നിധിയാൽ ഭവഭൂതിയും ഭർത്തൃഹരിയും ഒന്നെന്നു ശഠിക്കുന്നതിനൊപ്പമാണ്. സൂത്രധാരാരബ്ധങ്ങളായ നാടകങ്ങൾ പലതും ഉണ്ടു്. അത്തരമാരംഭം ഭാസകൃതികളുടെ സർവ്വോപരിവ്യാപ്തമായ വിശേഷമായി എണ്ണേണ്ടതില്ല. അതിൽമാത്രം കാണുന്ന സാമ്യം ആസ്പദമാക്കി മത്തവിലാസവും സ്വപ്നവാസവദത്താദികളും ഒരാളുടേതെന്നു സങ്കല്പിക്കുന്നതു വലിയ കടുങ്കയ്യായിരിക്കും. മത്തവിലാസം നാടകീയങ്ങളായ മററു ധർമ്മങ്ങളിൽ വളരെ താണനിലയേ അർഹിക്കുന്നുള്ളു. രാജസിംഹശബ്ദമാണെങ്കിൽ ഭാരതീയനും തന്നാമധേയനുമായ ഒരു രാജാവിനെത്തന്നെ സൂചിപ്പിക്കണമെന്നു നിർബന്ധമൊന്നുമില്ല. പല രാജസിംഹങ്ങളും ഭാരതത്തിൽ ഭരണം നടത്തിയിട്ടുണ്ടു്. അവരിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരാളെ സ്തുതിക്കുന്നതാണ് ആ പ്രയോഗമെന്നു വരാൻ പാടില്ലേ?

ഇനിയൊരു കൂട്ടർ കേരളത്തിൽ 'ദരിദ്രചാരുദത്തം' എന്നൊരു കൃതി ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നും തൽപ്രണേതാവിന്റെ വകയായിരിക്കണം സ്വപ്നനാടകാദികളെന്നും പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ടു്. അവർ പറയത്തക്ക തെളിവൊന്നും ഹാജരാക്കിയിട്ടുള്ളതായറിയുന്നില്ല. പ്രതിമാനാടകത്തിലും മററും ചില കേരളീയാചാരങ്ങൾ വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സ്ഥിതിയ്ക്കു് അഭിനയകലാഭിജ്ഞന്മാരായ വല്ല ചാക്യാരും നിർമ്മിച്ചതാകാം അവയൊക്കെയെന്നു അഭിപ്രായപ്പെടുന്നവരും ഇല്ലെന്നില്ല. എന്തിനു് ഈ ശിരോവേഷ്ടനപ്രാണായാമം? ഭാസകവിതന്നെ കേരളീയനോ ദാക്ഷിണാത്യനോ ആണെന്നുവെച്ചാൽ പോരേ ഈ അസ്വസ്ഥതകളെല്ലാം നീങ്ങാൻ? ഒരിക്കൽ മിസ്റ്റർ പി. കെ., കാളിദാസൻ കേരളീയനോ എന്നുകൂടി ആശങ്കിച്ചിട്ടുള്ളതോർക്കുമ്പോൾ ഭാസനെ കേരളീയനാക്കുന്നതിൽ അബദ്ധമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ചുരുക്കത്തിൽ 'തിരുവനന്തപുരം നാടക'ങ്ങളുടെ (In English They are known as Trivandrum Plays.) പ്രണേതാവു ഭാസനാണെന്നുള്ള മതത്തിനു വിപരീതമായി ഇതേവരെ പുറത്തുവന്നിട്ടുള്ള വാദകോടികൾ താരതമ്യേന ദുർബ്ബലങ്ങളാണെന്നു പറയാം. മലയാളത്തിൽ ചെറുശ്ശേരിവാദത്തിനെതിരായിറങ്ങിയ വിവിധമതങ്ങൾക്കുമില്ല അവയ്ക്കുള്ളത്ര ദൌർബ്ബല്യം.

II

സ്വപ്നനാടകാദികളുടെ പ്രണേതാവു ഭാസനല്ലെന്നു ശഠിക്കുന്നവർപോലും അവയുടെ യോഗ്യതകൾ മുക്തകണ്ഠം ഘോഷിക്കുന്നുണ്ട്. പൂനയിലെ ഫെർഗ്ഗുസൺ കോളേജിൽ പ്രൊഫസ്സറായ സി. ആർ. ദേവധാർ എം. എ. അവർകൾ, ഡോക്ടർ ബർണ്ണററിൻേറയും മററും പ്രത്യാഖ്യാനങ്ങൾകണ്ടു മതിമറന്നിട്ടെന്നപോലെ, ഡോക്ടർ ഗണപതിശാസ്ത്രികളുടെ വാദകോടികളോടു മല്ലയുദ്ധത്തിനൊരുമ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിലും സ്വപ്നവാസവദത്തം മുതലായ 13 നാടകങ്ങളുടെ വൈശിഷ്ട്യം സംശയിതവ്യമാണെന്നു പറയുന്നില്ല. രംഗപ്രയോഗാർഹതകൊണ്ടു് അവയെല്ലാം ഒന്നാന്തരം കൃതികളാണെന്നാണു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ അഭിപ്രായം. എന്നിട്ടും അവയുടെ കർത്താവു ഭാസനോ ഭാസോപമനോ ആകത്തക്ക പ്രതിഭാവിലാസം ഉള്ളവനെന്നു് അദ്ദേഹം സമ്മതിക്കുന്നില്ല. കവിയെ അധഃകരിച്ചു തൽകൃതികളെ ഉദ്ധരിക്കുവാനാണു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഭാവം. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിൻെറ ന്യായ്യത സ്ഥാപിക്കാൻ അദ്ദേഹം സെൻറു് ജെറോമിൻെറ "If an offence come out of truth, better it is that offence come, than that the truth be concealed." എന്ന വാക്യം ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഉദ്ദേശ്യമഹിമ ഉപായദോഷത്തെ പരിഹരിക്കുമെന്നാണു് പ്രൊ: ദേവധാർ അവർകളുടെ ബോധം. ഏതായാലും സ്വപ്നവാസവദത്താദികളിൽ ഓരോന്നിൻേറയും നാടകീയമായ യോഗ്യതകളെ ഇവിടെ യഥാശക്തി പരിഗണിക്കാം.

13 നാടകങ്ങളിൽ 6 എണ്ണം മഹാഭാരതോപജീവിതങ്ങളും ഏ സ്വോപജ്ഞങ്ങളുമാകുന്നു. ഗദ്യത്തെക്കാൾ പദ്യമാണു് അവയിലധികമെങ്കിലും, നടനോചിതമായ കഥാവിധാനം, തിടുക്കത്തോടുകൂടിയ സംഭവഗതി, സ്വാഭാവികമായ സംഭാഷണം, ലളിതകോമളമായ ഭാഷ എന്നിവയാൽ അവയ്ക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള മെച്ചം ഒരിക്കലും വിസംവദിക്കാവുന്നതല്ല. പ്രസ്തുതധർമ്മങ്ങൾ കവിയുടെ പരിശീലനദശയ്ക്കു ലക്ഷ്യങ്ങളാണെന്നു പ്രൊ: ദേവധാരും മററും പറയുന്നു. അതിരിക്കട്ടെ; അവ ഉത്തമകവിതാലക്ഷണോപ

കമല്ലെന്ന് എങ്ങനെ പറയാം? 'ഇന്ദുലേഖ'യിലെ കഥ അസങ്കീർണ്ണവും സംഭവവിരളവുമാണെന്നുവെച്ച്, അതിൽകാണുന്ന ആഖ്യാനപാടവവും പാത്രവിധാനകൌശലവും ചന്തുമേനോന്റെ പ്രതിഭാപരിണതിയ്ക്കു നിദർശനമല്ലെന്നു വിധിക്കാമോ?

ഊരുഭംഗം.

മേല്പറഞ്ഞ 6 കൃതികളിൽവെച്ച് എല്ലാംകൊണ്ടും ശ്രേഷ്ഠമാണു ഊരുഭംഗം. ഭീമസേനകൃതമായ ഊരുഭംഗവും തൽഫലമായ കൌരവവംശനിര്യാണവും മാത്രമാകുന്നു അതിലെ പ്രതിപാദ്യം. എന്നാൽ ഒരു ഒരങ്കത്തിനുള്ളിൽ അക്കഥാംശത്തെ വേണ്ടവിധം പരത്തി, ഒരിക്കൽ പ്രതാപമൂർത്തിയായിരുന്ന കൌരവരാജന്റെ അധഃപതനത്തെ വീരോചിതവും മർമ്മഭേദകവുമാക്കിത്തീർക്കുന്നതിൽ കവി അനന്യോപലഭ്യമായ വിജയം നേടിയിട്ടുണ്ട്. എങ്ങനെയെന്നു ചോദിച്ചാൽ ഒടുവിലെ ഏതാനും 'ബലേഭേഷ്' പ്രയോഗങ്ങൾ കൊണ്ടാണെന്നുമാത്രം ഉത്തരം. ഭഗ്നോരുവായ ദുര്യോധനൻ നിസ്സഹായനായിത്തീരുന്നു. അപ്പോൾ അതാ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഓമനക്കുട്ടൻ അരികത്തുവന്ന് "അച്ഛാ, അച്ഛൻ പോകുന്നെടത്തേയ്ക്കു ഞാനും വരട്ടെ" എന്നു പറയുന്നു. അതിനു "ഭീമസേനനോടു പോയിപ്പറയൂ ഉണ്ണീ" എന്നു മറുപടി. അവിടവും അനന്തരഭാഗങ്ങളും ഒരു സഹൃദയനു കണ്ണീർ വാർക്കാതെ വായിക്കുവാൻ കഴിയുകയില്ല. കരഞ്ഞു കരഞ്ഞു പരിഹാസ്യനായിത്തീർന്ന രാമനെ സൃഷ്ടിച്ച ഭവഭൂതി ത്രിവിധകരണങ്ങളാലും അഭിവന്ദനീയനെങ്കിൽ അതിലും അഭിവന്ദനീയനാണു ദുർജ്ജയന്റെ ഒന്നുരണ്ടു ചോദ്യങ്ങളാൽ ദുര്യോധനദുരന്തത്തെ കരുണത്തിന്റെ പരമകാഷ്ഠയിലെത്തിച്ച കവിയെന്നാണ് എന്റെ എളിയ അഭിപ്രായം. നാലോ അഞ്ചോ വാക്യങ്ങളെഴുതിപ്പിടിപ്പിക്കുന്നതിൽ എന്തു കവിതയാണുള്ളതെന്നു പലരും ചോദിച്ചേക്കാം. അതു ശരിയാണ്. പക്ഷെ ഇവിടെ ആ വാക്യങ്ങൾ ഏററവും ഉചിതമായ ഘട്ടത്തിൽ നിബന്ധിക്കുന്നതിലാണു കവിയുടെ പ്രഭാവം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതെന്നു മനസ്സിലാക്കണം.

അനൌചിത്യാദൃതേ നാന്യത് രസഭംഗസ്യ കാരണം;
പ്രസിദ്ധൌചിത്യബന്ധസ്തു രസസ്യോപനിഷത്പരം.

എന്നുള്ള ധ്വന്യാലോകപദ്യം ഇവിടെ സ്മരണീയം.

പ്രയോഗക്ഷമമായ ഒരു 'ട്രാജഡി'യെന്ന നിലയിൽ ഊരുഭംഗത്തിനു സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിലുള്ള വില കുറച്ചൊന്നുമല്ല.

മധ്യമവ്യായോഗം.

ഈ ഏകാങ്കനാടകത്തിൽ, ഘടോൽകചാക്രാന്തമായ ബ്രാഹ്മണകുടുംബത്തിന്റെ ശോചനീയാവസ്ഥ, അഹമഹമികയാ ജീവഹോമത്തിനൊരുങ്ങുന്ന കുട്ടികളുടെ അനുസരണം, വിശേഷിച്ചു മധ്യമജാതന്റെ മനോഭാവം, ഭീമസേനനും ഘടോൽകചനുമായുള്ള സംവാദം, ഹിഡിംബിയുടെ പ്രിയതമസമാഗമം—ഇവയെല്ലാം ഏറ്റവും നാടകീയവും അവിസ്മരണീയവുമായ മട്ടിൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അലങ്കാരബഹുളമോ വർണ്ണനാകോലാഹലമോ അതിലില്ല ഒരങ്കത്തിനുള്ളിൽ അവയ്ക്കൊന്നും സ്ഥാനമില്ലെന്നു കവിക്കു നല്ലപോലെ അറിയാം. ഒരു ഖണ്ഡകഥയിലെന്നപോലെ, സംഭവങ്ങളുടെയും പാത്രങ്ങളുടെയും വിശദീകരണത്തിനുപകരിക്കുന്ന വിധത്തിലേ അദ്ദേഹം ഓരോ വാക്യവും എഴുതിയിട്ടുള്ളു. ഇഴഞ്ഞിഴഞ്ഞുള്ള പ്രതിപാദനം ഒരിക്കലും നാടകോചിതമല്ല. വേണീസംഹാരത്തിലെ ദീർഘമായ യുദ്ധവർണ്ണനവും മറ്റും രംഗത്തു ശോഭിക്കാത്തതിന്റെ കാരണം അതാണ്. മധ്യമവ്യായോഗത്തിൽ സകലവും തിടുക്കത്തിൽ നടക്കുന്നു. ഒരാൾക്കും തദ്ദർശനത്തിൽ അരോചകം തോന്നുകയില്ല. ഓരോ പാത്രത്തിന്റേയും 'ലേബൽ' മനസ്സിൽ ഒട്ടി നില്ക്കുകയും ചെയ്യും.

കർണ്ണഭാരം.

ഭാരതത്തിൽ പ്രതിഫലേച്ഛുവായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന കർണ്ണനെ അതിദൂരം ഉയർത്തി ഔദാര്യത്തിന്റെ അവതാരമാക്കി പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നൊരു കൃതിയാണു കർണ്ണഭാരം. ഭടാഗ്രിമനായ അദ്ദേഹം അവശ്യംഭാവിയായ അധഃപതനത്തെക്കുറിച്ചാലോചിച്ചു വിഷാദിക്കുന്നു. എന്നിരുന്നാലും വളരെ ക്ലേശിച്ചു മനോധൈര്യം നേടി യുദ്ധത്തിനിറങ്ങുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിയുന്നു. മാത്രമല്ല, ബ്രാഹ്മണവേഷധാരിയായ ഇന്ദ്രനു സർവ്വസ്വവും ദാനംചെയ്തു ഔദാര്യംകൊണ്ടടങ്ങുവാൻ അദ്ദേഹം സന്നദ്ധനാകുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ കഥയിൽ കർണ്ണന്റെ ശോചനീയത്വവും വിഷാദവിലംഘിയായ മനസ്സ്ഥൈര്യവും സർവ്വോപരി ഔദാര്യവും പ്രകടീകരിക്കുവാൻ കവി ശക്തനായിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാത്രനിർമ്മാണകുശലത വിശിഷ്യ ശ്രദ്ധേയം.

പഞ്ചരാത്രം.

വിരാടപർവ്വകഥയെ അധികരിച്ചെഴുതിയിട്ടുള്ള ഒരു സമവകാരമാണു പഞ്ചരാത്രം. ഇതിവൃത്തത്തിൽ പല സംസ്കാരങ്ങളും കവി ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ഇതിവൃത്തവശായാതാം ത്യക്ത്വാനനുഗുണാം സ്ഥിതിം
ഉൽപ്രേക്ഷ്യോപ്യന്തരാഭീഷ്ടരസോചിത കഥോന്നയഃ

എന്നാണല്ലോ ധ്വനികാരോക്തി. സംസ്കാരങ്ങളിൽ പ്രധാനം, അഭിമന്യുബന്ധനവും പിന്നീട് അച്ഛനും മകനുമായുള്ള രംഗവുമാണ്. ആ രംഗം കേമമായിട്ടുണ്ട്. പ്രാരംഭത്തിലെ ദാവാനലവർണ്ണനവും അഭിനന്ദനീയംതന്നെ. ഗോപാലകചിത്രണം മനോഹരമെന്നു സമ്മതിച്ചേ കഴിയൂ. ഓരോ രംഗവും 'കുറിക്കു കൊള്ളുംപടി' സംവിധാനം ചെയ്യാൻ കവിക്കുള്ള മിടുക്കു ശ്ലാഘനീയമായിരിക്കുന്നു.

ദൂതവാക്യവും ദൂതഘടോൽകചവും.

ഇവ രണ്ടും വളരെ മെച്ചപ്പെട്ട കൃതികളല്ല. എന്നിരുന്നാലും വിഷമസ്വഭാവാവതരണത്തിൽ കവിയുടെ സാമർത്ഥ്യം അവ വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ദൂതവാക്യത്തിൽ ദുര്യോധനനും കൃഷ്ണനും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം സ്പഷ്ടമായിക്കാണാം. ദൂതഘടോൽകചത്തിൽ കൌരവന്മാരുടെ ആഹ്ലാദവും ധൃതരാഷ്ട്രരുടെ പേടിയും അർജ്ജുനൻെറ വൈരനിര്യാതനവ്രതത്തെപ്പററി ഘടോൽകചൻ ചെയ്യുന്ന പ്രബോധനവും തമ്മിലുള്ള വിപര്യയവും അപ്രകാരമാണ്.

ബാലചരിതം.

കൃഷ്ണനെപ്പററിയുള്ള പല ഐതിഹ്യങ്ങളും ഇതിൻെറ ഇതിവൃത്തത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പുരാണത്തിലുള്ളതിനു പുറമേ ചിലതൊക്കെ കവി സ്വയമേവ കല്പിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. അമാനുഷസംഭവങ്ങളോരോന്നും കാണികളെ വിസ്മയിപ്പിക്കത്തക്കവണ്ണം ഉജ്ജ്വലമായി ചിത്രീകരിക്കുവാനും തദ്വാരാ കൃഷ്ണൻെറ വീര്യപരാക്രമങ്ങൾക്കു മഹത്വം സമർപ്പിക്കുവാനും കവി സമർത്ഥനായിട്ടുണ്ടെന്നു സമ്മതിക്കണം. കവിയുടെ രംഗപ്രയോഗവിജ്ഞാനമാണ് ഈ കൃതിയിൽ വിശേഷിച്ചഭിനന്ദനീയം. പാത്രവിധാനത്തിൽ, പ്രൊ: കീത്ത് പറയുംവണ്ണം, കുറച്ചു പരാജയം വന്നുപോയിട്ടുണ്ട്. പ്രതിനായകനായ കംസൻ വേണ്ടത്ര പ്രതാപവാനല്ല. കൃഷ്ണനാണെങ്കിൽ ഒരാപത്തിലും പെടാതെ എത്രയോ വമ്പിച്ച കാര്യങ്ങൾ എളുപ്പത്തിൽ നിർവ്വഹിക്കുന്നു.

ജേതാരം ലോകപാലാനാം സ്വമുഖൈരർച്ചിതേശ്വരം
രാമസ്ഖലിതകൈലാസമരാതിം ബഹ്വമന്യത.

എന്നൊരു പ്രസ്താവത്തിനു കൃഷ്ണൻേറയും കംസൻേറയും മത്സരത്തിൽ പ്രസക്തിയില്ല. എതിരാളികൾ 'തോളൊക്കാത്തവ'രാണെന്നു വേണം പറവാൻ.

പ്രതിമയും അഭിഷേകവും.

രാമായണാധികൃതങ്ങളായ ഈ നാടകങ്ങൾ രണ്ടും വേണ്ടത്ര നന്നായിട്ടില്ല. ഇതിവൃത്തസംസ്കാരങ്ങൾ അപ്രധാനങ്ങളും പ്രായേണ വിഫലങ്ങളുമാണ്. പാത്രവിധാനത്തിൽ നിഷ്കൃഷ്ടമതിയായിട്ടില്ല. പക്ഷേ ക്രിയാവിചിത്രത, സംഭവഗതിയുടെ സത്വരത, ഭാഷാലാളിത്യം, എന്നിവയിൽ കവിയുടെ മുദ്ര പതിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അവ ഉത്തരരാമചരിതകർത്താവിനെപ്പോലും നാണിപ്പിക്കാം.

സ്വപ്നവും പ്രതിജ്ഞയും

ഇവയെക്കുറിച്ചു ചിലതെല്ലാം അന്യത്ര പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. നാടകീയയോഗ്യതകൾകൊണ്ടു സ്വപ്നവും പ്രതിജ്ഞയും ഭാസന്റെ വിജയസ്തംഭങ്ങളാണെന്നു സംക്ഷേപിച്ചു പറയാം. എന്തെല്ലാം കലാകൌശലങ്ങളാണു ഭാസനെ മററു പല കവികൾക്കുമാചാര്യപാദരായി അഭിഷേചിച്ചിട്ടുള്ളതെങ്കിൽ അവയശേഷം പ്രസ്തുതനാടകങ്ങളിലടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. സംസ്കൃതത്തിൽ ശാകുന്തളംപോലുള്ള രണ്ടോ മൂന്നോ നിബന്ധങ്ങളൊഴികെ യാതൊന്നും അവയോടു കിടനില്ക്കുകയില്ല. അവയുടെ മഹിമാതിശയം മനസ്സിലാക്കണമെങ്കിൽ ഉദയനകഥാപ്രതിപാദകങ്ങളായ രത്നാവലിയോടും പ്രിയദർശികയോടും അവയെ തോലനംചെയ്തു നോക്കിയാൽ മതി. ഭാസന്റെ യൌഗന്ധരായണനും ഉദയനനും വാസവദത്തയും മററും എത്ര ഓജസ്സും തേജസ്സും ഉള്ളവർ! അവരെ ഒരുവൻ മറന്നാലും മറക്കുകയില്ല. ഹർഷന്റെ നായികാനായകന്മാർ കാമന്റെ പാവകൾ മാത്രം. വിപ്രലംഭം മുതൽ സംഭോഗംവരെയുള്ള ശൃംഗാരത്തിന്റെ ഭാവഭേദങ്ങൾ, ഒന്നും പിഴക്കാതെ, അനുക്രമമായി ഓരോ പാത്രത്തിലും സന്നിവേശിപ്പിക്കയല്ലാതെ പാത്രനിർമ്മാണവിഷയത്തിൽ യാതൊന്നും ചെയ്വാൻ ഹർഷനു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

അവിമാരകവും ചാരുദത്തവും.

ഈ കൃതികളിൽ അത്യഭിനന്ദനീയമായ അംശങ്ങൾ കുറവാണ്. അവിമാരകം മാംസളശൃംഗാരമയവും ചാരുദത്തം മൃച്ഛകടികത്തെ അപേക്ഷിച്ച് അനവധേയവുമാകുന്നു.

ഈ പരിശോധനത്തിൽനിന്നു ഭാസൻ, രൂപകങ്ങളെ കേവലം ദൃശ്യകാവ്യങ്ങളായിമാത്രം എണ്ണിയ ഒരു മഹാകവിയായിരുന്നുവെന്നു തെ

ളിഞ്ഞിരിക്കുമല്ലൊ. ആ നിലയിൽ അദ്ദേഹത്തിനു ഭാരതീയകവികൾക്കിടയിലുള്ള സ്ഥാനം ഒട്ടും അധസ്തനമായിരുന്നില്ല. 'പ്രഥിതയശസാം ഭാസസൗമില്ലകവിപുത്രാദീനാം' എന്ന കാളിദാസോക്തി സത്യം വെളിപ്പെടുത്തുന്നതത്രെയുള്ളൂ.

III

ഭാസൻ്റെ നേട്ടം.

ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായ ജീവചരിത്രങ്ങൾ, നാടകങ്ങൾ, ആഖ്യായികകൾ എന്നിവയുടെ വിജയം, മിക്കവാറും അവയിലെ പാത്രങ്ങളെ അവലംബിച്ചിരിക്കും.

"അപാരേ കാവ്യസംസാരേ കവിരേവ പ്രജാപതിഃ" എന്ന പ്രശംസ ഒരു കവിയിൽ അന്വർത്ഥമാകണമെങ്കിൽ അദ്ദേഹം അൽസാജ്ഞതമായ നിജപരിചയത്തിൽനിന്നു നാനാവ്യക്തികളെ സൃഷ്ടിച്ച് അവരെക്കൊണ്ടു പുതിയ പുതിയ ലോകങ്ങൾ ജനാകീർണ്ണമാക്കി പ്രദർശിപ്പിക്കണം. സോഫോക്ലിസ്, ഷേക്സ്പീയർ, ഇബ്സൻ, കാളിദാസൻ, ഭവഭൂതി, മുതലായവരെല്ലാം അപ്രകാരം ചെയ്തവരാണ്. അവർ മെനഞ്ഞിറക്കിയ പാത്രങ്ങൾ നിർജ്ജീവങ്ങളൊ ലോകസ്വഭാവവിരുദ്ധങ്ങളൊ ആയിരുന്നുവെങ്കിൽ അവരുടെ പേർകൂടി ഇന്നു കേൾക്കുമായിരുന്നില്ല. സംസ്കൃതത്തിലും അന്യഭാഷകളിലും എത്രയെത്ര പണ്ഡിതകവികൾ അപ്രശസ്തരായിപ്പോയിട്ടുണ്ട്? അവരുടെ പരാജയത്തിനു കാരണം അവർ നിർമ്മിച്ച പാത്രങ്ങളുടെ നിശ്ചേതനതയാണ്. കഥാബന്ധത്തിനൊ ഭാഷയ്ക്കൊ തെല്ലൊക്കെ പിശകുണ്ടെങ്കിൽ അതത്ര കീർത്തിഹതകമായിത്തീരുകയില്ല. ജീവനുള്ള സ്ത്രീപുരുഷന്മാരെ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ഒരുവനു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവൻ്റെ വിജയം ശരചൽകൃതമായെന്നു കരുതാം. സ്വപ്നവാസവദത്താദികളുടെ കർത്താവ് അങ്ങനെയുള്ളൊരു മഹാകവിയാണ്. 13 രൂപകങ്ങളിലായി അദ്ദേഹം ഒരുനൂറിൽപരം ഉജ്ജ്വലവ്യക്തികളെ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവരിൽ അദ്ദേഹം വിനിവേശിപ്പിച്ചു കാണിച്ചിട്ടുള്ള മാനുഷസ്വഭാവഭേദങ്ങൾ എണ്ണിയാലൊടുങ്ങുകയില്ല. ഭിന്നരുചിയായ ലോകത്തെ സമഗ്രമായവലോകനം ചെയ്തു ചിത്രീകരിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തെ പിന്നിടുവാൻ പോരുന്ന ഭാരതീയകവികൾ വേറെ ഉണ്ടെന്നു പറവാൻ പ്രയാസം. ഒന്നോ രണ്ടോ സ്വഭാവാംശങ്ങൾ സമ്പൂർണ്ണമായി ചിത്രണം ചെയ്തവരുണ്ടായേക്കാം. പക്ഷെ ഭാസനെപ്പോലെ വിവിധസ്വഭാവങ്ങളിൽ കൈവെച്ച് ഒപ്പം വിജയം പ്രാപിച്ചവർ ഇല്ലെന്നു പറയാവൂ. സാഹിതീനഭസ്സിൽ അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ വെന്നിക്കൊടി പറപ്പിക്കുന്ന ധ്വജം ഒന്നല്ല, അനേകമാണ്.

'ആപരിതോഷാദ്വിദുഷാം ന സാധുമന്യേ പ്രയോഗവിജ്ഞാനം
ബലവദപി ശിക്ഷിതാനാമാത്മന്യപ്രത്യയം ചേതഃ'

എന്നു പ്രസംഗിക്കുന്ന കാളിദാസന്റെ പാത്രകല്പനോദ്ദേശം വിദ്വജ്ജനപ്രീണനമാണെന്നു സ്പഷ്ടം. തന്നിമിത്തം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൃഷ്ടികൾ നിസർഗ്ഗസംസ്കാരവിനീതങ്ങളും ആദർശപരങ്ങളുമായിപ്പോയി. വണ്ടിനോടും രാജനീതികഥനത്തിനൊരുങ്ങുന്ന ദുഷ്യന്തൻ അതിനുദാഹരണമാകുന്നു. എന്നാൽ ഭാസന്റെ പാത്രങ്ങൾ ജനപദീനങ്ങളും തന്മയീഭാവം മാത്രം മുൻനിർത്തി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടവയുമാണ്. അവ പ്രാചീനാര്യന്മാരിൽ എല്ലാത്തരക്കാർക്കും ഏറെക്കുറെ രുചിച്ചിരുന്നിരിക്കണം.

ഭാസനാടകചക്രം, സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടികൾക്ക്, പാശ്ചാത്യവും പൌരസ്ത്യവുമായ രൂപകവിധികളുടെ ഒരു സമ്മേളനസ്ഥാനമാണെന്നു തോന്നാതിരിക്കയില്ല. ക്രിയാവിചിത്രത, സത്വരമായ കഥാഗതി, പ്രസന്നകോമളമായ ഭാഷ, താദാത്മ്യം തികഞ്ഞ പാത്രങ്ങൾ, കരുണാദിരസങ്ങളുടെ സന്നിവേശം—ഇവയെല്ലാം ഭാസകൃതികളെ പാശ്ചാത്യനാടകങ്ങളോട് അടുപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. മാനുഷസ്വഭാവവും കവികളുടെ ലോകാവലോകനസമ്പ്രദായവും എങ്ങും ഒരുവിധം ഏകരൂപമായിരിക്കുകയാൽ പാശ്ചാത്യരുടെയും പൌരസ്ത്യരുടെയും സാഹിത്യങ്ങളിൽ വന്നുപോയിട്ടുള്ള യാദൃച്ഛികസന്നിപാതങ്ങൾ അസംഖ്യമാണ്. ഭാരതീയ നാടകവിഭാഗത്തെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം അത്തരം സാദൃശ്യങ്ങൾ പ്രഥമവും പ്രധാനവുമായി കാണണമെങ്കിൽ ഭാസന്റെ രൂപകങ്ങൾ നോക്കിയാൽ മതി. ക്രിസ്ത്വബ്ദാൽപരം ഭാരതീയരുടെ രുചിയും സംസ്കാരവും അനുസരിച്ചു നാട്യശാസ്ത്രവിധികൾ ഭേദപ്പെടുകയും അവയുടെ സമ്മർദ്ദം കവികളെ ഞെരുക്കുകയും ചെയ്തതോടെ സാജാത്യങ്ങൾ കുറഞ്ഞുവരായി. എന്നിരുന്നാലും കാളിദാസന്റേയും ഭവഭൂതിയുടേയും കൃതികളിൽ പല ഘട്ടങ്ങളും ഷേക്സ്പീയർ നാടകങ്ങളെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നവയായുണ്ട്.

രാസക്രീഡ.

(മണിപ്രവാളകാവ്യം.)

പ്രാചീനകൃതി.

(തുടൎച്ച.)

(സമ്പാദകൻ — ഉള്ളൂർ.)

നന്ദനന്ദനനിരിപ്പേടത്തു നടകൊള്ളുവാൻ ചില നതാംഗിമാർ
മന്ദിരാന്തരമതിന്നു വേഗമൊടു പോവതിന്നു തുനിയുംവിധൌ,
ബന്ധുവായവർ തടുത്തയത്തുവു (1) ചിന്തചെയ്തു മധുസൂദനൻ-
തങ്കലാന്നു ഗതി തേടിനാരവർ വെടിഞ്ഞു ദേഹമുടനേ മുദാ 36

മല്ലബാണനുയിർകൊണ്ടുഴന്നു പശുപാംഗനാനികരവും തദാ
മല്ലവൈരിയുമടുത്തു കാമരസരീതികൊണ്ടു വിലസുംവിധൌ.
വല്ലവീജനഹൃദന്തരത്തിൽ വളരുന്ന സൌഭഗമദങ്ങൾ ക-
ണ്ടപ്പിൽ മെല്ലെ നടകൊണ്ടിതങ്ങൊളിവിലംബുജാക്ഷനതു
തീരുവാൻ. 37

സുന്ദരാംഗികൾ മറന്നഴിഞ്ഞു മുകിൽവൎണ്ണനോടു രതിതേടിനോ-
രന്തരാ മറയിച്ചാന്നു നേരമഴൽപൂണ്ടിവൎണ്ണമുറചെയ്തുതേ.
"ഹന്ത കാന്ത കരുണാനിധേ! മറയിലെന്തിനിന്നു മറയുന്നു നീ;
ചന്തമോടു തിരുമേനി ഞങ്ങളുടെ മുമ്പിലാക്കുക ദയാനിധേ!" 38

എങ്ങുവാൻ ദയിതനെങ്ങുവാനിതി തിരഞ്ഞു നീളെ നടകൊണ്ടഹോ
തിങ്ങിനോരു പരിതാപമാൎന്നഖിലവല്ലവീജനമുഴന്നുടൻ
അങ്ങുചെന്നു വിപിനാന്തരേ പല ലതാതരുക്കളൊടുമച്യുതൻ
ഭംഗിയോടു നടകൊണ്ടദിക്കവർകൾ ചോദ്യമാൎന്നു നടകൊണ്ടുതേ 39

"വൃക്ഷരാജ! പറയേണമിന്നു ഭുവനേശ്വരൻ പദവി ഞങ്ങളോ-
ടിക്ഷണം, കിമുത കണ്ടുതോ? മദനമാൽ കലൎന്നു വലയുന്നുതേ;
സൂക്ഷ്മമെങ്ങളൊടു ചൊല്ലു നീയുമപി കണ്ടുതോ വടതരോ ഭവാൻ
പക്ഷിവാഹനപദാംബുജം തൊഴുതുകൊണ്ടു ഞങ്ങൾ പറയുന്നുതേ 40

(1) അയത്തുക=അധിക്ഷേപവാക്കു പറയുക.

അത്തിയോടു പറയുന്നു ഞങ്ങളിതിനന്തരം പറക കണ്ടതോ
മുഗ്ദ്ധലോചനപദാംബുജം പ്രണതലോകപരിപാലനം.
ആർത്തി ഞങ്ങളിൽ വരുത്തിയോടി മറയത്തിയന്നവനെയെത്തിയോ
ചേർത്തിടങ്ങളിലൊരുത്തി നീ കരുണ സത്യവാക്കു പറയേണമേ. 41

ചൂതപോത തവ പല്ലവങ്ങളുഴറോടൊടിച്ചു ബത ചാർത്തുവാ-
നാദരേണ നികടേ ഭവാൻ സപദി കണ്ടതോ കമലലോചനം.
പാതിരിത്തരു പറഞ്ഞിതോ മറയിൽ മണ്ടുമക്കപടമാനുഷൻ-
തന്നുടെ പദവി ചൊല്ലുചൊല്ലു മദനാർത്തി പൂണ്ടു വലയുന്നതേ. 42

കണ്ടതോ ബകുള! മണ്ടുമാറുപരി കണ്ടിവാർകുഴലിമാർക്കടൻ
തണ്ടലർശ്ശരത്തുരം * പൊട്ടുക്കുമൊരു കൊണ്ടൽവർണ്ണപദപങ്കജം
മിണ്ടെടോ സരസസാലപോത ബത! കണ്ടുതോ കപടമാനുഷൻ
പുണ്ഡരീകനയനൻ വരുന്നവഴി മണ്ടുമാറു ബഹ്ഹ കാനനേ? 43

കുന്ദ നീ പറക നന്ദഗോപസുതനെങ്ങൊളിച്ചു മരുവുന്നുവെ-
ന്നെങ്ങളോടു ഭയമാർന്നുകൊണ്ടു പറയാത്തതെന്തിതു ഭവാനെടോ?
മന്ദഹാസനെറി നിന്ദചെയ്തു തവ സുന്ദരാപമിളതാക്കുമി-
നെന്നതോ മനസി ശങ്ക നിങ്കലിഹ ചൊല്ലു ഗൂഢമതിനിന്നു നീ. 44

ശോകമെങ്ങളിലശോക നാശമിഹ ചേർത്തിടേണമടികൂപ്പിനേൻ
കേശവൻ മറയിലെങ്ങുവാൻ പറക നാശമാക്കി നടകൊണ്ടവൻ?
പൃശത്തിലവർബാണമേററു വലയുന്നതേ പറക നീയെടോ
കാശവൃക്ഷ! പശു പാലബാലനെവിടുത്തു വന്നു മഹിതാദരം? 45

ഗുണരു ചൊല്ലു തിരുമാറിടത്തിൽ വിലസുന്ന നീ തുളസി മാധവൻ
മാറിയൊരു വഴിയേതിതെന്നു പരമാർത്ഥമായതിതു സാദരം
മാരതാപമിയലുന്നതേ പറക കല്ലാല്ലി! മധുസൂദനൻ
പോയമാർഗ്ഗമയി മാധവീ! പറക നീയുമിന്നു ദയ പൂണ്ടെടോ. 46

മല്ലികേ! കഥയ വല്ലഭന്റെ കഥ വല്ലവർണ്ണമഴകോടു നീ-
യുള്ളിലല്ലൽ വിരവോടു മാററുക മനോഹരേ! ശരണമസ്തു തേ.
നല്ല പത്മിനി പറഞ്ഞിടേണമയി പത്മനാഭചരിതാമൃതം
കള്ളനങ്ങൊളിവിലെങ്ങുപോയിതു പറഞ്ഞിടേണമയി സാദരം 47

മത്തവാരണഗതിക്കു നിന്നൊടു മറുത്തു മന്ദമെഴുനള്ളുമ-
മ്മുഗ്ദ്ധലോചനനടുത്തു നീ കപടമെന്നിയേ പറക കണ്ടിതോ?

---

* തുരം = തുയരം = ദുഃഖം.

കൃഷ്ണസാരമൃഗപോത! കോക മഹിതാശ്രു ചൊല്ലു മധുസൂദനൻ 48
കൃഷ്ണനെങ്ങു നടകൊണ്ടുതെന്ന പരമാൎത്ഥമായതധുനാ സഖേ!

ഇന്ദുശീതകിരണങ്ങളേന്തി മരുവും ചകോര! ശുകശാരികേ!
സുന്ദരാഗമ പറന്നിടുന്ന കളഹംസ! കാമുകരസായന!"
ഹന്ത കാമിനികളിങ്ങനെ വിരഹതാപമാൎന്നു വിപിനങ്ങളിൽ
ഭ്രാന്തുകൊണ്ടു നടകൊണ്ടുതേ മദനമാൽ കലൎന്നു മഹിളാജനം. 49

പിന്നെയത്തരുണിമാർകളൊക്കെയൊരുമിച്ചുകൊണ്ടു ഭുവനേശചരന
ന്തന്നുടേ ചരിതമമ്പിനോടനുകരച്ചുതേ മതിമറന്നഹോ
പെണ്ണുകൊണ്ടു മുലനൽകിനാളൊരുവൾ പൂതനാമനുകരിച്ചഹോ
കൃഷ്ണനായ് മുല കുടിച്ചുതേ പരിചൊടങ്ങൊരുത്തി മദനാതുരാ. 50

മറ്റൊരുത്തി മലരെക്കിടന്നു പദതാരുകൊണ്ടഥ ചവിട്ടിനാൾ
കറ്റവാർകുഴലി ചാടിതെന്നൊരുവൾ മെയ്യിലങ്ങു ചലമാനസാ;
കാറ്റുപോലെ കയറീട്ടൊരുത്തി പിടിപെട്ടുകൊണ്ടു നടകൊണ്ടുതേ
മറ്റൊരുത്തിയെ മുകുന്ദനെന്നു നിനവാൎന്നു തത്ര പരിമോഹിതാ 51

അമ്മയെന്നൊരുവൾ മാലകൊണ്ടു ബത കെട്ടിനാളൊരു നതാംഗിയെ-
ച്ചിന്മയൻ പുരുഷനെന്നുവെച്ചു രതിതേടിനാളുരലിലഞ്ജസാ
വന്മരങ്ങളിവയെന്നു രണ്ടു മധുവാണിമാർ നടുവിലഞ്ജസാ;
ഉന്മദത്തിൽ നടകൊണ്ടിതങ്ങൊരു നതാംഗി തത്ര മദനാതുരാ. 52

മണ്ണു തിന്നിതു കുമാരനെന്നൊരുവൾ ചൊന്നനേരമപരാംഗനാ
കണ്ണനെന്നു നിനവാൎന്നു വായ്മലർ പിളൎന്നു കാട്ടിയതിമോഹിതാ
വിണ്ണവേന്ദ്രനധികം ചൊരിഞ്ഞ മഴ നിൎത്തുവാനൊരുവളംബരം
വണ്ണ(1)യങ്ങുയരെനിൎത്തിനാൾ മൃദുലബാഹുനാ കമലലോചനാ. 53

കാട്ടുതീയിത വരുന്നു നിങ്ങൾ നയനങ്ങൾ ചിമ്മുകയിതി ക്ഷണം
വാട്ടമെന്നിയെ കുടിച്ചിടുണ്ടു (2) ഭയമാൎന്നിടേണ്ട പശുപാലരേ
കൂട്ടമിട്ടു വഴിയും പിഴച്ചു വലയുന്ന ഗോക്കളെ വിളിച്ചിടും
പാട്ടിലങ്ങു വരുവാൻ വിളിച്ചിതു ഘനാഭിരാമമപരാംഗനാ. 54

അങ്കസീമനി കിടത്തിനാളൊരു നതാംഗി മറ്റൊരു നതാംഗിയെ-
പ്പങ്കജാവരനിതെന്നു ചൊല്ലിയവൾ കൊഞ്ചിനാളധികമോഹിതാ
അംഗനാജനമനംഗമാൽ പെരുകിയിങ്ങനേ മധുനിഷൂദനൻ
തങ്കലേറെ മതിപൂണ്ടു ഗോപചപലാക്ഷിമാർ ചപലമാൎന്നിതേ. 55

(1) കൈവണ്ണ. (2) കുടിച്ചിടുന്നുണ്ട്.

ചന്തമോടു വിപിനാന്തരേ പശുപസുന്ദരീജനമശേഷവും
നന്ദസൂനുപദതാർ തിരഞ്ഞു നടകൊണ്ടനേരമവർ കണ്ടുതേ.
ഇന്ദിരാപതിപദാംബുജം പലവ ചിഹ്നമാർന്നധികമോഹനാ
ഭംഗിയോടതിനിടഞ്ഞു മറ്റൊരു നതാംഗിതന്നടിയുമഞ്ജസാ. 56

വല്ലവീജനമഴ(3)ന്നിയന്നവളിലുള്ള ഭാഗ്യമതുകണ്ടഹോ
ചൊല്ലിനാരവർകൾ തങ്ങളിൽ “പെരികെ നന്നിതോർക്കുമളവെത്രയും
മല്ലനേർമിഴിയൊരുത്തിയിങ്കൽ മനതാരഴിഞ്ഞു മധുസൂദനൻ)
കള്ളനെങ്ങളെ വെടിഞ്ഞൊളിച്ചു രതിതേടുവാനവളുമായെടോ. 57

നല്ലഭാഗ്യമിതു കാണ്മിനിന്നഖിലനാരിമാർകളെ വെടിഞ്ഞവൻ
മെല്ലവേ മദനമാൽ കലർന്നവളുമാസ്വനത്തിൽ നടകൊണ്ടുതേ
ചൊല്ലിടാമിവൾ നടേ ലഭിച്ച സുകൃതാതിരേകപരിപാകമെ-
ന്നല്ലയോ സഖികൾ തോന്നി നിങ്ങളിൽ നമുക്കതിന്നു
തട(4)വായ്ക്കയാൽ” 58

കൊണ്ടൽവർണ്ണപദതാരതന്നിലിടചേർന്നുകൊണ്ടു മരുവുന്ന നൽ-
ക്കൊണ്ടിവാർകുഴലിതൻ പദങ്ങളഥ കണ്ടനേരമബലാജനം
തണ്ടിനാര(‡)ധികമാധിയും വലിയ കോപവും ബഹുവാദനവും,
തണ്ടലർച്ചരതുരാചലക്കതളിക്കലാണ്ടതറിയാവതോ! 59

കഷ്ടമെന്തു പറയാവതിന്നിതിനു പൃഷ്ഠമിങ്ങിവള നമ്മുടെ
മട്ടെഴുന്നമധു(രാധരാമൃതമെഴുന്നകാന്തനൊടു പോയിതേ);
കിട്ടുമോ ബത! നമുക്കിതിന്നവനനിഷ്ടമാകിന്നതു വേണ്ടിയി-
ല്ലിഷ്ടയായവൾ തനിക്കു തന്നെയതു കിട്ടുമെങ്കിലതു പോരുമേ. 60

ഉൽക്കമാർന്നവർകൾ പിന്നെയും വഴിയിൽ നീളവേ മധുനിഷൂദനൻ
തൃക്കഴൽത്തളിർ തിരഞ്ഞുപോമളവു കണ്ടിവണ്ണമവർ ചൊല്ലിനാർ
പുൽക്കൊടിക്കലെഴൽപൂണ്ടവൾക്കു നടകൊള്ളുവാൻ കഴിവു വന്നിടാ-
ഞ്ഞതു ക്ഷണം ചുമലിൽ വെച്ചുകൊണ്ടു നടകൊണ്ടുതേ ജളത
പൂണ്ടിവൻ 61

പങ്കജാക്ഷനിവിടുന്നു പൂമലരറുത്തിടാനവളെ മെല്ലവെ
തൻകഴുത്തിലഥ നിർത്തിയങ്ങു നവമാചരീകസുമമാർന്നുതേ;

---

(3) അഴലുക = ദുഃഖാഗ്നിയിൽപൊരിയുക.

(4) തട = തടവ്; പ്രതിബന്ധം. (‡) തണ്ടിനാർ = അധികമാക്കി.

അംഗജാൎത്തി തടവീട്ടവൻ മടിയിൽ വെച്ചുകൊണ്ടഥ ശിരോരുഹേ
ഭംഗിയോടു മലർ ചാൎത്തിനാനിവിടെ വന്നിരുന്നു
തളിർമെത്തമേൽ 62

അംസദേശമതിൽവെച്ചുകൊണ്ടു കരപല്ലവാ സഖി തളർച്ചയാ
കംസവൈരി തിരുമേനിമേൽത്തഴകി നിന്നദേശമിതു കാണെടോ
ശിംശപാനിഴലിലാൎന്നുകൊണ്ടു മലർമെത്ത ചാൎത്തതിതു കാണെടോ
സംശയം കളക മാരകേളി തടവീട്ടിരുന്നിവിടെനിന്നഹോ. 63

മുന്നടിക്കവെമിഴച്ചു(വ)ട്ടിളവരത്തു(5)നിന്നമലരെത്തുവാൻ
കന്നൽനേർമിഴിനിവിർന്നരുത്തിതിവിടുന്നു പുഷ്പമിതു കാണെടോ
തന്നവാംക്ക കുസുമം പറിച്ചു ബത ചാൎത്തുവാനഖിലനായകൻ
വന്നിതിന്മലയരത്തു ചെന്നു കരമേറിനാന്മദനമോഹിതൻ 64

നല്ല നല്ല കുസുമങ്ങളും പല്ലവദളങ്ങളുള്ള നവവല്ലരീ
മല്ല(6)മായ ഗൃഹമാൎന്നു കൊണ്ടിവിടെ മല്ലബാണകളി തേടിനാം
മെല്ലെ വന്നവളുമല്ലൽപോവതിനു വല്ലഭന്റെമടിയിൽ തദാ
വല്ലവീശയനമാൎന്നുതാ വിമലശീതരശ്മികരശോഭിതാ. 65

മങ്കമാർ വിപിനമണ്ഡലേ മലർ പരാൎത്തിപൂണ്ടു മധുസൂദനൻ
തങ്കഴൽത്തളിർ തിരഞ്ഞു നീളെ നടകൊണ്ടനേരമഥ രാധികാ
എങ്കലുള്ള പല ഭംഗികണ്ടു ബഹുമങ്കമാർകളെ വെടിഞ്ഞിവൻ
പങ്കജാവരനിതെങ്കഴൽക്കലിളകൊണ്ടുവെന്നു മദമാൎന്നതേ 66

ഇങ്ങനേ മദമിയന്നുകൊണ്ടവളും പറഞ്ഞുതേ ദയിതസന്നിധൌ
"പങ്കജാക്ഷ! വിപിനാന്തരത്തിൽ നടകൊൾകകൊണ്ടു വലരുന്നു
മാൽ;
നിങ്കഴന്തിലഴകോടെടുത്തു നടകൊൾകവേണ്ടുകി"ലിതെന്നവൾ
ചൊന്നനേരമവളെക്കനിഞ്ഞുടനെടുപ്പതിന്നു തുടരുംവിധൌ 67

മാറിയാന്മറവിലേകനവ്യയനജൻ പരൻ പരമപൂരുഷൻ
കാരണൻ സകലനിഷ്കളാത്മകനനേകനാത്മനഖിലേശ്വരൻ
വേർപിരിഞ്ഞവളുമാടൽപൂണ്ടുവനിതന്നിൽവീണു മുറയിട്ടുതേ
ദൂരവേ ദയിതനോടിയോരളവു ഗോപികാ തദനു രാധികാ 68

"ഹന്ത കാന്ത! കരുണാനിധേ! കരുതിടെങ്കലിത്തിരികൃപാമെടോ
ബന്ധുഗേഹധനമെന്നിതൊക്കയുമുടൻ വെടിഞ്ഞു വരുമെന്നിൽ നീ

(5) ഇതിന്റെ അൎത്ഥം മനസ്സിലാകുന്നില്ല. പാഠം അശുദ്ധമല്ലേ എന്നു സംശയിക്കുന്നു.
(6) മല്ലം=ശ്രേഷ്ഠം.

നന്ദഗോപസുത നിൻപദാംബുരുഹമാശ്രയിച്ചവളെയെന്തുവാൻ
ദന്തിസിംഹമഹിഷാദി ചേൎന്ന വിപിനത്തിലിന്നു വെടിയുന്നതേ? 69

വേർപിരിച്ചു പല നാരിമാരിടയിലെന്നെ നീ വിപിനകോടരേ
പോർ നിനച്ചിതിനു കൊണ്ടുപോന്നതഹമേതുമൊന്നു കരുതീലവാൻ
മാറിടത്തിലലർബാണമേററു മമ മുന്നമേ മരണമാൎന്നിടാൻ
നേരിടുന്നവളൊടാത്മദാസിയോടു വേണ്ടതല്ലിതു ദയാനിധേ! 70

എന്നിവണ്ണമിവൾ വീണു ഭൂമിയിലുഴന്നുരുണ്ടു കരയും വിധൌ
വന്നുതേ സകലനാരിമാരുമവിടെത്തിരഞ്ഞു നിജകാമുകം
എന്നനേരമവൾ ചൊല്ലിനാളവരൊടാത്മനാശമവമാനവും
തന്നിലാണ്ടൊരു മദം മനസ്സിലിളകൊണ്ടതും പശുപബാലികാ. 71

അക്ഷണം തരുണിമാർകളൊക്കയൊരുമിച്ചുകൊണ്ടു മുരശാസനം
ദിക്കിലെങ്ങുമുഴറിത്തിരഞ്ഞളവു കണ്ടിടാഞ്ഞു വിവശാശയാഃ }
അക്കനന്ദന (സു) ടെ തടത്തിലതിദുഃഖമാൎന്നു മരുവീടിനാ-
രൊക്കവേ വ്രജവധൂജനങ്ങൾ വിമലക്ഷമാരുഹസുശോഭിതേ 72
കൂട്ടമിട്ടവരിരുന്നുകൊണ്ടു പരപൂരുഷൻചരിതമഞ്ജസാ
വാട്ടമെന്നിയെ നിനച്ചു താരമഥ പാട്ടുപാടുകതുടങ്ങിനാർ
"കാട്ടിലിട്ടു ചതിയായ്ക്കെടോ രമണ കാട്ടുകാട്ടമതിപോരുമേ
ധാർഷ്ട്യമല്ല തവ രൂപമെങ്ങളിലിതിഷ്ടമായതു മഹാമതേ. 73

നാഥ! നാഥ! കരുണാനിധേ! തവ പദാംബുജങ്ങളിഹ കണ്ടിടാ-
ഞ്ഞാധിയോടു തിരയുന്ന ഞങ്ങളുടെ മുമ്പിൽവന്നിടു മഹാമതേ.
നീതിയെന്നിതിൽ നിനക്കു വന്നരിഹ ഞങ്ങൾ താപമതുനേടിനാൽ
മാധവാദരവു ചേൎത്തിടേണമയി ദാസിമാരിലധുനാ വിഭോ! 74
പഞ്ചബാണരുചിയാണ്ട കാന്ത!കനചില്ലിയായ കുലവില്ലിൽനി-
ന്നഞ്ജസാ തടവുമംബുജോപമ ദൃഗഞ്ചലാസ്ത്രനിരകൊണ്ടു നീ.
നെഞ്ചിലെത്ര ഹൃദയം പൊളിച്ചുമദനാമയാധിപെരികെച്ചമ-
ച്ചെന്തുവാൻ ദയിത ദാസിമാർകളെ വധിപ്പതിന്നു തുടരുന്നതേ? 75

പൂതനാനിധനമാദിയായ പലതാപമെങ്ങളിൽ വളൎന്നതി-
ങ്ങാദരേണ സകലം കളഞ്ഞഭയമാക്കി നിന്നൊരുവനല്ലയോ
ആധി ഞങ്ങളിലിതെന്തിനിന്നു വെറുതേ വരുത്തി മരുവുന്നുവാ-
നേതുമേ തവ പിഴച്ചതില്ല കഴലാശ്രയിച്ച പിഴയെന്നിയേ. 76

നന്ദഗോപസുതനല്ല നീ സകലജന്തുജാലഹൃദയാന്തരേ
സന്തതം വിമല ചിന്മരന്ദമവസന്നമെന്നു പറയുന്നതേ

ചന്തമോടവനിതൻഭരം കളവതിന്നുമിബ്ഭുവനമണ്ഡലേ
ചിന്തിനോരഖിലധർമ്മമിങ്ങിഹ വിധിപ്പതിന്നുമയി തേ ഭവം 77

ദേവദേവ! ജയ ദേവകീസുത ദയാനികേതന മനോജ്ഞമാം
താവകീനകരപങ്കജം മൃദുലശീതളം സ്മരരുജാപഹം
തീവ്രമായ പരിതാപമെങ്ങളിൽ വളൎന്നതിന്നു നടകൊള്ളുവാൻ
പീവരസ്തനതടത്തിൽ വെയ്ക്കുതലമേലുമിന്നു മഹിതാദരം 78

നൃത്തരംഗഫണിമസ്തകത്തിലമിഴുന്ന രത്നകഷണാരുണം
ഭക്തസിദ്ധമുനിനിത്യവന്ദിതമമൎത്ത പാപവനകൎത്തനം
ഉൾത്തളിക്കഴകോടു വെച്ചു മദനാൎത്തി തീൎത്തരുൾ ദയാനിധേ!
രക്തപങ്കജസഹോദരാമലപദാംബുജം ദയിത തേ മുദാ 79

മന്ദഹാസനെറിയോടു ചേൎന്ന വചനങ്ങളും മഴറിവീണിട്ടും
കൺവിലാസകരുണാമൃതത്തിലുലയുന്ന ചില്ലിയുഗളങ്ങളും
നന്ദഗോപസുത ഞങ്ങളിന്നു സതതം നിനച്ചു വിരഹാഗ്നിയിൽ
വെന്തിടുന്നു തണുത്തിടാനധരശീധുപാനമതളീടെടോ 80

ഉച്ചഷഡ്ജനിഗമങ്ങളോടനുഗമിച്ചുലഞ്ഞ കനവില്ലിയെ-
സ്സൽക്കരിച്ചു നവനീലപോലകമലാഭിരാമനയനാഞ്ചലം
മുഗ്ദ്ധലോകമലിയിച്ചിടുന്ന മുരളീനിനാദവിലസന്മുഖാ
വിശ്വനായക! വിലോക്യ ഞങ്ങൾ വിരഹാഗ്നിതന്നിലെരിയുന്നതേ. 81

പ്രാതരേവ വിപിനാന്തരത്തിൽ നടകൊള്ളുവാൻ തവ പദാംബുജം
ഭൂതലത്തിലഴകോടു വെയ്ക്കുമളവെങ്ങളിത്ഥമുഴലുന്നു തേ
ശാതമാകിന തൃണാങ്കുരങ്ങളകമേ തറച്ചുഴൽപെടുകമെ—
ന്നാധിപൂണ്ട,തിഹ രാത്രിയിങ്കലടവീതലത്തിലധുനാ കഥം? 82

ഗോഗണങ്ങളവനീതലത്തിലുതിരിച്ചൊരിത്ത പൊടിധൂളി(1)മാ-
ൎന്നാകുലാളക, മുദാരലമ്മകണകുണ്ഡലാലമതിമോഹനം
വേഗമോടിഹ നിശാമുഖേ കുഴലുമൂതിമന്ദമെഴുന്നള്ളിനോ-
രേകനാഥ തിരുമേനി കണ്ടു മനോൎത്തിപൂണ്ടു വയമാഗതാഃ 83

കാനനത്തിലഴകോടു ചെന്നു മരുവുന്നനേരമഴൽ പൂണ്ടഹോ
മാനസത്തിലയുതം യുഗങ്ങൾ (പടി ഹാ! നിമേഷ) മിയലുന്നു തേ
മാനമാൎന്നരികിലിങ്ങു നീ ദയിത നിന്നിടുന്ന സമയേ മുദാ
സാനുരാഗമധികം യുഗങ്ങൾ നൊടിയായ് വരുന്നു കരുണാനിധേ. 84

---

(1) ധൂളം=ധൂമം; ധൂളി

(തുടരും)

ഹിന്ദുമതം. *

(ഒരു ലഘുപാഠം.)

(ഡാക്ടർ എൽ. ഏ. രവിവർമ്മ എം. ബി. സി. എം.)

i ഹിന്ദുമതത്തിലെ പ്രധാനവ്യവസ്ഥകൾ.

ഒരു 'ഹിന്ദു' എന്നാലെന്ത്? ശ്രുതിക്കു പരമപ്രാമാണ്യം കല്പിക്കുന്നവൻ ഹിന്ദുവെന്നൊരു നിർവ്വചനമേ സാദ്ധ്യമുള്ളു. മറ്റേതുവിധത്തിൽ പറഞ്ഞാലും ശരിയാകുകയില്ല. ഇന്നതിന്നവിധം ചെയ്യണം എന്ന വിധിയോ, ഇന്നതരുത് എന്ന നിഷേധമോ, ഇന്നതിന്നവിധമാകുന്നു എന്ന സമർത്ഥനമോ (സിദ്ധാന്തരൂപം) മാത്രമേ പ്രമാണമാകുകയുള്ളുവല്ലൊ. ഈ മൂന്നിനത്തിലൊന്നായ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ എല്ലാംതന്നെ യുക്തികൊണ്ടു സാധിക്കാവുന്നവയാകയാൽ അവയെ സ്വതഃപ്രമാണങ്ങളായിഗണിച്ചിട്ടേ കാര്യമില്ല. വിധിനിഷേധരൂപങ്ങളിലുള്ളവയും ഏറിയകൂറും യുക്തിക്കധീനവും ദൃഷ്ടാർത്ഥജാതിയിൽപെട്ടവയും തന്നെ. പിതൃതർപ്പണം അംഗുഷ്ഠമൂലം കൊണ്ടുവേണം; ദേവതർപ്പണം കനിഷ്ഠികാമൂലംകൊണ്ടുവേണം; എന്നിത്യാദി കർമ്മപ്രകാരങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച ചില വിധിനിഷേധങ്ങൾ മാത്രമേ യുക്തിഗമ്യമല്ലാതെ അദൃഷ്ടാർത്ഥജാതിയിൽ ശേഷിക്കുന്നുള്ളു. കർമ്മപരമായി, യുക്തിക്കധീനമല്ലാത്ത പല വിധിനിഷേധങ്ങളും എല്ലാമതങ്ങളിലും ഉണ്ടെന്നുള്ളതും ഇവിടെ സ്മർത്തവ്യമാണ്. സൂക്ഷ്മമായി ആലോചിച്ചാൽ 'ഹിന്ദു'മതം ഇതരമതങ്ങളെയപേക്ഷിച്ചു കൂടുതൽ യുക്തിക്കിണങ്ങുന്നതും അതിനാൽതന്നെ ശാസ്ത്രസംജ്ഞാർഹവുമാണെന്നു ബോധിക്കണം.

എല്ലാശാസ്ത്രങ്ങളുടേയും പരമലക്ഷ്യം ഈ ദൃശ്യപ്രപഞ്ചത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യം അറിയുക എന്നുള്ളതാകുന്നു. ഹിന്ദുമതത്തിന്റേയും പരമ

* ഹിന്ദുമതം എന്ന ഈ ഉപന്യാസത്തിന്റെ പ്രണേതാവു പ്രശസ്തചിന്തകനും ഭഗവൽഗീത, ഈശാവാസ്യോപനിഷത്തു മുതലായ ഹിന്ദുമതഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ വ്യാഖ്യാതാവും, പാശ്ചാത്ത്യവും, പൌരസ്ത്യവുമായ ശാസ്ത്രപദ്ധതികളിൽ ഒന്നുപോലെ സ്വച്ഛന്ദസഞ്ചാരിയും, പരിഷത്ത്രൈമാസികത്തിന്റെ വായനക്കാർക്കു സുപരിചിതനുമായ ഡാക്ടർ എൽ. ഏ. രവിവർമ്മാവാകുന്നു. ഇന്നു ഹിന്ദുമതാനുഷ്ഠാനത്തിൽ പല പരിഷ്കാരങ്ങളും വരുത്തേണ്ടതായുണ്ടെന്നുള്ളതു സർവ്വസമ്മതമാകുന്നു. ആ വിഷയത്തിൽ മുന്നിട്ടുനിന്നു പലപ്രവൃത്തികളും സാഹിത്യകാരന്മാർ ചെയ്യേണ്ടതാണെന്നുള്ളതിനെപ്പറ്റിയും പക്ഷാന്തരമില്ല. അവർക്കു പ്രസ്തുതോപന്യാസം പല പ്രകാരത്തിൽ മാർഗ്ഗദർശകമായിരിക്കുമെന്നു ഞാൻ പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഉള്ളൂർ

ലക്ഷ്യം ഇതൊന്നുതന്നെ. ശാസ്ത്രങ്ങൾതമ്മിൽ ഒന്നിന്ന മററൊന്നിനോടു നിന്ദയോ ശത്രുതയോ ഇല്ലല്ലോ. ഇങ്ങനെയില്ലാത്തതു് ഓരോ ശാസ്ത്രവും ഓരോ വഴിപിടിച്ചു പരമാൎത്ഥമറിവാൻ യത്നിക്കുകയാണെന്നു ശാസ്ത്രജ്ഞൎക്കു നല്ലവണ്ണം അറിയാവുന്നതുകൊണ്ടു തന്നെയാണു്. ഹിന്ദുമതവും ഒരു ശാസ്ത്രം - അദ്ധ്യാത്മശാസ്ത്രം - ആകയാൽ മററൊരു മതത്തിനോടും അവജ്ഞയോ വൈരമോ ഇല്ല. എല്ലാമതങ്ങളും, വഴി വേറെയാണെങ്കിലും, ഒരേ തത്വത്തെത്തന്നെ ലാക്കാക്കിയാണു യത്നിക്കുന്നതെന്നു ഹിന്ദുമതത്തിനറിയാം. അതു മാത്രവുമല്ല, ഈ ലോകത്തിൽ മനുഷ്യർ സംസ്കാരം, ഗുണം, പാരമ്പൎയ്യം എന്നിത്യാദി പലതുംകൊണ്ടു പലപല പടിക്കാരാണെന്നും ഇവരിൽ ഒരു പടിക്കാരന്നു് ഏററവും പററിയവഴി മററൊരു പടിക്കാരനിണങ്ങിയതേയല്ലെന്നും ഇനിയൊരു പടിക്കാരന്നു ദോഷത്തിന്നുകൂടി മതിയാകുന്നതാണെന്നും, ആകയാൽ ഓരോ പടിക്കാൎക്കുമിണങ്ങിയ സമ്പ്രദായങ്ങൾ കൊണ്ടുമാത്രമേ അവൎക്കു സമുൽഗതി കിട്ടൂ എന്നുംകൂടി ഹിന്ദുമതത്തിനറിയാം. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു്, ഒററനോട്ടത്തിന്നു വിപരീതങ്ങളെന്നുകൂടി തോന്നിപ്പോകുന്നവിധം വിവിധസമ്പ്രദായങ്ങൾ ഹിന്ദുമതത്തിലുള്ളതു്. ഹിന്ദുമതമെന്ന ശബ്ദത്തിലന്തൎഭവിക്കാത്തതായ ഒരു അദ്ധ്യാത്മസമ്പ്രദായവും ലോകത്തിലില്ല. ഓരോ പടിക്കാൎക്കും ഇണങ്ങിയ രീതിയിലും ഈശ്വരപരമായി എന്തെല്ലാം സങ്കല്പം മനുഷ്യബുദ്ധിക്കു സാദ്ധ്യമോ അവയെല്ലാം അനുരൂപമായ മട്ടിലും ഉള്ള സമ്പ്രദായങ്ങൾ എല്ലാം ഹിന്ദുമതത്തിലുണ്ടു്. അതിനാൽ ഈശ്വരസാക്ഷാൽകാരത്തിന്നായി ഒരു ഹിന്ദുവിന്നു് അന്യമതം അപേക്ഷിക്കേണ്ടതായ ആവശ്യമില്ല. ഹിന്ദുമതത്തിൽ നിന്നുതന്നെ ജനിച്ച ശ്രമണാദിമതങ്ങൾക്കോ, സെമിററിക്ക ജാതിയിൽപെട്ട ക്രിസ്തീയാദിമതങ്ങൾക്കോ ഹിന്ദുമതത്തിനെപ്പോലെ സകല പടിക്കാൎക്കും തൃപ്തിനല്കത്തക്ക പ്രസ്ഥാനഭേദങ്ങളില്ല.

എല്ലാ സമ്പ്രദായങ്ങളും ഒരേ ലക്ഷ്യത്തിലേയ്ക്കുതന്നെയാണു സ്വശിഷ്യവൎഗ്ഗങ്ങളെ നയിക്കാൻ യത്നിക്കുന്നതെന്നു വെടിപ്പായറിയാവുന്നതിനാൽ ഹിന്ദുമതത്തിന്നു പരമതദ്വേഷമോ നിന്ദയോ ഇല്ല. നാലയ്യായിരം—ഒരു പക്ഷെ ഇതിൽ വളരെയധികം എന്നും വരാം—വൎഷകാലത്തിന്നകത്തു ഭാരതഭൂമിയിലാകട്ടെ, അന്യത്രയാകട്ടെ മതപരമായി ഹിന്ദു മുന്നിട്ടിറങ്ങി ഒരു തരം ബഹളവുമുണ്ടാക്കിയിട്ടില്ലെന്നുള്ളതുതന്നെ ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ ഔദാൎയ്യത്തികവിന്നു തെളിവാണു്. ഇതരമതക്കാർ മതത്തിന്റെ പേരുപറഞ്ഞു നടത്തിയിട്ടുള്ള ക്രൂസെയിഡു മുതലായവ തത്തന്മതങ്ങളുടെ ഔദാൎയ്യമാനവും നിൎവ്വഹിക്കുന്നു. എല്ലാ സമ്പ്രദായങ്ങളുടേയും ലക്ഷ്യം ഒന്നുതന്നെയാണെന്നുള്ള ബോധം ഹേതുവായി ഹിന്ദുമതത്തിന്നു് ഇതരമതസ്ഥന്മാരെ സ്വമതത്തിൽ ചേൎക്കുവാനാസക്തിയേ ഇല്ല; ഇന്നുമില്ല; പ

ണ്ടുമില്ല. അതിനാൽ ഇതരക്കു ജ്ഞാനസ്സാനാദിയുള്ളതുപോലെ ഹിന്ദുമതത്തിൽ "ഹിന്ദുവാക്കാ"നുള്ള ഒരു ക്രിയയുമില്ല. അതിനാവശ്യവുമില്ല. ഹിന്ദുവിന്റെ പരമപ്രധാനധർമ്മങ്ങളെ ആചരിച്ചുനടന്നാകൊണ്ടാൽ മതി, അന്നുമുതൽ അവൻ ഒരു ഹിന്ദുതന്നെ. ഈ വഴിപിടിച്ചുമാത്രമാണു ശ്രമണമതത്തിൽനിന്നും പലരും തിരികെ ഹിന്ദുക്കളായിത്തീന്നതു്. ഇന്നും മററൊരു വഴി അത്യാവശ്യമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ii. ഹിന്ദുമതത്തിലെ പ്രധാനസിദ്ധാന്തങ്ങൾ.

(ദ്വൈതാദ്വൈതികൾക്കെല്ലാം സമ്മതമായവ മാത്രം)

1 ഈശ്വരൻ ഏകനും സർവ്വവ്യാപിയും സർവ്വത്തിനും മൂലകാരണവും ആകുന്നു. ഇവനു വേറെയൊന്നും കാരണമാവുന്നില്ല. ഇവനു് എതിരായിട്ടുമൊന്നുമില്ല.

2 ആത്മാവും ജീവനും (Spirit and Bio-factor) വേറെ വേറെ തന്നെ. ജീവൻ സദാ വാസനാബദ്ധനാണു്. ജീവികളിൽ ആത്മാവു വാസനാബദ്ധനായ ജീവനാൽ ആവൃതനായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഈയവസ്ഥയ്ക്കു ജീവാത്മാവെന്നു പേർ. (ദ്വൈതിക്കു് ഈ ജീവാത്മാവും പരമാത്മാവായ ഈശ്വരനും വേറെ വേറെ; ഏകത്വബോധമില്ല (Identity) അദ്വൈതിക്കു രണ്ടുമൊന്നുതന്നെ.)

3 വാസന എന്നതു പൂർവ്വകർമ്മപരമ്പരകളുടെ ഫലമായി ഉണ്ടായി വളൎന്നുവരുന്ന ഒരു ഗുണവിശേഷം (quality) ആകുന്നു. ഇതു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതു് ആദ്യമായി ഇച്ഛാരൂപത്തിലും പിന്നെ ക്രിയാരൂപത്തിലും ആകുന്നു.

4 വാസനാബദ്ധനായ ജീവനു് —ജീവാത്മാവിനു്— ഇച്ഛാത്മകമായ വാസനകൾ സാധിച്ചുതീരുന്നതിനായി ജന്മാന്തരപ്രാപ്തിയുണ്ടു്. (ഈ ജന്മാന്തരവാദത്തിനൊന്നിനല്ലാതെ ലോകത്തിൽ കാണുന്ന അനുഭവവൈവിധ്യങ്ങളെ യുക്തിപൂർവ്വം പറഞ്ഞുസാധിക്കാൻ വയ്യ. എന്നാലിതിനെ പ്രത്യക്ഷപ്രമാണംകൊണ്ടു തെളിയിക്കാനും വയ്യ. ഏതു മതത്തിലും ഈശ്വരസൽഭാവവും ഇതേതരത്തിലുള്ളതാണെന്നും, അതിനെ വിശ്വസിക്കുന്നവൎക്കു മററതിനെ അവിശ്വസിക്കുവാൻ കാരണമില്ലെന്നും ബോധിക്കണം. ഭൗതികശാസ്ത്രങ്ങളിലെ വാദം പോലെ ഒരു തെളിയിക്കേണ്ടും വാദമായിട്ടെങ്കിലും ജന്മാന്തരപ്രാപ്തിയെ ഗണിക്കാഞ്ഞാൽ ദൃശ്യപ്രപഞ്ചവൈവിധ്യത്തെ ഒരുവിധത്തിലും യുക്തിപൂർവ്വം പറഞ്ഞുസാധിക്കാൻ വയ്യാതെ വരും.)

5 സത്വരജസ്തമോ ഗുണങ്ങൾ വാസനയെ സംബന്ധിക്കുന്ന ഗുണങ്ങളാണ്. വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിലെ ത്രിദോഷങ്ങൾ പോലെ അദ്ധ്യാത്മ ശാസ്ത്രത്തിൽ സാങ്കേതികമായ സ്ഥാനവും പ്രാധാന്യവുമുള്ളതാണ് ഈ ഗുണത്രയം. ഒരാൾ വാതക്കാരൻ എന്നു പറഞ്ഞാൽ അയാളിൽ വാതദോഷം മററവയെ അപേക്ഷിച്ച് മുന്നിട്ടു നില്ക്കുന്നുവെന്നല്ലാതെ അവനിൽ പിത്ത കഫങ്ങളില്ലെന്നർത്ഥമില്ലല്ലോ. ഇതുപോലെ തന്നെയാണ് സത്വരജസ്തമോ ഗുണങ്ങളുടേയും കഥ. ഗുണങ്ങളെ നിർവ്വചിക്കുമ്പോൾ വ്യവഹാരാർത്ഥം ഓരോന്നിനേയും തിരിച്ചെടുത്തു പറയുമെങ്കിലും യഥാർത്ഥത്തിൽ, മനുഷ്യനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, മൂന്നും മിശ്രരൂപത്തിൽ ചേർന്നിരിക്കുന്നതായി കാണുകയുള്ളൂ. ഇവയിൽ—

(ക.) സത്വഗുണസ്വഭാവം ഒന്നിനോടും ബലമായ രാഗമോ (വേണമെന്നുള്ള ഇച്ഛാരൂപം) ദ്വേഷമോ (അരുതെന്നുള്ള ഇച്ഛാരൂപം) ഉള്ളതായിരിക്കുകയില്ല. ഈ സ്വഭാവി ലോകോപകാരത്തിനായി ക്ലേശിക്കുന്നവനും സ്വാർത്ഥപരമായി ക്ലേശിക്കാത്തവനുമായിരിക്കും; സമാധാനവും ഏതുംസമബുദ്ധിയോടെ (equanimity) അനുഭവിക്കുന്നവനും ആയിരിക്കും.

(ഖ.) രജോഗുണസ്വഭാവത്തിനു രാഗവും ദ്വേഷവും ബലമായിക്കാണും, സ്വാർത്ഥത്തിനു പ്രാധാന്യവുമേറും. ഇവൻ സ്വാർത്ഥം പ്രധാനമായിട്ടിച്ഛിച്ചായിരിക്കും പരാർത്ഥമായി ക്ലേശിക്കുന്നതിലേറും. ഇവൻ നല്ല ലോകതന്ത്രജ്ഞനും നയജ്ഞനും തന്നെ. ഭൂരിപക്ഷം മനുഷ്യരും ഈ ഗുണപ്രധാനികളാണ്.

(ഗ.) തമോഗുണി അലസനാണ്. കള്ളം കൃത്രിമം എന്നിത്യാദി ക്രമം കറയുന്നവഴിയെ അന്നന്നത്തെ ആവശ്യം നേടാൻ മാത്രമേ ഇവൻ ക്ലേശിക്കുകയുള്ളൂ. ഇവന് ഒരിക്കലും മനസ്സിനു തൃപ്തിയോ പ്രസാദമോ ഉണ്ടാവുകയില്ല. ഏതവസ്ഥയിലും ഇവനനുഭവം ഒരുതരം ദുഃഖംതന്നെ.

6. വർണ്ണാശ്രമവ്യവസ്ഥ:—

വർണ്ണം അവനവന്റെ വാസനയുടെ ഗുണത്തേയും, ആ ഗുണം മൂലമായി ജനിക്കുന്ന കർമ്മരൂപത്തേയും, ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. (ചാതുർവർണ്ണ്യം മയാ സൃഷ്ടം ഗുണകർമ്മവിഭാഗശഃ) സത്വഗുണപ്രധാനി ലോകാർത്ഥമായി യത്നിക്കുന്നവനും ജ്ഞാനസമ്പാദനോത്സുകനും ആണ് ഇവൻ ബ്രാഹ്മണൻ. സത്വ ഗുണത്തിനു ബലമുണ്ടെങ്കിലും രജോഗുണത്തിനു പ്രാധാന്യമേറുന്നവൻ ക്ഷത്രിയൻ. ഇവൻ ലോകാർത്ഥമായി യത്നിക്കുന്നതു പ്രധാനമായി സ്വ സ്ഥാനത്തെ ലാക്കാക്കിത്തന്നെ. രജോഗുണം തന്നെ പ്രധാ

നും, എന്നാൽ തമോഗുണത്തിനും നല്ല ബലമുണ്ട് എന്നവൻ വൈശ്യൻ. തമോഗുണപ്രധാനി ശൂദ്രൻ എന്നാണു വർണ്ണവിഭാഗസ്വരൂപം. ഇന്ന യോനിയിൽ ജനിച്ചവനിന്ന ജാതി എന്ന ഇന്നത്തെ വ്യവസ്ഥ അന്യകാരണങ്ങളാൽ വന്നുചേർന്ന ഒരു വിപരിണാമം മാത്രമാണ്. ശ്രുതിസിദ്ധമായ വർണ്ണവ്യവസ്ഥ യുക്തിയുക്തവും മനുഷ്യജാതിക്കൊട്ടാകെ ബാധിക്കുന്നതുമാണെന്നു കാണുക. അതതുവർണ്ണത്തിന് അതതുവർണ്ണഗുണത്തിനു യോജിച്ച വ്യവഹാരങ്ങളെ മാത്രമേ വിഹിതധർമ്മമായി ഹിന്ദുമതം ഗണിക്കുന്നുള്ളു. ഈ വിധമുള്ള വർണ്ണധർമ്മഗണനാപൂർണ്ണം യുക്തിയുക്തവും അതതുവർണ്ണങ്ങളുടെയും തദ്വാരാ ലോകത്തിന്റെയും സമുദ്ഗതിക്ക് ഉത്തമവും ആണെന്നും ആലോചിച്ചാൽ കാണാം. ആശ്രമം നാലാണ്. ഇതും മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിലെവിടെയും ഉള്ള വിഭാഗമാണ് ആദ്യത്തേതു തമോഗുണപ്രധാനമായ ബാല്യാവസ്ഥ. ഈ തമോഗുണാവസ്ഥ വിട്ടയാൾ നാളെ ഒരു വീടു ഭരിക്കാറാവണമെങ്കിൽ അത്യാവശ്യമായി സമ്പാദിക്കേണ്ടതു് അറിവാണ്. അതു സമ്പാദിക്കേണ്ട കാലമിതാണ്. ഇതുതന്നെ ബ്രഹ്മചര്യം-ബ്രഹ്മത്തിൽ=അറിവിൽ, ചരിക്കുന്ന കാലം. ഈ ഘട്ടത്തിലെ പ്രധാനശ്രമം മേൽ ജീവിതഭാരം ചുമക്കാൻ വേണ്ട അറിവുകൾ സമ്പാദിക്കുക ആയിരിക്കണമെന്നു ആശ്രമധർമ്മവ്യവസ്ഥ. രണ്ടാമത്തേതു ഗൃഹസ്ഥാശ്രമം. പഠിപ്പു കഴിഞ്ഞു് ഒരു ഗൃഹം സ്ഥാപിച്ചു തത്സംബന്ധമായ ചുമതലകളെ വഹിക്കുന്ന കാലമാണിതു്. ഇവിടെ പ്രധാനമായ ആശ്രമഗുണം രജസ്സുതന്നെയെങ്കിലും കുടുംബഭരണാദിക്കു് അല്പതമോഗുണകർമ്മങ്ങൾ കൂടി അവശ്യകരണീയമായി വരുന്നതിനാൽ തമോഗുണം ചേർന്ന രജോഗുണമാണീയാശ്രമഗുണം എന്നു പറയാം. തനിക്കൊരു പുത്രനുണ്ടായി അവൻ കുടുംബഭാരമേല്ക്കാറായാൽ അവനെ ഏല്പിച്ചു സ്വച്ഛവൃത്തനായി ലോകാനുഗ്രഹാർത്ഥം പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാമല്ലോ. ഇതു സത്വഗുണംബലമായുള്ള രജോഗുണാശ്രമമായ വാനപ്രസ്ഥാവസ്ഥയാണ്. ബ്രഹ്മചര്യകാലത്തു ഗ്രന്ഥഗുരുമുഖാദിയിൽനിന്നും സമ്പാദിച്ചതും ഗൃഹസ്ഥാശ്രമകാലത്തു പ്രയോഗിച്ചു സ്വാനുഭവം വന്നതുമായ പരിപക്വമായ ജ്ഞാനംകൊണ്ടു ലോകത്തെ അനുഗ്രഹിക്കുകയാണീ ആശ്രമത്തിന്റെ മുഖ്യധർമ്മം. നാലാമത്തേതു സന്ന്യാസാശ്രമം. പരമാത്മതത്വബോധത്തിനായി യതിക്കുന്നവൻ-യതി-യാണിവൻ. സത്വമാണീ ആശ്രമത്തിന്റെ ഗുണം. ഈ ആശ്രമവ്യവസ്ഥയും അത്യന്തംയുക്തവും കാര്യക്ഷമവും ആണെന്നു കാണാം. ഗുണാനുസരിച്ചുള്ള വ്യവഹാരക്ഷമതയെക്കരുതി സത്വഗുണപ്രധാനമായ പ്രഥമവർണ്ണത്തിനു നാലാശ്രമങ്ങളും അനുക്രമമായി സ്വാധീനമാക്കാമെന്നും, രജസ്സിനു പ്രാധാന്യവും സത്വത്തിനു ബലവുമുള്ള ദ്വിതീയവർണ്ണത്തിന് ആദ്യത്തെ മൂ

ന്നാശ്രമങ്ങളും സാമാന്യമായും നാലാമാശ്രമം വിശേഷവിധിയായും സ്വീകരിക്കാനൎഹതയുണ്ടെന്നും, രജസ്സിനു പ്രാധാന്യമുണ്ടെങ്കിലും തമസ്സിനും ബലമുള്ള തൃതീയവൎണ്ണത്തിന് ആദ്യത്തെ രണ്ടാശ്രമവും വ്യത്യസ്തപ്രമാണമായി മൂന്നാശ്രമവും സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണെന്നും, താമസഗുണപ്രധാനമായ നാലാമത്തെ വൎണ്ണത്തിന് ആദ്യത്തെ രണ്ടാശ്രമങ്ങൾക്കേ അധികാരിഭാവമുള്ളൂവെന്നും ആശ്രമധൎമ്മവ്യവസ്ഥവച്ചു. വൎണ്ണസ്വഭാവം അച്ഛൻ മക്കൾ വഴിക്കുവരുന്നതല്ലെന്നും സ്വസ്വവാസനാഗുണമനുസരിച്ചുമാത്രം വരുന്നവിഭാഗമാണെന്നും ഓൎമ്മിച്ചാൽ ഈ ആശ്രമധൎമ്മവ്യവസ്ഥയും ഏററവും യുക്തിക്കു ചേൎന്നതും നിരപവാദവുമാണെന്നു കാണാം.

ഇന്നിപ്പോൾ വൎണ്ണാശ്രമവ്യവസ്ഥകൾ ശ്രുതിവിധിക്കൊത്തവണ്ണമല്ല നടന്നുവരുന്നതു് എന്നുള്ളതു ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ പേരിൽ ചാരത്തക്ക കുററമല്ല. ഹിന്ദുമതത്തിന് ഇന്നു വന്നുചേൎന്നിട്ടുള്ള വിപത്തുകൾക്കെല്ലാം കാരണം വൎണ്ണാശ്രമവ്യവസ്ഥ ശ്രുതിവിധിക്കു ചേൎന്നവിധത്തിലല്ലാതെ വന്നുചേൎന്നതുതന്നെ എന്നു നിസ്സംശയം പറയാം. നാമുടനടി വേണ്ടതു ശ്രുതിയിലുപദേശിച്ചിട്ടുള്ളതിനു ചേൎന്നവിധം വൎണ്ണാശ്രമവ്യവസ്ഥകളെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുകയാണ്. ഇതൊന്നുകൊണ്ടുമാത്രം ഇന്നു "ജാതി" കൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ള വിഷമതകളും ബഹളങ്ങളും നിശ്ശേഷമായി ശമിപ്പിക്കാൻ കഴിയും.

iii—കൎമ്മകലാപങ്ങൾ.

ഹിന്ദുവിന്റെ മതപരമായ കൎമ്മകലാപങ്ങളെ സാമുദായികകൎമ്മങ്ങളായ "സംസ്കാരങ്ങൾ" എന്നും, ആദ്ധ്യാത്മികകൎമ്മങ്ങളായ ഈശ്വരോപാസനകൾ എന്നും രണ്ടായി ഗണിക്കാം. സംസ്കാരരൂപങ്ങൾ പ്രധാനമായി പതിനാറെണ്ണമാണ്; ഇവയാണു ഷോഡശസംസ്കാരങ്ങൾ. ഇവ ഓരോ ആശ്രമകാലങ്ങളിലായി ഏൎപ്പെടുന്ന സാമുദായികകൎമ്മങ്ങളാണ്; ഒന്നും ഈശ്വരോപാസനയല്ല. ഈ സംസ്കാരങ്ങൾ എല്ലാം ശ്രൗതവിധികൾ അനുസരിച്ചേൎപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവയാണ്. സംസ്കാരങ്ങളെല്ലാം ഒന്നുപോലെ ഒഴിച്ചുകൂടാത്തവയല്ല. ദ്വിതീയാശ്രമപ്രവേശരൂപമായ വിവാഹാദി ചിലവ കൂടിയേ കഴിയൂ എന്നു നിൎബന്ധമുള്ള സംസ്കാരങ്ങളല്ല. ഈ വക കൎമ്മങ്ങൾ ഹിമവൽസേതുപൎയ്യന്തം എല്ലാവൎക്കും ഒരേരൂപത്തിലല്ല; ദേശം, ഗുരുപാരമ്പൎയ്യം (സൂത്രം) എന്നിവയടിസ്ഥാനമായും മററുവിധത്തിലും നാനാതരത്തിലാണു വിധികളും നടപ്പും. ഇന്ന് ഇവയ്ക്കു് ഒരു കാൎയ്യത്തിൽ മാത്രം ഐകരൂപ്യം സ്പഷ്ടമായി കാണുന്നുണ്ടു്. അതു ഹിമവൽസേതുപൎയ്യന്തം മന്ത്രാൎത്ഥം മനസ്സിലാകാതെയും വെറും നാമമാത്രകൎമ്മമായിട്ടും ചെയ്യുന്നുവെന്നുള്ളതുതന്നെ. ഇങ്ങനെ വന്നതിന്റെ മുഖ്യകാരണം, ഇന്നുള്ള

വക്ക് പൊതുവേ അത്യന്തമപരിചിതമായ വേദഭാഷയിലാണ മന്ത്രാദികൾ എഴുതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു മാത്രമാണ്. ഇന്ന ഗൗണമായിക്കാണിക്കുന്ന ഗോഷ്ഠി മാററി അൎത്ഥവത്തായി സംസ്കാരകൎമ്മങ്ങൾ നടത്തത്തക്കവണ്ണം പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതാണുത്തമം. കാലാവസ്ഥയനുസരിച്ചു ജാതകൎമ്മം, അന്നപ്രാശനം, പ്രസ്ഥാനം, ഗോദാനാദിവ്രതങ്ങൾ എന്നിവയെ യഥാവശ്യം ഉപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യാം—അഥവാ, വികല്പരൂപത്തിലാക്കാം.

ഈശ്വരോപാസനക്രമങ്ങളെ നിത്യം അല്ലെങ്കിൽ ഒഴിക്കാൻ വയ്യാത്തവയെന്നും, നൈമിത്തികം അല്ലെങ്കിൽ കാമ്യം—ഒരു പ്രത്യേക ഫലസാധ്യത്തിനായിട്ടുള്ളവ—എന്നും രണ്ടുവൎഗ്ഗമാക്കി വ്യവഹരിക്കാം. ഇവയിലെ നിത്യകൎമ്മങ്ങൾ ശ്രൗതജാതിയാണ്. നൈമിത്തികകാമ്യജാതികൾ ശ്രൗതരൂപത്തിലും ആഗമരൂപത്തിലുമുണ്ട്. ആഗമരൂപങ്ങൾ പ്രായേണ ശ്രൗതമിശ്രങ്ങളാണെന്നുകൂടി കല്പിച്ചു പറയാം.

ശ്രൗതരൂപമായ നിത്യകൎമ്മം വേദാൎത്ഥതയുള്ള ആദ്യത്തെ മൂന്നുവൎണ്ണങ്ങൾക്കേയുള്ളു. അവരിലും സ്ത്രീകൾക്കും അനുപനീതനും ശങ്കരപാരമ്പൎയ്യസന്യാസിക്കും ഇല്ല. നിത്യകൎമ്മം ഒരു ഫലമിച്ഛിച്ചു ഉപാസനയല്ല; ചെയ്യാഞ്ഞാൽ പ്രത്യവായദോഷമുണ്ടെന്നാണ വിധി. ഈ കൎമ്മത്തിന്റെ നാരായവേദ നിൎഗ്ഗുണനായ ജഗൽപിതാവിനെ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ളതും ആത്മസംക്ലൃപ്തി (auto-suggestion) രൂപത്തിലുള്ളതുമായ ഒരുപാസനാവിശേഷമാണ്. ദേശാദിവ്യത്യാസങ്ങൾക്കനധീനമായ ഈ ഉപാസനയ്ക്കുപയോഗിക്കുന്നമന്ത്രമാണ ഗായത്രി എന്ന പേരിൽ സുപ്രസിദ്ധമായ സാവിത്രീമന്ത്രം; (സവിതാ-ഷൂഞ്-പ്രാണിപ്രസവേ=ജഗൽപിതാവ്, ജഗത്തിന്റെ മൂലകാരണം &c.). നിൎഗ്ഗുണനും നാമരൂപാദിരഹിതനും ഐക്യമായ കേവലസത്താമാത്രനായ ഈശ്വരനെ സാക്ഷാൽകരിക്കാൻ തക്ക കെല്പ്, വേദാധ്യയനാദികൊണ്ടു സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളവൎക്കേ ഈ ഉപാസനകൊണ്ടു തക്ക പ്രയോജനമുള്ളു എന്നുവച്ചാണ സ്ത്രീബാലശൂദ്രൎക്ക് ഇതാവശ്യമില്ലെന്നക്കിയതു്. പണ്ടുകാലത്തു സ്ത്രീകൾക്കും സാവിത്രി ഉപദേശമുണ്ടായിരുന്നതായി ചില സ്മൃതികളിൽ നിന്നും സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്. സമിതാധാനവും ഔപാസനവും ചില ആശ്രമങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നിത്യകൎമ്മമാണെന്നു വകവെയ്ക്കാമെങ്കിലും ഏറെക്കുറെ രണ്ടും മുടക്കുകയും പിന്നെ ചില പ്രായശ്ചിത്തങ്ങൾ ചെയ്കയുമാണ നടപ്പിലിരിക്കുന്നതു്. കേരളീയബ്രാഹ്മണർ സമിത മുടക്കാറില്ലെങ്കിലും ഔപാസനം മുടക്കുകതന്നെയാണ പതിവ്. പരദേശവൎഗ്ഗക്കാരിൽ പലരും രണ്ടും മുടക്കിവരുന്നു.

ശ്രൗതമായ നൈമിത്തികങ്ങളും കാമ്യകർമ്മങ്ങളും ഇന്നില്ലെന്നുതന്നെ പറയാം. ഉള്ളവ സ്വാധ്യായം, അതിനു പകരമായ വേദോച്ചാരണത്തോടു കൂടിയ നമസ്കാരം, യാഗങ്ങൾ ഇവയാണ് ഇവയ്ക്കു വേദാർഹതയുള്ള ത്രൈവർണ്ണികന്മാർക്കധികാരമുണ്ടെങ്കിലും ഇന്നു ബ്രാഹ്മണരേ പതിവുള്ളൂ; അവരിലും അത്യപൂർവ്വംപേരേ ചെയ്യുവരുന്നുള്ളൂ. ഇവ അനുപനീതന്മാം സ്ത്രീകൾക്കും ബ്രഹ്മചാരിക്കുമില്ല.

ഇന്നു ഹിന്ദുവിന്റെ പൊതുവിലുള്ള ഈശ്വരോപാസനക്രമമായി ശേഷിച്ചിരിക്കുന്നതു ചില ആഗമസമ്പ്രദായങ്ങൾ മാത്രമാണ്. ആഗമോപാസനകൾ എല്ലാവർണ്ണങ്ങൾക്കുമാകാം; ചെയ്യാറുമുണ്ട്. ത്രൈവർണ്ണികന്മാർ പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ വേദമന്ത്രങ്ങളും കൂടി ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ പ്രയോഗിക്കാറുണ്ടെന്നേ വ്യത്യാസമുള്ളൂ. ഈ ഉപാസനകൾ "നിത്യ"ജാതിയല്ലെങ്കിലും, ഉപദേശം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളവർ "നിത്യ"രൂപത്തിൽ തന്നെ അഭിമാനിച്ചും പ്രയോഗിച്ചും വരുന്നു. ചില സമ്പ്രദായങ്ങളിൽ (ത്രൈപുരം) നൈഗമികമായ സന്ധ്യാക്രമം തന്നെയുണ്ട്. ഈ സമ്പ്രദായങ്ങളിലന്തർഭവിച്ചിരിക്കുന്ന യുക്തിയറിഞ്ഞാൽ ഇതിനു സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള പ്രചാരത്തിന്റെ കാരണവും മനസ്സിലാകും.

നാമരൂപാദിരഹിതനും നിർഗ്ഗുണനും ഒക്കെയായ കേവലപരമാത്മതത്വം മനസ്സിനുപോലും അവിഷയമാണ്. ഉപനിഷത്തുകളും ഇങ്ങനെ തന്നെ പറയുന്നു.(.........നവാഗ്ഗച്ഛതി നോ മന: ....കേനം). കേവലതത്വങ്ങളെപ്പററി ചിന്തിക്കാനഭ്യസിച്ചു സാമർത്ഥ്യം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള അസാമാന്യബുദ്ധിമാന്മാർക്കുമാത്രമേ പരമജ്ഞാനിയുടെ നിർഗ്ഗുണബ്രഹ്മത്തെ സാക്ഷാൽകരിക്കാൻ സാധിക്കു. ഏകവും നിത്യവും സത്യവുമായ ആ പരമേശ്വരനെ ബുദ്ധിയുടെ സഹായത്തോടുകൂടി "അറിവാൻ" പുറപ്പെടുന്ന സമ്പ്രദായത്തിനാണ ജ്ഞാനമാർഗ്ഗം എന്ന പേർ ഹിന്ദു കൊടുത്തിട്ടുള്ളതു്. ഇതു് അതിബുദ്ധിമാന്മാർക്കേ സുഗമമാവു. അറിവും കേവലതത്വചിന്താക്ഷമതയും കുറയുംതോറും ഈമാർഗ്ഗം ക്ലേശകരവും ഫലവിരളവും ആയിച്ചമയും. തീരെ അറിവു കുറഞ്ഞവർക്ക് ഈ മാർഗ്ഗം ദോഷകരമായും തീരും. അവരീവഴിപിടിച്ചു പുറപ്പെട്ടാൽ ചെന്നെത്തുന്നതു വെറും നിരീശ്വരമതത്തിലായിരിക്കും. താനീമാർഗ്ഗത്തിന്നർഹനാണോ എന്ന് ആർക്കും സ്വയം തീർച്ചയാക്കാൻ വയ്യ. തക്കതായ ഗുരു, ശിഷ്യന്റെ നൈസർഗ്ഗികമായ ഗുണസ്വരൂപം, ബുദ്ധിയുടെ കെല്പ്, കേവലതത്വചിന്താക്ഷമത, എന്നിത്യാദിപല സംഗതികളേയും ചിരകാലം സ്വന്തം ദൃഷ്ടിയിൽ വച്ചുതന്നെ പരിശോധിച്ചശേഷമേ ശിഷ്യൻ ജ്ഞാനമാർഗ്ഗത്തിനർഹനാണൊ എന്നു തീരുമാ

നിക്കാൻ പാടുള്ളൂ. എന്തിനു് ഈ മാർഗ്ഗം സാമാന്യലോകത്തിനു പററിയതേയല്ല; അതിനാൽതന്നെ ഇതിനെപ്പററി ഇവിടെ കൂടുതൽ ചിന്തിച്ചിട്ടുമാവശ്യമില്ല.

നിർഗ്ഗുണനും നാമരൂപാദിരഹിതനും മററുമായ ഈശ്വരനിൽ, മനസ്സിനൊരെത്തുംപിടിയും കൊടുക്കവയ്യാതായി, ഗുണത്രയങ്ങളിൽ ചിലവയെ ആരോപിച്ചും മനുഷ്യർക്കു സ്വതസ്സിദ്ധമായി സ്നേഹാദിബന്ധമുള്ളതായ പിതാവു്, മാതാവു്, പുത്രൻ, ഗുരു, യജമാനൻ, എന്നിത്യാദി സുപരിചിതരൂപനാമങ്ങൾ കൊടുത്തും ദേവതയാക്കി കല്പനചെയ്തിട്ടുള്ള മൂർത്തിഭേദങ്ങളെ പ്രേമ (Love) ത്തോടുകൂടിയും ഉപാസിക്കുന്ന രീതിക്കാണു ഭക്തിമാർഗ്ഗം എന്ന പേർ. മനുഷ്യരിൽ ഭൂരിപക്ഷക്കാർക്കും ഏറെക്കുറെ പററിയ വഴിയാണിതു്. പരമവും നിർഗ്ഗുണവുമായ ഏകനായ ഈശ്വരൻതന്നെ ഇഷ്ടദേവത; മനസ്സിനു സങ്കല്പിക്കാനും പ്രേമരൂപത്തിലുള്ള ഉപാസനയ്ക്കും ചെന്നൊട്ടാനും തക്കവിധത്തിൽ ഗുണരൂപാദികൾ ആരോപിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നേയുള്ളൂ. ഈ മാർഗ്ഗംകൊണ്ടു സാധകനു സിദ്ധിവരണമെങ്കിൽ സാധകനും ഇഷ്ടദേവതയ്ക്കും തമ്മിൽ ഗുണപ്പൊരുത്തവും പ്രീതികരത്വവും ഉണ്ടായിരിക്കണം. സാധകൻെറ ഗുണാദിയോഗ്യതകൾ അറിഞ്ഞു തക്കതായ ഇഷ്ടദേവതയെ ഉപദേശിക്കുന്നതിനു്, പൂർവ്വഖണ്ഡികയിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ തന്നെ, യോഗ്യതതികഞ്ഞ ഒരു ഗുരുവിൻെറ ആവശ്യമുണ്ടു്. ഗുരുസഹായംകൂടാതെ സ്വയം ഇഷ്ടദേവതയെ തിരഞ്ഞെടുത്താൽ ഫലം ശരിയാവുകയില്ല. ഗുണപ്പൊരുത്തം മുതലായതില്ലാതെ വന്നാൽ ഉപാസനയ്ക്കു ഫലം മതിയാവുകയില്ല. വിപരീതഗുണാദി വന്നുപോയാൽ ദോഷഫലം കൂടി വരാം.

സ്നേഹാദിബന്ധങ്ങൾക്കുപോലും ആർദ്രത്വം വന്നിട്ടില്ലാത്ത ചെറുകുട്ടികൾക്കും പരമതാമസികന്മാർക്കും ഭക്തിമാർഗ്ഗം മതിയായതല്ല. ഇവർക്കു് ഉപാസനയേക്കാളാവശ്യം സന്മാർഗ്ഗത്തിൽ നടക്കാനുള്ള അഭ്യാസമാണു്. ഇങ്ങനെ അത്യന്തം താഴ്ന്നപടിക്കാരെ നേർവഴിക്കു നടത്താനുള്ള ശിക്ഷക്കാണു കർമ്മമാർഗ്ഗം എന്നപേർ. ചിട്ടയനുസരിക്കുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം പട്ടാളത്തിനു കാര്യക്ഷമതയും കർമ്മകുശലതയും സിദ്ധിക്കുന്നതുപോലെ കർമ്മമാർഗ്ഗം കൊണ്ടു് അദ്ധ്യാത്മവിഷയകമായി കാര്യക്ഷമതയും കർമ്മകുശലതയും ഉണ്ടാകാനുണ്ടു്. കർമ്മമാത്രമായ മാർഗ്ഗം തീരെ ചെറിയ കുട്ടികൾക്കേ ചേരൂ.

ലോകത്തിൽ ഭൂരിപക്ഷത്തിനും പററിയതു മുൻവിവരിച്ച മൂന്നു മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ നിന്നും പ്രധാനാംശങ്ങൾ എടുത്തുചേർത്തുണ്ടാക്കിയ ഒരു പ

ദ്ധതി ആയിരിക്കും. ഈ വിധമുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗമാണു ഹിന്ദുവിന്റെ ആഗമമാർഗ്ഗം. നാമരൂപാദികളോടുകൂടിയ ഇഷ്ടദേവത യഥാർത്ഥത്തിൽ നാമരൂപാദിയില്ലാത്തതും ഏകവുമായ ഈശ്വരൻ തന്നെ എന്നതാണു ജ്ഞാനമാർഗ്ഗത്തിൽനിന്നും സ്വീകരിക്കുന്ന പ്രധാനാംശം. നാമരൂപാദികൊണ്ടു തോന്നുന്ന ബഹുത്വബുദ്ധി അസത്താണെന്നും ഈ ബഹുത്വകല്പന ഉപാസനയ്ക്കു സഹായമായി കരുതി ആരോപിച്ചതു മാത്രമാണെന്നും ഉള്ള പരമാർത്ഥബോധത്തിന്റെ ഒരു നിഴലുമാത്രമേ ആദ്യം ശിഷ്യനു കിട്ടുന്നുള്ളു. സർവ്വേശ്വരനായ ആ ഇഷ്ടദേവതയുടെ പ്രീതിക്കായിട്ടുപാസിക്കുന്നുവെന്നും ആ കരുണാനിധി തനിക്കു വേണ്ട സർവ്വാഭീഷ്ടങ്ങളും തന്നു കാത്തു രക്ഷിക്കുമെന്നുമുള്ള പൂർണ്ണവുമശിഥിലവുമായ ശ്രദ്ധ—വിശ്വാസം—ആണു ഭക്തിമാർഗ്ഗത്തിന്റെ നാരായവേര്. ഈ വിശ്വാസത്തെ ദൃഢപ്പെടുത്താനും സന്മാർഗ്ഗജീവിതമഭ്യസിപ്പിക്കാനും വേണ്ടതായ ശിക്ഷാക്രമങ്ങൾ കർമ്മമാർഗ്ഗത്തിൽനിന്നും എടുക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ മാർഗ്ഗത്രയങ്ങളിൽനിന്നും പ്രധാനാംശങ്ങളെഎടുത്തുചേർത്തതാണ് ഇന്നത്തെ ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ പ്രായോഗികരൂപം. അഥവാ 'മത'ങ്ങളുടെയെല്ലാം സ്വരൂപം ഏറെക്കുറെ ഇതുതന്നെയായിരിക്കും. എന്നാൽ ഓരോ വ്യക്തിക്കും ഗുണാദിപ്പൊരുത്തമൊത്ത ഇഷ്ടദേവത ഹിന്ദുമതത്തിൽ സാദ്ധ്യമാണെന്നുള്ള പ്രത്യേകവൈശിഷ്ട്യം ഹിന്ദുമതത്തിനുണ്ട്. അന്യമതങ്ങളിൽ ഈ സൌകര്യം ഇല്ലാത്തതിനാൽ അവ ചില ചില പ്രത്യേക ഗുണക്കാർക്കു തൃപ്തികരമായേക്കാമെങ്കിലും പരക്കെ പററുന്നതായി വിചാരിക്കാൻ വയ്യ.

മുൻവിവരിച്ചതിൽനിന്നും ഏതുമാർഗ്ഗമായാലും വേണ്ടതുപോലെ ഫലം കിട്ടണമെങ്കിൽ തക്കതായ ഗുരുമുഖാന്തരം സമ്പാദിച്ചാലേ മതിയാവൂ എന്നുകാണാം. അതിനാൽ ഗുരു ഒരു ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ആവശ്യമായിട്ടാണു ഹിന്ദുമതം കരുതുന്നത്. കിട്ടുമെങ്കിൽ ഒരുത്തമജ്ഞാനിയെത്തന്നെ വേണം ഗുരുവായി വരിക്കുവാൻ. ഇതെപ്പോഴും, വിശേഷിച്ചുമിക്കാലത്ത്, സാധിച്ചില്ലെന്നുവരാം. ഇങ്ങിനെയുള്ള ഗുരുവിന്റെ അലാഭത്തിൽ വിദ്വാനായ ഭക്തനായാലും മതിയാവും; അതുമില്ലെങ്കിൽ നൈഷ്ഠികനായ കർമ്മി; അതും സുലഭമല്ലെങ്കിൽ നല്ലവണ്ണം പരിചയമുള്ളവരും തന്റെ ഗുണകാംക്ഷികളുമായ പിതാവ്, മാതാവ്, ജ്യേഷ്ഠഭ്രാതാവ്, വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിച്ച ഗുരു എന്നിവരിൽ യോഗ്യത കൂടുതലുള്ള ആളെക്കൊണ്ടും കഴിച്ചു മതിയാക്കാം. എല്ലായ്പോഴും കിട്ടാവുന്നതിലുത്തമനെത്തന്നെ വേണം ഗുരുവായി വരിക്കുവാൻ.

iv ധർമ്മാധർമ്മസ്വരൂപം.

താനുൾപ്പെടെയുള്ള ലോകത്തിന്ന യഥാർത്ഥമായ നന്മയ്ക്കുതകുന്നതെല്ലാം ധർമ്മം, തിന്മയ്ക്കിടവരുത്തുന്നതു് അധർമ്മം, എന്നാണ ഹിന്ദുവിന്റെ ധർമ്മാധർമ്മകല്പന. ഇതിൽ അധർമ്മം സർവ്വഥാ അരുതാത്തവ; നിഷേധങ്ങൾ. ധർമ്മജാതിയിൽ, ലോകത്തിന്നത്യാവശ്യം വരേണ്ട നന്മകൾക്കു കൂടിയേതീരൂ എന്നവയെല്ലാം ചെയ്യണമെന്നു നിർബ്ബന്ധമുള്ളവ; വിധി (obligatory). ചെയ്താൽ വളരെ നന്നു് എന്നുമാത്രമുള്ളവ ഉദാസീനങ്ങൾ. വിധിനിഷേധവികല്പങ്ങൾ മൂന്നിനും കർത്താവിന്റെ ഗുണാശ്രമങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചു രൂപഭേദം ഏർപ്പെട്ടേക്കാം. ഓരോ വ്യക്തിയേയും സംബന്ധിച്ചു 'ദാമ്പത്യജീവിതം' വികല്പധർമ്മമാണെങ്കിലും, ഗൃഹസ്ഥനതു ചെയ്യാഞ്ഞാൽ പാപമുണ്ടു് എന്ന തരത്തിൽ ഒരു വിധിയായും, ബ്രഹ്മചാരി ചെയ്താൽ പാപമുണ്ടു് എന്ന വിധം നിഷേധമായും തീരുന്നു. സന്ന്യാസാശ്രമസ്വീകാരം ധർമ്മമാണെങ്കിലും ലോകത്തോടു് അത്യന്തസക്തിയുള്ളവൻ സന്ന്യാസം മേടിക്കവാൻ പുറപ്പെട്ടാൽ അതധർമ്മം തന്നെ. വിധിനിഷേധരൂപത്തിലുള്ള അവശ്യധർമ്മാധർമ്മങ്ങളും ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ അനുസരിക്കാൻ വയ്യാതെ വരാം. സ്വായത്തമല്ലാത്ത കാരണങ്ങളാൽ വിധിനിഷേധങ്ങളെ യഥാവൽ അനുസരിക്കാൻ വയ്യാതെ വരുമ്പോൾ സന്ദർഭോചിതമായി കാര്യക്ഷമത പ്രമാണിച്ചു ധർമ്മാധർമ്മാചാരത്തിൽ ചില വ്യത്യാസം വരുത്തേണ്ടതായിവരും. ഇങ്ങനെ അത്യാവശ്യം പ്രമാണിച്ചു് ആചാരരൂപത്തിൽ ലോപാദിവ്യത്യാസങ്ങൾ വരുത്തുന്നതുതന്നെ ആപദ്ധർമ്മം. നിത്യകർമ്മം ഒരു അവശ്യമനുഷ്ഠേയമായ വിധിയാണ്. ഒരാൾ എഴുനേല്ക്കാൻ വയ്യാതേയും പക്ഷേ പ്രജ്ഞപോലുമില്ലാതേയും രോഗിയായി കിടക്കുമ്പോൾ, രോഗിയെ തൊട്ടുകൊണ്ടു് അന്യൻ നിത്യകർമ്മം നിർവ്വഹിക്കുന്നു; ഇതു് ആപദ്ധർമ്മരൂപം. യുദ്ധാദികാലങ്ങളിൽ ഗത്യന്തരമില്ലാതെ ദേശമടച്ചുചെയ്തുപോരുന്ന ധർമ്മലോപാദിയും ആപദ്ധർമ്മരൂപം തന്നെ. ഇതുപോലെ കാലദേശഭേദങ്ങളനുസരിച്ചു ചില വിധിരൂപധർമ്മങ്ങൾ ചെയ്വാൻ സാദ്ധ്യമല്ലെന്നും ചില നിഷിദ്ധങ്ങൾ ചെയ്തേ മതിയാവൂ എന്നും വരാം. ഈ വിധത്തിൽ വ്യത്യാസപ്പെട്ടുവരുന്നവ കാലദേശധർമ്മങ്ങളായിത്തീരുന്നു. ഇങ്ങനെ നോക്കിവരുമ്പോൾ മനുഷ്യരുടെ കർമ്മങ്ങളെല്ലാം താഴെ കാണുന്ന പട്ടികയനുസരിച്ചു വിഭാഗിക്കാമെന്നു കാണാം.

- കർമ്മം
  - വിധി = ധർമ്മം
  - ഉദാസീനം
  - നിഷേധം = അധർമ്മം
    - വ്യഷ്ടിപരം-കേവലം
      - ഗുണാശ്രയരൂപം-വർണ്ണധർമ്മം
      - ആശ്രമാ ,, ,, ആശ്രമ
      - തൽകാലാ -ആപൽ,, (രോഗാദി)
    - സമഷ്ടിപരം-കേവലം
      - ദേശാശ്രയരൂപം- ദേശധർമ്മം
      - കാലാശ്രയ,, -കാല,, (യുഗാദി)
      - തൽകാലാശ്രയ ,, ആപൽ,, (യുദ്ധാദി)

ഏററവും യുക്തിപൂർവമായ ഈ വിഭാഗക്രമമനുസരിച്ചാണ് ഹിന്ദുമതം ധർമ്മാധർമ്മനിയമം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഈ തത്വം അനുസരിച്ചുണ്ടായിട്ടുള്ള ആചാരരൂപങ്ങളിൽ യുക്തിക്കു ചേരാത്തതായി ചിലതു കാണുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു കച്ചാദ്യുപാധിപരമായി യഥാകാലം പുതുക്കാഞ്ഞിട്ടും ആചാരവിധിനിഷേധങ്ങളുടെ അന്തരാർത്ഥം വിസ്മരിച്ചു സൌകര്യദൃഷ്ടിമാനാദി പ്രമാണിച്ചു വന്നുചേർന്ന ഗോപസമ്പ്രദായങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതാണ്. ഈ കുററം മൌഢ്യം വരുത്തിത്തീർത്തതാണ്. ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ പേരിലാരോപിച്ചാൽ ററില്ലന്നതല്ല. ധർമ്മാധർമ്മവിഭാഗസ്വരൂപം സനിഷ്കർഷം പരിശോധിക്കുമ്പോൾ ഹിന്ദുദൃഷ്ട്യാ കേവലം ധർമ്മമെന്നോ കേവലം അധർമ്മമെന്നോ പറയാവുന്നതായിട്ടൊന്നുമില്ലെന്നു കാണാം. ഇതു സത്യം തന്നെയെങ്കിലും, സാമാന്യവ്യവഹാരത്തിൽ താഴെപ്പറയുന്ന ധർമ്മാചാരങ്ങൾ കേവലരൂപങ്ങളായിത്തന്നെ പരിഗണിക്കാം.

1. ഈശ്വരൻ, മാതാപിതാക്കന്മാർ, വിദ്യ, ഗുരു ഇവരെ ഒരിക്കലും നിന്ദിക്കരുത്. പ്രകടമായി വന്ദിക്കുന്നതാണുത്തമം (ബ്രാഹ്മണനെ വന്ദിക്കുക എന്ന ആചാരരൂപം വിദ്യയെ വന്ദിക്കുക എന്ന ആചാരത്തിന്റെ സമ്പ്രദായമാണ്.

2. ആത്മനിന്ദ ചെയ്യരുത്. (ഇതുതന്നെയാണ് പാശ്ചാത്യരുടെ Self—respect എന്നുപറയുന്നത്.)

3. തന്നെ ആശ്രയിക്കുന്നവരെ ആദരവോടുകൂടി പാലിക്കണം.

4. തനിക്കും ലോകത്തിനും ഒരുപോലെ നന്മവരാനിച്ഛിക്കുകയും യഥാശക്തി യത്നിക്കുകയും വേണം. (ലോകാനുഗ്രഹാർത്ഥമുള്ള യജ്ഞരൂപങ്ങളെല്ലാം ഈ തത്വമടിസ്ഥാനമായി ഉണ്ടായിട്ടുള്ളവയാകുന്നു.)

5. അവശ്യകരണീയമായ സ്വധർമ്മമായി വരുമ്പോഴല്ലാതെ, തന്നേയാകട്ടെ അന്യത്തിനെയാകട്ടെ, മനസാ വാചാ കർമ്മണാ ഹിംസിക്കരു

ത്—ഉപദ്രവിക്കരുത്. (ഹിംസയ്ക്കു കൊല്ലുക എന്നല്ല, ഉപദ്രവിക്കുക എന്നാണർത്ഥം.)

6. ഒഴിക്കാൻപാടില്ലാതെ സ്വധർമ്മമായി വന്നുപോയാൽ ഹിംസാരൂപമായ കർമ്മവും ചെയ്യതന്നെ വേണം. പക്ഷേ, ഇവിടെ താൻ കർത്താവായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുവെന്ന് അഭിമാനം തോന്നരുത്, താൻ കാലാദ്യുപാധികളുടെ ഒരു കാരണമായി സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലാതെ പ്രവൃത്തിയിലേപ്പെട്ടുപോകുന്നുവെന്നേ ബോധം വരാവൂ. (ശ്രുതിസ്മൃതികളിലെ ഉത്തമപാഠമാണിത്; ഗീത ഉപദേശിക്കുന്നതും ഇതുതന്നെ.)

താൻ ചെയ്തുകൊള്ളാമെന്നു പ്രകടമായോ പരോക്ഷമായോ സ്വയം ചെന്നേറ്റെടുക്കുന്ന കാര്യം സംബന്ധിച്ചും, അന്യൻ തന്നിൽ ചുമത്തുന്നതിനെ പ്രകടമായോ പരോക്ഷമായോ സമ്മതിച്ചേൽക്കുന്ന കാര്യം സംബന്ധിച്ചും, ചെയ്യാൻ കടപ്പെട്ട കർമ്മങ്ങളെല്ലാം സ്വധർമ്മം; ഇതല്ലാത്തതെല്ലാം പരധർമ്മം. ഈ തോതനുസരിച്ചാണ 6-ാം തത്വം പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

7. അഞ്ചും ആറും വിധികൾ പ്രായോഗികമാക്കുന്നതിന്നായി, സുഖദുഃഖാദികളിൽ മനസ്സ ക്ഷോഭിക്കാതിരിക്കുവാൻ നിരന്തരമായഭ്യസിക്കണം. (ഗീതാപാഠം തന്നെ ഇതും. കർമ്മമാർഗ്ഗത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാനധർമ്മവും ഇതുതന്നെ.)

8. നൈസർഗ്ഗികമായ വാസനാസ്വഭാവത്തിനും(ഗുണവിഭാഗപരം) അപ്പോഴാം താനിരിക്കുന്ന ആശ്രമസ്വഭാവത്തിനും അനുരൂപമായ ധർമ്മങ്ങളെ അനുസരിക്കണം; വിപരീതങ്ങളെ ഉപേക്ഷിക്കുകയും വേണം. (വർണ്ണാശ്രമധർമ്മരൂപം)

9. ശരീരവും മനസ്സും വേണ്ടവിധത്തിൽ ശുദ്ധമാക്കിവെക്കണം(വല്ലവൃത്തികെട്ട വൈരാഗിയേയും ഗോസായിയേയും കണ്ടേച്ചു ഹിന്ദുവിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികാദർശങ്ങളിലൊന്നു ശരീരം വൃത്തികേടാക്കി വയ്ക്കുകയാണെന്നു ഘോഷിക്കുന്ന മിസ്സ് മേയോമാക്ക വിദൂരനമസ്കാരം!) ശരീരം വൃത്തിയാക്കിവെയ്ക്കുക എന്ന വിധിയുടെ സമ്പ്രസാരണം അർത്ഥം മറന്നു കാട്ടുകയറിയതാണ് ഇന്നത്തെ "അയിത്തം." പരനുപയോഗിക്കാനുള്ള ജലാദിയേ മലിനപ്പെടുത്തരുതെന്നുള്ള വിധികളും (നാപ്സു മൂത്രപുരീഷം കുര്യാൽ ന നിഷ്ഠീവേൽ......ശ്രുതി), ക്ഷയരോഗി, കുഷ്ഠി മുതലായവരുടെ സാഹചര്യം വിലക്കുന്ന വിധികളും എല്ലാം ഇതുദ്ദേശിച്ചുള്ളവതന്നെ. "......ജൈഹ്മ്യം ച മൈഥുനം പുംസി ജാതിഭ്രംശകരം......" മുതലായ വിധി

കൾ മനസ്സിനെ ശുദ്ധമാക്കിവയ്ക്കാനുദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയവയാണ്. ധർമ്മാചാരനിഷേധങ്ങളിൽ ഒട്ടധികവും ശരീരമനസ്സുകളുടെ ശുദ്ധിയെ ലാക്കാക്കി ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളവയാണ്.

10. വിവാഹപരമായ വിധിനിഷേധങ്ങൾ (കുലമഗ്രേ പരിക്ഷേത യേ മാതൃതഃ പിതൃതശ്ച ...etc) ഇവ നാളത്തെ ലോകത്തിന്റെ രക്ഷയ്ക്കായി (Eugenics) ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയാണ്. ഭാര്യാഭർത്തൃസംയോഗാദി സംബന്ധിച്ച വിധിനിഷേധങ്ങളും ഈ ഇനം തന്നെ.

മുൻവിവരിച്ച പത്താചാരതത്വങ്ങളും സർവ്വരാലും അനുഷ്ഠേയമാണെന്നുള്ളതിനു വാദമില്ല. ഈ തത്വങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചുണ്ടായ ആചാരരൂപങ്ങൾ അർത്ഥം മറന്നു "കാടാ"യി എങ്കിൽ അതു തത്വത്തിന്റെ ദോഷം കൊണ്ടല്ല; പ്രവർത്തിക്കുന്നവന്റെ മൗഢ്യം കൊണ്ടുമാത്രമാണ്. ആചാരരൂപങ്ങൾ എങ്ങിനെയെല്ലാം അലങ്കോലപ്പെടാമെന്നു നോക്കാം. ഋതുമതിയുടെ സ്നാനവിധിയിൽ അവളുടെ ശരീരശുദ്ധിക്കും പരുപയോഗിക്കാനുള്ള ജലം മലിനമാകാതിരിക്കാനും വേണ്ടി, പരിചാരിക കോരിക്കൊണ്ടുവന്നവെള്ളംകൊണ്ട് ആദ്യമൊന്നുകുളിച്ച്, മലിനവസ്ത്രം മാറിഅലക്കിയതുടുത്ത് അവഗാഹം ചെയ്തുകൊള്ളണമെന്നാണ വിധി. ഈ സചേലസ്നാനവിധിയുടെ കേരളരൂപം വിചിത്രമാണ്. തീണ്ടായിരുന്നു കുളിക്കാനുള്ളവൾ പരക്കെ എല്ലാവർക്കും കുളിക്കുവാനുള്ള കുളത്തിൽ ഇറങ്ങിനില്ക്കുന്നു; പരിചാരിക മൂന്നു കയ് വെള്ളം കോരി കുളിക്കാനുള്ളവളുടെ പുറത്ത് ഒഴിക്കുന്നു. അവൾ ഒന്നു മുങ്ങിക്കയറി കരയിൽ മണ്ണാത്തികൊണ്ടുവന്നുവച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു നാറത്തുണിക്കഷണം എടുത്തു മുമ്പുടുത്തിരുന്ന വസ്ത്രത്തോടു ചേർത്തുതന്നെ ചുററി—തീരെച്ചെറിയ കഷണമാണെങ്കിൽ അരയിൽ തിരുകി—വീണ്ടും അവഗാഹം ചെയ്യുകയവുന്നു. വിധിയാലുദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട കാര്യമൊന്നും സാധിച്ചില്ലെന്നുമാത്രമല്ല, വിധികൊണ്ടു പരുപയോഗിക്കാനുള്ള ജലം മലിനപ്പെടുത്തരുതെന്നു നിഷേധിച്ചതിനു നേരേ വിപരീതമായ ഫലം സമ്പാദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇന്നൊരാൾ വിധിയുടെ തത്വാർത്ഥം സാധിക്കത്തക്കവണ്ണം പ്രവർത്തിച്ചാലോ? മാമൂൽക്കാർക്കു തൃപ്തിയില്ല. ഇങ്ങനെ വന്നതു മാമൂൽക്കാർ "സംഭവതി ദൃഷ്ടഫലത്വേ നാദൃഷ്ടകല്പനാ" എന്ന മീമാംസാന്യായത്തെ ആലോചിക്കാതെ സർവ്വദിക്കിലും "അദൃഷ്ടഫല"മാരോപിച്ച് ആകെക്കുഴച്ചു നാനാവിധമാക്കിയതുകൊണ്ടു മാത്രമാണ്. ബന്ധുഭാവത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ഇത്തരം ശുഷ്കബുദ്ധികളാണ ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ യഥാർത്ഥശത്രുക്കൾ എന്നുപറയാതെ തരമില്ല. ബന്ധുതഭാവിച്ചുനില്ക്കുന്ന ശത്രുവിനെക്കാൾ ഭയങ്കരമായി മറെറന്തുണ്ട്!

മുൻവിവരിച്ച ധർമ്മതത്വങ്ങളുടിസ്ഥാനപ്പെട്ടതതി മനുഷ്യജീവിതത്തിൽ വേണ്ടിവരാവുന്ന സകലസംഗതികൾ സംബന്ധിച്ചും ആചാരക്രമങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇവയുടെ ഉദ്ദേശമറിഞ്ഞു് അതു സാധിക്കത്തക്ക വിധത്തിൽ വേണം ആചരിക്കുവാൻ; അങ്ങനെ ആചരിക്കേണ്ടതും ആണ്. കാലദേശാദ്യുപാധികൾക്കനുസരിച്ച് ആചാരരൂപത്തിനു വ്യത്യാസംവരുത്തിയേ പൂർവ്വോദ്ദേശ്യം സാധിക്കുമെങ്കിൽ അങ്ങനെ വ്യത്യാസം വരുത്താമെന്നു മാത്രമല്ല, വരുത്തിയേ തീരൂ എന്നാണു ധർമ്മവിധി; പക്ഷെ, ചിരകാലമായി ഉദ്ദേശ്യമറിയാതെയും വൃഥാവിൽ അദൃഷ്ടാർത്ഥകല്പനകൾ ചെയ്തും പേരിനുമാത്രമായി ആചാരങ്ങൾ ചെയ്തും വന്നതിന്റെ ഫലമായി ഇന്നു ഹിന്ദുമതത്തിലെ ആചാരപരിപാടി ധർമ്മതത്വരക്ഷയ്ക്കുതകാത്തതായി എന്നു മാത്രമല്ല, പലപ്പോഴും ധർമ്മഹാനിക്കു കാരണമായും തീർന്നിട്ടുണ്ട്. ഇതിനൊരു പ്രതിവിധി ഉദ്ദിഷ്ടാർത്ഥം വിശദമാകുംവിധം ആചാരങ്ങളുടെ ഒരു മീമാംസ തയാറാക്കുക മാത്രമേ കാണുന്നുള്ളൂ.

V ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ.

ക. ഈശ്വരോപാസന സംബന്ധിച്ചവ:—

മൂന്നാം ഖണ്ഡികയിൽ ഈശ്വരോപാസനയുടെ മൂലതത്വങ്ങളെപ്പറ്റി പറഞ്ഞകൂട്ടത്തിൽ ശ്രൗതമായ നിത്യകർമ്മാദി കേവലതത്വചിന്താക്ഷമമായ ബുദ്ധികൾക്കേ പ്രയോജനപ്പെടൂ എന്നും, സാധാരണന്മാർക്കു പറ്റിയ വഴി മാർഗ്ഗത്രയങ്ങളിലെ പ്രധാനാംശങ്ങൾ എടുത്തുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ആഗമക്രമങ്ങളാണെന്നും പറഞ്ഞു. ഏതു മൂർത്തി വേണമെന്നും മററുമുള്ള സംഗതികൾ തക്ക ഗുരുവാണു തീർച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടതെന്നും അവിടെത്തന്നെ ഉപന്യസിച്ചു. എന്നാൽ സാമാന്യലോകത്തിന്, സ്ത്രീപുരുഷഭേദമോ ഗുണവ്യത്യാസമോ നോക്കാതെ പ്രയോഗിക്കത്തക്ക ഒരു നിത്യാനുഷ്ഠാനപദ്ധതികൂടെ, സൂചനാമാത്രമായിട്ടെങ്കിലും, ഇവിടെ കൊടുക്കുന്നതു യുക്തമായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

അർത്ഥമൊന്നുമറിയാതെ ചില സംസ്കൃതപദങ്ങൾ—അതുതന്നെ ഭാഷാജ്ഞാനമില്ലായ്കയാൽ പിഴച്ചും കടിച്ചുമുറിച്ചും—ചൊല്ലിയാൽമാത്രമേ ഹിന്ദുരീത്യാ ഉള്ള ഈശ്വരോപാസനമാവൂ എന്നു വിചാരിക്കരുത്. അർത്ഥമറിയാതെയുള്ള മന്ത്രോച്ചാരണംകൊണ്ടു ഫലമില്ലെന്നുള്ളതിന്, ശ്രുതിയിൽപറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഋമേധപരാശ്ലേപന്മാരുടെ കഥതന്നെ ഒരു തെളിവാണ്. "യദധീതമവിജ്ഞാതം നിഗദേനൈവ ശബ്ദ്യതേ അന

ഗ്നാവിവ ശുഷ്കൈധോ ന തൽ ജ്വലതി കൎഹിചിൽ" എന്നാണ് അൎത്ഥമറിയാതുള്ള വെറും ശബ്ദപാഠങ്ങളെപ്പററി മഹാഭാഷ്യകാരൻ നിന്ദിച്ചിരിക്കുന്നത്. അൎത്ഥമറിയാതുള്ള മന്ത്രജപം കൊണ്ടു പ്രയോജനമില്ലെന്നുവച്ചുതന്നെ ആയിരിക്കണം രാമാനുജാചാൎയ്യർ ദേശഭാഷയായ തമിഴ്പാടലുകൾക്കും വേദമന്ത്രതുല്യമായ സ്ഥാനം കല്പിച്ചത്. അതെന്തായാലും അൎത്ഥമറിയാതേയും പിഴച്ചും ചുക്കമു-ളകുതി-പ്പലി എന്ന വിധത്തിൽ കടിച്ചുമുറിക്കുന്നതിലും ഫലവത്ത്, മന്ത്രാൎത്ഥം മാതൃഭാഷയിൽ തന്നെ ചൊല്ലുന്നതാണെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. അതിനാൽ കഴിയുന്നതു സംസ്കൃതത്തെ ആശ്രയിക്കാത്ത വിധത്തിലാണ് ഈ ഉപാസനക്രമം രൂപപ്പെടുത്തുന്നത്.

തരമുണ്ടെങ്കിൽ കുളിച്ചു ശരീരം വൃത്തിയാക്കിയശേഷവും മനസ്സമാധാനത്തോടുകൂടിയുമാണ് ഈശ്വരോപാസന ചെയ്യേണ്ടത്. കുളി സാദ്ധ്യമല്ലെങ്കിൽ കാലും മുഖവും കഴുകി ഭസ്മം തൊട്ടാലും മതി. രാവിലെ കിഴക്കോട്ടും വയ്യിട്ടു പടിഞ്ഞാട്ടും തിരിഞ്ഞിരുന്നു വേണം നിത്യാനുഷ്ഠാനം നടത്തുവാൻ. ഇരിക്കുന്നതു വെറും തറയിലാവരുത്. പലകയോ, തോലോ, കംബളമോ, വസ്ത്രമോ, പായയോ ഏതെങ്കിലും യഥാസൌകൎയ്യം ഒരാസനം ഉണ്ടായിരിക്കണം. ആവതും രണ്ടു സന്ധ്യയ്ക്കും തന്നെ വേണം അനുഷ്ഠാനം; നിവൃത്തിയില്ലാതെ വന്നാൽ മാത്രമേ സമയവ്യത്യാസം വരുത്താവൂ. ഒരു ദിവസമോ, പല ദിവസങ്ങളോ അനുഷ്ഠാനത്തിനു തീരെ തന്നെ സാധിക്കാതേ പോയാൽ, പിന്നെ വരുന്ന പ്രഥമസൌകൎയ്യത്തിൽ പ്രായശ്ചിത്തമായി ജപസംഖ്യ വൎദ്ധിപ്പിച്ചുകൊള്ളണം.

ഇരിക്കാനുള്ള ആസനം തൊട്ടു തലയിൽ വച്ച് അതിന്മേൽ ചവുട്ടാതെ 'ചമ്മണം' പടഞ്ഞിരുന്നു രണ്ടു കയ്യും കൂടി തലയ്ക്കുമുകളിൽ കൂട്ടിക്കയ്യായിപ്പിടിച്ചു "ജഗൽപിതാവായ പരമേശ്വരന്റെ മഹാപ്രഭാവം എന്റെ ബുദ്ധിയെ തെളിച്ച് എനിക്കു നേർവഴി കാട്ടിത്തന്നു രക്ഷിക്കട്ടെ" എന്നു മനസ്സിരുത്തി സങ്കല്പിച്ചു മൂന്നുരു ശബ്ദം പുറത്തുകേൾക്കാത്ത വിധത്തിൽ ചൊല്ലണം. പിന്നെ ഈശ്വരന്റെ മഹാതേജസ്സു തന്റെ ബുദ്ധിയെ തെളിയിക്കുന്നുവെന്നു സങ്കല്പിച്ചു മൂന്നു തവണ 'വ്യാപകം' ചെയ്യണം. വ്യാപകം ചെയ്യുന്ന രീതി:— വിരലുകൾ തലയുടെ പിൻഭാഗത്തേക്കു നോക്കിയും മണിബന്ധം തലയും നെററിയും ചേരുന്ന സന്ധിസ്ഥലായും വരാൻ തക്കവിധത്തിൽ രണ്ടു കപ്പടവും കമഴ്ത്തിയും പെരുവിരലുകൾ അടുത്തുവരുമാറു പരത്തിയും നിറുകയിൽ വെയ്ക്കുക. പിന്നെ അതതു കയ്യു മുഖത്തിന്റെ അതതുവശം സ്പൎശിക്കുമാറു കഴുത്തുവരെ കീഴ്പ്പോട്ടു

കൊണ്ടുവരിക. ഇനി, രണ്ടുകയ്യും പകച്ച വലതുകയ്യ് ഇടതുതോളിലും വലതുമുഴങ്കൈയ്ക്കു മുമ്പിലായി ഇടതുമുഴങ്കൈ വരുമാറു ഇടതുകൈ കൊണ്ടു വന്നു വലതുതോളിലും സ്പർശിപ്പിക്കുക. പിന്നെ, ഓരോ കയ്യും മറേറ കയ്യു കൊണ്ടു തോളു മുതൽ വിരലിൻെറ അററംവരെയും തലോടുന്ന വിധം വ്യാപരിപ്പിക്കുക. അതിനുശേഷം അതതു കയ്യ് അതതു കക്ഷത്തിൻെറമുമ്പിൽ വിരലുകൾ വരുമാറു കൊണ്ടുചെന്നു ശരീരപാർശ്വത്തുടെ അരക്കെട്ടുവരെ സ്പർശത്തോടുകൂടി വ്യാപരിപ്പിക്കുക. പിന്നെ അരക്കെട്ടുമുതൽ നഖാന്തം ഓരോ കാലും അതതുവശത്തെ കയ്യു കൊണ്ടുതന്നെ തലോടുക. ഇങ്ങനെ ശിരസ്സിലാരംഭിച്ചു നഖാന്തം തലോടിക്കഴിയുമ്പോൾ ഒരു വ്യാപകമായി. (ഹിപ്പ്നട്ടിസം മുതലായ പാശ്ചാത്യസമ്പ്രദായങ്ങളിൽ അവരുപയോഗിക്കുന്ന "പാസ്സ്" ഈ വ്യാപകം തന്നെയാണ്.) മനസ്സുറച്ചു നില്ക്കാൻ ഈ വ്യാപകം വളരെ സഹായിക്കും. ഇപ്രകാരം മൂന്നു തവണ വ്യാപകം ചെയ്തു ശേഷം "സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരനാഥനായി, മനുഷ്യരുടെ പരമാശ്രയമായി, ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിലധിവസിക്കുന്ന പരമേശ്വരനെ നമസ്കരിക്കുന്നു" എന്നു സ്മരിച്ചുകൊണ്ടു താഴെ പറയുന്ന മന്ത്രങ്ങളെ യഥാശക്തി (36 ഉരുവിൽ കുറയരുതു്) പുറത്തു ശബ്ദം കേൾക്കാത്തവിധത്തിലും സാവധാനമായും ജപിക്കണം.

രാവിലത്തെ സന്ധ്യയ്ക്കുള്ള മന്ത്രം:— "ഓം നമോ നാരായണായ"
സായം " " "ഓം നമശ്ശിവായ"

(ഓം എന്ന പ്രണവം സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരനാഥത്വത്തെ കുറിക്കുന്നു.)

ജപം തീർന്നാൽ ഒരു തവണ വ്യാപകം ചെയ്തു കയ്യു മാറിനുമുമ്പിലായി കൂപ്പികൊണ്ടു് ആദ്യത്തേപ്പോലെ സങ്കല്പം ചൊല്ലി പീഠം തൊട്ടു തലയിൽ വച്ചു് എഴുന്നേല്ക്കുക.

മനസ്സു സമാധാനത്തിലല്ലാതെയും ശരീരം ശുദ്ധമല്ലാതെയും ഇരിക്കുന്നതായ അവസരങ്ങളിൽ— തീണ്ടായിരിക്കുന്നവർ, പുലവാലായ്മക്കാർ, രോഗികൾ, പതിനഞ്ചുവയസ്സിനു ചുവടെയുള്ളവർ, എന്നിവർ— ഇരുന്നോ കിടന്നുപോലുമോ യഥാസൌകര്യം രാവിലെ "നാരായണ— നാരായണ" എന്നും, വൈകിട്ട് "ശിവ— ശിവ" എന്നും നാമം ജപിച്ചാൽമാത്രം മതിയാവുന്നതാണ്.

പ്രത്യേകജാതി ഉപാസനാദികൾ, അതതു വ്യക്തികളുടെ ഗുണാദി പരീക്ഷയറിഞ്ഞു ഗുരു ഉപദേശിച്ചശേഷം മാത്രമേ കയ്ക്കൊള്ളാവൂ. ഈ നിത്യാനുഷ്ഠാനക്രമംപോലും ഉപദേശത്തോടുകൂടിയേ തുടങ്ങാവൂ. മന്ത്രമുപദേശിക്കുന്ന വിധവും മററും ചുവടെ പറയും.

ഘ. സംസ്കാരക്രമങ്ങൾ:—(ഇതിൽ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന സംസ്കാരങ്ങളും മുൻ ഉപഖണ്ഡികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ച നിത്യാനുഷ്ഠാനവിധികളും ഇന്നു സംസ്കാരങ്ങൾ ഇല്ലാത്തവരുടെ ഉപയോഗത്തിനായിട്ടുദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളവയാണ്).

1. ജാതകർമ്മവും നാമകരണവും. പ്രസവിച്ചു തള്ളയ്ക്കെഴുന്നേല്ക്കാറായാൽ ഒരു നല്ല ദിവസം കാലത്തു വിളക്കുവെച്ച് അതിനുമുമ്പിൽ ഒരു തട്ടത്തിൽ അഷ്ടമംഗല്യവും വച്ച് (അക്ഷതവും പൂവും മാത്രമായാലും മതി) അതിൻെറ മുമ്പിൽ ഏതെങ്കിലും ആസനമിട്ടു പിതാവോ, അഭാവത്തിൽ പിതൃസ്ഥാനയോഗ്യനോ ഇരുന്നു, വിളക്കിൻെറ മുമ്പിൽ ഈശ്വരസാന്നിധ്യം സങ്കല്പിച്ചു "നാരായണായ നമഃ" എന്നു ചൊല്ലി ഒരു പൂവർപ്പിക്കുക. (ഉത്തമം തുളസി ഇലയാണ്). പിന്നെ കുളിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന കുഞ്ഞിനെ മേടിച്ചു മടിയിൽ കിടത്തി അതിൻെറ ശിരസ്സിൽ തൊട്ടുകൊണ്ടു "നിന്നെ ഈശ്വരൻ രക്ഷിക്കട്ടെ; നീ ദീർഘായുസ്സായിരിക്കട്ടെ" എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ച് ഒരു മധുരപദാർത്ഥം (തേൻ-ശർക്കര-പഞ്ചസാര ഇത്യാദി) മൂന്നു തവണയായി മോതിരവിരൽകൊണ്ടു തൊട്ടു നാക്കിൽ തേയ്ക്കണം. ഈ തേൻ കൊടുക്കുമ്പോൾ "ഈശ്വരാനുഗ്രഹത്താൽ നീ സൽബുദ്ധിയായി വരട്ടെ" എന്നു സങ്കല്പിക്കണം. അതിനുശേഷം "നിൻെറ പേർ ....എന്നാകുന്നു" എന്നു മൂന്നുവട്ടം പറയണം. പിന്നെ ശിശുവിനെ തിരിച്ചുകൊടുത്തശേഷം വിളക്കിനുമുമ്പിൽ ഒരു പൂവാരാധിച്ച് എഴുന്നേല്ക്കുക.

2. വിദ്യാരംഭം. (ഇതു് അംഗവൈകല്യമില്ലാത്തവർക്കൊഴിച്ചുകൂടാത്ത സംസ്കാരമാകണം). ഇതു് അഞ്ചാം വയസ്സിലാണു വേണ്ടതു്, മൂന്നിലുമാവാം. മുൻ പറഞ്ഞവിധം ഒരുക്കി, ഒരുക്കിൻെറ മുമ്പിൽ ഒരു പരന്ന പാത്രത്തിൽ അരിയോ, വെള്ളമണലോ വിരിച്ചു വെയ്ക്കണം. മുൻ പറഞ്ഞ വിധം പിതാവിരുന്നു പൂവാരാധിച്ചു "ഈശ്വരകാരുണ്യത്താൽ കുട്ടിക്കു വിദ്യാഭ്യാസമുണ്ടാവണമെ" എന്നു സങ്കല്പിച്ചു മുമ്പിൽ വിരിച്ചിരിക്കുന്ന അരിയിൽ "സരസ്വത്യൈ നമഃ" എന്നു ചൊല്ലി പൂവാരാധിച്ചു കുട്ടിയെ മടിയിലിരുത്തി ഹരിഃ ശ്രീ മുതൽ ക്ഷ വരെ ചൊല്ലിക്കൊടുത്തു കുട്ടിയെക്കൊണ്ടു ചൊല്ലിച്ച ശേഷം കുട്ടിയുടെ മോതിരവിരൽ പിടിച്ച് ആ അരിയിൽ ഹരിഃ ശ്രീ തുടങ്ങി ക്ഷ വരെ എഴുതിക്കണം. പിന്നെ ആ അരിയിൽ മുമ്പിലത്തെപ്പോലെ ഒരു പൂവാരാധിച്ച് ആ പാത്രം മാററിയശേഷം വിളക്കിൻമുമ്പിലും ഒന്നാരാധിച്ച് എഴുന്നേല്ക്കുക.

3. മന്ത്രദീക്ഷ. 15 വയസ്സിനുമേൽ കഴിയുന്നതുംനേരത്തെ ഒരു ശുഭദിവസം കാലത്തു, പിതാവു സ്വന്തം നിത്യാനുഷ്ഠാനം കഴിച്ചശേഷം,

കുളിച്ചു തയ്യാറായി നില്ക്കുന്ന കുട്ടിയെ വലത്തു വശത്തിരുത്തി മന്ത്രങ്ങളും അനുഷ്ഠാനക്രമവുമുപദേശിക്കുക.

4. വിവാഹം. ഈ നായന്മാരനുഷ്ഠിച്ചുവരുന്ന "സംബന്ധച്ചടങ്ങ്" മതിയാവും.

5. കഴിയുമെങ്കിൽ അന്ത്യശ്വാസത്തിൻ മുമ്പായി നിലത്തു മണൽ വിതറി അതിന്മേൽ തെക്കു തലയാക്കി കിടത്തുക; തലക്കൽ ഒരു വിളക്കും വയ്ക്കുക. അന്ത്യശ്വാസം പോയാൽ ഇലയൊ വസ്ത്രമൊ കൊണ്ടു ശവം മൂടുക. ദഹനത്തിനൊ ഭൂമിദാനത്തിനൊ തയ്യാറായാൽ, ശവം വെള്ളമൊഴിച്ചു കഴുകുകയൊ വസ്ത്രം വെള്ളത്തിൽ മുക്കി വൃത്തിയാക്കുകയോ ചെയ്തു ചരടുകെട്ടി കോണകമുടുപ്പിച്ചു ഭസ്മവും തൊടുവിച്ചു കോടിയൊ അലക്കിയതോ ആയ വസ്ത്രംകൊണ്ടു മൂടിക്കെട്ടി ശവമെടുക്കാനുള്ള കെട്ടുകട്ടിലയിൽ കിടത്തി പിണ്ഡകർത്താക്കളിലെ ജ്യേഷ്ഠൻ തലയ്ക്കലും ഉള്ളതിൽ ഇളയവൻ കാല്ക്കലുമായി എടുത്തു ശ്മശാനത്തു കൊണ്ടുപോയി ചിതയ്ക്കു പടിഞ്ഞാറുവശത്തായി തെക്കോട്ടു തലയാക്കിവയ്ക്കുക. ചിതയിൽ വെള്ളംതളിച്ചു ശുദ്ധമാക്കിയശേഷം തുളസിപ്പൂവും ചന്ദനവും ഇട്ടു ശവം കയററി "നാരായണ" നാമജപത്തോടുകൂടി തീ കത്തിക്കുക. ഭൂമിദാനമാണെങ്കിൽ കുഴി ജലംതളിച്ചു ശുദ്ധമാക്കി ചന്ദനവും പൂവുമിട്ടു ശവം തെക്കുതലയാക്കി നാരായണനാമജപത്തോടുകൂടി ഇറക്കിക്കിടത്തി ശവത്തിൻ മീതെയും ചന്ദനവും പൂവുമിട്ട ശേഷം നാരായണ നാമത്തോടുകൂടി മണ്ണിടുക. പിന്നെ കുഴി മണ്ണിട്ടു വേണ്ടവിധം മൂടുക. തിരിച്ചുവന്നാൽ 15 ദിവസം പുലകൊള്ളുക; പുലയുടെ അന്ത്യത്തിൽ വീടു കഴുകിയും തുത്തും ശുദ്ധമാക്കിയ ശേഷം ക്ഷൌരം ചെയ്യിച്ചു നനച്ചു കുളിച്ചു വന്നു ബലിയിടുക.

ബലിക്കുള്ള ഒരുക്കങ്ങൾ:—ചെറുപുളയില, ചന്ദനം, കറുകപ്പുല്ല്, എള്ള്, ഉണക്കലരിച്ചോറു വെച്ചുവാർത്തതു്, ഇല്ലാത്തപക്ഷം ഉണക്കലരി നനച്ചതു്, ജലപാത്രം ഇവ ആവശ്യമാണ്.

കുളിച്ചുവന്നു തെക്കുവടക്കു തിരിയിട്ട ഒരു വിളക്കുവെച്ചു് അതിൻമുമ്പിൽ തെക്കോട്ടു തിരിഞ്ഞിരുന്നു തറമെഴുകി ശുദ്ധമാക്കി കറുകപ്പുല്ലു വിരിച്ചു് അതിൻമീതെ എള്ളും പൂവും ചന്ദനവും കൂട്ടി ഒന്നിച്ചിച്ചു് എള്ളുകൂട്ടി ഒരു വെള്ളം വീഴ്ത്തിയശേഷം പിണ്ഡമുരുട്ടിയതു വയ്ക്കുക; അരി നനച്ചതാണെങ്കിൽ തൂവുക. ഈ പിണ്ഡത്തിന്മേൽ പിതൃസാന്നിധ്യം സങ്കല്പിച്ചു് ഒരു പൂവാരാധിക്കുക. പിന്നെ അവിടെ മൂന്നുവെള്ളം, മൂന്നു ചന്ദനം, ഒരു വെള്ളം, മൂന്നു പൂവ്, ഒരു വെള്ളം എന്ന ക്രമത്തിനാരാധിക്കുക. പി

ന്നെയും ഒരു പൂവച്ചിച്ചു പിതൃവിനു തൃപ്തിയായതായി സങ്കല്പിച്ചു ശേഷം പിതൃ പിതൃലോകത്തേയ്ക്കു ഉദ്വസിക്കുക. പിന്നെയും ഒരു പൂവച്ചിച്ചുശേഷം എഴുന്നേറ്റു ഭസ്മം കഴച്ചു തൊട്ടുകൊള്ളുക. ക്രിയകളെല്ലാം പ്രധാനകർത്താവേ ചെയ്യുന്നു. മറ്റുള്ളവർ അയാളുടെ പുറം തൊട്ടുകൊണ്ടാൽ മതി.

ഈ വിധം ശ്രാദ്ധകർമ്മം പ്രധാന കർത്താവുള്ള കാലമെല്ലാം മരിച്ച ദിവസമോ ഇല്ലെങ്കിൽ ആ മാസത്തെ കറുത്ത വാവിന്നായന്നോ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

ശുഭം.

ഭാഷാസാഹിത്യപോഷണം.

ചില ചിന്തകളും നിർദ്ദേശങ്ങളും.

(പ്രൊഫസർ വി. കൃഷ്ണൻ തമ്പി, അവർകൾ ബി. എ.,)

കേരളത്തിന്റെ പരിമാണവും ജനസംഖ്യയും നോക്കുമ്പോൾ കൈരളിക്കു സിദ്ധമായിരിക്കുന്ന സാഹിത്യം അതിവിപുലമാണ്; അതിവിശിഷ്ടമാണ്; അദ്ഭുതാവഹമായ രീതിയിൽ വിവിധപ്രസ്ഥാനങ്ങളാൽ ശാഖോപശാഖമാണ്. ഇത്ര കുറച്ചാളുകൾ മാത്രം സംസാരിക്കുന്ന മറ്റൊരുഭാഷയിലും ഇത്ര സംസ്കാരവും പാകവും ലഭിച്ച ഒരു സാഹിത്യം കാണുന്നില്ല. ഇതിനു കാരണം, വളരെ മുൻപുമുതൽക്കുതന്നെ കേരളീയർ ഉയർന്ന തരത്തിലുള്ള സംസ്കൃതിയും സഹൃദയത്വവും സമ്പാദിച്ചിരുന്നുവെന്നുള്ളതാണ്. സംസ്കൃതഭാഷ, ഏതാനും ദ്രാവിഡഭാഷകൾ, ഉത്തര ഇൻഡ്യയിലെ ഏതാനും ഭാഷകൾ, എന്നിവ നല്ല പോലെ പഠിക്കുക എന്നുള്ളതു കേരളത്തിൽ പണ്ടേ തുടങ്ങി ഇടക്കാലം വരെ നടപ്പുള്ള ഒരു സമ്പ്രദായമായിരുന്നു. ഇടക്കാലത്തു് ഇംഗ്ലീഷ് ആ ഭാഷകളുടെ സ്ഥാനം കയ്യേറ്റു. എന്നാൽ, ഇങ്ങനെ മറ്റു ഭാഷകളിലെ സാഹിത്യം വഴിയായി സംസ്കാരം ലഭിക്കുന്നവക്കു പലപ്പോഴും പറ്റാറുള്ളതു്, വെയിൽസിനും (Wales) അയർലണ്ടിനും (Ireland) പറ്റിയതുപോലെ, സ്വന്തഭാഷ വെറും അടുക്കളഭാഷയായിത്തീന്ന് അതിലെ

സാഹിത്യം ശോഷിച്ചു നശിച്ചുപോവുകയാണു്. കേരളീയർക്കാകട്ടെ, ഉദ്യോഗം ഭരിക്കുക, വാദിക്കുക, പടവെട്ടുക, കച്ചവടം നടത്തുക മുതലായതു് ഏതു ഭാഷയിലും ആകാൻ വിരോധമില്ലെങ്കിലും, ചിരിക്കുക, കരയുക, ഇണങ്ങുക, വണങ്ങുക മുതലായതൊക്കെ സ്വന്തഭാഷയിൽ വേണമെന്നു്, അന്നും ഇന്നും നിർബ്ബന്ധം ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടുണ്ടു്; ഇവയാണു സാഹിത്യത്തിന്നടിസ്ഥാനവും. പുതുതായി കണ്ടെത്തുന്ന ഓരോ പഴയ പാട്ടും കേരളീയരുടെ ഈ പുരാതനമായ അഭിനിവേശത്തെ സ്പഷ്ടമാക്കുന്നുണ്ടു്. അതിനാൽ, കേരളീയരുടെ സ്വഭാഷാസ്നേഹമാണു് അവർക്കു ചിരന്തനമായ, ബാഹ്യമാംഗ്ലബന്ധമായ സംസ്കൃതിയെ തറവാട്ടിൽ കൊണ്ടുവന്നു മുതൽക്കൂട്ടുവാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിച്ചതും, ഇതു മൈനോറിട്ടി (വിരളപക്ഷ) സമുദായമായ നമുക്കു് ഇത്ര വിപുലവും വിശിഷ്ടവും ആയ സാഹിത്യം സിദ്ധമാകുവാൻ ഇടയാക്കിയിട്ടുള്ളതും. ഇതു നമുക്കു് എത്രയും അഭിമാനജനകമാണു്; എന്നാൽ ഈ ഒരു വസ്തുത നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിന്റെ വളർച്ചയെ മറ്റൊരു വിധത്തിൽ നിയന്ത്രിച്ചുകൊണ്ടുതാന ഇരിക്കും. മുൻപെന്നപോലെ ഇന്നും നമുക്കു പഠിക്കുവാനുള്ള ഭാഷ ഒന്നു്; പറയുവാനുള്ള ഭാഷ വേറൊന്നു് എന്ന വ്യത്യാസം ഉണ്ടായിരിക്കതന്നെ ചെയ്യും. പണ്ടു സംസ്കൃതത്തിലെ തർക്കവും വേദാന്തവും വ്യാകരണവും അലങ്കാരവും പഠിച്ചുകിട്ടിയ സംസ്കാരം, മലയാളത്തിൽ രാമായണമായും കൃഷ്ണഗാഥയായും ചമ്പുക്കളായും മററും പകർന്നു. ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വികസിച്ചു ശോഭിച്ചു കാണുന്ന തത്വകുസുമങ്ങൾക്കു കർക്കശമായ സാധകബാധകചിന്തനം ചെയ്യുന്ന സൂത്രഭാഷ്യവും ഗദാധരീയവും ആരും മലയാളത്തിൽ എഴുതിയില്ല. ഇന്നു പാശ്ചാത്യരുടെ 1 Sociologyയും 2. Philosophyയും 3 Poetryയും 4 Historyയും മററും പഠിച്ചു ലഭിച്ച സംസ്കാരത്തിന്റെ സാരവും സാരസ്യവും ഊർജ്ജസ്വലങ്ങളായ ഉത്കൃഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പകർന്നുവരുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ ആ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ഒരെണ്ണത്തിന്റെ ആകട്ടെ ഉദ്ഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം അതു പാടെ പകർത്തി തനിക്കു താൻപോന്ന നില നേടാൻ കൈരളിയ്ക്കു് ഒരിക്കലും സാദ്ധ്യമല്ലതാനും. സ്വർഗ്ഗംഗയോളം ഉയർന്നെത്താവുന്ന കൈരളീരാജഹംസിയുടെ ഉഡ്ഡയനത്തിന്റെ പരിധി പരിമിതമാണു്. അന്യഭാഷകൾ പഠിച്ചു പല വിജ്ഞാനശാഖകളുടേയും ശിഖരങ്ങളിൽ സ്ഥാനം പിടിച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള ചില പണ്ഡിതന്മാർ, ഇനി പഠിക്കുന്നവർക്കു മാതൃഭാഷ മുഖേന തന്നെ ബി. എ., യോ എം. എ., യോ ഒക്കെ പാസ്സാകുന്നതാണു് അഭിമാനകര

---

(1) സമുദായശാസ്ത്രം (2) തത്വമീമാംസ (3) കവിത (4) ചരിത്രം.

മെന്നും അതതു വിഷയങ്ങളിൽ എതാനും പാഠ്യപുസ്തകങ്ങൾ എഴുതി ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നാൽ മതിയാകുമെന്നും ഇപ്പോഴും ഉദ്ഘോഷിച്ചുകേൾക്കാറാണ്ട്, കേരളീയരുടെ സംസ്കൃതിയെപ്പററി പണ്ടേയുള്ള വിശ്രുതിക്ക സമൂലനാശം നേരിടുവാൻ വേറെ മാർഗ്ഗം വേണ്ട. നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിൻെറ സ്വച്ഛന്ദഗതിക്ക് അതിരുകൾ ഉണ്ടെന്നുള്ള സർവ്വപ്രത്യക്ഷമായ സംഗതി ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചുവെന്നേയുള്ളൂ.

കൈരളിയുടെ ഇന്നത്തെ സാഹിത്യസമ്പത്തിൻെറ നിലയെപ്പററി അല്പം ആലോചിക്കുന്നതും നമ്മുടെ കൃത്യമാണെന്നു തോന്നുന്നു. സൌകര്യത്തിനുവേണ്ടി സാഹിത്യത്തെ ഇവിടെ രണ്ടിനമായി പിരിക്കുന്നു. അഭിനയം, സംഗീതം, കളികൾ, വിനോദങ്ങൾ, മുതലായവയെ ഉപജീവിച്ചുകാണുന്ന സാഹിത്യത്തെ പ്രായോഗികം എന്നു വ്യവഹരിക്കാം; അംഗിയായി, അതുതന്നെ പ്രധാനമായി, മററു കലയുടെ സാഹായ്യം കൂടാതെ നില്ക്കുന്ന സാഹിത്യം ശുദ്ധസാഹിത്യമെന്നു പറയാം. (Pure and applied Literature) സാഹിത്യദൃഷ്ട്യാ നോക്കുമ്പോൾ പരമകാഷ്ഠയിൽ എത്തുവാൻ സാദ്ധ്യമാകുന്നതു ശുദ്ധസാഹിത്യത്തിനു മാത്രമാണല്ലൊ. അപ്രകാരമുള്ള ശുദ്ധസാഹിത്യത്തിൽ അന്തർഭവിക്കുന്ന പല കൃതികളും ഇന്നുണ്ടായിക്കൊണ്ടുതന്നെ ഇരിക്കുന്നതു നമുക്ക് അഭിമാനപ്രദമാണെങ്കിലും, അതിൻെറ അന്തരീക്ഷം ഏററവും ക്ഷുബ്ധമായിട്ടാണു കാണുന്നതെന്നുള്ളവസ്തുത മറക്കാനോ മറയ്ക്കാനോ തരമില്ല. പ്രസ്ഥാനഭേദങ്ങളെപ്പററിയുള്ള ചില ഉറച്ച ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങൾ നിമിത്തം പലർക്കും പല കവിതകളും വായിക്കുവാൻതന്നെ സാധിക്കാതെ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ പ്രസ്ഥാനവിശേഷങ്ങളുടെ സ്വഭാവഭേദത്തെയും അവയുടെ പുതുമയേയും പഴമയേയും പററി വളരെ സ്വല്പമായൊന്നു നിഷ്കർഷിക്കുന്നതു് അസ്ഥാനത്തിലാവുകയില്ലല്ലോ. എല്ലാ കൃതികളിലും എല്ലാത്തരം കവിതയ്ക്കും പ്രവേശമുണ്ടെങ്കിലും പ്രാധാന്യമനുസരിച്ചും, സൌകര്യമുദ്ദേശിച്ചും മൂന്നു പ്രസ്ഥാനഭേദങ്ങൾ ഉള്ളതായി സങ്കല്പിക്കാം. കഥനരീതിയിലും വർണ്ണനാരീതിയിലും ഉള്ള കവിതകൾ ഒരുതരം. രസം ചിന്നിച്ചിതറുന്ന വ്യങ്ഗ്യഭംഗിയോടുകൂടി ബാഹ്യപ്രകൃതിയും ആന്തരപ്രകൃതിയും ചിത്രീകരിച്ചു കഥാഗതിയെ സുവർണ്ണരേഖകൾകൊണ്ടു നമ്മുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ ആലേഖനം ചെയ്യുവാൻ പോരുന്ന ഈ കവികൃത്യത്തിന് ഉത്തമോദാഹരണം രഘുവംശമാണ്. മററു പ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്ന് ഇതിനെ വേർതിരിക്കുന്ന സംഗതി കവിയുടെ മനോഭാവമാണ്. കവി അനുഭവിക്കുന്ന രസം ഒന്നുണ്ടെന്നു പറയണമെങ്കിൽ അതു ശാന്തരസമാണ്. അവസരാനുഗുണമായി വേണ്ട ശ

ബ്ദാർത്ഥപരികരങ്ങളോടുകൂടി മററു രസങ്ങളെ അപ്പഴപ്പോൾ ഈ ശാന്തരസം ആശ്രയിക്കുന്നുവെന്നേയുള്ളു. രണ്ടാമത്തെ ഒരു പ്രസ്ഥാനം ഇംഗ്ലീഷിൽ Lyric എന്നു പറയുന്നതാണ്. "ഗാഥ" എന്നു് അതിനു പേരു കൊടുക്കുന്നതിൽ ഔചിത്യം കണ്ടേക്കാം. ഒരു പ്രത്യേകപരിതഃസ്ഥിതി സങ്കല്പിച്ച് അതിൽ പെട്ട നായകൻെറയോ നായികയുടേയോ മനോഭാവങ്ങളോടു കവി അഭേദം സമ്പാദിക്കുന്നുവെന്നതാണ് ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൻെറ വിശേഷം. ശിശുനാശം സംഭവിച്ച മാതാവിൻെറതാണു പരിതഃസ്ഥിതിയെങ്കിൽ കവി ആ മാതാവിൻെറ സ്ഥാനത്തുനിന്നു ലോകം മുഴുവൻ ശിശുവിൻെറ ലീലകളെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നതായിട്ടു തന്നെ കാണുന്നു. നുരയണിഞ്ഞ തിരമാലകളും മലരണിഞ്ഞ വല്ലികളും ഉച്ചിയിൽ തലകെട്ടി പിച്ചിപ്പൂ ചൂടിയ പൈതലായി ചമയും. ഈ ജാതി കവിതയുടെ പാരമ്യം മേഘദൂതിൽ കാണുന്നുണ്ട്. നായകനായ യക്ഷൻെറ, അല്ലെങ്കിൽ കവിയുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ പ്രകൃതി മുഴുവൻ ശൃംഗാരകേളിയുടെ വിവിധചിത്രങ്ങൾ മാത്രമാണ്. മേഘദൂതത്തിൻെറ അനുകരണങ്ങളിൽ ഈ രസക്കുറവു ചിലപ്പോൾ കാണുന്നുണ്ടെങ്കിൽ കവി ഈ സങ്കല്പപരിധിയിൽ നിന്നു തെററി മറിഞ്ഞു, മാർഗ്ഗവൃത്തനായില്ലം മററു കേവലം ഇന്നത്തെ ഒരു യാത്രക്കാരനായിത്തീരുന്നതുകൊണ്ടാണ്. അങ്ങനെ ചെയ്യുമ്പോഴും ഏതാണ്ടൊരു കവിത്വം അവർ സമ്പാദിച്ചിരിക്കാം. എന്നാൽ അതു കഥനരീതിയിലുള്ള കവിതയാണ്. Lyric poetry യാകുന്നില്ല. മൂന്നാമത്തെ പ്രസ്ഥാനം 'Mystic' കവിതയാണ്. ഇവിടെ മിക്കവാറും ആദ്ധ്യാത്മികമായി ജീവിച്ച് അഗാധമായ ചിന്താശക്തിയോടുകൂടി ലോകരംഗത്തെ ക്രാന്തദൃഷ്ടികൊണ്ടു നിരീക്ഷണം ചെയ്യുന്ന കവിക്കു വാക്കുകൾ കൊണ്ടു കുറിക്കാൻ കഴിയാത്ത ചില അനുഭൂതികൾ സിദ്ധിക്കുന്നു. ഏതാണ്ടു സമാനഭൂതിയുള്ളവരുടെ അന്തഃകരണത്തിൽ മാത്രം അദ്ദേഹത്തിൻെറ വാക്കുകൾക്ക് ഒരു പ്രതിധ്വനി ഉണ്ടാവാനും അത്തരം അനുഭൂതികൾ പകരുവാനും സാധിക്കും. കവി ഇവിടെ രസാതീതനാണ്. ഇത്തരത്തിലുള്ള കവിതയുടെ മെച്ചം കാണുന്നതു് ഉപനിഷത്തുകളിലാണ്. ഇയ്യിടെ മിസ്റ്റിക്കവിത പലരുടേയും ആക്ഷേപത്തിനും ഭ്രൂക്ഷേപത്തിനും പാത്രമായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതു് അത്യുത്കൃഷ്ടമായ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൻെറ കുററമല്ല. ഇനി ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ പ്രാചീനകവികൾക്ക് എത്രത്തോളം ആദരണീയമായി തോന്നിയിട്ടുണ്ട് എന്നാലോചിക്കുകയാണെങ്കിൽ, മഹാഭാരതവും രാമായണവും ഈ മൂന്നു പ്രസ്ഥാനങ്ങളേയും അംഗീകരിച്ച്, വെവ്വേറായി ഇവയെ അവലംബിച്ചിട്ടുള്ള മററു കൃതികൾക്ക് ഇന്നോളം അതിശയിക്കുവാൻ കഴി

ഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത മെച്ചത്തോടുകൂടി ഏകത്ര കൂട്ടിയിണക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇവയിലെ ഓരോ ഖണ്ഡവും പ്രത്യേകം പിരിച്ചെടുക്കുന്നപക്ഷം ഈ മൂന്നു പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കും വിശിഷ്ടോദാഹരണങ്ങളായിരിക്കും. ഒരു ലതയിൽ ഇലയും തളിരും പൂവും പോലെയാണ് ഈ കൃതികളിൽ ഈ മൂന്നു പ്രസ്ഥാനങ്ങളും മേളിച്ചുകാണുന്നതു്. പിൻകാലങ്ങളിലെ വിശകലനം നിമിത്തമുണ്ടായ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഓരോന്നിനെ വെവ്വേറായി അനുകരിച്ചുകാണുന്നു. രണ്ടു സഹസ്രാബ്ദം മുൻപു കാളിദാസൻെറയും, ഇന്നു ടാഗോറിൻെറയും വാഗ്ദേവതയ്ക്കു് ഉന്മേഷം നൽകിയ ഉപനിഷദിതിഹാസാദികളിൽ പ്രസ്പഷ്ടമായ ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കു പുതുമയും പഴമയും ആരോപിച്ചുള്ള തർക്കങ്ങൾ ബുദ്ധിക്കു വ്യായാമം കൊടുക്കുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം ആദരണീയങ്ങളാണെന്നു സാരം. ഇടക്കാലത്തുള്ള സാഹിത്യകാരന്മാർക്കു് ഓരോ ശ്ലോകത്തിലും അലങ്കാരാദിവൈചിത്ര്യങ്ങൾ വേണമെന്നുള്ള നിർബ്ബന്ധം പോലെ എഴുതുന്നതൊക്കെ 'ലിറിക്കൊ' 'മിസ്റ്റിക്കൊ' ആയിരിക്കണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹം യുക്തിയുക്തമല്ല. കഥനരീതിയും വർണ്ണനാരീതിയും ധാരാളം കവിത്വത്തിന് അവകാശം നൽകുന്നുമുണ്ടു്. അതു് അത്യന്തം ആവശ്യവുമാണ്. ഭാരതരാമായണാദികളുടെ സ്കന്ധങ്ങളിൽ പൊട്ടിമുളച്ചുണ്ടായ തളിരുകളും പൂക്കളുമാണ് 'ബന്ധനസ്ഥനായ അനിരുദ്ധൻ' 'ചിന്താവിഷ്ടയായ സീത' 'പിങ്ഗള' മുതലായവ. വാല്മീകിയുടേയും വ്യാസൻെറയും സൃഷ്ടികളായ അനിരുദ്ധാദികളുടെ പരിചയമാണു ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളിൽനിന്നു നമുക്കുണ്ടാകുന്ന രസത്തിൻെറ ഉറവു്. കൃഷ്ണഗാഥ മുതലായവയുടെ മാതൃകകൾ 'പഴഞ്ച'നായിപ്പോയി എന്നു ചില സ്നേഹിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായം അറിവുള്ളതുകൊണ്ടാണ് ഇത്രയും ഈ വിഷയത്തെപ്പററി പറഞ്ഞതു്.

ശുദ്ധസാഹിത്യത്തിലെ ഗദ്യത്തിലേയ്ക്കു പ്രവേശിക്കുകയാണെങ്കിൽ നോവലുകളാണു പ്രഥമഗണനീയമായിട്ടുള്ളതു്. ഇവയിൽ ചരിത്രാഖ്യായികകൾ മാത്രമേ പൂർണ്ണാഭിമാനത്തിനു വകയായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളൂ. ഇതു നോവൽസാഹിത്യത്തിൻെറ വളർച്ചയിൽ ആദ്യഘട്ടമേ ആയിട്ടുള്ളൂ. ഇന്ദുലേഖയ്ക്കും ശാരദയ്ക്കും പരമാർത്ഥത്തിൽ സഹോദരികൾ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ചെറുകഥാപ്രസ്ഥാനം ആദരിച്ചു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഉത്കൃഷ്ടമെന്നു പറയുമാറു ചിലതേ നമുക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളൂ. ഫലിതസാഹിത്യത്തിലും നമുക്കു വിലയേറിയ ചില കൃതികൾ ഉണ്ടു്.

പ്രായോഗികസാഹിത്യം:— ശുദ്ധസാഹിത്യത്തിൻെറ മേന്മ ഇതിന് ഒരിക്കലും സംഭവിക്കയില്ലെങ്കിലും ഇതു ഭാഷയ്ക്കു് അത്യന്താപേ

ക്ഷിതമാണ്. എത്രയും ഇളംവയസ്സുമുതൽതന്നെ മുൻപുള്ളവർ ചൊല്ലിക്കേട്ടു പരിചയിച്ചുപോന്നതായ താരാട്ടുപാട്ട്, ഊഞ്ഞാൽപാട്ട്, ഓണപ്പാട്ട്, കല്യാണക്കളിപ്പാട്ട്, ബ്രാഹ്മണിപ്പാട്ട്, വഞ്ചിപ്പാട്ട്, കൃഷിപ്പാട്ട്, തുള്ളൽപാട്ട്, കഥകളിപ്പാട്ട്, എന്നിങ്ങനെ പലമാതിരി പാട്ടുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. കേരളീയരുടെ ഏതു പ്രധാനപ്രവൃത്തിക്കും അപരിഹാര്യമായിരുന്നു പാട്ട്. ഇങ്ങനെ ജനിച്ച വാസനയുടെ ഫലമായിട്ടാണ് കൈരളീസാഹിത്യത്തിൽ പ്രണയവും രസികത്വവും അവർക്കു സിദ്ധമായതും ഒട്ടുവിൽ ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായ കാര്യങ്ങൾ രസിക്കുവാനും ആസ്വദിക്കുവാനും അവർക്ക് ഇടയായതും. സർവ്വസ്പർശകമായ ശക്തിയോടുകൂടിയുള്ള ഇംഗ്ലീഷിന്റേയും, സംസ്കൃതത്തിന്റേയും, തമിഴിന്റേയും, ഈയിടെ ഹിന്ദിയുടേയും ഉപമർദ്ദം പ്രബലമായിരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്തു മുൻപറഞ്ഞ തരത്തിലുള്ള പ്രായോഗികസാഹിത്യം നമുക്കു പ്രത്യേകിച്ചും ആവശ്യമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. എത്ര മഹാകവികൾ എത്ര അമൃതധാര പൊഴിച്ചാലും കൈരളീപ്രതിപത്തിയോടും കേരളീയസംസ്കാരത്തോടും കൂടി വളരാത്ത കേരളീയർക്ക് അതു് ആകർഷകമാകാതെപോകും; അതു മനസ്സിലാക്കുവാൻ ശക്തിയില്ലാതെ പോകും. നമ്മുടെ പുരാതനപ്രായോഗികസാഹിത്യങ്ങളിൽ പലതും ഇപ്പോൾ ഗവേഷകന്മാർക്കു മാത്രം ആവശ്യമായിരിക്കുന്നതേയുള്ളു. മററു പലതും ക്രമേണ ക്ഷയിച്ച് അചിരേണ അസ്തമിക്കുമെന്ന നിലയിലായിട്ടുണ്ട്. ഒന്നും തന്നെ ഇന്നു വേണ്ടമട്ടിൽ നിലവിലിരിക്കുന്നുമില്ല. പുതുതായി ഉണ്ടായിട്ടുള്ള പദ്ധതികൾക്കു് ഇനിയും ഉറപ്പു കിട്ടിട്ടില്ല താനും. നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിന്റെ ശ്രേയസ്സ് അന്യൂനമായിത്തന്നെ ഇരിക്കണമെന്നു കാംക്ഷിക്കുന്നപക്ഷം, ഇത്തരം സാഹിത്യത്തിന് അവലംബമായിരുന്നിട്ടുള്ള കലകളിൽ മേലും പോഷിപ്പിക്കുവാനവകാശം ഉള്ളവയെ എല്ലാം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധയോടെ ഉദ്ധരിച്ചു പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയാണു നമ്മുടെ ആദ്യകൃത്യം. അപ്രകാരമുള്ള കലകളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവയെ മാത്രം ഇവിടെ ഗണിക്കുന്നു.

൧. കഥകളി:— ഇന്ന് ഇതിന്റെ മേന്മയെപ്പററി പ്രസംഗിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലാത്ത മട്ടിൽ അതിന്റെ യശസ്സു വിശ്വവിശ്രുതമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. അതിനു മഹാകവി വള്ളത്തോൾ ഏകനിദാനവുമാണ്. എന്നാൽ കഥകളിയുടെ മെച്ചമെന്താണ്? എന്തു പുതിയ തത്വമാണ് കഥകളി കലാവിഷയകമായി ലോകത്തിന് ഉപദേശിക്കുന്നതു്? എന്ന ചോദ്യത്തിനു ശരിയായ ഉത്തരമുണ്ട്. കഥകളിയിലെ അഭിനയം, ഭിന്നരീതിയിലാണെങ്കിലും നാടകത്തിലും കാണാം. ആന, സിംഹം

ഹംസം, മുതലായവയുടെ ചമത്കാരസഹിതമായ, സർവാംഗസംസ്കൃതമായ, ചിത്രീകരണവും ചേഷ്ടാനുകരണവും ഈയിടെ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ചില പാശ്ചാത്യനൃത്തങ്ങളിലും കണ്ടുവരുന്നു. എന്നാൽ ലോകത്തിൽ യാതൊരു അഭിനയകലയിലും കാണാത്ത ഒരു വിശേഷം കഥകളിയിലുണ്ട്. അതായതു് അഭിനയകലയ്ക്കു് അപ്രതിഹതമായ സ്വാതന്ത്ര്യവും സമ്പൂർണ്ണതയും കഥകളിയിലെപ്പോലെ മറ്റെങ്ങും കാണുകയില്ല. നാടകത്തിൽ 'കൊമ്പനാന വന്നു നില്ക്കുന്നു' എന്നു ഒരു നടൻ പറഞ്ഞാൽ വല്ലതും അഭിനയം സ്ഫുരിക്കണമെങ്കിൽ, അതു്, ആ വാക്യം പറഞ്ഞുകഴിയുമ്പോൾ അവസാനിപ്പിച്ചുകൊള്ളണം. അവിടെ ഓടുകയാണു പ്രകൃതമെങ്കിൽ ഉടൻ ഓട്ടം നടിച്ചുകൊള്ളുകയും വേണം. എന്നാൽ ക്ഷണം കൊണ്ടാണെങ്കിലും ബുദ്ധികൊണ്ടും മനസ്സുകൊണ്ടും വളരെ പ്രവൃത്തികൾ അവിടെ നടക്കുന്നുണ്ട്. ഇവ ഒക്കെ വിട്ടിട്ടു കേവലം ബാഹ്യചേഷ്ടയായ ഓട്ടം മാത്രം നടിക്കുന്നതു യഥാർത്ഥാഭിനയമല്ല. അഭിനയാഭാസമാണ്. കഥകളിയിലാകട്ടെ കൊമ്പനാനയുടെ ആകൃതിയും, പ്രകൃതിയും, മദോന്മത്തതയും, അതു കണ്ടിട്ട് ആ പാത്രത്തിനുള്ള വികാരവും ഒക്കെ അഭിനയിച്ച് അര മണിക്കൂർ കഴിച്ചുവെന്നു വരാം. പാട്ടുകാരൻ 'കൊമ്പനാന വന്നു നില്ക്കുന്നു' എന്ന് എത്ര തവണ വേണമെങ്കിലും ആവർത്തിച്ചു പാടിക്കൊള്ളും; അതായതു സാഹിത്യം അഭിനയത്തിനു ദാസ്യം വഹിച്ചു സമയം കാത്തു നിന്നുകൊള്ളും. ഇതു രസഭംഗമല്ലേ, ഔചിത്യഭംഗമല്ലേ? എന്നൊക്കെ ചോദ്യമുണ്ടാകാം. എന്നാൽ, സദസ്യർ രസിക്കുക തന്നെ ചെയ്യുന്നു. ഔചിത്യത്തിനു ലേശം ഭംഗമില്ലെന്ന് ആലോചിച്ചാൽ സ്പഷ്ടമാകും. ഒരു കുന്നിനേയും ഒരു പനയേയും ഒരു മനുഷ്യനേയും അടുത്തടുത്തു തന്നെ, ഏതാണ്ട് ഒരേ വലുപ്പത്തിൽ തന്നെ, ചിത്രീകരിച്ചു കാണുന്ന ചൈനീസ് കപ്പുകളും ഭരണികളും തുഷ്ടിയോടെ സംഭരിക്കുന്ന പാശ്ചാത്യസഹൃദയനു് ഈ വലിപ്പച്ചെറുപ്പത്തിന്റെ കുഴപ്പം ഗണ്യമായിട്ടു തോന്നില്ല. സർവ്വേക്കാരൻ അംഗീകരിച്ചിരിക്കുന്ന വലിപ്പച്ചെറുപ്പമല്ല കലാകാരൻ അംഗീകരിച്ചിരിക്കുന്നതു്. സർവേക്കാരൻ ബാഹ്യദൃഷ്ടിയെ പ്രമാണമാക്കുന്നുവെങ്കിൽ കലാകാരൻ ദ്രഷ്ടാവിന്റെ മനസ്സിൽ സങ്കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രാധാന്യത്തെ പ്രമാണമാക്കിയായിരിക്കാം വലിപ്പച്ചെറുപ്പം നിശ്ചയിക്കുന്നതു്. കൂടാതെ കലയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഹൃദയംഗമമായ സൗന്ദര്യത്തിന്റെ സന്നിധാനത്തിൽ കണക്കുകൾ ചോദ്യപ്പെടുകയില്ല. ഇങ്ങനെ അഭിനയത്തിനു സ്വാതന്ത്ര്യഗതി നൽകിയിട്ടുള്ള ഒരൊറ്റ കലാപ്രസ്ഥാനമാണു കഥകളി. നൃത്തം, സംഗീതം, സാഹിത്യം എന്നീ കലകൾക്ക് ഇതിൽ വേണ്ടുവോളം അവകാശം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇ

പ്രകാരമുള്ള ഈ കഥകളിയെ പോഷിപ്പിക്കേണ്ടതു നമ്മുടെ അതിപ്രധാനമായ കൎമ്മമാണ്. അതിന് ഒററ മാൎഗ്ഗമെയുള്ളു. മുൻപിലത്തെപ്പോലെ ജനങ്ങൾക്ക് അതു സുലഭമാക്കിക്കൊടുക്കണം. ഏതാണ്ടന്തരിച്ചുപോയ വാസന വീണ്ടും ഉണൎത്തണം. ഇങ്ങനെ വരുമ്പോൾ എത്രയോ നടന്മാൎക്കും ഗായകന്മാൎക്കും തൊഴിൽ കിട്ടുകയും, അതിൻെറ പരിണതഫലമായി ഏതാനും ഉൽകൃഷ്ടരായ നടന്മാരും ഗായകന്മാരും എല്ലാക്കാലത്തും ഉണ്ടായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. തിരുവനന്തപുരത്തെ കഥകളിക്ലബ്ബിൻെറ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ആണ്ടുതോറും രണ്ടു കാലങ്ങളിലായി പത്തുപത്തു കളി വിതം നടത്തുന്ന സമ്പ്രദായം കേരളത്തിലെ എല്ലാ പ്രധാനപ്പെട്ട നഗരങ്ങളിലും നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതു മേല്പറഞ്ഞപ്രകാരം കഥകളിയെ വീണ്ടും സജ്ജീവവും പരിപുഷ്ടവുമാക്കുന്നതിനു പൎയ്യാപ്തമാകും.

b. തിരുവാതിരക്കളി:— സാഹിത്യദൃഷ്ട്യാ വളരെ ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളല്ലെങ്കിലും മനോഹരങ്ങളായ തിരുവാതിരപ്പാട്ടുകൾ നമുക്കുണ്ട്. അവയുടെ സംഖ്യ വൎദ്ധിപ്പിക്കണം. കളിക്കുതന്നെ പല കോട്ടങ്ങളും പററിക്കാണുന്നുണ്ട്. വളരെ അടുത്തകാലത്തുതന്നെ നമുക്കു കണ്ടു പരിചയമുള്ള കളിയുടെ സാരസ്യവും വിലാസവും വിട്ടു ചിലേടത്തു വെറും സൎക്കസ്സുമട്ടായി പരിണമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗ്രാമ്യവും കൎണ്ണാരുന്തുദവുമായ സാഹിത്യം കലൎന്നു സംഗീതവും ഒട്ടുവളരെ കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ട്. ഏതുകാലത്തും അഭിമാനപുരസ്സരം പ്രദൎശിപ്പിക്കാവുന്ന നമ്മുടെ ഒരു പ്രധാന സമ്പത്താണു തിരുവാതിരക്കളി, നാഥനില്ലായ്മ കൊണ്ടു് അതിനു വന്നുകൂടിയിട്ടുള്ളതും അതിനെ പാടേ നശിപ്പിക്കാൻ പോരുന്നതുമായ കളങ്കങ്ങളെ ഏതു ബുദ്ധിമുട്ടിയും നാം പരിഹരിക്കേണ്ടതാണ്. അതിനുത്തമമായ മാൎഗ്ഗം കേരളത്തിലെ പല ഭാഗങ്ങളിലുമുള്ള വിദഗ്ദ്ധകളും വിദുഷികളുമായ മഹതിമാർ ചേൎന്നു ഒരു യോഗം കൂടി ഈ കളിയുടെ ചുവടുകൾക്കും സമ്പ്രദായങ്ങൾക്കും നല്ല മാതൃകകൾ ഏൎപ്പെടുത്തുകയാണ്. എന്നിട്ടു സ്കൂളുകളിൽ പഠിക്കുന്ന പെൺകുട്ടികൾക്കു ഈ മാതൃകകളനുസരിച്ചുള്ള ശിക്ഷണം നല്കുമാറു് ഏൎപ്പാടുകൾ ചെയ്കയും വേണം.

c സംഗീതം:— മലയാളിക്കു പാട്ടില്ലെന്നൊരു വെറും പഴിയുണ്ട്. മലയാളിക്കു മൂക്കില്ലെന്നോ മൎയ്യാദയില്ലെന്നോ പറയുന്നതു് ഇതിൽ കൂടുതൽ സത്യവും സാഹിത്യവുമായിരിക്കും. എന്നാൽ പരക്കെ പ്രശസ്തി നേടിയ സംഗീതവിദ്വാന്മാരും വിദുഷികളും ഇന്നു നമ്മുടെ ഇടയിൽ വളരെ വിരളമാണെന്നുള്ളതു സത്യവുമാണ്. അതിനു കാരണം നമുക്കു

സ്വന്തമായിരുന്ന സംഗീതകലയെ നാം പാടേ വെടിഞ്ഞു് അന്യസമ്പ്രദായം തന്നെ അംഗീകരിച്ചതാണു്. അനുകരണോപജീവനം നമ്മെ ഒരിക്കലും ഒന്നാംകിടയിലേയ്ക്കു കടത്തിവിടുകയില്ല. സകലവിധ ദാസ്യത്തിലും വെച്ചു കലാവിഷയകമായ ദാസ്യമാണു മനുഷ്യനെ എന്നെന്നേയ്ക്കും താഴ്ത്തുന്നതു്. പാണ്ടിയിലുള്ളവർ പടിഞ്ഞാറു തിരിഞ്ഞു മഴയ്ക്കൂന്നപോലെ, നാം സംഗീതത്തിനുവേണ്ടി കിഴക്കോട്ടു തിരിഞ്ഞുനിന്നു സഹ്യാദ്രിശിഖരങ്ങളിൽ ഉല്ക്കണ്ഠിതങ്ങളായ ദൃഷ്ടികൾ ഉറപ്പിക്കുന്നു. സ്വാതിതിരുനാളിന്റെ കൃതികൾ, ഇരയിമ്മൻ തമ്പിയുടെ കൃതികൾ, ചില കഥകളിപ്പദങ്ങൾ എന്നിവ എത്രയോ തനിമലയാളപ്പാട്ടുകച്ചേരിക്കു പോന്നവയാണു്; കറതീർന്ന സംഗീതശാസ്ത്രജ്ഞാനത്തിനു പര്യാപ്തങ്ങളുമാണു്. ഇവയെത്തന്നെ നാം പ്രാധാന്യേന അഭ്യസിക്കണം. എന്നാൽ ഏററവും ഹൃദ്യങ്ങളായ തമിഴ്, തെലുങ്കു്, ഹിന്ദുസ്ഥാനി മുതലായ സംഗീതരീതികളിൽ നമുക്കുള്ള അഭിനിവേശം ഒരിക്കലും വെടിയണമെന്നില്ല. മുൻപു നമ്മുടെ സ്വന്തസമ്പ്രദായത്തിൽ പരിചയം സിദ്ധിച്ചിട്ടു് ഇവ പഠിക്കണമെന്നേയുള്ളു. ഈ സംഗതിയെപ്പററി വേണ്ട ചർച്ചചെയ്തു പ്രവൃത്തിമാർഗ്ഗങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുവാൻ മുൻപറഞ്ഞപോലെ ഒരു യോഗം ഏർപ്പെടുക തന്നെ വേണം.

വരമൊഴിസാഹിത്യംപോലെ വിശിഷ്ടമായ ഒരു വാമൊഴിസാഹിത്യവും നമുക്കു വളരെ മുൻപുമുതൽക്കേ ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടുണ്ടു്. ഭക്തിപ്രധാനവും ഫലിതപ്രധാനവുമായിട്ടുള്ള ഈ സാഹിത്യം പാഠകം, കൂത്തു മുതലായവയെ അവലംബിച്ചു കാണുന്നു. ഇപ്പോഴും നമ്മെ ഇവ അത്യന്തം രസിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഘോഷാസമ്പ്രദായം അംഗീകരിച്ചു വളരെക്കാലം കിടന്നു പോയതുകൊണ്ടു് ഇവയ്ക്കു കാലോചിതമായ വളർച്ച സിദ്ധിക്കുവാൻ ഇടയായിട്ടില്ല. ആദർശങ്ങൾക്കും ആശയങ്ങൾക്കും കാലകൃതമായി വന്നുപോയിട്ടുള്ള ഭേദങ്ങൾക്കു് ഇവയിൽ പ്രതിഫലനമേ കാണുന്നില്ല. അന്നത്തെ സംസ്കാരത്തിന്റെ ഉച്ചസ്ഥാനത്തിൽ നിലകൊണ്ടവരാണു് ഈ കഥകപ്രസ്ഥാനം അന്നു് ആരംഭിച്ചതു്. ഇന്നത്തെ സംസ്കാരത്തോടു മിക്കവാറും യാതൊരു പൊരുത്തവും പ്രദർശിപ്പിക്കാത്തവരുടെ കയ്യിലാണു് ഇന്നു് അതു് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. ഈ വിശിഷ്ടകലയെ ആകാവുന്നിടത്തോളം കാലോചിതമാക്കേണ്ടതിനു നാം പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതുണ്ടു്.

തമിഴിലെ സംഗീതസാഹിത്യഘടിതമായ ഹരികഥാപ്രസ്ഥാനവും നമുക്കു് ആദരണീയമാണു്. എന്നാൽ പരിഷ്കൃതാശയന്മാർക്കു രസിക്ക

ത്തക്കവണ്ണം കഥാപ്രവചനം ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ കഥകൻ നല്ല സാഹിത്യത്തിലും അഭിനയത്തിലും പ്രവചനത്തിലും സംഗീതത്തിലും ഒരുപോലെ പ്രാവീണ്യം സമ്പാദിച്ചിരിക്കണം. ഇത്രയും കൂടിച്ചേർന്നു കിട്ടുവാൻ വിഷമവുമാണ്. നല്ല കണ്ഠമാധുര്യവും അല്പം പ്രവചനസാമർത്ഥ്യവും ജന്മസിദ്ധമായിട്ടുള്ളവർ കണ്ടേയ്ക്കാം. ഇവർക്കു തോന്നുന്നതൊക്കെ പറഞ്ഞുകൊള്ളുവാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം കൊടുത്തേച്ചാൽ കഥനത്തിനു ഗ്രാമ്യതയും രസാഭാസവും കേൾക്കുന്നവരുടെ, വിശേഷിച്ചു ബാലന്മാരുടെയും മററും, വാസനകൾക്കു ദൂഷണവും ഫലമാകുമെന്നുള്ളതിനു നാം കേട്ടിട്ടുള്ള പല പ്രവചനങ്ങളും ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളാണ്. മലയാളത്തിൽ ഉത്തിഷ്ഠമാനമായ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിനു കൂത്തുകൾക്കും മാററമുണ്ടായിരുന്നിട്ടുള്ളപോലെ ആദിദശയിൽ മിക്കവാറും ഏകപരിമിതവും അല്പാല്പമായി മാത്രം സ്വാതന്ത്ര്യവും അവലംബിച്ചുള്ള ഒരു രീതി ഏർപ്പെടുത്തുകയായിരിക്കും നല്ലത്. സാഹിത്യത്തിന് ഏററവും പ്രധാനമാകാവുന്ന ഈ ശാഖയ്ക്കു നാം ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായ മാതൃകകൾ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഏററവും ബീഭത്സമായ ഒരു കഥകപ്രസ്ഥാനം കേരളത്തിൽ വേരുറച്ചു പോകതന്നെ ചെയ്യുമെന്നു നാം ഓർക്കണം. സാഹിത്യകാരന്മാർ അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ലാത്ത പുതിയ പന്ഥാക്കളിൽകൂടി ലോകരുചി പാഞ്ഞുതുടങ്ങുമ്പോൾ അവർ അലസമായി മാറി നില്ക്കയല്ല വേണ്ടത്. ആ പുതിയ പന്ഥാക്കളേയും സ്വീകരിച്ചു സംസ്കരിക്കുവാനുള്ള ശ്രമം ഉടൻ ആരംഭിക്കുകയാണു വേണ്ടത്.

d. നാടകം:—പിടി വിടാതെയും പിടി തരാതെയും കേരളത്തിൽ സർവ്വത്ര സംക്രമണം ചെയ്യുന്ന ഒരു കലയാണു നാടകം. അഭിനയത്തെപ്പററി പണ്ടേമുതൽ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നതു കൂത്തിലെയും കൂടിയാട്ടത്തിലെയും കഥകളിയിലെയും പന്ഥാവനുസരിച്ചാണല്ലൊ. ഇന്നു നാടകം എന്നു പറയുമ്പോൾ നാം ധരിക്കുന്ന രീതിയിലുള്ള ഒരു കല വളരെ അർവാചീനമായിട്ടേ ഉണ്ടായുള്ളു. ഇംഗ്ലീഷിന്റേയും തമിഴിന്റേയും രീതികൾ കണ്ടിട്ടാണ് അതു് ഉത്ഭവിച്ചിട്ടുള്ളതും. അതിനുണ്ടായിട്ടുള്ള വിപരിണാമങ്ങൾ ഏവർക്കും അറിവുള്ളതാണ്. ഇന്നു കാളേജുകളിലും സ്കൂളുകളിലും വായനശാലകളിലും മററും ഒരു ഗദ്യനാടകം അഭിനയിക്കുക ഒരു വാർഷികച്ചടങ്ങായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. വളരെ നല്ല ഗദ്യനാടകങ്ങളും ഏതാനും ചിലതു് ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അഭിനയത്തിന് അതിസമർത്ഥരായ അനവധി ആളുകൾ ഈ നാട്ടിലുണ്ടെന്നുള്ള വസ്തുതയും സർവ്വപ്രത്യക്ഷമായിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങനെയൊക്കെയായിട്ടും നാടകം വിജയകരമായ ഒരു തൊഴിലിന്റെ നിലയിൽ ഇനിയും എത്തിയിട്ടില്ല. അതിനെപ്പററി നമുക്കു ഖേദത്തിനു കാര

ണവുമില്ല. എന്തെന്നാൽ ഹരികഥയുടെ എന്നപോലെ നാടകത്തിന്റെ വിഷയത്തിലും അസംസ്കൃതരുടെ സ്വേച്ഛാചാരിത്വം എത്രത്തോളം അപൽകരമാകാമെന്നു തമിഴിലെ ചില നാടകപ്രയോഗങ്ങൾ നമുക്കു സ്പഷ്ടമാക്കിയിട്ടുണ്ടു്. നമ്മുടെ ധനക്കുറവും ഭാഷയുടെ വ്യാപ്തിക്കുറവും ജനങ്ങളുടെ ഉത്സാഹക്കുറവും നമ്മെ ഈ ആപത്തിൽനിന്നും ഇത്രയും കാലം രക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടു് എന്നാൽ ഈ രക്ഷ ചിരന്തനമായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കാൻ തരമില്ല. ആകൃതിസൗഷ്ഠവവും ഗാനമാധുര്യവും ചേർന്ന യുവതീയുവാക്കന്മാർ യോഗങ്ങൾ ചേർന്നു Talkies ലെ തമിഴ് കഥകളുടെ നീചാനുകരണങ്ങളായ നാടകാഭിനയങ്ങൾകൊണ്ടു നമ്മെ കബളീകരിക്കുന്ന കാലമാണു് ഇതു്. ഇപ്പോളാണു നാം ജനങ്ങളുടെ രുചിഗതിക്കു നിയാമകങ്ങളായ മാതൃകകൾ സൃഷ്ടിച്ചു സ്ഥാപിക്കേണ്ടതു്. സംസ്കൃതാശയരായ കലാരസികന്മാർ ഇതിനെപ്പററി ഗാഢമായി ആലോചിക്കണം; ഒരു മൂലധനം സമ്പാദിക്കണം. ഏതാനും സമർത്ഥരായ നടീനടന്മാരെച്ചേർത്തു് ഒരു യോഗമുണ്ടാക്കണം. നല്ല നാടകങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്തു് അവയെ നല്ലപോലെ അഭ്യസിപ്പിക്കണം; കേരളമൊട്ടുക്കു സഞ്ചരിച്ചു് അഭിനയങ്ങൾ നടത്തണം. ധനദൃഷ്ട്യാ ഇതു വിജയമായിത്തന്നെ പരിണമിക്കുമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല.

പ്രായോഗികസാഹിത്യത്തെപ്പററിയും അതു് അവലംബിച്ചിട്ടുള്ളതും അവലംബിക്കേണ്ടതുമായ കലാവിശേഷങ്ങളെപ്പററിയും കുറേ ദീർഘമായി പറഞ്ഞുപോയിട്ടുണ്ടു് എന്നു് എനിക്കുതന്നെ ബോദ്ധ്യമാണു്. എന്നാൽ ഏററവും പ്രധാനമായ ഒരു വിഷയമാണു് ഇതു് എന്നു് ആരും സമ്മതിക്കുമല്ലോ. കേരളീയസംസ്കാരം മുൻപിലത്തെപോലെ വർദ്ധമാനമാകണമെങ്കിൽ, കേരളസാഹിത്യത്തിനു പുഷ്ടി—അല്ല, ദീർഘകാലത്തേയ്ക്കു സത്തതന്നെ—ഉണ്ടായിരിക്കണമെങ്കിൽ, നമ്മുടെ ചെവിക്കും കണ്ണിനും ആതിഥ്യം നൽകുന്ന കലകൾ നമ്മുടെ സാഹിത്യംകൊണ്ടു്—നമ്മുടെ മേൽതരത്തിലുള്ള സാഹിത്യംകൊണ്ടു്—അനുഗൃഹീതമായിരിക്കണം.

ഇതു സാദ്ധ്യമാകത്തക്കവിധത്തിൽ വേണ്ട പ്രവൃത്തി ചെയ്യേണ്ടതു പരിഷത്തിന്റെ പ്രധാനകൃത്യമാണു്. ശുദ്ധസാഹിത്യത്തിന്റെ പുരോഗതിക്കു നമ്മുടെ ശ്രമത്തിന്റെ വലിയ ആവശ്യമില്ല. സാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ ഒരു പ്രമേയവും ഒരു കുയിലിനേയോ ഒരു വാനമ്പാടിപ്പക്ഷിയേയോ ഒരു കവിയേയോ ഇതുവരെ ബന്ധിച്ചതായി അനുഭവമില്ല, കവിതയെപ്പററിയും കവിതാപ്രസ്ഥാനങ്ങളെപ്പററിയും വിമർശനങ്ങൾ നാം ചെയ്യുന്നുമുണ്ടു്; ചെയ്യേണ്ടതുമാണു്. അതു നമ്മുടെ സംസ്കാരസൗഷ്ഠവത്തിനു വേണ്ടിയാണു്. യഥാർത്ഥകവി അതിനപ്പുറത്താ

ണ്ട്. എന്നാൽ സാമൂഹികകലകളെ നാം വേണ്ടപോലെ പോഷിപ്പിക്കുകയും നിയന്ത്രിക്കുകയും ചെയ്യുക അത്യാവശ്യമാണ്.

ഇനി ഇന്നത്തെ അതിപ്രധാനപ്രശ്നമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള കേരളസർവ്വകലാശാലയെപ്പററി അല്പം പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. യൂണിവേഴ്സിററിക്കു രണ്ടു പ്രയോജനങ്ങളാണുള്ളതു്. അവ യുവജനങ്ങൾക്കു ലോകയാത്രയ്ക്കുവേണ്ട ബൗദ്ധവും മാനസികവുമായ സംസ്കാരം നൽകുകയും ഓരോ വിഷയത്തിലും നാം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള ജ്ഞാനത്തിനു വളർച്ച സമ്പാദിക്കുകയും ആകുന്നു. യുവജനങ്ങളുടെ സചേതനമായ സംസ്കൃതിയാണല്ലോ കേവലം വിഷയങ്ങളുടെ വളർച്ചയേക്കാൾ പ്രധാനമായി കരുതേണ്ടതു്. അതിലേയ്ക്കു തന്നെയാണു സർവ്വകലാശാലകൾ കൂടുതൽ ധനവ്യയം ചെയ്യുന്നതു്. വിഷയങ്ങൾക്ക് അഭിവൃദ്ധി നൽകുക എന്നതു യൂണിവേഴ്സിററിയുടെ പ്രവൃത്തിപരിപാടിയിൽ ഉൾപ്പെട്ടതാണെങ്കിലും ഒന്നു വേർതിരിഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന Research Institute ന്റെ കൃത്യമാണ്. അതിൽ ബന്ധിക്കുന്നതു ചില പ്രത്യേകരുചികളുള്ള ഏതാനും വിദ്യാർത്ഥികൾ മാത്രമാണ്. യൂണിവേഴ്സിററിയുടെ പ്രധാന കൃത്യമായ സംസ്കൃതിവിതരണത്തിൽ അതിപ്രധാനമായ ഒരംശമാണു വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പരസ്പരസമ്മേളനം. ഉത്തരക്കടലാസുകളുടെ സമ്മേളനം ഇത്തരം സംസ്കൃതിക്കു മതിയാകുന്നതല്ല. വിവിധങ്ങളായ സകല സംസ്കാരങ്ങളിലും ഉൾപ്പെട്ട വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സമ്മേളനമായിരിക്കണം വിശ്വഭാരതിയുടെ ആദർശം. അതു സാദ്ധ്യമല്ലെങ്കിലും ഭാരതത്തിൽ തന്നെയുള്ള എല്ലാ അവാന്തരസംസ്കാരങ്ങളിലും ഉൾപ്പെട്ട യുവജനങ്ങളുടെ പരസ്പരസമ്പർക്കം അവശ്യസമ്പാദനീയമാണ്. ദില്ലിയിൽ ഒരു വിശ്വകലാശാലയുണ്ടാകയും ഭാരതത്തിലെ ഓരോ ദേശത്തുനിന്നും തത്തദ്ദേശീയരായ യുവജനങ്ങൾക്കു സൗകര്യപ്രദമായി ആ വിശ്വകലാശാലാസീമയിൽ കാളേജുകൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ നമ്മുടെ ആദർശത്തിന് അതു യോജിച്ചിരിക്കും. ഇങ്ങനെ നാലോ അഞ്ചോ എട്ടോ കലാശാലകൾ ആവശ്യപ്പെട്ടേയ്ക്കാം. എന്നാൽ രീതി ഇതായിരിക്കണമെന്നേയുള്ളൂ. ഇന്നത്തെ കലാശാലകൾ പോലെ അവ ഇന്ത്യയെ ഖണ്ഡങ്ങളായി വേർതിരിക്കരുതു്. പരസ്പരം യോജിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം. "ആക്സ്ഫോർഡ്" യൂണിവേഴ്സിററിയും "കേംബ്രിഡ്ജ്" യൂണിവേഴ്സിററിയും "ലണ്ടൻ" യൂണിവേഴ്സിററിയും ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യത്തെ മൂന്നായി പങ്കിട്ടിട്ടില്ല. കൂടുതൽ യോജിപ്പിച്ചിട്ടേയുള്ളൂ. ഒരു കേരളീയ വിദ്യാർത്ഥിക്ക് ഒരു പഞ്ചാബി വിദ്യാർത്ഥിയോടോ ബംഗാളി വിദ്യാർത്ഥിയോടോ അടുത്തു പെരുമാറുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ളതു

പലപ്പോഴും ഇൻഡ്യയിൽ വെച്ചല്ല, ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് യൂണിവേഴ്സിററിയിൽ വെച്ചായിരിക്കും. എല്ലാ വിദ്യാൎത്ഥികൾക്കും ഇങ്ങനെ ദൂരസ്ഥിതമായ ഒരു യൂണിവേഴ്സിററിയിൽ ചെന്നു പഠിക്കുവാൻ സാദ്ധ്യമാകുമോ എന്നു ചോദ്യമുണ്ടാകാം. ഓരോ പ്രവിശ്യയിലും ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസത്തിനുവേണ്ടി ഇന്നു ചെലവാക്കുന്ന പണംകൊണ്ടു് ഇങ്ങനെ ഒരു യൂണിവേഴ്സിററിയിൽ ഓരോ കാളേജു സ്ഥാപിക്കുവാനും, അവിടെച്ചെന്നു പഠിക്കുവാൻ വിദ്യാൎത്ഥികൾക്കു വേണ്ടിവരുന്ന കൂടുതൽ ചെലവുകൾ കൊടുപ്പാനും സാധിക്കുന്നതാണു്. അങ്ങനെയാവുമ്പോൾ നമ്മുടെ സ്വന്തസംസ്കാരത്തെ പുലൎത്തുവാൻ നമുക്കെങ്ങനെ സാധിക്കും എന്നു വേറൊരു ചോദ്യം വരാം. അതിലേയ്ക്കു വേണ്ടതു് ഏററവും വിചക്ഷണന്മാരും സകലസൗകൎയ്യസംഘടിതങ്ങളുമായ ഗവേഷണശാലകളാണു്; യൂണിവേഴ്സിററിയല്ല. യൂണിവേഴ്സിററിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു ഭാരതീയനു മുൻ വിവരിച്ച ആദൎശമാണുണ്ടായിരിക്കേണ്ടതെന്നു വ്യക്തമാക്കുവാൻ വേണ്ടിയാണു് ഇത്രയും പ്രസ്താവിച്ചതു്. എന്നാൽ ഇതു നടപ്പിൽ വരണമെങ്കിൽ ഇൻഡ്യയിൽ ഒരു പൊതുജനാഭിപ്രായം രൂപവൽകൃതമാകാതെ നാം മാത്രം ആഗ്രഹിച്ചാൽ പോരെന്നുള്ളതുകൊണ്ടും അങ്ങനെ നടപ്പിൽ വരുന്ന കാലാവധി ക്ലിപ്തമല്ലാത്തതുകൊണ്ടും ആന്ധ്രന്മാരെയും മററും പോലെ നാമും പ്രത്യേകം ഒരു സൎവ്വകലാശാല സൃഷ്ടിക്കുവാൻ നിൎബ്ബന്ധിതരായിത്തീൎന്നിരിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം നിൎബ്ബന്ധിതരാണെന്നു ബോധം വന്നാൽ "ഉടൻതന്നെ ഒരു സൎവ്വകലാശാല സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഉദ്യമിക്കണം" എന്നൊരു പ്രമേയം കൊണ്ടുവരുന്നതും ന്യായംതന്നെയാണു്. എന്നാൽ എനിക്കൊരു വിനീതമായ അഭിപ്രായമുള്ളതു കേരളസംസ്കാരപോഷണപരമായും ഗവേഷണപരമായും ഒരു "റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിററ്യൂട്ടു്" ഉടൻ സ്ഥാപിക്കുവാനുള്ള ശ്രമം നാം ചെയ്തുതുടങ്ങണമെന്നാണു്. യൂണിവേഴ്സിററിയുടെ ഉദ്ദേശ്യം ഒന്നു്; അതിന്റെ സ്ഥാപനത്തിനു നമ്മിൽ ഒരുകൂട്ടർ ശ്രമിക്കട്ടെ. റിസൎച്ച് ഇൻസ്റ്റിററ്യൂട്ടിന്റെ പ്രയോജനം വേറൊന്നാണു്; അതിന്റെ സ്ഥാപനത്തിനു വേണ്ടി പ്രത്യേകിച്ചു വേറൊരുകൂട്ടരും ശ്രമിക്കണം. റിസൎച്ച് ഇൻസ്റ്റിററ്യൂട്ട് യൂണിവേഴ്സിററിയുടെ അംഗമാകുന്ന സ്ഥിതിക്കു രണ്ടിനും കൂടി ഒരുമിച്ചു ശ്രമിച്ചാൽ മതിയാകുമല്ലോ എന്നു് ഒരു അഭിപ്രായമുണ്ടായേക്കാം. അതിനു സമാധാനം പറയാം. യൂണിവേഴ്സിററി സ്ഥാപിക്കുവാനുള്ള പണി ഇന്നുതന്നെ ആരംഭിച്ചാലും അതു സ്ഥാപിതമാകുവാൻ കുറെ കൊല്ലങ്ങൾ വേണം. ഒരു റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിററ്യൂട്ടു് സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഇന്നാരംഭിക്കുന്നപക്ഷം അടുത്ത നമ്മുടെ സമ്മേളനത്തിനുമുമ്പ് അതു സ്ഥാപിതമാവും. അതിലേയ്ക്കു വേണ്ടുന്ന സാമഗ്രികളെല്ലാം കേരള

ത്തിലെ ഗവൎമ്മെന്റുകളുടെ അധീനതയിൽ ഇന്നു നഷ്ടങ്ങളാണു്. സിൻബന്ധികളും തയ്യാറുണ്ടു്. കേരളസംസ്കാരത്തിന്റെ വിവിധശാഖകളിൽ ചിരകാലത്തെ സ്ഥിരപ്രയത്നം ചെയ്തിട്ടുള്ള മഹാജനങ്ങൾ ഹൃദയംഗമമായി പങ്കുകൊള്ളുവാനും കാത്തിരിക്കുന്നുണ്ടു്. നിൎജ്ജീവങ്ങളായിത്തുടങ്ങിയ കേരളീയകലകളെ സജീവങ്ങളാക്കുവാൻ സദാ പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വള്ളത്തോളും, ഉൽകൃഷ്ടകാവ്യബന്ധത്തിനിടയിലും ഉദ്യോഗകാൎയ്യവ്യഗ്രതയ്ക്കിടയിലും പല ഉത്തമ സാഹിത്യാംശങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാനും ചരിത്രവിഷയങ്ങളായ ഗവേഷണങ്ങൾ നടത്തുവാനും സാധിച്ചിട്ടുള്ള ഉള്ളൂരും, അകുണ്ഠമായ പാണ്ഡിത്യംകൊണ്ടും തീക്ഷ്ണമായ ധിഷണകൊണ്ടും ഗവേഷണവിഷയങ്ങളായ പ്രശ്നങ്ങളിൽ വിധി പറയുവാൻ വിചക്ഷണനായ പി. കെ. യും, സൎവ്വോപരി കേരളീയസംസ്കൃതിയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഏതു വിഷയത്തിലും അവഗാഹവും നിസൎഗ്ഗസുന്ദരവുമായ രാജന്യസൗജന്യവും സമരഞ്ജനമധുരമായ സാഹിത്യഭാഷണവും ഒഴുകുന്ന അപ്പൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും, ഇവരോടൊപ്പം തന്നെ പ്രശസ്തി നേടാൻ ഇടയായിട്ടില്ലെങ്കിലും ഏതദ്വിഷയകമായ പ്രണയത്തിലും പ്രയത്നത്തിലും ലേശം പിന്നോക്കമല്ലാത്ത അനവധി സഹൃദയശിരോമണികളും ഈ പന്ഥാവിന് അനുഗ്രഹം നൽകുവാൻ സന്നദ്ധരാണു്. ശാന്തമായി സ്വൈരമായി ഒരിടത്തിരുന്നു പ്രവൎത്തിച്ചുകൊള്ളുവാൻ അനുവാദവും അവൎക്കു വേണ്ടുന്ന സുഖസൗകൎയ്യാദികളും ലഭിക്കുമെങ്കിൽ, ജീവിതം മുഴുവൻ കൈരളീസേവയിൽ കഴിക്കുവാൻ അത്യാഗ്രഹമുള്ള പലരുമുണ്ടാവും. അതുപോലെതന്നെ ഇത്തരം ഒരഭയസ്ഥാനം ചിരകാലമായി കാംക്ഷിച്ചു പല കൈരളീസന്താനങ്ങളായ കലകളും പോഷണം പ്രതീക്ഷിച്ചു കഴിക്കുന്നു. ഉത്തരഭാരതത്തിൽ സഞ്ജാതങ്ങളാണെങ്കിലും കേരളീയരുടെ കരലാളനയിൽ പുതിയ പ്രസാധനങ്ങൾ സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളവയും ഇന്നു പ്രായോഗികമായ പ്രയോജനം വളരെയുള്ളവയുമായ രണ്ടു വിശിഷ്ടശാസ്ത്രങ്ങൾ-ജ്യോതിഷവും ആയുൎവ്വേദവും-ഇതിനെ ശരണീകരിക്കുവാൻ കെഞ്ചി കാത്തുനില്ക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ കേരളസംസ്കാരസൎവ്വസ്വത്തിനു സങ്കേതമായ ഒരു സ്ഥാപനത്തിനു നാം ഉടൻ പ്രയത്നിച്ചു തുടങ്ങേണ്ടതാണു്. അതിന്റെ നിൎമ്മിതി ക്ഷിപ്രസാദ്ധ്യമാണു്. അങ്ങനെ ബഹുമുഖമായ പ്രവൎത്തനങ്ങൾകൊണ്ടു ഭാവുകഭൂയിഷ്ഠമായ ഒരു ഭാവി ഭാഷാസാഹിത്യത്തെ ഭാസുരമാക്കട്ടെ *

* സാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ ദശമസമ്മേളനത്തിൽ ചെയ്ത അദ്ധ്യക്ഷപ്രസംഗം.

ഉപദേശം.

(ഉള്ളൂർ)

1 "സുമുഖിയല്ലേ ഞാൻ? സുഭഗയല്ലേ ഞാൻ?
സുമശരവധൂസമയല്ലേ?
കളിനെൻകാന്ത പ്രണയരത്നത്തിൻ-
കനകച്ചെപ്പാവാൻ കഴിവില്ലേ?
മണിമുകുരമെൻ മലർമെയ്മണ്ഡനം
മതിയായീടാഞ്ഞാൽ പറയില്ലേ?
അണിയുമാടയുമഴകെനിക്കേററ-
മരുളിടാഞ്ഞാൽ ഞാനറിയില്ലേ?
ഇനിയെന്തുണ്ടു ഞാനിവിടെ വേണ്ടുവ-
തിനിമയിത്തനുവിയലുവാൻ?
പനിമതി പുല്കുമിരവേ! ചൊല്ലു; ഞാൻ
പരമസൌന്ദര്യനിധിയല്ലേ?
ഛമയം തിന്നിട്ടും കണവനെത്തേണ്ടും
സമയമെന്തിത്ര വഴ്കുവാൻ?
അലർവിരിഞ്ഞിട്ടുമവസരമറി-
ഞ്ഞളി വരാനത്ര പണിയുണ്ടോ?"

2. അരുവയർകുലതിലകമാമൊരു
ഹരിണനേർമിഴി പല മട്ടിൽ
അതുമിതും നിനച്ചഹഹ! തൻശയ്യ-
യ്ക്കരികിൽ നില്ക്കയാണവശയായ്.
അകമേ നിന്നുടനലിവെഴും വാക്കൊ-
ന്നവൾ ചെവിക്കൊണ്ടാളതുനേരം,
മണമിയന്നൊരു മലരിലൂറിടും
മധുവിനെക്കാളും മധുരമായ്.

3. "എവിടെ നോക്കുന്നു വെളിയിലോമനേ!
സവിധമാർന്നു നിൻ പ്രിയനെ നീ?

വടിവിൽ നിൻഹൃത്താം മണിയറയുടെ
നടയിൽ നില്പൂ നിൻ ഹൃദയേശൻ.
വളരെ മെച്ചമായ് വെളിവരാതതു
പളപളപ്പിപ്പോളതുളി നീ.
കിടമുറിയങ്ങല്പകമേയാണെന്നാ
തിടയിലേതുമേ കരുതീല.
വഴി തെററിക്കുമീ മുകുരം വിട്ടു നിൻ-
മിഴിയൊന്നങ്ങോട്ടു തിരിയുകിൽ
അവിടെ മറെറാരു കഥ നീ കണ്ടിടു-
മനകപൂജസ്സു തുനിയുവോളേ!
വലയടിച്ചീല; പൊടി തുടച്ചീല;
മലിനമാം തറ മെഴുകീല,
മശകമത്കുണമയമങ്ങുള്ളോരു
മഹിമയാർന്നിടും മണിമഞ്ചം.
ഇരുളടഞ്ഞൊരമ്മുറിയിലില്ലെങ്ങു-
മൊരു ചെറുവിളക്കൊളി പോലും.
ഹൃദയവല്ലഭനവിടെയെങ്ങാനും
മുതിരുമോ മുഗ്ദ്ധേ! കഴൽവെപ്പാൻ?
കണവനോടവനുചിതമാക്കുക
കമനി! നിൻ മൃദുശയനീയം;
പ്രണയമൂർത്തി നിൻ പരമപൂരുഷ-
നണയുമക്ഷണമവിടത്തിൽ."

സംഗീതം – അന്നും ഇന്നും.

(ശ്രീമതി കോമാട്ടിൽ പാർവ്വതി അമ്മ അവർകൾ).

"സംഗീതം ഒരു ദൈവികശക്തിയാണ്; ഭാവനാശക്തിയെ സങ്കല്പരാജ്യത്തിലേയ്ക്കു നയിക്കുന്ന ഒരു മന്ദമാരുതനാണതു്. ലോകത്തിൽ ചരാചരങ്ങൾക്കു ചലനവും ചൈതന്യവും നൽകുന്നതു അപാരമധുരമായ ഈ സംഗീതം ഒന്നുമാത്രമാണ്. സന്മാർഗ്ഗത്തിന്റെ സത്തും നന്മയുടെ ബീജവും കാരുണ്യത്തിന്റെ നയനവും സംഗീതമാകുന്നു. നിർവ്വികാരാത്മകമായ പരമാത്മാവിന്റെ വികാരതരംഗങ്ങൾ—സ്ഫുരണകന്ദളങ്ങൾ— അതിൽനിന്നും ഊറിവരുന്നു". പ്ലേറ്റോ എഴുതിയ ഒരു ഖണ്ഡികയുടെ ഏതാണ്ടൊരു തർജ്ജമയാണു മേലുദ്ധരിച്ചതു്. വിനോദത്തിനുമാത്രമല്ല, പരമപുരുഷാർത്ഥലബ്ധിക്കുകൂടി ഉതകുന്നതാണു സംഗീതമെന്നല്ലേ ഭാരതീയാചാര്യന്മാരുടെ സിദ്ധാന്തം? നമ്മുടെ ആരാധ്യദേവതകൾതന്നെ സംഗീതനിരതരല്ലയോ? എന്നാൽ, നമുക്കു സർവ്വതോമുഖമായി അഭിമാനിക്കുവാൻ വകയുള്ള നമ്മുടെ സംഗീതത്തെ—അഥവാ ഭാരതകലകളേയും ശാസ്ത്രങ്ങളേയും മുഴുവൻ— കുറച്ചുകാലങ്ങളായി നാം അനാദരിക്കുകയല്ല ചെയ്യുന്നതു? അവയെല്ലാം മറന്നു കഴിഞ്ഞാൽ ലോകത്തിന്റെ മുമ്പിൽ നമുക്കു് എങ്ങനെ തല പൊക്കി നടക്കുവാൻ സാധിക്കും? സംഗീതത്തിന്റെ അന്നത്തെ സ്ഥിതിയും ഇന്നത്തെ സ്ഥിതിയും തമ്മിൽ ഒന്നു താരതമ്യപ്പെടുത്തിനോക്കുന്നതായാൽ, അഥവാ സംഗീതചരിത്രത്തിൽ കൂടി ഒന്നു കണ്ണോടിച്ചുനോക്കുന്നതായാൽ, 20-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരംഭത്തോടുകൂടി കർണ്ണാടകസംഗീതത്തിനു് ഒരു വല്ലാത്ത ഉടവു പറ്റീട്ടുണ്ടെന്നു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതാണ്

കർണ്ണാടകസംഗീതചരിത്രത്തെ അഞ്ചു ഭാഗങ്ങളായി തിരിക്കാം. (1) ഭരതൻ നാട്യശാസ്ത്രം എഴുതുന്നതു വരെ— ഉദ്ദേശം 6-ാം നൂറ്റാണ്ടു വരെ— ഉള്ള കാലം. (2) ഉദ്ദേശം 6-ാം നൂറ്റാണ്ടു മുതൽ 13-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ പ്രാരംഭം വരെയുള്ള കാലം. (3) 13-ാം നൂറ്റാണ്ടു മുതൽ 18-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധം വരെയുള്ളകാലം. (4) 18-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധം മുതൽ 20-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരംഭം വരെയുള്ള കാലം. (5) ആധുനികകാലം.

വേദങ്ങളിൽ ദുന്ദുഭി, ആഡംബര (ചെണ്ട), വാണ (Lute), വീണ, നാഡി തുടങ്ങിയ സംഗീതയന്ത്രങ്ങളെപ്പററി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. യാജ്ഞവല്ക്യസ്മൃതിയിൽ സംഗീതത്തിന്റെ വശ്യശക്തിയെപ്പററി ധാരാളം കാണ്മാനുണ്ട്. ഋക്പ്രാതിസാഖ്യം (400 B. C.) "പാളിപീഠിക" (300 B C) തുടങ്ങിയ പുരാതനഗ്രന്ഥങ്ങളിലും, "വാല്മീകിരാമായണം", "മഹാഭാരതം", "മാളവികാഗ്നിമിത്രം" എന്ന സംസ്കൃതകാവ്യങ്ങളിലും, "പുറാണനൂറ്", "പട്ടുപാട്ട്", "ശിലപ്പതികാരം" എന്ന തമിഴ്ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും സംഗീതയന്ത്രങ്ങളെപ്പററിയും സംഗീതത്തിന്റെ വശ്യശക്തിയെപ്പററിയും പ്രസ്താവിച്ചു കാണ്മാനുണ്ട്. എന്നാൽ ഉദ്ദേശം 6-ാം നൂററാണ്ടിലെത്തുന്നതുവരെ, ഭരതൻ നാട്യശാസ്ത്രം എഴുന്നതുവരെ, സംഗീതത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെപ്പററി സന്ദർഭംകിട്ടുമ്പോഴെല്ലാം പുകഴ്ത്തുവാനല്ലാതെ ഒരു സംഗീതഗ്രന്ഥമെഴുതുവാൻ ആരും ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിനു നമുക്ക് ഇതുവരെ യാതൊരു തെളിവും കിട്ടീട്ടില്ല.

ഭരതൻ "നാട്യശാസ്ത്രം" എഴുതുന്നതിനു മുമ്പു "നാട്യസൂത്രം" എന്നൊരു പുസ്തകം എഴുതീട്ടുള്ളതായി ചില ചച്ചകന്മാർ പറയുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ ആ ഗ്രന്ഥത്തെപ്പററി യാതൊരു തെളിവും ലഭിക്കുവാൻ ഇതേവരെ നമുക്കു സാധിച്ചിട്ടില്ല. നാട്യശാസ്ത്രത്തിൽ 25-ാം അദ്ധ്യായത്തിൽ സപ്തസ്വരങ്ങൾ, 22 ശ്രുതികൾ, ഗ്രാമം, മൂച്ഛന, 2 ബ്രഹ്മങ്ങൾ, 18 ജാതികൾ, താളം, വാദ്യം, ശാരീരം, ഒരു സംഗീതവിദ്വാനുണ്ടായിരിക്കേണ്ട ഗുണങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ പല വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചും വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്, അതിനുശേഷം 13-ാം നൂററാണ്ടിനുള്ളിൽ ഡട്ടിലരുടെ "സടിലയം", "നാരദശിക്ഷ", പാർശ്വദേവന്റെ "സംഗീതസമയസാരം", മാതങ്ങന്റെ "ബൃഹദ്ദേശി", നാരദന്റെ "സംഗീതമകരന്ദം" എന്നിങ്ങിനെ പല ഗ്രന്ഥങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ജയദേവൻ "അഷ്ടപദി" എഴുതിയിട്ടുള്ളതും ഏതാണ്ട് ഈ കാലത്തു തന്നെയാണ്

13-ാം നൂററാണ്ടിന്റെ പ്രാരംഭം മുതൽ 18-ാം നൂററാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാദ്ധംവരെയുള്ള കാലത്തു സംഗീതലോകത്തിൽ അനവധി ഉൽകൃഷ്ട ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. "സംഗീതരത്നാകര"കത്താവായ ശാർങ്ങദേവന്റെ സ്വദേശം ഡെക്കാനിൽ "ദേവഗിരി" എന്ന രാജ്യമായിരുന്നുവെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിനു ഹിന്ദുസ്ഥാനി സംഗീതത്തിലും കർണ്ണാടകസംഗീതത്തിലും ഒരുപോലെ പാണ്ഡിത്യം ലഭിക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു "രത്നാകരം" തന്നെ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. അന്നത്തെ സംഗീതത്തിന്റെ സ്ഥിതി എന്തായിരുന്നു എന്നറിയുവാൻ രത്നാകരം വളരെ സഹായിക്കു

നാണെങ്കിലും ശാർങ്ഗദേവന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളിൽ പലതും പരിചയത്തിൽ കൊണ്ടുവരുവാൻ വളരെ പ്രയാസമാകയാൽ, അദ്ദേഹത്തിനു സംഗീതലോകത്തിൽ കൊടുത്തുവരാറുള്ള സ്ഥാനം വാസ്തവത്തിൽ അദ്ദേഹം അർഹിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഒരു ഉദാഹരണം മാത്രം എടുത്തു കാണിക്കാം. ശാർങ്ഗദേവമതപ്രകാരം പ്രഥമ സംഗീതാഭ്യസനം ശുദ്ധസ്വരസ്ഥാനങ്ങളോടുകൂടിയ "ശുദ്ധമുഖാരി" (വെങ്കിടമഖിയുടെ കനകാംഗി) രാഗത്തിലായിരുന്നു. എല്ലാം ശുദ്ധസ്വരസ്ഥാനങ്ങളായതുകൊണ്ട് ആദ്യത്തെ അഭ്യസനം ആ രാഗത്തിലാവാമെന്നല്ലാതെ അതു പ്രയോഗത്തിൽ കൊണ്ടുവരുവാൻ അത്ര സുസാധ്യമല്ലെന്നു നമുക്കു പ്രത്യക്ഷമാണല്ലോ. നേരെമറിച്ച്, വെങ്കിടമഖിയുടെ മതമനുസരിച്ച്, പ്രകൃതിസ്വരസ്ഥാനങ്ങൾ മാത്രമടങ്ങിയ "മായാമാളവഗൌള" രാഗത്തിൽ ആരംഭിക്കുന്നതിനു കൂടുതൽ എളുപ്പമുണ്ടെന്നുള്ളതും നമുക്കുതന്നെ അനുഭവമല്ലേ?

വടക്കെ ഇന്ത്യയിലെ സംഗീതത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു പൂർണ്ണവിവരമടങ്ങിയ ലോചനകവിയുടെ "രാഗതരംഗണി" സംഗീതരത്നാകരത്തിനു ശേഷമാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. 14, 15, 16, 17, ഈ ശതാബ്ദങ്ങളിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള സംഗീതവിദ്വാന്മാരുടെ മുന്നണിയിൽ നില്ക്കുന്നത് "അമീർഖുസ്രു, ഗോപാലനായ്ക്ക്, ടാൻസൻ, രാജാ മാൻസിങ്ങ്, മീറാബായി, തുളസീദാസ്, ഭദ്രാചലം രാമദാസ്, നാരായണതീർത്ഥർ, പുരന്ദരവിററൽ, ക്ഷേത്രജ്ഞൻ എന്നിവരാണ്. ഈ രാമദാസിനെയാണു ത്യാഗരാജസ്വാമികൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദേവഗാന്ധാരിയിലുള്ള "ക്ഷീരസാഗരശയന" എന്ന കൃതിയിൽ പുകഴ്ത്തുന്നത്. താസിൽദാരായിരുന്ന രാമദാസ് ഒരു ശ്രീരാമസ്വാമിക്ഷേത്രം ജീർണ്ണോദ്ധാരണം ചെയ്യുവാൻ സർക്കാർപണം വിനിയോഗിച്ചതുകൊണ്ടു ബന്ധനസ്ഥനാക്കപ്പെട്ടു; പിന്നീട് ആ പരമഭക്തനെ ഭഗവാൻ വിമുക്തനാക്കി; ഈ കഥയാണു "ധീരുസൌരാമദാസുനിബന്ധമു" എന്ന ഭാഗത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. പുരന്ദരവിററൽ 'ഷഡ്രാഗചന്ദ്രോദയ', 'രാഗമാല', 'രാഗമഞ്ജരി', 'നർത്തനനിർണ്ണയം' എന്നിങ്ങനെ 4 ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എഴുതിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിയാണു രാജമയ്യങ്കാർ ഗ്രാമഫോണിൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ള 'ജഗദോദ്ധാരണ' എന്ന് എടുത്തുപറയേണ്ടതില്ലല്ലൊ. നാരായണതീർത്ഥരുടെ "കൃഷ്ണലീലാതരംഗിണി"യും, ക്ഷേത്രജ്ഞന്റെ "പദ"ങ്ങളും സുപ്രസിദ്ധങ്ങളാണല്ലൊ.

1550-ലാണു രാമമാത്യൻ "സ്വരമേളകലാനിധി" എഴുതിത്തീർന്നതെന്ന് അതിലെ ഒടുവിലത്തെ ശ്ലോകത്തിൽ നിന്നു വ്യക്തമാകുന്നു

ണ്ട്. പുരാതന പദ്ധതി അനുസരിച്ച രാഗങ്ങളെ രാഗം, രാഗിണി, പുത്ര എന്നിങ്ങനെ തരം തിരിക്കാതെ ഓരോ രാഗങ്ങളെപ്പററി ഓരോ ചെറിയ വിവരണങ്ങൾ കൊടുക്കുവാൻ മാത്രമേ രാമമാത്യൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളു. 72 മേളകർത്താരാഗങ്ങൾ എന്ന പദ്ധതി പ്രചാരത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നതു വെങ്കിടമഖിയാണെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിനു മാർഗ്ഗദർശി രാമമാത്യനാണെന്നു മി. രാമസ്വാമി അയ്യർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. മി. അയ്യർ കുറച്ചു രാമമാത്യപക്ഷപാതിയായതുകൊണ്ടായിരിക്കുമോ ഇങ്ങനെ പറയുന്നതെന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. സോമനാഥന്റെ "രാഗവിബോധം" എന്ന പുസ്തകം എഴുതിത്തീർന്നതു 1609-ലാണ്. സ്വരമേളകലാനിധിയുടെ ഏതാണ്ടൊരു പകർപ്പുമാത്രമാണിതു്. "രാഗവിബോധ"ത്തിനു ശേഷമാണു ദാമോദരമിശ്രൻ "സംഗീതദർപ്പണ"വും, രഘുനാഥൻ "സംഗീതസുധ"യും, അഹോബലർ "സംഗീതപാരിജാത"വും എഴുതിയിട്ടുള്ളതു്. ഇതിൽ "സംഗീതസുധ" യുടെ മൂലം ഇംഗ്ലീഷ് തർജ്ജമയോടുകൂടി മദിരാശിമ്യൂസിക് അക്കാഡമിക്കാർ നടത്തിവന്നിരുന്ന മാസികയിൽ ഖണ്ഡശഃ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. ഗോവിന്ദദീക്ഷിതരുടെ മകനായ വെങ്കിടമഖിയുടെ "ചതുർദണ്ഡി പ്രകാശിക" (1660) യാണു പിന്നീടുണ്ടായിട്ടുള്ള ഉൽകൃഷ്ടഗ്രന്ഥം. ഇതിന്റേയും ഒരു ഇംഗ്ലീഷു തർജ്ജമ അടുത്തകാലത്തു പുറത്തുവന്നിട്ടുണ്ടു് ഇന്നു നടപ്പിലുള്ള 72 മേളകർത്താരാഗങ്ങൾ എന്ന പദ്ധതിയുടെ ജനയിതാവു് ഈ വെങ്കിടമഖിയാണ്.

18-ാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ സംഗീതലോകത്തിൽ എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു മാററം സംഭവിച്ചു. ഭക്തിരസപ്രധാനങ്ങളായ ഗാനങ്ങൾ പാടി ഏകാഗ്രചിത്തന്മാരായി ദൈവഭജനം ചെയ്തു സൽഗതി പ്രാപിക്കുവാനുള്ള ഒരു ഉപാധിയാണു സംഗീതമെന്നു് ഇക്കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന സംഗീതവിദ്വാന്മാർ വിശ്വസിച്ചുപോന്നു. അതുകൊണ്ടു ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണത്തിലല്ല, (തുളജാജിയുടെ "സംഗീതസാരാമൃതം", "ഭത്‌ഖാണ്ഡയുടെ "ലക്ഷ്യസംഗീതം", അബ്രാഹം പണ്ഡിതരുടെ "കരുണാമൃതസാഗരം" തുടങ്ങിയ പുസ്തകങ്ങളൊന്നും ഞാൻ വിസ്മരിക്കുന്നില്ല.) ഉൽകൃഷ്ടഗാനങ്ങൾ സ്വയം നിർമ്മിക്കുന്നതിലായിരുന്നു അവരുടെ ശ്രദ്ധ പതിഞ്ഞിരുന്നതു്. ത്യാഗരാജസ്വാമികൾ, ശ്യാമശാസ്ത്രികൾ, ദീക്ഷിതർ, ഗോപാലകൃഷ്ണഭാരതി, അരുണാചലകവിരായർ, സ്വാതിതിരുനാൾ, ഗോവിന്ദമാരാർ മുതലായവർ ഇക്കാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്നവരാണ്. ഇവരിൽ ഓരോരുത്തരുടേയും ജീവിതത്തെപ്പററിയോ കൃതികളെപ്പററിയോ ഒന്നും തന്നെ പറയുവാൻ സമയദൌർല്ലഭ്യം എന്നെ അനുവദിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും അക്കാലത്തെ സംഗീതത്തിന്റെ മാതൃക എന്തായിരുന്നു എന്നു കാണിക്കുവാൻ വേണ്ടി

മാത്രം ഒന്നു രണ്ടു് ഉദാഹരണങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം. അരുണാചലകവിരായരുടെ "രാമനാടക"ത്തിൽനിന്നു് ഒരു കീർത്തനമെടുക്കാം. രാവണവധാനന്തരം വിഭീഷണനെ രാജാവായി പട്ടാഭിഷേകം ചെയ്യുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ ഭഗവാൻ വിഭീഷണനെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നു. ഇന്ദ്രാദിദേവകളും മാററം നിലനില്ക്കുന്നിടത്തോളം കാലം ആ ഭക്തൻ പ്രതാപിയും ചിരംജീവിയുമായി ലങ്കാരാജ്യം ഭരിക്കട്ടെ എന്നാണു പാട്ടിന്റെ അർത്ഥം.

"ഇന്ത വിഭീഷണയിലങ്കാപുരിരാജ്യം
ഇന്ദ്രാദിദേവർകൾ ഉള്ള നാൾവരെക്കും
വേദമുള്ളളവും വേദഗീതമുള്ളളവും
പാരിജാതമുള്ളളവും പഞ്ചഭൂതമുള്ളളവും
കാതുള്ളളവും കടൽനീരുള്ളളവും
ഈരേഴുപാരുള്ളളവും എന്തൻ പേരുള്ളളവും
കേൾവിയും നീയേ പ്രതാപിയും നീയേ
എന്നാവിയും നീയേ ചിരംജീവിയും നീയേ"

യഥാർത്ഥഭക്തിയോടുകൂടി പാടിയാൽ ഈ പാട്ടു് ആരെയാണു കോൾമയിർ കൊള്ളിക്കാത്തതു്!

ഗോപാലകൃഷ്ണഭാരതിയുടെ നന്തൻചരിത്രത്തിൽ നിന്നു ഒരു ഉദാഹരണം കൂടി എടുക്കാം. ഭക്തശിരോമണിയായ നന്തൻ തനിക്കു ചിതംബരദർശനത്തിനു പോകുവാൻ അനുമതി നൽകുവാനായി വേദിയരോടു കിഴിഞ്ഞുകിഴിഞ്ഞപേക്ഷിക്കുന്നു. ആ ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠനാകട്ടെ നന്തനെ—ആ അധഃകൃതനെ—പുച്ഛിക്കുവാനെ ദയ തോന്നുന്നുള്ളൂ. ഒടുവിൽ നന്തൻ തന്നെത്താൻ തീർച്ചയാക്കുന്നു:

"ചിതംബരം പോഹാമലിരുപ്പേനോ നാൻ
ജന്മത്തൈ വീണാക കെട്ടപ്പേനോ
ഭക്തിയും മനമും പൊരുന്തിനതങ്കെ
സത്യം ശൊന്നേൻ ശടലമുറിങ്കെ"

ഹാ! ഭക്തിയുടെ പരമകാഷ്ഠ!! ആ മുതലാളിവീരന്റെ ക്രൂരകരങ്ങൾക്കു കൂടി ആ അധഃകൃതനെ പിടിച്ചു കെട്ടുവാൻ ശക്തിപോരാ!

19-ാം നൂററാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിലാണു ചില മഹാരാഷ്ട്രന്മാർ നമ്മുടെ രാജ്യത്തേയ്ക്കു കൊണ്ടുവന്ന "ഹരികഥ" എന്ന പദ്ധതി പ്രസിദ്ധസംഗീതനിപുണനായിരുന്ന കൃഷ്ണഭാഗവതർ ദ്രാവിഡസന്ദേശങ്ങളി

ലേശ്ശം യോജിച്ച ചില പരിഷ്കാരങ്ങളെല്ലാം വരുത്തി കർണ്ണാടകസംഗീതലോകത്തിൽ പ്രചാരമാക്കിത്തീൎത്തതു്.

20-ാം നൂററാണ്ടിന്റെ ആരംഭത്തോടുകൂടി മഹാവൈദ്യനാഥയ്യർ പട്ടണം സുബ്രഹ്മണ്യയ്യർ മുതലായ സംഗീതകേസരികൾ ഭാരതസംഗീതലക്ഷ്മിക്കു നഷ്ടമായിപ്പോയി. ഇപ്പോഴും നല്ല കീൎത്തനങ്ങൾ എഴുതുവാൻ മി. ലക്ഷ്മണൻപിള്ള, മുത്തയ്യഭാഗവതർ എന്നിങ്ങനെ അപൂൎവ്വം ചിലർ ഇല്ലെന്നു ഞാൻ പറയുന്നില്ല. സ്വരമേളകലാനിധി, സംഗീതസുധ, തുടങ്ങിയ പുരാതനഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ചിലതെല്ലാം അടുത്തകാലത്തു് ഇംഗ്ലീഷുതൎജ്ജമകളോടുകൂടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു നമുക്കു് അഭിമാനകരം തന്നെ; എന്നാൽ സാഹിത്യത്തിലെന്നപോലെതന്നെ, സംഗീതത്തിലും “സാ” എന്നു പിടിക്കുവാൻ പോലും അറിയാത്തവർ അക്ഷരമൊപ്പിച്ച കൃതികളും കീൎത്തനങ്ങളും എഴുതി നിറയ്ക്കുന്നു. “സപ്തസ്വരം” എത്രയാണെന്നുകൂടി അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത “സംഗീതസാൎവ്വഭൗമന്മാർ” ചതുൎദണ്ഡിപ്രകാശികയും ത്യാഗരാജകൃതികളും വിമൎശിക്കുവാൻ പുറപ്പെടുന്നു. അഥവാ “പൂങ്കാവിനോദമേ” എന്നോ മറെറാ വല്ലവിധത്തിലും പാടുവാൻ നിശ്ചയമുണ്ടെങ്കിൽതന്നെ അതിന്റെ ശരിയായ അക്ഷരങ്ങൾ ഇന്നിന്നവയാണെന്നു നോക്കി മനസ്സിലാക്കുവാൻ അവൎക്കു ക്ഷമയില്ല. പോരെങ്കിൽ പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരഭ്രമവും കർണ്ണാടകസംഗീതത്തെ വല്ലാതെ ഇട്ടലട്ടുന്നുണ്ടു്. ശ്രുതിക്കു് ഏററവും യോജിച്ചതായ തംബുരു ഉപയോഗിക്കുന്നതു യോഗ്യതയ്ക്കു കുറവാണു്. ഹാൎമ്മോണിയം തന്നെ വേണം. ബുൾബുൾതരംഗത്തിന്റെ നാദമാണു വീണയുടെ ഒച്ചയേക്കാൾ അവരുടെ കർണ്ണങ്ങളെ കുളിൎപ്പിക്കുന്നതു്. പ്രസിദ്ധസംഗീതവിദ്വാന്മാർ ടോക്കീസ്സിൽ അഭിനയിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നതും സംഗീതത്തിനും ടോക്കീസ്സിനും ഒരുപോലെ ഹാനികരമല്ലേ എന്നും ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു. ഓരോ പരിഷ്കാരങ്ങളും അധഃപതനത്തിനു വിത്താണെന്നോ, ഏതൊരു മാററവും നാശോന്മുഖമായ ഒരു ഭാവിയെയാണു സൂചിപ്പിക്കുന്നതെന്നോ, ലോകം അനുദിനം അധഃപതിക്കുകയാണെന്നോ അല്ല ഞാൻ പറയുന്നതു്. നമുക്കു സൎവ്വതോമുഖമായി അഭിമാനിക്കുവാൻ വകയുള്ള നമ്മുടെ സംഗീതത്തെ—അഥവാ ഭാരതകലകളെ മുഴുവൻ—ഒട്ടുംതന്നെ അനാദരിക്കരുതെന്നു നിങ്ങളോടു് അപേക്ഷിക്കുക മാത്രമാണു ഞാൻ ചെയ്യുന്നതു്. അനുകരണഭ്രമത്തിൽ ഇതും കൂടി കൈവിട്ടുപോയാൽ ലോകത്തിന്റെ മുമ്പിൽ നാം എങ്ങനെ തലപൊക്കി നടക്കും?

മഹാഭാഷ്യത്തിലെ

ചില ഫലിതങ്ങൾ. *

(ശ്രീമാൻ. പി. എസ്സ്. അനന്തനാരായണശാസ്ത്രി അവർകൾ.)

ഇന്നു പ്രമാണഭൂതമായ സംസ്കൃതവ്യാകരണത്തിന്റെ പ്രവൎത്തകന്മാരായ മൂന്നു മുനിമാരിൽവെച്ചു മാന്യതമനായ ഭഗവാൻ പതഞ്ജലി മഹാഭാഷ്യം രചിച്ചിട്ടുള്ളതു് ഒരു പ്രത്യേകശൈലിയിലാണ്. പല ഭാഗങ്ങളിലും ഫലിതമിശ്രങ്ങളായ ലോകന്യായങ്ങളെ വാരിവിതറിയിട്ടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹാഭാഷ്യം അൎവ്വാചീനപണ്ഡിതന്മാരുടെ 'അവച്ഛേദകാവച്ഛിന്ന'ജടിലങ്ങളായ ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ പോലെ ശുഷ്കവും നിരസവും അല്ല. പ്രശ്നോത്തരരീതിയിലും സംഭാഷണസരണിയിലും പ്രവഹിക്കുന്ന ഭഗവാന്റെ വാണീഝരി സുധാരസസ്യന്ദി തന്നെയാണ്. അങ്ങനെയുള്ള മഹാഭാഷ്യത്തിലെ ചില ഫലിതോക്തികളെ സംഗ്രഹിപ്പാനുള്ള എന്റെ വ്യവസായം വായനക്കാൎക്കു വൈരസ്യഹേതുവാകയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

1) ഘടേന കാൎയ്യം കരിഷ്യൻ കുംഭകാരകുലം ഗത്വാഹ — കുരു ഘടം, കാൎയ്യമനേന കരിഷ്യാമീതി, ന തദ്വച്ഛബ്ദാൻ പ്രയുയുക്ഷമാണോ വൈയാകരണകുലം ഗത്വാഹ — കുരു ശബ്ദാൻ പ്രയോക്ഷ്യ ഇതി,

ശബ്ദങ്ങൾ നിത്യസിദ്ധങ്ങളാണെന്നും അവയെ നിൎമ്മിക്കുവാനുള്ള പ്രയത്നം ആവശ്യകമല്ലെന്നും കാണിക്കുന്നതാണ് ഇതിന്റെ പ്രകരണം. കുടം കൊണ്ടു കാൎയ്യം സാധിക്കേണ്ടവൻ കുശവപ്പുരയിൽ പോയി 'കുടം ഉണ്ടാക്കിത്തന്നാൽ കൊള്ളാം; അതുകൊണ്ടാവശ്യം നിൎവ്വഹിക്കേണ്ടതായിരിക്കുന്നു' എന്നു പറയാറുണ്ടു്. അതുപോലെ ശബ്ദങ്ങളെ പ്രയോഗിപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ആൾ വൈയാകരണന്റെ വീട്ടിൽ ചെന്നു ശബ്ദങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിത്തരിക, അവയെ ഞാൻ പ്രയോഗിക്കാം എന്നു പറയുന്നില്ല. വൈയാകരണന്റെ നില ഉപയോഗം മാത്രം നോക്കുന്ന ലോകത്തിൽ കുശവന്റേതിനേക്കാൾ മോശമാണെന്നു ഭഗവാൻ ഉദ്ദേശി

* ഇവയിൽ ചിലവ കൎന്നൽ ജേക്കബ് 'ലൌകികന്യായാഞ്ജലി, എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ചേൎത്തിട്ടുള്ളവയാണ്'

ച്ചിട്ടില്ലായിരിക്കാം; എങ്കിലും വ്യവഹാരപരമായ ലോകം വ്യാകരണനിയമങ്ങളെ അത്രമാത്രമേ ഗണിക്കയുള്ളുവെന്നും, അശക്തി അശ്രദ്ധ മുതലായ ഹേതുക്കളാൽ വന്നുകൂടുന്ന അപഭ്രംശങ്ങൾ അപരിഹരണീയങ്ങളാണെന്നും അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാവണം.

2) ആമ്രാശ്ച സിക്താഃ, പിതരശ്ച പ്രീണിതാഃ

ഒരു പ്രയത്നം കൊണ്ടു രണ്ടു കാര്യം നേടാമെന്നു കാണിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിലാണ് ഈ വാക്യം. മാവിന്റെ അടിയിൽ പിതൃതർപ്പണം നടത്തിയാൽ 'മാവും നനയ്ക്കാം പിതൃക്കളേയും തൃപ്തിപ്പെടുത്താം, 'ഉപ്പും കൊള്ളാം വാവും കുളിയ്ക്കാം' എന്നതിനോട് ഏതാണ്ടു തുല്യമാണിതു്.

3) സൈഷാ മഹതോ വംശസ്തമ്ബാല്ലട്വാനുകൃഷ്യതേ,*

വലുതായ സംരംഭംകൊണ്ടു തുച്ഛമായ കാര്യത്തിനു തുനിയുന്നതാണു പ്രസ്താവം. ഇതു വലിയ മുളന്തോട്ടികൊണ്ടു് ഉങ്ങിൻകായ പറിക്കുന്ന മട്ടാണു് എന്നർത്ഥം.

4) ഏകശ്ചക്ഷുഷ്മാൻ ദർശനേ സമർത്ഥഃ, തത്സമുദായശ്ച ശതമപി സമർത്ഥം, ഏകശ്ച തിലസ്തൈലദാനേ സമർത്ഥഃ, തത്സമുദായശ്ച ഖാര്യപി തൈലദാനേ സമർത്ഥാ; ഏകശ്ചാന്ധോ ദർശനേ അസമർത്ഥഃ തത്സമുദായശ്ച ശതമപ്യസമർത്ഥം, ഏകാ ച സികതാ തൈലദാനേ അസമർത്ഥാ തത്സമുദായശ്ച ഖാരീശതമപ്യസമർത്ഥം.

അവയവങ്ങൾക്കു തീരെ സാമർത്ഥ്യമില്ലെങ്കിൽ സമുദായത്തിനും അതുണ്ടാകയില്ല. കണ്ണുള്ളവനു കാണുവാൻ കഴിവുണ്ടു്. നൂറുപേർക്കും കഴിവുണ്ടു. എള്ളിന്റെ ഓരോ മണിയിൽനിന്നും എണ്ണ കിട്ടും; ഒരു പറ എള്ളിനും എണ്ണ തരുവാൻ കഴിയും. ഒരു കുരുടനു കാണ്മാൻ കഴിവില്ല. നൂറുപേർ ചേർന്നാലും അതിനുള്ള കഴിവുണ്ടാവില്ല. ഒരു മണൽത്തരിയിൽ നിന്നു എണ്ണ കിട്ടുന്നതല്ല. നൂറു പറ മണൽ ചക്കിലിട്ടു് ആട്ടിയാലും ഒരു തുള്ളി എണ്ണ കിട്ടുകയില്ല.

5) നഹി ഗോധാ സർപ്പന്തീ സർപ്പണാദഹിർഭവതി.

---

* ലട്വാ കരഞ്ജഭേദസ്യാത് ഫലേ വാദ്യ ഖഗാന്തരെ എന്നു വിശ്വനിഘണ്ടു. ലട്വാ പക്ഷിവിശേഷഃ ഫലവിശേഷോ വാ എന്നു നാഗേശൻ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു. ഫലവിശേഷമാണ് അധികം സംഗതമെന്നു തോന്നുന്നു.

ഉടുമ്പ് സർപ്പണം നിമിത്തം. (ഇഴഞ്ഞു നടക്കുന്നതുകൊണ്ട്) സർപ്പമാവുകയില്ല. ശബ്ദങ്ങളിൽ അവയവാർത്ഥത്തിനപ്പുറമെ രൂഢിയും കൂടി പലപ്പോഴും പ്രയോഗനിമിത്തമായിത്തീരുന്നു. പങ്കത്തിൽ ജനിക്കുന്ന തവളയെ പങ്കജമെന്നു പറയാറില്ല.

6) അന്യാർത്ഥമപി പ്രകൃതമന്യാർത്ഥം ഭവതി, തദ്യഥാ ശാല്യർത്ഥം കുല്യാഃ പ്രണീയന്തേ, താഭ്യശ്ച പാനീയം പീയതേ, ഉപസ്പൃശ്യതേ ച ശാലയശ്ച ഭാവ്യന്തേ.

ഒന്നിനുവേണ്ടി നിർമ്മിച്ച സാധനം മറ്റൊന്നിനും ഉപയോഗപ്പെടാറുണ്ട്. നെൽകൃഷിക്കായി നിർമ്മിച്ച വെള്ളച്ചാലിൽ നിന്നു വെള്ളം കുടിക്കാറുണ്ട്; ശരീരശുദ്ധിയും വരുത്താറുണ്ട്; നെല്ലും സമ്പാദിക്കാറുണ്ട്.

7) കതരത് ദേവദത്തസ്യ ഗൃഹം, അദോ യത്രാസൌ കാകഃ, ഇതി, ഉത്പതിതേ കാകേ നഷ്ടം തദ്ഗൃഹം ഭവതി.

സ്ഥിരമായി നില്ക്കാത്ത ധർമ്മത്തെ ലക്ഷണമായി കല്പിച്ചാലുണ്ടാവുന്ന അബദ്ധമാണ് ഇതിലുദാഹരിക്കുന്നത്. ദേവദത്തന്റെ വീട് ഏതു? ആ കാക്കയിരിക്കുന്നതു് എന്നു പറഞ്ഞാൽ കാക്ക പറന്നുപോയിക്കഴിഞ്ഞാൽ വീടു തിരിച്ചറിവാൻ മാർഗ്ഗമില്ല.

8) ന ഹി ഭിക്ഷുകാഃ സന്തീതി സ്ഥാല്യോ നാധിശ്രീയന്തേ, ന ച മൃഗാഃ സന്തീതി യവാ നോപ്യന്തേ.

ദോഷങ്ങളും അസൗകര്യങ്ങളും ഉണ്ടെന്നു വിചാരിച്ചു പ്രയോജനമുള്ള കാര്യം ചെയ്യാതിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ഭിക്ഷക്കാർ ഉണ്ടാകുമെന്നു വെച്ചു വെപ്പുപാത്രം അടുപ്പത്തു വെക്കാതിരിക്കാറില്ല; മാൻ വരുമെന്നു വിചാരിച്ചു യവം വിതയ്ക്കാതെയും ഇരിക്കാറില്ല. ഭിക്ഷക്കാർ വന്നാൽ അല്പം കൊടുക്കുകയോ 'ശനിയാഴ്ച വരു' എന്നു പറഞ്ഞയക്കുകയോ ചെയ്യാം. വേലികെട്ടിയാൽ മാനിന്റെ ശല്യം മിക്കതും ഇല്ലാതാകും.

9) കശ്ചിൽ കംചിൽ തന്തുവായമാഹ 'അസ്യ സൂത്രസ്യ ശാടകം വയ' ഇതി, സ പശ്യതി യദി ശാടകോ ന വാതവ്യഃ, അഥ വാതവ്യോ ന ശാടകഃ, ശാടകോ വാതവ്യശ്ചേതി വിപ്രതിഷിദ്ധം, ഭാവിനീ ഖല്വസ്യ സംജ്ഞാഭിപ്രേതാ... സ മന്യേ വാതവ്യോ യസ്മിന്നുതേ ശാടക ഇത്യേതദ്ഭവതി,

ഒരാൾ നെയ്ത്തുകാരനെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. 'ഈ നൂൽ കൊണ്ടു വസ്ത്രം നെയ്തുണ്ടാക്കുക' എന്ന്. അയാൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു. വസ്ത്രമായി കഴിഞ്ഞാൽ നെയ്തുണ്ടാക്കേണ്ടതല്ല. നെയ്തുണ്ടാക്കേണ്ടതാണെങ്കിൽ അപ്പോൾ അതു വസ്ത്രമല്ല. വസ്ത്രം നെയ്യുന്നതെങ്ങിനെ? ആ സാധനം നെയ്തുണ്ടാക്കണം, എന്നതാണു നെയ്തുകഴിഞ്ഞാൽ വസ്ത്രം എന്ന പേരുണ്ടാകുന്നു. ഇങ്ങനെ ഭാവിയായ സംജ്ഞയെ ആശ്രയിച്ചുള്ള വ്യവഹാരത്തിനു സൂതശാടകന്യായം എന്നു പേർ സിദ്ധിച്ചു.

10) തപ്തേ ഭ്രാഷ്ട്രേ തിലാഃ പ്രക്ഷിപ്താ മുഹൂർത്തമപി നാവതിഷ്ഠന്തേ.

ചുട്ടുപഴുത്ത കലത്തിൽ എള്ളിട്ടാൽ ഒരു മിനിട്ടുനേരം വെറുതെ കിടക്കയില്ല. എപ്പോഴും എന്തെങ്കിലും പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവരുടെ സ്ഥിതിയിതാണ്.

11) ലോഷ്ടഃ ക്ഷിപ്തോ ബാഹുവേഗം ഗത്വാ നൈവ തിര്യഗ്ഗച്ഛതി, നോർദ്ധ്വമാരോഹതി, പൃഥിവീവികാരഃ പൃഥിവീമേവ ഗച്ഛത്യാന്തര്യതഃ.

എറിഞ്ഞ കല്ലു കയ്യൂക്കു ശമിക്കുന്നതുവരെ മേല്പോട്ടു പോയിക്കഴിഞ്ഞാൽ വിലങ്ങനെ പോകയോ മേല്പോട്ടു പറക്കയോ ചെയ്യുന്നില്ല. പൃഥിവിയുടെ രൂപാന്തരമായ കല്ല്, സാദൃശ്യം നിമിത്തം, പൃഥിവിയിലേയ്ക്കു തന്നെ വന്നുചേരുന്നു. വ്യാകരണനിമഗ്നബുദ്ധിയായ ഭഗവാനു ന്യൂട്ടനു തോന്നിയ സംശയങ്ങൾ ഉണ്ടാവാത്തതിൽ അത്ഭുതപ്പെടുവാനില്ല.

12) ശ്വാ കർണ്ണേ പുച്ഛേ വാ ഛിന്നേ ശ്വൈവ ഭവതി, നാശ്വോ ന ഗർദ്ദഭ ഇതി,

ശ്വാവിന്റെ ചെവിയോ വാലോ മുറിഞ്ഞാലും അതു ശ്വാവു തന്നെയാണ്; കുതിരയോ കഴുതയോ ആവുകയില്ല. അല്പമായ അവയവഭേദം വ്യക്തിഭേദത്തിനും ജാതിഭേദത്തിനും ഹേതുവാകുന്നതല്ല. ക്രോപ്പിന്റെ കാര്യത്തിൽ മഹർഷിയുടെ മതം എന്താണെന്നു മനസ്സിലാവുന്നില്ല.

13) കശ്ചിദന്നാർത്ഥീ ശാലികലാപം സപലാലം സതുഷമാഹരതി നാന്തരീയകത്വാൽ, സ യാവദാദേയം താവദാദായ തുഷപലാലാന്യുത്സൃജതി.

ആവശ്യമുള്ളതും ഇല്ലാത്തതും കലർന്നു കിടക്കുമ്പോൾ ഒന്നായി സംഗ്രഹിക്കേണ്ടിവരാം. പിന്നീടുമാത്രമേ ഭാഗിച്ചെടുപ്പാൻ സാധിക്കയുള്ളു. അന്നം (ഭക്ഷണസാധനം) ആവശ്യപ്പെടുന്നവർ നെല്ലിൻകറ്റകൾ കൊണ്ടു

വരുമ്പോൾ വ്യുൽക്കാല്യം പതിരും കൊണ്ടുവരാറുണ്ട്. അവ ഒഴിപ്പാൻ പാടില്ലാത്തവയാണു. പിന്നീട് എടുക്കേണ്ടതു എടുത്തു ബാക്കി നീക്കി വെക്കുന്നു.

14) ആമ്രാൻ പൃഷ്ടഃ കോവിദാരാനാചഷ്ടേ.

ചോദിച്ചതിനല്ലാതെ മറുപടി പറയരുത്. മാവിനെപ്പററി ചോദ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ മലയകത്തി (കോവിദാരം) യെപ്പററിയല്ലാ പറയേണ്ടതു്.

(തുടരും)

ഭാഷാനൈഷധചമ്പു

ചില പാഠഭേദങ്ങൾ.

(ഉള്ളൂർ)

ഭാഷാനൈഷധചമ്പു "പ്രാഞ്ജചി" എന്ന സമഗ്രവും സരസവുമായ വ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടി ശ്രീമാൻ പാട്ടത്തിൽ പത്മനാഭമേനോൻ എം. ഏ. ബി. എൽ. ഈയിടയ്ക്കു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതു ഭാഷാഭിമാനികൾക്ക് അജ്ഞാതമല്ലല്ലോ. എന്തെല്ലാം കുററങ്ങളും കുറവുകളും ഈ വ്യാഖ്യാനത്തിനുണ്ടെങ്കിലും, അതു കൈരളിക്ക് ഒരു വലിയ നേട്ടമാണെന്നു സഹൃദയന്മാർ സമ്മതിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും. അപൂർണ്ണമല്ലാത്ത ഒരു വസ്തു ലോകത്തിലുണ്ടെങ്കിൽ അതു പരബ്രഹ്മംമാത്രമാണ്. ശ്രീമാൻ പത്മനാഭമേനവന് ഈ വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ നിർമ്മിതിയിൽ നേരിട്ട പ്രധാന വൈഷമ്യം, പണ്ടു വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു പരിശോധിച്ചു ഗോവിന്ദപ്പിള്ള സർവ്വാധികാര്യക്കാർ അച്ചടിപ്പിച്ച പുസ്തകമല്ലാതെ ഒരു താളിയോലഗ്രന്ഥവും സൂക്ഷ്മപാഠങ്ങൾ നിർണ്ണയിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചില്ലെന്നുള്ളതാകുന്നു. ഭാഷാനൈഷധചമ്പുവിന്റെ ഒരു താളിയോലപ്രതി സമ്പാദിക്കുവാൻ ഞാൻ വളരെ കൊല്ലങ്ങളായി ശ്രമിച്ചുവന്നിരുന്നു, എങ്കിലും ഇപ്പോഴാണ് ആ ശ്രമം അല്പമെങ്കിലും ഫലവത്തായതു്. തിരുവനന്തപുരത്തു വലിയകൊട്ടാരം ഗ്രന്ഥപ്പുരയിൽ "നളചരിതചമ്പു" എന്നപേരിൽ ഒരു ഗ്രന്ഥം ഈയിടയ്ക്കു് എനിക്കു കാണ്മാനിടവരികയും അതു കെട്ടഴിച്ചുനോക്കിയപ്പോൾ മഴമംഗലത്തിന്റെ നൈഷധചമ്പുതന്നെയാണെന്നു ധരിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷെ,

പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥത്തിൽ ചമ്പുവിന്റെ ഉത്തരഭാഗം മാത്രമേ പകൎത്തിക്കാണുന്നുള്ളു. വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ പകൎത്തിച്ച ഗ്രന്ഥം ഇതാണോ എന്നു നിശ്ചയമില്ലെങ്കിലും, ആ പതിപ്പിൽ പൊടിവായുള്ള ഭാഗങ്ങൾ ഇതിലും പൊടിവായിട്ടാണു കാണുന്നതു്. അച്ചടിച്ച പുസ്തകവുമായി ഒത്തുനോക്കുമ്പോൾ ഇതിൽ കാണുന്ന പാഠഭേദങ്ങൾ ഏതെല്ലാമെന്നു രേഖപ്പെടുത്തുന്നതു സാഹിത്യരസികന്മാൎക്കും കാളജുവിദ്യാൎത്ഥികൾക്കും ഒന്നുപോലെ പ്രയോജകീഭവിക്കുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. പൂൎവ്വഭാഗമുള്ള ഗ്രന്ഥം ഇതുവരെ കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടില്ല. ഉത്തരഭാഗത്തിൽ എന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽപെട്ട പാഠഭേദങ്ങൾ താഴെ കാണിക്കാം.

1. പദ്യം 6 "രത്നമാകുന്ന വസ്തു" എന്നു പുസ്തകത്തിലും "രത്നമാകിന്ന വസ്തു" എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിലും കാണുന്നു. രത്നമാകിന്ന എന്നാണു പൂൎവ്വരൂപം. "രത്നമാകിന്റ" എന്ന രൂപമാകുന്നു കാലാന്തരത്തിൽ അങ്ങനെ പരിണമിച്ചതു്. അതുകൊണ്ടു രത്നമാകിന്ന എന്ന പാഠം സ്വീകരിക്കാം

2. പദ്യം 14. "കമ്മമൊണ്ടു്" എന്നു പുസ്തകത്തിൽ. ഇതു ദാക്ഷിണാത്യ ലേഖകരീതിയാണെന്നു വ്യാഖ്യാതാവു പറയുന്നു. എന്നാൽ ഗ്രന്ഥപാഠം "കമ്മമുണ്ടു്" എന്നുതന്നെയാണു്. 'ഭവാനും' എന്ന പുസ്തകപാഠത്തിനു പകരം 'ഭവാന്നും' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം കാണുന്നു.

3. പദ്യം 15. "വരുന്നീല" എന്നു പുസ്തകപാഠം. 'വരിന്നീല' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം. രണ്ടാമത്തേതു പൂൎവ്വരൂപം. അതുപോലെ മററു പദ്യങ്ങളിലും കണ്ടുകൊൾക.

4. ഗദ്യം 1. "കാഞ്ചീഘടി" എന്ന പുസ്തകപാഠം ശരിയല്ല; അതിനു് അൎത്ഥമില്ല. 'കാഞ്ചീഘട' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം സ്വീകരിക്കണം. കാഞ്ചികളുടെ കൂട്ടമെന്നൎത്ഥം.

5. പദ്യം 24. "വാണ" എന്ന പുസ്തകപാഠം; 'വാണ്ണ' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം. 'വാണ്ണ' യാണു പൂൎവ്വരൂപം,

6. പദ്യം 25. "ചൂതുപോരാം" എന്നു പുസ്തകപാഠം. 'ചൂതുപേരാം' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം. ചൂതെന്ന പേരോടുകൂടിയ (പിശാചിന്റെ ആവേശം); ചൂതുപേരാം എന്ന പാഠമാണു നല്ലതു്.

7. പദ്യം 27. "യാന്ത്യന്ത്യാം ഝടിതി ദമയന്ത്യാം പരിജനാൽ" എന്നു പുസ്തകപാഠം; 'യാന്ത്യന്ത്യാ ഝടിതി ദമയന്ത്യാഃ പരിജനാൽ' എന്നു

ഗ്രന്ഥപാഠം. പോകുവാൻ തുടങ്ങുന്ന ദമയന്തിയുടെ പരിജനങ്ങളോട് എന്നൎത്ഥം. പുസ്തകപാഠത്തിൽ നിന്ന്, അവരുടെ പരിജനങ്ങൾ എന്നു വിശദമാകാത്തതിനാൽ ഗ്രന്ഥപാഠത്തിനു സാരസ്യമധികമുണ്ടു്.

8. <u>പദ്യം 34.</u> "മുതിൎന്നിടുന്നു" എന്നു പുസ്തകപാഠം; 'പുകഴ്ത്തീടുന്നു' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം; രണ്ടും സ്വീകാൎയ്യംതന്നെ.

9. <u>പദ്യം 35.</u> "യതിക്കേണ്ടതുള്ളു" എന്നു പുസ്തകപാഠം; 'കൊതിക്കേണ്ടതുള്ളു' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം. യതിക്കുക എന്നു ഭാഷയിൽ പ്രയോഗം കണ്ടിട്ടില്ല. യത്നിക്കുക എന്നേ കണ്ടിട്ടുള്ളു. യതിക്കുക തെററല്ല; പക്ഷെ, കൊതിക്കുകയാണു ഭേദം.

10. <u>പദ്യം 39.</u> "നടക്കിൽ പോകാമേ" എന്നു പുസ്തകപാഠം; 'നടക്കപ്പോകാമേ' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം; നടക്കപ്പോകായ്കയാണു ശരിയായ പാഠം. 'പറക്കപ്പോകായ്കയും വന്നിതു' എന്ന എഴുത്തച്ഛന്റെ പ്രയോഗം നോക്കുക.

11. <u>ഗദ്യം 2.</u> "ഉറങ്ങി നറുങ്ങി നടുങ്ങി" എന്നു പുസ്തകപാഠം; 'ഉറങ്ങി നറുങ്ങെ നടുങ്ങി' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം. 'നറുങ്ങ്' എന്നാൽ സ്വല്പമെന്നൎത്ഥം. സ്വല്പമുറങ്ങി എന്നു കവിവിവക്ഷ. ഗ്രന്ഥപാഠം സമീചീനം.

12. <u>പദ്യം 47.</u> "താൻതാനഞ്ഞൂറു വട്ടം" എന്നു പുസ്തകപാഠം; 'ആസ്യാഞ്ചഞ്ഞൂറുവട്ടം' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം. ഗ്രന്ഥപാഠം സ്വീകാൎയ്യം. 'ചൊല്ലിയച്ചു' എന്നതു് 'ചൊല്ലിയയച്ചു' എന്നു വായിക്കണം.

13. <u>പദ്യം 48.</u> "പോയ്ക്കൊണ്ടതു്" എന്നു പുസ്തകപാഠം; പൊയ്ക്കൊണ്ടതു്, എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം. രണ്ടാമത്തേതാണു പൂൎവ്വരൂപം. ഇതുപോലെ കണ്ടതോ, വന്നതോ എന്നും മററും 59 മുതൽ 61 വരെ പദ്യങ്ങളിലും തിരുത്തണം.

14. <u>ഗദ്യം 3.</u> "വിറയ്ക്കുന്നുള്ളം" എന്നു പുസ്തകപാഠം; 'വിറയ്ക്കുന്നു മേ' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം. രണ്ടും സ്വീകരിക്കാം. 'ഊററക്കോലും' എന്നു വീണ്ടും ഒരു പുസ്തകപാഠം. 'ഊററക്കോൽ' സകല സഹൃദയന്മാരേയും നാളിതുവരെ അമ്പരപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പാഠമാണ്. അതു കേവലം ഒരപശബ്ദമാണെന്നും ശരിയായപാഠം 'ഊററങ്കോലും' എന്നാണെന്നും ഗ്രന്ഥ

ത്തിൽനിന്നറിവാനിടവന്നപ്പോൾ എനിക്കുണ്ടായ ആനന്ദം വായനക്കാൎക്കു് ഏറക്കുറെ ഊഹിക്കാവുന്നതാണു്.

15. പദ്യം 58. "സഞ്ചാരാഞ്ചിതാംഗീ" എന്നു പുസ്തകപാഠം; 'സഞ്ചാരാകുലാംഗീ' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം; രണ്ടും സ്വീകരിക്കാം.

16. പദ്യം 63. 'ധൈൎയ്യമുലയുന്നു' എന്നു പുസ്തകപാഠം. 'ധൈൎയ്യമുടയുന്നു' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം. രണ്ടും സ്വീകാൎയ്യംതന്നെ.

17. പദ്യം 64. 'വരടാസുമൌഘമേ' എന്നല്ല 'വരടാസുഖൌഘമേ' എന്നുതന്നെയാണു ഗ്രന്ഥപാഠം. 'ഖഗകലാവതംസമേ' എന്നു പുസ്തകപാഠത്തിനുപകരം 'ഖഗഘടാവതംസമേ' എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നു.

18. ഗദ്യം 5. 'നിന്നിത്തിമിര കരീശചരൻ' എന്നു പുസ്തകത്തിൽ; 'നിനാത്തിമിരകരീശചരവ്' എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിൽ. ഗ്രന്ഥപാഠം സമീചീനം.

19. പദ്യം 75. "ചന്ദ്രനാമം പൂണ്ടീടുന്നോരു' എന്നു പുസ്തകത്തിലും 'ചന്ദ്രനാമം തണ്ടീട്ടുന്നോരു' എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിലും കാണുന്നു. പൂണ്ടിടുക എന്നൎത്ഥത്തിൽ തണ്ടീടുക എന്ന പ്രയോഗം ചമ്പുക്കളിൽ കാണുമാനുണ്ടു്. ഈ പദ്യത്തിലെ പ്രാസപ്രയോഗത്തിൻെറ ഗതി നോക്കുമ്പോൾ കവി 'തണ്ടീടും' എന്നുതന്നെ എഴുതിയിരുന്നിരിക്കണമെന്നൂഹിക്കാം. വീണ്ടും 'രാത്രിയെല്ലാം' എന്നു പുസ്തകത്തിൽ; 'രാത്രിമുട്ട' എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിൽ. മുട്ട എന്നാൽ (മുട്ടെ) മുഴുവൻ എന്നൎത്ഥം. രണ്ടുപാഠവും സ്വീകാൎയ്യം തന്നെ.

20. പദ്യം 78. "കാചി നാഗാംഗനാ വാ" എന്നു പുസ്തകപാഠം; 'കാചി നാകാംഗനാ വാ' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം. 'ധരണിഗതാ കാപി നാകാംഗനാ വാ' എന്നു വൎണ്ണിച്ചാലേ ദമയന്തിയുടെ സൗന്ദൎയ്യധോരണി വ്യഞ്ജിക്കുകയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടു ഗ്രന്ഥപാഠം ശുദ്ധം.

21. പദ്യം 83. 'ആക്കാ ഭാതമാസീൽ' എന്നു പുസ്തകപാഠം. 'ആക്കോ ജാതമാസീൽ' എന്നു ഗ്രന്ഥപാഠം. രണ്ടും സ്വീകരിക്കാം; പക്ഷെ, ഭാതത്തിനു ഭാസത്തെന്നൎത്ഥമുണ്ടെങ്കിലും പ്രഭാതാൎത്ഥത്തിലെ അതിനു പ്രയോഗപ്രാചുൎയ്യമുള്ളു എന്നു നാം ഓൎമ്മിക്കണം.

22. പദ്യം 96. 'ഭയദവിപിനഭാഗേ' എന്നു പുസ്തകത്തിൽ 'കൊടിയ വിപിനഭാഗേ' എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിൽ; രണ്ടും ശരി.

23. പദ്യം 121. 'വിചിചിന്ത്യ ചേതസാ' എന്നു പുസ്തകത്തിൽ 'വിചചാര ചേതസാ' എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിൽ. ഗ്രന്ഥപാഠം സ്വീകാര്യം.

24. ഗദ്യം 10. 'വീണതു' എന്നു പുസ്തകത്തിലും 'വീണ്ണതു' എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിലും കാണുന്നു. വീണ്ണതു എന്നാണു പൂർവ്വരൂപം.

25. പദ്യം 131. 'സംസ്കാരം ചേന്ന തന്വീം' എന്നു പുസ്തകത്തിൽ; 'സംസ്കാരം ചേന്ന തന്വീ' എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിൽ. ഗ്രന്ഥപാഠമനുസരിച്ചു തന്വീ എന്ന പദം ഇവം എന്നതിന്റെ വിശേഷണമാകും. രണ്ടു പാഠവും സ്വീകരിക്കാം.

26. ഒടുവിലത്തെ ഗദ്യം. 'ചെന്താർശരൻ' എന്നു പുസ്തകത്തിൽ 'ചെന്താർചരൻ' എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിൽ. ചെന്താർചരൻ എന്നാണു പൂർവ്വരൂപം. വീണ്ടും 'മലർവിശിഖ' എന്നു പുസ്തകത്തിൽ; 'അലർവിശിഖ'; എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിൽ. 'മലർനിരമുകരുന്നോൻ' എന്നു അതിനു മുൻപു കവി പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു 'അലർ വിശിഖ' എന്ന പാഠമാണു സ്വീകാര്യമായിട്ടുള്ളതു്.

സമസ്തകേരള സാഹിത്യ പരിഷത്ത്

ദശമസമ്മേളനം.

(സംക്ഷിപ്ത വിവരണം)

ഒന്നാം ദിവസം

(പ്രഥമയോഗം)

തൃശ്ശൂർ സെൻറ്തോമസ് കാളേജിൽ പുതുതായി പണിതീർത്തിട്ടുള്ള വിശാലമായ ഹാളിൽവെച്ച്, തിരുവനന്തപുരം ആർട്ട്സ്കാളേജിലെ പൌരസ്ത്യഭാഷാ പ്രാസംഗികൻ രാജശ്രീ വി. കൃഷ്ണൻതമ്പി അവർകളുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ സമസ്തകേരള സാഹിത്യ പരിഷത്തിൻെറ ദശമസമ്മേളനം 1111 മേടം 18-ാംനു- രാവിലെ 8 മണിക്കു കൂടി. കേരളത്തിൻെറ നാനാഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും പ്രസിദ്ധരായ പല സാഹിത്യകാരന്മാരും ഈ മഹായോഗത്തിൽ സംബന്ധിച്ചിരുന്നു. കാളേജുപ്രിൻസിപ്പാൾ റവ: ഫാദർ ജോൺ പാലോക്കാരൻ എം. എ. സാമാജികർക്കു സ്വാഗതം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്തു. സ്വാഗതപ്രസംഗാനന്തരം അദ്ധ്യക്ഷൻ മി: തമ്പി, സുദീർഘവും കാര്യസാരസമ്പൂർണ്ണവുമായ തൻെറ ഉപക്രമപ്രസംഗം നടത്തി. (ഭാഷാസാഹിത്യോപാഷണം എന്നപേരിൽ അതു് അന്യത്ര പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്.) സമ്മേളനത്തിൽ സന്നിഹിതരാകുവാൻ സാധിക്കാതിരുന്ന ചിലമാന്യന്മാർ അയച്ചിരുന്ന സന്ദേശങ്ങൾ പരിഷത്സിക്രട്ടറിമാരിൽ ഒരാളായ മി: ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പു വായിച്ചു. അതിനെത്തുടർന്നു മെ: എം. പി. പോൾ, എം. എ., മൂക്കോത്തു കുമാരൻ, എം. എസ്സ് ദേവദാസ് ബി. എ. (ഓണേഴ്സ്), എന്നിവർ ഓരോ പ്രബന്ധവും, മെ: കെ. കെ. രാജാ, ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള, വി. വി. കെ. നമ്പ്യാർ, വെള്ളായ്ക്കൽ ഗോവിന്ദമേനോൻ എന്നിവർ ഓരോ കവിതയും വായിക്കുകയുണ്ടായി. കവിതകൾ എല്ലാംതന്നെ പ്രായേണ നന്നായിരുന്നു. "ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലെ ചില പ്രസിദ്ധ കഥാപാത്രങ്ങൾ" എന്ന മി: പോളിൻെറ പ്രബന്ധം, വിമർശപടുവായ അദ്ദേഹത്തിൻെറ പാണ്ഡിത്യത്തിൻെറയും, പ്രതിപാദനകൌശലമായ്ത്തിൻെറയും ഒരു പ്രത്യക്ഷ ലക്ഷ്യമായിരുന്നു. സഹജമായ ഫലിതോക്തികൊണ്ടു് ആപാതമധുരമായ മി: മൂക്കോത്തിൻെറ "പ്രസാധകന്മാരും ഗ്രന്ഥകർത്താക്കന്മാരും" എന്ന പ്ര

ബന്ധവിജ്ഞാനത്തിലും, ആശയസൌകുമാൎയ്യത്തിലും മികച്ചുനിന്നിരുന്നു. അതുപോലെതന്നെ വസ്തുസ്ഥിതികഥനത്തിലും സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ ഇന്നത്തെ ദുരവസ്ഥയെ വൎണ്ണിക്കുന്നതിലും ഒട്ടും പിന്നാക്കമായിരുന്നില്ല. 'നമ്മുടെ നാടകവേദി''യെപ്പററിയുള്ള മി. ദേവദാസിന്റെ പ്രസംഗവും ഏററവും ശ്രദ്ധേയമായിരുന്നു.

(ദ്വിതീയയോഗം).

സാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ ദ്വിതീയയോഗം ഉച്ചകഴിഞ്ഞു മൂന്നുമണിക്കു മി: കൃഷ്ണൻതമ്പിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ തന്നെ വീണ്ടും ആരംഭിച്ചു. മഹാകവി വള്ളത്തോൾ, മദ്രാസ് സൎവ്വകലാശാലാ പ്രൊഫസ്സർ ഡോക്ടർ പി. ജെ. തോമസ്സ് എം. എ. എന്നിവർ പരിഷത്സമ്മേളനത്തിനു വിജയമാശംസിച്ചുകൊണ്ടു് അയച്ചിരുന്ന സന്ദേശങ്ങൾ മി: ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പു വായിച്ചു. പിന്നീടു മി: കെ. പി. കറുപ്പന്റെ ഒരു കവിതാപാരായണം നടന്നു.

ഇതിനെത്തുടൎന്നു "കേരളസൎവ്വകലാശാല കഴിയുന്നതും വേഗത്തിൽ സ്ഥാപിക്കണം" എന്ന പ്രമേയത്തെ അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു മഹാകവി ഉള്ളൂർ സുദീൎഘവും കാൎയ്യസമ്പുഷ്ടവുമായ ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്തു. മി: കെ. അയ്യപ്പൻ ബി. ഏ., എം. എൽ. സി. ഈ അഭിപ്രായത്തെ അനുകൂലിച്ചുകൊണ്ടും മി: കെ. വി. ശങ്കരൻനായർ എം. ഏ., സി. പി. ഗോവിന്ദൻനായർ എന്നിവർ പ്രമേയപ്രയോക്താവിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളെ ഖണ്ഡിച്ചുകൊണ്ടും പ്രസംഗിച്ചു. എതിർകക്ഷിയുടെ വാദങ്ങൾക്കെല്ലാം ഉള്ളൂർ യുക്തിയുക്തമായ മറുപടിപറഞ്ഞു. പ്രമേയം വോട്ടിനിട്ടില്ല.

മി. ടി. കെ. രാമൻമേനോന്റെ കവിതാപാരായണത്തിനുശേഷം വിദ്വാൻ മി: സി. ശങ്കുണ്ണിനായർ, "ഭാരതത്തിനു് ഒരു സാമാന്യലിപി ആവശ്യമാണു്" എന്ന പ്രമേയം അവതരിപ്പിച്ചു. ഈ പ്രമേയത്തെ പരാമൎശിച്ചു സംസാരിച്ചവരെല്ലാംതന്നെ ഒരു പൊതുലിപി വേണമെന്ന സംഗതിയിൽ ഏകാഭിപ്രായക്കാരായിരുന്നു. എങ്കിലും, മി: ശങ്കുണ്ണിനായർ, പണ്ഡിതദേവവ്രതവിദ്യാൎത്ഥി എന്നിവർ ദേവനാഗരലിപി വേണമെന്നും, മി: ഡോക്ടർ ഗോദവൎമ്മ., ടി. കെ. രാമൻമേനോൻ എന്നിവർ അതു റോമൻ ലിപി ആയിരിക്കണമെന്നുമുള്ള അഭിപ്രായക്കാരായിരുന്നു. ഒരു സാമാന്യലിപിവേണമെന്നുള്ള അഭിപ്രായത്തെ ആരും എതിൎത്തിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ, പ്രമേയം വോട്ടിനിടേണ്ട ആവശ്യം നേരിട്ടില്ല.

ഇതിനെ തുടന്നു മെ: ചെറുളിയിൽ കുഞ്ഞുണ്ണി നമ്പീശൻ, നാലാ
ങ്കൽ കൃഷ്ണപിള്ള എന്നിവർ ഓരോ കവിതവായിച്ചു. രാത്രി എട്ടുമണി
യോടുകൂടി ദ്വിതീയയോഗം പര്യവസാനിച്ചു. രാത്രി 10 മണിക്കു കാ
ളേജ് അങ്കണത്തിൽ വെച്ചു മഹാകവി ഉള്ളൂരിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ
വിഷയനിർണ്ണയക്കമ്മററിയുടെ ഒരു യോഗംകൂടി, പിറേറദിവസം അവത
രിപ്പിക്കേണ്ട പ്രമേയങ്ങളെപ്പററി ആലോചിച്ചു.

രണ്ടാം ദിവസം

(തൃതീയയോഗം)

പരിഷൽസമ്മേളനത്തിന്റെ തൃതീയയോഗം മേടം 19-ാംനു- രാ
വിലെ പെരുമണിക്കുകൂടി. അദ്ധ്യക്ഷൻ മി: വി. കൃഷ്ണൻതമ്പിതന്നെയാ
യിരുന്നു. മി: നന്ത്യാരുവീട്ടിൽ നാരായണമേനോൻ 'ഈശ്വരചന്ദ്രവിദ്യാ
സാഗര'നെപ്പററിയുള്ള ഒരു കവിതവായിച്ചു. വിദ്വാൻ യു. ഗോവിന്ദൻ
കുട്ടിമേനോൻ 'ആധുനികപദ്യസാഹിത്യ'ത്തെപ്പററിയും, മി: കൈനിക്കര
കുമാരപിള്ള ബി. ഏ., എൽ. ററി. "വിമശനം" എന്ന വിഷയത്തെക്കുറി
ച്ചും രസകരങ്ങളായ ഓരോ പ്രസംഗങ്ങൾ ചെയ്തു. ദ്വിതീയയോഗത്തിൽ
അവതരിപ്പിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതും, എന്നാൽ സമയച്ചുരുക്കം
കൊണ്ടു മാററിവെച്ചിരുന്നതുമായ "കലയ്ക്കു സാന്മാർഗ്ഗികമായ ഉദ്ദേശ്യമില്ല"
എന്ന പ്രമേയത്തെപ്പററിയുള്ള വാദപ്രതിവാദമാണു പിന്നീടുനടന്നതു്.

ഈ പ്രമേയം അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു പ്രൊഫസ്സർ പി. ശങ്കരൻ
നമ്പ്യാർ പ്രൌഢോജ്ജ്വലമായ ഒരു പ്രസംഗംചെയ്തു. പ്രമേയത്തെ എതി
ർത്തുകൊണ്ടു മി: എൻ. ഗോപാലപിള്ള എം. ഏ. യും വാദം നടത്തി. മി:
പി. ഗോവിന്ദമേനോൻ ബി. ഏ., ബി. എൽ., എം. എൽ. സി., കൈനി
ക്കര കുമാരപിള്ള എന്നിവർ പ്രമേയാവതാരകനെ അനുകൂലിച്ചും, മെ:
എം. സി. മത്തായി ബി. ഏ., എം. സി. ജോസഫ്, ശ്രീമതി മുതുകുളം
പാർവ്വതിയമ്മ എന്നിവർ കലയ്ക്കു സാന്മാർഗ്ഗികമായ ഉദ്ദേശ്യമുണ്ടെന്നു വി
ശദീകരിച്ചും ഓരോപ്രസംഗങ്ങൾ ചെയ്തു. മഹാകവി ഉള്ളൂരാകട്ടെ, കവി
ത രണ്ടുതരത്തിലുണ്ടെന്നും അതിൽ ഒരു വിഭാഗത്തിനു സാന്മാർഗ്ഗികമായ
ഉദ്ദേശ്യമില്ലെന്നും മറേറ വിഭാഗത്തിന് അതില്ലെന്നു പറയുന്നതു ശരിയ
ല്ലെന്നും സമത്ഥിച്ചു. പ്രൊഫസ്സർ നമ്പ്യാർ പ്രമേയത്തിനെതിരായി പ്ര
സംഗിച്ചവരുടെ വാദമുഖങ്ങൾക്കെല്ലാം സമുചിതമായ മറുപടി പറഞ്ഞു.
ഈ രണ്ടഭിപ്രായങ്ങളും ഒരേ തത്വത്തിന്റെ ഭിന്നരീതിയിലുള്ള വ്യാഖ്യാന
ങ്ങളാണെന്നാണ് അദ്ധ്യക്ഷൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടതു്.

"സ്ത്രീകളും സാഹിത്യവും" എന്ന വിഷയത്തെക്കുറിച്ച ശ്രീമതി അച്ചാമ്മ ജോസഫ് ബി. എ. വിജ്ഞാനപ്രദവും ശ്രദ്ധേയവുമായ ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്തു. ശ്രീമതിമാർ കുഞ്ഞിലക്ഷ്മിഅമ്മ, മുതുകുളം പാർവ്വതിയമ്മ, മെ: വിരൂപാക്ഷൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട്, പുത്തൻകാവു പി. മാത്തൻ തരകൻ എന്നിവർ ഓരോ കവിത വായിച്ചു. അനന്തരം ഏതാനും പ്രമേയങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചു പാസാക്കി. അടുത്തകൊല്ലത്തെ സാഹിത്യപരിഷത്സമ്മേളനം, തിരുവനന്തപുരം ശ്രീ ചിത്തിരതിരുനാൾ വായനശാലയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടത്തുന്നതിന്, വായനശാലയുടെ കാര്യദർശിമാരായ മെ: കേശവപിള്ള, ഡാക്ടർ ഗോദവർമ്മ എന്നിവർ ക്ഷണിക്കുകയും, അതനുസരിച്ചു തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒടുവിൽ അദ്ധ്യക്ഷൻ ചെറിയ ഒരു ഉപസംഹാരപ്രസംഗം നടത്തി. പരിഷത്സമ്മേളനസ്വീകരണസംഘത്തിൻെറ പ്രതിനിധിയെന്ന നിലയിൽ കാര്യദർശി മി. ജോസഫ് മുണ്ടശ്ശേരി എം. എ. പാരിഷദന്മാരോടു കൃതജ്ഞത രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്തു. പരിഷദംഗങ്ങളുടെ പ്രതിനിധിയെന്ന നിലയിൽ മഹാകവി ഉള്ളൂരും, സമ്മേളനത്തിൽ സന്നിഹിതരായിരുന്നവരുടെ പ്രതിനിധിയെന്ന നിലയിൽ മി: മൂർക്കോത്തു കുമാരനും, സമ്മേളനഭാരവാഹികളോടു നന്ദി പ്രകാശിപ്പിച്ചു. ഒരു മണിയോടുകൂടി പരിഷത്തിൻെറ ദശമസമ്മേളനം മംഗളമായി പര്യവസാനിച്ചു.

പ്രമേയങ്ങളുടെ ചുരുക്കം.

I. (എ) ഇന്ത്യാചക്രവർത്തി അഞ്ചാം ജോർജ്ജ് തിരുമനസ്സിലെ നിര്യാണത്തിൽ ഈ യോഗത്തിനുള്ള അപാരമായ വ്യസനത്തെ രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളുന്നു.

(ബി) എട്ടാം എഡ്വർഡ് മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെ സ്ഥാനാരോഹണത്തിൽ ഈ യോഗത്തിനുള്ള സന്തോഷത്തേയും, തിരുമേനിയുടെ നേർക്കുള്ള ഭക്തിവിശ്വാസത്തേയും രേഖപ്പെടുത്തുകയും തിരുമേനിക്കു ഭാവുകം ആശംസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

II. (എ) തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു ശ്രീ ചിത്തിരതിരുനാൾ തിരുമനസ്സിലേയ്ക്കു ജി. സി. ഐ. ഇ. എന്ന സ്ഥാനം ലഭിച്ചതിൽ ഈ യോഗം തിരുമേനിയെ അനുമോദിക്കുകയും, തിരുമേനിയുടേയും രാജകുടുംബാംഗങ്ങളുടേയും നേർക്കുള്ള രാജഭക്തി പ്രകടമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

(ബി) കൊച്ചി മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലേയും രാജകുടുംബാംഗങ്ങളുടേയും നേൎക്ക് ഈ യോഗത്തിനുള്ള ഭക്തിയെ രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളുന്നു.

III. പുന്നശ്ശേരി നമ്പി നീലകണ്ഠശൎമ്മ, പെട്ടരഴിയം വലിയ രാമനെളയതു്, ചെങ്കളത്തു വലിയ കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ, സി. പി. ഗോവിന്ദൻനായർ എന്നിവരുടെ നിൎയ്യാണത്തിൽ കൈരളിക്കു വന്നിട്ടുള്ള അപാരമായ നഷ്ടത്തെ ഈ യോഗം രേഖപ്പെടുത്തുകയും, പരേതന്മാരുടെ ബന്ധുജനങ്ങളോടു അനുശോചിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

അദ്ധ്യക്ഷൻ

IV. കേരളഭാഷാസാഹിത്യം, കല, ചരിത്രം മുതലായവയുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കായി ഒരു "റിസൎച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്" സ്ഥാപിക്കുന്നതിലേയ്ക്കു പ്രായോഗികമായ ഒരു പദ്ധതി രൂപവൽക്കരിക്കുവാനായി മെ: വി. കൃഷ്ണൻതമ്പി, (സംയോജകൻ) മഹാകവി ഉള്ളൂർ, ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ, ഫാദർ ജോൺ പാലോക്കാരൻ, എ. വി. കുട്ടികൃഷ്ണമേനോൻ, മൂൎക്കോത്തു കുമാരൻ എന്നിവരെ കൂടുതൽ അംഗങ്ങളെ ചേൎക്കുവാനുള്ള അധികാരത്തോടുകൂടി ഒരു കമ്മററിയായി നിയമിക്കുന്നു.

അവതാരകൻ: റവ: ഫാദർ ജോൺ പാലോക്കാരൻ.
അനുവാദകൻ: മൂൎക്കോത്തു കുമാരൻ.

V. ഒരുപ്പിക സാമാജിക വരിസംഖ്യയിന്മേൽ തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, ബ്രിട്ടീഷ്മലബാർ എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നു യഥാക്രമം 200, 150, 150 എന്നീ തോതിൽ ചുരുങ്ങിയതു 500 അംഗങ്ങളെ ചേൎത്തു പരിഷത്തിനെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി കൂടുതൽ അംഗങ്ങളെ സ്വീകരിക്കുവാനുള്ള അധികാരത്തോടുകൂടി തിരുവിതാംകൂറിലേയ്ക്കു മെ: വി. കൃഷ്ണൻതമ്പി, ഉള്ളൂർ എസ്സ്. പരമേശ്വരയ്യർ, കൈനിക്കര കുമാരപിള്ള, കെ. കരുണാകരമേനോൻ, എം. സി. മത്തായി ബി എ. എന്നിവരേയും; കൊച്ചിയിലേയ്ക്കു മെ: ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പു്, ജോസഫ് മുണ്ടശ്ശേരി, സി. പി. ഗോവിന്ദൻ നായർ, എ. ഡി. ഹരിശൎമ്മ, പി. ഗോവിന്ദമേനോൻ എന്നിവരേയും; ബ്രിട്ടീഷ് മലബാറിലേയ്ക്കു മെ: മൂൎക്കോത്തു കുമാരൻ, വി. അച്ചുതൻ വൈദ്യർ, കോയിപ്പിള്ളി പ

രമേശ്വരയ്യര്‍, വിദ്വാന്‍ സി. എസ്സ്. നായര്‍, ടി. ബാലകൃഷ്ണന്‍നായര്‍ എന്നിവരേയും ഓരോ കമ്മററിയായി നിയമിക്കുന്നു.

അവതാരകന്‍: സി. പി. ഗോവിന്ദന്‍നായര്‍.
അനുവാദകന്‍: ടി എം. [illegible]ന്മാര്‍.

VI. മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ നേതൃത്വത്തില്‍ നാഗപ്പൂരിയില്‍ വെച്ച് ഇദംപ്രഥമമായി രൂപവല്‍കരിക്കപ്പെട്ട സമസ്തഭാരതഹിന്ദി സാഹിത്യപരിഷത്തിനെ അഭിനന്ദിക്കുകയും, അതിന്റെ പ്രവര്‍ത്തനങ്ങളില്‍ സഹകരിക്കേണ്ടതാണെന്നു തീരുമാനിക്കയും ചെയ്യുന്നു.

അവതാരകന്‍: വെള്ളാട്ടു കരുണാകരന്‍നായര്‍.
അനുവാദകന്‍: എ. ഡി. ഹരിശര്‍മ്മ.

റജിസ്റ്റര്‍ ചെയ്യപ്പെട്ട

സമസ്തകേരളസാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ

വാര്‍ഷികയോഗം

പരിഷന്നിയമാവലിയിലെ 9-ാം വകുപ്പനുസരിച്ചുള്ള നാലാമത്തെ വാര്‍ഷികസമ്മേളനം 1111 മേടം 19-ാം നു- രാവിലെ 10—30ന് തൃശ്ശിവപേരൂര്‍ സെന്‍റതോമസ്സ് കാളേജില്‍ വെച്ചു റാവുസാഹെബ്ബ് ഉള്ളൂര്‍ എസ്സ്. പരമേശ്വരയ്യര്‍ (എം. ഏ. ബി. എല്‍. എം. ആര്‍. ഏ.) അവര്‍കളുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയില്‍ കൂടി. റവ: ഫാദര്‍ ജോണ്‍ പാലോക്കാരന്‍, സാഹിത്യകുശലന്‍ ടി, കെ. കൃഷ്ണമേനോന്‍ ബി. ഏ., കെ. വി. ശങ്കരന്‍നായര്‍ എം. ഏ., ടി, ബാലകൃഷ്ണന്‍നായര്‍ ബി. ഏ. ചിറയ്ക്കല്‍, ജോസഫ് മുണ്ടശ്ശേരി എം. ഏ., വിദ്വാന്‍ ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ് തുടങ്ങിയ അനേകം പരിഷത്സാമാജികന്മാര്‍ സന്നിഹിതരായിരുന്നു.

ഇക്കഴിഞ്ഞ ഒരു കൊല്ലത്തെ ജോലികളെപ്പററി വിവരിക്കുന്ന ഒരു വര്‍ഷാന്തവിവരണം കാര്യദര്‍ശിയായ അമ്പാടി നാരായണമേനോന്‍ അവര്‍കളും ആഡിററു ചെയ്ത വരവുചിലവുകണക്കു ഖജാന്‍ജി ശ്രീമാന്‍ വി.

കരുണാകരൻനായരവർകളും യോഗത്തിൽ വായിച്ചു. രണ്ടും യോഗം അംഗീകരിച്ചു. അടുത്ത പരിഷത്സാംവത്സരത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചു നിർവ്വാഹക സംഘം തയ്യാറാക്കിയതും 850 ക വരവും 800 ക ചിലവും 50 ക നീക്കിയിരിപ്പും കാണിച്ചിട്ടുള്ളതുമായ ബഡ്ജറ്റ് അംഗീകരിച്ചു. തലശ്ശേരിയിൽവെച്ചു നടന്ന നവമസമ്മേളനത്തിൽ പാസ്സാക്കിയതും റജിസ്ട്രെസ്സു പരിഷത്തിന്റെ അംഗീകാരത്തിനായി ശിപാർശി ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നതുമായ "പരിഷത്തിൽ മൂന്നു രൂപായും ഒരു രൂപയും വീതം വരിസംഖ്യ അടയ്ക്കുന്ന രണ്ടു തരം അംഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണെ"ന്നുള്ള പ്രമേയം യോഗം അംഗീകരിക്കുകയും അതനുസരിച്ചു നിയമാവലിയിൽ വേണ്ട ഭേദഗതി വരുത്താൻ തീരുമാനിക്കയും ചെയ്തു. പരിഷത്തിന്റെ കൊല്ലം ത്രൈമാസികത്തെപ്പോലെ ചിങ്ങത്തോടു ചിങ്ങമാക്കുക എന്നുതുടങ്ങി നിയമാവലിയിൽ വരുത്തേണ്ട മററു ചില ഭേദഗതികളെപ്പററി വിവരിക്കുന്ന ഒരു നോട്ടീസ് അച്ചടിച്ചു അംഗങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വിതരണം ചെയ്ത് അവരുടെ അഭിപ്രായം വരുത്തി വേണ്ടതു ചെയ്യുന്നതിനു നിർവ്വാഹകസംഘത്തെ ചുമതലപ്പെടുത്തി.

അടുത്തകൊല്ലത്തെ നിർവ്വാഹകസംഘാംഗങ്ങളായി താഴെ പേരു പറയുന്നവരെ തിരഞ്ഞെടുത്തു.

നിർവ്വാഹകസംഘാംഗങ്ങൾ.

1. ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യർ അവർകൾ (അദ്ധ്യക്ഷൻ)
2. അമ്പാടി നാരായണമേനോൻ " (കാര്യദർശി)
3. ഏ. ഡി. ഹരിശർമ്മ " (സഹകാര്യദർശി)
4. വി. കരുണാകരൻ നായർ " (ഖജാൻജി)
5. അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്
6. അമ്മാമൻ തമ്പുരാൻ "
7. റവ: ഫാദർ ജോൺ പാലോക്കാരൻ അവർകൾ
8. റവ: ഫാദർ ജോസഫ് പുല്ലാക്കാരൻ "
9. വി. കൃഷ്ണൻ തമ്പി "
10. പി. കെ. നാരായണപിള്ള "
11. മള്ളൂർ ഗോവിന്ദപ്പിള്ള "
12. ഡാക്ടർ എൽ. ഏ. രവിവർമ്മ "
13. വടക്കുങ്കൂർ രാജരാജവർമ്മരാജാ "
14. കെ. സി. മാത്യു "

ക്കാമെന്നു കൊച്ചി ഗവൎമ്മേണ്ടിൽ നിന്നു സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. തിരുവിതാംകൂർ ഗവൎമ്മേണ്ടിൽ നിന്നു 110-ലെപ്പോലെ 111ലും 50 പ്രതികൾ എടുക്കാൻ കല്പനയായിട്ടുണ്ട്. പരിഷത്തിലെ അംഗങ്ങളുടെ സംഖ്യ കുറഞ്ഞുപോയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, കഴിഞ്ഞറിപ്പോൎട്ടിൽ സൂചിപ്പിച്ചവിധം, വരിസംഖ്യ പിരിക്കുന്നവിഷയത്തിൽ ഇപ്പോഴത്തെ ഖജാൻജി നിഷ്കൎഷയോടു കൂടി പ്രവൎത്തിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്, ഉള്ള അംഗങ്ങൾ കൃത്യമായി വരിസംഖ്യ അടയ്ക്കുന്നവരാണെന്നു നിൎണ്ണയിക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട് ആപ്പീസു സംബന്ധമായ ചിലവുകൾക്ക് അദ്ദേഹം വരുത്തിയിട്ടുള്ള ഗണ്യമായ കുറവു ധനസ്ഥിതിയെ സംബന്ധിച്ച വിഷമതകളെ തരണം ചെയ്യുന്നവിഷയത്തിൽ പരിഷത്തിനു വലിയ സഹായമായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതി ഇവിടെ തുറന്നു പ്രസ്താവിക്കാതിരുപ്പാൻ മനസ്സുവരുന്നില്ല. വാടക കൂടാതെ എറണാകുളം ശ്രീ ശങ്കരലാഡ്ജിന്റെ ഒരു മുറി പരിഷത്തിന്റെ ആപ്പീസ്സായി ഉപയോഗിക്കുവാൻ സൌകൎയ്യപ്പെടുത്തിത്തന്നതിന് ആ സ്ഥാപനാധികൃതന്മാരോടുള്ള കൃതജ്ഞത ഇവിടെ രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളുന്നു.

പരിഷത്തിന്റെ അംഗങ്ങളും ത്രൈമാസികത്തിന്റെ വരിക്കാരും വൎദ്ധിക്കുന്നതു് ഇപ്പോഴുള്ള അംഗങ്ങളുടെ ഉത്സാഹത്തെയാണ് അധികവും ആശ്രയിച്ചു നില്ക്കുന്നതെന്ന് ഒരിക്കൽ കൂടി ഉൽബോധിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. നമ്മുടെ ആദൎശങ്ങൾ വളരെ ഉന്നതങ്ങളും സ്വാതന്ത്ര്യഹിതങ്ങളുമാണ്; എന്നാൽ അവയുടെ നിൎവ്വഹണം നമ്മുടെ ധനസ്ഥിതിയെ ആശ്രയിച്ചാണിരിക്കുന്നതു്. ഇന്നത്തെ അവസ്ഥയ്ക്കു് അവയൊന്നും നിറവേററാൻ സാധിക്കാതെയാണു വരുന്നതെന്ന് ഓരോ അംഗവും ധരിച്ചു പരിഷത്തിന്റെപേരിൽ അല്പം അനുകമ്പയോടുകൂടി പരിഷത്തിനെ ഉള്ളഴിഞ്ഞു സഹായിക്കേണ്ടതാണെന്ന് എത്രതന്നെ പറഞ്ഞാലും മതിയാകുന്നതല്ല. ത്രൈമാസികത്തിന്റെ പഴയ ലക്കങ്ങൾ വളരെ ചുരുങ്ങിയ വിലയ്ക്കു് അതായതു് ലക്കം ഒന്നിന് 6 ണ യായി, വില്ക്കുവാൻ നിൎവ്വാഹകസംഘയോഗത്തിൽ തീരുമാനിച്ചെങ്കിലും അതിന്റെ ഫലപ്രാപ്തി ഗണ്യമായവിധം ഇതേവരെ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. പഴയലക്കങ്ങളിലെ സാഹിത്യസംബന്ധമായ അമൂല്യലേഖനങ്ങൾ ഏതു വായനശാലയ്ക്കും ഒരലങ്കാരമാണെന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

ചിലവു നിവൃത്തിയുള്ളിടത്തോളം ചുരുക്കീട്ടും വരവിൽ അല്പം കവിഞ്ഞാണു നില്ക്കുന്നതെന്നു ഖജാൻജിയുടെ കണക്കിൽ നിന്നു വിശദമാകുന്നതാണ്. ആ ദുൎഘടസ്ഥിതി മാററി നമ്മുടെ ധനസ്ഥിതി നന്നാക്കു

ന്ന ചുമതല കേരളത്തിലെ ഓരോ സാഹിത്യപ്രണയികൾക്കും ഉണ്ടെന്നു ധരിച്ച് ഓരോരുത്തരും അവരവരാൽ കഴിയുംവിധം പരിഷത്തിനെ സഹായിക്കേണ്ടതാണെന്ന് ഒരിക്കൽ കൂടി അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ആജീവനാസാമാജികന്മാരാകുവാൻ സമ്മതിച്ച മാന്യന്മാർ അടയ്ക്കുവാനുള്ള വരിസംഖ്യ ഇനിയെങ്കിലും താമസിയാതെ അടച്ചു പരിഷത്തിനെ സഹായിക്കുമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

രജതജൂബിലിസ്മാരകഗ്രന്ഥശാലാപ്രസ്ഥാനത്തിൽ നിന്നു കിട്ടുമെന്നുദ്ദേശിച്ചിരുന്ന പ്രോത്സാഹനം ഇതേവരെ പരിഷത്തിനു കിട്ടീട്ടില്ലെങ്കിൽ അതു നിർവ്വാഹകസംഘത്തിന്റെ ഉത്സാഹക്കുറവുകൊണ്ടല്ല. പരിഷൽഭാരവാഹികൾ ആ സ്ഥാപനാദ്ധ്യക്ഷനുമായി ഇന്നും എഴുത്തുകുത്തുകൾ നടത്തിവരികയാണ്. ഉദ്ദേശിച്ച സഹായം കാലതാമസമെന്നിയേ കൈവരുമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

പ്രചരണവേല

ത്രൈമാസികം നടത്തിപ്പിനു പുറമെ മററു യാതൊരു പ്രവൃത്തിയിലും പരിഷത്തിനു പ്രവേശിക്കാൻ സാധിക്കാഞ്ഞതിനുള്ള കാരണം മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ത്രൈമാസികം നടത്തിപ്പിനു പല ഏർപ്പാടുകളും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ലേഖനസഹായംതന്നെ വളരെ ചുരുക്കം പേരിൽ നിന്നുമാത്രമേ ലഭിച്ചിട്ടുള്ളു.

മഹാകവി ഉള്ളൂർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃത്യാന്തരങ്ങളേയും പ്രായത്തേയും കൂട്ടാക്കാതെ ഉള്ളഴിഞ്ഞു സഹായിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ത്രൈമാസികം ഈ നിലയിൽ നടത്തിക്കൊണ്ടുപോകുവാൻ ഞങ്ങൾക്കൊരിക്കലും സാധിക്കുമായിരുന്നില്ല എന്നുള്ള വിവരം കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുന്നു. അതുപോലെ ത്രൈമാസികത്തിനു വേണ്ടി നിരന്തരം പ്രയത്നിച്ചുപോരുന്ന വിദ്വാൻ എ. ഡി. ഹരിശർമ്മ അവർകളോടു നിർവ്വാഹകസംഘത്തിനുള്ള കടപ്പാട് ഇവിടെ രേഖപ്പെടുത്തുവാനല്ലാതെ അദ്ദേഹത്തിനുവേണ്ടി മറ്റൊന്നും ചെയ്യാൻ ഞങ്ങൾക്കു സാധിക്കുന്നില്ലല്ലോ എന്നു ഞങ്ങൾ വ്യസനിക്കുന്നു.

കേരളസർവ്വകലാശാലാകാര്യം. പ്രബലമായ ഒരു കമ്മററിയുടേയും നമ്മുടെ മൂന്നു ഗവർമ്മേണ്ടുകളുടേയും ശ്രദ്ധയിലിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടും പരിഷത്തിന്റെ ധനസ്ഥിതി അനുവദിക്കാത്തതിനാലും ഞങ്ങൾ ആ വിഷയത്തിൽ ഒന്നുംതന്നെ ചെയ്തിട്ടില്ല.

(റജിസ്റ്റർചെയ്ത) സമസ്തകേരളസാഹിത്യ പരിഷത്ത്.

110 മകരം 5-ാംനു-മുതൽ 111 മേടം 10-ാംനു-വരെ.

കടധനക്കണക്ക്.

കടം	സംഖ്യ ക	ണ	പ	ധനം	സംഖ്യ ക	ണ	പ
1. സനാതനധർമ്മം അച്ചുകൂടത്തിലെയ്ക്കു് അച്ചടിക്കൂലി വക	69	10	0	1. ലൈസൻസിന് കെട്ടിവെച്ച വക തിരുവിതാംകൂർ ഗവൺമെണ്ടിൽനിന്ന് തിരിച്ചുവാങ്ങുവാനുള്ളത്.	49	2	0
2. ഒഴിഞ്ഞ ഖജാൻജി മി: കെ. സി. മാത്യുവിന്റ് കണക്കു പ്രകാരം ചെല്ലാനുള്ളത്.	27	4	7	2. ലൈസൻസിന് കൊച്ചി ഗവൺമെണ്ടിൽ അടച്ചിട്ടുള്ളതു	10	0	0

ത്രൈമാസികം സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ.

വരിക്കാർ

1110ലെ വരിസംഖ്യ തന്നവർ	114
10ലെ നാലു ലക്കവും കൈപ്പററി ഒന്നും തരാത്തവർ	118
10ലെ വരിസംഖ്യ തരാതിരിക്കയും, കാത്തയച്ചതിനു മറുപടി അയക്കാതിരിക്കയും ചെയ്തതിനാലും സ്വന്തം അപേക്ഷപ്രകാരവും ത്രൈമാസികം നിർത്തിയവർ.	115
11ലെ വരിസംഖ്യ തന്നവർ	29
11ലെ തരാനുള്ളവർ	111

[ഇതിൽ തിരുവിതാംകൂർഗവൺമെണ്ടിലേയ്ക്കെടുക്കുന്ന 50 കോപ്പിയും കൊച്ചിഗവൺമെണ്ടിലേയ്ക്കെടുക്കുന്ന 50കോപ്പിയും ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ല.]

വേറെ വിവരങ്ങൾ.

(1) വി. പി. അയക്കുന്ന ഏർപ്പാട് പരിഷത്തിനു നഷ്ടത്തിനും വരിക്കാർക്ക പലപ്പോഴും അസുഖത്തിനും കാരണമാകയാൽ അതു നിറുത്തിയിരിക്കുന്നു.

(2) എന്നാൽ വരിക്കാരെ യഥാകാലം കത്തുമൂലം ഓർമ്മിപ്പിക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല. ഈ 6 മാസത്തിനുള്ളിൽ പരിഷത്താപ്പീസിൽനിന്നു 538 കത്തുകൾ അയക്കുകയും അതിന് നമ്മുടെ ശോഷിച്ചസഞ്ചിയിൽനിന്ന് 30 ക 15 ണ 6 പ ചിലവാകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വരിക്കാർ കുറെക്കൂടി താൽപര്യം കാണിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഈ ചിലവു വളരെ കുറയ്ക്കാറവുന്നതാണ്.

(3) 110-ലെ ലക്കങ്ങൾ മുഴുവനും കൈപ്പററിയതിനുശേഷം ആ കൊല്ലത്തെ വരിസംഖ്യ തരാത്തവരുടെ എണ്ണം വളരെ കൂടുതലായി കണ്ടതുകൊണ്ടു് അവർക്കു മാസിക അയക്കുന്നതു നിറുത്തിയിരിക്കുന്നു. 11ലും ഇതുപോലെ വരാതിരിപ്പാൻ വരിക്കാരെ ഇപ്പോൾതന്നെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടു്. 11ലെ വരിസംഖ്യ ഇനിയും തരാത്തവർക്കു ത്രൈമാസികം അയക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അങ്ങനെ ത്രൈമാസികം നിറുത്തുന്നതിൽ, വരിസംഖ്യ തരുമെന്നു നിശ്ചയിക്കാവുന്നവരേയും, മററുള്ളവരെയും വേർതിരിക്കുന്നതു് എളുപ്പമല്ല. അതു പരിഷൽബന്ധുക്കൾ ധരിക്കുമല്ലോ.

(4) 110-ലെ വരിസംഖ്യ ആ കൊല്ലത്തിൽതന്നെ പിരിക്കാത്തതുകൊണ്ടു്, 10ലെയും 11ലെയും സംഖ്യകൾ കുറച്ചുകാലത്തിനുള്ളിൽ ചോദിക്കേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു. ആ ചെറിയ ബുദ്ധിമുട്ടു പരിഷദംഗങ്ങൾ പൊറുത്തു്, പരിഷത്തിനെ സഹായിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇതിൽ ഇപ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ക്ലേശം വരുന്നകൊല്ലത്തെ പ്രവൃത്തി എളുപ്പമാക്കുന്നതാണ്. അതതുകൊല്ലത്തെ വരിസംഖ്യകൊണ്ടു് അതതുകൊല്ലത്തെ ചിലവുകഴിക്കേണ്ട നിലയിലാണു പരിഷത്തിന്റെ ധനസ്ഥിതി എന്നു് ഇവിടെ വായിച്ച കണക്കുകൊണ്ടു കാണാം.

അഭ്യർത്ഥന.

പരിഷൽബന്ധുക്കൾ ചെയ്തുതരേണ്ടതായ സഹായം.

(1) ഓരോ അംഗവും മറ്റൊരംഗത്തിനെയെങ്കിലും ചേർത്തുതന്നു പരിഷത്തിനെയും ഭാഷയെയും സഹായിക്കുക.

(2) നല്ല ലേഖനങ്ങൾ എഴുതിത്തന്നോ എഴുതിച്ചുതന്നോ ത്രൈമാസികത്തിനു ലേഖനവൈവിധ്യം വളർത്തുക.

(3) സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ ചുരുങ്ങിയ ജീവചരിത്രത്തോടുകൂടി 'who is who' രീതിയിൽ മാസംതോറും ത്രൈമാസികത്തിൽ പ്രസിദ്ധംചെയ്‌വാൻ വേണ്ട സഹകരണങ്ങൾ നൽകുക.

(4) സാങ്കേതിക ശബ്ദങ്ങളെ എഴുതിയും ശേഖരിച്ചും പ്രസിദ്ധംചെയ്യാൻ അയച്ചു തരിക.

(5) കോഴിക്കോട്ടു സമ്മേളനത്തിൽവെച്ചു തീരുമാനിച്ചതനുസരിച്ചു പുതിയ പദങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ചയച്ചുതരിക.

(6) ത്രൈമാസികത്തിന്റെ സാഹിത്യഗതിയേയും നടത്തിപ്പിനേയും ഉപര്യുപരി പരിഷ്കരിക്കുവാൻ സഹായകരങ്ങളായ അഭിപ്രായങ്ങൾ അപ്പപ്പോൾ അയച്ചു തരിക.

(7) വിട്ടുപോയ വരിക്കാരെ വീണ്ടും ചേർത്തുതന്നു സഹായിക്കുക—ഇതിനു ശ്രമിക്കാമെന്നേല്ക്കുന്നവർക്കു് അതതുസ്ഥലങ്ങളിലെ വിട്ടുപോയ വരിക്കാരുടെ പേരു് അയച്ചുകൊടുക്കാം.

(8) ചരിത്രസംബന്ധമായും സാഹിത്യസംബന്ധമായും അനേകം ഉപന്യാസരത്നങ്ങൾ അടങ്ങിയ പഴയ ലക്കങ്ങൾ ഗ്രന്ഥശാലകളെക്കൊണ്ടും വിദ്യാലയങ്ങളെക്കൊണ്ടും മററും എടുപ്പിക്കുവാൻ ഉത്സാഹിക്കുക. (ഇപ്പോൾ ഓരോ ലക്കത്തിനു വില 6ണ യാക്കി കുറച്ചിട്ടുണ്ടു).

(റജിസ്റ്റർചെയ്ത) സമസ്തകേരള സാഹിത്യപരിഷത്ത്.

1111 മേടം 10 -ാംനു- മുതൽ 1 വർഷത്തെയ്ക്കുള്ള വരവു ചിലവ് ഉദ്ദേശക്കണക്ക്.

	വരവ്	വരുംകൊല്ലത്തെ ഉദ്ദേശം വരവ്		
1.	300 വരിക്കാരിൽനിന്നു വരിസംഖ്യ	800	0	0
2.	പഴയലക്കങ്ങൾക്ക്	50	0	0
	ആകെ	850	0	0

	ചിലവ്	വരുംകൊല്ലത്തെ ഉദ്ദേശച്ചിലവ്		
1.	കടലാസ്സ്, അച്ചടിക്കൂലി	480	0	0
2.	അഞ്ചലും തപാലും	90	0	0
3.	ആപ്പീസ് ചിലവ്	120	0	0
4.	കമ്മീഷൻ	25	0	0
5.	വിശേഷാൽചിലവ്	10	0	0
6.	യാത്രച്ചിലവ്	10	0	0
7.	ചില്ലറചിലവ്	30	0	0
8.	സ്റ്റേക്കനറിസമ്മാനം	5	0	0
9.	കസാല, മേശ, അലമാറ etc.	30	0	0
10.	മിച്ചം	50	0	0
	ആകെ	850	0	0

വിമർശനവീഥി.

ത്രൈമാസികത്തിൽ നിരൂപണം ചെയ്തു കാണണമെന്നുദ്ദേശിക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങളുടെ ഈരണ്ടു പ്രതി "വിദ്വാൻ, എ. ഡി. ഹരിശർമ്മ, സഹപത്രാധിപർ ത്രൈമാസികം, മാർക്കറ്റുറോഡ്, എറണാകുളം." എന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ അയയ്ക്കേണ്ടതാണ്. സ്ഥലസൗകര്യം അനുവദിക്കുന്നതനുസരിച്ച്, കഴിയുന്നതും വേഗത്തിൽ, പുസ്തകങ്ങൾ നിരൂപണം ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും.

പത്രാധിപർ.

കൈപ്പററി.

1. **ഞാൻ കണ്ട യൂറോപ്പ്.**

ഗ്രന്ഥകർത്രി:-മിസ്സിസ്സ്. സി. കുട്ടൻനായർ ബി എ, എൽ. റ്റി, വി ജി. ഹൈസ്കൂൾ; തൃശ്ശിവപേരൂർ; വില 1-8-0

2. **പ്രകൃതിവിജ്ഞാനം. പുസ്തകം I.**

ഗ്രന്ഥകർത്താ:-വാരിയത്തു കുട്ടിരാമമേനോൻ; എ. ആർ. പി. പ്രസ്സ്. കുന്നംകുളം. വില 1ക

3. **ഗാർഷ്യാ മൊറീനോ.**

ഗ്രന്ഥകർത്താ:-എം ഒ ജോസഫ്, നെടുങ്കുന്നം; ജൂർണ്ണലിസ്റ്റ് എറണാകുളം. വില 10 ണ.

4. **മതപീഡനങ്ങൾ.**

ഗ്രന്ഥകർത്താ:-എം. ഒ ജോസഫ് നെടുങ്കുന്നം; വില 5ണ.

5. **ഉജ്ജ്വലതാരങ്ങൾ.** (ഒന്നാം ഭാഗം)

ഗ്രന്ഥകർത്താ:-എം.ഒ.ജോസഫ് നെടുങ്കുന്നം, എറണാകുളം. വില. 2ണ.

6. **ഭാഷാകവിത അഥവാ പദ്യസാഹിത്യം.**

ഗ്രന്ഥകർത്താ:-വിദ്വാൻ ടി. എം. ചുമ്മാർ, പണ്ഡിറ്റ്, ഹൈസ്കൂൾ, തേവര. വില അണ. 12

7. **വീരരാഘവപ്പട്ടയം.**

ഗ്രന്ഥകർത്താ:-എം.ഒ ജോസഫ്, നെടുങ്കുന്നം, എറണാകുളം. വില അണ 5.

8. **ഗിരിഗീത.**

ഗ്രന്ഥകർത്താ:-ഈ എ. കാർമ്മേലോസ്, കല്ലട, കിഴക്കേക്കല്ലട; വില അണ 4.

9. **അത്ഭുതസാധനം.**

പരിഭാഷകന്മാർ:-ഫാദർ സെബാസ്റ്റ്യൻ ചെറുശ്ശേരിമുതൽ 5 പേർ. എസ്. എച്ച്. സി. ലീഗ്, മംഗലപ്പുഴ, ആലുവാ. വില 10ണ.

10. **സമസ്തവിജ്ഞാനഗ്രന്ഥാവലി**

ഗ്രന്ഥകർത്താ: ആർ ഈശ്വരപിള്ള, റിട്ടയർഡ് വി. എം. സ്കൂൾ ഹെഡ്മാസ്റ്റർ, കുഴിത്തുറ വില 4ണ.

അഭിപ്രായങ്ങൾ.

1. രത്നാവലി-ഭാഷാനാടിക.

രത്നാവലീനാടിക പലരും മലയാളത്തിലേയ്ക്കു ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട്. വിദ്വാൻ ഗോവിന്ദപ്പിഷാരടി അവർകളുടെ തൎജ്ജമയ്ക്കുള്ള പ്രാത്യേകതയിലൊന്ന് അതു ദാക്ഷിണാത്യ പാഠത്തെയാണു മിക്കതും സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു് എന്നംശമാകുന്നു. എന്നാൽ ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ ഔത്തരാഹപാഠത്തെയും സ്വീകരിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്. രണ്ടാമങ്കത്തിലെ അഞ്ചാമത്തെ പദ്യമായ 'വൈകുണ്ഠന്റെ ഗളസ്ഥാനേ' എന്നതിന്റെ മൂലം ദാക്ഷിണാത്യപാഠത്തിൽ കാണുന്നില്ല.

തൎജ്ജമയിൽ തന്മയത്വം വരുത്തുവാൻ ശ്രീമാൻ പിഷാരടിക്കു സാധിക്കുമെന്നു പല ഭാഗങ്ങളും വിശദമാക്കുന്നുണ്ട്.

നീരാടീട്ടു വിശുദ്ധമായി വിലസും പൂമേനിയിൽ ചാരുവാ-
യോരത്തുള്ള ചുവപ്പണിക്കും തിളങ്ങീടും പ്രവാളാംബരം
സാരസ്യത്തൊടു തറ്റുടുത്തു മകരാങ്കാൎച്ചയ്ക്കണഞ്ഞോരു നീ
പോരാടുന്നു വിശിഷ്ടമായ പവിഴത്തൈവല്ലിയോടേറ്റവും. (1-21)

തുടങ്ങിയുള്ള ശ്ലോകങ്ങൾ ഇതിലേയ്ക്കു് ഉദാഹരണമാകുന്നു.

ഹൎഷനാടകത്രയത്തിൽവെച്ചു രത്നാവലിയാണു ശ്ലേഷാദിവൈഷമ്യങ്ങൾ കാരണം ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തുവാൻ അധികം പ്രയാസമുള്ളതെന്നു പറയാം. ഈ വൈഷമ്യം ശ്രീമാൻ പിഷാരടിയുടെ തൎജ്ജമയ്ക്കും കോട്ടം വരുത്തീട്ടില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. സ്ഥാലീപുലാകന്യായേന ഒരു ശ്ലോകം ഉദ്ധരിക്കാം.

മൂലം:- 'ഉദ്ദാമോത്കലികാം വിപാണ്ഡുരരുചം പ്രാരബ്ധജൃംഭാം ക്ഷണാ-
ദായാസം ശ്വസനോദ്ഗമൈരവിരളൈരാതന്വതീമാത്മനഃ
അദ്യോദ്യാനലതാമിമാം സമദനാം നാരീമിവാന്യാം ധ്രുവം
പശ്യൻ കോപവിപാടലദ്യുതി മുഖം ദേവ്യാഃ കരിഷ്യാമ്യഹം.

തൎജ്ജമ:- പെട്ടെന്നുത്കലികാഭരന്തിയുഴറിജൃംഭിക്കയാൽ പാണ്ഡുവായ്
തട്ടിക്കേറിയടിച്ചിടും ശ്വസനമേറ്റുലഞ്ഞ പൂമെയ്യുമായ്
തോട്ടത്തിന്നു വിഭൂഷയായി മദനത്താങ്ങാർന്നേഴും വല്ലി ഞാൻ
പാട്ടിൽ സ്ത്ര്യന്തരമാക്കിയെണ്ണിയരിശം ദേവിക്കു ചേർക്കും ധ്രുവം.

മൂലത്തിലെ ശ്ലേഷാനുപ്രാണിതമായ ഉപമയുടെ ഭംഗി തൎജ്ജമയിൽ പകൎന്നിട്ടില്ല; എന്നുതന്നെയല്ല തീരെ തകൎന്നിട്ടുമുണ്ട്. തൎജ്ജമയിൽ ഉപമതന്നെ അസ്തമിച്ചു പോയില്ലേ? ലതയ്ക്കും നാരിക്കും അനായാസേന ഭംഗിയായി ചേരുന്ന വിശേഷണങ്ങളെല്ലാം ലതയിൽമാത്രം വെച്ചു കെട്ടുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. തന്നിമിത്തം കഥാസൂചനത്തിനും ക്ലേശം വന്നിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങനെ അലങ്കാരഭംഗിക്കുടവുതട്ടീട്ടുള്ള അനേകം ഭാഗങ്ങൾ ഇതിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ചില ഗദ്യഭാഗങ്ങളുടെ ഭാഷാന്തരത്തിലും ഭാഷയ്ക്കു സ്വാഭാവികത്വമല്ല കാണുന്നതു്; ഒരുജാതി പുതിയ കൃത്രിമതയാണ്.

'വസന്തലക്ഷ്മി ഇളന്തളിരായ ചെഞ്ചേലയുടുത്തു പൂങ്കുലകളിലെ വണ്ടിണയായ വാർകൂന്തലിൽ നിന്നു കുയിൽനാദമായ കൊഞ്ചലുതിർത്തു ഈ മാവിൻതോപ്പിൽ മെയ്യാണ്ടുവളർന്ന പോലെ വിലസുന്നു'. ഇതിലെ ഭാഷാലക്ഷ്മിയും പുത്തൻമോടിപ്രൗഢിയൊന്നുകൊണ്ടു കോൾമയിർക്കൊണ്ടു കല്പനാകുതുകികളുടെ കാതടങ്ങളിൽ ഉല്ലാസവല്ലരിപടർത്തി ഇളമന്ദഹാസവെൺനിലാവുതിർക്കുന്നതാണ്. 'പൂമ്പാക്കാപ്പ്' 'നിഴപൂക' മുതലായ പുതിയ നാണ്യങ്ങൾ നടപ്പിലാവാൻ നന്നല്ല. 'പ്രാണനങ്ങൾ' മുതലായ സംസ്കൃതശൈലികളെ പകർത്തുന്നതും പ്രശസ്യമല്ല.

'ഉമ്മിൻ കള്ളി പുറത്തറിഞ്ഞതുനിനച്ചോട്ടാറെ ശങ്കിക്കുമ'- (3-4)

'വൻതോരററ കണക്കിലാകമിനി ചെയ്തില്ലവരെന്നാതിയാൽ' (2-19)

കീഴ്വരയിട്ട ഭാഗങ്ങൾക്കു രചനാദോഷമുണ്ട്. ഇതെല്ലാററിനും പുറമേ 'സാധുത്വം' സാധിപ്പാൻ പ്രയാസമായിട്ടുള്ള പ്രയോഗങ്ങളും പലതും കാണുന്നുണ്ട്.

പ്രേമാസ്പദെ-(3-19) ഇതു സംബോധനാചിഹ്നാങ്കിതമായി കാണുന്നു. ഭാഷാമണിപ്രവാളമാണെന്നും ഛദ്മം സപ്തമ്യന്തമാണെന്നും കല്പിച്ചാൽ നില്ക്കക്കള്ളിയുണ്ട്. 'പാദാപാസയിൽ' സാധുകരിപ്പാൻ ഒരു മാർഗ്ഗവും കാണുന്നില്ല. 'നൃതിചെയ്യതു' (4-10) സാധിപ്പാൻ വിഷമം. നൃതി എന്നതിനു നൃത് ധാതു എന്നല്ലാതെ 'നർത്തനക്രിയ' എന്നർത്ഥമില്ല. ഭാവാർത്ഥത്തിൽ ഇങ്ങനെയൊരു 'ഇകാരപ്രത്യയം' സാമാന്യമായി വിധിച്ചുകാണുന്നതുമില്ല 'ബാലമൃണാളശയ്യ' അത്ര സുഖമുള്ളതല്ല മൃണാളം താമരയുടെ തണ്ടാണ്; മൂലത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഇലയല്ല.

പണ്ഡിതന്മാരുടെ സംഘത്തിൽ ഒരു മാന്യസ്ഥാനം വഹിക്കുന്ന ശ്രീമാൻ പിഷാരടി, ഗവേഷകമ്മന്യന്മാരായ പുതിയ ബി. എ. ക്കാരെപ്പോലെ 'ഹർഷന്റെ ജനപദത്തെ 'സ്ഥാനേശ്വരം' എന്നു നിർദ്ദേശിച്ചതും കഷ്ടമായി! 'സ്ഥാണ്വീശ്വരം' എന്നാണു സംസ്കൃതനാമധേയം. (ഹർഷചരിതം നോക്കുക) അല്ലെങ്കിൽ ഇംഗ്ലീഷു പുസ്തകങ്ങളിലെ 'ഥാനേശ്വര്' മതിയായിരുന്നു. രണ്ടിലും ചേരാത്ത ഈ സൃഷ്ടി സ്പൃഹണീയമല്ല. 'പ്രാഗത്ഭ്യം' മുതലായ അക്ഷരവിന്യാസങ്ങളും ആദരണീയങ്ങളല്ല.

P. S. A.

2. വീരസന്ദേശം.

3. സാഹിത്രീസന്താനം;

ശ്രീമാൻ കോയിപ്പിള്ളി പരമേശ്വരക്കുറുപ്പ് മലയാളസാഹിത്യലോകത്തിനു സുപരിചിതനാണല്ലോ. ഇക്കഴിഞ്ഞ 22 കൊല്ലത്തിനും 15 കൊല്ലത്തിനും മദ്ധ്യേ അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ചില കൃതികളുടെ പുസ്തകരൂപത്തിലുള്ള പുനരാവർത്തനമാണു പ്രസ്തുത നിരൂപണവിഷയം

വീരസന്ദേശത്തിൽ മന്ദാക്രാന്താവൃത്തത്തിൽ 47-ം സംഖ്യയിൽ ഒന്നുംകൂടി ആകെ 48 ശ്ലോകങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പോർക്കളത്തിൽ ആസന്നമരണനായിക്കിടക്കുന്ന ഒരു ഭാരതീയധീരഭടൻ യദൃച്ഛയാ സമീപത്തെത്തുന്ന തോഴനോട്, തന്റെ ഗൃഹത്തിൽ എത്തിച്ചു കൊടുക്കുവാൻവേണ്ടി പറഞ്ഞേല്പിക്കുന്നതാണു സന്ദേശം. വീരം, ശൃംഗാരം, കരുണം എന്നീ രസങ്ങൾ അവിടവിടെ ഇണക്കിച്ചേർത്തും, സ്വദേശാഭിമാനം സ്ഫുരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുമാണു കാവ്യം നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നതു്. വിഷയം, അംഗിരസം എന്നിവയെസംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പ്രാചീനസാഹിത്യത്തിൽ ലബ്ധപ്രതിഷ്ഠമായിട്ടുള്ള സാങ്കേതികരീതിയിൽനിന്നു ഭിന്നമായ ഈ കാവ്യം, സന്ദേശപ്രസ്ഥാനത്തെ പലതരത്തിൽ ഭേദപ്പെടുത്തി പുലർത്തിക്കൊണ്ടുപോകാമെന്നു കാണിക്കുന്നുണ്ട്.

സാഹിത്യസന്താനം, ശ്രീമാൻ കറപ്പിന്റെ "പദ്യവക" കൃതികളിൽനിന്നു 11 എണ്ണം എടുത്തു സമാഹരിച്ചു പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. വൃത്തത്തിലും വിഷയത്തിലും വൈവിധ്യമെന്ന ഗുണം ഇതിൽ ധാരാളം കാണ്മാനുണ്ട്. കൃതികളിൽ മിക്കവയും ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നുള്ള ആശയാനുവാദങ്ങളാണ്.

ശ്രീമാൻ കറപ്പിന്റെ രചനയ്ക്കു സാമാന്യേന കാണുന്നതായ അക്ലിഷ്ടത, അദ്ദേഹത്തിനു ജന്മസിദ്ധമായുള്ള കവിതാവാസനയെ സ്പഷ്ടമാക്കുന്നുണ്ട്. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ചവിട്ടടികളിൽനിന്ന് അണുപോലും വ്യതിചലിക്കാതെ കാവ്യവ്യവസായം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇദ്ദേഹത്തെ, അടുത്തകാലത്തു മലയാളസാഹിത്യത്തിലുണ്ടായിട്ടുള്ള ഗതിവിഗതിവിശേഷങ്ങളൊന്നുംതന്നെ ബാധിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നില്ല. ഒഴുക്കോടുകൂടി ശുദ്ധഭാഷയിൽ കവനംചെയ്യുന്നതിൽ തഴക്കവും പഴക്കവും സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ഈ കവി സൎവ്വഥാ പ്രോത്സാഹനാൎഹനാണെന്നു നിസ്സംശയം പറയാം.

P. S. N.

4. പ്രകൃതിവിജ്ഞാനം പുസ്തകം 1.

ഗ്രന്ഥങ്ങളെ പ്രാധാന്യേന വിജ്ഞാനപ്രദം, വിനോദകരം, എന്നു രണ്ടുവിധത്തിൽ വിഭജിക്കാം. മലയാളഭാഷയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വിനോദകരങ്ങളായ കൃതികൾ ഒട്ടും കുറവല്ല. എന്നാൽ വിജ്ഞാനപ്രദങ്ങളായ പുസ്തകങ്ങളാകട്ടെ വളരെ കുറച്ചേ ഉള്ളു. ഈ കുറവിനെ പരിഹരിക്കുവാൻ ബദ്ധപരികരരായവരിൽ ഒരാളാണു മി: വാരിയത്തു കുട്ടിരാമമേനോൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശാസ്ത്രനിരീക്ഷണത്തിന്റെയും ഭാഷാപോഷണതല്പരതയുടെയും ഫലമായി പുറപ്പെട്ടതാണു പ്രസ്തുതപുസ്തകം.

പ്രകൃതിയുടെ പാഠങ്ങൾ, വിഷജന്തുക്കൾ, സൌന്ദൎയ്യം എന്ന മൂന്നു വിഷയങ്ങളാണ് ഇതിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളത്. അനുബന്ധമായി ജന്തുക്കളുടെയും സസ്യങ്ങളുടെയും പേരുകളും അസാധാരണപദങ്ങളും പുസ്തകമെഴുതുന്നതിൽ ഗ്രന്ഥകാരനു ഉപകരിച്ച ഉപകരണഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പേരുകളും കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

"ആപത്തിൽ അരികളെക്കൂടി ആശ്രയിക്കേണ്ടിവരും", "ഇരിമ്പും തൊഴിലും ഇരിക്കക്കെട്ടും" എന്നും മറ്റുമുള്ള തത്വങ്ങൾ, പ്രകൃതിയിലുള്ള ജീവികളുടെ ജീവിതരീതികൊണ്ടു തെളിയിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശ്രമമാണ് ഒന്നാംഭാഗത്തിൽ കാണുന്നത്. രണ്ടാംഭാഗത്തിൽ വിഷം എന്നതു ജീവഹാനി വരുത്തുന്ന വസ്തുമാത്രമല്ലെന്നും, അനാരോഗ്യത്തെ ഉളവാക്കുന്ന എല്ലാ വസ്തുക്കളും ആ വാക്കിനാൽ വിവക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതിനു ശേഷം, വിഷത്തെ തീക്ഷ്ണം, മന്ദം എന്നു രണ്ടായി തരംതിരിക്കുകയും വിഷത്തിന്റെ സഹായംമൂലം ജീവികൾ ഇരപിടിച്ചു ഭക്ഷിക്കുന്ന വിധങ്ങളെ സവിസ്തരം പ്രതിപാദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സൌന്ദൎയ്യനിരീക്ഷണത്തിൽ ഗ്രന്ഥകാരൻ പുരുഷനിൽ സ്ത്രീയെക്കാൾ അധികം സൌന്ദൎയ്യം കാണുകയും, ആ സൌന്ദൎയ്യത്തെ സ്വരക്ഷയ്ക്കും പ്രേമസമ്പാദനത്തിനുംവേണ്ടി വിനിയോഗിക്കുന്ന സമ്പ്രദായങ്ങളെ അനേകജീവികളെക്കൊണ്ടു ദൃഷ്ടാന്തപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ആകപ്പാടെ കുട്ടികൾക്കു പഠിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഈ പുസ്തകം അക്ലിഷ്ടമായ ഭാഷയിലാണു രചിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്; പക്ഷെ, സാങ്കേതികപദങ്ങളെല്ലാം സാമഞ്ജസ്യമുള്ളവയാണെന്നു പറയുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. Balanced state എന്നതിനു 'സമനില', idiosygncrasy എന്നതിനു 'ശരീരക്കൂറ', duration എന്നതിനു 'സമായി' canine teeth എന്നതിനു 'ദംഷ്ട്രപ്പല്ല്' എന്നീപദങ്ങൾ വിവക്ഷിതാൎത്ഥസൂചകങ്ങളാണോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അഥവാ അല്ലെന്നുതന്നെ വന്നാലും, പുസ്തകത്തിന്റെ മേന്മയ്ക്കും പ്രയോജനത്തിനും അതു വിഘ്നമാകുന്നതല്ല. പാഠശാലകളിൽ ഈ പുസ്തകത്തിനു പ്രവേശനം നൽകുന്നതു ഉചിതമായിരിക്കും.

V. S. M.

5. ശ്രീ വീരരാഘവചക്രവർത്തിപ്പട്ടയം.

6. വീരരാഘവപ്പട്ടയം.

ശ്രീ വീരരാഘവചക്രവർത്തി 'മകോതൈയർപട്ടണത്തു് ഇരവികൊർത്തനനായ ചേരമാൻ ലോകപ്പെരുഞ്ചെട്ടിക്കു' കൊടുത്തതും, കോട്ടയത്തു പഴയസിമ്മനാരിയിൽ സൂക്ഷിച്ചുവരുന്നതുമായ ഒരു താമ്രശാസനത്തെ വിഷയീകരിച്ചു ഡാക്ടർ കെ. ഗോദവർമ്മ എം. ഏ. പി. എച്ച് ഡി. ചെയ്തിട്ടുള്ള ചില ഗവേഷണങ്ങളുടെ ഫലമാണു് ഒന്നാമത്തെ ഗ്രന്ഥം. ചെപ്പേടിന്റെ ഗ്രഹിതാവാര്? മണിക്കിരാമപ്പട്ടം, പദാർത്ഥവിചാരണം, പരിഭാഷ, ശബ്ദചർച്ച, കാലം എന്നിങ്ങനെ അദ്ധ്യായങ്ങളായി ഗ്രന്ഥത്തെ വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നു. പട്ടയത്തിന്റെ ഗ്രഹിതാവായ 'ഇരവികൊർത്തനൻ' ഇതേവരെ വിശ്വസിക്കപ്പെട്ടുപോന്നതുപോലെ ഒരു ക്രിസ്ത്യാനിയല്ല, ഹിന്ദുവായ ഒരു ചെട്ടിയാരാണെന്നും, മണിക്കിരാമം എന്ന പദം വണിഗ്ഗ്രാമത്തിന്റെ തത്ഭവമാണെന്നും ചെപ്പേടിന്റെ കാലം ഏ. ഡി. 1320-ആണെന്നും സ്ഥാപിക്കാൻ ശ്രമിക്കയാണു ഗ്രന്ഥകർത്താവു് ഇതിൽചെയ്തിട്ടുള്ളതു്

ഇരവിക്കൊർത്തനൻ എന്നതു 'രവിഗോവർദ്ധനൻ' എന്ന ഹൈന്ദവനാമത്തിന്റെ തത്ഭവരൂപമാണെന്നാണു മി: ഗോദവർമ്മ പറയുന്നതു്. അങ്ങനെ വരാൻ പാടില്ലെന്നില്ല. പക്ഷെ, അതിനു് ഉപോദ്ബലകങ്ങളായ തെളിവുകൾ പുറമെനിന്നു കിട്ടാതെ, വെറും അനുമാനത്തമാത്രം പ്രമാണമാക്കിക്കൊണ്ടു് ഈ വക കാര്യങ്ങളിൽ ഒരു വിധികല്പിക്കുന്നതു വളരെ ആലോചിച്ചു വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു; എന്നുമാത്രമല്ല, ശ്രീമാന്മാരായ പി. അനന്തൻപിള്ള എം. ഏ. ശൂരനാട്ടു കുഞ്ഞൻപിള്ള എം. ഏ, എം. ആർ. ബാലകൃഷ്ണവാരിയർ എം. ഏ. മുതലായ ചില മാന്യന്മാർ അതു 'രവിഗുപ്ത'ന്റെ തത്ഭവമാണെന്നു ബലമായി വാദിക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതും ഇവിടെ സ്മർത്തവ്യമാണു്.

ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ ശ്രീമാൻ ഗോദവർമ്മയുടെ വാദരീതി അല്പം ദുർബ്ബലമായിപ്പോയിട്ടില്ലേ എന്നുംകൂടി സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. "പദാരംഭത്തിലുള്ള വകാരവും ബകാരവും പിറകിൽ അതോടുതൊട്ടു് അവ്യവഹിതമായോ വ്യവഹിതമായോ അതേപദത്തിൽതന്നെ ഒരു അനുനാസികവ്യഞ്ജനമിരിക്കുന്നപക്ഷം, മകാരമായി ചിലേടത്തു പരിണമിച്ചു പോകാവുന്നതാണു്. ഇത്രയും പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു്, അനുനാസികപാതം ഉള്ളിടത്തെല്ലാം വകാരബകാരങ്ങൾ മകാരമായി നിയമേന മാറുമെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടതില്ല..................ഇങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ മണിക്കിരാമം തീർച്ചയായും വണിഗ്ഗ്രാമത്തിന്റെ തത്ഭവരൂപമാണെന്നു സുഗ്രഹമാകുമല്ലോ" (P. 13) എന്ന ഭാഗം ഇതിലേയ്ക്കു് ഉദാഹരിക്കപ്പെടാം. ചിലേടത്തുമാത്രമേ മാററം വരികയുള്ളുവെന്നും അല്ലാതെ നിയമേന മാറുമെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടതില്ലെന്നും സമ്മതിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥകർത്താവുതന്നെ, അടുത്ത വാക്യത്തിൽ 'തീർച്ചയായും' എന്ന വാക്കുപയോഗിച്ചതു ശരിയായോ?

മി: ഗോദവർമ്മയുടെ പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥത്തേയും, ശ്രീമാന്മാരായ പി. അനന്തൻപിള്ള ശൂരനാട്ടു കുഞ്ഞൻപിള്ള, വെങ്കട്ടരാമശർമ്മ, പി. കെ. നാരായണപിള്ള എന്നിവർ ഈയിടെ സഹൃദയവഴിയായി ഏതദ്വിഷയകമായി പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളേയും ഖണ്ഡിച്ചുകൊണ്ടു ശ്രീമാൻ എം. ഓ. ജോസഫ് എഴുതിട്ടുള്ള മറെറാരു ഗ്രന്ഥമാണു 'വീരരാഘവപ്പട്ടയം'. പട്ടയത്തിന്റെ പ്രതിഗ്രഹീതാവു് ഒരു ക്രിസ്ത്യാനിതന്നെയാണെന്നും ഇരവികൊർത്തനൻ എന്നതു റബികൊർത്തൻ എന്നതിന്റെ രൂപാന്തരംമാത്രമാണെന്നും മി: ജോസഫ് വാദിക്കുന്നു. വീരരാഘവപ്പട്ടയത്തെപ്പററി സ്വദേശീയരും വിദേശീയരും ഹൈന്ദവരും ഇതരമതസ്ഥരുമായി പലരും

പലസ്ഥലങ്ങളിലും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളെ തന്റെ വാദത്തിനനുകൂലമായ രീതിവായി അദ്ദേഹം ഉദ്ധരിക്കയും എതിരാളികളുടെ വാദരീതിയിലുള്ള ചില പൂൎവ്വാപരവൈരുദ്ധ്യങ്ങളെ എടുത്തുകാണിക്കയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഏതെങ്കിലും കാരണവശാൽ ഒരാൾക്കുണ്ടാകുന്ന ഒരു തെറ്റിദ്ധാരണ പലരും പറഞ്ഞു പരത്തുകയും അതു പലടത്തും രേഖപ്പെടുത്തപ്പെടുകയും ചെയ്യു, എന്നുള്ളതു് അസാധാരണമല്ലായ്കയാൽ, ചിലരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രം ഒരു സംഗതി നിരാക്ഷേപമായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു എന്നു പറവാൻ നിവൃത്തിയില്ലെങ്കിലും, വെറും അനുമാനംവെച്ചുകൊണ്ടു് ഓരോന്നു പറയുന്നതിനേക്കാൾ ആ വാദരീതിക്കു ശക്തികൂടുമെന്നു സമ്മതിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. ഏതായാലും ഗവേഷകന്മാൎക്കു് ചെപ്പേടിനെപ്പറ്റി കൂടുതൽ അന്വേഷണം നടത്തുന്നതിനു പ്രസ്തുതപുസ്തകങ്ങൾ പ്രബലമായ ഒരു പ്രേരകശക്തിയായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു നിൎവിവാദമാണു്.

A. D. H. S.

7. സമസ്തവിജ്ഞാനഗ്രന്ഥാവലി. (ഭാഗം ഒന്നു്.)

മലയാളഭാഷയിൽ ചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങളും ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളും കുറവാണെന്നുകണ്ടു്, ആ ദാരിദ്ര്യത്തെ പരിഹരിക്കാനായി, തിരുവിതാംകൂറിലെ ഒരു റിട്ടയേർഡ് വി. എം. സ്കൂൾ ഹെഡ്മാസ്റ്ററായ ശ്രീമാൻ ആർ ഈശ്വരപിള്ള പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിത്തുടങ്ങിയിട്ടുള്ള 'സമസ്തവിജ്ഞാനഗ്രന്ഥാവലി'യിലെ പ്രഥമഭാഗമാണു് ഈ കൃതി. ഇംഗ്ലീഷിൽ "എൻസൈക്ലോപീഡിയ" എന്നു പറയുന്ന വിജ്ഞാനകോശത്തെ അനുകരിച്ചുകൊണ്ടാണു് മി: പിള്ള പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥരചനയ്ക്കു് ഒരുമ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്നു തോന്നുന്നു. ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥം ഭാഷയ്ക്കു് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. ഏതാദൃശഗ്രന്ഥങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു്, പ്രഥമമുദ്രണത്തിൽ വിശേഷിച്ചും, അപൂൎണ്ണത അപരിഹരണീയമാണെങ്കിലും, പ്രതിപാദിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളുടെ പരിപൂൎണ്ണതയിലെങ്കിലും ശ്രദ്ധിക്കാതിരുന്നാൽ ഗ്രന്ഥം നിഷ്പ്രയോജനമായിത്തീരാനാണു് എളുപ്പം.

R. M.

111 കുംഭം 8-ാംനു- മുതൽ 111 എടവം 22-ാം നു-വരെ പണം അടച്ചവരുടെ പേരു്

ന.	പണമടച്ച ആളിന്റെ മേൽവിലാസം.			ഏതുകൊല്ലത്തെ എന്നു്	ക.	ണ.	സ.
മ രാ. രാ.							
	ദിവാൻബഹദൂർ വി. എസ്സ്. സുബ്രഹ്മണ്യയ്യർ	അവർകൾ	തിരുവനന്തപുരം	1110-ലെ വരിസംഖ്യ	3	0	0
	റാവുബഹദൂർ നാരായണൻ പണ്ടാല		,,	,,	3	0	0
	ഡാക്ടർ എൻ. കെ. കൃഷ്ണപിള്ള	,,	,,		3	0	0
	ടി. എം. നാരായണികോവിലമ്മ	,,	കോഴിക്കോട്ട്		1	8	0
	ജാതവേദൻഭട്ടതിരി		കടമ്പനാട്ട്		3	0	0
	പി. ആണ്ടിപ്പിള്ള		ആലപ്പുഴ		3	0	0
	ശിരോമണി എം. നാരായണൻനായർ		വടകര		2	0	0
	എം. എസ്സ്. വി. സ്വാമി		മദ്രാസ്സ്	1111-ലെ വരിസംഖ്യ	3	0	0
	ഈ. ഗോവിന്ദൻനായർ	,,	തലശ്ശേരി	109-ലെ 2ക. യും 110-ലെ 3ക. യും	5	0	0
	കെ. ആർ. മേനോൻ		ബാംബെ	11-ലെ	3	0	0
	ഐ. സി ചാക്കോ		തിരുവനന്തപുരം	110-ലെയും 111-ലെയും	6	2	0
	കെ. സി. തോമസ്സ്	,,	കല്ലൂർകളം	110-ലെ	3	0	0
	ഡാക്ടർ കെ. എൻ. മേനോൻ		എറണാകുളം	111-ലെ	3	0	0
	ഹെഡ്മാസ്റ്റർ ഇം. ഹൈസ്കൂൾ		തേവര		3	0	0
	സെക്രട്ടറി, ഭാഷാപരിഷ്കരണകമ്മററി, തൃശ്ശൂർ				3	0	0
	മഞ്ചേരി രാമകൃഷ്ണയ്യർ	അവർകൾ	ആലപ്പുഴ		3	0	0
	പി. ജി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള	,,	,,		3	0	0
	പ്രസിഡണ്ടു്, മാർത്തോമാമലയാളിസമാജം		സിലോൺ		3	0	0
	ഹെഡ്മാസ്റ്റർ, വടക്കാഞ്ചേരിഹൈസ്കൂൾ				3	0	0
	മാനേജർ, സെൻറ്മേരീസ്സ് ഇം. ഹൈസ്കൂൾ, ആലുവാ				3	0	0
	റവ: ഫാദർ ജോൺ പാലോക്കാരൻ തൃശ്ശൂർ				3	0	0
	പൂയംതിരുനാൾതമ്പുരാട്ടി		ഹരിപ്പാട്ട്	,,	2	0	0
	ആർ കളത്തുഅയ്യർ	അവർകൾ	തിരുവനന്തപുരം		3	0	0

ആർ. ഈശ്വരപിള്ള	അവർകൾ	കഴിത്തുറ	110-ലെ 1ക.യും 111-ലെ 1ക യും	2	0	0
കെ. ഗോദവർമ്മരാജാ		തിരുവനന്തപുരം	111-ലെ	3	0	0
നല്ലപെരുമാൾപിള്ള				3	0	0
തിരുവിതാംകൂർ ഗവൺമെണ്ടിൽനിന്നും				150	0	0
കരിമ്പറ്റ ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിനേത്യാരമ്മ		തൃപ്പൂണിത്തുറ		3	0	0
വി. കെ. രാമൻമേനോൻ		ചേന്ദമംഗലം		3	0	0
ഒ. കെ. പരമേശ്വരപിള്ള		വാഴൂർ		3	0	0
ഈ. വി. രാമൻനമ്പൂരി		പേരൂർക്കട		3	0	0
ഡാക്ടർ എൽ. ഏ. രവിവർമ്മ		തിരുവനന്തപുരം		5	0	0
അമ്പാടി നാരായണമേനോൻ	,,	എറണാകുളം		3	0	0
ടി. ബാലകൃഷ്ണൻനായർ	,,	ചിറയിൻകീഴ്	,,	3	0	0
പി. എസ്സ്. മാധവമേനോൻ		കാഞ്ഞങ്ങാട്ട്	110-ലെ	3	0	0
പ്രൊഫസ്സർ വി. കൃഷ്ണൻതമ്പി		തിരുവനന്തപുരം	111-ലെ	3	0	0
ഏ. നാരായണപിള്ള		ചേർത്തല	110-ലെ	3	0	0
പ്രിൻസിപ്പാൾ മഹാരാജാസ് കാളേജ്		എറണാകുളം	111-ലെ	3	0	0
പാട്ടത്തിൽ നാരായണമേനോൻ	അവർകൾ	കോഴിക്കോട്ട്	110-ലെ	3	0	0
കെ. കുഞ്ഞിരാമൻനായർ		,,	,,	3	0	0
വി. കരുണാകരൻനായർ		എറണാകുളം	111-ലെ	3	0	0
തെക്കേടത്തുമനയ്ക്കൽ ശങ്കരൻനമ്പൂരിപ്പാട്		വെള്ളറക്കൽ	,,	3	0	0
പി. അനന്തൻപിള്ള		തിരുവനന്തപുരം	പഴയബാക്കി	1	0	0
മേമന നാരായണൻ ദാമോദരൻ നമ്പൂതിരി	,,	തൃപ്പൂണിത്തുറ	10ലെയും 11ലെയും	6	0	0
ആകെ പിരിവ്				251	10	0

വി. കരുണാകരൻനായർ,
ഖജാൻജി.

സമസ്തകേരള

സാഹിത്യപരിഷത്ത്

വക

ത്രൈമാസികം.

പുസ്തകം 4. 1111 കർക്കിടകം. ലക്കം 4.

രസസദ്രൂപനിരൂപണം.

(ഗ്രാമത്തിൽ രാമവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ.)

[രസസദ്രൂപനിരൂപണം എന്ന അലങ്കാരഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രണേതാവായ ഗ്രാമത്തിൽ കൊട്ടാരത്തിൽ രാമവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ കൊല്ലം പതിനൊന്നാം ശതകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ കേരളത്തെ അലങ്കരിച്ചിരുന്ന ഒരു വിദ്വൽകവിയായിരുന്നു. അവിടുന്നു പല കൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അവയിൽ കുചേലവൃത്തം മണിപ്രവാളവും അന്യാപദേശമാലയും മാത്രമേ അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ളതായി എനിക്കറിവുള്ളു. രസസദ്രൂപനിരൂപണം അവിടുന്നു രചിച്ചതു കൊല്ലവർഷം ൧൦൭൭-നു മുൻപാണെന്നുള്ളതു്, പ്രൊഫസർ ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ താൻ ആയാണ്ടിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ഭാഷാഭൂഷണത്തിൽ ഭാവോദയങ്ങൾക്കു് ഉദാഹരണങ്ങളായി പ്രസ്തുതകൃതിയിലുള്ള മുപ്പത്തിമൂന്നു ശ്ലോകങ്ങളാണു് ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നതു് എന്നുള്ള വസ്തുതയിൽ നിന്നു വെളിവാകുന്നതാണ്. ആ ശ്ലോകങ്ങളുടങ്ങിയ അംശമൊഴികെ ടി കൃതിയിൽ കിട്ടിയിടത്തോളമുള്ള ഭാഗമാണു് ഇപ്പോൾ ഞാൻ ഇദംപ്രഥമമായി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതു്. ഗ്രന്ഥം കവി മുഴുപ്പിച്ചില്ലെന്നു ഞാൻ അനുമാനിക്കുന്നു. ഉദാഹരണശ്ലോകങ്ങളുടെ രചനാവിഷയത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ക്ലേശവും കുറവും ഞാൻ ഏറെക്കുറെ പരിഹരിച്ചിട്ടുണ്ട്. രാമവർമ്മക്കോയിത്തമ്പുരാൻ ഈ ശ്ലോകങ്ങളും ആദ്യമായി കുറിച്ച നിലയിൽ യാതൊരു മിനുക്കുവേലയും ചെയ്യാതെയാണു് ഇട്ടുവെച്ചു യശശ്ശരീരനായിത്തീർന്നതു്. ആ മാതിരിയിൽത്തന്നെ ഞാൻ ഇവ അച്ചടിപ്പിക്കുന്നതായാൽ വായനക്കാരുടെ സംസ്കൃതരുചിക്കു മതിയാകാതെ വരും; അതു പാടില്ലെന്നുവെച്ചു ചില സ്വാതന്ത്ര്യമെല്ലാം പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. നല്ല അർത്ഥകല്പനയു

ള്ള ചില ശ്ലോകങ്ങൾ ഇവയുടെ കൂട്ടത്തിലുണ്ടെന്നും എല്ലാശ്ലോകങ്ങളും തന്നെ കാർത്തിക തിരുനാൾ ധർമ്മരാജാവിന്റെ അപദാനങ്ങളെ അനുകീർത്തനം ചെയ്യുന്നവയാണെന്നും ഉള്ളതുകൊണ്ടുകൂടിയാകുന്നു ഞാൻ ഇവയുടെ പ്രകാശനത്തിനു പ്രേരിതനായതു്. ലക്ഷണലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ചിലേടത്തു് അവ്യാപ്തിദോഷവും മററുമുണ്ടു്. അതൊന്നും മാററാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടില്ല ഗ്രാമത്തിൽ കവി രാമവർമ്മവരന്റെ ചില ഒററശ്ലോകങ്ങളും മററും ഇനിയൊരവസരത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളാം. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ കൈയെഴുത്തുപ്രതി പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനായി എന്നെ ഏല്പിച്ച ആററൂർ രാമവർമ്മരാജാ അവർകളോടു ഞാൻ ഏററവും കൃതജ്ഞനായിരിക്കുന്നു. സ്ഖലിതജടിലമായ ആ പ്രതി പ്രകാശനയോഗ്യമാക്കുന്നതിനും ശ്ലോകങ്ങൾക്കു് ഇപ്പോൾ കാണുന്നവിധത്തിലുള്ള രചനാസൗഷ്ഠവമെങ്കിലും വരുത്തുന്നതിനും ഞാൻ കൂടി ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

(ഉള്ളൂർ)

വന്ദനം.

1. കല്യാണാലയനായ പങ്കജഭവൻ സംപ്രാർത്ഥനം ചെയ്കയാൽ
ചെമ്പൊന്നിന്നൊരു രതിക്കു വല്ലഭസുഖം വൈകാതെ നല്കീടുവാൻ
ഉല്ലാസത്തൊടു കാമരാജവദനാംഭോജത്തെ നോക്കിപ്പരം
ചെല്ലും ശ്രീ ലളിതാംബികാമിഴി നമുക്കാനന്ദമേകീടണം.

എല്ലാ ജനസമുദായങ്ങളും തങ്ങളുടെ ഭാഷകളെ പരിഷ്കരിക്കേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. ആ കാര്യത്തിൽ രസവിഷയകമായ ജ്ഞാനം നൽകുന്നതിനു പര്യാപ്തങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ രചനയ്ക്കു വളരെ പ്രാധാന്യമുണ്ടു്; എന്തെന്നാൽ അനേകം വ്യക്തികളുടെ സമ്മേളനത്തിന്റെ ഫലമാണല്ലോ സമുദായം. ഏകീകരണമാകട്ടെ, മനസ്സുകൾക്കല്ലാതെ സാദ്ധ്യവുമല്ല. മനസ്സുകൾക്കു്, സച്ഛിന്നബന്ധങ്ങൾക്ക തമ്മിലുള്ള ഇതരേതരയുള്ള ഏകീഭാവമുണ്ടാകുന്നില്ലെന്നുള്ളതു വാസ്തവം തന്നെ; എന്നാൽ സമ്പർക്കം കൂടാതെയിരിക്കുന്ന തൈലത്തിന്റേയും പുഷ്പത്തിന്റേയും ഗന്ധങ്ങളെ വായുസംസ്കാരവിശേഷത്താൽ ഒന്നാക്കുന്നതുപോലെ, മനസ്സുകളുടെ ധർമ്മങ്ങളെ ഭാഷയും തജ്ജന്യങ്ങളായ ചേഷ്ടകളും ഏകീകരിക്കുവാൻ കഴിയും. മനസ്സിന്റെ ധർമ്മത്തെ രസമെന്നു വ്യവഹരിച്ചുവരുന്നു. അതു് ആനന്ദരൂപമാകകൊണ്ടു ജിതേന്ദ്രിയന്മാരുടെ മനസ്സിലേ ജനിക്കാവുന്നതാണു്. രസസ്വരൂപത്തെ വിവരിക്കുന്ന അലങ്കാരഗ്രന്ഥങ്ങൾ നമ്മുടെ പൂർവ്വന്മാർ കേരളഭാഷയിൽ ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ളതായി അറിയുന്നില്ല. * കേരളഭാഷയെ പരിഷ്കരിക്കുന്നതു്, സംസ്കൃത

* ലീലാതിലകം കണ്ടുകിട്ടിയതു് ഈ ഗ്രന്ഥം എഴുതി വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞതിനു മേലാണു്.

ഉള്ളൂർ.

ത്തെയല്ലാതെ ഇതരഭാഷകളെ അനുസരിച്ചു പാടില്ലെന്നുള്ളതു് ഇതുവരെ പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്ന വൃത്തങ്ങൾ, അലങ്കാരങ്ങൾ മുതലായവയിൽ നിന്നു് അനുമാനിക്കാവുന്നതാണു്. അതുകൊണ്ടു സംസ്കൃതഭാഷയിലുള്ള അലങ്കാരശാസ്ത്രത്തെ അവലംബിച്ചും സകലകേരളീയർക്കും അഭയപ്രദാതാവായിരുന്ന കാർത്തികതിരുനാൾ രാമവർമ്മകുലശേഖരകിരീടപതി മഹാരാജാവിനെ നായകനാക്കികല്പിച്ചും കേരളഭാഷാപരിഷ്കാരത്തിനു് ഉപയോഗപ്പെടത്തക്കവിധത്തിൽ 'രസസ്വരൂപനിരൂപണം' എന്ന പേരിൽ ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ നിർമ്മിക്കുന്നു.

എല്ലാ പ്രബന്ധങ്ങൾക്കും ജീവനായിരിക്കുന്ന രസത്തിന്റെ സ്വരൂപത്തെ ആദ്യമായി വിവരിക്കാം. വിഭാവം, അനുഭാവം, സാത്വികഭാവം, സഞ്ചാരിഭാവം ഇവയാൽ സാമാജികന്മാർക്കു് (കാവ്യത്തിലായാൽ അനുവാചകന്മാർക്കു്) അനുഭവവിഷയമാകുന്ന സ്ഥായിയായ ഭാവമാകുന്നു രസം. അതിനു ശൃംഗാരം, ഹാസ്യം, കരുണം, രൗദ്രം, വീരം, ഭയാനകം, ബീഭത്സം, അത്ഭുതം, ശാന്തം, ഇങ്ങനെ ഒമ്പതു വകഭേദങ്ങളുണ്ടു്. അവയ്ക്കു യഥാക്രമം രതി, ഹാസം, ശോകം, ക്രോധം, ഉത്സാഹം, ഭയം, ജുഗുപ്സ, വിസ്മയം, ശമം എന്നിവയാകുന്നു സ്ഥായിഭാവങ്ങൾ.

വിഭാവമാകുന്നു രസോൽപാദനത്തിനു പ്രധാനകാരണം. അതിനു തന്നെ ആലംബനമെന്നും ഉദ്ദീപനമെന്നും രണ്ടു പിരിവുകളുണ്ടു്. ഏതു കാരണത്തെ ആലംബിച്ചു സ്ഥായിഭാവം ഒരിക്കലും വേർപിരിയാതെയിരിക്കുന്നുവോ, അതു് ആലംബനം; മറ്റുള്ള കാരണങ്ങൾ ഉദ്ദീപനങ്ങൾ. ഇവ തടസ്ഥം, ആലംബനവിഭാവത്തിന്റെ ഗുണം, ചേഷ്ട, അലങ്കാരം ഇങ്ങനെ നാലായി പിരിയുന്നു. മന്ദമാരുതൻ, പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ, സുരഭിലവസ്തുക്കൾ (സ്രക്ചന്ദനാദികൾ), വിജനപ്രദേശം മുതലായവ തടസ്ഥങ്ങൾ; ഗുണങ്ങൾ, ആലംബനത്തിന്റെ സൌന്ദര്യം യൗവനം കലാകൗശലത മുതലായവയാകുന്നു; ചേഷ്ടകൾ, കാലുവെയ്ക്കൽ, കൈവീശൽ മുതലായവ; അലങ്കാരങ്ങൾ വസ്ത്രാഭരണാദികൾ.

അനുഭാവമെന്നാൽ, രത്യാദിഹേതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്നതും സഭ്യരുടേയും മററും മനസ്സിൽ ഇരിക്കുന്ന രത്യാദിയെ ഉദ്ബോധനം ചെയ്യുന്നതും നടൻ മുതലായവരഭിനയിക്കുന്നതുമായ കടാക്ഷാദിശരീരവ്യാപാരമാകുന്നു.

സാത്വികങ്ങളെന്നാൽ അന്യന്റെ സുഖദുഃഖാദികളുടെ വിചാരത്തിൽനിന്നുളവാകുന്ന മനസ്സിന്റെ ആനുകൂല്യത്തിൽ നിന്നു ജനിക്കുന്ന

ജുഗുപ്സ. മനസ്സിനു രുചിക്കാത്ത വസ്തുക്കൾ കാണുകയോ മറ്റോ ചെയ്യുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന അറപ്പാകുന്നു ജുഗുപ്സ. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

8. നാറീടുന്നൊരു മാംസമായ ചെളിയും ചെന്താടിയാം പായലും
പാരം ചിന്നിയൊരസ്ഥിയായ ചരലും കണ്ണായിടും മത്സ്യവും
തീരത്തിൽ കളിയാടിടുന്ന കഴുകന്മാരാകുമന്നങ്ങളും
ചേരും രക്തനദീശതത്തെ രണരംഗത്തിൽ പരത്തീടുവൻ.

വിസ്മയം. അപൂർവ്വവസ്തുക്കൾ കാണുകയോ മറ്റോ ചെയ്യുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന മനസ്സിന്റെ വിടർച്ചയാകുന്നു വിസ്മയം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

9. ശൃംഗാരത്തിന്റെ നാമ്പോ രസികതയൊഴുകിപ്പോകുവാനുള്ള തൂമ്പോ
സൗന്ദര്യത്തിന്റെ കാമ്പോ മദനരസചിദാനന്ദപൂന്തേൻകുഴമ്പോ
ബ്രഹ്മാവിൻ സൃഷ്ടിവൻപോ നയനസുഖലതയ്ക്കുള്ള നല്ലൊന്ന കമ്പോ
കന്ദർപ്പൻ വിട്ടൊരമ്പോ ത്രിഭുവനവിജയത്തിന്നിവൾ? തോഴിയമ്പോ!

ശമം. ആശയില്ലായ്മയോ മറ്റോ കൊണ്ടു മനസ്സിനുണ്ടാകുന്ന വികാരരഹിതതയാകുന്നു ശമം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

10. നാടാകപ്പാടെ മേന്മേൽ പടപൊരുതു വശത്താക്കിനേനാടലെന്യേ;
കേടറ്റീടുന്ന ധർമ്മങ്ങളുമനവരതം ശ്രദ്ധയോടൊത്തു ചെയ്തേൻ;
ഈടേറുന്നൊരു നാനാവിധവിഷയസുഖാഭോഗവും ഞാനറിഞ്ഞേൻ;
കൂട്ടുന്നീലൊന്നിലും മേ രുചി സരസിജനാഭന്റെ കാൽത്താരിലെന്യേ.

വിഭാവോദാഹരണങ്ങൾ.

ആലംബനഭാവം. എങ്ങനെയെന്നാൽ:—

11. കണ്ടിവൾതൻ നന്മകളെ-
ബ്ബുദ്ധമതി ചെറ്റില്ലെനിക്കു പൂമകളേ,
കളികളിലിവൾ ഭാരതിയോ
സൗന്ദര്യം പാർക്കിലാരുവൻ രതിയോ?

ഉദ്ദീപന വിഭാവം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

12. കൊഞ്ചിപ്പുഞ്ചിരിതൂകി നൽപ്പുരികവില്ലല്പം വളച്ചാമയം
നെഞ്ചിൽത്തഞ്ചിടുമാറു ചെഞ്ചൊടി നനച്ചെന്നോമനത്തോഴിയാൾ
ചെഞ്ചെമ്മേ തുടരുന്ന ചഞ്ചലമിഴിത്തെല്ലിന്റെ തല്ലേല്ക്കയാൽ
വഞ്ചിക്ഷോണിപനാസ്ഥയീയിടെ മദനരാജ്യത്തിൽ മാത്രത്തിലായ്.

സാത്വികഭാവോദാഹരണങ്ങൾ.

സ്തംഭം. വിഷാദം, വിസ്മയം, രാഗം മുതലായ വികാരങ്ങൾ കൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതും ഇളക്കമില്ലായ്മ മുതലായ അനുഭാവങ്ങളോടു കൂടിയതു

മായ ചൈതന്യഹാനിയാൽ പ്രവൃത്തിക്കു സംഭവിക്കുന്ന തടസ്സമാകുന്ന സ്തംഭം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

13. ശ്രീവഞ്ചിരാജകുലശേഖരകാമദേവൻ
ഭാവംതെളിഞ്ഞരികിൽവന്നു തടഞ്ഞിടുമ്പോൾ
കാർവേണി! ചെന്നുപചരിച്ചെതിരേല്ക്കുവാൻ ഞാൻ
ഭാവിക്കിലും പദമിളക്കരുതാതെ തീർന്നു.

<u>പ്രളയം.</u> സുഖം, മദം, നിദ്ര മുതലായവ കൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതും ദുഃഖം മുതലായ അനുഭാവങ്ങളോടുകൂടിയതുമായ ചൈതന്യഹാനിയാൽ സംഭവിക്കുന്ന മനോവാക്കായങ്ങളുടെ ചേഷ്ടാരഹിതതയാകുന്ന പ്രളയം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

14. സ്വാമിയോടു സമനാമെൻപ്രാണനാഥൻ നരേന്ദ്രൻ
കാതലിരുകരംകൊണ്ടെൻ്റമേനിയിൽ തൊട്ടിടുമ്പോൾ
സുഖപരവശയായിട്ടിന്ദ്രിയഗ്രാമമാകും
വിഷയഗതി നിവർത്തിച്ചേററം മൂർച്ഛിപ്പൂ ഹാ! ഞാൻ

<u>രോമാഞ്ചം.</u> സുഖം, ഉത്സാഹം, രാഗം, വിസ്മയം തുടങ്ങിയവയിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നതും അംഗസ്പർശം, ഞെട്ടൽ മുതലായ അനുഭാവങ്ങളോടുകൂടിയതുമായ രോമവികാരമാകുന്ന രോമാഞ്ചം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

15. ഓരോന്നു ഭൂപ! തവ സദ്ഗുണമോതിടുമ്പോ-
ളാരൂഢമദ്ഗാത്രി പുളകങ്ങളണിഞ്ഞിടുന്നു,
മാരൻ രണത്തിനു മനോരഥമേറിനിന്നു
പാരം ചൊരിഞ്ഞ നിശിതാസ്ത്രശപംക്തിപോലെ.

<u>സ്വേദം.</u> ഉഷ്മാവ്, ശ്രമം, സന്തോഷം, വ്യായാമം, ലജ്ജ, കോപം, ഭയം മുതലായവയിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്നതും വിശറിയെടുക്കുക മുതലായ അനുഭാവങ്ങളോടുകൂടിയതുമായ വിയർപ്പാകുന്ന സ്വേദം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

16. പൊൽത്താർശരപ്പടകളിൽ ദയിതൻ ബലത്തോ-
ടെത്തിപ്പിടിച്ചു ദൃഢമായ് പുണരുന്നനേരം
മത്തേഭഗാമിനി,യെനിക്കുളവാം രസത്തിൻ-
സത്തെന്നപോലെയൊഴുകുന്നു വിയർപ്പുവെള്ളം.

<u>വൈവർണ്ണ്യം.</u> തണുപ്പ്, വെയിൽ, വിരഹം, ഭയം, കോപം തുടങ്ങിയവയിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്നതും മടുപ്പ്, സൗന്ദര്യക്ഷയം മുതലായ അനുഭാവങ്ങളോടുകൂടിയതുമായ നിറംമാററമാകുന്ന വൈവർണ്ണ്യം.

<u>വേപഥു.</u> ഭയം, ജര, ജ്വരം മുതലായവയിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നതും ദേഹം ചുളുങ്ങുക, പല്ലു കിടുകിടുക്കുക മുതലായ അനുഭാവങ്ങളോടു കൂടിയതുമായ ദേഹത്തിന്റെ വിറയലാകുന്നു വേപഥു. ഈ രണ്ടു സാത്വികഭാവങ്ങൾക്കും കൂടി ഉദാഹരണം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

17. പുത്തൻകാഞ്ചനകനാരകപ്പഴമൊളിച്ചീടും നിറംപോയ് വിള-
ർത്താരു കാണുന്നു നിന്റെ മേനി ദയിതൻ ദൂരസ്ഥനായ്ത്തീരവേ;
എത്തി കാമുകനന്തികത്തിലിനിയും ഹാ! മെയ് വിറയ്ക്കുന്നതെ-
ന്താഗ്രഹത്തിനനാമയാകൃതിയതല്ലിസ്സൗഭാഗ്യം ജയിക്കു സഖി!

<u>അശ്രു.</u> ഹർഷം, ഭയം തുടങ്ങിയവയിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്നതും മൂക്കുചീറ്റുക, കണ്ണുതുടയ്ക്കുക മുതലായ അനുഭാവങ്ങളോടു കൂടിയതുമായ കണ്ണുനീരാകുന്നു അശ്രു.

<u>വൈസ്വര്യം.</u> സന്തോഷം, വ്യസനം, മുതലായവയിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്നതും സ്വരത്തിനും, വർണ്ണങ്ങൾക്കും ഇടർച്ചമുതലായ അനുഭാവങ്ങളോടുകൂടിയതുമായ ഏങ്ങലാകുന്നു വൈസ്വര്യം. ഇവരണ്ടിനും കൂടി ഉദാഹരണം എങ്ങനെയെന്നാൽ—

18. തന്വംഗി! തോഴി! രമണൻ പിരിയുമ്പൊഴും പിൻ-
പൊന്നിച്ചിടുമ്പൊഴുമൊരേ നില യുക്തമാണോ?
ഇന്നാരമൊച്ചയിടറിച്ചില വാക്കുരച്ചു
കണ്ണീർപൊഴിപ്പതു നിനക്കു കുറച്ചിലല്ലേ?

* * * * (1)

ശൃംഗാരചേഷ്ടകൾ.

ഭാവം, ഹാവം, ഹേല, മാധുര്യം, ധൈര്യം, ലീല, വിലാസം, വിച്ഛിത്തി, വിഭ്രമം, കിളകിഞ്ചിതം, മോട്ടായിതം, കുട്ടമിതം, ബിംബോകം, ലളിതം, കുതൂഹലം, ചകിതം, വികൃതം, ഹാസം ഇങ്ങനെ ശൃംഗാരചേഷ്ടകൾ പതിനെട്ടു പ്രകാരത്തിലുണ്ട്, ഇവയ്ക്കു ലക്ഷണവും ഉദാഹരണവും താഴെ കാണിക്കാം.

<u>ഭാവം.</u> രസത്തെ അറിയുന്നതിനുള്ള യോഗ്യതയാകുന്നു ഭാവം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

---

(1) സഞ്ചാരിഭാവങ്ങളുടെ ലക്ഷണവും ഉദാഹരണവും ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാന്റെ ഭാഷാഭൂഷണത്തിൽ പകർത്തിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്, ആ ഭാഗം ഇവിടെ ആവർത്തിക്കുന്നില്ല. 19 മുതൽ 51 വരെയുള്ള 33 ശ്ലോകങ്ങൾ ആ ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണാവുന്നതാണ്.

ഉള്ളൂർ.

52. ആരാണു നിൻ കണവനായി വരേണ്ടതെന്നു
നേരായുരച്ചിടണമെന്നു കഥിച്ചിടുമ്പോൾ
ശ്രീരാമവർമ്മനൃപനെന്നു പറഞ്ഞുവന്ന
സാരംഗനേത്രയതിനിന്നു മടിച്ചിടുന്നു.

ഹാവം. അല്പം ചില വികാരങ്ങളോടുകൂടിയുള്ള ഭാവം തന്നെയാകുന്നു ഹാവം.

53. ശ്രീരാമരാജചരിതങ്ങളോരോന്നു ചാരു-
ത്താരെങ്കിലും സരസമായുരചെയ്തിടുമ്പോൾ
കോൾമാത്തനുവോടെ ചിലേടം പുനരൊന്നുകൂടി-
ക്കേൾക്കുന്നതിന്നു കൊതിപൂണ്ടുവരുന്നു തോഴി.

ഹേല. ഏറ്റവും സ്പഷ്ടമായ വികാരത്തോടുകൂടിയ ഭാവമാകുന്നു ഹേല. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

54. ഒരുത്തരും തെല്ലറിയാതെ തന്നുള്ളിൽ
വരുത്തിവെച്ചീടിന മന്നവന്റെ
ചരിത്രമിക്കോൾമയിർതന്നെ നാട്ടിൽ
പരത്തുമെൻതോഴി! നിവൃത്തിയില്ല.

മാധുര്യം. വേഷഭൂഷണാദികളില്ലെങ്കിലും അഴകുണ്ടായിരിക്കുകയാണു മാധുര്യം. എങ്ങനെയെന്നാൽ,

55. കസ്തൂരികൊണ്ടു തിലകം നിടിലത്തിലയ്യോ!
ചാർത്തേണ്ട സുന്ദരി നിനക്കതു മേന്മയല്ല.
താർത്തേൻതൊഴുംമൊഴി! ശശാങ്കനു തുല്യമാക്കി-
ത്തീർത്തീടൊലാ വിമലമാകിയ നിന്മുഖത്തെ.

ധൈര്യം. ശീലം തുടങ്ങിയ സദ്ഗുണങ്ങളെ അതിക്രമിക്കാതിരിക്കയാകുന്നു ധൈര്യം, എങ്ങനെയെന്നാൽ—

56. പലകുറി പലതെറ്റും ചെയ്തിലും പ്രാണനാഥൻ,
വലിയ കലശൽകൂട്ടിക്കൊണ്ടു ഞാൻ വന്മയായാൽ
ചലമിഴി! സഖി! ചേലല്ലാത്തൊരീ വർത്തമാനം
കുലയുവതികൾ കേൾക്കുന്നേരമെന്തൊന്നുചൊല്ലും?

ലീല. എല്ലാംകൊണ്ടും പ്രിയനെ അനുവർത്തിക്കുകയാണു ലീല. ഉദാ:—

57. നളിനമിഴി! നിനക്കായ് രാമരാജാവു പട്ടും
വളയുമരുളുവാനിന്നെത്തിടും നീ ജയിച്ചു;
ക്രിയ, മൊഴി, മനമെല്ലാംകൊണ്ടുമപ്പുണ്യവാനെ
സ്വയമിനിയനുവർത്തിക്കേണമെല്ലായ്പൊഴും നീ.

വിലാസം. ഭർത്താവിനെ കാണുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന വികാരവിശേഷമാകുന്നു വിലാസം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

58. പരിചൊടു മുഖപത്മം മന്ദമന്ദം വിരിഞ്ഞു;
പെരികെമിഴിയിൽനിന്നങ്ങുത്പലപ്പൂവുതിർന്നു;
തരുണനെയരികത്തായ് കണ്ടിട്ടും തന്വിയാളന്തർ-
പുളകലത കുറഞ്ഞൊന്നല്ലുൾവിട്ടുല്ലസിച്ചു.

വിച്ഛിത്തി. പരിമിതമായ അലങ്കാരത്തിലും സൌന്ദര്യാധിക്യമുണ്ടായിരിക്കുകയാകുന്നു വിച്ഛിത്തി. എങ്ങനെയെന്നാൽ

59. മംഗല്യച്ചരടു കഴുത്തിലും ശ്രവസ്സിൽ
തൊങ്ങാലച്ചെറുചുരുൾമാത്രമെങ്കിലും താൻ
നന്നായുണ്ടഴകടലിന്നു കേരളസ്ത്രീ-
വൃന്ദത്തി,ന്നധിപതി രമ്യനങ്കമാർന്നും.

വിഭ്രമം. നായകന്റെ ആഗമനം മുതലായ സന്ദർഭങ്ങളിലുണ്ടാകുന്ന പരിഭ്രമം നിമിത്തം ആഭരണങ്ങൾ സ്ഥാനംമാറിയണിയുകയാകുന്നു വിഭ്രമം. ഉദാഹരണത്തിനു ഹാസ്യരസത്തിനു ദൃഷ്ടാന്തമായി രചിച്ച "കയ്യിൽ പാദസരം" എന്നു തുടങ്ങുന്ന ശ്ലോകം തന്നെ സ്വീകരിക്കാം.

കിളികിഞ്ചിതം. കോപം, ഭയം, വ്യസനം, സന്തോഷം മുതലായവയുടെ കൂടിക്കലർപ്പാകുന്നു കിലികിഞ്ചിതം. എങ്ങനെയെന്നാൽ

60 ഇഷ്ടൻ കാന്തനണഞ്ഞു തൊട്ടു തനുവെന്നുള്ളോരു സന്തോഷവും
കഷ്ടം തന്നുടെ പെട്ടയന്നു പൊളിയാറായെന്നൊരുൾക്കമ്പവും
വിട്ടില്ലെങ്കിൽ വിധപ്പകച്ച് വരുമെന്നോർത്തും കൊടുംനോട്ടവും
കട്ടിത്തയ്യലിനർഘവിച്ചു രമണൻ കെട്ടിപ്പിടിച്ചീടവേ.

മോട്ടായിതം. നായകന്റെ കഥ പറയുക മുതലായ അവസരങ്ങളിൽ സ്വാഭിലാഷം വെളിപ്പെടുത്തുകയാകുന്നു മോട്ടായിതം. എങ്ങനെയെന്നാൽ:—

61. തന്നാമൽത്തോഴി മേന്മേൽ ദയിതഗുണഗണം വർണ്ണനംചെയ്തനേരം
തിണ്ണെന്നൊന്നിച്ചെഴുന്നേറ്റിതു ബഹുമതികൊണ്ടെന്നപോൽ രോമമെല്ലാം
ഗണ്ഡക്കണ്ണാടിതന്നിൽ പെരികെ വിരവിനോടങ്കുരിച്ചു വിയർപ്പും
കണ്ണിൽ ഭാവംപകർന്നു കമലവദനയാൾക്കൊച്ചയും തെല്ലു മാറി.

കുട്ടമിതം. രതികാലത്തിലുണ്ടാകുന്ന ദേഹപീഡനിമിത്തം സംഭവിക്കുന്ന അത്യാനന്ദമാകുന്നു കുട്ടമിതം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

62 കാലത്താരാലാലനീലായതമിഴിയെഴുന്നേറ്റാളിമാരോടടുക്കും-
കാലത്താനംഗലീലാവിരുതുകളുടലിൽ കണ്ടു മിണ്ടാതെ തമ്മിൽ
ചായ്ച്ചു നോക്കിച്ചിരിച്ചാരവരിലതിശമാണെന്നതിൻ ഹേതുവെന്നോ-
ർത്താലോചിച്ചുമനസ്പാർമുലയിൽ നഖപദം കണ്ടു നാണിച്ചു തന്വി.

ബിബ്ബോകം. പ്രിയന്റെ കഥകേൾക്കുമ്പോൾ അല്പം അനാദരവു നടിക്കുകയാകുന്നു ബിബ്ബോകം. എങ്ങനെയെന്നാൽ

63. പൂമാതിൻ കാന്തനാട്ടെ, രമയുടെ മകനാകട്ടെ, മുക്കണ്ണനാട്ടെ,
ശ്രീമാൻ യക്ഷേശനാട്ടെ, വിഭ്രാജസുഷമാജ്ഞാനവിത്തങ്ങൾമൂലം
രാമക്ഷ്മാപാല,നെന്നാലതിലഹഹ! നമുക്കെന്തുവാൻ തോഴി! ലാഭം?
കാമിച്ചാൽ മാത്രമുണ്ടോ സിത ബത! മധുരിക്കുന്നു നാവിൽ തരിമ്പും?

ലളിതം. ഭംഗിയുള്ള അംഗവിന്യാസമാകുന്നു ലളിതം. ഉദാ:—

64. ചഞ്ചൽപ്പൊൽക്കൊടമേൽനിന്നഴിയുമൊരു മുലക്കച്ചമേൽ വെച്ചിടംകൈ-
ത്തഞ്ചത്തിന്നൊത്തു വീശിത്തരിവളകൾ കിലുങ്ങുന്ന മറ്റേക്കരത്തെ
ചാഞ്ചാടിക്കൊഞ്ചിയാടിച്ചരണകിസലയം മെല്ലവെ വെച്ചുവെച്ചീ-
മാഞ്ചേൽക്കണ്ണാൾ നടക്കും വഴിയിലൊരു രജസ്സാകിൽ ഹാ! ഞാൻ കൃതാർത്ഥൻ.

കുതൂഹലം. രമ്യമായ ഒരു വസ്തുവിനെ കാണുമ്പോളുണ്ടാകുന്ന ചാപല്യമാകുന്നു കുതൂഹലം. എങ്ങനെയെന്നാൽ,

65. നിരത്തിലൂടെ രഥമേറി മന്നൻ
ചരിച്ചിടുമ്പോളബലാജനങ്ങൾ
പരിഭ്രമിച്ചോടിയണഞ്ഞു മേട-
പ്പുറത്തു കേറുന്നു ശരിക്കു നോക്കാൻ

ചകിതം. ഭയം കൊണ്ടുള്ള സംഭ്രമമാകുന്നു ചകിതം. ഉദാ:—

66. ചെമ്പഞ്ഞിച്ചാറു ചാർത്തിത്തെളിവിലൊളിപെറും ചേവടിത്താർ വളർന്നോ-
രമ്പൊത്തങ്കത്തിൽവെച്ചിട്ടനുനയകുതുകാൽ ഞാൻ തലോടിത്തലോടി,
ത്തുമ്പിക്കയ്യൊത്തൊരോമൽത്തുടയുടെ മുകളിൽക്കൈകൊണ്ടുലാടിച്ചനേരം
കമ്പം കൈക്കൊണ്ടു നല്ലാർ പുടവയുടെ മടിക്കുത്തമർത്തിപ്പിടിച്ചാൾ.

വികൃതം. ഉത്തരം പറയേണ്ട അവസരത്തിൽ ഉത്തരം പറയാതിരിക്കുകയാണു വികൃതം. എങ്ങനെയെന്നാൽ,

67. മുഗ്ദ്ധേ! യഥാർത്ഥമുരചെയ്ക മനോഭവന്ത-
ന്നാശ്വാസനം ധരണിപാലനു തീർക്കൊടുത്തോ?
ഈവണ്ണമാളിയുരചെയ്തതുകേട്ടു ലജ്ജാ-
ഭാവേന കാൽവിരലുകൊണ്ടു നിലംവരച്ചാൾ.

ഹസിതം. യൗവനം മുതലായവനിമിത്തം അകാരണമായുണ്ടാകുന്ന ചിരിയാകുന്നു ഹസിതം. ഉദാഹരണം:—

68 അന്നു യൗവനമണഞ്ഞു പുകഴ്ത്തും
കന്ദബാണനുടെ കീർത്തികളൊക്കെ
തന്നുടിയാളസമയത്തു പൊഴിക്കും
മന്ദഹാസസുധയെന്നു വലച്ചു

പന്ത്രണ്ട് അവസ്ഥകൾ.

ചക്ഷുഃപ്രീതി, മനസ്സംഗം, സങ്കല്പം, പ്രലാപം, ജാഗരം, കാർശ്യം, അരതി, ലജ്ജാത്യാഗം, ജ്വരം, ഉന്മാദം മൂർച്ഛ ഇങ്ങനെ അയോഗവിപ്രലംഭശൃംഗാരത്തിൽ പന്ത്രണ്ട് അവസ്ഥകളുണ്ടെന്നു പ്രസിദ്ധമാകുന്നു. അവയെ വിവരിച്ചുദാഹരിക്കാം.

ചക്ഷുഃപ്രീതി. അത്യാദരത്തോടുകൂടിയുള്ള കാഴ്ചയാകുന്നു ചക്ഷുഃപ്രീതി. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

69. സ്വർല്ലോകത്തിനു പേരുമാറുമിനിമേൽ ഭൂവെന്നു; ഭൂവിന്നു പേർ
സ്വർല്ലോകം പരമെന്നു; മിത്തരുണിയാളുത്ഭൂതയായീലയോ?
സ്വർഗ്ഗസ്ത്രീയിവളെങ്കിലെന്തവനിയിൽപ്പോന്നീടുവാൻ കാരണം?
സ്വർഗ്ഗത്തിങ്കൽ വിരിഞ്ചനിച്ചിട തഴക്കത്താൽ മിടുക്കേറിയോ?

മനസ്സംഗം. എല്ലാസമയവും പ്രിയനിൽ മനസ്സിന്റെ വിശ്രമമാകുന്നു മനസ്സംഗം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

70. ഏല്ക്കും വസ്തു തകർക്കുവാൻ വിരുതനാം കന്ദർപ്പനാകുന്നതും
നോക്കീട്ടും പൊടിയാത്ത നെഞ്ചിതു കഠിനക്കല്ലല്ലി, തമ്പാണേ! ഹാ!
ആക്കം നല്ലതടക്കമെന്നതിനെ ഞാൻ പിന്നാക്കമാക്കീടിലും
ശീഘ്രം 'കാന്ത'മുഖത്തിലേക്കു തനിയേ പായുന്നുവല്ലോ സഖി

സങ്കല്പം. പ്രിയവിഷയമായ മനോരാജ്യമാകുന്നു സങ്കല്പം. ഉദാ:-

71. കാണാനും കൺകളൊത്തിരുവുടലധരത്തേൻ നുകർന്നീടുവാനും,
ചേർന്നാളും കൈശികത്തിൻ സുരഭിലതയിലെൻ മൂക്കു തപ്പിക്കുവാനും,
വാണീപീയൂഷയൂഷം ചെവിയിണയിലൊഴുക്കീടുവാനും, രഹസ്സിൽ-
സ്പൃശ്ശാനും മേനി, തെല്ലൊന്നവസരമണകിൽ പിന്നെ ഞാൻ ധന്യനല്ലേ?

പ്രലാപം. പ്രിയന്റെ ഗുണഗണങ്ങളെ സ്തുതിക്കുകയാണു പ്രലാപം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

72. ആരുണ്ടിന്നിതുപോലെ രമ്യതനുവായാരുണ്ടു സമ്പന്നനാ-
യാരുണ്ടിത്രസുശീലനായ് ധരയിലിന്നാരുണ്ടു വിഖ്യാതനായ്
ഓരോന്നിങ്ങനെ താവകീനസുഗുണം വർണ്ണിക്കുവാൻ ഭൂപതേ!
പോരാ രാപ്പകലെന്നുതാനധികമായ് കേഴുന്നിതെൻ തോഴി ഹാ ഹാ.

ജാഗരം. ഉറക്കമില്ലായ്കയാകുന്ന ജാഗരം. എങ്ങനെയെന്നാൽ-

73. എന്നും വേർപിരിയാതെ സൌഖ്യമരുളിപ്പോരും കളിത്തോഴിയാ-
മെന്നെക്കൂടെ മറച്ചു ചിന്തയൊടിവൾക്കെന്തുള്ള മന്ത്രിക്കുവാൻ?
എന്നാലങ്ങനെയാട്ടെ; മേലിവളുമായൊന്നിച്ചു വാഴില്ല ഞാ-
നെന്നുള്ളത്തിലുറച്ചമട്ടിലകലെപ്പോയീടിനാൾ നിദ്രയും.

കാർശ്യം. ദേഹത്തിന്റെ ചടവാകുന്ന കാർശ്യം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

74. ലാവണ്യച്ഛായൊലിപ്പോരവളുടെ പുതുമെയ് വിപ്രയോഗാതപത്തിൽ-
ദ്രവൻ ധാതാവുണക്കിഗ്ഗുണസമുചിതമാം പാത്രമാക്കും ഭവാങ്കൽ
ആഴവാളും സ്നേഹവും ചേർത്തലർശരകറിനത്തിയിലയ്യോ വറുത്തി-
ട്ടാ വൻപൻ ഹന്ത! വായ്ക്കും രുചിഭരമിതുനാത്തു പേർത്തും വളർത്തി.

അരതി. മറ്റുവിഷയങ്ങളിൽ അഭിരുചിയില്ലാതെയിരിക്കുകയാകുന്ന അരതി. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

75. ആളീവൃന്ദത്തിലും നല്ലഴകുടയ കളിത്താമരപ്പൂവിലും പിൻ-
പക്ഷീട്ടും പൂമണം ചേർന്നൊരു പുതിയ മലർക്കാവിലും സാവധാനം
മേളം കൈക്കൊണ്ടനോരമൽക്കിളികളിലുമിളന്മാനിലും ദൂനയാമി-
ന്നീലക്കാർവേണിയാൾക്കിന്നൊരു കുതുകമഹോ തെല്ലുമില്ലാതെയായി.

ലജ്ജാത്യാഗം. നാണമില്ലായ്കയാകുന്ന ലജ്ജാത്യാഗം. ഉദാഹരണം

* * * * * * (1)

ഇനിയും ശൃംഗാരരസത്തെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കാം.

ശൃംഗാരത്തെ സംഭോഗശൃംഗാരമെന്നും വിപ്രലംഭശൃംഗാരമെന്നും രണ്ടായി തരംതിരിച്ചിരിക്കുന്നു. നായികയും നായകനും ചേർന്നിരിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്നതാണു സംഭോഗശൃംഗാരം; വേർപിരിയുമ്പോൾ വിപ്രലംഭശൃംഗാരവും.

തമ്മിൽ കാണുക, സംസാരിക്കുക, ചുംബിക്കുക, ആലിംഗനം ചെയ്യുക മുതലായ വ്യാപാരങ്ങളടങ്ങിയ സംഭോഗശൃംഗാരം അനന്തമാകയാൽ അതിനെ ഏകമായിത്തന്നെയാണ് ആലങ്കാരികന്മാർ ഗണിക്കുന്നതു്. എങ്ങനെയെന്നാൽ,

80. പ്രാണേശൻ തിരുമേനിയെന്നുടെ മിഴിക്കോണേന്തടഞ്ഞപ്പൊഴേ
നാണം തൊട്ട ഗുണങ്ങളങ്ങു കണികാണ്മാൻ പോലുമില്ലാതെയായ്;
വേണോ? നാരൊടസത്യവാക്കുചിതമോ? മറ്റുള്ള കാര്യങ്ങളീ-
യേണാങ്കപ്രിയയായിട്ടും ക്ഷണദ താൻ ചൊല്ലട്ടെ കില്ലെന്നിയേ.

---

(1) ലജ്ജാത്യാഗം, ജ്വരം, ഉന്മാദം, മൂർച്ഛ ഇവയ്ക്കുദാഹരണങ്ങൾ എന്റെ കൈവശം വന്നുചേർന്ന കൈയെഴുത്തുപുസ്തകത്തിൽ പകർത്തിക്കാണുന്നില്ല.

ഉള്ളൂർ.

വിപ്രലംഭശൃംഗാരത്തിന് അഭിലാഷം, ഈർഷ്യ, വിരഹം, പ്രവാസം എന്നിങ്ങനെ നാലു വകഭേദങ്ങളുണ്ട്.

<u>അഭിലാഷം.</u> സംഭോഗത്തിനു മുൻപുള്ള അനുരാഗമാകുന്നു അഭിലാഷം. എങ്ങനെയെന്നാൽ —

81. കാന്താനാം കഴിയാത്ത വഞ്ചിനൃപനെക്കാമിച്ചിതെന്മാനസം;
പ്രാണേശന്റെ മനസ്സിലേതുവിധമാണാവോ ധരിച്ചീല ഞാൻ;
വേണം തോഴികളോടു വേണ്ടവിധമിക്കാര്യം വിചാരിക്കുവാൻ
നാണം സമ്മതി നൽകയില്ല; ഭഗവാൻ താരമ്പനോ നിർഘൃണൻ.

<u>ഈർഷ്യ.</u> പ്രിയന് അന്യസ്ത്രീയിൽ അഭിനിവേശമുണ്ടെന്നുകാണുമ്പോൾ ജനിക്കുന്ന മനോവികാരമാകുന്നു ഈർഷ്യ. ഉദാഹരണം: —

82. എന്നും ഭർത്തൃഹിതം വളർത്തിമരുവും സദ്വൃത്തയാകുന്ന ഞാ-
നെന്നാലീയവളോ പരം പരപുമാന്മാരിൽക്കരേറുന്നവൾ;
നന്നായ് സ്നേഹമയക്കമി'ച്ഛുരിക'യിൽക്കാണുന്നുവെന്നോർക്കവേ
മന്നന്നാറാമിടം തിരിഞ്ഞു 'പരിശ'ത്തെമങ്ക നിന്നീടിനാൾ.

<u>വിരഹം.</u> നായികയ്ക്കും നായകനും വല്ല കാരണവശാലും ഒന്നിച്ചിരിക്കുന്നതിന് ഇടയാകാതെയിരിക്ക എന്നുള്ളതാകുന്നു വിരഹം. ഉദാ: —

83. ഏണാങ്കൻ താണിടുന്നു; കണവനെയിനിയും കാണ്മതില്ലംഗജൻതൻ-
ബാണവ്യാളങ്ങളുണ്ണുന്നതിനു വരികയാണിപ്പൊളെൻ പ്രാണവാതം;
നാണിക്കേണ്ടതുമേ താൻ സഖി! ഭവതിയെ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു പേർത്തും
കാണാതെ മുന്നിൽ ഞാനക്കിതവനെയിരവിൽപ്പിന്നെനിക്കൊന്നു തോന്നും.

<u>പ്രവാസം.</u> നായികയ്ക്കും നായകനും അന്യദേശവാസം കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന വിരഹമാകുന്നു പ്രവാസം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—

84. ഭ്രാതാവാം രാമവർമ്മക്ഷിതിവലമഥനൻ പത്മനാഭാജ്ഞ വാങ്ങി-
സ്സേതുസ്നാനം കഴിപ്പാൻ തെളിവിനൊടെഴുന്നള്ളിടുന്നാരന്തരത്തിൽ
നാൾതോറും വിപ്രയോഗം പെരുകിയധികമായ് ഖിന്നയായോരു നല്ലാർ-
വ്രാതപ്പൂൺപാളം തദീയ പ്രണയിനിയവൾ തൻഛായതൻഛായയായാൾ.

ഇനി രസാഭാസാദികൾക്ക് ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണിക്കാം.

<u>രസാഭാസം</u> എങ്ങനെയെന്നാൽ—

85. രാമരാജനിലതിപ്രിയമാളും
ഭൂമിതന്നുടെ കരഗ്രഹണത്തെ
കാമിയായ്ക്ക മകനേ! പരിണാമം
ക്ഷേമമായിവരുവാൻ പണി പാരം.

ഭാവോദയം എങ്ങനെയെന്നാൽ—

86. ദൂരെപ്പായുന്നൊരശ്വപ്പടയുടയ ഖുരന്യാസമേറ്റേററ പാരം
കീറിപ്പോം ഭൂവിൽനിന്നും തുരുതുരെയുയരും രേണുപൂരത്തിനാലേ
പാരെല്ലാം മൂടിയെത്തിപ്പടപൊരുതിടുവാൻ ടിപ്പുവെന്നുള്ള വൃത്തം
വീരശ്രീരാമവർമ്മക്ഷിതിപനുടെ മിഴിക്കോണിനെശ്ശോണമാക്കി.

ഭാവശമം എങ്ങനെയെന്നാൽ—

87. ചേതോഹാരിണി! കർമ്മണാപി മനസാ വാചാ നിനക്കപ്രിയം
ചെയ്തില്ലിന്നുവരയ്ക്കുമിമ്മുഖകളങ്കണ്ണെന്താണയിട്ടാരതൽ
ശ്രീതങ്കം നിജവല്ലഭർ കളിർമുലക്കുന്നിൽ കരം ചേർക്കവേ
മത്തംഗാധിപഗാമിനിക്കു വദനാംഭോജം വിരിഞ്ഞൂ തുലോം

ഭാവസന്ധി എങ്ങനെയെന്നാൽ—

88. അക്കാലം രാമവർമ്മക്ഷിതിപതി വിധിപോൽ വാജിനീരാജനം ചെ-
യ്യാങ്കൊമ്പിൽ പത്മനാഭൻ തിരുവടിയെയുറപ്പിച്ചു വാച്ചോരു ഭക്ത്യാ
ത്തൈക്കെ കൂപ്പിക്ഷണത്തിൽ തിരുമിഴികളടച്ചിഷ്ടകാര്യം ലഭിപ്പാ-
നോക്കുമ്പോഴും ജൈത്രയാത്രാപടഹപടുരവം കേട്ടു രോമാഞ്ചമാർന്നു.

ഭാവശബളത എങ്ങനെയെന്നാൽ—

89. കിട്ടാത്തുള്ള ജനത്തെയോർത്തു മനമേ! ദുഃഖിപ്പതെന്തിന്നു നീ?
ശിഷ്ടൻ നാഥനെയൊന്നു കൂടിയരികിൽക്കണ്ടാൽ ജയിച്ചീടിനേൻ;
കഷ്ടപ്പാടു സഹിക്കവയ്യ ഗുരുഭൂതന്മാരൊടെൻ സങ്കടം
സ്പഷ്ടം ചൊൽവതിനും പ്രയാസമിവിടെച്ചെയ്യേണ്ടതെന്തീശ്വര!

ശൃംഗാരാത്ഭുതങ്ങളുടെ സങ്കരത്തിനു 'ശൃംഗാരത്തിന്റെ നാമ്പോ' എന്ന ശ്ലോകവും വീരരൗദ്രങ്ങളുടെ സങ്കരത്തിനു 'മാന്യൻ ടിപ്പുസ്സുല്ത്താൻ' എന്ന ശ്ലോകവും ഉദാഹരണമായെടുക്കാം. വീരശൃംഗാരങ്ങളുടെ സങ്കരം എങ്ങനെയെന്നാൽ:—

90. വാടാ ടിപ്പുസ്സുല്ത്താൻ! ഭടരെരണ്ടുമൊരുമിച്ചിട്ടു യുദ്ധത്തിനായ് നീ
വാടാതാടോപമോടിപ്പടനിലമതിൽ നേരിട്ടു പോരിട്ടുകൊൾക
പാടെന്ന്യ മേനിയിങ്കൽ കടുനിണകളഭങ്ങളേറ്റു പൂശീട്ടു നാക-
ക്കോടക്കാർവേണിമാർതൻ തടമുല തടവിച്ചീടുവൻ മോടിയോടേ.

ഇനിയും ഇങ്ങനെതന്നെ അതതു ദിക്കിൽ കാണുന്നതിനനുസരണമായി വിചാരിച്ചുകൊള്ളണം.

---

* അമർഷമെന്ന സഞ്ചാരിഭാവത്തിന് ഉദാഹരണമായ ഈ ശ്ലോകം ഭാഷാഭൂഷണത്തിൽ ഉദ്ധൃതങ്ങളായുള്ളവയുടെ കൂട്ടത്തിൽപ്പെട്ടതാണ്.

ഉള്ളൂർ.

രസം ലൗകികമെന്നും അലൗകികമെന്നും രണ്ടുതരത്തിലുണ്ട്. അവയിൽ ആദ്യത്തേതു കദളിപ്പഴം മുതലായതു തിന്നുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന ആനന്ദംപോലെ താൽകാലികം മാത്രമാകുന്നു; രണ്ടാമത്തേതു സ്ഥിരമാണ്. ആദ്യത്തേതു നായകനിഷ്ഠവും രണ്ടാമത്തേതു സാമാജികനിഷ്ഠവുമാകുന്നു എന്നു ധരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. സാമാജികന്മാരാകട്ടെ, ലൗകികന്മാരായ നായികാനായകന്മാരുടെ അനുരാഗാദികളുടെ അനുമാനംകൊണ്ടു സംസ്കരിക്കപ്പെട്ട ഹൃദയത്തോടുകൂടിയവരായിട്ട്, നാടകാദികളിലെ ശബ്ദാദിശക്തി നിമിത്തം രാമാദിനായകന്മാരെ പ്രത്യക്ഷരൂപന്മാരാക്കി സങ്കല്പിക്കുന്നു. അങ്ങനേ ഭാവനചെയ്യുന്ന സാമാജികന്മാരുടെ മുന്നിൽ ആ ഗായകന്മാർ സ്വസ്വരൂപേണ എന്നപോലെ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. അതുപോലെതന്നെയാണു ലൗകികങ്ങളായുള്ള രത്യാദികളും സ്ഥായിഭാവങ്ങളായിത്തീരുന്നതു്. ലൗകികങ്ങളായ വിഭാവാദികളും ചിത്രത്തിൽ കുതിരയെ കാണുമ്പോഴുള്ള മട്ടിൽ സംശയസാദൃശ്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടാത്തതായും, ചർവ്വണം, ആസ്വാദനം മുതലായ പേരുകളോടുകൂടിയതായും, അലൗകികമായ പ്രതീതിക്കു ഗോചരങ്ങളായിത്തീരുന്നതിനാൽ അലൗകികങ്ങൾതന്നെയാകുന്നു. അനുകാര്യനായ നായകനും അനുകർത്താവായ നടനും സാമാജികന്മാരുടെ അവസ്ഥ സംഭവിക്കുന്നില്ല. എന്തെന്നാൽ ഒന്നാമത്തേവൻ തൽകാലം ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടും രണ്ടാമത്തേവൻ നടനത്തിലാസക്തനാകകൊണ്ടും അതിനവകാശമില്ലല്ലോ. എന്നാൽ നടനതൽപരനായ നടൻ രാമൻ തുടങ്ങിയ അനുകാര്യനായകന്മാരുടെ തദാത്മാനുസന്ധാനംനിമിത്തം രസപാരവശ്യം വന്നുകൂടയോ എന്നാണെങ്കിൽ, 'ഓഹോ! വരുന്നതിൻ വിരോധമില്ല' എന്നുതന്നെ പറയാം. എന്നാൽ അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ അവനും സാമാജികൻതന്നെയാകുന്നു. ഇരിക്കട്ടെ. എന്നാൽ അവൻ രസപരവശനാകുമ്പോൾ എങ്ങനെയാണു നടിക്കുന്നതു് എന്നാണെങ്കിൽ, അതു മറ്റൊന്നുമല്ല; പഠിത്തത്തിന്റേയും പരിചയത്തിന്റേയും മിടുക്കുതന്നെ. ഈ സ്ഥിതിക്കു ലൗകികരസം നായകന്മാരിലും അലൗകികരസം സാമാജികന്മാരിലുമാണെന്നു സിദ്ധിക്കുന്നു.

അന്യോന്യവിരുദ്ധങ്ങളായ രസങ്ങളെ ഒന്നിച്ചു ചേർക്കുന്നതിനു കവിമര്യാദയിൽ വിരോധമില്ല. എന്തെന്നാൽ, പ്രധാനരസത്തിന്റെ പരിപുഷ്ടിക്കുവേണ്ടിമാത്രമാകുന്നു അവ ആ അവസരങ്ങളിൽ ആവിർഭവിക്കുന്നതു്. പാചകമര്യാദയിലും പുളിശ്ശേരി, എരിശ്ശേരി മുതലായ കറികളുടെ വിഷയത്തിൽ ഇങ്ങനെ തന്നെയാണല്ലോ സംഭവിക്കുന്നതു്. ശൃംഗാരബീഭത്സങ്ങളും വീരഭയാനകങ്ങളും രൗദ്രാത്ഭുതങ്ങളും ഹാസ്യകരുണങ്ങളും പരസ്പരം വൈരികളാകുന്നു.

സഞ്ചാരിഭാവങ്ങളിൽ ശങ്കയും അസൂയയും ഭയവും ഗ്ലാനിയും വ്യാധിയും ചിന്തയും സ്മൃതിയും ധൃതിയും ഔത്സുക്യവും വിസ്മയവും ആവേഗവും വ്രീളയും ഉന്മാദവും മദവും വിഷാദവും ജഡതയും നിദ്രയും അവഹിത്ഥവും ചപലതയും മൃതിയും ശൃംഗാരരസത്തിൽ ചേർക്കേണ്ടവയാകുന്നു. ശ്രമവും ചപലതയും നിദ്രയും സ്വപ്നവും ഗ്ലാനിയും അസൂയയും അവഹിത്ഥവും ഹാസ്യരസത്തിൽ ചേർക്കാം. ത്രാസവും മരണവും ദൈന്യവും ഗ്ലാനിയും ഭയാനകത്തിനു യോജിക്കും. അപസ്മാരവും ഭയവും വിഷാദവും രോഗവും മൃതിയും മദവും ഉത്സാഹവും ബീഭത്സത്തോടു ചേരും. ആവേഗവും ജഡതയും മോഹവും ഹർഷവും വിസ്മയവും സ്മൃതിയും അത്ഭുതരസത്തിൽ ചേർക്കേണ്ട ഭാവങ്ങളാകുന്നു. ദൈന്യവും ചിന്തയും ഗ്ലാനിയും നിർവ്വേദവും ജഡതയും സ്മൃതിയും വ്യാധിയും കരുണരസത്തിൽ കലർത്താവുന്നതാണ്. ഹർഷവും അസൂയയും ഗർവ്വവും ഉത്സാഹവും മദവും ചാപല്യവും ഉഗ്രതയും രൗദ്രരസത്തിൽ ചേരും. അമർഷവും പ്രതിബോധവും വിതർക്കവും മതിയും ധൃതിയും ക്രോധവും അസൂയയും മോഹവും ആവേഗവും ഗർവ്വവും മദവും ഉഗ്രതയും വീരരസത്തിൽ ചേർക്കാം.

ഹാസ്യം ശൃംഗാരത്തിൽ നിന്നും, കരുണം രൗദ്രത്തിൽ നിന്നും, അത്ഭുതം വീരത്തിൽ നിന്നും, ഭയാനകം ബീഭത്സത്തിൽ നിന്നും ഉണ്ടാകുന്നു. പരമാർത്ഥത്തിൽ അപുഷ്ടരസങ്ങൾക്ക് അലങ്കാരത്വമേ ഉള്ളു എങ്കിലും മഹാകവികൾ രസസങ്കരത്തെ സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്. രസം തുടങ്ങിയുള്ളവ അപ്രധാനങ്ങളാകുമ്പോൾ രസവദാദ്യലങ്കാരങ്ങളുണ്ടാകുന്നു.

രാസക്രീഡ.

(മണിപ്രവാളകാവ്യം)

പ്രാചീനകൃതി.

(തുടർച്ച)

(സമ്പാദകൻ—ഉള്ളൂർ)

സാന്ദ്രമായ മുരളീരവങ്ങളുമുദാരമായ മൃദുഗീതവും
നന്ദനന്ദനശരീരഭംഗിയിലിയന്ന സുന്ദരവിലാസവും
ഹന്ത! കണ്ടു നിജനന്ദനാദി നിഖിലം വെടിഞ്ഞു തവ സന്നിധൌ
വന്നിട്ടും വ്രജനതാംഗിമാരെ വെടിയായ്കെടോ! കഴൽവണങ്ങിനേൻ. 85

കൊണ്ടൽവർണ്ണ! വിപിനാന്തരേ ബഹുലകണ്ടകാദിപരിപൂരിതേ
തണ്ടി നീളെ നടകൊണ്ടു പാദമതിരുഗ്ണമാകി വിലസാതെ കേൾ
മണ്ടിവന്ന മദനാർത്തിപൂണ്ടു വരികണ്ടിവാർകുഴലിമാർ മുല-
യ്ക്കിണ്ടൽതീർപ്പതിനതിന്മേൽവെച്ചു പരിരംഭണങ്ങൾ തടവീട്ടു നീ!" 86

ഗോപനാരികളിവണ്ണമച്യുതനിലാശപൂണ്ടു യമുനാതടേ
താപമാർന്നഖിലനായകൻചരിതഗാഥ പാടി മരുവുംവിധൌ
സാപഹാസമവർമുമ്പിൽ മന്ദമെഴുന്നള്ളിനാൻ കമലലോചനൻ
ഗോപികാരമണനാദരേണ കരുണാനുരാഗനയനാഞ്ചലം. 87

പൂർണ്ണചന്ദ്രനുദയാദ്രിതങ്കലുയരുന്നവണ്ണമഥ ഗോപിമാ-
രന്നവശയ ശരീരമാപിനൊട്ടു കണ്ണിലങ്ങു തടവീട്ടഹോ
തൂർണ്ണതൂർണ്ണമെഴുനേററുചെന്നു കടൽവർണ്ണനിൽ പ്രണയമാർന്നൊരോ
നിർണ്ണയം മനസി വന്നിടാതെ ചില കൌതുകങ്ങളവർ കാട്ടിനാർ. 88

മന്ദമങ്ങൊരുവൾ ചെന്നുകൊണ്ടു ബത നന്ദനന്ദനകരാംബുജം
മന്ദമെന്നിയെ പിടിച്ചു തന്മുലമെൽവെച്ചു ചേർത്തഴൽകളഞ്ഞു തേ;
ഇന്ദിരാപതിമുഖത്തിൽനിന്നൊരുവളഞ്ജലിക്കലൊരു ചർവ്വിതം
സുന്ദരാംഗി തടവീട്ടുദാരരസമാസ്വദിച്ചു മരുവീടിനാൾ. 89

പിന്നെ മറെറാരു നതാംഗി ചെന്നു കരമുന്നതം (മുടിയിൽ)വെച്ചു തേ
തന്നകത്തഴൽ വെടിഞ്ഞിടാനമരമന്നവൻെറ മഹിതാദരം
കന്നൽനേർമിഴിയൊളിച്ചുചെന്നൊരുവളാർത്തികൊണ്ടു നിജ കാമുകൻ-
പിന്നിൽനിന്നു വദനം തിരിച്ചു ദയിതാധരം മധു നുകന്നു തേ. 90

മണ്ടിവന്നൊരുവളിണ്ടൽപോവതിനു കണ്ഠസീമനി പിടിച്ചുടൻ
കൊണ്ടൽവർണ്ണതിരുമേനിപൂണ്ടു വരികണ്ടിവാർകുഴലി നിന്നുതേ:
തണ്ടലർച്ചരജ്വരാ(1)ലൊരുത്തി മൃദുഗണ്ഡസീമനി മുഖപങ്കജം
കൊണ്ടുവെച്ചു സുചിരം നുകർന്നു മതമാണ്ടുകൊണ്ടു മരുവീടിനാൾ. 91

കേശഭാരനികരംതുടങ്ങിയടിയോളമുള്ള തിരുമേനിയാ-
ലാശപൂണ്ടൊരുവൾ നോക്കിനിന്നു ചിരമാർത്തിതീർത്തു മരുവീടിനാൾ;
കേശവന്റെ നയനാഞ്ചലങ്ങളിൽ നുകർന്നിതങ്ങൊരുവളാദരാ-
ലാശു ഗണ്ഡയുഗളം പിടിച്ചു സുചിരം നിശാമ്യ വദനാംബുജം. 92

പങ്കജാ(2)കുളുർമുലയ്ക്കലാർന്ന നവകുങ്കുമാങ്കിതപദാംബുജം
മങ്കമറ്റൊരുവളംഗജാർത്തി തടവീട്ടുടൻ കുചതടാന്തരേ
ശങ്കവിട്ടു ബത ചേർത്തുകൊണ്ടു നിജ തുംഗമായ വിരഹാഗ്നിയെ-
ബ്ഭംഗമാക്കി മരുവീടിനാളമരനാഥനായകപദാന്തികേ. 93

എന്തുവാൻ കുതുകരീതി ചൊൽവതൊരു സുന്ദരീ പശുപസുന്ദരം
ഹന്ത കണ്ടവളനന്തകോപമദമാനകാമപരിമേളിതാ
നിന്ദചെയ്തു മറയത്തു നിന്നൊളിവിലിന്ദിരാപതിമുഖാംബുജം
ചന്തമോടു പരിവീക്ഷ്യ മന്ദമഴൽ നീക്കിനാളഖിലമോഹനം. 94

മുല്ലബാണതുയിരേറ്റഴന്ന ബഹു വല്ലവീജനമൊരോതരം
മല്ലവൈരിനികടത്തിൽ നിന്നധികമുല്ലസിച്ചു മരുവീടിനാർ
വില്ലെടുത്തു മലർബാണമാരി ചൊരിയത്തുടങ്ങി മലർബാണനാം
മെല്ലവേ മധുരവാണിമാരൊടിടചേർന്നുകൊണ്ടു മധുവൈരിയും. 95

ചന്ദ്രികാവിമലസൈകതേ മൃദുകളിന്ദജാതടവനാന്തികേ
കുന്ദസൂനകുമുദാദിയിൽത്തടവിവന്ന (മന്ദ)പവനാകുലേ
നന്ദഗോപസുതനോടു ചേർന്നഖിലസുന്ദരീനികരവും തുലോം
ഹന്ത! കൌതുകമിയന്നതെന്തു പറയാവതല്ല ഫണിരാജനാം. 96

ആക്കമൊക്കെയകലത്തു നീക്കിയവരൊക്കവേ തദനു വെക്കമാ-
ന്നർക്കജാപുളിനവക്കിലുൾക്കരൾ തെളിഞ്ഞു തൽക്ഷണമിരുന്നഹോ
ഭക്തിപൂണ്ടു പുനരുത്തരീയമതിൽ വെച്ചു മുഗ്ദ്ധകരലോചനം
തക്കരീതിയിലുരച്ചുതേ പരമചിദ്ഘനത്തൊടു തദാ രുഷാ. 97

---

(1) ജ്വരാൽ = ജ്വരത്താൽ = ദുഃഖത്താൽ.

(2) 'പങ്കജ' എന്ന പദം ലക്ഷ്മീദേവിയുടെ പര്യായമായി കവി പ്രയോഗിക്കുന്നു. പങ്കം = ഭംഗം, തിര എന്നർത്ഥം കല്പിച്ചാൽ ഈ പ്രയോഗത്തിനു ഗതി കിട്ടിയേയ്ക്കാം.

"ധർമ്മരീതികൾ നടത്തുവാനുമൊരധർമ്മമങ്ങു കളവാനുമി-
ന്നമ്മയോടവതരിച്ചു നീയതിഹ കൊണ്ടു ഞങ്ങൾ പറയുന്നു തേ.
ധർമ്മമായതു പറഞ്ഞിടേണമിതു ഞങ്ങളോടു സകലം ഭവാൻ;
നിന്മനസ്സിലറിയാത്ത വസ്തു ഭുവനത്തിലില്ല പറയുംവിധൌ. 98

തന്നെ വന്നഥ ഭജിച്ചിടുന്നവനെ വന്നവൻ ഭജനമാർന്നിടും;
തന്നെയങ്ങു ഭജിയാഞ്ഞിലും ഭജനമാർന്നുകൊള്ളുമൊരുവൻ ബലാൽ;
തന്നെ വന്നു ഭജിയാഞ്ഞിലും ഭജനമാർന്നുകൊൾകിലുമൊരുത്തനീ
മന്നിൽ മറെറാരുവനെബ്ഭജിക്കയൊരുനാളുമില്ല; കിമു കാരണം?" 99

ഇത്ഥമങ്ങവർകൾ മുഗ്ദ്ധലോചനമുഖത്തുനോക്കിയുരചെയ്തപോ-
ളുത്തരം മധുരമുക്തവാൻ തദനു സസ്മിതം ഭുവനമോഹനം
"ചിത്രമെത്രയുമെടോ പറഞ്ഞതിതു മിത്രമാം യുവതിമാർകളേ!
തത്ര കാരണമിതൊക്കെയും ചെവിയിലേററുകൊൾക മഹിതാദരം 100

'ഉത്തമൻ ഭജനമാർന്നുകൊള്ളുമുപകാരമൊന്നുമിയലാതെക-
ണ്ടത്ര മദ്ധ്യമനഹോ ഭജിച്ചവനിലത്രയും സഹ ഭജിച്ചിടും;
സ്വാർത്ഥമായ് ഭജനമാർന്നിടുന്നതധമാഭിധൻ പരനനാദരൻ;
സ്വസ്ഥനാത്മനി ഭജിച്ചിടുന്നവരെയും വെടിഞ്ഞു കളയുന്നവൻ.' 101

മന്നിലുള്ള സചരാചരങ്ങളഖിലം നമുക്കു സമമെങ്കിലും
കന്നൽനേർമിഴികൾ കേൾപ്പിനിന്നു മയി ഭക്തിപൂണ്ടവരിലെത്രയും
എന്നകത്തു കനിവാർന്നിടും നിയതമെന്നതോർത്തു പുനരിങ്ങനേ
വന്നിടാനതു മനസ്സിതിങ്കലനിശം ഭജിച്ചു മരുവീടിനാൽ. 102

എങ്ങനേ ധനമിയന്നവൻ നിധിലമോർത്തുകൊണ്ടു മരുവുന്നനാ-
ളങ്ങു കള്ളർ നിഖിലം പറിച്ചുകളയുന്നനേരമുളവാസ്ഥയും,
അങ്ങനേ ഭവതിമാർക്കു ചിത്തമുടനെങ്കൽവന്നു ലയമാർന്നിടാ-
നിങ്ങനെ മായിൽ മണ്ടിനേനതിനു കോപിയായ്ക സഖിമാർകളേ! 103

കർമ്മമങ്ങു പലവ ചെയ്കിലും ബഹുവിധർമ്മമങ്ങു തടവീടിലും
സമ്മദത്തിലഥ യോഗമാർന്നു വിപിനേ തപസ്സു തടവീടിലും
ചിന്മരന്ദരസസൌരഭത്തിലനിശം ലയിപ്പതിനിതൊന്നുമേ
നന്നയല്ല മയി ഭക്തിപൂണ്ടു നിനയാഞ്ഞിലിന്നു സഖിമാർകളേ!" 104

മഞ്ജുവാണികളിവണ്ണമമ്മധുരസാരമായ വചനാമൃതം
മഞ്ജുളം ചെവിയിലേററനേരമവർനെഞ്ചിലുള്ള ബഹുതാപവും
വഞ്ചനത്തിലുളകൊണ്ട കോപവുമുടൻ വെടിഞ്ഞു ഹരിസന്നിധൌ
പഞ്ചബാണനു കളിപ്പതിന്നു ചില സാലഭഞ്ജികകളായിതേ. 105

ചുംബനാലാപനദന്തപാതനഖരക്ഷതാദി പല കേളികൊ-
ണ്ടമ്പിനോട്ടു വിലസുന്നപോതവരൊടംബുജാക്ഷനരുളീടിനാൻ.
"സംഭ്രമങ്ങളകലെക്കളഞ്ഞരമുറുക്കിയിന്നു നിജ ഭൂഷണം
കമ്പിയാതെ കചഭാരവും തിരുകി പട്ടമിട്ടു മരുവീടണം. 106

തുംഗമാകിനൊരു രംഗദേശമിതു മങ്കമാർ വരിക നിങ്ങളി-
ന്നംഗഭംഗിവരുമാറു നാമിവിടെ രാസകേളി തടവീടണം;
അങ്ങുമിങ്ങുമുഴലാതെ തമ്മിലൊരുമിച്ചു നിൽക്കണമിടഞ്ഞു തൻ-
കങ്കണങ്ങളുടയാതെ കച്ച മുലമേൽ മുറുക്കിമരുവീടണം. 107

കണ്ണുകൾക്കു സമമായ്പ്പിടിച്ചു കരപല്ലവാംഗുലിനഖത്തിള-
ങ്ങൂന്നി നിഭൃത വിലോചനം ഗളിതമാറുമാറു വിടരേണമേ;
തിണ്ണമേറിന കടിത്തടത്തിലമരേണമേ തെളിവു ചേർക്കണം;
വണ്ണമുള്ള തുട തിക്കണം; പദതലങ്ങളൂന്നി മരുവേണമേ. 108

ചോടുകൾക്കു പിഴയായ്ക വേണമിടയാതെ ഭംഗികൾ വരുത്തണം
പാടിനോരളവു കോഴ തേടരുതു താളമൊന്നുമിളതാകൊലാ
ചാടുവാനടികളാഞ്ഞിടുന്നളവു തൂകി വെള്ളമലരേണമേ
കൂടവേയൊരുമതേടണം നയനബാഹുദേഹചരണങ്ങളും. 109

തന്നടിക്കലമരെക്കനം കഴൽ വളച്ചു തൻതുടകൾ തിക്കണം
മുന്നിലേയ്ക്കുടലമർത്തു മെയ്യിലെഴുകേണമശ്രമത ചേരണം;
തെന്നൊറിഞ്ഞു പകരേണമമ്മിഴികൾ തന്നുടേ കരയുഗങ്ങളിൽ
മന്ദമമ്പിനോടു വാങ്ങിടേണമുടലാനനേ തെളിവു തോന്നണം." 110

പങ്കജാക്ഷനിവണ്ണമപ്പശുപമങ്കമാരൊടു പറഞ്ഞുടൻ
രംഗസീമ്നി കളിതേടുവാൻ നിജനതാംഗിമാരൊടിടചേർന്നഹോ;
ശങ്കരാ! പറവതല്ല രാസകളിഭംഗികാൺകിലമൃതാംശുവ-
ങ്ങംബരേ വിമലതാരകൈരിവ തെളിഞ്ഞുകൊണ്ടു വരുമാറെടോ. 111

രാസകേളി തടവീടിനോരളവു മാധവൻ ദയിതമാരുടേ
ഹാസവീക്ഷണവിലാസവിഭ്രമമിയന്നുകൊണ്ടു വിലസുംവിധൌ
വാസവാദികൾ വിമാനമേറി നിരവേ നിറഞ്ഞു ഗഗനാന്തരേ
ഭാസുരേ തദനു ഭാര്യമാരൊടിടചേർന്നുകൊണ്ടു ബഹുകൌതുകം. 112

ശൌരി രണ്ടു പല നാരിമാരിടയിലൊന്നിടഞ്ഞു നടമാടിനോ-
രാദിദേവനധികം തെളിഞ്ഞു വിലസീ തദാ യുവതിമണ്ഡലേ
ജാതവേദസി നിറന്ന ഹേമമണിമാലതന്നിലിടചേർത്തുടൻ
പ്രോതമായ പുതുത്തനീലമണി ശോഭയോടുസമമാർന്നതേ. 113

കാമമങ്ങു കമനീജനത്തൊടിടചേർന്നു കൃഷ്ണനിയലും വിധൌ
വ്യോമസീമ്നി പരിമേളമാർന്നു പലവാദ്യമമ്പരരറിയിച്ചതേ;

രാമമാരുമുടനോടിനാർ തദനു പാടിനാർ മലർശരാർത്തിയാൽ
സീമവിട്ട കുസുമങ്ങൾ പെയ്തിതു മുനീന്ദ്രരും കുതുകമാർന്നഹോ. 114

താളമേളമൃദുഗാനരീതിയിലുലച്ചുകൊണ്ടു ഭുവനത്രയം
നീലലോലനയനാഞ്ചലങ്ങളിൽ വലത്തുവെച്ചു നിഖിലാന്തരം.
ചേലെഴുന്ന കുനുചില്ലിവല്ലിയിലിളക്കിയും സകലമാനസം
കേളിനേരമവരിങ്ങനേ വിപുലമോഹനം വിലസി നിന്നതേ. 115

കാലെടുത്തു പരിചോടു ഭംഗിയിൽ നടക്കയും മൃദുലമേനിയ-
ങ്ങോളമാർന്നിടുകയും കരങ്ങളഴകോടുലഞ്ഞു പെരുമാറിയും
കാൽകരങ്ങൾ തളരുന്നനേരമരികത്തു നിന്ന നിജകാമുകൻ-
മേലമർന്നവർകളാശ്വസിച്ചു പരിതാപമങ്ങകലെ നീക്കിയും. 116

പാടിനോരളവു മാധവൻ ശ്രുതി പിടിച്ചിതമ്മധുരവാണിമാർ;
പേടമാൻമിഴികൾ പാടിനോരളവു മാധവൻ ശ്രുതി പിടിച്ചിതേ;
ഈടണഞ്ഞുവരുമാറു തന്മുഖസരോജസാരമധുതൂകിയും
പ്രൗഢരാഗമിടയിൽ പുണർന്നു രതിതേടുമാറു മഹിതാദരം. 117

സ്പർദ്ധപൂണ്ടൊരുവളച്യുതന്റെ മധുരസ്വരത്തിൽ നിവിരെത്തുട-
ങ്ങോർത്തുകൊണ്ടു ബത പാടിനാളതിനു മോദമാർന്നു പുരുഷോത്തമൻ
മുഗ്ദ്ധനെത്രയുമതിങ്കൽനിന്നുമുയരത്തുവെച്ചു കില പാടിനാ-
ളെത്രയും തെളിവുപൂണ്ടവൾക്കു ബഹുമാനമങ്ങു ഹരി നൽകിനാൻ. 118

കങ്കണാദി(മണി)നൂപുരങ്ങൾ വലയങ്ങളെന്നിവ കിലുങ്ങിയും
മങ്കമാർവദനപങ്കജത്തിലുമെഴുന്ന മോഹനനിനാദവും
അംബരത്തിലിയലുന്ന ദേവവരവാദ്യസംസ്തവരവങ്ങളും
ശങ്കരാ! ശിവ! പറഞ്ഞിടാനരുതു രാസകേളിരസഡംബരം. 119

താണുകൊണ്ടു കളിതേടിനോരളവു പാണിമെല്ലെ മുതുകത്തുടൻ
ബാണവൈരി വിരവോടുവെച്ചു സുഖമാക്കിനാൻ തരുണിമാർക്കുടൻ;
ഏണബാലമിഴിമാർകരങ്ങൾ മുതുകത്തുവെച്ചധികകൗതുകം
താനുമങ്ങു തടവീടിനാൻ സുരഭിലാംഗരാ(ഗ)പരിലേപിതൻ. 120

കെട്ടഴിഞ്ഞ ചികുരോൽക്കരങ്ങളിലുതിർന്നിതിന്നു കുസുമങ്ങളും
പൊട്ടിവീണു ചിതറുന്ന ഹാരനവഹേമചിത്രമണിമാലയും
പൊട്ടിയന്ന ഉരുഗണ്ഡസീമനി തിളങ്ങുന്ന കുണ്ഡല,മഴിഞ്ഞുപോം-
പട്ടുചേല കുലവട്ടവും കളിയിതോർത്തുകാൺകിലതി മോഹനം. 121

ക്രീഡകൊണ്ടു തളരുന്നനേരമഥ നാരിമാർ നിജകുചാന്തരേ
പീഡപോവതിനു വാരിജാക്ഷകരതാരുവെച്ചു തഴുകുന്നതേ;
പേടമാൻമിഴികളാടൽപൂണ്ടു നിജകാമുകന്റെ ഗളമാർന്നുടൻ
ഗാഢമങ്ങവർ പുണർന്നുകൊണ്ടധരപാനമാർന്നു പുളകാകുലം. 122

നീരുവന്ന നവനീഭങ്ങളൊടിടഞ്ഞ മീനാലതുപോലെയും,
വാരണപ്രവരനോടുചേൎന്ന കരിണീഗണങ്ങളതുപോലെയും,
താരകങ്ങളിടയിൽത്തെളിഞ്ഞു വിലസുന്ന പൂൎണ്ണശശിപോലെയും,
പാരമങ്ങു തെളിവാൎന്നതേ തരുണിമാരൊടേ കമലലോചനൻ. 123

ഇത്ഥമക്കളികൾ കണ്ടു ദേവമഹിളാജനങ്ങളഴൽ പൂണ്ടഹോ
ചിത്തവിഭ്രമമിയന്നു തന്നെയറിയാതെ നിന്നു വിലസീടിനാർ;
ഉത്തരീയവുമുടുത്ത വസ്ത്രവുമൊരോ വിഭൂഷണഗണങ്ങളും
ബദ്ധകേശവുമഴിഞ്ഞതങ്ങവരറിഞ്ഞതില്ല മദനാൎത്തിയാൽ. 124

ഇങ്ങനേ തദനു രാസകേളിയിലഴിഞ്ഞു തമ്മിലനുരാഗമാ-
ൎന്നംഗനാജനവുമംഗജാധിയൊടു പങ്കജാദയിതനാം തദാ
തിങ്ങിനോരു മദമാണ്ടു നല്ല വിപിനാന്തരേ തടവി മാധവൻ
ഭംഗിയോടു രതികേളികൊണ്ടവർ മതം വരുത്തി മരുവീടിനാർ. 125

വിസ്മയം പറകിലെത്രയും ബഹുനതാംഗിമാൎക്കു പലരൂപമാ-
ൎന്നച്യുതൻ വനനികുഞ്ജശൈലനളിനീതടേഷു വിചചാര ഹ.
കശ്മലങ്ങളകലത്തുനീക്കി രതശീതികൊണ്ടവരിലഞ്ജസാ
സസ്സപത്രപനകതാരഴിച്ചു വിലസീ തദാ പരമപൂരുഷൻ 126

മാരകേളി നിതരാം കലൎന്നു തിരുമാറിൽ വീണു തളരുംവിധൌ
നാരിമാർവദനപങ്കജത്തിൽ വിലസുന്ന ഘൎമ്മകണമഞ്ജസാ
പാരമങ്ങു കനിവാൎന്നു കൃഷ്ണനവശം കിടന്ന ചികുരോൽകരാൻ
ചാരു നീക്കി മൃദുലം തുടച്ചു പരിതാപമങ്ങകലെ നീക്കിനാൻ. 127

ഗോപനാരികളിവണ്ണമങ്ങു പല ഹാവഭാവരതവൈഭവൈ-
ൎഗ്ഗോപികാരമണസേവചെയ്തു തെളിവാൎന്നുകൊണ്ടു മരുവുംവിധൌ
താപമങ്ങു രതികേളികൊണ്ടുടലിലാൎന്നതൊടു കളഞ്ഞിടാ-
നാപുരന്നവർ കളിന്ദജാനടുവിലാദരേണ കളിതേടുവാൻ. 128

നേരെ ചെന്നു മുരശാസനൻ പശുപനാരിമാരൊടിടചേൎന്നുടൻ
നീരിൽവീണു പലകേളിചെയ്തു ചിരനേരമത്ര വിലസീടിനാൻ;
നാരിമാരുമകതാരിലാണ്ട പല കാമമമ്പിനൊടശേഷവും
ചാരു തത്ര തടവീട്ടു മോദമതുവം ലഭിച്ചു മരുവീടിനാർ. 129

ഇങ്ങനേവലതരം മുകുന്ദലൎബ്ബാണസാരരസരീതികൊ-
ണ്ടങ്ങമിങ്ങനുരാഗമാൎന്നവർകളോടുചേൎന്നു മരുവുംവിധൌ.
പൊങ്ങിനോരുദയസീമ്നി മന്ദമഥപ(ത്മിനീദയിത)നഞ്ജസാ;
മങ്ങിനിങ്ങിമതിബിംബവും മനസി മങ്കമാൎക്കു മദനാൎത്തിയും. 130

നന്ദനന്ദനനെ മന്ദമപ്പശുപസുന്ദരീജനഹൃദന്തരേ
ചിന്തിതനൊരു മതമന്തികേ സകലമങ്ങു നൽകിയരുളീടാൻ;
'സന്ധ്യവന്നു രവിബിംബമിങ്ങിത കിഴക്കുദിച്ചു നിജമന്ദിരേ
ചെന്നുകൊൾവിനിനി നിങ്ങ'ളെന്നു മധുരം നിശമ്യ തരുണീജനാഃ 131

"കാന്ത! ഞങ്ങളെ വെടിഞ്ഞിടാല്ല കരുണാനിധേ! വെടികിലിന്നുമി-
ന്നന്തകന്റെ നിലയത്തിലാകുമതിനില്ല സംശയമൊരിക്കലും;
ഇന്നു ഞങ്ങൾ നിലയത്തിലങ്ങു നടകൊൾവിലെന്നുമവരൊക്കവേ
നിന്ദചെയ്യുമിഹ നിന്നു ഞങ്ങൾ നടകൊൾകയില്ല പുനരെന്നുമേ." 132

എന്നിവണ്ണമവർ ചൊന്നനേരമരവിന്ദനേത്രനഥ ചൊല്ലിനാൻ;
'ഒന്നുകൊണ്ടുമൊരു നിന്ദ നിങ്ങളൊടു വന്നിടാ പശുപമന്ദിരേ
എന്നുമേ കലഹമാ(യിടാ)നിജഗൃഹത്തിലുള്ളവരിതൊക്കയി-
ന്നൊന്നുടേ ബഹുലമായകൊണ്ടിഹ മറന്നുപോയിമരുവീടുമേ. 133

പോക'യെന്നു ഭഗവാനയച്ചു നടകൊണ്ടനേരമനുരാഗമാ-
ന്നാകവേ വിരഹഭീതിപൂണ്ടുനിഖിലം നിനച്ചു മഹിളാജനം
വേഗമോടു നടകൊള്ളുമൊട്ടഥ തിരിഞ്ഞുനിന്നു വദനാംബുജം
നോക്കുമൊട്ടു നടകൊള്ളുമൊട്ടവർ കളിങ്ങനേ നിലയമാർന്നതേ. 134

രാത്രിയിങ്കലവരിങ്ങനേ വിമലവൃത്തിയോടു രതവൈഭവം
ചേർത്തുകൊണ്ടുമരുവും പുലച്ചയിവരോർത്തുകൊണ്ടു പകലുള്ളിടം
തീർത്തിവണ്ണമവർ കാമമൊക്കയുമനർത്ഥമെന്പൊടു വെടിഞ്ഞതീ-
വാർത്ഥമാർന്നു നിജമന്ദിരങ്ങളിൽ വസിച്ചിതന്നു വിമലാശയാഃ 135

വൃത്തഭേദമിതു ഭക്തിപൂണ്ടു ഹൃദയത്തിലാക്കി മധുസൂദനൻ-
ചിത്രമായ പദപത്മമമ്പിനൊടു നിത്യമങ്ങു കരുതീടിനാൽ
പുത്രദാരധനപത്തനാദിയെ വെടിഞ്ഞു ഭക്തിതടവീട്ടുടൻ
മുക്തിപൂണ്ടു പരമാർത്ഥസീമനി ലയമെത്തിടും പരമിതെന്നുമേ. 136

മാതരാജപദതാംബുജത്തിലഴകോടു വന്നുദിതമാകുമീ-
ഗൂഢമാനഷകഥാമൃതം ബത മണിപ്രവാളകൃതബന്ധനം
ഈടണഞ്ഞ ദുരിതാധി തീർപ്പതിനമഞ്ജസാ ഹരിപദാംബുജം
തേടുവാനിഹ കേട്ടുകൊൾവിനിതു രാസകേളിപരിമളിതം. 137

ഇതി വൃത്തഭേദം സമാപ്തം.

ശ്രീഗുരുഭ്യോ നമഃ.

വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻെറ ഒരു ബാല്യകൃതി.

(ഉള്ളൂർ.)

അനുഗ്രഹീതന്മാരായ ചില മഹാന്മാൎക്കു സുകുമാരകലകളിൽ ഉള്ള വാസന ബാല്യത്തിൽതന്നെ വികസ്വരാവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കുന്നു. "The Revolt of Islam" എന്ന വിപുലമായ കാവ്യം ഷെല്ലി 24-ാമത്തെ വയസ്സിലാണു രചിച്ചതു്. "Morted' Arthur" എന്ന വിശിഷ്ടകൃതി ടെനിസൺ 21-ാമത്തെ വയസ്സിനുമുൻപു നിൎമ്മിച്ചു. The Blessed Damozel എന്ന വിശേഷോത്തരമായ ഖണ്ഡകാവ്യം ഡി. ജി. റോസെററി നിബന്ധിച്ചതു് 19-ാമത്തെ വയസ്സിലാണു്. അതിനെ അതിശയിക്കുന്ന ഒരു കൃതി അദ്ദേഹം അതിൽ പിന്നീടു രചിച്ചിട്ടില്ലെന്നത്രേ ഹ്യൂൻെറ അഭിപ്രായം. 'Pleasures of Hope' എന്ന ദീൎഘകൃതി തോമസ് ക്യാമ്പ്ബെൽ നിൎമ്മിച്ചതും 19-ാമത്തെ വയസ്സിലാണു്. ആ കൃതിയാണു് ഇന്നും അദ്ദേഹത്തിൻെറ യശസ്സിനു മുഖ്യാധാരമായി നിലകൊള്ളുന്നതു്. ചാറെറർട്ടൻ അദ്ദേഹത്തിൻെറ "Tragedy of Ella', മുതലായ സകലകൃതികളും 17-ാമത്തെ വയസ്സിനുമുൻപാണു് എഴുതിയതു്; ആ വയസ്സിൽ അദ്ദേഹം മരിക്കുകയുംചെയ്തു. കീററ്സ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ കാവ്യങ്ങളൊക്കെയും രചിച്ചതു് 25-ാമത്തെ വയസ്സിനുമുൻപാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ വാസ്തവമറിയാത്തവൎക്കു് അത്ഭുതമായിത്തോന്നും. 26-ാമത്തെ വയസ്സിൽ അകാലമൃത്യുവിനു വശഗനായ നമ്മുടെ വി. സി. ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കർതന്നെ എന്തെല്ലാം പ്രശസ്തകൃതികളാണു് അതിനുമുൻപു് എഴുതിത്തീൎത്തതു്! ചെറുപ്പത്തിൽ മത്സ്യങ്ങൾ ജലത്തിൽ നീന്തുകയും പക്ഷികൾ ആകാശത്തിൽ പറക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുപോലെയാകുന്നു കവികൾ കാവ്യലോകത്തിൽ വിഹരിക്കുന്നതു് എന്നു നിസ്സംശയം പറയാം. 23-ാമത്തെ വയസ്സിൽ "Essay on Criticism" എന്ന മനോഹരകൃതി രചിച്ച പോപ്പ് ("I lisped in numbers for the numbers came") കവിത സ്വയമേവാഗതയായതുകൊണ്ടു താൻ ബാല്യത്തിൽതന്നെ കവനംചെയ്തു എന്നൎത്ഥം ധ്വനിക്കത്തക്കവിധത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ചുരുക്കത്തിൽ,

> "ബാലസ്യാപി രവേഃ പാദാഃ പതന്ത്യുപരി ഭൂഭൃതാം;
> തേജസാ സഹ ജാതാനാം വയഃ കുത്രോപയുജ്യതേ?"

'ബാലനാണെങ്കിലും സൂര്യന്റെ കിരണങ്ങൾ പർവതങ്ങളുടെ മൂർദ്ധാവിൽ തന്നെ പതിക്കുന്നു; തേജസ്വികളായി ജനിക്കുന്നവർക്ക് അവരുടെ മഹിമ പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ വയസ്സുമുറ്റേണ്ട ആവശ്യമില്ല' എന്നുള്ള ആപ്തവാക്യം എത്രയും പരമാർത്ഥമാകുന്നു.

അതുപോലെയാണ് ആശുകവിതയുടെ അവസ്ഥയും. സരസദ്രുതകവികിരീടമണിയായിരുന്ന കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന് ആ വിഷയത്തിലുണ്ടായിരുന്ന പാടവം അസാമാന്യമായിരുന്നു എന്നുള്ളതു സർവ്വവിദിതമാണല്ലൊ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദക്ഷയാഗശതകത്തിലെ "വേഗം തെല്ലു കറച്ചുവയ്ക്കുവനഹം ശർവന്റെ ഗർവം" മുതലായ പദ്യങ്ങളിൽ കാണുന്ന ഓജസ്സൊഴുക്കും ഇതരകവികൾ എത്രദിവസം മിനക്കെട്ടിരുന്നു മിനുക്കിത്തുടച്ചാലാണു കിട്ടുവാൻ പോകുന്നതു്!

ഭാരതവർഷത്തിൽ ബാലകവികളും ആശുകവികളുമായി പലരുമുണ്ടായിരുന്നു. ഓരോ ഉദാഹരണംകൊണ്ടു് ആ കൂട്ടരെ ഞാൻ വായനക്കാർക്കു പരിചയപ്പെടുത്താം. കൊല്ലവർഷം 980 മുതൽ 1012 വരെ ജീവിച്ചിരുന്ന ഭാസ്കരകവി അഥവാ 'ശൂദ്രകറിശ്ശ്ഉണ്ണി' എന്ന നമ്പൂതിരി ഒരു ഉത്തമനായ ബാലകവിയായിരുന്നു എന്നുള്ളതിന് അദ്ദേഹം പതിനാറു വയസ്സു തികയുന്നതിനു മുൻപ് എഴുതിയ ശൃംഗാരലീലാതിലകഭാണം സാക്ഷിനില്ക്കുന്നു.

> അംഭോധിഗംഭീരമതി രുപാത്താധ്വശംഹായനഃ;
> ശൃംഗാരലീലാനുഭാവാ യസ്യ പ്രാഗ്ജന്മജഃ കില.

എന്ന് അദ്ദേഹംതന്നെ സ്ഥാപനയിൽ ആ വസ്തുത വെളിവാക്കിയിട്ടുണ്ടു്. പതിനാറു വയസ്സുമാത്രം തികയാൻപോകുന്ന ഒരു ബാലനു ഭാണമെഴുതുവാൻ വേണ്ട ശൃംഗാരലീലാനുഭവം ഉണ്ടാകുന്നതു് എങ്ങനെയാണെന്നു ചോദിച്ചാൽ അതിനുത്തരം പൂർവ്വജന്മവാസനകൊണ്ടെന്നു തന്നെയാണ് പറയേണ്ടതു്. ഈ ഭാണത്തിൽ നിന്നു ചില ശ്ലോകങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

1. തരുണീവർണ്ണനം.

> ശാരണോല്ലസിതശശാങ്കബിംബവദനാ ശാരതാദരീമഞ്ജരീ
> താംബൂലീദലഗർഗന്ധവിലസൽ സേവദാംബുദ ചതോഹരാ
> അഝ്ലാലക്ഷ്യപായാധരാമൃതതനുഃ സൈരം സഖീഭിർവൃതാ
> മന്ദം മന്ദമുപൈത്യ കുഞ്ജരഗതിഃ പശ്യഷ്ഠരോദഭഭദികാം."

2. അന്യായം.

> അയമഞ്ജലിരങ്ഗനാമണേ! ചരമഃ സ്യാദ്യദി ന പ്രസീദസി;
> അപരാധമബുദ്ധിപൂർവ്വകം പ്രവദന്തി പ്രണതിപ്രതിക്രിയം.

3. മലയമാരുത വർണ്ണനം.

> "പുരോ ഭ്രാമം ഭ്രാമം മലയശിഖരിദ്രോണ്യേഷ പവനഃ
> പുനഃ സ്പർശം സ്പർശം വനജവനമാത്താൻ പരിമളാൻ
> ഇദാനീം തന്വീനാമുപഹരതി സംസ്വിന്നവപുഷാം
> പ്രതിദ്രവ്യം ലിപ്സുർമ്മുഖപരിമളാഢ്യം ധനമിവ.

ഗ്രന്ഥത്തിലെ മൂന്നു നല്ല ശ്ലോകങ്ങളാണു ഞാനെടുത്തു ചേർത്തിരിക്കുന്നതു്. ഉണ്ണിനമ്പൂതിരിയുടെ വാസനാവൈഭവത്തെ നാം അഭിനന്ദിക്കുന്നു എന്നുവരികിലും, ഒന്നാമത്തേയും, മൂന്നാമത്തേയും പദ്യങ്ങൾ കവിക്കു തന്റെ വ്യാപാരത്തിൽ ഇനിയും കൃതഹസ്തത സിദ്ധിക്കുവാനുണ്ടെന്നുള്ളതിനു കൂടി ലക്ഷ്യങ്ങളാണെന്നു് അതേസമയം തന്നെ സമ്മതിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വ്യാകരണസമ്മതങ്ങളല്ലാത്ത അനേകം പ്രയോഗങ്ങൾ ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നതിനു കാരണവും പരിനിഷ്ഠിതമായ പാണ്ഡിത്യം ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള കാലം കവിക്കു വന്നില്ലെന്നു തെളിയിക്കുന്നു.

ആശുകവിതയ്ക്കു് അത്ഭുതമായ ഒരു ഉദാഹരണം രാജചൂഡാമണിദീക്ഷിതരുടെ യുദ്ധകാണ്ഡചമ്പുവാകുന്നു. നീലകണ്ഠദീക്ഷിതരുടെ സമകാലികനും തഞ്ചാവൂരിലെ മഹാരാജാവായ രഘുനാഥനായ്ക്കരുടെ ആസ്ഥാനപണ്ഡിതനും ആയ ആ മഹാകവിയെപ്പറ്റി ചില വിവരങ്ങളെല്ലാം ഞാൻ എന്റെ വിജ്ഞാനദീപിക രണ്ടാംഭാഗത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

> ഭോജേന രാമചരിതം രചിതം നിശയൈകയാ;
> ഏകേന പൂരയത്യഹ്നാ ശ്രീചൂഡാമണിദീക്ഷിതഃ

എന്നു ഗ്രന്ഥാരംഭത്തിൽ കാണുന്നതിൽനിന്നു ഭോജരാജാവു തന്റെ രാമായണചമ്പു സുന്ദരകാണ്ഡാവസാനം വരെ നിർമ്മിച്ചതു് ഒരു രാത്രികൊണ്ടായിരുന്നു എന്നൊരു ഐതിഹ്യം പണ്ടു പ്രചരിച്ചിരുന്നതായി വിശ്വസിക്കാം; പക്ഷെ ആ ഐതിഹ്യം രാജചൂഡാമണിദീക്ഷിതർ കമലിനീകളഹംസം എന്ന നാടകം ആറാമത്തെ വയസ്സിൽ എഴുതിയതാണെന്നും, അദ്ധ്യാത്മരാമായണതർജ്ജിമ തുഞ്ചത്തു് എഴുത്തച്ഛൻ ഒരു രാത്രികൊണ്ടു നിർവ്വഹിച്ചതാണെന്നുമുള്ള ഐതിഹ്യങ്ങൾപോലെ അവിശ്വസനീയമാകുന്നു. യുദ്ധകാണ്ഡചമ്പു ചെറിയ ഒരു കൃതിയാണു്; ദീക്ഷി

ത്തരപ്പാടെയുള്ള ഒരു കവിമൂർദ്ധന്യന് അതു് ഒരു രാത്രികൊണ്ടു ചമയ്ക്കുവാൻ യാതൊരു പ്രയാസവുമുണ്ടാകുന്നതുമല്ല. ആ കൃതിയിൽനിന്നു ചില ശ്ലോകങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

1. ശ്രീരാമൻെറ കോപം.

അനന്തരമനിന്ദിതാമവനിനന്ദനായാഃ കഥാം
പ്രഭഞ്ജനതനൂഭുവഃ പരമസൌ സമാകർണ്ണയൻ
കടാക്ഷരുചിരേഖയാ കലയതി സ്മ ധീരോദ്ധതം
ശരാസനമതല്ലികാം സമധിരോപിതജ്യാമിവ.

2. മണ്ഡോദരിയുടെ വിലാപം.

നക്തഞ്ചരേന്ദ്ര! ബഹുധാ വസുധാസുതായാം
നക്തന്ദിവം വിദധതാ ഭവതാനുരാഗം
യുക്തം കിമേവമവനീം ജനനീമമുഷ്യാ
വ്യക്തം വിധായ ശയിതും സുദൃഢോപഗൂഢാം?

വിദ്ധോ ദശാസ്യോ വിശിഖൈർമ്മയേതി ഗർവ്വായസേ രാഘവ! കിം വൃഥൈവ?
ചിത്തേ വസത്യേവ മമൈഷ; തത്ര മാമപ്രഹത്യാ കഥമിഷ്ടസിദ്ധിഃ?

മണ്ഡോദരിപറയുന്നു:" അല്ലയോ രാക്ഷസ രാജാവേ! അങ്ങു രാപ്പകൽ ഭൂമിദേവിയുടെ പുത്രിയായ സീതയിലാണല്ലോ അനുരാഗം പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നതു്; അങ്ങനെയുള്ള അങ്ങു പാരവശ്യമായി ഇപ്പോൾ സീതയുടെ മാതാവായ ആ ദേവിയെ ആലിംഗനം ചെയ്തുകൊണ്ടു ശയിക്കുന്നതു (മൃതനായാൽ ഭൂദേവിയെ ആലിംഗനം ചെയ്യാതെ പററില്ലല്ലോ) യുക്തമാണോ? അല്ലയോ രാഘവ! അങ്ങു് അങ്ങയുടെ ബാണങ്ങളെക്കൊണ്ടു ദശാസ്യനെ പിളർന്നു എന്നു് എന്തിനു വെറുതെ ഗർവിക്കുന്നു? ദശാസ്യൻ എൻെറ പ്രാണനാഥനാണ്; അദ്ദേഹം നിവസിക്കുന്നതു് എൻെറ ഹൃദയത്തിലുമാണ്; അങ്ങനെ ഇരിക്കെ, എന്നെ വധിക്കാതെ എങ്ങനെയാണ് അങ്ങേയ്ക്കു് അഭീഷ്ടം (രാവണവധനിമിത്തമുള്ള ചാരിതാർത്ഥ്യം) സിദ്ധിക്കുന്നതു്?" ദീക്ഷിതർ ഈ ചമ്പുവിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള മനോഹരമായ വന്ദനശ്ലോകം കൂടി ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു സംഗതമായിരിക്കും.

വാമാളകാവല്ലഭയോരമുദ്രാ സീമാവിഭാഗേന്ദ്രമണീശിലേവ
രോമാവലീ രാജതി യസ്യ മദ്ധ്യേ സോമാവതംസഃ സ സുഖായ ഭൂയാൽ

ഭാര്യയ്ക്കും ഭർത്താവിനുമുള്ള അതിരു നിർണ്ണയിക്കുവാൻ നടുവിൽ ചേർത്തിണക്കിയ ഇന്ദ്രനീലക്കല്ലുപോലെ അർദ്ധനാരീശ്വരനായ ഭഗവാൻ ശ്രീപരമേശ്വരൻെറ ദേഹമദ്ധ്യത്തിൽ രോമാവലി ശോഭിക്കുന്നു എന്നർത്ഥം.

ഇനി എന്റെ ഉപന്യാസവിഷയത്തിലേയ്ക്കു കടക്കാം. ആധുനികകേരളീയസാഹിത്യത്തിന്റെ പിതാവെന്ന് ആൎക്കും അനായാസേന സമൎത്ഥിക്കാവുന്ന കേരളവൎമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലെ 'ശ്രീരാമരാജജന്മൎക്ഷപ്രബന്ധം' അഥവാ 'തിരുനാൾപ്രബന്ധം' എന്ന ബാല്യകൃതിയേപ്പറ്റിയാകുന്നു ഞാൻ ഈ അവസരത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കുവാൻ തുടങ്ങുന്നതു്. വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ കൊല്ലം 1020-ാമാണ്ടു കുംഭമാസത്തിൽ ചങ്ങനാശ്ശേരി ലക്ഷ്മീപുരത്തുകൊട്ടാരത്തിൽ ജനിച്ചു. 1030-ാമാണ്ടു കന്നിമാസത്തിൽ ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസത്തിനായി തിരുവനന്തപുരത്തേയ്ക്കു പോയി. ശ്രീമൂലംതിരുനാൾമഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെ പിതാവായ ചങ്ങനാശ്ശേരി രാജരാജവൎമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ അവിടുത്തെ മാതുലനായിരുന്നു. പണ്ഡിതനും കവിയുമായ അവിടുത്തെ നിപുണമായ ശിക്ഷ നാലു കൊല്ലത്തേയ്ക്കു നിലനിന്നു. 1034 മീനമാസത്തിൽ രാജരാജവൎമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ കാലധൎമ്മം പ്രാപിച്ചു. ആ കൊല്ലം മേടമാസത്തിൽ കേരളവൎമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ റാണി ലക്ഷ്മീഭായി ആററിങ്ങൽ മൂത്തതമ്പുരാൻതിരുമേനിയെ പള്ളികെട്ടുകഴിച്ചു്, വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ എന്ന മഹനീയമായ പദവിക്കു് അവകാശിയായി. 1036-ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസത്തിൽ തിരുവിതാങ്കൂർ മഹാരാജാവായ ഉത്രംതിരുനാൾ തിരുമേനി നാടുനീങ്ങി ആയില്യംതിരുനാൾ മഹാരാജാവു രാജ്യപരിപാലനം ആരംഭിച്ചു. പുതിയ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെ ആദ്യത്തെ ജന്മൎക്ഷമഹം 1036 മീനമാസത്തിൽ ആണു് ആഘോഷിക്കേണ്ടിവന്നതു്. അന്നു വലിയകോയിത്തമ്പുരാനു 16 വയസ്സു തികഞ്ഞിരുന്നതേയുള്ളു എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

'തിരുനാൾപ്രബന്ധ'ത്തിന്റെ ഉത്ഭവത്തെപ്പററി ഒരു കുറിപ്പു ഗ്രന്ഥകാരൻതന്നെ എഴുതിവച്ചിട്ടുണ്ടു്. അതു താഴെ കാണുന്നവിധത്തിലാണു്:—"1036 മീനത്തിൽ ആയില്യംമഹാരാജാവിന്റെ തിരുനാളിനു വന്നിരുന്ന പന്തളത്തു പാൎവ്വതീപുരത്തെ രാജാവു്, തിരുനാളിനെ ഉദ്ദേശിച്ചുണ്ടാക്കിയ ഏതാനും ശ്ലോകങ്ങൾ എന്നെ കേൾപ്പിച്ചു്, ഞാൻ ഒന്നും ഉണ്ടാക്കിയില്ലയോ എന്നു ചോദിച്ചതിനു്, 'ഒരു ചെറിയ പ്രബന്ധം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതു നാളെ അങ്ങോട്ടയയ്ക്കാം' എന്നു പറഞ്ഞു് അന്നു രാത്രി മൂന്നോ നാലോ മണിക്കൂറുകൊണ്ടു് എഴുതിയുണ്ടാക്കിയതാണു് ഈ പ്രബന്ധം." പാൎവ്വതീപുരത്തുതമ്പുരാൻ ചോദിച്ച അവസരത്തിൽ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ പറഞ്ഞ മറുപടി പരമാൎത്ഥമല്ലായിരുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ അവിടുന്നു് ആ തിരുനാളിനെപ്പ

ററി സങ്കോചംകൊണ്ടു് ഒന്നും എഴുതണമെന്നു് ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നില്ല. തമ്പുരാനെപ്പോലെയുള്ള ഒരു പണ്ഡിതപ്രവേകന്റെ പ്രശംസ പ്രോത്സാഹകമായിത്തീരുകയാലാണു് ഒരു ചെറിയ പ്രബന്ധം രാത്രിസമയത്തു് എഴുതി പൂർത്തിയാക്കിക്കൊള്ളാമെന്നുള്ള ധൈര്യത്തിന്മേൽ, അങ്ങനെ ഒന്നുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും പിറേറദിവസം അയച്ചുകൊള്ളാമെന്നും പ്രസ്താവിച്ചതു്. അറുപത്തഞ്ചു് പദ്യങ്ങളും ഒൻപതു ഗദ്യങ്ങളുമടങ്ങിയ ഒരു ഉത്തമ ചമ്പുവായി ആ വ്യവസായം പരിണമിച്ചു. പതിനാറു വയസ്സുമാത്രം പ്രായമുള്ള—അനതീതബാല്യനെന്നുതന്നെ പറയേണ്ട—ഒരു മഹാപുരുഷന്റെ തൂലികയെ പരമകാരുണികയായ ഭാഷാഭഗവതി എങ്ങനെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നു താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന പദ്യഗദ്യങ്ങളിൽ നിന്നു വിശദമാകുന്നതാണു്

<u>ഉപക്രമം.</u>

1. ദൃപ്യൽപ്രത്യർത്ഥിപൃഥ്വീപരിവൃഢമദസന്ദോഹനിർഹാരധാരാ-
സംഹാരാർക്കപ്രകാശായിതബഹളഭുജാഗൗരവാടോപശാലീ
ക്ഷീരാംഭോരാശിവീചീവിസ്മരകരുണാതുന്ദിലാപാംഗവീക്ഷാ-
മാധുര്യോദ്രിക്തദൂരീകൃതനതകദനോ രാജതേ രാമരാജഃ.

2 കല്പാന്തോന്നൃത്തചണ്ഡീശ്വരവികടജടാജൂടരുദ്ധാളായമാന-
പ്രോദ്യൽകല്ലോലവല്ലീജടിലസുരധുനീപാണ്ഡിമൗന്നത്യഹാരീ
ഉദ്ഭ്രാമ്യന്മന്ദരാദ്രിപ്രസഭവിമഥിതക്ഷീരസിന്ധുപ്രകാശ-
പ്രാഗല്ഭ്യശ്ലക്ഷ്ണശൗണ്ഡാ വിമലയതി ജഗൽ കീർത്തിപൂരോഽദസീയഃ

രണ്ടാമത്തെ പദ്യം, അശ്വതി തിരുനാൾ ഇളയ തമ്പുരാന്റെ വഞ്ചീശസ്തവത്തിലുള്ള,

നൃത്യച്ചണ്ഡീശചൂഡാവികടബഹുജടാകോടരക്രോഡരിംഖൽ-
സ്വർഗ്ഗംഗാതുംഗവീചീനിചയധവളിമാഡംബരശ്ലക്ഷ്ണശൗണ്ഡാഃ
യുഷ്മൽകീർത്തിപ്രരോഹാഃ ക്ഷിതിവലയവലദ്ഭക്ഷണാശാവധൂനാം
ദന്തശ്രീഖണ്ഡപത്രാങ്കുരകരിമകരീവിഭ്രമാ വിഭ്രമന്തി.

എന്ന പദ്യത്തെ അനുകരിക്കുന്നു. പക്ഷെ, ആദ്യത്തെ പദ്യത്തിൽനിന്നു്, അത്തരത്തിൽ ഒരനുകരണം അവിടുത്തേയ്ക്കു് ആവശ്യകമല്ലെന്നു ഭാവുകന്മാർക്കു കാണാവുന്നതാണു്.

3. ഔദാര്യേണ പുരന്ദരാംഗണതരുഃ സേനാമുനാ ധിക്കൃതോ;
ധർമ്മൈഃ പ്രീണിതഭൂസുരൈരധരിതാഃ സർവ്വേ ധരാധീശ്വരാഃ;
വൈദഗ്ദ്ധ്യേന വചസ്സു സോഽപി വിജിതസ്സാക്ഷാൽ ഭുജംഗാധിപ-
സ്ത്രൈലോക്യം സ്ഫുടമേതദീയസുയശസ്സംബാധജംബാളിതം.

4. ഉദപയിവാൻ കർക്കശതർക്കപദ്ധതാവനന്യസാധാരണമേഷ നൈപുണം.
ഇയായ പാതഞ്ജലതന്ത്രചിന്തനേപ്യഹീനതാമേവ ധരാധിരാഡയം.

5. അദാന്തവേദാന്തവിചിന്തനേ പരം പരാശരസ്യാത്മജ ഏവ കിം സ്വയം?
പ്രമാണപൂർവ്വോപനിബന്ധനാദ്ഗതസ്സ ധർമ്മതന്ത്രേ കിമു ജൈമിനിസ്സ്വയം?

6. നവാമൃതസ്യന്ദമരന്ദമാധുരീധുരീണമേതസ്യ ധരാമരോത്തമഃ
വാചാവിലാസം കദനാകുലാപ്യഹോ! നിശമ്യ സൌഖ്യം കലയത്യനാപദം.

7. വദാന്യതാമസ്യ സുരേന്ദ്രവാടികാതരോർമ്മദോദ്രേകഭിദാവിചക്ഷണാം
നിശമ്യ വിദ്യാധരവർണ്ണിതാം സുരദ്രുമോ മ്ലാനിമുപൈതി ദുർവിധഃ

8. അപാരിജാതാ വസുധാ കൃതാ യഥാ ഭുജപ്രതാപേന പരം ഗരീയസാ;
തഥൈവ കിം ദ്യൌരപി ദാനസമ്പദാ ക്രിയേത തേനേതി ബിഭേതി വാസവഃ

'ഈ മഹാരാജാവ് ഔദാര്യംകൊണ്ടു കല്പവൃക്ഷത്തേയും ബ്രാഹ്മണരെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്ന ധർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു മററുള്ള സകല രാജാക്കന്മാരേയും, വാക്പാടവംകൊണ്ട് ആദിശേഷനേയും ജയിക്കുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ യശസ്സ് ത്രിഭുവനങ്ങളിലും വ്യാപിക്കുന്നു. (ജംബാളം=കർദ്ദമം. ഇവിടെ ആർദ്രീഭവിച്ചത് എന്നർത്ഥം) കർക്കശമായ തർക്കശാസ്ത്രത്തിൽ ഇവിടുന്ന് അനിതരസാധാരണമായ പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചു; യോഗശാസ്ത്രചിന്തനത്തിലും മേന്മയെ (ആദിശേഷതയെ എന്നു കൂടി 'അഹീനതാ' എന്ന പദത്തിന് അർത്ഥമുണ്ട്. പതഞ്ജലി ആദിശേഷന്റെ അവതാരമെന്നാണല്ലോ ഐതിഹ്യം.) പ്രാപിച്ചു. സ്വച്ഛന്ദമായുള്ള വേദാന്തവിചിന്തനത്തിൽ ഈ തിരുമേനി ബാദരായണനെന്നും, പൂർവ്വമീമാംസാപാണ്ഡിത്യത്തിൽ ജൈമിനിയെന്നും, തോന്നിപ്പോകും. (ഈ രണ്ടു മഹർഷിമാരും യഥാക്രമം വേദാന്തദർശനത്തിന്റെയും മീമാംസാദർശനത്തിന്റെയും ഉപജ്ഞാതാക്കന്മാരായിരുന്നു.) ഈ മഹാരാജാവിന്റെ അമൃതോപമമായ വാഗ്വിലാസം കേട്ടാൽ ഏതു ദുഃഖാകുലനും അനുപമമായ സൌഖ്യമുണ്ടാകും. തന്റെ ഗർവ്വാധിക്യത്തെ ഭേദിക്കുവാൻ തക്ക സാമർത്ഥ്യമുള്ള ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ദാനശൌണ്ഡത വിദ്യാധരശ്രേഷ്ഠന്മാർ വർണ്ണിച്ചു കേൾക്കുന്ന അവസരത്തിൽ കല്പവൃക്ഷം ദീനമായും മ്ലാനമായും തീരുന്നു. ഇവിടുത്തെ ഗരീയസ്സായ ഭുജപ്രതാപംകൊണ്ടു ഭൂമി അപാരിജാത (അരിജാതത്തോട്, അതായത് ശത്രുസമൂഹത്തോട് കൂടാത്തത്.) ആയി; ദാനസമ്പത്തുകൊണ്ടു സ്വർഗ്ഗലോകവും അപാരിജാതമാകുമോ (പാരിജാതവൃക്ഷത്തോടു കൂടാത്തത്) എന്നു ദേവേന്ദ്രൻ ഭയപ്പെടുന്നു.

അടുത്തത് അത്യന്തം മനോഹരമായ ഒരു ഗദ്യമാണ്. അതിൽ ഏതാനും ഭാഗം ഉദ്ധരിക്കാം.

"അസ്യ ച പ്രളയകാലചലടിത പടുതരനടന ധൂർജ്ജടിനിടിലവിലോചന വിനിർഗ്ഗച്ഛന്നിന്ന കൃശാനുകൃശതര കാന്തിസന്തതിവിഡംബനനിപുണപ്രതാപഭരസ്യ ജഗന്തരനി......... ....സുരതരുണീപരിഗീയമാന പരമരമണീയാങ്ഗീക കീർത്തിപൂരകന്ദളസ്യ

പരാക്രമ ക്രമസംശ്രവണ സമുന്മിഷദീർഷ്യാകഷായിത ബാഷ്പതതീവിനിഷ്യന്ദ സാന്ദ്രനയനാരവിന്ദവൃന്ദജംഭരിപുസംഭാവിതജൃംഭമാണ ഭുജാസംഭാരസ്യ, നിരുപമതമഗുണാസാദനലാലസദേശാന്തര സമാഗതജന നാമജപനായിത ഗുണാമയസ്യ, ചിരപരിചയപീതസൌഖ്യതാസമുജ്ഝിതകലശജലധിവാസ നിജപുരാന്തഃനിരന്തരാധിഷ്ഠിത സരസിജനാഭകരുണാപൂരസമാസാദിത നിസ്തുലതരസമ്പൽസംഭാരധിക്കൃത കുബേര ഡംബരസ്യ, സുയോധനസ്യാപി ധർമ്മജകീർത്തി സമ്പാദനലമ്പടസ്യ ഭീമസേനാധികരുചിസംയുതസ്യ, സർവ്വജ്ഞസ്യാപ്യനഷ്ടമൂർത്തിമാധുര്യസ്യാപി നാകനാഥസൌഭാഗ്യസ്യ കലാനിധേരപ്യകളങ്കസ്യ, പ്രഭാകരസ്യാപി കുവലയോല്ലാസകസ്യ സരിൽപതേരിവാനന്തവാഹിനീനായകസ്യ പ്രഭൂതലാവണ്യരസസ്യ ച, തുഹിന കിരണസ്യേവ സരസിജകാന്തിഹാരിപാദസ്യ സുമനോഭിനന്ദിതസ്യ ച, മഹേശ്വരസ്യേവ മഹാവസനോല്ലസിതപാർശ്വസ്യ ശതമഖസ്യേവ ശത്രുബലവിജിത്വരസ്യ, ശ്രീനാരായണചരണതരുണസരസിജ പരിചരണപരായണസ്യ, സജ്ജനപൂർവ്വപുണ്യപരിണതേരിവ, ദുർജ്ജനകുലവിപിനദാവപാവകസ്യേവ, സാമ്രാജ്യലക്ഷ്മീമണിഭവനസ്യേവ വിരാജമാനസ്യ, രാമവർമ്മകുലശേഖരകിരീടപതി മഹാരാജസ്യ പുരീ കാചന മനോഹരാ വിരാജതേ."

ഈ മഹാരാജാവു പ്രളയകാലത്തിൽ പടുതരമായി നടനം ചെയ്യുന്ന പരമശിവൻെറ നെററിക്കണ്ണിൽനിന്നു നിർഗ്ഗമിക്കുന്ന അഗ്നിയുടെ വല്ലതായ കാന്തിസന്ദോഹത്തെ അനുകരിക്കുന്നതിൽ നിപുണമായ പ്രതാപഭാരത്തോടുകൂടിയവനായിരിക്കുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ കീർത്തിപൂരകന്മാരും ലോകാന്തരങ്ങളിൽ എല്ലായ്പോഴും ശീഘ്രമായി സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ദേവസ്ത്രീകൾ ഇവിടുത്തെ പരാക്രമത്തെപ്പററി വർണ്ണിക്കുമ്പോൾ ഈർഷ്യനിമിത്തം കലങ്ങിയ കണ്ണുനീർ തൻെറ സഹസ്രേക്ഷണങ്ങളിൽ നിന്നും ഒലിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ദേവേന്ദ്രൻ അന്തരത്തിലുള്ള ഭുജസംഭാരത്തെ പുകഴ്ത്തുന്നു. ഈ തിരുമേനിയുടെ നിരുപമങ്ങളായ ഗുണങ്ങളെ ആസ്വദിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ദേശാന്തരങ്ങളിൽ നിന്നു ജനങ്ങൾ വരികയും അവർ അവയെ പ്രശംസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വളരെക്കാലം താമസിച്ച് അവിടെയുള്ള സൌഖ്യം മുഴുവൻ (പീതം=പാനം ചെയ്യപ്പെട്ടതു്) അനുഭവിച്ചുകഴിയുകകൊണ്ടു സമുദ്രത്തെവിട്ടു തൻെറ രാജധാനിയിൽ സദാ അധിഷ്ഠിതനാകുന്ന ശ്രീപത്മനാഭൻെറ കാരുണ്യം ഹേതുവായിട്ടു ലഭിച്ച സമ്പത്തിനാൽ കുബേരൻെറ മദത്തെക്കൂടി ഈ മഹാരാജാവു ധിക്കരിക്കുന്നു ഇവിടുന്നു സുയോധനനാണെങ്കിലും ധർമ്മപുത്രക്കു യശസ്സു സമ്പാദിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിൽ തല്പരനും, ഭീമസേനനെക്കാൾ അധികമായി പ്രഭ ലഭിച്ചവനുമാകുന്നു (രാജപക്ഷത്തിൽ സുയോധനൻ എന്നാൽ നല്ല യോദ്ധാവെന്നർത്ഥം. അതുപോലെ ധർമ്മത്തിൽ നിന്നു ജനിക്കുന്ന കീർത്തിയെന്നും, ഭീമമായ സൈന്യമെന്നും മററു പദങ്ങൾക്കു് അർത്ഥം കണ്ടുകൊള്ളണം.) ശ്രീപരമേശ്വരനാണെങ്കിലും അഷ്ടമൂർത്തിയുടെ മാധുര്യമില്ല; പിനാകപാണിയുടെ സൌഭാഗ്യവുമില്ല. (രാജപക്ഷത്തിൽ സർവ്വജ്ഞൻ= എല്ലാമറിയുന്നവൻ. നഷ്ടമല്ലാത്ത ശരീരസൌന്ദര്യത്തോടു

കൂടിയവൻ. അപി+നാകനാഥസൌഭാഗ്യസ്യ അതായതു ദേവേന്ദ്രന്റെ സൌഭാഗ്യത്തോടുകൂടിയവനും). ചന്ദ്രനാണെങ്കിലും കളങ്കിയല്ല. (കലാനിധി=വിദ്യാനിധി). സൂൎയ്യനാണെങ്കിലും കരിങ്കുവളപ്പൂവിനെ വിടർത്തുന്നവനാണ്. (ശോഭയ്ക്ക് ആകരമെന്നും, ഭൂവചയത്തെ ഉല്ലസിപ്പിക്കുന്നവനെന്നും). സമുദ്രംപോലെ അനവധി വാഹിനികൾക്കു നായകനും ഏറ്റവും ലാവണ്യരസത്തോടുകൂടിയവനുമാണ്. (വാഹിനികൾ എന്നാൽ നദികൾ എന്നും സേനകളെന്നുമർത്ഥം. ലാവണ്യത്തിനു സമുദ്രപക്ഷത്തിൽ ലവണതയെന്നർത്ഥം). ചന്ദ്രനെപ്പോലെ താമരപ്പൂവിന്റെ കാന്തിയെ നശിപ്പിക്കുന്ന പാദങ്ങളോടുകൂടിയവനും സുമനസ്സുകളാൽ അഭിനന്ദിതനുമാണ്. (പാദങ്ങളെന്നാൽ കിരണങ്ങളെന്നും, കാലുകളെന്നും അർത്ഥം. സുമനസ്സുകളെന്നാൽ ദേവന്മാരെന്നും വിദ്വാന്മാരെന്നും അർത്ഥം. ദേവന്മാൎക്ക് ആഹാരമായ അമൃതം നൽകുന്നതു ചന്ദ്രനാകയാൽ അവർ ചന്ദ്രനെ അഭിനന്ദിക്കുന്നു.) ശ്രീപരമേശ്വരനെപ്പോലെ മഹാസേനോല്ലസിതമായ പാൎശ്വത്തോടുകൂടിയവനാണ്. (ശിവപക്ഷത്തിൽ മഹാസേനൻ, അതായതു സുബ്രഹ്മണ്യനെന്നും രാജപക്ഷത്തിൽ മഹാസേന, അതായതു വലിയ സേനയെന്നും അർത്ഥം.) ദേവേന്ദ്രനെപ്പോലെ ശത്രുബലവിജയിയാണ്. (ഇന്ദ്രപക്ഷത്തിൽ ശത്രുവായ വലനെന്നു വിവക്ഷ. വകാരബകാരങ്ങൾക്ക് അഭേദം കല്പിച്ചു ശ്ലേഷപ്രയോഗം)

അനന്തരം തിരുവനന്തപുരം നഗരത്തിന്റെ വൎണ്ണനമാരംഭിക്കുന്നു. അതിന്റെ രീതിയെന്തെന്നു താഴെ ചേൎക്കുന്ന ചില പദ്യങ്ങളിൽ നിന്നു വെളിപ്പെടുന്നതാണ്.

9. സൌധശ്രേണിമണിമയലസൽകുട്ടിമേഷു പ്രഹൃഷ്ടാ
യത്ര സ്വൈരം ത്രിദശനഗരീഗർവ്വസർവ്വങ്കഷേഷു
ധീരൈസ്സാർദ്ധം പുളകമുകുളവ്രാതസംവീതഗാത്രൈഃ
കല്യാണാംഗ്യഃ കലിതകുതുകാഃ കംബുകണ്ഠ്യോ രമന്തേ.

10. കേചിൽ കൈലാസശൈലം സരസിജനയനാരാധനായേന്ദുചൂഡ
സാനന്ദം പ്രസ്ഥിതാ പ്രാക് തദനഗമപരത്തുംഗശൃംഗം വൃഷേന്ദ്രം
പുഞ്ജീഭൂതം നൃപസ്യ സ്ഫുടതരവിമലം കീൎത്തിസംഘാതമന്യേ
സൌധൌഘം യത്ര ശങ്കാതരളിതമതയോ മാനവാസ്തൎക്കയന്തി.

11. ഉന്മീലച്ചാതുരീരാങ്കരമിളിതമഹേന്ദ്രോപലാളീമനോജ്ഞ-
സ്ഫായന്മാണിക്യശോചാശബലിതവൃതമൂലസ്തംഭവിഭ്രാജമാനാ
പാകാരിസ്സ്വീയചാപം ത്രിദശപുരധിയാ ന്യസ്തവാനത്ര കിം വേ-
ത്ത്യേവം ശങ്കാം ജനാനാം മനസി വിതനുതേ യത്ര ശാലാ വിശാലാ.

12. മൃദുലപവനകേളിലോലനാളീകപാളീ
ലളിതതരമൃണാളീജാലശൈവലാന്മരാളീ
ബാലകുസുമധൂളീമിശ്രനിഷ്യന്ദധൂളീ-
പരിമിളിതലതാളി ചാരുവാരിപ്രണാളീ.

13. ലസൽഖുരാഘട്ടനപിഷ്ടകുട്ടിമസ്ഖലദ്രജോധൂസരിതാംബരാന്തരം
ചലൽഖലീനാഞ്ചലമഞ്ജുകന്ധരം കദംബകം വിക്രമതേത്ര വാജിനാം.

14. കൃതന്യ ക്ഷിതിപാലകസ്യ ചലതി ക്ഷോണീധരാന്ത്യാജ്ഞയാ-
ശത്രൂണാം ലൌകികാവാദഗതം വിതതം സൈന്യാധുനാ മദ്ദിരേ;
യസ്യാമദ്ഗുണസൈലസംഹതിരസൌ നിശ്ശങ്കമാഗച്ഛതി
ഗ്രാമീണൈരിതി ശങ്കിതാ കരടിനാമത്ര ഘടാ ക്രീഡതി.

'ഈ തിരുവനന്തപുരത്ത സ്വർല്ലോകഗർവ്വഹാരികളായ സൌധകുട്ടിമങ്ങളിൽ പുളകങ്ങളെക്കൊണ്ട പൊതിയപ്പെട്ട ശരീരത്തോടുകൂടിയ കല്യാണാംഗികളായ കംബുകണ്ഠിമാർ ഭർത്താക്കന്മാരോടുകൂടി രമിക്കുന്നു. (ആദ്യത്തെ പാഠം പത്മനേത്രാ രമന്തേ എന്നായിരുന്നു. വൃത്ത്യനുപ്രാസത്തിൽ കുറെക്കൂടി ദീക്ഷിക്കുക നിമിത്തമാണ കംബുകണ്ഠ്യോ രമന്തേ എന്ന പാഠം പിന്നീട സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടുള്ളൂ.) ഈ സൌധങ്ങളെ ചിലർ, ശ്രീപരമേശ്വരൻ പത്മനാഭനെ വന്ദിക്കുവാൻ വന്നപ്പോൾ കൂടെപ്പോന്ന കൈലാസമെന്നും, മറ്റു ചിലർ വലിയ ശൃംഗത്തോടുകൂടിയ (ശൃംഗമെന്നാൽ സൌധശിഖരമെന്നും, കാളക്കൊമ്പെന്നും, ഇവിടെ ഗ്രഹിക്കണം.) നന്ദികേശ്വരനെന്നും, വേറെ ചിലർ മഹാരാജാവിന്റെ പുഞ്ജിതമായ യശഃസ്തോമമെന്നും ശങ്കിക്കുന്നു. ഇവിടെ വൈരം, ഇന്ദ്രനീലം, മാണിക്യം, ഈ രത്നങ്ങൾ ഇടകലർത്തി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട തൂണുകളോടുകൂടിയ വിശാലമായ ശാല, തിരുവനന്തപുരം അമരാവതിയാണെന്ന ശങ്കിച്ച ദേവേന്ദ്രനാൽ ന്യസ്തമായ ധനുസ്സാണോ എന്നു തോന്നിപ്പോകുന്നു. ഇവിടത്തെ പവിഴമൊഴുകുന്ന തോട്, മന്ദമാരുതൻ വീശുമ്പോൾ ഇളകുന്ന താമരപ്പൂക്കളുടെ ലളിതതരമായ അല്ലികളിൽ ക്രീഡിക്കുന്ന അരയന്നങ്ങളെക്കൊണ്ടും ധാരാളം പൂമ്പൊടിയോടുകൂടെ ചെന്ന് ഒഴിക്കുന്ന തേനോടുകൂടിയ വള്ളിക്കൂട്ടങ്ങളെക്കൊണ്ടും ശോഭിക്കുന്നു. കുളമ്പുകൾ തട്ടുമ്പോൾ പൊടിയുന്ന തറകളിൽനിന്ന് ഇളകുന്ന രജസ്സുകൊണ്ട് ആകാശത്തെ ധൂസരമാക്കുന്നവയും ഇളകുന്ന കടിഞ്ഞാണിന്റെ അറ്റംകൊണ്ട ശോഭിക്കുന്ന കഴുത്തോടുകൂടിയവയുമായ അനേകം കുതിരകൾ ഇവിടെ സഞ്ചരിക്കുന്നു. ഈ മഹാരാജാവിന്റെ കല്പനകേട്ടാൽ പർവ്വതങ്ങൾപോലുമിളകുമെന്നുള്ള ലോകോക്തി അസത്യമല്ലെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അഞ്ജനപർവ്വതങ്ങളുടെ കൂട്ടമാണ വരുന്നത് എന്നു ഗ്രാമീണർ ശങ്കിക്കുന്ന ആനകൾ ഇവിടെ ക്രീഡിക്കുന്നുവല്ലോ.'

"ലസൽചൂരാലട്ടന" ഇത്യാദിപദ്യത്തിലെ സ്വഭാവവർണ്ണനയും, "ഏതസ്യ ക്ഷിതിപാലകസ്യ" ഇത്യാദി പദ്യത്തിലെ കല്പനാകൌശലവും സഹൃദയന്മാരുടെ ശ്ലാഘയ്ക്കു നിശ്ചയമായും പാത്രീഭവിക്കുന്നതാണ്. "മൃദുളപവന" ഇത്യാദിപദ്യം വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ 1067-ാമാണ്ടു തിരുത്തിയെഴുതിയവിധത്തിലാണു ഞാനുദ്ധരിച്ചത്. 1036ൽ അതിന്റെ രൂപം താഴെകാണുന്ന വിധത്തിലായിരുന്നു.

"മൃദുളപവനാന്ദോളിതലോലച്ഛായി പത്രാളി-
പരിഗളിതമധുളീതൽപാദചാരിദ്വിരേഫാളി
ബാലകചമൃഗകച്ഛളീപടലിമലതി വരപീ
ത്രിദശവിടപിവാടീ സന്നിധൌ സ്ഥാസ്യതി"

ഈ പദ്യം മനോഹരമല്ലെന്നു പറവാൻ പാടില്ലെങ്കിലും, ഇതിന് പതൽപ്രകർഷമെന്ന ദോഷം സ്പഷ്ടമായുണ്ട്. കുറേക്കൂടി പരിചയവും സമയവും സിദ്ധിച്ചപ്പോഴാം, കവി, ഇതിനു ഞാൻ മുൻപു കാണിച്ചവിധത്തിലുള്ള ശബ്ദാലങ്കാരധോരണി വരുത്തി. 'ലസ്വീലച്ഛായഹീരാങ്കുര' എന്ന വാക്യത്തെ അനുകരിച്ചാണ്,

"നാനാവർണ്ണപ്രകടിതചമൽക്കാരമാം വേഷമോടേ
സേനാന്യം തേ തവിലവിടെച്ചേർന്നുപോകുന്നകാലാൽ
ശൌനാസീരം സപദി നമസ്സഖ്യാപമിക്കാപതിച്ചാ
ലൂനാഗ്രവം കരളിലെവനും ജാതമാമാം വിതർക്കം

എന്ന മയൂരസന്ദേശത്തിലെ ശ്ലോകം എഴുതീട്ടുള്ളത്.

തിരുനാളിൻ പിമ്പു രാജരാജകവിരാജൻ [illegible] വന്നുചേരുന്ന ഭാഗം ഇനി ഞാൻ വായനക്കാരുടെ മുൻപിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ പോകുന്നു.

15. സൌന്ദര്യം വല്ലഭേശസ്സ്മരസമ സ ഹിരണ്യോദ്ധാനോന്നതാദ്രിനാഥോ
നിമ്നാധീശശ്ച ധീരശ്ശുകഹരിണപുരാധീശിതാപ്യാസ്തു ധീമാൻ
ഗ്രാമാധീശസ്സ്തുതോ മേചകമമരപതിഃ പാണ്ഡിതഃ പന്തളേശ-
സ്ത്വാരാൽ ഭൂപാലമൌലേരനുഗമതിപ്രവരഃ സംഗതാസ്സ്വർശലകസ്സ്വം.

16. ധീരോ മാഹാത്മ്യാഞ്ചിതോ ധിപതിസ്സ്തഥാ
ധീമാൻ സ തൈലവനഭൂപതിരത്തമോദം
അന്യേപി രാജസദസാ ഗൃതയൈവ ധന്യാഃ
പ്രാപുസ്തദാനന്ദവിത്തം ജനിഭം നൃപസ്യ.

വല്ലഭേശൻ=തിരുവല്ലാ രാജാവ്: ശോണാഹമാദ്രിനാഥൻ=(ചെങ്ങനാശ്ശേരി) ചങ്ങനാശ്ശേരികോയിത്തമ്പുരാൻ. നിമ്നാധീശൻ=പള്ളത്തു രാജാവ്. ശുകഹരിണപുരാധീശൻ=കിളിമാനൂർ കോയിത്തമ്പുരാൻ.

ഗ്രാമാധീശർ=ഗ്രാമത്തിൽ കോയിത്തമ്പുരാൻ. മേചകകമഠപതി=(കാരാമ) കാരാണ്മക്കൊട്ടാരത്തിലെ തമ്പുരാൻ. പണ്ഡിതനായ പന്തളത്തു പാർവ്വതീപുരത്തു കൊട്ടാരത്തിൽ തമ്പുരാനെപ്പററി മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലൊ. മഹാബലിതടാധിപതി=മാവേലിക്കരത്തമ്പുരാൻ. തൈലവനഭൂപതി= എണ്ണയ്ക്കാട്ടു തമ്പുരാൻ. ഇവരെല്ലാവരും മഹാരാജാവിന്റെ ജന്മനക്ഷത്രോത്സവം അനുഭവിക്കുന്നതിനു വന്നുചേർന്നു.

ഇനി മഹാരാജാവു പള്ളിയാന്തലാവിൽ ക്ഷേത്രദർശനത്തിനു് എഴുന്നള്ളുന്ന ഘട്ടത്തെപ്പററി അല്പം ഉപന്യസിക്കാം.

17. അഭ്രാഭ്രനിനാദധിക്കൃതിചണൈർബൃംഹിതൈർമ്മൂലകൂലങ്കഷൈ-
ശ്ശുണ്ഡാദണ്ഡനിജിന്നിരങ്കുശതരം സമ്പൂരയന്തീ നഭഃ
ശ്രേണീ കാചന ഭൂരിതുങ്ഗകരിണീവൃന്ദസ്യ വിരാരാജിതാ
ലോകാനാം ഹൃദയസ്ഥിതാനാദതിതരാമാമോദസീമോദയം.

18. തരണികിരണശ്രേണീസമ്മേളനദ്യുതിഗുണീകൃത-
പ്രചുരകനകപ്രോതപ്രൗഢപ്രഭാപ്രസരാഞ്ചിതം
മണിഗണസമുന്മീലദ്ഭംഗീതരങ്ഗിതശേഖരം
നയനരുചിരം ധൃത്വാ ചേതഃ കിരീടമഥ ഭുവിപാഃ

19. കാംബോജബാല്ഹികവനായുജപാരസീകാൻ
സർവ്വാജിഗർവ്വശമനാൻ ജവനാംസ്തുരങ്ഗാൻ
ആരുഹ്യ മങ്ക്ഷു ജനയയുഃ പ്ലുതവല്ഗിതാദി-
യാനാതിപാടവയുതാ നഥ സാദിവീരാഃ.

20. കുന്ദകാന്തിഹരമന്ദഹാസരുചികന്ദളപ്രസരസുന്ദരൈ-
സ്സാന്ദ്രസൌരഭഗമുഖാരവിന്ദനികരൈഃ കുരങ്ഗരമണീദൃശാം
പക്ഷഭാഗവിലസദ്ഗവാക്ഷനികുരുംബഗൈസ്സമുദീക്ഷിതൈ-
ർബദ്ധമഞ്ജുതരമാലികേവ വിരരാജ താവദഥ വീഥികാ.

നഗരം, ആനകൾ, കുതിരകൾ ഇവയുടെ വർണ്ണന എത്ര സ്വഭാവമധുരമായിരിക്കുന്നു! തെരുവുകളുടെ ഇരുവശത്തും ജനാലകളിൽക്കൂടി നോക്കുന്ന പേടമാൻകണ്ണിമാരുടെ നോട്ടങ്ങൾകൊണ്ടു് അവ മാല ചാർത്തിയതുപോലെ തോന്നി. സന്ദർഭത്തിനു് അനുഗുണമായി കവി ഇവിടെ കുസുമമഞ്ജരീവൃത്തം സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

മഹാരാജാവിനെ കാണുന്ന അവസരത്തിൽ പൌരന്മാർ വികാരതരളന്മാരായി പലതും പറയുന്നു. ആ ഭാഗത്തിലുള്ള രണ്ടു പദ്യങ്ങളാണു് താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു്.

21. പ്രൌഢപ്രത്യർത്ഥിഭൂഭൃദ്ബലഹരണചണസ്ഫാരബാഹുപ്രതാപഃ
പുഷ്ണൻ ജിഷ്ണുർബ്ബുധാനാം കൗതുകമിഹ സുധർമ്മാസ്ഥിതോഽനല്പനേത്രഃ
ശ്രീരാജീവാക്ഷസേവീ വ്രജതി സുമനസാമഗ്രയായീ സമേഷാ-
മേഷ ക്ഷോണീമഹേന്ദ്രോ മുദമുപജനയൻ സൽപഥൈകായനാനാം

22. സാന്ദ്രസ്നിഗ്ദ്ധമന്ദസുന്ദരവചസ്സന്ദോഹമന്ദേതരാ-
പ്രാഗല്ഭ്യപ്രസരേണ കൌതുകരസപ്രാഗ്ഭാരമങ്കൂരയൻ
ആമോദാമൃതപാരണാം നയനയോഃ കുർവൻ നൃണാം ഭൂതലേ-
സോയം വർഷശതാനി ഹർഷലമനാ രാജർഷിഭോ രാജതു.

ക്ഷോണിക്ക് ഇന്ദ്രനാകുന്ന തമ്പുരാൻ ശത്രുക്കളായ ഭൂഭൃത്തുകളുടെ (രാജപക്ഷത്തിൽ രാജാക്കന്മാർ; ഇന്ദ്രപക്ഷത്തിൽ പർവ്വതങ്ങൾ) ബലത്തെ ഹരിക്കുന്നതിനു സമർത്ഥമായ ഭുജാപ്രതാപത്തോടുകൂടിയവനാണ്; ജിഷ്ണുവാണ്. (ജിഷ്ണു ഇന്ദ്രന്റെ ഒരു പര്യായം. ജയശീലനെന്നു രാജപക്ഷത്തിൽ) ബുധന്മാർക്കു (വിദ്വാന്മാരെന്നും ദേവന്മാരെന്നും) കൗതുകത്തെ വളർത്തുന്നവനാണ്. സുധർമ്മാസ്ഥിതനാണ്. (നല്ല ധർമ്മത്തിൽ ആസ്ഥിതനെന്നും സുധർമ്മ എന്നതായത്തു ദേവസഭയിൽ സ്ഥിതനെന്നും). അനല്പനേത്രനാണ്. (അനവധി നേത്രങ്ങൾ അഥവാ വാഹനങ്ങളോടുകൂടിയ സഹസ്രാക്ഷനെന്നും) ശ്രീപത്മനാഭസേവിയാണ്. സന്മാർഗ്ഗചാരികളായ (സമേഷാം) എല്ലാ സുമനസ്സുകൾക്കും (സദാചാരനിരതരായ വിദ്വാന്മാരെന്നും ആകാശചാരികളായ ദേവന്മാരെന്നും) അഗ്രേസരനാണ്. രണ്ടാമതായുദ്ധരിച്ച പദ്യത്തിന്റെ അർത്ഥം സ്പഷ്ടം.

രാമസ്വാമികോവിലിലെ ശ്രീരാമസ്വാമിയെ മഹാരാജാവു ഭജിക്കുന്ന ഘട്ടം വർണ്ണിക്കുന്ന ശ്ലോകമാകുന്നു താഴെ കാണുന്നത്.

23. വൈമാനികാധിപതിധാമാ മനോജ്ഞഗുണധാമാഖിലാംബുജമുഖീ-
കാമാർത്തിദായകനികാമാഭിരാമതനുചിഹ്നിമാതിരമാഹനനതഃ
ശ്രീമാനനാമയതമഭൂമാ സമേത്യ ഖലു രാമാലയം രഘുപതിം
ശ്യാമാബ്ദസുന്ദരമുദാമാനുഗൈരപി നനാമ വഞ്ചിപരിവൃഢഃ

വൈമാനികാധിപതിധാമാവു=ദേവേന്ദ്രനു തുല്യമായ ഓജസ്സോടുകൂടിയവൻ. രണ്ടാമത്തെ ധാമത്തിനു ഭവനമെന്നർത്ഥം. ഭൂമാവ്=ഐശ്വര്യം. അനുഗൈഃ=അനുഗന്മാരോടുകൂടി. ഈ പദ്യത്തിലെ ദ്വാദശപ്രാസപ്രയോഗം ആരെയാണ് ആശ്ചര്യപരതന്ത്രരാക്കാത്തത്?

സദ്യ വർണ്ണിക്കുന്ന ഒരു ഗദ്യമാണു ചുവടെ ചേർക്കുന്നത്.

"താവച്ച ജൃംഭമാണഗരിമനിനദാകർണ്ണന സമുൽകണ്ഠാസമുൽകണ്ഠ നീലകണ്ഠകണ്ഠനാളനിരർഗള വിനിർഗളന്നിഃഘോഷകളകളപരിമിളിതപുഷ്കരനികരമാർജനാവിശേഷാൻ ഗഗനാങ്ഗണജാംഘിക പതാകാസംഘാഗ്രജാഗ്രൽകണ്ഠേതരകണ്ഠീരവ പരിവൃഢാനപി

നിശമ്യ നിശമ്യ ച ഭൂരിഭയഗ്രസ്തേന നഭസ്തലപരിഭ്രഷ്ടേന ഗഭസ്തിമാലിനേവ വിരാജമാനേന ശുഭതരപപ്പടേന തർപ്പിതസകലലോകരസനേ ഏഹി രേ യാഹി രേ ഘോഷണപാരായണപൌരോഗവസമുദ്ഘോഷണതുന്ദപരിമൃജജരഠദ്വിജപരിവൃഢഭുക്തിവിലാസമുന്മീലദ്ബഹളതപളതപളയിതേന ച മുഖരദിഗന്തരാഗ്നീത പിബത ഖാദത തൃപ്യതോ ഭോജനകോലാഹലസ്സമുല്ലലാസ.

ഗംഭീരമായ ഭേരീനാദം കേൾക്കുന്നതിനുള്ള ആഗ്രഹം കൊണ്ടു കഴുത്തുയർത്തിയ മയിലുകളുടെ കളകളധ്വനിയോടു ചേർന്ന് ആ വാദ്യവിശേഷ*ത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന താഡനശബ്ദം ശ്രവിക്കുകയും, ആകാശത്തോളം കുതിച്ചുപൊങ്ങുന്ന കൊടിക്കൂറകളിലുള്ള സിംഹപ്രതിരൂപങ്ങൾ കാണുകയും ചെയ്യുകയാൽ ഭയപ്പെട്ട് ആകാശത്തുനിന്നു താഴത്തുവന്നുവീണ ആദിത്യബിംബമോ എന്നു തോന്നുന്ന പപ്പടം എല്ലാ ജനങ്ങളുടെ നാവുകൾക്കും സംതൃപ്തി നൽകുന്നു. ഇങ്ങുവാ, അങ്ങുപോ, ഇത്യാദി ശബ്ദങ്ങൾ വിളമ്പുകാർ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു. വൃദ്ധന്മാരായ ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠന്മാർ അമിതഭുക്തി നിമിത്തം വയറു തടവുന്നു. തിന്നുവിൻ, കുടിക്കുവിൻ, കുടിക്കുവിൻ തൃപ്തിപ്പെടുവിൻ ഇത്യാദി ക്ഷണശബ്ദങ്ങളോടുകൂടിയ സദ്യയുടെ കോലാഹലം അവിടെ സമുല്ലസിച്ചു.

താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന രണ്ടു പദ്യങ്ങളോടുകൂടി പ്രബന്ധം അവസാനിക്കുന്നു.

24. കലുഷരഹിതനിർമ്മായാത്മകഃ പുണ്യധർമ്മം
കൃതബഹുലസുകർമ്മാ പാർത്ഥിവഃ പ്രാപ്തശർമ്മാ
ചിരമവതു സുധർമ്മാധീശിതുസ്തുല്യധർമ്മാ
പ്രദലിതരിപുമർമ്മാ കുഷ്മാംമാം രാമവർമ്മാ

25. ശ്രീമന്മാതുലരാജരാജകരുണാസാരസ്ഫുരൽസാഹിതീ-
വൈചക്ഷണ്യതൃണാങ്കുരേണ ചരണപ്രാന്തം തവാജന്മുഷാ
ത്വജ്ജന്മർക്ഷമഹോത്സവസ്തുതിരിയം ബാലേന കൌതൂഹലാൽ-
ബദ്ധാ കേരളവർമ്മണാ തവ മുദേ ഭൂപാല! ബോഭൂയതാം.

ഒടുവിലത്തെ പദ്യത്തിൽനിന്ന് അമ്മാമനും ഗുരുവുമാകിയ രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാന്റെ കരുണാസാരം (കരുണയുടെ സാരമെന്നും കരുണാവർഷപാതമെന്നും) കൊണ്ടാണു കവിയുടെ സാഹിത്യവൈദഗ്ദ്ധ്യമാകുന്ന തൃണാങ്കുരം സ്ഫുരിച്ചത് എന്നു കാണാവുന്നതാണ്.

ഈ പ്രബന്ധം സകലകലാവല്ലഭനായ ആയില്യം തിരുനാൾ മഹാരാജാവിനെ അത്യധികം ആനന്ദിപ്പിച്ചിരിക്കേണമെന്നുള്ളതിനു സം

* പുഷ്കരം = വാദ്യഭാണ്ഡമുഖം. 'ഉച്ചൈരാഹിത പുഷ്കരൈഃ', എന്നു രഘുവംശം. മാർജ്ജന = മുരജത്തിന്റെ ധ്വനി.

ശയമില്ല. നക്ഷത്രമാലയെന്നും പാദാരവിന്ദശതകമെന്നും രണ്ടു കാവ്യങ്ങൾകൂടി ഓരോ സന്ദർഭത്തിൽ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ രചിച്ച് ആ തിരുമേനിക്കു കാഴ്ചവയ്ക്കുകയുണ്ടായി. ആ പാദാരവിന്ദശതകമാണു പിന്നീടു ശ്രീമൂലകമഹാരാജപദപത്മശതകം എന്ന പേരിൽ ഏതാനും ചില മാററങ്ങൾവരുത്തി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടുള്ളതു്. നക്ഷത്രമാലയേയും ചിത്രശ്ലോകാവലി, ശൃംഗാരമഞ്ജരി മുതലായ മററു ചില കൃതികളെയുംപററി മറെറാരവസരത്തിൽ ഉപന്യസിക്കാം. അത്തരത്തിലെല്ലാം ആയില്യം തിരുനാൾ മഹാരാജാവിനെ പ്രശംസിച്ച ആ മഹാകവിക്കു് അവസാനത്തിൽവന്നുകൂടിയ അനുഭവം എന്തായിരുന്നു? ക്ഷമാപണസഹസ്രമെഴുതി അടിയറവച്ചിട്ടും ശമിക്കാത്ത ക്രോധത്തിനു മഹാരാജാവു വശംവദനായി, അവിടുത്തെ പലപ്രകാരത്തിൽ കഷ്ടപ്പെടുത്തി ഒടുവിൽ അവിടുത്തെക്കൊണ്ടു യമപ്രണാമശതകംപോലും രചിപ്പിച്ചു. അതെല്ലാം വേറിട്ടൊരു കഥയാണ്; ആ കഥ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ സ്മരിക്കാനുള്ളതുമല്ല.

ഇതാണു് തിരുനാൾപ്രബന്ധം: ഇതു നിർമ്മിച്ചതു് എത്ര സമയംകൊണ്ടു്? മൂന്നോനാലോ മണിക്കൂർ! ആരു നിർമ്മിച്ചു? കഷ്ടിച്ചു പതിനാറു വയസ്സുമാത്രം തികഞ്ഞ ഒരു ബാലൻ!! അല്ലല്ല; അതുബാല്യത്തിൽ തന്നെ മഹാകവിയും മഹാപണ്ഡിതനും മഹാവൈയാകരണനുമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന ഒരതിമാനുഷൻ. ഇന്നു് ചിലർ ചോദിക്കുന്നു, കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ വാസ്തവത്തിൽ ഒരു കവിയായിരുന്നുവോ എന്നു്. അവരോടെന്താണു മറുപടി പറയേണ്ടതു്? "ജാനന്തിതേ കിമപി?" എന്നു ഭവഭൂതിയെപ്പോലെ തിരിച്ചൊരു ചോദ്യംചോദിച്ചു തൃപ്തിപ്പെടാനേ തരമുള്ളൂ. അവരുടെ അജ്ഞതയ്ക്കു് അനന്തകോടിനമസ്കാരം!

നാലു ചെറിയ
ഭാഷാഗദ്യകൃതികൾ.

(ശ്രീമാൻ ടി. ബാലകൃഷ്ണൻ നായർ, ബി. എ. ചിറയ്ക്കൽ.)

കൊല്ലവർഷം 600-നും 700-നും മദ്ധ്യേ, ഉത്തരകേരളീയനായ ഒരു കവി നിർമ്മിച്ച 'ഉത്തരരാമായണം ഗദ്യ'മെന്ന ഉത്തമകൃതിയെക്കുറിച്ചു കുറെ മാസങ്ങൾക്കുമുൻപു ഞാൻ 'മാതൃഭൂമി ആഴ്ച്ചപ്പതിപ്പി'ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്ന ലേഖനം പലരുടേയും അന്വേഷണങ്ങൾക്കു വിഷയീഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മലയാളഭാഷയിലെ അത്യുജ്ജ്വലമായ ഒരു പഴയ ഗദ്യകാവ്യമാണു് അതെന്നു് എന്റെ മാന്യഗുരുവരനായ മഹാകവി ഉള്ളൂർ തൃശ്ശൂർ പരിഷൽസമ്മേളനാവസരത്തിൽ എന്നോടു നേരിട്ടുപറഞ്ഞപ്പോൾ എനിക്കുണ്ടായ അഭിമാനം അതിരററതായിരുന്നു. എന്റെ കയ്യിലിരിപ്പുള്ള ഉത്തരരാമായണം ഗദ്യത്തിന്റെ താളിയോലഗ്രന്ഥത്തിനുപുറമെ വേറെയും അതിന്റെ പ്രതികൾ കണ്ടുകിട്ടുമോ എന്ന അന്വേഷണത്തിനിടയിലാണു് ഈ ലേഖനത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കാൻ പോകുന്ന നാലു ചെറിയ ഗദ്യകൃതികൾ എനിക്കു ലഭിച്ചതു്.

മാനുഷഗദ്യം, പയ്യന്നൂർഗദ്യം, ഗണപതിഗദ്യം, രാമന്തളിയപ്പൻ ഗദ്യം എന്നാണു് ഈ ഗദ്യകൃതികളുടെ പേർ. പേർകൊണ്ടുതന്നെ ഇതിവൃത്തവും വ്യക്തമാകുന്നുണ്ടു്. മാനുഷഗദ്യത്തിൽ മനുഷ്യൻ (പുരുഷൻ) ഐഹികസുഖാനുഭവങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പെടുന്ന പാടുകളും, അവന്റെ പലതരം കഷ്ടപ്പാടുകളും ആണു വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഈ കൃതി ഗ്രന്ഥത്തിൽ പൂർണ്ണമായി പകർത്തിക്കാണുന്നില്ല. പയ്യന്നൂർഗദ്യം, ഉത്തരകേരളത്തിലെ അഞ്ചു ക്ഷേത്രപ്പെരുമാക്കന്മാരിലൊരു ദേവനായ പയ്യന്നൂർ ക്ഷേത്രത്തിലെ സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമിയെ കീർത്തിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതാകുന്നു. ഈ കൃതിയും അപൂർണ്ണംതന്നെ. മൂന്നാമത്തെ കൃതിയായ ഗണപതിഗദ്യത്തിൽ ഗണപതിയുടെ വിശിഷ്ടമായ ഒരു വർണ്ണനയും, ഗ്രന്ഥകാരന്റെ വിനീതമായ വന്ദനയും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഇതു മുഴുവനും ഗ്രന്ഥത്തിൽ പകർത്തിട്ടുണ്ടു്. രാമന്തളിയപ്പൻ ഗദ്യം, വടക്കെ മലബാറിലെ രാമന്തളിദേശത്തുള്ള രാമന്തളി ക്ഷേത്രത്തിലെ ശാസ്താവിനെ പുരസ്കരിച്ചുള്ളതാകുന്നു. പ്രസ്തുത നാലു ഗദ്യകൃതികളും ഒരു കവിയുടേതുതന്നെയാണെന്നു് അവയുടെ രീതിയും,

ഭാഷയുടെ ഐകരൂപ്യവും നല്ലവണ്ണം വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടു്; അതും ഒരേ ഉത്തരകേരളീയൻതന്നെയാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുവാനും വലിയ വിഷമമില്ല. ഗദ്യത്തിന്റെ സ്വഭാവം നോക്കുമ്പോൾ ഇവയെല്ലാം കൊ:വ:500-നും 700-നും ഇടയിൽ നിൎമ്മിതങ്ങളാണെന്നൂഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഉത്തരരാമായണം സാക്ഷാൽ ഗദ്യമാണു്. ഇവ ഭാഷാചമ്പൂകാരന്മാരുടെ ഭാഷയിൽമാത്രം ഗദ്യങ്ങളെന്ന പേർ അൎഹിക്കുന്നവയും ദ്രാവിഡഗാനവൃത്തങ്ങളുമാണു്. രണ്ടാമത്തേയും നാലാമത്തേയും ഗദ്യങ്ങൾ സംസ്കൃതത്തിലെ ദണ്ഡകത്തിന്റെ മാതിരിയിൽ നിൎമ്മിച്ചിട്ടുള്ളവയാണു്.

മാനുഷഗദ്യം ആരംഭിക്കുന്നതിപ്രകാരമാകുന്നു:—"ഹര ഹര ശിവ ശിവ നാരായണ ജയ-നാനാജന്മ ഗേഹ മോഹവശേന ദിവാനിശമനവധി കൎമ്മം ചെയ്തു പാരിൽ വിചിത്രമോരോന്നു-ജന്മാന്തരകൃത കൎമ്മഫലത്താൽ ചെമ്മ പോന്നു പിറന്നു ധരായാം സമ്മോഹവശാൽ ധൎമ്മവിഹീനം ഡംഭമഹംകൃതി മാത്സൎയ്യംമദകാമക്രോധ ഭേദാദികളാൽ ചില പീഡകളെത്തിയുറക്കവുമുന്നമിളച്ചു ചുമച്ചു പനിച്ചു സദൈവ ഭ്രമിക്കുന്നു ഭുവി മാനുഷജാലം--കാമിനിമാരെ നിതാന്തം കേചന കാമിച്ചനിശംകൊണ്ടു നടന്നു കൊണ്ടാടിച്ചും കണ്ഠത്തു മുഴുവനവൎക്കു കൊടുത്തും കാഞ്ചി കടകം കാല്പാദകവും താലികൾ തോൾവള തോടകളെന്നിവ പരിചിൽ പണിചെയ്യിച്ചും പിഞ്ഞാൺ കപ്പികൾ താലിപ്പെട്ടികൾ തപ്പുകളെന്നിവ മററുമൊരോരോന്നേ താലം കിണ്ടി കരണ്ടകമാദിപ്പാത്രം വീടേ കൊണ്ടുകൊടുത്തും; പനിനീർ ചെപ്പുകൾ പുഴുകു ജവാദും തഴിയില്ലാപ്പൊടി കളഭക്കൂട്ടം മല്ലികമാലാ ചെമ്പക മൃഗമദകപ്പൂരാദികൾ കൊണ്ടും കാഴ്ചകൾ കാണ്മാൻ തണ്ടു ചുമച്ചും തങ്കൾ പട്ടും ചേരിച്ചിട്ടും പുടവകൾകൊണ്ടും പൂപ്പിഴിയിച്ചും കവിനിവഹത്തിനു പുടവകൊടുത്തും സരസജനത്തെസ്സമ്മാനിച്ചും പിച്ചകൾകൊണ്ടും കച്ചപിഴിഞ്ഞും പിച്ചകമാല പണത്തിനുകൊണ്ടും കാതരിയിച്ചും നോവു സഹിച്ചും പറ്റു ചമച്ചും പല്ലു പറിച്ചും മീശപിരിച്ചും താടി ചിരച്ചും പനയചെച്ചും തന്നെയിട്ടിച്ചും മയിർ മുടികൊണ്ടും കുറികളരച്ചും വരകൾ വരച്ചും കൂടയഴിച്ചും പുടവ ഞെറിഞ്ഞും പലക പറഞ്ഞും മൂളിമുരണ്ടു തെളിഞ്ഞു നടന്നും മക്കളെ വളൎത്തും മകനുകൊടുത്തും വളപണിയിപ്പാൻ പണമാരാഞ്ഞും വന്നജനത്തോടു വൈരമെടുത്തും പലരൊടിടഞ്ഞും തമ്മിൽവെടിഞ്ഞും പണമതഴിഞ്ഞും പരിചുകറഞ്ഞും കലഹം കണ്ടു വഴരാട്ടു പറഞ്ഞു വിരട്ടിപ്പാട്ടിച്ചു പുറത്തിറപാൎത്തു മുറയ്ക്കു വശീകരണങ്ങൾ ജപിച്ചും താലിതെറിഞ്ഞും കാലുപിടിച്ചും ചേൎത്തു പറഞ്ഞും കൃത്തുപറഞ്ഞും കാതുപിടിച്ചും വാതിലടച്ചും ഗാത്രമുരച്ചും യാത്രപറഞ്ഞും കീൎത്തികെടുന്നു--മാമാമമ മന്മോഹമിവണ്ണം കാട്ടിനടത്തി വിചിത്രമൊരോന്നേ."

ഇതിലും ദീർഘിച്ച മൂന്നു ഖണ്ഡികകളും കൂടി അപൂർണ്ണമായ മാനുഷഗദ്യത്തിലുണ്ട്. മേലുദ്ധരിച്ചഭാഗത്തിൽ ഇക്കാലത്തു നടപ്പില്ലാത്ത പല പദങ്ങളും കാണുന്നു. തപ്പക്ക്, തംകൾ * എന്നിവയുടെ അർത്ഥം, പ്രകൃതത്തെ ഓർത്തു വല്ലതും പറയാമെന്നല്ലാതെ ശരിയായി നിശ്ചയിക്കുവാൻ പ്രയാസമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. കവികൾക്ക് ഓണപ്പുട കൊടുക്കുന്ന പതിവിനെപ്പററി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാണ്. സ്ത്രീകൾക്കു സമ്മാനിക്കുന്ന വിശിഷ്ടവസ്തുക്കളുടെ കൂട്ടത്തിൽ 'പിഞ്ഞാൺ കുപ്പികൾ' പെടുത്തിക്കാണുന്നു. ഇവ വളരെ വിലപിടിച്ച അപൂർവ്വവസ്തുക്കളായിരുന്ന കാലത്തായിരിക്കണം കൃതിയുടെ ആവിർഭാവമെന്നും ഊഹിക്കാം. 'പല്ലുവമെച്ചം' എന്നതിൽ നിന്നു ആ പഴയ കാലത്തും കൃത്രിമദന്തം ഉപയോഗിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു.

പയ്യന്നൂര് ഗദ്യത്തിലെ ആദ്യഭാഗമാണു ചുവടെ ചേർക്കുന്നത്:-

"ജയ ജയ ജഗദേകബന്ധോ-കൃപാപൂരസിന്ധോ- പരാനന്ദമൂർത്തേ - ദിനാധീശദീപ്തേ- നിറം ചേരുമമ്മാമലപ്പെണ്ണിനും ബാലചന്ദ്രാവതംസനുമന്യൂനസന്തോഷഭാരം വളർക്കിന്ന കൈശോരമാധുര്യ്യചാതുര്യ്യ- വാരാന്നെഴും വാരിരാശൌ തഴക്കിന്ന കല്ലോലജാലങ്ങൾ പോലെ പരാശക്തി പെട്ടെന്നുദിക്കിന്ന നേരത്തുടൻ തങ്കലേ പോന്നു പൊങ്ങിന്ന നാനാജഗന്മണ്ഡലം കൊണ്ടു ലീലാരസം തേടുമാശ്ചര്യ്യമുദ്രാനിധേ- സന്ധ്യയും ചാരുചെമ്പഞ്ഞിയും ചെമ്പരത്തിപ്പൂതുപ്പൂവുമല്പന്നലീലന്നിശാരന്തരേ ചേന്നു ചാവുന്ന പോലെ പരന്നോരു പാദാരവിന്ദപ്രഭാമണ്ഡലാരുണ്യ തെരുണ്യ ഉച്ചന്നപാളീമയൂഖങ്ങൾകൊണ്ടു ഭംഗാന്തരംഗാവലീപ്രൌഢിയും പൂർണ്ണമാനോദയാ പൌർണ്ണമാസീനിശാപൂർണ്ണഭാവാന്തകം ചന്ദ്രികാവൃന്ദവും കുന്ദമന്ദാരധാവള്യവും നിന്ദയന്തം- ഇന്ദ്രാദിവൃന്ദാരകാധീശകൈരീടകോടീ മഹാപാദപീഠീസമേതം - മഹാപാതകാളീപിശാചീസമുച്ചാടനാദിവ്യമന്ത്രായമാണം- പദേ കമ്പിട്ടും ഭക്തലോകർക്കു മുക്ത്യംഗനാപാണിപീഡാവിധൌ പുണ്യപുണ്യാഹഘോഷായമാണം- വണങ്ങിന്നവാനോർക്കളീതിപ്രദാനായമാനാ ത്തുലാകോടി കോലാഹലാ ധാരയന്തം- പുതുകൈതതൻ പൂക്കുലയ്ക്കൊക്കിലെത്താതൊരുത്താളസൌന്ദര്യ്യജംഘായുഗാലംകൃതം- വടിവിനൊടു വിലസുന്ന പൊൽക്കമ്പമുൾക്കമ്പമാണ്ടിട്ടുമാറീട്ടലാവീട്ടമൂരുദ്വയം തന്നിലാലംബിചീനാംശുകാഡംബരം- ചാരുവക്ഷഃസ്ഥലീഹാര മാലാമയൂഖാവലീവെൺനിലാവിൻ പ്രകാശേന പേടിച്ചു മെല്ലെച്ചുരുങ്ങിക്കിടക്കും തമോലേഖപോലേ വിളങ്ങുന്ന രോമാവലീഭൂഷണം-

* തറകൾ എന്നായിരിക്കുമോ പാഠം?

മേരുശൈലസ്ഥലീചാതുരീരീതിയോടനാഹംകോഴകൊള്ളും മഹോരഃസ്ഥലം- ചേണലാവും മുഴങ്കാലൊളം നീണ്ടുരുണ്ടമ്പിലുൾത്തുൻകെല്പാന്ന സപ്പേന്ദ്രദർപ്പം തളർത്തും മഹാബാഹുരമ്യം- വലംകയ്യിൽ മേവിന്ന വേൽ കൊണ്ടു ജംഭാരിനാരീമുഖാംഭോജബിംബപ്രസാദം വളർത്തുന്നതിന്നായുരം ശക്രശത്രുക്കളേ പിരഞ്ഞീട്ടുമാറാക്കിടും വൈഭവം- നിറം ചേർന്നെഴും ദേവസേനാഭുജാവല്ലരീമാർദ്ദവപ്രാചുരീമിത്രയുണ്ടെന്നറിഞ്ഞീടുവാനൽകണ്ണു തേടുന്ന കണ്ണാന്തരം-"

എന്നിപ്രകാരമാണു സുബ്രഹ്മണ്യനെക്കുറിച്ചുള്ള സുദീർഘമായ വർണ്ണന തുടൻപോകുന്നതു്. മാനുഷഗദ്യത്തിൽനിന്നും ഗുണപൌഷ്കല്യത്താൽ പരുന്നുരു ഗദ്യം വളരെ മെച്ചമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു് എന്നു പ്രഥമവീക്ഷണത്തിൽനിന്നു തന്നെ മനസ്സിലാക്കാം. കവിയുടെ അപാരമായ ഭക്തി വർണ്ണനയിലൂടെ പ്രവഹിക്കുമ്പോൾ തെളിഞ്ഞു പ്രകാശിക്കുന്ന അദ്ഭുതമലാവണ്യമാണു് ഈ ഗദ്യത്തിലെങ്ങും പരന്നുകാണുന്നതു്. ഇതു് അപൂർണ്ണമായിരിക്കുന്നതു കഷ്ടം തന്നെ.

ഗണപതിഗദ്യം ഇപ്രകാരമാണു തുടരുന്നതു്: — "ജയ ജയ ഗണനായകനേ- സുരനായകനേ- പരബോധപരാപരരൂപതപൂണ്ട പരം പൊരുളേ- മറകൾക്കുമൊരിക്കലുമിത്രജഗത്തിലിവൻ പുനരിത്ര പരനാവനിത്ര നിറഞ്ഞവനിത്ര കനത്തവനിത്ര കടുത്തവനിത്ര പതുത്തവനിത്ര വളർന്നവനിത്ര കുളുത്തവനിത്ര ചുടുന്നവനൊന്നുമിതിങ്കലിവർണ്ണമിവന്നൊരു വർദ്ധനമെന്നുമിവന്നൊരുനാളുമൊരാദിയുമില്ലൊരുനാളുമൊരന്തവുമില്ലൊരു കാലവുമില്ലൊരു കർമ്മവുമില്ലറിവാനരുതേതുമിവൻ ചരിതാന്തരമെന്നു കുതൻതളർന്നൊരു ദീനതയുള്ളിലകപ്പെട്ടുമാറു നിറംകലരുന്ന പരാത്മകനേ- മകനേ മലമാതിനുമമ്മദനാന്തകനും- തിരളൊളിതിങ്ങും ജടകളിലെങ്ങും കരതതിരിങ്ങും പരിചിൽ വിളങ്ങും തരുണനിശാകരശേഖരകാന്തി ധരിച്ചവനേ- ദുരിതങ്ങളൊടേറാമെതിർത്തവനേ- ഭുവനത്തിനു ദുഃഖമറുത്തവനേ- മുനിനിവഹം നെഞ്ചിലെടുത്തവനേ-- നിടിലത്തിൽ നിറം കലരും മിഴിതന്നിൽ വിളങ്ങിനൊരഗ്നിമ ചിതറിക്കൊണ്ടഴകൊടു മിന്നൽപിണർ നെറി പിന്നിട്ടവനേ- മന്നിൽപ്പുകഴൊളിപിന്നിട്ടവനേ- വിപുലതചേർന്ന കവിൾത്തടമൻപൊടു മുക്കിനിറഞ്ഞൊഴുകും മദവെള്ളമലച്ചുവരും പടിപൊങ്ങിന തുംഗതരംഗഗണത്തിലുരത്ത മദത്തൊഴിലേന്തി മിളൽഭൃതിനിന്തി രസം പെരുകും— — — സംകുലദിങ്മുഖനേ— പരിതോഷിതഷണ്മുഖനേ- ചെവിയുണ്ടുമുദഞ്ചിതവിഭ്രമമങ്ങോടിങ്ങോടാടീടും പൊഴുതീടേറീടിന കാററിൻവരവെതിരേററഞ്ചിതരസമോടും കനിവൊടു താലോലി

ച്ചെഴുമമ്മയെനോക്കി നിരർഗ്ഗളകൌതുകരീതികലർന്നു നിറന്ന വിലോചന ഭംഗി ധരിച്ചവനേ — മടിയിലിരിക്കും മൈക്കണ്ണാൾതൻ കൊങ്കയിലങ്ങി തമൌക്തികമാലിക പോലേ തുമ്പിക്കൈതൻവമ്പുററീടിന വിവരാൽ തെരുതെരെ മുഖരാകൃതി മുഗ്ദ്ധരാകുലനവജലശീകരചതുരിമ ചേർന്നവനേ —നവമാതളവും ഗദയും നിറമൻപും കൊമ്പും ചാരുകരിമ്പിൻവില്ലും കംഭവുമൊരു നെൽക്കതിരും മഹിതദ്യുതി ചക്രവുമംബുജവും വരപാശവുമുജ്ജ്വലമങ്കുശവും ചേർന്നഴകിന കരതലമാർന്നവനേ — തരുണാരുണപരമാഭാലാശംപോലേ ഭക്ത്യാസപാദ താണുമുയർന്നുമേവിന ചുണ്ടിൻകാന്തി വിശേഷമനോഹരം—"

എന്നിങ്ങനെ യാതൊരു തടവും കൂടാതെ ഒഴുകുന്ന ഗതിവിശേഷമാണു ഗണപതിഗദ്യത്തെ മനോഹരമാക്കിത്തീർക്കുന്നതു്. "പങ്കജഭവനും വല്മീകജനും വേദവ്യാസനുമമരാചാര്യനു മഴകൊടു കമ്പിട്ടു"ന്ന ലംബോദരനോട് "പാലയ, പാലയ ഗണനായകനേ- പൂരയ 'പൂരയ പുണ്യചയം മേ- വാരയ വാരയ വിഘ്നകദംബം" എന്ന പ്രാർത്ഥനയോടുകൂടിയാകുന്നു ഗണപതിഗദ്യം അവസാനിക്കുന്നതു്.

നാലാമത്തെ കൃതിയായ രാമന്തളിയപ്പൻ ഗദ്യം ശാസ്താവിനെക്കുറിച്ചുള്ളതാണെന്നു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇപ്പോൾ ശാസ്താവായി പൂജിച്ചുവരുന്ന രാമന്തളിദേവനെ അനവധി കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുൻപു ശങ്കരനാരായണനായിട്ടാണു പൂജിച്ചുവന്നിരുന്നതെന്നു കേൾക്കുന്നു. രാമന്തളിയപ്പൻ ഗദ്യം മുഴുവനും പകർപ്പിലുണ്ടു്. ആദ്യഭാഗമാണിതു്:—

"ജയജയ ജഗദീശ ഗൌരീശ ലക്ഷ്മീശ-സംസാരചക്രഭ്രമം തേടിനീടാന്നൊലോകത്രയംകാത്തുമൻപോടഴിച്ചും കളിക്കുന്ന മായാമഹാനാടകാരംഭഗമ്യതേ-ഹരരാമ മുരാരേ-ജടാവാടികായാമലംപീട്ടമാർന്നോജസ്വളത്ത്വദ്ഗന്ധങ്ങൾ തന്നിൽ ഫലംപിന്ന ഗംഗാതരംഗങ്ങളിൽ പൊങ്ങിയും മുങ്ങിയും തുമ്പകോലുന്ന ബാലേന്ദുചൂഡാ-മാണിക്യമിശ്രോപലം പുഷ്യരാഗം മഹാവജ്രമെന്നിത്തരം കാന്തിമെത്തിന്ന രത്നപ്രഭാപംക്തികൊണ്ടിന്ദ്രകോദണ്ഡഖണ്ഡങ്ങളാകാശദേശേ വിളങ്ങീട്ടുമാറിട്ടലാവും കിരീടാന്ത നെററിത്തടം തന്നിലുത്തണ്ഡചണ്ഡാഗ്നികൊണ്ടും നിതാന്തം മഹാനന്ദമാകൊണ്ടുമത്യന്തചിത്രീഭവൻ ചിത്രകോല്ലാസ മേലുംതകും പന്നഗാകാരവും മാകരാകാരവും തേട്ടമകുണ്ഡലദ്വന്ദ്വപത്രം ഭജന്മോഹനാകണ്ണ- കന്നിൻ മകരാക്ഷം നിറം പെയ്യുമംഭോധികന്യയ്ക്കുമൻപോടുകണ്ണാടിപോലേ വിളങ്ങും കപോലാന്തരാകല്പ! പപ്പാതി താർമാതുമക്കന്നിൽ മാതും കൊതിയ്ക്കിന്ന താമ്രാധരാമിശ്രമന്ദസ്മിത ശ്രേണിമൊന്നാർപ്പെകാന്തേ! സദാ—പകല്പ[illegible] തെളിഞ്ഞൊന്നു

ജവ്രാതവും കൈരവവ്രാതവും ചക്രവാകങ്ങളും നൽചകോരങ്ങളും മംഗലക്രീഡ കൈക്കൊള്ളുമാറേറ്റമക്കാന്തിപൂരം വിളങ്ങും വിശാലാക്ഷ നിത്യപ്രസന്നേന വക്ത്രാരവിന്ദേന കാൽത്താരിലാത്താദരം കുമ്പിട്ടും നാകിവംശത്തിനാനന്ദഭാവം വളർക്കുന്ന വിശ്വേശ-നാഗേന്ദ്രനെക്കൊണ്ടുമുദ്ദാമരത്നങ്ങളെക്കൊണ്ടുമൻപിലൊന്നിച്ചു നിർമ്മിച്ച മാല്യം തകം കന്ധരാകാണ്ഡകൈത്താരിലൊന്നിൽ കുഠാരാസ്ത്രമം പാഞ്ചജന്യം പരസ്മിൻ കപാലം തെളിഞ്ഞൊന്നിൽ മറ്റേതിലപ്പാ സമാളുന്ന കൌമോദകീ ചേർത്ത ചേതോഹാരാകാര ഗംഗാതരംഗങ്ങളോടൻപിച്ചൊന്നിച്ചുകൂട്ടും കളിന്ദാത്മജാ വീചിജാലങ്ങൾ തങ്ങുന്നപോലേ കറുത്തും വെളുത്തും തഴയ്ക്കുന്ന കാന്തിപ്രപഞ്ചങ്ങൾ തഞ്ചും മഹോഹാരസന്ധിജാതസൌഭാഗ്യ ...."

ഇങ്ങനെയുള്ള വർണ്ണനയിൽനിന്നു രാമന്തളിദേവനെ ശങ്കരനാരായണനായിട്ടുതന്നെയാണു കവി സങ്കല്പിച്ചിരുന്നതെന്നു തീർച്ചയാക്കാം.

ഈ നാലു ഗദ്യകൃതികളെപ്പററിയുള്ള ലഘുവിവരണം പരിഷത്ത്രൈമാസികത്തിൽ ചേർക്കുവാൻ തരപ്പെട്ടതിൽ എനിക്കേറ്റവും ചാരിതാർത്ഥ്യമുണ്ട്. പഴയ പഴയ ഓലക്കരണങ്ങൾ നോക്കി 'മനംമുട്ടു'മ്പോൾ ഇപ്രകാരമുള്ള അനർഘരത്നങ്ങൾ അവയ്ക്കിടയിൽനിന്നു കിട്ടുന്നതുതന്നെയാണു പരിശ്രമത്തിനു തക്കതായ പ്രതിഫലം. മലയാളഭാഷയുടെ പണ്ടത്തെ നില എന്തായിരുന്നുവെന്നു അറിവാൻ ഇവകൊണ്ടൊന്നും മതിയാകുകയില്ലെന്നും, ഇനിയുമെത്രയോ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തിരഞ്ഞുപിടിക്കുവാൻ ഭാഷാഭിജ്ഞരായവർ ബാദ്ധ്യസ്ഥരാണെന്നും മാത്രമേ എനിക്കു പറയുവാനുള്ളൂ.

പൂന്താനത്തിന്റെ മററു ചില

അപ്രസിദ്ധകൃതികൾ.

[മേല്പുത്തൂർ നാരായണഭട്ടപാദരുടെ സമകാലികനും വിഭക്തികൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിനു താഴെയെങ്കിലും ഭക്തികൊണ്ടു വളരെ മീതെയുള്ള ഒരു പദവിയെ പ്രാപിച്ച പരമഭാഗവതനുമായ പൂന്താനംനമ്പൂരിയുടെ—'ജ്ഞാനപ്പാന പാടിയ പുംസ്കോകിലം' എന്നു വള്ളത്തോൾ ഹൃദയംഗമമായി വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ള ആ ഭാഷാകവിസാമ്രാട്ടിന്റെ—അപരോക്ഷാനുഭൂതിയാൽ അനുഗൃഹീതനായ ജീവന്മുക്തന്റെ—ചില അപ്രകാശിതങ്ങളായ ഭഗവൽസ്തോത്രങ്ങൾ ഞാൻ 1089-ാമാണ്ടു ഭാഷാപോഷിണിയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. എന്റെ ആ ഉപന്യാസം പിന്നീടു വിജ്ഞാനദീപിക ഒന്നാംഭാഗത്തിൽ അന്തർഭവിപ്പിച്ചു മുദ്രണം ചെയ്തിട്ടുമുണ്ട്. അന്നു ഞാൻ അതിൽ സംക്രമിപ്പിക്കാത്ത പത്തു കീർത്തനങ്ങളും ഏതാനും വരികൾ മാത്രം ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ള മററു രണ്ടു കീർത്തനങ്ങളും ചേർത്തു പന്ത്രണ്ടു ചെറിയ കൃതികൾ ഇപ്പോൾ സഹൃദയസമക്ഷം അവതരിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. പൂന്താനം, ഗുരുവായൂർ തൃച്ചെമ്പരം ഈ പുണ്യക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഇഷ്ടദേവതയായ ശ്രീകൃഷ്ണനെ വളരെക്കാലം ഭജിക്കയും വാർദ്ധക്യത്തിൽ തന്റെ ഇല്ലത്തിന്റെ ഇടത്തുഭാഗത്തു വടക്കിനിയിൽ കൃഷ്ണഭഗവാന്റെ വിഗ്രഹത്തെ പ്രതിഷ്ഠിച്ച് ആ ദേവാലയത്തിനു വാമപുരം എന്നു പേരിടുകയും ചെയ്തതായി ഐതിഹ്യം ഘോഷിക്കുന്നു. വാമപുരത്തു വാസുദേവനെപ്പററിയാണു പൂന്താനത്തിന്റെ ഭൂരിഭാഗം കീർത്തനങ്ങളും രചിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. മേല്പുത്തൂർ ആകാശത്തിൽ വളരെ ഉയരത്തിൽ പറക്കുന്ന ഒരു ഗരുഡനാണ്; പൂന്താനം ചെറിയ വൃക്ഷശാഖകളിൽ തത്തിക്കളിക്കുന്ന ഒരു ഓടച്ചൂളക്കുരുവിയുമാണ്. ഒന്ന് ഒരു ഭാസുരമായ ജ്യോതിർഗ്ഗോളം; മററൊന്നു ഒരു സുരഭിലമായ മൃദുലകുസുമം. ഒന്നിന്റെ സൂക്തി പടഹധ്വനി; മറേറതിന്റേതു വല്ലകീക്വാണം. നാരായണീയത്തിലെ "സാന്ദ്രാനന്ദാവബോധാത്മകം" ഇത്യാദി ഗംഭീരപദ്യങ്ങൾ കേൾക്കുമ്പോൾ പണ്ഡിതന്മാർക്കുണ്ടാകുന്ന രോമാഞ്ചവും ഹൃദയവികാരവും "കഞ്ജവിലോചന കമനീയാനന കരുണാസാഗര ശൌരേ!" മുതലായ ലളിതഗാനങ്ങൾ കേൾക്കുമ്പോൾ പണ്ഡിതന്മാർക്കും പാമരന്മാർക്കും ഉണ്ടാകുന്നു. ഞാൻ ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന ഗാനങ്ങളിൽ,

"പൊന്മയ കിങ്ങിണിയെച്ചുറ്റും—അയ്യോ! പൊങ്ങുമാറുണ്ണി നിന്നാടീടും"

എന്നു രണ്ടുവരികളുണ്ട് ഇഷ്ടമായ ഒരു വ്യാക്ഷേപകമാണ് അയ്യോ; അതു നാമെല്ലാവരും പല സന്ദർഭങ്ങളിലും ഉച്ചരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വാക്കുമാണ്; പൂന്താനത്തിന്റെ കൈയിൽ കിട്ടിയപ്പോൾ അതിനുള്ള ആവിഷ്കരണശക്തി എത്ര അപ്രതിഹതമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു! അദ്ദേഹത്തിനു വലിയ കല്പനകളില്ല; അർത്ഥാലങ്കാരങ്ങളില്ല; രചനയിൽ പോലും പറയത്തക്ക നിഷ്കർഷയൊന്നുമില്ല. പക്ഷെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂലങ്കഷമായ ഭക്തിപ്രവാഹത്തിൽ സകലവൈകല്യങ്ങളും മജ്ജിച്ചുപോകുന്നു. കറകളഞ്ഞ തനിമലയാളത്തിന്റെ മർമ്മം കണ്ടവർ എന്റെ അനുഭവത്തിൽ മൂന്നുമഹാകവികൾ മാത്രമാണ് ഒന്നു കൃഷ്ണഗാഥാകാരൻ; രണ്ട് പൂന്താനം; മൂന്നു കുഞ്ചൻനമ്പിയാർ; അവരുടെ പന്തിയിലിരിക്കുവാൻ നാലാമനായ ഒരു വ്യക്തി പിറന്നുതന്നെ ഉണ്ടാകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

"വാരിജലോചന തൃക്കൈപിടിപ്പോളം വാരിയവില്ലരിയുണ്ടവനു ഹരി"
"തൊണ്ടിയെക്കണ്ടു പോയ്ക്കണ്ടനാടിച്ചുടനിണ്ടലാക്കുന്ന നിൻവായും കാണണമേ"
"കാലപാശങ്ങളാൽ കെട്ടിയുലയ്ക്കുമ്പോൾ കാലനെക്കോലുകൊണ്ടൊന്നു തല്ലേണമേ."

എന്നു തുടങ്ങിയ വരികളുടെ സ്വാരസ്യം അന്യാദൃശമായിരിക്കുന്നു. വില്വമംഗലം ശ്രീധരസ്വാമി, മേല്പത്തൂർ മുതലായ മഹാന്മാരോടൊപ്പം പൂന്താനത്തിനും ഭഗവദ്ദർശനം പ്രത്യക്ഷമായി ലഭിച്ചുവെന്നും കേട്ടിട്ടുണ്ടു്; അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ വായിച്ചാൽ അവയിൽ എന്തോ ഒരു അഭൗമമായ വൈശിഷ്ട്യം നമുക്ക് അനുഭവഗോചരമാകുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതിനു നമ്മുടെ അന്തഃകരണം തന്നെയാണു സാക്ഷി. അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു പുണ്യശ്ലോകന്റെ ചില കൃതികളാണു ഞാൻ ഇദംപ്രഥമമായി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതു്; അവ വായിക്കുമ്പോൾ പുനരുക്തിദോഷമുണ്ടെന്നോ പ്രഹതമായ പന്ഥാവുവിട്ടു വ്യതിയാനമില്ലെന്നോ തോന്നി നെററിചുളിക്കുന്നവർ ഭക്തന്മാരല്ല; ഭാവുകന്മാരല്ല; ഭാഷാപണ്ഡിതന്മാരുമല്ല; ഈ കൃതികൾ പരിഷത്ത്രൈമാസികത്തിനു് ഒരു യഥാർത്ഥാലങ്കാരമായിരിക്കുമെന്നു ഞാൻ പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കുന്നു.]

ഉള്ളൂർ

(൧.) നാരായണജയസ്തോത്രം.

അകാരാദി

നാരായണ ജയ നാരായണ ജയ;
നാരായണ ജയ നാരായണ ജയ.
അമലകമലദലലോചന ജയ ജയ;
ആനന്ദരൂപ മനോഹര ജയ ജയ;
ഇന്ദിരാരമണ മുകുന്ദ ജയ ജയ;
ഈശ്വര മുരഹര ശാശ്വത ജയ ജയ;
ഉത്തമപുരുഷ പുരാതന ജയ ജയ;
ഊരീകൃതകരുണാദര ജയ ജയ;
ഋഷിഗണപരിണുതഗുണഗണ ജയ ജയ;
ഏകാത്മക സകലാത്മക ജയ ജയ;
ഐശ്വര്യപ്രദ ജഗദീശ്വര ജയ;
ഓഷധീശ*കുലഭൂഷണ ജയ ജയ;
ഔപനിഷദപുരുഷോത്തമ ജയ ജയ;
അംബുജദലകളലോചന ജയ ജയ;
അക്കാന്വയഭവ പുഷ്കരനേത്ര!
കളമുരളീരവമോഹന ജയ ജയ;

* ചന്ദ്രവംശജനാണല്ലോ യദു.

ഖണ്ഡിതഖലജന പുണ്ഡരീകേക്ഷണ;
ഗജവരപാലന! പാവനഗുണഗണ!
ഘനകുലശ്യാമളകോമള ജയ ജയ,
ചലമണികുണ്ഡലമണ്ഡന ജയ ജയ;
ഛലകൃതരോദന! ദധിഘൃതമോഷണ!
ജനിമൃതിനാശന! ജഗതീനായക!
ഝണഝണഭൂഷണ! കളമൃദുഭാഷണ!
ടങ്കധരാർച്ചിത ചരണസരോജ!
ഠാൽകൃതശാർങ്ഗരവാർദ്ദിതരിപുകല;
ഡാഭാദ്യഹിതവിദാരണ ജയ ജയ;
ഢക്കാഢമരുകളധ്വനിനന്ദിത;
തരളവിശാലവിലോചന ജയ ജയ,
ദനുജകുലാന്തക! ദേവപരായണ,
ധനമദനാശന കേശവ ജയ ജയ,
നരനാരായണ നളിനവിലോചന;
പരിപാലയ കൃഷ്ണ പരമകൃപാലയ;
ഫണിപതിശയന പരാപര ജയ ജയ;
ബകമുഖദനുജകുലാന്തക ജയ ജയ;
ഭഗവന്മുരഹര ഭാഗവതപ്രിയ;
മധുസൂദന ജയ മാധവ ജയ ജയ:
യദുകുലനാഥ ദയാലോ ജയ ജയ;
രവികുലതിലക രഘൂത്തമ ജയ ജയ;
ലവനിമിഷാദികലാമയ ജയ ജയ;
വസുദേവാത്മജ! <u>വാമപുരേശ്വര;</u>
ശശധരസുന്ദരവദനസരോരുഹ,
ഷഡ്ഭാവരഹിത ഷഡൂർമ്മിവിനാശന;
സരസിജദലകളലോചന ജയ ജയ,
ഹലധരസഹജ സനാതന ജയ ജയ;
ളയസർഗ്ഗവിഹരണ വിശ്വപതേ ജയ,
ക്ഷരണാദിരഹിത കരുണാകര ജയ,
നാരായണ ജയ നാരായണ ജയ;
നാരായണ ജയ നാരായണ ജയ.

൨ ശൌരിസ്തോത്രം

ജയജയ ദേവ മുകുന്ദ കൃഷ്ണ! ജന്മവിനാശന ശൌരേ!
ജലധിസുതാകുചകുങ്കുമഭൂഷണ! ഭുവനവിമോഹന ശൌരേ!
പങ്കജനേത്ര മുകുന്ദ! ഭവപങ്കവിനാശന ശൌരേ!
ശങ്കരപരിണുതമംഗലഗുണഗണസങ്കുല ജയ ജയ ശൌരേ!
കാരുണ്യപൂർണ്ണ മുകുന്ദ കൃഷ്ണ! കല്മഷനാശന ശൌരേ!
കഞ്ജവിലോചന! കമനീയാനന! കരിപരിപാലന ശൌരേ!
മാം പാഹി കൃഷ്ണ മുകുന്ദ! ഭയകോപാദിനാശന ശൌരേ!
മാധവ മദനമനോഹര ജയ ജയ മകരകുണ്ഡലധര ശൌരേ!
ശ്രീപത്മനാഭ മുകുന്ദ കൃഷ്ണ! ശ്രീ പുരുഷോത്തമ ശൌരേ!
ശ്രീപത്മനാഭ മുകുന്ദ ജനാർദ്ദന! ശ്രീപുരുഷോത്തമ ശൌരേ!
അംബുജനയന മുകുന്ദ കൃഷ്ണ! കംബുഗദാധര ശൌരേ!
അംബുജനയന നിരഞ്ജന നിരുപമ! ബിംബഫലാധര ശൌരേ!
കൈവല്യനാഥ മുകുന്ദ! ചിത്തകൈവല്യദായക ശൌരേ!
കൈവല്യപൂർണ്ണ! സദാനന്ദ ഗോവിന്ദ! ഗോവൃന്ദപാലക ശൌരേ
ആനന്ദപൂർണ്ണ മുകുന്ദ ജഗദാധിവിനാശന ശൌരേ!
അംഗജസുഭഗ മതംഗജഗമന! ജഗന്മയ ഗോവിന്ദ ശൌരേ!
അംഭോജനയന മുകുന്ദ! ഘനഗംഭീരഭാഷണ ശൌരേ!
ജംഭാരിപ്രമുഖനിലിമ്പാളിപ്രണതപദാംഭോജ ഗോവിന്ദ ശൌരേ!
കസ്തൂരീതിലക മുകുന്ദ! ഭയവിസ്തരനാശന ശൌരേ!
ദുസ്തരദുരിതവിമർദ്ദനനിപുണമഹത്തരഗുണഗണ ശൌരേ!
ബാലഗോപാല മുകുന്ദ! പരിപാലയ മാം കൃഷ്ണ ശൌരേ!
ലോലംബനീലവിലോലദൃഗഞ്ചല ചഞ്ചലഭൂഷണ ശൌരേ!
വസുദേവപുത്ര മുകുന്ദ! കൃഷ്ണ! വാരിജലോചന ശൌരേ!
വസുദേവനന്ദന വാരിജലോചന വാതപുരേശ്വര ശൌരേ!

൩ വാസുദേവസ്തോത്രം

കല്മഷവനദഹന വാസുദേവ!-ജയ
ചിന്മയജഗന്മങ്ഗല വാസുദേവ!
കാളിന്ദീതടവിഹാര വാസുദേവ!-ജയ
കാളിയമദദമന വാസുദേവ!
കിങ്കിണീജാലാഭിരാമ! വാസുദേവ! ജയ-
കങ്കണാങ്ഗുലീയഭൂഷ വാസുദേവ!
കീർത്തിപൂരപൂരിതാശ വാസുദേവ!-ജയ
ആർത്തലോകപരായണ വാസുദേവ!
കുണ്ഡലമണ്ഡിതഗണ്ഡ വാസുദേവ!-ജയ
കുണ്ഡലീവരശയന വാസുദേവ!
കൂജിതമുരളീനാള വാസുദേവ!-ജയ
ശിഞ്ജിതമണിമഞ്ജീര വാസുദേവ!
കൃഷ്ണ കരുണാവാരിധേ വാസുദേവ!-ജയ
വൃഷ്ണിവംശരത്നദീപ വാസുദേവ!
ക്ലിഷ്ടദുശ്ചാഞ്ചല്യശോഷണ വാസുദേവ!-ജയ
ലുപ്തഭക്തകർമ്മവശ വാസുദേവ!
കേകിശിഖണ്ഡാവതംസ വാസുദേവ!-ജയ
പങ്കപരിമേളിതാംഗ വാസുദേവ!
കൈവല്യഫലദായക വാസുദേവ!-ജയ
കേവലാനന്ദസ്വരൂപ വാസുദേവ!
കൈശോരവിഹാരലോല വാസുദേവ!-ജയ
കാമപാലസഹോദര വാസുദേവ!
കഞ്ജദളചാരുനേത്ര വാസുദേവ!-ജയ
കഞ്ജജനുതചരിത വാസുദേവ!
കംസാസുരസൂദന വാസുദേവ!-ജയ
ദുഷ്കൃതമപഹര മേ വാസുദേവ!
വാമനിലയാധിവാസ വാസുദേവ!-ജയ
വാമദേവവന്ദനീയ വാസുദേവ!

൪ ഹരിസ്തോത്രം

(ദശമകഥാസംക്ഷേപം)

ചേറുപിരണ്ടു ചെറിയോരു കൃഷ്ണനായമ്പാടിതന്നിൽ വളൎന്നവനേ ഹരി.
അമ്പാടിതന്നിൽ വളരുന്ന കാലത്തൊരമ്മപ്പിശാചിനെക്കൊന്നവനേ ഹരി.

കാററായിവന്നൊരു മാററാനെയും മററും ചാടായവനെയുമവ്വണ്ണമേ ഹരി.

ഗർഗ്ഗമുനിയന്നു പേരിട്ടനന്തരമഗ്രജനോടുമായ് വാണവനേ ഹരി
അമ്മയിരുന്നു തയിർകടഞ്ഞീടുമ്പോളമ്മിഞ്ഞികണ്ടു കൊതിച്ചവനേ ഹരി
തിണ്ണം തയിർപ്പാത്രം പൊട്ടിച്ചവിടുന്നു വെണ്ണയും കൊണ്ടോടിപ്പോയവനേ ഹരി.

പാഴുരലേറിയിരുന്നുകൊണ്ടാവോളമൂഴത്തിൽ വെണ്ണ നുകൎന്നവനേ ഹരി.
ദാമംകൊണ്ടമ്മ പിടിച്ചുകളിച്ചപ്പോൾ ദാമോദരനായിത്തീൎന്നവനേ ഹരി.
നാരദശാപേന നില്ക്കും മരങ്ങൾക്കു പാരാതെ മോക്ഷം കൊടുത്തവനേ ഹരി.

ഉള്ളം തെളിഞ്ഞു തൻ ചങ്ങാതിമാരായ പിള്ളരുമായി കളിച്ചവനേ ഹരി.
മണ്ണുതിന്നാനിവനിന്നു കളിക്കുമ്പോളെന്നൊരപഖ്യാതികേട്ടവനേ ഹരി.
മൺമുതലായുള്ള ഭൂതങ്ങളൊക്കെയുമമ്മയ്ക്കു കാട്ടിക്കൊടുത്തവനേ ഹരി.
വൃന്ദാവനത്തിലെഴുന്നള്ളിനൽപ്പശുവൃന്ദത്തെ മേച്ചുനടന്നവനേ ഹരി.
അമ്മാമൻ ചൊല്ലാൽ വരുന്നോരസുരക്കു നന്മവരുത്തിക്കൊടുത്തവനേ ഹരി.

പക്ഷിയായ്വന്നതും പാമ്പായിവന്നതും ദുഷ്ടരെന്നോൎത്തു വധിച്ചവനേ ഹരി
വെണ്മണൽത്തിട്ടിന്മേൽച്ചങ്ങാതിമാരുമായുണ്മാനൊരുമിച്ചിരുന്നവനേ ഹരി
ബ്രഹ്മാവു കാട്ടിയോരമ്മായകണ്ടിട്ടു തന്മായാവൈഭവം പൂണ്ടവനേ ഹരി
കാളിന്ദിതന്നിൽ കളിച്ചുകളിച്ചുപോയ് കാളിയൻതന്നെയമൎത്തവനേ ഹരി
കാട്ടുതീയായിട്ടു വന്നോരസുരനെദ്ധാർഷ്ട്യമായ് മെല്ലെ നുകൎന്നവനേ ഹരി
ഓരോദിനംതോറുമത്ഭുതമിങ്ങനെയോരോന്നു കാട്ടിക്കളിച്ചവനേ ഹരി
ധേനുകൻതന്നെ പ്രലംബനേയുംകൊന്നു കാനനബാധ കളഞ്ഞവനേ ഹരി
വേണുഗാനംകൊണ്ടു വിണ്ണോർജനങ്ങൾക്കാനന്ദമുള്ളിൽ വളൎത്തവനേ ഹരി

കന്യകമാരുടെ കാത്യായനീവ്രതം ധന്യമെന്നാക്കിച്ചമച്ചവനേ ഹരി
ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീകൾക്കു കാണണമെന്നിട്ടു തിണ്മയിൽ ദൂരം നടന്നവനേ ഹരി
ഗോവർദ്ധനത്തെ യജിക്കയാലിന്ദ്രനെഗ്ഗോപത്തിനാളാക്കിവെച്ചവനേ ഹരി

സംശയംകൂടാതെ താതനെക്കാണാഞ്ഞു പാശിയെച്ചെന്നു ജയിച്ചവനേ ഹരി
ഗോകുലവാസികൾക്കാത്മകൈവല്യത്തിൻ യോഗം വരുത്തിക്കൊടുത്തവനേ ഹരി
രാസകളിക്കുള്ള രാത്രികളോരോന്നേ രാധയുമായിക്കഴിച്ചവനേ ഹരി
അംബികാകാനനത്തിന്നൊഴുന്നള്ളിയപ്പാമ്പിന്നു മോക്ഷം കൊടുത്തവനേ ഹരി
ശുക്ഷനാം ശംഖചൂഡൻതന്നെ നിഗ്രഹിച്ചൂററമാം കൂററനെക്കൊന്നവനേ ഹരി
പച്ചക്കുതിരയായ് വന്നോരു കേശിയെപ്പിളൃയായ്ക്കൊന്നു മുടിച്ചവനേ ഹരി
നാളെയ്ക്കുടുത്തനാൾ കംസവധമെന്നു നാരദൻേറസ്തുതി കേട്ടവനേ ഹരി
ശ്രീമധുരയ്ക്കിനിപ്പോകണമെന്നിട്ടു വ്യോമാസുരനെയും കൊന്നവനേ ഹരി
അക്രൂരരുണ്ടുവരുന്നുവെന്നോർത്തുടനക്കാലവും പാർത്തുനിന്നവനേ ഹരി
അക്രൂരർവന്നു പറഞ്ഞവിശേഷങ്ങളച്ഛനോടൊക്കപ്പറഞ്ഞവനേ ഹരി
സുന്ദരിമാരുടെ സന്താപം പോക്കുവാൻ സന്ദേശവാക്കുകൾ ചൊന്നവനേ ഹരി
അക്രൂരർ കൊണ്ടന്ന തേരിൽക്കരയേറിയഗ്രജനോട്ടമായ്പ്പോയവനേ ഹരി
വൈകുണ്ഠലോകം ജലത്തിലക്രൂരർക്കു വൈകാതെ കാട്ടിക്കൊടുത്തവനേ ഹരി
വൈകുന്നേരമാഴുതങ്ങു ചെന്നു ബന്ധുക്കളോടൈകമത്യം പൂണ്ടു വാണവനേ ഹരി
ഗാന്ദിനീപുത്രനെ വേർപെട്ടുതോട്ടനാം ചങ്ങാതിമാരുമായ്ച്ചെന്നവനേ ഹരി
വമ്പനായോരു രജകനെക്കണ്ടിട്ടു മുമ്പിനാൽമോക്ഷം കൊടുത്തവനേ ഹരി
അന്നേരം കണ്ടവർക്കൊക്കെയനുഗ്രഹം തുന്നാരനും*കൂടിച്ചെയ്തവനേ ഹരി
കുങ്കുമച്ചാറുമായ്വന്നൊരു കൂനിയെബ്ഭംഗിവരുത്തിയയച്ചവനേ ഹരി
പൂജിച്ചുവെച്ചോരു വില്ലുമൊടിച്ചു തൽപൂജകന്മാരെയും കൊന്നവനേ ഹരി
പേടിച്ചു കംസനയച്ച ബലത്തെയും കൂടവധിച്ചു നടന്നവനേ ഹരി
ആനന്ദമായ്പ്പോന്നു ബന്ധുക്കളുമായിസ്സായന്തനാശനം ചെയ്തവനേ ഹരി
മല്ലരംഗത്തുള്ള ഘോഷങ്ങൾ കേട്ടിട്ടു മെല്ലെപ്പുറപ്പെട്ടു ചെന്നവനേ ഹരി
കൊല്ലുവാൻ നില്ക്കും കുവലയാപീഡത്തെ നല്ലവഴിക്കങ്ങയച്ചവനേ ഹരി
ദന്തിദന്തം ധരിച്ചുട്ടനംതാനുമായ്ച്ചെന്നരങ്ങത്തു നിന്നവനേ ഹരി
ചാണൂരമുഷ്ടികവാക്കുകൾകേട്ടിട്ടു താണുപറഞ്ഞു പോർചെയ്തവനേ ഹരി

*തുന്നൽക്കാരൻ

മല്ലരേയൊക്കെ വധിച്ചിട്ടു കംസനെക്കൊല്ലുവാനൊന്നു കുതിച്ചവനേ ഹരി
മഞ്ചമേറിക്കൊണ്ടിരുന്നൊരു മാനുഷകുഞ്ജരനെക്കൊന്നിഴത്തവനേ* ഹരി
അച്ഛനേയമ്മയുംകണ്ടു മുലപ്പാലിച്ഛയുണ്ടെന്നു തോന്നിച്ചവനേ ഹരി
ഗോദാനകമ്മവുംചെയ്തു ബന്ധുക്കൾക്കു മോദംവരുത്തിക്കൊടുത്തവനേ......
നന്ദഗോപാദികൾ പോയോരനന്തരം സാന്ദീപനിഗൃഹംപുക്കവനേ ഹരി
മൃത്യുപുരത്തിനയച്ചോരു ബാലനെദ്ദക്ഷിണചെയ്തുകൊടുത്തവനേ ഹരി
അക്രൂരമന്ദിരംപുക്കു പിതൃവ്യനെ ഹസ്തിനത്തിന്നങ്ങയച്ചവനേ ഹരി
അങ്ങവൻചെന്നു കണ്ടിങ്ങുവരികയാൽ പാണ്ഡവവൃത്തമറിഞ്ഞവനേ....
ബദ്ധമോദേന തന്നമ്പാടിതന്നിലെയ്ക്കുദ്ധവർതന്നെയയച്ചവനേ ഹരി
ഉദ്ധവർവന്നിട്ടു ഗോപീജനങ്ങളേ വാഴ്ത്തുമ്പൊളേററം തെളിഞ്ഞവനേ
ഹരി
പോർക്കുവരുന്ന ജരാസന്ധവീരൻെറയക്ഷൌഹിണീബലം കണ്ടവനേ ഹരി
തേർത്തടമേറിപ്പടയുമായപ്പോഴ ജ്യേഷ്ഠനും താനുമായ്ച്ചെന്നവനേ ഹരി
വന്ന പടജ്ജനത്തെക്കൊന്നു മന്നനേ വന്നതുപോലെയയച്ചവനേ ഹരി
ഇങ്ങനെതന്നെ പതിനെട്ടുവട്ടവുമങ്ങനെതന്നെ കഴിച്ചവനേ ഹരി
കാലയവനനും സേനയും വന്നതു കോലാഹലത്തോടു കണ്ടവനേ ഹരി
മാന്ധാതൃപുത്രൻ വധിക്കണമെന്നിട്ടു താൻതന്നെയോടിക്കളഞ്ഞവനേഹരി
വാരിധിതന്നിലനാതുരമായിട്ടു ദ്വാരകദുർഗ്ഗം ചമച്ചവനേ ഹരി
മാഗധൻ പിന്നെയും വന്നതുകണ്ടിട്ടു വേഗേന നൽപുരി പുക്കവനേ ഹരി
രേവതപുത്രിയെ വേളികഴിച്ചോരു ശ്രീബലഭദ്രരെക്കണ്ടവനേ ഹരി
ബ്രാഹ്മണൻ വന്നു പറഞ്ഞതു കേട്ടിട്ടു രുക്മിണീചിത്തമറിഞ്ഞവനേ. ...
കുണ്ഡിനത്തിന്നെഴുന്നള്ളിയശേഷമക്കന്യയേയുംകൊണ്ടു പോന്നവനേ..
സത്രാജിതൻെറ മുഖത്തു പുറപ്പെട്ട ദുഷ്കീത്തിയെല്ലാമേ കേട്ടവനേ ഹരി
ദുഷ്കീത്തിപോക്കുവാൻ പോയൊരനന്തരമൃക്ഷരാജൻഗുഹ പുക്കവനേ ഹരി
ജാംബവാനെ പ്രസാദിപ്പിച്ചശേഷമജ്ജാംബവതിയെ വരിച്ചവനേ ഹരി
നന്മണി സത്രാജിതന്നു കൊടുത്തുടൻ, പെണ്മണി ഭാമയെ വേട്ടവനേ ഹരി
കാളിന്ദീതീരത്തു ചെന്നു മനോജ്ഞയാം കാളിന്ദിതന്നെയും വേട്ടവനേ ഹരി
കൈകേയ്യും നൃപന്മാർ നല്കിപ്രമോദേന ശൈബ്യയും കൊണ്ടിങ്ങു
പോന്നവനേ ഹരി
ലക്ഷ്യഭേദംചെയ്തു ലക്ഷണമുള്ളോരു ലക്ഷണാദേവിയെ വേട്ടവനേ ഹരി
ഭദ്രമായുള്ളൊരു കന്യകാരത്നമാം ഭദ്രയെ വേളികഴിച്ചവനേ ഹരി

---

* ഇഴച്ചവൻ.

സപ്താക്ഷബന്ധനാം ചെയ്തു മനോഹരസത്യയാം കന്യയെ വേട്ടവനേ ഹരി
ഭൗമവധത്തിന്നു സംഗതിവന്നപ്പോൾ ഭാമയെക്കൊണ്ടു കൊല്ലിച്ചവനേ ഹരി *

ഭാമിനിമാർ പതിനാറായിരത്തെയും ഭൗമഗൃഹത്തീന്നു വേട്ടവനേ ഹരി
ദേവമാതാവിന്നു കുണ്ഡലം നല്കുവാൻ ദേവലോകത്തേയ്ക്കു ചെന്നവനേ ഹരി
കല്പകവൃക്ഷം പറിച്ചിങ്ങു കൊണ്ടുപോന്നുല്പലാക്ഷിക്കു കൊടുത്തവനേ ഹരി
വൈദർഭി തന്നുടെയുള്ളറിഞ്ഞീടുവാൻ വൈദഗ്ദ്ധ്യമോടു ഛലം ചെയ്തവനേ ഹരി
സുന്ദരി വീണു മോഹിച്ചതു കണ്ടിട്ടു മന്ദമെടുത്തു പുണർന്നവനേ ഹരി
പ്രദ്യുമ്നനാദിയായുണ്ടായ പുത്രരെ പ്രത്യേകം കണ്ടു തെളിഞ്ഞവനേ ഹരി
പ്രദ്യുമ്നപുത്രനെ ബന്ധിച്ച ബാണന്റെ ഹസ്തങ്ങളൊക്കെ മുറിച്ചവനേ.....
ഓന്തായ്ക്കിടന്ന നൃപന്നു പരഗതി താൻതന്നെ ചെന്നു കൊടുത്തവനേ ഹരി

ശ്രീരാമനമ്പാടിതന്നിലിരുന്നനാൾ കാശിരാജനെക്കൊന്നവനേ ഹരി
ആരോപിച്ചുള്ളൊരു വിഷ്ണുഭാവം കണ്ടു സാരൂപ്യമുക്തി കൊടുത്തവനേ ഹരി
ചക്രാഗ്നിയെക്കൊണ്ടു കാശിരാജൻപുരമൊക്കവേ ചുട്ടുകരിച്ചവനേ ഹരി
താമസിയാതെ വിവിദനെക്കൊന്നൊരു രാമപരാക്രമം കേട്ടവനേ ഹരി
ഹസ്തിനം കുത്തിയടർത്തതും സാംബനു പത്നിയുണ്ടായതും കേട്ടവനേ ഹരി
ഓരോ വിലാസം ഗൃഹങ്ങളിൽ കാണിച്ചു നാരദനെ ഭ്രമിപ്പിച്ചവനേ ഹരി
സത്യമായുള്ളൊരു ധർമ്മത്തെക്കാട്ടുവാൻ നിത്യദാനാദികൾ ചെയ്തവനേ......
മേളങ്ങളോടെ സഭയിലെഴുന്നള്ളി കോലാഹലത്തോടിരുന്നവനേ ഹരി
മാധവൻ ബന്ധിച്ച രാജാക്കൾ വിട്ടോരു ദൂതൻ പറഞ്ഞതു കേട്ടവനേ ഹരി
രാജസൂയത്തിന്നെഴുന്നള്ളുവാൻ ധർമ്മരാജനിദേശവും കേട്ടവനേഹരി.
ഉദ്ധവർ ചൊന്നതു കേട്ടു തെളിഞ്ഞിന്ദ്രപ്രസ്ഥത്തിനാമ്മാറു പോയവനേ...
ശ്രീമദമേറിയ മാഗധൻതന്നെയും ഭീമനെക്കൊണ്ടു കൊല്ലിച്ചവനേ ഹരി.
ദിഗ്ജയം ചെയ്തവർ വന്നനേരം ധനമാർജ്ജിച്ചതേററം തെളിഞ്ഞവനേ...
രാജാവിനെക്കൊണ്ടു ദീക്ഷയും ചെയ്യിച്ചു രാജസൂയം തുടങ്ങിച്ചവനേ ഹരി.
ഉഗ്രനാം ചേദിപൻ നോക്കിയിരിക്കവേ അഗ്രപൂജക്കായിരുന്നവനേ ഹരി.
നൂറപരാധം പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞാറേ ഘോരനാം ചൈദ്യനെക്കൊന്നവനേ...
ശ്രീമദമുള്ള സുയോധനൻ വീണതും ഭീമൻ ചിരിച്ചതും കണ്ടവനേ ഹരി.
ഘോരനാം സാല്വന്റെ വിക്രമം കണ്ടിട്ടു ദ്വാരകക്കാമ്മാറു വന്നവനേ...

---

* ഇതു ശരിയല്ല. ഭാമാസഹായനായ ശ്രീകൃഷ്ണൻ നരകനെ വധിച്ചുവെന്നാണു ഭാഗവതമതം.

മായകൊണ്ടച്ഛനെക്കൊന്നതു കേട്ടിട്ടു(1)മായയാ ദുഃഖിച്ചു നിന്നവനേ.
അശ്രമം സാല്വനെക്കൊന്നു മററുള്ള വക്ക്ശ്രമം പൊക്കിക്കൊടുത്തവനേ...
അഗ്രജൻതന്നുടേ തീർത്ഥയാത്രാദിയും വല്ക്കലനാശവും കേട്ടവനേ ഹരി
സഖ്യമുള്ളോരു കുചേലനെക്കണ്ടിട്ടു തൃക്കണ്ണിൽ വെള്ളംനിറഞ്ഞവനേ...
ഭക്തനായുള്ള കുചേലനെപ്പിന്നെയുമാസ്ഥയാ പൂജിച്ചു നിന്നവനേ ഹരി
വാരിജലോചന തൃക്കൈപിടിപ്പോളം വാരിയവിലരിയുണ്ടവനേ ഹരി
വൈശ്രവണൻ താനിടിയുമാറൈശ്വര്യമാശ്രമത്തിങ്കൽ കൊടുത്തവനേ...
സൂര്യഗ്രഹണത്തിനത്തീർത്ഥമാടുവാൻ ഭാര്യമാരോടേ നടന്നവനേ ഹരി
കൂടിയുള്ള ജനങ്ങളെയൊക്കയും രാമ.തീർത്ഥത്തിങ്കൽച്ചേർത്തവനേ ഹരി
ഗോപികമാരെയും കണ്ടു വിശേഷിച്ചു ശാപവും ഖേദവും തീർത്തവനേ ഹരി
അച്ഛൻ തുടങ്ങിയ യജ്ഞം കഴിവോളമസ്ഥലത്തിങ്കലിരുന്നവനേ ഹരി
ദാരങ്ങളോടും യദുക്കളോടും കൂടി ദ്വാരവതിക്കങ്ങു പോന്നവനേ ഹരി
അച്ഛനമമ്മയുമീശ്വരത്വം കണ്ടു വാഴ്ത്തിയതൊക്കയും കേട്ടവനേ ഹരി
നൂറുപുത്രന്മാർ മരിച്ചോരെയമ്മയ്ക്കു നേരൊടേ കാട്ടിക്കൊടുത്തവനേ ഹരി
സോദരിയായ സുഭദ്രയെപ്പാർത്ഥനു മോദേന നല്കിയിരുന്നവനേ ഹരി
മൈഥിലരാജനും വിപ്രനുമാനന്ദമാദരത്തോടേ വളർത്തവനേ ഹരി
സാക്ഷാൽശ്രുതികൾ പുകഴ്ത്തുന്ന വാക്കുകൾ സാക്ഷിയായ്നിന്നങ്ങു കേട്ടവനേ ഹരി
ശങ്കക്കൂടാതെ വൃകാസുരൻ നേർത്തപ്പോൾ ശങ്കരൻതന്നെയും കാത്തവനേ...
ശ്രീഭൃഗു വന്നു മാറത്തുചവിട്ടിയ ശ്രീപാദം മെല്ലെപ്പിടിച്ചവനേ ഹരി
പൃഥ്വീസുരൻതൻെറ പുത്രനെക്കാണാഞ്ഞു പാർത്ഥൻെറ ഗർവ്വ് കളഞ്ഞവനേ...
പത്തുകിടാങ്ങളേയുംതാനൊരിക്കാലേ പാർത്ഥനെക്കൊണ്ടു നല്കിച്ചവനേ...
വൈദർഭിമുൻപായ ഭാര്യമാരോട്ടമായ് മോദംകലന്നു രമിച്ചവനേ ഹരി. (2)

(1) ഇതും ശരിയല്ല. പ്രദ്യുമ്നനെ സാല്വൻ തോല്പിച്ചതായാണ് ഭാഗവതകഥ. പക്ഷേ പ്രസ്തുത പാഠം അബദ്ധമായിരിക്കാം.

(2) ഈ സ്തോത്രം 'നൂറെറട്ടുഹരി' എന്ന തലക്കെട്ടിൽ അന്യത്ര പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

൭ കൃഷ്ണസ്തോത്രം.

കൃഷ്ണരാമ കൃഷ്ണരാമ കൃഷ്ണരാമ കൃഷ്ണരാമ
കൃഷ്ണരാമ കൃഷ്ണരാമ കൃഷ്ണ പാഹി മാം
കൃഷ്ണരാമ പരമപുരുഷ വൃഷ്ണിവംശതിലക വരദ
ജിഷ്ണുസൂതദനുജശമന കൃഷ്ണ പാഹി മാം
അപ്രമേയ ദുരിതശമന ദുഷ്പ്രമേയ നിജചരിത്ര
സർപ്പനാഥരചിതശയന കൃഷ്ണ പാഹി മാം
ആളിനിവഹകേളിലോലലോളിതാരിഹൃദയനിവഹ
കാളമേഘരുചിരവർണ്ണ കൃഷ്ണ പാഹി മാം
ആർത്തിശമന കീർത്തിനിവഹ മൂർത്തിമുരമധുവിമഥന
തീർത്ഥപാദപരമകരുണ കൃഷ്ണ പാഹി മാം
അർക്കകോടിസദൃശമകുട ദുഷ്ടദൈത്യൗഘശമന ശകട
മർദ്ദനോരുപശുപനികട കൃഷ്ണ പാഹി മാം
നീലകുടിലകുന്തളൗഘലോലലോചനകനകകുണ്ഡലഭൂഷ
ഫാലലസിതതിലകസുഭഗ കൃഷ്ണ പാഹി മാം
ഹാരവലയകടകമാല്യ ഭൂരിരുചിരപീതവസന
നാരദാദിനമിതചരണ കൃഷ്ണ പാഹി മാം
നിത്യനിഗമതത്വരൂപ നിഷ്കളാതിവിശദഹൃദയ
ലബ്ധപാദകമലയുഗള കൃഷ്ണ പാഹി മാം
ധന്യവിമല ഹൃദയവിയതി ഭാസമാനബോധരൂപ
നാഥ നരകമഥന സദയ കൃഷ്ണ പാഹി മാം
യോഗിഹൃദയകമലമധുപ യോഗനാഥ യോഗവന്ദ്യ
ഭോഗിഭോഗശയനരമ്യ കൃഷ്ണ പാഹി മാം
മാനഹീന (1) ജനനഹരണ മാനഹീനചരിതകമന (2)
ലൂനകാമ കലിതരൂപ കൃഷ്ണ പാഹി മാം
നാമനിവഹഗാനനിരതമേനമനിശമാശു കലയ(3)
മാമമേയനാമരൂപ കൃഷ്ണ പാഹി മാം
വാമനിലയവാസ വിതര ബോധമനിശമാധിശമന
സാധുനിവഹശരണചരണ കൃഷ്ണ പാഹി മാം.

---

(1) അളവില്ലാത്ത.
(2) മാനഹീനമായ ചരിതഗുണംകൊണ്ടു കമനനായുള്ളവൻ.
(3) ഈ എന്നെ നാമസങ്കീർത്തനപ്രിയനെന്നെണ്ണുക.

൯. വാസുദേവസ്തോത്രം.

(1.) പത്മനാഭ പരാപരേശ്വര പങ്കജാക്ഷ നമോസ്തുതേ,
പശുപയുവതിഭിരമിതവിഹൃതിഭിരർച്ചിതായ നമോസ്തുതേ.
വാസുദേവ നമോസ്തുതേ വാമനിലയപതേ!

(2.) പാവനായ പരാത്മനേ പുരുഷോത്തമായ നമോസ്തുതേ;
പാപഹരജയ പരമകരുണ പുരാണപുരുഷ നമോസ്തുതേ

(3.) പിഞ്ഛികാവലയോല്ലസന്മണികുണ്ഡലായ നമോസ്തുതേ,
വിഹൃതിശതയുതയുവതിജനഗത മദന മദന നമോസ്തുതേ

(4.) പീതചേല മനോജ്ഞകാന്തിഭി രഞ്ചിതായ നമോസ്തുതേ;
വിവിധമണിഗണരുചിഭിരരുണിത ബാഹുദണ്ഡ നമോസ്തുതേ

(5) പുണ്ഡരീകവിലോചനായ പുരാതനായ നമോസ്തുതേ;
പുരടമണിമയ മഹിതകടിഗുണകടകമകുട നമോസ്തുതേ

(6.) പൂർണ്ണപുണ്യഹൃദംബുജാർച്ചിതപാദപത്മ നമോസ്തുതേ;
പുരുഷമണിഗണവിഹൃതി ശതയുത മോഹനാംഗ നമോസ്തുതേ

(7.) പേശലാംഗനിവേശസൂചിതശൈശവായ നമോസ്തുതേ;
പശുപശിശുജനസദസി വിലസിത ചരണകമല നമോസ്തുതേ

(8.) പൈലജൈമിനിബാലഖില്യശുകാദിവന്ദ്യ നമോസ്തുതേ;
പ്രകൃതിവികൃതികൃതാകൃതസുകൃതസുദുർല്ലഭായ നമോസ്തുതേ.

(9) പോതഭാവവിലാസമോഹിത പൂതനായ നമോസ്തുതേ;
പൃഥുവഘനതരശകടവിമഥന വിശ്രുതായ നമോസ്തുതേ.

(10.) പൌർണ്ണമാസി സുധാംശു സുന്ദരസന്മുഖായ നമോസ്തുതേ;
പ്രബലരിപുകുലദലന വിലസിത വൈഭവായ നമോസ്തുതേ.

(11) പന്നഗാധിപശായിനേ പരപൂരുഷായ നമോസ്തുതേ;
പ്രണതജനഹൃദിനിഹിതപാദയുഗ പരമകരുണ നമോസ്തുതേ

(12.) വാമഗേഹനിവാസ സുന്ദരകോമളാംഗ നമോസ്തുതേ;
•രദമരതകരുചിരരുചിഭര ലോഭനീയ നമോസ്തുതേ.
വാസുദേവ നമോസ്തുതേ വാമനിലയപതേ!

൧ ബാലകൃഷ്ണസ്തോത്രം.

ചാഞ്ചാട്ടം പൈതൽ കളിച്ചീടും—നല്ല-പൂഞ്ചായലാട്ടമാറാടീടും. (കൃഷ്ണ)
കഞ്ജമലരൊട്ടു നേരിടും—തിരു-ക്കണ്ണും മഴററിക്കൊണ്ടാടീടും (കൃഷ്ണ)
ഓമൽക്കഴുത്തിൽപ്പുലിനഖം—തങ്ക-മോതിരം കെട്ടിക്കൊണ്ടാടീടും......
പൊന്മയകിങ്ങിണിയൊച്ചയും—അയ്യോ-പൊങ്ങമാറുണ്ണി നിന്നാടീടും....
മിന്നീടും പൊന്നുംതള കില്ലും—കില്ലു-മെന്നു മാറുണ്ണി നിന്നാടീടും.
ഈവണ്ണം വാഴ്ത്തുന്നോർക്കെല്ലാർക്കും—മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷം വെച്ചുകൊണ്ടാടീടും.

൨ "കാണാകേണം"

(ഒരു കേശാദിപാദം)

പച്ചക്കല്ലിൻ പ്രഭകളെവെല്ലും തിരുമെയ് മുഴുവൻ കാണാകേണം.
അരുണദിവാകരകോടിസമാനം കനകകിരീടം കാണാകേണം!
പരിമളമിയലും പുരികുഴൽ പേരാമിരുൾമുകിൽനികരം കാണാകേണം.
ചടുലതരാളകരാജിതമായൊരു നിടിലതടം മമ കാണാകേണം.
മംഗലഭംഗി നിറന്നുകലർന്നൊരു കുങ്കുമതിലകം കാണാകേണം.
മല്ലീശരകുലവില്ലിനെ വെല്ലും ചില്ലീലതനെറി കാണാകേണം.
കൈക്കൊണ്ടീടും കരുണാഭോഗം തൃക്കണ്ണും മമ കാണാകേണം.
തിലപുഷ്പശ്രീതിറ നല്കീടും വരസന്നാസിക കാണാകേണം.
മികവും ശോഭാപൂർത്തി കലർന്നൊരു മകരക്കുഴയിണ കാണാകേണം.
മരതകവിരചിതദർപ്പണദർപ്പം കവരും കവിളിണ കാണാകേണം.
മുത്തിനുമേററമൊരുത്തൽകൊടുക്കും ദന്താവലിയും കാണാകേണം.
മധുരതരാധരമലരിൽ വിരിഞ്ഞൊരു മൃദുലസ്മിതരുചി കാണാകേണം.
പൂർണ്ണനിശാകരമണ്ഡലരമ്യത പോന്ന മുഖാബ്ജം കാണാകേണം.
കണ്ടാൽ കണ്ണിന്നു കൌതുകമേറും കണ്ഠാഭോഗം കാണാകേണം.
ഇളകും പരിമളമളിമാലാകുലതുളസീമാലകൾ കാണാകേണം.
ശിക്ഷാരക്ഷ ജഗത്തിനു ചെയ്യും തൃക്കൈ നാലും കാണാകേണം.
ശംഖരഥാംഗഗദാംബുജമലരും കൈകളിലന്പൊടു കാണാകേണം.
ദീപ്തി കലർന്നൊരു മാറിൽ നിറന്നൊരു കൌസ്തുഭരത്നം കാണാകേണം.
ത്രിഭുവനമൊക്കെയുമുള്ളിലടക്കും തിരുവുദരം മമ കാണാകേണം.

കോമളമായൊരു രീതിയിൽ മരുവും രോമാവലിയും കാണാകേണം.
വാർകണമൊടെ ചാരുതതടവും കൊടിനടുവുംമമ കാണാകേണം.
മരതകപുളിനം വെല്ലുന്നൊരണിജഘനാഭോഗം കാണാകേണം.
ചേതോരമ്യത ചേർന്നഭിരാമം പീതാംബരവും കാണാകേണം.
കടകം കൈവള ഹാരം നൂപുരമുടഞാണും മമ കാണാകേണം.
കരിവരകുംഭം കുമ്പിട്ടീടും ജാനു മുഴങ്കാൽ കാണാകേണം.
കൈതമലർച്ചെ കൈതൊഴുതീടും രീതി കണങ്കാൽ കാണാകേണം.
ആമപ്പുറവടിയാടൽപ്പെട്ടോരോമൽപ്പുറവടി കാണാകേണം.
തൃക്കാൽവിരലും തിരുനഖവും തവ ലക്ഷ്മീബന്ധോ! കാണാകേണം.
ഉള്ളം കുളിരും കല്യാണാ! നിന്നുള്ളംകാലും കാണാകേണം.
വിരലിൻതതികളിൽ മേളം വിലസിന മോതിരജാലം കാണാകേണം.
പാൽനുരപോലെ ധവളിതമായൊരു ഫണിവരതല്പം കാണാകേണം.
ശ്വേതം ദീപ്തിപൊഴിഞ്ഞഭിരാമം ശ്വേതദ്വീപം കാണാകേണം.
ചരണാംഭോജം ചാരു തലോടും ധരണീമാതും കാണാകേണം.
മദ്ധ്യേവാരിധി മറകളെമീണ്ടൊരു മത്സ്യാകാരം കാണാകേണം.
ചിരത്തൊരു മന്ദരഗിരിയെത്താങ്ങിയ കൂർമ്മാകാരം കാണാകേണം.
മേദിനിമുഴുവൻ തേററമേലേററൊരാദിവരാഹം കാണാകേണം.
സുരരിപുദാരണകാരണമായൊരു നരസിംഹാകൃതി കാണാകേണം.
മായയൊടീരേഴുലകുമളന്നൊരു വടുവാമനനെക്കാണാകേണം.
ഇരുപത്തൊരു തുട മന്നരെ വെന്നൊരു പരശുധരം മമ കാണാകേണം
കാന്താചോരം കൊന്നൊരു വീരം ശാന്താകാരം കാണാകേണം.
ഹസ്തിനാപുരിയെക്കുത്തിയെടുത്തൊരു വിസ്തൃതവീര്യം കാണാകേണം.
വെണ്ണകവർന്നുണ്ണുന്നൊരുണ്ണിയെ വിണ്ണോർനാഥം കാണാകേണം.
കലിയുഗദുരിതവിനാശനകാരണ കല്ക്കിയെയമ്പൊടു കാണാകേണം.
പച്ചക്കല്ലിനെവെന്നൊരു നിറവും വിശ്വാത്മാവേ കാണാകേണം.
കണ്ണിണപുഞ്ചിരിപുലിനഖമോതിരമണിമാലകളും കാണാകേണം.
ജാഗ്രൽസ്വപ്നസുഷുപ്തിഷു നിൻമെയ് സൂക്ഷ്മാകാരം കാണാകേണം.
അർക്കംപാർത്താൽക്കാണുന്നതായൊരു മൂർത്തിയെ നിയതം കാണാകേണം.
തിരുമലരടിയൊടു തിരുമുടിയോടിട തിരുവുടലധികം കാണാകേണം.
നാരായണജയ! താവകമണിമെയ് മനസി സദാ മമ കാണാകേണം.
സാഫല്യമുള്ളൊരു വൈഷ്ണവരൂപം സൂക്ഷ്മാത്മന്നേ കാണാകേണം.

൯ കാണേണമേ*

(ഒരു കേശാദിപാദവും പാദാദികേശവും.)

ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണനെക്കണ്ണിലാമ്മാറുഞാൻ കാണുന്ന നാളിലീവണ്ണം
കാണേണമേ.
പിച്ചകം മുല്ല ചേമന്തിക ചെമ്പകം തെച്ചിമന്ദാരവും ചൂടിക്കാണേണമേ
കുരുളിരുൾപ്പെട്ടതലോടൊത്തു മേവീടിന നേരിയെക്കുഴലൊത്തു കാണേ
ണമേ.
പഞ്ചമിച്ചന്ദ്രനോടൊത്ത നെററിത്തടം ചഞ്ചലം വേർപെടുത്തിട്ടു കാ
ണേണമേ.
ആക്കമേറും കുറിയും തിലകങ്ങളും നോക്കുന്നേരമന്നേരം കാണേണമേ-
മന്മഥൻവില്ലിനു നന്മ നിർമ്മിച്ചെഴും നിർമ്മലമാം കുനുചില്ലി കാണേണമേ.
അഞ്ജനക്കണ്ണെഴുത്തും മിഴിക്കോണമിങ്ങെൻമനക്കാമ്പിലാമ്മാറു കാണേ....
താവുമെൾപ്പൂവോടു കോഴകൊണ്ടീടെഴും ഭംഗിചേർന്നാസികത്തെല്ലു കാ...
ദർപ്പണത്തിന്നുടെ വിഭ്രമം പാഴ്പ്പെട്ടും ശില്പമേറും കപോലങ്ങൾ കാണേ...
പൊന്നുഴിഞ്ഞാൽ തൊഴും കർണ്ണത്തിലാടുന്ന കുണ്ഡലം മിന്നുമാറൊന്നു......
തൊണ്ടിയെക്കൊണ്ടുപോയ് കണ്ടർ*നാടിച്ചുടനിണ്ടലാക്കുന്ന നിൻ വായും
കാണേണമേ.
ചെമ്പരത്തീയുമങ്ങമ്പരന്നീടെഴുമിമ്പമേറുന്നധരങ്ങൾ കാണേണമേ.
മുത്തിനയ്യായിരം കുററമാത്തീടിനോരത്യന്തശുദ്ധദന്തങ്ങൾ കാണേണമേ.
വീണതൻനാദവും കോണിലാക്കീടിന പാണിതന്മേളവുമൊന്നു കാണേ...
കുപ്പിയോടും മുദാ പോർചെയ്തിച്ചീടിനോരത്ഭുതമാകും കഴുത്തു കാണേണമേ.
കൂടവേ മോതിരവും കുഴൽതാലിയുമാടിവീണീടിന മാല കാണേണമേ.
മാർവിരിവും മണിത്തോളും വളകളും സാവ്കാലം വെളിച്ചത്തു കാണേ...
തൃക്കരം നാലിലും ശംഖു ചക്രം ഗദാപത്മവുമെപ്പൊഴും കൂടെക്കാണേണമേ
ആലിലയ്ക്കൊടൽ ചെയ്യുമുദരത്തിനെക്കോലുമമ്മേനിതൻ കോപ്പു കാണേ...
ഭംഗിയിൽ നല്ല രോമാവലി പൊക്കിളും കിങ്ങിണിയും മണിക്കാഞ്ചി...
പട്ടുകെട്ടിയുടുത്തിട്ടു നാലഞ്ചുവാലിട്ടു പാടിക്കളിച്ചിട്ടു കാണേണമേ.
തൃന്നിന്ദൂഷണം പാരമേകുംതുട ഞാനൊരു നാളൊരുനേരം കാണേണമേ
ചെപ്പിനത്ഭുതമേറെയുണ്ടാക്കുന്ന നന്മുഴങ്കാലിണ രണ്ടും കാണേണമേ
അക്കനകക്കാലഴകാം നരിയാണിയുമൊക്കവേയിക്ഷണംകൊണ്ടു കാണേ...

* ഈ കീർത്തനം പണ്ടു 'കവനോദയം' ഒന്നാം പ്രകാശത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഉള്ളൂർ.

(2). കണ്ടർ = അടിമ.

ആമ പണ്ടാഴിയിൽപ്പുക്കൊളിച്ചീടിടുന്നാരോമനക്കാലടിരണ്ടും കാണേ...
പൊന്നിൻചിലമ്പും വിരലും നഖങ്ങളും പിന്നെനൽപ്പുഞ്ചിരിക്കൊഞ്ചൽ
കാണേണമേ.
വെള്ളിതന്നുള്ളിലുള്ളുള്ളമാകുംതുലോമുള്ളങ്കാലും മമ ചെററു കാണേണമേ.
തിത്തിത്തിയെന്നുള്ള നൃത്തങ്ങൾ വെയ്ക്കുന്നതുമിങ്ങെനിക്കാമ്മാറു തെല്ലുകാ...
മോഹമെന്നുള്ളതും പാപപാശങ്ങളും സാഹസപ്പെട്ടു ദൂരെക്കളയേണമേ
ഒട്ടൊഴിയാതെമററുള്ളതെല്ലാം തുലോമെട്ടുനാളുള്ളിലൊട്ടൊട്ടുകാണേണമേ
അന്നവും പാൽ പഴം നിറിറഞ്ഞാതനാൾ വെണ്ണകട്ടുണ്ടവർ വന്നു കാ...
ഹീനനെന്നുള്ളശ്വാസങ്ങൾ വീക്കുന്നനാൾ കാണ്മിവൈകാതെവന്നൊന്നു
നോക്കേണമേ.
ചിന്നനും വന്നുടനുള്ളിലേപ്പുക്കങ്ങു ഖിന്നനാകുന്ന നേരത്തു കാണേണമേ
ഉരക്കോവുമൂർദ്ധ്വനും വന്നുവീക്കുന്നനാൾ ശോകംമേയ്ക്കുന്നവർ വന്നുകാ....
ദേഹവും ദേഹിയും വേർപെടുന്നോരുനാൾ ദേവകീനന്ദനൻ വന്നുകാണേ
കാലപാശങ്ങളാൽ കെട്ടിയിഴയ്ക്കുമ്പോൾ കാലനെക്കോലുകൊണ്ടൊന്നുത
ല്ലേണമേ.
അന്തകൻവന്നുപോയ്യ്ക്കോണ്ടുമണ്ടുന്നനാളെന്നുടേ ബന്ധുവായിട്ടു
സൎപ്പവും പുക്കുടനങ്ങിരുന്നീടുകിൽ ചക്രപാണിപരൻ വന്നുകാണേണമേ
പണ്ടുമീനായിവേദങ്ങൾ മീണ്ടിടുവോൻമന്ദിവന്നെന്നെയുമൊന്നു താങ്ങേ
ണമേ.
ആമയായ്മന്ദരംതാങ്ങിനിന്നീടുന്ന താമരക്കണ്ണൻതാൻവന്നുതാങ്ങേണമേ
പിന്നെ നൽപന്നിയായ്പ്പാരിടം തേററമേലൊന്നു പൊങ്ങിച്ചവൻ
വന്നു താങ്ങേണമേ.
സിംഹമായീ ഹിരണ്യാസുരൻ തന്നെയും കാലന്നൂണാക്കുവോൻവന്നുകാ...
ഉണ്ണിയായിച്ചെന്നു മാവേലിതന്നോടു മണ്ണപേക്ഷിച്ചവർ വന്നുകാണേ...
ഭാൎഗ്ഗവനായിമൂവേഴു വട്ടം മുടിമന്നരെക്കൊന്നവർ വന്നുകാണേണമേ.
രാമനായ് രാവണനോടു പോർചെയ്തുടൻ ജാനകീംവീണ്ടവർ വന്നുകാ...
രോഹിണിതന്നുടെ പുത്രനായ്വാഴുവോർ മോഹമോടെത്തിയെന്നല്ലൽ തീ
ൎക്കേണമേ.
എണ്ണി രണ്ടായിരം മങ്കമാർ പുല്കുവോർ കൃഷ്ണനാകുന്നവർ വന്നുകാ......
കല്ക്കിയായ് വന്നുകൊണ്ടാക്കവേ ദുഷ്ടരെ നിഗ്രഹിക്കുന്നവർ വന്നുകാ...
കണ്ടുതാവൂ പദതാരിൻമഹിമയും കണ്ടുതാവൂവിരൽ പത്തും നഖങ്ങളും;
കണ്ടുതാവൂപുറങ്കാൽ നരിയാണിയും, കണ്ടുതാവൂകണങ്കാൽമുഴങ്കാലിണ;
കണ്ടുതാവൂതുടക്കാമ്പു കാമ്പിൽ ഞാൻ; കണ്ടുതാവൂ ചുവന്നൊരു
പൂവാടയും;

കണ്ടുതാവൂ ചില വാല്യമിട്ടങ്ങനെ; കണ്ടുതാവൂ കിലുങ്ങും മണികിങ്ങിണി;
കണ്ടുതാവൂ തുടത്തൂണും പലതരം; കണ്ടുതാവൂ വയറോട്ടു രോമാവലി;
കണ്ടുതാവൂ ഞാൻ വലിത്രയം നാഭിയും; കണ്ടുതാവൂ മുദ്ദുമാറിന്മഹിമയും
കണ്ടുതാവൂ മുനിപാദവും (1) കൌസ്തുഭം; കണ്ടുതാവൂ വനമാലയും പീലിയും;
കണ്ടുതാവൂ കരങ്ങൾ വളമോതിരം; കണ്ടുതാവൂ ഗദാശംഖചക്രങ്ങളും;
കണ്ടുതാവൂ കുഴൽ കാലിമേയ്ക്കുന്ന കോൽ; കണ്ടുതാവൂ തെളിഞ്ഞപ്പൊഴും പാടിയും
കണ്ടുതാവൂ ഗളത്തോടിണങ്ങും വര; കണ്ടുതാവൂ കുഴവും മണിമോതിരം
കണ്ടുതാവൂ തിരുക്കാതിലെക്കുണ്ഡലം; കണ്ടുതാവൂ കവിളോടധരാമൃതം
കണ്ടുതാവൂ ചെറുമുത്തിന്മുറുവലും (2) കണ്ടുതാവൂ കൊച്ചിമൂക്കിൻ വിലാസവും
കണ്ടുതാവൂ മൊഴിത്തെല്ലു ചിപ്പിക്കൊടി കണ്ടുതാവൂ കുറിക്കോപ്പു നെററിത്തടം
കണ്ടുതാവൂ കുരുളോ(3)ടുപൂഞ്ചായലും കണ്ടുതാവൂ മലർമാല ചൂടുന്നതും
കണ്ടുതാവൂ മുടിയീന്നടിയോളവും കണ്ടുതാവൂ കടൽവണ്ണനാമുണ്ണിയെ
കണ്ടുതാവൂ മധുകൈടഭവൈരിയെ കണ്ടുതാവൂ മറിമായവൻതന്നെയും
കണ്ടുതാവൂ മമ ദേവകിപ്പൈതലെ കണ്ടുതാവൂ മമ മാധവമൂർത്തിയെ
അററമില്ലാതൊളം വസ്തുതാനിങ്ങനെ ഭക്തിയോടെപ്പൊഴും നിത്യവും ചൊല്ലിനേൻ
ഉത്തമപ്പൈതലേയൊന്നുനോക്കീടുവാൻ ചിത്തകാരുണ്യമേ! കാലമായില്ലയോ?
എത്രനാളുണ്ടു പാർക്കുന്നു കണ്ടീടുവാൻ? ഇത്ത്യണത്തെല്ലോളം (4) കണ്ടതില്ലേതുമേ.
ഭൂഷണം പാരമുണ്ടായ്‌വരും കേശവ! കേഴമാററെന്നെനീയാകൊലായെന്നുമേ.
പെററനാളേമറന്നീടിനന്നമ്മെയും; ചുററ(5)മാരോടുമൊട്ടേറെ വേണ്ടില്ലതും,
കച്ച തൊപ്പാരവും (6) കത്തികണ്ണാടിയും പാത്തിരംമുണ്ണുകൈക്കോപ്പു(7) കൈക്കോണാവും
ചേത്തപത്തായവും മഞ്ചലും ചെല്ലവും കററുതൊമ്മാട്ടു(8) നല്ലില്ലവും വെല്ലവും(9)

(1) ഭൃഗുമഹർഷിയുടെ കാൽത്തഴമ്പ്.
(2) മുറുവൽ = പുഞ്ചിരി.
(3) കുരുൾ = അളകം.
4. ശകലം പോലും. 5. [illegible]. 6. ഭാണ്ഡം 7. കരഭൂഷണം
8. കററുത്തം = കന്നുകന്ന സമ്പത്ത് 9. വലിയ വട്ടി.

വിത്തനെല്ലാടനല്ലാളടിയാരിലും പുത്രരിലുംമുഴുത്തീടിനോരാശയും
നല്ലനല്ലാരോടുമുള്ളസാരസ്യവും നല്ലപാട്ടുംകളി ചിത്തരാഗങ്ങളും
അണ്ണനും തമ്പിയും മാതുലന്മാരിലും പിന്നെയിച്ചൊന്നതിൽ ചെന്നീല മാനസം
മന്നിലെങ്ങുംമറഞ്ഞങ്ങിരിക്കുന്നവർ കണ്ണനാമുണ്ണിയേ വേണ്ടുമെന്നിങ്ങനെ
പിന്നെയും പിന്നെയും താൻനിനച്ചീടുവോരെന്നെനീ കൈവെടിഞ്ഞീടുകിൽ മാധവ!
കുററമെൻപോക്കലല്ലെന്നതും നിർണ്ണയം, മുററുമെന്നച്യുതൻപോക്കലോം നിശ്ചയം:
ഞാനുപേക്ഷിച്ചതെല്ലാംവരുനീലയെന്നാകിലോ മേനികേടില്ല ദാമോദര
ഇസ്തുതിചൊൽവോർക്കു കേൾപ്പോർക്കുമെപ്പൊഴുമല്ലൽകൂടാതെ വരുമെന്നു നിർണ്ണയം
മുററുമേ മുററുവേണ്ടീലപോലിനി കുററംപിഴപ്പാൻ തുടങ്ങനാകാലത്തു
കേൾക്കായ്വരേണമേ കർണ്ണത്തിൽ നിന്നുടെ തൃക്കാൽച്ചിലമ്പൊലി തൃച്ചെമ്പരംവാഴ-
മെന്നുണ്ണികൃഷ്ണാനമസ്തേ നമോസ്തുതേ, എന്നുണ്ണികൃഷ്ണ നമസ്തേ! നമോസ്തുതേ.

൧൦ ജയകൃഷ്ണസ്തോത്രം

കണ്ണന്റെ കളിയുണ്ടു കളവുണ്ടു കനിവുണ്ടു, ഉണ്ണികൾ പലരുണ്ടു ജയകൃഷ്ണശരണമേ.
കാൽച്ചിലമ്പൊലിയുണ്ടു കളകളച്ചിരിയുണ്ടു, കാൽപ്പൊൽക്കൊതിയുണ്ടു ജയ..
കിങ്ങിണികിലുങ്ങുന്നു തിരുമേനി തെളിയുന്നു, അംഗജന്മയങ്ങുന്നു ജയ......
കീർത്തികൾ പുകഴുന്നു കീഴ്മേലൊന്നിളകുന്നു, കിന്നരന്മാർനിറയുന്നു ജയ...
കുണ്ഡലം കുലുങ്ങുന്നു കുനുചില്ലികലയുന്നു, കുങ്കുമം കുമറുന്നു ജയ
കൂട്ടമിട്ടുകളിക്കുന്നു കുതം*കണ്ടു വിളിക്കുന്നു, കൂത്താട്ടം തുടങ്ങുന്നു ജയ
കെട്ടുനോക്കിപ്പിടിക്കുന്നു കേട്ടുനോക്കിയടുക്കുന്നു കേട്ടുനോക്കിവിടുക്കുന്നു(1) ജയ......

* കുതം = കുതി.

(1) വിടുക്കുക = വേർപെടുക.

ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലെ ചില

സുപ്രസിദ്ധ കഥാപാത്രങ്ങൾ.*

(പ്രൊഫസ്സർ എ. പി. പോൾ അവർകൾ എം. ഏ.)

കാവ്യധമ്മങ്ങളിൽവെച്ചു സൃഷ്ടിയാണ് എല്ലാംകൊണ്ടും പരമോൽകൃഷ്ടം. ഈ ധമ്മത്തിനു ഗദ്യപദ്യഭേദമില്ല; പണ്ടു പദ്യത്താലാണു സൃഷ്ടിധമ്മം അധികവും നിവ്വഹിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതു്. ഗദ്യം സംഭാഷണത്തിനും ആധാരമെഴുത്തിനും പട്ടയം ചാത്തലിനും വിളംബരങ്ങൾക്കും മാത്രമേ ഉതകിയിരുന്നുള്ളു, ഇന്നാകട്ടെ കാവ്യനിമ്മാണം ഏറിയകൂറും ഗദ്യത്തിലാണു നടന്നുപോരുന്നതു്; സാഹിത്യസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഭൂരിഭാഗവും ഗദ്യമാണു കരസ്ഥമാക്കിയിരിക്കുന്നതു്. എന്നാൽ ഗദ്യത്തിലായാലും കൊള്ളാം, പദ്യത്തിലായാലും കൊള്ളാം, കാവ്യധമ്മങ്ങളിൽ വച്ചു് അതിപ്രധാനം സൃഷ്ടിയാണെന്നുള്ളതു നിസ്തക്കമാണ്. പുതിയ ലോകങ്ങൾ, പുതിയ സന്ദർഭങ്ങൾ, പുതിയ സാഹചര്യങ്ങൾ, പുതിയ ജീവികൾ, പുതിയതെങ്കിലും പഴയതെന്നു തോന്നിക്കുന്ന പാത്രസമൂഹം- ഇങ്ങനെ എത്രയെത്ര നൂതനസൃഷ്ടികളാണു കവിതാനിശാനത്താൽ ആവിർഭവിച്ചിട്ടുള്ളതു്! 'ഉണ്ടാകട്ടെ!' എന്ന ആകാംക്ഷയോടു ജന്മസിദ്ധമായ വാസനയും ദൃഢമായ വ്യുൽപത്തിയും നിസ്തന്ദ്രമായ പരിശ്രമവും ചേന്നപ്പോൾ സൃഷ്ടിയായ മനുഷ്യൻ സ്രഷ്ടാവിനെ അനുകരിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു.

സൃഷ്ടവസ്തുക്കളുടെ മകുടമായി ശോഭിക്കുന്നതു മനുഷ്യനെന്നാണല്ലോ നാം അഭിമാനിക്കുന്നതു്. അപ്രകാരംതന്നെ, കവിയുടെ നിമ്മാണകൌശലം മുഖ്യമായി പ്രതിഫലിക്കുന്നതു പാത്രവിധാനത്തിലാണ്. മനുഷ്യന്റെ പാഠവിഷയം സവ്വോപരി മനുഷ്യൻ തന്നെയായിരിക്കണമെന്നുള്ള കവിവാക്യം വ്യത്ഥമല്ല. മനുഷ്യഹൃദയമാണു കവിയുടെ അദ്ധ്യയനവിഷയം; സഹൃദയന്മാരെയാണ് അദ്ദേഹം അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതു്; അവരുടെ ഹൃദയത്തിലുണ്ടാകുന്ന തിരതല്ലലാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപദാനം. കവിത മനുഷ്യഹൃദയത്തെ വിഷയമാക്കി കവിഹൃദയത്തിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ടു്, സഹൃദയഹൃദയത്തിൽ ചാരിതാത്ഥ്യത്തോടെ നിർവ്വാണമടയുന്നു.

---

* സമസ്തകേരള സാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ ദശമസമ്മേളനത്തിൽ വായിച്ചതു്.

കേളികണ്ടുപുകഴ്ത്തുന്ന കേളികൊണ്ടുമയങ്ങുന്ന കേളിതെന്റെ തമ്പുരാനേ
ജയ......
കൈവളകൾ കിലുങ്ങുന്ന കാലിണകൾ മുറുകുന്ന കാന്തിപൂരം വിളങ്ങുന്നജ..
കൊഞ്ചലോടേ നടിക്കുന്ന പിഞ്ഛജാലം പൊഴിയുന്ന പഞ്ചബാണൻ
കിഴിയുന്ന ജയ...
കോരകങ്ങൾ വിരിയുന്ന കോകിലങ്ങൾ മയങ്ങുന്ന കുഴൽ വിളികൾ
തുടങ്ങുന്ന ജയ......
കൌതുകങ്ങൾ വളർക്കുന്ന കൌശലങ്ങളുദിക്കുന്ന കല്മഷങ്ങളറുക്കുന്ന ജയ...
(1) കർമ്മജാലമൊഴിക്കുന്ന കംസഘാതം കഴിക്കുന്ന കല്ക്കിവേഷം
ധരിക്കുന്ന ജയകൃഷ്ണശരണമേ

൨൨ 'ദൈവമേ സ്തോത്രം.'

അടിയങ്ങളിതാവിടകൊള്ളുന്നതേ ആകാശംപോലെ നിറഞ്ഞദൈവമേ.
ഇന്ദുശേഖരൻ തൊഴുത ദൈവമേ ഈരേഴുലോകമുടയ ദൈവമേ
ഉമ്പർനാഥനമുടയ ദൈവമേ ഊടെ നിന്നുടൽതെളിക ദൈവമേ
ഋജുളിയനൽവഴി തരിക ദൈവമേ ഏകരൂപനായ്‌വിളങ്ങും ദൈവമേ
ഐഹികങ്ങളെ(2)വിടുക്ക ദൈവമേ ഒരുപോലെ ഭക്തി തരിക ദൈവമേ
ഓങ്കിലത്തിനായ് വിളങ്ങും ദൈവമേ ഔവഴി(3)യുള്ളിൽ നിനയ്ക്ക
ദൈവമേ
അടിമവരോടു വേക്ക ദൈവമേ വാമദേവേശ! മുകുന്ദ! ഗോവിന്ദ!
അടിയങ്ങളിതാവിടകൊള്ളുന്നതേ.

---

(1) 'ഔം' കൊണ്ടു തുടങ്ങുന്ന ഈരടി ഗ്രന്ഥത്തിൽ വിട്ടുപോയിരിക്കുന്നു.

(2) വേർപെടുത്തുക.

(3) അവ്വഴി=ആ വഴി

ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലെ ചില
സുപ്രസിദ്ധ കഥാപാത്രങ്ങൾ.*

(പ്രൊഫസ്സർ എ. പി. പോൾ അവർകൾ എം. ഏ.)

കാവ്യധൎമ്മങ്ങളിൽവെച്ച സൃഷ്ടിയാണ് എല്ലാംകൊണ്ടും പരമോൽകൃഷ്ടം. ഈ ധൎമ്മത്തിനു ഗദ്യപദ്യഭേദമില്ല; പണ്ടു പദ്യത്താലാണു സൃഷ്ടിധൎമ്മം അധികവും നിൎവ്വഹിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതു്. ഗദ്യം സംഭാഷണത്തിനും ആധാരമെഴുത്തിനും പട്ടയം ചാൎത്തലിനും വിളംബരങ്ങൾക്കും മാത്രമേ ഉതകിയിരുന്നുള്ളു, ഇന്നാകട്ടെ കാവ്യനിൎമ്മാണം ഏറിയകൂറും ഗദ്യത്തിലാണു നടന്നുപോരുന്നതു്; സാഹിത്യസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഭൂരിഭാഗവും ഗദ്യമാണു കരസ്ഥമാക്കിയിരിക്കുന്നതു്. എന്നാൽ ഗദ്യത്തിലായാലും കൊള്ളാം, പദ്യത്തിലായാലും കൊള്ളാം, കാവ്യധൎമ്മങ്ങളിൽവച്ചു് അതിപ്രധാനം സൃഷ്ടിയാണെന്നുള്ളതു നിസ്തൎക്കമാണ്. പുതിയ ലോകങ്ങൾ, പുതിയ സന്ദൎഭങ്ങൾ, പുതിയ സാഹചര്യങ്ങൾ, പുതിയ ജീവികൾ, പുതിയതെങ്കിലും പഴയതെന്നു തോന്നിക്കുന്ന പാത്രസമൂഹം- ഇങ്ങനെ എത്രയെത്ര നൂതനസൃഷ്ടികളാണു കവിതാനിശാന്തത്താൽ ആവിൎഭവിച്ചിട്ടുള്ളതു്! 'ഉണ്ടാകട്ടെ!' എന്ന ആകാംക്ഷയോടു ജന്മസിദ്ധമായ വാസനയും ദൃഢമായ വ്യുൽപത്തിയും നിസ്തന്ദ്രമായ പരിശ്രമവും ചേൎന്നപ്പോൾ സൃഷ്ടിയായ മനുഷ്യൻ സ്രഷ്ടാവിനെ അനുകരിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു.

സൃഷ്ടവസ്തുക്കളുടെ മകുടമായി ശോഭിക്കുന്നതു മനുഷ്യനെന്നാണല്ലോ നാം അഭിമാനിക്കുന്നതു്. അപ്രകാരംതന്നെ, കവിയുടെ നിൎമ്മാണകൌശലം മുഖ്യമായി പ്രതിഫലിക്കുന്നതു പാത്രവിധാനത്തിലാണ്. മനുഷ്യന്റെ പാഠവിഷയം സൎവ്വോപരി മനുഷ്യൻ തന്നെയായിരിക്കണമെന്നുള്ള കവിവാക്യം വ്യൎത്ഥമല്ല. മനുഷ്യഹൃദയമാണു കവിയുടെ അദ്ധ്യയനവിഷയം; സഹൃദയന്മാരെയാണ് അദ്ദേഹം അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതു്; അവരുടെ ഹൃദയത്തിലുണ്ടാകുന്ന തിരത്തല്ലലാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപദാനം. കവിത മനുഷ്യഹൃദയത്തെ വിഷയമാക്കി കവിഹൃദയത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു്, സഹൃദയഹൃദയത്തിൽ ചാരിതാൎത്ഥ്യത്തോടെ നിൎവ്വാണമടയുന്നു.

* സമസ്തകേരള സാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ ദശമസമ്മേളനത്തിൽ വായിച്ചതു്.

മനുഷ്യന്റെ അന്തരംഗമാണു കവിയുടെ വ്യാപാരരംഗമെങ്കിൽ പിന്നെ ഒരു കഥ എന്തിന്?—കഥയോ? പറയാം. മനുഷ്യൻ ഏകനായിട്ടല്ലല്ലോ ജീവിതനൌകയിൽ പ്രയാണം ചെയ്യുന്നതു്. പ്രപഞ്ചവും സഹജീവികളും അവനെ ചുഴന്നു് അവന്റെ ഗതി പല വിധത്തിലും നിയന്ത്രിക്കുന്നു. ലോകത്തിനും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള ഈ സംശ്രയപ്രതിശ്രയങ്ങൾ നിഴചിക്കുന്നതിനായിട്ടാണു് ഒരു ഇതിവൃത്തം ആവശ്യമായിവന്നുകൂടുന്നതു്. ജീവിതത്തിൽ ഓരോ ഭാഗ്യവിശേഷം നേരിടുമ്പോൾ, നാം ഗ്രഹസ്ഥിതിയേയോ തലയിലെഴുത്തിനേയോ ഈശ്വരേച്ഛയേയോ കാലവൈഭവത്തെയോ നമ്മുടെ അനുഭവങ്ങളുടെ നിദാനമായി കല്പിക്കുന്നു. അപ്രകാരംതന്നെ, കഥാപാത്രങ്ങളുടെ സുഖദുഃഖങ്ങൾ ക്രമവൽക്കരിക്കുകയെന്നതാണു് ഇതിവൃത്തത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. പാത്രങ്ങളുടെ നിയതിയാണു് ഇതിവൃത്തം.

നമ്മുടെ പദ്യകാവ്യങ്ങളിലെ ഇതിവൃത്തം മിക്കവാറും പുരാണോപാത്തമാണല്ലോ. ശ്രീരാമൻ, സീതാദേവി, ശ്രീകൃഷ്ണൻ, ദുര്യോധനൻ, പാഞ്ചാലി മുതലായ കഥാപാത്രങ്ങൾ ഭാരതത്തിന്റെ പൊതുസ്വത്താകയാൽ, അവ നമ്മുടെ ഭാഷയുടെ സന്താനങ്ങളാണെന്നു പറയാവതല്ല. അവയെ നമ്മുടെ ഭാഷയിലേയ്ക്കു് അതേപടി—എന്നുവെച്ചാൽ വേഷഭൂഷാദികളിൽ യാതൊരു മാററവും കൂടാതെ—പകർത്തുകയാണു നിരണത്തു രാമപ്പണിക്കർ, കൃഷ്ണഗാഥാകർത്താവു്, എഴുത്തച്ഛൻ മുതലായവർ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. കാലദേശാദിവർണ്ണനകളിൽ കേരളപ്രതിപത്തി കലശലായി പ്രദർശിപ്പിച്ച തനിമലയാളിയായ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ പോലും പുരാണപാത്രങ്ങളെ വിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതിൽ യാതൊരു പൊടിക്കൈയും ചെലുത്തിയിട്ടില്ല.

പ്രസ്തുതപാത്രങ്ങളെല്ലാം ആദർശപരങ്ങളാണു്. ലോകസാധാരണത്വം അവയ്ക്കില്ല. കഥാനായകൻ വ്യൂഢോരസ്കനും വൃഷസ്കന്ധനും സാലപ്രാംശുവും മഹാഭുജനുമായിരിക്കണം; സർവ്വശാസ്ത്രങ്ങളിലും സർവ്വകലകളിലും അദ്ദേഹം പ്രവീണനാണു്; അദ്ദേഹത്തിനു യാതൊരു കുറവുമില്ല; ലോകത്തിൽ ജനിച്ചുവെന്നൊരു പോരായ്മ മാത്രമേ ഉള്ളു. സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ജനിക്കുകയായിരുന്നു കുറേക്കൂടി ഉചിതം. നായിക സർവ്വാംഗസുന്ദരിയും സർവ്വഗുണസമ്പന്നയും സൽക്കുലജാതയുമായിരിക്കും. നേരെമറിച്ചു്, പ്രതിനായകൻ ഘാതകനും നിർഘൃണനും സർവ്വദുർഗ്ഗുണഭൂയിഷ്ഠനുമായിരിക്കും. ഹിംസ്രജന്തുക്കൾക്കുള്ള ഒരുവക ശൌര്യംമാത്രമേ അയാളിൽ ഒരു സൽഗുണമായി എണ്ണുവാൻ കാണുകയുള്ളു.

൫൨. ഒരു തമിഴ്പ്പാട്ട്.

കൃഷ്ണരാമനാരായണ വാസുദേവ-സ്വാമി!- പത്മനാഭദാമോദരവാസുദേവ
നിഷ്കളനിരഞ്ജന ശ്രീവാസുദേവ,-സ്വാമി-പുഷ്കരവിലോചന ശ്രീവാ...
ദുഷ്കൃതവിമോചന ശ്രീവാസുദേവ-സ്വാമി-ധിക്കൃതസുരാരിജന വാസുദേവ
ഭക്തജനവത്സല ശ്രീവാസുദേവ-സ്വാമി-മത്തജനവിസ്മൃത ശ്രീവാസു......
മർത്ത്യജന്മമെടുത്തയ്യോതളർന്തേനേ-സ്വാമി-മത്സ്യരൂപംതരിത്തോനെവാ.
നാമരൂപങ്കളെപ്പാർത്തുമകിഴ്ന്തേനേ-സ്വാമി-കൂർമ്മരൂപംതരിത്തോനേ....
സാഗരത്തിൻ നടുവിലേ മറിന്തേനേ-സ്വാമി-സൂകരമായുതിത്തോനെവാ..
ദേഹമോഹമതിനാലെയുഴന്തേനേ-സ്വാമി-സിംഹരൂപംതരിത്തോനെ.....
കാമനയാലാത്മതത്വംമറന്തേനേ-സ്വാമി-വാമനനായ്പ്പിറന്തോനെ.,...
മാർഗ്ഗഭേദം തെരിയാതെ നടന്തേനേ-സ്വാമി-ഭാർഗ്ഗവനായ്പ്പിറന്തോനെ....
ലാഘവങ്കളതിലതിലറിന്തേനേ-സ്വാമി-രാഘവനായ്പ്പിറന്തോനെവാ....
കാമരസവലയിലേചുഴന്തേനേ-സ്വാമി-രാമനായിപ്പിറന്തോനെ വാ......
പത്തുദിക്കുമാശയാലെ പറന്തേനേ-സ്വാമി-ബുദ്ധവേഷം തരിത്തോനെ....
ദുഷ്കൃതികൾ നടുവിലെ കലർന്തേനേ-സ്വാമി-കല്ക്കിവേഷം തരിത്തോനെ...
ശാത്തിരങ്കൾ പലവും നാനറിയേനേ-സ്വാമി-ശേത്തുകൊൾകപട-
ത്തോടെ വാസുദേവ
തൈവവും നാനതുമിതുമറിയേനേ-സ്വാമി-സർവ്വവും നീ ജഗന്നാഥ വാ.....
പുണ്യപാപഗതികളുമറിയേനേ-സ്വാമി-നിന്നുടയ കൃപയെന്ന്യേ(1) വാ...
ശുദ്ധ്യശുദ്ധിവിധികളുമറിയേനേ-സ്വാമി-ചിത്തശുദ്ധി നല്കണം നീ വാ...
ബന്ധമേതുമോക്ഷമേതെന്നറിയേനേ-സ്വാമി- സന്തതം നീ കൃപചെയ്യും...
കാരണങ്കൾ കാരിയങ്കളറിയേനേ-സ്വാമി- കാരണനെ നീയൊഴിഞ്ഞു വാ...
ബ്രഹ്മമെന്നും മായയെന്നുമറിയേനേ-സ്വാമി-കല്മഷങ്കൾ വേർപെടുക്ക.
ദിക്കുകളും ദിശകളുമറിയേനേ-സ്വാമി-ദുഷ്കൃതങ്കളറുക്ക നീ വാ........
കാലപാശം കർമ്മപാശമറിയേനേ-സ്വാമി-കാളമേഘമോഹനീയ വാ......
തത്വമേതു ചിത്തമേതെന്നറിയേനേ-സ്വാമി-തത്വബോധം കൃപചെയ്ക....
സ്വർണ്ണമേതു കുന്ദമേതറിയേനേ-സ്വാമി-സ്വർണ്ണമോഹം വേർപെടുക്ക..
രജ്ജുവേതു പന്നഗമേതറിയേനേ-സ്വാമി- അർജ്ജുനനോടരുൾചെയ്ത വാ..

---

(1) ഈ മാതിരിപ്രയോഗം തമിഴിലില്ല.

ദേഹമോഹമൊഴിച്ചു നിൻ കൃപയാലേ-സ്വാമി-സോഹമെന്നോ-
രഹംഭാവം വാസുദേവ
ആട്ടമില്ലനക്കവുമില്ലിതുപോലേ-സ്വാമി-സോഹമെന്നോരഹംഭാവം........
കാററലയാവിളക്കിലേനാളംപോലേ-സ്വാമി-സോഹമെന്നോരഹം.......
ഭക്തിയോഗം മുക്തിയോഗമതിനാലേ-സ്വാമി-സോഹ.........
ജ്ഞാനമെന്നും ജ്ഞേയമെന്നുമറിയാതേ-സ്വാമി-സോഹ.........
ഏറ്റമില്ലമാറ്റമില്ലതുപോതേ-സ്വാമി-സോഹ.........
ചാട്ടമില്ല വാട്ടമില്ലതുപോതേ-സ്വാമി-സോഹ.........
നേശ(1)മില്ല വാശിയില്ലതുപോതേ-സ്വാമി-സോഹ.........
സരളവിജ്ഞാനന്ദമായതുപോതേ-സ്വാമി-സോഹ............
ചിത്തമില്ല ചിന്തയി(2)ല്ലതുപോതേ-സ്വാമി-സോഹ.........
ശത്തമില്ലശക്തിയി(3)ല്ലതുപോതേ-സ്വാമി-സോഹ..
താഴ്ചയില്ല വീഴ്ചയില്ലതുപോതേ-സ്വാമി-സോഹമെന്നോരനുഭവം വാ......
സത്തുക്കൾക്ക തിരുവുള്ളം തെളിയേണം-സ്വാമി-വാമപുരംവിളങ്ങിടും....
ദുഷ്ടർക്ക ദുഷ്ടബുദ്ധികളയേണം-സ്വാമി-വാമപുരം............
തുഷ്ടിയോടെ വേതിയരും(4)തെളിയേണം-സ്വാമി-വാമപുരം.........
ഇഷ്ടികൊണ്ടു ദേവലോകം തെളിയേണം-സ്വാമി-വാമപുരം............
വൃഷ്ടികൊണ്ടു ഭൂമിലോകം തെളിയേണം-സ്വാമി-വാമപുരം............
നാളുതോറും തിരുമേനി തെളിയേണം-സ്വാമി-വാമപുരം..........
നാളുതോറും കീർത്തനങ്ങൾ നടക്കേണം-സ്വാമി-വാമപുരം............
പാപികൾക്ക പാപങ്ങളൊടുങ്ങേണം-സ്വാമി-വാമപുരം.........
നാമംതോറും പ്രതിപത്തിയുറയ്ക്കേണം-സ്വാമി-വാമപുരം..........
സർവ്വംനിൻകൃപയാലെ വരവേണം-സ്വാമി-വാമപുരംവിളങ്ങിടുംവാ

---

(1) ഈ നല്ലപോലെ മനസ്സിലാകുന്നില്ല. ഗ്രാഹ്യവും ഗ്രാഹവും കൂടാതെ എന്നർത്ഥം പറയാം. (2) സ്നേഹം (3) വിചാരം (4) ശബ്ദവും ശബ്ദിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തിയും. (5) ബ്രാഹ്മണർ.

ഇങ്ങനെയുള്ള സ്വഭാവവിരുദ്ധമായ അഥവാ സ്വഭാവാതീതമായ പാത്രങ്ങളെ പുരാതനകവികൾ വിധാനം ചെയ്തതു സാധാരണ മനുഷ്യസ്വഭാവത്തോടുള്ള അവരുടെ അനാദരം കൊണ്ടോ, സാമാന്യജീവിതത്തോടുള്ള ജുഗുപ്സകൊണ്ടോ ആയിരിക്കുവാനിടയില്ല. പ്രാചീനകവികൾ കവികൾ മാത്രമല്ലാ ആചാര്യന്മാർ കൂടിയായിരുന്നു. കാവ്യമാർഗ്ഗേണ ലോകത്തിനു ധർമ്മോപദേശം നൽകുവാനാണ് അവർ ശ്രമിച്ചതു്. സൽപാത്രങ്ങളെ അവർ ഭൂരിസത്വമയമാക്കുകയും നീചപാത്രങ്ങളെ നീചനീചമാക്കുകയും ചെയ്തതു വായനക്കാർക്കു നിഷ്പ്രയാസം ധർമ്മാധർമ്മവിവേചനം ചെയ്യുവാനായിരിക്കണം.

ആദർശപരങ്ങളായ ഈദൃശപാത്രങ്ങൾ കാവ്യാനുഗുണമല്ലെന്നോ സഹൃദയാഹ്ലാദകരമല്ലെന്നോ ആർ പറയും? ഭാരതഹൃദയത്തിൽ അനേകം നൂററാണ്ടുകളായി വിരാജിച്ചുപോരുന്ന ഈ പാത്രങ്ങൾക്കു യാതൊരു രാമണീയകവും ഇല്ലെന്നു പറയുന്നതു യുക്തിക്കും അനുഭവത്തിനും ചേർന്നതല്ല. അവ കേവലം ആദർശപരങ്ങളായിരുന്നിട്ടും അവയുടെ ഹൃദ്യതയ്ക്കു യാതൊരു വിലോപവും ഇല്ലാത്തതു് എന്തുകൊണ്ടാണ്? അവയ്ക്കായി കവി സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ള പരിതഃസ്ഥിതികൾ അവയുടെ സ്വഭാവത്തിന് ഏററം യോജിച്ചതായതുകൊണ്ടുതന്നെ. പാത്രങ്ങൾ ആദർശപരങ്ങളാണെങ്കിൽ അവ വിഹരിക്കുന്നതും ആദർശപരമായ ഒരു ലോകത്തിലാണ്. സങ്കല്പജമായ ആ ലോകത്തിൽ സങ്കല്പജങ്ങളായ പാത്രങ്ങൾ അസ്വാഭാവികങ്ങളല്ല. രാമായണാദിഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിക്കുന്ന ഏതൊരു ഭാരതീയനും സ്വാനുഭവസ്ഥമായ ലോകത്തിൽനിന്നു ഭാവനാസംസൃഷ്ടമായ ഒരു ലോകത്തിലേയ്ക്കു കടക്കുവാൻ ചിരപരിചയത്താൽ അഭ്യസിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഹനുമാനും വിഭീഷണനും പത്തുതലയുള്ള രാവണനും ആയിരം കൈയുള്ള കാർത്തവീര്യാർജ്ജുനനും ആ ലോകത്തിൽ അപരിചിതരല്ല. പൂരത്തിനു തൃശ്ശിവപേരൂർ പട്ടണത്തിൽ വന്നുചേർന്ന ജനങ്ങളുടെ മദ്ധ്യേ ഹനുമാനും വിഭീഷണനും തിക്കിഞെരുക്കി നടന്നു വെടിക്കെട്ടു കാണ്മാൻ മണികണ്ഠനാൽത്തറയിൽ കയറിയിരുന്നു എന്നു കവി പറഞ്ഞാൽ ആരും വിശ്വസിക്കുകയില്ല. എന്നാൽ ഹനുമാനും വിഭീഷണനും ലങ്കയിൽ പാളയമടിച്ചിരിക്കുന്ന വാനരസൈന്യത്തെ ചുററി നടന്നു പരിശോധിച്ചു, എന്നു വിശ്വസിക്കുവാൻ യാതൊരുപ്രയാസവുമില്ല. അതതു ലോകത്തിന് അതതു പാത്രം ഇണങ്ങും. നമുക്കു നിത്യപരിചിതമായ ലോകത്തിന്റെ അളവുകോൽ പ്രയോഗിച്ചു സങ്കല്പമാത്രസ്ഥിതങ്ങളായ പാത്രങ്ങളെ അളക്കുന്നതുകൊണ്ടാണു കവികൾ കണക്കുവിട്ടു പ്രശം

സിക്കുന്ന രാമാദികളോടു ചിലക്ക് ഈഷ്യയും രാവണാദികളിൽ എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു പ്രതിപത്തിയും തോന്നിയിട്ടുള്ളതു്.

ഇതിഹാസപാത്രങ്ങളുടെ വിശ്വമോഹനതയ്ക്കുള്ള മറെറാരു ഹേതു അവയിൽ പ്രകാശിക്കുന്ന ഉൽക്കടവും അസ്വാദൃശവുമായ മനുഷ്യത്വമാണ്. അങ്ങനെയുള്ള മനുഷ്യർ ഈ ഭൂമിയിൽ ഇതേവരെ ജനിച്ചിട്ടില്ലെന്നിരിക്കിലും, സജ്ജനങ്ങൾ നിരന്തരം സമീപിക്കാൻ കൊതിക്കുന്ന മനുഷ്യത്വത്തിന്റെ പരിപൂർണ്ണതയാണ് അവയിൽ വിളങ്ങുന്നതു്. അതുതന്നെയുമല്ല, അവയ്ക്കോരോന്നിനും മൂലഗ്രന്ഥത്തിൽ ആശ്ചര്യകരമായ വ്യക്തിത്വമുണ്ട്. സാവിത്രി, ദമയന്തി, സീത, പാഞ്ചാലി, സുഭദ്ര, അരുന്ധതി ഇത്യാദി നായികമാർക്കോരോന്നിനും അനന്യസാധാരണമായ ഒരു ഗുണവിശേഷമുണ്ടെന്നുള്ളതു് അനുഭവവേദ്യമാണ്. കവി അവരെ വർണ്ണിക്കുന്നതു് ഒരേ വിധത്തിലാണെന്നു നമുക്കു പ്രഥമവീക്ഷണത്തിൽ തോന്നിയേക്കാം. പക്ഷെ അനിർവ്വചനീയമായ ഏതോ ഒരു ഗുണം ഓരോ പാത്രത്തേയും ഇതരപാത്രങ്ങളിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമാക്കിച്ചെയ്യുന്നുണ്ട്. പാഞ്ചാലിയെ ദമയന്തിയെന്നോ സുഭദ്രയെ സീതയെന്നോ ആരും തെററിദ്ധരിക്കുകയില്ല. അവയ്ക്കു തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം അവയുടെ ചരിത്രങ്ങൾക്കു തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമല്ല. സൂക്ഷ്മതരവും ആഭ്യന്തരവുമായ എന്തോ ഒന്ന് അവയെ ഭിന്നഭിന്നവ്യക്തികളാക്കിച്ചെയ്യുന്നു.

എന്നാൽ ഭാഷാവിവത്തനങ്ങളിൽ ഈ സൂക്ഷ്മവ്യത്യാസം സമജ്ഞസമായി പാലിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയിക്കുവാൻ വകയുണ്ട്. മുൻസിപ്പുമാരെയോ പോലീസിൻസ്പെക്ടർമാരേയോ ഒരു താലൂക്കിൽനിന്നു മറെറാരു താലൂക്കിലേയ്ക്കു സ്ഥലം മാററിയാൽ സാമാന്യജനത അതറിയുകയില്ല. അപ്രകാരം തന്നെ നമ്മുടെ മഹാകാവ്യങ്ങളിലെ നായികമാരെ പരസ്പരം സ്ഥലം മാററിയാൽ പറയത്തക്ക വ്യത്യാസമൊന്നുമുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ദമയന്തിയുടെ സ്ഥാനത്തു സാവിത്രിയേയും സാവിത്രിയുടെ സ്ഥാനത്തു സീതയേയും പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നപക്ഷം കഥ മുമ്പത്തെപ്പോലെതന്നെയിരിക്കും. പാത്രസ്വഭാവവിശേഷത്തിനു കഥയിൽ അത്രയ്ക്കു സ്ഥാനമുള്ളു. അവരുടെ ആകൃതിയും പ്രകൃതിയും എല്ലാം ഒന്നുപോലെ തന്നെ- അവരുടെ ചേഷ്ടിതങ്ങളും ഒന്നുപോലെതന്നെ. അത്യാഹിതമായ ഒരു സംഗതി കേട്ടാൽ അവർ ഇടിവെട്ടേററതുപോലെ മൂർച്ഛിച്ചുവീഴും. മൂർച്ഛ കഴിഞ്ഞാലുടനെ വിലാപമായി. പ്രേമാങ്കുരമുണ്ടായാൽ, കാമുകനെപ്പററി നർമ്മസല്ലാപം ചെയ്യുവാൻ ഓരോരുത്ത

ക്കും തോഴിമാർ വേണം. വ്രീളാപരവശതയാണ് അഭിനയിക്കേണ്ടതെങ്കിൽ നമ്രമുഖിയായി നിന്നു നിലത്തു പാദംകൊണ്ടു വരയ്ക്കണം. വിപ്രലംഭത്തിൽ പനിനീരും തിങ്കളും ചന്ദനവും രാമച്ചവും എല്ലാം അത്യുഷ്ണമായിത്തോന്നണം. ഇങ്ങനെ കഷായത്തിനു കുറിക്കുന്നതുപോലെ നായികമാരുടെ ഓരോ ചേഷ്ടിതവും മുൻകൂട്ടി നിശ്ചയിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു. പ്രകൃതത്തിൽ കഥാനായിക എന്തുചെയ്യുമെന്നു ഭാവനാദീപ്തിയോടെ ദർശിക്കുന്നതിനുപകരം, "ഏതാദൃശസന്ദർഭത്തിൽ സ്ത്രീകൾ സാധാരണ എന്താണു ചെയ്യുക"എന്ന സാമാന്യന്യായം അന്വേഷിക്കുക കാരണമാണു നായികാചേഷ്ടിതവർണ്ണനയിൽ അനഭിലഷണീയമായ ഈ ഗതാനുഗതികത്വം കാണുന്നത്.

പുരാണപുരുഷന്മാരിലും മനുഷ്യത്വമുണ്ടെന്നു കണ്ടറിഞ്ഞ ചുരുക്കം ചില കവികൾ ഭാഷയിൽ ഇല്ലാതില്ല. നമ്മുടെ കുചേലബ്രാഹ്മണന്റെ കാര്യം ഒന്നാലോചിക്കുക. സജീവമായൊരു ചിത്രമാണത്. കൊടിയ ദാരിദ്ര്യം! ജനനനിയന്ത്രണം അന്നു നടപ്പില്ലായിരുന്നതുകൊണ്ടോ മിസ്സിസ്സ് സാംഗർ അന്നു ജനിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നതുകൊണ്ടോ എന്തോ സന്താനങ്ങൾക്കു് ഒരു കുറവും ഇല്ല. കുട്ടികൾ വിശപ്പുകൊണ്ടു വലയുന്നു. സാത്വികനും ശുദ്ധാത്മാവുമായ കുചേലനുണ്ടോ അതറിയുന്നു. ധനം മനുഷ്യന്റെ ശത്രുവാണു പോലും. കഷ്ടിച്ചു നിത്യവൃത്തി കഴിക്കുന്നവനേയും അനവധി ധനം കെട്ടിവെച്ചിരിക്കുന്നവനേയും പൊട്ടുന്നു നിത്യദുഃഖം പിടികൂടുമത്രേ. പോരേ വിശപ്പിന്നുപശാന്തി? നന്ദാത്മജനോടുള്ള സ്നേഹാദരങ്ങളാൽ ബ്രാഹ്മണന്റെ ഹൃദയം തരളിതമാകുന്നതു നോക്കുക. ഉമിയും തവിടും പോകാത്ത അവിൽക്കെട്ടുയുംകൊണ്ടുള്ള പുറപ്പാടും പോകുംവഴിക്കുള്ള ആശങ്കകളും, പൂർവ്വസതീർത്ഥ്യനെ കാണുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന ആനന്ദാശ്രുക്കളും സന്തോഷാതിരേകത്താൽ വന്ന കാര്യം പറവാൻ മറന്നതും മറ്റും എത്ര ചേതസ്സമാകർഷകമായിരിക്കുന്നു! മൂലത്തേക്കാളും അതിശയിക്കുമാറുള്ള സ്ഫുടത രാമപുരത്തു വാര്യരുടേയും കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടേയും കുചേലബ്രാഹ്മണനു ഉണ്ടെന്നു സമ്മതിച്ചേ കഴിയൂ.

മറ്റൊരു ഇതിഹാസപാത്രം ഒരു ആധുനികകവിയുടെ മനോമുകരത്തിൽ എങ്ങനെയാണു പ്രതിബിംബിക്കുന്നതെന്നു നോക്കുക. ഭാര്ഗ്ഗവൻ ഗണനായകന് ഏകദന്തത്വം പ്രദാനം ചെയ്തതു കണ്ടു കുപിതയായ പാർവ്വതി പരമശിവനോടു മുള്ളുവാക്കു പറയുകയാണ്:

"കിട്ടിലയോ ദക്ഷിണവേണ്ടുവോളം
വിശിഷ്ടനാം ശിഷ്യനിൽ നിന്നിദാനീം!
ദിവ്യായുധം വല്ലതുമുണ്ടുബാക്കി
യെന്നാലതും നൽകിയനുഗ്രഹിക്കാം!!"

പട്ടാപ്പകൽനേരത്തു് ദീപവും കരത്തിലേന്തി നഗ്നയായി തെരുവീഥിയിലെ നടക്കണമെന്നാണ ഭർത്താവിന്റെ തിരുവുള്ളമെങ്കിൽ അതും അനുസരിക്കേണ്ടവളാണ ഭാര്യ എന്നു വാദിക്കുന്ന പാതിവ്രത്യവേദാന്തികൾക്കു ഒരുപക്ഷെ മലമകളുടെ ഈ വാക്കുകൾ അത്ര രസിക്കുകയില്ലായിരിക്കാം. "അല്ലയോ ജീവനാഥ! അങ്ങയുടെ ശിഷ്യൻ ഉണ്ണിയുടെ കൊമ്പൊന്നു് ഒടിച്ചു. അങ്ങയുടെ ശ്രേഷ്ഠശിഷ്യൻ സംഖ്യാൽക്കർഷേണ വർത്തിക്കട്ടെ" എന്നോ മറോ വിനീതയായിപ്പറയുന്നതാണ് ഒരു പതിവ്രതയുടെ ധർമ്മമെന്നായിരിക്കാം അവരുടെ പക്ഷം. എന്നാൽ നാരീഹൃദയം അറിയുന്നവരു പാർവ്വതിയുടെ പരുഷവാക്കുകൾ തന്നെയാണ രസപ്രദായകങ്ങളായിരിക്കുക. "വിശിഷ്ടനാം" എന്നു പറയുമ്പോഴുള്ള ചുണ്ടു പിരിക്കലും "അനുഗ്രഹിക്കാം" എന്നു പറഞ്ഞശേഷം ഭർത്താവിന്റെ നേർക്കയക്കുന്ന തീക്ഷ്ണമായ ആ നോട്ടവും സഹൃദയന്മാർക്ക് അനായാസേന ഊഹിക്കാവുന്നതാണ്.

സീതാദേവിയാണല്ലോ പതിവ്രതാലോകത്തിലെ നട്ടനായകം. ദേവി ശ്രീരാമനെക്കുറിച്ചു് അപ്രിയം നിനയ്ക്കുകയോ? ഒരിക്കലുമില്ല. എന്നാൽ 'ചിന്താവിഷ്ടയായ സീത' പറയുന്നതു കേട്ടാലും. കാട്ടിൽ പോകേണ്ടിവന്നപ്പോൾ ജനപ്രീതിക്കുവേണ്ടി ശ്രീരാമൻ പോകാതിരുന്നില്ല; പൗരന്മാരുടെ അപേക്ഷ കൈക്കൊണ്ടില്ല. എന്നാൽ പ്രണയിനിയെ പരിത്യജിക്കേണ്ട കാര്യത്തിൽ ജനമോദമാണ് ആധാരം.

"അതു സത്യപരായണതമാം,
ഇതു ധർമ്മവ്യസനിതമെന്നുമാം,
പൊതുവിൽ ഗുണമാക്കിടാം ജനം
ചതുരന്മാരുടെ ചാപലങ്ങളും"

എന്നു ഭർത്താവിനെ അപഹസിക്കുകയത്രേ ആ നിതാന്തപതിവ്രത ചെയ്യുന്നതു്. ഇതു സതീധർമ്മത്തിനു ചേർന്നതോ അല്ലയോ എന്നു പാതിവ്രത്യശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ വിധിക്കട്ടെ.

"പറവാൻ പണി—തൻപ്രിയയ്ക്കൊരാൾ
കറ ചൊന്നാൽ സഹിയാ കുശീലനും
കറയെന്നില്ലരപ്പത്തുത്തമൻ
മറപോലെങ്ങനെ കേട്ടമന്നവൻ?"

എന്നു സീതയ്ക്കു പരിഭവിക്കുവാൻ പാടുണ്ടോ? സതീധർമ്മം എന്തുതന്നെയായിരുന്നാലും സഹൃദയന്മാർക്കു ചിന്താവിഷ്ടയായ സീതയുടെ ഈ പരിഭവവാക്കുകൾ അത്യധികം ഹൃദയംഗമങ്ങളാണെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല.

പാത്രങ്ങൾ ആദർശപ്രധാനങ്ങളാണെങ്കിലും സ്വഭാവാനുഗുണ്യം നിമിത്തം അവ എത്രമാത്രം മനോജ്ഞങ്ങളായിത്തീരാമെന്നതിന് ഇനിയും ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ വേണമെങ്കിൽ, കുമാരനാശാന്റെ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ നോക്കിയാൽ മതി. നളിനി, ലീല, സാവിത്രി, മാതംഗി, വാസവദത്ത എന്നീ അഞ്ചു നായികമാർ സ്നേഹത്തിന്റെ ഭിന്നഭിന്നവിലാസങ്ങൾക്കു നിദർശനങ്ങളായിട്ടാണു സങ്കല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്.

"സ്നേഹമാമഖിലസാരമൂഴിയിൽ
സ്നേഹസാരമിഹ സത്യമേകമാം."

സാംസാരികമായസ്നേഹം ദിവാകരോന്മുഖതയാൽ സാത്വികമായിപ്പരിണമിക്കുന്നതാണു നളിനിയിൽ കാണുന്നതു്. തപസ്വിനിയായിട്ടാണു നളിനി സ്നേഹത്തെ അറിയുന്നതു്. നളിനി, 'ശാന്തമായ സുഗന്ധവും ഉദാരമായ ശോഭയുമുള്ള താമരപ്പൂ'വാണെങ്കിൽ, ലീല 'പ്രകടമായ സൌരഭ്യവും ഉജ്ജ്വലമായ കാന്തിയുമുള്ള പനീകപ്പൂ'വാണ്. രാഗത്തിന്റെ ഉൽഫുല്ലവിലാസവും ത്യാഗത്തിന്റെ കൂടിയുള്ള ശബ്ദാനന്ദപ്രാപ്തിയുമാണു ലീലയുടെ സാരം. നളിനിയേക്കാൾ ലോകായതികയും വിക്രമയുമാണു ലീല. സാവിത്രിയാകട്ടെ സാന്ദ്രമായ ആത്മധൈര്യത്താൽ പ്രശോഭിതയാണ്. ദാരുണമായ അധഃപതനത്തിൽ ഐശ്വര്യവും, പുലയക്കുടിലിൽ സ്വർഗ്ഗവും, ചാത്തൻപുലയനിൽ നിലക്കാർവർണ്ണമായ കോമളവിഗ്രഹവും ദർശിച്ച ഒരു നമ്പൂതിരിസ്ത്രീയാണു സാവിത്രി. ചണ്ഡാലകുമാരിയായ മാതംഗിയുടെ സ്നേഹമാകട്ടെ അതിനേക്കാൾ നിഷ്കാമമാണ്. വ്യക്തിരൂപത്തിലാണ് ആദ്യം അവൾ സ്നേഹത്തിന്റെ വിളി കേട്ടതെങ്കിലും, നിർവ്വാണരൂപമായ പരമസ്നേഹത്തിൽ അവൾക്കു ലയിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു. വാസവദത്തയുടെ പ്രേമം ഇതിലും ദുർല്ലഭമാണ്. ആരിലും സ്നേഹം ഭാവിക്കുകയും ആരേയും സ്നേഹിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കുലവൃത്തിയാണു അവളുടേതു്. അവളുടെ അശുദ്ധശരീരം ഭയങ്കരമായി അധഃപതിക്കുന്നു; അവൾ ഘോരകർമ്മിണിയാകുന്നു; എ

ന്നാൽ തപസ്വിയായ ഉപഗുപ്തനിൽ ഈ ഗണികയ്ക്കുണ്ടായ നിഷ്കാമസ്നേഹം ഒടുവിൽ അവൾക്കു സ്വർഗ്ഗസോപാനമായി ഭവിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ സ്നേഹത്തിന്റെ വിവിധഭാവങ്ങളെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതോടെ, ഒരിക്കലും മറക്കാവതല്ലാത്ത സചേതനങ്ങളായ പാത്രങ്ങളെ നമ്മുടെ മനസ്സിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുവാനും ഈ കൃതികൾ പര്യാപ്തമായിട്ടുണ്ടു്.

II

ആഡംബരങ്ങളായ പാത്രങ്ങളെയാണല്ലോ നാം ഇതേവരെ വിചിന്തനംചെയ്തതു്. അവയുടെ സ്വഭാവവൈശിഷ്ട്യം എത്രതന്നെ ശ്ലാഘനീയമായിരുന്നാലും, അവയ്ക്കു ഏതാണ്ടൊരു അപൂർണ്ണത്വമുണ്ടെന്നു കാണാം; ഇതു് ഒരു ന്യൂനതയാണെന്നല്ല വിവക്ഷ. പാത്രവിധാനത്തിൽ രീതിഭേദങ്ങളുണ്ടെന്നു മാത്രമേ നാം ധരിക്കേണ്ടതുള്ളു.

ഈ അപൂർണ്ണത്വം ഹാസ്യപാത്രങ്ങളിലുമുണ്ടു്, ഹാസ്യപാത്രങ്ങളെപ്പററി ചിന്തിക്കുമ്പോൾ നമുക്കു ഗദ്യസാഹിത്യത്തിലേയ്ക്കു കടക്കേണ്ടിവരുന്നു. സൂരിനമ്പൂതിരിപ്പാടാണു് ആദ്യം നമ്മുടെ മനസ്സിൽ ഉദയംചെയ്യുന്നതു്. സ്ത്രീഭ്രാന്തു്, കഥകളിഭ്രാന്തു്, ആചാരഭ്രാന്തു്, പ്രഭുത്വഭ്രാന്തു്, മുതലായ ഭ്രാന്തുകൾ മൂർത്തീഭവിച്ച ഒരു പാത്രമാണു നമ്പൂതിരിപ്പാട്. ഹാസ്യപാത്രവർണ്ണനയിൽ അതിശയോക്തി സാധാരണ പ്രയോഗിക്കാറുണ്ടല്ലോ. സൂരിനമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ സ്വഭാവത്തിലുള്ള ഹാസ്യവിഷയകങ്ങളായ അംശങ്ങൾ ഇന്ദുലേഖയുടെ പരിഷ്കൃതമാനസത്തോടിടയുമ്പോൾ ഹാസ്യത്തിനു മാററുകൂട്ടുന്നു. അപ്രകാരംതന്നെ, മേലഞ്ഞൻ സായ്പുമായുള്ള കൂടിക്കാഴ്ചയിലും നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെ വിടത്വം താരതമ്യേന ദീപ്തീഭവിക്കുന്നു. വൈത്തിപ്പട്ടരുടെ സൽപ്പദൃഷ്ടിയും കൊടന്തയാശാന്റെ പഴഞ്ചൊല്ലും പണ്ടത്തെ പാച്ചുമേനോന്റെ കൗശലവും മററും നാം അഭിനന്ദിക്കുന്നതു പ്രസ്തുതപാത്രങ്ങളുടെ ലോകസാധാരണത്വംകൊണ്ടല്ല. ഹാസോചിതമായ ഒരു ലോകത്തിലാണു് അവ ക്രീഡിക്കുന്നതു്. ഹാസം ഉൽപ്രേക്ഷാബലമാണു് അതിശയോക്തിസ്പർശം ഉണ്ടെങ്കിലേ ഹാസ്യം ഉദ്ദീപ്തമായിത്തീരുകയുള്ളു. ഉള്ളകാര്യം ഉള്ളതുപോലെ പറഞ്ഞാൽ ചിരിക്കുവാൻ വകയുണ്ടാകയില്ല.

'പ്രേമാമൃത'ത്തിലെ ഗണേശൻമൂസ്സിനെ ഒന്നു നോക്കാം— "അണുപ്രായരായ ബഹുജീവികളുടെ ഭവനമായ തലപ്പാവും, തൈലങ്ങൾ വീണു ദ്രവിച്ചും കൈമുട്ടിന്റെനേർക്കുള്ള ഭാഗം കീറിയും വിയർപ്പുനാറിയും ഉള്ള കുപ്പായവും, വാണകത്തിന്റെ നിറത്തിൽ ഉലഞ്ഞുകുഴഞ്ഞുള്ള ശരാ

യിയാകുന്ന രണ്ടു തലയണ ഉറകളും, ഉപ്പൂററിയുടെനേക്കു മുതലപോലെ വാപൊളിച്ചുള്ള ബൂട്ട്സും, നാസികമുതൽ പാദാന്തംവരെ കളമെഴുതീട്ടുള്ള പുകയിലപ്പൊടിയും, ഒരിക്കലും മുഖഭേദം കാട്ടാത്തതായ ഘടികാരംബന്ധിച്ചുള്ള പിച്ചളത്തുടലും, നെഞ്ചിനുനേക്കുള്ള കീശയിൽ പൊന്തിനില്ക്കുന്ന നാഗസ്വരക്കുഴലും, സംഘടിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ മൂന്നരച്ചാൺപുരുഷൻ..........." ഇത്യാദി വൎണ്ണന ആംഗലഭാഷാപരിചയം ഉള്ളവൎക്കു ഡിക്കൻസിന്റെ കൃതികളുടെ അനുസ്മരണ ഉളവാക്കുന്നു.

മറെറാരു ഹാസ്യചിത്രം നോക്കുക:—"തലപ്പാവു തലയിൽനിന്നെടുത്തപ്പോൾ ഇൻസ്പെക്ടൎക്കു ഉണ്ടായ സുഖം ഓൎത്തിട്ടുള്ള സന്തോഷംകൊണ്ടോ എന്നു തോന്നുമാറു്, അദ്ദേഹം അതിനെ മടിയിൽവെച്ചു രണ്ടു കൈകൊണ്ടും അനുഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടു്. കണ്ണു കുറഞ്ഞൊന്നടഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. കഷണ്ടി നെററിമുതൽ കയറി നിറുന്തലയെ ആക്രമിച്ചു ശിരസ്സിന്റെ പിൻഭാഗത്തേയ്ക്കുള്ള ചെരുവിനടുത്തുള്ള ശിഖരത്തിങ്കലോളം എത്തിയപ്പോൾ അവിടെനിന്നും കീഴ്പോട്ടുള്ള കടുംതൂക്കംകണ്ടു ഭയപ്പെട്ടു ശിരസ്സിന്റെ ഇരുഭാഗത്തുകൂടി ഇറങ്ങി ചെവിയുടെ അടുക്കലോളം എത്തീട്ടുണ്ടു്. ശിഖരത്തിങ്കൽ ഏട്ടുപത്തു നരച്ചരോമം, മൊട്ടക്കുന്നിന്റെ മുകളിൽ നില്ക്കുന്നതും ഉണങ്ങിക്കരിഞ്ഞതുമായ പുല്ലിന്റെ തലകൾപോലെ കാററുകൊണ്ടു് ആടുന്നുണ്ടു് നെററിയുടെ മേലതിരു വളരെ സൂക്ഷ്മമാണെങ്കിലും, മിനുപ്പിന്റെ ഭേദം കണ്ടു് ഏകദേശം തീരുമാനപ്പെടുത്താം. അതിരുകണ്ടതുകൊണ്ടു നെററിക്കു വിസ്താരം വളരെ കുറയുമെന്നാണു പറയേണ്ടതു് പ്രകൃത്യാ ചെറുതായുള്ള കണ്ണുകളും വായും, മാംസളങ്ങളായ കപോലങ്ങളെക്കൊണ്ടു് ഒട്ടുമുക്കാലും മൂടിയിരിക്കുന്നു. ഇൻസ്പെക്ടരുടെ മൂക്കു കരടിയുടെ മൂക്കിനു തുല്യമെന്നോ, അതോ ആ വൎഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട പോക്കിരിന്റേതുപോലെയെന്നോ, ഘണ്ടാമൃഗമൂക്കെന്നോ പറയേണ്ടതെന്നു രൂപമില്ല. ബീഭത്സമാംവണ്ണം പരന്നു വിടൎന്നിട്ടുള്ളതിനുപുറമേ മൂക്കിന്റെ അഗ്രഭാഗം മേല്പോട്ടു മടങ്ങീട്ടുമുണ്ടു് കവിളുകൾ രണ്ടുവശത്തും സഞ്ചികൾപോലെ തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്നതുകൊണ്ടു താടിയുടെ സമീപത്തിലുള്ള വൎത്തമാനമൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ. സ്വതേ തന്നെ ഇടുങ്ങിയ കഴുത്തു മേദസ്സു വൎദ്ധിച്ചിട്ടു്, കനംകേറിയ പച്ചക്കളിമണ്ണുപോലെ നാലുപുറവും പരന്നുവശായിട്ടുണ്ടു് ശരീരമാസകലം മേദസ്സു വൎദ്ധിച്ചിട്ടു കസാലയുടെ പഴുതുകളിൽക്കൂടി പുറത്തേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. വയർ കുപ്പായംഭേദിച്ചു പുറത്തേയ്ക്കു ചാടുവാനുള്ള ശ്രമം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു ..ആകെക്കൂടി ആനന്ദപുരം ഇൻസ്പെക്ടർ

സാധാരണ ബ്രഹ്മസൃഷ്ടികളിൽ ഒന്നും ഉൾപ്പെട്ടനാവനല്ല .....” എത്ര തന്മയത്വത്തോടെയാണ് ഇൻസ്പെക്ടർ നമ്മുടെ കൺമുമ്പിൽ ആവിർഭവിക്കുന്നതു്! പരിഹാസധ്വനി ഉദാരവും മിതവുമാണെങ്കിലും, ഇതും രമണീയമായ ഒരു ഹാസ്യചിത്രമാണെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല.

ചന്തുമേനവന്റെ കൃതികളിൽ ഈവക ഹാസ്യപാത്രങ്ങൾ സുലഭമാണ് പൂഞ്ചോലക്കര അച്ചൻ, കരുപ്പൻ, വൈത്തിപ്പട്ടരുടെ സേവകനായ കൃഷ്ണൻ മുതലായ പാത്രങ്ങൾ സുവിദിതങ്ങളാണല്ലോ. നാട്ടുകാര്യസ്ഥനെ ചന്തുമേനവൻ വർണ്ണിക്കുന്നതിപ്രകാരമാണ്:— “സർക്കാരുദ്യോഗം, കച്ചവടം, കൃഷി, ഗൃഹസ്ഥവൃത്തി, വിദ്യാപരിശ്രമം, കൈവേലപ്രവൃത്തികൾ, കൂലിപ്പണി, തീർത്ഥാടനം, പിച്ചഎടുക്കൽ മുതലായ യാതൊരു വ്യാപാരങ്ങളിലും ക്രമമായും ശരിയായും പ്രവേശിക്കാതേയും അധികകാലം കോടതികളിൽ വ്യവഹാരകാര്യങ്ങളിൽ പരിചയിച്ചു വ്യവഹാരത്തിൽ അത്യന്തം രസംപിടിച്ചു്, പൂർവ്വാർജ്ജിതമായി വല്ല സ്വത്തുക്കളും തനിക്കു് ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ അതു വ്യവഹാരഭ്രാന്തിനാൽ നശിപ്പിച്ചു ദിവസവൃത്തിക്കു നല്ല ബുദ്ധിമുട്ടോടുകൂടി, വല്ല കാര്യങ്ങളിലും ‘മദ്ധ്യസ്ഥം’ പറഞ്ഞും വ്യവഹാരങ്ങൾ നടത്തുന്നതിൽ വക്കീലന്മാരുടെ ഉപദേഷ്ടാവായും, വല്ല മുറിവാചകങ്ങളും പഠിച്ചു ഹർജികൾ, ആധാരങ്ങൾ, താവാട്ടുകരാറുകൾ, മുതലായതു് എഴുതുന്നതിൽ ബഹുസമർത്ഥൻ എന്നു് അറിവില്ലാത്താളുകളെ ധരിപ്പിച്ചും, ധനപുഷ്ടിയും ജനപുഷ്ടിയുമുള്ള താവാട്ടുകളിൽ കടന്നുകൂടി കുടുംബഛിദ്രവും നാശവും ഉണ്ടാക്കിയും, നാട്ടിൽ വ്യവഹാരങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിച്ചും, കാലക്ഷേപം ചെയ്യുന്ന ഒരു മനുഷ്യനു ഞാൻ ‘നാട്ടുകാര്യസ്ഥൻ’ എന്നു പേർ കൊടുക്കുന്നു”—മതി! ചന്തുമേനവന്റെ കൃതികളിൽനിന്നു് ഉദ്ധരിച്ചുതുടങ്ങിയാൽ അവസാനമുണ്ടാകയില്ല. ഉദ്ധാരണം ബുദ്ധിയുടെ അതിസാരരോഗമാണെന്നുള്ള കോളറിഡ്ജിന്റെ ശകാരത്തിനു ഞാൻ പാത്രീഭവിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഏതാദൃശപാത്രങ്ങൾ എത്രതന്നെ രമണീയങ്ങളായിരുന്നാലും, മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിന്റെ കണികകൾ അവയിൽ എത്രതന്നെ സ്പഷ്ടമായി പ്രകാശിച്ചാലും, അവ കേവലം ഹാസ്യോപകരണങ്ങളും താദൃശം അപൂർണ്ണങ്ങളുമാണെന്നുള്ള കഥ നാം വിസ്മരിക്കരുതു് അവയ്ക്കു വൃദ്ധിക്ഷയങ്ങളോ മററു രൂപാന്തരങ്ങളോ സംഭവിക്കുന്നില്ല. അവ എന്നും അഭേദങ്ങളാണ് മനുഷ്യഹൃദയത്തിന്റെ ദുരവഗാഹങ്ങളായ വികാരങ്ങൾ

അവയിൽ സംഭവിക്കുന്നുണ്ടെന്നോ സംഭവിക്കുമെന്നോ നമുക്കു തോന്നുകയില്ല. അവയ്ക്കു കഥാലോകത്തിൽമാത്രമേ സ്ഥാനമുള്ളു.

വേറൊരു ഇനത്തിലുള്ള കഥാപാത്രങ്ങളെക്കുറിച്ചാണു് ഇനി കുറഞ്ഞൊന്നു് ആലോചിക്കുവാനുള്ളതു്. അവയെ കഥാപാത്രങ്ങളെന്നു വിളിക്കുന്നതുതന്നെ അബദ്ധമാണു് നമ്മുടെ മാനസികജീവിതത്തിലെ ചങ്ങാതിമാരാണു് അവ. നമ്മുടെ ഉററവരേക്കാൾ അവ നമുക്കു പരിചിതങ്ങളുമാണു്. യഥാർത്ഥലോകത്തിൽ നമ്മുടെ ആപ്തമിത്രങ്ങളേപ്പോലും നാം സൂക്ഷ്മമായി അറിയുന്നില്ല. ഓരോ മനുഷ്യന്റേയും ഹൃദയാന്തർഭാഗത്തു് ഇതരന്മാർക്കു ദുഷ്പ്രാപങ്ങളായ ചില ഗഹ്വരങ്ങളുണ്ടു്. വളരെക്കാലം വേർപിരിയാതെ ജീവിക്കുന്ന ദമ്പതിമാർക്കുപോലും പരസ്പരജ്ഞാനമുണ്ടോ? ലീലയുടെ ഹൃദയം പരകീയമാണെന്നു മദനൻ സംശയിക്കുകപോലുമുണ്ടായില്ല; എന്നാൽ ലീലയുടെ ഭർത്താവു് അറിയാത്ത ആ കാര്യം കവി ഭാവനാദൃഷ്ട്യാ കണ്ടറിഞ്ഞു. അവളുടെ ജഡം ഒരിടത്തും മനസ്സു മററൊരിടത്തുമാണെന്നു കവിക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വചോമൃതം ആസ്വദിക്കുന്ന നമുക്കും അറിവാൻ കഴിഞ്ഞു. ഇങ്ങനെയുള്ള കല്പിതപാത്രങ്ങൾ ഒരുവിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ യഥാർത്ഥമനുഷ്യരേക്കാൾ യഥാർത്ഥങ്ങളാണു് അവയെ നാം മുമ്പു് എവിടേയൊ കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നു നമുക്കു സംശയം തോന്നുന്നു. അവയെ ഇനി എപ്പോഴെങ്കിലും കാണ്മാൻ സംഗതിവന്നാൽ നമുക്കു് ആശ്ചര്യം തോന്നുകയില്ല. അവയെ എപ്പോഴെങ്കിലും കണ്ടുമുട്ടുമെന്നുള്ള ഒരു വിശ്വാസവും നമുക്കുണ്ടു്.

പരലോകത്തിൽ ചെല്ലുമ്പോൾ ഞാൻ ആദ്യം ശങ്കുആശാനെയാണു് അന്വേഷിക്കുക. ആശാനെ അടുത്തു പരിചയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ആക്കെങ്കിലും ആ ഉഗ്രമൂർത്തിയെ വിസ്മരിക്കുവാൻ കഴിയുമോ? ചെറുപ്പകാലത്തു് ആയുധാഭ്യാസത്തിൽ അതിനിപുണനായിരുന്ന ആശാൻ ചെമ്പകശ്ശേരി വീട്ടിൽത്തന്നെ ഒരു കളരിയിട്ടു് അവിടത്തെ മൂത്തപിള്ളയേയും തിരുമുഖത്തു വീട്ടുകാരേയും മററു പലരേയും വാൾ, പരിച, ഈട്ടി, കുന്തം, വില്ലു്, അമ്പു് മുതലായ ആയുധങ്ങൾകൊണ്ടുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ വളരെ സാമർത്ഥ്യത്തോടെ അഭ്യസിപ്പിച്ചു ഗുരുസ്ഥാനം വഹിച്ചതിനാൽ ഈ വാർദ്ധക്യകാലത്തു് ആരേയും ശകാരിക്കുവാനുള്ള അവകാശം സമ്പാദിച്ചിരിക്കുകയാണു്. മൂത്തപിള്ളയേയും കാർത്ത്യായനിഅമ്മയേയും എന്നുവേണ്ട ബ്രഹ്മവിഷ്ണുമഹേശ്വരന്മാരേയും ആശാൻ അസഭ്യവാക്കുകൾകൊണ്ടു മർമ്മഭേദനം ചെയ്യും. ആശാന്റെ നെട്ടവടിയുടെ

രുചി അറിയാത്ത വാല്യക്കാർ ചെമ്പകശ്ശേരിയിൽ ചുരുക്കമാണു്. "എത്ര വയസ്സായി അമ്മാവാ?" എന്നു ചോദിച്ചാൽ മതി. പ്രഹരം ഉടനെ കഴിയും. ശങ്കുആശാനോടു് അറപ്പുരയിൽ കയറരുതെന്നു പറവാൻ കാത്ത്യായനിഅമ്മ പറഞ്ഞയച്ച ഭൃത്യനു കിട്ടിയ സമ്മാനം 'ഫ' എന്നൊരു ആട്ടും പ്രഹരവുമായിരുന്നു. സുന്ദരയ്യനോടു് ആശാനു ദേഷ്യം കലശലാണു് ആയാൾ അറപ്പുരയ്ക്കകത്തു കാലുവച്ചപ്പോൾ തന്നെ 'ചത്തമറവൻ', 'അടിച്ചു കുരുക്കിനെ ഞെരിച്ചൂടണം', എന്നെല്ലാം കേട്ടുതുടങ്ങുന്നു. ആശാന്റെ ദേഷ്യത്തിന്റെ കാരണം പാറുക്കുട്ടി ചോദിച്ചപ്പോൾ, "ശെന്നോ നാരായണ! ശെന്നോ നാരായണ! വലിയ തമ്പി അങ്ങത്തെ കതിരകേറണവനോ? ഞാൻ അറിയൂല്ലയോ, പിന്നെ? ആഭ്ഭാതക്കൂട്ടം. ഇയിത്തുങ്ങളെ ഇതിനകത്തു കാലെടുത്തു ചവുട്ടാൻ തമ്മസിച്ചൂടാ. എവൻ പട്ടരോ? അവന്റെ പൂണൂലിനെ പിടുങ്ങി വല കെട്ടണം"—എന്നിങ്ങനെ സ്വതസ്സിദ്ധമായ വാഗ്വിലാസത്തോടെ ആശാൻ കയക്കുന്നു. ഇത്രവലിയ ദേഷ്യക്കാരനാണെങ്കിലും പാറുക്കുട്ടിയോടു് ആശാനുള്ള വാത്സല്യത്തിനു് അതിരില്ല. പാറുക്കുട്ടിയുടെ കണ്ണീർ ആശാനു കണ്ടുകൂടാ—"അല്ലേ കരയാനോ പാവിക്കണെതു്? ചുമ്മാ അല്ലേ ചിണുങ്ങിഅമ്മ എന്നു് എല്ലാവരും പറയണതു്." എന്നാൽ ആശാന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്കു പ്രതികൂലമായി ഒന്നു പറയുന്നതായാൽ പാറുക്കുട്ടിയോടും ആശാൻ കയക്കും. അടുത്തനിമിഷത്തിൽ പാറുക്കുട്ടിയുടെ സാന്ത്വനം കേട്ടു ശാന്തനാകയും ചെയ്യും. തന്റെ ചോദ്യത്തിനു് ഉത്തരം പറയാതിരുന്നാൽ, തന്നെ അവമാനിച്ചതാണെന്നാണു് ആശാൻ നിശ്ചയിക്കുക. പിന്നത്തെ പുറപ്പാടു് ഒരുവക ആക്ഷേപസ്വരത്തിലാണു്. "ചെമ്പകം അക്കനോ? ലീലാവതി—താവതി—അരുന്ധതി—ഇപ്പം കറന്ന പാല്—പച്ചവെള്ളം ചവച്ചുകുടിക്കണ പൂച്ചക്കുട്ടി—മതിയോ?" ഇത്ര പ്രതാപവാനായ ആശാനും ഒരിക്കൽ അടിയൊന്നു പിഴച്ചു. "എ,ക്കൊരു കൊറച്ചില്ല വന്നുപോയി. എന്റെ ചെമ്മാന്ത്രത്തിലും ഇങ്ങനെയുള്ള പോക്കണംകേട്ട പറ്റീട്ടില്ല"—എന്നാണു് ആശാൻ അതിനെപ്പറ്റി പറയുന്നതു്. 'കുടിക്കിണ വെള്ളത്തിപ്പോലും വിച്‌വതിച്ചൂടാത്ത' ആ കാശിവാസിയുടെ കൈയിൽനിന്നു് 'ഇത്തിരി ഒരെള്ളോളം' വാങ്ങിച്ചു തിന്നതു് ഓർക്കുമ്പോൾ ആശാനു കോപവും ലജ്ജയും പശ്ചാത്താപവും സഹിക്കാവതല്ല. ആ സംഭവത്തിനു ശേഷമുള്ള വൃദ്ധന്റെ ചേഷ്ടിതങ്ങൾ അത്യധികം രസാവഹവും സ്വഭാവാനുഗുണവുമാണു്! അതു് ആരോടും പറയുക

യില്ലെന്ന് ആശാൻ നിശ്ചയിച്ചുറച്ചുവെങ്കിലും സുഭദ്രയുടെ മുള്ളുവാക്കുകൾ കേൾക്കുമ്പോൾ രഹസ്യം ഉള്ളിലൊതുക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതാവുന്നു. *വൃദ്ധന്റെ ഓരോ വാക്കും ചേഷ്ടയും എത്ര സജീവമാണ്;* എത്ര സ്വാഭാവികമാണ്? വൃദ്ധനെന്നോ? അതു കേട്ടാൽ എഴുപതിൽ പരം വയസ്സുണ്ടെങ്കിലും ആശാൻ കയർക്കും. വയസ്സ് ഇപ്പോൾ കീഴ്പോട്ട് എണ്ണിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഒടുവിൽ ആഘോഷിച്ച പിറന്നാൾ നാല്പത്തിയഞ്ചാമത്തേതോ മറേറാ ആണ്. "ചത്ത ആളും തിരിച്ചുവന്നു. കെഴവൻ കേറി ചെറുപ്പമാകുമോ എന്തോ? ആർക്കറിയാം, പഹവാന്റെ മായാവിലാധങ്ങള്!"

ശങ്കുആശാനോടൊപ്പം നമ്മുടെ മനസ്സിൽ ലബ്ധപ്രതിഷ്ഠമായ മറെറാരു പാത്രം കാത്ത്യായനിഅമ്മയാണ്. കാത്ത്യായനിഅമ്മയെ കേരളത്തിലെ അന്തസ്സുള്ള പല തറവാടുകളിലും കാണാം; ഏതു ജാതിയിലും കാണാം. വെളുത്തു തടിച്ചുള്ള ആകൃതി; ഗംഭീരമായ നോട്ടങ്ങൾ; അടുക്കളഭരണത്തിൽ ഹിററ്ലറിനെപ്പോലെ കഠിന ആജ്ഞക്കാരി; വാല്യക്കാരോടും മററും തീരെ ദയയില്ല; പാറുക്കുട്ടിക്കുമാത്രമേ ആ മാതൃഹൃദയത്തിൽ ഇടമുള്ളു; എന്നാൽ പാറുക്കുട്ടിയുടെ പുതിയ മട്ടൊന്നും കാത്ത്യായനി അമ്മയ്ക്ക് ഒട്ടും രസിക്കുന്നില്ല; അച്ഛൻ ലാളിച്ചു ലാളിച്ചു മകളെ തലയിൽ കയററിയെന്ന് ആവലാതിയുണ്ട്; ശുദ്ധഗതിയും കുറഞ്ഞൊരു ദുർമ്മാഹവും ഉള്ളതിനാൽ പല അവിവേകത്തിലും ചാടും; കുററയൊക്കെ മക്കടമുഷ്ടി പിടിച്ചുനോക്കും; എന്നിട്ടും ഫലമില്ലെന്നു കണ്ടാൽ വലിയ നൈരാശ്യത്തിലായി; ആപൽക്കാലത്തു ധൈര്യം ലവലേശമില്ല; എന്നാൽ നല്ലകാലത്തു തറവാട്ടിന്റെ അന്തസ്സു പാലിക്കുവാൻ കാത്ത്യായനിഅമ്മയെപ്പോലെയുള്ള സ്ത്രീകൾ വേണം.

മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിന്റെ ശരിപ്പകർപ്പെന്നു തോന്നിക്കുന്ന പൂർണ്ണപാത്രങ്ങൾ സി. വി. രാമൻപിള്ളയുടെ കൃതികളിൽ പലതുമുണ്ട്. മഹാമനസ്കരായ ജനങ്ങൾ തെററിദ്ധാരണയിൽപ്പെട്ടു നട്ടംതിരിയുന്നതു വർണ്ണിക്കുന്നതിൽ സി. വി. രാമൻപിള്ളയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന ചാതുര്യം കുറച്ചൊന്നുമല്ല. തിരുമുഖത്തു പിള്ള, കേശവനുണ്ണിത്താൻ, എന്നീ പാത്രങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള മനുഷ്യഹൃദയജ്ഞാനം വിസ്മയാവഹമെന്നേ പറയേണ്ടതുള്ളു. എത്ര ഓജസ്സുള്ള നായികമാരെയാണ് സി. വി. യുടെ കൃതികളിൽ നാം കാണുന്നതു്? പാറുക്കുട്ടി, മീനാക്ഷി, സാവിത്രി എന്നീ പാത്രങ്ങളോടു കിടനില്ക്കുന്ന ഒരു കഥാനാ

യിക ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലുണ്ടെങ്കിൽ അത് ഇന്ദുലേഖമാത്രമാണ്. തടില്ലതപോലെ ചൈതന്യയുക്തയും സ്വപ്രത്യയസ്ഥൈര്യവതിയും പരിഹാസവിചക്ഷണയും പരിഷ്കൃതമാനസയും വിടന്മാരെ ചെണ്ടകൊട്ടിക്കവാനും സ്വകാമുകനെ അഭിമാനം വിടാതെ സ്നേഹിക്കുവാനും കഴിവുള്ളവളമായ ഇന്ദുലേഖമാത്രം സി. വി. രാമൻപിള്ളയുടെ നായികമാരേപ്പോലും അതിശയിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് എനിക്കു തോന്നാറുണ്ട്.

ഇങ്ങനെയുള്ള ലോകോത്തരങ്ങളായ കഥാപാത്രങ്ങൾ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ അധികമുണ്ടെന്നു നമുക്ക് അഭിമാനമടയുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. അതിനു പല കാരണങ്ങളുമുള്ളതിൽ ഒന്നു ജാതിഭ്രാന്താണെന്നു നിസ്സംശയം പറയാം. സമുദായത്തേയും രാഷ്ട്രത്തേയും മാത്രമല്ല ജാതിയാകുന്ന ദുർഭൂതം ബാധിച്ചിരിക്കുന്നത്. മനുഷ്യഗുണം വിളങ്ങുന്ന പാത്രങ്ങൾ നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിൽ അധികമില്ലാത്തതിനും ജാതി ഒരു ഹേതുവാണ്. വൈദ്യന്റെ മരുന്നുപെട്ടിയിലെ അറകൾപോലെ നാം അസ്മാദൃശരായ മനുഷ്യർക്കായി ഓരോ അറ നിശ്ചയിച്ച്, അവയ്ക്ക് ഓരോ സംജ്ഞ നൽകി, ചില ഗുണദോഷങ്ങൾ അവരിൽ ആരോപിച്ച്, അവരെക്കുറിച്ച് അറിയേണ്ടതെല്ലാം അറിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞുവെന്നു കൃതാർത്ഥരാവുന്നു. മനുഷ്യത്വത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം ജാതിവൈചിത്ര്യത്തിൽ വിസ്മൃതമായിപ്പോകുന്നു. ഏതവസ്ഥയിലും മനുഷ്യൻ അത്യുൽകൃഷ്ടമായ ഒരു ജീവിയാണെന്നും, അവന്റെ ഓരോ ചേഷ്ടയും, ഓരോ വിചാരവും ആദരപൂർവ്വകമായ ജിജ്ഞാസയെ അർഹിക്കുന്നതാണെന്നും ഏത്ര ഉന്നതമായ പദത്തിലിരിക്കുന്നവനും നികൃഷ്ടമായ അവസ്ഥയിൽ ജീവിക്കുന്നവനിൽനിന്നു വളരെ വ്യത്യസ്തനല്ലെന്നും പ്രസംഗത്തിലും ലേഖനത്തിലും മാത്രമല്ല, ഹൃദയത്തിന്റെ അന്തരാളത്തിലും ദൃഢമായി നിർദ്ധാരണംചെയ്ത് അനുകമ്പാസമന്വിതമായ ദൃഷ്ടിയോടെ ലോകത്തെ സമീക്ഷണം ചെയ്യത്തക്ക മനോവിശാലത, നമ്മുടെ കവികളും അവരുടെ കൃതികളെ വായിക്കുന്നവരും പ്രാപിച്ചാൽ മാത്രമേ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന ഇതര സമുദായങ്ങളുടെ സാഹിത്യത്തിലുള്ള വിശിഷ്ടപാത്രസമ്പത്തി നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്കും ലഭ്യമാകയുള്ളൂ.

എന്റെ കണ്ണാടി.

(ഉള്ളൂർ.)

1. പുതുമാതിരിയിൽത്തീർത്ത ഭൂതക്കണ്ണാടിയൊന്നു ഞാൻ
കൈയിലേന്തിയതിൽക്കൂടിക്കണ്ടേൻ തെല്ലിച്ചരാചരം.

2. പരമാണുവിൽ മേളിപ്പൂ പർവ്വതങ്ങളശേഷവും;
തണ്ണീർക്കണത്തിലുൾക്കൊൾവൂ സാഗരങ്ങൾ സമസ്തവും.

3. പൂഴിത്തരിയിൽ മെത്തുന്നു ഭുവനങ്ങൾ പരക്കവേ;
ചെന്തീപ്പൊരിയിൽ മിന്നുന്നു ദിവ്യഗോളങ്ങൾ നീളവേ.

4. പിപീലിക വിളങ്ങുന്നു ബ്രഹ്മദേവനു തുല്യമായ്;
മൺപുററു വിലസീടുന്നു മഹാമേരുവിനൊപ്പമായ്.

5. ധൂമത്തിനുള്ളിൽ പൊന്തുന്നു ശോചിഷ്കേശശിഖാങ്കുരം;
പാറയ്ക്കിടയിലൂറുന്നു പാലൊളിത്തെളിനിർഝരം.

6. വീണു നെന്മണി പേറീടും വ്രീഹിരാശികളെത്രയോ?
ത്യക്തമാം ബീജമേന്തീടും തരുഷണ്ഡങ്ങളെത്രയോ?

7. നെടുങ്കുഴി ധരിക്കുന്ന രത്നമാല്യങ്ങളെത്രയോ?
രാവിൻകുക്ഷി വളർത്തുന്ന രവിബിംബങ്ങളെത്രയോ?

8. മഹൌഷധികളായിട്ടു മാറും ക്ഷുപങ്ങളെത്രയോ?
സിദ്ധമന്ത്രങ്ങളായിട്ടു തീരും വർണ്ണങ്ങളെത്രയോ?

9. മലക്കാവുകളാകുന്ന മരുഭൂമികളെത്രയോ?
ദേവതാകൃതികോലുന്ന ശിലാഖണ്ഡങ്ങളെത്രയോ?

10. വാനിൽ കുതിച്ചുകേറുന്ന വാരിവാഹങ്ങളെത്രയോ?
സിദ്ധാവസ്ഥയിലെത്തുന്ന ദിവാസ്വപ്നങ്ങളെത്രയോ?

11. കൃപയ്ക്കീശനോടിരക്കുന്ന കൃമികീടങ്ങളെത്രയോ?
ദയാംബുവെന്നിൽ തൂകുന്ന ദിവൌകസ്സുകളെത്രയോ?

12. പറക്കുമീയലിൽപ്പൊങ്ങും പരമാത്ഥാനകൗതുകം;
ചാടുന്ന കയിലിൽത്തിങ്ങും പരാരാധനപാടവം;

13. വിടൎന്ന പൂവിൽ വായ്ക്കുന്ന വിശ്വാവൎജ്ജനകൗശലം;
തത്തും കിളിയിലോലുന്ന ചരണന്യാസവൈഭവം;

14. സ്തംഭത്തിലും വിജൃംഭിക്കും ധാതാവിൻ സൃഷ്ടിനൈപുണി;
കദാകാരത്തിലും ചേരും കല്യാണഗുണധോരണി;

15. ശവഭസ്മത്തിൽ വൎത്തിക്കും ചരിത്രാഖ്യാനചാതുരി;
ഭഗ്നോടജത്തിൽ ദ്യോതിക്കും തത്വാദ്ധ്യാപനവൈദുഷി,

16. പ്രഭാകീടം സ്ഫുടിപ്പിക്കും പ്രപഞ്ചത്തിൻ നിജസ്ഥിതി;
ജളൂക വികസിപ്പിക്കും ജീവാത്മാവിൻ പുരോഗതി;

17. ഇമ്മട്ടു പലതും കാട്ടിയെന്നെയാമണിദൎപ്പണം.
അഹോ! നിമഗ്നനായേൻ ഞാനാനന്ദാമൃതസിന്ധുവിൽ.

(കുളകം.)

18. അപ്പുറം തുച്ഛനാമെന്റെയകമാമാലിലയ്ക്കുമേൽ
ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തെ വഹിച്ചീടും പ്രേമാത്മാവാകുമീശ്വരൻ.

19. ചരാചരസമൂഹത്തെസ്സൗഹാർദ്ദപ്പട്ടുനൂലിനാൽ
ചേൎത്തിണക്കി വിളങ്ങുന്ന ചിത്രമാം കാഴ്ച കണ്ടു ഞാൻ

(യുഗ്മകം)

20. തുരുമ്പിലും ഞാൻ വായിച്ചേൻ ധ്വനികാവ്യം സുധാമയം;
മൗനത്തിലും ചെവിക്കൊണ്ടേൻ മധുരം വല്ലകീക്വണം.

മഹാഭാഷ്യത്തിലെ ചില ഫലിതങ്ങൾ.

(തുടർച്ച)

(ബ്രഹ്മശ്രീ പി. എസ്സ്. അനന്തനാരായണശാസ്ത്രി അവർകൾ)

15) തക്ഷാ രാജകർമ്മണി പ്രവർത്തമാനഃ സ്വം തക്ഷകർമ്മ ജഹാതി,

ആശാരി രാജകാര്യത്തിൽ (സർക്കാരുദ്യോഗം മുതലായവയിൽ) ഏർപ്പെട്ടാൽ അയാളുടെ ആശാരിപ്പണി വേണ്ടെന്നുതന്നെവയ്ക്കും; സർക്കാരുദ്യോഗത്തിനു പോയിട്ടു തൊഴിൽ വിടുന്ന സമ്പ്രദായവും പണ്ടുതന്നെ നടപ്പുണ്ടായിരിക്കണം.

16) സാർത്ഥികാനാമേകപ്രതിശ്രയ ഉഷിതാനാം പ്രാതരുത്ഥായ പ്രതിഷ്ഠമാനാനാം ന കശ്ചിത് പരസ്പരമഭിസംബന്ധോ ഭവതി. ഏവംജാതീയകം ഭ്രാതൃത്വം നാമ.

ഒരു സത്രത്തിൽ രാത്രി താമസിച്ച വഴിപോക്കരുടെ കൂട്ടം രാവിലെ എഴുന്നേറ്റു പുറപ്പെടുമ്പോൾ അവർക്കു യാതൊരു പരസ്പരബന്ധവും ഉണ്ടാകാറില്ല ഇതിനു തുല്യമാണു ജ്യേഷ്ഠാനുജബന്ധവും.

പാന്ഥർ പെരുവഴിയമ്പലം തന്നിലേ
താന്തരായ്ക്കൂടി വിയോഗം വരുമ്പോലെ
എത്രയും ചഞ്ചലമാലയസംഗമം.

എന്ന് എഴുത്തച്ഛൻ പാടിയിട്ടുള്ളതിലും ഇതേ ആശയമാണ് അടങ്ങിയിട്ടുള്ളത്. ഒരമ്മയുടെ ഉദരത്തിൽ കിടന്നതു നിമിത്തമുള്ള ബന്ധം ഇത്ര നിസ്സാരമാണെന്നു പറയുന്ന ഭഗവാന്റെ തത്വദർശനം അതിരു കടന്ന നിലയിൽ എത്തിപ്പോയി.

17) നേഹ കശ്ചിത് പരോനുഗ്രഹീതവ്യ ഇതി പ്രവർത്തതേ. സർവ്വ ഇമേ സ്വഭൂത്യർത്ഥം പ്രവർത്തന്തേ.

മറ്റൊരാൾക്കു ഗുണം വരുവാനായി ആരും പ്രവർത്തിക്കാറില്ല. എല്ലാവരും അവരവരുടെ മേന്മയെ ഉദ്ദേശിച്ചു തന്നെയാണ് ഓരോന്നു

ചെയ്യാൻ തുനിയുന്നതു്. കൈലാസം നന്നാവാൻ ആരും പ്രദോഷം നോല്ക്കാറില്ല എന്നത്ഥം.

18) ന ചാവ്യവസ്ഥാകാരിണാ ശാസ്ത്രേണ ഭവിതവ്യം.

വ്യവസ്ഥയെ ഉണ്ടാക്കുവാനാണു ശാസ്ത്രം ഉണ്ടായതു്. അതു് അവ്യവസ്ഥയ്ക്കു കാരണമായിക്കൂടാ. വേലിതന്നെ വിളവു തിന്നരുതെന്നത്ഥം.

19) വൈയാകരണാനാം ശാകടായനോ രഥമാഗ്ഗ ആസീനഃ ശകടസാത്ഥം യാന്തം നോപലേഭേ.

വൈയാകരണന്മാരിലൊരാളായ ശാകടായനമഹഷി പെരുവഴിയിലിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു കൂട്ടം വണ്ടി കടന്നുപോയതറിഞ്ഞില്ലപോൽ! ഈ മഹഷിയാണു സവ്വശബ്ദങ്ങളും—ഉണാദികൾ ഉൾപ്പെടെ—ധാതുക്കളിൽ നിന്നുണ്ടായവയാണെന്നു സിദ്ധാന്തിച്ചിട്ടുള്ളതു്. 'നാമ ച ധാതുജമാഹ നിരുക്തേ വ്യാകരണേ ശകടസ്യ ച തോകം. (തോകം=അപത്യം) ശബ്ദങ്ങളുടെ അവയവാത്ഥം ചിന്തിക്കുന്നതിൽ മഹഷി സവ്വദാ സശ്രദ്ധനായിരുന്നിരിക്കാം. തദേകതാനനായ അദ്ദേഹം വണ്ടികൾ കടന്നുപോയതറിയാഞ്ഞതിൽ ആശ്ചയ്യമില്ല; ചക്രത്തിനടിയിൽ പെടാഞ്ഞതു ഭാഗ്യം.

20) കഥാ ച സ്ത്രീ നാമ സഭായാം സാധ്വീ സ്യാത്?

എങ്ങനെയാണു സ്ത്രീ സഭയിൽ പ്രവേശനാഹതയുള്ളവളായിത്തീരുന്നതു്? ഭഗവാനു സ്ത്രീകൾ സഭയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതു സമ്മതമല്ല. പക്ഷേ, കൈയടൻ ഇതിന്നൊരു വ്യാഖ്യാനമെഴുതി മൂർച്ച കുറച്ചിട്ടുണ്ടു്. 'യജ്ഞസഭായാം വിദുഷാമേവ പുരുഷാണാം സാധുത്വാധികാരാൽ ഇതി ഭാവഃ' എന്നാണു് ആ വ്യാഖ്യാനം. രാജ്യകായ്യസഭയിലും നിയമനിമ്മാണസഭയിലും അവക്കു പ്രവേശമാവാമെന്നു കൈയടൻ സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു.

21) യോ ഹി ഭുക്തവന്തം ബ്രൂയാന്മാ ഭുക്ഥാ ഇതി, കിം തേന കൃതം സ്യാത്?

പ്രതിഷേധങ്ങൾ, കായ്യങ്ങളുടെ സംഭവത്തിനു മുമ്പായിത്തന്നെ വേണ്ടതാണു്. ഊണു കഴിച്ചവനോടു് ഉണ്ണരുതു് എന്നു പറഞ്ഞിട്ടെന്തു കായ്യമാണു്? "വെള്ളമാകവേ വാർന്നൊഴിഞ്ഞളവു സേതുബന്ധനോദ്യോഗമെന്തെടോ?" എന്ന ചൊല്ലു് ഇതിനോടു സാമ്യം വഹിക്കുന്നു.

22) സത്യപി സംഭവേ ബാധനം ഭവതി, തദ്യഥാ ബ്രാഹ്മണേഭ്യോ ദധി ദീയതാം തക്രം കൗണ്ഡിന്യായ ഇതി,

സാമാന്യവിധിയും വിശേഷവിധിയും കൂടി സംഭവിപ്പാൻ തരമുണ്ടെന്നു വരികിലും വിശേഷവിധി സാമാന്യവിധിയെ ബാധിക്കുന്നു. 'ബ്രാഹ്മണർക്കെല്ലാം തൈർ വിളമ്പുക, കൗണ്ഡിന്യനു മാത്രം മോരുവിളമ്പുക' എന്നു പറഞ്ഞാൽ കൌണ്ഡിന്യനു ദധിയോടുകൂടി തക്രം ലഭിക്കുന്നതല്ല. ഈ വചനത്തിൽ നിന്നാണു പ്രസിദ്ധമായ "തക്രകൗണ്ഡിന്യന്യായം" ഉണ്ടായതു്.

(23) ന ഹി ദേവദത്തസ്യ ഹന്തരി ഹതേ ദേവദത്തസ്യ പ്രാദുർഭാവോ ഭവതി.

ദേവദത്തനെ കൊന്നവനെ കൊന്നാൽ ദേവദത്തൻ ജീവിക്കുകയില്ല. ഉത്സർഗ്ഗവിധിയെ ബാധിക്കുന്ന അപവാദവിധിയെ തടയുമ്പോൾ വീണ്ടും ഉത്സർഗ്ഗം പ്രവർത്തിക്കുന്നതെങ്ങിനെ? ഉത്സർഗ്ഗവിധിയെ അപവാദം ഹനിക്കുന്നില്ല; ഹനിപ്പാൻ ഭാവിക്കുന്നതേ ഉള്ളു. 'ദേവദത്തസ്യ ഹനനോദ്യോഗിനി ഹതേ ഭവേദേവ ദേവദത്തസ്യ പുനരുന്മജ്ജനം' ദേവദത്തനെ കൊല്ലുവാൻ ഭാവിക്കുന്നവനെ കൊന്നാൽ ദേവദത്തൻ ജീവിക്കുന്നതാണല്ലൊ.

(24) അനേകാ നദീ ഗംഗാം യമുനാം ച പ്രവിഷ്ടാ ഗംഗാ യമുനാഗ്രഹണേന ഗൃഹ്യതേ.

ഗംഗയിലും യമുനയിലും ചേൎന്ന അനേകം നദികൾ ഗംഗ, യമുന എന്ന പദത്തിന്റെ അൎത്ഥത്തിലുൾപ്പെടുന്നു. ഒന്നു മറ്റൊന്നിൽ ലയിച്ചാൽ ലയാധികരണത്തിന്റെ സംജ്ഞ അതിനും കിട്ടും.

(25) ന ഹി ഗുഡ ഇത്യുക്തേ മധുരത്വം ഗമ്യതേ, ശൃംഗവേരമിതി വാ കടുകത്വം.

ശക്കര എന്നു പറഞ്ഞാൽ മാധുൎയ്യവും ഇഞ്ചിയെന്നു പറഞ്ഞാൽ എരിവും അനുഭവപ്പെടുന്നതല്ല.

26) വ്യാകരണശാസ്ത്രജ്ഞാനത്തെ പ്രശംസിക്കുന്നതായ ഭഗവാന്റെ ഒരു പദ്യരൂപമായ ഫലിതോക്തി കൂടി എടുത്തുകാണിച്ചു് ഈ പ്രബന്ധം ഉപസംഹരിക്കാം.

നാകമിഷ്ടസുഖം യാന്തി സുയുക്തൈർബ്ബഡബാരഥൈഃ
അഥ പത്കാഷിണോ യാന്തി യേചീകമതഭാഷിണഃ*

കമ്‌ധാതുവിന്റെ ലുങ്ങിൽ അചീകമത എന്നാണു രൂപം, അത റിയാതെ, യഥാശ്രുതഗ്രാഹികളായ ചിലർ 'അകമിഷ്ട' എന്നു പറഞ്ഞേതീയ്ക്കും. കമ്‌ധാതുവിന്റെ ലുങ്ങിൽ എന്താണു രൂപം എന്ന ചോദ്യത്തിന് അറിവില്ലായ്കയാൽ 'അകമിഷ്ട' എന്നുതരം പറയുന്നവരെ ഭഗവാൻ പരിഹാസമായി 'അകമിഷ്ടകൾ' എന്നു വിളിക്കുന്നു. ഈ 'അകമിഷ്ട'കൾ കുതിരപൂട്ടിയ രഥത്തിൽ കയറിസ്സഞ്ചരിച്ചാലും സുഖത്തെ പ്രാപിക്കുന്നില്ല; നേരെമറിച്ച് 'അചീകമത' എന്നു പറയുന്നവർ കാൽനടയായി നടക്കുന്നവരാണെങ്കിലും സുഖം പ്രാപിക്കുന്നവരാണ്. സാധുശബ്ദപ്രയോഗം സ്വർഗ്ഗഫലകവും അസാധുശബ്ദോച്ചാരണം നരകഹേതുവും ആണെന്നാണു സിദ്ധാന്തം. അതുകൊണ്ട് 'അകമിഷ്ട'കൾക്കു കിട്ടാത്ത സ്വർഗ്ഗസുഖം അചീകമത എന്നു പറയുന്നവർക്കു കിട്ടുന്നതാണ്. വിഡ്ഢിത്തം പറയുന്നവർ വണ്ടിയിൽ കയറിസ്സവാരി ചെയ്യുന്നതിലും ഭേദം അറിവുള്ളവർ കാൽനടയായി നടക്കുന്നതാണ് എന്നു പരിഹാസം വ്യംഗ്യം. ജീവിതമത്സരത്തിന്നായുള്ള കോലാഹലത്തിൽ കുഴങ്ങുന്ന ഇന്നത്തെ ലോകമുണ്ടോ പതഞ്ജലിയുടെ ഫലിതം വായിപ്പാൻ സമയവും സൗകര്യവും കാണുന്നു? കഷ്ടം. ആ ഫലിതങ്ങളെല്ലാം ഇനിമേൽ കാനനചന്ദ്രികയായിത്തന്നെ കഴിഞ്ഞുകൂടും.

* കൈയടൻ ഈ ശ്ലോകത്തെ രണ്ടു പ്രകാരത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. രണ്ടാമത്തെ വ്യാഖ്യാനമാണ് അധികം രമ്യമായി എനിക്കു തോന്നിയത്. അതുകൊണ്ട് അതനുസരിച്ചുള്ള അർത്ഥം കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.

'എന്റെ സാഹിത്യപരിഷത്ത്'*

(ശ്രീമാൻ കെ. കെ. രാജാ അവർകൾ)

1

വരമണികളനേകമൊത്തിണങ്ങും-
പരിചൊരു പന്തലുയർത്തി നിസ്തുലാഭം
നിരവധി മുകിൽമാല ചേർത്തു കാൺമൂ
പരമപുരാതനരംഗമൊന്നിതാ, ഞാൻ.

2

മിഹിരകിരണമാം വെളുപ്പിനൊപ്പം
വിഹിതമനോഹരകൃഷ്ണവർണ്ണമോടെ
മഹിതദിനനിശാവിഭാഗമീശ-
പ്രഥിതമൊരുത്തമചിത്രമുണ്ടതിങ്കൽ.

3

അലകടൽ തുടരും മഹാപ്രസംഗം
കിളികുലമംഗളഗീതകപ്രഘോഷം
മലകളുടെ മുദശ്രുധാര, ഹാ ഹാ!
മിളിതമൊരത്ഭുത സാഹിതീസമാജം.

4

നിരുപമരുചി മിന്നിടുന്ന വിശ്വേ-
ശ്വരന്റെ ശാശ്വതഭാവനാവിലാസം
അരനിമിഷമറിഞ്ഞുകണ്ടു ഹർഷോ-
ത്തരളിതമിന്നു മദീയമന്തരംഗം.

5

കുരിപ്പക്ഷിക്കു കുഞ്ഞിച്ചിറകിളകുവതിൽ-
പ്പോലെയശ്ശൈലരാട്ടിൻ
ഭൂരിസ്ഥേമാവിലും ചേർന്നാഴകുമഴകിനെ
പ്പത്തിരട്ടിച്ചുകാണ്മാൻ

---

* ഇക്കഴിഞ്ഞ മേടത്തിൽ തൃശ്ശൂരിൽവെച്ചു നടത്തിയ സാഹിത്യപരിഷത്തിൽ വായിച്ചത്.

പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന സാക്ഷാൽകവിയുടെ കരുണാ-
പൂർണ്ണമാം സൃഷ്ടികാവ്യം
കോരിക്കോരിക്കൊടുക്കും മധുരമധു മദി-
പ്പിക്ക മച്ചിത്തമെന്നും.

കനകകിരീടം പാട്ട്

(സംപാദകൻ:—ടി. ബാലകൃഷ്ണൻനായർ അവർകൾ, ബി. ഏ. ചിറയ്ക്കൽ)

(രാസക്രീഡയാണ് ഈ പഴയ പാട്ടിലെ വിഷയം. രാസക്രീഡാനന്തരം ശ്രീകൃഷ്ണൻ ബലഭദ്രനോടുകൂടി തൃച്ചംബരം ക്ഷേത്രത്തിലേ യ്ക്കെഴുന്നള്ളുന്നതായിട്ടാകുന്നു കവി സങ്കല്പിച്ചു കാണുന്നത്. ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികൾ കോകിലസന്ദേശത്തിൽ ശങ്കരകവിയെപ്പററി പ്രസ്താവിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ തൃച്ചംബരത്തെ ശ്രീബാലകൃഷ്ണസ്വാമിയെ അനുസ്മരിക്കുന്നു. തൃച്ചംബരത്തിന്നടുത്ത് 'പൂക്കോത്തുനട' എന്നു സുപ്രസിദ്ധമായ ഒരു രാജവീഥിയുണ്ട്. ആണ്ടുതോറും കുംഭമാസത്തിൽ കൊണ്ടാടുന്ന തൃച്ചംബരത്തുത്സവാഘോഷത്തിൽ തൃച്ചംബരത്തു ബാലകൃഷ്ണസ്വാമിയുടെ വിഗ്രഹവും, തൃച്ചംബരത്തിനടുത്ത് 'മഴവൂര്' എന്ന ക്ഷേത്രത്തിലെ ബലഭദ്രസ്വാമിയുടെ വിഗ്രഹവും പൂക്കോത്തു നടയിൽ എഴുന്നള്ളിച്ച് അർദ്ധരാത്രിക്കുശേഷം അതിവിശേഷമായി നൃത്തം വെയ്ക്കാറു പതിവാകുന്നു. പൂക്കോത്തു നടയിലെ നൃത്തം വടക്കരെ ആബാലവൃദ്ധം ഇന്നും ആകർഷിക്കുന്നു. തൃച്ചംബരത്തു പെരുമാളുടെ വിഗ്രഹം ഉദ്ധവർ പൂജിച്ചിരുന്നതാണെന്ന് ഐതിഹ്യമുണ്ട്. നൃത്തം അവസാനിക്കാറായാൽ ശ്രീകൃഷ്ണസ്വാമിയും ബലഭദ്രസ്വാമിയും തമ്മിൽ പിരിഞ്ഞ് അവരവരുടെ ക്ഷേത്രത്തിലേയ്ക്കെഴുന്നള്ളുന്ന കാഴ്ച ഏത്രയും ഹൃദയാവർജ്ജകമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു.)

കനകകിരീടത്തിന്മേൽപ്പീലി പൂഞ്ചായൽ ചാർത്തി
നെററിമേൽ കസ്തൂരി കളഭം ചാർത്തി;
കനകകുണ്ഡലങ്ങളും പുലിനഖമോതിരവും
കൌസ്തുഭം വനമാല മാറിൽ ചാർത്തി,
കനകകങ്കണങ്ങളും കനകാംഗുലീയങ്ങളും
പീതാംബരം തുകിലരയിൽ ചാർത്തി;

പൊന്നും കാഞ്ചനകാഞ്ചി ചേർത്തു തിരുവരയിൽ
കാൽ രണ്ടിലും പൊന്നുംചിലമ്പു ചാർത്തി
ഈവണ്ണം ചമഞ്ഞങ്ങു കാർവർണ്ണൻ കനിവോടെ
വൃന്ദാവനത്തിലേയ്ക്കെഴുന്നള്ളുന്നു!
ചന്ദ്രനുദിച്ചുപൊങ്ങി, സൂര്യൻ കടൽ മറഞ്ഞു;
കണ്ണൻ കുഴൽവിളി തുടങ്ങി മെല്ലെ.
കുഴൽനാദം കേട്ടനേരം ഗോപസുന്ദരിമാരും
മനമുഴറിമയങ്ങി മാനം കെട്ടു;
അച്ഛനമ്മ കാന്തനേയും തെല്ലും ശങ്കിയാതെ
കൃഷ്ണൻതിരുവടിസമീപേ ചെന്നു.
ചന്ദനം മല്ലികാ പൊൻചെമ്പകമിവയേശി-
വന്നീടും പരിമളവായു വീശി
കാമിനിമാരെല്ലാരും കാർമുകിൽവർണ്ണൻ താനും
വൃന്ദാവനത്തിൽ കേളിയും തുടങ്ങി.
പന്തണിമുലമാരെ വട്ടം തിരിച്ചു നിർത്തി
വാട്ടം വരാതെനിന്നു താൻ നടുവിൽ
ചിന്തുകൾ പാടിക്കൊണ്ടു പന്തണിമുലമാരും
പാണിതലം കൊട്ടിക്കളിച്ചീടുന്നു!
കണ്ടാലോ പരിമളംകൊണ്ടു വിലസും പൂവെ
വണ്ടുകൾ ചുഴലെ നിന്നാടും പോലെ.
ആമോദംപൂണ്ടു മല്ലികപ്പൂഞ്ചോലയിൽ മേവും
പൈങ്കിളിക്കൂട്ടമൊന്നായ് പാടുംപോലെ.
കൊങ്കകളിളകാതെ തരിവള കലുങ്ങാതെ
കാർക്കുന്തൽ കെട്ടഴിഞ്ഞുതിർഞ്ഞീടാതെ;
താലികളിളകാതെ മാലകൾ പിണയാതെ
ചേലകളൊട്ടഴിഞ്ഞുതിർഞ്ഞീടാതെ!
കൊങ്കകളിളകുന്നു തരിവള കലുങ്ങുന്നു
കാർക്കുന്തൽ കെട്ടമഴിഞ്ഞീടുന്നുണ്ടേ!
താലികളിളകുന്നു മാലകൾ പിണയുന്നു
ചേലകളൊട്ടൊട്ടഴിഞ്ഞീടുന്നുണ്ടേ!
ചരണവും ചരണവും തങ്ങളിലിടയുന്നു
തുടകൊണ്ടു തുടയുമിടഞ്ഞീടുന്നു!
കരംകൊണ്ടു കരംകെട്ടി മുഖത്തോടു മുഖം ചേർത്തു

ശിരസ്സുകുലുക്കിക്കൊണ്ടു ഭംഗിയോടെ
ഈ വണ്ണം കളിക്കുന്നു ഈ വണ്ണം കളിക്കുന്നു
ഈ വണ്ണം കളിക്കുന്നു മങ്കമാരും.
കൊങ്കകളുരസുന്നു പങ്കജാക്ഷൻ തൻ മെയ്യിൽ
അംഗജനധികമായ് ഭ്രമിച്ചീടുന്നു.
കുങ്കുമം പതിച്ചോരു കുംഭസ്തനങ്ങൾ മെല്ലെ
കാർവ്വണ്ണൻ കനിവോടെ തടവീടുന്നു.
മേളമിയലും നല്ല താളത്തിൽക്കുഴലൂതി
താളത്തിൽച്ചുവടും വെച്ചൊപ്പമൊപ്പം
കണ്ണന്റെ മന്ദസ്മിതം കോലും തിരുമുഖവും
തങ്കനൃത്തവും മൈക്കണ്ണിമാർ കണ്ടു,
കണ്ടുമയങ്ങീടുന്നു കണ്ടുമയങ്ങീടുന്നു
മൈക്കണ്ണിമാർ കണ്ടുമയങ്ങീടുന്നു!
താരാഗണമദ്ധ്യത്തിൽ ചന്ദ്രൻ വിളങ്ങുംപോലെ
ദേവിമാർ മദ്ധ്യേ മിന്നി ബാലകൃഷ്ണൻ!
കൊമ്പു കുഴൽ തകിലും മദ്ദളം തിമിലയും
താളത്തിൽ മേളത്തിലും കൊട്ടിയപ്പോൾ.
ഈവണ്ണം കളിച്ചുള്ള തൃച്ചംബരത്തു പുക്ക
ചെന്താമരക്കണ്ണാ ഞാൻ കൈതൊഴുന്നേൻ.
കുംഭമാസംതോറും ബലഭദ്രരോടും കൂടെ
പൂക്കോത്ത നടയിലെഴുന്നള്ളേണം.
ഭൂമിയിൽ ദിവ്യനൃത്തമാടുന്ന ബാലകൃഷ്ണൻ;
തൂകുന്നു പുഷ്പങ്ങളും ദേവവൃന്ദം.
ഗോവിന്ദ ഗോവിന്ദയെന്നുള്ള നാമസ്തുതിയാൽ
ലോകങ്ങളെല്ലാം വിളങ്ങീടുന്നുണ്ടേ.
ഈവണ്ണം കളിച്ചുള്ള തൃച്ചംബരത്തു പുക്ക
കാർവർണ്ണാ ഭക്തിയോടെ കൈതൊഴുന്നേൻ.

വിമർശനവീഥി.

ത്രൈമാസികത്തിൽ നിരൂപണംചെയ്തു കാണണമെന്നുദ്ദേശിക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങളുടെ ഈരണ്ടു പ്രതി "വിദ്വാൻ, എ. ഡി. ഹരിശർമ്മ, സഹപത്രാധിപർ, ത്രൈമാസികം, മാർക്കറ്റുറോഡ്, എറണാകുളം." എന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ അയയ്ക്കേണ്ടതാണ്. സ്ഥലസൗകര്യം അനുവദിക്കുന്നതനുസരിച്ച്, കഴിയുന്നതും വേഗത്തിൽ, പുസ്തകങ്ങൾ നിരൂപണം ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും.

പത്രാധിപർ.

കൈപ്പറ്റി.

1 **ത്രിപുരദഹനം ചമ്പു.**

കൊച്ചി ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റിയിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്. തൃശ്ശൂർ. വില 8 ണ.

2 **ബകവധം ചമ്പു:**

കൊച്ചി ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റിയിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്. തൃശ്ശൂർ. വില 8 ണ.

3 **ശക്തൻതമ്പുരാൻ 1-ം 2-ം ഭാഗം**

ഗ്രന്ഥകർത്താ:—കടമാളൂർ കെ. കെ. ഗോപാലപിള്ള. തൃശ്ശൂർ. വില 10ണ

4 **കഥാകല്പം** (ചില ചെറുകഥകൾ)

ഗ്രന്ഥകർത്താ:—ആർ. എം. ആനാപ്പുഴ ധർമ്മകാഹളം പ്രസ്സ്, എറണാകുളം. വില കാണുന്നില്ല.

5 **രണ്ടു സാഹിത്യനായകന്മാർ.**

ഗ്രന്ഥകർത്താ:— വിദ്വാൻ എ. ഡി ഹരിശർമ്മ. മാർക്ക്വിസ് പ്രസ്സ്, എറണാകുളം. വില 1 ക. 4 ണ.

6 **ഇസ്ലാമികസാഹോദര്യം.**

മൗലാനാ മഹമ്മദാലി എഴുതിയ മൂലത്തിൽനിന്നു, ഇടവാ 'ബറക്കാത്തുൽ മുസ്ലിമിൻ സമാജ'ത്തിൽനിന്നു പരിഭാഷപ്പെടുത്തി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഒരു ലഘുലേഖ. (സാഹോദര്യവും സമഭാവനയും ഇതരമതങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഇസ്ലാംമതത്തിൽ കൂടുതലായിട്ടുണ്ടെന്നു തെളിയിക്കണമെന്നുള്ളതാണ് ഈ ലഘുഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം) സി. എം. പ്രസ്സ്, ഇടവം. വില കാണുന്നില്ല.

അഭിപ്രായങ്ങൾ

1 ഞാൻ കണ്ട യൂറോപ്പ്.

ഭൂമിശാസ്ത്രത്തിന്റെയും ചരിത്രത്തിന്റെയും സമ്മോഹനസമ്മേളനരംഗവും, വർണ്ണനാവിഷയത്തിൽ ഒരു ആഖ്യായികപോലെ രസാവഹവുമായ യാത്രാവിവരണഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഏതൊരു സാഹിത്യത്തിന്റെയും അനശ്വരനിക്ഷേപങ്ങളാകുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് മുതലായ വൈദേശികഭാഷകളിൽ ഈദൃശഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രധാനമായ ഒരു സ്ഥാനത്തെ അലങ്കരിക്കുന്നുണ്ട്. വിജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിനോ, ആത്മപവിത്രീകരണത്തിനോ, ഗുരുതരമായ മററു കാര്യങ്ങൾക്കോവേണ്ടി ചെയ്യപ്പെടുന്ന സഞ്ചാരങ്ങളിൽനിന്നുള്ള അനുഭവങ്ങളെ രേഖപ്പെടുത്തിവെയ്ക്കണമെങ്കിൽ സഞ്ചാരിക്ക് അസാമാന്യമായ നിരീക്ഷണപാടവവും ജ്ഞാനസമ്പാദനതൃഷ്ണയും, നിഷ്പക്ഷമനോഭാവവും അവശ്യം ഉണ്ടായിരിക്കണം. വസ്തുത ഗ്രഹിക്കുന്നതിൽ ഒരു ഗണിതശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ നിഷ്കൃഷ്ടിയും അവയെ പ്രതിപാദിക്കുന്നതിൽ ഒരു ആഖ്യായികാകാരന്റെ വർണ്ണനാചാതുരിയും ഉള്ളവർക്കുമാത്രമേ സാഹിത്യത്തിന്റെ ഈ ശാഖയിൽ വിജയപ്രദമായി കൈകാര്യം ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഈ ഗണത്തിൽ മലയാളത്തിലുണ്ടായിട്ടുള്ളവയിൽ ഒരു ഡസനോളം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ കേരളീയരുടെ യൂറോപ്പുയാത്രയെ പുരസ്കരിച്ചുള്ളവയാണ് അവയിൽ ഏററവും പുതിയ കൃതിയാണു മിസ്സിസ്സ് കുട്ടൻനായർ എഴുതിയിട്ടുള്ള "ഞാൻ കണ്ട യൂറോപ്പ്."

അഖിലഭാരതവിദ്യാർത്ഥിസംഘത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിലും, മിസ്സിസ്സ് എസ്. കെ. ദത്തയുടെ നേതൃത്വത്തിലും ൧൯൩൭—ൽ പാശ്ചാത്യപര്യടനം കഴിച്ച ഒരു വനിതാസംഘത്തോടൊരുമിച്ചുപോയിരുന്ന ഗ്രന്ഥകർത്രി തന്റെ സഞ്ചാരത്തിനിടയിൽ ലബ്ധമായ അറിവുകളെ ക്രോഡീകരിച്ചുകൊണ്ട് എഴുതിയിട്ടുള്ളതാണു പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥം. പര്യടനസംഘം മൂന്നുമാസക്കാലം കൊണ്ട് ഇററലി, ആസ്ട്രിയ, ചെക്കോസ്ലാവേക്കിയാ, ജർമ്മനി, ഫ്റാൻസ്, ഇംഗ്ലണ്ട്, സ്കോട്ടലൻഡ്, ബൽജിയം, ഹോളണ്ട്, സ്വിററ്സർലണ്ട്, എന്നീ രാജ്യങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുകയും, ഹോളണ്ടിൽവെച്ചു നടന്ന അഖിലരാജ്യവിദ്യാർത്ഥിസമ്മേളനത്തിൽ സംബന്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. "ഒരു രാജ്യത്തുനിന്നു വേറൊരു രാജ്യത്തേയ്ക്കു് ഓടുക; നഗരങ്ങൾ ചുററിയടിച്ചു പള്ളികൾ, പള്ളിക്കൂടങ്ങൾ, കാഴ്ചബംഗ്ലാവുകൾ, ചിത്രശാലകൾ, നാടകശാലകൾ, ഷാപ്പുകൾ, മുതലായവ സന്ദർശിക്കുക; അതിനെല്ലാററിനും പുറമെ കൂടെക്കൂടെ സാമാനങ്ങൾ അഴിക്കുകയും കെട്ടുകയും ചെയ്യുക; ഓരോ രാജ്യത്തെത്തുമ്പോഴും പണം മാററുക; മാററിയതിൽ ശേഷിച്ചുള്ളതു പിന്നെയും മാററുക, ഇങ്ങനെ ബഹുമുഖമായ ഒരു പരിപാടിയോടുകൂടിയ പര്യടനസംഘത്തിനു്, ഓരോ സ്ഥലവും സന്ദർശിക്കുവാൻ ലഭിച്ച സമയം വളരെ പരിമിതമായിരുന്നെങ്കിലും, കിട്ടിയ സമയം കൊണ്ടു് ഏററവും കൂടുതൽ ജ്ഞാനം കൈവശമാക്കുന്നതിനു ഗ്രന്ഥകർത്രി ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നും വിശദമാകുന്നുണ്ടു്.

ഒരു ആഖ്യായിക വായിക്കുകയാണെന്നുള്ള പ്രതീതി അനുവാചകനുണ്ടാകത്തക്കവണ്ണം പ്രസാദവും മാധുര്യവും നിറഞ്ഞതും അതേസമയംതന്നെ ഓജസ്സും നിരീക്ഷണചതുരതയും നടമാടുന്നതുമായ ഒരു പ്രതിപാദനരീതിയാണു് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ആദ്യന്തം കാണുന്നതു്. "ഇളംകാററിൽ ആടിയുലഞ്ഞു നൃത്തം ചെയ്യുന്ന ചെടിപ്പടപ്പുകളും പലതരം പുഷ്പങ്ങളും നിറഞ്ഞ ഉദ്യാനങ്ങളാൽ അലംകൃതവും ആകർഷകവുമായ ചെറുഭവനങ്ങൾ, ഹോട്ടലുകൾ, ഷാപ്പുകൾ, വ്യവസായശാലകൾ; മുദ്രാലയങ്ങൾ, അവയ്ക്കു മീതെ ഉയർന്ന മാളിക

കാം……ദേവലോകസഞ്ചാരം ചെയ്യുകയാണോ എന്നു ഞങ്ങൾക്കു തോന്നിപ്പോയി. ഈ മനോഹരമായ കാഴ്ചയുടെ ആസ്വാദ്യതയിൽ ചുററുപാടുമുള്ള ജലാശയം നിശ്ചലമായി നിലകൊള്ളുന്നു.' (പുറം ൧൭) 'കൃശവും ഹ്രസ്വവുമായ ദേഹത്തിന് ഒരു വലിയ മുഖം പോലെ, ഇന്നത്തെ ആസ്ത്രീയായ്ക്കു മഹാനഗരമായ വിയന്ന അനനുരൂപമല്ലാത്ത ഒരു തലസ്ഥാനമാണ്." (പുറം ൯൩) ഈദൃശങ്ങളായ സജീവവർണ്ണനങ്ങൾ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ധാരാളമായുണ്ട്. റൊമെയിൻ റോളണ്ടിനെ കാണുന്നതിനായി വില്ലെന്യൂവിലേയ്ക്കു ചെയ്ത തീർത്ഥയാത്രയുടെ വിവരണം വായനക്കാരെ പുളകംകൊള്ളിക്കാതിരിക്കയില്ല. സന്ദർശിക്കുന്ന ഓരോ സ്ഥലത്തിന്റേയും ചരിത്രപരമായ പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും, വർത്തമാനകാലസ്ഥിതിഗതികൾ ഗ്രഹിക്കുന്നതിനും, ആ സ്ഥലങ്ങളെ ജന്മദേശവുമായി തുലനംചെയ്യുന്നതിനും ഗ്രന്ഥകർത്രി പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പാടവം അന്യാദൃശമായിരിക്കുന്നു. ഗ്രന്ഥകർത്രിയിൽ അത്യധികമായി വിളങ്ങുന്ന ദേശാഭിമാനത്തിന്റെ ബഹിഃസ്ഫുരണങ്ങൾ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഓരോ പുറത്തിലും നിഴലിച്ചു കാണുവാൻ സാധിക്കുന്നുണ്ട്.

ഒരു യാത്രാവിവരണഗ്രന്ഥകാരൻ വസ്തുതകളെ യഥാതഥമായി ഗ്രഹിക്കുന്നതിനും, വായനക്കാർക്ക് അബദ്ധധാരണ ഉണ്ടാകാനിടയാകാത്തവണ്ണം അവയെ വിമർശിക്കാതിരിക്കുന്നതിനും പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. അല്ലാത്തപക്ഷം ഗ്രന്ഥകർത്രി പലസ്ഥലത്തും സവ്യസനം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്ന മാതിരി ചില പാശ്ചാത്യസഞ്ചാരികളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾമൂലം ഇൻഡ്യയെപ്പററി യൂറോപ്പിൽ തെററിദ്ധാരണ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതുപോലെ, ആ ആളുടെ വിവരണത്തിനു വിഷയമാകുന്ന സ്ഥലങ്ങളെപ്പററിയും വായനക്കാർക്കു തെററിദ്ധാരണ ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. മലയാളഭാഷയിലുണ്ടായിട്ടുള്ള യാത്രാവിവരണഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പലതിന്റെയും കാര്യത്തിലെന്നപോലെ 'ഞാൻ കണ്ട യൂറോപ്പ്' ഉം ഈ ആക്ഷേപത്തിൽ നിന്നു തീരെ ഒഴിഞ്ഞുനില്ക്കുന്നില്ലെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഗ്രന്ഥകർത്രി തന്റെ ആദർശമാകുന്ന കണ്ണടയിൽക്കൂടി മാത്രമേ യൂറോപ്പിനെ വീക്ഷിക്കുന്നുള്ളു. ഗാന്ധി, കമലാനെഹ്റു, ബോസ്സ് മുതലായവരെ പ്രശംസിക്കുന്ന യൂറോപ്യന്മാരെ ധാരാളമായി കണ്ടുമുട്ടുന്ന ഗ്രന്ഥകർത്രി മുസ്സോളനിയേയോ എത്തിയോപ്യൻ യുദ്ധത്തേയോ അനുകൂലിക്കുന്ന ഒരു ഇററലിക്കാരനെപ്പോലും ഇററലിയിൽ കണ്ടുമുട്ടാതിരുന്നതും, ചെക്കോസ്ലൊവാക്കിയായിലെ 'നിഷ്കളങ്കഹൃദയരായ സാധുഗ്രാമീണരുടെ ആത്മാർത്ഥമായ ഈശ്വരഭക്തി' അന്ധമാണെന്നു തീരുമാനിച്ചതുമെല്ലാം ഇക്കാരണം കൊണ്ടായിരിക്കാനാണെളുപ്പം. യാത്രാ വിവരണ സാഹിത്യത്തിൽ ഇത്തരം വൈകല്യങ്ങൾ കടന്നുകൂടാതിരിക്കുവാൻ ഗ്രന്ഥകർത്താക്കൾ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

M. O. J.

2 അത്ഭുതസദനം.

അജ്ഞേയവാദം, അനാത്മവാദം, യുക്തിവാദം മുതലായി പല തരം വാദങ്ങൾ ലോകത്തിൽ പ്രചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലമാണിത്. ഈ വക വാദപ്രവാഹത്തിൽ പെട്ട്, എങ്ങോട്ടെന്നില്ലാതെ ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആളുകളെ, ആസ്തിക്യവാദമാകുന്ന ഒരു ചിറകെട്ടി തടഞ്ഞുനിർത്തുന്നതിനുവേണ്ടി ചെയ്തിട്ടുള്ള ശ്രമത്തിന്റെ ഫലമാണ് ഈ അത്ഭുതസദനം. റവ: ഫ്രെഡറിക്ക് ഏ. ഹവുക്ക് ഇംഗ്ലീഷിലെഴുതിയിട്ടുള്ള 'Our Palace Wonderful' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ റവ: ഫാദേഴ്സ് സെബാസ്റ്റ്യൻ ചെറുശ്ശേരി, ജോൺ മററം, അലക്സാണ്ടർ ചാവേലി, ലൂക്കാ കന്നത്ത്, ജോസഫ് പാറയിൽ എന്നീ അഞ്ചു വൈദികന്മാർ മലയാളത്തിലേയ്ക്കു പരിഭാഷപ്പെടുത്തുകയാണു ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. പുസ്തകം അബദ്ധാശയങ്ങളുമായി വിഭജിക്ക

പ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമദ്ധ്യായംകൊണ്ട് അജ്ഞേയവാദികൾ, അനാത്മവാദികൾ, സർവ്വദേവതാവാദികൾ എന്നിവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ ഖണ്ഡിച്ച്, ധാതുവർഗ്ഗം സസ്യലോകം ഇവയിൽനിന്ന് ഈശ്വരാസ്തിത്വത്തെ സ്ഥാപിക്കാമെന്നു രണ്ടും മൂന്നും അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ വിവരിച്ച്, നാലാമദ്ധ്യായത്തിൽ അത്ഭുതസദനത്തിലെ പ്രധാന നിവാസിയായ മനുഷ്യൻ സ്രഷ്ടാവിന്റെ നന്മയെ തെളിയിക്കുന്നതെങ്ങിനെയെന്നു പ്രതിപാദിച്ച്, പ്രപഞ്ചപഠനം സാഹോദര്യത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നുവെന്ന് അന്ത്യാദ്ധ്യായത്തിൽ തെളിയിച്ചുകൊണ്ടു ഗ്രന്ഥം ഉപസംഹരിച്ചിരിക്കുന്നു.

'പണ്ഡിതരുടെ കാവ്യ'മെന്നു പറയാറുള്ള മൂലഗ്രന്ഥത്തിലെ ആശയഗാംഭീര്യത്തോടെ തിരിച്ചുകൊണ്ട്, പുസ്തകം സാമാന്യജനങ്ങൾക്ക പ്രയോജനകരമായിത്തീരത്തക്കവിധം സരസവും മധുരവുമായ ഒരു പ്രതിപാദനരീതി അത്യവസാനം പ്രയോഗിക്കാൻ പരിഭാഷകന്മാർ ചെയ്തിട്ടുള്ള ശ്രമം സഫലമായിട്ടുണ്ടെന്നുതന്നെ പറയാം. എന്നാൽ ഭാഷയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അല്പം അഭിപ്രായവ്യത്യാസം ഉണ്ടായേക്കാം. 'പണ്ഡിതപ്രീണനത്തെക്കാൾ കൂടുതലായി സാമാന്യലോകോപകാരത്തെത്തന്നെയാണ ഞങ്ങൾ ദീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളത്' എന്നു പറയുന്ന പരിഭാഷകന്മാർതന്നെ, പുസ്തകം ഞങ്ങൾ ആശിച്ചിടത്തോളം ലളിതമായിട്ടുണ്ടെന്ന് ആത്മവിശ്വാസത്തോടുകൂടി പറയാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. വിഷയത്തിന്റെ പ്രൗഢതയും ആശയത്തിന്റെ ഗാംഭീര്യവും ഇക്കാര്യത്തിൽ പരിഭാഷകന്മാർക്ക ഒരുപക്ഷേ, പ്രതിബന്ധമായി തീർന്നിട്ടുണ്ടായിരിക്കാം. യൂറാനസ്, നെപ്റ്റ്യൂൺ, സാറ്റേൺ, മാഴ്സ്, ജൂപ്പിറ്റർ എന്നും മററുമുള്ള ഗ്രഹസംജ്ഞകൾക്ക് ഇംഗ്ലീഷിനെ ആശ്രയിക്കാതെ കഴിക്കാമായിരുന്നു.

മി: മൂർക്കോത്തു കുമാരനും ഫാദർ തോമസ് കൊച്ചുമുങ്കാനാലും എഴുതിയിട്ടുള്ള അവതാരികയും അഭിപ്രായവും ഈ പുസ്തകത്തിന് ഓരോ അനർഘഭൂഷണമായിട്ടുണ്ട്. അനേകവാദംകൊണ്ടു ഗ്രന്ഥം ദൈവാസ്തിത്വത്തെ സാധിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, അവതാരികയിലും അഭിപ്രായത്തിലും യഥാക്രമം യുക്തികൊണ്ടും ശ്രുതികൊണ്ടും അതിനെ സമർത്ഥിച്ചിരിക്കുന്നു. പൊതുജനങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയെ സവിശേഷം ആകർഷിക്കേണ്ട ഒരു ഉത്തമഗ്രന്ഥമാണിതെന്നു പറയുന്നതിൽ സന്തോഷമേയുള്ളു. ദൈവാസ്തിക്യത്തെ എതിർക്കുന്നവരും ഇതു മനസ്സിരുത്തി വായിക്കേണ്ടതാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, എതിരാളിയുടെ വാദമുഖങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നത്, സ്വപക്ഷസ്ഥാപനത്തിന് അത്യാവശ്യമാണല്ലോ.

A. D. H. S.

3. ബകവധം.

4. ത്രിപുരദഹനം.

സദ്യ സകലർക്കും സർവ്വപ്രകാരേണയും സുഖപ്രദമാണെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. സാഹിത്യസദ്യയുടെ കാര്യത്തിലും വാസ്തവം അങ്ങനെതന്നെ. ഇതിന്റെ ഉൽകൃഷ്ടവിഭവങ്ങളിൽ എത്ര ചെലുത്തിയാലും ചെടിക്കാതെ രുചിയും ആർത്തിയും കൂടിക്കൂടി വരുന്ന പാലടപ്രഥമൻ തന്നെയാണു ഭാഷാചമ്പു. "മദയതി പുനരിന്നും ഭൂരിഭൂചക്രവാളം" എന്നതു് എത്ര സത്യമാണ് ഇന്നും! ത്രിപുരദഹനത്തിന്റെ അവതാരികയിൽ മഹാകവി ഉള്ളൂർ പറയുന്നതുപോലെ, "ഭാഷാചമ്പുക്കൾ വായിച്ചു രസിക്കുവാൻ കഴിയാത്ത ഒരു കേരളീയനെ സഹൃദയനെന്നു പറവാൻ നിവൃത്തിയില്ല." അതുകൊണ്ട്, കൊച്ചിമലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മററി അമുദ്രിതങ്ങളായ ചമ്പൂപ്രബന്ധങ്ങൾ ടിപ്പണിയോടുകൂടി അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധം ചെയ്യാൻ വിചാരിക്കുന്നതു്, ആ കമ്മററിക്കും ഭാഷയ്ക്കും ഏററവും ഉചിതവും ഉൽകൃഷ്ടവുമായ ഒരു അഭിമാനംതന്നെയാണ്. ഈ കമ്മററിക്കാർ ഈയിടയിൽ പുതുതായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ രണ്ടു ചമ്പുക്കളാണ് ബകവധവും ത്രിപുരദഹനവും.

രണ്ടു ചമ്പുക്കളിലും മഹാകവിയുടെ വിശിഷ്ടവും വിശദവുമായ ഓരോ പ്രസ്താവനയുണ്ട്. തന്റെ പ്രകൃഷ്ടപ്രതിഭയ്ക്കും ചിരപരിചിതരീതിയ്ക്കും അനുരൂപമായ വിധത്തിൽ രണ്ടു പ്രസ്താവനയിലും അതാതു കൃതിയുടെ മൂലം, കർത്താവ്, നിർമ്മാണകാലം, രസസ്ഫൂർത്തി, ഗുണദോഷങ്ങൾ എന്നുതുടങ്ങിയ എല്ലാമുഖങ്ങളെയും പററി അദ്ദേഹം യുക്തിയുക്തമായി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആദരണീയങ്ങളായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ വായിക്കുമ്പോൾ ഏതൊരു കേരളീയനും ആ കൃതികളെക്കുറിച്ചുണ്ടാകുന്ന ജ്ഞാനവും ആനന്ദവും അഭിമാനവും കൊണ്ട് അവ സ്വീകരണീയങ്ങൾതന്നെ. ത്രിപുരദഹനത്തിന്റെ അവതാരികയിൽ "പഴയ കഥാവസ്തുവിൽ കവി പറയത്തക്ക പുതുമ വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സ്ഥലത്ത് ആ പുതുമ എന്താണെന്നു വിശദമാക്കുകയും കൂടി ചെയ്യാമായിരുന്നു. ഒരു പക്ഷെ, വിസ്തരഭയം നിമിത്തം അതു വേണ്ടെന്നു വെച്ചതായിരിക്കാം. ബകവധത്തിന്റെ പ്രസ്താവനയിൽ, "ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇന്നത്തെ വിമർശകദൃഷ്ടിക്കു വിഷയീഭവിക്കുന്ന ഒരു വൈകല്യത്തെപ്പററി സ്വല്പം പ്രസ്താവിക്കാം" എന്നുള്ള മുഖവുരയോടുകൂടി, ചമ്പൂകാരന്മാർ ഇതരകൃതികളിൽനിന്നു സന്ദർഭോചിതങ്ങളായ നല്ല പദ്യങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ചിരുന്ന സമ്പ്രദായത്തെപ്പററി വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതും, ആ വിവരണത്തെ "കട്ടു നേടിയ യശസ്സ് ആ കവിപുംഗവന്മാരിൽ ആൎക്കുംതന്നെ ആവശ്യമില്ലായിരുന്നു. അക്കാലത്തെ നടപ്പനുസരിച്ച് അവർ അങ്ങനെ ചില പദ്യങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ചു എന്നു നാം ധരിക്കേണ്ടതുള്ളൂ" എന്ന് ഉപസംഹരിച്ചിരിക്കുന്നതും, ഏററവും ഉചിതമായിട്ടുണ്ട്. ഇന്നത്തെ വിമർശകന്മാരിൽ പലരും ഈ തത്വം നല്ലപോലെ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്.

രണ്ടു ചമ്പുക്കളിലേയും കവിതയെപ്പററി വളരെയൊന്നും പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ഭാഷാചമ്പുക്കൾക്കു സഹജമായ സ്വാദ് ഈ രണ്ടു കൃതികളിലും കാണാം. രാമായണചമ്പു, രാജരത്നാവലീയം, ഭാഷാനൈഷധചമ്പു എന്നിത്യാദി ഒന്നാംകിടയിൽ നില്ക്കുന്ന ചമ്പുക്കളുടെ ആസ്വാദ്യത ഇവയ്ക്കില്ലെങ്കിലും സാഹിത്യസഭയുടെ 'പ്രഥമ'സ്ഥാനത്തിരിക്കുവാൻ ഇവയ്ക്കും അവകാശമുണ്ടെന്ന് ആരും സമ്മതിക്കാതിരിക്കയില്ല. ഇവയിലെ പല നല്ല ഭാഗങ്ങളും പ്രസ്താവനയിൽ ഉദ്ധരിച്ചു കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതു കൂടാതെയും ഉദ്ധരിക്കാവുന്നവയായി വേറെയും പല നല്ലഭാഗങ്ങൾ കൃതികളിലുണ്ടുതാനും.

ആനാൎദ്രാൽ മാരിപെയ്യും ജലധരസമയേ കേവലാകാശഗേഹാ
നീണാളാധാരമഗ്നാശ്ശിശിരസമയേ ശീതളേ വാരിപൂരേ
വേനൽക്കാലത്തു പഞ്ചാഗ്നികൾനടുവിലുമീ സന്തതം ചന്ദ്രചൂഡ-
ധ്യാനം മെന്മേലാച്ചരന്തസ്തപസി രതാ ജജ്വലുർവ്വിദ്വിഷാരാംഗാഃ

എന്നു ത്രിപുരന്മാരുടെ തപസ്സിനെ വൎണ്ണിക്കുന്ന പദ്യം കുമാരസംഭവം ൫-ാം സൎഗ്ഗത്തിൽ പാൎവ്വതിയുടെ തപസ്സു വൎണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതിന്റെ ഏതാണ്ടൊരു സംക്ഷേപമാണ്. എന്നാൽ ഒരൊററ ശ്ലോകംകൊണ്ടു കാൎയ്യം മുഴുവൻ നിൎവ്വഹിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നുള്ളതു ചമ്പുവിന് ഒരു ഉൽകർഷം തന്നെ. അതേ കൃതിയിലുള്ള

ശ്രുത്വാ സാരസ്യസാന്ദ്രാം പരമശിവഗിരം പത്മനാഭഃ സ്മിതാൎദ്രം
പ്രത്യൂചേ:—"ശൈലപുത്രീസുചരിതഫലമേ! കേൾക്ക വാക്യം മദീയം
അത്യന്തം കൎമ്മാലപ്പൂരതരളിതമതയോ നിത്യവും വന്നു ദേവ
നിദ്രാഭംഗം വളൎക്കുന്നിതു മമ സഹിയാ ഹന്ത ശാഠ്യം ജളാനാം.

എന്ന പദ്യത്തിന്റെ ആകപ്പാടെയുള്ള രസികത്വവും അതിലെ "ശൈലപുത്രീസുചരിതഫലമേ!" എന്ന പ്രയോഗത്തിന്റെ ചമൽക്കാരവും 'ബലേ' എന്നു തന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ബകവധം, ഭാഷാഭാരതചമ്പുവിലെ ഒരു ഭാഗമായിരിക്കാമെന്നതിന് പ്രസ്താവനയിൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ള തെളിവുകൾ മാനനീയങ്ങളത്രെ. ഭാരതപ്രബന്ധങ്ങളുടെ കർത്താവ് ഒരാളാണെന്നും അല്ലെന്നും വന്നുകൂടാം. ബകവധത്തിന്റെ കർതൃത്വത്തെപ്പററി ഇത്രമാത്രം അനുമാനിക്കാമെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. "ഉദത്തിങ്കും വീരഭൂപാലകധരണിസുരാലങ്കൃതേ ചാതുരംഗേ" എന്നു പറഞ്ഞു കഥ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനാൽ കവി കൊച്ചിരാജാവിന്റെ ഒരു ആശ്രിതനായിരുന്നിരിക്കാം. എന്തെന്നാൽ കൂത്ത്, തുള്ളൽ, കഥകളി എന്നു തുടങ്ങിയ സകല ദൃശ്യകലാപ്രയോഗങ്ങളിലും ഭൂപാലന്മാരും ഭൂദേവന്മാരും രംഗത്തിൽ സന്നിഹിതരാകുന്ന സമ്പ്രദായം അവിടെ അന്നും ഇന്നും നടപ്പുണ്ട്. എന്നുമാത്രമല്ല, മററാരിടത്തും ഇതുണ്ടെന്നും തോന്നുന്നില്ല. "നില്ലു തുലുഷ്ക! പുറത്തു പുറത്തെഴുക്കഴൽ തൊഴാതെ നില്ലേണ്ടു നീ.. (P. 5.) എന്ന ദിക്കിൽ ടിപ്പുവിന്റെ ആക്രമണത്തെക്കുറിച്ചു വല്ല വ്യംഗ്യവുമുണ്ടെങ്കിൽ, കവി ടിപ്പുവിന്റെ ആക്രമണത്തിന് അടുത്തകാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്ന ആളാണെന്ന് വേണമെങ്കിൽ അനുമാനിക്കാം. ഇതു കേവലം അനുമാനം മാത്രമാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ "തുരുതുരെ മണ്ടി തുരുഷ്കരെല്ലാരും" എന്നുള്ള ലീലാതിലകപ്രയോഗം വളരെ പ്രാചീനമായിട്ടുണ്ട്. "പാണ്ഡ്യശ്യകാദശതരാം" എന്ന പ്രയോഗം രാജരത്നാവലീയത്തിലെ 'വീരകേരളമഹീപാലശ്യകാശേതരാം' എന്നതിനെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നില്ലേ? വേറെയും ചില ദിക്കുകളിൽ കവി 'രാജരത്നാവലീയ'ത്തെ അനുകരിക്കാൻ മോഹിക്കുന്നതായി കാണുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ, രാജരത്നാവലീയത്തോട് ഒപ്പം നില്പാനുള്ള യോഗ്യത ബകവധത്തിനില്ലാത്തതുകൊണ്ട, കവി മഴമംഗലമല്ലെന്നുള്ളതു തീർച്ചതന്നെ. 'ത്രിപുരദഹനം' ചെല്ലൂർനാഥോദയ കർത്താവായ നീലകണ്ഠകവിയുടേതാണെന്ന് ഊഹിക്കുവാൻ പ്രസ്താവനയിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള കാരണങ്ങൾ വളരെ ആദരണീയങ്ങളായിട്ടാണ് തോന്നുന്നത്.

ഭാഷാചമ്പൂകർത്താക്കന്മാരുടെ സംസ്കൃതഭാഷാപാണ്ഡിത്യം പ്രസിദ്ധമാണ്. തനിസ്സംസ്കൃതത്തിൽ പദ്യങ്ങളെഴുതി മേൽപൊടിക്കുമാത്രം ഒരു മലയാളപദമോ പ്രത്യയമോ ചേർത്തു തൃപ്തിപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ചമ്പൂകാരന്മാരും ഇല്ലെന്നില്ല. പ്രസ്തുതനിരൂപണത്തിനു വിഷയമായിട്ടുള്ള രണ്ടു ചമ്പുക്കളുടെ കർത്താക്കന്മാരും സംസ്കൃതപാണ്ഡിത്യത്തിൽ ഒട്ടും പിന്നോക്കമല്ല. എന്നാൽ ഒന്നുരണ്ടു സ്ഥലത്തു സാധുതയെപ്പററി സംശയിക്കത്തക്ക ചില പ്രയോഗങ്ങളും കടന്നുകൂടിയിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നുണ്ട്.

> ആപ്തമന്ത്രബലമഗ്രജാഗിരാ മാദ്രിയും മധുരഗാത്രവല്ലരീ
> കീർത്തി ചേർന്നസുതമശ്വിദേവയോഃ പ്രാപ്തവത്യഥ ശുഭൌ കുമാരകൌ.

എന്ന പദ്യത്തിൽ 'അശ്വിദേവയോഃ' എന്ന പദം പഞ്ചമ്യന്തമായിട്ടാണ് വേണ്ടിയിരുന്നത്. അതുപോലെ മാദ്രിയുടെ വാക്കായ "ഹാ! മൽപ്രാണേശ! ലോകത്രയഗുണനിലയ കാലേബതാമ നാമ്മെ നഷ്ടത്രാണാനിട്ടേച്ചാന്ന്യേ" എന്നിത്യാദിപദ്യത്തിൽ 'നാമ്മെ' എന്ന സ്ത്രീവാചിയായ ഉത്തമസർവ്വനാമത്തിന്റെ വിശേഷണം 'നഷ്ടത്രാണൻ' എന്നു പുല്ലിംഗമായി കാണുന്നതു ശരിയാണോ എന്നു സംശയമുണ്ട്. ഒരുപക്ഷെ 'നഷ്ടത്രാണാമിട്ടേച്ച്' എന്നുള്ള കവിപ്രയോഗം കാലാന്തരത്തിൽ പാഠഭേദംകൊണ്ടു ദുഷിച്ച് ഇന്നു കാണുന്ന രീതിയിൽ വന്നുചേർന്നതാണോ എന്നും നിശ്ചയമില്ല. ഇങ്ങനെ വന്നതായിരിക്കാനാണ് എളുപ്പം. മേലുദ്ധരിച്ച പദ്യത്തിലെ 'ആപ്തമന്ത്രബലം' എന്ന പദം ക്രിയാവിശേഷണമാകുന്നതിനേക്കാൾ മാദ്രിയുടെ പൂർവ്വകലവിശേഷണമായിരിക്കയാണ് ഉചിതമെന്നു സ്പഷ്ടമാണല്ലോ. കൈയെഴുത്തിൽ മകാരത്തിനും യകാരത്തിനുമുള്ള സാദൃശ്യംനിമിത്തം 'ആപ്തമന്ത്രബലയഗ്രജാഗിരാ' എന്ന പാഠം പകർത്തിപ്പകർത്തി വന്നപ്പോൾ കാലാന്തരത്തിൽ 'ആപ്തമന്ത്രബലമഗ്രജാഗിരാ' എന്നായിത്തീർന്നതായിരിക്കാം. ഇതുപോലെതന്നെയായിരിക്കാം 'നഷ്ടത്രാണേ' പദത്തിന്റെയും അവസ്ഥ.

രണ്ടു കൃതികളിലും ചേൎത്തുകാണുന്ന ടിപ്പണിയും വളരെ പ്രയോജനകരമായിട്ടുണ്ട്. സാധാരണവായനക്കാൎക്ക് പ്രസ്തുതചമ്പുക്കൾ വായിച്ച് അൎത്ഥം മനസ്സിലാക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ അവ അത്യന്തം പ്രയോജകീഭവിക്കുമെന്നുള്ളതിനും സംശയമില്ല. പദ്യങ്ങളുടെ എല്ലാം വൃത്തം പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സ്ഥിതിക്കു ദണ്ഡകത്തെമാത്രം അതിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കേണ്ടിയിരുന്നില്ല. അലങ്കാരങ്ങളെ നിൎദ്ദേശിക്കുന്നതും കൂടുതൽ പ്രയോജനകരമായിത്തീരുമായിരുന്നു. സാരസ്യം വെളിപ്പെടുത്തേണ്ട ഘട്ടങ്ങളും ചിലതുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു പക്ഷെ, 'ടിപ്പണി'യിൽ ഇതൊന്നും ആവശ്യമില്ലെന്നു വിചാരിച്ചായിരിക്കാം ഉപേക്ഷിച്ചത്. അഥവാ അതിവിസ്തരഭയം ടിപ്പണിക്കാരനെ നിയന്ത്രിച്ചതായിരിക്കാനും മതി. പക്ഷെ, ചമ്പുക്കളെപ്പററി ആളുകളുടെ ഇടയിൽ അവജ്ഞ വൎദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഇക്കാലത്ത്, ആ കൃതികളിലുള്ള സാരസ്യത്തെ കഴിയുന്നിടത്തോളം വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാണ്.

ചമ്പുപ്രബന്ധങ്ങൾ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ പ്രധാനമായ ഒരു സ്ഥാനത്തെ അൎഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നും, അമുദ്രിതങ്ങളായ ചമ്പൂപ്രബന്ധങ്ങൾ കിട്ടിയിടത്തോളം—കിട്ടുന്നിടത്തോളം എന്നു പറയുന്നതിനോടു കമ്മിററിക്കാർ യോജിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു—ടിപ്പണിയോടുകൂടി അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധം ചെയ്യുന്നതാണെന്നും കൊച്ചി ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മററിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷൻ പ്രസ്താവനയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള അഭിപ്രായത്തെ സഹൃദയലോകം ഹൃദയപൂൎവ്വം അഭിനന്ദിക്കുകയും സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യാതിരിക്കയില്ല. മഹനീയമായ ഈ ഉദ്യമത്തിൽ ഞങ്ങളും ആ കമ്മററിയെ അഭിനന്ദിക്കുകയും ഇനിയും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ പോകുന്ന ചമ്പുക്കളെ കാണുവാൻ ഉൽകണ്ഠയോടുകൂടി കാത്തിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

അമ്മാമൻ തമ്പുരാൻ.

---

5. അൎത്ഥശാസ്ത്രം.

കൌടില്യന്റെ അൎത്ഥശാസ്ത്രത്തെപ്പററി കേട്ടിട്ടില്ലാത്തവരായി സാഹിത്യരസികന്മാരിൽ അധികംപേരുണ്ടായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. 'മഹനീയമായ ഒരു സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ശക്തിമത്തും ക്ഷേമകരവുമായ ഭരണത്തിന് ഉപയുക്തമായിത്തീരത്തക്കവിധത്തിൽ' നിൎമ്മിച്ചിട്ടുള്ള പ്രസ്തുതകൃതിയുടെ ആവിൎഭാവം, രണ്ടായിരത്തിനാനൂറോളം കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുൻപാണെന്നു വന്നാൽ, ഭാരതം അത്ര പ്രാചീനമായ കാലത്തുതന്നെ രാജ്യഭരണവിഷയത്തിൽ ഏററവും ഉൽകൃഷ്ടമായ ഒരു നിലയിലെത്തിയിരുന്നു എന്നു തെളിയുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇങ്ങനെ രാഷ്ട്രീയമായും ചരിത്രപരമായും ഭാരതീയൎക്ക് അഭിമാനത്തെ ഉളവാക്കുന്ന പ്രസ്തുതകൃതി, സംക്ഷിപ്തമെങ്കിലും സമഗ്രമായ ഒരു പരാവൎത്തനത്തിന്റെ രൂപത്തിൽ കൊച്ചി മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിററിക്കാർ ഇതാ, പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

അൎത്ഥശാസ്ത്രം രാഷ്ട്രീയമായ പല വിഷയങ്ങളെയും പരാമൎശിക്കുന്നു. പുസ്തകത്തെ പതിനഞ്ചധികരണങ്ങളായിട്ടാണു ഭാഗിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ബഹുമുഖവും നിഷ്കൃഷ്ടവുമായ വിഷയപ്രതിപാദനം ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഗൌരവത്തെ വളരെ വൎദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിലെ പല ഭാഗങ്ങളും ഇന്നത്തെ ഭരണാധികാരികൾ മനസ്സിരുത്തി പഠിക്കേണ്ടതാണ്. രാജാവിനും പ്രജകൾക്കും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെപ്പററി പറയുന്ന ഘട്ടത്തിൽ രാജാവിന്റെ വാക്യമായി ഗ്രന്ഥകാരൻ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:—"ഞാനും നിങ്ങളെപ്പോലെ ശമ്പളംപററി രാഷ്ട്രത്തിനുവേണ്ടി വേലചെയ്യുന്നവനാണ്; നിങ്ങളോടുകൂടിവേണം എനിക്ക് എന്റെ രാജപദവി അനുഭവിക്കുവാൻ."

പ്രജാസുഖേ സുഖം രാജ്ഞഃ പ്രജാനാം ച ഹിതേ ഹിതം
നാത്മപ്രിയം ഹിതം രാജ്ഞഃ പ്രജാനാം തു പ്രിയം ഹിതം.

ഇങ്ങനെ ഭരണീയരും ഭരണകൎത്താക്കളും തമ്മിൽ രഞ്ജിപ്പോടുകൂടിയിരിക്കുന്ന പക്ഷം, ലോകത്തിൽ എങ്ങനെയാണു കലാപവും കലഹങ്ങളുമുണ്ടാവുക?

അൎത്ഥശാസ്ത്രത്തിന്റെ സംസ്കൃതഭാഷയിലുള്ള മൂലഗ്രന്ഥം പഞ്ചാബ് സംസ്കൃത ഗ്രന്ഥാവലിയിൽചേൎത്തു പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഡോക്റ്റർ ജൂലിയസ് ജോളി എന്ന ജൎമ്മൻപണ്ഡിതൻ "കൗടില്യന്റെ അൎത്ഥശാസ്ത്രമാണു സംസ്കൃതഭാഷയിലുള്ള ഗ്രന്ഥസമൂഹത്തിൽ ആകെക്കൂടി നോക്കിയാൽ അത്യന്തം അനൎഘമായിട്ടുള്ളതു്" എന്നഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അൎത്ഥശാസ്ത്രത്തെ ജൎമ്മൻഭാഷയിലേയ്ക്കു പരിഭാഷപ്പെടുത്തിയ ജോഹൻമെയർ എന്ന മറ്റൊരു ജൎമ്മൻപണ്ഡിതൻ ആ ഗ്രന്ഥത്തെപ്പറ്റി ഇതിലും കവിഞ്ഞ നിലയിലുള്ള ഒരഭിപ്രായമാണു രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതു്. അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ എഴുതുന്നു:—"കൗടിലീയം ഒരു ഗ്രന്ഥമല്ല; പ്രാചീനഭാരതത്തിലെ ഒരു ഗ്രന്ഥസമൂഹമാണ്. അതിലടങ്ങിയിട്ടുള്ള അനവധി വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി ആധുനികലോകത്തിന് അല്പമെങ്കിലും തൃപ്തികരമായ വിധത്തിൽ ഒരു വിവരണം നല്കണമെങ്കിൽ, ഇരുപതു വൎഷത്തെ നിരന്തരമായ പഠനവും എന്നെക്കാൾ കുറഞ്ഞപക്ഷം അഞ്ചുമടങ്ങെങ്കിലും അധികം ജ്ഞാനമുള്ള ഒരു പണ്ഡിതന്റെ പരിശ്രമവും ആവശ്യപ്പെടുന്നതാണെന്നു ഞാൻ അതിശയോക്തികൂടാതെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു." ഇത്രമേൽ മഹത്തരവും മാനനീയവുമായ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തെയാണു ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റിക്കാർ മലയാളഭാഷയ്ക്കു സംഭാവനചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നോൎക്കുമ്പോൾ, കമ്മിറ്റിക്കാരുടെ ശ്രമത്തെ മുക്തകണ്ഠം അഭിനന്ദിക്കാതിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. മററു യാതൊരു ഭാരതീയഭാഷകളിലും ഈ ഗ്രന്ഥം ഇതുവരെ സമഗ്രമായി തൎജ്ജമ ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നുംകൂടി അറിയുമ്പോൾ, കമ്മിറ്റിക്കാരുടെ ശ്രമം കൂടുതൽ അഭിനന്ദനാൎഹമായി തോന്നുന്നു.

ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഗദ്യപരാവൎത്തനം സാധാരണക്കാൎക്കുപോലും പ്രയോജനപ്രദമായിത്തീരത്തക്കവിധം ലളിതമായിട്ടുണ്ടു്. സാങ്കേതികപദസ്പൎശികൾ വേണ്ടി ബുദ്ധിമുട്ടുന്നവൎക്കു ഈ കൃതിയിലെ പല വാക്കുകളും വളരെ പ്രയോജകീഭവിക്കുമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. ഈ വക സാങ്കേതികപദങ്ങളും അവയ്ക്കു യോജിച്ച ഇംഗ്ലീഷുപൎയ്യായങ്ങളും അകാരാദിക്രമത്തിൽ ചേൎത്തു സവിസ്തരമായ ഒരു പദാൎത്ഥാനുക്രമണിക കമ്മിറ്റിക്കാർതന്നെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രസ്താവനയിൽ പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്നതും സന്തോഷാവഹംതന്നെ.

R. M.

6. ഭാഷാകവിത.

മലയാളഭാഷാപദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ ആരംഭംമുതൽ ഇന്നുവരെയുള്ള ചരിത്രത്തെ സംക്ഷേപിച്ചു വിവരിച്ചുകൊണ്ടു ശ്രീമാൻ ടി. എം. ചുമ്മാർ അവർകൾ എഴുതിയിട്ടുള്ള ഒരു നല്ല പുസ്തകമാണു 'ഭാഷാകവിത അഥവാ പദ്യസാഹിത്യം.' ഗ്രന്ഥകൎത്താവു്, പഴയ പാട്ടുകളുടെ കാലംമുതല്ക്കുള്ള പദ്യസാഹിത്യചരിത്രത്തെ ചുരുക്കി പ്രതിപാദിക്കുകയും പ്രാചീനങ്ങളും അൎവ്വാചീനങ്ങളുമായ എല്ലാ പദ്യപ്രസ്ഥാനങ്ങളേയും സ്പൎശിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ശ്രീമാന്മാരായ വിദ്വാൻ ജി ശങ്കരക്കുറുപ്പ്, പള്ളത്തു രാമൻ, കെ കെ രാജാ മുതലായ ആധുനികകവികളുടെ കൃതികൾവരെയുള്ള പദ്യസാഹിത്യശാഖയെ ഈ പുസ്തകത്തിൽ പരാമൎശിച്ചിരിക്കുന്നു ചില കൃതികളെപ്പറ്റി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു താരതമ്യേന കുടിലപ്പായിട്ടുണ്ടെന്നും

മററു ചിലരെപ്പററി ഒന്നുംതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നുമുള്ള ഒരാക്ഷേപം ഈ കൃതിയെപ്പററി ഉണ്ടാകാം. പക്ഷെ, ഇതു ഒരു സാഹിത്യചരിത്രമല്ലെന്നുള്ള സമാധാനം ഗ്രന്ഥകത്താവിന്നു പറയാനുണ്ടായിരിക്കും. പുസ്തകത്തിലെ ഭാഷ ആദ്യവസാനം ആകർഷകവും ലളിതവുമായിട്ടുണ്ട്. ഇത്ര നല്ല ഒരു പുസ്തകത്തിൽ അത്ര അധികം അച്ചടിത്തെററുകൾ വരാതിരിക്കാൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതായിരുന്നു.

N. S.

ഒരു പ്രത്യാഖ്യാനം. *

(ശ്രീമാൻ പാട്ടത്തിൽ പത്മനാഭമേനോൻ അവർകൾ എം. ഏ. ബി. എൽ.)

ഭാഷാനൈഷധചമ്പുവിന്നു ഞാനെഴുതിയ പ്രാഞ്ജലിവ്യാഖ്യാനത്തെ ത്രൈമാസികത്തിന്റെ തുലാം ലക്കത്തിൽ മർമ്മജ്ഞതയോടുകൂടി പരിശോധിക്കുകയും പല ഗുണാംശങ്ങളെയും എടുത്തുകാണിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതിന്നു ഞാൻ അത്യന്തം കൃതജ്ഞനായിരിക്കുന്നു. നിരൂപണത്തിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ള ദോഷനിർദ്ദേശങ്ങളേയും ഒരനുഗ്രഹമായിത്തന്നെ ഞാൻ കരുതുന്നു. എന്നാൽ വ്യാഖ്യാനത്തെ അതിസൂക്ഷ്മമായി അരിച്ചരിച്ചുനോക്കിയിട്ടും അഞ്ചാറു തരിമണൽമാത്രമേ വിമർശകനു കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുള്ളു എന്നുള്ളതു് ആശ്വാസജനകംതന്നെയാണ്.

ഉപമയെ രൂപകമാക്കിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിന്നു കുചകുംഭം, ഊരുസ്തംഭം എന്നീ പ്രയോഗങ്ങളെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളായി കാണിച്ചിട്ടുള്ളതു ശരിയല്ല. ഇതുരണ്ടും രൂപകംതന്നെയാണ്; ഉപമയാവുകയില്ല. അർത്ഥഗതിയെ വ്യക്തമാക്കുവാൻവേണ്ടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള വ്യാഖ്യാനരീതിയെ കണ്ടു നിരൂപകൻ ഭ്രമിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. രൂപകവാചകത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ

* "വിമർശനവീഥി"യിൽ ചേർക്കുന്ന പുസ്തകാഭിപ്രായങ്ങൾക്കു പ്രത്യാഖ്യാനം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം സാധാരണ പതിവില്ലാത്തതാണ്. ഈ പ്രത്യാഖ്യാനവും പ്രസിദ്ധീകരിക്കണമെന്നു ഞങ്ങൾ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നില്ല. അതു ഭീരുത്വംകൊണ്ടാണെന്നു വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതു ശരിയല്ലല്ലോ. എങ്കിലും വിമർശനങ്ങൾക്കു പ്രത്യാഖ്യാനം പ്രസിദ്ധീകരിക്കയില്ലെന്നുള്ളതിനെപ്പററി മുന്നറിവൊന്നും നല്കിയിട്ടില്ലാതിരുന്നതിനാലും ഇതു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തണമെന്നു ലേഖകനു നിർബന്ധമുള്ളതായി അറിയുന്നതിനാലും, ത്രൈമാസികം തുടങ്ങിയതിനുശേഷം ഞങ്ങൾക്കു് ആദ്യമായി കിട്ടിയ ഈ പ്രത്യാഖ്യാനം ഇതാ, പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുകൊള്ളുന്നു. വിഷയത്തോടു ബന്ധമില്ലാത്തതും പുരുഷാക്ഷേപപരമെന്നു ഞങ്ങൾക്കു തോന്നിയതുമായ ചില ഭാഗങ്ങൾ ഇതിൽനിന്നു വിട്ടുകളഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ത്രൈമാസികത്തിലെ നിരൂപണങ്ങൾക്കുള്ള പ്രത്യാഖ്യാനങ്ങൾ ഇനിമേലാൽ ഞങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതല്ല.

പത്രാധിപർ.

ആകുന്ന, ആയ എന്നീ പ്രയോഗങ്ങൾ തമ്മിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നു സ്ഥാപിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളതു രോമവിദാരണരീതിയിലുള്ള പാണ്ഡിത്യമാണ്. ഭാഷയിൽ സംസാരമാകുന്ന സമുദ്രം, സംസാരമായ സമുദ്രം എന്നീ പ്രയോഗങ്ങൾ തമ്മിൽ അർത്ഥവ്യത്യാസമില്ലെന്നു കാണുവാൻ വലിയ പാണ്ഡിത്യം ആവശ്യമില്ല.

'വിവക്ഷിക്ക' എന്നതിനു വ്യാഖ്യാനത്തിൽ കാണുന്ന അർത്ഥം ഇന്നത്തെ ഭാഷയിൽ അവിദിതമല്ല. ശുശ്രൂഷ, കൌശലം, മുതലായ പല പദങ്ങൾക്കും ഇത്തരമുള്ള അർത്ഥം കേവലം ഉപചാരസിദ്ധമാണ്. വക്ഷ്യതി മുതലായ ക്രിയാരൂപങ്ങളും ഈ അർത്ഥത്തെ സഹായിച്ചിരിക്കാം. അഥവാ സന്നന്താർത്ഥത്തെ സ്വീകരിക്കുന്ന പക്ഷം തന്നെ "Seeks to define" എന്നും മറ്റും പറയുന്ന വിധം കേവലം വാക്യാലങ്കാരവുമാകാം. ധാത്വർത്ഥത്തേയും വ്യാകരണത്തേയും അനുസരിച്ചു പദങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളു എന്നു ശഠിക്കുന്നതു കർക്കശപാണ്ഡിത്യമാണ്. 'അനർത്ഥ'മെന്നതിനു വ്യാഖ്യാനത്തിൽ കല്പിച്ചിട്ടുള്ള അർത്ഥം കേവലം തെറ്റാണെന്നു പറയുന്നതു ശരിയല്ല. "അനർത്ഥതോപി നനു രാക്ഷസ, രാക്ഷസോസി" എന്ന മുദ്രാരാക്ഷസപ്രയോഗവും അതിനെ 'വാക്കിന്റെ ശരിയായ അർത്ഥം നോക്കിയാലും' ഇത്യാദി പരിവർത്തനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതും ഇവിടെ ചിന്ത്യമാണ്.

ദുർഗ്രാഹ്യം, ദുരാസ്യം മുതലായവ ദുഷ്ടരൂപങ്ങളാണെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രമാണം അറിയുന്നില്ല. വെറും പണ്ഡിതകല്പനമാത്രമാണു പ്രമാണമെങ്കിൽ അതു സ്വീകരിക്കുവാൻ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുവേണം. നിഘണ്ടുക്കളേയും വ്യാകരണങ്ങളേയും അധികരിക്കുന്ന പണ്ഡിതന്മാർക്കു സമ്മതമായ ശബ്ദങ്ങളെ ശേഖരിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു പ്രയോജനകരമായിരിക്കും. 'ഇനി' എന്നതു തെറ്റാണെന്നു വ്യാഖ്യാതാവു വിചാരിച്ചിട്ടില്ല. 'എനി' എന്നതു തെറ്റെന്നേ പക്ഷമുള്ളു. പ്രവൃത്തിക്കുക, പ്രസംഗിക്കുക, ചിന്തിക്കുക മുതലായ രൂപങ്ങളെ പണ്ഡിതന്മാർ ഒത്തൊരുമിച്ചു കാലവിധാരംചെയ്തു പുറത്താക്കുന്നതുവരെ അവ ഭാഷാലോകത്തിൽ സ്വൈരസഞ്ചാരം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുവാനിടയുണ്ട്. 'സപ്താൽ കേതുഃ' എന്നതിനെ കർമ്മധാരയനായിട്ടല്ല വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു സന്ദർഭംകൊണ്ടു സ്പഷ്ടമാണ്. 'യസ്യ സഃ തഥോക്തഃ' എന്നതു വിട്ടതുകൊണ്ടുമാത്രം സമാസം മാറിപ്പോവുകയില്ലെന്നു നിരൂപകൻ ഓർക്കേണ്ടതായിരുന്നു. (അധോരേഖ ലേഖകന്റേതല്ല.)

'വ്യാജ്ഞാപയം' എന്നതു യഥാസ്ഥിതമായ പാഠത്തെ വ്യാഖ്യാതാവു സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതും ശരിയല്ല. വാസ്തവത്തിൽ 'വ്യജ്ഞാപയം' എന്നുമാത്രമേ പാഠമുള്ളു. എങ്കിലും 'വ്യാജ്ഞാപയം' എന്നതും കേവലം അസാധ്യമല്ല. ആജ്ഞാപനം എന്നതിന് അറിയിക്കൽ എന്നും ആജ്ഞ എന്ന ക്രിയയുടെ പ്രയോജകരൂപത്തിൽ 'ഉറപ്പായി പറയുക' എന്നും ശബ്ദകോശത്തിൽ അൎത്ഥം പറഞ്ഞുകാണുന്നുണ്ടല്ലോ. ആജ്ഞാപദത്തിന്റെ 'ആണ' എന്ന തത്ഭവരൂപവും ദ്രഷ്ടവ്യമാണ്. 'നാളന്നും'-'നാളെന്നും' രൂപാന്തരങ്ങൾ മാത്രമാണ്. 'നാളൊന്നും' കുറേക്കൂടി ശരിയാണെന്നേ വ്യത്യാസമുള്ളു.

'ശാന്തി ദ്വിജഃ' എന്ന ശ്ലോകം ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളതിന് ഔചിത്യമില്ലെന്നുള്ള വാദവും സമീചീനമല്ല. പാൎവ്വതീസ്വയംവരം പ്രബന്ധം, ദശകുമാരചരിതം, ഭൎത്തൃഹരി നീതിശതകം മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളെ സംക്ഷിപ്തസംജ്ഞകൾ കൊണ്ടറിയുവാൻ സാമാന്യപാണ്ഡിത്യം മതി. അഥവാ, നിരൂപണങ്ങളുടെ ചുവട്ടിലും മററും A. D. H. S. എന്നൊക്കെ എഴുതിക്കാണുന്നതുപോലെ, അറിവുള്ളവർ അറിഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ എന്നാണുദ്ദേശമെന്നു വിചാരിച്ചാലും വിരോധമില്ല. അച്ചുപിഴ അഭിമാനകരമാണെന്ന് ആരും വിചാരിച്ചിട്ടില്ല; ആൎക്കും പററാവുന്നതാണെന്നേ സമാധാനമുള്ളു. ത്രൈമാസികത്തിലെ പിഴകൾതന്നെ ഒരിക്കലെങ്കിലും വെളിപ്പെട്ടുകണ്ടതായി ഓൎക്കുന്നുണ്ട്.

വ്യാഖ്യാനത്തെ ഒരാളെങ്കിലും ശ്രദ്ധിച്ചു വായിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു കാണുന്നതിൽ എനിക്ക് അളവററ സന്തോഷമുണ്ട്. നിരൂപണം ദാക്ഷിണ്യത്തോടും ശ്രദ്ധയോടും നിൎവ്വഹിക്കേണ്ട ഒരു കൃത്യമാണെന്നും, ദോഷപ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുമ്പോൾ പരമാണുക്കളെ പൎവ്വതീകരിക്കുന്നതു് അഭിനന്ദനീയമല്ലെന്നും മാത്രമേ നിൎദ്ദേശമുള്ളു.

മറുപടി.

ഭാഷാനൈഷധചമ്പുവിന്റെ പ്രാഞ്ജലിവ്യാഖ്യാനവും ത്രൈമാസികത്തിലെ നിരൂപണവും ഈ പ്രത്യാഖ്യാനവും വായിച്ചുനോക്കി ത്യാജ്യഗ്രാഹ്യവിവേചനം ചെയ്യാനുള്ള ചുമതല ഭാഷാഭിമാനികളായ വായനക്കാരിൽ സമൎപ്പിച്ചുകൊണ്ടു മൌനമവലംബിക്കാനാണ് ഇവിടെ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതു്. എങ്കിലും, പ്രത്യാഖ്യാനത്തിൽ അധോരേഖ

കൊണ്ട് അടയാളപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള രണ്ടു വാക്യങ്ങളിലേയ്ക്കു വായനക്കാരുടെ ശ്രദ്ധയെ പ്രത്യേകം ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുന്നു. പദശുദ്ധിയുടെ വിഷയത്തിൽ വ്യാകരണത്തെ അനുസരിക്കണമെന്നും വേണ്ടെന്നും ഒരേ ശ്വാസത്തിൽ തന്നെ പ്രത്യാഖ്യാതാവു പറയുന്നതു് അത്ഭുതാവഹമായിരിക്കുന്നു. തന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ യാതൊരു തെറ്റുമില്ലയോ എന്നും, ഉള്ളവയിൽ ചിലതു സ്ഥാലീപുലാകന്യായേന നിരൂപകന്മാർ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചാൽ അതു സ്വീകരിക്കുകയല്ലേ നല്ലതു് എന്നുമുള്ള ചോദ്യങ്ങളുടെ ഉത്തരം, വ്യാഖ്യാതാവു് അന്തരാത്മാവിനോടു് ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടാൽ മതി.

A. D. H. S.

പത്രാധിപക്കുറിപ്പുകൾ.

ചില ചരമങ്ങൾ.

1. കടത്തനാട്ട് കെ. കൃഷ്ണവാരിയർ.

ഈയാണ്ടു മേടമാസം 24-ാംനു കാലധർമ്മം പ്രാപിച്ച ശ്രീമാൻ കടത്തനാട്ടു കെ. കൃഷ്ണവാരിയർ ഒരു പരിണതപ്രജ്ഞനായ പണ്ഡിതനും പ്രശംസാർഹനായ ഭാഷാകവിയുമായിരുന്നു. ഉത്തരകേരളത്തിലെ ഉൽകൃഷ്ടസാഹിത്യകാരന്മാരിൽ പ്രമുഖനായിരുന്ന അദ്ദേഹം അനേകം ഖണ്ഡകൃതികളും മറ്റും രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്; എന്നുവരികിലും കൈരളി അദ്ദേഹത്തോടു് അത്യധികം കടപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു രാമായണചമ്പുവിന്റെ തർജ്ജമയ്ക്കാകുന്നു. ഭോജചമ്പു ലക്ഷ്മണകവിയുടെ യുദ്ധകാണ്ഡസഹിതം കൃഷ്ണവാരിയർ നിർമ്മിക്കയും കടത്തനാട്ട് ഉദയവർമ്മതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ആധിപത്യത്തിൽ നടത്തിവന്ന 'കവനോദയം' എന്ന സുപ്രസിദ്ധമായ പത്രഗ്രന്ഥത്തിൽ മുപ്പത്തിനാലു കൊല്ലം മുമ്പു ഖണ്ഡശഃ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

ശ്രീമത്താം ഭോജകാവ്യം ശുചിരഘുപതിതൻ സച്ചരിത്രം വിചിത്രം
ഭാസാമന്ത്രീകൃതിം ചേർന്നൊരുദയയുവനൃപാലാജ്ഞയാലജ്ഞനാം ഞാൻ
ഈ മട്ടിൽ കേരളീയക്കൊരുവിധമുപകാരത്തിനൊത്തണമെന്നാ-
ക്കാമത്താൽ ഭാഷയാക്കി; കുശലമതുളനാം രാമനും സീതതാനും

എന്ന ഗ്രന്ഥാന്തപദ്യത്തിൽനിന്ന് ഈ വ്യവസായത്തിനു കവിയെ പ്രേരിപ്പിച്ചതു മഹാനുഭാവനായ ആ തമ്പുരാനായിരുന്നു എന്നു കാണാവുന്നതാണ്. അക്കാലത്തു സംസ്കൃതകാവ്യങ്ങൾ മലയാളത്തിൽ തർജ്ജിമ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പാടവം രണ്ടുകവികൾക്കുമാത്രമേ അസാധാരണമായി ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. അവരിൽ ഒരാൾ കവിയൂർ രാമൻനമ്പിയാരും, മറ്റൊരാൾ പ്രസ്തുതകവിയുമാണ്. വാരിയരുടെ ഭാഷാന്തരീകരണരീതി വായനക്കാരെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഒരു ശ്ലോകം താഴെ ഉദ്ധരിക്കാം.

മൂലം.

"ഇഹ സമദമദാമന്ദ്രന്ദ്യസ്തഹസ്താതിഭാരാൻ
പഥി നിയമിതശാഖഃ സല്ലകീവൃക്ഷ ഏഷഃ
അഭിനയതി നികാമം സംഗതോച്ഛ്രായഹാനി-
മ്മുനിവരകരപാതാൽ ഭുഗ്നവിന്ധ്യാദ്രിമുദ്രാം.

ഭാഷാന്തരം.

"കണ്ടാലും മത്തഹസ്തിപ്രവരനിഹ കരം ചേർക്കയാലുള്ള ഭാരം
കൊണ്ടാകെക്കൊമ്പൊടിഞ്ഞിട്ടുയരമതൊഴിവാം സല്ലകീവൃക്ഷമിപ്പോൾ
പണ്ടാളും കോപമോടും മുനിവരനധികം കയ്യുകൊണ്ടൊന്നമർത്തി-
ക്കുണ്ടായിത്തീർന്ന വിന്ധ്യാചലനില വെളിവായിട്ടു കാട്ടിത്തരുന്നു"

കൃഷ്ണവാരിയർക്കു പാണ്ഡിത്യക്കെട്ടുഗർവ്വോ പരോൽക്കർഷാസഹിഷ്ണുതയോ ലവലേശം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. യുവകവികളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം സദാ ബദ്ധശ്രദ്ധനായിരുന്നു. കുറെക്കാലമായി രോഗശയ്യയെ അവലംബിച്ചിരുന്ന വയോധികനായ പ്രസ്തുതകവിവര്യന്റെ ദേഹവിയോഗം അപ്രാപ്തകാലമെന്നു പറവാൻ പാടില്ലെങ്കിലും ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന് അപരിഹരണീയമായ ഒരു നഷ്ടമാണ്.

2. സി. അന്തപ്പായി ബി. ഏ.

ശ്രീമാൻ സി. അന്തപ്പായിയുടെ ചരമവൃത്താന്തവും വളരെ വ്യസനത്തോടുകൂടിയാണു ഞങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്നത്. ആധുനികഗദ്യസാഹിത്യകാരന്മാരുടെ ഇടയിൽ ഒരു ഗണനീയമായ സ്ഥാനത്തിന് അവകാശിയായ അദ്ദേഹം 1863-ൽ ജനിച്ചു. എഫ്. ഏ. പരീക്ഷ ജയിച്ചതിന്റെ ശേഷം കൊച്ചി ഗവമ്മേൻറു സർവ്വീസിൽ പ്രവേശിച്ചു. 1897 ൽ സ്വപരിശ്രമം കൊണ്ടു തത്വശാസ്ത്രം ഐച്ഛികവിഷയമായി സ്വീകരിച്ചു ബി. ഏ. പാസ്സായി. കൊച്ചിറജിസ്ട്രേഷൻസൂപ്രണ്ടുദ്യോഗത്തിൽനിന്നു പെട്ടെന്നു പിരിയുവാൻ ഇടവന്നില്ലെങ്കിൽ

സർവീസിൽ അതിലും ഉപരിഭാഗത്തുള്ള സ്ഥാനങ്ങളെ അലങ്കരിക്കു മായിരുന്നു. ബാല്യംമുതൽക്കുതന്നെ സാഹിത്യത്തിൽ അസാമാന്യമായ അഭിരുചി പ്രദർശിപ്പിച്ചുവന്ന അദ്ദേഹം അചിരേണ കോട്ടയത്തു മലയാളമനോരമയുടെ ഒരു വിശിഷ്ടലേഖകനായിത്തീരുകയും ചിറയത്ത് അന്തപ്പായി എന്നുപേരിൽ വിവിധവിഷയങ്ങളെ അധികരിച്ച് ഉപന്യാസങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. തൃശ്ശൂർ വിദ്യാവിനോദിനീമാസികയുടെ സഹപത്രാധിപർ എന്ന നിലയിലും നിരൂപണപരങ്ങളായ പല ഉപന്യാസങ്ങൾ പ്രസ്തുതപണ്ഡിതൻ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ട് ദുർഭഗനായ മുരാഥൻ എന്ന പുസ്തകമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ കൃതി. 'നാലുപേരിലൊരുത്തൻ അഥവാ നാടകാദ്യം കവിത്വം' എന്നപേരിൽ അദ്ദേഹം രചിച്ച ഫലിതപ്രധാനമായ ഒരു ഗ്രന്ഥമാണു കേരളത്തിൽ ക്ഷുദ്രങ്ങളായ നാടകങ്ങളുടെ പ്രചാരത്തെ തടയുവാൻ ഏറ്റവും പ്രയോജകീഭവിച്ചതു്. അന്തപ്പായി അവർകളുടെ "ശാരദാ"പൂരണം പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. അഭിനന്ദനീയങ്ങളായ പല ഭാഗങ്ങളും ആ പുസ്തകത്തിൽ ഉണ്ട്. കത്തോലിക്കസമുദായത്തിന് എല്ലാവിധത്തിലും ഒരു അഭിമാനസ്തംഭമായിരുന്ന അദ്ദേഹം 'സുമാർഗ്ഗപ്രകാശിക' 'ധർമ്മോപദേശിക' എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു ക്രിസ്തുമതഗ്രന്ഥങ്ങളും രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു ഉത്തമഗദ്യകാരനെന്ന പേർ വളരെക്കാലം മുൻപുതന്നെ സമ്പാദിച്ചു സകലസഹൃദയന്മാരുടേയും സ്നേഹബഹുമാനങ്ങൾക്കു പാത്രീഭവിച്ചിരുന്ന ഈ സാഹിത്യനായകൻ ഈയാണ്ട് ഇടവമാസം 17-ാംനു പ്രപഞ്ചയവനികയ്ക്കുള്ളിൽ തിരോധാനംചെയ്തു. കൈരളിക്ക് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ അത്യന്തം ഗഹനമായ സങ്കടമാണു നേരിട്ടിട്ടുള്ളതു്.

3. തരവത്ത് അമ്മാളു അമ്മ.

ഭാഷയ്ക്കു പരിത്താൽ തീരാത്ത മറെറാരു വലിയ നഷ്ടമാകുന്നു ശ്രീമതി തരവത്ത് അമ്മാളു അമ്മയുടെ ദേഹവിയോഗം. വൈദ്യശാസ്ത്രജ്ഞനും രാജ്യതന്ത്രജ്ഞനുമായ ഡോക്ടർ ടി. എം. നായരുടെ ജന്മഗൃഹമെന്ന നിലയിൽ സുപ്രസിദ്ധമായ പാലക്കാട്ട്, വടക്കന്തറ തരവത്ത് തറവാടിനു ഭാഷാസാഹിത്യമണ്ഡലത്തിൽ പ്രശസ്തി നൽകിയതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജ്യേഷ്ഠസഹോദരിയായ അമ്മാളു അമ്മയായിരുന്നു. ശ്രീമതി അമ്മാളു അമ്മ കൊല്ലം ൧൦൩൯-ൽ ജനിച്ചു. സ്വപ്രയത്നംകൊണ്ടു സംസ്കൃതം, മലയാളം, തമിഴ്, ഈ ഭാഷകളിൽ നല്ല വൈദുഷ്യം സമ്പാദിച്ചതിനു മേലാണ് ആ മഹതി ഗ്രന്ഥനിർമ്മിതിക്ക് ഒരുങ്ങിയതു്. ൧൦൭൨-ൽ വിശിഷ്ടവും വിപുലവുമായ ക്ഷേത്രമാല എന്ന ഗ്രന്ഥം സംസ്കൃതത്തിൽ

നിന്നു പരിഭാഷപ്പെടുത്തി തമിഴിൽനിന്ന് ഒന്നുരണ്ടു ഭക്തന്മാരുടെ ചരിത്രംകൂടി തർജ്ജിമചെയ്തു ചേർത്തു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ആ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ അമ്മാളു അമ്മയുടെ വകയായി താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ കാണുന്നു.

"മഹാദേവാഖ്യൻ മമ ഗുരു മഹീദേവനമലൻ
മഹാദേവസ്ഥാനം മഹിമയൊടണഞ്ഞോരു ജനകൻ
മഹാഭാഗ്യം കോലും മമ ജനനി, സത്യാംബുനിധിയാം
മഹാനെൻ ഭ്രാതാവും മമ തുണ, തൊഴുന്നേനവരെ ഞാൻ."

"മുപ്പാരിന്നധീശനായ് മറകളും കാണാത്ത മായാവിയാ-
മപ്പരമേശ വിലോചനന്നു ഹിതമാമീ ബ്ഭക്തമാലാവലി
ഇപ്പാവപ്പെട്ടമെന്റെ ജന്മമധുനാ സാഫല്യമാറീടുവാൻ
ശ്രീപാദങ്ങളിൽ വെച്ചു ഭക്തിയൊടു ഞാൻ വന്ദിച്ചിടുന്നേൻ, ശുഭം."

ഈ ശ്ലോകങ്ങളിൽനിന്ന് അമ്മാളു അമ്മയ്ക്കു വേണമെങ്കിൽ ഒരു ഉത്തമ കവയിത്രിയാകുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നു എന്നു ഭാവുകന്മാർക്കു ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്. കവയിത്രിയായിത്തന്നെയാണ് അവർ യാവജ്ജീവം സമുല്ലസിച്ചത് എങ്കിലും കവനം പ്രായേണ ഗദ്യസരണിയിലായിരുന്നു. ഭക്തമാലയെത്തുടർന്നു ശിവഭക്തവിലാസം, ലീല, ബുദ്ധചരിത്രം, കൃഷ്ണഭക്തിചന്ദ്രിക, ബുദ്ധഗാഥ (പദ്യം) കോമളവല്ലി, (രണ്ടുഭാഗങ്ങൾ) ഇങ്ങനെ പല ഗ്രന്ഥങ്ങളും അമ്മാളു അമ്മ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ട്. ഈ മഹിളാരത്നത്തിനു പ്രസന്നമധുരമായ ഒരു ഗദ്യശൈലി സ്വാധീനമായിരുന്നു. കേരളത്തിലെ ഗദ്യകർത്രികളിൽ അമ്മാളു അമ്മയേക്കാൾ അർഹത്തമമായ ഒരു സ്ഥാനം ഇന്നുവരെ ആർക്കും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ൧൯൨൮-ൽ ഒരു തീർത്ഥയാത്ര എന്ന ഗ്രന്ഥം രചിച്ചു. ൧൯൨൬-ൽ തൃശ്ശിവപേരൂരിൽ വെച്ചു നടന്ന സമസ്തകേരളസാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ ദ്വിതീയസമ്മേളനത്തിൽ ഈ അഭിനവസരസ്വതി ഒരു യോഗത്തിൽ ആദ്ധ്യക്ഷം വഹിക്കുകയും ഉജ്ജ്വലമായ ഒരു പ്രസംഗംകൊണ്ടു ശ്രോതാക്കളെ അപഹൃതചിത്തവൃത്തികളാക്കുകയും ചെയ്തു. ഭാഷാസാഹിത്യകുടുംബത്തിലെ 'സാക്ഷാൽ തറവാട്ടിച്ചമ്മ' എന്നു കേരളപത്രികയിൽ ശ്രീമാൻ കോയിപ്പിള്ളിക്കുറുപ്പ് അവരെപ്പററി വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതു് ഏററവും സമീചീനമായിരിക്കുന്നു. സാഹിത്യകുശലനും ദേശസ്നേഹിധീരനുമായ ശ്രീമാൻ കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധർമ്മപത്നിയായ ശ്രീമതി ടി. ബി കല്യാണി അമ്മയ്ക്കും അപ്രതീക്ഷിതമായി നേരിട്ട രാപത്തുഘട്ടത്തിൽ അമ്മാളു അമ്മ ഒരു പെററമ്മയേക്കാൾ അധികമായ വാത്സല്യത്തോടുകൂടി പെരുമാറിയതു് എങ്ങനെയാണെന്നുള്ളതു ഭാഷാഭിമാനികൾക്കു് അവിജ്ഞാതമല്ലല്ലോ. ലോകോത്തരഗുണാന്തരയായ ഒരു സുകൃതിനിയാ

യിരുന്നു അമ്മാളു അമ്മ. ആ സമുജ്ജ്വലതാരകയും നമ്മുടെ സാഹിത്യനഭോമണ്ഡലത്തിൽ നിന്നും ഈയാണ്ട് ഇടവം 24-ാംനു- അന്തർദ്ധാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

4. ചുനക്കര ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണവാരിയർ.

ഒരു സംസ്കൃതപണ്ഡിതൻ, വൈദ്യൻ, കവി ഇങ്ങനെ പല നിലകളിൽ കേരളീയർക്കു സുപരിചിതനായ ശ്രീമാൻ ചുനക്കര ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണവാരിയരുടെ ചരമഗതി ഭാഷയ്ക്കും ഭാഷാഭിമാനികൾക്കും മർമ്മഭേദകമായ ഒരു സംഭവമാകുന്നു. യശശ്ശരീരനായ അനന്തപുരത്തു കോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ശിഷ്യനായ മി. വാരിയർ കേരളവർമ്മവലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കംസവധചമ്പുവാണ് ആദ്യമായി ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തിയതു് എന്നു തോന്നുന്നു. പിന്നീടു മേല്പത്തൂർ നാരായണ ഭട്ടതിരിയുടെ രാജസൂയം, പാഞ്ചാലീസ്വയംവരം, നിരൻനാസികം, അഷ്ടമീപ്രബന്ധം മുതലായ പല ചമ്പുക്കളും അനന്തഭട്ടമഹാകവിയുടെ ബാലഭാരതവും അദ്ദേഹം മലയാളത്തിൽ തർജ്ജമചെയ്തു കൈരളിയെ കാര്യമായി പോഷിപ്പിച്ചു. ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണവാരിയരെപ്പോലെ ഭാഷാനുവാദവിഷയത്തിൽ വൈദഗ്ദ്ധ്യമുള്ള കവികൾ വളരെ അപൂർവ്വമാണ്. പ്രസ്തുതകവിക്കു ധാരാളം ശിഷ്യസമ്പത്തുമുണ്ട്. ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ അശോരോഗത്തിനും ബാധിര്യബാധയ്ക്കും വിധേയനായിത്തീരുകയാൽ ഗൃഹം വിട്ടു അധികം വെളിയിൽ സഞ്ചരിച്ചിട്ടില്ല. കവിയശഃകാംക്ഷ അശേഷം ഇല്ലാതിരുന്ന ഈ പണ്ഡിതകവിയെക്കൊണ്ടു് ഇതൊക്കെയെല്ലാം ചെയ്യിച്ചതു് പ്രാധാന്യേന ഭാഷാബന്ധുവായ പി. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ അവർകൾ ആണ്. ഈ കുറിപ്പു് എഴുതുന്ന ആളും ആ കാര്യത്തിൽ അല്പം പരിശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണവാരിയർ മിഥുനമാസം 14-ാംനു- എഴുപത്തിരണ്ടാമത്തെ വയസ്സിലാണ് കാലധർമ്മത്തെ പ്രാപിച്ചതു്. അദ്ദേഹം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന സാഹിത്യവ്യവസായം അതേനിലയിൽ തുടൎന്നുകൊണ്ടു പോകുവാൻ വേണ്ട കെല്പു് ആൎക്കെങ്കിലും ഉണ്ടോ എന്നു കണ്ടു തന്നെ അറിയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

5. ഇടപ്പള്ളി രാഘവൻ പിള്ള.

ഇന്നത്തെ യുവകവികളുടെ ഇടയിൽ ഒരു മാന്യസ്ഥാനത്തെ പ്രാപിച്ചിരുന്ന ശ്രീമാൻ ഇടപ്പള്ളി രാഘവൻ പിള്ളയുടെ അത്യന്തം അപ്രതീക്ഷിതമായ നിര്യാണവും ഹൃദയവേദനയോടുകൂടി രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വിശിഷ്ടമായ വാസനാവൈഭവത്താൽ അനുഗൃഹീതനായ ഒരു കാവ്യകാരനായിരുന്നു രാഘവൻ പിള്ള. ഈ കുറിപ്പു് എഴുതുന്ന ആൾ

അദ്ദേഹത്തിന്റെ "തുഷാരഹാരം" നിഷ്കൃഷ്ടിച്ചു പരിശോധിച്ചു തിരുത്തി പ്രകാശനയോഗ്യമാക്കുവാൻ പ്രയത്നിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിൽ തൃഷ്ണ, ഗ്രന്ഥപാരായണത്തിൽ അഭിരുചി, ഇവയ്ക്കുപുറമെ അന്യാദൃശമായ വിനയം മുതലായ പല സൽഗുണങ്ങൾക്കും രാഘവൻ പിള്ള വിളനിലമായിരുന്നു. മിഥുനം 21-ാംനു- ഇരുപത്തഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ ആത്മഹത്യകൊണ്ടു് ഈ സുചരിതന്റെ ആയുസ്സിന്ന് അറുതിവന്നതു്, ഭാഷയ്ക്കു പരിഹരിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്ത ഒരു വിപത്താകുന്നു. വിഷാദാത്മകങ്ങളായ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ രചിക്കുന്ന യുവകവികൾ പ്രസാദാത്മകമായ മനഃസ്ഥിതി പരിപാലിക്കേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാണെന്ന് ഈ സംഭവത്തിൽ നിന്നു പഠിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

6. അമ്പാടി നാരായണപ്പുതുവാൾ.

ഈ കൊല്ലം ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന്നു 'കണ്ടകശ്ശനി' യാണെന്നാണു തോന്നുന്നതു്. സാഹിത്യനഭോമണ്ഡലത്തിൽ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന മറ്റൊരു പ്രശസ്തതാരത്തിന്റെ അസ്തമനവൃത്താന്തവും കൂടി ഞങ്ങൾക്കു് ഈ ലക്കത്തിൽ തന്നെ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു. അതെ, ഗദ്യസാഹിത്യനഭോമണ്ഡലത്തെ വളരെക്കാലമായി ശോഭമാനമാക്കിത്തീർത്തിരുന്ന ശ്രീമാൻ അമ്പാടി നാരായണപ്പുതുവാൾ ഇക്കഴിഞ്ഞ മിഥുനമാസം 32-ാംനു 68-ാമത്തെ വയസ്സിൽ യശശ്ശരീരനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഭാഷയിൽ ചെറുകഥാപ്രസ്ഥാനം ആരംഭിച്ച് അതിന്ന് അഭിനന്ദനീയമായ പരിപുഷ്ടി നൽകിയതു് സി. എസ്സ്. ഗോപാലപ്പണിക്കർ, ഒടുവിൽ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനോൻ, അമ്പാടി നാരായണപ്പുതുവാൾ എന്നിവരായിരുന്നു. അക്കൂട്ടത്തിൽ മി: പുതുവാളിനാണു് ആ വിഷയത്തിൽ ദീർഘകാലം പരിശ്രമിച്ചു മാതൃഭാഷയെ അനുഗ്രഹിക്കുവാനുള്ള ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ചതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾക്കു് അനന്യസാധാരണമായ നൈർമ്മല്യവും അത്യുൽകൃഷ്ടമായ ആസ്വാദ്യതയും ഉണ്ടെന്നുള്ളതു സർവ്വസമ്മതമാകുന്നു.

മി: പുതുവാളിന്റെ ഗദ്യരീതിക്കു് ഒരു പുതുമയുണ്ടെന്നുള്ള വാസ്തവം ആരും സമ്മതിക്കും. 'രസികരഞ്ജിനി' നടന്നിരുന്നകാലത്തു് അപ്പൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലെ വലങ്കയ്യും ഇടങ്കയ്യുമായി നിന്നിരുന്നതു കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാനും പുതുവാളുമായിരുന്നു. തന്റെ ഗദ്യരീതിക്കു ഗുരുവും മാതൃകയുമായിട്ടുള്ളതു പുതുവാളിന്റെ ഗദ്യരീതിയാണെന്നു

അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഒരിക്കൽ തുറന്നുപറയുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. രസികരഞ്ജിനിയായിരുന്നു അന്നു് ഇവരുടെ പ്രധാനമായ വിഹാരരംഗം.

കൊച്ചിഗവൺമെൻറുസർവ്വീസിൽ ഒരു റജിസ്ത്രാരായിരുന്ന മി. പുതുവാൾ ഉദ്യോഗത്തിലിരിക്കുന്ന കാലത്തും അതിൽനിന്നു വിരമിച്ചതിനു ശേഷവും ഇട കിട്ടുന്ന അവസരങ്ങളിലെല്ലാം സാഹിത്യപരിശ്രമങ്ങളിൽ ഏൎപ്പെട്ടുകൊണ്ടാണിരുന്നിട്ടുള്ളതു്. ചെറുകഥകളാണു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രിയപ്പെട്ട സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനം. രസികരഞ്ജിനി മുതലായ മാസികകളിൽ ആദ്യകാലത്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ചെറുകഥകളെല്ലാം പിന്നീടു പുസ്തകരൂപത്തിൽ പുറത്തുവന്നിട്ടുണ്ടു്. മററു സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങളിലും അദ്ദേഹം കൈവെച്ചിട്ടില്ലെന്നില്ല. കേരളപുത്രൻ, മോചനം മുതലായ കൃതികൾ ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ സാഹിത്യപരിശ്രമസന്താനങ്ങളാകുന്നു.

നാരായണപ്പുതുവാളിൻെറ സ്വഭാവഗുണവും പ്രശംസനീയം തന്നെയായിരുന്നു. ഇത്ര നിൎമ്മലമനസ്കതയും പരോൽകൎഷസഹിഷ്ണുതയും ഉള്ളവരായി സാഹിത്യലോകത്തിൽ അധികം പേരെ കാണുകയില്ല. പുതുവാളിൻെറ ഫലിതപ്രിയത്വം പ്രസിദ്ധമാണു്. ഈവക ഗുണങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിൻെറ കഥകളിലും നിഴലിച്ചുകാണാം. ആരുടെ നേരെയും ദ്വേഷമില്ല; എന്നാൽ ഫലിതാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചു് ഏതു പാത്രത്തേയും കളിയാക്കുകയും ചെയ്യും. എല്ലാവരേയും സന്തോഷിപ്പിക്കണം, ചിരിപ്പിക്കണം, ലോകസ്വഭാവം ഗ്രഹിപ്പിക്കണം, കാൎയ്യാകാൎയ്യം ധരിപ്പിക്കണം ഇതായിരുന്നു കഥാനിൎമ്മാണത്തിൽ പുതുവാളിൻെറ ലക്ഷ്യം. മഹനീയമായ ഈ ഉദ്ദേശ്യം പൂൎണ്ണമായി ഫലിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിനു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഏതു കൃതിയും സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുമുണ്ടു്. ഈ സാഹിത്യരസികൻെറ കൃതികളിൽ ഭാഷാശുദ്ധിയോ ആശയനൈൎമ്മല്യമോ മുന്നിട്ടു നില്ക്കുന്നതെന്നു തീൎച്ചയാക്കുക പ്രയാസമാണു്. അന്ത്യമായ അസ്വാസ്ഥ്യത്തിൽ അകപ്പെടുന്നതുവരെ, പ്രായത്തേയും, പ്രാരബ്ധത്തേയും വകവെയ്ക്കാതെ ഈ ഭാഷാഭിമാനി സാഹിത്യസംരംഭങ്ങളിൽ ഏൎപ്പെട്ടുകൊണ്ടുതന്നെയാണു് ഇരുന്നിരുന്നതു്.

7 കാവുങ്കൽ ശങ്കരപ്പണിക്കർ.

കലാപരമായി ഭാഷാസാഹിത്യത്തിനു സംഭവിച്ചിരിക്കുന്ന മറെറാരു വലിയ അത്യാഹിതമാണു കാവുങ്കൽ ശങ്കരപ്പണിക്കരവർകളുടെ ചരമം. തലപ്പിള്ളി താലൂക്കിൽപെട്ട തിച്ചൂർ വില്ലേജാണു പണി

ക്കരുടെ സ്വദേശം. കേരളത്തിലെ ഒരു സുപ്രസിദ്ധ കഥകളിവേഷക്കാരനായിരുന്നു ശ്രീമാൻ ശങ്കരപ്പണിക്കർ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിനോടു ഘടിപ്പിച്ചു് ഒരു കഥകളിയോഗം തന്നെ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. ദുര്യോധനവധം, കുചേലവൃത്തം, കല്യാണസൗഗന്ധികം എന്നീ കഥകളിൽ ഭീമസേനന്റേയും കുചേലന്റേയും ഹനുമാന്റേയും വേഷംകെട്ടുന്നതിൽ മി. പണിക്കർ അനിതരസാധാരണമായ വൈദഗ്ദ്ധ്യം പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നു. പല സ്ഥലങ്ങളിൽ വെച്ചും അദ്ദേഹത്തിനു പ്രഭുക്കന്മാരിൽനിന്നും രാജാക്കന്മാരിൽനിന്നും പട്ടും വളയും മററും സമ്മാനങ്ങളും സിദ്ധിച്ചിരുന്നു. കാവുങ്കൽ കുടുംബത്തിൽ പാരമ്പര്യമായി കഥകളിവേഷക്കാരുണ്ടായിത്തുടങ്ങിയിട്ടു വളരെക്കാലമായിട്ടുണ്ടെന്നാണറിയുന്നതു്. ഇങ്ങനെ പാരമ്പര്യംകൊണ്ടും അഭിനയസാമർത്ഥ്യംകൊണ്ടും കേരളത്തിലെ അഭിനയകലയെ പോഷിപ്പിച്ചിരുന്ന ഒരുത്തമനടനാണു്, ഈ കർക്കടകമാസം 1-ാംനു 64-ാമത്തെ വയസ്സിൽ നമ്മുടെ ഇടയിൽനിന്നു് എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി തിരോധാനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്.

8 കവിതിലകൻ കുണ്ടൂർ നാരായണമേനോൻ.

കുറെക്കാലമായി രോഗശയ്യയെ അവലംബിച്ചിരുന്ന കവിതിലകൻ കുണ്ടൂർ നാരായണമേനോൻ അവർകൾ കർക്കടകം 4-ാംനു 74-ാമത്തെ വയസ്സിൽ തൃശ്ശിവപേരൂരിൽവെച്ചു ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ ചരമവാർത്ത കേരളീയരെ അത്യന്തം പരിതപിപ്പിക്കുന്നതാണു്. സാഹിത്യത്തറവാട്ടിലെ വലിയ കാരണവർ എന്ന സ്ഥാനത്തെ സമഞ്ജസമായി അലങ്കരിച്ചിരുന്ന ആ പുണ്യശ്ലോകൻ ഉപരതവ്യാപാരനായി ഇന്നേയ്ക്കു് ഏതാനും വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു എങ്കിലും ഈയിടയ്ക്കുപോലും മഹാമഹിമശ്രീ അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂർത്തിമഹാമഹം പ്രമാണിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കുസുമാഞ്ജലി എന്ന പുസ്തകത്തിൽ ചേർപ്പാൻ കുറെ പദ്യങ്ങൾ രചിച്ചു തനിക്കു ഭാഷാദേവിയുടെനേർക്കുള്ള ഭക്തിയെ പ്രകാശിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതുതന്നെ കൈരളിക്കു് ഒരു പരമാനുഗ്രഹമായി കരുതിയിരുന്നവർ പലരുമുണ്ടു്. കാളിദാസനുടെ മാളവികാഗ്നിമിത്രം, മേഘസന്ദേശം, രഘുവംശം, കുമാരസംഭവം ഈ കൃതികൾ മററാർക്കും സാധിക്കാത്തവിധത്തിൽ അത്ര മനോഹരമായി തർജ്ജിമ ചെയ്തിട്ടുള്ളതിനുപുറമെ കണ്ടൂർ, കോമപ്പൻ മുതലായ നാലു പച്ചമലയാളകാവ്യങ്ങൾ, സാംബൻ മുതലായ ഖണ്ഡകൃതികൾ ഇങ്ങനെ പല സാഹിത്യരത്നങ്ങളും നൽകി കേരളീയരെ

പരിപൂർണ്ണമായി അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. തർജ്ജമയുടെ ഭംഗി കാണിക്കുവാൻ മാളവികാഗ്നിമിത്രത്തിൽ നിന്ന് ഒരു ശ്ലോകം ഉദ്ധരിക്കാം.

മൂലം

ശരീരം ക്ഷാമം സ്യാദസതി ദയിതാലിംഗനസുഖേ;
ഭവേൽ സാസ്രം ചക്ഷുഃ ക്ഷണമപി ന സാ ദൃശ്യത ഇതി;
തയാ സാരംഗാക്ഷ്യാ ത്വമസി ന കദാചിദ്വിരഹിതം;
പ്രസക്തേ നിർവാണേ ഹൃദയ പരിതാപം വഹസി കിം?

വൃത്താനുവൃത്തമായ ഭാഷാന്തരം.

പ്രിയാശ്ലേഷം വിട്ടെൻ തനുവിതു ചടച്ചാട്ടെ; മിഴിയീ-
ന്നിയന്നാട്ടെ കണ്ണീരവളെയിഹ കാണാത്തതുവശാൽ;
വിയോഗം കൂടാതാമൃഗമിഴിയുമായ് കാലമനിശം
നയിക്കും നീയെന്തിന്നിഹ പരിതപിക്കുന്നു മനമേ?

പച്ചമലയാളപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാവു കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാനാണെങ്കിലും, അതിനു ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ ഗണനീയമായ ഒരു സ്ഥാനം സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തതു കുണ്ടൂരാകുന്നു.

"തേടിക്കയ്യെത്തുപടയിൽ പലരൊരുവെന്നാൽ—
ക്കൂടിക്കരുത്തുടയ കയ്യിതു കൂസുകില്ല;
മോടിക്കുവണ്ടിയരവാളിതെടുത്തതല്ല;
പേടിക്കവേണ്ട പിടമാൻമിഴി! തെല്ലുപോലും"

മുതലായവയ്ക്കു സമീപത്തെങ്ങുമെത്താവുന്ന പച്ചമലയാളപദ്യങ്ങൾ അന്യകവികൾ രചിച്ചിട്ടില്ല. കോമപ്പനും കണ്ണനും മററും ഏതു കേരളീയനേയും ഏതു കാലത്തും കോൾമയിർ കൊള്ളിക്കുവാനും ആനന്ദബാഷ്പം പൊഴിയിക്കുവാനും പര്യാപ്തങ്ങളായ കാവ്യതല്ലജങ്ങളാണ്. ഭാഷാപദ്യങ്ങൾ ഇത്രമാത്രം പൊല്ലടിക്കാരായി ആധുനികകാലത്തിൽ ആരും തന്നെ നില കൊണ്ടിട്ടില്ല. കാളിദാസന്റെ ഒരു വലിയ ഭക്തനായിരുന്ന സ്മൎത്തപുരുഷൻ കവിസാർവ്വഭൗമൻ കൊടുങ്ങല്ലൂർ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാനെപ്പോലും—ആ മഹാകവിമൂർദ്ധന്യന്റെ കാവ്യദോഷങ്ങൾ എടുത്തു പ്രസ്താവിച്ചതിനു—എതിർക്കുവാൻ മടിച്ചില്ല. കുണ്ടൂർ ഒരു നല്ല സാഹിത്യനിരൂപകനും ഗവേഷകനുമായിരുന്നു എന്നുള്ളതു കൃഷ്ണഗാഥ, ഭാരതഗാഥ ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുള്ള വിജ്ഞേയങ്ങളായ ഉപന്യാസങ്ങളിൽനിന്നു വെളിവാകുന്നതാണ്. ഇങ്ങനെ ഏതു നിലയിൽ നോക്കിയാലും സർവ്വജനസമാരാദ്ധ്യനായ ഒരു സാഹിത്യവീരനായിരുന്നു ആ മഹാനുഭാവൻ. ഇതെല്ലാമിരിക്കട്ടെ; അത്യന്തം സുദുർല്ല

ഭമായ ഒരു സൽഗുണം കൂടി അദ്ദേഹത്തിനു വിശേഷവിധിയായുണ്ടായിരുന്നു. "ബോദ്ധാരോ മത്സരഗ്രസ്താഃ" എന്ന സാമാന്യവിധിക്ക് ഒരു സ്മരണീയമായ വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതം. യാതൊരു കവിയശഃകാംക്ഷിയെപ്പററിയും അപരോക്ഷമായിപ്പോലും ഒരവജ്ഞ അദ്ദേഹത്തിന് ഒരവസരത്തിലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പരഗുണപ്രാപിതത്വവും പരൈശ്വര്യകാംക്ഷിതത്വവും കുണ്ടൂരിലെന്നപോലെ ആ നിലയിലെത്തീട്ടുള്ള അന്യന്മാരിൽ വളരെ വളരെ വിരളമായി മാത്രമേ ഈ കുറിപ്പ് എഴുതുന്ന ആൾക്കു കാണ്മാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ളു. ഈ വിഷയത്തിൽ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ, കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ ഇവർക്കു സമശീർഷനായി ഒരാൾ ഈയിടയ്ക്കു ജീവിച്ചിരുന്നു എന്നുവരികിൽ അതു കുണ്ടൂരാണ്. ഈ സുഗൃഹീതനാമാവായ സൂരിശ്രേഷ്ഠന്റെ വേർപാടിനാൽ കൈരളി ദീനയും ദരിദ്രയുമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു എന്ന് അതിശയോക്തിസ്പർശംകൂടാതെ പറയാം. കേരളവും കേരളഭാഷയും ഉള്ള കാലത്തോളം ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ യശസ്സും അഭംഗുരമായി, അപ്രതിമമായ ദീപ്തിപൂരം പ്രസരിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്, പരിലസിക്കുന്നതാണ്.

9. പൈലോ പോൾ ബി. എ.

കോട്ടയത്തിനടുത്തുള്ള പള്ളത്തുവെച്ച് 1111 കർക്കടകം 20-ാംനു- 73-ാമത്തെ വയസ്സിൽ ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ച ശ്രീമാൻ പൈലോ പോൾ ബി. എ. കൈരളിയെ പലപ്രകാരത്തിൽ പോഷിപ്പിക്കയും തോഷിപ്പിക്കയും ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു പണ്ഡിതനാകുന്നു. സംസ്കൃതം ഐച്ഛികഭാഷയായി പഠിച്ചു തിരുവനന്തപുരം കാളേജിൽനിന്നു ആദ്യമായി ബി. എ. പാസ്സായ ക്രിസ്തീയയുവാവ് അദ്ദേഹമായിരുന്നു. വിദ്യാർത്ഥിദശയിൽതന്നെ ഒരു ഭാഷാഭിമാനിയായിരുന്ന അദ്ദേഹം ബ്രിട്ടീഷ്ഇന്ത്യയിൽ ചുമതലയേറിയ പല ഉദ്യോഗങ്ങൾ ഭരിക്കുന്നകാലത്തു വിവിധങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിർമ്മിക്കയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. പെൻഷൻ പററിയതിനുശേഷം നിരന്തരമായി സാഹിത്യസേവനംചെയ്യുന്നതിൽ ഉത്സുകനായിത്തീർന്നു. കാന്തിമതീപുരാണം മുതലായ പല ഗദ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കുപുറമെ ക്ഷമാശീലന്മാരും വ്യവസായസഹായന്മാരുമായ ചുരുക്കം ചിലർക്കല്ലാതെ സാദ്ധ്യമല്ലാത്ത പുരാണകഥാനിഘണ്ടു, പഴഞ്ചൊല്ലുകൾ എന്നീ അനർഘങ്ങളായ വിജ്ഞാനഭണ്ഡാഗാരങ്ങളും അദ്ദേഹം കേരളീയർക്കു ദാനംചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അത്യന്തം വിനീതനും ആത്മശ്ലാഘാപരാങ്മുഖനുമായിരുന്ന ഈ മാന്യന്റെ ദേഹവിയോഗവും മർമ്മഭേദകമായ ഒരു സംഭവംതന്നെ.

10. കല്ലമ്പള്ളിൽ വിഷ്ണുനമ്പൂരി.

ഒരു പഴയ കവിയും സാഹിത്യകാരനുമായിരുന്ന കല്ലമ്പള്ളിൽ വിഷ്ണുനമ്പൂരി അവർകൾ ഈ മാസം 21-ാംനു- തൊടുപുഴയുള്ള സ്വഗൃഹത്തിൽവെച്ചു ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന വിവരവും ഞങ്ങൾ വ്യസനപൂർവ്വം രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളുന്നു. മരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു 73 വയസ്സു പ്രായമുണ്ടായിരുന്നു. ഈയിട കുറെക്കാലമായി നമ്പൂരി അവർകൾ സാഹിത്യസംരംഭങ്ങളിൽ അധികമായി ഏർപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നില്ല. എന്നാൽ, പണ്ടൊരുകാലത്തു കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി, കെ. സി. കേശവപിള്ള മുതലായവരോടൊപ്പം മലയാളമനോരമയിലെ കവിതാപംക്തിയിൽ സ്വൈരസഞ്ചാരംചെയ്തിരുന്ന കവികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ വിഷ്ണുനമ്പൂരിക്കും അപ്രധാനമല്ലാത്ത ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നു. കേരളവർമ്മവലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ മഹനീയമായ നേതൃത്വത്തിൽ നടന്നിരുന്ന ഭാഷാപോഷിണിസഭയിൽനിന്നു നടത്തിയ പല കവിതാപരീക്ഷകളിലും ഇദ്ദേഹം പങ്കുകൊണ്ടിട്ടുണ്ടു്. ആസന്നമരണന്റെ അന്തർഗ്ഗതശതകം, ശിവാനന്ദലഹരി, ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതം നാടകം മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കർത്താവായ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ശാശ്വതവിയോഗവും ഭാഷാഭിമാനികൾക്കു് അത്യന്തം ഹൃദയവേദനയോടുകൂടിയല്ലാതെ സ്മരിക്കാൻ കഴിയുകയില്ലെന്നുള്ളതു നിസ്സംശയമത്രെ.

1111-ാമാണ്ടു്, ഒട്ടുവളരെ കൈരളീബന്ധുക്കളെ എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി നമ്മുടെ ഇടയിൽനിന്നു് അപഹരിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്തുചെയ്യാം? "അലംഘനീയാ കമലാസനാജ്ഞാ" എന്നു സമാധാനപ്പെടുവാൻ മാത്രമല്ലേ നമുക്കു കഴിവുള്ളൂ? പരേതരായ ഈ മഹാന്മാരുടേയും മഹതിയുടേയും ദേഹവിയോഗത്തിൽ സമസ്തകേരളസാഹിത്യപരിഷത്തു് അത്യന്തം വ്യസനിക്കുകയും, ഇവരുടെ ആത്മാക്കൾക്കു നിത്യനിർവൃതി നൽകുവാൻ ജഗന്നിയന്താവിനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും, ബന്ധുമിത്രങ്ങളോടു ഹൃദയപൂർവ്വമായ അനുതാപം പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുകൊള്ളുന്നു.

1111 മേടം 10-ാംനു-മുതൽ 1111 കക്കടകം 28-ാംനു-വരെയുള്ള വരവുചിലവുകണക്ക്.

വരവ്

കയ്യിരിപ്പ്	ക. 52 14 2
വരിസംഖ്യ	ക. 256 8 0
പഴയ ലക്കം വിററവില	ക. 7 6 0
തിരുവിതാംകൂർ ഗവമ്മെണ്ടിൽ ലൈസൻസിനു കെട്ടിയിരുന്നതു തിരികെ കിട്ടിയതു്	ക. 53 2 0
ആകെ	ക. 369 14 2

ചിലവ്

സ്റ്റാമ്പിനു	ക. 18 0 7
സനാതനധമ്മം അച്ചുക്കൂടത്തിലേയ്ക്കു	ക. 203 14 6
ചില്ലറച്ചിലവ്	ക. 1 6 6
കടലാസ്സിന്‌	ക. 38 11 6
സ്റ്റേഷണറി	ക. 0 4 0
കമ്മീഷൺ	ക. 0 12 0
ആഡിററർ ഫീസ്സ്	ക. 5 0 0
പഴയ ഖജാൻജി മി: മാത്യുവിനു ചെല്ലാനുള്ളതു തീർത്തവക	ക. 27 4 7
ഏജൻറന്മാർ വശം	ക. 11 2 0
ബാക്കി കയ്യിരിപ്പ്	ക. 63 6 6
ആകെ	ക. 369 14 2

1111 എടവം 23-ാംനു- മുതൽ 1111 കക്കടകം 30-ാംനു- വരെ പണം അടച്ചവരുടെ പേര്.

മ. ര. രാ.

പണമടച്ച ആളിന്റെ മേൽവിലാസം	ഏതുകൊല്ലത്തെ എന്തു്	ക. ണ. സ.
ഹെഡ്മാസ്റ്റർ, ഹിന്ദിമിഡിൽ സ്കൂൾ, മഞ്ചപ്പുറം	1111-ലെ 1½ കയും 1112-ലെ 1½ കയും	3 0 0
ടി. ജി. അച്യുതൻനമ്പൂരി അവർകൾ, കാടക്കട	1111-ലെ വരിസംഖ്യ	3 0 0
ഹെഡ്മാസ്റ്റർ, ഗവമ്മെൻറ് ട്രയിനിങ്ങ്സ്കൂൾ, കോഴിക്കോട്ട്	,,	3 0 0
വിദ്വാൻ വി. ആർ. പരമേശ്വരൻപിള്ള അവർകൾ നാഗമ്പടകാവിൽ എറണാകുളം	,,	3 0 0
ചെറിശ്ശേരി രാമവമ്മ തമ്പാൻ	,,	3 0 0
എൻ. ഗോപാലപിള്ള അവർകൾ, ആർട്ട്സ്കാളേജ് തിരുവനന്തപുരം	,,	3 0 0
മേടങ്ങൽ ഇല്ലത്തു ത്രിവിക്രമൻനമ്പൂരി അവർകൾ എറണാകുളം	,,	3 0 0
കൊച്ചിഗവമ്മെണ്ടിൽനിന്നും	,,	147 0 0
സെക്രട്ടറി, S. M. S. ക്ലബ്ബ്, പീരുമേട്ട്	,,	3 0 0
റി വാസുദേവൻ ഭട്ടതിരി അവർകൾ, തിരുവല്ല	110-ലെ	3 0 0
സെക്രട്ടറി, Teachers' association, മലപ്പുറം	111-ലെ	1 8 0
എച്ച്. എച്ച് ഇളയരാജാവുതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്, തൃപ്പൂണിത്തുറ	,,	3 0 0

കരിമ്പററ അച്ചുതമേനോൻ	അവർകാം	എറണാകുളം		3	0	0
വി. ശങ്കരമേനോൻ	,,	തൃപ്പൂണിത്തുറ	,,	1	0	0
ആർ. രാമവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു്,		മാവേലിക്കര	,,	3	0	0
സി. എൻ നാരായണൻമൂസ്സതു്	അവർകാം	ഒല്ലൂർ	,,	3	0	0
കെ. രാമൻതമ്പി	,,	പുതുക്കട	110-ലെ	2	0	0
ലൈബ്രേറിയൻ, അപ്പർസ്ലാലിക്കസിമ്മനാരി,		ആലുവാ	111-ലെ	3	0	0
കെ. പി. കൃഷ്ണമേനോൻ	അവർകാം	എറണാകുളം		3	0	0
സെക്രട്ടറി മാനവേദനറീഡിങ്ങ് ക്ലബ്ബ്, കോട്ടക്കൽ				3	0	0
,, Teachers' association, സനാതനധർമ്മവിദ്യാശാല, ആലപ്പുഴ				3	0	0
പുലിയന്നൂർ എസ്സ്. രാമയ്യർ	അവർകാം	പാലാ		3	0	0
പനച്ചിക്കൽ രാമൻപിള്ള		അയിരൂർ		3	0	0
വെമ്പ്ളിയസ്സ് ലക്ഷ്മണൻനമ്പൂരിപ്പാട്ട്		മാള		3	0	0
സിദ്ധാന്തഭൂഷണൻ നാരായണദേവ്		കോട്ടയം		3	0	0
റവ: ഫാദർ ജോസഫ് പുതുശ്ശേരിക്കാരൻ		തൃശ്ശൂർ		3	0	0
ആർ. രംഗനാഥപ്പെട്ട		തുറവൂർ		3	0	0
എം. ഉദയവർമ്മരാജാ		മാവേലിക്കര	,,	3	0	0
പറയത്തു ഇ. രാമൻമേനോൻ		പറവൂർ		3	0	0
മിസ്സിസ്സ് കമാരനാശാൻ	,,	തിരുവനന്തപുരം		3	0	0
മാനേജർ, സെൻറ് ആൽബർട്ട്സ്ഹൈസ്കൂൾ		എറണാകുളം		3	0	0
വിദ്വാൻ ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ്	അവർകാം	തൃശ്ശൂർ		3	0	0
,, ഏ. ഡി. ഹരിശർമ്മ		എറണാകുളം		3	0	0
എം. ഓ. ജോസഫ്, നെടുങ്കുന്നം		എറണാകുളം		3	0	0
സെക്രട്ടറി, ഇസ്ലാം വായനശാല			,,	3	0	0
എസ്സ്. കരയാളർ		തിരുവനന്തപുരം	110-ലെ	3	0	0
ബി. സുബ്രഹ്മണ്യയ്യർ		,,	,,	3	0	0
അമ്പാടി ശങ്കരമേനോൻ		എറണാകുളം	111-ലെ	3	0	0
ടി. തോമസ്സ്		എറണാകുളം	,,	3	0	0
		ആകെപിരിവ്		256	8	0

വി. ജ്ഞാനാകാൻ നായർ, ഖജാൻജി.

നാലാം വാല്യത്തിലെ

ശുദ്ധിപത്രം

പുറം.	വരി.	അശുദ്ധം.	ശുദ്ധം.
2	11 & 27	പ്രവരണ	പ്രവണന
,,	24	വള്ളിക്കുന്നു	പക്ഷിക്കുന്നു
4	10	കിമ്മിപിതാ	കിമ്മീരിതഃ
10	13	ഉന്നതമധുരാപുരി	ഉന്നതമമരാവതി
,,	28	വിനായാജപാലാഃ	വിനായാജപാലാ
12	25	കൃതദപാറഃ	കുത്രദപാറഃ
15	19	വാരാന്നിധേ	വാരാന്നിധേ
16	20	മകരാദി	മകരാദി
20	17	കൃദതസി	കൃദതസീ
22	21	കളകണ്ഠള	ഗളകണ്ഠള
23	17	കുമാരനെല്ലൂർ	കുമാരനല്ലൂർ
180	5	ചൂഴ്ന്നു	ചൂഴ്ന്ന
191	10	പിറച്ചൂട്ടം	പിറ ചൂട്ടം
,,	17	അയ്യപ്പൻപിള്ള	അയ്യംപിള്ള
192	29	വിഭാവംകൂടി	വിഭവംകൂട്ടി
196	6	കുട്ടപ്പ	കുട്ടപ്പ
230	20	ഉപവല്ലീ	ഉപവല്ലി
231	1	വിസ്താരഭയം	വിസ്തരഭയം
315	30,31	പരിജനാൽ	പരിജനാന്
317	11,12	കരിശചാൻ	കരീശചരർ
342	9	ഞാൻ കൂടി	ഞാൻ കറെ
346	21	ആലംബനഭാവം	ആലംബനവിഭാവം
351	12	ഹെപാകെർക്ക	ഹെപാർക്കെസ
352	15	സപ്ഗ്ഗത്തിങ്കൽ	സഗ്ഗത്തിങ്കൽ
355	4	മുടിയെത്തിപ്പട	മുടിയെത്തി പട
556	19	നടർ രാമൻ	നടസ് രാമൻ
360	24	നിങ്ങനെ	നിങ്ങനേ
332	18	നെത്രയും	ളത്രയും
,,	27	ഭൂതിന്തിന്ന	ഭൃതിന്തിന്ന
367	15	കാണുന്നതിനുകാരണവും	കാണുന്നതും

371	2	സ്സ്വയം	സ്ത്വയം
372	8	പ്രദ്ദുത	പ്രദ്രുത
374	6	കന്ഥരം	കന്ധരം
,,	31	കൂടിയത്തുമായ	കൂടിയവയുമായ
375	33	ചെങ്കനകശെരി	ചെങ്കനകാത്തരി
376	16	രുചീ ാം	രുചിരം
377	8	ഹഷ്ല	ഹർഷുല
,,	16	കൂടിയ	കൂടിയവൻ (
388	19	ഭഗവമ്മര	ഭഗവന്മര
392	5	രാസകളി	രാസകേളി
393	18	ദ്വാരയാദുർഗ്ഗം	ദ്വാരകാദുർഗ്ഗം
394	13	ക്കാശര	ക്കാത്രുശ
,,	21	മാധവൻ	മാഗധൻ
395	9	കൂടിയുള്ള	കൂടിയുള്ളോരു
402	23	ഭ്രൂഷണം	ദൂഷണം
406	7	ചൂട്ടമില്ലമാട്ടമില്ല	ചൂട്ടമില്ലാമാട്ടമില്ല (1)
426	20	കൈ യടൽ	കൈയടൻ

406-ാംപേജിൽ പാട്ടിന്റെ ഇടയ്ക്കു ചേർത്തിട്ടുള്ള (1) (2) (3) (4) എന്നങ്ങളെ യഥാക്രമം (2) (3) (4) (5) എന്നു തിരുത്തി വായിക്കണം.